UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi sacraru[m] literaru[m]

Geiler von Kaysersberg, Johannes

Argentorati, 24. Jan. 1513

urn:nbn:de:hbz:466:1-70346

Visual Library

S V
2

Th. 5979

S IV
20,

Nauicula siue speculum fatuorũ Prestantissimi sacrarũ literarũ Doctoris Joannis Geiler Keysersberg Concionatoris Argentinen. a Jacobo Otthero collecta.

Compendiosa vite eiusdem descriptio per Beatum Rhenanum Selestatinum.

Reuerendo in Christo patri ac dño/dño Joanni wydel ex
Gersbach fratꝝ ordinis bti Benedicti in schute
rana eremo ꝯmorantiũ/abbati dignissi-
mo/Jacobꝰ Ottherus humilimi
cordis obedientiam.

Non immemor eius(pater amplissime)qua nunq̃ reuerẽda pater-
nitas tua cessat indignũ pulsare clientẽ adhortatõis saluberrime:diu-
turnã tãti patris expectatõem lõgius tenẽdã iniquũ ducẽs:suspẽso iã
dudũ aĩo studui vtcũq; grato rñdere labore. Subiẽs igit̃(eo fateor in
cõsultiꝰ q̃ minꝰ idoneꝰ)huiusce ꝓuincie sarcinã/opusculũ trado/varijs
doctrinis copiosum:nõ iniustũ arbitratꝰ peritioꝝ iudicio diuulgãdũ/
qđ multis credit̃ cuiuscũq; ꝯditõis ꝓfutuꝝ:summoq; studio ne pere-
at obseruãdũ/qđ multo labore ꝯstat acq̃situ. Est ãt qđ offero Nauicu-
la fatuoꝝ/eo prudẽtissime ab autore suo p̃mo/noĩe decorata. Nõ sapiẽ
tibꝰ huiꝰ mũdi q̃bꝰ đr a dño: Comp̃hẽdã sapiẽtes in astutia eoꝝ(qm̃
eoꝝ vanas nouit cogitatões) Nõ his inq̃ q̃ sapĩam dei stulticiã repu-
tãt:sz fatuis q̃bꝰ mũdi falsitas diuino lustrati lumine claret/ad legẽdũ
tradita:q̃ vel p̃teritaꝝ fatuitatũ memores/ad eaꝝ crebrã excitent̃ dete-
statõem: vel saluberrima illiꝰ monita p̃dicãdo/ex sapiẽtissimis mũdi si-
bi sil'es fatuos lucrent̃ ⁊ gignãt. Jdq; apl'i voluẽtes crebro:Si q̃s in
h̃ seculo sapiẽs esse vult/stultꝰ fiat/vt sit sapiẽs:mũdi sapĩa penitꝰ exa-
rata summa q̃ s̃m deũ ẽ/corda studeãt fecũdare terrena. Qđ sũme ob-
seruãs doctor nr̃/salutis aĩaꝝ cupidissimꝰ:p̃fati opusculi autorẽ noĩa-
tissimũ viꝝ vndecũq̃ doctissimũ Sebastianũ Brãdt/pꝰ lõgã tãti ĩge
nij admiratõem ꝑitissimo cuiq; docuit imitãdũ:quẽ ⁊ ip̃e nõ falsa opi
nione ductꝰ imitari veritꝰ ẽ minime. Nõ igit̃ ab re cẽseo p̃stãtissime pr̃
⁊ Chr̃i ouiũ obseruator syncerissime:si tãtũ viꝝ imitatꝰ/opꝰ oĩm gñm
hoĩbꝰ necessariũ ⁊ vtile viroꝝ integerrimꝰ doctor nr̃ p̃dicabile reddi-
dit. Jd ego lz minꝰ ornate/sz studiose/sz ordinate/sed integre/q̃ntũ ĩgeni
oli ruditas ꝑmittebat ꝯpilatũ:tue ꝯstituerã reuerẽde paternitati dedi-
cãdũ:nõ tã optatis cupiẽs satisfacere monitis/q̃ opusc'o delectissimũ
p̃ficere tutorẽ. Siq̃dẽ tãto pr̃e cũ suis laborẽ nostꝝ approbãte/neminẽ
ꝯfidimꝰ obloquutoꝝ formidãdũ. Quis spũalia tãtis viris ac talibꝰ vi
sa ꝯmendãda temere impugnare p̃sumeret? Nemo sane:nisi gustu car
nalibꝰ infecto ligatꝰ/diuinoꝝ nil ꝓrsus sape valeat. Supest itaq; pater
amplissime/vt humilẽ hũilia p̃stãtẽ subditũ integritas tua defendẽdũ
tuẽdũ ve suscipiat:quẽ si rectũ q̃d dignũ ve publicatõe edidisse fatebit̃/
labori in posteꝝ potioribꝰ impẽdẽdi calcar p̃stabit optatũ. At si(qđ ve
risil'ius arbitror)temere videbit̃ opꝰ aggressum/atq; tãti põderis mo-
les puerilibꝰ humeris incõsulte suscepta:paterne me correptõi emẽda-
tioni ve ꝓmptissime debebo submittere: vtpote certꝰ de pijssimo in fili
um affectu paternitatis tue p̃stãtissime:cui me totũ trado/atq; ꝑpetuo
tuẽdũ deuotissime ꝯmitto. Ex Argeñ. iij. idꝰ Febru. An. d. M. D. X.

Turmarum annotatio

Summarium siue breuiarium

Speculi fatuoꝝ. In quo annotant̃ multe turme stultoꝝ: ⁊ singule in hoc speculo contente.

PRima turma doctoꝝ (Gelert narren/die gebübten) Nole se 1
ptē. Prima libros multos coaceruare ꝓpter gl'am aucupā-
dā. Scda multos libros coaceruare ꝓpter sciam acq̃rendā.
Tertia multos libros coaceruare ꝓpter animi voluptatē cu
riosam. Quarta libros pulchros facere ꝓpter voluptatē oculoꝝ. Quin
ta libros nimis p̃ciosos parare. Sexta libros impfecte scribere. Septi
ma libros ꝯtemnere ⁊ prorsus abijcere

Consulum ⁊ iudicū (Rot narren/die gefültzten) Nole. Judicare nō 2
subiectum: de occultis: sine ordine ꝑ pecunia: ex suspitionibꝫ: passione
existens in peccato.

Auaroꝝ (Gelt uarren) Nole. Finem in temporalibꝫ statuere: in me 3
dijs ad debitum finem ordinatis excedere.

Nouitatū p̃sumptoꝝ (Gemalt narrē) Tot nole q̃t nouitates in hoc 4
tpe p̃sumunt̃. s. Barbas irrōnabil'r nutrire: se nimis polire/capillos or
nare/caput ornare/corpus ornare/crura ornare/extrinseca ornare.

Fatuoꝝ senū (Alt narrē) Nole. Docere de impotētia peccādi: supra 5
facultatē mala attētare: de malis se iactare p̃teritis: gaudere de fiēdis:
senectutis obliuisci: ꝓpter senectutē velle honorari: accusare senectutē.

Pueris parcētium (Kinds narren) Nole. Pueros nimis diligere: 6
eis correctōem subtrahere: puerum a discendo prohibere: egregios p̃-
ceptores negligere.

Susurronū (Klapper narrē) Nole. Loq̃ mala amicitie ablatiua: lo 7
q̃ v̄ba exaggeratiua: recitare impfecta: v̄ba ꝯpassiua: v̄ba ꝓhibitiua.

Temerarioꝝ (Freuel narren) Nole. Propriū ꝯsiliū negligere: alienū 8
ꝯsilium ꝯtemnere: consiliarium non eligere: ꝯsilium non examinare: cō
silio non acquiescere.

Indisciplinatoꝝ (Unzüchtig narren) Tot nole quot modi immode 9
stie in exterioribꝫ moribꝫ. Sunt aūt. xv.

Falsoꝝ amicoꝝ (Freinds narren) Nole. Propum ꝯmodū querere: 10
non ꝯmunicare: correptōem negligere: in aduersis deserere: placentia
magis q̃ꝫ vtilia dicere: arcana detegere: turpia rogare

Discredētū (Glaub narrē) Nole. Scripturā ꝯtemnere: de ea iocose 11
loq̃: p̃dicatōes irridere: resurgēti velle credere: astrologis fidē adhibe-
re: necessaria negligere. Et ibidē de septē fulcimētis fidei ex Scoto.

Precipitantiū (Schnell narrē) Nole. Subito sine ꝯsilio exeq̃ ꝓposi 12
tū: p̃cipitanter sn̄ias ꝓferre: p̃cipitāter dubia decidere; secreta ꝓpria re-
uelare: p̃cipitatio in ope: p̃cipitatio in electione.

13 Procor (buol narren) Nole. Cecitas mētis: p̄cipitatio: incōsideratio: inconstantia: amor sui: odium dei: affectus p̄sentis seculi: desperatio futuri: turpiloquium: scurrilitas: ludicra: stultiloquia.

14 Presumptuosor de dei miscōia (hoffnarrē) Nole. Super miscōia dei sperare: q̄ peccare sit naturale ꝛ humanū: regnū celor nō est anseribus factū: p̄cedētiū petā recitare: longā sperare vitā: in fine penitere.

15 Edificantiū (Buwnarren) Nole. Edificare imp̄fecta: edificare multa: edificare magna: edificare sumptuosa: edificare delectabilia: edificare cum alior iniuria: edificare intentōe mala.

16 Potator guloson (Füll narren) Nole in summa. xxx. Ebetudo scr: inepta leticia: loquacitas: scurrilitas: immūditia ꝛc. vsq; ad. xxx.

17 Pauper p̄emptor (Veracht narrē) Nole. Pauper non honorare: eis nō credere: eos nō p̄sulere: nō inuitare: nō amicitias querere: de pauptate q̄rulari: eam abominari ꝛ odire.

18 Bifurcator (Babel narren) Nole. Deo ꝛ mundo velle seruire: vni dño diffortiter seruire: diuersa officia assumere.

19 Dicatium (Schwetz narren) Nole. Non p̄siderare q̄d loquaris: cui vbi/quando/qualiter.

20 Inuentor (Find narren) Sunt viginti genera inucntentiū: quor aliq̄ sunt fatui/aliq̄ non: sicut ibidem deducitur.

21 Correptor (Stroff narren) Nole. Imperitia: intentio mala: p̄dicare inutilia: declinare terribilia: sola gr̄alia: p̄cere magnatib: nō facere.

22 Fortunator (Gluck narren) Nole. Gaudere sup p̄speritate tpaliū: tristari irrōnabiliter de aduersis. Hec secūda nota facit sp̄ealem turbam die palmarum.

23 Sollicitor inutiliter (Sorg narren) Nole. Sollicitari vt de fine circa tpalia: sollicitari nimis de tpalib: sollicitari circa crimina p̄petranda: sollicitari circa impossibilia: sollicitari circa vilia: sollicitari de imp̄tinentib: sollicitari de futuris ex diffidentia.

24 Mutuantiū (Leben narren) Nole. Debita pecunialia p̄trahere: debita peccaminalia coaceruare.

25 Optantiū (wünsch narren) Nole. Optare longam vitā/pulchritudinē/edes/suppellectilē p̄ciosam/filios/auiaria/diuitias ꝛ potētiam.

26 Studentiū inutiliter (Studier narrē) Nole. Inutilē grāmaticā discere aut docere: in dialectica diutius torq̄ri: rhetoricas negligere ꝛ poetica p̄taminari: quadruuio seduci: doctrinas p̄fundere: modū in discēdo nō tenere: in scia ꝛ moribs nō p̄ficere: ad titulos magistrales p̄perare: in disputatōe peruicaciter se ostentare.

27 Deum repbendētium (Gott straffer) Nole. Repēhdere deū de seueritate/de benignitate/de tpis inequalitate.

28 Pluraliū in beneficijs (Pfrund narren) Nole. Onerare se cū vno beneficio curato; vicarios ponere: plura simplicia beneficia tenere; nobili

tatem/peritiã aut tempalium administratõem p̃tendere:de rer̃ eccle-
siasticar̃ bona dispensatõe ꝯfidere:doctor̃ opinioni ⁊ multor̃ ꝯsuetu
dini inniti:se ꝑ dispensatõem p̃lator̃ tueri.

Temere alios iudicantiũ. Nole. Ex leuib⁹ indicijs de bonitate alicu 29
ius incipe dubitare:ex talib⁹ ꝓ certo alterius maliciã estimare:ex eisdẽ
punire:ex vno actu malo semꝑ malum opinari:ex vno malo alios oẽs
de ꝯgregatõe illa malos iudicare:se ceteris meliorẽ estimare:suijpsius
iudicium negligere

Expectantiũ (Beit narrẽ) Nole. Differre ꝯuersionẽ a pctis ad deũ: 30
differre ꝯfessioẽ:differre restitutõem:sperare longam vitam.

Custodientiũ vxores (Huet narren) Nole. Vxorem cognato ad cu 31
stodiẽduz tradere:socrui aut ancillule custodiã vxoris ꝯmittere:semet
ipsum custodẽ ꝯstituere:letitias cões vxori ꝯcedere:letitias spẽales af
ferre:singularẽ letitiã administrare: vestes ⁊ clenodia ad voluptatẽ ꝓ-
curare:⁊ alij q̃nq̃z custodes recensentur.

Adulteror̃ (Ee narrẽ) Nole. Concubitus soluti cũ maritata/aut 32
econtra: vxorati cũ maritata:ꝯcubinã publice cũ vxore tenere: vxorem
ad adulterandũ inducere:alienã appetere:turpiter vxorẽ ꝓpriã cogno-
scere:cũ moniali sacrilegiũ ꝯmittere.

Inconstãtiũ (wanckel narren) Nole. Diuersa velle scrutari:oĩa no- 33
ua visa velle habere:nõ scp̃ture sacre/sz inutilib⁹ intẽdere:edificia muta
re:artificia varia discere:diuersas ingredi religiones:terras lustrare.

Iracundor̃ (Zürn narren) Nole. Subito irasci:paruam vindictaz 34
appetere:appetere magnam:ꝓrumpere in vocem/in ꝯtumeliã/in facta:
iram retinere:

Singularium (Einrichtig narren) Nole. Singularia exercitia cõ- 35
munib⁹ neglectis assumere:non ꝯmunicare salubria/sed sibi retinere:ꝓ
prio sensui inniti.

Tristantiũ (Leyd narren) Nole. Tristari de morte:timere dolorez: 36
timere detractõem malor̃:timere exiliũ:tristari de pauꝑtate/de impo-
tentia/de amissione vxoris ⁊ puerorum.

Egrotantiũ inobediẽtiũ (Siech narrẽ) Nole. Medicinã ꝯtemnere 37
medicũ decipe:medico non credere:obedire sed sero:q̃rere medicinã a
vetulis ⁊c. a diuinatorib⁹:medicine inniti neglecto diuino auxilio.

Aperte ꝯsultãtium (Offenburger narren) Nole. Comminari aper- 38
te:stratagemata non dissimulare:ꝓpria secreta fienda patefacere incau
te:p̃sentia secreta manifestare:ꝓpria secreta p̃terita pandere/patefacere
inimicis/familie.

Incautor̃ (Stoß oder struch narren) Nole. Cadere ad casum alio- 39
rum cognitũ:mirari de casu alior̃:ꝯpati cadẽtib⁹ ⁊ cadere:cadẽtes cõ
temnere ⁊ tñ cadere:hortari cadẽtes ⁊ tñ cadere:punire cadẽtes ⁊ nihi
lomin⁹ cadere:ꝓprio casu nõ ꝯmonefieri.

40 Inquietoꝝ (Ungerũwig narren) Propter detractões alioꝝ. Nole. Occasiones detractionũ nõ amouere: non resistere: nõ q̃escere.

41 Derisoꝝ (Spott narrẽ) Nola p̃ma/deridere Christum: ⁊ ponunt̃ decem genera talium (Spott voegel) Secũda deridere christianũ: ⁊ ponunt̃ tria gña talium (Spott voegel)

42 Celestia ꝯtemnentiũ ⁊ mundana desiderantiũ. Nole. Mundana magnificare: gaudia celestia ꝑuifacere.

43 Sacra loca ꝓphanãtiũ. Nole. In ecclesia peccare: diuinũ officiũ turbare: tumultum ꝯcitare: ꝯgregatõnes facere: negociari: iudicia secularia exercere.

44 Committentiũ se ꝑiculo (wog narrẽ) Nole. Periculo peccati mortalis se ꝯmittere: ꝑ peccatum mortale recidiuare/in ꝯsuetudinis voraginem se p̃cipitare

45 Stultoꝝ potẽtiũ (Gewalt narrẽ) Nole. Uelle reputari sapiẽs: vilia ⁊ fatua tractare: q̃ sua sũt ardẽter q̃rere: salutẽ subditoꝝ ꝓrsus negligere: in sc̃ia ⁊ rectitudine deficere: cõitatẽ declinare: iubere ⁊ nihil facere.

46 Errantiũ (Irr narrẽ/strak narren) Nole. Eligere viã peccatoꝝ: viã celestem horrere.

47 Opificũ (Hantwercks narren) Nole. Ad magisteriũ ĩmature ꝓperare: se de magisterio p̃cipitare: ꝓrio nocere: deũ in p̃ceptis ꝯtẽnere: opa sua nõ ꝑficere: in suo artificio nõ ꝑseuerare: opa sua nõ debite signare.

48 Seductoꝝ (Uerfyer narren) Nole. Ex intẽtione seducere ad mortale/ad veniale: pctm̃ mortale publice facere: spẽm mali p̃tẽdere: nõ nociua bona indiscrete facere: correptões indiscrete infligere: tꝑalia repetere indiscrete aut retinere.

49 Uoluptuosoꝝ (Lust narren) Nole. Uoluptatem q̃rere in venereis tactu pudendoꝝ/corꝑis: in vestitu/lecto/vnguentis/balneis/cibo/potu/visu/auditu/odoratu.

50 Secreta ꝓpria reuelantiũ (Uerrieg narrẽ) Nole. Secreta pandere non potentibꝫ tacere: tentatões inexꝑtis reuelare: aduersitates detegere: de gratijs se iactare: pctã ꝯfessori illegitimo ꝯfiteri: sub sigillo secreti vel confessionis secreta committere: indifferentia passim ꝑ silentij fractionem depromere.

51 Contrahentiũ matrimonia praua intentõe (Ee narren) Nole. Propter generatõem ꝓlis mundane: vitatõem fornicatõnis: diuitias/delitias/gloriam/pacem/patrem/solatium.

52 Inuidoꝝ (Nytharts narren) Nole. Inuidere naturalr̃/pueriliter/indeliberate/sup̃ paruum bonũ deliberate: tristari sup̃ notabile bonũ.

53 Incorrigibiliũ. Nole. Corripiẽtẽ nolle audire: nõ exaudire: nõ ꝑseuerare: odire: resistere ꝟbis: resistere factis: ad resistendũ inducere.

54 Medicoꝝ (Artzet narrẽ) Nole. Medicari inhabilr̃/negligenter/neq̃ter/dubitãter/ꝑniciose/ꝑiculose/obdurate.

In potestate gaudētiū. Nole. Subditos despicere: subiectos p̄mere: de potētia fatue gaudere: vane de duratōe potētie sperare. 55

Predestinatōi innitētiū (Bescher narrē) Nole. Opinari deū nō libere ad extra opari: putare neq; hoiem libere opari: opinari q̄ q̄r deus p̄destinauit/ideo q̄cq̄d faciet hō saluabit̄: estimare nullū esse corripiendū: putare deū esse acceptorem p̄sonaꝝ. 56

Negligentiū ꝓpria (Uersum narrē) Nole. Negligere addiscere moꝝ scitatē: negligere discussionē ꝓprie ꝑuersitatis: negligere reuerētiā diuine maiestatis: negligere ꝓximi necessitatē: negligere aiam ꝓpriam. 57

Ingratoꝝ. Nole. Beneficiū nimis retribuere: nō retribuere: dissimulare: nō recognoscere: malā ꝑ bonis retribuere: bn̄ficiū vitupare: bn̄ficium quasi maleficium reputare. 58

Sibimet placentiū (Spiegel narren) Nole. Exultare de bonis q̄si ex se habitis/quasi ex meritis habeat: exultare de bonis nō habitis: exultare de vano: exultare in p̄ponendo se alijs. 59

Saltantiū (Tantz narren) Nole. Saltare tempore indebito: cuz indecentia p̄sone: inhoneste: ꝑuersa intentione: frequenter: in loco sacro: consentiendo. 60

Blanditoꝝ (Hoffier narren) Nole. Niti placere oculis: colloq̄o: ꝯtactibꝫ: cibis ⁊ ꝯuiuiolis: ostentatōibꝫ: munusculis: musicis. 61

Mendicātiū (Bettel narrē) Nole. Mendicare cū impatiētia: sine necessitate: sine recompēsatōe: ex cupiditate ꝓ lucro cumulādo: ex hypocrisi: sine ordine: mēdicātes nimis examinare. 62

Malaꝝ feminaꝝ. Nole. Auiditas pecunie: insatiabilitas voluptatis: inuidialitas: vanitas: ꝯtrarietas: infidelitas: implicabilitas. 63

Diuinatoꝝ (Sag narrē/aberglaub narren) Nole. xxi. Adorare creaturā: maleficiū: incantatio cū sacramētis ⁊c. In chaimis. 64

Uagantiū (Lant narren) Nole. Mūdū lustrare ex curiositate: ꝓpt̄ inanē gl̄am: ꝓpter voluptatē ꝯsequendam: ex malicia detractōis ⁊c. ex tristicia: ex cupiditate: ex impatientia. 65

Presumentiū se sapientes esse ⁊ non sunt (wen narrē) Nole. Fatuū inepte exp̄mere: inepte exp̄mere sapiētē: vafris assentatoribꝫ liberal̄r distribuere: turpiter acq̄rere ⁊ retinere: excellentē se estimare. 66

Ludos nō intelligentiū (Schimpff narren) Nole. Jocari turpibus aut nociuis: ioco animi grauitatē soluere: ioco intēdere neglectis debitis circūstantijs: in ioco finē ponere: iocari cū fatuis ⁊ in eis delectari: ioco fatuos ad pctā inducere: iocos non pati. 67

Serio ledentiū (Ernst narrē) Nole. Contumelias dicere corrigēdo leue ꝯuitiū dicere: dicere ꝯuitium grande: ꝯuitium indiscrete tolerare: ꝯuitium non tolerare. 68

Improuidoꝝ (Unfürsichtig liederlich narren. Nole. Nihil seruare: nihil acq̄rere: nihil solicitari de futuro. 69

70 Litigantiū ꝑ tpalib⁹ (Hederlich narrē) Nole. Bona ꝯmendata dimittere ꝓpter scādalū vitādum/ꝓpter scandalū pusillo⁹:ꝓpria non dimittere:bona ꝓpria dimittere ꝓpter scandalū pbarisco⁹:debita nō soluere ex nequitia:debita nō soluere ex negligentia:ad nō soluēdū instigare:q̄etem non p̄eligere cause iuste.

71 Sordido⁹ (wüst narren) Nole. Turpia facere:turpes gestus exercere:turpia loqui.

72 Fatuo⁹ spūalium (Geist narren) Nole. Spūalem statū male intendere:statū spūalem male acceptare:statū spūalem male exequi in statū spūalem alios male intrudere.

73 Venato⁹ (Jag narrē) Nole. Venari tpib⁹ ꝓhibitis:venari cū iniusto alio⁹ damno:venatōem subdito⁹ iniuste impedire:venari ꝯtra dignitatē p̄sone:venari mala intentione.

74 Sagittario⁹ (Schieß narren) Nole. Artificiū sagittario⁹ exercere in damnū chr̄istiano⁹:sagittare ꝓpter lucrū:sagittare ꝓpter recreatōē:sagittas diuinas declinare:sagittas diabolicas excipe:metā puritatis nō obseruare:imꝯpo⁹tionatā sagittā supponere.

75 Laruato⁹ (Fastnacht narrē) Nole. Letari/laruari/lurcare/ligurire/lutare.

76 Se iactantiū (Ruom narren) Nole. Jactare se de ieiunali abstinentia/de oꝛōnali instātia/de largitatis elemosyna/de vniuersali iusticia/de scīali peritia/de seculari militia/de criminali malitia.

77 Luso⁹ (Spiel narren) Nole. Ludere alea ꝓpter recreatōnem:ludere alea cū dissil'ib⁹:ludere alea ꝑ notabili ex cupiditate:ludētes aspicere:ludētib⁹ coopari:facere ludētiū instrumēta:ludū ꝓhibitū nō ꝓhibere.

78 Suppō⁹so⁹ (Betruekt narrē) Nole. Cōsiliis sanis nō acq̄escere:irasci sine cā:lites mercari:tristari irrōnabil'r:audacē esse vel se audacib⁹ sociare:pueros nō ꝟberare:vicinos molestare:tolerare calceos arctos:vino indulgere:sua ꝯsumere:alteri vxorē enutrire:pctā ꝯtinuare.

79 Equitū ⁊ scriba⁹ (Reyt vñ schreib narrē) Nole. Concutere:calūniari:nō ꝯtētari stipēdiis:iniq̄s sniās exeq̄:instrumēta indebita exigere siue debita occultare:instrumēta ꝓhibita scribere:idebitū salariū petere

80 Nuncio⁹ (Bott narrē) Nole. Commisso⁹ obliuisci:ꝯmissis supaddere:secreta inuestigare:inuestigata patefacere:ꝯmissa infideliter exeq̄ sero redire:nuncios irreuerenter suscipere.

81 Seruito⁹ (Dienst narren) Nole. Bona domino⁹ deuastare:in occulto ꝯuiuia facere:alienos introducere:optima queq̄ absumere:plura emere aut coḡre q̄ ꝯmissum aut necessariū est:inuicē ꝯcordare:de domo cibos exportare.

82 Ambitio⁹so⁹ (Styg narren) Nole. Ascendere ꝑ alienum fauorē instar bedere:per vindictam instar Ethne:per inuidiam instar fagi:ꝑ auaritiam instar gygantum:per bypocrysim instar milui:per acidiam

instar testudinis:per falsitatem instar colubri.

Diuitum(Gelt oder reich narren)Nole.Magnificare diuites ꝛ di 83
uitias:paruifacere pauptatem ꝛ pauperes.

Recidiuantiū(Fall narren)Nole.In pueritia:in senectute:in mor 84
te:ficte: quotidie.

Mortem non puidentium(Tods narren)Nole.Nolle cogitare de 85
morte:non se disponere ad mortē:mortuos immoderate deflere:irra
tionabiliter de sepultura sollicitari.

Contemptor dei(Veracht narren)Nole.Peccare super misericor 86
dia dei/cum ꝓposito non penitendi aliquādo:peccare sup misericordia
dei/quia non mor punit.

Deū blasphemantiū(Laster narren)Nole.Blasphemare diuinā ꝑ 87
uidentiā/diuinā potētiā/diuinā iusticiā:maledicere optatiue:iurare ꝑ
mēbra Chri:mēbra Chri recēsere simplr:sctōs dei maledicere.

Plagas diuinas admirantiū(Plag narren)Nole.Mirari plagar 88
immissionē:mirari innocentiū cum nocentib plagatōem:mirari cur
boni suis meritis non amouent plagas.

Permutantiū(Dusch narrē)Nole.Cōmutare regnū ꝑ stercore/ser 89
uitium dei ꝑ seruitio diaboli/equum ꝑ fistula.

Impior in parentes(Kind narren)Nole.Inbonorare parentes/nō 90
obedire/vbis pturbare:non cordialiter diligere/non ſnportare/verbe
rare/a bonis impedire.

Garrulātium in choro(Chor oder schwetz narren)Nole.Recitare 91
aut legere vilia in choro:referre inutilia:referentib ausculare:pmit
tere garrulatōes:exire de choro:tacere ꝛ orare.

Superbor(überheb narren)Nole.Superbire de sanitate/robore/velo 92
citate/pulchritudine/nobilitate/libertate/ingeniositate/diuitijs/pote
state/gra humana/gloria mūdana/sciētia/vtutib/cantu/libris/edifi
cijs/ꝓuisis/familia/equis/lectis/ornatu.

Dānosor(schad narrē)Nole.Facere caristiā:fraudulēr emere ꝛ vēde 93
re:mutuare pecuniā ꝑ vsura:mutuare suū pign?:mutuare ꝛc.ō vsura

Sperantiū de hereditate(Erb narren)Nole.Sperare hereditatem 94
terrestrē:nō sperare hereditatē celestem.

Donantiū(Schenck narren)Nole.Donare cum tristicia ꝛ duritia:
donare cū dilatōe:donare nociua:donare maiora excessiua:donum ex 95
probrare:donū astute denegare:de ingrato ārelā facere ꝛ penitere.

Pigror(Ful narrē)Nole.Tepiditas/mollities/somnolētia/ociosi
tas/dilatio/tarditas/negligētia/incōsūmatio/remissio/dissolutio/incu 96
ria/ignauia/ariditas/tristitia in diuino officio/tediū vite/desparo.

Violator(Fyr narrē)Nole.Facere opa seruilia in sabbato:neglige 97
re opa diuina in sabbato.

Externor(Vflendig narrē)Nole.Nolle christianor articulos cre 98

dere:ex definitõe desperare:in malicia obstinari:semetipm occidere.

98 Capitaneor(Haubt narren) Nole.Semetipm non regere:subditos nõ gubernare:deũ p oculis nõ hre:sciam z lras ptemnere:fm sanguinis nobilitatẽ eligere:q̃ sua sunt q̃rere:vitia nõ extirpare.

100 Adulatorr(Schmeichel narren) Nole.Laudare de malo:laudare de incerto:laudare philotimũ:adulari intentõe nocẽdi:velle placere in malo:velle placere ꝓter inanem gl̃am:velle placere ꝓpt lucr ꝓsequendum:adulari ex sola auiditate delectandi.

101 Sufflantiũ(Blos narrẽ) Nole.Malum male de alio occulte dicere:malum male de alio audire aut credere.

102 Fraudatorr(Beschelt narrẽ) Nole.Fallere in mercãtia:fallere in artificijs:fallere in agricultura:fallere in politia:fallere in economia:fallere in monastica:fallere oim in omnib:falsos libros imꝓmere:scripturam falsificare.

103 Predicatorr(Predig narrẽ) Nole.Non recte p̃dicare:non recte p̃dicatiõem audire.

104 Impedientiũ vel retrahẽtium(Abziech narren) vel(yr narren/hinder red narrẽ) Nole.Impedire a bono necessario:impedire a bono melioꝛi:impedire a bono optimo.

105 Spũalia negligentiũ (Lieder ich narren) Nole.Nõ vti gratijs habitis:nondum esse paratum.

106 Viatorum(weg narren) Nole.Stultorum viam eligere:viam prudentie dimittere.

107 Turpium ꝓmensaliũ(Disch narren) Nole.Manus nõ lauare:primũ locũ eligere:añ comestionẽ nõ orare:sine masticatõe deglutire:sine esurie ad mẽsam sedere:scabiẽ scalpe:ad equales haust9 inuitare:gras post cibũ nõ agere:in mẽsa garrulare:post mẽsam nõ deambulare:bonor ꝓuiuar mores nõ ꝓsiderare.Hic de duodecim moꝛib mãducandi agnum iuxta ritum Hebreor Exodi.xij.descriptis

108 Peruertentium(Verker narren) Nole.Dicere malum bonum:dicere bonum malum.

109 Mundanorum(Schluraffen narren) Nole.De futura vita nihil tenere:pñtis vite voluptatib carnalib intẽdere:gl̃am mundanã venari:p potentiã alios supꝑmere:iustos pscqui z circũuenir.:in malicia excecari:diabolum p totũ imitari.

110 Periclitantiũ(Verfar narren) Nole.Pericula non timere:picula non sentire:picula diligere:in piculis illaq̃ri:in piculis se oncrare:in piculis non inuocare:in piculis ꝓuocare.

Auree bulle septem:per quas dinoscatur verus sapiens:ex Aergilio de viro bono.

Annotatio

Prima/seipsum ad vnguem iudicare. Secunda/secum esse ꝛ ex se pendere. Tertia/rotundum esse ꝛ teretem. Quarta/futura prospicere. Quinta/preterita resumere. Sexta/mercedē actis suis reddere. Septima/oia in gl'am dei referre. De his vide plenius in fine huius op'is.

Index eorum q̄ in his sermonibus vel tractantur vel tanguntur.

Abbatissa q̄dam a iudicib' nō expedit/donec pulchriores se adduceret xj.F
Acidia spūalis bis pensatis facile ej̄cit xxxj.K
Acidiosi ꝛ ignaui q̄z negligentes xxxj.J
Achillis abbatis doctrina salubris xxj.G
Actus meritoꝝ gr̄e dei p̄ncipal'r debet ascribi. xx.L
Acceptor p̄sonarum deus esse videt:q; aliquos nō p̄destinat xix.O
Adulatores q̄dam rex abiecit xvij.X
Adulatores platorum vitia excusant/iustificando peccata xv.Y
Adulatores ꝛsi vbiq;/maxime tū in curijs p̄ncipū. xxxij.B
Adulatores mitre d̄noꝝ scabiem tegentes sunt xxxij.M.ꝛ.xix.N
Adulatores caude p̄ncipū sunt/turpitudinē tegentes Jbidē.J
Adulatores nutrices ac sacerdotes diaboli sunt ꝛc. xxxij.K.L
Adulatorum stulticia nedum alijs/sed sibimet ip̄is dānosa. Jbidem.J
Adulatoribus atq; histrionib' aliq̄d dare est peccatum xxvij.X
Adulatōis vitium effugere volens tria obseruabit. xxxij.L
Aduersitates lapides zuccarei sunt in patria nostra:que dulces sc̄is Stephano/Paulo/ap̄lis/ꝛ pluribus sanctis fuere. xxxvj.R.S
Adulteriū grauius ꝛ peius furto est xj.L
Adulteriū ꝓmittentes magno p̄iculo se exponunt xj.B
Adulterium duplex vxoratus cum maritata Jbidem.L
Adulterium p̄ter copulam carnalem committit xj.E
Adulteriū quomodo in vxore p̄pria committit. xj.F
Adulteriū committit monialem vitians. Jbidē.
Aduocati/notarij/p̄curatores ꝛc.lites excitāt q̄nq;ob q̄stū eorum.xvij.L
Affectio commodi fistula est corrupta xxix.K
Affectio puersa recta facit apparere curua/ꝛ alba crocea xxxvj.B
Affectus habitualis spūaliū actuali ꝛ sensibili p̄elegēdo. xxxv.D.E
Affectus dulces spūaliū ꝛ sentimētorum gr̄e q̄n sint approbāde.xxxv.L
Agnus paschalis figurā n̄ri agni paschalis Jesu x̄pi p̄ferebat.ibidē.K
Agni paschalis ꝓmissionis.xij.assignant iudeorum mores/veri agni x̄pi d̄ni manducatōem rep̄sentātes xxxv.L.M.ꝛc.
Agnū seu hedū immaculatū sunt iudei iussi immolare xxxv.L.
Aleatorum fatuitates seu verius furie plures sunt. xxvj.M.N.O

Materiarum

Alemanus q̃dam comes linguarum nescius/a summo pontifice bella bestia nuncupabatur. iiij.R
Alexander quendam vrbe liberaliter donauit. xxxj.D
Alexander cum sui dissimilib⁹ currere nolebat xxvj.Z
Alexander detractorib⁹ sui medici credere nolebat. xxxij.Q
Alexander corripuerat suũ vicedominũ/q̃ se nõ corripuerat xvj.A
Alexandro q̃dam puella veneno nutrita mittitur. xxxv.R
Alexandro magno p̃ceptor Aristoteles queritur. iiij.S
Alexander totum orbem sibi subiugare conabatur ix.V
Ambiguitas vix effugit p̃cipitantẽ discussionẽ/nisi hec seruent vj.F
Ambitio inimicũ omnis mali/z recip. venenum est. xvj.D.
Ambitiosi proprietates Ibidẽ.L
Ambitiosi nõ ꝓtenti terminis a deo p̃fixis sibi:quia xxvij.Z
Ambitiosor⁹ imperator p̃mus Lucifer erat. Ibidẽ.
Ambitiosor⁹ fatuitatẽ etiam gentiles dissuaserunt Ibidem
Ambitiosor⁹ fatuitas plerunq̃ ad paupertatis metã pducit xxvij.M
Amici carnales de bis q̃ ꝓtra carnẽ sunt/nõ sunt ꝓsulendi v.L
Amici falsi mos quadam similitudine ostenditur v.R
Amici mali summe cauendi sunt bonis v.T
Amicitiam quinq̃ dissoluunt Ibidem.S
Amicitiã simulantes ꝓpter ꝓmodũ eor⁹ reꝑhendunt v.P
Amicor⁹ omnia esse communia Ibidem.Q.
Amicos quo pacto alloquamur. Ibidẽ.S
Amicos turpia rogantes auscultare ꝓhibemur v.S.T.
Amoris linee quinq̃ xx.y.
Angeli ẽ stare:diaboli nũq̃ resurgere:bois cadere z resurgere.xxvij.Z
Anima rationalis sequens hic mundum/carnem z diabolum/ab eis/dem alibi accusabitur. v.X
Animus euagatur ad hec exteriora hac ratione. vij.F
Animalia domestica inuenta/quando restituẽda sunt. viij.R
Annus ꝑm ꝓputum romanũ dñica Letare incipit ix.M
Anseribꝰ q̃dã aiũt nõ factũ regnũ celor⁹/ꝙ ꝑ seipos incusantes vj.y.
Anseribꝰ comparant in spiritumsanctũ peccãtes/ex ꝑsumptõe de dei misericordia. vj.y.
Antigonus Cinico donum denegabat ex astutia xxxj.D
Antichristũ abesse non longe tribꝰ signis ostenditur. xxxiij.A
Anthonij doctrina salubris cuidam fratri data. xxj.y.
Apellis responsum q̃ pictori cuidam dederit xvj.V
Apollinis oraculũ Gnoti se autor vnde ortum. j.L
Aq̃la de visu z prudẽtia sua corã auicla ꝙa se iactãs penã luit. ix.K
Aranea muscam docet. xiij.O
Arcus domini qui sunt. xxiij.M

Index

Ariditas spiritualis hinc prouenit. xxxj. I
Armor artifices que in abusum veniunt peccati mortalis/in periculoso sunt statu. xxiiij. E
Artem suam occultantes malefaciunt. xij. S
Artifices q̃dam deum in p̃ceptis suis ꝓtemnere non verent xvj. U
Artifices q̃dam vẽdendo crebrius mẽtiunt: tãdẽ se excusantes. Ibidẽ
Artifices de pfectõe opis nõ curãtes/si sit pulchra rep̃hendunt. ibidẽ
Artificiũ ꝓgruum vnusq̃sq; sibi assumere debet. xvj. X
Artificiũ nobiliũ ac diuitũ debet esse miscõia in pauperes xvj. S
Artificũ quisq; fallere nititur. xxxij. S
Artificia varia quidã nituntur discere/frustra laborãtes xij. I
Ascensionis dñi voluptuosi porcinas pernas comedunt xvij. S
Assẽtatoribꝫ aliq̃ bona sua liberal̃r distribuũt: sz nõ sic pauprib. xxij. B
Auarus diues denarium deũ sibi ꝓstituit. iij. I
Auarus nimia coaceruans puero ac fatuo cuidam flores ac baculos colligentib comparatur. iij. Q. R
Auari viam spinosam ambulant. xxxiiij. L
Auaritia senib ac feminis ꝓprium: z cur. xxj. H
Auaritie cautes he sunt. xij. R
Audaces in multas p̃suras se trudunt. xxvj. R
Augustus filiã nepotesq; suos lanificio instituí voluit xxix. Y
Aulici vix aut nunq̃ reperiunt veraces. xxxij. H
Aulici p̃ncipem verbis adulatorijs fallere nituntur xx. F
Balistis nõ vti in bellis cãpestrib/suadet Joã. An. xxiiij. F
Barbas nutrientiũ varia intentio. iij. T. U
De barba bircus apud Esopũ gloriabat. iij. A.
Barlaam regis filius inclusus ad decem annos/tãdẽ emissus/p̃cunctis elegit feminam. xxx. Z.
Bñdictus abbas effect⁹/signo crucis venenatũ poculũ fregit. xviij. X
Beneficiũ curatũ petẽs/in eo q̃ se offert/indignus efficit. x. X
Beneficiũ nimis retribuentes vitiũ excessus ꝓmittunt. xix. U
Beneficiũ quomodo retribuendum. Ibidẽ. z X.
Beneficiũ dissimulãs aut nõ recognoscẽs ingratus est Ibidẽ.
Beneficiũ q̃dam nõ dissimulãt/sed vituperant. xix. Y.
Beneficia simplicia plura possidere in bis casib licet. x. X.
Beneficij collati nemo dz penitere ob recipiẽtis ingratitudinẽ. xxxj. E
Beneficior pluralitas q̃n nobilib/peritis aut potẽtib liceat. X. Y.
Bñficior pl'alitas nõ ĩõ licita cuiq̃/q̃m bñ res ecc̃asticas expẽdit. x. Z
Beneficior pluralitatis deformitates multe. x. Y.
Beneficior pluralitatẽ ꝓsuetudo multor nõ excusat: nec dispensatio pape/aut p̃lator: g damnabilis. xj. A. B.
Beneficior dei memores esse docemur quo pacto. xix. Z.

Materiarum

Bernardus tuguria pastor culmo tecta videns deflesse legit. vij.K
Biretor cum auriculis asini detestatio. iij.Z.
Bve sapientis dictū de veris hominū bonis ix.J
Blasphemia peccatū grauissimū quomodo ponitur xxviij.M.
Blasphemie causa e medio p̄ p̄latos tolli deberet Jbidē.O
Blasphemie remedia xxvij.N
Blasphemant deū inhoneste t p̄ter necessitatē iurando Jbidē.Z
Blasphemantes cui assimilantur Jbidem.N
Bona vera hominis ea sunt ix.F.M.
Bona omnia in deum referenda sunt xx.L.
Bona sua quidam ex meritis sibi ascribunt. Jbidem.
Bona sunt duplicia xxij.X
Bona ecc̄e seu ꝯmendata sunt ab vsurpantib repetēda Jbidem
Bona p̄pria p̄pter scandalum pusillor sunt dimittenda Jbidē.Z
Bona ecclesie quo casu possunt dimitti. xxij.Y
Boni hoies(q̄ a malis impediunt) vexilla regis sunt xxxiij.N
Boni sunt vita/columne t medulla corpis ecclesie xxix.L.
Boni pro malis orando non semper exaudiuntur. Jbidez.
Bonorū temporaliū repetitio non omnib expedit xxij.D.
Bonos deus turbari p̄mittit p̄pter humilitatem. xxviij.Y.
QAdētes q̄das p̄tēnunt:nō tñ cauēt ne t ipi cadāt.xij.R.S
Calceos arctos aliasve vestes tolerare stultitia est. xxvj.S
Caligar/ocrear t sotularitū rep̄hensio iij.B
Calumnia quid sit:atq; calumniari. xxvj.X.Y
Carnales delectatōes nō ej̄ciētes/puero assanti ꝯparant. xv.N
Carnisp̄riuij tempore innumere fatuitates fieri. xxv.E
Castitas quanta olim indicta fuit sacerdotib xxij.R
Catena ferrea Martinus eremita pedem ligauit. xxj.Y.Z
Caude longe feminar t clericor/pilei quoq; alti rep̄hendunt. iij.E
Causidicor dicacitas rep̄hendit. vij.R.
Cautes suos via q̄libet habet ruendi/sed non declinandi xij.Q
Cecitatem suam q̄dam cognoscunt:alij non:tertij nesciūt xxj.E
Cecus a deo illuminatus peccatorem significat. j.A.
Celebrare frequenter volens q̄d ꝯsiderare debeat xxv.B
Celeste regnum sancti magno precio emerunt. xv.B.
Certum tenere incertū dimittere docemur xv.D
Charitas t puritas fines sunt exercitior omnium xxiij.Z.
Charitas omnia quantūcunq; aspera reddit dulcia xxxij.Z
Charitatem p̄fectā habere volens/viā banc gradietur xxxiij.K
Chore qua nola fuerit notatus iij.V.
Christus apud aliquem biduo hospitatus onerosus est. xj.O
Christus irrisus a ministris in domo Anne multis modis. xiij.J

Index

Christus oēs vestes sacerdotales in passione instituit. Ibidē.k
Christus a militib⁹ Pilati irridet varijs modis Ibidem.z
Christus irridet a pncipib⁹ sacerdotū ꝛ militib⁹. Ibidē.n.
Chīs si de cruce descendisset ad clamorē iudeoꝝ/nō fuissem⁹ redēpti
Chīs caput est singula hīs in ecca mēbra xxvj.c. (xiij.n.
Christus lagano comparatur xxxvj.z.m
Christus apparuit hoc modo in festo pasche. Ibidem.m.
Christus panis alb⁹ est q̄ in terra pmissiōis in arbore pēdet.xxxvij.a
Chīs pdicator summ⁹ in pdicādo modū tubicinis fuauit.xxxij. g
Christus quare in numerum deoꝝ non sit receptus vij.z
Christi faciem ꝛspuūt/q̄ scripturā pdicatōem ve ꝛtēnunt xiij.k.
Christum pauptas reddidit odibilem. vij.z
Christum hodie multi offendūt xij.r
Christum irridebant Herodes cum exercitu xiij.k
Christum irrident tituli scriptores Ibidem.m.
Christiani parum de scriptura sacra tenētes repbēdunt v.v.x.
Chorea non est ludus/sed serio criminosius xx.s.
Chorea multoꝝ malorum est sentina. Ibidem.
Choree fatuitates quib⁹ meditatōibus fugande Ibidem.v
Chorearum pmotores ꝛ inductores fatui sunt. xx.r
Cibum nimis auide sumentes notantur. vij.q.
Cibos delicatos/raros/ac insolitos aliqui req̄runt. Ibidem.n
Cinerum quartam feriā deridentes corripiunt ij.r.z.xxv.f.g
Cingulo⁹ pcciosorum detestatio iiij.a
Claritas corporis quanta erit in celesti regno. xv.b
Cleopatra margaritam pciosissimam absumpsit:neq̄ omni libidini se exponens satiebatur. vij.n.xxj.i
Clericorum exercitia hec sunt xxiiij.c.
Cogitatōes carnales pmoꝝ motuū q̄dam eīcere negligūt:ꝛmittētes se periculo peccati mortalis:q̄ ligurienti vīso ꝛparātur. xv.n.
Cognitio suīp̄ius q̄z vtilis ꝛ necessaria. j.b.c.
Colūba assa inuolat ori biantiū in terra pmissionis xxx vij.g.h
Columbas quinq̄z a domo expellende/que? vj.p
Colūbas ꝛgregatōis diabol⁹ nitit subuertere/exēplo Sāsonis.xvj.g
Comedentes impropere aut nimis frequēter corripiunt vij.m
Complerio varia ad scientias varias inclinat xvj.z
Comminātes aperte aduersantib⁹ stulte agunt. xiij.i
Cōicare volētes prudētū ac deuotoꝝ ꝛfessoꝝ ꝛsilijs vtant xxxv.g
Concussionis crimen quid sit? xxvij.x
Concubinā publice in domo tenētes cū vxore grauiter peccāt. xij.c
Confessio vero contrito nunq̄z differenda xj.n.ꝛ.xxv.i
Confessio vera qualis esse debet? xxxiij.n

Confessio expedientius fit suo curato ordinario ꝓpter tria. xxxiiij.Q
Confessionē q̄ lotio est/nōnulli abhorrent: ⁊ cur? xxxiiij.O.P.
Confitent̄ q̄dam fatui minora peccata relictis maioribꝫ. xxxj.N.
Coniuges debent alterutꝝ esse solliciti. ix.S.
Cōsilia senū siue exptoꝝ iunioꝝ ꝯsilijs sunt anteponēda. iiij.L
Cōsiliarios q̄runt aliq̄ nec doctos nec ꝓbos/sed nebulones. v.A
Consiliarius noster p̄mus ⁊ vltimus sit deus. Ibidem
Consiliarios q̄dā pōtifex habuit/pellificem/sutorē ⁊ pistorē. Ibidē.
Consiliarius eligēdus sit vir bonus v.B.⁊.xvj.E.F.
Consiliarios sacros spūssctūs nō sꝑ illuminat: sicut nec ꝓphas. Ibidē
Consiliū nō est habendū cū hoīe partiali. v.C
Consilium a iuuenibꝫ non est q̄rendum. Ibidē.D
Consilium acceptum non exequatur quis/nisi ad amussim p̄us legis diuine sit examinatum. Ibidem.
Consilijs nr̄is assint Moyses ⁊ Helias/testimoniū vicꝫ legis. Ibidē.
Consilia p̄latoꝝ an sine examinatōe recipiēda sint? v.E.
Consilia prudentū ꝯtemnentes impunes nō euadent. v.G.H
Consilia qn̄qꝫ celanda/neqꝫ omnibꝫ manifestanda sunt. xv.K
Consilia q̄dam indigna tractāt in senatu/qūo videlicet vermes ne in sale cescant cohiberi possint. xvj.A.B
Cōsiliatores q̄dam passim incedētes vana in aīo v̄sant. Ibidem
Consilia dn̄i p̄ter scandalū simplicium debent ꝑfici xvij.H
Consilijs sanis acq̄escere docemur in tribulatōibꝫ. xxvj.D.
Consolatōes q̄rentes aduersitatū suaꝝ in rebꝫ mūdanis frustra laborant: qꝛ paululū post citius redibunt xvij.X.
Consolatio carnalis papilioni picto ꝯparatur Ibidem.y.
Consolatōis fons in corde hoīs fodendus est. Ibidem.Z
Consuetudine mala infecti/rebelles fiunt cū corripiunt̄ xxxvj.C.
Consuetudine bona facile dissuescimus. xxviij.J
Consuetudo peccandi affectū fallit: rectū iudiciū subuertit. xv.X
Consuetudine peccandi obruti similes. M. Curtio: si resurgere autē cupiunt/que obseruent. xv.X.y.
Consuetudo peccandi similem Lazaro sepulto reddit. Ibidem
Consulendi nō sunt amici carnales de his q̄ ꝯtra carnē sunt v.C.
Consulūt q̄dā doctos/bonos/peritosqꝫ: q̄bꝫ tn̄ nō acq̄escūt. v.G
Contritōis aqua sit calida/munda/amara/⁊ viua xxxiiij.M
Contentio filia inanis glorie. xxj.K.
Contumelie verba licet aliquando ꝓferre: ⁊ quando xxij.N
Conuitia ꝓximo illata quando sunt mortalia? Ibidem.O
Conuitia quando sunt toleranda? Ibidem.
Conuitiū multa mala solet ꝓcreare. xxij. O
Conuitiū dicere homini/signū impietatis est ⁊ ꝑuersitatis. Ibidē.Q

Index

Conuiuijs gloriari q̃z sit vanum. ix.M.
Correptõis debitus finis quis? iiij.O
Correptõem audire nolentes corripiunt xviij.O
Correptoib resistẽtes in ꝯgregatõe quo pacto disciplinent: & puluis Moysi sunt/atq; porcis comparant xviij.y.Z
Correptores q̃dam putant se/cũ sint corruptores. xxij.N
Correptõe ꝯpuncti/mor aũt recidiuãtes/sil'es sunt aque xviij.S
Corrigendũ nõ esse q̃dam dicunt/ob p̃destinatõem. xix.O
Correctio qualis & quanta esse debeat xvij.J
Correctões simul & correctorẽ q̃dam odio p̃sequunt xviij.T
Correctoib resistũt q̃dam v̄bis/aliq factis/sil'es critio Ibidẽ.V
Correptio amicoz̃ qualis esse debeat v.O
Corripientes q̃dã audiũt/sz nõ exaudiũt neq; pseucrãt xviij.R.S
Corripiẽtes de bis que ipi faciunt corripiunt. viij.X
Corripientes iniuste sunt triplices Ibidẽ.
Corone varie triumphantib debent xxxviij.B
Corpi q̃dam puidere nitunt/paz curantes de anima. xiij.H
Coruus in supliminari clamat iuueni/cras:seni autem/grap xj.R
Crassus nunq̃z risit. xxij.M
Credere volẽtes mortuis si resurgerẽt repbendunt v.X
Criniũ coloratio/crispatio & nutritio repbendunt. iij.y
Chrysostomus verus p̃dicator erat:q̃ terribilissimos etiam cogebat humiliari: xxiiij.O.&.xxij.N
Cuculus non resurgere boies omittens q̃d sit: xxvij.Z.
Cuculus recidiui demon est/q̃nq; habes pullos in nido xxviij.A
Culcitra diaboli mollities est:q̃ nibil duri ferre potest. xxxj.F
Cultelli duo ad abscindendũ moz̃ ũmodestiã. v.N
Curã animaz̃ suscipiũt q̃dam tanq̃z sine curis victuri. xxiij.N
Curas animaz̃ possidẽtes/oues non pascunt Ibidem.R
Curati lumen ꝯsilij tota instantia a deo petant. v.B
Curati vicarios ponentes piculosissime agunt x.X
Curiosa scrtãtes neglectis necessarijs q̃ sint: v.y
Curiositas doctis omnib cauẽda est Ibidẽ
Curiosus pscrutator dei non euadet impunis x.T
Currus quẽm dicunt trabere in presenti via miseri. xvj.M
Currus charitatis duab rotis vnctus/quis: Ibidẽ.O
Curiositas quid sit. xxj.R.

DAlila culpat ob Sansonis interitum xxj.N
Dalile genua duo q̃b Sanson innitebat xvij.R
Dauid saltauit ante arcam dñi/sed sapienter xx.Z
Debita q̃dam soluere nolũt etiam diuites;& cur: xxiij.B

Debita pecunialia ꝯtrahentes rep̄hendunt̄. ix.Z
Debitor cupiens absolui quid faciet? x.C
Debitoꝝ duo sunt genera ix.Z
Decimas ecclesia non exigit in terris inconsuetis: ⁊ cur? xxiij.A
Decor/formositas ac pulchritudo differūt. Ibidē.E.F
Dedali p̄cepta Icaro filio suo data que? xxvij.L
Dei memores simus hoc modo xv.A
Delitias carnis q̄rentes iudices ac potentes rep̄hendunt̄. xvj.D
Demones vtilia p̄dicant non sponte. j.D
Deo seruire toto corde non poterit q̄ mundo seruit viij.E
Deo atq; mūdo seruire volens/accidet qđ cuidā asino Ibidē.D
Deo seruire volens hoc aduertat ꝯsilium Ibidē.E.F
Deo quidam casualiter seruire volunt Ibidez
Deo seruientes nō oīm vitā laudabilē imitari docētur. viij.F
Deo quanto sumus ꝓximiores/tanto videmur longiores. xix.T
Derisio atq; derisor quid? xiiij.F
Derisores sunt miluis similes Ibidem.G
Deriserūt Christū diuites auari/ac simplices ignari Ibidem.H
Derisores penitētum incipientiū grauiter peccant. Ibidem.Q
Derisoribꝫ parati sunt mallei ꝑcutientes xiiij.R
Derisores vero Christiano curandi non sunt Ibidē
Derisionibꝫ q̄dam impediunt̄ a via salutis /similes pueris xxiiij.U
Desperāt aliq̄ ex pusillanimitate: q̄ rep̄hendunt̄ xxxj.S
Desp̄atōis rō: q̄ ⁊ cuilibet summe est cauenda Ibidem.K
Detractor/delator ⁊ susurro differunt xxxij.M.⁊.iiij.T.U
Detrahere ꝓximo quando licitum sit xxxij.N
Detractores cui comparant̄ xiiij.C.D.⁊.xxx.O.P
Detractores iudices sunt in curia diaboli Ibidez.
Detractoribꝫ non facile credendum. xxxij.P.⁊.xj.G.H
Detractorem audiens sic se ei p̄beat. Ibidem.Q
Detractores cuilibet summe sunt cauendi Ibidem.R
Detractōem malorum timentes fatui sunt xiij.C
Detractionū occasiones quo pacto amouere debemus Ibidē.v.
Detractoribꝫ nō sp̄ indulgēdū/sz q̄nq; resistendū. Ibidē.Z.⁊.xxiiij.T.
Detractōes passi excusare se possunt/sed caute xiiij.A
Detractōes non curāde: q̄r bonis a deo mittunt̄ Ibidē.B.C
Detractores sanguinolenta habent labia Ibidez.E
Detractores pane sacramentali digni non sunt Ibidez
Detractor ex cane peccatore debet catellus penitēs fieri Ibidē.F
Detractoris lingua sagitta est xxiiij.T
Deus flagellando nos/est pijssimus x.R
Deum q̄dā arguunt in tribulatōibꝫ ꝯstituti Ibidem.Q

Index

Deum quidam de nimia seueritate/ alij de benignitate ꝛ temporis inæ qualitate arguunt hoc modo. Ibidē. R
Deum nos vocātem mox audire studeamus xj. M
Deus largit omni hoi sciam sibi necessariā ad salutē xxxiij. S
Diabolus apud aliquem hospitat⁹ p annū/bonorifice tractat. xj. O
Dimittere debemus hoc modo xxiij. Z
Discordiam seminat Apls qdem nō fatue/sed prudēter iiij. S.
Discordiam seminabat mulier vetula:nota historiā Ibidē. V
Discordia maxima regna dilabunt:qs exemplis patet Ibidem. y.
Discordia etiam coniuges separat:quod exemplo ostendit iij. Z
Discū qdā diues Parrhisien. refuabat i memoriā sue pauptat. xiij. X
Dissoluti in opib⁹ dei pficiēdis hi sunt xxxj. H
Disputatōes nō sint puicaces. x. Q.
Diues in mortis articlo tristat:nūq̄ se diuitē se fuisse desiderās. xix. I
Diues gloriat de ignominia vt fur de cauterio. Ibidē. k.
Diues ꝛ paup diuersimode moriunt Ibidem. L
Diues multis in anima malis premit xxvij. R. S
Diuites fieri cupientes quos sanctos colant. xxij. Q.
Diuitias qdam pferunt honori ꝛ honestati. xxvij. Q
Diuitie omnis mali sunt origo. xxvij. Q. R. S.
Diuitē qndā pnceps mirabili industria pecunia exonerauit. Ibidē. G
Diuitias nō habēt diuites:sed ab ipīs miseri habent Ibidem. T
Docentes inutilem grammaticā hi sunt. x. M.
Doctores sunt in multiplici differentia. xxvj. G
Doctor quilibet habeat septem ꝯditōnes. Ibidem. H
Doctoꝝ puilegia que sunt Ibidē. J.
Doctores qdā cur irrisorie ꝛ tñ merito appellant a laicis (Schübt) ij. X
Doctos nō facit librorꝝ multitudo. Ibidē. y
Doctrina nō pbrosos/sed laudabiles reddit reip. rectores. iij. P.
Doctrinas ꝯfundentes repbendunt. x. O
Domitianus Imperator solus christēs muscas interficiebat xvj. E.
Domū pulchrā corpi edificam⁹/domū aie h ꝛ alibi negligētes. vij. B.
Donare volens cuiq̄ caueat ne donum differat xxxj. E
Donum acceptabile reddit donantis bona volūtas Ibidem. B
Dubia semp ad tutiorē ptem sunt referenda xv. O
Dubia pcepti interptatio periculosa est. Ibidē
Eberhardus dux würtenbergen. laudat iij. B.
Ebrietas multis malis hominem afficit vij. R. S.
Ebriosorum varie passiones. Ibidē. Z.
Ecclesiasticoꝝ habitatōes vt palatia sunt extructe. vij. K.
Ecclesias quidam mala intentione intrant. xv. D.
Ecclesiam pbanantes si plati nō puniunt/grauiter punient. xv. H

Ecclesiam ingredientens septem obseruare debent xv.J.K
Edificia magna q̄dam incipiūt/q̄ ꝯsumere nō possunt vij.C
Edificioꝝ sumptuositates Paulus eremita defleuit Ibidem.E
Edificāt q̄dam corpi delectabilia/ꝯscia ꝓrsus neglecta. vij.F.
Edificātes cū alioꝝ dāno maledictōem dei atq; hoīm incurrūt.ibi.G
Edificātes ob vanā gl'am rep̄hendunt̄: Ibidem.H
Edificare docemur in celis ⁊ nō in terris Ibidem.J
Educati laute vermib⁹ optabiliorē nutriunt cibū ix.N
Elemosynā p̄stantes gaudere de infamia ac detractōe dn̄t xxv.U
Empedocles sponte se in ignem iecit xv.R
Ep̄s q̄dam a diaboli liberat̄ insidijs interuētu sancti Andree. xx.Z
Equites dn̄oꝝ iniustas snias manifestas exequētes peccāt xxvj.y
Equitū quorūdum status ꝑiculosus Ibidem
Equitū tria genera:quos scriba malus excellit xvij.A
Equites q̄dam stipēdijs suis non ꝯtentant̄ xxvj.y
Equus est iusticia ⁊ affectio iusti ducēs in celum xxix.K
Equus maloꝝ est caro ad infernū ducens Ibidem
Eraclitus semꝑ flebat:Democritus aūt ridebat xij.X
Esuries spiritalis est duplex. xxxv.A
Etas q̄libet hominis suum habet onus. x.E
Eucharistie sacramētū sumere volēs digne se p̄paret xxxiiij.Q.R.
Eucharistiā sumere volens qualiter se habeat Ibidē.U.
Eucharistie sacramētū nō debet curiose scrutari Ibidē.X
Eucharistie sacramentū sumētes actualē deuotōem habeāt xxxv.F
Eucharistie sacr̄m sumētes nō dn̄t scabiē pctōꝝ reuoluere Ibidem
Eucharistie sacr̄o refecti vanitatib⁹ secl'i nos mox nō tradam⁹.ibi.H
Eucharistiā sumentes/morem iudeoꝝ in agni paschalis comestione obseruari debent. Ibidem.O.P.Q.
Eucharistiā sumpturi castitatē seruēt/etiā ꝯiugati Ibidē.U.X.
Eutrapelia v̄tus est:⁊ manet si recte fiat/hoc modo xxxvj.Z
Exempla nulla v̄tutum sacerdotes populo p̄bent. xxiij.R
Exempla mala peccando p̄stantes grauiter peccāt xxvj.y
Exercitia q̄libet sibi apta subeat xxv.A
Exercitioꝝ sp̄ualiū debitū finē nesciētes paꝝ ꝓficiunt xxiiij.X.y
Exercitia nostra debent alternari hoc modo viij.G
Exilium timentes fatui sunt. xiij.B
Falsarij sacre scripture sunt praui hoīm seductores.xxxiij.A
Falsi spinis comparant̄:⁊ cur? xxxij.Z
Familia fidelis/obediens ac timorosa sit xxvij.G.H
Familie ruditas ac infidelitas vnde? Ibidē.J.K
Familie salutem curare docent̄ patresfamilias ix.G
Familiam timens ne secreta prodat hoc faciat xiij.M

Index

Fatuus vnde dicitur j.R
Fatuos naturales ad peccandū inducentes peccant. ij.M.xvij.H
Fatuoꝝ genera omnia ad duo possunt reduci xij.V.X.
Fatuus q̄dam Tilligensis se cesarē reputauit xvj.B
Fatui naturales non sunt ꝓtemnendiq; amici dei xvij.H.
Fatui sunt mansuete tractandi/exemplo Sarracenoꝝ xvij.J
Farciminib⁹ iusti ac boni ꝓparant xxxvij.L
Feminas ad omne malum auaritia ducit xvj.H
Femina q̄dam qualiter testamentū viri exequebat Jbidē.H.J
Femine insatiabilis voluptatis sunt/ꝛ inuidiose/ꝓtentiose/infideles/ mendaces/implacabiles xvj.J.K.L.M
Femina naturaliter appetit viz/sicut turpe pulchꝝ xvj.J
Feminas nulla vanitas subterfugere potest ibidez.K.
Femine cur semp sunt discordes. Jbidem.L
Femina q̄dam aq̄ immersa pratum digitis rasum ostēdit ibidem
Femina leonē atq; draconem feritate superat. xvj.M
Femine lasciue quomō curari debent. ibidē.S
Femina sacerdoti cohabitare ꝓmittit in casib⁹ certis xxvij.R
Femina q̄dam eremite pecuniā tradens /laudari cupiebat xxv.X
Femine sunt facule/tedē ac vēnatrices diabolice xxx.K.M.
Femine ad luxuriā alijs cooperantes peiores diabolo. xxxj.V
Femine sunt gladij stricti /bicipites ꝛ ignei. xxx.L
Feminis de supfluo ornatu se excusantib⁹ respondet Jbidem.N
Fere inuente quando debeant restitui vij.Q
Festis dieb⁹ ludū seu recreatōem q̄rere possum⁹ his obstantis.xxvij.K
Festis dieb⁹ que opera exercenda xxxj.Q
Festū violamus q̄ties peccatū mortale eo die ꝓmittimus. ibidē.L
Festa violant fere oēs artifices mortaliꝛ peccando. Jbidē.N.O.P
Fides parua hesitare facit de deo ix.Z
Fides christianoꝝ toto corde salutē q̄rentib⁹ monstrat a deo. vj.E
Fides nostra rationabilia continet vi.B
Fidei repugnantiā inuolūtariam intra se sentientes v.V
Filius in dignitate ꝓstitutus q̄ debet p̄cedere patrem xxix.O
Filij parētib⁹ ꝓtrarij aut eos pturbātes q̄ mortaliꝛ peccēt.ibidem.P
Filioꝝ ingratitudo in parētes a ciconijs notat ibidem.R
Filij impij in parētes silices brutis ꝛ ranis. ibidē.ꝛ.xxx.T
Filioꝝ impietas in parentes vnde. ibidem.T.V.X
Filij parentib⁹ quomodo reddūtur obedientes xxix.V.
Filij peruersi ac boni diuersimode a deo obseruant xxx.V
Filij dei fieri possumus per gratiam. xxxj.A
Finem in temporalib⁹ ponere quid sit. iij.H
Fistulam ꝓprij commodi omnes auscultant; xxix.Z

Fistule saccum qđ corpus nostꝝ est/frangere docemur Ibidē. M
Fomes peccati non tollitur totaliter ꝑ satisfactōem hic:nec omnino ex tingu.tur. xv.M.ꝛ.xxviij.C
Fontes lactei in regione illa celesti sunt virtutes xxxvj.T
Formositas/pulchritudo ꝛ decor differūt xxiij.E.
Fornicatōis vitia sunt maxime infamie vj.R.
Fornicatōis actus minus videt̄ pctm̄ q̄ꝫ ea q̄ in chorea fiunt xx.S.
Fornicatōis pctm̄ fuga vincit̄ ac occupatōe xxiiij.S.T.
Fortune genera duo sunt. ix.L
Fortunati nihil patiētes aduersi ꝑiculo sunt expositi Ibidē.O
Fortune se ꝯmittentes cui ꝯparantur. ix.P
Fortunati quid agere debeant ne pereant Ibidē.P
Fraus in politica/economica atqꝫ monastica vita q̄: xxxij.T
Fraudulentia in spūali vita hoc tempore Ibidem.U
Fulcimenta christiani cordis decem v.Z.ꝛ.vj.A
Furari quidam ad lunam nititur ix.P
Furia quarta ludus est. xxvj.M
Garrulatōibꝫ etiā vtilibꝫ diuinū officiū n̄ dꝫ occupari.xxix.y
Gaudia mūdana desiderātes rep̄hendunt̄ xiiij.T
Gaudia mūdana sūt mixta/momētanea ꝛ maledica.ibi.U
Gaudijs mūdi ꝯtenti sunt in statu damnatōis Ibidē.
Gaudendū est non in hoc mundo/sed in deo xv.A.
Gaudia celestia q̄dam paruifaciunt ibidem
Gaudium interius non sentiūt q̄ vanitatibꝫ student xxxvj.U
Gaudij interioris carentia ex tribꝫ est Ibidem.U.X.
Gestus hominis gratiosus esse debet sine mollitie v.J
Gestus quietus debet esse sine dissolutōe/grauis atqꝫ alacer/p̄ter tamen tarditatē aut inquietudinem Ibidem
Gestus sit maturus sine ꝓteruia:seuerus sine turbulentia. Ibidem.K
Gestus inordinatos ac varios non cohibentes peccant. v.M
Gestus immoderatos quidam discumbētes ostēdunt vij.O.P
Gloriabat̄ q̄dam de scientia suoꝝ seruoꝝ ij.U
Gloriantes in multitudine libroꝝ cui ꝯparantur. Ibidem.U.X
Gloria vana mater est omnium nouitatū iiij.E
Grammaticam inutilem docentes hi sunt. x.M.
Gramen terre aspicientes de resurrectōe corꝑis nr̄i cogitem⁹. xv.L
Gr̄as singulares gratis datas q̄dā iactāter patefaciūt alijs. xviij.A
Gratie gratum facientis hoc signū est Ibidem.B.
Gratie ꝛ nature differentia. xxxiiij.B.
Gratitudo signum est nobilitatis xix.Z
Gratie dei nō esse innitendū ꝓpter septem ratōes. xxxv.B.
Grego.ꝛ Constātine imꝑatrici discordie parant̄ a; susurronibꝫ.iiij.T.

Index

Gregorius papa verus erat ꝑlatus ⁊ columna ecclesie. xxxj.y
Grecoꝝ mos post electū imperatorem ix.U.
Gula anime ac corpori/fame ⁊ rebꝫ nocet vij.O
Gulosos ebetudo mentis /scurrilitas atqꝫ immūdicia seqt. vij.L.M
Gulosus lucra ꝓterita absumit:ꝑntia negligit:futura impedit. vij.R.
Gustu q̄rentes voluptatē q̄ sunt:⁊ quo peccent xvij.L.M
Henrici regis Anglie rñsio ad detractorē q̄ndā. xxxij.O.
Heremita quidam thesauꝝ inuenit viij.T.
Herbipolensium mos in eligendo episcopo ix.U
Heremite duo litigare nescientes q̄d agebant xxij.D
Hereditatē ꝙsequi sepissime falli contingit xxx.L
Hereditatē adepti se nil boni/sꝫ nocui q̄ddā ꝙsecutos sciant. Ibidē.y
Hilarius scripturas nō intelligens ad sctm̄ martinū refugiebat. v.E.
Hypocrite nō cor/sꝫ corpus oleo bone ꝙuersatōis ꝓfundūt xxxij.y
Hircus se dānificās/damnificat ab critio xx.H
Homo ad duplicem finem ordinari potest xix.M
Hominis status ꝓmeuus finis spūalium est exercitioꝝ xxiij.y.Z
Honoris debita causa que sit vij.T
Hospitia q̄dam in arboribꝫ/specubꝫ ⁊ petris habuerūt. vij.E.
Iactantes se de malis quōdam ꝓpetratis/corripiunt. iij.B
Ieiunantiū varij fines ac diuersi. iij.k.L.⁊.xxv.B.H.J.
Ieiunare nō valentes tria facere debēt ne peccēt iij.M.N
Ieiuniū ꝙmutare vel in eo dispensare quis possit. Ibidē.O
Ieiuniū est minimū:tamē maxime necessariū vij.R.⁊.xxv.N.
Ieiunantes ob vanā gloriam vtrum damnent xxv.M.
Ignis in quē peccator insilire docetur hic est. xv.O.
Impedientes alios a bono/busoni ac noctue ꝙparant xxxiij.M
Inanis glorie stulticia iij.D.
Inconstantes ꝑscrutari varia volentes paꝝ ꝓficiunt xij.B
Inebriari frequēter est peccatum mortale xx.P
Indulgentiaꝝ suspensio sic intelligi debet xxxij.A
Indulgentias plenas quando pape liceat suspendere ibidem.B.
Indulgentias petōꝝ plenarias quo ꝙsequi poterimus ibidem.L
Ingratus quis:⁊ qualis pena coꝝ? xix.X.Z
Ingratitudo pessimū vitiū ⁊ signū rusticitatis ibidem.y
Iniuria nō moueri aliqñ sapie/qñqꝫ stoliditatis signū j.S.
Iniurianti resistere quandoqꝫ expedit. xij.Z.
Iniuriam illatam non remittere tenemur xiij.B
Insulsus a facuo differt j.R.
Intentio sane discutienda est/initiari sacris volenti xij.O
Inuenta quando restituenda sunt viij.U
Inuenientes ꝑ naufragium amissa/restituere tenent. viij.S

Inuenientes res habitas p derelictis vsucapere possunt Ibidem
Inuenta vtrum sint leuanda ibidem
Inueniētes res z aio lucrandi eas recipiētes/grauiter peccāt.ibi.T.
Inuenta restituendi modus hic est ibidem.U
Inuidie z charitatis repugnantia qualis? xviij.k.Z
Inuidia quid est:z quando mortale vel veniale? ibidē.k.N
Inuidus omnib; pcōrib; stultior/animā suā p nihilo dat ibidem
Inuidi descriptio. Item z ex patre diabolo sunt xviij.O
Inuidia quomodo extinguitur:quia amicitia. ibidem
Inuidia naturaliter inest feminis. xij.k
Joannem vocari nomen patris sui quid sit xx.L
Jocum non patitur fides/oculus/fama zē. xxij.F.
Jocantes opatōib; aut verbis turpib; bi sunt ibidem
Jocandum cum animi grauitate ibidem.B
Jocus congruere debet persone/tempori ac loco ibidem.
Judicij rectitudo homini ex duob; prouenit j.P
Judicare iniuste septem modis ptingit iij.E
Judices docti z boni non admittuntur iij.O
Judicium iniquorum grandis punitio ibidem.E
Judicis iusti pagani lingua post mortem baptizatur ibidem.B
Judices iusti q̄ sunt:ēm autē faciem iudicantes peccant xj.L.F
Judicare de malis primi quando licet ibidem.L
Judicātes primū ex leuib; signis p certo peccāt mortaliter:z cur:ibi.O
Judex ex leuib; signis puniendo peccat mortaliter ibidem.E
Judices romanoz quondam facies velatas habebant. xj.F
Judicando causas laudant quedam ciuitates italie. ibidem
Judicantes semp malum quē semel malū offenderint peccant. ibi.B
Judicātes omnes malos de aliqua congregatione propter vnum malum iniuste iudicant. xj.H
Judicantes omnib; alijs se meliores/male iudicant ibidē.J
Judicare nosmetipos docemur q̄tidie:z q̄ pacto.ibi.z.j9.S.z.37.S
Judicialis contentio omnibus vitanda xxiij.L.
Judas Magdalenam repbendens que versabat in animo xiij.T
Judices in ecclesia causas tractantes/sic punit Canon xv.B
Judeus alicui maledicere volens sic ait xxvj.S.
Julius Cesar p̄cipitatōis vitio in senatu interfectus est. vj.J
Julius Cesar militibus suis nunq̄ dixit/ite xvj.J
Justicia dupliciter capitur. xxv.X
Justus lampas esse dicitur xxxvj.A.
Juuenes ad studia missi scia z moribz paz ꝓficiūt:in vanitatib; vero
Iracundia quando lic. phibetur xij.Z (multū.x.P
Ira ex ꝑmis motibus sensualitatis ꝓueniens veniale est xij.M.

Index

Ira quando peccetur mortaliter. Ibidem
Ira furor breuis est/auferens omnia bona anime. xij. P
Iram retinentes odio grauantur ibidem. O
Iracundi nedum primo/sed & sibipsis damnosissimi sunt. ibidem. P
Iracundia ianua est vitiorum ibidem
Irrisores quidam qui simplices irrident/ceci vtiq; xiiij. O
Irrisores inci; entium gruces sunt diaboli. ibidem. Q.
Lac interioris gaudij fugere docemur xxxvj. y.
Laruati stulti ꝓtrario modo se habent ad eccliam xxv. B
Larue gentilitatis risum preseferre videntur. ibidem. C.
Laudari q̃dam volunt: qđ si non fit/seipos laudãt xvj. A
Lingua iusti iudicis pagani post mortem baptizat Ibidem. B.
Legem nature neq; consuetudo/neq; ꝓstitutio aliqua humana tollere potest. xxiij. A
Legẽ dei quẽadmodum in oĩ actu nostro meditari opteat. ij. P. Q
Letantib⁹ dominus doctrinam dedit xij. X
Letitijs non confidere. Christus exemplo & verbo docuit xij. y.
Libri necessarij sunt & vtiles ij. S
Librorũ multa milia coaceruabant Ptolemus & Serenus. Ibidẽ. T
Librorum multitudo non efficit doctos Ibidem. y
Libris auratis delectari stulticia est. ij. Z
Libros & literas latinas cotemnentes laici notantur iij. B.
Linguarũ plurũ hẽ noticiã ꝓncipi splẽdor maxim⁹ cẽ exẽplo ondit. (iij. R.
Lites quidam mercantur vtiq; fatui. xxvj. R.
Loci stabilitatem obseruare docemur exemplis sanctorum xxj. y.
Logice vacantes diutius stulti reperiuntur. x. M
Loquendum non est in locis sacris nisi de rebus diuinis viij. N.
Loquendum est ꝑm differentiã loci Ibidẽ.
Loquens modum in gestu/sono ac significatõe obseruet. viij. O. P
Loquuturus que diligenter obseruet Ibidem. Z. M
Loquacitas interiores aufert consolationes xxxvj. X
Lucrãs in ludo ex cupiditate/peccat mortaliter. xxiiij. B. & xxvj. M.
Ludus humanus quando licitus xxiiij. F
Ludi singulis etatib⁹ conuenientes q̃ sunt: qz nõ oĩb⁹ oĩa Ibidẽ. H.
Ludis vti vt sale debemus: & ne modũ excedamus cauere. Ibiđ. J
Ludere causa recreatõis quibus & quando liceat xxvj. Z
Ludentib⁹ necessaria ad ludũ ministrãtes peccant mortalr. Ibidẽ. P
Ludos ꝓhibitos nõ ꝓhibentes cũ possent/in piculo sunt Ibidẽ.
Lup⁹ porcellũ cũ cauda molliter pcutit/q̃ usq; eum ad siluã pduxerit (xxv. x
Lurcare oẽs volũt tempe carnispriuij Ibidẽ. D
Luso⁹ vtrum ad rei lucrate restitutõem teneat xxv. M
Lusorum furie seu fatuitates sunt multe Ibidem. N. O

Lusoꝝ instrumenta faciẽtes aut vendẽtes peccant mortal'r .Ibi.P.
Luxuria p̃cipitatõis est mater. vj.B
Luxuriosi ab hominibꝫ stulti nuncupant̃ Ibidem.K
Luxurie mala adherentia ibidem.L.M
Luxriosus v̄ba turpiloqua/scurrilia/ludicra ⁊ stultilo ꝓq̃fert. Ibidẽ.
Luxurie crimen vix occultatur vj.O
Luxuriosi sunt similes natantibꝫ in mari Ibidez
Luxuriosus cecus est:ac viam lutosam incedit vj.Q.⁊.xxxiiij.C
Luxurie igne feruentes facient hoc qd̃ cecus olle feruenti. vj.R.
Luxuria inuocatõe dei atqꝫ sanctoꝝ honestis ꝯtinuisqꝫ occupatõnibꝫ fugat̃:al's quoqꝫ extinguitur sic vj. S.T.
Luxurie ignis fugat̃ eo modo quo infernalis. ibidem.T
Luxuria habet suos cautes xiij.Q

Magisterium quidam immature assumũt xvj.R.
Malis hic deus p̃arcit:non ad bonũ/sed grauissimaꝫ eoꝝ damnationem x.S
Malus semel semp p̃sumitur malus:sic intelligit̃ xj.B.
Malos iudicare bonos ⁊ iustos/facit p̃uersa maloꝝ affectio. xxxv.Z
Mala de alijs facilius opinant̃ qui mali sunt. xxxv..D.E.
Maloꝝ iudicia docent̃ boni patienter ferre ⁊ pati ibidem.E.
Mala de ꝓximo dicere quando sit licitum xxxij.N.
Mali admodum sunt multiplicati ibidem.V.
Machometi secta breui finietur. v.C
Manducandi finis quis? vij.S.
Manducandus est cibꝫ spũalis corpis Christi hoc modo. xxxiiij.Z
Manuũ lotio ad mẽsã dei accedere volẽtibꝫ nec̃aria q̃ pacto.ibi.M
Marcus Curtius se viuũ in terre fauces p̃cipitauit xv.X
Mare ad celestem Hierosolymã ducens hoc est xj.M.
Margarethe festum diuersis tempibꝫ a diuersis celebrat̃ xx.X
Maria virgo saltauit/sed sapienter. Ibidẽ.M
Marsias ab Appolline victus excoriatur. xxij.B.
Martyres q̃ttuor coronati suis opatõibꝫ debitũ finẽ statuer̃t.xvij.B.
Martinus ep̃us fuit diligẽtissimus executor sui status. xxiij.S
Matrimonij actus q̃bꝫ finibꝫ est licitus ibidem.B
Matrimoniũ ꝯhẽdũ ꝓpt̃ debitũ finẽ:al's peccãt ⁊ qũo?xviij.E.F.B.
Matrimonij onera multa sunt Ibidẽ.H
Martha non rep̃hendit̃ a domino a sollicitudine ix.S
Medici cuiusdam notabilis prudentia. j.X
Medicus pulsum tribꝫ ꝯtrectãs digitis hominẽ fallit vij.B
Medicinam creauit deus:ergo eam ꝯtemnentes fatui xiij.C.D
Medico q̃dam morbos occultant imprudenter agentes Ibidẽ.C

Index

Medicos q̄dam tentare solent ac decipere ibidem.D.
Medici cuiusdam faceta responsio ad infirmum ibidem.D
Medicinā a vetulis empericis siue iudeis sumere ꝓhibet. xiij.F
Medicine soli q̄dam inuitunt/nō expetētes sanitatē a deo Jbidē.B
Medicus is est. xvij.Z
Medicus sapientissimus atq; fidelissimus Christus est xix.A.
Medici periti ac circūspecti esse dñt/t nō negligētes. ibidē.B.C
Medicari clericis siue iudeis quando licet Jbidē.B.
Medicant q̄dam nequiter:q; infirmitatem ꝓlongant. xix.C.
Medicus dubiam administrans medicinā male agit Jbidem.
Medici quandoq; iubent peccare ꝓ sanitate corporis consequenda/si miles sutoribꝫ ibidē.D
Medicus tenet infirmū inducere ad ꝓfessionē:t qñ. ibidem E.
Medicus pauperes tenet curare gratis/etiā ꝓpriis expensis. ibidem.
Melle fluere riuos in terra ꝓmissionis quid sit xxxvj.Z.
Membra hominis exteriora ꝓ rōem debent regi ac ordinari. v.H.J.
Membrorum officia non confundemus v.H
Membꝫ vnūqōq; officiū suū tēperāter ac honeste exequat Jbidē.
Membroꝝ ꝓpassio ꝑstantem generat animū ibidem.D
Mendicantes cum impatiētia hic miseri/alibi miseriores xxj.D
Mendicare vt quis licite possit que requiruntur Jbidem
Mendicantes ꝓ fouendo ocio reprehendunt Jbidē.E.F.
Mendicāt q̄dā ex cupiditate ꝓ lucro cumulādo/aut hypocrisi. xxj.F
Mendicus q̄dam constantiensis antiquos denarios in pulmentario absumpsit. ibidem.
Mensam Christi accessuri orare docemur xxxiiij.T.
Mentis euagatio vnde ꝓueniat xxj.T
Mentis p̄cipitatio p̄cipitatōi corpali assimilat vj.D
Mentiri nunq̄ admittit:licet aliq̄ veritas veniat tacenda xvij.H
Meritis ꝓpriis innitentes pueris ꝓparant xx.D
Mydas rex omnia que ꝓtingerat optabat aurꝫ fieri x.B
Militum auratoꝝ officiū:t quid iurare solent xxvj.E
Militū officia magna sunt/si bono fine ea exequant xxvj.D
Milites aurati cingulis decorant:t cur? Jbidem.
Milites aurati nostre tempestatis quales Jbidē.E
Mimica ars in casu vtutis eutrapelie potest esse actus xxj.Z.
Mimica ars que? Jbidem
Misericordia dei q̄busdam occasionē peccandi ꝑstat xxviij.H
Misericordiam dei sperant triplices vj.A
Misericordia ars diuitum multo ꝑstantior ceteris xvj.S
Monica post eucharistie sumptōem in acra ferebat xx.Z.M.
Monialē vitians adulterium ꝓmittit xij.F.

Materiarum

Mores virginum impudici reprehenduntur v.D
Morbor causa(peccatū videlicet)amouenda xiij.D.
Mortificare se quis quo pacto poterit xvij.Z
Mortis meditatio sex affert vtilitates xxviij.E.
Mortem q̄dam meditant̄/sed ad eam se non p̄parant ibidem
Moses Jetro consilio acquieuit v.B.
Multiloquium stulticie signum xviij.E
Mulieres facule sunt diaboli/gladij igniei euaginati xx.T.
Mundo renunciare volens que faciet? viij.D
Mundo renunciantes felices sunt. xiij.Z
Mūdanis gaudijs q̄dā in hoc seculo ꝓtenti esse vellēt. xiiij.T.V
Mundanis gaudijs inhiantes sunt sil'es cuidā fatuo ibidē.X
Mundus hypocrita dicit̄ ibidem.
Mundi gaudium amentis gaudio simile est ibidem.Y
Mundi gaudium boni contemnunt:quia est priuatiuum g̃orie/z inductiuum pene eterne xiij.Y.Z
Mundus suos seruitores pascit vento/arena/z fetore xxix.J
Mundi vanitates deuitare:z nauim pnīc eligere docemur. xxxvj.J
Mundanor fatuitates z pericula varia. ibidē.F.G.H
Mundanor letitia vana/impura/breuis/nociua ibidē.H.J
Munera querunt senatores quidam xvj.E
Munerum quesitores reip.sunt periculosi ibidem.D
Mutuantes cogunt̄ vtcunq; deteriora recipere. x.A.
Mutuatio varia incidere facit peccata ibidē.
Mutuatōem multa incommoda sequuntur ibidē.B.E

NAbūchodonosor edificando Babilon/facꝰ vt bestia.vij.J
Nature ac gratie differentia xxiij.F
Nauim fatuor relinquere/z prudentū nos nauī ꝓmittere studeamus xxxvj.J
Necessitate dicunt q̄dam omnia fieri que fiunt. xix.N
Necessitas triplex est xxj.D.E
Negligentia originale p̄ncipiū est peccatorum xix.P.
Negligunt q̄dam spūalia intendentes tempalibus ibidē.Q
Negligentie mater superbia. ibidem.R
Negligentes sumus p̄pria iudicare:pni ad alior mala ibidem.S
Negligēter q̄dā diuinā maiestatē honorāt ob familiaritatē nimiā.ibi.
Negligētes aiam p̄priā/sed resz corpꝰ curātes reprehendunt xix.T
Negligēre primi necessitatē spūalem z tempalem iniustū ibidem.
Negligenter q̄dam opera dei exequentes redarguunt xxxj.B
Negociatio q̄is p̄ciput laicor/maxie criminalis cessz in ecca. xv.F
Nobiles multa eis licita a plebeis asserunt;sed male; ibidez.D
Nobilis quis?z vnde nobilitas vera. xxvj.A

Nobiles nostre tempestatis Ibidem.B
Nolite solliciti in crastinū esse/sic intelligit̄ xxij.T
Notarij q̄dam ꝑiculosissimi sunt homines xxvj.Z
Notarij indebitum salarium petentes redarguunt̄ Ibidem
Notarij instrumēta in fraudem vsurarioꝝ/aut ecclesiastice libertatis scribentes grauiter peccant. Ibidē
Notarij maliciosi cunctis eq̄tibꝫ peiores similes sunt locuste. xxvij.A
Nouitatū p̄sumptio in vestitu ⁊ similibꝫ iij.T
Noua nouis semꝑ addentes;neq; inde satiant̄. xij.H
Nox stratagema est diaboli. xx.N
Nuncij literas ꝯmissas legentes culpant̄. xxvij.E
Nuncioꝝ fatuitates que? Ibidē.B.E.
Nuncios dei/tribulatōes.s.ac inspiratōes benig[illegible] tractemus. Ibi.E.

Oblectamēta p̄moꝝ motuū mox sunt eijcienda. xv.N
Obstinati in malicia qui? xxxj.T.U
Occasiones non fugientes:sed q̄ temere ⁊ spontanee insiliunt in illud/mortaliter peccant xv.Q
Ociositas multis est ꝑiculosa. xxxj.B
Occisio suijp̄ius ex multis causis ac diuersis ꝓuenit Ibidem.U
Odium homicidio compararatur xij.O
Offensus semel assidue timendus xiij.M
Offerre deo debent senes sacrificium vesꝑtinum. iiij.L
Officia q̄dam diuersa assumunt ⁊ varia viij.B.
Officia varia summe sunt cauenda. Ibidem.k
Officia diuina turbātes accipitres deferē[illegible] redarguunt̄. xv.D.
Officium suum q̄libet spūalis sollicite ⁊ fe[illegible]uenter faciat:al's penam expectet non ꝑuam xxiij.P.⁊.xxx.E
Officiales dn̄oꝝ anhelitū frigidū ⁊ calidū ex ore vno spirāt viij.H.
Officiales dominoꝝ qualia officia habeant Ibidem.J
Oleum quale in lampadibꝫ nostris habere debemus xxxiij.U.
Opa bona duplici signo debent signari Ibidē
Opa nō necaria ad salutē p̄ter scādala simpliciū dn̄t exerceri.xvij.H.
Opa seruilia que? ⁊ cur seruilia dicunt̄ xxxj.L.M
Opari bona docemur q̄ꝫdiu vita p̄senti fruimur xxxiij.T
Opationū nostraꝝ debitus finis hic est. xvij.B
Opifices p̄prope magisteriū assumētes turpit̄ aliqn̄ recidiuāt.xvj.T
Opifices q̄dam suos ꝯductores nimis aggrauant Ibidem
Opifices aliqui merces suas vilius q̄ꝫ valeant vendunt/vt proximo noceant. Ibidem.T.U
Opinio mali de aliquo hinc ꝓuenit xj.D
Opinio ꝓpria quando defendenda. xij.T

Opinioni ꝓprie q̄dā innitunt̄/nolētes cedere sentētie meliori. Ibidem.
Opiniones contrarie ac dubie periculosiores sunt quandoq; apertis transgressionibus. xv.P
Optanda sunt que docet Christus x.L.
Optantes longam vitam/miserā rem optare ꝯuincunt̄ Ibidē.G.
Optantes pulchritudinē vilem rem optant. Ibidem.H.
Optantes edes magnificas/suꝑpellectilem p̄ciosam/filios/aues/loq̄ces ac auiaria stulti sunt. Ibidem.k
Optantes diuitias ac potentiā/miseram rem optant x.L
Oratio quid sit: ⁊ que publica? xv.P.Q.R
Orans q̄dam pater ardentes digitos visus est habere Ibidē.Q.
Orationis varij modi Ibidem.R.S.T
Orantes in publico p̄ter vanam gl̄am qui sunt? xxv.S
Orantes in publico quos fines obseruabunt Ibidem.
Orare in occulto multis respectib; melius est q̄ꝫ in publico. Ibidez
Orare in secreto volens tria ostia claudat Ibidem
Orando quidam se de meritis suis iactant. xxv.T.U.
Orare infra auditōem misse vtrum liceat xxxj.Q
Orare debet quilibet ꝓ detractorib; suis xiiij.B
Ordines sacros suscipe volens tria obseruabit xxiij.P
Ornatus vestimentoꝝ ⁊ excessus q̄ꝫ detestabilis iij.Z.
Ornatus totius corporis reꝑhendit̄ iij.v.Z.⁊.iiij.A.
Otto impator ad bellum ferebat speculum. xx.G.

Panis alb; in terra ꝓmissionis pendet in arbori;. xxxvij.A
Panis doctrine ab intra nascit̄ in ꝑfecte ꝟtuosis. Ibid.B
Parati simus cū oleo/ne similes imprudētib; ꝟginib; appareamus. xxxiij.U
Parentes a pueritia filios bonos erudire poterunt xxix.U
Parentibus obedire filij tenent̄: quo pacto? ibidem.P
Parētib; subuenire tenent̄ filij in necessitatib; ꝯstitutis/nec eos ab animaꝝ salute impedire: minus verberare ibidē.Q
Parentes pueros suos religioni aut clericatui tradentes ob ꝯmoduꝫ culpantur. xxiij.T
Parentes non debent nimiū sollicitari de pueroꝝ ꝓuisione. ibidez.U
Parentes sine rōne pueros suos ꝟberantes reꝑhendunt̄ xiij.T
Parentum irrisores que pena sequetur. xiiij.S
Patria nostra ē regnū celoꝝ/ad quā ꝑ nauim pnīe ꝑuenit̄. xxxvj.k
Paulus apostolus discordiam inter phariseos ⁊ saduceos seminans sapienter egit iiij.S
Paulus eremita sumptuositates edificioꝝ defleuit vij.E
Paulus ꝓpter scandalū cauēdū tꝑalia ꝓ spūalib; nō accepit xxij.Z.

Index

Pauperes verꝫ amicum melius noscunt diuitibꝫ v.R.
Pauperes non ꝯtemnendos docuit Christus. viij.A
Pauperes ad ꝯuiuia inuitando ⁊ non diuites (iuxta p̄ceptum dn̄i) q̄ modo intelligendum. vij.X
Pauperꝫ ꝯtemptores rep̄henduntur ibidem.T
Pauperꝫ amicitia non q̄ritur/sed diuitū: exēplo cuiusdā ep̄i. ibidē.X
Pauperꝫ dn̄s curam gerit ip̄is nescientibꝫ: qd̄ exēplo ostendit̄. viij.A
Pauperi refugiū est deus/non denarius ibidem.D
Pauperes deum non redamantes rep̄hendunt̄ ibidem.C
Paupertas saniora consilia q̄ꝫ diuitie administrant vij.U
Paupꝫtas sola alia fortune bona abominabilia reddit ibidem.v
Paupꝫtatē timētes rep̄hēdūt̄: qꝛ laudāda ⁊ imitāda. xiij.B.⁊.xxvij.T
Paupꝫtas in mortis articulo causa est letitie ⁊ spei xix.J
Paupꝫtas voluntaria munus p̄ciosum est/leta/secura xxvij.U
Paupꝫtas omnium bonoꝝ est origo. ibidem.X.
Paupertas Romani regni ac christianoꝝ origo fuit ibidem.
Paupꝫtas mater/nutrix ac custos religionis est ibidem
Peccare q̄dam naturale ac humanum asserunt vj.X
Peccata p̄cedentiū q̄dam recitando se excusare nitunt̄ vij.A
Peccatoꝝ reliquie nō miꝝ si post acceptam pn̄iam aderint. ibidez.F
Peccata quare dicuntur debita. x.C
Peccans mortaliꝛ similis qui in aquā ꝓfundam cadit ibidem.F
Peccator ad deum ꝯuerti ne differat xi.L.
Peccatorem diabolus nitit̄ impedire ab itinere maris xj.M
Peccans ⁊ gaudens gladiū acuit ad se interficiendū xiiij.Z
Peccata nobiliū ⁊ p̄latoꝝ depingi solent ad modum sepulchrorum ab eorum adulatoribꝫ. xv.v
Peccatum iginis est consumens omnes virtutes ac gratias. ibidē.R
Peccandi ꝯsuetudo facilitatē resurgendi adimit ꝓpter tria ibidē.
Peccanti frequēter deus difficilior reddit̄ ad indulgendū. xv.S.T
Peccandi ꝯsuetudo iuuenū est allectrix ⁊ senum infectrix xv.U
Peccator comparat̄ Semei: de quo. iij. Regum. ij. ibidē.T
Peccator post susceptam penitentiam reiterans peccatum/grauiter deum offendit ibidem
Peccator in peccato per consuetudinem sordescens/se in voraginē p̄cipitat absorbendus xv.U
Peccatorem diabolus semel occidēs animosior efficitur ad denuo inuadendum ibidem.S
Peccatorem diabolus tētando patrisfamilias modū obseruat. ibidē
Peccatoꝝ ꝯsolatōes ꝓrsus nulle sunt xvj.Q
Pctōꝝ occasiones atq̄ obiecta vitare seu amouere docemur. xv.M
Peccatum mortale nunq̄ꝫ fit ex venialibꝫ xx.P.Q

Pctā ⁊ penas ꝓ eis debitas cognoscūt q̄dā:nō tñ turbant̄ xxvj.T
Pctm̄ grande onus/qđ celū ip̄m sustinere nō poterat Ibidem.U
Pctōr coruo q̄ ex arca Noe emissus cadaueri insidēs ꝯparat̄.xxvij.E
Pctm̄ esse causam plagaꝝ hoīm ꝓbat̄ varijs xxviij.R
Pctā fuerūt causa interitus multoꝝ exercituū/⁊ hodie sunt xxxij.D
Peccare in spm̄sanctum quid sit xxviij.G.
Peccantes sup̄ miscđia dei peiores sunt Sarracenis Ibidez.H
Pecuniā solā deesse q̄rimur/licet omni v̄tute careamus vij.V
Penitentia vera in nouissimis rara est ⁊ difficilis vj.E
Penitētiā differētes ꝓpter dei benignitatē rep̄hendunt̄. x.D.E
Penitētiam ꝑcrastinātes sunt stulto similes. x.D
Penitētia quasi tabula pctōri porrecta /mox assumi debet. x.F
Penitentia deū recōciliat/angelos letificat/nos reformat xxxv.S
Peploꝝ croceoꝝ grandis detestatio. iij.Z
Peregrinant̄ q̄dam ꝓ voluptatibꝫ ꝯsequendis xxj.S
Perfectōem duplicem habet quelibet res. xvj.Q.
Perfectis hominibꝫ v̄tuosis credendū esse in moralibꝫ:etiā si nesciant rōnem reddere suoꝝ dictorum xxvij.B
Pericula alioꝝ nos cautos reddant xiij.N
Pericula alioꝝ quosdam non cautos reddunt Ibidē.O.U
Pericula alioꝝ in exemplū trahenda a vulpe docemur. Ibidem.P
Periculis q̄dam alios volētes eripere seip̄os inuoluūt. xxxvij.N
Periculū alioꝝ mirant̄ q̄dam:nō aūt a simili cauēt Ibidez.
Periculum equiuocū est vocabulum. Ibidem.K.L
Pericula parua q̄dam negligunt:alij magna nō curāt:tertij nō sentiunt:alij aūt ea diligunt Ibidem.L.M
Periculis expositi q̄dam nō solū inuocare ꝯtemnūt/sed ⁊ eos quoruꝫ auxilio possent euadere ꝓuocant ad iracūdiam xxxvij.O
Pericula varia huius mundi notant̄ Ibidem.P.Q.R
Peruersi similes sunt lupo ⁊ vulpi xxxvj.A
Peruertentiū fatuoꝝ/q̄ malū dicūt bonū ⁊c̄.cause tres. xxxv.Z.
Philosophie studiū/honeste.s.viuendi pauci attendunt xvj.R
Pytagore discipuli ad q̄nquenniū silentiū tenere sunt iussi xviij.C
Placere student q̄dam oculis/colloquijs/cibis/munusculis/ostentationibus ⁊c̄. xx.y.Z
Placebo p̄mittentes audient psalmū Dilexi. v.R
Plagas immittit deus bonis ⁊ malis. xxviij.T
Planeta peccati causa est ⁊ fuit omnis mali humani gñis. Ibidē.R.
Planetis sup̄ tribulatōibꝫ dei incusantes redarguunt̄ Ibidē.P
Plato peregrinās frequēter inspiciebat speculū j.L
Plebei seminobiles reip.periculosi sunt. xxij.M.
Poete impudici cunctis(p̄cipue sacerdotibꝫ)fugiendi sunt. x.N

Index

Pomponius octogenarius dicitur fertur v.H
Pons p quem regnum celoꝝ intrare poterimus hic est xxxiij.M
Pontifex q̃dã ꝓsiliarios habuit/pellicẽ/sutorẽ/ꝛ pistorẽ. v.A.
Potentes fatui sunt triplices xix.F
Potentes effecti mox paralitici atq; contracti fiunt Ibidẽ.
Potentes semetipos stulte exaltant ꝛ subditos p̃munt Ibidẽ.B
Potentes de sua potentia gaudent ad magnum coꝝ malum xix.H
Potestatem amissam dolere ridiculum est xiij.L
Precepta dñi nõ dñt dimitti ꝓpter vitandũ scandalum xvij.H.
Precepta ecclesie ex causa rationabili frangi possunt xix.D
Precipitatio mentis compaꝛ ad p̃cipitatõem coꝛpalem vj.D
Precipitatio quando mortale aut veniale sit peccatum. Ibidẽ.E
Precipitatõem vitare docuit nos Christus Ibidẽ.
Precipitatio in secretis revelandis aut in dubijs diffiniendis caucnda est. vj.F.
Precipitãꝛ agit q̃ ad dignitates ignotũ aut nõ examinatũ eligit.ibi.B
Precipitatõis mater luxuria est:pater vero diabolus Ibidem
Precipitatõis nole omni nationi appendunt vj.H.
Precipites cui assimilantur Ibidem.
Precipitatõis mala seu damna. vj.I.K
Predestinatio quid sit. xix.M.
Predestinatus quicquid fecerit saluabiꝛ:qꝛ bonum faciet. Ibidez.O
Predestinatus si fecerit finaliter malũ/non saluabiꝛ Ibidẽ.
Predestinat deus hominẽ saluãdum:nõ tñ sine medijs Ibidez.
Predestinatõis nouem signa Ibidem.P.
Predicatoꝛes ꝟbi dei ꝛtẽnentes/qꝛ dicãt q̃ nõ faciũt repbẽdũꝛ.v.G.
Predicare ꝟbum dei q̃dam p̃sumunt penitus imperiti viij.Z
Predicatoꝛes indocti/sed dicaces repbendunt Ibidem.
Predicantes intentõe mala qui sunt Ibidẽ
Predicanda sunt populo quꝛ ix.A
Predicatoꝛes recentioꝛes bamo comparant Ibidem.P
Predicatõꝛ peccatoꝛes magni parum curant Ibidem.
Predicatoꝛes crimina magnatoꝝ obticentes coꝛripiunt Ibidez.
Predicatoꝛes nunc non galli cucurrientis/sed rane coaxantis modũ preseferunt. ix.E
Predicatoꝛes ꝟbi non aũt facti q̃bus assimilant Ibidem.E.D.
Predicatio sine opere silijs charte sine testib; ꝛ sigillo Ibidẽ.D.E.
Predicatoꝛ non desistat a p̃dicatõe ꝓpter irrisoꝛes exẽplo xp̃i.xiij.H.
Predicatõꝛ q̃dam fugiũt varijs moti ratõib; xvij.O.R
Predicatõꝛ audientes q̃d inde reportare debeant Ibidem
Predicatoꝛes q̃dam in publico laruam Catonis/in p̃uato facicm nebulonis gerunt xxij.A

Predicator sagittarius diuinus sic sagittas emittat. xxiiij. P.
Predicatoris pharetra scriptura sacra est. ibidē
Predicatores fabulas ꝑ risu excitando dicentes culpant̄. Ibidem. Q
Predicatores increpare volentes/que obseruent. Ibidē.
Predicatores veritatem venari volentes/pro ⁊ contra arguentes reprehenduntur xxv. Q.
Predicator modū teneat tubicinis xxxiij. F
Predicatio hoc modo recte auditur ibidem. H.
Predicatorum doctrinis ob eorum vitam sinistram obedire nolentes redarguuntur Ibidē. J.
Preferre se ceteris/sibijpsi ꝯplacere q̄ꝫ stultum xx. J
Prelati sint strenui/sapientes/timorosi/veraces/nō auari. xxxvij. E. F
Prelati mali spinis comparant̄ Ibidem. G
Prelatus sibi munditiā/subditis iusticiā/deo obedientiā dz. xxxij. A
Prelati literas ac scias ꝯtemnentes peiores iudeis Ibidem.
Prelati ac principes ꝑm sanguinem seclusa honestate ac prudentia eliguntur. xxxij. B. C
Prelatoꝝ vitia causa omniū maloꝝ q̄ resp. patit̄ sunt Ibidem. D
Prelatos nemo culpare audet: sed adulant̄ eis omnes xxviij. O
Prelatos incusantes subditi imprudentie arguunt̄ v. E. F
Prelati ꝑ subditis sint solliciti ix. R
Prelatis vtrum semꝑ sit obediendum xij. U
Prelatos diabolus p̄cipue a bonis conat̄ auertere xiij. S
Prelati subditoꝝ salutē ꝓrsus negligētes peiores gētilibꝫ xvj. E
Prelatus qualis esse debeat: qꝛ doctus/ ⁊ nō nimiū a subditis se alienare debet/sed mediocritatem seruet Ibidē. F
Prelatus beniuolū se maioribꝫ ⁊ minoribꝫ exhibeat. xvj. H
Prelatus columne comparatur xvj. F. G. ⁊. xvij. F
Prelato non sufficit bene monere subditos: sed ⁊ eadē facere xvj. J
Prelatus sequat̄ Juliū cesarē/ Abimelech ducē/ Jesum naue. Ibidē.
Prelatio honorabilis est/etiā in ꝑsona indigna. Ibidem. R
Prelatos eatenus imitemur quatenus ip̄i deo xvij. F
Prelati nostri temporis rustico comparant̄. Ibidem
Prelati quanto maiores tanto sunt ꝑiculosiores Ibidē. G
Prelatoꝝ opera mala non imitanda/sed verba Ibidem.
Prelatus subditos corrigere debet cum discretōe: ⁊ q̄li. xxiiij. N. O
Presumptuosus ebrijs comparatur vj. Z. ⁊. vij. A
Presumptuosi de misericordia dei hic pascuntur ac saginantur vt alibi occidantur. vj. Z.
Presumptōis nola cuicunqꝫ arti est appensa. xxij. C. D
Presumptuosi docti/minus docti ac ignari rep̄hendunt̄ Ibidē. E
Principi splendor maximus est habere plurium linguaꝝ notitiam;

Index

quod exemplo ostenditur iiij.R
Principes priscoꝝ Romanoꝝ literaꝝ amatores erant xxxiij.B
Principes non que sua sunt/sed q̄ reip.querere debent xxxij.C
Processio Christi ꝓma gloriosa:sc̄da vero ignominiosa xij.Y
Prophanantes sacra loca grauiter peccant xv.C.D
Prouincias lustrari tripliciter ꝙtingit xxj.P
Prouincias lustrantes ex sola curiositate fatui sunt Ibidem.Q
Prouincias lustrauerūt phi maximi/christiani atq; apli. Ibidem.
Prouincias q̄dam lustrant ꝓpter inanem gl'am aut voluptat̄e/aut ex malicia detractōis similes ciconcis/ac ex acidia siue pigritia seu tristicia/ac cupiditate seu impatientia. xxj.R.S.T
Prudentes seculi insipientiores sunt muribꝫ xiij.O
Pueros ad mala inducentes parentes reꝑbendunt̄ iiij.B
Pueri diligendi sunt licite:z hoc modo Ibidē.M.N
Pueri elegantiores ceteris moriunt̄ citius iiij.N
Pueri sunt corrigendi Ibidē.N.O
Puer quia puer ideo corrigendus Ibidē.N.O.P.
Pueros delinquentes si corripe parentes negligūt peribūt. Ibidē.O
Pueros nō corrigētes ab eisdē se passuros dāna parētes timebūt.ibi.
Puerorum correctio non ex impetu ire aut vindicte/sed ex charitate procedat iiij.P.Q.z.xxix.X
Pueros suos quidam doctos fore renuūt Ibidem.Q.R.
Pueris optima ꝓponenda forma est. Ibidem.S.
Pueri sunt ad dei seruitium in pueritia aptandi:non autem monasterijs irreformatis tradendi xxiij.U
Pueri spūalibꝫ z corpalibꝫ operibꝫ instituēdi sunt xxix.X
Pueri mansuete z leniter eruditendi sunt corrigendiq; Ibidem.X
Pulchritudinē suā q̄dam in deformitatē sua sponte vterunt v.O.
Purgatorij penas qua via euadere possumus xxxiij.D.E.
Purum quid sit xxiij.F.

Quietū non reddit alteratio loci/sed animi ꝙpositio xxj.X
Qui vult tecū ꝓtēdere in iudicio z tunicā tuā tollere/da ei.

Recidiuare a recta via chriane religiōis piculosum.xxvij.Y.
Recidiui causa z remedia Ibidē.Z.z.xxviij.A.B
Rectores reip.subditos tueri debent iij.F.
Rectores reip.nō ꝓfosos/sz laudabiles reddit doctrina.
Rectores reip.qūo subditos regere debēt xxxj.Z. (iiij.R.
Receptū ridiculosū sub specie ꝙfortatiui q̄dā sumūt ieiunātes.xxv.D
Regere volens alios seipsum prius regat xxxj.Y

Regis Egypti filius naturali inclinatõe faber fiebat. xvj.v.
Regibꝫ illiteratis grandis ignominia atq; ꝑiculũ imminet xxxij.B
Regnũ celoꝝ ꝓ stercore mũdanoꝝ ne vẽdamus admonemur.xxix.B
Religiones diuersas intrantes/vbiq; qđ fugiũt inuenient xij.J
Religiosi dispensatõem in dubijs q̃rentes stulte agũt xv.P
Religiosi correptõibꝫ pijs resistẽtes/eq̃s statarijs ꝯparant̃. xviij.X.y
Religiosi p̃sumentes de se nimium rep̃hendunt̃ xxij.E
Religionẽ intrare an q̃s possit ob necessaria corꝑis acq̃renda.xxiij.O
Religionis ingressum impedire his casibꝫ possumus xxxiij.O
Rhetorica modeste imbibita/vtilis est x.N.
Repetitio bonoꝝ tempalium cur aliqñ dimittenda xxiij.D
Reprobatio sua nulli hominum reuelari potest xix.P
Respublica nostra tempestate sic regit̃ xxviij.O.
Restitutio male detentoꝝ nunq̃ꝫ differenda xj.O
Restituenda retinens furtum committit Jbidẽ.
Restitutõem quidam ad mortem differũt/sperantes heredes eadẽ implere que ip̃i neglexerunt Jbidem.P.
Romanoꝝ triumphus hoc pacto celebrabat̃ ix.U
Roscius mimica arte peritissimus fuisse scribit̃ xxj.Z
Rustici cuiusdam faceta responsio ad episcopum xv.D.
Rusticus q̃dã pillulas ad q̃scũq; necessitates effugãdas dedit.xix.B.

Hacer locus ab om̃i tumultu/ꝯgregatõe/ꝯsilio/ꝯcione societatũ/aut ꝓphano seu fedo alloq̃o immunis esse dz. xv.E
Sacramentũ eucharistie non debet curiose scrutari/sz simpliciter credi:neq; ꝑ sensus ꝓbari:simile de ouo.xxxiiij.X
Sacramentũ eucharistie frequenter sumentes/hoc faciant cum sano consilio confessoris xxxv.B
Sacramẽti eucharistie dulcedĩs ⁊ saporis carẽtia hinc ꝓuenit.ibi.A.
Sacramentũ eucharistie sumẽtes indigne/punient̃ grauiter ix.K.
Sacrum locum ꝓphanãtes/dñs grauiter puniet xv.B.H.
Sacerdotes sua officia sollicite ⁊ feruenter operent̃ xxiij.P.Q.
Sacerdotes horas canonicas summa diligentia ꝑsoluent. ibidez
Sacerdotes q̃dã nunq̃ꝫ/aliq̃ raro/tertij crebro/sz male celebrãt.ibidez.
Sacerdotes castiores sint ceteris hominibꝫ:⁊ cur? xxxv.U
Sacerdoti ꝑmittit̃ femina cohabitare in certis casibꝫ xxiij.R
Sacerdos exaltatus efficit̃ hospes suoꝝ amicoꝝ Jbidẽ.
Sagittarioꝝ ac balistarioꝝ ars ꝯ chr̃ianos exerceri ꝓhibet̃. xxiiij.F
Sagittantes ꝓpter lucrum peccant. Jbidem.B
Sagittare non oĩbꝫ licet:p̃cipue aũt clericis dissuadet̃ Jbidẽ.H
Sagittare vtrum liceat die festo Jbidem.J

Index

Sagittandi modus quē laici ac clerici exercere possunt. Ibidem.
Sagittarius diuinus p̄latus est/q̄ arcu nō balista vtet̄ Ibidē. N
Sal excecans spūalem statum hoc est. xxiij. O
Sal terre sunt p̄lati xxxvij. C.
Saltandi tempa indebita que sunt xx. M. N
Saltādum nō est in p̄mitijs sacerdotū ibidem.
Saltare an liceat diebꝫ dñicis/aut nocturno tp̄e Ibidē. N
Saltare q̄bꝫ ꝓhibitū: q̄ clericis ⁊c. xx. O
Saltatio frequēter fit peccatū mortale ibidem. P
Saltādo non sufficit habere bonā intentōem ibidem. Q
Saltātes in loco nō ꝓphano aut p̄iculoso redarguunt̄ ibidē.
Saltātibꝫ ꝯsentientes qui sunt ibidē. R. S.
Saltus q̄dam reputāt casus grauissimos xiij. X
Sansoni multi similes sunt adhuc in secretis reuelādis: ⁊ etiā illud factum exponit̄ tropologice. xvij. Q.
Sancti sunt montes incaseati in terra viuentiū xxxvj. O. P
Sanctoꝝ limina visitant multi: nō tñ redeūt emēdati xij. K
Sanctoꝝ patꝝ facta q̄dā potius admirāda q̄ꝫ imitāda xvij. H
Sapiens q̄s: ⁊ q̄bꝫ signis cognoscitur j. O. ⁊. xxxvij. S.
Sapientis est esse secuꝝ atq̄ rotundum xxxvij. T
Sapiens d̄r esse quadratus illo respectu Ibidē.
Sapiētis ē futura ꝓspicere/p̄terita resumere/seip̄m examinare. ibi. U
Sapientis via que. xxxiiij. D. E
Sapientie via. xl. nodis inuenit̄ Ibidē. H. J. k.
Sapientiā habēt oēs in gratia existētes j. Q
Sapiens stulto acq̄escēs simul errat atq̄ damnabit̄ v. T
Sapiētia q̄d sit: est nanq̄ veꝝ bonū hominis ix. F. H.
Sapiētia facit homini sapida vera bona: ⁊ ꝯuersos ad se ducit in vitam eternam Ibidem. F. G.
Sapientia q̄renda est in iuuentute Ibidē. H.
Sapientie bona diuitibꝫ nō sapiunt ix. J
Sapiētia Susannā castā ⁊ a morte seruauit Ibidem
Sapiam terrenā colētes ab ea nō liberant̄/exēplo aq̄le Ibidē. k
Sapiētes huius mūdi diaboli rete incurrūt ibidem. L.
Sapientes q̄dam reputari volūt/cū sint fatui xv. Z. ⁊. xxij. A
Sapientes q̄dam se reputant/q̄ copiam habent assentatoꝝ se sequentium/aut ꝓpter cumulum tempalium xxij. B
Sapientiorem se q̄sq̄ reputat in sua arte Ibidē. C.
Scabiē i mēsa scalpe magna īcurialitas: sic neq̄ i mēsa dñi ⁊c. xxxv. F
Scandala nemo est q̄ de medio tollat xiij. N
Satisfactio qualis esse debeat xxxiiij. P.

Satisfactōis mappā q̄dam vix assumunt Ibidē.
Satyri qui sint viij.H
Scandala fiunt ꝑ omnes status xvij.G
Scandalum alijs p̄bentes q̄ sint Ibidem.G.H
Scientiaꝝ dignitates ⁊ p̄oritates que xxvj.G
Scientia pietatis que est x.N
Sciendi modus quis est Ibidem.O.
Sciam q̄sq̄ sibi ꝯgruam suscipiat/in qua ꝑseueret xvj.Z
Scientia salutis nō nisi in Egypto vendit̄ xix.R
Scipio mouit corpus suum ad numeros xx.L
Scriba malus omni eq̄ti peior est in vncia xxvij.A
Scriptura sacra q̄tuor sensibꝫ a doctoribꝫ interp̄tata est xxxij.Z
Scriptores libroꝝ infideles aut imperiti rep̄hendunt̄ iij.A
Scripturā sacrā v̄bis iocosis nō licet irreuerēter illudere v.X
Scripturā sacrā relinquūt q̄dam/⁊ inutilibꝫ intēdunt xij.H
Schluraffen landt)terra ꝓmissionis vera patria nostra est xxxvj.K
Secreta ꝓpria in publico operātes stulte agunt xiij.L.
Secreta inimicis recōciliatis nō sunt patefacienda Ibidem.M
Secreta summe a familia custodienda. Ibidem.
Secreta ꝓpria reuelari indiscrete fit septem modis xvij.P
Secte alioꝝ irrationabilia ꝯtinent vj.B
Seducētes alios a bona vita in pctōꝝ semitā grauiter peccāt.xxxiij.K
Seductorem appellant iudei Christum xxxv.Y
Seducētes ꝑuulos seu passionatos ad peccādū g̃uit̄ peccāt.xvij.D.
Seducētes aliq̄s ad mortale/q̄sdam ad veniale q̄ sunt. Ibidem.D.E
Semiramis filiū ꝓprium duxit in maritum xxj.J
Senes nō etas/sed v̄tus honorabiles reddit iiij.H.
Senes fatui q̄bꝫ nolis dinoscuntur Ibidem.E
Senes etatem suā negantes rep̄hendunt̄ ibidem.H.J
Senes deo vesp̄tinum docent̄ offerre sacrificiū ibidem.L.
Senes qūo ꝯuerti debeant ad deum Ibidē.N
Senes vix bona ꝯseq̄mur q̄ iuuenes exercere negleximus. xxviij.K.
Senectus p̄ciosa res est q̄ optat̄:adepta āt iniuste accusat̄ iiij.J.K
Senectꝰ q̄etatrix ē motuū incōtinētie atq̄ moderatrix ibidem.K.L
Sentimentis suauibus spiritualium deuotionum non est immoderate innitendum. xxxvj.Z
Sentimentoꝝ spūalium gratia non semꝑ approbat̄ xxxv.B.C
Sepes ex farciminibus contexta in terra viuentium homines perfectos ⁊ bonos notat. xxxvij.C.D
Sepes iam non fiunt ex farciminibus probis scilicet viris/sed ex sentibus ⁊ spinis. Ibidem.J.K

Index

Sepes viuētes erāt apl'i ⁊ eoꝝ successores immediati Ibidē. F
Sermo noster sit sale in gratia conditus viij. M.
Seriosi sunt in triplici differentia xxij. M
Seruitiū dei in ꝓgressu facilimū efficiet̄/cū ab initio g̃ue videat̄. xxix.
Seruile opus quid xxxj. O (G. H.
Seruus debet esse fidelis/obediens ⁊ timorosus xxvij. G. H.
Seruiendi finis quis esse debet ibidem. J
Silentiū signū sapie/custos ꝯscie/⁊ murus ciuitatis aīe xviij. C
Silentiū operculū cordis ⁊ frenū insolētie est ibidem. D.
Similitudinibꝫ ⁊ metaphoris Christus ⁊ stoici vsi sunt j. y. Z.
Simplices simplicitate colūbina qui sunt xiiij. P.
Singularitas virtutū suadetur/si conuiuentium mores honestatem transgrediuntur xij. R
Singularitatem aliq̄ in religione q̄runt ob vanam gl'am/nolentes se ceteris conformare in ꝯmunitate illa Ibidē. Q.
Singularitatem seculares etiam quidam ꝯmuni consuetudini eccle-sie preferunt Ibidē. S
Singularitatē etiā docti q̄dā q̄rūt/nolētes salubria cōicare Ibidē
Soldani p̄mi similitudo de regno ꝯseruādo notabilis iiij. y.
Solliciti sunt q̄dam circa ꝑpetranda crimina ix. T.
Solliciti circa deum/se ⁊ ꝓximū q̄ sunt ix. Q.
Solliciti nimis circa tempalia aranee ꝯparant̄ Ibidem. T
Sollicitudo circa tempala quando licita Ibidē. ⁊. xxij. B
Sollicitari circa impossibilia aut de imptinētibꝫ q̄ꝫ vanū ix. H.
Solliciti de futuris ex diffidentia stulti sunt Ibidem. y
Solliciti de alienis aut suoꝝ defectuū in ꝯsideratōe rep̄hēdūt̄. ibi. X.
Sollicitudinē q̄dam tollēdam asserūt/nihil retinētes xxij. S.
Sollicitudinē maximā habēt aliq̄ de minimis rebus ix. X
Sollicitudo nō omnis/sed supflua a dño ꝓhibet̄ ix. y. ⁊. xxij. T
Sollicitudinis exemplar sit nobis formica xxij. V.
Somnolentia in or̄one ⁊ p̄dicatōe rep̄hendit̄ xxxj. F
Speculū fatuoꝝ Sebastiani Brandt ꝯmendat̄ j. G. H. J.
Speculū Plato peregrinās ꝑsepe inspiciebat j. L
Speculū hoc fatuoꝝ ⁊ eius p̄dicatorē ꝯtemnētes corripit. j. T. V.
Speculi fatuoꝝ ⁊ eiꝰ p̄dicatoris laus atq̄ defensio. j. Z. ⁊. ij. A. B. C.
Speculū pueri ac fatui frangere solent/non sic prudētes ij. B
Spes longioris vite est causa dilatōis bonoꝝ xj. Q
Speculum in quo gloriādum ⁊ exultandum xx. E
Spinis comparant̄ p̄lati mali xxxvij. G
Spūssctūs in electōibꝫ sctōꝝ p̄latoꝝ apparuit in specie colūbe: nūc āt coruus electōibꝫ nostroꝝ p̄latoꝝ inesse credit̄ xxxvij. J. K.

Spiritussanctus dicitur columba assata/que inuolat ozi biantiuz in regione celesti Jbidē.H
Spiritualem statum suscepturi tres obseruabūt regulas xxiij.P.
Spūali statui aliq; ꝙsdam tradūt/mala aūt intentōe ibidem.S.
Spūalem statum ingredi volens que intendat Jbidē.M.
Spūalem statum aliq; ꝓpter voluptatē/alij ꝓpter appetitum diuitiaz/ tertij ex ambitōe dignitatū solent suscipere Jbidē.N
Stercora sunt ꝗcunq; in hoc mundo/voluptates ꝛc. xxix.F.
Studētes non multas vniuersitates plustrasse/sed scientiam ex eis re portasse gloriari debēt xij.L.
Stultus/fatuus/insipiens/insulsus differūt:ꝛ qūoz j.R.S
Stultus vnde dicitur ibidem.S.
Stultus nō recipit ꝟba prudentie:ꝛ que ibidem.T
Stulto an sit peccatū sua stulticia ij.k
Stulticia ex duobz ꝓuenit/maxime aūt ex luxuria ij.L.N.R
Stulticia volūtaria vnde ꝓueniat Jbidem.O.
Subditos tueri debent reipublice rectozes iij.F
Subditos ꝙdam despiciunt tumoze supbie inflati xix.F
Supbire de ornatu corpis ꝗ stultū boc sit. xxx.I
Supbia feminaz in ornatu corpis multis nociua est ibidem.k
Supbus ac humilis scutelle ac globo comparant xxvj.R
Supbia est mater omnium nouitatum iij.E.
Supbi montuosas vias similes lepori ambulant xxxiij.L
Superbia habet suas cautes xij.O
Superbiunt quidam de bonis ac ex se habitis/vel de bonis que eis non insunt/ꝑcipue ꝓlati xx.B.E.F
Superbientes de vanis ac inutilibz reꝓbendunt ibidem.H
Superbi similes onagro ꝛ vesptiliom ibidem.ꝛ.xxij.L.
Superboz varie nole. xxx.F.B.H.
Superbos in ꝙbz libido dominandi/ꝙ pene sequunt ibidē.k
Susurro ac detractoz quo pacto differūt ac ꝓueniunt iij.T
Susurronū mos hic est:ꝛ directe ꝓtrariantur deo:quare filij diaboli recte vocitantur iij.V.y.
Susurrones cauere solent ne manifestentur ibidem.y
Susurronū mater inuidia Jbidem.
Tacendi tempus tunc est viij.N.O.
Tactu ꝙrētes voluptatē ꝙ sunt:ꝛ qūo peccēt. xvij.k.L.
Talenta nobis ꝓmissa hec sunt xxxiij.O
Talentoz ꝙnq; genera reperiunt ibidē.ꝛ.R
Talentū nullū habentes/magnū a deo donū se habere sciant:ꝛ studeant lucrari aliq̄d etiam cū nihil habeant ibidem.S

Index

Temeritas in agendis summe cauenda est v.A
Temporis inequalitatem inique ferẽtes stulti sunt: quod exemplo cuiusdam eremite ostendit̃. x.S
Temporalia nostra sunt duplicia: ⁊ que dimittenda. xvij.J
Temporalia quidam p̃ponunt eternis xix.Q
Tempus redimere hoc modo dicemur. xxiij.C
Tentatões graues/insolitas/iustos ꝑturbantes q̃ sunt xvij.T
Tentatõib⁹ varijs obruti que seruare debent Ibidẽ.U
Tentatões diabolice sagittis ꝯparantur xxiiij.R
Tentatõib⁹ non resistentes ceruo comparant̃ Ibidem.S
Terrã inuenta cuius sit domini viij.R
Tepiditas deo maxime displicet xxx.F
Testamẽtarij si bona pauꝑib⁹ legata/heredib⁹ possint p̃stare. xxij.y.Z.
Titulus vnde dicatur ij.H
Titulo⁊ magistraliũ cupidi/stulti rep̃hendunt̃ x.P
Theoloniũ Christus ꝓ se ⁊ Petro dare iussit: ⁊ cur? xxiij.A
Thesaurus inuentus q̃b⁹ cassib⁹ est restituendus? viij.R.S
Totyla rex Gotho⁊ falso iudicabat de quodam ep̃o xj.E
Traianus de sua affabilitate nimia ab amicis rep̃hendit̃ xvj.H
Tribulatões equo animo ferẽde/acsi a deo misse. xxiiij.N. ⁊. xxvij.E. quia celum aperiunt xxix.A
Tribulationũ causas querentes scire fatui sunt xxviij.P
Tribulatões hominũ a peccato causam sumunt xxviij.Q
Tribulationũ ⁊ plaga⁊ remedia que? Ibidẽ.S
Tribulantur boni ⁊ innocentes: cur? mali similiter: tamen aliter q̃ꝫ boni. Ibidem.T.U. ⁊. xix.B
Tribulando bonos deus modum tenet fabri ferrarij xxviij.X.
Tribulatões hic patienter ferentes/ꝑfectam habẽt letitiã xxix.N.
Tristantes de morte stulti sunt xiij.A.
Tristes esse ꝯsolandos Christus exẽplo ⁊ v̄bo docuit xij.Z
Tristicias Christus docuit eque ferendas Ibidem
Tristicie finis est felicitas. ibidẽ
Tristari de bono alteri⁹ q̃ntupl'r fit: ⁊ nõ ẽ sꝑ inuidia xviij.M.N
Tristandi recta ratio hec est. xxvj.R
Tristitia spũalis odibilis est deo. xxxj.k.
Triumphus apud Romanos triumphatori fiebat sic. xxviij.y
Tube p̃dicatio/⁊ tubicini p̃dicator ꝯparatur xxxiij.F.G
Tullus Hostilius ex pastore pecoꝝ Imperator factus xxxij.C
Turpes gestus seu facta exercens redarguit̃ xxiij.F.G
Turpia verba loquentes non ex bono ac puro corde veniunt: g̃ christiano homini cauenda. xxiij.J

Turpia ꝓ solatio ꝓferens/est auriga ad inferos ducens. Ibidem.
Turpia loquentes punient̃ sicut duo/de q̃bꝫ exemplũ Ibidez. K.
Tribulatões manifestãtes vt ꝯsolatões inde hauriãt/stulti sunt. xvij. X

Vana gloria in actu virtutis summe cauenda xxv. X
Vana gloria ventus periculosissimus est/montes spũales transferens. Ibidem. Y
Vanis ⁊ inutilibꝫ innitentes q̃ꝫ fatue agant xx. H.
Vanum varijs modis sumitur Ibidem. B
Venantium q̃dam ꝓ venenantiũ populo exposuit. ij. A.
Venatio multiplex est: ⁊ q̃etiua seu recreatiua qñ licita xxiij. X. Y
Venatio subditis ꝓhiberi potest in casu xxiiij. A.
Venantes cum damno alioꝝ ad restitutõem tenent̃ xxiij. Y
Venari subditoꝝ impediẽtes ad restitutõem tenent̃ Ibidem. Z.
Venari vtrum liceat clericis xxiiij. B
Venari ꝓpter vtilitatẽ quando licitum Ibidem. D
Venari ex voluptate ⁊ si liceret tamẽ maxima stulticia Ibidem.
Venant̃ q̃dam ex vanitate/gl̃iam inde ꝯseq̃ sperãtes Ibidem. C
Venatoꝝ fatuitas ꝑ exemplũ ostendit̃ q̃ꝫ vtilis sit Ibidẽ. D. E
Venus qua figura apud veteres describebat̃ vi. N. O
Venus rosis ornatur quia rubet ac pungit: ⁊ tres iuuenculas habet assistentes Ibidẽ. P. Q.
Veneris figura luxuriosos veteres notari volebant vj. O.
Veritatis doctrina qñq̃ꝫ intercipiẽda/nõ tñ falsitas p̃dicãda. xvij. J
Vestimentoꝝ ornatus atq̃ꝫ excessus q̃ꝫ detestabilis iij. Z
Viam diaboli ambulando fatui sequuntur multitudinem euntium/similes simie xxxiiij. B
Via duplex nobis ꝓposita xv. J. K
Via pctõꝝ lata facilisq̃ꝫ ad eũdũ a q̃busdã eligit̃: ⁊ cur. xxj. K. ⁊. 34. B
Viam peccatoruꝫ (quam totus mundus transit) preeligentes penam sentient. ibidem. K. L.
Vias difficiles ambulãt peccatores in hac vita xvj. M.
Via ad v̄tutes/ad coronã/ad sapiam que? xxxiiij. H. J. K
Via stultoꝝ valde trita hec est. xxxiij. Z.
Via diaboli in p̃ncipio lata/in progressu difficilior/in fine autem arctissima. xxxiiij. A. C
Via sapie in initio arcta/in ꝓgressu latior/in fine arctissima. Ibidẽ. E
Via fatuoꝝ a sapientum via ita secernit̃ Ibidem. F
Viam celestẽ pauci ambulãt: q̃dam eam abhorrent: ⁊ cur? xvj. N
Viam peccatoꝝ relinq̃re ⁊ celestem ingredi docemur Ibidẽ. P
Vitia anime nõ corrigunt̃/nisi inq̃ꝫtũ respiciũt bursam. ix. R

Index

Vigilare docemur semper virtutibus armati incedentes: quia incerti sumus de invasione xxxiij.y
Vincere docemur quod intra nos est. xxj.X.
Vindictam lento gradu deus immittit vj.B
Vindictam paruam appetere etiam cum consensu/ veniale est: sed magnum mortale erit xij.M.N
Vindicta reseruanda deo Ibidē.N.
Virtus est causa cuiuscunq; bonoris vij.T
Virtus lacteus fons est in domo ꝑpria nascens xxxvj.T.V
Vnicornem q̄dam fugiens incidit in baratrum xiiij.X
Virgines oleum in lāpadib⁹ suis habeant: et quales xxxiij.V
Virtutes discere quid sit: ix.F.B
Virtuosus ꝓpter derisores ab operib⁹ bonis non desistat xiiij.Y
Virtuosi actus hinc appellantur ix.B
Visus est sensus nobilissimus. j.A
Vita nostra nauigio comparat iiij.M
Vita longa nō est sumēda a viuacitate aut sanitate xj.S
Vitam longam sperātes de lumine sumāt experimentū Ibidem
Vitam sperātes lōgam debile ponūt fundamentum xj.P.Q
Vitalius lupanar publice intrās/recte agebat xvij.Y
Vitam lōgam viuentes catenā sibi fabricāt peccator xxviij.J
Vitulum labior⁹ nostror⁹ offerre deo debemus xxx.D
Viuendi modus atq; status certus eligatur xij.B.
Voluntas appetitus sensitiui/sic et intellectiui differūt xxxj.S.
Voluptati deditus ratem trahenti comparat ix.P
Voluptatē q̄rentes in actib⁹ veneris stulti maxime sunt xvij.R
Voluptatē in sensib⁹ q̄rentes quo peccēt: et stulti sunt Ibidem.M
Voluptatem q̄rentes carnalē lac a māmillis sugūt Ibidem.N
Voluptatem carnalē christian⁹ fugere dz/exēplo Christi Ibidē.O.
Voluptuosi fatui magni/penas maximas expectare bīt Ibidez.
Voluptuosis eueniet quod Sansoni xvij.S.
Vsurarij nedū stulti/sed et homicide/pditores et latrones xxx.S
Vsurarij cur raro conuertuntur: ibidem.T.
Vsurarij similes bufoni/et inferno deteriores xxx.V
Vxores quidam frustra commendant ix.O
Vxor libidinosa similis galline/aut equo xj.X.et xij.D.E
Vxorib⁹ quidam quodcunq; libet admittunt xj.y
Vxores quo pacto custodiendi: et qui custodes: ibidem.y.Z
Vxorem non laudet maritus xij.A
Vxorem Candaulus ostēdit cuidā nudā/a quo cognita ibidem.
Vxores suas q̄dā ad adulterandū ducūt: hoc pacto ibidem.D

Materiarum index

Uxor cuiusdam dedit marito optionem/an castam aut adulteram eam habere vellet. Ibidem.
Uxoribꝫ ꝗdam occasionem adulterandi prebent xij.E
Uxorem habens fedam/ineptam/aut senem/ꝗd faciat. Ibidem.F
Uxorum puerorum ve mortem tristari vanum est xiij.E
Uxores habentes sint tanꝯ non habẽtes/sic intelligitur xviij.I.
Uxorem ꝗdam mortuã ꝓtra fluminis cursum quesiuit xxj.L
Uxorem alij nutrire fatuum est xxvj.T
Uxores ab inhonesto ornatu mariti cohibeant xxx.O.

FINIS.

Introduc. ī speculū fatuorū. I.

Dominica Quinquagesime: que erat altera Matthie. Anno. M.CCCC.xcviij.

Quid tibi vis faciam? Dñe vt videam. Luce. xviij. Euangeliū primo recensuit omni die.

PEtijt cecus hic prudenter sibi visum restitui: eo q̄ nobilissimus sit sensus: ⁊ multaꝝ differētiaꝝ ostensiuus: primo Metaphysice. Et sine visu plane miser est hō: q̄cunq̄ alia tp̄alia possederit. Angelo Raphaeli salutāti Tobiā cecū/ ⁊ dicenti: Gaudiū sit tibi semp̄. respondit Tobias. Quale gaudiū mihi erit: q̄ in tenebris sedeo: ⁊ lumē celi nō video? Tob. v. Significat nobis hic cecus mendicus peccatorē/ vtiq̄ quo ad interiores oculos cordis sui cecū: neq̄ se neq̄ deū sufficiēter cognoscentē. Sedeat hic ad viam: appropinquet deo/ saltē se p̄parādo ad gratiā quantū potest. Sit hoc ex naturalibꝰ: cū gñali dei influentia ſm Scotū/ aut spēali motione quadā diuina/ ſm b. Thomā. clamet: Miserere mei fili dauid. Et ꝓculdubio nō deerit sibi/ sed stabit: dicetq̄ tibi ꝟbū thematis. Quid tibi vis faciā? Tūc tūc rñde. Dñe vt videā. ⁊ te/ me quoq̄ cognoscā. Petijt sic videre be. Augu. in Soliloquio/ vbi rō eum alloq̄tur dicēs. Ora q̄ breuius potes. ⁊ respōdit Aug. Deus semp̄ idem/ nouerim te/ nouerim me. Breuis nimiꝝ ⁊ p̄fecta orō/ oīa q̄ ad salutē sunt necessaria cōtinēs. Petit vt deū cognoscat ⁊ se. i. dei potētiā/ sapiētiam/ misericordiam ⁊ sui miseriā. Cognitio potētie generat timorē. cognitio sapientie inducit ad cordis custodiā ⁊ cōseruatōnem. cognitio miscdie generat spem et amorē. cognitio ꝓprie miserie generat humilitatē. ⁊ q̄d ergo deerit homini habēti talē cognitōem? plane nihil. Timor faciet eū vitare malū: custodia cor facit puꝝ: amor solicitat ad bonū: humilitas aūt est custos oīm p̄dictoꝝ. Magnū bonū ⁊ oīs boni initiū/ sui ipsiꝰ cognitio: malū magnū ⁊ maximoꝝ maloꝝ p̄ncipiū/ suijpsius ignorantia. Inde nimiꝝ ꝓuenit p̄iculosissima securitas/ vt hō sine timore viuat/ nihil de morte/ nihil de inferno/ vel de extremo iudicio/ alijsq̄ merito tremēdis recogitat: inde in vitia iugiter de vno cadit in aliud: ⁊ tādem in interitū eterne damnatōis cecus ruit ⁊ p̄ceps: vtinā saperēt ⁊ intelligerēt/ ac nouissima ꝓuiderēt: aperiētes oculos suos/ p̄usq̄ in eternuꝫ perirēt. Ceteꝝ seip̄m cognoscere/ hoc via est ad summū bonū/ hoc facit hoīem timorosum/ cautū/ humilē/ decliare a peccatis: ⁊ p̄ ꝯsequēs a damnatōe ꝑpetua/ q̄ est peccatoꝝ stipendiū/ ⁊ regna adipisci celestia Visitās spēm tuā nō peccabis: ait Job ca. v. Dicit̄ in speculo histori. lib. iij. cap. cix. q̄ olim apud Delphos scriptū fuisse legit̄ in vetustissima tripode Apollinis famosissimū illud oraculū cōsulēti qūo ad bea/

A

B

C

titudinē ꝑueniret: rñsum Gnoti se auton. i. nosce teip̄m. Huius aūt
sn̄ie nō est credendū Apollinē fuisse autorē vel inuentorē/sed potius
furē: furat⁹ est em̄ eā de pñti loco. Idem est em̄ noscere seip̄m qđ spe/
ciem suā visitare. Aut certe de illo loco Cantic̄. canticoꝝ. Nisi cogno
D ueris te o pulchra inter mulieres: egredere ⁊ abi ⁊c̄. Hanc aūt sn̄iam
vel poti⁹ ħ furtū Apollinis/Satyricus noster Iuuenalis Satyra. xj
diuinā ac celestē sn̄iam appellat/ꝓpt̄ summā vtilitatē q̄ in illa ꝯtinet:
ait em̄. Illū ego iure despiciā. Den sol ich billich oder von rechtswe
gen verachtē. q̄ scit/quāto sublimior Atlas Oib⁹ in Libia mōtib⁹: ħ
tñ idem Ignoret q̄ntū ferrata distet ab arca. Saccul⁹ e celo descendit
Gnoti se auton. qđ est dicere: stulta scia est/⁊ insipiēs sapia/suꝑuacuā
noscere necessarijs ignoratis. Quid em̄ ꝓdest hōi scire metiri mūdū/
⁊ nescire seip̄m? Absq; hac scia nihil mortalib⁹ est vtile/nihil hoib⁹ sa
lutare. Hec in p̄mis necessaria est: ⁊ si sola sit/sufficit. docet em̄ homi
nē timere deū/cauere pctm̄: diligere ꝓximū/terrena despicere ⁊ ama/
re celestia. Hec Helinādus. Plane vt ait b. Bernard⁹. Multi mul/
ta sciūt ⁊ seip̄os nesciūt/alios inspiciūt ⁊ seip̄os negligūt. Sed nun/
q̄d Apollo spōte hāc veritatē hoib⁹ ꝓfuturā rñdebat? Nō/sed inuite:
demones qm̄quidē plerūq; ꝓferūt veritatē: ⁊ bñ ꝯsulūt hoib⁹/nō spō
te sed inuiti/necessitate coacti/videlz a potestatib⁹ suꝑioribꝰ/sctōꝝ scz
vel angeloꝝ/vel dei. Sicut legim⁹ de illo demone in demoniaco ha/
bitante/quē btā Brigida interrogauit dicēs. Dic mihi v̄bū dñi. Cui
demon ꝑ obsessum ꝯtinuo rñdit audiente ppl'o. Brigida time deū/⁊
timeberis ab oib⁹. Nunq̄d diabolus timoris ⁊ amoris dei potest fieri
E volūtarius p̄dicator? sed coact⁹ hec dicebat ⁊ inuitus. Sic ⁊ Apollo
aut saltē nō docēdi/sed fallēdi aio/spōte dictū ambiguñ/nosce teip̄m
ꝓtulit: qđ nō putabat in bonā ꝑtem. i. in argumētū humilitatis/sz suꝑ
bie(quēadmodū Macrobi⁹ fecit)accipiendū. Habetis frēs q̄ꝫ vtile
sit cognoscere seip̄m/q̄ꝫ necessariū vt aperiant̄ oculi nr̄i/vt videamus
lumē: qꝛ in magno ꝑiculo ꝯstituimur/q̄ꝫdiu ceci manem⁹: iugiter cla/
mādum ad dñm: Jesu fili Dauid miserere mei: fac videā/aperi ocu/
los meos: videā te/videā me. Roga eum vt statuat te añ faciē tuam/
vt videas vitā tuā/⁊ teip̄m cognoscas. Speculū tibi exhibeat; in q̄ te
speculari possis: videre maculas tuoꝝ defectuū ⁊ miseriaꝝ: vt inde ti
bi vilescas: deo te subdas: de te diffidas ⁊ desperes: ⁊ sub potēti ma/
F nu dei humilieris. O vtinā nobis tale esset speculū/p̄ciosissimū vtiq;
⁊ oī terreno p̄cio mai⁹. Ostende nobis speculū ħ: ⁊ sufficit nobis: quo
nos miseri ceci illuminati miserias nr̄as ⁊ p̄ctā ꝯspicere ⁊ speculari
possim⁹. Da ⁊ p̄stabimus q̄cq̄d volueris: expone nobis venale: ⁊ p̄cio
nō parcem⁹. Speculū ħ emere nō oꝑtz fratres: nō lōge ē a vobis/sz in
prompto locatum. Scrutare suppellectilē: lustra angulos dom⁹ tue:
fortassis illuc a te reiectum est dudum ⁊ neglectum; opertum pulueri

bus:si tamen non ruptum. Forsitan ais: Nescio quid dicis:plura habeo specula in omni loco domus mee:in cubili/in stuba/in coquina & salario: vt semp promptū sit in quo faciem meā ꝓtempler. Mentior si non etiam in sacculo tuo aut sinu paruulū circūfers pugillare siue enchiridion speculū/vt in templo foro cum libuerit te speculari possis. Vtiqz:sed in his omnib maculas has quas ꝓmemoras & despect⁹ cō templari neqo. Itaqz de quo speculo loqris nescio:intendis forsitā de speculo fatuoꝝ. Tu diristi o soror:recte ꝓiecras:prudentissime calles: hoc est speculū illud pciosum tibi quoqz vtile/in quo clarissime maculas facici anime tue videre poteris. Hinc cm speculū fatuoꝝ ꝓmendatur/q ad cognitōem suiꝑsius oīb⁹ plurimū ꝓducat:hoc iacet apō te ꝓemptū sine vsu & reputatōe. Prob dei boiq fidem ꝓpter hoc (inquis)tanta circuitōe vsus es:horsum tātus biatus? Parturient mōtes:nascet ridiculus mus. Speculū fatuoꝝ ad hoc ne me ꝓponere suades. beccine margarita est illa quā pciosissimā appellas? Est vtiqz:neqz me pentet ita dixisse. Sed audi & ignosce/si tn inuste te offēdero. Dum rigido fodit ore/dum qritat escam: Dum stuper inuēta iaspide gallus ait. Res vili pciosa loco miriqz decoris Hac in sorde iaces:nil mihi messis habes. Si tibi nūc esset q debuit esse rector: Quā fimus sepelit viueret arte nitor. Nec tibi ꝓficio:nec tu mihi:nec tibi p sum: Nec mihi tu ꝓdes:plus amo cara minus. Tu gallo stolidū/tu iaspide dona sophie Pulchra notes:stolido nil placet illa feges. Intelligis me q dico? habes collirium o cece/& tuipe oculis tuis applica et suppone:forsitan manū chirurgici horreres/& tuipe suaui⁹ applicare nosti. Ego aūt iteꝝ dico:speculū hoc deꝓmēdū est ex scrinijs/ne dicam ex fimis & pulueribꝫ/vbi hactenus delituit & iacuit ꝓemptū:nūc aūt extergēdū & añ faciē oīm nostꝝ suspēdendū:siqdem oi etati congruit/oīm maculas oīdit. Pcriosum reputatū est a bonis reꝝ esti/matoribꝫ ꝟbo & scripto:& qō sapiētes reputāt/tu nō despicies nisi desipias & stultus sis insipiēsqz/qn poti⁹ eo ad oīa vtaris. Vis nosse q sis/speculū intuere/& dicet tibi. Vis nosse ad qd natus/interroga speculū & dicet tibi. Vis nosse quare tot sint stulti/interroga spe. & di.ti. Vis nosse quale gaudiū sit sapienti:inter.spec. & di.ti. Vis nosse stultoꝝ periculū:inter.spe. & di.ti. Vis nosse iucūda & seria/dulcia & vtilia/& vtile dulci mixtū:legito speculū. Vis tandē nosse cursum mūdi: interroga spe. & di.ti. Nemo est fratres cuiuscūqz ꝓditōis aut status/cui non congruat. Diuites & pauperes fatuitatis sue miseriam hic cōtemplari possunt / doctis indoctisqz aptum. Non effugiet theologus / non canonista & legista/ medicus/artista vel poeta. Intelliget preterea inductus quisqz:neqz splendor cum speculi reuerberabit. Ecce enim lingua nostra vernacula theutonica (ea quam cum lacte in Alsatia superioris Germanie suximus) conscriptum est; de

K pictū quoq; imaginibus ꝓ his q̄ literas legere non nouerūt: Inueni/
ent se ꝑterea hinc spirituales ⁊ seculares/rectores ⁊ subditi/iuuenes
⁊ senes: femine ⁊ mares: oēs tandē cuiuscūq; artificij ⁊ negociatōnis
Nimiꝝ ꝙ cōe oīm artificiū hic tangit̄/in quo se exercēt etiā oēs opifi
ces. Et quod illud est. Fatuitas: Narren werck/das triben alle hant
werck. Da mihi opificem cuiuscūq; artis: q̄ nō immisceat stulticias.
Et q̄d sunt q̄so curiositates/dolositates/fraudes/auaricie: ⁊ alie simi
les difformitates: q̄ ab opificib⁹ ꝯmittunt̄: q̄ꝫ stulticie: saltē effectiue/
q̄ꝫuis nō formal'r. Itaq; cum a te q̄spiam inq̄sierit: ⁊ q̄d p̄dicabit aut
p̄dicat doctor noster: Responde audacter cuicūq; ⁊ cuiuscūq; stat⁹:
p̄dicat ⁊ p̄dicabit de tuo artificio: Q, si p̄cesserit q̄rēs: ⁊ q̄d est illud ar
tificiū: was hantwerck. Rn̄de. Es ist narrē werck. Quid multa? au/
L riculas asini oīs hō habet. Et oīs hō mēdax. Et nō iustificabit̄ in cō/
spectu dn̄i oīs viuens. ⁊ nō est q̄ faciat bonū/nō est vsq; ad vnū. Ha/
bes ecce materiā: habes ⁊ vtilitatē huius speculi. nō ḡ ꝯtemnendum:
sed circūferendū: in eo se contemplandū: vt teip̄m cognoscas. Plato
vt Flauianus historiographus refert: et hr̄ in Policra. lib. viij. cap.
xij. faciē suā sepe videbat in speculo. nō curiositatis vel ꝯpositōis gra/
tia/sed vt videret q̄ꝫtū peregrinatio studij feruor/acumē tp̄is/ꝓcessus
etatis de naturali statu mutasset faciei inditio vt seruaret ac releuaret
naturā/ne labore insueta dieta corrumperet̄. Si sic Plato ꝓ sue natu
re releuatōe speculū frequēter inspexit: cur nō tu ꝓ anime ⁊ moꝝ ꝯpo
sitōe in speculo hoc in faciē anime tue speculareris. Aptū plane q̄ꝫdiu
in hac vita sum⁹ ꝑegrinātes cū Platone: vt etiā specularit̄/nō a specu
la/sed speculo viuamus. Quēadmodum in hodierna epl'a innuit̄: ⁊ si
ad aliū sensum. Videm⁹ nūc ait Apl's ꝑ speculū in enigmate/tūc aūt
facie ad faciē: Nedū in speculo fidei respectu dei/sed in speculo scriptu
re ⁊ moraliū doctrinaꝝ respectu nostri: vt sic iuxta orōem b. Aug. su
ꝑius tactā: noscam⁹ deū ꝑ fidē catholicā: ⁊ nosip̄os ꝑ moralē doctri/
M nā. Clamat cec⁹ ⁊ illuminari petit a dn̄o/vt se ⁊ dn̄m speculet̄: ⁊ ita fa
ctū est. Vn̄ ip̄e in laudes dn̄i eū magnificās ꝓrupit: sed ⁊ om̄is plebs
dedit laudē deo. Ita futuꝝ ⁊ ego spero. Multi sunt timeo q̄ floccipē
dūt speculū hoc/⁊ me: q; ip̄m p̄dicatū ire statuo: quēadmodū deo ꝯce
dente quarta feria dicet̄. Sed ita tādem ꝯfido q; eueniet/ꝙ post finez
p̄dicationū haꝝ ⁊ clamoꝝ/multi ex cecis aīo illuminati/deū magnifi
cabūt ⁊ ꝓpl'i q̄ p̄us ꝯdicebāt ⁊ increpabāt cecos clamātes/etiā ip̄i lau
dē dabūt deo. Qui est benedict⁹ in secula Christus dn̄s.

Feria quarta Cinerum

Non recipit stultus v̄ba prudētie: nisi ea dixeris q̄ v̄sant̄ in cor
de eius. Prouerbioꝝ. xviij. Euangeliū Matth.

Fatui occasione vbi ꝓpositi dicere ꝑmo q̄d sit sapiens. Se- N
cũdo q̄s insipiens: ⁊ q̄ differentia inter stultũ ⁊ fatuũ. Ter-
tio q̄ sint illa vba prudẽtie q̄ stultus nõ recipit. Quantum
ad ꝑmũ: q̄d est sapiẽs? Rñdeo breuiter post. doc. sctm̄. ij. se-
cũde. q. xlv. dimissis multis acceptõibꝫ quas tãgunt doctores: ꝑcipue
Holkot sup̄ libros sapie: ⁊ Jo. Buridanꝰ. vj. ethicoꝝ. Q, sapiẽs ho- O
mo est q̄ ita dispositꝰ est/ q̄ ꝑt habere rectũ iudiciũ circa diuina ꝯspici-
enda ⁊ ꝯsulenda. Importat em̄ sapia quandã rectitudinẽ iudicij ꝟm
rõnes diuinas: Nam ꝟm ph̄m in ꝑmo meta. Ad sapientẽ ꝑtinet ꝯside-
rare cãm altissimã: ꝑ quã certissime de alijs iudicat̄: ⁊ ꝟm quã oĩa or-
dinari oꝑtet. Et capiamus simile in artibꝫ in medicina ⁊ architectu-
ra: vt b. Thomas exẽplificat. Ille appellat̄ sapiẽs medicus vel archite-
ctus q̄ cognoscit cãm altissimã in medicina siue architectura: ⁊ ꝑ eam
ꝑt de oĩbꝫ q̄ sunt illius gñis: s. medicĩe siue architecture iudicare ⁊ or-
dinare. Itẽ in economia sapiens paterfamilias: q̄ pacẽ sue domꝰ intẽ-
dit: vel si alius finis est vlterior: ⁊ ꝟm exigentiã huiꝰ ordinat oĩa. Sic
politicꝰ/ q̄ pacẽ cõitatis intẽdit. Hi appellant̄ sapiẽtes nõ simpliciter
sed in hoc gñe. Ille aũt simpl'r d̄r sapiens q̄ cognoscit cãm altissimaꝫ
simpl'r/ q̄ est deus: inq̄ꝫtũ ꝑ regulas diuinas oĩa ꝑt iudicare ⁊ ordi-
nare: hũc gnomonẽ adhibet in iudicãdis actibꝫ/ ad hoc exẽplar respi-
cit: inde depingit: ad hoc lumẽ videt ⁊ discernit oĩa. Manent alij sa-
piẽtes in suo gñe citra has regulas: puta q̄ solũ bonũ reip. tꝑale respi-
ciunt: nõ curantes si sit ꝟm regulas diuinas vel nõ: sapiẽtes igit̄ non
sunt simpl'r. Sed q̄ris: Et vñ ꝓuenit homini rectitudo talis iudicij? P
Dico q̄ ex duobꝫ. Primo ꝓpter defectũ vsus rõis. Alio mõ ꝓpt̄ quã-
dam ꝯnaturalitatẽ ad ea de q̄bꝫ est iudicandũ. sicut vbi gratia: de his
q̄ ꝑtinent ad castitatẽ ꝑ rõis inquisitõem recte iudicat ille qui didicit
sciam moralẽ: sed ꝑ quandã ꝯnaturalitatẽ ad ip̄am recte iudicat de
eis is qui habet castitatis habitũ. Sicut circa res diuinas ex rõnis
inquisitõne rectum iudicium habere ꝑtinet ad sapiẽtiam/ que est vir-
tus intellectualis quam habet theologus ⁊ metaphysicus bonus vel
malus. Sed rectum iudicium habere de diuinis ꝑ quandam ꝯnatu-
ralitatẽ ad ip̄a/ ꝑtinet ad sapiẽtiam/ que est donum spiritussancti. Si-
mile de medico ⁊ egroto/ quoꝝ vterqꝫ nouit morbum: sed hic ꝑ ꝯna-
turalitatem/ q̄r eum patit̄: ille ꝑ suam rõnem ⁊ habitum intellectiuuꝫ
scꝫ medicine artem. sic in ꝓposito. Sic d̄r de Hierotheo/ q̄ ꝑfectus fu-
it in diuinis non solũ discens/ sed ⁊ patiens diuina. Hec aũt ꝯpassio
siue ꝯnaturalitas ad res diuinas fit ꝑ charitatẽ: que quidẽ vnit nos
deo/ ꝟm illud. j. Coꝝ. vj. Qui adheret deo vnus spũs est. Sed nun-
quid hanc sapiam omnes boni christiani habẽt? Rñdeo q̄ sic: quia si Q
natura non deficit in necessarijs/ multo minus gratia. Vnde ꝑme Jo-
an. ij. Vnctio docet vos de omnibꝫ. Omnes ergo qui sunt in gratia ⁊

charitate et illa vnione ad deū p charitatē tātū sortiunt de recto iudi
cio tam in contemplatōe diuinoꝝ q̄z etiā in ordinatōe reꝝ humanaꝝ
fm diuinas reglas quantū est necessariū ad salutē. Dicꝝ est q̄ q̄dam
altiori gradu pcipiunt sapie donum/z q̄ztū ad ꝓtemplatōem diui
noꝝ: inq̄ztum scz altiora q̄dam mysteria z cognoscūt z alijs manife
stare possunt: z etiā q̄ztum ad directōem humanoꝝ fm regulas diui
nas: inq̄ztum possunt fm eas non solū seipos/sed etiā alios ordina
re. Et iste gradus sapie non est omnib⁹ cōis habentib⁹ grām gratis
R faciētem: sed magis ptinet ad gratias gratis datas: quas spūssanct⁹
distribuit put vult. Habes tam q̄d sit sapiens. Circa secūdum q̄
ris: q̄d est insipiens: z quomodo differūt stultus z fatu⁹? Rñdeo bre
uiter post btm Thomā: q̄ ille est insipiens q̄ nō pt id quod sapiens:
puta fm regulas diuinas iudicare de reb⁹. Jpi sūt falsi reꝝ estimato
res: magna estimant parua/z econtra: mala q̄ sunt bona/z ecōtra. Et
q̄ est differentia inter stultū z fatuū? Rñdeo talis qualis inter cecuti
entem z cecum/inter surdastrum z surdum. Nam stultus est q̄ habet
sensum hebetatum: stulticia quandoq̄dem importat hebetudinē cor
dis z obtusionem sensuum: nomen em̄ stulticie a stupore videtur esse
sumptum: Unde Jsidorus dicit in libro Etbimo. Stultus est qui p
pter stuporem non mouet. Fatuitas enim importat totaliter spūalis
sensus p̄uationem: et (vt dicit Juuianus) qui plene insipiens est. Et
tractum est a sapore ciboꝝ: qui cum non sapiunt fatui dicunt. Uel fa
tuus a furore quodam: vt vxor Fatui que fatidica erat dicta fatua:
Uel fatu⁹ a fando (vt dicit Donatus) q̄ inepta loquatur. Et ab isul
so differt: quia fatuus est verbis z dictis: insulsus corde z animo. Op
ponit itaq̄z stulticia sapiētie sicut contrariū: fatuus aūt sicut pura ne
gatio. Sapiens em̄ vt ōt Jsidorus/dictus est a sapore: quia sicut gu
stus est aptus ad discretōem saporis ciboꝝ: sic sapiens ad dinoscentiā
rerum atq̄z causaꝝ. Itaq̄z fatuus caret sensu iudicandi: stultus habet
S sensum hebetatum: sapiens autem subtilem z pspicacem. Sed ais
quomodo hoc verum est quod diristi: q̄ stultus a stupore dicatur: et
q̄ stultus est qui ꝓpter stuporem non mouet iniuria siue ad dolorem/
vt etiam Jsidorus ōt: cum tamen hoc sit potius sapientia spiritualis
vt ōt Gregori. r. Moral. Respondeo fm b. Thom. q̄ non moueri in
uriꝝ dupl'r contingit. Quādoq̄z q̄dem ex hoc q̄ homini non sapiūt
terrena/sed sola celestia. Unde hoc non ptinet ad stulticiā mundi/sed
ad sapientiā dei: vt Gregorius ibidē ōt. Quādoq̄z aūt ꝓtingit ex hoc
q̄ homo est simpl'r circa omnia stupidus: vt patet in amentib⁹/q̄ non
discernunt quid sit iniuria: z hoc ptinet ad stulticiā simpl'r. z tantum
T de secundo. Circa tertium queris: z que sunt illa v̄ba prudentie q̄
non recipit stultus? Omnia illa sunt ostensiua siue stulticie correctiua z
reprobatiua. Uerba hec que sunt in hoc nostro stulticie speculo ꝓseri

pta/hec abijciunt ⁊ ꝯtemnunt. Eia inquiunt/non sunt latina: predicat theutonicū: fatuitatē ꝯtinent: es ist narrenwerck. quo ad materiā sapiētiam p̄dicare deberent: non decent hec doctorem in theologia. Ut quid non ꝯgruit nomini suo: sunt ne he ꝯcionatōes doctorales? Sūt plane doctorales: sic loq̄ doctori congruit: immo hac misera tempestate necesse est. Paruulū pusionem/femeliam puellam iubet mater astare speculo. Age inquit o sordes: wol an du wuost kum̄ hie har: speculare te in speculo. Nouit nimiꝝ mater pusionis maculas ⁊ scabiem/ꝑ usq̄ ad speculū eūdem constituat: sed vt pusionem salubri cōfusione ꝯfundat/speculū producit. Ego in īsipientia mea dico: speculo hoc nō indigeo: quasi sine eo p̄dicare non possim ⁊ vitia detestari/⁊ laudare v̄tutes: sed ꝓpter vos ipsum produco/ vt in ea facies vestras speculemini. Facit tabulam magister discipulo paruulo: elementa A b c inscribit/puero tradit: ⁊ ego itidem facio/omnib⁹ fieri velle omnia/ vt om̄es lucrifacerē. Balbutit nutrix ⁊ frangit verba/vt infantulo cō descendat: quod etiam Hieronymus facere nō erubesceret. Est hic in hoc speculo veritas moralis/sub figuris/sub vulgari ⁊ vernacula lingua nostra theutonica/sub v̄bis similitudinibusq̄ aptis ⁊ pulchris: sub rithmis quoq̄/ꝯcinnis ⁊ instar cimbaloꝝ ꝯcinentib⁹. Hic calix vini meri plenus mixto ex vtili ⁊ dulci: hic in catino depicto cib⁹ delicatus ꝓponat̄ ⁊ regius. Hec igit̄ ꝓfero vt saltē sic veritatē sub typo ⁊ modo ꝑ om̄ia vobis ꝯmensurato capiatis/quam al's forsitan horreretis. Sic medicus pillulas amaras sub dulci sirupo amministrat. Et ferrum (vt in Sene. legimus) in spongia suaui delitescēs/vlceri vitiorū infigit̄. Medicū aiūt cū regis filiā curare deberet: nec sine ferro posset: dū tumētē mammā leniter fouet/scalpellū spōgia tectū induxisse. Repugnasset puella remedio palā admoto: eadē qr nō expectauit dolorē tulit. Hec Señ. i fine libri de ira. Mētior si nō hūc modū Nathā circa Dauid (cū eū sup adulterio obiurgaret) obseruauit: parabolā de oue ⁊ paupe corā eo depingēs. Hec plane officia doctoris/vt vtile misceat dulci: quēadmodū docet Horat̄. Et ita obseruauit Esop⁹/Cirill⁹/⁊ alij ꝯplures: vñ a doctis merito laudant̄. Sed ais forsitā: Esopi ⁊ poetaꝝ h̄ est/vt imaginib⁹ ⁊ figuris vtant̄: nō theologoꝝ/nō moraliū. Audi in p̄mis ꝯ te Senecā in epl'a. lxj. q̄ icipit/Magnā. Inuenio inq̄t imagines q̄b⁹ si q̄s nos vti vetat/⁊ poetis illas solis iudicat esse ꝯcessas: neminē mihi videor ex antiq̄s legisse/apud q̄s nondū captabat̄ plausibilis orō: illi q̄ simpl'r ⁊ demōstrāde rei cā loq̄bāt̄/parabolis referti sūt. Quas existimo necessarias/nō ex eadē cā q̄ poetis/sz vt imbecillitatis nostre adminicula sint: ⁊ vt dicētem ⁊ audiētez in rē p̄ntem adducāt. Ecce Senecā stoicū rigidū ⁊ acrē parabolas ⁊ imagines nedū in morib⁹ admittētem/sed ⁊ necessarias esse asserentē. Sz quid ad nos ais/de stoicis gentilib⁹? Accipe ergo christianos fideles/

immo christū ip̄m caput christianoꝝ: qui nō solū parabolas appro:
bat ⁊ eis vsus est/sed etiā nunq̄ sine parabolis loq̄bat. Verba sūt euā
geliste Marci.iiij. Multis parabolis(inquit)loquebat eis v̄bum ꝓ
ut poterāt audire: sine parabolis aūt non loquebat eis. Habes p̄mū
testem om̄i exceptōe maiorē. Audi christianū nostꝝ Joannē: Quid si
bi volūt inquit(⁊ loquit de parabola spicaꝝ flauescentiū: quā ꝓtulit
dn̄s de samaritanis)quid inquit sibi volūt he translatōes quib̄ nō
hic tm̄/sed ꝑ totū vtit euangeliū? Itidē ⁊ ꝓphete plurimū ijs vti asso
lēt: qua nam hoc gratia? Neq̄ em̄ temere spūssanctus ita instituit/du
ab̄ rōnib̄. Primū vt significantius loqueret/⁊ magis añ oculos po
neret: Mens em̄ familiariū reꝝ imagine ꝯcepta/magis suscitat/⁊ tā
q̄ in pictura rem ip̄am magis amplectit: deinde vt iucūdior esset nar
ratio/⁊ diutius animo immoret. Non em̄ tam facile sn̄ia capit neq̄
ita trahit auditoꝝ multitudinē/vti reꝝ narratio: ⁊ ꝑ ea maxime quo
rum periculū fecimus/descriptio: similitudo quoq̄ multam p̄sefert
sapiam. Habes ecce christianū vtilitatē parabolaꝝ tibi ostendētem:
⁊ iam audisti quia prudens ille ⁊ fidelis ꝯcionator Christus dn̄s nū
q̄ in mediū populi sine hoc parabolaꝝ speculo ꝓdierit. Ego autē q̄a
Christi ⁊ sanctoꝝ eius in hoc imitator sum/mordeor: quia doctrinaꝫ
hanc vniuersis vtilem sub figuris ⁊ metaphoris vulgo traditam pre
dico/rep̄hendor. ⁊ ꝙ indigna statu doctorali faciam insimulor. Sꝫ di
cent: Nō est hoc qd̄ male nos habet/quia in parabolis loqueris: sed q̄
libellum theutonice ꝯscriptuꝫ populo p̄dicas/hoc est quod stomachū
nostꝝ mouet. Nos latinos codices dictaq̄ ⁊ scripta doctoꝝ sanctorū
recitamus. Hec illi obijciunt/quasi in speculi huius libello nō sint do
ctoꝝ sanctoꝝ scripta ⁊ sententie: cum tn̄ ex his sit refertissimū. Volue
rogo ⁊ reuolue: ⁊ vide si q̄d in eo ꝯtineat quod non ꝯsonum sit scri
pture sacre/sanctorūq̄ doctoꝝ sententijs: quidq̄ non sit ꝓ fide/spe et
charitate: alijsq̄ virtutib̄ gignendis/nutriendis/ꝑficiendis: vitijs de
niq̄ ⁊ peccatis vitandis extrudendisq̄ aptissimū. Ceteꝝ ꝙ speculuꝫ
hoc vulgari sermone ꝯscriptum esse inficiaris/⁊ ideo non p̄dicanduꝫ:
friuolū vtiq̄ est. Nunquid quia Biblia in theutonicā linguam tradu
cta est/ideo theutonice Theutonis p̄dicanda non est? Habent Hebrei
hebream/Vngari vngaricam/bohemicam Bohemi: ⁊ tamen singu
lis sue singule p̄dicant biblie. Et nos ita de stultoꝝ speculo facientes/
criminandi non erimus sicut nec illi. Predicauit Joannes Chrisosto
mus grece grecis ex grecis grecoꝝ vulgo: homeliasq̄ suas grecas
scripto reliquit. Concionati sunt latine Leo/Gregorius/⁊ Augusti
nus vulgo: quia latina lingua tūc ꝓculdubio erat vulgaris: ⁊ taliter
scriptas reliq̄runt homelias. Si q̄s ergo theutonice conscripta ⁊ di
ctata/vera ortodoxa catholica: non ex latine lingue ignorantia/sed ad
simplicib̄ ꝯdescendendū p̄dicauerit: non hoc ad ignominiā sed gl'am

cedere debet: neq; inficiari/sed laudari. Sed sciens scio in quoꝝ vẽtri A
bus he stomachatões suboriant̃: plane eoꝝ q̃ non erubescũt se publice
iactare qꝛ latinos codices p̃dicent/ ⁊ non theutonicos: indeq; se putãt
glorificatũ iri/si alios p̃sertim huius speculi stultoꝝ p̃dicatores ĩglori
os ⁊ contemptibiles effecerint. Sed a desiderio suo frustrati sunt: ⁊
conatus eoꝝ in ꝯtrarium v̄sus est: quippe ꝙ quantomagis conati sũt
obfuscare: tanto maiori splendore speculũ refulsit. Cũq; latini esse ap-
parere voluerunt: tanto eoꝝ imperitia magis est detecta. Mentiar si
non vnũ ex illoꝝ iactatoꝝ caterua his auribꝫ ꝯcionãtem audierim: cũ
q; hunc v̄sum Psal. xc. Quoniã ip̃e liberauit me de laqueo venãtiuꝫ/
exponere gestiret: a laqueo venãtium inq̃t: von den vergifftendẽ stric
ken: nesciens q̃d inter venantiũ ⁊ venenãtium discriminis esset. Ne-
dũ aũt semel eiuscemodi interp̃tatõibꝫ/sed alijs sexcẽtis similibꝫ ⁊ dis-
similibꝫ vsum eum fuisse crebro audiuimus: nihilominꝰ tamen se lati-
na p̃dicare/alios v̄o theutonicũ corã ꝓplo impudent̃ iactare nõ cessan
tem. Et cui aptabimus gñatõem hanc? Apte nimiꝝ paruulo in scho B
lis oscitanti: partẽq; certã sibi in donato ꝑ ludi magistꝝ assignatã/eni
xius anxia solicitudine/timore ⁊ labore memorie sue ꝯmendanti: qua
tinus eãdem memorit̃ hora deputata recitare sciat: q̃uis nihil eoꝝ q̃
recitaturus est intelligat. Sic ꝓfecto nostri latinitatis iactatores duꝫ
ad plebem fuerit ꝯcionãdum: snias sanctoꝝ patꝝ aut Biblie v̄bũ ad
v̄bum/more anseꝝ/guttatim imbibũt: eadẽ quoq; v̄ba coram popu-
lo instar ciconiaꝝ rursus euomũt ⁊ recitãt/integre q̃dem. At vbi ad
interp̃tatõem boni latini sermonis quẽ hauserũt/ventũ fuerit: ex bo-
nis malos ⁊ ex veris falsos vtiq; faciũt: ⁊ venãtium ꝑ venenãtiũ ex-
ponũt. Quo fit vt populus putãs veꝝ esse interp̃tem q̃ falsus est ⁊ in
fidelis: falsas ꝑ veris sentẽtijs insinuat. Taceo ꝙ dum ex ꝓprijs loquẽ E
dum fuerit in publico aut p̃uato ſmone: nihil ꝓprij/nihil culti vel ner
uosi/nihilq; p̃gnãtis de ore eoꝝ ꝓcedit. sed nescio q̃d languidũ/enerue
hispidũ: immo barbaꝝ: qđ neq; latinũ neq; theutonicũ/sed vtrũq; et
neutꝝ esse iurares/solẽt oblatrare: qđ etiam a regulis pueroꝝ quas
grãmaticales appellãt exorbitat: ⁊ anomalũ esse grãmaticoꝝ ambigit
nemo. Quale est illud eoꝝ latinũ quo vtunt̃ etiã dum sederint in sede
maiestatis sue/ĩ doctoralis cathedralecture: locaq; argumẽtatõis di-
stribuũt. Eia inq̃unt p̃mũ locũ arguẽdi habeãt illi: deinde secũdũ lo-
cum alij: tertium aũt locũ sequẽtes: ⁊ sic deinceps: postea aũt omnibꝫ
dabit̃ locũ arguẽdi. Ecce habes eoꝝ loquẽdi ornatũ/latinitatẽ ⁊ grã
maticã: omnibꝫ dabit̃ locũ arguẽdi. Hosce Titos Liuios lacteo elo-
quentie fonte manãtes. hosce Plautos quoꝝ ore si dij loq̃ vellẽt loq̃-
rent̃. hosce Tullios latine eloquẽtie p̃ncipes. Habemus nostri specu
li stultoꝝ theutonici/eiusq; p̃dicatoꝝ emulos sapiẽtissimos: q̃ cosdeꝫ
suꝑ latine lingue ignorãtia notis ignominie inurere/seseq; glorificatũ

ire nitunt. sed hec hactenus. Quos hec apologia tāgit frēs/ignoscite
mihi rogo: qꝛ insipiēs factꝰ sū: vos em̄ me coegistis: plane ꝟbis nō as
sentior: sed longe mihi alia mēs est. Adduci em̄ nō possū/vt speculuꝫ
hoc credā ex officina stulti ꝓdire potuisse. Neqꝫ eos q̄ idip̄m p̄dicant/
ob hoc rep̄hensibiles fore/sed laudādos: q̄ malunt aliena bona vulga
rit̄ ⁊ hūil'r ꝓ audientiū vtilitate depromere/q̄ꝫ ꝓpria mala iactāter lati
ne(modo quo dictū est)ostētare. Dicā igit̄(vt redeā vn̄ digressus sū)
speculū hoc fatuoꝝ est/nō qꝛ fatuus in eo fatua dixerit: sed qꝛ fatuita-
tem rep̄hendit: a fatuitate abducit/ad sapiam ⁊ ꝟitatem dirigit. q̄ em̄
in eo ꝯtenta sunt/ꝟa sunt/ꝟitate subnixa naturali/diuina/canonica ⁊
legali. Inde est q̄ non sapit stultis/qꝛ ꝟba sunt prudētie. Nō sapit ani
malis homo ea q̄ sunt spūs: sed videt̄ ei stulticia. Quid multa? Ad tri
bulos asinꝰ semꝑ sua somnia ꝟtit. Et lupus cū eum doceret magister
suus syllabare pater: ⁊ diceret pater: appone agnel/subiūxit: schoffher.
⁊ vn̄ hoc? qꝛ ita ꝟsabat̄ in sua fantasia. Et gallo seges iaspidis nō pla-
cet/quā in stercore reperit: vt p̄ori sermone dictū est. Ita vt veꝝ sit qd̄
dixi ꝟbo thematis: Nō recipit stultus ꝟba prudētie: nisi ea dixeris q̄
ꝟsant̄ in corde eius. Rō est/vt ait Lyra: qꝛ sibi desipiūt ꝓpt̄ habitū cō-
trarium. Sed q̄d miꝝ q̄ mihi he oblocutōes accidūt/⁊ abijciant̄ ver
bo sermones ⁊ ꝯcionatōes mee: cuꝫ itidē ⁊ ip̄i huiꝰ speculi fictori simi
F lia acciderint: quēadmodū ⁊ in fine ꝓlogi/quē p̄ manibꝫ habemus/le
gere vos ip̄i vel audire poteritis. Sed nō nouū est frēs: an̄ hac simi-
lia expertus sum in multis. Scitis q̄lis mussitatio fuerit cū de morte
gestirē p̄dicare: nemini placuit. Et q̄d nobis(dicebāt)de morte? noui
mus mori: sed qualiter exitū habuerit/⁊ cū quali fructu ⁊ affectu ma-
teria finita fuerit/vos ip̄i nouistis. Itidē sup̄ publicatōe libelloꝝ im-
p̄ssoꝝ sup̄ arte moriendi ⁊ ꝯfitēdi modo/initiū dissimile: finē aūt opta
tū: ita ⁊ hic spero cuentuꝝ. Sciebā ego frēs/qꝛ mox posteaq̄ꝫ speculū
in mediū ꝓducerē/affuturos q̄ lutū ꝓijcerent in id: ore ⁊ manibꝫ in id
G ipinegrēt/nimiꝝ vt fatui. Stat sapiens an̄ speculū ⁊ se speculat̄: q̄ si
deprehenderit maculam abstergit. Fatuus autem ⁊ puer manibꝫ et
ore impingit: ⁊ speculo rupto ledit̄ in ore/⁊ sanguine cruentat̄. Sta o
frater an̄ speculū: caue ne impingas vt fatuus ne ꝯfringas: al's si sen
seris pūcturam testaꝝ aut fragmentoꝝ: scias qꝛ sicut fatuus merito
talia patieris. Intellige qꝛ d̄r Prou. x. Sapiens corde p̄cepta suscipi
et: stultꝰ cedit̄ labijs. Plane cederis labijs si in speculū impegeris. No
li ꝯtemnere/ne tu ꝯtemnaris. Homines te ꝯtemnūt: ait q̄dam philo-
sopho cuidam. Et ph̄us: ⁊ illos asini inq̄t: sed nec illi asinos nec ego
eos curo. Non cures frater: habeo a doctis ꝯsilium id p̄dicandi sicut
fictor fingēdi: quoꝝ ꝯsiliū p̄fero tuo fatue. Noli ꝯdemnare p̄usq̄ꝫ audi
as. noli ꝓijcere ⁊ abijcere nucē vt simia/nōdū gustato nucleo ꝓpter cor
ticem amarā. Audi ⁊ postea ꝓba vel reproba. Sed spero qꝛ cecus cla
mās/illuminatus in speculo fatuoꝝ iam nō cecus/sed vidēs magnifi

cabit dñm: et oīs plebs laudabit Christum Jesum/ q̄ est benedictus in secula Amen.

Feria. v. post Esto mihi. Prima die Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's. j. Euangelium.

MOs est/ vt scriptores libris suis titulos superponant: qui sub breui cōpendio orationis materiam libri exp̄mant. Aliquando etiā causam efficientē/ finalē ⁊ formalē/ vel alterum illoꝝ: quatinus elucescat q̄d liber ꝯtineat. Unde titulum a tytan greco qđ latine sol est/ asserūt esse dictū: ꝙ libꝝ illuminet ⁊ materiā eius ⁊c. patefaciat q̄ꝫuis nō desint q̄ dicūt/ a Tito liuio titulū esse dictū: ꝙ idem libros suos certis distinxerit titulis. Sed vndecūqꝫ dicat̄/ paꝝ refert dū sciamus q̄d significet. Habet ⁊ nostꝝ speculum titulū suum: quē lege si placet in fronte libelli: ꝯplectētem causaꝫ finalem/ vtiqꝫ honestā ⁊ vtilem christianāqꝫ. Causam deniqꝫ efficientez/ viꝝ. s. doctū vtriusqꝫ iuris doctorē. Jam mihi improperare nō poteris/ o emule: qđ supioribꝫ annis/ qꝛ p̄dicauissem dictamen rustici cuiusdā: habes ecce dictamen doctoris docti/ nostras gentē/ q̄ppe ꝙ in hac vrbe Argētineñ. genit⁹ sit ⁊ alit⁹. Porro de causa materiali multa iam his diebꝫ dicta sunt. Ceteꝝ causa formalis/ que est in libelli distinctōe ⁊ ꝓcessu ꝑ rithmos ⁊ figuras ⁊ fatuoꝝ turmas/ de se patet: vltra centū aūt colligit/ quas indies ꝓducere intendo. Sed neqꝫ omnes collegit: neqꝫ ego omnes ꝓducere adnitar. Quis em̄ tā stultus vt stultoꝝ numeꝝ/ q̄ infinit⁹ est: iuxta v̄bū thematis/ enumerare vellet? Crastina aūt p̄mā turmā ꝓducemus: ⁊ sic ꝯsequenter s̄m ordinem alias. Nunc aūt verto me ad questionē heri ꝓductam/ ⁊ ad soluendā hodie reseruatā. Fuit aūt hec questio: vtꝝ etiaꝫ stulto sit pctm̄ sua stulticia. Sed ais: stulta est hec q̄stio: q̄s em̄ dubitat q̄n non sit ei pctm̄? Sunt multi stulti natural'r: pctm̄ aūt (saltē actuale de quo loq̄mur) in nobis nō ꝑuenit a natura. Jtē oē pctm̄ est volūtariū: sed stulticia nō est volūtaria. Jtē stulticia nullo p̄cepto diuino opponit̄: oē aūt pctm̄ opponit̄ alicui p̄cepto diuino: videt̄ ḡ hec q̄stio stulta. Non est frater q̄stio stulta: q̄ꝫuis argumēta q̄ ꝓducis/ appareāt ꝯuincere stulticiā pctm̄ ñ esse. nihilominus est in ꝯtrariū v̄bū Salomonis Prouerbi. j. vbi d̄r: Prosꝑitas stultoꝝ ꝑdet eos. Ubi innuit̄ ꝙ pctm̄ sit stulticia: qꝛ ducit ad ꝑditōem: ⁊ ḡ est bona q̄stio. Rñdeo tñ post doctorē scm̄. ij. ij. q. xlvj ar. ij. ꝑ distinctōem: ꝙ stulticia ex duobꝫ p̄t ꝓuenire. Primo ex dispositione naturali: sicut ptꝫ in amētibꝫ. ⁊ talis stulticia nō est pctm̄: ⁊ curita: ꝓpter ea q̄ obiecisti: qꝛ nullū pctm̄ ꝓuenit in nobis a natura. Jlli āt hñt stuporē sensus in iudicādo circa altissimā cām: q̄ est finis vltim⁹/ ⁊ summū bonū: patiunt̄ a naturali dispositōe. q̄ tales sunt a natura/ nō sūt ꝯtemnēdi/ sꝫ supportādi tāq̄ꝫ mēbra īfirmiora. Saluabūt̄ illi ꝑ fidē eccl'e: q̄ ⁊ eis i baptismo ꝓ remissiōe pcti origial' suffecit. Malefa-

ciunt q̄ eos vexāt ⁊ ꝯtemnūt: cū tñ sint (vt p̄sumit̄) in gratia: qꝛ rite ba
ptisati ⁊ peccare mortal'r ammō nō pñt: cū nō habeāt plene vsum rō-
nis. Uñ dr̄ qꝛ Sarraceni miꝛ in modū tales natural'r stultos venerē
tur. Sūt igit̄ in gr̄a/ ⁊ tu forsitan in pctō mortali: ip̄e amic⁹ dei/ tu ini
mic⁹: ille fili⁹ regni/ tu ꝑditōis. Puto grauiter eos peccare q̄ tales īdu
cūt ad blasphemias dei: vel ad alios act⁹ q̄ de gñe suo sūt mali ⁊ pctā
mortalia: qꝛ q̄ꝫuis stult⁹ ille nō peccet: is tñ q̄ eū inducit puto peccat:
Sꝫ ꝯ: nō induco eū ad peccādū mortal'r: qꝛ nō p̄t peccare vt dixisti: ḡ
neqꝫ ego pecco. Rñdeo: q̄ꝫuis eū nō inducas ad peccādū mortal'r: in-
ducis tñ eū ad id faciēdū qđ de gñe suo est act⁹ pctī mortalis. Scđo
sufficit qꝛ ꝯsensus q̄ fatuo nō est/ in te est: ḡ peccas. Sꝫ ꝯ ais: ego non
ꝯsentio in actū pctī mortalis: qꝛ act⁹ ille quē facit nō est pctm̄: qꝛ nō est
actus hūanus: qꝛ nō ꝓcedit a libero arbitrio: igit̄. Rñdeo sicut p̄us:
ꝙ si non placuit responsio hec/ q̄re aliam: ego nihil diffinio: vide Ale-
xandꝝ de Ales/ ⁊ in tractatu de temperātia Martinum magistri de
N pollutione. Scđo ꝓuenit stulticia ex hoc ꝙ immergit homo sensū su-
um rebꝫ terrenis: ex quo reddit̄ sensus eius ineptus ad ꝑcipiēdum di
uina: ſm illud. j. Coꝝ. ij. Animalis homo nō ꝑcipit ea q̄ sunt spūs dei
Sicut etiam homini habēti gustū infectū malo humore non sapiunt
dulcia. Et talis stulticia est pctm̄: de illa đt Sapiēs Prouer. j. Pro-
speritas stultoꝝ ꝑdet eos. Sed ais: si pctm̄ est talis stulticia qūo hoc
est: cum neqꝫ hec stulticia sit volūtaria/ sicut nec naturalis: nemo em̄
etiam quātūcunqꝫ animalis sit ⁊ stultus/ vult stulticiā? Rñdeo: ꝙ q̄ꝫ-
uis stulticiā nullus velit: vult tñ ea ad q̄ ꝯseq̄tur esse stultū. ⁊ q̄d illud
est: hoc est/ ꝙ vult abstrahere sensum suum a spiritualibꝫ ⁊ immerge-
re terrenis. Et idem ꝯtingit etiam in alijs pctis: nam luxuriosus vult
delectatōem/ sine qua non est pctm̄: q̄ꝫuis non simpl't velit pctm̄: vel-
O let em̄ frui delectatōe sine pctō. Et ꝯtra qđ p̄ceptū est hec stulticia/ vbi
ꝓhibet̄ hoc pctm̄? Rñdeo ſm Thomā. ij. ij. q. xvj. ar. ij. ꝙ in Deut̄. ca.
vj. vbi đr. Erūt v̄ba hec q̄ ego p̄cipio tibi in corde tuo: ⁊ narrabis ea
filijs tuis: ⁊ meditaberis sedens in domo tua: ⁊ ambulans in itinere:
dormiens atqꝫ consurgēs: ⁊ ligabis ea quasi signū in manu tua: erūt-
qꝫ ⁊ mouebunt̄ inter oculos tuos: scribesqꝫ ea in limine ⁊ ostijs dom⁹
tue. Ecce hic tria p̄cipiunt̄ circa sciam ⁊ intellectum siue sapientiam
scꝫ p̄mo acceptio ipsius: secundo eius vsus: tertio conseruatio ip̄ius.
Primo precipitur acceptio sapientie: que fit per doctrinam ⁊ discipli
nam. Et vtrunqꝫ p̄cipit̄ cū đt: erunt igit̄ in corde tuo: quod ꝑtinet ad
disciplinam: pertinet enim ad discipulum vt cor suum applicet his q̄
dicunt̄. qđ vero subdit̄: Et narrabis ea filijs tuis: ꝑtinet ad doctrinaꝫ
Secundo p̄cipitur vsus scientie vel intellectus: ⁊ hic vsus est medi-
tatio eorum que quis scit vel intelligit: ⁊ hoc p̄cipit̄ cū đt: Et medita
P beris sedēs ⁊c. Sed dicis: qūo meditatio eoꝝ q̄ ad sapiam ⁊ itellectū

ꝑtinent/posset esse in dormiẽdo:qũo deniq; in itinere:cũ ꝑ occupatio
nes extraneas impediat. Rñdeo/ꝙ hoc ꝑceptũ nõ est sic intelligendũ:
ꝙ hõ dormiẽdo meditet de lege dei:sed ꝙ dormiẽs.i.vadẽs dormi/
tũ/de lege dei meditet:qꝛ ex hoc etiã hoies dormiẽdo/adipiscunt me/
liora fantasmata/ꝑm ꝙ ꝑtrãseũt motꝰ a vigilãtib; ad dormiẽtes:vt
ptꝫ ꝑ Pbm.j.Ethic.Silr etiã mandat vt in oi actu suo/aliq̃s medi/
tet de lege:nõ ꝙ sꝑ actu de lege cogitet/sed ꝙ oia q̃ facit ꝑm legẽ mo/
deret. Tertio ꝑcipit ꝯseruatio/q̃ fit ꝑ memoriã:in h̃ ꝙ dr.ꝛ ligabis ea
ꝛc.ꝑ q̃ oia iugẽ memoriã mãdatoꝝ dei ꝑcat:ea ei q̃ ꝯtinue sensib; no
stris occurrũt:vel tactui sicut ea q̃ in manu habemꝰ:vel visui/sic ea q̃
añ oculos mẽtis sũt ꝯtinue:vl ad q̃ oꝑtet nos sepe recurrere/sicut ad
hostiũ domꝰ/a memoria nostra excidere nõ pñt. Et Deut.iiij.manife
stius dr. Ne obliuiscaris ꝟboꝝ q̃ viderũt oculi tui/ꝛ ne excidãt de cor
de tuo cũctis dieb; vite tue. Et hec etiã abũdãtius in nouo testamen
to tã in doctrina euãgelica q̃ꝫ apl'ica mãdata legũt. Ecce qũo dñt cir
cũferri ꝑcepta vt in limine scribant.reꝑhende iam picturas nr̃i specu/
li/q̃ nihil aliud q̃ꝫ dei ꝑcepta ꝑ se ferũt. Queris vltio:si stulticia talis ẽ
pctm̃/qñ g̃ peccat stultꝰ? Videt ꝙ iugit ꝛ indesinent peccet:qꝛ sꝑ stul
tus est. Est h̃ difficilis pũctꝰ q̃ maiori tꝑe ad discutiẽdũ egeret/q̃ꝫ sit Q
pñs hora. De pctis.s.omissionis/vide b.Tho.j.ij.q.lxxj.ar.v.ꝛ doct.
circa.ij.sniaꝝ di.xlj.ꝑcipue Gabriel.in.iij.dubio. Sed vñ ꝓuenit hec
vltima stulticia volũtaria potissime? Rñdeo vt dixi/ꝙ ex immersione
q̃rumlibet terrenoꝝ/maxime tñ carnaliũ:nã maxime sensus hoĩs im
mergit ad terrena ꝑ luxuriã/q̃ est circa maximas delectatões:q̃b; aĩa
maxie absorbet. Jõ dr stulticia esse luxurie filia. Vñ ꝛ dr Proue.vij.
Statim eã seq̃t.s.meretricẽ/ignorãs ꝙ ad vincula trahat stultꝰ. Et
Thamar dixit ad Amõ frẽm suũ/volẽtẽ eã stuprare. Noli facere stul
ticiã hãc.ij.Reg.xiij. Caueamꝰ frẽs charissimi/ne aĩm immergamꝰ R
terrenis/sed celestib;:ne stulti fiamꝰ sed sapiẽtes:ꝑcipue in lutũ ꝛ pa/
ludẽ/in die kotlachẽ/luxurie:q̃ reuera fatuissimos facit hoĩes/oĩa di/
uina posthabẽtes.q̃les vtiq; hi sunt q̃ hesterno die in ꝯtemptũ ecc̃a/
stice cerimonie de cineꝝ receptõe/in signũ hũiliatõis nr̃e institute/cir/
cuierũt/pannũ cineratũ circũferẽtes in pertica instar vexilli/q̃si ꝯtra
christianas sanctões impijssime erecte/inter feminas q̃b; stipati erãt
incedẽtes. Proh pudor in tali die ꝓ humiliatõe instituto talia circũ/
ferre. Et ꝑ eos q̃ ꝑmi debebãt esse in sapia/nõ iuuenes solũ sed senes/
nõ plebei tm̃ sed nobiles quoq; ꝛ de senatu/q̃dq; turpiꝰ est q̃dam ex
ipis.s.ꝑlatis. Nõ sũt hec oꝑa sapientũ/sed vtiq; fatuoꝝ:veniẽt dies ꝛ
penitẽtiam agetis q̃cunq; tales estis/suꝑ peccatis vestris:sed sero val
de dum nihil ꝓficiet in inferno. Rogemus ꝛc.

Feria.vi.post Esto mihi. Secũda die Martij.

Stultorꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangeliū.

S Prima turba stultorꝝ est/Mitratorꝝ siue birretatorꝝ: Gehu
bet narren/buoch narrē/hūblis narrē/biretlis narrē. docto
res q̄ mitrati incedūt/indocti tñ: in multitudine librorꝝ glo
riātes: nihil aliud de doctore q̄ꝫ nomē ⁊ libros hñtes. Nō āt
de illis loq̄t doctoribꝫ/aut alijs viris bonis/q̄ libros hñt sibi ꝯmensu/
ratos ⁊ vtiles/aut talibꝫ vtunt: necessarij em̄ sunt libri: ⁊ vulgatum di
ctū est: Haurit aquā cribro q̄ discere vult sine libro. Quāta laude di/
gni sint scriptores ⁊ collectores cultoresq̄ꝫ librorꝝ studiosi/ad vsum et
finē rōnabilē: q̄ nosse voluerit/legat dñm Joā. de Gerson in tractatu
suo de laude scriptorꝝ. Legat dñm Joan. Tritemiū abbatē Spanhe
mensem: legat Philobiblon dñi Richardi Dilmebneñ. cp̄i. Nec ob/
stat q̄ btūs Bernardus interrogat⁹/vñ tātam sciam quā habebat di
dicisset: rñdit: Querc⁹ ⁊ fagi me docuerūt. Hoc em̄ verꝝ erat/sed nō
sine libris: vt ibidē dt Gerson. Itaq̄ꝫ de his libris ⁊ eorꝝ vsoribꝫ nō lo
q̄mur: q̄ppe q̄ nō fatui sed sapiētes merito sint reputādi. Sꝫ de his
⁊ alijs q̄busdā ānexis sermo est/q̄ in multitudine librorꝝ p̄ciositate aut
pulchritudine gl'iant/sicut in alia suppellectili: ⁊ inde se magnos repu
tare volūt. Sed ais: qūo hi ab illis discerni poterūt? Dicoq̄ nolis se
ptem quas s̄m ordinem accipito.

Prima nola est/libros multos coaceruare ꝓpter gl'am inanē aucu
pandā/ꝓpt gl'am inq̄ꝫ scie vel quasi alterius suppellectilis. ⁊ hec est p̄n
cipalis nola huius turbe/alie sunt solū annexe. Hac nola Seneca no
T tat Ptolemeū philadelphū regē Egypti: q̄ (vt ait Frāciscus Petrar/
cha) quadraginta librorꝝ milia in Alexādrina Bibliotheca coacerua
uit. Fuit ⁊ alius/nō rex sꝫ p̄uat⁹ coaceruator librorꝝ etiā maioris nūe/
ri Seren⁹ Sāmonic⁹: cui duo ⁊ sexaginta milia librorꝝ fuisse legim⁹:
q̄s oēs Gordiano iuniori cuius patri fuisset amicissim⁹/ille moriens
reliq̄t. Ceterꝝ p̄ter hūc Ptolemeū regem nemo q̄ nūc occurrit librorꝝ
numero nobilitatus est. Neq̄ꝫ id sibi tam nūerus dedit q̄ꝫ famosa trās
latio. Haud dubie mirꝝ op⁹ tot ingeniorꝝ nisi vni⁹ post ingenij mira/
culū maius esset. Hi libri diuersis ex locis diu magno studio q̄siti sil'
oēs arserūt. Qd elegātie regū cureq̄ꝫ op⁹ egregiū fuisse ait Liui⁹: quē
Seneca rep̄hendit/nō id elegātie cureq̄ꝫ regie op⁹ dicēs/sed studiose
luxurie: imo ne id q̄dē sꝫ seip̄am ꝯq̄sitis spectaculis inanit ostentātis
Et Liuij tñ dictū ⁊ Ptolemei factū/vtrūq̄ꝫ forsitan regie opes excu/
sent/⁊ in longum publicis vsibꝫ ꝓspiciens. Regis intentio in hoc cer/
te laudabilis q̄ sacras literas mundo non vtiles modo sed necessari/
as/summa diligentia atq̄ꝫ impensa ꝑ electos ad tantū opus viros in
grecam linguam ex hebraico fonte transfudit. Hactenus Franciscus
Ecce quod neq̄ꝫ hocip̄m s̄m Senecā ei gloriosū fuit: calle ergo alio
niti oportet/vt ex libris gloriam queras: nō habendi sed noscendi: non

Bibliothece sed memorie ꝓmittendi: cerebroqꝫ nō armario ipō gloriosior nemo erit. Sed nulla gloria ei q̄ sic libros ꝓcludit/q̄nīmo inuisticie ignominia sibi inurīt. Nempe multos in vinculis tenes o mitrate: q̄ si forsitan erūperēt ꝛ loq̄ possent/ad iudiciū te ꝑuati carceris euo carent. Nūc flent taciti multa q̄dem notatum illud qō ꝑ se vnus mers affluit auarus/q̄bo multi egeant studiosi. Cetex cui ꝓparabo gñatio V
nē illā fatuox de libris gloriantiū? Plane in ꝑmis Sabino illi apud Senecā seruox suox scia gloriātem. De quo Seneca ad Lucillū li. iij. epla. xxvij. Quid q̄so inter te atqꝫ illū interest/nisi q̄ tu aliquāto stultior: vterqꝫ eq̄dem alieno/vex ille seruox ꝛ certe suox/ac tu librorum nil ad te ꝑtinentiū ingenio gloriaris? Sunt qui q̄cquid in libris scriptū domi habent/nosse sibi videant. Cunqꝫ vlla de re mentio incidit: hic liber inq̄t in armario meo est: hoc tīn idqꝫ sufficere opinantes quasi simul in pectore sit/elato supercilio ꝓticescunt/ridiculū genus. Cui itex ꝛ secūdo ꝓparabo gñatōem hāc? Asino citharis multis onerato/quax tamen cordam tangit nullā: quē in speculo Brand vide descriptū. Cithara libri/asin⁹ doctor. Hi verissime sunt mitrati fatui (gebubt narren) Nihil enī vt ab initio dixi/habent de doctoratu ꝛ magisterio q̄z habitū/birretū ꝛ libros. Cetex de scientia ꝛ vtutib⁹ paruz X
aut nihil. Sed de his postea articulatius dicet in turma. lxxvj. quem admodū videlicet sint mitrati/gebubt. Nempe sunt q̄dam ex illa caterua leues admodū dignitatis sue īmemores/incedētes instar nebulonū/lands knecht: birretū siue mitram obliq̄ imponentes: ita vt versus aurem pars vna/alia ꝛsus verticem sit reuoluta. Inde ꝛ turpe nomen a laicis merito nanciscunt/dum eos appellant/die gebubten. Vtiqꝫ die gebubten/instar accipitris q̄ mitrari solet ꝛ sic velari ne videat. Et hi ceci sunt ꝛ duces cecox: quia cum docti velint videri/ꝛ ꝑ doctis reputent cum nō sint/se ꝛ alios seducūt. Hec turba doctox ꝑma est turba stultox. Et merito ꝑmo ponit loco: quia alijs stultis sūt periculosiores. Q; si nosse volueris q̄d de eis dicat: ꝛ quemadmodū a titione nostro inurantur: signoqꝫ notentur fatuorum: quibus tamē se connumerare humiliter non erubescit: quia in principio iustus accusator est suijpsius (vt ait scriptura) eundem legito. Habes ecce primam nolam.

Secunda nola est: nimis multos libros comportare ꝓpter scientiaz Y
acq̄rendam. Sunt q̄ putāt se multitudine nimia librox effici doctos sed errant. Nam libri quosdam ad sciam/quosdā ad insaniā deducere dum plus hauriunt q̄z digerūt. vt stomachis sic ingenijs nausea sepius nocuit q̄z fames. Atqꝫ vt cibox sic librox vsus ꝑ vtentis qualitate limitandus est. In reb⁹ omnib⁹ quod huic paz/illi est nimiū: itaqꝫ sapiens non copiam sed sufficientiam rex vult: illa enī sepe pestilens/hec semꝫ est vtilis. Magna librox multitudo est multis suffectura

ingenijs: vnū vo q̄s dubitet opp̄ssura? Crede mihi ait Frāciscus Pe
trarcha: nō est h̄ nutrire scriptis ingeniū/sed necare mole rerū atq; ob
ruere: vel fortasse medijs in vndis more Tantaleo/siti aīam torq̄re re
bus attonitā/degustantē nihil atq; oībꝫ inhiātē. Certis ingenijs im/
morari sciolū facit: ait Seneca. Et q̄dam patꝝ cuidā dicēti se mul/
tos adeptū fuisse libros: rn̄dit/replesti fenestras tuas cartis. ⁊ subiū/
gēs ait/an ignoratis q̄ dixit: Regnū dei nō est in s̄mone/sed in v̄tute?
Vide in exhortatōibꝫ patꝝ fol. ccxx. lr̄a t. Sūt hi potiꝰ ipedimēta q̄ꝫ
ad discēdū adminicula. Nempe vt nōnullis ad vincēdū multitudo bel
latoꝝ/sic libroꝝ multitudo multis ad discēdū nocuit: ⁊ ex copia (vt
fit) inopia orta est. Sicut in ludo alee/q̄ iacit duos seniones/⁊ egeret
duobꝫ assibꝫ/ludū ꝑdit. Der rych herbst verderbt in. ⁊ ecōtra cū ei ne
cessariꝰ esset vnio/senionē iacit. Er derfft eyn esꝫ/so wurfft er eyn seiꝫ.
Sic ⁊ in ludo scacoꝝ sepenumero accidit/q̄ ꝓprij lapides siue eoꝝ
multitudo ludētē impediūt a victoria. Fallit sepenumero viaꝝ multi
plicitas viatorē: ⁊ q̄ vno calle certiꝰ ibat/hesit biuio: multoq; maior ē
triuij error aut q̄driuij. Sic sepe q̄ libꝝ vnū efficacit̄ elegisset: inutil'r
multos aperuit euoluitq;. Multa sunt onerosa discētibꝫ: doctis pau
ca sufficiūt: nimia vtrisq; sunt importuna: sed fortioribꝫ hūeris subue
ctant̄ agiliꝰ. Et q̄d igit̄ faciā inq̄s? Nunq̄d libros q̄s habeo abijciam?
Nō: nā si vltro adsint/nō abijciēdi eq̄dē/sed seq̄strādi erunt/ vtēdum
q; melioribꝫ. Et cauēdū ne q̄ forsan in tp̄e ꝓfuturi essent intempestiue
obsint. Hec Franciscus.

Z Tertia nola est/multos libros coaceruare ꝓpt̄ animi voluptatē cu
riosam. Fastidiētis stomachi est/multa degustare: ait Seneca. Isti ꝑ
multos libros vagant̄ legētes assidue: nimiꝝ sil'es fatuis illis q̄ in vr/
be circueūt domos singulas/⁊ eaꝝ picturas dissutis malis cōtuent̄:
sicq; curiositate trahunt̄/de vno in aliud ꝑtranseūtes/⁊ vtiq; p̄ciosū
tp̄s ꝑdētes. Cōtēti in hac animi voluptate/quā pascūt ꝑ volumina
varia deuagādo ⁊ liguriēdo. Itaq; gaudēt hi de larga libroꝝ copia:
operosa vtiq; sed delectabilis sarcina/⁊ animi iucūda distractio: imo
est hec ingēs libroꝝ copia/ingēs simul ⁊ laboris copia ⁊ q̄etis inopia:
huc illucq; circūagēdū ingeniū: his atq; illis p̄grauāda memoria.

Quarta nola est libros pulchros facere ꝓpt̄ oculoꝝ voluptatem:
Sūt q̄ lr̄as amāt aureas ⁊ argēteas/⁊ in his delectant̄. Plane pueri
lis hec stulticia: sn̄ia plerūq; est q̄ nō pueritia/sed q̄d grauiꝰ est puerili
tas remanet. Nedū puerilis sed ⁊ adulterina stulticia hec ē. q̄d hec ē:
relinq̄re spōsam sapiam. de q̄ Sapiēs: Quesiui eā spōsam assumere
mihi: ⁊ scp̄turaq̄ ancilla est sapie delectari. Sūt de nūero illoꝝ de q̄/
bus Petrꝰ ait. Hn̄tes oculos plenos adulterij/⁊ incessabilis delicti:
Plane grādis hec nedū puerilitas s; etiā impietas/oculos pascere au
ro ⁊ argēto: cū hō videat tot filios dei famelicos. Habet visus pl'a vn̄

pasci pt q̃z gustus: habet em̃ solem/lunam ⁊ stellas/⁊ flores innumeros: ⁊ multa alia vñ pasci pt. Valde igit̃ impiũ videt̃ esse christiano ori dei subtrahere in paupib⁹/vñ oculi eius delectent̃. Ad q̃d q̃so depingis o homo homies vel flores in libro tuo: nõ sufficiũt tibi hoies ⁊ flores quos creauit deus? Scito te nõ paruã sapie ꝯtumeliã inferre/ cũ nõ reputes dulcedinẽ eius sufficiẽtem ad ꝯsolatõem studẽtiũ: cum tñ scriptũ sit Eccĩ.xxiij. Nihil dulci⁹ q̃z inspicere mandatũ dñi. ⁊ Sapiẽtie.viij. Intrãs in domũ meã ꝯquiescã cũ illa.s.sapia. Non habet amaritudinẽ ꝯuersatio eius/nec tediũ ꝯuict⁹ illi⁹: sed letitiã ⁊ gaudiũ.

Quinta nola est: libros nimis p̃ciosos parare. Sunt q̃ libros inaurant ⁊ serica tegimẽta apponũt p̃ciosa ⁊ sup̃ba. Grãdis hec fatuitas humilẽ dei sapiam in libris sup̃bis haberi velle. Amat sapia dei corda humilia. Abscõdisti hec a sapiẽtib⁹ ⁊ reuelasti ea p̃uulis: Matth. xj. Amat etiã corpa humilia: vñ sapiẽtes hoies sepe parui sunt: sepe em̃ est sub palliolo sordido sapia: ⁊ vbi humilitas ibi sapia: Prouer: xj. Sic ⁊ sapia amat humilẽ scripturã. Amat etiã v̄ba humilia: sicut pt3 in v̄bis sacre scripture/q̃ valde humilia sunt. Item scriptura hũilitatẽ docet/vñ ⁊ humilitatẽ debet habere: patere legẽ quam ip̃e tuleris. legẽ humilitatis p̃cipit scriptura sacra/ vñ debet eam habere. Sit nobis in exemplũ sctũs Hieronym⁹. Habeãt (inq̃t in ꝓlogo sup̃ Job) q̃ volũt veteres libros vel in mẽbranis purpureis auro argẽtoq̃z descriptos: vel initialib⁹ (vt vulgo aiunt) literis onera magis exarata q̃z codices: dummõ mihi meisq̃z p̃mittant paup̃es habere scedulas: ⁊ nõ tam pulchros codices q̃z emendatos. Sit nobis deinde exẽplũ Apl's ij. Thimoth. iiij. Affer aũt inq̃t tecũ libros/maxime mẽbranas. Sit p̃cipue in exemplũ liber vite Christus dñs/q̃ humiliari voluit vsq̃z ad hoc ꝙ nouissimus esset. Vide libꝝ hũc nigro liuore scriptũ/sanguine rubricatũ v̄gis in flagellatõe: q̃nq̃z capitalib⁹ siue initialib⁹ literis magnis vulneꝝ q̃nq̃z insignitũ/asserib⁹ crucis illigatũ: ⁊ clauis eratũ (beschlagen) Ecce exemplar libri vite/quod expassum est vt s̃m id viuamus. Nimiꝝ intolerabilis est sup̃bia in alijs libris/ex quo liber vite tãtum humiliatus est. Si q̃s moderate amore sapie ⁊ dei (quẽ ostẽdũt ⁊ asserũt libri) libros ornaret: nõ puto h̃ rep̃hensibile fore/dummõ pauperes ꝓpter h̃ nõ negligerẽt: cũ pecunia hec veniret necessario pauperib⁹ distribuẽda. Hoc em̃ videm⁹ fecisse patres/q̃ añ nos fuerũt: q̃ libros euãgelioꝝ quos ad osculum porrigimus auro ⁊ argẽto ornauerũt. Sed semp̃ attẽdendũ ⁊ cauẽdum/ne q̃d nimis: ⁊ ne (vt dixi) ꝓpt̃ hoc paup̃es p̃uent̃ alimonia: ⁊ alia necessaria ⁊bona omittant̃ aut impediant̃: s̃m hoc intelligi debẽt suasiones adducte. Item vt Lyra recitat/iudei habent libros supra se/nunq̃z sub se: ob reuerentiam contentorum in eis.

Sexta nola est: libros male ⁊ imp̃fecte scribere. De his fatuis Frã A

ciscus Petrarcha: Scriptores inqt lege nulla frenati/nullo pbati examine/nullo iudicio electi: non fabris/non agricolis/non textoribꝫ: non vlli fere artiū tanta licentia est: cū sit in alijs leue periculū/in hac grauc. Sine delectu tā ad scribēdum ruunt oēs: ꝛ cūcta vastantibꝫ certa sunt pcia. Nec vero hec scriptoꝝ magis humano more lucra captātiū q̄ studiosoꝝ publicisq; rebꝫ p̄sidentium culpa est: quibꝫ nulla vnq̄ rei huius cura fuit: oblitis quid Eusebio Palestine Constantinus imū xerit: vt libri sc̄z non nisi ab artificibꝫ ijsq; antiquarijs ꝛ pfecte artē scientibꝫ scriberent. Et autores antiq̄ in fine librꝝ adiuratōes horrendas legunt addidisse ꝛ maledictōes in eos qui aliquid in eis immutarent/adderent vel demonstrent: sicut ꝛ Joan. in Apoc. in fine. Negligit hoc ignauissima hec nostra etas: in quaz feces seculoꝝ deuenerūt: culine sollicita/literaꝝ negligēs: ꝛ coḡs examinās/nō scriptores. Quisq; itaq; pingere aliq̄d in mēbranis manuq; calamū vsare didicerit/scriptor habebit: doctrine oīs ignarus/expers ingenij/artis egens. Nō q̄ro iam nec q̄ror ortographiā/q̄ pdem interijt. Qualitercunq; vtinaz scriberent quod iubent/appareret scriptoris infantia: rez substātia nō lateret. Nunc pfusis exemplaribꝫ ꝛ exemplū vnū scribere pollicīti sic aliud scribūt/vt qō ipe dictaueris nō agnoscas. An si redeat Cicero aut Liuius multiq; alij vetez illustriū/añ oēs Plinius secūdus/sua scripta relegētes intelligēt: ꝛ nō passim belsitātes nūc aliena credēt cē/nunc barbara. Inter humanaꝝ inuentionū tot ruinas litere sacre stāt cum maiori boīm studio/tum vel maxime ptegente sua sancta poemata/suas sanctas historias/diuinasq; suas leges/autore illaz deo/suamq; pennitatē suis inuentōibꝫ largiente/reliquaꝝ nobilissime percunt ꝛ tam magna ex parte periere. Sic ingentis damni nullū est remediuz: q̄z nullus est sensus: neq; id nouū hac in re vtutū ꝛ moꝝ/damna ingētia negligunt: cum tāto studio minoribꝫ occurrat: literaꝝ iacturam inter minimas numeratis. Hactenus ex Frācisco. Lamentat Perotus in epla quadā negligētiā impssoꝝ ꝛ correctoꝝ: quē videre poteris ꝛ reperies eosdē ad hāc ptinere nolā. Itē in Frācisco Petrarcha ꝓtra eos q̄ dictāt libros ꝛ venā nō hīt/neq; dictādi gratiam.

B Septima nola: libros ꝓtemnere ꝛ pfus abijcere. Sunt q̄ lrāz iacturā inter minimas (vt p̄dictū est) numerāt: immo q̄ numerāt mīe lucra. Fuit nup (ait Frāciscus) nō in agris aut in siluis/sed in maria florētissimaq; ꝛ qō stupeas vrbe Italie: neq; is pastor arator ve/sz vir nobilis magnusq; apud suos ciues loci: q̄ iuraret se magno pcio emptuꝝ/ne q̄s vnq̄ suā patriā literatus incoleret aut intraret. O vor sarei pectoris: ferē tale aliq̄d sensisse Licinius/infestas līis/vt scriptū est: q̄s virus ac pestē publicā noiabat: sz origo illū rustica forsan excusset. Et si em̄ vsq; ad cesareū nomē ascēdisset/naturā tā nō exuerat: vez em̄ ē illud Flacci: Fortuna nō mutat genus (der neun mol ein rappē bubt/

wurt doch kein falck doruß. Und der ein suw satlet/wurt dannocht kein zelter) Sed q̃d de nobilib⁹ dicam: q̃ nõ mõ perire lrãs patiunt̃/sz exoptãt votis. Eq̃dem hic rei pulcherrime ꝯtemptus atq; odiũ breui vos in ꝓfundũ ignorãtie demerserũt. Hec Frãciscus. Simil'r recitat in fine cronice sue Gaguinus de Ludouico rege Frãcie: q̃ nostris tp̃ibus vixit: q̃ filiũ suũ Carolũ hodie viuẽtem ⁊ regnãtem huius nois octauũ/nulla eruditõe latina institui voluit: existimans lrãs impedimẽto esse regnãtib⁹: deq; se id iudiciũ faciebat/ꝙ cũ excellẽti ingenio esset ⁊ plurima nosset/ad molestiã sibi eruditõnem accedere dicebat: Simile de patre Eberhardi comitis postea p̃mi ducis wyrtenbergẽsis certo ⁊ vere dicebat̃: q; moriẽs iureiurãdo ꝯsules suos aulitos constrinxit/ne eũdem filiũ suũ Eberhardũ lrãs latinas discere ꝑmitterẽt. Et ita factũ ẽ: q; mihijpsi cũ latine sibi loq̃rer/rñdit se nõ intelligere: sz de se h̃ plurimũ dolere asseruit. Prudẽs em̃ erat p̃nceps: ⁊ doctos in magno habebat p̃cio: atq; doctissimos q̃sq; vndecũq; potuit accersiebat/ꝯiũgebat/honorabat. Et q̃ vidit testimoniũ ꝑhibuit.

Sabbato post Esto mihi. Tertia Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's.j. Euangelium.

Secunda turma stultoꝝ est maloꝝ iudicũ ⁊ senatoꝝ iniq̃ꝝ (gfiltzt narrẽ. Et vt neq; h̃ fallamur (vnd ein myß griff tugent) iustũq; cũ iniusto ꝯdẽnemus: ꝯsiderãde sũt septẽ nole/q̃b⁹ insigniti sũt illi falsi ⁊ fatui iudices: ⁊ vbi vnũ ex his videris/scito q; ẽ de hac turma. Poit ãt eas Anth̃. ꝑte.ij.ti.j.c.xix.§.j

Prima nola est: iudicare nõ subiectũ: dũ q̃s iudicat eũ q̃ nõ est sibi subiect⁹/vt laicus clericũ/⁊ p̃latus nõ sibi subditũ. Nolã hãc quatit tali fatuo b. Paul⁹ Ro.xiiij. Tu aũt q̃s es o hõ q̃ iudicas alienũ seruũ? Et in figura dñs p̃cipit/ꝙ trãsiens ꝑ alienũ agꝝ nõ mitteret falcẽ in alienã messem. s. falcẽ iudicij in nõ subditos: vt exponit Grego.

Scd̃a nola est: iudicare de occultis/q̃ deo sunt reseruata. Nolite iudicare añ tp̃s q̃usq; veniet dñs. Et Urba. papa. De manifestis q̃dez loq̃mur: secretoꝝ em̃ cognitor ⁊ iudex ẽ de⁹. xxxij. dis. erubescant.

Tertia nola est: iudicare sine ordine iudiciario. Null⁹ est ꝯdemnandus/nisi iudicio ordinabil'r habito aut ꝯuincat̃/aut se reũ ꝯfiteat̃. Et Job. xxix. Causam quã nesciebã diligẽtissime examinabam.

Quarea nola est: ꝑ pecuniã sñias ꝓferte. Nõ lz iudici vẽdere iustuz iudiciũ: vt d̃t Augu. xj. q. iij. Nam sicut d̃t Antho. §. iiij. in fine. Judex si accipit pecuniã vt iudicat siue vt non iudicet: siue vt iudicet male: siue iudicet bene/peccat mortal'r: cũ teneat̃ gratis officiũ suũ exercere: pecuniã aũt illã retinere nõ p̃t. Vide doctorem.

Quinta nola: iudicare ex leuib⁹ suspitõib⁹/⁊ nõ sufficiẽtib⁹ ꝓbatõnibus sentẽtiam ꝓferre. Noluit de⁹ iudicare sodomitas/cũ audisset cla-

morem de eoꝝ vitio/cũ oia sciret:nisi ꝑus oculis videret ꝑ angelos in
q̃rens.ꝛ h̃ q̃dez nobis in exẽplũ. Vñ Melchiades pap.di. Primo sp
oia diligẽter inq̃rite:vt cũ iusticia ꝛ claritate diffiniatis:neminẽ ꝯdẽ
netis añ veꝝ ꝛ iustũ iudiciũ:nullũ iudicetis suspitõis arbitrio.

Sexta nola est:iudicare nõ ex zelo iusticie vel rõne:sed ex passione
odij vel amoris aut alterius male opinionis:sicut iudei ex odio/Pila
tus ex timore iniusto ꝯtra Christũ ꝓcesserũt.j.Pe.ij.Tradebat autez
iudicãti se iniuste. Vñ Grego.dt ꝙ q̃tuor modis ꝑuertit̃ humanũ iu
diciũ.Timore/dũ metu ꝑtãtis alicui⁹ loq̃ ꝑtimescim⁹.Cupiditate/
dũ p̃mio aim alicui⁹ corrũpim⁹.Odio/dũ ꝯtra quẽlibet aduersariuz
molimur.Amore/dũ amico vel ꝓpinquo p̃stare aliq̃d intẽdimus.xj.
q.iij.quattuor.

Septima nola est:iudicare pctõres/q̃bꝫ ip̃e sil'is est. Iniq̃ iudicat
q̃ existens in sil'ibꝫ pctis vel grauioribꝫ/ꝛ p̃cipue notorijs reos ꝯdem-
nat.Tangit nolã hãc Apl's. In q̃ aliũ iudicas/teip̃m ꝯdemnas.i.ꝯdẽ
nabilẽ oñdis. Hoc em̃ aliũ scãdalizat:vt in.ij.ij.q.xxxiij.qꝛ nõ videt̃ fa
cere ex iusticia/sed ex suꝑbia ꝛ ostẽtatõe. Vñ ꝛ dñs de adultera dixit.
Qui sine pctõ est ꝛc. Nõ tñ debet crimina dimittere impunita:sed ꝓ-
ponere emẽdatõem in se:ꝛ cũ humilitate ꝯdẽnare:ꝛ nõ peccabit. Hec
Anthonin⁹:quẽ vide. Habes ecce nolas septẽ/q̃bꝫ stultos illos iudi
D ces ab alijs sapiẽtibꝫ iudicibꝫ dinoscere poteris. Sed vt melius eos
cognoscas:describunt̃ ꝛ depingunt̃ in nostro speculo sub spẽali figu-
ra eos significãte. Depingit̃ em̃ hic porcus/quẽ duo fatui sudibꝫ in
caldariũ cogere nitunt̃. Est porc⁹ misell⁹ pauꝑ/caldariũ falsa ꝛ dãno-
sa snia/fatui iudices. Q, si prauos ꝛ crudeles hoꝝ stultoꝝ iudicũ et
pauperꝝ q̃s opp̃munt mores speculari volueritis:speculũ theutonicũ
vosip̃i legite:ꝛ singula in ea ꝯtenta diligẽter notate:p̃sertim illud qd̃
in additõibꝫ dr:qꝛ nullũ doctũ in suũ ꝯciliũ admittũt:nimiꝝ in ꝑniti-
em totius reip. Plato em̃(vt Boetius testis est)respublicas fore bea
tas dt/si eas aut sapiẽtes regerẽt/aut eaꝝ rectores sapie studerẽt. Sa
piẽtia em̃ ip̃a dt: Per me reges regnãt/ꝛ ꝯditores legum iusta decer-
nũt. Et in lege Moysi iussus est rex scire legẽ. Nota deinde qd̃ dr de
Achitofel ꝛ Chusi. Et q̃d est Chusi/q̃d Achitofel: Audite fratres:
erant hi duo ꝯsules Dauid. Cunqꝫ Absolon filius Dauid sibi regna
patris vsurpauisset:adhesit architofel absoloni/Chusi aũt ip̃i Dauid.
Ait aũt Dauid ad Chusi. Melius est vt adhereas absoloni:ꝛ impe-
dias ꝯsilia achitofelis:q̃ꝫ ꝙ mecũ sis ꝛ mihi sis potius oneri q̃ꝫ vtili-
tati. Igit̃ sic fecit: Cũqꝫ in deliberatõe positũ esset q̃d foret agendũ/cõ
suluit achitofel dicẽs absoloni: Eligam mihi duodecim milia viroꝝ/
ꝛ ꝯsurgens ꝑsequar Dauid hac nocte ꝛc. Cõtrariũ ꝯsuluit Chusi di
cens: Non est bonũ h̃ ꝯsiliũ qd̃ dedit achitofel/hac vice ꝛc.ij.Reg.xv.
ꝛ.xvij. Sicqꝫ Chusi impediuit ꝯsiliũ achitofel:ꝛ Dauidẽ ꝯmonefe-

eit vt fugeret. Achitofel ꝯ videns qꝛ ꝯsilium suum dissipatũ esset/se
suspendit. Utinã oẽs q̃ ꝯsulunt ꝯtra Dauid dñm deũ ⁊ legem suam/
hac morte perirẽt. Fuit Chusi ꝓ Dauid: significat ille bonos ꝯsules:
q̃ pauci sunt. Achitofel multi/hoc est qđ ħ đꝛ (der gut Chusin ist ley- E
der tod. Audiãt hoc oẽs q̃ iudices sunt ꝯstituti: ⁊ iusta iudicia decer
nant: timeãt dei horrendũ iudiciũ si ꝯtrariũ fecerint. Nemo sibi blan-
diat̃: qꝛ deus vindictã ꝓtrahit ⁊ dissimulat. Nimiꝝ horrẽde ⁊ cito ap
parebit: vt ait Sapiẽs Sap̃. vj. Judiciũ durissimũ fiet his q̃ p̃sunt:
exiguo ꝯcedit̃ miscđia: potẽtes potẽter tormẽta patient̃. Notate ver-
ba ⁊ signate mysteria o iudices: horrende ⁊ cito apparebit vobis. Vo-
bis q̃ modo horribiles apparetis paupib⁹ ⁊ innocẽtib⁹: stipati militi-
bus ⁊ multitudine famuloꝝ: honorati muneribꝫ ⁊ adulatõib⁹ clerico-
rum ⁊ monachoꝝ: ditati pecunijs ⁊ abũdantia mũdanoꝝ: ⁊ onerati
sceleribꝫ ⁊ debitis pctõꝝ: Cauete: qꝛ iudex vester Christus horrende
⁊ cito apparebit vobis: horrẽde ⁊ q̃dem iuste. Siq̃dem qua mensura
mẽsi fueritis/⁊ eadẽ remetiet̃ vobis. Cũ austeritate imperabatis sub
ditis ⁊ cũ potẽtia: Ezech. xxxiiij. Et cito. Nolite putare qꝛ tardabit:
cũ dixerint pax ⁊ securitas/tũc repẽtinus eis veniet interit⁹. j. Thessa.
v. Plane viri sanguinũ ⁊ dolosi nõ di. dies suos. O quot subitanea
morte obierũt? ꝯgrua mors rectoꝝ iniustoꝝ. Dic q̃t morte ꝓuisa obie
rũt q̃ erãt intẽtores cause quõdam ꝯtra magistꝝ Joannẽ Creutzer?
Plane oẽs quos nouimus mala morte perierũt. Apparebit tibi o ce-
ce iudex deus/⁊ añ oculos tuos tibi se statuet: quẽ nunq̃ꝫ p̃ oculis ha
bere voluisti. Veniet ꝯtra te cũ ptãte magna ⁊ maiestate: ⁊ videbis fili
um hois/q̃ faciet tibi iudiciũ durissimũ quale alijs fecisti. ⁊ potẽter te F
torq̃bit/q̃ exiguos torsisti. Et q̃dẽ dignũ ⁊ iustũ est/vt te potẽter torq̃
at dñs deus: qꝛ ꝯtra deũ agis cuius officio fungeris: đꝛ em̃: Dei ẽ iu
diciũ. Sed ⁊ ꝯtra bonũ cõe quod ⁊ ꝯseruat̃ ⁊ ꝓmouet̃ ꝑ iusticie exe-
cutõem/ꝯtra charitatẽ ⁊ iusticiã erga illũ ꝯtra quẽ ꝓfers sniam. Pu-
tasne qꝛ simplici absolutõe possis liberari? non plane/sed req̃rit̃ satisfa-
ctio ⁊ restitutio. O infamis ⁊ raptor/immo raptore peior: ⁊ cur peior?
Prestat tibi gladiũ ppl's/vt eum defendas ⁊ tuearis: tu aũt eũ eodeꝫ
gladio iugulas: tutor p̃mus in pupillũ seuis. Cur q̃so te ꝯstituerunt
p̃ncipem ⁊ iudicem plebs vniuersa? nunq̃d vt eos p̃mas/iugules pau
peres? Non plane/sed vt defendas ab iniuria diuitũ ⁊ potentioꝝ. Age
penitentiã o frater ab hac malitia/ꝯuertere ad cor. Cogita qꝛ longe es
a regno dei: neqꝫ deus inultũ sinet iniusticiã hanc. Quemadmodũ iu
stos iudices ꝓculdubio singulariter p̃miabit/quãto difficilius opus G
est ⁊ se immaculatũ tenere in tali officio. Imitari si non vis christia-
nos p̃ncipes defensores pauperꝝ/viduaꝝ ⁊ pupilloꝝ: qualis erat Lu-
douicus: saltem gẽtiles intuere/Traianũ ⁊ alios: quoꝝ note sunt hi-
storie. Audi rem mirã/quẽadmodũ deus diligat iustos iudices/⁊ in

sui singularē suscipiat tutelam. Recitat Petrus de Pa.i.iiij.q̄ ī Frā cia dū q̄dam foderet in agro suo/inuenit humanā linguā viuā loquē tē:interrogat⁹ q̄s esset:rn̄dit linguā fuisse hoīs pagani/q̄ iudex fuerat diu in paganismo/mortu⁹ ⁊ sepult⁹:⁊ q̄r nunq̄ꝫ dederat sniam iniquā/ ideo deus ꝯseruauerat aīam illā in illo mēbro sue lingue quousq̄ ba- ptismū reciperet. Vn̄ rogauit q̄ h̄ ſcaret ep̄o loci: vt veniret ad bapti zandū eum:⁊ hoc esset signū p̄dictoꝝ/si ip̄a lingua baptizata subito in puluerē reuerteret. Aduocat̄ itaq̄ episcop⁹ cū clero ⁊ populo:⁊ post locutōem ip̄ius lingue de p̄dictis coram oīb⁹ baptizata/subito resolu- ta est in puluerē. Audiant h̄ iudices/⁊ linguam suā assuescant rectis iudicijs ꝓferēdis:quatinus hic grām ⁊ alibi ꝯseq̄ mercant̄ gl'am. Pre stāte dn̄o nostro Jesu christo/q̄ est benedictus in secula. Amen.

Dominica prima Inuocauit. Quarta Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's.j. Euangelium.

H Tertia stultoꝝ turma est auaroꝝ:gelt narren:karg narren. Sed ne ⁊ ī illis errem⁹:⁊ iustū cū impio ꝯdēnem⁹:nō em̄ oēs pecuniosi aut diuites stulti sunt. Nunq̄d em̄ Job/Da- uid/Abraā/Jsaac ⁊ Jacob stulti erāt? Notande sunt nobis due nole/q̄b⁹ notant̄ diuites auari/stulti itaq̄/ab alijs diuitib⁹. Quas nolas emi a doctore sctō in p̄ma scd̄e:⁊ in scd̄a secūde.

Prima nola est:diuitias siue tp̄alia sibi finē statuere. Vbi nolā hāc videris/ꝓculdubio ꝑniciosissima est auaricie stulticia:q̄b⁹ cum eterne damnatōis conto veniet caput ꝯtrectandū(den narrē wurt man mit dem kolben der ewiger verdamniſ lusen)q̄r sunt in peccato mortali. Et q̄d est inquis totaliter inherere reb⁹ huius mundi vt in eis quis fi nem constituat? hoc est qui habet eas quasi rationes ⁊ regulas suorū opeꝝ: vt in.j.ij.q.cviij.ar.iiij. Habet sagittarius metam suā:iuxta cu- ius exigentiā balistam tenet ⁊ sagittā dirigit:⁊ philocaptus ꝓpositum suū q̄uo amice sue placeat/huic surgit/se vestit/vadit/se ꝯponit/breuit̄ oīa in h̄ ordinat/⁊ oīa negligit/oīa ꝯtemnit vt ei placeat. Sic ⁊ auar⁹ fatuus pecuniā statuit finē/oīa in ei⁹ acq̄sitōem ordinat:blandit̄ alijs/ salutat/laudat/vt eos ad se trahat ꝓ sua vtilitate:irascit̄ impedienti- bus eum a pecunie ꝯsecutōe. Quid multa:oēs actus/sermones/om̄ia

I opa dirigit in hūc finē. Jp̄i sunt q̄ faciūt sibi denariū quasi deū. Et si cut iustus deū sibi finē statuit ꝓ cuius honore ⁊ ad implendū ei⁹ vo- lūtatem/ieiunat/orat/elemosynas dat/⁊ oēm suam vitā in eum ordi- nat: Sic ille in denariū:illi credit(die rychen hond den glauben in der kysten)in illū sperat/hūc diligit/p̄fert eum dilectōi dei ⁊ ꝓximi. Siq̄- dem non curat p̄terire p̄cepta dei:q̄r peierat mentit̄/decipit/furat̄/ele- mosynas non p̄stat in necessitate:neq̄ꝫ p̄cepta ecc̄e obseruat:missaꝫ ne- glidit die dn̄ica;a seruilib⁹ non cessat vt pecunie obediat ⁊ eam acqui

rat: porro neq; parcit ꝓximo: ⁊ eius dilectõem p̄ponit: q̄ dum de pe-
cunia agitur/ omnis cessat amicitia. Hunc denarium habet pre ocu-
lis in sacramentoꝝ ꝑceptõe: in matrimonio dum ducit vxorem/ pecu-
niã nõ honestatẽ respicit: si in ordine sacro constitui vult/ monachari/
episcopari/ non deus/ sed denarius: p̄benda/ abbatia/ ⁊ episcopatus p̄
oculis habet̄/ non deus/ vt dixi: omnis ꝯtritio ⁊ tristicia siue displicen
tia maxime est de denario amisso/ non de deo offenso: huic vigilat/ pe-
regrinat̄/ laborat/ suspirat/ de eo loquit̄/ laudat ⁊ semꝑ de eo cantat. q̄d
multa? quod Paulus hodie ꝯmemorat in epl'a/ christianos ꝓ deo pa K
ti debere: hoc ille ꝓ denario libenter patit̄. In omnibꝫ inq̄t exhibeamꝰ
nosmetip̄os sicut dei ministros/ illi vt denarij ministros: in multa pa-
tientia/ in tribulatõibꝫ/ in necessitatibꝫ/ in angustijs/ in plagis/ in carce
ribꝫ/ in seditõnibꝫ/ in laboribꝫ/ in vigilijs/ in castitate/ in scientia/ in lon/
ganimitate. Hec omnia auarus ꝓ denario. Paulus ꝓ deo/ in his que
sequunt̄ ab inuicem separant̄/ in suauitate/ in spiritusancto/ in charita
te non ficta/ in v̄bo veritatis/ in v̄tute dei. Hec in auaro non sunt: sed
reliqua omittentes ꝓsequamur quod nostro tempori ieiunij ꝯgruit:
ecce in ieiunijs multis stultus hic ꝯsumitur ip̄e ⁊ familia: non aũt pro
deo/ sed denario. Sane ⁊ pecunie parcat: ori suo ⁊ familie subtrahit/ L
quod in os burse reponit: ⁊ ideo ieiunat suo deo denario: ieiunat mi-
ser fatuus suꝑbus ꝓp̄t laudem humanã ⁊ gl'e transitorie famã. Fatuꝰ
nimiꝝ q̄ ꝓpe q̄ de hoc subtrahit vni hosti/ pascit duplicẽ hostẽ: q̄d em̄
carni subtrahit ꝑ ieiuniũ/ pascit diabolũ ⁊ mundũ: ieiunat gulosus ⁊
suo deo ventri scꝫ. Mira res inquis quomodo colit̄ venter ieiunio? h̄
modo in p̄mis: q̄ ieiunant ideo vt postea melius comedant/ ⁊ ita ni-
hil aliud faciũt q̄ꝫ q̄ solennitatẽ dei sui. s. ventris p̄ueniunt vigilia ie-
iunij detestabilis. Deinde alij ieiunant ⁊ tempe ieiunij q̄runt delicata
cibaria: ⁊ tunc volunt comedere splendidius ⁊ lautius: ⁊ tantuꝫ vna
vice comedunt quantũ comederent in duabꝫ quando non ieiunant.
Et tales talem gratiã solũ faciunt deo. s. q̄ duos obulos dant sibi ꝓ
vno denario: ⁊ eãdem gratiã facerent iudeo vel sarraceno. Sunt tan- M
dem q̄ tribꝫ diebꝫ plus manducant ꝓ vno miserrimo ieiunio quod ie-
iunant. nam p̄cedente die dicunt/ cras ieiunabimus: die sequẽti dicũt
heri ieinnauimus: die ip̄ius ieiunij dicũt/ hodie ieiunamus: ⁊ ita de-
fraudant deũ: q̄ ꝓ tribus obulis non soluunt nisi vnũ denariũ. Sed
ais: De ieiunio fecisti mentionẽ ꝓpter euangeliũ ⁊ tempus: quid faci-
et homo q̄ habet sufficiẽtem causam non ieiunandi vt satisfaciat? Di-
co q̄ tres regulas obseruare debet q̄s ponit Gabriel in. iiij. sniaꝝ dis
xvj. sit sobriꝰ: sit solitariꝰ: sit solutꝰ. Prima regula: sit sobrius h̄ns rõ-
nabile impedimẽtũ: tantũ ⁊ totiẽs sumat de cibo quantũ ⁊ q̄tiens suf
ficit ad impedimenti remotõem ⁊ abstineat a suꝑfluis: gratia exẽpli:
si q̄s habẽs debile caput ita vt nisi mane sumat cibũ calidũ/ statim ĩci

dit vertiginē quā postea nō incidit sumpto cibo: sufficit illi vt mane sumat sorbitiūculā aut aliud calidū: z post contētus sit in vna ꝓmesti one: qm̄ si post sufficiētem refectōem vnicā itez cenat vel comedit/iaz manifestū est vt ōt Augustin. cum non pre infirmitate ieiunare nō posse/sed pre gula ieiunare non velle. Uez vir teneri ꝑt punctuale mediū/ sed cauendū est notabilis excessus. Secūda regula: sis solitarius vel
N secretus (still) Hec est regula beati Augustini in sermone de quadragesima dicētis: Qui ieiunare nō ꝑualet secretius sibi soli aut cū alio infirmo ꝑparet qđ accipiat: z illos q̄ ieiunare ꝑualent ad prādium nō inuitet: ne sibi augeat de alterius gula pctm̄. q: si hoc fecerit/nō soluz deus/sed z homes intelligere ꝑñt illū nō ꝑ infirmitate nō posse/sed pre gula ieiunare nō velle: sufficit illi q ipe ieiunare nō ꝑualet: z magis cū gemitu z suspirio animi dolore māducet ꝓ eo q aljs ieiunantibꝫ ille abstinere nō ꝑt. Tertia regula: sis solutus. s. obligatōe ꝓ dispensatōez a supiore: testis est b. Tho. in. ij. ij. q. cxl vij. ar. iiij. Si causa excusās aliquē ab obseruatōe ieiunij ab ecca instituti fuerit euidēs: ꝑt talis ꝓ se ipm̄ obseruantiā ꝓterire/ꝑsertim ꝓsuetudine interueniēte: vel si non possit facile recursus ad supiorē haberi. Si vo causa sit dubia: debet ad supiorē recurrere q̄ habet ptātem in talibꝫ dispēsandi. Caucbit tm̄ occasionē scandali iurta scōam regulā. Sed q̄s est supior q̄ris potēs
O in hoc dispēsare? Hosti. ōt q epus: nec sufficit licentia simplicis ꝑsbyteri etiam ex causa iusta/nisi summa necessitas immineat: itaqz ad ipsum non ꝑt haberi recursus sine piculo. Alij dicūt q arbitrio boni viri stādum est/ꝓ quāta necessitate sit frāgendū ieiunij potius q̄z ꝓ doctrinē gñalem: z sic cum ꝓpius sacerdos sit iudex ordinarius ꝓscientie/videt q ipe possit. Ego vo credo ait Angelus/si loquamur de dispensatōe q̄ est q̄dam relaxatio iuris/q tūc ptinet ad epm̄ solū: q causa subsistenti nec debenti ieiunare ꝑt dispensare/z ieiunij m̄ in aliud bonū ꝓmutare: Si vo loq̄mur de declaratōe. s. vtz sit cā legitima vel nō: sic credo q sufficit dispēsatio ꝓfessoris ꝓpij q est bone vite z ꝓsiliū medici: sed medic⁹ peccat si sine rōnabili cā ꝓsulit vt frangat.

Secūda nota qua fatuus pecuniarius noscit/est in medijs ad de
P bitū finē ordinatis excedere. Dicit q̄s: Nō est hoc mētis mee q ita pecuniā diligā vt finē in ci⁹ acq̄sitōe vel intentōe ꝓstituā: aut qūlibet cōtra dei aut ꝓximi charitatē aliq̄d agere vellē. scio q̄d dixerit dñs: Primū q̄rite regnū dei z iusticiā eius/z hec oia adijcient vobis. Fateor abundo in diuitijs/z eas ꝓpter necessaria teneo: sed ꝓterea ꝓtra deuz facere nō vellē/ei⁹ vel ecce ꝑuaricādo ꝓcepta. Paupi in necessitate exīstēti subuenire sum parat⁹: missam nō negligo die festo: non peiero: neminem defraudo. Sed fateor (vt dixi) supflua teneo: curā rei familia
O ris z sollicitudinē nimiā habeo: sed tm̄ (vt spero) citra dispēdiū charitatis dei z ꝓximi. Intelligo te frater; effugis ꝓmā nolā/sed bāc nō aufu-

gis:etsi em̄ nō ꝑniciose ꝑuersum finem statuas:sed finē rectum:tñ me
dijs nō ꝯmensuratis vteris. Principal'r q̄ris regnū dei ⁊ iusticiā eius
⁊ dei volūtatem ꝑficere:ad qd̄ faciēdū tibi tꝑalia ꝑstant̄ a deo:tibi ad
ijciunt̄ ⁊ ea ācq̄ris vel tenes/colligisq; adiecta in nimia abūdantia vt
ammodo nō sint expediētia ad hūc finē/sed potius impediētia ⁊ retar
dātia. Uideris mihi sil'is puero colligēti flores in prato:q̄ ꝓcedēs dū
videt ijs q̄s collegit pulchriores/reijcit collectos ⁊ nouos colligit:vel
cū ꝑcollectis hos retinēs ita manipulū magnificat ꝙ eos ꝯꝑhendere
nō ꝑt. Sic tibi ꝯtingit in tꝑaliū ꝯgregatōe:⁊ vtinā similis puero esses R
ꝙ ꝑcollecta reijceres nouis adeptis:sed ita nō fit/sz noua cū veteribꝫ
retines ⁊ te oneras:iam nō sil'is puero /sed fatuo quē vidi ⁊ noui:q̄ so
lebat baculos q̄tcūq; pulchros aut planos offenderat colligeret:⁊ ma
gno fasciculo onerat⁹ circūferre.sic nimiꝝ facit stultus noster pecunia
rius. Quid em̄ tꝑalia sunt q̄z baculi q̄bꝫ necessario se sustētare hz ho-
mo q̄zdiu in carne viuit:egenus em̄ cibo/veste ⁊ domo. Bacul⁹ si ni-
mis magnus fuerit:aut si pl'es q̄z necessarij sunt receperim⁹/nō ꝓmo-
tōis sz impedimēto erūt:sic ⁊ diuitie si excesserint debitū modum. O
stulte q̄d circūfers tot baculos:cur te oneras:quāto satius esset distri
buere baculos illos in pauꝑes imbecilles q̄ egēt/⁊ ꝑfossata necessitatū
⁊ pauꝑtatū trāsilire neq̄unt. Beati q̄ paucissimis se onerant. Abiecit
btūs Frācisc⁹/btūs Dominic⁹/apl'i baculos illos/vt liberi currerent
viā mādatoꝝ dei ad celū. Ceteꝝ siqñ necessarios habuerūt baculos S
tꝑaliū/ꝯmodauerūt a ꝓxima vinea.i.elemosynā petebāt ꝓ sustētatōe:
sic ⁊ apl'i. Inde nō tuleritis v̄gam ait dñs eis.i.baculū sustētatōis tē
poraliū:q̄z vobis debent̄ ab his q̄bꝫ ꝑdicaueritis. Q, si non potes vel
nō vis ita absolut⁹ esse a baculo/caue ne nimiū te oneres:recipe neces
saria:caue ne fascē cū diuite portes ad incēdiū infernale. Audi clamā
tē ad ignē ex his baculis incēsum:Crucior in hac flāma. Caue etiaz
ne in purgatoriū deferas fasciculū ex ligno/feno ⁊ stipula:⁊ cū scd̄a no
la pulses:q̄z ⁊ illa ꝯburent̄:vt ait Apl's:q̄n poti⁹ iuxta monitōem pro
phetie:Solue fasciculos deꝑmētes:⁊ vt dixi distribue. Habes iā no-
las duas magnas/q̄bꝫ cognosci pñt hi fatui. Q, si eos magꝫ nosse vo
lueris/accipe ⁊ ꝑuulas his appēdētes. Tertia igitur est obduratio.
Quarta/inq̄etatio. Quinta/violētia. Sexta/fallacia. Septima ꝑiuri
um. Octaua/fraus. Nona/ꝑditio. Dic si placet ex.ij.ij. Rogem⁹ ⁊c.

Feria secūda post Inuocauit.v.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

Quarta turba stultoꝝ:sunt nouitatū ꝑsumptōnes (seltzem
narren/Mutz narrē/ Zier narrē/Mol narren/ Spiegel T
narrē. Seltzem narrē inquā/q̄ ꝑ alijs aliq̄d noui siue rari
babere volūt/etwas seltzens. Ipsi sūt q̄ nouitates ꝑsumūt

in vestitu/gestu ⁊ moribꝫ. Faciles vtiqꝫ cognitu: qꝫ pleni nolis añ ⁊ retro/quas quotidie variãt ⁊ multiplicãt ita vt eas certo numero ꝓphẽdere neq̃amus. Attamẽ aliq̃s ꝓducamus numero septẽ/ex qbꝫ alie facile dinosci poterunt.

Prima igit̃ nola est/barbas deferre siue nutrire. Diuersis ⁊ aduersis intentõibꝫ barbas nutrire ꝓtingit. Quidã ex morbo: vt scabiosi qui nouaculã tolerare nequnt. Quidã ex tristicia: quẽadmodũ passi disfortunia. De quoꝝ numero fuisse legit̃ Julius Cesar: q̃uis alꝫ esset curiosissimus criniũ cultor. Vide in ꝓmẽtarijs cuidẽ de bello gallico/aut in Policrato Jo. Salesberien. Ecõtrario apud veteres aduersa passi radebant̃. Alij ex ꝓpositu eoꝝ cũ qbꝫ habitãt: sicut greci quorũ mos est barbas nutrire: ⁊ apli/⁊ fres ꝓuersi religiosoꝝ Carthusi. ⁊ Cistercien. sic ⁊ peregre ꝓficiscẽtes ad terrã sctãm. Alij ne offendãt̃ ex aura inclemẽtiore. Quidã qꝫ fecerũt aut facere intẽdũt neq̃tiam/iuxta ꝓuulgatũ ꝓuerbiũ. Quidã ꝓpter votũ ꝑegrinatõis/añ qõ ꝓsolutũ radi nolũt. Quidã quatinus trãsformẽt̃ ne noscant̃/⁊ dãna caueãt: vt sacerdos ille de q̃ in glo. c. si q̃s. de vi. ⁊ ho. Tutius vt peterẽ laici sub imagine Romã: Fas fuit vt sinerẽ luxuriare comã. Alij impetu q̃daꝫ ⁊ inconsideratõe nesciẽtes cur id faciãt: qõ aliqñ adolescẽtes facere solent. Alij ꝓt virilitatẽ: sicut de Diogene legim⁹: qꝫ interrogat⁹ cur tã magnã nutriret barbã/rñdit vt eã citius videꝫ ⁊ tãgens viꝫ me meminerim. Verꝫ de his oibꝫ enũeratis nõ loq̃mur/vtiqꝫ ab hac turba alienis. Sed alij sunt q̃s gla vexat manis/⁊ vt barbas nutriãt iducit: sperãtes inde glam ꝓsequi/digito mõstrari ⁊ dicier h̃ est: dũ singularit̃ ꝓter ceteros barbat⁹ existat. Nimiꝫ grãdes fatui/in q̃libet crine barbe siue mẽti depẽdẽtem hñtes nolã: tot stulticie ⁊ vanitates inseo q̃t crines in mẽto. Cũ cñ nihil sapie habeãt vel vtutis vñ gloriari possint/gliam de singularitate barbe q̃rũt. Timẽdũ ꝓfecto est/ne his fatuis eueniat qõ hirco i extrauagãtibꝫ fabula sexta: q̃ timore lupi ipm insequẽtis in rupẽ altũ fubijt: quẽ lupus obsedit a radice. Post triduũ aũt cũ lup⁹ famẽ ⁊ hirc⁹ sitim sustineret: vterqꝫ discessit: ille vt cibũ caperet/hic vt sitim sedaret. Potãs ãt hirc⁹ vmbrã suã in aqua aspexit dicẽs: q̃ acceptas tibias/q̃ pulchrã barbã/⁊ q̃ magna habeo cornua: ⁊ lup⁹ me fugat. ammõ q̃ resistã ei ⁊ nullã dabo ei petẽtiã ex me. Que vba lupus silẽter auscultãs/dẽtes fortit̃ infixit in hircũ dicẽs. Quid h̃ est qõ loq̃ris frater hirce? Hirc⁹ aũt se captũ sentiẽs ait: O dñe me⁹ lupe peto misercõiam ⁊ agnosco culpã: qꝫ hirc⁹ post q̃ potat/qõ nõ debet parabolat. Lup⁹ vo nõ pepcit/sed cũ vorabat. Sic nr̃is fatuis barbatis ꝓtinget: vt cũ de barbe singularitate glorient̃/silẽter ⁊ ab infernali lupo minime auulsati deuorent̃. Alludit etiã fabula tertia Renutij: quã applicare poteris ⁊c. Sil'es cñ sunt nr̃i fatuo hirco q̃ apud Cyrillũ lib. ij. ca. iij. de barba cũ in aq̃ se ꝓtemplaret̃ glabat̃: nõ ꝓsiderãs turpitudi-

ñem a posteriori: quã ꝯtracta/arta ⁊ breui cauda operire nõ poterat.
Sic plane illi turpes sunt. At qđ talibꝫ fatuis deficit/imprudẽtia ni
tunt̃ resacire ex barba. Inquies est curta: tñ etis erit sibi lõga (was nit
am han ist/ist aber am kam̃. Ipi sunt cũ nihil faciũt magnificũ/p̃ alijs
tñ arrogãt ⁊ iactãt/⁊ videri volũt fecisse: cũqꝫ magna ⁊ egregia facino
ra q̃ ostẽtent nõ habeãt/hec vilia ꝓferũt instar feminaꝝ de floribꝫ ⁊ ser
tis gl'antiũ. Sed q̃d? Contrariũ plane eis euenit/vt vbi gl'iam se spe-
rãt ꝯsecuturos/irrisionẽ inueniãt: ignominiã ⁊ ꝯtemptũ/ locoqꝫ lau-
dũ vituperia audire cogant̃. Dũ em̃ q̃rit̃: ⁊ q̃s est ille inter ⁊ p̃ter cete-
ros barbatus? rñdet̃ ab his q̃ cum nouerũt: est stultus ille q̃ se ob hoc
putat sapiẽtẽ reputatũ iri vl' fortẽ: Et q̃dẽ hi fatui etiã senes/⁊ noĩe so
lo viri. Sũt ⁊ alij fatui barbati q̃ instar scythaꝝ iam barbas dimidi-
ant/vt sint semirasi: aut solã ꝑuulã ꝑticulã criniũ relinquũt/imitãtes
Sarmatas q̃s nuꝑ vidim⁹. Hec iunioꝝ stulticia ⁊ nouitatũ p̃sũptio
Secũda nola est: ecõtrario faciẽ ⁊ colla polire/nihilqꝫ in se relinq̃re X
hirsuti. qđ (vt diximus) Julius cesar facere solebat: studiosissimus cri
niũ etiã de barba euulsor. Itẽ colla denudare: in mediũ vsqꝫ dorsum
crebro radi/ablui ⁊ etiã depingi: catenasqꝫ aureas circũpendere: odo-
ramẽta adiũgere: aq̃s rosaꝝ se aspgere: vnguẽtis se linire. Sic se poli
entes/lauãtes ⁊ ornãtes hac nola sunt insigniti. Qualis q̃dam femina
fuit in hac vrbe Argentinẽsi/etiã nostra tẽpestate: q̃ faciẽ suam rugo-
sam excoriari passa fuit/quo ruge auferrent̃ ⁊ venusta appareret: sꝫ idẽ
ꝯuersum fuit in oppositã qualitatẽ turpior effecta. Deus me⁹ q̃t hec I
fatuitas se ornandi ⁊ poliendi afficit/nõ solũ vane: sed ⁊ ꝑniciose: q̃ ꝓpe
qđ graue scandalũ occasionẽqꝫ ruine p̃stet. Sunt em̃ hi denudati vi-
ri ⁊ femine sicut gladij stricti ⁊ euaginati/q̃bꝫ diabolus vtit̃ ad anima
rum occasionẽ. Sunt q̃bꝫ vtit̃ diabolus tanq̃ꝫ esca ad capiẽdas aĩas:
quẽadmodũ cũ catis ⁊ alijs animalibꝫ excoriatis solẽt vultures capi:
sic illi colla ⁊ crura denudant. Signũ est ꝓculdubio vermiculosi ani-
mi (wurmessig) sic denudari corꝑe: nuces q̃ statiꝫ corticẽ dimittũt/ma
le sũt. Quid de fucis faciẽꝝ dicã frẽs? q̃ in ꝯtumeliã creatoris assumũ 2
tur. Indignat̃ ⁊ fremit artifex si suo operi ab alio aliq̃d addat̃. Et q̃lẽ
te putas facere deo ꝯtumeliã/cũ talẽ potius vis habere faciẽ q̃lẽ tibi
facit pictor/q̃ꝫ qualẽ tibi deus fecit? Qua fiducia q̃so erigis ad celos
vultus quos ꝯditor non agnoscit? Vt q̃d ꝯtra naturalẽ tuam faciẽ su
mis faciẽ pictoris? Time qđ tibi ꝯminat̃ Johel'. ij. Oẽs vultus redigẽ 3
tur in ollam. Catenas in collo circũferunt: vere a diabolo catenate cu
ius ansa in inferno ligata est. Auferent̃ he catene alibi ab eis iuxta ꝓ-
phetã: ⁊ loco eius serpẽtes circũgirabũt. Sed ⁊ hic aliqñ auferentur
ab eis ⁊ liberant̃/nõ votiui sctõ Leonardo/sed Veneri ⁊ Baccho.
Tertia nola est: capillos ornare/crocei coloris eos efficere/crispare/ Y
ꝓlongare/alienos etiam mortuoꝝ crines ostentare. Vide iam femi-

nas instar masculoꝝ incedentes: q̄ capillis ꝑ dorsum dimissis/birre-
1 tis se tegūt. Proh pudor. Quid ostentas o homo capillos lōgos re-
ceptaculū lendiū ⁊ pediculoꝝ? est ne h̄ thesaurus tuus/deus tuꝰ: quē
p̄ ceteris colis ⁊ diligis? Quid gloriaris in laq̄o venātium diaboloꝝ:
q̄ instar puoeroꝝ faciūt laq̄os de cauda equi ad capiēdum aues? Ce-
2 pit auem Holofernem cincinnis Judith: ⁊ Absolon in capillis adhe-
sit quercui/⁊ perijt. Audi o femina/non terret te qđ etiam alienos cri-
nes aliqñ mulieris mortue in capite tenes ꝑ noctē? Nimiꝝ hoc in dam-
nū anime tue facis/qđ in pniam ⁊ ꝓ dei amore minime faceres. Que
talium q̄so manū mortue secū in lecto retineret ꝓ pnia? nulla. sed non
peribūt sine pena grādi: quā dñs eis ꝯminat̄ Esaie. iij. Decaluabit
dñs vticem filiaꝝ sion: ⁊ dñs crines eaꝝ nudabit. Etiā in pñti aliqñ
id fieri solet: ⁊ vtinā crebro eaꝝ crines nudarent̄/qualiter Parrhisiꝰ cō-
tigisse legit̄. Ubi accidit in quadā ꝓcessione/ꝙ q̄dam simia cuidā dñe
peplū cū alienis crinibꝫ abstulit corā populo: ⁊ turpis ⁊ depilata sicut
cornicula depositis plumis alienis remāsit: quod iusto dei iudicio ac-
cidit: Juxta illud Esa. Ue q̄ p̄daris/nonne ⁊ tu p̄daberis? Dep̄data
fuit illa mulier mulierē mortuā crinibꝫ suis: ⁊ merito eam simia dep̄-
dauit. Poeta: Non est lex equior vlla Quā necis artifices arte perire
3 sua. Quid de coloratis/tinctis ⁊ crispatis crinibꝫ? Plane h̄ quod de
fucatis faciebꝫ dictū est intelligat̄. Sed ⁊ ꝑditio tempis labor inuti-
lis. Et ꝓpheta talibꝫ ꝯminatur ꝓ crispato crine caluitiū: Esa. iij. Cri-
spi crines ⁊ crispi cantus signa leuitatis sunt. Unde in legenda sancti
Sebastiani. Putasne illum inter christicolas numerādum/q̄ tonsu-
ram diligit/comam enutrit/sapores q̄rit/⁊ vocē frangit? Fractio vo-
cis signū est fracti animi. Sicut crispatio criniū in hominibꝫ/corru-
gatio vestiū in mulieribꝫ: sic rep̄hensibilis est fractio vocis in cantori-
bus. Uide summā vitioꝝ tractatu de suꝑbia fol'. ccxxxiiij. capit. xxiiij.
Colorati crocei crines presagia sunt future flamme infernalis: ait
Hieronymus.

Z Quarta nola est: caput ornare. Quis nouitates illas fatuas dinu-
1 merabit/q̄ in capitū ornatu ostendunt̄? Uide quēadmodū nemo sit q̄
auriculas asini non habeat in capite in birro: quibꝫ etiam nole argen-
tee sunt appense. Et quod lasciuissimū est etiaꝫ femine non erubescūt
2 talia capitegia deferre birros auriculatos (byret mit oren. Conspice ⁊
viros instar feminaꝝ mitratos: ⁊ econtra feminas viroꝝ instar birte-
tatas ⁊ pileatas (die man tragen frawen huben) ex sericis filis reticu-
lato more ꝯtextas. Quid ꝙ nunc hispidos siue villosos galeros/nūc
leues/iam acutos/iam obtusos deferunt: ⁊ in mille transformantur fi-
3 guras? Nulla stabilitas ī his vtiqꝫ signū incōstātis ⁊ leuis animi. Ui-
de feminaꝝ pepla instar diadematū sanctoꝝ erecta grandia/ut caput
bouis pre se ferre videant̄. Ceteꝝ infra mentū vix duoꝝ digitoruꝫ te-

nent latitudinem (als ob inen das kyñ in eim hafenreff hieng). Sed
⁊ tincta croceo colore infernalis flamme p̄sagio/pepla sua hebdoma-
dis singulis abluūt/⁊ iterꝝ tingūt: quod q̄ꝫ grādis sit fatuitas/nemo ē
q̄ nesciat. Porro nō placet hec vestis/hic color dño deo/neqꝫ angelis
eius. Siq̄dē corp⁹ Christi nō croceo/sed lintheo cādido inuolutū legi
tur. Uñ ⁊ corpalia alba esse debent. Et angeli sancti in stolis albis ap
paruerūt: ⁊ christi vestimēta alba vt nix in eius trāsfiguratōe visa sūt.
Nō igit̄ placēt deo ⁊ angelis crocei coloris vestes tales. Quid multa?
male carnes croceis iuribꝫ ꝓfundūt̄: ⁊ croceū piperatū (ein geler pfef
fer) sup̄ recētes carnes nō ꝯficit̄/sed hesterne mēse reliq̄as. Uetule ru-
gose croceis peplate/p̄seferūt similitudinē portōis carnis fumigate i
prodio croceo (sehent heruß als ein gereicht stuck fleisch vß einer ge-
len bruen.

Quinta nola est: corp⁹ ornare. Totū corpus est illa vanitate plenū A
intus ⁊ extra/sub cingulo ⁊ in cingulo ⁊ extra cingulū. Camisie ruga j
te (gefeltelt) Toraces excise feminaꝝ ⁊ viroꝝ/vt etiā fere dimidie mam
mille pateāt. Tunice plicate ⁊ in mille formas trāsfigurate in vtroqꝫ
sexu: iam laxissime/iam artissime in manicis vt brachia ꝯp̄mant olim
(schuben/nūc hussecke) vide in speculo Brādt: ita vt oīm gētiū extra
neaꝝ p̄uos rit⁹ assumam⁹. Uis videre vestitu Ungaros/Bohemos/
Saxones/Frācigenas/Italos/Sicābros/immo oēs gētes: vade Ar
gentinā ⁊ videbis. Uidebis ⁊ spurcas illas tunicas ita breues/vt non
solū nō nates/sed neqꝫ vmbilicū tegere q̄ant. Erat apud veteres de-
honestatio maxima illa vestiū amputatio: patet in nūcijs Dauid/q̄ꝝ
barbas rasit rex anon ⁊ vestes vsqꝫ ad nates p̄cidit. Essent p̄ rectores
reip. tales vestes scādolose occasionē malaꝝ ꝯcupiscētiaꝝ feminis pre
stantes/dū pudēda nō tegunt̄/auferēde de medio. Uide cingulū ip̄m 2
qđ hec ꝯstringit plenū vanitatibꝫ ⁊ nolis in feminis p̄cipue: qđ aliqñ
sericū/aliqñ aureū/vel auratū operosissimū: deniqꝫ vt impēse in opus
maiores sint cingulo (der goldschmid nem den gurtel nit fur den ma
cherlon) Mira stulticia vt de alijs taceamus. Sacc⁹ bono tritico ple
nus ligat̄ fune vni⁹ obuli: ad saccū aūt immūdicīa plenū ligādum/q̄-
rit̄ corrigia serica vel deargētata aut aurea. xl. vel. l. florenoꝝ. Horrē-
dum est in loco humiliatōis sup̄biā repiri: in medio tui hūiliatio tua/
Michee. vj. ⁊ vbi maior materia humiliatōis q̄ꝫ in ventre pleno ster
coꝝ? Taceo de pugionibꝫ ⁊ gladijs q̄ olim ad cingulū depēdere sole-
bāt: nūc aūt alligant̄ ad ventrē vt capulus ⁊ acies gladij/quasi in eq̄-
libra ꝯstituant̄/similisqꝫ sit potius sedili gallinarū q̄ꝫ gladio. Quid tā 3
dē de mantellis: q̄ fimbrijs iudaicis in ora eorūdē sunt notati/p̄ oīa si
miles depictis iudeoꝝ vestibꝫ? Et q̄d ad hec oīa dicemus? Nunq̄d
inultū p̄mittet dñs. Non plane: sed faciet qđ ꝯminatus est p̄ Soph. j.
Uisitabo sup̄ oēs q̄ induti sunt veste peregrina.

B Sexta nola est: ornare crura et pedes. Vide caligas scacatas/diui
1 sas et scissas ꝯsutasq; ex minutissimis pictacijs vt merces ꝑ earũdem
ꝯsuitõe exposita plus valeat q̃ calige ipe. Hec oia noua sunt: et mo-
res ex italia et Frãcia aduecti. Vide deinde nouũ genus ocreaꝝ Cor
2 dubẽsium/in nostris terris nunq̃ nisi in picturis visaꝝ/vna cũ pan-
tofilis in modũ semicirculi obtusis: et quod olim in rostris calcioꝝ ex
cedebat̃/iam in ꝯtrariũ vitiũ lapsi in nimiã obtusitatẽ v̄sum est. Oli
nimia angustia et strictura calcioꝝ: nunc nimia amplitudo. Quid p̄-
terea de ꝑforatõne sotulariũ/cũ integri ꝑforatis sint multo meliores?
Quid de omni ornatu in pedib; q̃sito dicam/nisi q̄ mira est fatuitas
3 hoĩs et cecitas? Nõne sotulares ad h̄ sunt inuenti vt lutũ calcet̃/ inqui
nent̃/et pedes ab inq̃namẽtis p̄seruent? vt q̃d ornas sotulares/aut de
mũdicia eorũdem tam sollicitus es q̃ dedicati sunt sordib;? Vide de
h̄ Joan. Chrisostomũ sup Mattheũ/exhortatõe. xlix. et est sup Mat
theũ ca. xiiij. Mentior si nõ noui hoĩem de quo mihi dicebat̃: q̃ tp̄e
pluuiali et lutoso p̄ter calopedes q̃b; incedebat duos nouos tenebat
sub pallio: q̃b; cũ iam ad ecc̃am ꝑuenisset/induebat̃ quatinus nitidus
p̄ter alios hoĩes in eis appareret et admirabilis.

C Septima nola est: extra hoĩem siue vltra pedes ⁊ caput ⁊ corpus
se ornare. Et quomodo possunt hec fieri? Fit p̄mo ꝑ longas caudas/
quas in luto post se trahunt p̄sertim femine/et etiam q̃dam ex sacer-
dotib; et p̄latis. Vide in speculo Brant. Fit deniq; hoc ꝑ altas sole-
as vel lignipedes et galeras altas quatinus maiores appareãt. Sũt
1 plane q̃dam qui longas ꝯcupiscunt habere vestes vt maiores videan
tur: altos pileos in capitib;/calopedes altas in pedib; (vnden hultzen
oben fültzen) vestesq; longas post se ꝑ terram trahẽtes/volẽtes sic ad-
ijcere ad staturam cubitũ vnum. Mira illoꝝ fatuitas qui vel magni
tudine vel altitudine corporis/dignitatẽq; suam volunt honorare. Nõ
attendis o frater/q̃ Saul rex malus fuit: ⁊ [illegible]men altior vniuerso po
pulo ab humero ⁊ sursum? j. Regum. x. Non attendis q̃ nec in tibijs
viri beneplacitũ est domino: ⁊ quia dominus est spirituũ ponderator
⁊ non corpoꝝ: vt fatui q̃ iudicant hominẽ ex ea parte qua non est ho
mo? Non attendis quid dixerit dñs Samueli/ cum ei p̄cepisset de vn-
ctione Dauid in regem? Ne respicias inquit vultũ eius/nec altitudinẽ
stature eius: quoniã abieci eum: nec iuxta intuitũ hoĩs iudico: homo
eñ videt que parent: dñs autem intuet̃ cor. j. Regum. xvj. Non atten
dis quia p̄ciosiores species aromatice in minorib; saccis solent repo-
ni: vt cariopholi ⁊ similia? sed lana in maximis saccis (wolseck) Sunt
2 sub hac nola dñe que post se longas trahũt caudas/terram p̄ciosis ve
stibus induentes: ⁊ de nuditate Christi in pauperib; non curantes:
caudis suis pulices colligunt: puluerẽ mouent hominib;: Christũ ve
ro quem in tot pauperibus nudum respiciũt/non operiunt. Timẽdu;

est eis/ne in caudis earꝝ diabolus quiescat. Unde legit̃ de quodã sancto/qui vidit diabolum quendã ridẽtem: ⁊ querens ab eo causam risus/dixit: Uidi socium meum equitãtem sup̱ cauda cuiusdam mulieris: que dum retraheret caudam/cecidit socius meus in lutũ: ⁊ inde risi. Sunt ⁊ sub hac nola/quod turpissimũ ⁊ lamentabile est/clerici q̃dam notati p̃sertim Francigene/⁊ p̃lati q̃dam: quoꝝ caudas vt famuli post eos deferant instar Simonis Cirenei crucem post Christum portantis necesse est. Uide in Brandt. Timeant qui tales sunt/ꝙ hoc ait dominus: Attendite a scribis qui volũt ambulare in stolis: Luce xx. Stola vestis est longa. Sunt tãdẽ qui multa paria vestiũ habẽt per totam hebdomadã ante ⁊ post prandiũ induendaꝝ: vt ad choreas ad hastiludia/ad ecclesias varias vestes induant: potiusq; volunt vestimẽta sua a tineis corrodi/q̃ꝫ Christũ in pauperibꝫ indui. In quos clamat sanctus Jacobꝫ capit. v. Agite nunc diuites/plorate vllulãtes in miseriis que euenient vobis. Diuitie vestre putrefacte sunt: ⁊ vestimenta vestra a tinea commesta sunt. ⁊ Bernardus: Clamãt nudi: clamant famelici ⁊ conquerunt̃ nobis fame ⁊ frigore miserabiliter laborantibꝫ: quid conferũt tot mutatoria vel extensa in perticis vel plicata in manticis? Ecce fratres mei nolas septem/quibꝫ possunt hi stulti vanitatũ (mutz narren) dinosci: qui p̃sertim nouitates afferunt in ornatu: sed nũquid impune? non plane. Etiam si hic dissimulauerit dominus (das er hie durch die finger sicht) in nouissimis tamẽ crudeliter puniet. Audi quid de om̃ibꝫ his dicat Esa. iij. In illa die auferet dominus ornatum calciamentorum/⁊ lunulas/⁊ torques/⁊ monilia/⁊ armillas/⁊ mitras/discriminalia/⁊ perichelidas/⁊ murenulas/⁊ olfactoriola (bysem apffel) ⁊ inaures/⁊ anulos ⁊ gemmas in fronte pendentes/⁊ mutatoria/⁊ palliola/⁊ lintheamina/⁊ acus/⁊ specula/⁊ sindones/⁊ vittas/⁊ theristra ⁊c̃. Armillas Glo. vocat ornamenta brachioꝝ: perichelidas vocat ornamenta taloꝝ similia armillis. Murenule sunt catenule circa collum. Olfactoriola vocat illa in q̃bus cõtinebant muscũ ⁊ similia. Theristra vocat vestes estiuales valde subtiles/visui p̱uias: q̃ dicunt̃ a theron quod est estas. Tũc em̃ mulieres q̃ se alienis plumis quasi cornix pulchras faciebant/amittent plumas ⁊ turpissime apparebũt: ⁊ non solum deficiet gloria ornatus tunc/sed etiam immutat̃ in ignominiã: ⁊ que plus habuit de gloria/plus habebit de ignominia. Osee. iiij. Gloriam eoꝝ ignominiã ꝯputabo. ⁊ Esa. iij. Erit ꝓ suaui odore fetor/⁊ ꝓ zona funiculus/ꝓ crispanti crine caluitium/ꝓ fascia pectorali ciliciũ. Plane tũc corpa q̃ hic fuerũt sup̱be ornata/a dño tũc nõ ornabunt̃. Unde Bernardus. Nunc eant/nunc rideant/q̃ corpa sua pellibꝫ murium/⁊ stercoribus vermium informant: quia cum dominus ad iudicandum venerit/nõ reformabit nisi ꝙ abiectionis ⁊ humilitatis inuenerit. Unde ad Philip. iij. Saluatorem

expectamus. vbi dt Bernardus: Requiesce in hac spe misera caro/ q̃ ꝓpter aiam venit/ ꝓpter te quoq; vẽturus est: q̃ reformauit illam/ tui q̃q; non obliuiscet. Saluatorẽ expectamus q̃ reformabit corpus hũilitatis nostre. Est hic notabilis ⁊ pulchra q̃stio/ que sit mater fatuorũ huius turbe: q̃ ⁊ moueri possit circa quamlibet turbã: p̃sertim p̃ncipalem/ siue capitalẽ. Rñdeo breuiter/ ꝙ vana gl'a est mater eorũ/ ⁊ eos peperit: ⁊ quotidie parit oẽs illos fatuos: sed ⁊ plures alios alterius generis/ de q̃bꝫ posteriꝰ dicet. Et qũo parit nostros p̃ncipales fatuos: h̃ modo vt dt b. Thom̃. ij. ij. q. cxxxij. ar. v. q̃ vices gerit obstetricis: Superbus ⁊ vane gl'osus nitit ondere suã excellẽtiam: ⁊ h̃ attentat oĩbꝫ modis q̃buscunq; p̃t/ v̄bo ⁊ facto/ v̄o vel ficto/ directe vel indirecte. Primo attentat hoc ꝑ v̄ba: ⁊ sic gignit iactãtiam. Secũdo ꝑ facta v̄a habẽtia aliquã admiratõem: ⁊ sic gignit p̃sumptõem nouitatũ/ quas homines solẽt magis admirari: ecce nostrã turbã. Tertio ꝑ facta falsa: ⁊ sic gignit hipocrisim: ⁊ sic q̃dem directe ostẽtat suã excellentiã sine pudore/ inuerecũda fronte in facie hoĩm: sed nõ est illo ꝯtentus q̃n etiã indirecte nitat eam manifestare ⁊ verecũdius. s. oñdendo se non esse alio minorem neq; intellectu neq; voluntate/ neq; locutione neq; facto. Quarto igit attentat suam excellentiam manifestare ostendẽdo se nõ esse alio minorem intellectu. ⁊ sic gignit pertinaciam: per quam homo nimis innititur sue sententie/ nolens cedere sententie melioris. Quinto ostendendo se non esse alio minorem voluntate: ⁊ sic est discordia/ dum non vult a propria voluntate discedere vt aliis cõcordet. Sexto ostendendo se non esse alio minorem locutõe: ⁊ sic parit ꝯtentionẽ/ dũ aliq̃s clamose ꝯtra aliũ litigat. Septimo ostẽdendo se nõ esse alio minorẽ facto: ⁊ sic parit inobediẽtiã/ dũ. s. aliq̃s nõ vult exeq̃ superioris p̃ceptum. Rogemus.

Feria tertia post Inuocauit. vi. Martij.

Stultorũ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Quinta turma stultorũ est fatuorũ senũ (alt narrẽ) Necesse est illos notificare nolis certis/ q̃bꝫ a sequentibꝫ senibꝫ discerni possint: q̃ ꝓpe ꝙ senectus ipa al's sit signũ sapie/ vñ eis debet honor/ qr p̃sumunt esse sapientes ⁊ honesti. Vñ dr Leuitici: Coram cano capite ꝯsurge. De q̃bꝫ Thom̃. ij. ij. q. lxiij. ar. iij. et Holkot in lectõe q̃dam. Reperio aũt nolas septẽ q̃bꝫ discerni possũt a sapientibus.

Prima nola est: dolere de impotentia male faciendi. Sunt senes q̃dam ita male habituati in voluptatibꝫ/ ꝙ dolẽt (vt videt) ꝙ nõ sunt vt solebãt ad voluptatẽ potẽtes. Qui cũ ꝯsiderant p̃teritas voluptates/ ⁊ ꝙ eis ammõ vti nõ p̃nt/ tristant ⁊ suspirant. De quorũ numero erat fortissimus ille Milo: q̃ cũ videret luctãtes ⁊ dimicãtes fleuit: et

brachia aspiciens ait: O robur brachior̃ meor̃ quo quondam fuisti? Vide Tullũ: erat enim robustissimus/ita vt vno ictu bouẽ interficeret. Sic & Helena cũ in speculo intuita fuisset rugas faciei/que tñ fuerat pulcherrima: O iõt & fleuit: vbi mea pulchritudo/ꝓ quã bis rapta fũi/ quo te in senecta amisi?

Secũda nola est: facere mala iuxta animo supra facultatẽ/attẽtando qõ natura negat. Sunt q̃ ꝯtus non possint facere sicut in iuuenta faciũt tñ quãtũ pñt/immo aliqñ plus ꝯ pñt: assimilãt se iuuenib̃ in vestitu/calceis/crinib̃/transitu/vbis lasciuis/motib̃/ludis/potationib̃. Delectant audire etiã & ꝓfabulari de tpib̃: delectant imaginari de vilib̃. & sicut nõ vescẽtes carnib̃ delectant in brodio: sic illi cum puant opatõe/fruunt imaginatõe: & plane volũtas eis in ꝓspectu dei reputat ꝓ facto.

Tertia nola est: iactare se de malis a se factis. Inter loquendũ immiscẽt suc forefacta in iuuẽtute in luxurijs/ bastiludijs/ torneamentis/ludis/vindictis: & ita q̃ ad oẽ ꝓpositũ nouerũt illã fatuitatẽ iactãtie applicare. Si viderint pẽnã scriptoris aut acũ suentis: o be inqũt/ ꝯ facile ẽ circũferre illã lanceã ꝯ eam quã ego in tali vel tali bello vibraui. Si videt suppellitiũ: mox de armis militie facit mentõnem/ea dicẽs multo esse grauiora. Porro nedũ directe se iactat/sed indirecte alios laudãdo de malis olim factis: O (õt) etiã tu fuisti in tali exercitu vbi pericula vsabant: subocculte insinuãs ꝓ ꝯuictõem etiã/etiã se illic cũ illo fuisse. Sz & mẽtiunt & maiora iactãt de se mala ꝯ fecerint sicut & Augustin. se fecisse ꝯfessionũ. Nolã hãc impropat eis Psal. dicẽs: Quid gl'aris in malitia q̃ potẽs &c. ꝯ multa. Letant cuz male fecerint/& extollunt in rebꝫ pessimis. & tñ si fundamẽtal'r inspicitur/inuenit q̃ & b̃ ẽ ex inani gl'a: q̃ vult ex b̃ videri singularis.

Quarta nola est: gaudere de fiendis malis/& alios ad b̃ inducere. O quanta stultitia est hec: vt dum tu malefacere nõ potes/gaudes q̃ filiolũ habes q̃ tibi filius putat futurus: sed & quẽ doces facere mala q̃ tu fecisti? Eia (inqunt) imitat moꝛes (cr kopt in die art) erit soci⁹. Et reꝑhendit eos si nolũt esse insolẽtiores/frontosi vel effrontes. Sic sic (qõ turpe est valde) etiã mulieres puellas suas docẽt imitari vanitates: & eas corripiũt si nõ oĩno eas quadraturint.

Quinta nola est: suã senectutẽ obliuisci. Sunt q̃ nolũt esse senes cũ sint: securis ammodo nõ reminiscunt quã sup humeris gestant. i. q̃nquaginta annor̃: q̃ ꝓ formã securis q̃ est. L. scribi solẽt: & cultꝫ exercitatoriũ deferũt in posteriorib̃/cũ iam sint septuagenarij: & cultꝫ (das scheindarmesser) circũferentes inter nates/negant se etiã q̃nquagenarios esse: Intuere o frater manus/& interroga pedes & oculos: et ipi dicẽt tibi. Trabis pedes ꝓ terram/nec leuare potes: & plena rugarum est facies.

Sexta nola est: velle ꝓpter senectā solā honorari. Imaginant̄ q̄dam q̄ sola etas q̄uocunq; vixerint/faciat eos venerabiles ⁊ dignos honore. Non ita frater fatue: non sic. Scito q̄r sola v̄tus reddit hoīem dignū honore. Vis honorē habere in senectute/fac opa laudabilia in iuuētute: nā honor ē exhibitio reuerētie in testimoniū v̄tutis/teste Aristo. iiij. Ethi. ca. v. s̄m v̄tutē aūt solus bonus honorādus. In cui⁹ figurā (vt Augu. d̄t li. v. de ciui. dei ca. x.) Romani duas edes. i. tēpla/ honoris ⁊ v̄tutis/ꝯiūctissimas sibi fecerūt: sic ordinatas/ q̄ nullus ad templū honoris possit accedere nisi p̄us ꝑ tēplū v̄tutis trāsisset: ad denotādū q̄r via v̄a ad honores est sola v̄tus. Stulti ḡ sunt q̄ putāt se ideo honore dignos/q̄r senes sunt sine v̄tute. Sapiens docet ꝯrium: Senectus inq̄t venerabilis est/nō diuturna neq; annoꝝ numero cōputata: cani aūt sunt sensus hoīs: ⁊ etas senectutis vita immaculata. quasi dicat: ad h̄ q̄ hō dicat̄ v̄e venerabilis/nō sufficit aut req̄rit̄ diuturnitas annoꝝ/s̄z sapia mētis ⁊ mūdicia carnis. hec sapia mētis siue sensus hoīs sūt cani. i. loco canoꝝ. i. senectutis ꝯputāt̄: q̄r sic d̄t glo. ille bñ can⁹ est q̄ est bñ sensatus: ⁊ ille bñ est senex q̄ est sine macula pcti.

J Septima nola est: accusare senectutē. Sūt aliq̄ q̄ senectutem accusāt: nec eā sciūt sustinere quā tñ appetierūt h̄re. Tāta nēpe (vt ait Tullius in li. de senectute) in hoīb⁹ stulticia/incōstātia ac ꝑuersitas est q̄ oēs etatē vt adipiscant̄ exoptāt: eādē adepti accusant. Vere stulticia quā irridēdo pulchre sugillat Seneca: ita em̄ loq̄t̄ tali sic ꝯq̄rēti: Vesi te dolor inq̄etat: epule erūt paꝝ dulces/detrimēta ꝯtinua. Hec ē senis q̄rela: ꝓpius accedēdū ait Sene. De capite tuo timuisti: ⁊ rñdet: nesciebas te h̄ optare/cū optares senectutē tuā? oīa ista in lōga vita sunt: quēadmodū in lōga via puluis ⁊ lutū ⁊ pluuia sunt. Sed dicis: volebā viuere ⁊ carere incōmodis oīb⁹. Rñdet: tā effrena vox viꝝ dedecet. Hec Señ. in epl'a q̄dā. Nō sic nō sic nos sic charissimi/sed supportemus senecutē virilit̄. Senect⁹ lasse etatis nō fracte nomē habz. Nō sentio in aīo (ait Señ.) etatis iniuriā/cū sentiā in corꝑe tm̄: vitia ⁊ vitioꝝ ministeria senuerūt: viget etiā anim⁹ ⁊ gaudet ⁊ multū sibi eē cū corꝑe exultat: ⁊ mihi ꝯtrouersiā facit de senectute. Hūc ait florem esse suū: credamus illi: vtamur bono suo. Habes ecce nolas septē/ ꝑ q̄s dinoscere poteris stultū senē a prudēte: q̄s ⁊ habes in specl'o tuo q̄d si placet intueamur. Breuit̄ recita ab initio/solū vsq; ad rithmuz de Milone inclusiue/si placet. Ecce q̄ntū gen⁹ stultoꝝ ꝑniciosoꝝ valde ⁊ deo odibiliū: vñ ⁊ ab eodē maledicti legunt̄ Esa. lxv. Puer centū ānoꝝ morietur. s. morte eterna. Et pctōr centū ānoꝝ. i. antiqu⁹ pctōr maledicet̄ illa maledictōe q̄ ponit̄ Matth. xxv. Discedite a me maledicti ⁊c. Vere dignū ⁊ iustū est vt tā senex ⁊ ꝑniciosus stult⁹ tali mulcteť maledictōe: q̄ nedū ꝑniciosus in se ⁊ in iuuenes est/sed etiā h̄ ꝑcioso bono q̄d senect⁹ est/tā turpit̄ abutit̄. Plane ꝑciosa res senect⁹: q̄ est

K

ꝯcupiscētiaꝝ sedatrix/insolētie moderatix/sapie ⁊ experiētie thesaur⁹
⁊ acceptabilis sacrificatrix. Accipite frēs/sꝫ breuit̄ q̄ loq̄r. Primo ē 1
senect⁹ q̄etatrix motuū incōtinētie siue ꝯcupiscētiaꝝ malaꝝ. Cessare
dꝫ ī senectute q̄cq̄d voluptatꝫ/q̄cq̄d lasciuie/q̄cq̄d illecebre placuit in
iuuētute. Plane ait Sen. Adolescēs luxuriosus peccat/senex īsanit.
p̄claꝝ mun⁹ senectutis (ait Tullius) siq̄dem aufert nobis quod est in
adolescentia vitiosissimū. s. libidinē corpis. Ue male habituatis senib⁹
quoꝝ vitia vix curant̄/si nō in iuuētute restiterint. In hyeme paucio
res sunt infirmitates q̄ꝫ in estate: mortifere v̄o magis in hyeme. Sic
⁊ in estate iuuētutis pl'es accidūt infirmitates spirituales q̄ꝫ ī hyeme
senectutis: sꝫ sunt multo curabiliores q̄ꝫ in senib⁹. Scd̄o senect⁹ est 2
moderatrix insolētie: ein stoewerin oder stillerin der vnfuor. Habet
autoritatiua senect⁹ h̄ q̄ ad p̄ntiā senis cessant insolētie iuuenū. Dn̄t
plane oēs senes arguere insolentias/⁊ informare sine timore. Narrat
Ualerius li. vj. ca. ij. de q̄dā sene q̄ de his q̄ suis tp̄ib⁹ apud romanū
ꝓpl'm agebant̄/increpās arguēdo ⁊ dissentiēs factis maioꝝ. Hic dū
ab amicis moneret̄: q̄ audacia ita effrontē diceret oīb⁹ v̄itatē. Ille rn̄
dit: due inq̄t res mihi licētiā p̄bēt: orbitas ⁊ senect⁹. Declara ex Hol- 2
kot. Tertio est senect⁹ sapie ⁊ expientie thesaur⁹ examinate ⁊ p̄exp- 3
te: ⁊ ideo vbi desunt senes vel expti/nunq̄ꝫ dabunt̄ sana ꝯsilia. Propt̄
qd̄ d̄r. iij. topicoꝝ. Nemo iuuenes eligat in duces/eo q̄ nō ꝯstat eos eē
prudētes. Un̄ ⁊ in exercitu Alexādri nemo nisi sexagenari⁹ exercituꝫ
duxit. Uisum est mihi qꝛ iudiciū siue ꝯsiliū iuuenis ⁊ senis expti diffe
rant/sicut in ꝯfuso ⁊ dubio vidēs/⁊ q̄ clare ⁊ certe videt. Simile si in
turri alta stent senex ⁊ iuuenis: ⁊ dicat iuuenis q̄ nunq̄ꝫ exiuit portaꝫ:
Non est illa via incedēdū: mihi em̄ videt̄ q̄ alibi sit fossatū: aut palu-
des q̄s exercit⁹ ꝑtransire non posset. Hoc q̄dem sibi videt̄/sed dubie:
⁊ fortasse errat. Sed d̄t senex: Eq̄taui hāc viam: ⁊ paludes illas trāsi
ui. Hic valde certe ⁊ sine dubio nouit veritatem. Applica ꝯgrue.
Quarto senectus est sacrificatrix acceptabilissima deo. Hoc officiū 4
esse debet senum: vt se sacrificēt deo in p̄nīa/vel saltē ꝑ ꝯtritionem et
disciplicentiā veram: qꝛ sacrificiū deo sp̄ūs ꝯtribulatus. Hoc abutit̄
senex fatuus cum suis nolis, dum placet sibi añ acta vita/⁊ displicet
sibi qꝛ non potest similia ꝑpetrare. Non sic non sic: sed sacrificiū vesp-
tinum offerendū est. De q̄ Paulus: Ego em̄ iam delibor: ⁊ tp̄us mee
resolutōis instat. Faciat senex quēadmodū q̄ in naui diu v̄sati sunt
in mari: qui postq̄ꝫ appropinquant ad portum contrahunt remos in
nauim: ⁊ fasciculos suos ad se mouent/⁊ singula componunt: vt exe-
untes de naui ad portum secum afferant. Quid est aliud vita nostra M
q̄ꝫ nauigium: quia q̄ꝫdiu vtuimus quasi nauigamus: ⁊ tandem in se
nectute ad portū applicamus: ⁊ tūc sicut naute recolligūt instrumēta
et vasa q̄b⁹ nauim mouerūt: ita debemus nos sensus nostros/ intenti

onem ⁊ ꝯsideratōnem ⁊ sollicitudines seculares recolligere totalr ad nosmetipos ad vtuose viuēdū. Nolo dicas mihi/senex sum:sed qūo inciperē? Est nimiꝝ hec etas apta ad ꝯuersionē:displiceat vet⁹ vita/ ꝓponas bñ viuere h̄ tātillo tpe:⁊ deus miseribit̄. Nō habes ꝙ ieiunes/ vigiles/ores/ꝑegrineris p̄ mala valitudine:nō habes vñ elemosynas tribuas egēti/neqꝫ restituas male ablata:eleua man⁹ in deū exteriores ⁊ interiores/affectū/intellectū/siue cogitatōem ⁊ auiditatē in deū: pete miscdiam. h̄ est sacrificiū vesꝑtinū de q̄ Psal. Eleuatio manuū meaꝝ sacrificiū vespertinū. Rogemus dñm.

Feria quarta post Inuocauit. v. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Sexta turma stultoꝝ est coꝝ q̄ parcūt pueris(kind narrē) Sūt hi q̄ttuor nolis signiti. Prima nola est:pueros nimis diligere. Sed ais:nunq̄d ꝓpter dilectōem pueri nolis sum insignit⁹ fatuoꝝ? ad h̄ natura instigat/etiā bestie catulos suos diligūt:⁊ iubent̄ mariti vxores suas diligere/qūo etiā filiolos nō diligere liceret? Nō dico ego qꝛ diligere nō liceat. Scio qꝛ dixit dñs:diligas ꝓximū tuū:sūt aūt ⁊ filij ꝓximi:sꝫ dixi nimis diligere pueros/h̄ est inordinate ⁊ sup̄ deū diligere. Sūt nimiꝝ q̄dam suos pueros sup̄ deū diligētes:⁊ maiorē in pueris q̄ꝫ in deo ꝯplacētiam hñtes libentiusqꝫ eos q̄ꝫ deū videntes:parati poti⁹ deum offendere q̄ꝫ pueros:intelligo ego h̄ de ꝯplacētia volūtatis ⁊ liberi arbitrij/nō sensualitatis:al's nō hꝫ vitatē:⁊ q̄ sic puetos sup̄ deū diligūt/eosdē suū deum faciūt. Aug. Hoc ab hoie colit̄ qd̄ p̄ ceteris diligit̄. Fatuos illos dñs deus aliqñ conto ꝑcutit ⁊ punit:imo miseret̄/cū ex bonitate sua subtrahit eis illos pueros:vt sic parētes corda sua a pueris ad deū ꝯuertant/erigāt ⁊ diligāt. Inde puto aliqñ fieri posse regul'r ꝙ pueri qui sunt multū affabiles ⁊ prudētes pulchriqꝫ cito moriunt̄:qꝛ parentes eosdē nimio affectu diligūt:⁊ cū nimia sollicitudine eos ſm cursū mūdi nutriūt ⁊ educāt. vbi gr̄a:qñ eos nitunt̄ ad grad⁹ euehere:dños ⁊ rectores ciuitatū ex eis efficere:hereditates magnas eisdē acq̄rere:diuitibꝫ desponsare:sicqꝫ ornādo eos ⁊ silibꝫ vanitatibꝫ studēdo/dei obliuiscunt̄ aliqñ:⁊ ea q̄ ad suā ⁊ alioꝝ salutē sunt/negligūt:⁊ sic ꝓpt̄ nimiā dilectōem pueroꝝ/qñqꝫ offendūt deū:⁊ seip̄os dānant. Matth. x. Qui amat filiū vel filiā sup̄ me/nō est me dignus.

Secūda nola est:pueris correctōnem subtrahere. Puer est inq̄unt vidue/orphanus/satis flagellatus est:pater sibi subtractus:vt q̄d eū vberarē? volo eū sue dimittere volūtati. Satis flagellat⁹ ē:veꝝ q̄dē ē o stulta:sed flagellū flagello supaddis/dū eū nō flagellas:p̄uat⁹ ē patre:⁊ tu eū ꝑ tuā negligētiā vis p̄uari deo ⁊ aīa/honore ⁊ fama. Quid putas fiet ex eo/cū eū sic dimiseris sue volūtati? Si nescis/audi Sa-

lomonē q̄ te docet: Puer q̄ dimittit̄ sue volūtati/ꝯfundit matrē. Pro
uer.xxix.tu adde: ꝛ patrē ꝛ oēs suos ꝯsanguineos/immo ꝛ semetipm.
Semetipm inquā: qualis em̄ fiet putas? plane blasphem⁹/fornicari- Q
us/lusor/gluto: ꝛ tūc videbis q̄ꝫ bñ ei feceris/sue volūtati eū dimittē-
do. Nolito putare ꝙ hec terra aliquē fructū bonū ꝓducat v̄tutū/sed
spinas ꝛ tribulos vitioꝝ. Maledicta hec terra: hec limi massa ab ado
lescētia sua ꝓna est in malū/sponte ꝓducit peccatum. Si vis vt bona
opa ꝓducat/oportet hec bona inseras (wilt du das es bonen trag/in
latin.i.bona opa (so muoß man sie setzen) Ex se sciunt peierare/litiga-
re/ligurire/mentiri/ꝛ cetera pctā ꝓducere. Non aūt orare/veꝝ dicere/
mansuetudinē/humilitatē ꝛc. optet igit̄ vt inserant̄. Noli ḡ dimitere
eum sue volūtati: qꝛ corrupta est hec in origne: est terra salsa corrupti
one originalis pcti. Nedū aūt se/sed ꝛ matrē ꝯfundit/patrē/ꝛ totā ꝓge
niem quā infamat ꝑ suā malā vitā ꝛ ignominiosam: sed de h̄ tacco: cō
fundit aīam tuā o pater ꝛ mater. Scito ꝙ oīm pctōꝝ q̄ ex tua negli-
gentia fili⁹ facit eris ꝑticeps: testis est Apl's: Faciēs ꝛ ꝯsentēs ꝛc. Ro
ma.j. Esto ḡ ꝙ nullū aliud pctm̄ haberes q̄ꝫ ꝙ negligeres corripe pu
eros peccātes.s.esses deuotissima/misericordissima in paupes/in deū
pijssima: nihilomin⁹ ꝑibis. Porro qūo dāna etiā corpoꝝ parētib⁹ ne-
gligētib⁹ inferant̄/est nota historia de Heli: q̄ qm̄ tepide correxit fili-
os/vna cum eisdem occidit morte subitanea. Nota est historia de eo/
q̄ apud Boe.in de disci.scola.parēti nasū dētib⁹ demordit/ꝙ ꝑ ei⁹ ne
gligentiā asserebat in hūc suspēsionis se articulū deuenisse. Nolite ḡ
frēs mei negligere disciplinā filioꝝ/ne in pctis eoꝝ inuoluamini. Au P
dite ꝯmonitōem Salomonis Prouer.xxij. Noli puero subtrahere di
sciplinā: si em̄ ꝑcusseris eū v̄ga nō morieť/ꝛ aīam ei⁹ de inferno libe-
rabis. Nota v̄ba ꝛ signa mysteria: v̄ba em̄ sapiētū dñt statera pōdera
ri. Prīo noli: fac qđ potes: sit tibi volūtas etiā si desit facultas: fac ne
in te sit culpa ꝛ negligētia: si ꝓfeceris corripiēdo/bñ q̄dē: si nō/innocēs
eris: immo p̄mio nō fraudaberis. Sic̄ ethiops ꝛ si in balneo alb⁹ non
fiet/tñ mercedē is q̄ eū lauit recipiet. Itaqꝫ veꝝ est ꝙ nulla plaga ꝑdi
ta est/nisi ea q̄ deciderit. Ego dixerim/ꝙ etiā illa nō erit ꝑdita: qꝛ tu
p̄miū de ea habebis in celo/q̄ꝫuis inefficax fuerit in puero. Scđo noli
puero subtrahere. Dicis: ꝛ q̄d icusarē pueꝝ vt corrigeret̄? puer ē. ego
ecōtrario dico: qꝛ puer est/ideo corrigēd⁹ est. Tu dicis carta est cādi-
da/ꝛ tabula rasa lenis ꝛ ḡ nō debet aliq̄d inscribi. ego ecōtrario: qꝛ ra-
sa est/ideo dñt inscribi scie ꝛ v̄tutes. Tu dicis: olla est noua/ḡ nō in-
fundenda p̄cioso liquore balsamo. ego ecōtrario: qꝛ noua est/dꝫ balsa-
mo infundi: qꝛ qđ noua testa capit iueterata sapit. Tu dicis: surcul⁹
lentus est: ḡ flecti nō debet. ego ecōtrario: qꝛ lent⁹ est flecti debet/ꝛ non
differri q̄usqꝫ robur acq̄rat. Noli ḡ disciplinā subtrahere a puero/qꝛ
puer est: immo qꝛ puer est disciplinā adhibe: capacia sunt specula ter-

sa nondum prauis habitib⁹ maculata/facile ꝟtus ⁊ ꝟitas relucebūt.
Tertio disciplinā ḡ adhibe discretā:si ex fragilitate puer bon⁹ excesse
rit/corripe cū benignitate: vt Maria Jesum: Fili q̄d fecisti nobis sic?
Si ꝓteruus fuerit rebellis/corrige duri⁹ ꝟgis. Nō subtrahas ei ꝟgā:
fac tñ tui ex ꝑte vt ex charitate nō impetu ire aut vindicte ꝓcedat ⁊c.
Q Quarto sic age frater/ꝑcute cū ꝟga:nō manu/nō pugno/nō pede cal-
ces:nihil ei nocebit:nō moriet̄/sꝫ plane inde vita viuet gr̄e ⁊ gl'e. Qui-
to/sic em̄ de inferno aīam eius liberabis:h̄ est debit⁹ finis correptōis
.s. vt aīam eius liberes de inferno. Hic qꝛ nō statuit̄ a q̄busdā:ideo in
multas vanas cadūt solicitudines/anxietates ⁊ labores. Aliū finē sta
tuūt in pueroꝝ suoꝝ educatōe q̄ꝫ vt saluent̄. Hūc finē statuūt vt pos
sint ſm seculū in statu viuere honesto/iuxta sue familie(vt aiūt)exigē
tiā.h̄ finis:h̄ statur:imbibitū est eis h̄ ꝓpositū. Et iuxta exigentiā hu-
ius finis media nitunt̄ adhibere:⁊ qꝛ h̄ sine grandi sollicitudine ⁊ an
xietate facere non pñt/inde subdūt se magnis miseriis ⁊ tribulatōib⁹.
Q, si p̄dictū finē statuerēt.s.liberare pueꝝ ab inferno ⁊ saluare aīam
eius/vt in eo fiat volūtas dei/⁊ p̄cise ad hūc finē tenderēt/⁊ ꝑ ꝯpēdio
sissima media essent in bono q̄ete ⁊ pace:neqꝫ cogerent̄ se aliis subijce-
re adulari. Sed simpl'r ad hūc educarēt ⁊ instruerēt in bonis morib⁹:
⁊ cū ad etatē ꝑuenissent/debitū dño totū ꝯmitterēt;nihilomin⁹ faciē
do humane ſm dictamē recte rōnis.

Tertia nola est:pueꝝ nolle doceri. Est hec nola nō stulticie/sed in-
famie. Sūt q̄ nollēt pueꝝ suū filiū eē doctū:putarēt eis fore dedec⁹.
Non est hec insania/velle habere corpus pulchꝝ/sanū/diuitias ⁊ gl'aꝫ
⁊ aīam negligere:potiorē partē nō ꝑfici? Vis filiū nō sapiētē/sed fatu
um esse:tibi ꝓfecto sil'em fatuissimo. Thebani cratis tristis q̄rimonia
ferr̄. Si mihi dicebat passim clamare liceret? Vos oēs fatuos vellem
R appellare ꝓbrosos. Quos agitat nimio funesta pecunia ludo: Diuiti-
as legitis natis:⁊ dogmate nullo Pectora lactatis/nec dexteritate fo-
uetis. Putāt fatui illi ꝓbrosum esse si q̄s sciret lr̄ās. Dic q̄lis fuerit
Julius cesar/August⁹/Cicero/Plini⁹ ⁊ alij multi sine nūero/q̄ p̄fue-
rūt reipublice:⁊ tñ erāt doctissimi:ita vt Juli⁹ diceret̄ sic in militia/sic
⁊ in peritia alios vincere. Est plane splēdor maxim⁹ in p̄ncipe/doctū
esse ⁊ p̄cipue notitiā multaꝝ h̄re linguaꝝ:dedecusqꝫ nō ꝑuū nobilib⁹
si latine lingue ⁊ aliaꝝ disciplinaꝝ sint imperiti. Recitat Jacob⁹ Slet
statēsis nō nullos Alemanos ad Martinū. v. Romanoꝝ pōti. mis-
sos fuisse:inter q̄s comes erat elegāti ⁊ ꝓcero corꝑe/eminēs sup̄ cete-
ros oēs:cū pōtifex de more illos salutare ⁊ alloq̄ cepisset/nō potuit lin
gue ꝯmercio ad comitē vti:q̄ꝑpe q̄ sermone quē a matris vberib⁹ di-
dicerat ꝯtent⁹:neqꝫ Romanā neqꝫ Italicā linguā norat. Subridens
pōtifex ait circūstantib⁹: Ecce bella bestia.significās eū bellū esse cor-
ꝑe/sed bestiā taciturnitate. Comes vbi ꝟba ⁊ mentē pōtificis ex colle

gis suis cognouit:bono pudore ꝓmotus/tris filios ad Achademiaz Italie Bononiẽsem misit/vt lris operã darẽt/nolẽs vnq̃z chare posteritati qõ sibi ꝓtigerat forsitan cuenire. Nec patrẽ spes fefellit:nã filij oẽs summo studio ceteris multis ꝑstãtiores euasere:vsqz adeo vt vn⁹ in Agrippineñ. Archiepm:duo reliq̃/alter post altez in Monasteriẽñ.ecce antistites doctrine merito digne fuerint exaltati. Itaqz paterna ꝓfusio filijs laudẽ peperit ⁊ gl'am immortalem.

Quarta nola est:egregios ꝓceptores negligere. Impedit q̃sdã turpis illa auaricia:q̃ ⁊si optarẽt filios suos forte doctos/attñ optimo ꝓceptori eos tradere non satagũt:sed cui ꝓtingit/parcentes pecunijs. Non sic/sed optima forma ꝓponẽda est puero:quẽadmodũ notabiliter docet Quintilianus/Eneas Siluius/⁊ alij q̃ de pueroz educatõne scribũt. Quesiuit Philipp⁹ filio suo Alexãdro magno ꝓceptorẽ Aristotelẽ q̃ habuit Platonẽ/q̃ Socratẽ:inde tales euasere. Nos aũt talibꝫ ꝓceptoribꝫ filios credim⁹ q̃ eosdẽ nobis maiores reddũt fatuos q̃z receperint. Rogemus. S

Feria quinta post Jnuocauit.viij Martij.

Stultoz infinitus est numerus. Eccl's.j. Euangelium.

Septima turba stultoz est:susurronũ seminantiũ discordias(klapper narrẽ)⁊ necesse est frẽs vt nobis signent. Nõ eñ oẽs seminãtes discordiã sunt de nũero hoz stultoz. Paulus sciẽs q⁊ vna ps esset saduceoz ⁊ altera phariseoz exclamabat in ꝓsilio:Viri frẽs ego phariseus sum fili⁹ phariseoz de spe ⁊ resurrectõe mortuoz ego iudicor. Et cũ hꝫ dixisset:facta est dissensio inter Phariseos ⁊ Saduceos. Act.xxiij. Ecce qũo Paulus seminauit discordiã:⁊ nunq̃d fatuus erat de numero hoz:Absit:sapiens eñ erat:stultitiã hic nõ fecit:q⁊ causauit discordiã ꝑ quã tollebat̃ mala ꝓcordia.s.in mala volũtate:⁊ hꝫ vtiqz fuit laudabile. Fecit hꝫ añ euz dñs Jesus. Nõ veni inq̃t pacẽ mittere/sed gladium. Matth.x. Itaqz nõ oẽs discordiã seminantes/sunt de hoz numero. Sed vt eos noscamus notãde sunt q̃nqz nole.

Prima est:loq̃ mala amicitie ablatiua. Susurro in hꝫ differt a detractore:q⁹ detractor intẽdit diminuere famã:ille aũt auferre amicitiam. Sed in materia ꝓuenũt:q⁊ vterqz mala de alio refert. Difficulẽ ꝑt cognosci susurro ꝑ illã nolã:q⁊ occulta est:nisi ꝑ sequẽtes patefiat. nõ eñ ꝑt q̃s hñ discernere q̃ intentõe q̃s de alio mala referat:vez si sequẽtes nole affuerint/poterit facilius diiudicari. Quis q̃so cognouisset illos susurrones q̃ discordiã seminabãt inter b. Gregoriũ ⁊ impatricẽ Constãtinã? De q̃ legit̃ in eius gestis q⁹ inter eũ ⁊ impatricẽ(q̃ ei fauebat i veraci expugnatõe:quã habuit ꝟ Joannẽ Pr̃iarchã:q̃ synodo ꝓgregata i grecia/ordiauit se vniuersalẽ vocari.i.toti⁹ ecce caput) T

discordia seminabat: q̄ em̄ ex pte istius erant Joānis/volētes inter b. Gregoriū ⁊ ip̄am discordie seminare maliciā: suaserūt imperatrici vt a b. Grego. p nūcios missos peteret caput scti Pauli apl'i: vel saltem aliqd̄ membr̄ eius: q̄ ecc̄am in eius honorē ꝯstruxerat: sciētes q̄ in hac petitōe b. Greg. eam audire recusaret: ⁊ sic eā ab illa affectiōe quā habuit ad sctām Romanā ecc̄am ⁊ b. Gregoriū retraxerūt ⁊ fecerunt b. Gregoriū vir̄ discordie in vniuersa terra grecie. Quis inquaz hosce cognouisset susurrones/cū intētio latebat animor̄?

Secūda nola est: loq̄ v̄ba exaggerātia. Nimir̄ q̄dam audiētes v̄bū aliqd̄ ex ore alicuius quod displicere poterit: illud referūt cū augmento quo magis aliū ꝯcitare possint ad odiū illi⁹. Mētior si nō Chore hac nola notat⁹ fuerit dū in odiū Moysi volebat p̄ l'm ꝯcitare/⁊ discordiā seminare. quēadmodū legit̄ nūeri. xvj. Ip̄e em̄ cū suis adherētib⁹ cū stetissent aduersum Moysen ⁊ Aaron/dixerūt: sufficiat vobis q̄ oīs multitudo scōr̄ ē/⁊ i ip̄is est dn̄s: cur eleuamini sup̄ p̄l'm dn̄i? Ecce exaggeratōem. Sz q̄d: nunq̄d impune hāc discordiā seminabāt: nō p̄fecto: q̄ p̄pe q̄ terra se aperuit/⁊ absorpsit eos viuos.

Tertia nola est: recitare imp̄fecta. Dicit Alexan. de Ales/q̄ detractio est occulte p v̄ba plene exp̄ssa. Susurratio v̄o fit occulte/p v̄ba non plene exp̄ssa. Plane h̄ mos est taliū susurronū: q̄ semiplene referūt audita: ⁊ subiūgunt q̄ talia audierint/q̄ ea nolint narrare: q̄ fit vt lōge peiora appareāt/⁊ maioris indignatōis/q̄z si integre recitassent: nō inq̄unt mediā p̄tem tibi dixi: sed post hac forsitā ab alijs intelliges Fecit sic puto illa Spoletana vetula q̄ mane q̄dam tēpestiue ad quēdam in terra sua caput existētē trāsiens/p̄dixit sibi inimicū suū ꝯciuē subito ventur̄ armato exercitu/vt eū ⁊ seq̄lam suā deleret ⁊ p̄deret: videsq̄z p̄dictū hoīem arma sumere citius ad inimicū quantū potuit euolauit: ⁊ illi nihil de hac re cogitāti sil'ia v̄ba q̄ p̄mo dixerat enarrauit. Cūq̄z ⁊ hic arma sumeret ⁊ ad pugnā cū inimico esset ingressus: tātus eor̄ effusus est sanguis vt vix aliq̄s sine dolore enarrare valeret. O maledicta lingua hec bilinguis homis/instrumētū diabolici bilinguis serpentis.

Quarta nola est: recitare v̄ba ꝯpassiua. ostentare cū videris inter talia ꝯpassionē quādā fictā/quā habeat ad te ⁊ aliū de quo refert mala: cogita q̄ non longe est nola. O dicūt ꝯdoleo tibi q̄ ita diffamaris: vellē q̄ ab alio audisses q̄z a me: attn̄ reticere tibi non possum/quāta de te ille d̄t: ⁊ miror admodū immo misereor etiam sui/q̄ oblitus oīm bn̄ficior̄ a te sibi impensor̄ ingratus existat/⁊ tāta mala tibi infert: scandalū plane est/⁊ mir̄ q̄ nō erubescit. Absolon dū moliret̄ patrez suū p̄uare regno/sic videt̄ se habuisse in attrahēdo ad se p̄l'm p salutatōes blādas ⁊ ꝯpassiuas: q̄ nō haberēt iudicē. Vide. ij. Regū. xv.

Quinta nola est: loq̄ v̄ba p̄hibitiua. Eia inq̄t susurro/caue ne reue

les:in cor tuũ dixi sub rosa/sub sigillo ꝯfessionis:nolo de hoc habere
ꝟbũ ꝙ ego dixerim/Sed ⁊ aliqñ exigũt fidẽ de non reuelãdo:vnde
magna mala sequunt̃:ita em̃ fit/vt ex vtraqꝫ ꝑte rancor maneat sepul
tus ⁊ indesinẽter intumescant corda hincinde ꝑ indignatões ⁊ cogi-
tatões:q̃s si sibi mutuo aperirẽt citiꝰ q̃ꝫ sic incluse euanescerẽt ⁊ odiuꝫ
tepesceret.hos fatuos gignit mater inuidia.Rõ fm Tho.ij.ij.q.xxxvj
ar.iiij.qꝛ diminuere intẽdũt gl'am alteriꝰ vel occulte ꝑ susurratõnem/
vel manifeste ꝑ detractõem.Habes ecce nolas q̃nqꝫ q̃bꝫ aliquantulũ
dinoscere poteris ꝑniciosos illos ⁊ deo odibiles stultos susurrones.
Plane deo odibiles ⁊ singul'r detestabiles:teste Salomone Prouer. j
vj.Sex inq̃t sunt q̃ odit dñs:⁊ septimũ detestat̃ anima eius.⁊ h̃ septi
mũ ponit eum q̃ seminat inter fratres discordiã.Juste q̃dem p̃ter ce 2
teros deus eosdẽ detestat̃:q̃ppe ꝙ directe eidẽ in suis opibꝫ ꝯtrarian
tur.Uenit filius dei in hũc mũdũ:⁊ vsqꝫ ad mortẽ crucis laborauit:
vt filios dei q̃ erant dispsi ꝯgregaret in vnũ.Joan.xj.⁊ vt dissolueret
opa diaboli.Joan.iiij.hic aũt laborat vt amicos ꝯcordes abinuicem
diuidat/⁊ dispgat:sil'is lupo q̃ dispgit oues diabolũ imitãs.Filij pla 3
ne diaboli ꝑ imitatõem:de q̃bꝫ in hodierno euãgelio:Beati ꝓacifici/
qm̃ filij dei vocabunt̃:hi.s.q̃ faciũt pacem inter hoĩes.g̃ ecõtra:q̃ di-
scordiã faciũt ⁊ pacẽ exturbant/nõ filij dei sed diaboli vocabunt̃.q̃ cõ
gregat mecũ est:q̃ dispgit ꝯtra me ⁊c̃.Uere nõ filij dei q̃ testamentuꝫ
patris sui nõ exequunt̃.Pacem meã do vobis:pacẽ relinquo vobis. 4
Ecce testamentũ patris nostri:testamẽtũ h̃ susurrones nõ exequunt̃/
sed impediũt ⁊ infringũt:ideo excõicati corã deo a societate sctõꝝ fili-
orum/⁊ hereditate regni celoꝝ iure p̃uabunt̃.O maledicti filij/si tñ fi 5
lij debeant appellari susurrones/stulti/ꝑniciosi/a deo merito detesta-
ti:q̃ corpus eius mysticũ(qđ p̃ciosius reputauit suo ꝟo corpe/eo ꝙ ꝓ
illo h̃ tradidit in mortẽ:⁊ h̃ scindi passus est in cruce:illud aũt non:in
figura tunice incõsutilis nõ scisse)scinditis dũ ꝑ lingue gladiũ/mẽbra
Christi abinuicẽ diuiditis.Jta plane fit/⁊ q̃dẽ ꝑniciosissime/vt regna
⁊ cõitates in seculari ⁊ spũali statu discordia scindant̃ ⁊ pereant:q̃d re
gnũ Romanoꝝ/q̃d regnũ Alexandri/q̃d regnũ Judeoꝝ scidit:quid
christianitatẽ indies collabi facit:vtiqꝫ discordia.q̃d multa:vt Salu-
di:Cõcordia res ꝑue crescũt:discordia maxime dilabunt̃.Quã neces y
saria sit ꝯcordia ꝯseruãdis regnis ⁊ ꝑniciosa discordia/sapiẽtes paga 6
ni sub sil'itudinibꝫ multis tradidere.Recitat Symon de Burston:
ꝙ cũ p̃mus Soldanꝰ videret se morituꝝ/mãdauit sibi oẽs filios su-
os accersiri/vt singuli singulas secũ ꝟgas afferrẽt.Qđ cum ita factũ
esset:iussit oẽs ꝟgas simul colligari/⁊ sic colligatas frangi:qđ cũ nul-
lus filioꝝ facere posset/iussit resolui:⁊ a singulis filijs singulas frãgi:
qđ cũ facile fecissent/ait:ita erit si ꝯcordes mãseritis:tale erit regnũ ve
stꝝ stabile:qđ si ꝑ discordiã seꝑabimini/nõ diu stabit regnũ vestrum.

Sertorius (vt scribit Ualerius Maximus) videns q̄ milites sui se ab inuicē separe ⁊ non vna pugnare vellēt/iussit sibi duos adducere equos: debilē vnū/aliū robustū ⁊ senē imbellē: crines de cauda robusti equi singillatim extrahere: qd̄ ⁊ facilime faciebat: deinde volebat vt debiliori equo crines omnes simul vno tracto extraheret. Et cū h̄ nō posset/ostendit qr concordia res ꝯseruat: discordia ad dissipatōem facile inducit. Storylus (vt Florētinus scribit lib. p̄mo) fecit in ꝯspectu sui exercitus duos canes sese vehemēter mordere: interq; mordendū emisit lupū. quo viso canes p̄us discordes se mordere cessauerūt ⁊ cōcorditer vna in lupū impetū fecerūt. His exemplis ⁊ alijs dictis ⁊ factis veteres q̄ officiosa sit discordia ꝯseruatōi reipublice innuebant/ q̄q; vtilis pax ⁊ ꝯcordia. Sed ⁊ q̄ntū virus sit discordia rei familiari ita q̄ nedū separat turmas abinuicem in sui p̄niciem/sed etiā ꝯiuges: docet notissima illa historia de vetula/cui p̄misit diabolus duos calceos nouos/vt discordiā inter ꝯiuges duos seminaret: q̄ se hoc facere spopondit. Accessit itaq; viꝝ dicens/vxorem suam quēdam alium magis q̄ se diligere: q̄q; eum occidere p̄poneret nisi sibi caute p̄uideret. At vir hoc neutiq̄ credere voluit. Accessit aūt ⁊ vxorē ei dicens/ qm̄ maritus eius aliā magis diligeret. Cum igit̄ de sero simul cenarent: vir mulierē toruo vultu aspexit. Cui vxor viceuersa suam ostēdebat indignatōem: tūc vterq; cepit fidē v̄bis vetule adhibere. Vetula igit̄ altera die accessit vxorē dans ei ꝯsiliū tale/vt magnū cultellū viri sui ad aquā bn̄dictā poneret in ecc̄a/⁊ de nocte sub ceruical viri poneret: q̄ desup̄ dormiēs eam reamaret. Eadē die etiam viꝝ accessit dicēs ei: q̄ nisi de nocte vigilaret/ vxor eum occideret. Et in signum huius cultellū suū sub puluinari capitis sui illa nocte inueniret: quez inueniens vir vxorē p̄priam interfecit. Tūc diabolus calceos vetule p̄missos in hasta suspēdit: ⁊ ei trans aquā porrexit: vbi ip̄a stetit pannos lauans dicēs: Vereor tibi appropinquare/ne me sil'r decipias sic vxorē ⁊ viꝝ eius. Ecce q̄s diabol⁹ nunq̄ potuit in .xxx. annis inducere ad discordiā/p̄ hāc vetulā p̄positū suū ꝯseq̄bat̄. Quid multa: null⁹ status satis tutus est/etiā vsq; in religionū abditissimas mittit discordia poma sua: ⁊ lapis ille maledictus q̄ syderites appellat̄/inijcit̄: cui⁹ natura est s̄m Solinū: vt vbicūq; fuerit mox discordia oriat̄. Rogemus deū vt nos a fatuitate ista custodiat.

Feria. vi. post Inuocauit. x. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium.

Octaua turba stultoꝝ est temerarioꝝ (freuel narrē/einrichtig vngefolgig) q̄ ꝯsilia alioꝝ ꝯtemnūt/aut p̄pria: q̄uis debis postea dicet̄: qr habebūt locū p̄priū. Reperio q̄nq; nolas hoꝝ fatuoꝝ q̄b⁹ discerni possunt.

Prima est:ꝑriū ꝯsiliū neglugere. Sunt ꝙdam adeo vehemētes/vt A
ꝑfectā deliberatōem nō expectent in suis agendis:ꝙdam vo nec etiaz
eam inchoari sinunt:ait Guil.parrhisien. Iꝑi sunt ꝙ sine rōne agunt
ex impetu volūtatis vel passionis. Hi ꝑrie appellant ꝑcipites:ſm h:
Thom.ij.ij.q.lj.ar.iij. Et ꝑriū locū postea habebūt hi fatui:sed qz cō
fines sunt his:z nōdum videra qz locū ꝑrium haberēt:eoꝝ hic men
tōem fecit. Notat illos Sapiēs Prouer.iij.cū ait. Palpebre tue ꝑce
dant gressus tuos.

Secūda nola est:alienū ꝯsiliū ꝓtemnere. Hoc est ve temeritas dū
videlz ꝙs in suis agēdis nō vult alieni subdi dirigēti regule ex ꝓtem
ptu. Signit igit hos fatuos supbia. Putāt hi oēs alios esse fatuos/se
vo sapientes:iuxta id: In via stultus ambulās cū ipe sit insipiēs/oēs
stultos estimat. Et ꝙdē ꝓtra sapiens ꝯsiliū Tobie.iij. Consiliū sp a sa
piēte inqre. Ex se sine alioꝝ ꝯsilio op eranr.

Tertia nola est:ꝯsiliariū nō eligere. Et si eīn ꝯsulat alios/nō tn eli
git ꝯsiliariū debitū:fatuos ꝯsulit:quēadmodū ꝙdam ex ꝑncipib. Et
si sine ꝯsilio nihil agāt/nō tn debitos ꝯsulūt:sed nescio quos nebulo
nes potius qz doctos z ꝑbos. Vnde de ꝙdam tali ferr pontifice:ꝙ ꝯti
nuo repulsis peritoꝝ ꝯsiliis ecce sue negocioꝝ oīm dispositōnes sole
bat expedire cum triū scabinoꝝ ꝯsiliatōe:quoꝝ vnus pellifex/alius su
tor/tertius pistor. Vn ꝙdam peritus clericus tempe quodā dementia
passionatus:reperiēs epm cū illis trib ardue placitāteqn onera causa
rum/fundamēta libertatis eccastice tangentiū:h alta voce digito de
monstrando cantabat cum musica ꝯperenti gregoriana antiphonaz:
Sacerdos z pellifex z calcioꝝ artifex z bonus pistor in ꝑpl'o sic placu
erūt dño. Quo audito/epūl rigide ꝯmotus:artn ꝑpe cantātis demēti
am ad vlteriora nō fuit ꝑcessum:qz ōr in ꝑuerbio/qꝫ insipiētes z puce
ri sepe solēt dicere veꝝ. Notat z ꝙrit nola hāc Sapiēs Eccī.vi. Mul
ti pacifici tibi sint:ꝯsiliarius sit tibi vnus de mille. Sed ais:z ꝙs eli
gam: In ꝓmis z añ oēs deū ꝑ ꝯsiliario eligas. Consilia tua in ipo p
maneāt/ait Tobias filio suo ca.iiij.z Jacobi.j. Si ꝙs sapīe indiget/
postulet a deo. Oꝛādus est ꝙ deus in oīm re dubia in ꝓmis:iuxta cō
siliū Eccī.xxxvij. In his oīb depcare altissimū/vt dirigat in vitate
viā tuā. Sit h ꝓmus/sit vltimus ꝯsiliarius. Bñalr eīn iuxta testimo
niū bti Auguſt. vbi non habet homo de humana rōne qd faciat/diui B
num semꝑ implorandū est oraculū. Sic z vbi de ꝑria vtute vel pote
state nō habet hō qd faciat/diuinū ē ei postulādū auxiliū: vt ait Guil.
parrhisien. Precipue aūt ꝙ officio ꝯsulendi aīab ꝯstituti sunt:tota i
stantia oīonis ac devotōis petere debent a datore gratiaꝝ:vt lumen
ꝯsilij in eis augeat atqz multiplicet:ita vt ipemet ꝑ eos ꝯsulentib rn
deat ꝯsilia salubria/sicut responsa subministrando ac suggerendo. De
inde recurrendū est ꝑ consilio ad bonos viros. Eccī.xxxvij. Cor boni

consilij statuē tecū. Et subdit: Anima viri sancti annūciat aliqñ ꝟa/ q̄z circūspectores sedētes in excelsis ad speculandū. Notate ꝟba: signa te mysteria. Viri scti. Dat deꝰ illis sctis spm̄ ꝯsilij/ vt in lumīe tali clarius ⁊ certiꝰ possint ꝯsulere/ q̄z multi possint q̄ statuti sūt in specula dignitatis eccastice in excelsis cathedris sedētes: illi ꝯsulendi sunt talia hñtes lumina: illi em̄ aliqñ ꝟa annūciāt. Sed nota ꝟbum aliqñ: qđ notabilr exponit Guil. Parrhi. in suo de ꝟtutibꝫ: Spūs inq̄t consilij multū assimilat spūi ꝓphetie: ⁊ q̄dammō spūs ꝓphetie est siue donum videlꝫ in h̄ q̄ interdū ꝓfundissima ⁊ occultissima reuelat de tenebris. Sed in h̄ quēadmodū spūssctūs nō semꝑ tangit corda ꝓphetaꝝ: h̄ est nō semꝑ illustrat ea reuelatōibꝫ suis: sic neqꝫ ꝯsultores siue sacros ꝯsiliarios. Sed cū vel ipi hec ꝓcurent orādo/ meditādo vel ꝯferendo cū alijs/ aut deliberādo/ aut ieiunādo/ aut alijs sacris exercitatōnibꝫ: vel cū eis etiā ab alijs ꝓcurat/ suggerēte spūsscō atqꝫ reuelante: accipiunt

C ꝯsilia q̄ alijs impēdūt. Procurāt q̄dē: sicut Heliseꝰ. iiij. Reg. iij. q̄ cū interrogatus esset a rege Israel: iussit sibi adduci psaltē: cūqꝫ caneret psaltes/ facta est suꝑ eum manꝰ dñi ⁊ ꝓphetauit. Btūs ꝟo Hilariꝰ cū aliq̄d obscuꝝ in scp̄turis sctis ꝑ se videre nō poterat/ refugiebat ad b: Martinū ⁊ dicebat: Ora Martine: Hic inoleuit laudāda ꝯsuetudo in ecca dei/ vt q̄tiens q̄d agēdū nobis sit ignoramus/ ad viros sctōs recurrimus: vt vel nobis inspirari/ vel ipis reuelari a dño impetrēt q̄d nobis sit in casu isto faciēdum. Hec Parrhisieñ. ille. Caue igitur malos ꝯsiliarios: A ꝯsiliario malo serua aīam tuā. Ecci. xxxvij. O q̄t seducti sunt/ qꝛ non bonos sed malos elegerūt ꝯsiliarios. Btūs vir q̄ nō abijt in ꝯsilio impioꝝ: ait Psal. Vere magna gr̄a ē/ vt q̄s eiusmodi ꝯflictet ingenijs: ⁊ tñ nō seducat. Cum fatuis nō habeas ꝯsilium: ait Eccs. viij. Nō em̄ poterūt diligere/ nisi ea q̄ eis placent. Noli habere ꝯsiliū cū hoīe ꝑtiali. s. cū hoīe de negocio qđ eū tāgit: vel de eo qđ nimis diligit/ vel nimis odit: ne vel fallat vel fallere velit. non est hic ꝯsiliarius bonus. Si ego ꝯsulere vellē frēs meos aut nepotes de pluralitate bñficioꝝ/ mox rñderent: omni mō ita faciendū esse. Et cur ita? quatinus ad eos ⁊ eoꝝ filios bona ecce deuoluerent: ⁊ similr in similibꝫ. Noli credere amico. Michee. vij. Amicos ꝯsulat (ait Bernardꝰ) q̄ non legit/ q̄ inimici hoīs domestici eius. Noli (inq̄t Eccus. xxxvij.)

D ꝯsiliari cū socero tuo vel cū patre vxoris tue. Ad lrām: de aliq̄ qđ videt esse ꝯtra vxorē: vel cū amicis carnalibꝫ de his q̄ sunt ꝯtra carnē. Quid multa? A zelantibꝫ te (Ecci. xxxvij.) absconde consilium. Zelantes intelligas vel inuidentes vel nimis amātes. Nolito q̄rere ꝯsilium a iuuenibꝫ. Roboam regnū ꝑ magna ꝑte amisit: ꝯsilio iuuenum acq̄escens/ ꝯsilio senum relicto. iij. Regū: xij.

Sabbato post Inuocauit. x. Martij.

Quarta nola: ꝯsiliũ nõ examinare. Est prudẽtis viri ꝓpriũ (ait Seneca) examinare ꝯsilia: ⁊ nõ cito facili credulitate ad falsa ꝓlabi. Consilium q̃ris frater: ⁊ ꝯsiliũ accipis ⁊ vt putas a bono: fac ꝯsilium: ꝓbato ⁊ examinato si sit ſm ⁊ nõ ꝯtra regulas diuine legis ⁊ ꝯtra approbatoꝝ doctoꝝ ecce sniam: al's ꝓpinquus es grandi ꝑiculo/ſm Gersonẽ. Crede mihi: trãsfigurat se angel⁹ sathane in angelũ lucis: ⁊ plures lupi sub ouina pelle delitescũt. etiã heretici de spũ libertatis optime ⁊ abstinẽtissime (vt putat̃) vite/ꝯtẽptores vident̃ reꝝ tꝑaliũ: in melotis ⁊ cauernis mõtiũ habitãtes/q̃si dign⁹ nõ sit eis mũdus: sed latet anguis in herba. Igit̃ ꝯsiliũ eoꝝ examinato: ⁊ adhibeas adamussim legis diuine/iuxta intellectũ sctõꝝ doctoꝝ. Memẽto qꝛ in trãsfigurati one dñi erãt testes Helias ⁊ Moyses. Si illucescat tibi visio immediate vel mediãte alteri⁹ cuiuscũq; ꝯsilio ⁊ irradiatiõe: vide si illic sit Helias ⁊ Moyses testimoniũ legis. ꝙ si ꝯcordet cũ ea/scito qꝛ v̄a est visio ⁊ ꝯsiliũ: si nõ/falsum est ⁊ illusio. Audi Richar. q̃d dicat. Si iã te existimas ascẽdisse ad cor altũ: ⁊ appꝑhendisse montẽ illũ excelsũ ⁊ magnũ: si iam credis chr̃m videre trãsfiguratũ: q̃cq̃d in illo videas/q̃cq̃d ab illo audias: nõ ei facile credas/ni occurrãt ei Moyses ⁊ Helias. E
Scimus qꝛ in ore duoꝝ vel triũ stat oẽ testimoniũ. Suspecta est mihi oĩs v̄itas quã nõ ꝯfirmat scꝑturaꝝ autoritas: nec Chr̃m in sua clarificatõne recipio/si nõ assistãt ei Moyses ⁊ Helias. Et in valle ⁊ in mõtis ascẽnsione chr̃m sepe recipio sine teste: nunq̃ aũt in mõtis v̄tice vel in sua clarificatõe. Si chr̃s docet me de reb⁹ exterioribꝫ vel de inimicis meis/facile recipio: vtpote in his q̃ ꝯprobare possum ꝓprio exꝑimento. Ueꝝ vbi ad alta mens ducit̃/chr̃m non accipio sine teste. Hec ille. Consone ad b. Anthonij doctrinã: q̃re in vitaspatꝝ. Sꝫ ais Consilia de reb⁹ agẽdis ꝑ nos sunt de reb⁹ infimis: g̊ sine examinatione sunt recipiẽda sine Moyse ⁊ Helia: credẽdũ simpl'r erit cõsilio/p̃sertim senioꝝ ⁊ p̃latoꝝ: ⁊ eoꝝ consilia nõ examinãda. Porro dicebãt senes: qꝛ si habet q̃s in aliq̃ fidẽ: ⁊ tradiderit se ei ad subiectõem: nõ dꝫ intẽdere in mãdata dei: sed patri suo spũali oẽm volũtatẽ suã cõmittere: qꝛ illi ꝑ oĩa obediẽs nõ incurrit pctm̃ apud deũ. Ex vitaspatruꝫ fo. clxx vij. x. Itẽ Gerson de poll. ꝯsideratõne. iij. Diceret aliq̃s ex simplicib⁹: Vtinã talis esset abbas vel p̃or noster/q̃lis erat Bernardus: crederem facil'r impetrãti. Nunc v̄o dũ supioris mei ꝑuam sapiam ꝯspicio/nõ audeo ꝯsciam meã ⁊ salutem sue fidei tali pacto ꝯmittere. Quisq̃s ita dicis ⁊ sapis/erras ⁊ desipis: non em̃ ꝯmisisti te ⁊ salutem tuã in manus hoĩs/qꝛ prudẽs est ⁊ plurimũ literatus ⁊ deuotus: sed qꝛ est tibi ſm regularẽ institutõem p̃positus ⁊ p̃latus. quãobrem obedias sibi nõ vt hoĩ/sed vt deo iubẽti: si tñ q̃d iubet non est contra deum. Hec ille. Sed restat dubiũ: q̃d si tibi videt̃ ꝙ contra deũ iubeat: ip̃e aũt dicat ꝙ nõ; videt̃ igit̃ ꝙ hic sit petitio p̃ncipij. Deinde de bea- F

to Bernardo legit: q morti feliciter appropinquans/ait fratribus suis: Tria vobis obseruāda relinquo q̄ in stadio pñtis vite q̄ cucurri memini me p viribus obseruasse. Nemini scandalū facere volui: ⁊ si aliquādo accidit/sedaui vt potui. Minus sp sensui meo q̄z alterius credidi. Lesus de ledētibus nūq̄z vindictā expetij. Ecce sensum alicui⁹ sp suo p̄tulit sensui: g̊ exanimare nō lz. Preterea in vitaspatrū legimus/quēdā ad p̄ceptū senioris filiū suū puulū in caminū fornacis ardētis p̄ijcere voluisse. Deniq̄z vitupant q̄ p̄cepta seniorū discutere volūt geminantes cur cur: nesciētes simplr esse obediēdū: ⁊ nouitiū p̄cipue stultū fieri oportere/vt sit sapiēs s̄m Bernardū: quēadmodū late deducit in summa v̄tutū ⁊c. Discussionē huius q̄re ⁊ de ea cogita: nam eam resoluētem neminē vnq̄z ꝯperi. Tu igit diligēter ⁊ studiose v̄itatem inuestigato: atq̄z sup hoc doctores infra turba. xxxvj. litera. U. alligatos consulito.

B Quinta nola est: ꝯsilio non acq̄escere. Sunt q̄ ꝯsulūt alios ⁊ bonos peritosq̄z/sed ꝯsilio eorū minime acq̄escūt: q̄ ppe q̄ eis appareat ꝯsiliū ꝓprium melius cōsilio prudentū: hic plane mos fatuorū/mori sapientū ꝯtrarius: iuxta illud Prouer. xij. Uia stulti recta in oculis eius: q̄ aūt sapiēs est audit ꝯsiliū. Qualis vtiq̄z erat Moyses: q̄ acq̄euit consilio Jetro: lz minor esset. Exo. xviij. Nempe vt ait Guilhel. parrhisi. Nemo est vel fuit vnq̄z in nūero sctōrū cui oim hoim picula spūalia ⁊ tpalia innotuerint: sicut nulli ꝓphetarū oia mysteria adhuc reuelata sunt. Jetro em̄ q̄ddam salutare ꝯsiliū ꝓpt Moysen ⁊ ꝓplm suū reuelatū fuisse legit Exo. xviij. qd ab ipo Moyses humilr acceptauit: et cū esset Moyses spū ꝓphetie tā eminent p̄dit⁹/hmōi ꝯsiliū añq̄z ab ipso Jetro audiret ignorabat. Nō sic aūt/nō sic ꝯsilium exaudiuit adolescens ille q̄ audito v̄bo dñi: Si vis pfect⁹ esse ⁊c. abijt tristis: erat em̄ hñs multas possessiones. Matt. xix. vel saltē passiōes. Habz nimirū multos sibi sil'es hodie adolescēs ille q̄ sana cōsilia prudētū nō acceptāt aut acceptauerūt: sz nō sine eorū grādi dāno: q̄ ppe q̄ instar fatuorū iuxta vulgare ꝓuerbiū conto expediculati sunt/⁊ expediculabunt. Sēsit contū vxor Loth: q̄ cōsiliū āgeli ne retrospiceret nō exaudiuit: ideo ꝯuersa fuit in salis statuā. Gen. xix. Nabuchodonosor q̄z prudēs cōsiliū Danielis dicētis: Rex cosiliū meū placeat tibi: ⁊ pctā tua elemosynis redime: ⁊ iniq̄tates tuas misericordijs pauperū: forsitan ignoscet de⁹ delictis tuis. nō acceptauit: ex hoibus abiectus est: ⁊ fenum vt bos comedet: ⁊ corpus eius rore celi infectū. Dañ. iiij. Roboam vt p̄dictū est: q̄z cōsiliū seniorū nō acceptauit/amisit de regno suo decē tribus. iij. Reg. xij. Judas Machabe⁹ ille fortissimus in bello cecidit et mortuus est. q̄z consiliū suorū militū seq̄ noluit. j. Mach. ix. O quot ciuitates/ꝓuincie ⁊ regna subuersa sunt/⁊ depopulata ex defectu consiliorū senū ⁊ prudentū: ⁊ in futurū depopulabunt. Uide Tulliū de se-

nectu. Nolūq̄ cōtemnere alioꝝ prudentū cōsilia: disce. Sed ais: senex sum/ ⁊ p̄mum ne discā? Audi: nulla etas sera est ad discēdum vsq̄ ad lxxxviij. ānū. l. apud Julianū. ff. de fidei cōmissarijs liberta. vt allegat glo. xxiiij. q. iij. si habes. Dicebat Pōponi⁹ iuriscōsult⁹: Fere iā. lxxx. attigi annū: ⁊ adhuc visa est mihi vox Juliani in auribꝫ sonare: etiā si pedē in sepulchꝝ posuissem/ a discēdo tñ cessare nō vellē. Et b. August. ille senex ep̄s volebat (vt vulgo d̄r) a puero vni⁹ anni edoceri. veꝝ nō de puero/ sed ep̄o iuuene ⁊ collega necdū anniculo. Hoc Augusti. legit̄ dixisse ad Anxentiū. xxiiij. q. iij. si habes. Rogemus.

Dominica Reminiscere. xi. Martij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's. j. Euangelium.

NOna turba stultoꝝ est: indisciplinatoꝝ ⁊ immodestoꝝ (vnzüchtig/ vngberdig narrē) Quicq̄d est in homīe obedibile rōni/ ꝑ rōnem dz regi ⁊ ordinari: tact⁹ aūt exterioris hoīs sunt ꝑ rōem ordinabiles: ad imperiū em̄ rōnis exteriora mēbra mouent̄: dñt igit̄ ordinari. Hoc igit̄ facit hō viuēs ſm dictamen recte rōis: ⁊ ille sapiens est: qꝛ sapiētis est ordinare. Ecōtrario āt q̄ viuit vt cōtingit/ suos mores nō ordinās/ stultus est ⁊ sub h̄ gñe stultoꝝ. Ut aūt dinosci possint/ q̄siui q̄bꝫ spēalibꝫ nolis sint insigniti: ⁊ reperi sex magnas ⁊ octo paruulas nolas.

Prima igit̄ nola est: gestus mollis (weych geberd) Vel hoc ⁊ cetera pone in abstracto: vt mollities/ dissolutio ⁊c. Sunt q̄ gratiosi (angeneem) volūt esse hoībꝫ/ ⁊ se ꝑ oīa aptare nitunt̄/ suaues/ dulces/ blādi/ caudam (vt cū Persio loquar) iugiter iactātes (wadlent) ⁊ se instar canū oībꝫ applicantes (glefflend/ lechlendt/ schmeichel geberd/ miñsam ⁊c.) Hec p̄ma nola: ⁊ est signū lasciuie. Debet esse gestus gratiosus sine mollitie.

Secūda nola est: gestus dissolutus (verruocht/ vngeachtet/ vnwar genommen) Sunt q̄ q̄eti esse volūt: nolūt se alijs aptare ⁊ morē gerere/ nō curātes de moꝝ suoꝝ cōpositōe/ p̄oribꝫ ꝓrsus contrarij: hi secūdam hñt nolā/ dissolutōem. s. q̄ significat in eis negligentiā. Debet nimiꝝ esse gest⁹ q̄etus/ sine tñ dissolutione.

Tertia nola est: gestus tardus (langsam) Quidā sub specie grauitatis (boſheit) nusq̄ tempestiue ad cōsilia/ cenas ⁊ alios act⁹ veniūt. sz p̄usq̄ parant̄ ann⁹ est: ⁊ mouēt q̄dā cū Lesbia/ sz nihil ꝓmouēt. Significat hec nola pigritiā. Sit gestus grauis sine tarditate.

Quarta nola est: gestus citatus (wyschplecht) p̄cedēti cōtrari⁹. Volūt videri alacres (froelich) ⁊ tñ inq̄eti sunt: palpitāt (zablent) miꝝ in modū: ⁊ alius q̄ tardius agit plus ꝓficit/ ⁊ efficacius omnia operatur. Est signum hic gestus inconstantie. Debet esse gestus alacer sine inquietudine.

R Quinta nola est: ꝓcax gestus (vnschemig) Procax petax est impor
tunus/inuerecūdus: vult esse ⁊ videri maturus (dapffer/hefftig) nihil
erubescit. Itaq; in moribꝫ ꝓcax habet nolā q̄ntā: ⁊ tñ gl'at̄ inde ⁊ pu-
tat se laudabilē: cū alijs oībꝫ pudicis ip̄e inuerecūdus audax. Signū
est supbie. Debet esse gestus maturꝰ sine ꝓteruia.

Sexta nola est: gestus turbidus. Sūt q̄dam tñrbulēti in suis mo
ribꝫ/nihil sereni/semꝑ nubili: ⁊ q̄dem h̄ sub p̄textu seueritatis: ⁊ tñ ve
rissime signū est iracūdie. Dz plane gestꝰ esse seuerus sine turbulētia.

Septima nola est: audire buccis ⁊ ore. Sunt em̄ q̄dam q̄ nisi pa-
tēbꝫ buccis auscultare nesciūt: ⁊ q̄si ꝑ os sensus ad cor influere debe-
at/palatū ad v̄bū loquētis aperiunt.

Octaua nola: ore ⁊ labijs scribunt/audiūt/⁊ reliq̄ oīa agūt. Sunt
alij (qđq; adhuc peius est) in agēdo vel audiēdo quasi canes sitiētes
linguā ꝓtendūt: ⁊ ad singulas actōes velut molā labia torquendo cir
cūducūt: quoꝝ vnū me vidisse memini.

Nona nola: loq̄ digitis. Sunt alij q̄ loquētes digitū extēdūt: sup-
cilia erigūt: ⁊ oculos in orbē rotātes aut ꝓfunda q̄dam consideratiōe
defigētes cuiusdā intrinsece magnificētie conatus ostēdunt.

Decīa nola: caput iactare. Sūt alij q̄ caput iactāt/comā excutiūt/
vestimēta adaptādo cōponunt: ⁊ latera cubitādo pedesq; extēdendo
ridiculā satis ostentatōis formā fingunt.

L Undecima nola: audire vna aure. Alij nāq; q̄si ambo aures ad au
diēdū facte nō sint/alterā tm̄ collo detorto voci veniēti opponūt.

Duodecima: vno oculo videre. Alij typū nescio quē figurātes ocu
lū int̄ vidēdū aliū cladūt/aliū aperiūt/nō secꝰ atq; sagittātes ad metā

Tredecima nola: loq̄ cū medietate oris. Plane alij maiori ridiculo
cū medietate oris loquunt̄/q̄si muscā ꝑ alas aut pedes cū labijs tene
rēt. Et he q̄dem nole oēs in facie.

Quartadecima nola. Sunt p̄terea mille larue/mille subsannatōes
⁊ corrugatōes nariū/mille valgia ⁊ cōtorsiones labioꝝ: q̄ pulchritudi
nē facie[illegible] decorē discipline transformāt. Est em̄ facies speculū disci
pline: cui [illegible]āto maior custodia adhibēda est/quāto minus si q̄d in ea
pctm̄ fu[illegible]rit celari p̄t. Temperāda est igit̄ facies ⁊ modificāda in ge-
stu suo/ita vt nec ꝓterue exasperet̄/nec molliter dissoluat̄: sed sꝑ habe
at ⁊ rigidā dulcedinē ⁊ dulcem rigorem.

Quintadecima nola est: nauigare brachijs. Nauigāt alij brachijs
incedētes: ⁊ duplici q̄dam mōstro vno eodēq; tp̄e pedibꝫ deorsum in
terra ambulāt: ⁊ lacertis sursum in aere volāt. Quod est q̄so monstꝝ
hoc qđ sil' in se fingit ⁊ hoīs incessum ⁊ nauis remigiū ⁊ auis volatū?
Libet in h̄ poetice illiꝰ subsannatōis elogiū ꝓclamare. Humano capi
ti ceruicē pictor equinā Jūgere si velit: ⁊ varias inducere plumas.

M Ecce nolas q̄bꝫ p̄nt dinosci fatui huius gñis: q̄ si quesieris: ⁊ vbi

eas emisti: mitto te ad Hugo. de sctō Victo. in li. de institutōe nouiti
orꝝ: quē si nō habes/ vade ad Speculū histori. lib. xxvij. ca. lvij. Nolas
has frēs mei deponere nitamini/ ne fatui sitis ⁊ videamini. Sed dici- j
tis mihi: Nō est pctm̄: a natura nobis inest hmōi gest⁹ (es ist ein art)
Esto: sit a natura: tu fac vt qd̄ deest a natura/ suppleat̄ ꝑ industriā rō
nis. Si claudicas/ nouisti sol eam spissiorē breuiori tibie applicare: sic
⁊ hic. Sunt q̄ a natura sunt luxuriosi/ sed gratia ⁊ industria cōtinēt.
Nec putaueris nō eē pctm̄ aut paꝝ delinq̄re eos q̄ ꝯtra disciplinā ad
turpes motus ⁊ inordinatas gesticulatōes membra sua inflectūt. Ni- 2
miꝝ nunq̄ scriptura tam seuere istos exteriores motus corpis in no
bis rep̄henderet: nisi exterioris hois oīs inhonesta figuratio ⁊ motio
indecēs ab interiori mētis corruptōe manaret. ait scriptura Prouer.
vj. Homo apostata vir inutilis/ gradit̄ ore ꝑuerso: annuit occulis: te-
rit pede: digito loq̄t̄: prauo corde machinat̄ malū: ⁊ omni tp̄e iurgia
seminat: huic extemplo veniet ꝑditio sua: ⁊ subito conteret̄. Ecce cō-
minatōem scp̄ture: ⁊ ꝑ ꝓphetā dixit dn̄s: Pro eoꝝ eleuate sunt filie si
on Esa. iij. Est itaq̄ pctm̄: q̄ si etiā pctm̄ nō esset/ tn̄ ignominia q̄ inse
q̄tur homini deberet eum merito cogere vt se a talib⁹ turpib⁹ gestib⁹ 3
cohiberet. Plane signa sunt (vt dictū est ab initio) hi gestus animi in-
ordinati/ supbi/ lasciui/ pigri/ negligētis/ incōstantis/ aut iracundi. Et
Sapiens testat̄ Ecc̄i. xix. Ex visu cognoscit̄ vir: ⁊ ab occursu faciei
cognoscit̄ sensatus. Et ibidem. Amictus corpis ⁊ risus dētium ⁊ in-
gressus hois annūciant de illo. Et q̄d agam (inq̄s) vt nolas illas abij
cerem: si cultellos haberē vt abscinderem. Non desunt frater: emi tibi 4
par cultelloꝝ: quos in eadē officina reperi vbi ⁊ nolas/ plane acutos
⁊ efficaces ad abscindēdum. Primus cultellus est officia membroꝝ
non ꝯfundere (die empter dyner glyder nit vermischen) Diligēter ob- n
serua/ vt singula membra sun̄ teneant officiū/ neq̄ vsurpent alienum:
vt. s. illud agat vnūquodq̄ membꝝ ad quod factū est: neq̄ alteri⁹ mi
nisteriū sua admixtōe ꝯfundat: quatinus dū alteꝝ membꝝ operat̄/ al
teꝝ aut oīno quietum maneat: aut si forte eius opa illi necessaria esse
cognoscit̄/ suo motu ad cooperandū illi decēter ⁊ ordinate moueatur:
ita vt nihil ꝯfuse/ nihil p̄posteꝝ in membris corpis agat̄. Est em̄ qua
si q̄dam respublica corpus humanū/ in quo singulis membris sua of
ficia distributa sunt. Dum ḡ vnū membꝝ alterius membri officium
inordinate sibi vendicat/ q̄d aliud q̄ꝫ ꝯcordiā vniuersitatis ꝑturbat:
Dumq̄ aliud suo motu alterius motū impedit/ certe illi quā natura
moderat̄ dispositōi ꝯtradicit. Secundus cultellus est ꝓprium officiū
diligēter exeq̄. Diligēter obserua/ vt vnūquodq̄ membꝝ id quod fa-
cit/ eo modo atq̄ mensura faciat quo faciēdum est. i. nec plus nec mi-
nus/ nec aliter q̄ꝫ oportet faciat: quatinus in actu suo sic ⁊ dirigat̄ et
moueat̄/ vt in nulla vnq̄ ꝑte temperātie limitē aut formā honestatis

excedat: Et qũo hoc: hoc modo vt in paucis exemplificemus. Ridere ſine aptione dentiũ. Videre ſine defixione oculoꝝ. Loq̃ ſine extenſione manuũ ꝛ intentatõe: ſine ꝓtentione labioꝝ: ſine extenſione ꝛ iactatione capitis: ſine eleuatõe ſupcilioꝝ. Incedere ſine modulatõe greſſuum: ſine ventilatõe brachioꝝ: ſine geſticulatõe ſcapulaꝝ. Sedere ſine diuaricatõe cruꝝ: ſine alterutꝝ ſubiectõne pedum: ſine extenſione vel agitatõe tibiaꝝ: ſine alterna accubatõe lateꝝ. Jacere ſine diſiectõe mẽbroꝝ. Hec q̃re vbi ſup. O q̃z iucũdũ eſt fratres/dum ſic membra habitant in vnum/ſub tali ordine ꝛ politia: ſiq̃dem etiam ipa mens ad intra ex hoc ꝓponit ꝛ ordinat. Sane ſicut de inconſtantia mentis naſcit inordinata motio corpis: ita quoq̃z dum corpus per diſciplinam ſtringit/animus ad ꝓſtantiam ſolidat: ꝛ paulatim intrinſecus mens ad q̃etem ꝓponit/cum p diſcipline cuſtodiã mali motus eius foras fluere non ſinunt. ſedet nimiꝝ animus/q̃ cuiſmodi eſt ꝓpoſiti hominis/ſicut in caſtro pulcherrimo muris munito: cuſtodiunt hunc animum geſtus ſui corpis/vt non audiat quiſq̃z impudicus turpia attẽtare. Secus de impudicis moribꝫ/quales pre ſe ferunt q̃dam v̊gines ꝛ vidue exilientes de edibꝫ in ſtratam ſe oſtentantes: ſed fugit ad ſalices ꝛ ſe cupit ante videri. O quot pereunt ꝛ ſcandaliſant eiuſce puerſis ꝛ ſcandaloſis geſtibꝫ: q̃bꝫ exp̃munt etiam aliquando corpis lineamenta: quo fit vt ꝓmoueant animi ad turpia ad que nunq̃z alꝫ puemiſſent. Nemo autem eſt qui curat hec: nemo cauet: omnia licent que libent. Surgent gentiles cum generatõe iſtius tempeſtatis peſſima: ꝛ ꝓdemnabunt adoleſcentes indiſciplinatos ꝛ ſcandala p̃bentes: ecce gentilis adoleſcens/de quo in ſpeculo noſtro fit mentio. Spurina venuſtiſſimus fuit/vt omnes femine oculos ꝛ animos in cum ꝓpter ſuã ſingularem pulchritudinẽ figerent: quo fiebat vt omnes mariti eum oderent/ꝛ de eo mala ſuſpicarent: attendens hoc nobiliſſimus adoleſcens noluit ſua pulchritudine alijs p̃ſtare ſcandalum: ꝛ faciem ſuam laniauit/ꝛ adeo diſcerpſit/vt ammodo non pulcher ſed diformis eſſet. Sed q̃d gentiles profero/quaſi deſint nobis exempla domeſtica? Brigitta ſancta petijt deformari a deo: ꝛ crepuit oculus eius. Queda naſos ſibi amputauere ne appeterent: alia oculos quos pulchros habebat ſimul eruit/ꝛ eoſdem appetenti laſciue tranſmiſit dicẽs: accipe ecce habes ꝓpter quod me adamaſti. Cum igit tam inſolite mores ſuos bi ꝛ etiam gentiles ꝓpoſuerint per diſciplinam/tantaq̃z mala indiſciplinatõnem ſequant/ingnominioſiq̃z fiant ꝛ deſpecti: econtrario aũt morati glorioſi efficiant deo/ꝛ hoibꝫ dilecti: merito debemus ad hoc niti/vt nolas huius fatuitatis abijciamus/alioſq̃z induam⁹ mores: quatinus hic gratiã ꝛ alibi ꝓſequamur gloriam ꝛc̃.

Feria.ij.poſt Reminiſcere.xij. Martij.

Feſto ſancti Gregorij pape. M.cccc.xcviij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl'ꝰ.j. Euangelium.

Decima turba est falsoꝝ amicoꝝ. Noscunt̃ hi septẽ nolis. Prima nola est ꝓpriũ ꝯmodũ q̃rere/suam vtilitatem/non alterius amici. Sunt q̃ se simulant amicos ⁊ adherent diuitibꝫ/potentibꝫ/nobilibꝫ: qꝛ inde putant se aliq̃d ꝯmodi ꝯsecuturos: puta nobilitatẽ ꝯtrahere ex talium familiaritate/diuitias aut delitias. Sunt vtiqꝫ insigniti nola hac: qꝛ falsi sunt amici tui: talẽ habent ad te amicitiã qualem vulpes ad gallinã/lupꝰ ad ouem/mus ad horreũ/musca ad mel/accipiter ad p̃dam/canis ad ossa/vrsus ad apes ⁊ formicas. Non est hec amicitia/sed negociatio (ait Seneca) q̃ ad ꝯmodũ attendit.

Secũda nola est: non ꝯmunicare. Debet ſm Tulliũ inter amicos postea q̃ꝫ eoꝝ emendati fuerint mores oĩm reꝝ/ꝯsilioꝝ/volũtatũ sine vlla exceptõe esse cõitas. Volũtatũ inquã: qꝛ idẽ velle/idẽ nolle/ea demũ v̄a est amicitia: ait Tulli. Consilioꝝ deniqꝫ debet esse cõitas: nihil em̃ ſm Ambro. occultat amicus si verus est: effundit aĩm suũ in amicũ: sicut ⁊ fieri iubet̃ Prouer. xxij. Causam tuã tracta cũ amico tuo. Nota tñ Ambro. de fratre suo sibi ꝑ oĩa simili ꝙ nõ cõicabat ei secreta alioꝝ sibi detecta. Sit ⁊ reꝝ cõicatio: vñ phs cũ diceret̃ ei de q̃dã/ ille amicus est illius: cur inq̃t illo diuite pauꝑ est? Amicꝰ nõ est q̃ fortune ꝑticeps nõ est.

Tertia nola est: correptõem negligere aut indiscrete infligere. Corripit verus amicus amicũ suũ. Eccl̃i. xix. Corripe amicũ: sepe em̃ fit ꝯmissio: sed hoc facit secrete: nõ sic fictus. Sed cauendũ est ne correptio sit ꝯtumeliosa. Eccl̃i. xix. Est correptio mẽdax in ira ꝯtumeliosi. Vere mendax est: mentit̃ em̃ se correptõem facere/cũ potius sit ꝯuitiatio. Dicit esse stroff/⁊ est roch vel schmoch. Nouit h̃ Tulliꝰ/q̃ ait: Monere ⁊ moneri est officiũ v̄e amicitie: ita tñ ꝙ adulatõe careat admonitio/⁊ ꝯtumelia obiurgatio.

Quarta nola est: in aduersis deserere. Sunt q̃dam amici q̃ꝫdiu ꝓspere succedit: at vbi hec cessabũt cessat ⁊ amicitia. Isidorꝰ. Per aduersa fraudulẽtus patet amicꝰ. Tales falsi amici faciũt suis amicis qđ fecisse quẽdã fraudulẽtũ legimus ꝑ silitudinẽ cuidã volẽti trãsire ꝑ nemus/in q̃ erat ꝑiculũ deuij ⁊ etiã feraꝝ. Hic ꝯduxit quẽdã q̃ ꝓmisit ei securitatẽ ⁊ vie ⁊ feraꝝ/asserẽs se oĩa scire ⁊ posse in ꝑte illa. Istis simul transeũtibꝫ occurrit vrsus famelicꝰ: quẽ vt vidit ꝯductor ⁊ seductor in altã arborẽ effugit: aliꝰ v̄o in terrã se posuit fingens se mortuũ/ anhelitũ suũ retrahẽdo (qꝛ d̃r ꝙ vrsus mortuũ hoĩem nõ dilacerat) vrsus v̄o posuit os suũ ad os alterius ⁊ ad nasum ⁊ aures/q̃si tẽtando si viueret: alio in arbore totũ rei euentũ ꝯsiderante: vrso vero recedente ille descendit/⁊ socium suum deridendo quesiuit: que fuit illa amicitia quam vrsus tecum fecit te osculando ⁊ secreta tibi in aurem di-

cendo? Qui rñdit: Docuit me q nunq̃ copularē magnā amicitiā nec
societatē cū hoie oino ignoto: nec de eo ꝓfiderē añq̃ ei⁹ ꝓditōis essem
exptus: q etiā qlibet se custodiat ab illo in quo se credit plus posse cō-
fidere: qz null⁹ citius decipe ꝑt. repḧendit etiā me/q ita credul⁹ z ꝑm
3 ptus fui ad sequiēdum socii falsum. Sic sic faciūt plane oēs falsi amī
ci in aduersitate deserētes amicū: ꝓtra id qō Sapiēs ōt de vo amico.
Oñi tpe inqt diligit q amic⁹ est. Prouer. xvij. Nota oi tpe tā ꝓspita-
tis q̃ aduersitatis/tā pauptatis q̃ inopie. Soli paupes ḡ sūt q̄ opti
me noscūt fatuos hos z nolas: qz soli sciūt qs coz est amic⁹/qs ve sit
hostis. Diuites z potētes z pulchri nesciūt si in eis psona diligat/ an
diuitie/potētia/pulchritudo vel delitie.

Quinta nola est: placētia magis q̃ vtilia dicere. Sūt q sp q̄ placi-
ta sunt amico suo dicere volūt: qz q̄runt ab eo diligi/ideo ꝑmittūt pla
cebo. Qui intonat antiphonā Placebo/audit psalmū sequētē Dilexi.
Sed qd: simulator ore decipit amicū suū: Prouer. xj. Et vir iniqu⁹
S lactat amicū suū. Prou. xvj. Plane inescat cū/ponēs ẏba placētia q̄
si laridū in muscipulā/z nucleū in decipulā paricū/z lac dulce infanti
ꝓponat: sub q̄ venenū deceptōis ministrat amico. Et qd ḡ dicā ami-
co: h qō iubet Seneca lib. de bñficijs. Dic inqt illis nō qō volūt audi
re/sed qō velint semp audisse.

Sexta nola est: arcana detegere/sint petā aut alia secreta. Qui de-
nudat arcana amici/fidē pdit. Eccī. xxvij. z Prouer. xvij. Qui celat
delictū q̄rit amicitias. Est h vnū de numero illoz q̄ amicitiā maxie
dissoluūt. Sūt em̄ qnqz. s. Cōuitiū/cū obijcit amico defect⁹ verecun
dus nō petm̄: vt tu es leprosus. Improperiū: cū crimē obijcit: vt tu
es latro. Supbia. i. supba dñatio. Plaga dolosa z mysterij reuelatio
Eccī. xxij: vide in summa ẏtutū. Prou. xxv. Que viderūt oculi tui
ne ꝑferas in iurgio cito/ne postea emēdare non possis cū deboneſta-
ueris amicū tuum.

j Septima nola est: turpia rogare aut ad p̄ces turpia facere. Est hec
lex in amicitia (ait Tulli.) vt nil turpe rogemus/neq̃ rogati faciam⁹.
Nemo igit̄ dz ad p̄ces amici iniuriā facere ꝓmo. Eccī. vj. Noli inqt
fieri ꝑ amico inimicus ꝓmo (einē vmb gesellen willen hassen) Ob-
z seruauit h q̄dam iudex: z prudēter rñdit cuidā amico suo (fm Valeri
um Maxim̄) petēti cū instātia iudiciū illicitū dari in q̄dam facto.
Rñdit illi: nullo modo hoc faciā. Et alter ait: z qō igit̄ auentagiū ha
beo de amicitia tua/si nihil ꝑ me feceris? Cui iudex: Quod auentagi-
um habeo de amicitia tua/si ꝓr eam peccādo amisero amicitiā dei?
Melius est ḡ amicitie vinculū frāgere/q̃ cū malis amicis eternalit
T puniri. Hoc fuit ꝓsiliū abbatis Theodori in vitas patz. Si habeo in-
3 qt amicitiā cū aliquo/z ꝓtigerit eū in tentatōem fornicatōnis incurre-
re; si potes da illi manū z trahe illū sursum: si ẏo tibi nō acq̄escit/inci-

de amicitias eius/ne forte demorãs traharis ab eo in ꝓfundũ. Sicut
em̃ q̃ ligat̃ lapidi vel lingno/illo cadẽte cadit: sic q̃ copulat̃ amico ma-
lo. Chrysost. sup Matth. Bonus si malo ꝯnectit̃ aut pares reddant̃/ 4
aut cito abinuicẽ separent̃. Amicitie aut pares querunt aut faciunt.
Plane mali frequentius p̃ualent ꝓpositũq; suũ frequẽtius inueniũt:
fugiẽdi ḡ sunt ⁊ societas cũ eis nõ ineũda: sed sup tales q̃si sup ꝓdito
rẽ dei bubonẽ. s. infernalẽ/deberẽt oẽs volucres celi clamare. O ꝑnici 5
osa maloꝝ amicitia/q̃ tãdẽ in amarissimã ⁊ ꝑpetuã rixã ꝟtet̃. Cõtin-
get nimiꝝ eis qd̃ duob⁹ illis de q̃b⁹ in figura legit̃: q̃ cũ ad q̃ddã biui
um ꝑuenirẽt sapiẽs ⁊ stult⁹ socij/dixit sapiẽs: eam⁹ ꝑ viã istã: s; stult⁹
renuit/q; dura erat ⁊ spinosa. cui sapiẽs: tñ breuior ⁊ securior. nec sic
ait stult⁹/sed eam⁹ ꝑ viã istã pratis ⁊ flori⁹ amenã ⁊ planã: l; em̃ lõgi
or sit/tñ delectabilior est. Sapiẽs societate ⁊ delectatõe vie vict⁹/stul
tũ secutus est: tãdẽ inciderũt in latrones/q̃ eos vulnerauerũt/spolia-
uerũt ⁊ incarcerauerũt. In carcere ḡ positi sapiẽs stultum rep̃hẽdit
amare de seductõe. cui stult⁹: Tu inq̃t stultior es ⁊ plus rep̃hendẽd⁹
⁊ vituperãdus/q; me seq̃ voluisti: ego feci s̃m naturã meã q̃ rõe caret
⁊ tu ꝯtra naturã deliq̃sti. Et q̃rsum hec frẽs: tãgit nimiꝝ nos hec ꝑa
bola. Sapiẽs est aĩa rõnalis: q̃ deberet ire ꝑ viã mãdatoꝝ dei arduaꝫ U
⁊ angustã spinosã/sed ꝯpẽdiosam ⁊ tutã: q̃ si seducta fuerit ad sequen
dũ carnẽ ꝑ viã delitiaꝝ/vel mũdũ ꝑ viã diuitiaꝝ/vel diabolũ ꝑ viaꝫ
malitiaꝝ: cũ in inferno ꝯtẽdere inceperit aduersus istos: isti (vt p̃di-
ctũ est) rñdere poterũt q̃ fecerint officiũ suum. Et sic sp rixa ⁊ odium
inter istos amicos erit/⁊ q̃s nũc sequit̃: tũc eum accusabũt ⁊ tortori-
bus tradẽt. Fugiam⁹ ḡ societatẽ stultoꝝ: nolas has excutiamus/ne
cũ stultis dãnemur ⁊ impijs. Amen.

Feria. iij. post Reminiscere. xiij. Martij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccẽs. j. Euangelium.

Undecima turba stultoꝝ est: scripturis sacris nõ credentiũ
Sũt q̃dã q̃ hñt inuolũtariã repugnãtiã int̃ se ꝯ ea q̃ sũt
fidei/vellẽt em̃ credere: illi nõ sũt de nũero hoꝝ: immo vt
ait Gerson/velle credere aliq̃n ẽ magis meritoriũ q̃ꝫ crede
re. Sũt alij q̃ nõ oĩa credẽda nouerũt explicite/sed solũ cõia in sym-
bolo/q̃ ⁊ eccã ꝑ festa ꝓponit: alia aũt implicite. ⁊ neq; illi sunt in h̃ acer-
uo. S; tertij sunt q̃ dubij sunt/⁊ volũt esse q̃si neutrales: paꝝ tenẽt de
sacra sc̃ptura: sunt christiani ꝓpt̃ bonã societatẽ solũ. hi sunt fatui illi/
hui⁹ gñis: q̃s noscere poteris ex nolis sequẽtib⁹.

Prima nola est: paꝝ in corde tenere de sc̃ptura ⁊ fide: dubitãt/nu-
tãt: credũt vt dixi cũ alijs ex bona societate. Dubius in fide infidelis
est. Sed qũo ex hac nola certũ cognosca cũ sit occulta? Nõ ꝓ te hec no
la est posita/s; ꝓpter eũ: q; ip̃e se ex hac cognoscet esse stultum.

Secūda nola est: irreuerēter ⁊ iocose loq̄ de scriptura sacra. O est sicut nasus cereus/ v̄tibilis ad oīa. Ueꝝ dicit: q̄ tam fecūda est/ vt in ea q̄ttuor reluceāt sensus: q̄d in alijs nō est. ⁊ tñ peccas/ ⁊ nolā quatis q̄ irreuerēter hec dicis: essent inq̄rendi sic loquētes: neq̄ excusat ioc⁹ q̄ nō patit̄ ludū fides/ oculus ⁊ fama.

Tertia nola est: p̄dicatōes sacre scripture ꝯtēnere ⁊ irridere. O dicūt: q̄d p̄dicatores dicūt ⁊ nō faciūt: ⁊ veꝝ est euāgeliū hodiernū. Uti q̄ frater veꝝ est ⁊ bñ allegas: s̄ obliuisci nō debueras q̄d p̄mittitur a dño: q̄cūq̄ dixerint seruate ⁊ facite: h̄ fac ⁊ viues: ⁊ nō nocebit tibi nō facere p̄dicatoris. Sed ⁊ multi sunt q̄ faciūt: cur nō illos/ sed hos reprobas imitari vis ⁊ allegas: s̄ plane etiā si hi q̄s reprobas bñ facerēt neq̄ eos imitarer⁊/ s̄ dūtaxat tāq̄ perizoma tuis pudēdis vitioꝝ p̄tēdis. Deridebat Noe fabricātē arcā cētū ānis/ ⁊ p̄dicātē ⁊ p̄dicentē diluuiū ꝓpl's ꝑitur⁹: q̄d igit̄ miꝝ/ si nos p̄dicatores/ q̄ arcā bonoꝝ opeꝝ in q̄b⁹ saluari oportet/ non fabricamus/ ⁊ tamen iram dei p̄dicamus deridemur.

Quarta nola est: velle credere resurgenti a mortuis. O dicūt sicut diues in inferno: si q̄s resurgeret a mortuis/ huic credere vellemus: q̄rerem⁹ ab eo si etiā nouū vinū esset in alio seculo venale: ⁊ an eēnt multi illic socij in inferno: aliosq̄ nouos rumores. O insania/ tot scp̄ture sunt viuoꝝ a Moyse/ ꝓphetis/ apl'is ⁊ euāgelistis ⁊ alijs chr̄ianis doctorib⁹ expositoribusq̄: ⁊ malles credere mortuo q̄ oīb⁹ his viuis.

x Quinta nola est: diuinos astrologos ⁊ alios sil'es p̄ferre v̄itati theologice. Sunt q̄ ꝯsiderāt horoscopos: ⁊ s̄m eorūdē exigētiā nubūt/ vestiūt/ opa incipiūt/ genethliacos ꝯsulūt: q̄b⁹ credūt se ꝑituros hoc tp̄e sic aut aliter ledi/ dū herbaceis aut croceis colorib⁹ fuerint induti: cū alijs sexcētis talib⁹ fatuitatib⁹.

Sexta nola: necessaria scitu negligere ⁊ curiosa sectari. Nihil sapit eis q̄cq̄d ē necessariū: simplex de intelligētia articuloꝝ fidei/ cognitōe p̄ceptoꝝ dei/ cerimoniaꝝ ecc̄asticaꝝ s̄catōne. Hec oīa sunt eis deliramēta: cū tñ sint fidei ⁊ v̄tutū fundamēta in via ad regna celoꝝ: nō attēdētes q̄d d̄t dñs ꝑ sapiētē: Ea q̄ p̄cepit tibi de⁹ cogita sp̄: ⁊ in pluribus ei⁹ opib⁹ noli eē curiosus. Hñt nolā hāc deuotarie/ nihil audire volētes nisi aliq̄d noui/ aliq̄d subtilis. Eheu etiā q̄ videt̄ sapiētes ⁊ docti/ hāc q̄tiūt nolā: sectant̄ em̄ curiosa. Taceo ph̄os/ astronomos/ artistas/ poetas/ oratores/ q̄ꝝ ml'ti sine debito fine ītēto curiositat⁊ sūt subiectoꝝ suoꝝ scrutatores: q̄n etiā theologi de nūero hoꝝ fiūt/ q̄ argumētis/ subtilitatib⁹/ glosis sup̄ glosis ita subtiliāt/ q̄ euagātes a p̄ncipali materia/ sacre scp̄ture sn̄is ⁊ lr̄a tādē q̄ digressi fuerint ꝓrsus ignorēt: q̄ fit/ vt sil'es sint pueris relinq̄ntib⁹ stratā regiā currētibusq̄ ꝑ prata p⁹ flores colligēdos aut captādos papiliones: sicq̄ passiz ꝑ eos

dē trahūt̄ seducūturq; q̄usq; nesciāt ad regiā redire stratā. Pernici-
osa est hec fatuitas: ait Gerson in floribꝫ: Oīs doctrina ⁊ omne studi
um debēt de vana aut noxia curiositate culpari q̄ nō ordinant̄ actu
vel habitu mediate vel immediate ad bn̄/moral'r/gratuiteq; viuēdū.
Nota v̄ba ⁊ pōdera: dz igit̄ omne studiū in ph̄ia/in astronomia/iure/
oratoria/cosmographia ad hūc finē ordinari: al's peccat̄ in studio tali
sic ⁊ theologica disputatio: o q̄t pereūt ꝓpt̄ negligētiā vel nesciētiā hu
ius finis ⁊ ordinatōis in finē? Percussit deꝰ Egyptū cū his argumē-
toꝝ ⁊ minutiaꝝ muscis/plaga magna nimis: misereat̄ nr̄i deꝰ. Habe
tis ecce iam nolas q̄bꝫ pn̄t dinosci q̄ ꝑtinēt ad hāc fatuoꝝ turbā: pla-
ne fatuā multū suꝑq;. Qualis q̄so fatuitas est/adhuc in fide titubare
postq̄ totus mūdꝰ credidit: qūo cor chr̄iani adhuc nutat/cū suffultuz
sit tot appodiacul'? Et q̄bꝫ? q̄ sunt hec/inq̄s appodiacula: stūtzen? Hec
sunt: miraculoꝝ claritas/testiū pl'itas/p̄nūciatio ꝓphetica/scp̄turaruz
ꝯcordia/autoritas scribētiū/diligētia recipiētiū/rōnabilitas ꝯtentoꝝ/
irrōnabilitas erroꝝ/ecce stabilitas/errātiū ꝯuertibilitas: hec sūt fulci
mēta fidelis cordis. Et e q̄ nemore hec ꝓduxistis? ex Scoto in ꝓlogo
ex btō Tho. ꝯtra gētiles/ex btō Augu. audi. Primū fulcimen (der erst
stūtz) miraculoꝝ claritas. Radiāt ꝑ oīa mūdi climata miracl'a ꝑ chri
stum/apl'os/aliosq; discipulos ⁊ chr̄ianos ꝓ fidei ꝯfirmatōe facta. Ec
ce notūcia linguaꝝ dat̄ apl'is: idiote subito illuminant̄/roborāt̄/vt ne
minē timeāt: totus mūdꝰ ꝑ illos paucos subiugat̄: illuminantur ceci/
claudi sanant̄/⁊ mūdant̄ leprosi. hoꝝ innumerabiliū miraculoꝝ gl'ia
plena sunt oīa. Sz ais: forsan facta nō sunt. Vis igit̄ q; sine miraculis A
credidit: ⁊ h̄ plane oībꝫ miraculis esset mirabilius q̄ sine miraculis
totꝰ mūdꝰ credidisset/⁊ talē acceptasset fidē/q̄ iubet relinq̄re carnalia
⁊c. Nō miꝝ q̄ Machometiste crediderūt suo pseudo/q̄ carnalia ꝑmi
sit. Scd̄m fulcimē est testiū pl'itas. Ecce testimoniū ꝑhibuerūt huic
v̄itati fidei christiane scti apl'i ⁊ martyres sine nūero/q̄ sanguinē suuz
fuderūt: viri ꝯtemptores mūdi/note scitatis: ⁊ qūo hi ꝓ mēdacio ꝯfir
mādo mortē subijssent? q̄d de mille eremitis oīa relinquētibꝫ ꝓ Chri-
sto et eius fide? Taceo de testimonio Josephi ⁊ Sybille/angelorum
in natiuitate Christi/trinitatis/in eius baptismo ⁊ transfiguratione/
Joannis baptiste. Tertium fulcimen est prenunciatio prophetica/
videmus enim multa per ꝓphetas prenunciata impleta esse: ⁊ cur du
bitamus pauca illa que restant impleri/cum a nullo alio p̄ter deuz ea
dem sint ꝓphetis manifestata? quia nemo alius potest futura p̄uidere
naturaliter nisi deus. Quartum fulcimen: scripturaꝝ ꝯcordia. In nō
euidentibus ex terminis/nec ex principijs euidētiam habentibus nō
consonant firmiter ⁊ infallibiliter multi diuersimode dispositi/nisi a
causa superiore ipsorum intellectus inclinent̄ ad assensum. Sed scri-
ptores sacri canonis varie dispositi ⁊ diuersis tempibꝫ existentes in

talibꝫ nō euidentibꝫ oīno ꝯsonabāt. Quintū fulcimen est auctoritas
scribentiū. Nō em̄ est verisimile/ꝙ hi q̄ tātū dānant mēdaciū/p̄cipue
in fide ⁊ moribꝫ fuerint mētiti/dicētes: Hec d̄t dn̄s: si dn̄s nō fuisset
eis locutus. Si aūt libri nō sūt illoꝝ sꝫ alioꝝ/h̄ videt̄ incōueniēter di
ctū: qꝛ sic negabit̄ q̄cūq̄ liber esse illiꝰ autoris cui ascribit̄: q̄re em̄ soli
B isti falso ascripti sunt autoribꝫ q̄ꝝ nō erant. Sextū fulcimen est diligē
tia recipiētiū: tāta em̄ apud iudeos sollicitudo fuit de libris habēdis
in canone: ⁊ tāta apud christianos de libris recipiēdis tanq̄ autenti-
cis/ꝙ de nulla alia scp̄tura habēdi ꝓ autētica tanta sollicitudo fuit in
uenta: p̄cipue cū tā solennes cōitates de scp̄turis istis curauerūt/tan-
q̄ de ꝯtinentibꝫ necessaria ad salutē. De his vide latius in Scoto su
ꝑ. j. sniaꝝ in ꝓlogo. q. ij. Septimū fulcimen est/rōnabilitas ꝯtentorū:
1 Habet siue ꝯtinet fides nostra/ꝙ deus debeat sup̄ oīa diligi: ⁊ q̄d q̄so
rōnabilius q̄ꝫ ꝙ summū bonū amore amicitie sup̄ oīa diligat̄? Conti
2 net ꝙ ꝓximus debeat a nobis diligi/sicut nosip̄i: ⁊ hec plane rōnabi-
lissima. Docet de deo credere dignissima/nullā imp̄fectōem importā
3 tia: ⁊ q̄ sunt nos ad deū bn̄ affectiua timore/spe. s. ⁊ amore. Docet de
4 hoīe credere decētissima/ꝙ sit ad imaginē dei creatꝰ: ꝙ ad sil̄itudinez
eiꝰ viuere debeat: ꝙ ad sil̄em gl̄am ꝑuētur⁹ sit ⁊c̄. Octauū fulcimē est
irrōnabilitas erroꝝ: q̄ꝫ turpia sunt alioꝝ secte ꝯtētiue: plane irrōna-
bilia ꝯtinēt in credibilibꝫ ⁊ agibilibꝫ de deo ⁊ hoībꝫ. Negāt potētiā dei
1 negātes resurrectōem ⁊ incarnatōem. Derogāt bonitati/negātes pctō
rū remissionē: derogāt iusticie/negātes pctōꝝ vindictā. Pagani co-
2 lūt idola opa manuū suaꝝ. Judei nouū testamētū dānant/qd̄ in vete
3 ri eis ꝓmittit̄. sil̄r. ⁊ Chr̄m ꝓmissū nō recipiūt tp̄alia expectātes. Sar
4 raceni porci vilissimi ꝓ btitudine expectāt gulā ⁊ luxuriā. Phoꝝ tan
C dē secta irrōnabilia ꝯtinet/etiā Aristotelis politia: ꝙ dij sint honorādi
ꝙ nullꝰ orbatꝰ debeat nutriri/ꝙ aborsum fieri oporteat in casu. Nonū
fulcimē est/ecc̄e stabilitas: nō est nisi a deo ꝙ in capite ⁊ mēbris tanto
tp̄e ꝑmāsit ecc̄a. In capite inquā: ecc̄a em̄ vt ait Augꝰ vsq̄ ad ꝯsum-
1 matōem gn̄is hūani ab apl̄ica sede ꝑ successiones epoꝝ frustra hereti
cis circūlatrātibꝫ/culmē autoritatis obtinuit. In mēbris p̄terea: q̄s
2 em̄ tātam multitudinē ad pctā ꝓnam ad legē ꝯriā carni ⁊ sanguini-
seruādā induceret nisi deꝰ? Porro secta iudeoꝝ nō manet in vigore.
3 Q. si obijcis de ꝑmanētia secte Machometi: Rn̄deo ꝙ incepit plus
q̄ꝫ sexcētū annis pꝰ legē Chr̄i: ⁊ in breui deo cooperāte finiet̄: ⁊ ꝓphe
tia d̄r esse apud eos/ꝙ cito sit finiēda. Decimū fulcimē est errātiū cō
uertibilitas. Deus nō deest q̄rentibꝫ toto corde salutē: multi aūt dili-
gētissime inq̄rētes salutē ad hāc sectā ꝯuersi sūt: ⁊ quāto feruētiores
facti sunt in inq̄rēdo/tāto in hac secta amplꝰ ꝯfortati/subitoq̄ in ea
penitētes de malitia ad bonā vitā mutati sunt. Tormēta quoq̄ ꝓ ea
plures in magna exultatōe sp̄ūs ꝑpessi sunt. Que nō viderent̄ ꝓbabi-

lia /nisi deus hāc sectā sacre scripture innitentē/irrefragabiliter approbaret ꝛ ordinaret ad salutem. Rogemus.

Feria.iiij.post Reminiscere.xiiij. Martij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Duodecima turba stultoꝝ sunt p̄cipitātes (schnell narren) D
Jp̄i sunt q̄ de agēdis vbi p̄t esse dubiū nō hn̄t sufficiētez examinatōem ꝛ ꝯsiliū mētis/sed subito disponūt ꝛ ponūt se ad faciēdū qđ mēti occurrit ꝯtra illud: Nihil sine ꝯsilio facias.s.mētis Ecc̄i.xxxij.ex Antho.lib.ij.ti.v.ca.x. Hoꝝ stulticia appellat̄ p̄cipitatio: ꝛ h̄ ꝓpt̄ silitudinē quā hz ad corpalē p̄cipitatōem. Dicit̄ em̄ p̄cipitari ꝑm motū corpalē/qđ a supiori in ima venit/ꝑm impetū quēdā ꝓprij mot⁹ vel alicui⁹ impellētis/nō ordinate descēdēdo per grad⁹: sic ad lrām đr de Rasia/ꝙ p̄cipitauit semetip̄um virilr in turbas.ij.Mach.xiiij.ne.s.caperet̄ a gentilibꝫ: ꝛ de mulieribꝫ/q̄ circūciderāt filios suos: vt obseruarēt legē dei ꝙ p̄cipitauerūt eos ꝑ muros ciuitatis.ij.Mach.vj. Summū aūt bonū aīe est ip̄a rō. Jmū aūt ei⁹ ē opatio ꝑ corp⁹ exercitata. Gradus āt medij/ꝑ q̄s optet ordinate descēdere sunt isti: memoria p̄teritoꝝ/intelligētia p̄ntiū/solertia in ꝯsiderādis futuris euētibꝫ/ꝛ rōcinatio ꝯferēs vnū alteri/ꝛ docibilitas/ꝑ quā q̄s acq̄escit sentētijs maioꝝ: q̄ sunt ꝑtes prudētie/ad quā ꝑtinet bene ꝯsiliari: ꝛ ꝑ hos grad⁹ descēdit hō recte ꝯsiliādo. Si q̄s āt ferat̄ in agēdo ꝑ impetū volūtatis vel passionis/ꝑtrāsitis his gradibꝫ /erit vitiuz p̄cipitatōnis ꝛ imprudētie: h̄ faciūt huius gn̄is fatui (schnell narren) Jgit̄ ꝑm nomē eoꝝ sic ꝛ laus sua. P̄nt āt dinosci sex nolis.

Prima igit̄ nola est: subito sine ꝯsilio opari ꝓpositū. Sunt em̄ vt E
p̄dixi/q̄ cū aliq̄d eis faciendū occurrerit siue ꝓposuerint/mox sine sufficiēti examinatōe subito disponūt facere qđ p̄mo mēti occurrit: quē admodū sufficiēter declamatū. Vere stulti sūt: qꝛ frequēter cadūt in pctā aliqn̄ mortalia. Nā si aliq̄s p̄cipitāter facit aliq̄d/ꝛ auertēs se a re j
gulis diuinis vt ꝯtēnens ꝛ repudiās diuina documēta: sic est mortale: ꝛ đr etiā temeritas talis p̄cipitatio. Si v̄o p̄cipitāter agit absq̄z cō- 2
temptu diuine regule/sed cū detrimēto seu defectu eoꝝ q̄ sunt de necessitate salutis: iteꝝ est mortale. Vel circūstātia q̄ repit̄ cū mortali: sic cū debeat q̄s semel in anno ꝯfiteri ꝛ cōicare/subito accedit ad ꝯfessionem sine aliq̄ p̄cogitatōe: cū tn̄ habeat intricamēta ꝛ grauia pctā: ꝓpt̄ quod paꝝ đt ꝛ multa omittit grauia/q̄ de facili mēti occurrissent: et sic subito cōmunicat indispositus: iste p̄cipitanter facit confessionem: ꝛ est ibi mortale peccattum. simile de disputatione. Si autem aliq̄d 3
p̄cipitanter operatur absq̄z detrimento eoꝝ que sunt de necessitate salutis/erit veniale.

Secūda nola est: p̄cipitantet sn̄ias ꝓferre. Sūt q̄ nō bn̄ examina- j

tis ⁊ pensatis causis sn̄ias ꝓferūt. Cōtra illud qđ Euaristꝰ papa đt: Deus oīpotēs vt nos a p̄cipitāde sn̄ie ꝓlatōe ꝯpesceret/cū oīa nuda ⁊ apta sint oculis eiꝰ: mala Sodome noluit audita iudicare p̄usq̄ ma-nifeste cognosceret q̄ dicebant̄. vñ ait: Descēdā ⁊ videbo vtꝝ clamorē q̄ venit ad me/opē ꝯpleant/an nō: ita vt sciam. Qđ fecit vt nobis exē plū daret/ne p̄cipites in discutiēdis ⁊ iudicādis negociis essemꝰ. ij. q. j. deus. Dn̄s postulatꝰ de adultera iudicare ⁊ dare sn̄iam/non statim dedit iudiciū: sz inclinās se deorsum/digito scribebat in terra. Typice nos instruēs vt cū ꝓximoꝝ errata ꝯspicimꝰ/nō añ iudicemꝰ rep̄hēdē do/q̄z ad ꝯsciam humil'r reuersi/digito discretōis solerter exculpemꝰ: ⁊ quid ꝯditori nostro placeat/q̄d ve displiceat examinatōe dirimemꝰ. Sz ⁊ Moyses q̄relas ꝓpl'i ⁊ cās ingressus tabernaculū referebat ad dn̄m: ⁊ postea rn̄debat. xj. q. iij. summopere.

Tertia nola est: p̄cipitāter dubia decidere. Stultitia magna est hoc ⁊ p̄cipue in factis ꝯscie/vbi v̄tit̄ ꝑiculū anime. ait Gregoriꝰ: In rebꝰ dubijs nō debet esse iudiciū absolutū. xxxiij. distin. habuisse. vbi glosa đt de triplici ambiguitate. s. iuris facti ⁊ ꝑsone: quēadmodū deducit Antho. Sz ego dimitto alias: ⁊ de sola iuris ambiguitate dico: qꝛ in tali sit cauēdū a p̄cipiti decisione: q̄ admodū ꝑiculosa est/nisi hec ser-uēt̄. Primū q̄ ꝯsulēs in dubijs id sequat̄ qđ nō sit ꝯtra euangelium/ aut decreta nō abrogata ꝑ ꝯsuetudinē. dist. xiiij. sic q̄dā. Scđm q̄ vbi sunt ꝯtrarie opiniones doctoꝝ celebriū/nō p̄cipitet sn̄iam q̄ ita vni opinioni adhereat/vt alterā ꝯdemnet q̄si hereticā ⁊ dānabilē. Tertiuz q̄ tutiorē viā ꝯsulat ⁊ eligat p̄cipue añ factū. Est ad h̄ b. Tho. in q̄d-libetis/ꝯtra multos p̄dicatores ⁊ ꝯfessores/faciles ad iudicādū aliq̄d esse mortale. Erāt hac nola insigniti Josue cū p̄ncipibꝰ tribuū/q̄ Ga-baonitis dādo rn̄sum erāt p̄cipites nimis. Josue. ix. Et Nathan ipsi Dauid/de edificādo tēplo. ij. Regum.

Quarta nola: secreta ꝓpria p̄cipitāter reuelare. Caueat sibi q̄libet ne sit p̄ceps in manifestādis secretis: qꝛ al's incidet in multa mala. Nā paucissimi repiunt̄ fideles ad ea seruāda: sz habebūt posthac vt puto ꝓpriū locū. Hieremie. ix. đr. Vnusq̄sq̄z a ꝓximo suo se custodiat: ⁊ in omni fratre suo nō habeat fiduciā: qꝛ oīs suꝓplātans. i. decipiēs in re uelādo secreta. Sic Sampson qꝛ p̄ceps fuit ad reuelādū secretū eiꝰ in q̄ ꝯsistebat fortitudo sua Dalile: cū pluries exptus esset malitiā eiꝰ tonso capite ab ea/cū dormiret in gremio eius: captus fuit a Philiste is ⁊ excecatus. Judi. xvj.

Quinta nola est: p̄cipitatio in opē/puta domꝰ edificatōe: sz ⁊ de hac spēalis erit turma postea: dū videlz aliq̄s appetēs nouā domū fabrica re/cū nō habeat expēsas sufficiētes vel modū/p̄ceps eēt in illo tpe. Vñ Calixtꝰ papa: Nos (inq̄t) tpe egemꝰ/vt maturiꝰ q̄d agamꝰ: nō p̄cipite-mus ꝯsilia ⁊ opa nostra; neq̄z ordinē corrūpamꝰ. dist. v. pōderet.

Sexta nola est: eligere vel assumere p̄cipitāter. Op⁹ esset vtiq; p̄cipi
tatōis: si q̄s aliquē sine notitia ei⁹ vl' examiatōe eligeret subito ī recto-
rē vel ꝯfessorē: vel assumeret ad sacerdotiū vel ad religionē: vel ip̄e as-
sumeret aliqd̄ opus arduū sine discussione sue facultatis. He sūt no-
le sex q̄b⁹ dinosci p̄nt hi fatui: q̄tinus si tu te repies habere has nolas/
eas excutere discas: ⁊ teip̄m cognoscas esse stultū/sapiēsq; fias. Non 1
em̄ est parua ignominia esse de h̄ stultoꝝ numero. H̄nt nimiꝝ matrē
infamem: q̄ hoꝝ stultoꝝ est genitrix. Et q̄ est (inq̄s) mater eoꝝ? luxu-
ria. Hec em̄ maxime absorbet aīam: ⁊ trahit ad sensualē delectatiōem
in q̄ꝝ abstractōne ꝯsistit ꝑfectio cuiuslibet v̄tutis intellectualis: vt in
ij.ij.q.liij.ar.vj. Et q̄s pater eoꝝ? diabolus. Sicut em̄ v̄tuose operās H
ꝯsiderat circumstantias/vt recte sint ⁊ ꝯgrue ad finem: ita ⁊ ecōuerso 2
diabolus cū instigat ad malū inducere conat̄/vt subito op̄et̄ sine aliq̄
examinatōe vel discussione ꝑiculi. Lenta v̄tus (ait Origenes) ⁊ cūcta
trix añ iudicat q̄ꝫ incipiat/q̄d decoꝝ/q̄d honestū: iniq̄tas oīa p̄cipitat
de pe.di.iij.inter hec. Sic sic ⁊ mēbra diaboli maligni iudei turbati
ꝯtra Chr̄m arguētē incrudelitatē ip̄oꝝ in Nazareth/duxerūt eū vsq;
ad sup̄ciliū mōtis vt p̄cipitarent eum. Lu.iiij. Quatiunt̄ he nole ad
aures nostras in irrisionē nostrā. Per oēs natōes vulgo dici solet: 3
Gallos añ factū/Italos in facto/Alemanos post factū prudētes esse
Hoc de nobis d̄r/scribit̄ ⁊ famat̄: Aleman guckguck. Est nobis vnū
p̄ciosum epitheton/q̄ veraces simus ⁊ fideles. Sz heu falsitas ⁊ do
losita inualuerūt apud nos. Itaq; fiet vt infima ⁊ fex erim⁹ oīm gē-
tium/hac vbi fuerim⁹ p̄rogatiua veracitatis ⁊ fidelitatis p̄uati. Im 4
propat dn̄s ī euāgelio filijs Zebedei hodie eoꝝ imprudētiā: Nescitis
q̄d petatis. Assimilant̄ rursus in speculo nr̄o nō sine ludibrio ⁊ irrisio
ne p̄cipites ei q̄ asino nōdū ꝑfecte strato nitit̄ īsidere/q̄ inter eq̄tandū
cadit: q̄ nō p̄us scit parare sellā q̄ꝫ vult eq̄tare/si is cadit incōsult⁹ risū
mouēs erit stultus. Sz tolerabile essz ridiculū fieri/nisi etiā efficeret 5
odibilē p̄cipitatōis stulticia. Dicit Sapiēs Ecc̄i.ix. Temerari⁹ in ver J
bo odibilis est. Et q̄d miꝝ si p̄ceps ad loq̄ndū sit odibilis? cum exq̄
subito loq̄t̄ qd̄ mēti occurrit/nō examinādo v̄ba: oporteat (p̄supposi-
ta humana fragilitate) q̄ dicat multa incōtinētia ⁊ displicētia audi-
toribꝫ. Ideo ⁊ diligēter admonet Sapiēs dicens Ecc̄s.v. Ne temere 6
q̄d loq̄ris. Sz ais: nōdū q̄s odiuit mihi tumorē (man hat mir noch
kein būl gehaſt) q̄ꝫdiu inde nō ledor aut dānū patior/nihil curo. Pla
ne dānū no deerit ⁊ plaga magna nimis fatuis/nisi mentiat̄ Dauid:
Dilexisti oīa v̄ba p̄cipitatōis lingua dolosa. Et q̄d inde audi. Pro-
pterea deus destruet te in finē: cuellet te ⁊ emigrabit te de tabernacu-
lo tuo ⁊ radicē tuā de terra viuentiū. Ps̄.lj. Notate v̄ba: signate my-
steria. Destruet te in finē: esto hic nō destruaris: q̄ꝑpe q̄ non obstante
p̄cipitatōne in prosperitate incedis/q̄ꝫuis non sine pena q̄tidiana: tan

dem tñ in fine de terra eradicaberis viuẽtiũ alibi: q̃uis hic in bonis
ducas dies tuos. Fleuit Jesus cognoscens futura mala ciuitatis Hie
rusalẽ/in pñtiaꝝ tñ gaudẽtis. Est aliꝰ testis Job.xviij. Precipitabit
A eum ꝯsiliũ suũ/ꝛ immittet in rete pedes eiꝰ. Dic q̃d fecit perire metuẽ
dũ hũc cesarẽ Juliũ sp̃ cautũ/vt in senatu tot vulneribꝫ occumberet:
plane p̃cipitatio. Si em̃ legisset epl'am sibi añ senatũ porrectã/nõ in
terijsset: siq̃dẽ p̃ eã certior redditꝰ erat sup̃ ꝯiuratõe ꝯtra eũ facta. Sꝫ
q̃d exteros recẽsemꝰ? Anteaq̃ꝫ fructũ vetitũ gustauerat Adã: Si p̃
2 spexisset dedecꝰ atq̃ꝫ nephas: De paradisiaco non pulsus gramine nu
dus Exisset facti p̃mia dura lucẽs. Asabel in p̃sequẽdo Abner ducez
3 exercitꝰ Jeboseth p̃ceps fuit: nec voluit desistere ad ꝟbũ ip̃iꝰ Abner: p̃
pter q̃d corruit occisus ab ip̃o Abner.ij. Re.ij. Nicanori amputatuꝫ
fuit caput/lingua ꝛ dextra p̃pt̃ suã p̃cipitatõem.j. Mach.vij. Et Jo
K nathas occidit̃ a Triphone sibi munera exhibẽte.i.ma.xij. Merito
4 cautos nos reddere dñc hec ꝛ alia multoꝝ gesta ꝛ grauissima ex p̃ci
5 pitio dãna inflicta: ne ꝛ nos hac stultitia p̃mamur: q̃n potiꝰ eã excuti
amus: eo q̃ nedũ odibiles ꝛ ridiculosos nos efficit: sꝫ etiã maledicti
p̃ris diaboli ꝛ ĩfamis luxurie filios ꝯstituat. Proijciamꝰ g̃ a nob̃ fa
tuitatẽ hãc ꝛ sapiẽtes efficiamur filij sapiẽ p̃ris: vt h̃ grãm eterni p̃ris
ꝯseq̃mur/ꝛ alibi p̃ ignominiã fatuitatꝫ gl'am et̃nitatꝫ. Ad quã p̃d. ꝛc.

Feria.v.post Reminiscere.xij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's.j. Euangelium.

Decimatertia turma stultoꝝ est luxuriosoꝝ p̃coꝝ (buol nar
ren) h̃ coꝝ nomẽ p̃priũ p̃ter ceteros stultos. Nã oĩs hõ tales
cuiuscũq̃ꝫ sint ꝯditõis stultos appellat. ꝛ q̃dẽ recte: sunt et
em̃. Et cũ stultitia ex oĩbꝫ vitijs nascat̃/p̃cipue tñ ex illa lu
xuria nasci d̃r a btõ Tho. q̃ ꝛ rõem assignat/ quã trãseo. Si q̃s sit inui
dia/auaritia/ira aut alio q̃uis vitio affectꝰ/nõ appellat̃ tñ stultꝰ: sed si
h̃ vitio luxurie fuerit captus/d̃r stultꝰ. Neq̃ꝫ solũ vulgus luxuriosos
L stultos appellat: sed etiã in sc̃ptura sacra h̃ vitiũ stultitia appellat̃. Nã
cũ Amon stuprare nitit̃ sororẽ suã Thamar/ip̃a ait: Noli facere stulti
tiã hãc.ij. Re.xiij. Ceteꝝ q̃uo multa sint gña stultoꝝ: q̃dã sodomite/q̃
dã sacrilegi/adulteri/stupratores ꝟginũ/alij simplices fornicarij: ab oĩ
bus scitũ est: neq̃ꝫ opus resumere que supioribꝫ p̃ me frequẽter dicta
sunt. Et q̃ꝫuis satis noti sint/vt nõ opus esset eis nolas appẽdere q̃bꝫ
noscerent̃: tñ vt seruẽ ordinẽ hactenꝰ obseruatũ/ꝛ sil'es alijs stultis fi
ant/q̃siui ꝛ inueni nolas nõ paucas/q̃s enumerare cursim tm̃ statui.

Prima igit̃ nola est cecitas mẽtis: blintheit des gemüts. Scd̃a ẽ
p̃cipitatio: verwegenheit. Tertia est inconsideratio: vnwarnemlicheit
Quarta nola est incõstantia: vnstetikeit. Quinta est amor sui. Sexta
odiũ dei. Septima affectus p̃sentis seculi. Octaua desperatio futu

ri seculi: Non est mirꝝ/ꝙ in hec octo mala miser ille stultus cadit. Et
qūo? Facit em̄ vehemētia delectatōis quā q̄rit ⁊ cui inheret/ꝙ totus
absorbet̄ ad talia: ⁊ ꝑ ꝯsequēs sua rō ⁊ volūtas deornat̄ ⁊ impedit̄/vt
eis debite vti nō possit. qn̄ em̄ inferiores potētie vehemēter afficiunt̄
ad sua obiecta/ꝯsequēs est ꝙ supiores vires impediant̄ ⁊ deordinent̄
in suis actib⁹. Impedit̄ igit̄ p̄mo in intellectu/in simplici intelligētia/
vt nesciat app̄hēdere finē bonum: ⁊ sic ꝓdit nola p̄ma/cecitas mētis.
Sic Dan̄.xiij. Spēs decepit te. Scd̄o impedit̄ rō eius in ꝯsiliando
de his q̄ sunt ꝓpt̄ finē: ⁊ sic ꝓdit scd̄a nola/p̄cipitatio. Mouit nolam
hanc Parmeno apud Terētiū/dn̄o suo q̄renti ꝯsiliū: Que res inq̄t in
se neq; ꝯsiliū neq; modū vllū h;: eā ꝯsilio regere nō potes. Tertio im-
pedit̄ rō sua in iudicādo de agēdis: sic̄ de senib⁹ luxuriosis d̄r: Auerte
rūt sensum suū/vt nō recordarent̄ iudicioꝝ suoꝝ. ⁊ ꝓdit nola tertia/
inconsideratio. Quarto impedit̄ rō/ne exequat̄ id qd̄ decreuit esse fa-
ciendū: ⁊ ꝓdit nola incōstantie: quā quatiebat q̄ p̄us/dicēs volenti re-
cedere ab amica: Hec v̄ba vna falsa lachrymula restinguet: quā vix M
vi exp̄ssit ⁊c̄. Quinto impedit̄ ⁊ sua volūtas/vt nō appetat debitū fi-
nem/s; indebitū. s. delectatōem quā inordinate appetit: ⁊ ꝓdit nola q̄r
ta/amor sui. Seq̄t̄ hāc mox nola q̄nta/odiū dei: inq̄tū. s. ꝓhibet dele
ctatōem ꝯcupitā. Appetit media ꝑ ꝯsecutiōe finis sui īdebiti: ⁊ ꝓdit
nola septima/affectus p̄ntis seculi: in q̄. s. vult frui voluptate. Seq̄t̄
mox octaua nola/desperatio futuri seculi: qꝛ dum mens detinet̄ car-
nalib⁹ delectatōnib⁹ nō curat ꝑuenire ad sp̄uales/sed fastidit. Habes
nolas octo: ⁊ vbi emisti? A mercatore vno q̄ appellat̄ sctūs Gregori⁹:
p̄ciosus vtiq; mercator. ⁊ in qua officina? in libro.xxxj. moraliū. ⁊ eas
limauit sctūs Thomas in.ij.ij. Vis audire ⁊ alias nolas.

Nona nola: turpiloq̄a. Plane ex abūdātia cordis os loq̄t̄ Matth.
xij. Inde est ꝙ luxuriosi quoꝝ cor est turpib⁹ delectōib⁹ plenū ⁊ ꝯcu-
piscentijs/de facili ad turpia v̄ba ꝓrumpunt.

Decia ē v̄ba scurrilia. Facit luxuria ꝓcū (bulhertz) incōsideratū et
p̄cipitē: iō ꝓrumpit in v̄ba leuit̄ ⁊ incōsiderate dicta/q̄ dn̄r scurrilia.

Undecima nola: v̄ba ludicra (guot schwenck) Querit luxuriosus
delectatōem: ⁊ v̄ba sua ad delectatiōem ordinat: ⁊ sic ꝓrumpit in ver-
ba ludicra.

Duodecia nola est: stultiloq̄a/p̄ferēdo v̄bis suis delectatōes q̄s ap N
petit q̄buscūq; alijs reb⁹. Facit h̄ in eo cecitas mētis vt ꝑuersas sn̄ias
ꝓferat v̄bis suis. Et vn̄ he q̄ttuor nole: ex Isidoro: q̄s tn̄ btūs Thom̄.
splēdidas suis expositōib⁹ quēadmodū audisti effecit.

Vis adhuc alias? Tredecima nola/suspitio. Decimaq̄rta/zelus: nō
p̄t h̄re riualē. Decimaq̄nta/ꝯtentio: rursum pax: vt ait Terē. Decima
sexta: secreta q̄rere (winckel suochen) nequā q̄rit angulū. Decimasepti
ma adulari (schmeichlen) Decimaoctaua/ꝓmittere: pollicitis q̄libet eē

diues pt. Decimanona insusurrare/heimlich rumen. Uicesima/irri-
dere/lieblechlen. Uicesimaprima: manus scalpere(hend kratzen) Uice-
simascda: pedibꝫ calcare(füstretten) sed cautū nō est: q̄ ꝓpe cū te puta-
ueris calcare pedes femine/pedes calcas mariti. Uicesimatertia: colo
res vestiū mutare. Precipe ei(inq̄unt) vt colorē hūc pferat. Hi sunt q̄
ꝛ varias vestes deferūt: nullū ex eis vides cui calige nō tegant oras ti
biaꝝ circa calceos: q̄cūq; hꝫ patulas tibias circa oras calceoꝝ ꝓcꝰ nō
est. Uicesimaq̄rta(hoffieren) ꝓponūt feminis cibos ꝛ pgustāt. Uicesi
maq̄nta: inuerecūdia(vnschemig) Uicesimasexta(frech) Uicesimase-
ptima: carmina de venereis ꝛ nulla alia cātant. Uicesimaoctaua irri
sui sunt(spoettig. Et vñ nole hec ex officina nr̄i barbitōsoris: cuius di
ctamē vobis anno supiori ꝓduxi: ꝛ apud vos manet: quē legite. Q; si
plres hr̄e volueris/intra officinā ꝓpriā/ꝛ teipm ꝯsiderato: ꝛ multo plres
repies. Et tātū de pmo. Circa scdm de figura Ueneris/q̄ eā vete-
res descripserūt: in q̄bꝫ scare voluerūt mores ꝛ miserias ꝓcoꝝ. Repe
rio q; eā h mō figurauerūt. Feminā nudā in mare natātem: ꝛ in ma/
nu sua dextera ꝯcham marinā gestantē: q̄ rosis erat ornata: a colūbis
circūuolātibꝫ comitata: Uulcano deo ignis rustico turpissimo in ꝯiu
giū assignata. Añ quā tres astabāt iuuēcule nude: q̄ tres gratie voca
bant: quaꝝ duaꝝ facies ad ipam ꝯuerse erāt: vna vo in ꝯtrariū vte-
bat. Cui Cupido filius suus alatus ꝛ cecꝰ assistebat: q̄ sagitta ꝛ arcu
Apollinē sagittabat: ꝓpter qd ad matris gremiū turbatus puer ꝛ ti-
midus fugiebat. Et cur ita figurabāt? Plane vt mores ꝛ miserias ꝓ-
coꝝ venereoꝝ scarent. Uultis audire qualiter? Primo Uenus figu-
rabat femina: q; (bulhertz) habet femineū cor/instabile ꝛ semp muta-
bile vt femina: quēadmodū in iiij. nola. Secūdo nuda depingit: ꝛ nu
dos q̄ illā imitant psepe facit: ꝛ q; luxurie crimē ꝛ si in longū pseueret
occultū: tandem dum minus arbitrant obsceni ꝓcedit in publicū/oī
palliatōe remota: vt ait Bocacꝰ. Est(si non erro) ꝓuerbiū/q; amor ta
lis occultari vltra quartale vnius anni non possit. Tertio in mari na-
tantem: ꝓfecto vt infeliciū amantiū amaritudinibꝫ immixtā vitam ꝓ
cellis agitatā varijs/ꝛ eoꝝ naufragia crebra demonstrent. Uis audi-
re in mari natantē? audi Plautū in cistellaria talem ꝓcum describen
tem. Credo ego ait/amorem pmum apud hoīes carnificinā ꝯmentū:
hanc ego de me ꝯiecturam domi facio: ne foras querā q̄ omnes homi
nes supero atq; anteeo cruciabilitatibꝫ animi/iactor/crutior/agitor/
vexor/vi amoris totus miser examinor/feror/differor/distrahor/diri-
pior: ita nullam mētem animi habeo: vbi sum/ibi nō sum: vbi nō suꝫ/
ibi est animus: ita mihi omnia ingenia sunt: qd lubet non lubet: iaꝫ id
ꝯtinuo: iam amor lassum animi ludificat/fugit/agit/appetit/raptat/re
tinet/iactat/largit: qd dat non dat: deludit modo: qd suasit/dissuadet:
qd dissuasit id affectat: maritimis modis mecū experit: ita mecū fran

git amantē animū. Hec Bocacius. Quarto gestat in manu dextra P
ꝯcham marinā (expositōem Bocacij dimitto) cū q̄ canit (Ein krum
Jacobs muschel als ein horn) Siq̄dem vult sp̄ esse in choreis/in can
tibꝫ ⁊ letitijs: ⁊ ad se alios vt itidē faciāt vocat: excitat choreas/ꝯui-
uia/q̄tinus ꝯueniāt filij Veneris. Quinto rosis ornata: ei rosas (vt ait
Bocacius) dicūt esse in tutelā datas: ꝯgrue q̄dē/eo ꝙ rubeāt atq̄ pū
gāt: qđ q̄dē libidīs ꝓpriū esse videt. Nā turpitudine sceleris erubesci-
mus/⁊ ꝯscie pcti vexamur aculeo. Et sicut ꝑ tēpusculū rosa delectat/
paruoq̄ tp̄is lapsu marcet: sic ⁊ libido parue breuisq̄ delectatōnis/⁊
longe pnīe causa est: cū in breui decidat qđ delectat/⁊ qđ officit vexet
in longū (ein kurtz fastnacht ein lange fast) Sexto a colūbis circūuo-
lātibꝫ comitata (ein kūt tuben) sunt em̄ ei colūbe ait Bocaciꝰ/in tute-
lā date: q̄ sūt multi coitus/⁊ fere fetatōis ꝯtinue: ⁊ libidinosi sub tute
la sunt luxuriosoꝝ: plane sequunt ille colūbe gregatum luxuriosum.
De his colūbis sermo spēalis in tractatu de morte factꝰ est (wiltu ha
ben din huſ suber/so būt dich vor pfaffen/münchen vnd duben. D.
diener. V. vetterē. B. blotzbrüder. E. ertzet. N. neger schnyder. Se-
ptimo vulcano turpi ꝯiuncta. Aliq̄n turpissimi hoīes admittunt a fe
minis: q̄ ꝓpe ꝙ alios quos cuperēt ꝓmptos non hn̄t: ⁊ nō incendio cō/
sumit domus: si em̄ aqua deerit/cū fimo extingui nitit. Octauo tres Q
habet assistentes iuuēculas ⁊c. ipe sunt tria vitia/auaricia/voluptas
⁊ infidelitas. Due sūt ad eā ꝯuerse/auaricia ⁊ voluptas: nimiꝝ q̄ꝫdiu
loculi fuerint referti/⁊ ꝑsona delitijs apta/tam diu erit accepta. Por-
ro his deficiētibꝫ faciē ab ea auertimus. Vtiq̄ manifestū est qꝛ ꝑsone
luxuriose carnalitas nos diliget rōne voluptatis/auaricia rōne lucri/
⁊ cupiditatis. ⁊ iste sunt q̄ꝝ facies ad nos sunt ꝯuerse. Infidelitas v̄o
nos eijcit ⁊ faciē a nobis v̄tit rōne pauptatis vel p̄dilecte alteriꝰ for-
mositatis. Tūc dicimus: Traditus sum obliuioni tanq̄ꝫ mortuus a
corde: ⁊ auertisti faciem tuā a me/⁊ factus sum ꝯturbatus. Nono ha-
bet filiū Cupidinē/⁊ luxuria ꝯcupiscentiā ꝓducit: Profecto ꝓci in iu
gi sunt ꝯcupiscētia. Decimo filius eius puer est/non vir. Siquidem
luxuriosi semp̄ pueriliū sunt moꝝ: nihil virilis/nihil magnifici ex eis
audit. Vndecimo alatus depingit: Amor em̄ talis volare ⁊ subito se
trāsferre videt. Constat em̄ ꝙ homo subito ⁊ sine deliberatōe amore
alicuius ꝑsone solet inflāmari: sed non diu ꝑmanet hic amor. Duode
cimo cecus est. Et q̄ꝫ cecus sit ꝓcus/dictū est in p̄ma nola. Nescit etiā
quid agat ꝓcus: ⁊ vbi se ingerat amor aduertere non videt: qꝛ solet se
ponere in pauperē sicut in diuitē/in turpē sicut in pulchrū/in religio
sum sicut in laicū. Porro ꝑ amorem solent hoīes excecari. Amor ma
lus rectum iudiciū nescit: ait Sene. Tredecimo sagittas habet aure-
as ⁊ vncatas in vna pharetra/⁊ in alia obtusas/⁊ plumbatas in alia R
pharetra: ⁊ amor quosdā vulnerat. Quartodecio Apollinē sagittat,

Et amor ille viros aliqñ iustos sagitta tentationum qñqꝫ vulnerat ⁊ transfigit. Fitqꝫ vt iuxta poetā: Hereant in pectore vultus.

Habetis iam frates mei quēadmodū veteres mores ⁊ miserias ꝓcoꝝ ⁊ hoꝝ stultoꝝ descripserūt. Uñ ⁊ merito nos ꝯcitari debemus vt
1 custodiamus nos ab hac magna stulticia: nos inquā oēs. Quippe ꝙ nemini parcat vt dictū est: eq̄ sub purpura ⁊ pannis reꝑit: vt ait btūs Hierony. Nec est q̄ se abscōdat a colore eius: ꝗ oib ab ea cauendum:
2 Fugiamus fratres mei stulticiā hanc: q̄ est animi humani turbatiua:
3 q̄ tales em̄ sunt/ nunq̄ꝫ puꝝ hñt gaudiū. Noli te frater subdere tāte seruituti/ vt ad nulla opa efficiaris ammō aptus. q̄ eiusmodi est neqꝫ dei neqꝫ sui est: qꝛ cor suū nō habet. Fornicatio ⁊ ebrietas auferūt hoī cor
4 ait ꝓpheta. Ut q̄d honori tuo nō parcis? Non est vitiū ꝙ ita vt fornicatio hoīem infamet: vitia carnis sunt maxime infamie. Si capt⁹ nō
5 es/ age gr̄as deo: ⁊ caue: qꝛ nisi caueris vix cappā depones/ si ea indua
6 ris. Si cappat⁹ es/ roga deū ⁊ nitere vt exuaris. Et q̄d agam inq̄s vt absoluar? feruco/ vulnerat⁹ sum sagitta hac de q̄ dixisti: incensus sum ⁊ ardeo amore: feruet olla: ꝯtinere nō possum: q̄d faciā ne ebuliat ⁊ effluat? Hoc fac quod cocus facere solet in tali casu: aut em̄ aquā olle infundit: aut de lignis subtrahit: aut ollam ab igne elongat: ita ⁊ tu facito. Primo si ferues igne luxurie/ aquam infundito. Recurre ꝑmo ad aquā frigidā/ quā sup te ꝓijce. ad lrām qđ quēdā sctōꝝ fecisse legimus. Uel scđo ad aquā lachrymaꝝ. Uel tertio ad aquā tribulationū. Aque multe nō potuerūt extinguere charitatē (das wasser got über die koerb) Recipe disciplinā vel pungere fortiter: vel trahe tibi pilos barbe vel capitis. Uel q̄rto ad memoriā tribulationū: si nō vis adhibere tribulatōis pñtiā/ saltē adhibeas eius memoriā: vt cogites de penis q̄ debent pctō luxurie: siue etiā cogites mortē: statum in quo caro post mortē erit futura. Uel q̄nto aquā sapie salutaris: ad hāc currāt docti. Plane q̄ sursum est sapīa/ primū q̄dē pudica est: i. pudicū reddēs. Ama sacras lrās (ait Hiero.) ⁊ carnis vitia nō amabis. Ratio est ſm b. Thomā. ij. ij. q. clxxxviij. ar. v. qꝛ auertit aīum a cogitatōe lasciuie: ⁊ carnē macerat ꝓpt studij laborē: ſm illud Ecc̄i. xxxj. Uigilia honestatis tabefaciet carnes. Sic sic fac ⁊ extinguet. Scđo subtrahe ligna de igne: subtrahe tibi de cibo ⁊ potu: ſm em̄ ligna silue exardescit ignis: ꝑcipue de illis gñib ciboꝝ ⁊ potuū q̄ inflammāt ad luxuriā: vt sunt fortia vina ⁊ acuti saporis. Sūt nimiꝝ hec nō q̄liacūqꝫ ligna ad nutrimētū luxurie: sed sunt q̄si facule ardētes ad eā incēdendā. Tertio ollam ab igne remoue. Elonga te ab igne luxurie. Sic fieri iubet sctūs Paulus. j. Coꝝ. vj. Fugite fornicatōem. Et q̄dē ꝯsulte: cū alijs em̄ vitijs (vt ait btūs Ambrosi.) ꝑt expectari ꝯflictus. Hāc fugite ne
T approximetis: qꝛ nō ꝑt alit meli⁹ vinci. Sic sic igit vince ignē. Sꝫ ais Nō est ignis h vt alter ignis: īfernalis ē/ ⁊ extingui nō ꝑt vt ali⁹ ignis:

est ignis sancti Anthonij. Fac ergo qđ hi q̄ igne tali incensi sunt face-
re solēt: inuoca deū ꝑ deuotissimā orōem. Qui em̄ patit̄ morbū illū q̄
ignis infernal' dr̄/alicubi facit se deferri ad ecc̄am btē ꝟginis Parrhi
sius: alicubi ad sctm̄ Anthoniū: nec ide recedit donec curatus sit. Et
tu itidē facito/cū te senseris ꝑcussum telo cupidinis inflāmato: ꝯuer-
taris toto corde ad deū ⁊ ad sanctoꝝ suffragiū: neq; clamare cesses q̄
usq; sanitatē receꝑis: qua adepta redde quotidie ꝓ gratiarūactōe ali-
quē censum vel seruitiū in signū liberatōis: q̄ scriptū est: Eruam te ⁊
honorificabis me. Cauendū tñ est in hac ꝑte a temerarijs votis. Spe
cial'r aūt beatissimā ꝟginem inuoca: q̄ sicut est amatrix mūdicie in se/
sic ⁊ in alijs: ⁊ ei seruias spēal'r. Proculdubio si q̄s tanto ardore q̄re-
ret curatōem ab isto igne infernali/quāto q̄rit curatōnem ab illo: vix
esset q̄n impetraret. Hunc modū extinguendi ignē docuit nos Sapi
ens Sapie. viij. quo ⁊ ip̄e vsus est: Ut sciui (inq̄t) qm̄ aliter nō possuꝫ
esse ꝯtinens/nisi deus det (⁊ hoc ip̄um erat sapia/scire cuius esset hoc
donum) adij dominū/⁊ dep̄catus sum illum. Et tu igit̄ instar illius
recurre ad dñm in tuis tentatōibꝫ/⁊ suos sanctos: eos inuocādo dili
genter ⁊ deuote: ⁊ ab incendio hoc liberaberis/qđ ex telo cupidinis q̄
ꝑcussus fuisti passus es. Q, si vis p̄uenire/ne te sagittis suis ignitis
cupido ꝑcutiat: fac qđ prudētes facere solent/dum timēt ꝯtra se mit-
tēdas sagittas aut speras bombardaꝝ. illi nō manēt in eodē loco stā-
tes/sed obliq̄ incedunt de vno loco in aliū: nō directe incedūt/neq; ma
nent stātes: al's cito ꝑcuterent̄. Et tu honesta occupatione semꝑ sis in
tētus: q̄ Ocia si tollas/periere cupidinis arcus. Querit̄ Egistus q̄re
sit factus adulter: Ratio in ꝓmptu est: desidiosus erat. Semꝑ aliq̄d
boni facito (ait btūs Hieronymus) vt te diabolus occupatū inueni-
at. Rogemus dñm.

Fer. vi. post Reminis. xvi. Mar. Die scti Ciriaci.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium.

Decimaquarta turba stultoꝝ est p̄sumptuosoꝝ de miseri-
cordia dei: quos appellare volo (genſnarren) rōem audie
tis. Et vt eosdē cognoscat̄/ꝓducā nolas q̄bꝫ dinosci pñt.
Prima nola est: sup̄ miscđia dei sperare. Sed ais: hoc
nō est signū fatuoꝝ/sed bonoꝝ: Beati oēs q̄ sperāt. Rñdeo ꝙ sunt tri
plices sperātes sup̄ miscđia. Quidā penitētes de pctis/ꝯtriti de p̄te-
ritis/bñ ꝓponentes de futuris: sicq; sperāt sup̄ miscđia dei: ⁊ hi nō sūt
de hac turma. Alij sunt q̄ volūt in suis pctis ꝑmanere vsq; in finē/et
nihilominus sperāt se saluādos ꝑ dei miscđiam: hi sunt ꝑniciosissimi
⁊ grauissimi pctōres: q̄ in spm̄sctm̄ peccant: hi hñt potissime nolam
hanc in cappis suis. Sunt tertij peccātes sup̄ miscđia dei hoc modo
ꝙ peccāt: ⁊ tñ intendūt dimittere pctā ⁊ penitere. Hi fatui sunt ⁊ pec

cant grauiter: non tñ in spm̄sctm̄: q̄nimmo min⁹ peccāt q̄z si sine hac
intentōe aliqñ penitēdi peccarēt: q̄z non hñt tam obstinatā in pctō vo
x lūtatē. vez spēal'r habebūt nolam. Noli frater dicere aut in hoc spera
re/q̄z deus ꝓ te passus sit: ⁊ chr̄ianus sis baptizatus de numero ecc̄e:
sicq̄z te regnū possessuꝝ: ⁊ diaboli potestatem euasuꝝ in iudicio: etiaz
si in peccatis mortuus fueris. Scito quia iustus est iudex ⁊ ꝟm leges
iudicabit. Lex est q̄ p̄cia rez nō ex affectu nec vtilitate singuloꝝ/sz cōi
ter fungunt̄. Item alia lex: q̄ arbor illius soli censet̄ in quo viuit ⁊ in
quo radices habet: ⁊ nō illi⁹ in q̄ videt̄ ꝯsistere ⁊c̄. De his vide sum-
mam p̄dicantiū. v. vij. xix.

Secūda nola est asserere q̄z peccare sit naturale ⁊ hūanū. Naturale
est/inq̄unt hi fatui. Quare ḡ voluit deus talem facere naturā/si illud
qđ natura req̄rit pctm̄ est? Rñdeo frater/ꝟm triplicē naturā in homie
ꝯsiderādam. Est em̄ in hoīe natura gñalis siue animalis: q̄ est corp⁹
cum suis appēditijs sensualitate. s. breuiter om̄e qđ ꝯmune habemus
cum bestijs: illo modo est de natura hoīs. Et ꝟm hāc naturā loq̄ndo
ꝯcedo q̄ fornicatio sil'r ⁊ alia pctā sint naturalia: sic. s. q̄ hō ad ea incli
nat̄. Non tñ seq̄t̄ ideo non esse pctm̄: non em̄ seq̄t̄: ad coitum inclina-
mur natural'r: ideo non est pctm̄. al's seq̄ret̄ q̄ fractio ieiunij esurien-
ti nunq̄z esset peccatum: item negatio fidei ꝓ ꝯseruatōe vite ⁊c̄. Nō em̄
volūtas ꝯformans se inclinatōi naturali semp̄ est recta. Est in hoīe se
cūda natura sua rō siue anima rōnalis: ⁊ est eius vera natura. Et ꝟm
hāc dico q̄ pctm̄ nō est naturale/sed ꝯtra naturā: q̄z ꝯtra rōem q̄ sem
p̄ ad optima dep̄cat̄. Est ⁊ tertia natura in hoīe indiuidualis: q̄zuis
pene coincidat cū p̄ma/tñ ꝓpt̄ simplices nūeranda. Per hāc intellige
tu frater singularē ꝯplexionē hoīs/sit a parētib⁹/ab influētijs ⁊c̄. Et
ꝟm hāc sunt q̄dā pctā naturalia: q̄z ad ea q̄dā singul'r inclinant̄: sed ꝓ
pter hoc nō excusant̄ a pctō/cū possint huic inclinatōni resistere: neq̄z
necessitent̄. Noli ḡ frater decipe teip̄m/ita paralogizans: pctm̄ est na-
turale/ḡ nō pecco: q̄z sp̄ vel est antecedēs falsum/aut ꝯsequētia mala:
vt ptz ex dictis.

Tertia nola est: se fundare sup̄ ꝓuerbio: Deus regnū celoꝝ ꝓ anseri
y bus nō fecit. Sunt q̄ dicūt: deus celū non fecit ꝓ anseribꝰ: sicq̄z sup̄ h̄
peccant ⁊ sperant. Sed rñdeo illis qđ sepenumero rñdi: q̄ vez q̄dē/
neq̄z ꝓ porcis ⁊ asinis/q̄ illi possidere debeāt: nō est illis corona regni
debita: q̄zuis coronatus porcus in speculo vestro sit depictus. Sz ste
mus in sn̄ia tua quā ꝓtulisti ꝓ te vt putas/sed ꝯtra te reuera. Conce-
do q̄ anseribꝰ regnū celoꝝ factū nō sit: tene qđ dixisti: ⁊ ex v̄bis tuis
iudicaberis o serue nequā: q̄z neq̄z tu sic sperans sup̄ miscđia dei celū
intrabis: faciam vt sit gladius quo p̄fodiaris/quod vt clipeum in de
fensionē tu ⁊ obiecisti (den gensen ist das hymelrich nit gemacht) non
anseribꝰ factū est regnū celoꝝ: ⁊ qūo ḡ tu te speras intratuꝝ? O anser

(O ganſ) Sum ne ego anſer: vtiqz t anſere ſtultior. Anſeres cū im- 1
petunt a cane latrāte/exiliūt in flumen: ſicqz ſe tutos putātes exultāt.
Et tu o anſer vane ſperas ſup miſcōia dei: cū audis p̄dicatorē canē
latrātem ꝓtra pctā t tuā p̄ſumptōem vanā: mox ꝓfugis ad fluuiū et
aq̄s voluptatū/rides/exultis t extēdis alas/nihil curās latratus p̄di-
catōis. Audite. Anſer vno oculo (vt vulgo dr) videt in lagenā/alio in 2
celū. Et vtinā tu ſaltē vno oculo in lagenā t tenebras inferni t abyſſū
diuine iuſticie t ſeueritatis p̄ſpiceres: t nō i ſolā dei miſcōiam. Anſer
portās ſpicā in ore/incedit ſine cura. Et tu ſpicā ꝓſolatōis mūdane ſi- 3
ne cura t ſollicitudine futuroꝝ circūfers: incedis ſtolid⁹ t ꝓtētus bis.
Anſer ſup fimario ſedēs in ſtercore/quāto pl⁹ radijs ſolarib⁹ pfundit 4 Z
tātomagis fetores de ſtercore emittit. Et tu o anſer quāto ſol diuine
miſcōie pl'es radios bñficioꝝ tibi immiſerit/te expectādo tot annis: p
te incarnat⁹/paſſus: p tot radijs miſcōie ſibi rñdes in maiori fetore
pctoꝝ q̄ dimittere nō vis/ſz ꝓtinuare: t quātomagis tibi bñfacit/tāto-
magis ꝓtra eū fetorē (vt dixi) emittere geſtis de tuis pctis/in eis pma
nēdo. Anſer cū cāpane terroris pulſant (ſo man ſturm lütet) nihil ti- 5
met. Et bi fatui ad ꝓminatōes t tonitrua borrēda dei oīpotētis ni-
hil tremūt. Diſcedite a me maledicti in ignē eternū. Neſcis adhuc q̄a
anſer (o ganſ hyrn) ſtolide t inſenſate: Anſer in fornace in tenebris im 6
pinguat: bñ paſcit vt occidat. Et bi fruunt bonis hui⁹ mūdi: t a dia-
bolo ſine ſollicitudine/quā ingereret meditatio iuſticie diuine t timor
dñi paſcunt: vt tādē dū minus cogitāt nō ab boīe/ſz a diabolo infer-
nali lupo ꝓſummant: q̄s collo ap̄phendit in fine vite: p̄mittqz vt clama
re nō poſſint p oīoez ꝓfeſſionē. Quē lupū p ſua mēbra adulatores. ſ.
p̄dicatores ſuos ſp eiſdē blādiētes libēter audierūt in vita ſua: alijs ve
ris dei vitatis p̄dicatorib⁹ ꝓemptis/immo oditis. Sūtqz t fuerunt
de numero hoꝝ auditoꝝ q̄ depingi ſolēt ſub figura anſeꝝ/audiētiuz
lupū p̄dicātē in cappa t eoſdē rapientē. Anſer incedit q̄ſi ebri⁹ t ſtoli- 7
dus. Et o tu truncken ganſ/ſchlotterkopff/tibi accidit quod ebrio.
Ebrij putant ſe duas cādelas videre/vbi nō eſt niſi vna: t dū vnā ex
tinguūt credētes aliā ſufficere/in tenebris remanēt: q̄ nulla alia ſup-
eſt: q̄ facto admirant dicētes: t vbi eſt alia cādela? Ita nimiꝝ diuitijs
t delitijs/bonorib⁹ aut alijs pctis inebriati/nō ſolū duas/ſed multas
eſſe luces paratas putāt: dicentes illud. ij. Regum. xxiij. Multe miſe
ricordie eius. Itaqz omnes alias miſcōias a deo ꝓceſſas in natiuita-
te Chriſti t paſſione: in bonis nature/fortune/gratie t longe vite extin
guunt: eiſqz abutunt male viuendo: eſtimantes miſcōias in puncto
mortis ſup eos paratas. Sed fallunt plane: eiſqz accidit in fine quod
nonnullis q̄ ita diu trufando/garrulando t potando lumen ſuū ꝓſu-
munt q̄ in tenebris cubant. Sic illi in tenebras exteriores p̄cipi in in-
ferno manēt iacētes: tūcqz admirātes q̄rere poſſent: Vbi ſunt miſeri-

cordie tue antiq dñe/ille.s.qs fuisse credebamus? Noli g frater causam tuā ponere(vffblaw enten vnd genk)sicut dici solet.

Quarta nola est:precedentiū pctā recitare. Quidā nouerūt recitare ex biblia z historijs gesta antiquoz dicētes:qz a seculo boies peccauerūt:neqz sit nouū.itaqz suā sup hoc excusare volūt malitiā:Sed miseri negligūt qđ z ibidē scriptū est/quēadmodū etiā puniti sint pctōres Scriptū est qz sodomite peccauerint:sed z annotata est horrēdissima pena pluuie ignis z sulpburis. Sic de Pharaone/sic de filijs israel in deserto z post:sic de pctis regū/q̄z regna desolata sunt:vt romanorum/iudeoz. Vide si placet in speculo tuo fatuoz:z ꝯsonat euāgeliū hodiernū p oīa. Ideo auferet a vobis regnū. Q, si aliq b penas euaserint/b erat maxima coz pena:qz alibi eo acerbi⁹ ꝑpetuo punientur. Dicit em̄ Mach. Etem̄ multo tpe nō sinere pctōribꝫ ex ſnia agere/sz statim vltiones adhibere/magni bñficij est iudiciū. Et Valerius: Lento qdem gradu ad vindictam diuina ꝓcedit ira. Inde ait Psalmista:

B Dedisti metuentibꝫ te ꝓcatōem/vt fugiant a facie arcus. Qui diu tendit arcum/eo fortius ꝓcutit. Sic deus diu parcens arcū fortius tendit. Nō g gaude/qz sagittā alibi ꝓ corpus z aiam mittet. Noli g tristari si b puniris:est signū miscōie dei. Gregorius vir mire innocētie putabat se diligi/qz merebat argui.

Quinta nola est:adhuc lōgam sperare vitā. Est hic digitus nō dei sed diaboli:q falso ꝯsolat stultos illos. Cane ne credas medico:decipit te ꝓculdubio:tangit tibi pulsus trib digitis/z ad quemlibet ait: qa coz habeas recēs. Primus digitus.s.index:illo te tangit/cū tibi ꝓponit pctā alioz/sicut iā audisti: Eia inqt/etiā alij grauius q̄z tu peccant:sis g boni cordis z spei. Sed o fatue qualis ꝯsolatio/si tu z alij tecū in infernū descenderint? Tangit alio longioz digito/ꝓmittēs tibi vitā longā. Eia(inqt)es ꝯplexionis optime:oēs tui gñis senes facti sunt z longeui:iuuenis es:z multi in iuuentute pctōres in senectute boni facti sunt:fruere delitijs in iuuētute:adhuc satis cito venies in ꝑfectioꝛ etate. Tacet neq̄z ille:qz z multi z maioꝛ ꝑs nō se emēdat in senectute:sed in pctis suis pereūt. Tangit vltimo digito/q tact⁹ fuit in ꝓma nola:qz misericors est deus/facilis ad placādū. Vez q̄dē bisq eū q̄rūt in vitate z ad eū ꝯuertunt:sz z iustissim⁹ est/vindicās delicta patz vsqz in q̄ntā gñatōem. Deus vltionū ē ignis ꝯsumēs/furēs ⁊c.

C Sexta nola:in vltimo suspirio penitere. Dicūt:Quacūqz hora ingemuerit pctōr vita viuet:z nō recordabor oīm pctōz. O q̄t perierūt: q ꝓ būc pontē volucrūt trāsire: vnū legimus saluatū i euāgelio:z plane miraculū erat in gratuitis:qđ factū est cū eo q pepēdit ad lat⁹ dei. Stulte trahit b in exemplū:quasi difficile z raz sit in nouissimis vere penitere:nemo ignorat/nisi q nō legit btm̄ Augustinū z Scotū ei⁹ dictū declarantē sup magistro in .iij. snia, z q nō legit btm̄ Hieron;

in suo trāsitu dicētē: Vix de centū milib⁹ hoīm q̄ꝝ mala vita sp̄ fuit: vnus meret̄ a deo hr̄e indulgētiā. Lege ibidē dicta durissima b. Hieronymi ꝯtra eos q̄ pniam vsq̄ ad extrema differūt. Nolite frēs mei fatui effici hui⁹ gn̄is/in maximo p̄iculo vos ꝯstituēdo/p̄ pnīe dilationē ⁊ hāc vanā spem: q̄n poti⁹ ꝯuertimini ad dn̄m deū vestꝝ in toto corde vestro/pniam agētes de pctis: tūc tūc enim sentietis miscdiam dei sup̄ vos. Plane bn̄placitū est dn̄o sup̄ timētes eum: ⁊ in eis q̄ sperant sup̄ miscdia eius. Rogemus deū ⁊c̄.

Sab. post Remin. xvij. Mar. dies. vi. Gertrud

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's. j. Euangelium.

Decimaq̄nta turba stultoꝝ edificantiū (buw narrē) dinoscūtur hi nolis septem.

Prima nola est edificare imp̄fecta. Sūt q̄ incipiūt edificare/⁊ p̄ defectu pecunie p̄ficere neq̄unt. Sūt vtiq̄ hi stulti. Sapiēs em̄ volēs turrim edificare/p̄us sedēs ꝯputat sumptus q̄ necessarij sunt/si habeat ad p̄ficiēdū: ne postq̄ꝫ posuerit fundamentū/ ⁊ nō potuerit p̄ficere/oēs q̄ vidēt incipiant illudere ei dicētes: Quia h̄ hō cepit edificare/⁊ nō potuit ꝯsummare. Luce. xiiij. Stulti hi penā suā hn̄t/cū eos contus fatuitatis eoꝝ in bursam p̄cutit ⁊ ab alijs irridenť: quāto satius fuisset alienā emisse domū antiquā/ etiā alieno clipeo insignitā: q̄ꝫ p̄priam edificare niti ⁊ deficere: aut etiā p̄fecisse maioribꝫ expēsis q̄ꝫ empta esset hmōi dom⁹. Dicit̄ vulgo: Qui domum emit inuenit: q̄ edificat eā emit. Nō oīm est oīa sua ⁊ tot q̄t Lucullus apud Plutarchū p̄ficere edificia.

Secūda nola est: edificare multa. Sunt q̄ incipiūt ⁊ p̄ficiūt/⁊ multa edificāt in om̄i vico: neq̄ se inde stultos volūt reputari. Sed ve nō est dissimulāda hec stulticia quā deus ꝯminatōe grādi ꝯdēnat ⁊ odit diuinaq̄ sapia declinat: q̄ venit vt nos suis op̄ibꝫ institueret q̄d facere vitareq̄ deberem⁹: Ecce Chr̄s dn̄s sapia eterna venit in hūc mūdū: ⁊ nedū nō multas/sed nec vnā habuit domū p̄priā in natiuitate sua: p̄ domo habuit diuersoriū/in morte sepulchꝝ/in vita sua nō habuit vbi caput suū reclinaret. Matth. viij. Audi tonitruū dn̄i conto p̄cutientis. Ve q̄ ꝯiungitis domū ad domū Esa. v. Detestor ego sup̄biā Jacob ⁊ dom⁹ ei⁹ odi. Amos. vj. Magna p̄uersitas amare q̄d de⁹ odit. Et Amos. iij. Percutiā domū hyemalē cū domo estiua: ⁊ p̄ibūt eburnee domus: ⁊ dissipabunť edes multe.

Tertia nola est: edificare magna. Magnas domus ⁊si nō multas edificāt q̄dam: ⁊ neq̄ hoc ex antiq̄s sapiētibꝫ ortū est/sed a stultis. Antiq̄ em̄ p̄decessores/si Juuenali credit̄/ in arboribꝫ habitabāt optima tp̄a ducētes sine defectu. Et Romulus q̄ꝫuis totā extruxerit Romā/ in p̄ua tn̄ habitauerat domo; vt ait Ouidius p̄mo lib. fastoꝝ. Sic et

3 Romani antiq̄ in casulis/autores Romani imperij. Sed q̄d hec recē
seo extraneos adducens: cum de christianoꝝ familia non desint infi-
nita exempla habitantiū in arboribꝫ/spelūcis ⁊ petris ⁊ montibꝫ: quo
rum dignus nō erat mūdus: vt ait Paulus. Et de q̄dam eremita le
git̄: q̄ habebat hospitiū ad modū sui sepulchri: cū imp̄ator interrogas
set eum/cur hospitiū ꝯmensurasset corp̄i suo. Rn̄dit: sufficit hoc hoī
morituro: sic p̄ueni sepulchꝝ. Et addidit idē: Melius ꝓsilit̄ de tugu
rio in celū q̄ꝫ de palatio.

Quarta nola est: edificare sumptuosa. Non edificas multa nec ma
gna/sed mediocria: q̄ edificas nimis p̄ciose ⁊ sumptuose edificas: ideo
1 nola hac insigniris. Fleuit stulticiā hāc sumptuositatis btūs Paulꝰ p̄
mus eremita: siq̄dē visitatꝰ ab Anthonio q̄siuit: an adhuc christiana
religio ritus gentium in edificijs sumptuosis imitaret̄. Et audito q̄
sic/flens deplanxit hanc sup̄fluitatem: ꝯquestus homines tante vani-
tati deditos: cum christianoꝝ deberet esse coarctatio dicentiū: Nō ha
2 bemus hic manentē ciuitatē: sed futuram inq̄remus. Mira fatuitas
cū vita hoīs breuior nunc sit q̄ꝫ antiquoꝝ: ip̄i tn̄ magis sumptuosas
F domus volūt habere q̄ꝫ antiq̄ habuerint. Ip̄i s̄m Hieronymū sic edifi
cant: quasi semp̄ victuri sint. Sic aūt comedūt ⁊ bibūt/quasi cras mo
3 rituri dicētes: Comedamus ⁊ bibamus: cras em̄ moriemur. Non sic
Abraam/non sic Isaac ⁊ Jacob: sed in casulis vilibꝫ habitabant. Fide
(inq̄t Apl's Heb. xj) Abraam demoratus est in terra ꝓmissionis tanq̄ꝫ
in aliena: in casulis habitando cū Isaac ⁊ Jacob/⁊ coheredibꝫ repro-
missionis eiusdē: expectabat em̄ fundamēta habētem ciuitatē: cuiꝰ ar
tifex ⁊ ꝯditor est deus.

Quinta nola est: edificare delectabilia. Vis delectet te habitatio
domus tue q̄ ad sensum tactus ⁊ visus: oīa depicta intus ⁊ foris tur-
pibꝫ ⁊ allectiuis imaginibꝫ: sed ⁊ arma ꝓ vanitate ostentanda: porro
in tactu/balnea/varia estuaria ⁊c̄. ⁊ alia suauia oīa ad manū ⁊ in ꝓm-
pto vt sient/fons canalibꝫ in coq̄nam dirigit̄: ⁊ alia sexcenta talia mol-
lia. Sed nunq̄d ⁊ hec stulticia est? vtiq̄ꝫ. Quid stultius q̄ꝫ pulchꝝ sta
1 bulum. s. habitaculū corp̄is habere velle: ⁊ de domo ꝯscie in q̄bꝫ deus
⁊ anima tua debēt habitare/nihil curare? Corp̄is domus ornata est ⁊
pulchra ꝓ corp̄e. Ceteꝝ ꝯscia neglecta inde ibi manere non potes: nul
libi peius ⁊ asperius sedet q̄ꝫ in sua ꝯscia/ibi pungit̄. Inde est q̄ secuꝫ
manere non potest. Signum ꝯpositi animi est secum posse ꝯsistere:
ait Seneca. Inde euagatōes ille ad exteriora/ad ludos/ad spectacula
ad garrulatōes/curiositates/⁊ cetera oblectamina sensuum: q̄r animꝰ
secum in ꝯscia manere non p̄t/domo sua turpi/spinosa vitijs ⁊ pctis q̄
eum pungunt ⁊ remordent. Fac purga te o frater: mūda ꝯsciam: or-
na eam ꝯfessione: ⁊ ornabit eam dn̄s gratia sua ⁊ v̄tutibꝫ. Attamen si
fetor non omnis ablatus fuerit/nihil mireris; hec sunt reliq̄e peccato-

rum/que cum gratia stare possunt:neq; mox expurgant/sed indies p G
exercitia ꝯtinua ꝟtutū. Vides si in stubella aliqua quātumcūq; pul-
chra aliquādiu reseruata fuerint ea q̄ ad culinā spectāt:fetor inde con
tractus nō cito inde extrudit:manet p annū aut tres quousq; tandem
euanet:sic ⁊ hic. Non ḡ terrearis/si post pniam tenteris. Noli igit fra- 2
ter esse stultus vt in via hic pulchras domos corpi edifices:⁊ anime
domū hic ⁊ alibi negligas in patria:⁊ lapides ornes/pulchros efficies
perituros:paupes aūt lapides celestis hierusalez pallidos/deformes
⁊ tenues esse pmittas. Nolas has tres de multitudine/magnitudine/ 3
⁊ delectabilitate quatit singulariter ⁊ simul dñs p Hieremiā cap.xxij
Ve qui dt:edificabo mihi domum latam ⁊ cenacula spaciosa.ecce
magnitudo nola vna. Qui aperit tibi fenestras:alia nola delectabili-
tatis. Et facit laq̄aria cedrina:ecce nolam sumptuositatis. Pingitq;
synopide:iterꝫ delectabilitatis nola. Est synopis color rube⁹ inuētus
in Synopide ciuitate Ponti:vñ ⁊ nomē sumpsit color ille.

Sexta nola est:edificare cū aliorꝫ iniuria(mit ander leūt vnbillichē 1
schadē)rapiēdo vel retinendo. Sunt q̄ de rapina ⁊ alijs iniuste acq̄si-
tis edificāt:non euadēt tales fatui maledictōem dei ⁊ hoim. O(dicūt
homines quos defraudauit)de meis pecunijs hoc edificauit:maledi
catur. Sed ⁊ a deo maledicent:ad illorꝫ lapidum ⁊ aliorꝫ que in hu-
iusmodi edificijs ponunt accusatōem in nouissimo iudicio:qui con-
tra eos clamabunt. Accusabunt siquidem dominū domus apud de-
um. Abacuk.ij. Lapis de pariete clamabit:lapis qui inter iuncturas 2
est respondebit. Sed ais:absit vt de rapinis aliorꝫ edificem:non ha-
beo nolam:de meis em̄ edifico bonis iuste acq̄sitis. Sed vide frater H
q̄ iuste retentis:⁊ in edificando/non in pascendo pauperes expositis.
vide ne iniuriā facias pauperi:q̄uis non in rapiēdo vt edifices/tñ re
tinēdo qd̄ pauperi debes. Sunt plane q̄ in his lapidibꝫ pecuniā effū
dunt/q̄ cum terra ⁊ secula transituri sunt:sed non in viuis lapidibꝫ q̄
voluunt sup terram:ex q̄bus magni regis ciuitas extruit. Et vtiq; 3
etiam hi hanc nolam habēt. Vtrosq; contus grauissimus diuine sen
tentie ⁊ vltionis pcutiet. Ve(clamat dñs p ꝓphetam Hieremiā vbi su
pra)qui edificat domum suam in iniusticia/scilicet siue in rapiendo si
ue retinendo.

Septima nola est:edificare intentōe mala. Fit hoc quādoq; nō ad
necessitatem/sed ad vanitatē. Ipi sunt qui mirꝫ in modum in talibus
gloriant edificijs:eadem ostentant:⁊ si quis extraneus introierit eum
circūducunt:⁊ omnes angulos ei demonstrant:putantes se inde glo
riam magnā ꝯsecutū iri ⁊ reputari. Et q̄ q̄so maior fatuitas/q̄ de ta- 1
li edificio gloriari/tam paruo ⁊ tam cito perituro? O sed diu dura-
bit inquies. Esto/non tamen ꝯcesso:tu tamen non diu durabis. Ita-
q; te pereūte/tibi peribit etiā si mille duraret annis. Sz res est nō par

ua de qua gloriabor/ vt tu asseris: magnifica domus est edificiū eximi
um. Audi nō me (frater) sed Senecā. Si magnū sit an paruū/ dom⁹
(inq̄t) munimentū sit aduersus infesta corpi: hāc vtꝝ sepes erexerit/
an varius lapis gētis aliene nihil interest. Scitote hoīes tam bñ cul-
mo q̄ꝫ auro tegi: ꝯtemnite cetera q̄ supuacuus labor velut ornamētū
I ⁊ decus ponit: memētote nihil p̄ter aīm esse mirabile: cui magno ni-
hil est magnū. Hec Seneca. Uere parui animi est de talib⁹ tpalibus
gl'ari et estimare ea magna. Indue magnitudinē ⁊ ꝯtemne talia. Noli
te pueri effici sensib⁹: q̄ ostētant pira aut poma. Similes vtiq; eis sūt
2 q̄ ostētant edificia/ vestes/ foderaturas inuertēdo: q̄si ex his visis ipsi
debeāt reputari: signū inq̄ꝫ est animi pui. Ostentabāt discipuli Chri-
sto feria tertia post Palmaꝝ lapides templi dicētes: Magister ecce
q̄les lapides ⁊ q̄lis structura q̄si magnū. Sꝫ ꝯpescuit eos dñs ea floc
cifaciēs: videtis lapides ⁊ structuram: dico vobis q̄ non relinq̄t lapis
sup lapidē. Ecce peritura ⁊ pua ea oñdit fore reputāda. Nabuchodo-
sor gloriabat de edificata Babylone. Nonne (inq̄t) hec est Babilon ci-
uitas magna/ quā ego edificaui in domū regni/ in robore fortitudinis
mee ⁊ in gl'a decoris mei? Sed q̄d seq̄bat hanc gl'am? maxima igno-
minia: q̄ translatum fuit ab eo regnum: ⁊ factus ip̄e vt bestia. Dani.
iij. Nemroth turrim edificare nitebat ad celum vsq; ⁊ nomen suum
voluit magnificare: sed ꝯfusio seq̄bat: vñ Babel appellatū fuit. Gen. x
⁊ xj. Non sic nos nō sic: nō in terris/ sꝫ in celis edificare nitamur. Que
sursum q̄rite: q̄ sursum sunt sapite: non q̄ sup terrā: ait Apl's. Peregri
ni sumus in h̄ mūdo/ ⁊ in malitia ꝯstituti sup terrā: non edificem⁹ no
bis domos ad inhabitandū/ sed tabernacula ad deferendū vtpote ci-
to euocādi ⁊ migraturi in patriā ⁊ ciuitatē: in castris q̄ppe sumus: in
alieno militamus: in alieno laboramus. Sed ais: recte suades: bñ di-
K cis: sed cur vos spūales talia etiā p̄mi non facitis? Ecce dom⁹ vestre
1 extructe sunt in alta ⁊ quasi in pallatia: ecce aūt ruinā minant: ⁊ p te-
2 cta pluuie instillant. Sed ⁊ religiosi muros erigūt: mores negligunt.
3 Sunt celle eoꝝ quasi paradisus q̄dam modica ornate. Putabā ego
4 quia circa interiora deberēt esse ita occupati: vt exteriora p̄rsus negli
gerent: ⁊ in celi aspectu potius delectari q̄rere deberēt: in ope manuū
5 dei q̄ꝫ in opib⁹ manuū hoīm. Sic ne btūs Benedictus/ btūs Augu-
stinus/ Francisc⁹/ ⁊ Dominic⁹ cellas ⁊ monasteria habuerūt? Puta-
6 bam ego q̄a regula p̄hiberet talia. Bonū exemplū alijs debebāt dare
A vt cauerent a supfluitatib⁹. Mortui sunt seculo: ⁊ q̄uo nō instar sepul
chroꝝ sunt eoꝝ habitatōes? Quid ad hec dicis? Nescio plane q̄d dicā
Scio q̄ de sctō Bernardo legit: q̄ ip̄e fleuerit cū videret tuguria pa
stoꝝ tecta culmo: similia casulis p̄stinis Cistercien. q̄ tūc incipiebant
habitare in magnis edificijs. Nihil igit dico nisi q̄a omnia collegia et
monasteria viroꝝ ⁊ mulieꝝ/ laicoꝝ ⁊ clericoꝝ/ nobiliū ⁊ ignobiliū/ oēs

status ⁊ ꝑsone oim deniq; hoim plena sunt nolaꝝ fatuoꝝ (hangē vel narren schellen) a planta pedis vsq; ad ꝟticem capitis: ⁊ ꝑ oia veꝝ est ꝟbū thematis ꝓpositū: Stultoꝝ infinit⁹ est numerus. Rogemus igit̄ dñm/ vt nr̄i misereat̄: ⁊ stulticias has cū alijs a cordib⁹ nostris expellat: ⁊ nobis spm̄ sapie infundat: q̄ est bñdict⁹ in secula seculoꝝ. Amē.

Dominica.iij.quadragesime Oculi.xviij. Mar.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs.j. Sine euāgelio.

Decimasexta turba stultoꝝ/potatoꝝ ⁊ gulosoꝝ: prasser/füller/füll narren. Cognoscunt̄ hi nolis multis. L

Prima nola est: hebetudo sensus circa intelligētiā. Facit crapula multos ascēdere fumos de cibis/caput ꝑturbātes: q̄ fit vt acies rōnis ꝑturbet̄. Hierony. Nihil adeo obruit intelligentiā/sicut comesatio ⁊ ebrietas. Sicut luxurie filia est cecitas/⁊ appellant̄ stulti: sic gule filia hebetudo/q̄ minor est: ideo appellant̄ pueri: er ist ein kindt.

Secūda nola est: inepta letitia. Sopito gubernaculo rōnis aīa deordinat̄ in appetitu ꝑ varias passiones/ire/tristicie ⁊ auaricie/spei ⁊ timoris: ⁊ s̄m h̄ diuersimode passionant̄ ebrij: iuxta ꝟsus. Bis sex credatis sunt spēs ebrietatis. In multis p̄mus sapiēs est: alter opimus. Tertius grande vocat: quartus sua crimina plorat. Quintus luxuriat: sextus ꝑ numina iurat. Septimus incēdit: octauus singula vendit. Nonus nil celat/qd̄ clam scit esse reuelat. Scamnū denus amat: vndenus turpia clamat. Cum fuerit plenus vomitū facit duoden⁹. Et hec oīa ꝓpt̄ defectū gubernaculi rōis. Nam sopito nauclero/nauis ad flatū venti ⁊ aque mouet̄ sine ordine: s̄m variā tñ q̄litatē nauis nō equal'r oēs. Sic ebrij iuxta diuersas ꝯplexiones ⁊ habit⁹ acq̄sitos diuersimode deordinant̄ in affectu: g̊ vnus ridet/alius flet: hic irascit̄/ali⁹ est lete mētis. Ponit̄ tñ ꝓ his oib⁹ vna nola. s. leticia mētis: q̄ oēs alie inordinate passiones ad leticiā ⁊ tristiciā ordinant̄: vt d̄r.ij. Ethi.

Tertia nola est: multiloq̄um/loquacitas. Etiā in ꝟbo ⁊ lingua accidit inordinatio. Inde est q̄ diues in lingua punitus legit̄: q̄ crapulā seq̄t̄ loquacitas. Et ideo s̄m Hugonē necesse est vt q̄s sit inter epulas in lingua bene custoditus. M

Quarta nola est: scurrilitas/q̄ a stultis curialitas d̄r.i. iocularitas q̄ risum mouere solet. Plane ꝓuenit ⁊ hec ex defectu rōis: q̄ sicut nō p̄t cohibere ꝟba/ita nō p̄t cohibere exteriores gest⁹. Vide si placet Athanasium Ephe.v.

Quinta nola est: īmūdicia inordīata emissione suꝑfluitatū q̄rūcūq; vel spēal'r q̄ztū ad emissionē semis: sicut exponit glo. Ephe.v. Plane nō solū in aīa sed ⁊ in corpe deordinatōes ꝓpter rōis absentiā ꝯtingūt ructuatōes/vomitus ⁊ ceteri fetores. Has q̄nq; nolas emi in officina

beati Gregorij Moral'.xxxj.⁊ eas tersas ⁊ splēdidas a btō Tho.ij.ij. effectas recepi.

Sexta nola est:comedere p̄prope.Sūt q̄ mane añ debitā horā prādij māducāt sine necessitate infirmitatis vel laboris/aut itineratōnis/ aut alterius legitime cause. Jonathas ꝓpter h̄ fere perijsse legit̄.

Septima nola est:nimis frequēter sumere cibū.Sufficit hoī sano sumere bis in die cibū:frequētior est nocitura corpori.

Qui semel est deus est/bis homo:sed bestia q̄ ter.

Est demon quater:qui quinquies est sua mater.

Octaua nola est:nimis delicata q̄rere. Filij Jsrael carnibꝫ ⁊ epulo epulabant̄ splēdide. Palatū tuum excitet fames/non sapores. Hugo

N Sunt nanq̄ q̄dā q̄ꝝ fauces satis ridicula infirmitate egrotāt:q̄ nisi pinguia ⁊ delicata deglutire nō pñt:sed qñ eis parci ac frugales cibi oblati fuerint/statim aut in digestionez stomachi/aut pectoris siccitatē/aut horripilatōem capitis/aut si q̄ sunt talia ad excusandas excusatōes p̄tendūt. Magna fatuitas in vas corruptū meliora infundere.

Nona nola est:insolita ⁊ incōsueta/rara nouaq̄ req̄rere. Sūt q̄ delitias ⁊ luxū ciboꝝ magna ꝯstantia aspnant̄:sed ab eis iteꝝ nō minori aut tolerabiliori petulātia cōium ciboꝝ vsus oīno respuit̄:noua q̄dē ⁊ insolita ciboꝝ gña exq̄runt.

Decima nola est:p̄ciosa vel sumptuosa req̄rere/non hñdo etiā respectū ad hoc ꝙ sint magis saporosa. Nō lōge abest Cleopatra:q̄ margaritā p̄ciosissimam in ꝯuiuio absumpsit/ vtiq̄ nō sapidam

Undecima nola est:diuersis ferculis vti intuitu delectatōis/non ꝓpter statū vt reges ⁊ īfirmi:sed nō sine dāno. Sic̄ em̄ aliq̄ sūt q̄ diuisa placēt/ꝯiūcta abomīabilia sūt:sic ⁊ ꝯiūctio ciboꝝ nature abomīabilis

Duodecima nola est:nimis studiose p̄parare cibos/etiā nō p̄ciosos quēadmodū filij Heli.j. Reg.ij. Hi ꝯtra morē aīaliū añ cibum rumināt:ideo d̄r epulas ruminat/q̄ ad explēdā gulā vespe delitias p̄parat ait Jsidorꝰ. Sūt q̄(ait Hugo)supstitiosum nimis in p̄parādis cibis studiū adhibēt/infinita decoctionū ⁊ frixuraꝝ ⁊ ꝯdimētoꝝ gña excogitātes:mō mollia/mō dura/mō frigida/mō calida/mō cocta/mō assa:mō pipe/mō allio/mō cimino/mō sale ꝯdita/s̄m ꝯsuetudinē p̄gnantiū mulieꝝ desiderātes. Hi ꝓfecto nō solū arguēdi/sed etiā deridendi sunt:q̄ q̄si caupones ad oēm clepsidrā eliciēdi gustus gr̄a palatū extē

O dūt. Scd̄m illud scti Bernardi in apologia sua dicētis. Quis em̄ dicere sufficit q̄t modis(vt cetera taceā)sola oua v̄sant̄ ⁊ vexant̄:quāto studio euertunt̄/subuertunt̄/liquant̄/durant̄/diminuunt̄:⁊ nūc q̄dez frixa/nūc assa/nūc farsa/nūc mixtim/nūc singillatim apponunt̄: vt q̄d aūt hec oīa/nisi vt soli fastidio ꝯsulatur ⁊c.

Tredecima nola est:supflua comedere sup̄ necessitatē: vt Sodomite Ezech.xvj. Sed sentiūt fatui hi penā. Hierony.em̄ ait: Pluuia il-

la optima est q̄ sensim descēdit: subitꝰ aūt t nimis p̄ceps imber arua subuerit. Simil'r nimius cib⁹ nocet.

Decimaquarta nola est: nimis auide t ardēter comedere: sicut Esau lenticulā. Signū auiditatis est/tremor manuū ciphū t bolū tenentium: effusio vultus exterioris sup cibaria cū toruis oculis/quā comitatur effusio vultus interioris sup escam: q̄ est q̄n sic animꝰ ad cibum ardore trahit'/vt aliq̄d cogitare non sinat.

Decimaq̄nta nola est: inordinatio in scindēdo panē/masticādo cibū t sumēdo: etiā ad sanitatē corpis quāto cib⁹ honestius t ordinatius ingerit'/tanto facilius t salubriꝰ digeritur.

Decimasexta nola est: brachia erigere (quot bossen triben) Sunt q̄ cū ad edēdū ꝓsiderint/inq̄eta q̄dam agitatōe t ꝓfusione mēbroꝝ/interantiā animi sui designāt: caput excutiūt/brachia erigūt/manus in altū expādūt: t nō sine magna turpitudine: q̄si totū epulū sint absorpturi/ingētes q̄sdam conatus t gestus indecoros ostendūt.

Decimaseptima nola est: oculis t manib⁹ circūcurrere. Sunt qui vno loco sedētes oculis t manib⁹/q̄ ꝓpe t q̄ longe oia circūcurrūt: sit' panes ꝓminuūt: vina in calices t pateras effundūt/discos in giꝝ circūducūt: t velut rex sup obsessam ciuitatē assultū facturus dubitant vbi p̄mū expugnatōem aggrediant'/dū simul in omni pte irruptiōem facere ꝓcupiscunt.

Decimaoctaua nola est: curiose q̄ in mēsa sunt inspicere. Nō decet (ibi n̄cipue) vt ipudēter ea q̄ apō alios agūt circūlustrādo aliq̄s pspiciat. iz vt potiꝰ pudice demissis lumib⁹/ea tñ q̄ sibi apposita sit attēdat

Decimanona nola est: mēsam fedare. Quidā iter comedēdū dū scutellas ornare volūt/q̄drata ferculoꝝ frustra adipē siue saginā superatā distillātia mēsalib⁹ inuoluūt aut supinꝫciūt/donec tēpꝰ cuiscē ratis interioꝝ ea q̄ remouerāt in p̄stinū locū reponāt.

Vicesima nola est: digitos poculis immergere. Sunt alij q̄ bibēdo mediotenus digitos poculis immergunt.

Vicesimap̄ma nola est: vnctas manus ad vestimēta sua detergere/t rursus ad cibaria tractāda redire.

Vicesimasecūda nola est: piscari in scultella. Alij sunt q̄ nudis articulis coclearis vice olera sua piscant'/ita vt in codē iure t manus ablutōem/t venter refectōem q̄rere videantur.

Vicesimatertia nola est: morsellū cibarijs immittere. Sunt q̄ semicorrosas crustas t p̄morsas collirīdas cibarijs iterādo infigūt/t reliq̄as dentiū suoꝝ offas facturi in poculis dimergūt.

Vicesimaquarta nola est: digitos inter sumendū cibū ori ꝓfundius immergere/t cibū ori q̄si farcimen esset faciendū certatim ingerere.

Vicesimaq̄nta nola est: panē ore interere (mit dem mul inbrocken) quasi os vicem cultri gerat,

Vicesimasexta nola est: panē ore acuere/cū ouū veniet edēdū. Sūt
Q q̄ p̄usq̄ intingant scissum panē ouo/dentib⁹ eum p̄acuant.
Vicesimaseptima nola est: cum crepitu vitri aut poculi bibere (es
muos ryssen das das glas kracht) Mentior si nō ex eis q̄ erāt arctissi
me religionis ꝓfessores audierim hūc dū biberint fieri crepitū.
Vicesimaoctaua nola est: bibere cū lachrymaꝝ effusione.
Vicesimanona nola est: bibere vt inde ex angulis oris ꝑ barbā de-
fluat vsq̄ in oram vestimenti eius.
Trigesima nola est: bibere cū suspirio ⁊ quasi defectu anhelitus.
He sunt fratres alie nole q̄b⁹ fatui huius gn̄is pn̄t dinosci: q̄s labo
re nō ꝑuo emi ⁊ inq̄siui ex summa v̄tutū Lugdu. Hugone de sctō Vi
ctore ⁊ alijs. Non tn̄ ita q̄n sciam esse plures alias: veꝝ ex his in noti-
ciam alioꝝ facile poterit ꝑueniri: dum q̄s mores suos ⁊ suoꝝ diligen
ter ꝯsiderat. Sz nosse nō sufficit: q̄n poti⁹ nitēdū est stulticiā hāc exter
minare: q̄ tanta mala (q̄ recitaui) inferūt: ebetudinē videlz sensus/ma-
las passiones multas: sed ⁊ multiloq̄um/garrulitatē ⁊ immūdiciam.
Eq̄dem paꝝ esset si h̄ sisteret: nimiꝝ etiā nocet passim corpi ⁊ aīe/fa-
me ⁊ reb⁹ (leib vnd sel/eer vnd guot) Dic mihi q̄so ⁊ vn̄ est/ꝙ in tam
opulēta ciuitate ⁊ optimo loco sita tot pauꝑes ciues repiunt? Nō ꝓfe
cto aliūde q̄ꝫꝙ crapule ⁊ potatōi indulgēt in stubis quas ꝓmptas ha
R bēt ad oēm voluptatē. Et q̄uo inq̄s ex his patiunt damna? Hoc mō
q̄r absumūt lucra p̄terita/negligūt pn̄tia ⁊ impediūt futura. Preteri
ta inquā lucra absumūt: exponere em̄ optet plaꝓpardū vnū aut dena
rios octo ꝓ prādio/q̄s p̄us lucratus est. porro die illo quo manet in
ꝯuiuio ociosus/negligit denarios sex/aut. xij. domi: sed ⁊ famuli negli
gentiores sunt in ope. tādem impedit ne crastina ita feruēter ⁊ libēter
intēdat labori sicut si p̄die voluptati nō intēdisset. Nimiꝝ ebrius fact⁹
cogit mane serius surgere. Quid multa? est ꝓuerbiū: Post multa fe-
sta nō succedit bonus dies laboris. Taceo ꝙ vxor p̄uabit alimonia cū
tota familia. Inde ꝓuenit vt q̄ diuites sunt artifices depauꝑent: ⁊ q̄
pauꝑes sunt nunq̄ ditescāt: ⁊ hec q̄dem corpis nocumenta. Q, detri
mētū honoris ⁊ fame inde ꝓueniat/in patulo est: quēadmodū em̄ ebri
osi infames fiūt ridiculū oīm/nemo est q̄ nesciat: nam ⁊ oēs eū puerū
appellant. Porro de aīe ꝑiculo dico: q̄r illo neglecto ꝙ castiget gastri-
margia/frustra vita spūalis attētat. Dr̄ q̄r minimū bonū sit ieiuniū:
Esto/tn̄ maxime necessariū: sicut facere ignē minimū ē in arte coquē
di/⁊ tn̄ maxime necessariū: nisi em̄ h̄ feceris/frustra ad coquēdū te ac-
cinges. Tandē de corpis dānis: vides q̄ꝫ cito senescāt/cecent/titubēt/
paralisi ⁊ apoplexia ꝑcuciant/surdastri efficiunt. Veꝝ de his oīb⁹ au
di q̄d dicat in ꝯpendio btūs Augusti. Ebrietas (inq̄t) aufert memori
am/dissipat sensum/ꝯfundit intellectū/ꝯcitat libidinē/inuoluit linguā
corrūpit sanguinē/oīa mēbra debilitat/vitā diminuit/⁊ oēm salutem

exterminat: ⁊ ve qdem. Quid em̄ Noe illū viꝝ disciplinatū q̄ annis 1
sexcētū pudēda sua nō legit̄ patefecisse/ridiculū effecit filio suo Chaz?
plane vinū.i.ebrietas(prassen)ait Hierony.ad oceanū. Quid Loth/ 2
quē turpissima illa ⁊ a deo maledicta Sodoma puertere nō potuit/ S
vt lubricus fieret/lubricū vt filias cognosceret effecit? ebrietas(prasſ-
sen) Quid sctissimo illi Joāni caput āputauit? ꝯuiuiū ⁊ ebrietas He- 3
rodis ⁊ ꝯuiuaꝝ. Quid filios isrl̄ ad idololatriā ⁊ choreā añ vitulū in
duxit? Sedit ꝓpl's māducare ⁊ bibere ⁊ surrexerūt ludere. Quid tan- 4
dem diuitē in infernū intrusit? qꝛ bonus soci⁹ erat(vnd tranck als ein 5
gesell: darumb sitzt er in der hell) Excute g̊ nolas o frater/ne ⁊ tu pe-
reas. Et qūo? Unico cultello abscinde illas oēs. Et qd̄ est illud? h̄/vt
finē ꝓpter quē māducare debes attēdas: ⁊ s̄m exigētiā huius finis me
dia modereris rōnabil'r. Et q̄s finis manducādi? vt viuere possis: et
exercere opa debita ꝑ dei gl'a/⁊ salute aīe tue: nō vt delecteris. Scd̄m
hoc igit̄ tantū ⁊ totiēs ⁊ taliter comede quātū hic finis exigit: Si vl-
tra citraq; feceris peccabis. Rogemus dn̄m.

Fer.ij.post Oculi.xix. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

DEcimaseptima turba stultoꝝ ē ꝯtemptoruꝫ pauperꝝ(gelt
narren) Sūt q̄ pauꝑes ꝓpter pauꝑtatē ꝯtemnūt: diuites
aūt magnificant. Dinoscunt̄ aūt hi ꝑ septē nolas.
Prima nola est: pauꝑes nō honorare/sꝫ diuites. Nul- T
lum honorē pauꝑibꝫ/sꝫ diuitibꝫ ꝓpt̄ diuitias p̄cise exhibēt. Stulti vti 1
q; nesciētes debitā honoris cām: q̄ v̄tus est s̄m Aristotelē/nō diuitie.
O v̄tus inq̄ꝫ ꝓpria vel aliena: ideo honorant̄ p̄lati ꝓpt̄ v̄tutē dei ⁊ cōi
tatis/q̄ꝝ vicē gerūt: ⁊ domini parētesq;/qꝛ participiū hn̄t diuini do-
minij ⁊ pauꝑtatis: ⁊ senes/qꝛ signū hn̄t v̄tutis: ⁊ diuites/qꝛ potiorem
locū hn̄t in cōitate/his respectibꝫ lꝫ honorare: nō āt ꝓpt̄ diuitias. Al's 2
notant̄ ab apl'o Jacobo de ꝑsonaꝝ acceptōe: d̄t em̄ cap.ij. Nolite frēs
mei in ꝑsonaꝝ acceptōe habere fidez dn̄i nostri Jesu christi gl'e. Etem̄
si introierit in ꝯuentū vestꝝ vir aureū anulū hn̄s in veste cādida: in-
troierit aūt ⁊ pauꝑ in sordido habitu. et intēdatis in eum q̄ indut⁹
est veste p̄clara: ⁊ dixeritis ei: tu sede h̄ bn̄. Pauꝑi aūt dicatis: Tu sta
illic: aut sede sub scabello pedū meoꝝ. Nonne iudicatis apud vosmet
ip̄os: ⁊ facti estis iudices cogitationū iniquaꝝ? Vide Tho. in quodli- 3
bet.x.ar.xij. Hoc miꝝ in modū detestat̄ b. Hieronym⁹ in trāsitu suo.
Non(inq̄t suis discipulis) plus diuitē honoretis q̄ꝫ pauperē/nisi meli
or sit: q̄nimmo(vt verius dicā) multo plus pauperē honoretis: relu-
cet em̄ in pauꝑe imago Jesu christi/in diuite aūt mūdi. Omnes nos
sumus ex vna carnis radice geniti: oēs inuicē sumus membra in vno
corꝑe/cuius caput est Jesus christus. Quid g̊ plus honoris meruit

diues ⁊ potẽs/q̃ꝫ paup̄: forte qꝛ diues est ⁊ potẽs. sed si h̄: q̃re diuitias in seculo detestamur: quare mũdi gl'am ꝯtemnẽdã p̄dicamus: hec ille Contrariũ faciũt hi fatui q̄ p̄honorant diuites: sed aliter erit in nouissimis: fiet em̄ sicut de gallina ⁊ falcone: quoꝝ vnus alteri in vita p̄ponit̄/post mortem econtrario.

V

j Secũda nola est: paupib⁹ non credere/ sed diuitib⁹. Est vulgatũ ꝓ-
2 uerbium: qꝛ diuites hn̄t fidem in cista: tantũ igit̄ credũt alicui quãtũ pecunie hꝫ in pera. Testis est Isidorus. Paup̄ dũ nõ hꝫ qd̄ offerat/nõ
3 solum audiri ꝯtemnit̄/sed etiã ꝯtra ꝟitatẽ oꝓprimit̄. xj. q. iij. pauper. Sed. ff. de testib⁹. l. iij. ⁊. iiij. q. iij. §. testiũ. inq̄rit̄ de testiũ paupt̄ate. Cynus tñ in. l. si q̄s ad. C. de epi. ⁊ cle. vult q̄ ꝓbo ⁊ honesto pauperi pl⁹ credẽdũ est q̃ꝫ vsurario diuiti. Sꝫ ꝓfecto paꝝ de honestate curat̄.

j Tertia nola est: paupes in ꝯsiliũ non vocare: paupes foras. Si hodie Salomon viueret ⁊ diues non esset/sꝫ textor paup̄ qualis erat san-
2 ctus Seuerus/in senatũ nõ reciperet̄. Vulgo d̄r: multa perit in sapia in vtero paupis: q̃si cerebꝝ habeant diuites in pera/sicut lanij sup̄ pe-
3 ram. Non sic resp. Romanoꝝ/q̄ diu paupib⁹ rusticis fuit recta. Sed ⁊ regna multa de paupib⁹ exorta: vt in speculo tuo fatuorum. Et (vt Apuleius scribit) regnũ Romanoꝝ ex pastorib⁹ ortũ est: saniora ꝯsilia deinde paupt̄as administrauit q̃ꝫ diuitie. Docuit hoc ⁊ Curi⁹ Dendatus ⁊ Fabritius: q̄ nõ pecuniã sed gl'am habere voluit: asserẽs Romanos nõ pecuniã q̃situros/sꝫ quẽadmodũ pecuniã vincere possent. Porro Aristoteles/Socrates/Homer⁹/⁊ alij multi philosophi pauperes/iusti/docti.

j Quarta nola est: pauperes nõ inuitare/sed diuites. Sunt q̄ pauperes ꝓrsus negligũt/penitus de eis curam agẽtes nullã: diuites autẽꝫ
X hebdomodatim in orbem inuitant ꝯuiuia magna parãdo/paupe an-
2 te ianuam clamãte ⁊ algente. Non sic docuit dñs. Cũ (inq̄t) facis prãdium/noli vocare amicos tuos/neqꝫ fratres tuos/neqꝫ cognatos/neqꝫ vicinos/neqꝫ diuites: ne forte ⁊ ip̄i te reinuitent/⁊ fiet tibi retributio Sed cũ facis ꝯuiuiũ/voca paupes/debiles/claudos/⁊ cecos: ⁊ btũs eris. quia non habent retribuere tibi: retribuet̄ em̄ tibi in resurrectio-
3 ne iustoꝝ. Luce. xiiij. Hoc tñ sane intelligendũ est/vt Thomas in ꝯtinuo/⁊ Lyra dicũt. Si em̄ vocent̄ p̄dicti ꝓpter charitatẽ nutriendam/meritoriũ est. Si ad lasciuiam aut gulam exercendam/peccatum est. Si ꝓpter liberalitatem quandam seu vrbanitatem/indifferẽs est: ⁊ potest bene fieri ⁊ male: ꝓut ad finem vlteriorẽ ordinat̄/q̄ potest esse bonus vel malus. Vide ꝯtinuum beati Thome/quod valde bonum est super hoc textu.

j Quinta nola est: paupeꝝ amicitiam declinare. Sunt q̄ non q̃runt amicitias paupeꝝ/sed soloꝝ diuitum: multos amicos habẽt diuites/sed paucos pauperes; amici diuitũ multi. Prouerb. xiiij. Nec mirꝝ qꝛ

sicut mala herba crescit in tritico/ita ficti amici cū diu tibꝫ: ⁊ sicut ra
musculi circa arborē. Quibꝫ comiter respōdit q̄dam pauꝑ factus epi ⁊
scopus: q̄ ex multis ad se venientibꝫ ⁊ dicentibꝫ se eius esse amicos ⁊
parētes q̄siuisse fert̄/cuius etatis essent: ⁊ ip̄is veritatē sue etatis re-
spondentibꝫ aiebat: Nō p̄t esse ꝙ sitis amici ⁊ parentes mei/⁊ ꝙ sitis tā
te etatis: qꝛ heri nullū habui amicū vel parentē q̄ se talē oñdit: ḡ ami
cus meus vel parēs nō p̄t esse nisi hō vnius diei. Ad minus ꝯcludere ⁊
potuit ꝙ nō erāt amici hoīs: qꝛ idē hō fuit añ q̄ ⁊ tūc: sꝫ nō habuit cā-
dē fortunā: ḡ amici fuerūt fortune: de q̄bꝫ Prouer. xix. Diuitie addūt
amicos plurimos.

Sexta nola est: de sola pauꝑtate q̄relā facere ⁊ de nullo alio. Sūt ⁊
q̄ dicūt eis nihil aliđ deesse nisi pecuniā: ⁊ hi ꝓculdubio fatui s̄m Se
necā: cū eis plusq̄ꝫ dicere possint deficiat: h̄ p̄cipue deficit sibi/qꝛ nō no
uit ꝙ plus ei deest q̄ꝫ nouit. O stulte nescis defectū intellectus tui: q̄a ⁊
plenus ignorātie ⁊ erroris: nescis curuitatē tui affectus ⁊ volūtatis in
om̄e malū ꝓcliuoꝝ. Nescis te ꝓrsus exortē oīm gr̄aꝝ ⁊ v̄tutū: vbi ti-
mor tuus/humilitas/mansuetudo/⁊ charitas: ⁊ alie v̄tutes q̄ꝝ oīm
ꝑniciosum habes defectū: ⁊ hec vt dixi maxime gestas/nō cognoscere
egestatē. Clama ne cesses ad dñm: Illumina oculos meos ne vnq̄ꝫ ⁊
obdormiā in morte: ne qñ dicat inimicus meus/p̄ualui aduersus eū.
Illustra faciē tuā suꝑ seruū tuū: ⁊ doce me iustificatōes tuas. Resipi
sce ⁊ noli adhuc esse stultus.

Septima nola est: pauꝑtatem in omnibꝫ odire ⁊ abominari. Sūt ⁊
q̄bꝫ pauꝑtas omnia etiā optima facit insipida q̄ de se al's sunt sapidis
sima/instar musce: q̄ escas quātūcūqꝫ sapidas efficit (si iciderit) nause
abiles. Sūt amabilia in hoībꝫ pulchritudo/fortitudo/sanitas/nobili ⁊
tas corꝑis/ars/sapīa/⁊ ꝓbitas animi: vbi musca pauꝑtatꝫ affuerit/se-
mouent̄ ⁊ vilipēdunt̄. Prodit (exēpli gr̄a) puella pulchra nobilis ⁊ ꝓ- Z
ba/nubilis: si pauꝑ/mox ab ea resilit̄. Primū q̄đ q̄rit̄ est de censu: de ꝓ
bitate nulla fit mētio. Sic de scia/arte ⁊c. Sed q̄d hec in mediū ꝓdu ⁊
coꝛcum ⁊ eterna sapīa Christus dñs/vt hodie in p̄ambulis euangelij
dictum est: ⁊ si laudatus ⁊ receptus esset a suis gentilibꝫ Nazarenis:
mox tamen vbi pauꝑtas eius ⁊ parentes venerant in mentem resilie-
runt: ⁊ scutellam hanc plenā gratie ⁊ v̄itatis ⁊ sapīe thesauro ꝓpter
muscā pauꝑtatis semouerūt dicentes: Et nunq̄d hic est fabri filius?
Sic deniq̄ꝫ legit̄ de Romanis in eoꝝ gestis: ꝙ viros magnificos dei
ficare solebant. i. in numero ascribere deoꝝ/qñ gētiles erāt pl'es deos
colētes. Hi ḡ audiētes de Christi miraculoꝝ fama/in ꝯcilio ip̄oꝝ di
sputantes tractabāt: vtꝝ in numero esset ponēdus deoꝝ. ⁊ diffinituꝫ
fuit ꝙ nō: qꝛ nō haberet in posteꝝ cultores/eo ꝙ pauꝑtatē p̄dicauit:
quā vnusq̄sq̄ꝫ natural'r fugit. Hoc determinauerūt ignorātes ipsum
deum ⁊ dñm: de quo ꝓphetatū fuit Zach. ix. Iste pauꝑ ⁊ ascēdēs suꝑ

asinum/q̃ est in vnũ diues ⁊ paup̄: ⁊ ideo cultores suos habebit quos
⁊ ditare potest: qꝛ facile est in oculis dei subito honestare pauperem.
Eccl̃i.xj. Ueꝝ alia causa assignat̃ de nõ assumẽdo Chr̃m in numero
deoꝝ/illa videlꝫ: qꝛ p̃mũ de hoc nõ ad totũ senatũ/sꝫ ad imp̄atorẽ re-
latio facta fuit. Sic sic igit̃ pauꝑtas ⁊ pauꝑes ꝯtemptibiles sunt ab
his fatuis q̃ pecuniã v̄tuti p̃ferũt. Noli frater facere hãc stulticiã/re-
1 spice ⁊ sanioris efficieris animi. Noli ꝯtemnere q̃s deus eterna sapia
optimus reꝝ estimator tãti facit. Dubiũ añ eius aduentũ esse potuit
A si bona foret pauꝑtas: sꝫ ip̄e dubiũ decidit: ip̄e cui merito credẽdũ est.
Eq̃dem ip̄am bonã esse v̄bo docuit/⁊ op̄e oñdit. Pauꝑ natus in sta-
bulo/pannis inuolutus/de matre pauꝑe/in pauꝑtate viuens/nõ hñs
vbi caput suũ reclinaret/in pauꝑtate moriens/in alieno sepulchro se-
2 pultus. Propter pauꝑes in hũc mũdũ venit euãgelisare pauꝑibus.
3 Pauꝑes in p̃ncipio doctrine sue btõs p̃dicauit: diuites infelices/mi-
seros: bti pauꝑes: ve vobis diuitib̄. Matth̄.v. Luce.vj. Summa
4 sapia christus Jesus pauꝑes sua mẽsa iudicat dignos. Luc.xiij. Et
5 tu adhuc o stulticia eos ꝯtẽnis? Dic mihi q̃s elegit/nõne pauꝑes? Ja
6 co.ij. Quos in socios assumpsit? plane societatẽ pauꝑeꝝ p̃elegit deus
in mũdo isto societati diuitũ. Lu.xiiij. Omnis q̃ nõ renũciauerit oi-
A bus q̃ possidet/non p̃t esse meus discipulus. Noli pauperẽ despicere
sup̄ quẽ spẽalr̃ deus hꝫ respectũ: q̃ꝝ sp̄ est memor. Psal. Non in finẽ
obliuio erit pauꝑis/quoꝝ sollicitus est. Ego aũt mẽdicus sum ⁊ pau
ꝑ: dñs sollicitus est mei. Nimiꝝ p̃ter sciam eoꝝ ꝓ eis vigilat ⁊ sollicit⁹
est. Fert̃ de q̃dam pauꝑe ciuitatis Carnotensis in Francia: qꝛ omni
die de lucro vel de elemosyna solebat vnũ obulũ vltra diei expensas si
bi reseruare/ꝓ q̃ singulis noctib̄ in q̃dam loco hospitiũ ꝯducebat.
Ceteꝝ cum q̃dam nocte obulũ nõ haberet/renuit eum hospita colli-
gere. Eadem aũt nocte accidit totã domũ cũ existentib̄ in ea igne cõ
cremari: qd̃ h̄ pauꝑ crastina vidẽs/manib̄ ⁊ oculis in celum leuatis
gr̃as deo agebat dicẽs: Bñdictus de⁹ q̃ me custodiuit ab obulo/quẽ
si habuissem perijssem. Est verisimile q̄ in vesp̄e qꝛ obulum nõ habu
it murmurauerit: at vbi vidit dei in se sollicitã curã ⁊ ꝓuidentiã/gra-
B tias egit. Et tu o pauꝑ noli murmurare ꝯtra deũ ꝓpter pauꝑtatẽ: co-
gita q̃a si haberes diuitias/incẽdio nõ hui⁹ tp̄alis sed infernalis ignis
perires. Tu aũt hñs obulos ⁊ aureos/time ne eorũdẽ occasione oĩno
maneas in diuersorio hui⁹ seculi ꝑ affectũ/⁊ tandẽ igne pereas: ⁊ noli
eos ꝯtemnere q̃ tales obulos non hñt: qꝛ non eo minores sunt in ꝯspe
8 ctu dei/qꝛ obulis carent. Scito qꝛ aliud eis est refugiũ ⁊ spes. Fact⁹
est dñs (non denarius) refugium pauperi: ait Ps̃. Ip̄e eoꝝ spes/spes
cui innitunt̃/dum tu inniteris baculo arũdineo diuitiaꝝ ⁊ amicoꝝ:
9 quo fracto trãsfigũt te. Noli ꝯtemnere illos q̃b̄ regnũ celoꝝ tribuitur
nedũ ad possidẽdũ/sꝫ etiã alijs dandũ. Facite vobis amicos ⁊c̃. in eter

na tabernacula: Ip̄os scz de q̄bꝫ spēal'r req̄ret in iudicio. Matth.xxv 10
de illis q̄ret quēadmodū tractati sint in cibo/potu/ꝛ alijs. Immo q̄bꝫ
deus iudiciū ip̄m tribuit. Vos q̄ secuti estis me/sedebitis super sedes 11
duodecim iudicātes.xij.tribꝫ Israel. Illi q̄ iam iniuste iudicant̄/p̄mū
tur/ꝛ affligunt̄ a potētibꝫ/durissimo iudicio iudicabūt suos iudices. 12
Illos noli ꝯtemnere quos deus ꝓprio noīe vocat ꝛ agnoscit/dum di
uites ignominiosos nō nominat. Luc.xvj.de Lazaro. Quosq̄ ab an 13
gelis honorabil'r ad locū q̄etis deportare facit.ibidem: Factum est vt 14
moreret̄ mendicus ꝛc̄. Et vt vno v̄bo ꝯludam ꝛ dicam: tanta est dile
ctio dei ad pauperes/vt qd̄ fit paupi sibi reputat fieri. Matthei.xxv:
Quod vni ex minimis meis fecistis ꝛc̄. Ve vobis diuitibꝫ/q̄ ꝯtemni-
tis eos quos sic magnificauit dn̄s: sed ꝛ ve ve tibi o paup̄ si eum nō
amas q̄ tantū te amat/q̄ tot signa amoris tibi ostēdit. Redama o pau E
p̄ amatorē tuū: ꝛ ob honorē eius patient̄ paup̄tatem tuā tolera: ꝛ in
v̄tutibꝫ ducē tuū/regē tuū pauperē imitare: quatenus ꝛ cū ip̄o futu-
rus sis in gloria/q̄ hic in ignominia ei similis factus es: qd̄ p̄stet no-
bis pater ꝛc̄.

Feria.iij.post Oculi.xx. Cartij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl's.j. Euangelium.

Decimaoctaua turba stultoꝝ bifurcatoꝝ (gabel narren) q̄
nitunt̄ duobꝫ dn̄is seruire. Dinoscunt̄ aūt tribꝫ nolis.
Prima nola est: deo ꝛ mūdo velle seruire. Sūt q̄ vtra-
q̄ manu saltare volūt/ad deū ꝛ mūdū manus extēdētes:
cuilibet tp̄i suū tp̄s (vt aiūt) adaptare volētes: q̄ sunt mūdi faciūt in
nūdinis añ carnispriuiū: q̄ dei sunt faciūt in quadragesima ꝛ vigilijs
natiuitatis Christi ꝛc̄. g̃ gabel narren. Impossibile est o fatue qd̄ nite i
ris: breue palliū est/vtrūq̄ operire nō p̄t: ꝛ stratū angustū vtrūq̄ ca-
p̄e nō p̄t/deum ꝛ mūdum: sub quo ꝯp̄hendo ꝛ carnē cū diabolo. Di-
cit dn̄s: Diliges dn̄m deum tuū ex toto corde tuo. Et tu qūo p̄tē da-
bis diabolo siue mūdo? si mūdo seruis/nō toto corde deo seruire pote
ris. vñ ꝛ clamat dn̄s: Nemo p̄t seruire duobꝫ dn̄is. Non potestis ser-
uire deo ꝛ mammone. Vsq̄quo claudicatis in duas p̄tes? Si dn̄s est D
deus/seq̄mini eum: si aūt Baal/seq̄mini illū.iij. Regum.xviij. Vt q̄d
tam misere te discerpis? Trahit te horsum sinderisis (din angeborne ꝛ
erberkeit) ratio/q̄ dep̄cat̄ ad optima: ꝛ fides. Aliorsum trahit te sen-
sualitas/caro/vanitas/sathanas. Miꝝ q̄ non rumperis miser sic di-
stractus: miserere saltē anime tue (iuxta ꝯsiliū Ecc̄i.iij.) sup̄ hac mise-
ria/immo ꝛ corp̄is tui: q̄ sepe anime miseria etiā in corpus vsq̄ redū
dat. Ecce peris totus/ꝛ neq̄ mūdus neq̄ deus te ꝯsolat̄: neutro frue
ris. accidit tibi qd̄ asino hn̄ti pl'es dn̄os/quē q̄libet pascere debebat in
die vicis sue/quo eius op̄a vtebat̄. Sic em̄ fingit̄ tres frēs ꝯduxisse:

porro ꝑmus eo vtens ipm onerabat/non pascendo:cogitans qz frater sequens cum pasturus foret:ieiunū g̃ transmisit ad secūdum:q̃ cogitans qz a fratre pastus esset/neqz cūdem pauit:z ad tertiū simil'r ieiunū misit:qō z tertius simil'r fecit:z ita tandē asinus inter tot dños q̃bus seruuerat periit. Sic plane tibi accidet/vt neqz a deo neqz a mūdo ꝓsolatōem accipias:z g̃ miserere anime tue. Et q̃d faciam:Contine z ꝓgrega cor tuum/z dirige in vnū dñm:ꝓgrega cogitatiōes in deum vt femina gallinc pullos in ollā:z añ te ꝓgregabit vniuersus orbis/sicut añ bn̄dictū:vt b. Grego.in fine dialogi scribit. Consentiant vires tue in vnū/ꝑm euāgeliū hodiernū:Si duo ex vobis ꝓsenserint tē. Elige nouū dñm/nouū seruitū. Recede ab antiq̃/vbi pessimam mercedē/durissimū seruitū habuisti. Quid q̃so est qō inde habuisti: Delectationes/voluptates. Sz nunq̃d putas/z nō felle ꝑmixtas/vt plus fellis haberēt q̃z mellis:Sz q̃d mō habes:Cōsciam lesaz/remorsum eiusdē/reatū pene eterne/dei irā/dānū tpis pditi:z qō adhuc manet z te expectat durissimū est/dānatio eterna. Diu satis supqz mūdo seruiuisti:saltē attēta aliquāto tpe deo seruire:multa attentasti:si non charitas instiget te saltē curiositas/vt nouū seruitū attētes. O sz nō diu manerē in seruitio/mox appellarē:satꝰ est nō incipe q̃z relabi. Audi ꝓsiliū meū salubre/z docebo te quēadmodū diu in eodē seruitio ꝑ manere possis. Mane cū surrexeris ꝓpone firmit':z deo voue z iura erectis digitis q̃ illo die in eā domū ire nō velis in q̃ freq̃nter in pctā cecidisti. Verbi gr̃a:si illic est ꝓsona quā turpiter amas:z sic obserua. Crastino mane itidez facito/z seruato. Sic de ludo/q̃ illo die ludere non velis. Et vt minus ꝑiuriceris/fac hoc iuramētū vel votū in conspectu alicuius ꝓsone:vt etiā si ꝑiurando deū offendere non timeres/saltem hoiem ꝓscium tui iuramenti verearis. Sic facito de alijs vitijs/puto fractōe ieiunij:q̃ illo die frangere non velis. Simil'r fac dieb̄ sequentib̄. Placuit aūt vt singulis dieb̄ solū voueas aut hebdomadis:nec placet vt indiscrete voucas:ideo breue tp̃us tibi statui. Sic plane sine ꝑiculo erit:qz si altero die iurare nō placuerit/poteris omittere. z si penituerit te iurasse/patere solū hac vna die/in qua patientiā habeto. Et vñ hec doctrina:Ex Psalmista/q̃ ait:Iurauī z statui custodire iudicia iusticie tue. Psalmo. cxviij. in Defecit/ad sertā.

Secūda nola est:vni dño deo difformiter(vngleich)seruire. Casu aliter q̃dā deo seruire volūt(ongferd)hodie se in isto/cras in alio exercentes/fluidi z vagabūdi:oia arripiētes/z in nullo ꝓficiētes:oia tentātes z in nullo se ꝓsummantes:fortuite omnia ꝓut occurrunt agētes: cum de nullo in corde se disposuerint/nec sint de aliq̃ deliberati. Ecce ꝑmū cornu(zincken)illius furce. Noli fatuitatē hanc facere:sed oia facias ꝑm quod in corde disposuisti:ad hoc oia opa z exercitia dirigas/vt illo modo ꝓficias/z ad exemplar quod in corde disposuisti ꝓsum-

mens. Omnia (inq̃t dñs Moysi) facito ad exemplar quod tibi mon- F
stratũ est in monte. Tu aũt oĩa stude ꝑficere ꝑm exemplar quod di-
screte in corde disposuisti. Et quod est illud exemplar? q̃uo pingendũ?
Hoc modo vt aliquẽ modũ ⁊ exercitia ꝑ discretã ⁊ diligẽtẽ tui ⁊ ali-
orum discussionẽ arripias: ⁊ cordi tuo fortiť infigas ⁊ imꝑmas/ ⁊ illũ
postea frequẽtes. Si artifex nõ ꝑius in corde suo formã ⁊ dispositõem
domus quã edificatur⁹ est disposuerit/ fabricãs domũ typicã: nunq̃ꝫ
debite domũ exteri⁹ ꝓducet/ vel in debitã dispositõem fabricabit. Ita
oꝑtet vt ⁊ tu tibi exẽplar ꝯponas/ ad qđ oĩa foris agas. Sic de⁹ ꝑma
causa oĩm nõ nisi ad essentiale oĩm reꝝ exemplar ⁊ ideas res ipas in
ꝯgrua dispositõe ⁊ forma ꝓduxit in esse. Imitabilr alij deo seruire vo- ⁊
lũt: puta dũ legũt aut audiũt de alioꝝ exercitijs/ mox ea assumere vo
lũt ⁊ sua posthabere: totq̃ꝫ recipiũt de suis exercitijs ꝯsilia/ q̃t viderit
alioꝝ facta/ credẽtes omni spũi: in nullo stabiles/ in nullo fixi/ sed in oĩ-
bus vagabũdi. Ecce huius furce aliud cornu (zincken) Stultũ plane
hoc ⁊ simiacũ: q̃ vidẽs ocreas sibi incõgruas induit/ sic capiť. Et Da
uid arma Saulis nõ ꝯgruebant. Qui sic iam vnũ/ iam aliũ sequunť
in exercitijs/ similes sunt ei q̃ duos lepores inseq̃ť/ ⁊ tñ nullũ ꝯseq̃ť: si
vnũ seq̃reť/ eũdem ꝯseq̃reť. Qui ex multis balistis sagittare nitiť/ ra-
ro tangit metã. Noli igiť ita facere: sed tale tibi exercitiũ de quo prius G
dixi/ sic disponas cũ discretõe ⁊ diligẽti examinatõe: vt ꝑm illud vsq̃ꝫ
in finẽ posses vitam tuã regulare/ alioꝝ vitam ⁊ exercitia laudans/ nõ
tamẽ assumẽs: vt vult abbas Nestor. Inuariabilr se alij exercent: ⁊ ne- ⁊
q̃ꝫ illud placitũ est deo. Debes exercitia tua in corde discreta modera-
tione disponere: vt cũ q̃dam alternatõe ⁊ refocillatõe te teneas stabilẽ/
⁊ nõ in q̃dã vno tꝑe ĩportun⁹ incubãtem/ alia penitus nõ curãdo: vel
vt inualida relinquẽdo tediũ aut infirmitas ⁊ si q̃d huiusmodi te vin
cat. Nam Quod caret alterna req̃e/ durabile non est. Sic Anthoni⁹
edoctus fuit ab angelo: ⁊ q̃dam pater rogatus a discipulo/ q̃d melius
essꝫ orare an legere? Rñdit: ⁊ q̃d meli⁹ est bibere sꝑ an mãducare? q̃si
diceret/ neutꝝ: sꝫ alternari debẽt. Ita ḡ nũc lege vt post sis validior ad
oꝛõem: nũc meditare/ nũc operare/ vt hec sibi mutuo deseruiãt: ⁊ hec
oĩa te stãtem teneãt sine tedio/ de vno ad aliud transeũtẽ: vide aũt vt
hec tui exercitij dispositio sit diuinis scripturis ꝯformis ⁊ spũalis viri
discussione aꝓꝓrobata.

Tertia nola est: multoꝝ ⁊ diuersoꝝ officioꝝ assumptio. Sunt q̃ se H
multis officijs onerãt/ ⁊ diuersis dñis seruiunt. Quid hic sit periculi
⁊ oneris quantaq̃ꝫ fatuitas/ facile dici non potuerit in anima ⁊ corꝑe
nunc ⁊ in ꝑpetuum. Sed de anime ꝑiculo nihil dicere oportet: quo I
niam de tali nihil est eis cure (Het es sich geleibt/ es geseelt sich etwã)
Ita vt veꝝ sit de eis (Amptman verdamptman) Certi sunt tamẽ q̃a
in ꝑiculosissimo sunt statu hac tempestate. Sed transeo/ q̃ꝛ ⁊ ipi trans

2 eunt. Vellem tñ saperent ⁊ intelligerẽt (⁊ si nouissima ꝓuidere nõ vel
lent) in quanta miseria etiã in pñti ꝯstituant̃: cũ tot varijs officijs pre-
mãtur ⁊ distrahant̃: ita vt cum vbiq; esse velint/nullibi sint. Cogunt̃
deniq; frequẽtius deglutire qđ eis minime sapit. Nec mirꝝ si q̃ multa
3 vina degustat/nõ omnia suo ori ꝯgruere expiat̃. Sed vtile admoduꝫ
inq̃s est: ⁊ q̃ cũ grandi aceruo prunaꝝ ꝯstituit̃/bñ se calefacit. Esto: nõ
tñ ꝯcesso (qꝛ sepe elabit̃ anguis) qꝛ lucꝝ burse sentiat/dãnum tñ aĩe pa
tit̃. Ueꝝ hoc dixi/qꝛ tales nõ curãt: curẽt. qꝛ sicut q̃s se calefacit opti-
me circa magnũ aceruũ prunaꝝ/aliqñ tñ in magna ꝑicula corꝑis cir-
ca eũdem cadit: sic ⁊ hic varijs qñq; ꝑiculis inuolutus a dñis q̃bus
4 seruit oĩbꝫ bonis acq̃sitis ꝑuat̃. Sed in magno honore sunt: Glorio-
sum est valde officialẽ esse dñi magni. Ohe qualis honor/q̃ꝫ gl'osum
officiũ/parietes linire/puluillos ꝯsuere ⁊ frontes inungere/ex vno ore
frigidũ ⁊ calidũ anhelitũ spirare. Horrida ꝯgestis cum staret bruma
pruinis: Cũctaq; durato stringeret arua gelu. Hesit in aduersa nym
boꝝ mole viator. Perdita nam ꝓhibet semita ferre gradum. Hũc ne
moꝝ custos fert̃ miseratus in antro Exceptũ satyrus ꝯtinuasse suo.
De hoc hoĩm gñe vide in vitaspatꝝ/in legenda scti Pauli ꝑmi eremi
te. fol'. xxj. Vbi Anthonius Satyꝝ vidit homũculũ haud grandem/
aduncis naribꝫ/fronte cornibꝫ aspata: cuius extrema ꝑs corꝑis in ca-
praꝝ pedes desinebat ⁊c. Nunc ad ꝓpositũ vñ digressus sum. Quẽ si-
mul aspiciens ruris mirat̃ alũnus: Uimq; hoĩs tãtam ꝓtinus esse pa
uet. Nam gelidos artus vite vt reuocaret in vsum: Afflatus calide sol
ueret ore manus. Sed cũ depulso cepisset frigore letus: Hospitis exi
mia frugalitate frui. Nanq; illi agrestẽ cupiẽs oñdere vitam: Siluaꝝ
referẽs optima queq; dabat. Obtulit ⁊ calido plenũ crathera lieo. La
I xet vt infusus frigida mẽbra tepor. Hic vbi feruẽtem labijs attingere
testam Horruit: algẽti rursus ab ore flauit. Obstupuit duplici mon-
stro ꝑterritus hospes: Et pulsum siluis longius ire iubet. Nolo ait vt
nostris vnq̃ꝫ successeris antris. Tam diuersa duo q̃ simul ore geris.
Qui bñ ꝓloq̃t̃ corã/sed postea praue: Hic inuisus erit binaq; ora ge-
rit. Habes officiũ vnũ. Uis ⁊ alteꝝ audire: ipũm est parietem linire.
Ex q̃buscũq; lapidibꝫ paries maloꝝ ⁊ ꝑuersoꝝ ꝯcilioꝝ extruat̃ ꝑ do-
minũ tuũ aut suos assessores: tuũ erit officiũ/vt parietẽ hũc linias tu
is approbatõibꝫ/coloribꝫ/excusatõibꝫ/laudibꝫ/⁊ adulatõibꝫ. Notat offi
ciũ hoc/sed nõ sine ꝯminatõe dñs apud Ezech. xiij. In ꝯsilio ꝓpl'i mei
nõ erũt/nec in terra Israel ingredient̃: eo ꝙ deceperint ꝓpl'm meũ dicẽ
tes pax pax/⁊ non est pax. Et ipe edificabat parietẽ: illi aũt liniebãt cũ
luto absq; paleis. Dic ad eos q̃ liniũt absq; temperatura ꝙ casur⁹ sit.
Palee ⁊ tꝑatura ꝟitas sũt: hec qꝛ deest ꝑibit paries. Non dissimile est
ꝯtra officiũ tuũ/qđ tam gl'osum putas (küssen schnider/pfülwen strec
ker) Ue q̃ ꝯsuunt puluillos sub omni cubito manus; ⁊ faciũt ceruica

lia sub capite vniuerse etatis ad capiendas aīas. Ezechie. vbi sup̄. xiij
Habes ecce vñ glorieris de officio tuo minus suauiter/ ⁊ cū ꝯscie re- K
morsu. Aliqñ dñs iniusta attētat. Asperius iacent cubiti manus sue.
Pungit̄ animus ⁊ sinderisis: at tu vt q̄ctiꝰ mala faciat supponis pul
uillū approbatōis/ adulatōis/ ⁊ laudis. Ohe inq̄s fieri p̄t/ ꝯsonū legib
est. Noli facere stulticiā hanc/ ⁊ fieri furcifer de numero hoꝝ stultoꝝ. 5
Contētus sis sorte tua. Audi Aplm: Unusq̄sq̄ in qua vocatōe voca
tus est in ea ꝑmaneat. j. Coꝝ: vij. Noli te multis officijs onerare: pla-
cet sapiēti simplicitas. de iure iuran. ꝟitatis. Et sapiēs iubet: In pau
cis sint actus tui. Veniet dies frater cum reddēda venerit rō in nouis
simis: tunc tūc videbit̄ qualr̄ q̄libet seruierit in suo officio: in q̄ pau-
peres oppresserit: dño suo ꝯtra dei ⁊ ꝓximi charitatē placuerit: ⁊ diui
tias gloriamq̄ huius seculi ꝯgesserit: q̄ oīa vna cū suo dño sibi nullū
subsidium p̄stare poterunt: sed vna cum eis ad eternam damnatio-
nem protrahentur. Rogemus dominum vt nos custodiat in eter-
num. Amen.

Feria. iiij. post Oculi. xxi. Martij.

Dies sancti Benedicti.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Decimanona turba est (Schwetz narren) dicaciū. Nolo
tñ in p̄sentiaꝝ loq̄ de causidicis/ q̄ tñ p̄mi sunt in hac tur-
ba: q̄ se iactant tam efficaces in dicacitate/ vt etiā nucē de
arbore aut de rostro pice eripe vellēt. Quiq̄ instrumētuz
q̄ꝫtūcunq̄ etiā munitū sese ꝟbis ꝑforaturos iactāt. Qui sua dicacita-
te multos efficiūt pauꝑes/ dū bonis ꝑ iniusticiā occasione ip̄oꝝ p̄uan
tur: Qui linguā hñt dolosaz/ vt nouacula acutā: linguā vtiq̄ bilibris L
ad scutellā pleniorē ⁊ grauiorē se inclinātē: vbi em̄ maior q̄stus/ hanc
iustiorē cām reputāt. Trāseo hos: peiores sūt q̄ꝫq̄ cōib dicacib inter
misceant̄/ spēalr̄ deberēt hr̄e locū. Porro vulgares dicaces q̄nq̄ no-
lis dinosci possunt.

Prima nola est: nō ꝯsiderare q̄d loq̄ris. Sapiēs locuturꝰ diligent̄
ꝯsiderat q̄d loquat̄. Primo ne loquat̄ ꝟbū nociuū/ q̄d videlz sua ꝑsua
sione corda audiētiū ad errorē aut prauitatē inducat. Errorē in intel
lectu/ vt reputēt bonū malū ⁊ ecōtra. Prauitatē in effectu: vt ad ma-
la inclinent̄ ⁊ ꝑficiāt. Hoc fatuus nō curat. Scd̄o ne loq̄t̄ ꝟbū inhone
stū (vnzymlichs) q̄d videlz nō ꝯuenit honestati sue ꝑsone loq̄ntis: aut
honestati eiꝰ cui loq̄t̄: aut honestati eiꝰ de q̄ loq̄t̄. De deo ⁊ p̄ncipib
honeste loq̄ndū. Fatui h̄ nō curāt/ ḡ aliqñ puniūt̄. Quidiꝰ: An nescis
lōgas regib esse manus? Et Julianꝰ apostata q̄r ꝯtra Jesum Nazare
nū loq̄bat̄/ punitꝰ fuit grauit̄. Tertio ne loq̄t̄ ꝟbū inutile/ q̄d videlz ne
q̄ audiētib neq̄ dicēti ꝓdest. Nouit h̄ sapiēs ꝯminatōem dñi in euā-

gelio dicētis: De omī ꝟbo ocioso qđ loquuti fuerint hoīes reddēt rō-
nem. Ubi Gregorius: Uerbū ociosū est qđ rōe iuste necessitatis aut
intentōe pie vtilitatis caret. Porro q̄ scurrilitatē replicat: ⁊ cachinnis
ora dissoluit: ⁊ aliq̄d ꝓfert turpitudinis: h̄ nō ociosi sermonis/sed cri-
minosi reus tenebit̄. Sic sic ḡ sapiēs se hz/⁊ obedit ꝟbo Pauli dicen-
tis Coll'.iiij. Sermo vester sp̄ sit sale in gr̄a ꝯditus.i.sp̄ gratus ⁊ vti-
M lis. Qui bolū vult sumere/p̄us eum tingit in salsam/vt sapidior fiat:
⁊ tu cum in os ꝟbū assumere volueris/intinge p̄us in salsam sapie ⁊
discretōis/ꝯsiderās si sit nō nociuū/honestū ⁊ vtile. Si ꝯdire nouisti
pulmēta/cur nō ꝯdire nouisti ꝟba? Sed sunt lingue fatuoꝝ/q̄ sal hoc
discretōis cape nō p̄nt: ideo de facili putrescūt: ⁊ ex h̄ q̄si ꝟmibꝫ.i. ver
bis nociuis/ihonestis ⁊ inutilibꝫ eas scaturire ⁊ ebullire ꝯtingit: ita vt
exiliāt ⁊ serpāt ꝑ totā mēsam/vt plena fiant oīa verbis detractorijs/ir
risorijs ⁊ inhonestis.

i Secūda nola: nō ꝯsiderare cui loquaris. Sapiēs diligēter ꝯside-
rat si stultus est cui loquendū fuerit/⁊ sic paꝝ loq̄t̄: seruat illud Ecc̄i
2 xxij. Cum stulto ne multū loq̄ris: ⁊ cū insensato ne abieris. Cōsiderat
si ꝓpt̄ suā vtilitatē loq̄t̄: vtꝝ cū q̄ vult loq̄ sit talis de cuius colloq̄o va
leat sibi vtilitas ꝓuenire/⁊ sic loquēdū erit ei: sin aūt/potiꝰ erit cohibē
3 dū. Considera si nō ꝓpt̄ tuā/sed illiꝰ cū quo loq̄ris vtilitatē loq̄ris. Cō
sidera inq̄z an ne ille cui loq̄ris sit talis q̄ tua exhortatōe nō indigeat: ⁊
sic ꝯtine: qꝛ sapiētem velle docere sup̄bia est. Uel si indiget/tn̄ ita obsti
natꝰ est in malo ⁊ amore seculi imbutꝰ/ꝙ correptōem tuā nō admittat
⁊ sic iteꝝ ꝯtinendū est: velle em̄ obstinatū corripe stulticia ē. Dicit em̄
Hugo de sctō Uicto. Sapiētes velle docere sup̄bia est/⁊ obstinatos
corripe insipiētia: qꝛ iniuriosus est ꝓximo q̄ meliori nō exhibet reuerē
tiā: ⁊ iniuriosus sibi q̄ nō emēdat sed ꝓuocat erga se insipiētis vesani-
am. Hec ille. Hoc ego intelligo/nisi vesania insipiētis ꝟgeret in dam
N nū alioꝝ/si ab eiꝰ correptōe cessaret̄. Ideo p̄dicator cessare nō dz/etiā
ab obstinatoꝝ correptōe publica/dū sua taciturnitas ꝟgeret in scan-
dalū aliorum.

Tertia nola est: nō ꝯsiderare vbi loq̄ris. Sapiēs ꝯsiderare dz vbi lo
i quat̄. Q, in diuinis ⁊ sacris locis fabulas nō inducat: immo nō alia
nisi oīoes fundere debemꝰ/psallere/canere ⁊ deū laudare in eo loco q̄
ad h̄ deputatꝰ est. O sz dt fatuꝰ cū nola hac/bonū est qđ loq̄r: nō mala
sed bona loq̄r: bona semino. Frater nō est h̄ ager videlz chorus ⁊ ecc̄a
ad h̄ deputatꝰ/vt tales fabe (die bonen) seminari illic debeāt. Etiā bo/
na tp̄alia nō h̄ expediri aut tractari dn̄t. Si vis seminare (bonen) fa-
2 bas: vade ad aliū agꝝ/in palatiū/ad loca ꝓ ꝓphanis deputata. Scđo
ꝯsidera ꝙ in locis illis vbi de disciplina est agendū/q̄stiones aut ꝯten
tōes ꝟboꝝ nō ventiles: neqꝫ in illis vbi de intelligētia diuinaꝝ scriptu-
3 raꝝ tractādū est/exteriora negocia admisceas. Considera ne ea q̄ plu-

ribꝫ sunt dicēda/in occulto edas:nec ea q̄ paucis sunt reuelāda/in ma
nifesto studeas ꝓpalare. Nō sic stultus/q̄ differētiā locoꝝ nō hꝫ: vbiqꝫ
blaterat:signū plane sue stulticie est.ait Eccus:Stultꝰ ꝟba multipli-
cat signū imbecillitatis. Hiero. Int̄ canes q̄ infirmior ē magis latrat
Quarta nola est:nō ꝯsiderare qñ. Stultus tp̄s non obseruat:sed sa
piens nouit/qꝛ est tempus loquendi:est ⁊ tempus tacendi. Et quādo
(inq̄s)est tempus tacendi? Tunc p̄mo/si alius loq̄ incipit:sed fatuus
non tacet etiā loquētibꝫ alijs:quales erāt de q̄bꝫ Job: Qui me audie-
bant nō expectabāt sniam meā. Scdo est tempꝰ tacēdi/cū te malitio- O
sis obsessum videris. Vñ Salomon: In auribꝫ insipientiū nō loq̄ris
ne forte despiciāt doctrinā eloquij tui. Insipiētes appellat incorrigibi
les ⁊ obstinatos/q̄bꝫ desipit q̄cq̄d dei est. Tertio est tp̄s tacēdi/qñ in
ꝯsortio senioꝝ ⁊ maioꝝ ꝯuersaris. Vñ Eccus: In medio magnatoꝝ
loq̄ nō p̄sumas. Sic sic sapiēs obseruat tp̄s tacēdi:sed ⁊ loq̄ndi tp̄us
obseruat. Sapiēs em̄ eq̄ cauet/vel ne in eo tp̄e qñ loq̄ dꝫ ꝑ negligenti
am sileat/vel ne in omni tp̄e qñ loq̄ decet ꝑ licentiā ꝯcessam in multi-
loq̄um cadat. Non sic stultus obseruat tp̄s:ideo q̄cq̄d etiā pulchri di-
xerit turpe reddit̄. vñ Eccus: Ex ore fatui reprobabit̄ parabola/eo ꝙ
nō d̄t eam tempore suo.

Quinta nola est:nō ꝯsiderare qualr̄ loquaris. Debet obseruari ne
dū q̄d loquamur/cui/vbi ⁊ qñ/sed ⁊ modus in gestu/sono ⁊ ꝟcatōne.
Primo in gestu:sit gestꝰ tuꝰ modestus:nō brachiū ꝓijcias/nec digituꝫ
extendas. Rep̄hendit em̄ Salomon apostatā q̄ digito loq̄t̄. Scdo in
sono:sit sonus tuꝰ in loq̄ndo suauis/nō clamosus/nō tumultuosus:
vt docet Seneca: Vox tua sine clamore sit:incessus tuus sine tumul-
tu. Tertio in ꝟcatōe:sit ꝟbi tui ꝟcatio verax/non sophistica:qꝛ q̄ sophi
stice loq̄t̄/odibilis est: vt d̄t Eccus. Qualitas (ait Hugo).i.modꝰ lo-
quendi in tribꝫ ꝯstat: vt loquentis gestus sit modestus ⁊ humilis/so-
nus dimissus ⁊ suauis sermo/verax ⁊ dulcis. Modestiam debet ha- P
bere gestus loquentis: vt nec inordinate/nec impudice/nec turbulen-
ter inter loquendū membra moueat: neqꝫ oculoꝝ nutibꝫ/aut aliqua
indecenti ꝯfirmatōe/siue transformatōe vultus placorem sui sermo-
nis imminuat. Sonus dimissus/ne in strepitu ⁊ immoderata cla-
mositate auditores aut terreat aut offendat. Sed ⁊ cuꝫ ꝟitate necesse
est/vt sermo loquētis dulcedinē habeat:qꝛ sepe etiā veritas auditori
amara efficit̄:si aut sine rōne/aut sine delectatōe ꝯtra eum ꝓferatur.
Rogemus dñm.

Fer.v.post Oculi.xxij.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangeliuu.

Inuenientium

Vicesima turma stultoꝝ est inuenientiũ (Find narren) Verum sunt in magna differẽtia: nõ em̃ oẽs sunt stulti. Primi sunt q̃ inueniũt lapides p̃ciosos aut gẽmas aut sil'ia alia/q̃ in nullius vnq̃ꝫ bonis fuerũt: sicut inuẽta in littore maris. ⁊ illa restituere nõ oportet. Scd̃i inueniũt feras (wildpret) sanas/liberas/fere ꝓrsus (gantz wild wiltpret) aĩalia/volucres aut pisces. Nec illas restituere oꝑtet: qꝛ in nullius bonis sunt: ⁊ vadũt q̃ volũt: ideo naturali rõne capiẽti ꝯcedunt̃/siue capiat in suo fundo/siue in alieno: lꝫ is q̃ alienũ fundũ ingredit̃ venãdi aut aucupãdi gr̃a/possit a dño fundi ꝓhiberi ne ingrediat̃. Et est capiẽtis q̃ꝫdiu sua custodia coercet̃: sed in libertatẽ reddit̃/qñ oculos effugit capiẽtis. Insti. de. re. di. §. fere. Et q̃d de dñis/q̃ subditis oculos eruũt feras capiẽtibꝫ: Vide Gabriel. dist. xv. quarti. q. v. ꝯclusione. v. ⁊ in Policrato li. j. ca. iiij:

Q Tertij inueniũt feras vulneratas/ita vt capi possint. Si bestia fera sit ita vulnerata vt capi possit/statim esse intelligit̃ vulnerãtis/dũ tñ eaꝫ ꝑsequat̃. Q, si desierit ꝑseq̃/desinit illius esse: ⁊ fit occupãtis/nisi secꝰ sit de ꝯsuetudine: qꝛ tũc stabit̃ ꝯsuetudini. Simil'r si essent capti in reti alieno/nõ credo q̃ sint accipiẽtis. ſm glo. in. l. in laq̃um. ff. de acquido. ⁊ insti. de. re. diui. §. singuloꝝ. Licet rigor iuris videat̃ velle q̃ sint capiẽtis: ibidẽ ait Angelus. Quarti inueniũt feras siluestres/sꝫ domesticas: q̃ sunt fere natural'r/sed accñtal'r mansuefacte (gezempt) bipedes siue volatiles: sicut pauones/colũbas/apes in alueo. Hmõi tãdiu sunt possidentis q̃ꝫdiu hñt animũ reuertẽdi. Sed si his aufugiãt nec horis debitis nõ impedite reuertunt̃/fiunt capientis: qꝛ ꝯsuetudo inducit ꝑ binum actum: ⁊ sic nõ dicunt̃ habere animũ reuertendi. Verum si q̃s aucupet examen apũ in arboribꝫ cuiuscũqꝫ ⁊ etiã fauũ/furtum non ꝯmittit: lꝫ dñs arboris possit ingredientẽ ꝓhibere: nisi examen fuerit in suo alueo receptũ vel ip̃m ꝑsequat̃: sicut de pauonibꝫ et colũbis. dicta insti. §. apum ⁊ se. Quinti inueniũt feras siluestres/domesticas/quadrupedes: quales sunt cerui ⁊ cuniculi/⁊ alie fere q̃ hñt de ꝯsuetudine ire ⁊ redire ad certũ locũ. De illis talis regula approbata est: vt eius vsqꝫ adeo esse intelligant̃ q̃ꝫdiu habeãt animũ reuertẽdi/⁊ nõ vltra: ⁊ aĩm reuertẽdi vident̃ desinere habere/cũ reuertẽdi ꝯsuetudinẽ deseruerint. dicta insti. §. ceruos. Si ãt sunt inclusa in

R pratis vel in alijs locis/furtũ ꝯmitteret̃. Et idẽ de piscibꝫ ar. d. §. apũ ait Rosella. Sexti inueniũt aĩalia naturaliter domestica mãsueta (gantz zam̃) vt gallinas/anseres ⁊ hmõi. Hec etiã si aliquo casu turbata euolauerint: ⁊ a ꝯspectu dñi sui effugerint: quocũqꝫ loco sint/dñi eẽ sui intelligunt̃: ⁊ q̃ animo lucrãdi retinet/ furtũ ꝯmittit: ⁊ capiens ea tenet̃ restituere cũ fructibꝫ/puta ouis ⁊ hmõi. §. gallinaꝝ. d. insti. Septimi inueniũt terram (Landwerd) Insula nata in mari est occupantis: in medio vero fluminis est communis habentibꝫ predia iuxta flu-

men ex vtraq; parte:si vero non est in medio/est illius cuius est ꝓximi-
or. Ager vero a flumine diuiso circũdatus remanet cui⁹ erat:⁊ si flu-
men mutet alueum:ꝑmus alueus efficit̃ eoꝝ q̃ ꝑdia circa eum habẽt/
⁊ secũdus alueus est publicus. Et si reuertit̃ ad ꝑmũ/secũdus alue-
us erit eoꝝ q̃ habent ꝑdia circa eum. Simil'r ager inundatus aqua
ipa recedente/remanet eius cuius erat. Hec habent̃ insti. de re diui:
§. insula. Et sic serua/nisi ꝯsuetudo sit in ꝯtrarium vel statutũ:ait An
gelus. Octaui inueniũt thesauꝝ.i.coadunationẽ reꝝ mobilium ab
sconditam:quaꝝ ignorant̃ possessores seu dñi ꝓpter vetustatẽ tempo-
ris.inueniunt inq̃ in suo solo arte magica/diuinatõibꝫ vel alijs illi-
citis modis.⁊ thesaurus erit fisci. Rosella. Noni inueniũt thesaurũ
in suo solo sine talibꝫ modis illicitis:⁊ est inuẽtoris. Dicimi inueni
unt thesauꝝ in solo alieno casu fortuito:⁊ dimidius est inuẽtoris ⁊ di-
midius dñi loci. Undecimi inueniũt thesaurum in solo alieno/data
opa siue qꝛ studiose q̃siuit:⁊ totus erit dñi loci/etiã si cum voluntate S
dñi req̃reret:vt in Rosella:ditiõe inuẽta. Duodecimi inueniũt the-
sauꝝ in loco sacro vel religioso casu fortuito:⁊ totus erit inuentoris/
ſm glo.xxiiij.q.v.si q̃d inuenisti. Sꝫ non est veꝝ ſm Angelũ/sed erit
ſm distinctõem ꝑdictam:vt exp̃sse patet in dicta insti.§.thesauros.
Tredecimi inueniũt thesauꝝ in loco publico fisci vel ciuitatis:⁊ dimi
dius erit eius ⁊ dimidius fisci vel ciuitatis.§.thesauros.vbi supra.
Quartidecimi inueniũt aliqua q̃ fuerũt de ꝓpinquo in dñio alicui⁹/
sed ꝑdita incẽdio vel ruina:⁊ tales tenent̃ restituere Quintidecimi in
ueniunt amissa per naufragium:⁊ tenentur restituere. Habẽt grandẽ
nolam q̃dam ꝑncipes/q̃ naufragos spoliãt ⁊ afflictõnem addũt affli-
cto/ꝯtra oẽm iustitiã/neq; ꝯsuetudo eos excusat. Sextidecimi iuue
niũt iactata in mare causa nauis alleuiande:⁊ hi sil'r tenent̃ restituere.
Decimiseptimi inueniũt ligna in agris suis/ad q̃s ea vis fluminis
impulit:tenent̃ ea nõ recipe:qꝛ simile ꝑori casui.sed denũcient dño q̃
tollat vel ꝓ derelicto habeat:vide in Rosella.furtũ.§.xvij. Decimi-
octaui inueniũt res habitas ꝓ derelictis:illas pñt vsucape. Oia em̃
q̃ a.§.xiiij.inclusiue vsq; huc dicta sunt intelligũt̃/nisi tales res habe
rent̃ ꝓ derelictis:dic vt Angelus.inuẽta.⁊ Rosella.furtũ.§.xvj. De-
ciminoni inueniũt res alienas nõ habitas ꝓ derelictis:easq; recipiunt
aĩo restituẽdi dño vero:⁊ illi nõ male faciũt:sed sint cauti ne arguuant̃
furti:vide in summistis. Sed nunq̃d tenet̃ q̃s leuare inuẽta:an possit
sana ꝯscia ꝑtransire? Q, nõ possit arguit̃:qꝛ dr̃ Exod.xxiij. Si videris
bouẽ aut asinũ fratris tui errãtem.⁊ Deut.xxij.simile habet̃:cõgita
de solutõe. Scdo inueniũt res ⁊ animo lucrãdi eas recipiũt:hi sunt T
ꝑncipales in hac turba fatuoꝝ. Vere fatui:putãt em̃ qꝛ eis deus ꝓui
derit:⁊ diabolus eos decepit:ſm quod btũs Hieronymus asserit sup
Leuiti. Et habet̃.xiiij.q.v. Multi sine peccato putant esse si alienum

quod inuenerint teneant: ⁊ dicunt: Deus mihi dedit. Discant hoc pec
2 catū simile esse rapine/si q̄s inuenta nō reddat. Mira fatuitas: putas
q̄ tibi liceat metere qđ nō seminasti? Et q̄s q̄so pecuniā hāc semina-
3 uit/tu ne an alius? Si nō tu/tu ḡ cur metere niteris? Putas inde te ⁊
tuos victuros/⁊ panē vite inuenisse: ⁊ inuenisti morte. Acciditq̄ tibi
qđ lupo ⁊ eremite/de q̄ legimus: q̄ cū in agro thesaur̄ inuenisset/ex-
clamauit obstupescēs: eheu mortē inueni. ⁊ vtiq̄ qđ sibi anim⁹ p̄sagie
bat inuenit. Quippe qđ q̄dam nebulo illic ptrāsiens/cū audisset acces-
sit ⁊ eremitā occidit: vt solus totū thesaur̄ possideret: neq̄ cū eremi-
ta diuideret. Et lupus inueniēs balistā tēsam/chordā cū rodere vellet
sagitta pfossus est. Gaudebat de inuēto ⁊ mortē sensit: vt legit̄ in pa-
4 rabolis antiq̄r̄ pictis: sicut habes in cap. iiij. O non est mortale inuē-
ta lucrifacere/nō ignominiosū/neq̄ pctm̄ grande: nō est tā inhonestū
inuenire ⁊ retinere/quale est furari ⁊ rape. Audisti Hieronymū de ra
pina: audi ⁊ Ambrosiū. Si q̄d inuenisti ⁊ nō reddidisti rapuisti: quā-
V tū potuisti fecisti: q̄ plus nō inuenisti. q̄ alienū negat/si posset ⁊ tolle-
5 ret: deus cor interrogat nō manū. Sed q̄d agam inq̄s? Hoc age. Si
nouisti cuius sit res q̄ nō habet̄ p derelicta/eidē restitue/aut eius here
dib⁹ si nō viuit. Si nescis cuius sit/fac denūcict̄ publice: ⁊ si post non
ꝯparet cuius sit/erogato ea in paupes eo modo sicut alia vage restitu
tōis. vel si tuip̄e paup̄ es/retinebis autoritate ep̄i vel tui ꝯfessoris s̄m
Raym̄. ⁊ orabis p illo cuius erat. Si v̄o pbabil'r potes p̄sumere/q̄a
dn̄s habebat eam p derelicta: sic poteris vsu cape. l. ibidē. qđ. ff. p de-
reli. Sed qūo hoc/⁊ q̄b⁹ signis p̄sumi possit: vide summistas. Sz pa
rum de magnis faciūt ꝯsciam/sed de p̄uis inuētis. Sicut eques ille q̄
nucē baliste inuenerat/de illa ꝯfitebat̄ q̄ nō restituerat: cetez̄ de rapi-
6 nis ⁊ furtis nihil. Quod facis fac citius frater: neq̄ differas inuenta
reddere: q̄ p̄iculū grāde in dilatōe: q̄ quāto magis differs/tāto diffi-
cilius reddis. Igit̄ in nouitate restitue: ⁊ pueros tuos castiga si aliq̄d
A inuentū attulerint: dic qđ Tobias: Videte ne furtiuus sit. Si sic fecis
set/⁊ inuēta nō accepisset Achor/nō fuisset lapidat⁹. Josue. vij. Recita
si placet. Cū igit̄ tot mala ex inuentor̄ lucrifactōe emergāt/merito et
summope est cauendū ab illa. Rogemus.

Feria. vi. post Oculi. xxiiij. Martij.

Stultor̄ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

VIcesimap̄ma turma stultor̄ est correptor̄ (Stroff narrē)
q̄ corripiūt de his q̄ ip̄imet faciūt. Qui p̄cipue in tria ge-
nera diuidunt̄. Primi sunt q̄ leges ꝯdūt: ⁊ eas trāsgrediē
tes puniūt: q̄s tn̄ ip̄i minime obseruāt: de q̄b⁹ ⁊ eor̄ no-
lis sup̄ius meminimus ab initio in secūda turma: de quor̄ numero

fuit Quintus Lucius Stolon/apud Ualeriū:q̄ legē statuit/ne quis
Rome vltra quingenta iugera possideret:ipe tñ mille possederat:me- X
dietatē dederat filio/ꝛ punit⁹ fuit. Hoꝝ stultoꝝ nolas quatit Cato.
Patere legem quam tuleris.ꝛ.ff.qđ q̄sq; iur.in alium. Sed ve ve po
tentib⁹/iniustis iudicib⁹:musca manet in tela aranee/punit̄ ꝛ pungit̄
ab aranea:scabro rumpit ꝛ ꝑuolat. Quid multa?pauꝑ vbiq; iacet:sed
dimitto illos. Scđi sunt patresfamilias corripientes suā familiā de
vitijs/q̄b⁹ tñ ip̄i maxime affecti sunt. Senior cancer docuit ꝛ corripu
it iuniorē/qꝛ retrograde incederet. Rñdit iunior vt eum ꝓcederet:ꝛ ip
se eum iuxta modū suū seq̄ret̄. Senior ꝓcedere dum vellet, retrocede
bat/qđ tñ in iuniore rep̄henderat. Sed ꝛ hos dimitto:qꝛ ad alios ꝓ-
pero. Tertij sunt p̄dicatores/q̄ corripiūt alios de vitijs q̄b⁹ ip̄i inuol
uunt̄. De his loquor:qꝛ p̄ncipales sunt in hac turma. Ip̄os āt septem
nolis dinoscere poterim⁹. O nō oēs nobis nolas recēsebis?ꝑces. Cō
fiteor ꝛ q̄dē ingenue:q̄ꝓpe ꝙ hora iam plusq̄ dimidia sit elapsa/ꝓpter
euāgelij ꝓlixitatē:atq; nihil deperibit de nolis/q̄n sufficiēter superq;
enumerent̄ q̄s ego intactas reliq̄ro:hodie em̄ post prādium ꝛ p̄cipue
dñica die ꝓximo futura/ꝛ ꝑ totū circulū anni/in singulis stubis ad
ꝯuiuia he nole q̄tum necesse ꝛ plusq̄ necesse fuerit quatient̄:et oē
qđ defuerit supplebit̄. Ideo q̄ grām habent/pñt se illuc ꝯferre ꝛ illic Y
audire cooperariq;/ꝛ inde ꝯsequēter absolutōem ꝛ remissionē p̄uari-
catōemq; oim gr̄aꝝ ꝛ v̄tutū. Sed ne obliuiscamini frēs cum nolas
has quasserit?/pellis eritiane post ianuā cū nola site:q̄tenus cū recēsi
tione nolaꝝ etiā detractōib⁹ ꝛ maledictōib⁹ pūgatis canes/hoc est p̄-
dicatores. Ceteꝝ septē nolas quas collegi aduertite.

Prima nola est imperitia. Sunt q̄ mox post Grāmaticā ꝛ Diale- Z
cticā exiliūt in suggestū/ꝛ officio fungunt̄ p̄dicatōis:q̄ p̄us nunq̄ di-
dicerūt/neq; nomē Jesu/neq; mandatoꝝ eius v̄bum audierūt. Mi-
ra(nescio si miseranda)talium p̄sumptio. O frater semꝑ fuisti surdus
in non audiēdo scripturas:qūo non es ꝛ mutus/cum hec natural̄r re
periant̄ ꝯiūncta? Sedes ad iudicandū in p̄dicatōib⁹ ꝛ ꝯfessionib⁹ au
diendis/ꝛ nondū nouisti q̄d sit v̄itas o Pilate. Sed dicax est inq̄si
fluunt v̄ba/ꝛ quomodo posset esse sine peritia? visus est mihi inq̄unt:
qꝛ p̄dicando p̄ualeat etiā doctissimos. Uis nosse vnde sit:in vesica
plena paꝝ crepitāt pisa:at vbi duo vel tria fuerint/maiorē faciūt stre-
pitū:sic illi. Lege si placet btm̄ Hieronymū/credo ad Oceanū:ꝙ ni-
hil facilius q̄ vilem plebeculā dicacitate seducere. Memēto o frater
qꝛ seminator es:semē em̄ v̄bū dei est:ait Christus. Noli ḡ exire ad se-
minandū p̄usq̄ ꝑ studium lr̄aꝝ aut opeꝝ habeas saccum seminibus
repletum.

Secunda nola est:intentio mala. Sunt q̄ sua p̄dicatōne querunt
diuitias/delitias/honorē/famā/fauorē/ꝛ reliq̄s hm̄ōi q̄lescūq; ꝯsola-

tiones. Itaq; intētio eoꝝ mala. Cogita o frater qꝛ piscatoꝛ es nō mu
scaꝝ/sed hoim. Venite post me faciā vos piscatores hoim/pctōꝝ/aiaꝝ
rū:nō diuitiaꝝ/bñficioꝝ/p̄bēdaꝝ/episcopatuū/pecuniaꝝ/caseoꝝ ꝛc.
Profecto nō sine pena. Esa.xix. Merebūt piscatores/qñ.s.erunt vbi
erit fletus ꝛ stridoꝛ dētium.

A Tertia nola est:p̄dicare nō moꝛboꝝ curatiua. Medicꝰ es o frater
ꝛ nō q̄rumlibet/sed filioꝝ regis altissimi: vt q̄d ḡ nō herbas ꝟboꝝ et
exemploꝝ inq̄rere curas:sed vt ꝯtingit/ꝛ q̄ moꝛbū paꝝ respiciūt p̄di
cas:sed fatuus es ꝛ nolam habes.

Quarta nola est:declinare terribilia. Sunt p̄dicatores q̄ nihil terri
bile p̄dicare volūt/sed sola suauia blādimenta. Fatue ignoras qꝛ p̄co
es summi regis:ꝛ diligēter ea ꝓpalare debes q̄liacūq; sint ꝯclusa in al
tissimo trinitatis ꝯsilio/exp̄ssa in literis sacre scripture:vbi ꝯminatio
nes grandissime ꝯtinentur.

Quinta nola est:sola gñalia non ꝑticularia p̄dicare. Nescis qꝛ pisca
toꝛ es:fac rete tuū non sit nimis latū. Predicatio gñalis est quasi rete
n mis lata habens foꝛamina/ꝑ q̄ multi pisces euadūt. Specialis q̄ ni
tit̄ omnes tangere/est quasi rete artum qđ oēs q̄ꝫtum in se est capit.
Non temere piscatores illi descenderunt ꝛ reficiebant retia sua/ne ali
q̄ euaderent. Luc.v. Visum est mihi qꝛ p̄dicatores moderni similes
sint piscantib; hamo:plane q̄ sic piscat̄ hamū in aliquē mittit nesciēs
quē capiet/nisi quē deꝰ dederit:ꝛ aliqñ capit vllū/aliqñ nullū:ꝛ quā
do plus capit nō capit nisi vnū. Clamādo ḡ tendis ꝟgam lingue et
hamū ꝓijcis nesciēs quē capias/nisi quē deus dederit:ꝛ tñ aliqñ ca
pis nullū/sicut nec illi Lu.v. Tota nocte laborantes nihil cepimus:
Aliqñ forte vnū.i.aliqñ ꝑuū vel pauperē/ꝛ nullū magnū:qꝛ sicut ma
gni pisces vel ad hamū nō veniūt:vel si venerint illū oꝛe cape nolūt:
vel si oꝛe illū acceperint ꝛ capi inceperint/illū rūpunt:ꝛ euadūt manū
B piscatoꝛis: Ita magni tyranni/diuites ꝛ potentes ꝛ magni piscatores
vel ad p̄dicatōem non veniūt:vel si venerint doꝛmiūt vel garrulant/
ꝛ illā aure cape nolūt:vel si acceperint ꝛ in aliq̄ ꝯpungi ꝛ tangi coꝛde
ceperint/cito funiculū ꝛ hamū q̄ coꝛ tangit rumpūt/ad alias cogitati
ones cupiditatis vel carnalitatis se decernētes Sꝫ aliqñ manet in gut
ture ꝯscie hamꝰ:ꝛ tūc currūt ad alios ꝯfessoꝛes ꝛ p̄dicatores/petētes
sibi hamū extrahi:q̄ aliqñ decipiūt̄ ꝛ ꝑsuadunt̄ qꝛ hamꝰ nō sit:foꝛma
re sibi ꝯsciam nō debeāt. Aliqñ āt manet hamꝰ:btūs cui manet:vt sic
inde tādē trahat̄ ad littꝰ eternitatis/ꝛ nō in mari pereat. Ideo Job.xj.
Nūq̄d capies leuiathan hamo:q̄si dicat nō. Sꝫ ꝓpter h̄ nō ē dimittē
dū exēplo Pauli q̄ ait: Predicamꝰ gentib; q̄dē stulticiam/iudeis au
tem scandalum.

Sexta nola ē:nō allatrare magnates/sꝫ eis parcere. Nescis o frater
quia canis es pastoꝛis illius q̄ ait;ego sum pastoꝛ bonus;vt q̄d ergo

times ꝯtra lupos illos latrare q̄ dispgere nitunt̄ oues ⁊ rapere: lupos
illos loquor magnos pctōres: q̄ alios seducūt exemplo malo/publicis
pctis: q̄bꝫ nemo dicere audet/cur hoc facis? quo fit/ vt alij exēplo co-
rum ad eadē ꝑpetrāda pctā animentur.

Septima nola ⁊ p̄ncipalis: docere multa ⁊ nō facere. Hac falsi p̄di
catores notant̄: nam ex opibꝫ eoꝝ cognoscetis eos: ait dn̄s. Ip̄i debe-
rent esse imitatores Christi/q̄ cepit facere ⁊ docere: ⁊ similes gallo: q̄
p̄usq̄ꝫ cucurriat/se quatit alis ⁊ ꝑcutit: sic sic p̄dicator p̄usq̄ꝫ cucurriat
sermone/ꝑcutiat se alis exercitij bonoꝝ opeꝝ: sꝫ nō galli/iam eheus ra
ne. Rane q̄ toto merse in luto ⁊ palude solo ore exerto in aciez coaxāt. E forte in aere
ve nobis q̄ abscorpti iacemus in luto voluptatū: ⁊ ore extra aquas p̄- j
dicam⁹ magnalia celestia. O fatue seminator seminans alijs messem: 2
⁊ tu a fructus ꝑticipatōe ieiunas/⁊ sine messe moreris fame: longe ali
ter q̄ꝫ p̄dicatores p̄mitiui apl̄i: de q̄bꝫ in euāgelio audisti: ⁊ q̄ seminat
⁊ q̄ metit mercedē ⁊c̄. Quibꝫ adhuc assimulabo gn̄atōem hāc miserā? 3
nimiꝝ apte cecis ⁊ claudis/sedētibꝫ in exitibꝫ viaꝝ: q̄ de via trāseun-
tes bn̄ informāt/ꝑ quā ip̄i nō incedūt: Ite dicētes: nō/venite: ꝯtra mo
rem hodierne p̄dicatricis euāgelice: Venite ⁊ videte inq̄t hoīem q̄ mi
hi oīa dixit. Hi sūt (si nō fallor) Heraldi: q̄ facta clamāt armorum/ap 4
tos ad torneamēta discutiūt ⁊ mittūt. Ceteꝝ ip̄i neqꝫ arma assumūt
v̄tutū: neqꝫ ad torneamēta exercitioꝝ v̄tutū accedūt. Cimbalū tinni- 5
ens alios ad ecc̄am ⁊ dei cultū inuitās/ip̄m aūt foris manens. Nouit
hec cimbala magnus ille p̄dicator: Si linguis loquor angeloꝝ ⁊c̄. suꝫ
velut es sonās aut cimbalū tinniens. Quid multa? Vox Jacob/man⁹
aūt Esau. Fabricatores arce v̄tutū/ in q̄bꝫ saluat̄ iustus Noe cū suis: 6
ip̄i aūt pereūt. Ve mihi q̄ lucernā vos p̄cedens v̄sam ad vos porto/ A
vt videatis viā regni celoꝝ: ego aūt cespito ꝑ fossata cadens in palu- 8
des. O monstꝝ: lingua maxima magna loq̄/⁊ manus remissa. Sunt D
(cū reuerētia loquor ⁊ erubescētia nō modica) sunt inq̄ꝫ in die loq̄n- 9
do/exhortādo ⁊ p̄dicando aquile ⁊ griffones ad magnos tyrannos vo 10
lantes ⁊ armatos v̄boꝝ telis in fronte ꝑcutiētes. De nocte ⁊ in p̄uato
scabrones (kotkefer) in pctōꝝ stercoribꝫ se delectātes/ꝯtra illud beati
Pauli: Nocte ⁊ die operātes p̄dicamus vobis euāgeliū. Utinā cum
Paulo dicere ex sn̄ia q̄libet possit ex p̄dicatoribꝫ: nō audeo aliq̄d loq̄
eoꝝ q̄ ꝑ me nō efficit Christus. Et cur nō audes o Paule? ne si in aꝑ
to bona dixerim/in occulto aūt mala ab his q̄ h̄ viderint deridear. Ut
asinus ille q̄ pelle leonina indutus volebat exterrere dn̄m suū. Cui do
minus: Te timerē nisi aures ꝓminētes cernerē: ideo te sicut p̄us ꝓ asi
no habeo: Non audeo deinde: ne mihi impropet̄/qꝛ malus sim cithare
dus/non citharisans in ꝓpria cithara/sꝫ in alienis pn̄iam ⁊ bona opa
p̄dicādo/q̄ ꝑ me nō effecit Christus. sicut q̄dam p̄lati laute in p̄uato
viuētes/dum in refectorio ꝯuentus esurit: in illis citharis/non suis

citharisant. Impropet̃ deinde mihi qꝛ citharã nõ manibꝫ sed lingua tangã. Nõ audeo tãdem: ne mihi impropet̃/ qꝛ ꝟba mea sint: sicut charta sine sigillo/ q̃ in necessitate nihil valet neqꝫ ei credit̃. Quid em̃ p̃dicatio sine ope aliud q̃ꝫ charta sine testibus ⁊ sigillo? Fac p̃dicator habeat charta tue p̃dicatõis sigillũ bone opatõis: ⁊ testes ꝓduc in publicũ: vestit⁹/ gestus/ aspect⁹ deuotõis/ orõis/ humilitatis/ occupatõnis/ p̃uate locutõis/ castitatis/ ⁊ frugalitatis in esca et potu: quatinus in ore istorum testiũ stet omne ꝟbũ. i. testimonio taliũ ꝟtutũ/ exẽplo apl'oꝝ/ qui ꝟtute magna reddebãt testimonũ. Sit vestitus tuus modestus simplex/ maturitas in moribꝫ/ ⁊ sic de ceteris: vt oĩa fiant honeste/ ⁊ sicut decet euãgelij Jesu p̃dicatorẽ. Rogemus.

Sabbato post Oculi. xxiiij. Martij.

Et erat vigilia annũciatiõis Marie.

Sapientia clamitat. Prouer. viij. Euangelium.

Miramini quid sibi velit nouum thema. Hoc sibi vult frẽs: qꝛ in speculo vestro post vigintiunã turmas fatuoꝝ ponit̃ figura ⁊ capl'm de sapĩa: in quo fit exhortatio stultoꝝ/ vt se ad sapiam ꝯuertãt. Ideo ⁊ de sapĩa sumpsi thema. Sunt fratres q̃dam adeo absorpti in delitijs hui⁹ mũdi/ vt rapacissimo impetu fluminis voluptatũ ⁊ sensualitatis trahant̃ in mare amarissimũ eterne damnatõis: q̃ inueterati sunt in suis malitijs ⁊ habituati/ neqꝫ faciẽ ꝟtũt ad honestatẽ vñ corruerũt/ vt reuertant̃: de illis factũ est. Ceteꝝ alij sunt q̃ ex passione ⁊ tentatõis vehemẽtia ceciderũt/ nõdum habituati in malo: ⁊ tñ nauigio descẽdũt ꝑ fluuium sensualitatis ad mare mortuũ: tñ cũ morsu vehemẽti nõ hñt pacẽ: sꝫ grunnit ꝯscia intus sicut porcell⁹ a lupo raptus. Hi aliqñ vellẽt reuerti/ sed tedet eos maloꝝ: vellẽt a stulticia absolui. q̃rũt igit̃ quo ꝟtere se debeãt/ vt stulticiam excutiant q̃ tã grauis eis est. Ad hos iuxta ꝟbũ thematis: clamitat sapĩa vt ad se veniãt: ⁊ a stulticia eos liberabit. Et q̃d est inq̃s sapĩa. In ꝓposito capio eam sicut Stoici/ ꝑ collectõe oĩm ꝟtutũ. Sapiẽtia est dispositio anime/ ꝑ quã sibi sapiũt bona ⁊ mala vt sunt: bona ꝟa sapiũt: vere mala falsa bona nõ sapiũt. Sapĩa est dispositio q̃ rectificat aĩe hoĩs palatũ suũ spũalem. Insipiẽs hõ carnalis hꝫ infectũ palatũ: nõ sapiũt ei ꝟa bona hoĩs/ sed falsa bona: ea. s. q̃ sunt sensualitatis/ voluptatis/ crapulaꝝ ⁊ adulterioꝝ/ lecti suaues/ odores/ tact⁹/ balnea ⁊c. q̃ sunt bona sensualitatis: itẽ falsa bona diuitiaꝝ ⁊ honoꝝ: similes asino cui cardui sapiũt pũgentes/ q̃s p̃fert nuci muscate. Sub sentibꝫ esse delitias putãt/ vt asin⁹ carduos. Sapĩa facit hoĩ sape ꝟa bona: ⁊ q̃ sunt ꝟa bona: act⁹ cõformes recte rõni: illa sunt bona hoĩs ĩ q̃ꝫtũ hõ: qꝛ hõ est hõ inq̃ꝫtũ rõnalis. Cũ igit̃ hoĩ tales actus efficiunt̃ sapidi ꝯnaturales/ vt ita placeãt sicut p̃us placuerãt vanitates ⁊ volu

ptates/sapiens effectus est. Illa ḡ dispositio in aīa q̄ sic sanat affectuꝫ
hoīs/vt ei sapiūt actus boni tales/sapīa est. Hoc aūt faciūt habitꝰ vir
tutū:quia signū acq̄siti habitus est/delectari operātē in ope:discere ḡ
sapiam est discere v̄tutes:discere v̄tutes est opari actus v̄tutū:opa-
ri actus v̄tutū/est opari actus q̄ sunt ꝑm dictamen recte rōnis:dum
videlꝫ tibi rō dictat iam comedēdum/ꝛ tunc comedis:comendenduꝫ
disciplinate/ꝛ sic facis:cessandum est/ꝛ cessas:dictat iam tacendum/ꝛ
tunc taces:dictat loquēdum esse/ꝛ loqueris:dictat eūdum esse dor-
mitum/ꝛ vadis:dictat iam surgendū esse/ꝛ surgis ꝛc. Induc ad placi B
tum ꝓ eruditōe populi:hoc est ecce v̄tutes exercere.s.actus bonos fa
cere:q̄ appellant̄ ideo v̄tuosi/quia vel ex v̄tute iam acq̄sita ꝓcedunt/
vel ad v̄tutem acq̄rendam disponunt. Non solum em̄ habitus appel-
lant̄ v̄tutes:immo etiam actus ip̄i qui fiunt recte virtutes appellari
solent. Habes ecce quid sit sapientia in ꝓposito/scꝫ collectio virtutum:
quas a sapore quem faciunt/sapiam appellari puto. vide Guilhelmū
Parrhisieñ. Scio ꝙ sunt ꝛ alie acceptōes: vna quā ponit ꝛ ꝓseq̄tur
Aristoteles in Ethica ꝛ Metaphysica ꝓ habitu intellectuali:alia pro
habitu infuso ꝛc.sicut docet Holkot in ꝓlogo libri sapie. Hec igit̄ est
sapia/ad quā diuertere debes vt eā discas. Et cur ita?qꝛ tā multa de
ea dicūtur ꝙ merito inq̄renda. Ip̄a est q̄ ad se ꝯuersos ad vitā ꝑdu j
cit eternā/auersos ad mortem. Qui inuenerit me inueniet vitā ꝛ hau
riet salutem a dño:q̄ āt in me peccauerit ledet animā suā:oēs qui me
oderūt diligūt mortem. Ip̄a te nō derelinquet cū oīa te derelinque ꝛ
rint:descendit cum iusto in foueā:ꝛ in vinculis non dereliq̄t eū. Pla-
ne v̄tuosus in om̄i statu aduersitatis ꝛ ꝓsperitatis eq̄liter se habet:si-
cut de q̄drato dicit Aristo. ꝙ eque firmiter stat sup asse sicut sup se-
nario:exēplū in taxillo. Et qñ querā inq̄s/vt inueniā? Mane frater 3
in iuuentute:noli expectare ad vesperā senectutis:q̄ꝫuis in senectute H
desperare non debeas/sed totis viribꝫ adniti:tñ difficilior erit tibi ag-
gressus q̄ꝫ in iuuentute/qñ nondum malis habitibꝫ q̄s imbutus est.
Bonum est ḡ viro si ab adolescentia portauerit iugū dñi. Audi q̄d
dicat sapientia. Ego diligētes me diligo:ꝛ q̄ mane vigilauerit ad me
inueniet me:btūs homo qui audit me:ꝛ qui vigilat ad fores meas q̄-
tidie ꝛ obseruat ad postes ostij mei. Prouer. viij. Non pigeat te o fra- 4
ter laboris:p̄mio magnoꝝ bonoꝝ tibi recompensabit̄ p̄ciosiori q̄ꝫ sit
omne argentū ꝛ auꝝ. Audi sapientē: Melior est sapiētia cunctis opi
bus p̄ciosissimis:ꝛ omne desiderabile ei ꝯparari non potest. Prouer.
viij. Et vere q̄dem:ip̄a em̄ sola bonum veꝝ est hominis:non autē di-
uitie/voluptates aut honores.melior ergo cunctis opibus p̄ciosissi-
mis. Quomodo em̄ hec bona essent hoīs/cū eū non satient/sꝫ cruciēt?
Nō verus sunt anime panis/sed iusticia:ꝑm Bernar. Clamat Psal-
mista: Aruit cor meū:qꝛ oblitus suꝫ comedere panē meū. Arēt come-

dentes arenā/aerem/flammā voluptatū/vanitatū aut diuitiaꝝ: qꝛ nō
satiant/immo (vt dixi) cruciant. Sentiūt h̄ esse veꝝ oēs hi q̄s crucia-
tus hi p̄mūt. Sed ꝛ qūo essent hec v̄a bona hoīs q̄ hoīem non faciūt
bonū/imo cōiter reddūt malū? Qd̄ albedo est facit hn̄tē albū/ꝛ calor
calidū/rubedo rubeū: sic est qd̄ bonū est facit hn̄tē bonū. Sed neqꝫ di
I uitie/neqꝫ voluptates/neqꝫ honores faciūt hn̄tē bonū: pl'es em̄ mali
easdē hn̄t: Nō g̊ v̄a bona sunt. Nouit h̄ Byas sapiēs: q̄ cū hostes de-
uastarēt patriā suā/ciuesqꝫ fugerēt ꝛ bona tp̄alia secū asportarēt: ꝛ eū
vt sil'r faceret ꝯmonefacerēt: rn̄dit. Ita facio/oīa mea mecū habeo. Et
tn̄ post se multā reliq̄t suppellectilē: innuēs qꝛ sua nō essent bona q̄ ei
fortuna auferre posset. Nemo g̊ dū suꝑpellectilē amittat dicat/qꝛ sua
bona amiserit: bona em̄ nō sunt/vt dictū est: neqꝫ sua sunt: sola v̄tus/
sola sapīa bonū humanū sunt. Fuerat hoc dono v̄o sapie mater sapīe
Maria (cuius hodie ꝓfesta illucescūt) plena. Vn̄ ꝛ de ea legunt̄ q̄ sa-
piētie etiā eterne/q̄ filius su⁹ est attribuunt̄. Prouer. viij. De q̄ ꝛ gl'a-
tur. Esuriētes impleuit bonis: ꝛ diuites dimisit inanes. bonis: s. ve-
ris/nō falsis (Die bonen schmackent) esurientibꝫ sapīam ꝛ eā q̄rentibꝫ
diligēter. Non aūt diuitibꝫ: q̄bꝫ illa bona (die bonen) nō sapiūt/q̄dra-
gesimales em̄ sunt: sed falsa bona aꝑpetūt/vanitates ꝛ insanias falsas
His bonis (von den bonē) robur accepit Susanna (de qua hodie in
epl'a) vt resistere posset nequā illis senioribꝫ: virtus plane castitatis ꝛ
charitatis dei eam suffultiebāt/ne tentatōe vinceret̄. Sed ꝛ q̄ꝫuis ad
mortē sentētiata/liberauit eam tn̄ sapīa: qꝛ ꝑ sapiētē Danielē sapiens
Susanna liberabat̄. Si talibꝫ bonis vesci voluisset adultera/ꝛ hone
ste/ꝛ caste v̄tuoseqꝫ viuere: nō in eas angustias ꝛ ignominiā deuenis-
set in adulterio dep̄hensa/ꝛ corā om̄i ꝓpl'o ꝯfusa. Attn̄ qꝛ diluculo ve-
nit ad sapīam eternā Chr̄m/q̄ꝫuis inuita ꝛ tracta: fuit ꝑ sapīam libe-
tata ꝛ dimissa. Quid erit de volūtarie accedētibꝫ? Non sic nō sic/q̄ ve
K rā fugiūt sapīam: q̄bꝫ hec v̄a bona nō sapiūt: sed solū q̄ terrena/in q̄bꝫ
ꝛ sapiētes sunt: tales ab ea nō liberant̄ quā colūt sapīam. Sed h̄ senti
ent qd̄ de aq̄la figural'r legimus: ꝙ cū de visu acutissimo ꝛ lōga ꝓui-
dētia de p̄da se iactaret corā ꝑuula auicula/vt auis illa minima ꝓui-
dētiā suā in oībꝫ plus timeret ꝛ veneraret̄: dixit ei vt dorsum suū ascē
dens in altū secū veniret ꝛ potentiā suā experiret̄. Quā cū ad altissi-
mū locū deduxisset: q̄siuit q̄d in terris videret: Rn̄dit se nihil videre
determinatū. Nonne (inq̄t aq̄la) vides in aliq̄ loco vbi cibū tuū colli-
gere vel p̄dā cape posses? Que rn̄ditꝙ nō. Cui aq̄la: Misera mō ap-
paret sapīa ꝛ scīa tua/ꝛ potētia ꝛ claritas mea: qꝛ ego video p̄dā meā
pinguē: nā cadauer sub nobis ita clare video ꝙ intueor oēs neruos ꝛ
q̄cq̄d in eo latet: ꝛ illud statim erit p̄da mea: ꝛ tu misera famescas. Aq̄
la v̄o descēdēte ad cadauer/auicula sepem intrauit ꝓximā/vt videret
finem. Et ecce auceps q̄ ꝓ auibꝫ rapacibꝫ capiendis rete suum iuxta

cadauer occultauerat/illud extendēs aq̄lam inuoluit. Cui auicula im
properans aiebat: Modo plus valet mihi visus meus ⁊ paupertas
mea/q̄ nullā vidit nec accepit p̄dam/q̄z visus ⁊ potētia tua tibi miser-
rima. Tu iactasti te videre neruos ⁊ q̄cq̄d in cadauere erat: q̄re ḡ stul
tissima aucupē nō videbas/nec rete cauebas? Melius fuisset tibi q̄
nihil de p̄da vidisses. Respicit hec parabola sapiētes hui⁹ mūdi: qui
credūt se oīa videre/ꝑ suꝑbiā elati in altū volātes/suꝑ alios q̄s ꝯtēnūt
⁊ despiciūt euolāt in altū/cū nolis tñ fatuitatū suaꝝ/q̄s q̄tiūt nolint/
velint: sicq̄z noscunt̄ in pedib⁹ suoꝝ affectuū/in q̄b⁹ hn̄t nolas. Jactā-
tes scire q̄cq̄d in negocijs latet: ⁊ oēm viā ꝑ quā p̄dam cape pn̄t ⁊ lu- z
crari/diligēter intuent̄. Sed miseri diabolū nō vidēt q̄ eis insidiatur/
nec pcti rete quo inuoluunt̄ ⁊ ad penas inferni ducunt̄: q̄b⁹ vtiq̄z me-
lius esset q̄ ceci nihil circa hmōi viderent. Siq̄dem fortasse (vt ait sal
uator) si ceci essent pctm̄ non haberent: nūc aūt q̄r vident/pctm̄ eoruz
manet. Ecce sapia hec falsa mūdi facit q̄ peccati rete capiunt̄/⁊ ab au
cupe ꝯp̄hendūt̄ diabolo in nouissimis. Erit ⁊ tūc nimiꝝ q̄ a ꝑuis aui
culis deridebūt̄: auicul' iq̄z illis q̄s h̄ deriserāt pauꝑes ⁊ ꝯtēpserāt ꝓpt̄
suā in mūdanis reb⁹ simplicitatē/deceperūtq̄z. Forsitā dubitas: audi
Sapiētē testē: Tūc stabunt iusti in magna ꝯstātia aduersus eos q̄ se
angustiauerūt. Sapientie. v. Improperantes scz ⁊ ostendentes eis q̄
modo sapientia huius mundi stulticia est apud denm. j. Coꝝ. iij. Et
qūo dicētes se esse sapiētes stulti facti sunt. Rom̄. j. Rogemus dn̄m.

Dn̄ica. iiij. Letare. xxv. Martij.

Festum Annunciationis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Vicesimasecūda turma est fortunatoꝝ (Glück narrē) Qui
gaudent irrōnabil'r suꝑ ꝓsperis/aut tristant̄ suꝑ aduersis
euentib⁹. Et igit̄ cognoscunt̄ duab⁹ nolis/s̄m q̄ duo sunt
gn̄a fortune. s. diffortuniū ⁊ eufortuniū (Doch glück vnd
guot gluck.

Prima nola est: gaudere suꝑ ꝓsperitate tpalium. Affixa est hec no
la in dextra aure: ⁊ sub se habet nolas centū viginti ⁊ duas/s̄m. s. mul
titudinē eoꝝ fortuitoꝝ de q̄b⁹ solēt hoīes gaudere. Quas nolas eme-
re si volueris/vadito ad Franciscū Petrarchā: ⁊ eas illic venales re M
peries in p̄ma ꝑte officine de remedijs vtriusq̄z fortune. Sz ais: Mi
ra res/hos fatuos esse dicis q̄ gaudent suꝑ bona fortuna: Nunq̄d ho-
die dies est boni nūcij fortune maxime: qua nunciatū est ꝑ angelum
Marie/q̄r esset mater dei futura/⁊ deus esset futurus homo? Quod
magis eufortuniū poterat euenire Marie/⁊ quod toti generi huma-
no? Nullū plane. Sed ⁊ hodie nouus inchoat annus s̄m ꝯputum ro-
mane curie: quo die incipiūt annū. M. cccc. xcviij. quē nos die circū-

cisionis incepimus. Nonne si gauisi fuerimus hodie/signū erit fatui-
tatis? Porro dñica est in medio q̄dragesime: in qua ꝑ totū orbē in in
troitu misse canit̄ Letare: ⁊ offertoriū Letatus sum in his q̄ dicta sūt
mihi: ⁊ in euāgelio letū legit̄ ꝯuiuiū factum a dño in deserto/ vbi eos
pauit panibꝫ ⁊ piscibꝫ. Sed ⁊ in leticie signū papa circūfert hodie ro-
sam/ ⁊ eam alicui ꝑncipū donat ⁊ mittit. Est ne igit̄ signū stulticie gau
dere ⁊ letari/ se ecce ꝯformando? Non frater. Ego de vanis/ tu de ve-
ris v̄ba facis: digna sunt hec gaudio ⁊ leticia/ illa v̄o nō: q̄ vana. Sꝫ
q̄uo vana? ⁊ de q̄bꝫ loq̄ris fortuitis bonis? De illis de q̄bus regulari-
N ter se iactare solēt. Sed inq̄s: Nō puto vana de q̄bꝫ gaudeo ⁊ exulto.
Dic q̄so q̄ sunt ꝑticulariꝰ/ vt iudicare possimꝰ si nō digna nolis (schel
messig) Multa sunt vt dixisti: sed pauca recensebo.
1 Gaudeo ⁊ de ꝯuiuijs glorior ⁊ lauta educatōe/ cum populo hodie
sedente in feno: ꝑ turmas centenas ⁊ quinquagenas vtiq̄ lautissime
comedentes: q̄ pisces ⁊ panes sapidissimos ⁊ ego quotidie splendide
⁊ in ꝯuiuijs comedo. Nunq̄d ideo fatuꝰ sum ⁊ nolā habeo? Utiq̄ no
lam. Quid putas q̄ lautissime educaris? Multū tibi hoc videt̄: sed
parum est/ eritq̄ mox nihil. An ideo magis tibi q̄ꝫ duro agricole ver-
mes parcent? an cibo molliore vesceret̄ auidius? Non iocor tecum/ nec
te terreo. Scis (etsi forte dissimiles) te illi ꝯuiuio ꝑparatā escam: ⁊ for
te iam cene tp̄s instaret: certe aūt iam longius abesse nō posse. Nam et
breuis est lux/ fameliciq̄ ꝯuiue/ ⁊ q̄ mensam instruit impigra: q̄d tibi
2 nūc lauticie iste ꝓfuture sint videris. Sed ꝯuiuijs glorior: ꝯuiuijs
vaco. Pulchꝝ tibi studiū elegisti: q̄d huic gustui ꝯueniat/ q̄d illi/ q̄bꝫ
aut ꝯpescenda fames ferculis aut irritāda salsamētis. En ꝑclaraꝫ vti
lemq̄ philosophie ꝑtem: q̄s ꝑmus/ q̄d secūdus/ ⁊ q̄s tertius ingratuꝫ
stomachū cibꝫ ꝑmat: q̄s vini fumus cerebro gratiores nebulas effun
3 dat: si nō hec nola fatui/ nescio q̄d sit nola. Sed gaudio q̄ populus
me amat/ fauet/ ⁊ honorat: sicut turba magna Christum hodie hono-
rauit quam pauit: ꝙ itaq̄ populus me amat exulto. Subsiste Pau
lulū/ mox oderit. Populus q̄ Chr̄m honorauit/ mox eum morti tra-
didit. Si placet extensius dicere/ vide ꝑte ꝑma Franciscū capi. xciiij.
4 A ꝑncipibꝫ amor/ ⁊ regum amicitias q̄siui: rosam a papa accipe me-
O rui: magnoꝝ amicus sum. Mira res/ hoim vera amicitia rara est: tu
tibi regum fingis amicitias/ quos fortune splendor/ tumorq̄ animi oi
5 um imparium ꝯtemptores facit. Uxorem habeo/ v̄ginem castam/
pudicam/ fecundam/ piam/ fidam/ formosam/ ⁊ facūdam/ etiā si cū an-
gelo loq̄ deberet/ ne dicam Marie v̄gini similē. Mirus auceps cor-
nicem cādidam inuenisti. ex Francisco cap. lxv. adde q̄ placuerint.
6 Filios ꝓcreauit mihi/ nati filij/ ꝯcepit. Miꝝ ꝙ non dicis altissimi fi
lium q̄ erit magnus: nati sunt tibi filij/ geminatū malū pondusq̄ do-
A mesticum. Cognata est Helisabet: habet amicos ⁊ ego multos/ pa-

trem ⁊ fratres. O nola. Mondū puto patrimoniū diuisistis: tunc erū pet iniquitas: igne aurum/auro animus ꝓbari solet: magna sepe que videt̄ par paurillū auri si adhibeas/lis erit ⁊c. Et Francisco dialogo lxxxiij. Et q̄d amplius: multa talia cētum ⁊.xxij. vt supra dixi. Sz in vnum omnia ꝯgero/omnia ad volūtatem eueniūt: celū pendet plenum viellis ⁊ nolis. Si fugarem fortunā ꝑ anticam/ꝑ posticam rediret: mihi euenit sicut de Policrate legit̄ apud Valeriū lib. vj. q̄ cum omnia ei ꝓspere succederent/placuit anulū sibi char' in mare/ vt aliq̄d aduersi ex eius pateret̄ carentia. Atq̄ piscator' nō longe post piscē grādem capiēs/eūdem regi Policrati dono dedit: in quo cū exenteraret̄ anulus hic fuit reptus. Plane sic mihi contigit/omnia ad nutum eueniunt sicut illi regi. Sed numq̄d nouisti/q̄d etiam illi regi in fine ꝓtigit? Hoc quod cruci fuit affixus ⁊ turpissima morte punitus. Sic ex ꝑ
trema gaudij occupat luctus. Noli frater gaudere de illis de q̄b̄ potius tristandum est. Gaudes de eo quod est certissimū damnatōnis eterne signū: ꝯtinuus successus reruz temporaliū (ait Gregorius) eterne damnatōis est indicium. Exemplū diues ille hospes de quo fugit beatus Gregorius notum oīnib̄: et habes in speculo tuo: sed Augustinus allegat̄/falso tamen. Gaudes quia in nauicula sedens/per fluuium voluptatū descendis in mare amaz' ⁊ mortuū/nedum corporis sed anime: o q̄z horrendū ⁊ fatuum gaudiū hoc est. Gaudes de eo quod te ꝓrsus excecat: vt que grauia sunt crimia minime noscas sed omnia tibi leuia vident̄. Et cui ꝯparabo hoīnē in voluptate viuētē? Et q̄ trahit grauissimā ratem/etiam ꝯtra impetum aque: quam (si in terra iaceret) decem trahere nequirent. Sic in aquis delitiarum trahimus ratem grādem peccatoz': que nobis facilis/tamen difficillima ⁊ grauissima apparebit/cū ad littus post mortē inuenti fuerimus Tunc videbimus quia ponderosius est peccatū vnū mortale q̄z tota terra: siq̄dem hec hoīem ad infernū suꝑprimere non potest/hoc autem mor. vide in summa p̄dicātiū. S. v. xj. Noli te ꝯmittere fortune o frater: plane al's deciperis eo modo quo fur: de quo ꝑ similitudinē legimus: quia cum attentaret nocte ad lunam furari/paterfamilias cum hoc intelligeret vxori secum in lecto cubanti ait: Dum ego iunior' essez solebam dicere carmen/ad quod omnes q̄ erant in domo cum obdormirent/vxture eiusdem carminis ꝑ radium lunc me dimittebam: q̄ et sustentabat me. Hoc audiens fur carmen quod audierat recitauit: inceperatq̄z hospes ficte stertere cum vxore: fur ḡ sentiens vt putabat carminis illius efficaciā/attentabat etiā se ꝑ caminū suffultus radio demittere: quo facto cecidit ⁊ crura fregit/deꝑhensusq̄z digna paticbat. Sic sic plane fiet tibi/q̄ fortune radijs initeris q̄b̄ alijs se adiutos fu Q
isse iactāt: aut tu te posse facere fingis ⁊ somnias. vide in summa p̄dicātiū. S. iij. xvij. Sz q̄d agā: perbo ne cū fortuna mea cū sum sine tri

bulatiōe: audi me: appꝑhendi disciplinā (vt ait Dauid) si deus tibi non infert/ tu tibi inferto: q̄re tibi v̄gam. Castiga corpus ieiunijs/ vigilijs/ peregrinatōibꝫ/ cilitijs ꝛc̄. Castiga res elemosynis: castiga animū deo ꝑ oīonem/ meditatōem ꝛc̄. tibi ꝑ passionū repssionē: ꝓximo ꝑ ꝯpassionem/ si tu nō habes passionē: ꝛ ꝑ remissionē iniuriaꝝ: ꝓfecto nō ꝑua hec afflictio. Rogemus.

Feria. ij. post Letare. xxvi. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Jcesimatertia turma est: inutilr sollicitoꝝ (Sorg narren)
j v Dico āt notāter iutilit: qꝛ sunt q̄ nō sūt fatui ꝛ tñ solliciti: qꝛ non inutilr/ sed vtilr. Sunt ḡ duplices solliciti. Primi solliciti sunt vtiliter: hi sunt q̄ spēalem hñt sollicitudinē circa
j deum/ se ꝛ ꝓximū. Circa deū solliciti sunt/ quatenus eum semꝑ habeant ꝑ oculis. s. iuxta eius mandata oīa opa sua exercentes/ meditantes: sed ꝛ orātes. Jtaq; solliciti sunt stare in ꝯspectu eius sꝑ/ sicut ser-
R uus añ dñm: quatenꝰ ad nutū eiꝰ oīa fiant. Non sunt hi fatui: qꝛ potiorem ꝑtem ꝛ veꝝ bonū qđ deꝰ req̄rit ab hoīe amplectunt. Michee. vj Sollicitū. s. ambulare cū deo tuo. Ad hāc sollicitudinē hortat Paulus Roma. xij. Sollicitudine nō pigri/ spū feruētes/ dño seruiētes. Ze-
2 lum hunc feruētē oñdit Jesus in euāgelio hodie. Sunt solliciti circa seipos/ cauēdo ab insidijs diaboli instar auicule māducātis sꝑ timidi ꝛ circūspecti oculatiq;: ꝛ custodiēdo sensus suos ꝛ tp̄s nō ꝑdēdo. Jubet h̄ Deut. iiij. Custodi temetipm ꝛ aīam tuā sollicite. Vadūt hi iuxta ꝯsiliū sapiētis ad formicā/ vt sibi ꝓuideāt in estate gratie dū sol lucet/ ꝛ tp̄s laboris est/ q̄ habeāt in hyeme mortis. s. merita bonoꝝ operꝝ
3 (wer nit gablet so die brem zablet/ der laufft im winter mit einem seyl/ vnd fragt/ hat yemant haw feyl) Sunt solliciti erga ꝓximū/ eidē salutaria aīe administrātes/ reputātes eos (quēadmodū ꝛ vere sunt) mēbra sui corꝑis. Et ideo sic vnū mēbꝝ ꝓ alio sollicitū est ad iuuādū/ sic ꝛ ipi alt alterutꝝ seruiūt: ꝑm qđ Apl's. j. Coꝝ. xij. docet. Jtē ꝛ Ephe. iiij. Solliciti seruare vnitatē spūs in vinculo pacis. Hec sollicitudo maxime spectat ad p̄latos/ vt ꝓ subditis sollicitent: in spūalibꝫ p̄cipue ꝛ in tꝑalibꝫ. Ve nostre tēpestatis/ in qua nemo aīas sed bursas curat. Nemo der selen/ aber der seckel fere oēs/ ꝛ nō aīe/ nisi inq̄ntū respicit bursam. Hoc est: vitia anime nō corrigunt/ nisi vt bursa impleat. Roma. xij. Qui p̄est in sollicitudine ꝛc̄. Sic ꝛ pater circa filios. Sic To-
S bias cū filius nō rediret/ ꝓ eo sollicitus erat. Sūt q̄ paꝝ curāt salutē familie sue/ p̄cipue ministroꝝ ꝛ ancillaꝝ/ etiā q̄ vident deuoti: eia (dicūt) dimittā correctōem eiꝰ alteri. Sed q̄d: sic ꝛ aliꝰ dicet/ ꝛ tertiꝰ ꝛ q̄rtus: q̄ fit vt a nullo erudiat: immo si a te q̄ videris reputatꝰ correptus nō fuerit/ sed dissimulāter p̄teritus/ nunq̄ alioꝝ minus reputatoꝝ di

sciplinam recipiet. Mox em̄ dicet dū corripit̄: Apud alios seruiui ꝓ-
biores q̄ tacuerūt/ ⁊ me sup̄ his nō corripuerūt: si iniustū fuisset qd̄ fa
cio/ nō dissimulassent. Ecce q̄d tua pusillanimis taciturnitas effecerit
mali. Rursus hec sollicitudo respicit ꝯiuges/ q̄ alterutꝝ dn̄t esse solli-
citi ꝓ inuicē. j. Coꝝ. viij. Qui aūt cū vxore/ sollicit⁹ est qūo placeat vx
ori: ⁊ ecōuerso. Sic ⁊ matrona sollicita sit de ꝓuisiōe necessarioꝝ. Vn̄
⁊ dn̄s dixit Marthe: Martha sollicita es. In q̄ nō de sollicitudine re
p̄hendit̄/ sꝫ de turbatōe ⁊ murmuratōe. Lu. x. Ecce sollicitos spūal'r/
nō vtiq; fatuos: imo etiā tp̄alia nō negliglūt/ etem̄ ⁊ de illis ꝓuidēt ⁊ sol
licitātur: sed nō stulte quēadmodū post dicet̄: sed prudent̄/ humane et
rōnabil'r. Tp̄alia ꝓcurāt tāq̄ media ad spūalia/ ⁊ in ꝓcurādo nō rece
dūt vt negligāt spūalia. Laborē exercēt: sollicitudinē vitāt: nō sunt im
moderate solliciti/ sed obediūt Apl'o: Volo vos sine sollicitudine esse
.s. immoderata. Ecce p̄mi solliciti. Sūt solliciti inutil'r: q̄ sunt de hac ⁊
fatuoꝝ turma. Et dinosci pn̄t nolis septem.

Prima nola est: sollicitari de tp̄aliū acq̄sitōe/ in eis finem ꝯstituen
do vltimū. Sunt q̄ circa tp̄alia q̄renda multū laborāt mēte ⁊ corpe: ⁊
in eis finē ꝯstituunt vltimū/ ip̄a. s. tp̄alia plus amādo q̄ꝫ salutē ꝓpriaꝫ.
Hec est sollicitudo pessima: de qua Eccs. iij. Peccatori dedit deus af
flictōem ⁊ curā sup̄fluā. Et hec est vana ⁊ cassa sollicitudo: nimiꝝ q̄a
nō ꝯseq̄t̄ quod q̄rit. similis poti⁹ aranee q̄ se euiscerat ad faciendū sub
tiles telas ꝓ muscis capiēdis: q̄ tn̄ de facili destruunt̄. Et h̄ mentem
euacuat omni vigore sapientie ⁊ iusticie/ ad cognoscēdum subtiles vi
as/ ad decipiēdum incautos: sed ip̄e ab hominib⁹ vel a diuino saltē iu
dicio atteritur.

Secūda nola est: sollicitari nimis de temp̄alib⁹. Sunt q̄ nō statu-
unt finē in eis/ sed volūt habere ꝓ medijs: sed circa acq̄sitōem taliū ni
mis sollicitant̄/ ita. s. q̄ a necessarijs ad salutē retrahunt̄/ ea. s. omitten
do. Vt lucret̄ omittit seruare festa/ ieiunia/ missas/ ꝯfiteri/ cōicare/ p̄ce-
pta ab ecc̄a: Hec est illa sollicitudo/ de qua dn̄s d̄t: Sollicitudo seculi
suffocat v̄bū. s. auditū vel inspiratū/ ne fructificet in mente. Veꝝ si q̄s
ex nimia sollicitudine ad tp̄alia non omittit spūalia ad salutē necessa-
ria: sed diminuit̄ in deuotōe/ ⁊ tepescit a feruore debito: veniale erit/ li-
gnum/ fenum/ stipula.

Tertia nola est. sollicitari circa crimina faciēdo. Sunt q̄ in aliq̄b⁹
criminib⁹ diligētem curā ⁊ festinā adhibēt ad ꝑpetrandū: quēadmo-
dū mulieres sollicite ad se ornadū/ multū ponētes de tp̄e ⁊ diligētia: ⁊
gulosi ad p̄parandū cibos/ ⁊ ambitiosi ad honores ꝓcurandos: et hu-
iusmodi. De hac nola intelligit̄ illud Prouer. xj. Expectatio sollicito
rum scꝫ ad malum peribit.

Quarta nola est: sollicitari circa ardua/ altissima ⁊ īpossibilia. Sol-
licitus erat Alexander totū sibi subiugare orbē: ⁊ neq; sibi sufficere pu

Utabat. Nam cū Calisthenē audiret dicentē qꝛ esset opinio q̄rundā/q̄ꝫ
ꝑter hunc mūdū essent etiam alij mūdi: O he inq̄t/nondū hūc deuici
quēadmodū alios deuincam? Extēdebat̄ animus suus ad etiā alios
deuincendū. Sed q̄d? cui nō suffecerat h̄ mūdus/tādem post mortem
ꝯtentus fuit spacio terre ⁊ sepulchro septē pedū. Talis ē fatuitas ma
gna/tam vehemēter ad vanitatē niti/q̄ oīa sunt transitoria ⁊ ad mo
mentū apparētia. Quā vanitatē ⁊ fatuitatē exp̄sserūt greci/romani ⁊
christiani. Ecce mos grecoꝝ fuisse legit̄: q̄ mox posteaq̄ꝫ eoꝝ impator
esset elect⁹/accedebāt marmoꝝ cesores varia gn̄a marmoꝝ deferētes:
⁊ ab impatore q̄rebāt/de q̄ marmore sibi vellet extrui sepulchꝝ/q̄ten⁹
cum exterrerēt ne nimiū de gl'a trāsitoria tumesceret. Sic ⁊ in trium
pho Rome: de q̄ Isido. li. xviij. scribit/ca. ij. Is q̄ circū ferebat̄ in triū
phali curru aureo cū sceptro/lictore ꝯtingebat̄ aliqn̄ q̄ cū seq̄bat̄: q̄te
nus inde humiliaret̄/⁊ cogitaret lictorē posse fieri dn̄m suū. Plane ⁊
ep̄s Herbipoleñ. introducit̄ in laneis/nudus pedes ⁊ caput cū fune
cinct⁹ instar furis. Sic sic pape in coronatōe sua d̄t is q̄ floccum in
X cēsum iactat in aerē: Pater sctē sic trāsit gl'a mūdi. Et vere sic trāsit.
Quid em̄ est gl'a hoīm? Caro/fenū/⁊ sicut flos agri gl'a ei⁹. Esai. iiij.
Fenū simplices homīes/flores hoīes gl'osi: ⁊ vterq̄ꝫ cadit. Quid dixi
gl'am esse florē? stercus ⁊ v̄mis est. j. Macha. ij. Utiq̄ꝫ multoꝝ gloria
hec est/deferre sericas vestes: ꝓfecto stercus v̄mium.

Quinta nola est: sollicitari erga vilia ⁊ minima. Sūt q̄ maximam
hn̄t sollicitudinē: ⁊ nocte tota iacēt vt putāt in ꝯsilijs/instar impato
ris tillingēsis fatui: de q̄ infra. xvj. lr̄a. S. miraq̄ꝫ ꝓponūt ⁊ sollicitudi
nē gerūt de multis/⁊ se fatigāt vilib⁹. Et tādem cū inq̄rit̄ q̄d solliciti
fuerint/est qꝛ anseres nudi pedes incedūt. Sil'es sūt eis q̄ minima do
mus sue maxima sollicitudine disq̄runt: ⁊ proh pudor etiā p̄lati ⁊ ep̄i
(si sctō Bernardo ad Eugeniū credit̄) hac stulitcia tenent̄/q̄ de nūe
ro panū cū suis economis rōem faciūt. Ceteꝝ cū de nūero aīaꝝ ne
mo mentōem facit. Et q̄dē sic est vt p̄dixi: qꝛ de aīab⁹ nulla cura ꝓpt̄
se: si qn̄ de eis fit mētio/h̄ est ꝓpter ꝯnexam bursam.

Sexta nola est: sollicitari de alienis ⁊ impt̄inentib⁹ ad se. De illis lo
q̄r q̄ sua negligūt ⁊ cū alioꝝ negocijs se occupāt. Nō em̄ loq̄r q̄s cha
ritas vrget ad fraternū ꝓfectū ⁊ subsidiū in tribulatōnib⁹/de q̄b⁹ p̄us
dictū est: sꝫ q̄s poti⁹ curiositas titillat/⁊ incōsideratio suoꝝ defectuū.
Vel si zelus eos vrget: nō est tn̄ s̄m sciam/q̄ volūt oīa planare ⁊ oēs vi
cos expurgare. Sup̄ vires tuas est frater/eget freno h̄ zelus: ordina
Y uit in me charitatē: ait Canticoꝝ sponsa. Ordinatissime vtiq̄ꝫ chari
tas/q̄ tātū se intromittit de alioꝝ negocijs q̄ntū expedit ⁊ exigit dicta
men recte rōis. Rn̄det aliqn̄: q̄d ad me de his q̄ foris sunt? Et illd̄ Te
rentiani Senis: Aliena cur curas q̄ ad te nihil attinent?

Septima nola est: sollicitari de futuris ex diffidētia. Sūt q̄ timo

rem hñt inordinatũ: putãtes qꝛ si facerẽt illa q̃ p̃cepit eis deus/ ⁊ faciẽ
do quod in se est/ nõ omittẽdo curã salutis aĩe sue: deꝰ eis nõ ꝓuideret
Plane fatui magni. Dic q̃d hoc est? deꝰ tibi maiora p̃stitit/ aĩam ⁊ cor
pus sine tua sollicitudine: ⁊ hesitas qꝛ minora p̃stabit? si feceris suã vo
lũtatẽ p̃stabit inq̃ꝫ amictũ ⁊ victũ tantũ quãtũ iudicabit tibi expedire
q̃ꝫuis nõ quãtũ stulte appetis. O inq̃s/ sedeas ibi quousq̃ꝫ assa colum
ba inuolet ori tuo. Nõ dico de colũba/ sed de pane quotidiano tibi ne-
cessario. Neq̃ꝫ dico tibi/ sedeas ibi: sꝫ nõ habeas sup̃fluã sollicitudinez
te a necessarijs ad salutẽ impediẽtẽ: laborẽ exerce: vitato sollicitudinez
talẽ. Audi amplius; deꝰ minoribꝫ te ꝓuidet sine eoꝝ sollicitudine/ auibꝫ
⁊ lilijs agri: vestit ea ⁊ pascit: ⁊ times tu q̃ pluris es illis qꝛ te non pa-
scet ⁊ vestiet/ si hũana vtaris sollicitudine ⁊ feceris p̃cepta sua? Auez
bestiã curat/ ⁊ filiũ negligit? Non est hec opinio filij de patre ⁊ chr̃iani
hoĩs de Chr̃o: animus est h̃ gentilis nõ credẽtis ꝓuisionẽ dei: ideo
ip̃emet sibi nitit̃ facere ꝓuisionẽ. Excute hãc stultitiã: abijce hãc gẽti- Z
lem diffidẽtiã: ⁊ ꝯfide patri ad quẽ iugit̃ ⁊ q̃tidie clamas: Pater no-
ster q̃ es in celis. Nõ impotẽs est/ nõ durus est/ nõ ignorãs ẽ/ nouit ne-
cessitatẽ nostrã/ amat nos/ vult succurrere/ oĩpotẽs est/ p̃t subuenire.
Cur ḡ hesitas? Plane nõ alia cã/ qꝛ ꝑua fides in te est sup̃ eiꝰ vel potẽ
tia/ vel bonitate vel sapia: si em̃ hoꝝ in te esset viuax fides/ minime ti-
meres. Adauge nobis dñe fidem/ sic clama. Rogemus.

Feria.iij.post Letare.xxvij. Martij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

VIcesimaquarta turma stultoꝝ/ mutuantiũ (Borg narrẽ)
Apte seq̃t̃ hec turba p̃cedentẽ: illi nimiã curam/ hi nullaꝫ
hñt. Dinoscunt̃ aũt stulti hi duabꝫ nolis/ s̃m qd̃ duo sunt
gñã debitoꝝ. s. pecunialiũ ⁊ peccaminaliũ.

Prima igit̃ nola est: debita pecunialia ꝯtrahere (gelt oder ander
zeytlich guot vff borg vff nemen) Sũt q̃ debita multa ꝯtrahere nõ cu j
rant ꝑ mutua/ dũmodo ad soluendũ non cito cogant̃: ꝯuiuant̃/ luxuri
ant̃ (prassen/ füllen) sup̃biunt: ⁊ inter ꝯuiuandum cantãt (Los foeglin
sorgen) ⁊ (Er bindt die schuoch mit basten der die zech bezalẽ muos)
sicq̃ꝫ cum bonis alioꝝ sup̃biunt ⁊ luxuriant̃. Noti sunt hoꝝ mores/
nec opus est diffusius eos describere. Maiorẽ inquiunt sollicitudi-
nem habebit creditor quẽadmodũ soluat̃/ q̃ꝫ ego qũo soluã. Et tñ sine
sollicitudine nõ sunt ã miseria/ vt puto: nisi sint oĩs honestatis exptes.
Aliqñ sup̃ h̃ angit̃ cor eiꝰ q̃ hmõi cogitat obligatõem. Modestissima
est vox creditoꝝ postulantiũ: vt Boetiꝰ in de disciplina scholariũ d̃t.
Cogit eos aut impellit voluptas quã q̃runt/ vt multa mutuent̃: q̃ tñ A
sero aut nunq̃ꝫ soluũt: quatenꝰ delitias habere possint: sꝫ ꝯtrariũ cre- ⁊
bro accidit. Quippe q̃ semp̃ cogunt̃ deteriora recipe sup̃ credẽtia tali

q̃z si prompta emerẽt pecunia: q̃cq̃d acidũ/mucidũ/pendulũ/rancidũ
3 aut alio infectũ sapore: ideo eis cedit. Equũ recipit (vnd übersicht gal
vnd überbein) dum ad credentiã sibi dat̃: ⁊ ꝓ duplici pecunia recipe
cogit̃. Sed esto hec nõ curẽt: timor tñ ⁊ erubescẽtia ip̃os frequẽtiꝰ p̃-
mit: si qñ in publicũ eũ ꝓdire ꝯtigerit/timet sibi obuiũ futurũ credito
rem: qđ si factũ fuerit/aut declinabit viã/aut rubore suffundit̃ facies:
4 ⁊ in quẽ angulũ debeat respicere ignorat. Nõ deerũt tũc multa pctã
in q̃ cadet: mẽdacia ingeminat/spondens se datuꝝ: ⁊ quẽadmodũ ille
pecuniã sibi sit allaturus/de qua solutõem faciet. Quid multa: mẽda
ciũ mẽdacio adijcit: ⁊ instar fornicũ vnũ sup̃ alteꝝ ꝯcamerãdo extru-
it: multaq; in creditoris fraudẽ excogitat: cum tñ obliget̃ cito soluere:
5 etiã vsq; ad cessionẽ bonoꝝ/nisi cũ ꝯsensu creditoris differat. De fur
tis/ludis ⁊ ceteris vitijs taceo/q̃bꝫ nitit̃ acq̃rere vñ soluat: ꝑ ludos ⁊ cra
pulas in debita trudit̃/⁊ ꝑ ludos se eripe nitit̃: huiꝰ rei causa sunt ꝯui
6 uia illa quotidiana stubaꝝ/oĩm maloꝝ vtiq; sentine. Et peiora horũ
ꝓdeũt/q̃ lex meminit. ff. ad senatuscõsultũ Macedonianũ. l. j. vbi vsu
B rario q̃ appellat̃ Macedo/ꝓhibet̃ dari actio ⁊ petitio ꝯtra filiũfamili-
as/cui es mutuauit soluẽdũ post mortẽ p̃ris. Recte q̃dẽ/ne det̃ ꝑ h̃
occasio filijsfamilias machinari in mortẽ p̃ris. Vtinã ⁊ h̃ seruaret̃ in
politijs ꝯtra eos q̃ iuuenibꝫ pecuniã mutuãt sup̃ paterna hereditate/
A aut alijs silibꝫ causis. Et q̃s mala oĩa enumeraret q̃ ex his mutuis
ad credẽtiã emergũt? Ingratitudo ꝯtra eos q̃ mutuauerũt: q̃ dũ debi
tũ poscũt/efficiunt̃ odiosi debitoribꝫ. Sterilitas deniq; debitorum (sie
moegẽt niemer begrünen oder vff grienẽ zweig kõmen) q̃z diu debita
manẽt. semp̃ sunt vno anno immature geniti: q̃r manius. Quicq̃d lu
crant̃ (ist alles vorgessen brot) Nimiꝝ tedebit eos oĩs laboris: cũ sciant
nihil sibi euẽtuꝝ/s; oĩa creditoribꝫ p̃standa. si tñ tam felices sunt: vt ta
libꝫ tradãt/⁊ nõ turpiter ⁊ luxuriose absumãt debitis manentibus.
8 Sed q̃d? nunq̃d q̃r differũt soluere deobligant̃? Non ꝓfecto: lupus vo
rax nullã deuorat metam: veniet hora ⁊ dies/⁊ tũc solues: q̃ si soluere
non habes in ere/solues in suppellectili alia. si neq; ita/solues in corpe
C ⁊ honore: oĩbꝫ efficieris infamis. O quot dñia magni status ⁊ ambiti
osi h̃ modo subruti sunt ⁊ subruent̃. Videmꝰ h̃ in q̃busdã magni noĩs
mercatoribꝫ/sed ⁊ nobilibꝫ. Egyptij frumẽta a Joseph receperũt: ⁊ ta-
men tãdem soluere coacti/in seruitutẽ Pharaonis multi redacti sũt.
9 Quid ḡ faciã? Hoc q̃đ sapiẽs docet Prouer. vj. Fili mi si spoponde-
ris ꝓ amico tuo/defixisti apud extraneũ manũ tuã: illaq̃atus es ꝟbis
oris tui ⁊ captus ꝓprijs sermonibꝫ. Fac ḡ q̃đ dico tibi fili mi: ⁊ teip̃m
libera: q̃r incidisti in manũ ꝓximi tui. Discurre/festina/suscita amicuꝫ
tuũ: ne dederis somnũ oculis tuis/nec dormitẽt palpebre tue. Eruc-
re q̃si damula de manu/⁊ q̃si auis de insidijs aucupis. Hec ꝯsulit sa-
piẽs fideiussori. Itidẽ ⁊ tu debitor efficias. Si factus es debitor alicu

ius curato vt te de obligatõe ꝑ solutõem debiti absoluas/ꝓpter causas iam sup̄ enumeratas. Sed ⁊ festinanter h̄ facito/⁊ elabere vt damula (als ein wysel) vel capreolus s̄m quosdam. Et tantũ de p̄ma nola.

Secunda nola est: coaceruare debita peccaminalia. i. pctã. Sũt q̄ de die in diẽ peccãt/⁊ pctã pctis addẽtes cumulãt a pueritia/iuuẽta/virili/⁊ vsq; in senectã ⁊ seniũ abutẽtes bonitate ⁊ dei lõganimitate. Sed ais: Sũt ne pctã debita? debz ne nobis aliq̄s ea? aut ea nos aliis debemus? vel dñt ne nobis inesse? Rñdeo q̄ ꝓpter nullã illoꝝ dicunt̄ debita/sed q̄ nos efficiũt debitores penaꝝ. q̄cũq; em̄ peccat ꝯtra deũ reus efficit̄ pene infernalis: quã obligat̄ soluere/nisi a pctõ absoluatur Sunt igit̄ pctã non formal'r/sed hoc modo effectiue debita. Illa inq̄z multi accumulãt sup̄ se: q̄ deꝰ illoꝝ solutõem postulare differt. O (dicũt) deꝰ bonꝰ est/nihil postulat. O fatue/quoties insusurrat tibi in aurem: Redde q̄d debes. Tu aũt rñdes aut nihil/vel ad maximũ: cras agã pniam/habe patientiã/⁊ oĩa reddã tibi. Et ecce patiẽtiã hz tecũ: ⁊ habuit iã m'ltis ãnis/⁊ adhuc ei solutõem ꝑ pniam nõ facis debitoꝝ. Sed diuitias bonitatis eiꝰ ⁊ patiẽtie ꝯtẽnis. Ignoras q̄m benignitas dei ad pniam te adducit: s̄m aũt duritiã tuã ⁊ impenitẽs cor thesaurizas tibi irã in die ire ⁊ reuelatõis iusti iudicij: ad Ro. ij. Vere iusti iudicij/sz seuerissimi. Putasne q̄ differt punire/iõ nõ puniet? Falleris immo q̄ differt seuerissime puniet/instar diu ⁊ longe trahẽtis arcũ: quãto seriꝰ telũ emittit tractu remoratꝰ/tãto ꝓfundiꝰ telũ infigit ⁊ fortius ꝯcutit. Lento q̄dẽ gradu (ait Vãlerius) ad vindictã diuina ꝓcedit ira/tarditatẽq; supplicij grauitate ꝯpensat. Noli g̃ o frat̄/dũ ad aurem postul[illegible] a te dñs/vt soluas debita: noli aurẽ auertere: noli iterũ dñm repellere dicẽs: Expecta reexpecta: manda remãc[illegible] Sed mox incipias debitũ soluere: noli differre ĩ senectã ⁊ seniũ: vt [illegible]us fias stulto illi de q̄ ꝑ sil'itudinẽ d̄r: q̄ quattuor habuit eq̄s (groemelin) q̄ꝝ vnꝰ fuit debilis: totq; sarcinas q̄libet habuit aptas: ip̄e ãt oẽs q̄ttuor sarcinas debiliori (dem groemlin) imposuit/alios fortiores dimittẽs liberos ⁊ exoneratos grisellũ añcedere: sequẽtẽ aũt stimulis acriter vrgebat. Nimiꝝ respicit hec sil'itudo ⁊ ꝑabola eos q̄ cumulãt pct/ã ⁊ pniam ꝓ eis agere nitunt̄ in senecta. Ecce tu fatuus es ille. Equi q̄ttuor sunt q̄ttuor etates: p̄mus equꝰ est pueritia a decimo vsq; ad vicesimũ annũ: secũdus iuuẽta a tricesimo vsq; ad q̄dragesimũ: tertiꝰ virilitas vsq; ad sexagesimũ annũ: q̄rtus senecta. Habet q̄libet equus sua onera pnie portãda ꝓ pctis q̄ ꝯmittit: sed nullꝰ suffert/sz ad senectã reseruat (Das groemlin sols als tragen) Parcis tibi in pueritia: onus pnie tibi debitũ nõ portas: nihil vis ieiunare ⁊c. neq; mater sinit hoc fieri. Ohe (inq̄t) puer est/expecta q̄usq; ꝑfecte creuerit. Itaq; excutit brunellꝰ (brũnlin) onus a se. Secũdus equꝰ iuuẽta: ⁊ neq; h̄ pnie onus vult portare. Tertiꝰ virilitas (der schimel) ⁊ h̄ renuit. O (inq̄t) vbi senuero pniam

D

E

agā. Sicq; oia reseruant vt debiliori equo (dem groemelin) imponā-
tur. Quanta hec stulticia q̄so? Sed q̄d erit? Loco vigiliaꝝ ⁊ ieiuniorꝝ
dormitabit ⁊ dormiet/ orōnes nulle/sed gemit⁹ ⁊ suspiria/ ⁊ nihil erit:
sicq; nemo erit q̄ onus pnie portare velit. Noli ḡ frater ꝓcrastinare ꝓ-
pter dei benignitatē differre solutōem debitoꝝ/pctā dimittere: ſ; mox
excutias te. Quanta insania est (ne dixerim stulticia) in luto iacere: ⁊
inde volūtarie nolle exire mox/sed differre? Pctm̄ oī immūditia mai⁹
est. Unica em̄ macula pcti adeo deturpauit lucifeꝝ/q̄ pulcherrimus
F erat angel⁹: vt absq; horrore ꝯspici nō possit ab hoīe. Quāta ḡ fatui-
tas/ꝙ hō a pctō differt exire? Insania quāta? cadit asin⁹ tuus in lutū/
⁊ vis eū mox extrahere: tu āt ī mai⁹ si incideris vis differre. Cadit asi
na (clamat Bernard⁹) ⁊ est q̄ subleuet: perit aīa/ ⁊ nō ē q̄ recogitet. Nō
ne si q̄s in aquā ceciderit ꝓfundā ⁊ adhuc supenatat/sed incertum sit
qn̄ debeat descēdere in ꝓfundū sicut lapis: fatuus est q̄ differt tali sub
uenire dū p̄t: ⁊ p̄cipue ille fatu⁹ est q̄ est in ꝑiculo/si petat dilatōem sui
succursus dicēs: Nolo adhuc mihi subueniri vsq; ad damnū. Respi-
cit nostros fatuos hec sil'itudo. Nimiꝝ q̄ in pctō mortali est/cecidit q̄si
in aquā ꝓfundā/incertus qn̄ ad ꝓfundum inferni descendere debeat.
Et cum ad pniam mouet/quasi q̄dam tabula ei porrigitur/in qua de
naufragio euadat. Penitentia em̄ est secūda tabula post naufragiuꝫ:
ſm Hieronymū. Nonne ḡ fatuus est pctōr/si differt tabulā istā recipe?
vel si nimis paruā q̄rit/q̄ eum naufragio liberare nō possit? vel si post
q̄ꝫ sup eam ascēderit/illam dimittit p̄usq̄ꝫ ad securitatē port⁹ ꝑuene-
rit? Mira insania est/ꝙ hoīes postq̄ꝫ tabulā ascēderūt/iteꝝ in mare
volūtarie insiliūt. Succēsa est dom⁹ igne pctī/q̄ tibi bona tua natura
lia iugit ꝯsumit: ⁊ cur o fatue adhuc non curas eū extinguere? O de⁹
abscōdi ignē in sinu meo: ⁊ exusto iam latere/nudatis iā visceribꝫ/iam
sanie defluēte/adhuc ꝯsulendū est an excutiā illū? Quis tā fatu⁹ vt su
ꝑ his ꝯsulendū diu putaret? Resipiscam⁹ frēs/ ⁊ nō sim⁹ de numero
hoꝝ fatuoꝝ ꝓcrastinantiū solutōem tot debitoꝝ: sed in tp̄e oportuno
incipiamus dū dies est/vt gl'am inueniam⁹ hic in via/ ⁊ alibi gl'am in
patria. Ad quā ꝑducat ⁊c̄.

Feria. iiij. post Letare. xxviij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs. j. Euangelium.

G Vicesimaq̄nta turma stultoꝝ est optatiuoꝝ (wünsch nar-
ren) Ip̄i sunt q̄ optāt ea q̄ magis sūt nociua q̄ꝫ vtilia: q̄lis
fingit fuisse Mydas rex Phrygū. Ouid. x. meta. Qui op-
tabat vt oīa q̄ ꝯtingeret fierēt auꝝ: q̄ facto etiā panis ⁊ vi
nū auꝝ fiebāt: sicq; perijt. Pn̄t āt hi fatui īnumeris dinosci nolis/ſm
ꝙ multa sunt q̄ stulte ab hoībꝫ optari pn̄t: q̄ enumerant a Frācis. Pe
trar. in suo de reme. vtriusq; fortu. li. j. Que omnia possunt in nolas

transformari ⁊ conflari. Ego tamen solas septem ꝓducam.

Prima igit̃ nola est: optare longã vitã. Sunt multi q̃ lõgam vitaꝫ exoptãt. O stulte nescis q̃d optas. Et q̃d opto? Seneca: q̃ plena miserijs ⁊ erũnis. Optas fieri pallid⁹/egrot⁹/deformis/rugosus/tremul⁹ in mẽbris/cerebro ⁊ voce/nasum stillãtẽ: effici onerosus oĩb⁹/vxori/pueris/⁊ tibijp̃i maxime. Optas lõgam vitã: lõgam vtiq̃ miseriã ⁊ penã/⁊ q̃tidie in nouis esse infortunijs. Si vis nosse q̃d optes/dũ lõgaꝫ vitã optas: vide Frã. Petrar. vbi sup̃. li. j. ca. j. Et singul̃r in illo notabili ꝯpẽdio siue catalogo miseriaꝝ hui⁹ vite: vbi ait: est area laboꝝ.

Secũda nola: optare pulchritudinẽ ⁊ corꝑis formã eximiã. Sũt q̃ esse optãt se formosi ⁊ pulchri. O fatue/⁊ tu nescis q̃d optas. Et q̃d ẽ: nõne rẽ p̃ciosaꝫ ⁊ vtilẽ? audi: Optas velũ oculis/laq̃um pedib⁹/alis viscũ: haud facile seu v̄ra discernere/seu v̄tutẽ seq̃ poteris/seu in altũ euolare aĩo: multos em̃ ad honesta ꝑgẽtes forma detinuit/detorsitq̃ ĩ cõtrariã ꝑtẽ. Optas grãde scãdalũ ⁊ peccãdi occasionẽ. Quid q̃so fecit a Paride rapi Helenã? q̃d stuprari Lucretiã? plane formositas egregia. Sꝫ vt nr̃a loq̃mur: Dina fuit a Sichẽ rapta/vtiq̃ qꝛ nõ gibbũ habuit nec strumã. Vis adhuc audire q̃d optes? optas flosculũ cito marcescẽtẽ: ecce breuissimũ tp̃s erit/qñ oris habit⁹ h̃ colorq̃ mutabitur. Cadet flaua cesaries/reliq̃e albescẽt: teneras genas ⁊ serenã frõtẽ squalẽtes arabũt ruge: letas oculoꝝ faces ⁊ lucida sydera mesta teget nubes: leue dẽtiũ ebur ac cãdidũ scaber sit⁹ obducet atq̃ atteret: vt nõ colore tm̃/sꝫ tenore alio sint: recta ceruix atq̃ agiles humeri curuescẽt: guttur leue crispabit̃: aridas man⁹ ⁊ recuruos pedes suspiceris tuos nõ fuisse. Quid multa? veniet dies q̃ te in speculo nõ agnoscas: ⁊ hec oĩa q̃ abesse multũ extimas/ne q̃d improuisis mõstris attonit⁹ nõ p̃dictũ dicas/hinc iã tibi si viuis dicto citius euẽtura denũcio: q̃ si mihi nõ credis/tũc te parti⁹ miraberis trãsformatũ.

Tertia nola est: optare edes magnificas/latas ⁊ ꝓprias. O si haberẽ magnificas ⁊ honorabiles edes/esset mihi honor. Erras frat̃: nõ tibi sꝫ opifici gl̃am pariũt edes artificiose extructe: architecti laus est/nõ tua: nõ domo dñs/sed dño dom⁹ honestãda. Euge quãtã honestatẽ attulit tugurio suo btũs Anthoni⁹/⁊ eremita Paulus/⁊ Christ⁹ p̃sepio: q̃ꝓpe dũ Chr̃i p̃sepe q̃ritat magni trãsito sup̃bi Herodis lectulo. O vtinã latas haberẽ edes. Si latas haberes/vna est vrbiũ ⁊ domoꝝ lex: nõ statim meli⁹ habitat q̃ lati⁹: neq̃ em̃ q̃ꝫ late habites/sed q̃ꝫ lete req̃rit̃ ad btãm vitã. Sepe vel in palatijs regũ labor dolorq̃ habitãt/vel tugurijs inopũ q̃es ⁊ gaudiũ: qđ si amplitudo dom⁹ aut forma p̃staret/nobilissima artiũ essꝫ architectura (O we eng ist manchẽ) in ampla domo. O deus si tñ haberẽ ꝓpriã ⁊ ꝑpetuã habitatõem. Et vt q̃d ita o frater? Putasne tibi hanc ꝯtingere posse h̃? Non vtiq̃: immo v̄o parui tp̃is incolatus/instat dies commigrandi/ciuem fingis/

aduena es ꝯductoq; habitas: veniet q̄ te nudū laribꝫ his exturbet.

Quarta nola est: optare suppellectilē p̄ciosam. Et sunt ne ⁊ hi stul-
j ti? Stulti vtiq;. Vis scire q̄d optes? Optas iuge bellū nō cū furibus
modo/sꝫ cū muribꝫ tineisq;: ⁊ aranee ⁊ rubigo/fumusq; ⁊ puluis ⁊ im
ber in vos dimicāt. O diuites delicati q̄bꝫ armis hos hostes arcebitꝭ?
2 Optas laborē multiplicē: nunq̄ deerit qd̄ reuisas/qd̄ numeres/qd̄
ꝯplices/qd̄ excutias/qd̄ abstergas/qd̄ oculos simul ⁊ mulceat ⁊ offen
3 dat. Quid multa? si optas magnam suppellectilem/optas magnum
impedimentum.

K Quinta nola: optare ortum filioꝝ. O si pueros haberē: vtinā mihi
j orirent̄ filij. Quid optas (Ein sorgbrunnē: ein surbrunnē) optas in
domo tua: tibi emanet fons grauiū curaꝝ: nunq̄ sine metu atq; an-
2 goribꝫ vitā ages. Optarē filios ꝓcreare: vtinā parerē filios. O fatue
optas serere arborē inexhausto ꝑcolēdā studio: q̄ te dū viuas exerce-
at: cuius nullos forsitā aut seros/⁊ fortasse post obitum fructꝰ legas.
3 Quid optas o fatue? Optas magistꝝ tibi nasci q̄ te doceat qd̄ nunq̄
j nouisti: ⁊ q̄d h̄ est? audi. Nec timere nec sperare nec vota facere noue-
2 ras: en disces tuo ꝑiculo. Disces ⁊ parētes orbos miserari. Disces
⁊ in breui vita lōgas curas texere/teq; lōgiora negocia ordiri. Disces
3 his q̄ nihil ad te ꝑtineāt torq̄ri/q̄ visurus nunq̄ sis disponere. Ad po
4 stremū disces amare plus aliū q̄ te. Disces ardentissime diligere/tepi
5 dissime diligi. Duras plane artes ecce docebit te h̄ quē optasti ma-
6 gistꝝ. Habes q̄d optas dū filios optas.

A Sexta nola: optare auiaria/aues loquaces ⁊ canoras. Vellē habe-
j re auiaria ⁊ varias aues in eis includere. Ad q̄d q̄so? vt māducē: iam
pisciū minus mirer ergastula. Sūt ⁊ volucꝝ q̄bꝫ latior ⁊ liberior pa-
tria celū erat. Inuenit gula venatōem/inuenit piscatōem/inuenit au-
cupiū: nec cepisse satis est q̄s liberas natura creauerat/nisi etiā asser-
uent̄. At quāto erat honestiꝰ gulā cogere parabilibꝫ atq; facilibꝫ ꝯten-
tari: ⁊ siluas feris/maria piscibꝫ/aerēq; volucribꝫ linq̄re/q̄ in his tan
tū studij ponere/quātū si captādis in v̄tutibꝫ ponerēt̄: illas p̄dem (naꝫ
minime sunt fagaces) optimo studio q̄sitas/intra animi habitū clau-
sissetis: vñ nec effugere possent nec auferri. Vellē habere loq̄ces cor-
L uos/picas ⁊ psitacos. De coruis mirabilia lego. Dic ex Franci. ⁊ Ma
2 crobio. De picis simil'r mirabilia: dic ex eodē li. j. de reme. vtriusq; for.
dia. lxiiij. ⁊ item de psitacis. Sed q̄d hec oīa o frater? Adde si placet ⁊
aues canoras: scio eñ q; ⁊ has h̄re optas lucinias. s. Quid inq̄ hec
3 oīa optas? Lubet ad te exclamare qd̄ sapiēs: Vsq;quo ꝑuuli diligitꝭ
infantiā? Sinite o ceci aues in siluis agere/nidificare ⁊ pasci/⁊ canere
⁊ errare: vos inertis plumas animi ad celū pandite atq; humo vos at
tollite: enitimini nō volucres captare/sed volucres fieri.

Septima nola: optare diuitias ⁊ potētiam. Longū esset enarrare

hoꝝ ꝑicula ⁊ infaustissimos fines/miserias ⁊ infamias: q̄s q̄ noscere voluerit interroget Frāc. Petrar. q̄ hec luculētissime describit. Siq̄dem ⁊ hora transijt ⁊ euāgeliū ꝓlixū fuit. possent ex Franc. innumere nole adduci: sicut ⁊ sup̄ de ꝓspa fort. Nostꝝ erit nō talia aut eis similia optare. Sed hec q̄ recitat Juue. videlz: Optādū est vt sit mēs sana in corꝑe sano. Et bona fama/fides/⁊ moꝝ vita bonoꝝ. Et sedeat ꝟtus in casto pectore fulgēs. Sz quid gentiles ꝓduco? Veniat sapia eterna Christus Jesus/⁊ doceat stultos illos q̄d optare debeāt. Et q̄d h̄ est? Illud qd̄ petere iussit: siq̄dē qd̄ lz petere/lz ⁊ optare. Jp̄a sunt septē numero q̄ optare lz: vt sanctificet̄ nomē suū: adueniat regnū suū: fiat volūtas sua: vt det̄ nobis panis q̄tidian⁹: dimittant̄ pctā nostra: non inducamur in tentatōem: ⁊ liberemur a malo. Hec sunt q̄ optare debemus ⁊ orare: Quicq̄d p̄ter hec desiderat̄/optat̄ aut petit̄/stultū est: qꝛ nō s̄m summā sapiam. Simus g̊ in bona pace/⁊ relinq̄mus om̄ia diuine volūtati: q̄ sit benedicta ineternū. Amen.

Feria.v.post Letare.xxix. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Loco euāgelij dixit reliq̄as hesterni sermonis. s. sextā ⁊ septimā nolas.

Vicesimasexta turma est: inutil'r studētiū vel docētiū (Studiernarrē) Dico notant̄ inutil'r studētiū: qꝛ q̄ vtil'r studēt/nihil his prudētius. Dinoscunt̄ āt nolis q̄ elici poterūt ex Hugo. de sctō Vict. in. iij. li. didascolon: ⁊ Policratico Jaan. li. vij. ⁊ Gersone ꝯtra curiositatē studētiū: ⁊ Bernardo sup̄ cātica sermo. xxxvj. ⁊ Decreto. xxxvij. dist. vbi Hieronym⁹ allegat̄ ⁊ Holkot lectione. lxxxj. A.

Prima nola: inutilē grāmaticā discere aut docere. In donato casualia ⁊ tp̄alia. In p̄ma p̄te de subiecto attributōis/⁊ de habitib⁹ intellectualib⁹: qd̄ scire est iam magistroꝝ ꝓuectoꝝ: ⁊ ꝑtinet ad. vj. ethico. Et in p̄te. ij. de q̄nq̄z figuris/regimīe gti/⁊ impedimētis: q̄ꝝ alique sunt poti⁹ elegātie q̄z incōgruitates: quēadmodū in elegātijs Jacobi Sletstateñ. videri poterit: q̄ ⁊ grāmaticas pueris vtiles recenset/⁊ q̄d ignominie pariat eius ignorātia docet.

Secūda nola: in dialectica diuti⁹ torq̄ri. Bona est logica/vtilis et necessaria in oī scia/dummō tp̄e suo dinoscit̄. Nā ⁊ de Auerroi d̄t (vt credo) Auicēna/q̄ eū errare fecerūt ignorātia logice/inexperiētia ⁊ cōfidētia ꝓprij ingenij. Q, si nimis discit̄ aut docet̄ nocumēto erit: testis est Hiero. xxxvij. disti. Nōne vobis videt̄ in vanitate sensus ⁊ obscuritate mētis ingredi illū q̄ dieb⁹ ac noctib⁹ in dialectica arte torq̄t̄? sem ꝑ acuūt/nunq̄z secant.

Tertia nola est: rhetoricā negligere ⁊ poetica ꝯtaminari. Est nobilis ars oratoria: ꝑ quā est nobis suadēdi ⁊ dissuadēdi facultas oppor-

tunissima ꝓdicatori. Ad quā deseruit ꝛ poetica: sed multi nō ea vtunt moderate/ꝙ infatuant ꝛ ꝓtaminant ea: qz lasciuiores legūt Ouidium de arte amādi ꝛ de amore/ Proptiū ꝛ Tibullū turpissimū ꝛodomitā. Plane hos nemo leget tut⁹/sz ꝛ stulti: cū eos dedeceat: de qbꝫ idē Hiero. vbi s. Sacerdotes dei omissis euāgelijs ꝛ ꝓphetis vidim⁹ comedias legēr/amatoria bucolicoꝝ vsuū vba cātare: tenere Vergiliū: ꝛ id qō est in pueris causa necessitatis/crimē in se facere voluptatis. Igit modeste ꝛ suo tpe licitū est.

Quarta nola est: quadruuio seduci/geometria/arithmetica/musica astronomia vel astrologia. Si qs grāmaticā artē (ait b. Hiero. vbi s) nouerit vel dialecticā/vt recte loq̄ndi rōnem habeat: vt inter va ꝛ falsa dijudicet/nō improbam⁹. Geometria aūt ꝛ arithmetica hñt in sua scientia vitatē: sz illa scia nō est scia pietatis. Scia aūt pietatis est nosse legere scripturas ꝛ intelligere ꝓphetas/euāgelio credere/apl'os nō ignorare ꝛc. Hec Hiero. Sed quare de astronomia nō facit mentōem? Rñdet glo. qz hec abijt in dissuetudinem: vt. xxvj. q. ij. §. is ita. Addebis tñ qō Joānes ille magnus Salesberiēn. in suo policratico de nugis curialiū lib. vij. ca. ix. asserit. Poetas/historicos/oratores/mathematicos ꝓbabilis mathematice qs ambigit esse legēdos: maxime cuz sine his viri esse neq̄ant vel nō soleāt literati: cū tñ q̄si in ius suū vēdicant animū: zsi pollicean̄t notitiā rez/vtutis tñ dedocēt ꝛ submouēt cultū. Hec ille. Sūt ꝙ in forib⁹ salutāde.

Quinta nola est: doctrinas ꝯfundere. Sunt qdā q̄ lz ex his q̄ legenda sunt/nihil ꝓtermittant: nulli tñ arti qō suū est tribuere nouerūt/sz in singulis legūt oēs. In grāmatica syllogismoꝝ rōne disputāt: in dialectica inflectōes casuales inq̄rūt: ꝛ qō magis irrisione dignū est/in titulo totū pene legūt libꝝ: ꝛ inceptū tertia vice lectōe expediūt. Nō alios docēt hmōi/sed suā ostētant sciam. Sed vtinā q̄les mihi tales oib⁹ apparerent. Hec Hugo vbi supra.

Sexta nola est: modū in discēdo nō tenere. Qui se (inq̄t Paul⁹) putat aliq̄d scire/nōdū scit qūo oporteat cum scire. Et qs est mod⁹ sciendi? Vt scias q̄ ordine/q̄ studio/q̄ fine q̄q̄ nosse oporteat: vt ait b. Bernar. sup canti. ser. xxxvj. Quo ordine? vt id ꝓpus qō maturi⁹ ad salutē. Quo studio? vt id ardēti⁹ qō vehemētius ad amorē. Quo fine? vt nō inanē gl'am aut curiositatē/aut aliq̄d sil'e/sed tm̄ ad edificatōem tuam vel ꝓximi. Sūt nanq̄ q̄ sciri volūt vt sciāt: alij vt sciant̄/alij vt vēdāt/q̄rti vt edificēt/q̄nti vt edificen̄t. Pauci timeo hūc seruāt finē/studiū ꝛ ordinē. Paꝝ curat̄ a qbusdā iuristis de titulis/de summa trinitate ꝛ fide catholica/de obseruatōe ieiuniorum/de vita ꝛ honestate clericoꝝ/de cele. missaꝝ/de pe. ꝛ re. q̄ respiciūt aie salutē: sz multū de for. ꝛ ꝓpe. ꝛ de appel. Sic ꝛ theologi paꝝ de moribꝫ/de speculatōe multū.

Septima nola est: in scia ꝛ moribꝫ nō ꝓficere. Redeūt miseri iuue

nes indocti ⁊ vitiosi: vtiq; aliqñ negligētia suoꝝ p̄ceptoꝝ/aliqñ sua ꝓ-
pria malitia. Quippe dū operā lr̄is dare deberent/studēnt luxurijs ⁊
alijs vanitatib⁹/ ludis/spaciamētis/crapulis/arti gladiatorie/saltatōi-
bus/exercitijs viriū. Inde dāna nō modica parētib⁹ q̄ꝝ substātiā va-
ne ⁊ luxuriose ꝯsumpserūt/sed ⁊ sibijpsis maiora. Redeūtes em̄ indo-
cti efficiunt̄ imp̄ssores/parasiti/mimi/ henselini/seruitores balneaꝝ:si
tñ nō peiora sequant̄. Docet Seneca epl'a.xx.q̄ cā q̄re scolastici non
sūt morigerati ꝑtim est ex ꝑte doctoris/ꝑtim ex ꝑte discipuloꝝ. Aliq̄d
(inq̄t)p̄cipiētiū vitio peccat̄:q̄ vos docēt subtil'r disputare/nō viuere.
Aliq̄d discentiū:q̄ ꝓpositū ad p̄ceptores afferūt nō animū excolēdi/sꝫ
ingeniū. Vult dicere/q̄ hec sola est intētio scolasticoꝝ cōiter ingeniuꝫ
colere ꝑ sciam/nō aūt aim ꝑ v̄tutes. Sed talē animū nō tenuit Ps̄.q̄
d̄t: Bonitatē ⁊ disciplinā ⁊ sciam doce me: vt ait Holkot le.lxxxj.A.

Octaua nola est:ad titulos dignitatis magistralis ꝓperare. Nō cō-
putāt quātū didicerint/sed q̄ꝫdiu in vniuersitate steterit.⁊(vt eoꝝ ver
bis vtar)qñ ꝯpleuerint libros: videlꝫ ad magisteriū vel doctoratū req̄
sitos audierint/nō an intellexerint. Tūc em̄ mox aduolant ad titulos
magistrales/inde exultāt. O fatue q̄d gl'aris de titulo magistrali sine
scia? O caupo q̄d gl'aris de frondib⁹ vernis añ tabernaculū/vbi pen-
dulum ⁊ acidum vinū venditur a te? Sed nunq̄d ⁊ caupo suis fallit̄ O
artib⁹? Sūt certe aliq̄ sic fallacijs assuefacti/vt lōgo vsu fallendi alios
ad extremū ⁊ se fallere incipiāt:q̄d̄q; diu suasere alijs/aliqñ ꝑsuadeāt
sibi:⁊ q̄d̄ falsum sciuerint veꝝ credāt. Ea q̄ supius posita sunt sub p̄-
ma turba ⁊ illic obmissa/possent h̄ sub metaphora nolaꝝ addi/aut al's
inseri:q̄ ex Bernardo sumpsi ⁊c.

Nona nola est:in disputādo ꝑuicacit̄ ꝯtendere. Bone sunt disputa
tōes ⁊ elucidatiue v̄itatis/dummō p̄sidēs sit resolutus ⁊ arguētes trā
q̄lli. Ceteꝝ vbi res cū ꝯtentōe(q̄ ꝓculdubio ex inani gl'a ꝓcedit nolēte
vinci)agit̄/nō lumina/sꝫ nubila ꝓdibūt. Tales clamosi apparere volūt
corā hoib⁹ vulgarib⁹:siq̄dem illos doctiores putāt q̄s sonorosius au
dierint clamātes.xlvj.dist.§.j.⁊.ij. Rogemus.

Fer.vi.post Letare.xxx. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs.j. Euangelium.

Vicesimaseptima turma est:temerarie ꝯtra deū loquētium
(Stroffnarren) Jp̄i sunt q̄ deū in suis opib⁹ corripiūt. Di
noscunt̄ aūt trib⁹ nolis:

Prima nola est:arguere de nimia seueritate. Sunt q̄ de deo conq̄
runt̄ cum multū affligunt̄/vel magna pauꝑtate/vel infamia/vel ꝑse-
cutōe/vel infirmitate aut tentatōe:dicentes deū esse crudelē erga se vel
alios tribulatos:⁊ plus eis aduersitatis dare q̄ꝫ portare possint:⁊ se a
deo esse derelictos ⁊ abiectos. O q̄ꝫ grandis ē hec stulticia fratres/vt

hoc putet esse seueritatis/qd est maxime iusticie/immo benignitatis ⁊ misericordie. Dicite mihi frēs: Si qs mortē demeruisset: iudex āt eū-dem flagellis cedere iuberet/q̄tenus acerbissimā quā demeruerat mortē euaderet. Si inquā talis flagellatus argueret iudicē de seueritate nunqd maxim⁹ reputaret satu⁹? Et nimiꝝ nos tales fatui sum⁹: nos oēs in mūdū intrauim⁹ cū debito mortis eterne ⁊ oīm penalitatū: q̄modo g̊ ꝯtra dn̄m deū murmurare audebim⁹ q̄si sit seuer⁹/cū flagellando nos sit pijssimus? Nemo g̊ amodo ꝓpter flagella q̄ patit arguat dn̄m seueritate. Memor potius sit illius qd ⁊ Gregorius in Mora. dt: Si deo inqt iusta placere scim⁹/⁊ pati nulla nisi q̄ deo placuerint possum⁹: iusta sunt cūcta q̄ patimur: ⁊ valde iniquū est si de iusta passione murmuram⁹. Si tibi dn̄s pius pater alapā dederit manu sua/ noli recalcitrare ꝯtra eū pede affectus tue indignatōnis aut vilipēsionis: deteriorē ꝑtem reportabis: q̄ sursum v̄sus pugnat pede/de facili dorsetenus reliditur.

Secūda nola est: arguere deū de nimia benignitate. Et qūo h̄ inqs? Trib⁹ modis. Vel qꝛ recipit magnos pctōres ad pniam: ⁊ dat eis magna dona. Vel qꝛ tolerat male agētes diu in malis suis ⁊ nō punit Vel qꝛ dat impijs ⁊ sceleratis magnos ꝓspitates. Vis videre facultatē taliū? Dic denuo in q̄ arguis dei benignitatem/q̄tenus ꝯpetēter fatuitatē tuā tibi manifestare possim? Ideo inqs i p̄mis qꝛ recipit peccatores: hocip̄m ⁊ arguebāt in Christo scribe ⁊ pharisei Luc. xv. ⁊ de Zacheo Luce. xix. Noli eis fieri silis: sꝫ ꝯsidera qꝛ Chr̄us pastor est: g̊ relictis nonagintanouē/q̄rit vnā ꝑditā ouiculā. Et pater est/g̊ filiū ꝑditū suscipit. Hoc officiū suū: ꝓpt̄ pctōres venit: pctōres g̊ recipit.

Sꝫ qd est secūdū ꝓpt̄ qd turbaris? h̄ est qꝛ in malis ꝑseuerātes diu tolerat: q̄ digni essent vt qꝛ nō ꝯuertunt̄ a pctis/mox punirent̄ a dn̄o ⁊ perirēt. O frater si sic tecū ⁊ mecū egisset dn̄s/vbi putas essem⁹ modo? timeo qꝛ in ꝓfundo inferni. Si mox post pctm̄ p̄mū/scd̄m vel tertium/immo cētesimū/etiā millesimū/nos nō tolerasset misericorditer: fere oēs ꝯsumpti fuissemus. Nō sic aūt fecit nobis: sed fm magnā misericordiā suā expectauit nos/vt nostri miseret̄. Deo gr̄as. Qd g̊ tibi factū ē gaude: ⁊ vt alijs itidē fiat exopta. Porro q̄ ꝓspa malis in peccato ꝑseuerātib⁹ de⁹ tribuit/noli emulari: plane ad eoꝝ bonū h̄ nō est/ sed grauissimā damnatōem. Siqdem h̄ agit dn̄s ad retribuendū eis mercedē de illo modico bono qd faciūt/ne sit irremuneratū. Quā rōnem assignat Chrysostom⁹ de. pe. dist. iij. Quid g̊ turbamur i fratre.

Tertia nola est: arguere deū de tp̄is inequalitate. Sunt stulti murmurādo ꝯtra deū de aeris intēperie: vt cū est multa siccitas: vel cū est nimia inūdantia aquaꝝ: vel cū est intensus calor vel frig⁹ ꝑdurās: et hmōi: q̄si deus nō bn̄ disponat ista. Quāta q̄so hec stulticia? q̄si sapientia dei nō disponat oīa suauit̄: ⁊ sapiētiores simus deo: ⁊ cum veli-

mus instruere quēadmodū mūdum regere debeat ⁊ gubernare. Ig 2
noras tu qꝛ ꝟmiculus es/⁊ dñm regē celi/sapiam summā/o stulte ar-
guere sup insipiēti regimine niteris ⁊ inculpare? Abraam ait dño: Lo
quar ad dñm/cū sim cinis ⁊ puluis? Nunqd tu maior es patre nostro
Abraam? Vis ne tu o ignicule solē adiuuare facibꝰ? vj.q.j.si omia.q̄- T
si egeat tuo lumine lumen diuine sapie: ⁊ nō videat qd iustū/⁊ bonū/
cū ipe sit pmū iustū: immo iusticia a qua omē qd iustū est/est iustū p-
ma regula. Quid frustra niteris ⁊ fatigaris de tempestate aure di- 3
sputās/cū ꝓpter tuū opinari/regere aut optare ꝓsus nihil mutet in re
bus? Nunqd ad ꝟba tua pluere cessat aut incipit? in nubibꝰ tonat aut
fit silentiū? Cur nō qescis ⁊ agis q̄ tue sunt ope? Veniat tibi rogo in 4
mentē pater ille eremita: q vt legit in Vitaspatꝝ/nunq̄ꝫ in orto pote-
rat habere herbas vel fructus bonos: qꝛ sepe murmurabat de aeris in
temperie. Accedēs aūt ad quēdā aliū eremitā/inuenit eūꝫ pulchꝝ or-
tum habere ⁊ oleribꝰ ⁊ fructibꝰ repletū. Interrogabat qūo hoc ei acci
derit: ⁊ qd faceret. Rñdit q colebat ⁊ serebat ⁊ residuum deo ꝯmitte-
bat: nō postulās pluuiā vel serenū/sed deo ꝯmittēs totū. Ex q̄ exēplo
ꝯpunctus sic ⁊ ipe fecit ⁊ postea bonū ortū habuit. Sic sic fac ⁊ viues 5
Merito qꝛ seruus es/nō lꝫ te ad altiora dñi tui tēdere: neqꝫ ad alia ni
si ad ea q̄ spectāt ad officiū tuū respicere: ⁊ talia posteaq̄ꝫ cognoueris
diligēter exequi. Ita te facere iubet sapiēs Ecc̄i.iij. Ea q̄ p̄cepit tibi 6
deus/semp cogita: ⁊ in plibꝰ opibꝰ eius ne fueris curiosus. Q, si vti A
qꝫ curiosus esse volueris ⁊ scrutari q̄ dei sunt/nō sine tuo graui dāno
hoc erit: qꝓpe q q̄ scrutator est maiestatis/oꝓprimet a gl'a. Bestia q̄ 8
mōtem tetigerit lapidat. Mons h deus est ⁊ sua ꝯsilia/suūqꝫ sapien-
tissimū regimen. Retrahe pedē ne tibi ꝯtingat qd ceruo q̄ curiosiꝰ di
ligēs hoiem intueri ab eo sagitta ꝑcutit: qd ceruo homo/tibi curioso
deus. Qui aliena sibi nō ꝯgrua vel nō ꝯmensurata attentat officia U
facere: si inde damnū qd simeꝰ carpētarij vices supplere volens pas- 9
sus fuit experiat/iuste patiet. Siqdem lignū findere volens/fissura se
claudēte captꝰ māsit. Noli g̊ q̄ mysteria sunt dei ⁊ sui officij p̄sumere 10
Doceat te sapiētissimus ille Apl's/q̄ stans ad dei maiestatē nihil in ea
scrutari temere p̄sumpsit: sed stupēs exclamauit: O altitudo diuitiaꝝ
sapie ⁊ scie dei: q̄ꝫ incomp̄hensibilia sunt opa eius/⁊ inuestigabiles ⁊c̄.
Sciebat qꝛ hoc est illud mare magnū/ꝓfundū/in quo natat ouis/sub ij
mergit elephas. Noli g̊ te ꝓfundo ꝯmittere/sed fide ⁊ admiratōe sup
natato. Humiliare sub potēti manu dei: ei seruire nitere ⁊ placere: ⁊ 12
veniēt miserationes eius sup te/dum al's tua curiositate perires. Ro
gemus dominum.

Sabbato post Letare.xxxi. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

Pluralium in beneficiis

Vicesimaoctaua turma stultoꝝ est: pluraliũ in beneficijs: (pfrund narrẽ) Illos loquor q̃ sine rõnabili causa plura tenent. Que aũt sint cause/ipi viderint q̃ talibꝫ onerati sunt. Possunt autem dinosci septẽ nolis.

Prima nola est: se onerare cũ vno bñficio curato: peius si cũ dua-
j bus curis: aut vno simplici/alio curato. Asserit btũs Tho. ij. ij. qꝛ q̃cũ
qꝫ ꝑ se petit bñficiũ curatũ/eo ipo ꝙ petit ⁊ se offert efficit̃ indignus/ꝓ
pter p̃sumptõem. Vide in. ij. ij. Gerson in fine de directõe cordis miti-
x or est: ⁊ v̄ba bti Thome modificat. Vtinã intelligerẽt q̃ se cure anima
⁊ rum ingerũt: attẽderent qꝛ potius onus q̃ꝫ bñficiũ assumũt grauissi-
mũ/subditoꝝ se duces/cultores ⁊ placatores dei. Vtinã ſm nomẽ sic
3 ⁊ laus eoꝝ Videant q̃d spoponderint/ne supra v̄tutẽ fecerint: ꝯtra il
lud Ecc̃i. viij. Nõ spondeas sup̃ v̄tutem. Animã in susceptõe p̃me ecc̃e
impignorasti: ⁊ adhuc aliã suscipis ecc̃am/⁊ tñ aliam aiam nõ habes
quaꝫ in pignus ꝑ ea ponas.

j Secũda nola est: vicarios ponere (Stathalter/verweser) Qualis
hec q̃so stulticia ⁊ ridiculũ/matrimoniũ ꝯtrahere spe ponẽdi vicariũ?
⁊ vxorẽ habebis ⁊ alius dormiet cũ ea: maledictio est. Deut. ij. Si vica
riũ ponere sufficit: eadẽ rõne laicus vnus/immo etiã mulier posset ha
3 bere decẽ bñficia ecc̃astica/posset em̃ ponere vicarios. Sed q̃ro de vi
cario illo quẽ substituere niteris qualis sit: an sit minus bonus vel eq̃
bonus/vel melior q̃ꝫ tu. Si minus bonus: tũc naturalis rõ dictat ꝙ
nõ est recipiẽdus ꝑ eo: oparius em̃ in vineã alicui⁹ ꝯductus nõ p̃t vi-
cariũ min⁹ bonũ ponere. Sed est inq̃s eq̃ bonus vel etiã melior: si ita
est/q̃ ꝯ cansa est ꝙ tu duo tenes bñficia/ille v̄o nullum.

Tertia nola est: plura simplicia bñficia tenere. Hoc vtiqꝫ neqꝫ lꝫ/nec
j expedit/neqꝫ decet. Nõ lꝫ: in curia p̃ncipis secularis nulli habẽti vnũ
equũ dũtaxat/lꝫ auenam q̃rere ꝑ duobꝫ aut tribꝫ eq̃s: et q̃uo liceret
⁊ in curia dei. i. ecc̃a q̃rere p̃bendas tres ꝑ vno equo? Nõ expedit: q̃ꝫuis
aliqñ licitũ esset alicui viro honesto ⁊ discreto habere plura bñficia: tñ
qꝛ amatores tempalium accipiũt inde exemplũ cupiditatis ⁊ auaritie/
3 non expedit. Est tandem indecens: aliq̃d em̃ decens esset in aliqua ꝑ-
sona qđ tñ indecens est in alia: p̃cipue v̄o in viris literatis q̃ debet spi
ritualr̃ esse oculus ecc̃e/indecens est terrenitas ⁊ macula cupiditatis
⁊ auaritie. Vtinam attenderẽt deformitates illius pluralitatis benefi
cioꝝ: ⁊ cognoscerẽt quẽadmodũ multi ꝑ eaꝫ defraudant̃. Defraudãt
p̃mo deum honore ⁊ seruitio: deberet em̃ habere duplex seruitium de
duobꝫ bñficijs/⁊ non habet nisi vnicũ. Secũdo corpus ecc̃e debilitat
membri vnius ablatõe: sicut corpus vnius hoĩs debile est ex defectu
pedum. Tertio defraudat aliquẽ pauperẽ clericũ/q̃ deberet alteꝝ illo
rũ bñficioꝝ hr̃e. Quarto vicariũ/cũ vicari⁹ habeat laborẽ ⁊ iste merce
dẽ. Quinto subditos: a q̃bꝫ metit carnalia/cũ eis nõ seminat sp̃ualia.

Quarta nola est: nobilitatē/peritiā aut tpalium administratōem p̄ tendere. Sunt q̄ pluralitatē bñficiorū sibi nō putāt illicitā: qz videlicz sunt nobiles/aut doctores/aut apti ad tpalium administratiōem. Sz sciant in p̄mis doctores z nobiles/q̄ nō intuitu earū p̄sonarū/sed cōis boni ecc̄e facilius cū eis dispensat. Dicit em̄ Panor. q̄ nulla dispēsatio fit/nisi habeat respectū ad bonū publicū z ex rōnabili causa. Nā dispē satio q̄ fit p̄p̄ p̄rogatiuā p̄sone fit p̄ter bonū publicū: nam plus p̄dest ecclesie bonus z literatus/q̄z decem illiterati ministri. Et q̄nqz nobilis z potens plus ad defensionē ecc̄e z iurū eius p̄ficere p̄t/q̄z plures ig nobiles z plebei. Gabrielē vide dist. xv. quarti. Itez audiant nobiles: Z si filij dei sunt z ecc̄e dei vtiles/non volētes excedere mensurā nobilita tis sue: forsitan iustū est vt de bñficijs ecclesiasticis p̄ ceteris accipiāt/ si fieri potest absq̄z iactura animarū. Sed si filij diaboli sunt/qua rōne de bonis dñi accipiant? Nunq̄d dñs debet nobilitatem filiorū diaboli honorare? Simil'r si inutiles sunt ecc̄e dei/vel nociui suo p̄auo exem plo/non videt iustū q̄ p̄ ceteris ꝯmodū habeant ab ecc̄a/exquo ecc̄a ꝯmodū non habet ex eis. Dicit Lombardus q̄ ip̄e nolit habere acci pitrem q̄ capiat alaudam z comedat gallinā. Simil'r dñs nō vult ha bere in ecc̄a sua q̄ multū ꝯstent ei/z nihil ei p̄sint. Legant p̄terea. c. ve nera. de p̄ben. qō intuitu huius Argentinen. ecc̄e emanauit. Porro in eos q̄ credunt se posse habere multa bñficia/qz sapientes vel potēn tes sunt quoad seculū: dicimus q̄ auaritia z cupiditas docet eos in hac parte. In dolosa em̄ statera cupiditatis sibi nihil ponderant spūa lia/sed sola tēpalia. Vnde Bernardus loq̄ns de auaris p̄latis. Op timi dispensatores rez̄/q̄ de maximis minimā z de minimis maximā curam gerunt.

Quinta nola est: de rez̄ ecc̄asticarū bona expensione ꝯfidere. Sunt q̄ credūt q̄ bñ possint talia habere/qz bñ expendunt. Sed plane hoc non sufficit medico/q̄ bñ ea q̄ sibi ab infirmo dant expendat/z nullaz de eius infirmitate curam gerat. Sed z non sufficit aduocato bene ex pendere salariū/z se non intromittere de causa. Nec stipendiario suffi cit stipēdia sua bñ exp̄ēdere/z de guerra se nō intromittere. Sic clerico bñti bñficia ecclesiastica nō sufficit bñ ea expendere/nisi faciat offi cia q̄bꝫ illa annexa sunt. A

Sexta nola: doctorū opinioni z multorū ꝯsuetudini inniti. Scis qz lata est porta z spaciosa via q̄ ducit ad p̄ditōem: z multi sunt q̄ intrāt p̄ eam. Matth. vij. Et angusta porta z arta via que ad vitam/z pau ci intrant eam. Nec aliqua consuetudo potest eos tueri: vide Gabrie. dist. xv. quarti. Porro opinio doctorū solennū z tutior est/q̄ nō sit salus ei qui duo rectē beneficia/quoꝝ q̄dlibet sufficeret sibi. Hec deci sio facta est Parrhisius tpe Guil. parrhisien. episcopi: cui oēs excep tis duobꝫ ꝯsenserūt. De quorū vno legimus in speculo exēploꝝ: q̄ no

minabat Philippus: ⁊ erat cācellarius parrhisieñ. ꝙ volebat moriēs cū pluralitate bñficioꝝ expiri/si q̄s saluus posset fieri: ⁊ dānatus est. Sic ⁊ q̄dam alius/al's ꝓbꝫ ⁊ honest⁹: q̄ ꝓpt̄ hoc solū damnatus fuit. Dic historias ex speculo exemploꝝ. Decepit eos plane affectio tp̄aliū/ vt ita false opinarent̄: ita opinari auaritia eis ꝯsulit. Qualis fuit is de quo legit̄: ꝙ cū longo tp̄e affirmasset hoc esse mortale pctm̄/dū vnicū bñficiū habebat: dato sibi secūdo bñficio/asseruit ꝙ licite posset quis plura bñficia habere. Et addidit/ꝙ nullus posset h̄ intelligere nisi qui
3 haberet ea. Exs̄. Lug. Ohe q̄ꝫ viles se reputāt q̄ p̄ nimio desiderio lucri incedūt ꝑ viam illā/quam tot boni viri asserūt latronibꝫ plenā: p̄cipue cū videant literatos viros q̄ ꝑ eam ceperūt ire/ad vltimū relinq̄re eam ⁊ nō audere vltra transire/resignāt: nec em̄ audent mori cum multitudine talium beneficioꝝ.

B Septima nola est: se ꝑ dispensatōem p̄latoꝝ tueri. Sunt q̄ mirum immodū huic baculo innitunt̄/s3 vtiq3 arūdineo. Nihil em̄ valet dispēsatio etiā pape/nisi suffuerit rōnalis rō ⁊ causa. Legit̄ in speculo exemploꝝ dist. v. exēplo. ij. ꝙ cū btissimus papa Gregori⁹. ix. interrogaret̄ si posset de plenitudine potestatis sue cū plurimoꝝ bñficioꝝ detentoribꝫ dispēsare/rn̄dit: Nō possum/nisi sup̄ vexatōe tm̄ detinētiū dispēsare. Quis ḡ erit sapiēs? ⁊ fallat se/⁊ sibi sup̄ dispensatōe aliq̄ blandiatur? Hec ibi. Ait Joan. Gerson: Si teneat q̄s plura bñficia ex dono sup̄ioris/in casibꝫ nō excusantibꝫ hanc pluralitatē/peccare p̄t vterq3: ꝯferēs ꝑ indiscretōem/recipiēs ꝑ ambitōem. Nihilominus occupans restituere ꝑcepta nō tenet̄: sed nisi peniteat ⁊ ꝓ futuro ꝓuideat/nō erit ei salus. Item videat̄ Guilh. Parrhisieñ. in spēali tractatu de ⁊ ꝯtra pluritatē bñficioꝝ. Ubi (puto) ait papā vtiq3 ꝯtra auaritiā talium dispensare nō posse. Itē videat̄ Gabriel vbi s̄. Tādem si dicat aliq̄s/ꝑ dispensatōem p̄latoꝝ hec fieri/ꝙ vn⁹ habeat plura bñficia. Rn̄det autor summe vitioꝝ Lugd. ꝙ si p̄lati oīa bñ facerēt/nō dixisset dn̄s de ip̄is Matthei. xxj. Scd̄m op̄a eoꝝ nolite facere. Un̄ Bernard⁹. Non sum tam rudis vt ignorē vos positos dispēsatores: sed in edificatōez/ nō in destructōem. Ubi necessitas vrget/excusabilis dispēsatio est: vbi vtilitas ꝓuocat/dispēsatio laudabilis. Utilitas dico cōis/non ꝓpria. Nam cū nihil hoꝝ est/non plane fidelis dispensatio/sed crudelis est. Rogemus dn̄m.

Dn̄ica Judica. Prima Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangeliuiu:

Jcesimanona turma stultoꝝ est: temere alios iudicantiuz.
C v Dico notāter/temere: non em̄ omnes q̄ alios iudicāt/stulti sunt. Sunt em̄ q̄dam publice ꝑsone. s. iudices ꝯstituti sup̄ populū/q̄ sue iurisdictōi subiectos ex iusticie inclinatōne ordine iuris

seruato iudicāt iuste. Hi nō stulti/sed sapiētes/dñi iudiciū iudicātes. Quales sunt de qbꝫ Deut.xvj. Judices ⁊ magistros ꝯstitues in oībꝫ portis tuis/vt iudicēt ꝓpl'm iusto iudicio. Sunt deinde etiā ꝑuate ꝑsone/q̄ ex euidētia facti iudicant aliq̄s esse malos/puta homicidas: qꝛ viderūt eos occidētes hoīem. Et neqꝫ hi stulti sunt aut pctōres. Sūt ꝑterea q̄ iudicāt malū de ꝓximo ex signis euidētibꝫ: vt si aliq̄s iudicet aliquē fornicatorē/qꝛ vidit eū cum aliq̄ nudū cū nuda/solū cū sola: ⁊ ħ simil'r nullū est pctm̄. Sunt tādem aliq̄ q̄ temere de alijs iudicant/ eos malos reputātes/nulla causa cogente: ⁊ hi sunt de hac stultoꝝ caterua. Et dinosci pñt septem nolis.

Prima nola est: ex leuibꝫ indicijs de bonitate alicuius incipe dubitare. Paruula hec nola est: qꝛ veniale ⁊ leue pctm̄: qꝛ ꝓcedit ex humana infirmitate: ⁊ ħ nō vocat' iudiciū ꝓprie/sꝫ suspicio: vt ait Lyra Mat. vij. Pertinet em̄ ad tentatōem humanā sine q̄ vita nō ducit': vt hr̄ in glo. sup illud. j. Coꝝ. iiij. Nolite añ tp̄s iudicare. Et vñ ꝓcedit inq̄s ex leuibꝫ indicijs opinio mali de aliq̄: Dicit b. Thom̄. q̄ ex tribꝫ. Primo ex malitia ꝓpria: ex ħ videlꝫ q̄ aliq̄s ex seipo mal' est: ⁊ ex hocipo q̄ si ꝯscius sue malitie facil'r de alijs malū opinat': s'm illud Eccēs. x. In via stultus ambulās/cū ipe sit insipiēs/oēs stultos extimat. Alio mō ꝓuenit ex mala ad aliū affectōe/ex ħ videlꝫ q̄ aliq̄s male afficit' ad alteꝝ. Cum em̄ aliq̄s ꝯtemnit vel odit aliquē/aut irascit' vel iuidet ei/ex leuibꝫ signis opinat' mala de ipo: qꝛ vnusq̄sqꝫ facil'r credit qd̄ appetit: ecōtra bñ affectus. Siq̄dem charitas oīa credit: qd̄ ad ꝓpositū Athanasius exponit. Simile in matre q̄ aliter de puero dilecto ⁊ odito credit ⁊ operat'. Tertio ꝓuenit ex longa experiētia. Vñ Plinius d̄t. ij. rhetorice q̄ senes sunt maxime suspitiosi: qꝛ multotiēs expti sunt defect' alioꝝ. Et hec causa diminuit rōem suspitōis/inq̄ꝫtū expientia ad certitudinē ꝓficit/q̄ est ꝯtra rōem suspitōis: q̄ importat s'm Tulliū opinionem mali/qñ ex leuibꝫ indicijs ꝓcedit. Prime vo due cause manifeste ꝑtinēt ad prauitatē affectus.

Secūda nola est: ex leuibꝫ idicijs ꝓ certo malitiā alterius extimare/ qñ. s. ex talibꝫ signis firmiter tenet in aīo q̄ frater sit malus. ⁊ ħ ꝓprie d̄r iudiciū: qꝛ iudiciū importat firmā sniam: ait Lyra. ⁊ ħ graue pctm̄ est ⁊ mortale si sit de aliquo graui: si videlꝫ malū qd̄ iudicat de fratre ex leuibꝫ signis sit de gñe pcti mortalis: ait Lyra. Est inq̄ꝫ pctm̄ mortale: qꝛ ꝯtra dei ⁊ ꝓximi charitatē. Contra dei inq̄ꝫ: cuius iudiciū sibi vsurpat/s'm Antis. q̄ solus intuet' cor: homo aūt q̄ foris patent. Sꝫ et ꝯtra ꝓximū: non em̄ ħ est sine ꝯtemptu ꝓximi: ex hoc em̄ ipo q̄ aliq̄s malā opinionē habet de alio sine causa sufficienti/indebite ꝯtemnit ipsum/⁊ ideo iniuriat' ei: sicut d̄t b. Tho. cui Lyra ꝯsonat: q̄ ait: Pctm̄ em̄ mortale est qd̄ ꝯtrariat' charitati: q̄ aūt aliq̄s p̄dicto modo iudicet frēm/est ꝯtra charitatē fraternā. Talis fatuus fuit Totila rex Gotho

rum: de quo recitat b. Greg. in dia. q̄ cū Naruijs venisset/ Cassius vir vite venerabilis eius vrbis ep̄s occurrit. Cui quia ex ꝯspsione semp̄ facies rubere ꝯsueuerat: h̄ rex Totila non ꝯspersionis esse credidit/ sed assidue potatōis: eumq; oino despexit. Sed op̄s de⁹ vt quantus vir esset q̄ despiciebat̄ oñderet: in Naruien̄. cāpo q̄ rex aduenerat/ malignus spūs coram om̄i exercitu eius Spararium̄ inuasit: eumq; vexare crudel'r cepit. Qui cū añ regis oculos ad venerādū vir̄ Cassiū fuissz adduct⁹/ hūc ab eo vir dñi (oꝛoe facta) signo crucis expulit. Sicq; factū est vt rex Barbarus seruū dei ab illo iam die veneraret̄ ex corde/ quē despectū valde iudicabat ex facie. Nam qꝛ vir̄ tāte v̄tutis vidit/ erga eū illa mēs effera ab elatōis fastu detumuit. Caue ḡ/ sz dubia in meliorē p̄tē interp̄tare. Itē ⁊ si suspitōes vitare nō possum⁹/ qꝛ hoīes sum⁹: iudicia. i. diffinitiuas sn̄ias firmasq; ꝯtinere debem⁹: vt ait glo. vbi sup̄. j. Coꝝ. iiij.

Tertia nola est: ex indicijs leuib⁹ punire. Dū aliq̄s iudex ex suspicatōne ꝓcedit ad aliquē ꝯdemnādū: ⁊ h̄ directe ad iniusticiā p̄tinet/ ⁊ est mortale pctm̄: ait Tho. Hoc est qñ ex leuib⁹ signis/ nō solū p̄dicto modo iudicat/ sed etiā ꝓcedit ad punitōem fratris sicut de facto: ⁊ h̄ s̄m Lyrā est graui⁹: qꝛ nō solū ē ꝯtra charitatē/ sz etiā ꝯtra iusticie eq̄tatē. Hi sunt iudices illi s̄m faciē iudicātes: de q̄b⁹ ⁊ ꝯtra q̄s dñs Joā. vij. loq̄t̄: quēadmodū heri in euāgelio dictū est. Vos s̄m carnē iudicatis: ⁊ ibidē quēadmodū feria. iij. audiuistis. Nolite iudicare s̄m faciē/ sz iustū iudiciū iudicate. Jp̄i sunt q̄ nō cām intuēt̄/ sed p̄sonas: ⁊ s̄m q̄ talibus sunt affecti/ s̄m h̄ ꝓferūt sn̄ias. Si amore ad eas fuerint affecti/ reos absoluūt. Si odio/ innocētes ex leuissimis indicijs ꝯdemnāt. Utinā facies vel iudicātiū vel iudicādoꝝ essent velate/ instar Romanoꝝ q̄ndā iudicū: ne s̄m faciē sed s̄m facta iudiciū fieri ꝯtingeret. Legimus qꝛ Romanoꝝ iudices antiq̄tus faciē habebāt velatā/ vt solū causaꝝ audirēt ꝯditōes/ neminē causantē vidētes: ne forte ex amore vel timore citi⁹ diuitē expedirēt q̄z pauperē/ potiusq; pulchrā audirent q̄z turpē: sicut nōnulli iudices faciūt aīaꝝ. Sicut fecerūt illi q̄ abbatissaz sepi⁹ veniētē ad eoꝝ curiā nō expedierūt/ donec vno die pulchriores de domo sua secū duceret. Et senes illi maledicti calūniatores iusserūt Susanne faciē reuelari/ q̄tenus vel sic satiarent̄. Et Moyses faciē velabat/ dū loq̄ret̄ filijs Jsrael iudicia dei. Exo. xxxiiij. Sic ⁊ sic iudices velari dñt: de⁹ em̄ vultū iudicū suoꝝ operit. Job. ix. Hñt laudabilem ꝯsuetudinē q̄dam ciuitates Italie/ ad p̄ueniēdū hec iudicia s̄m faciem. In eis q̄ppe ꝯstituit̄ extraneus iudex: q̄ nullos in ea ciuitate sibi habet attinētes: q̄ ad tp̄s statutū duoꝝ vel triū annoꝝ manet iudex. Qui ⁊ in magnis nō iudicat/ nisi secretius senioribꝫ vocatis ⁊ discretioribꝫ q̄b⁹ causam exponit/ sine p̄sonaꝝ exp̄ssione q̄rens quale iudiciū tali debeat facto: vt sic in ꝯsulendo tam ad amicū q̄z ad inimicū/ ⁊ ad

ꝓpinquũ sicut ad remotũ equal'r se habeat. Plane sic lõge alia iudicia
ꝓdeunt q̃z dũ ꝑsone noscunt̃. Sic ꝑ hũc modũ Dauid ꝯtra seip̃m de
dit iudiciũ.ij. Re.xij. vbi Nathan dixit ad eũ: Rñde mihi iudiciũ: Uti
nam ⁊ hec nostra Argentina hanc haberet ꝯsuetudinẽ. Talis iudex B
lapso sui temporis statuti termino/manere cogitur per aliquot men-
ses: ⁊ omnibus ꝯtra eum intentare de iniusticia ꝑ eum facta volenti-
bus respondere.

Quarta nola est: ex vno actu malo semꝑ opinari malum. Sunt q̃
postq̃z viderunt aliquẽ actũ prauũ de aliquo/hũc de cetero perpetuo
malũ esse existimãt: immo etiã q̃dam ꝑpetuo damnãdũ ⁊ nunq̃z ꝯuer
tẽdũ asserũt: cũ tñ de nullo desperãdũ sit q̃z diu viuit: vt d̃t Gerson i re
gulis. Hi regulã illã obseruãt iuris: Semel malus semꝑ p̃sumit̃ ma-
lus. Sed nõ ait regula/p̃sumat̃ malus/quasi iubẽs eũ talẽ reputare/
aut ꝑmittẽs. Sed indicatiue loq̃t̃/p̃sumit̃: ⁊ h̃ q̃dem verꝫ ꝙ p̃sumit̃
malus: sed q̃ sic p̃sumũt nõ ideo bñfaciũt. Non em̃ qꝛ iam q̃s puer est/
ideo post sex annos iterꝫ puer reputari debet. Hodie q̃s est malus ⁊ vi
des eũ peccãtẽ: post dies octo ꝯuersus est ⁊ mutatus in aliũ virꝫ. Pla
ne nõ decet vt ãmodo de eo iterꝫ malum opineris. Et hac nola timeo
multos esse notatos: q̃ nedũ ꝓpter visum alicuius pcti/sꝫ etiã ꝓpt̃ solũ
auditũ malã opinionẽ ꝯcipiũt ⁊ tenẽt de hoĩe honesto ⁊ bone fame.
Mira ⁊ misera res: vni nebuloni detrahẽti bono viro aut femĩe hone
ste/⁊ eos infamãti plus credit̃ aliqñ q̃z decẽ viris honestis eosdẽ excu
santibꝫ: ita ꝓni sumus ad credẽdũ mala de ꝓximis. Utiqꝫ signũ par-
ue charitatis fraterne/sꝫ ⁊ ꝓprie malitie ⁊ affectõis male vt dictũ ẽ. No
li frater: si vidisti etiã (vt putas) mores alicui⁹ lasciuos p̃cipitare iudi-
ciũ: cogita qꝛ nõ deliberate sꝫ incõsiderate id forsitã fecit. Cogita ꝙ ex
passione ⁊ vehemẽtis tentatõis impetu in h̃ ꝓlapsus est. Q, si etiã in H
turpia ꝓrupit opa/cogita qꝛ talis honest⁹ q̃ nõ ex habitu malo ⁊ vicio
so cecidit: trãseũte passione/mox in bonã ꝯsuetã vitã redit: sec⁹ de ma-
lo habituato. Sic sic ꝯsidera/⁊ noli iudicare.

Quinta nola est: ex vno malo alios oẽs de ꝯgregatõe illa malos iu
dicare. Sunt q̃ mox vbi vnus de aliqua ꝯgregatõe cleri/monachoꝝ
aut monialiũ deliq̃rit/oẽs iudicãt esse tales. Plane temerariũ hoc iu-
diciũ est. Quid hoc est stulticie frater? Nunq̃d totus cumulus palea 1
estimabit̃/qꝛ de illo palea visa est exire? Nonne qꝛ fumũ de camino exi- 2
re vidisti/nihil in coquina erit nisi fumus ⁊ nõ etiã ignis ⁊ aliqua alia?
Qualis hec dementia/dum diues de sacculo ꝓfert aut cista florenum
malum aut denarium falsum/existimare qꝛ oẽs eius floreni ⁊ denarij 3
mali sint? Nunq̃d qꝛ vnus ex cantoribꝫ dissonat/⁊ vna fistula in orga-
no/ideo oẽs cantores ⁊ fistule tales sunt? Quid multa? putasne qꝛ oẽs 4
apostoli Judas sint/eo ꝙ vnus talis inter eos inuentus est? Noli sic in 5
fatuari frater; quinimmo vbi multi apostatant/presumendum est de

arta religione ⁊ tritico expoliato vbi palee vẽtilant̃. Ceteꝝ vbi refor-
matio nõ est/oẽs mali manent simul.

Sexta nola est: se ceteris meliorẽ estimare ⁊ bonũ/alios oẽs malos
Sunt q̃ nõ putãt se de numero alioꝝ: oẽs alios iudicãt malos: se non
sua facta excusant: si qñ corripiunt̃/glosant/obtegũt: alioꝝ ãt facta nõ
ita. Existimant nullibi solem gratie irradiare nisi in cella sua: vt ait
Bern. Si qñ de morte alioꝝ fit mentio (vt in speculo tuo d̃r) nihil pu
tant ad se ꝑtinere: sed mox rõem subiũgunt: qꝛ tales intemperate vixe
J rint: aut sil'ia in mediũ ꝓducunt. Oẽs alios ꝑter se cũ naso trahunt in
publicũ/iuxta vulgare ꝓuerbiũ: sꝫ ⁊ oĩbꝫ vrinã ꝯspiciũt ⁊ iudicãt/suaꝫ
ãt negligũt. Cõtine o fatue tuã vanã de te opinionẽ. Recordare ꝑteri
ta pctã tua: qꝛ nescis si sint tibi dimissa. Cogita pñtẽ (vt tu putas) iu-
stitiã tuã: ⁊ intellige qꝛ iusticie nostre sũt corã deo sicut pãnus mẽstru
ate. Et qđ in oculis hoĩm videt̃ esse rectũ/apud deũ iniquũ reputat̃.
Cogita tãdem futura. Esto/sis etiã iã iustus: nescis q̃ fine terminabi-
tur: nõdũ globꝫ in sphera q̃euit/sꝫ iugit̃ voluit̃. Quis vnq̃ꝫ credidisset/
qꝛ Judas apl's suspẽdio ⁊ desꝑatõe interijsset: ⁊ Magdalena ⁊ latro
salui facti fuissent? Time ḡ frater: ⁊ cũ timore oꝑare salutẽ tuã. Me-
mineris qꝛ dixit dñs: Publicani ⁊ meretrices ꝑcedẽt vos in regno ce-
loꝝ. Dic tibi/tu q̃s es: ⁊ nõ iudices quenq̃ꝫ: ait abbas Pastor.

Septima nola: suijpsius iudiciũ negligere. Sũt qui intãtum sunt
occupati cũ alijs vt sui ꝓrsus obliuiscant̃: cũ tñ q̃libet deberet se quoti
die iudicare/saltẽ sero: q̃ꝫuis pluries bonũ eẽt: ꝑcipue ãt h̃ tꝑe sacro cũ
cõicandũ veniet. Nisi em̃ q̃s h̃ fecerit/ḡuissimas penas patiet̃. Et qũo
(inq̃s) siue de q̃ iudicare oꝑtꝫ? De duobꝫ. s. de te ꝑmo / ⁊ scđo de Chr̃o
K Fac tecũ iudiciũ: ⁊ iudica te de ꝑteritis/de futuro ⁊ de pñti. Primo
de ꝑteritis: statue añ faciẽ tuã loca vbi peccasti: ⁊ inde elice q̃ties ꝯmi
sisti fornicatõem/furtũ/fractõem diei festi/ieiunij ⁊c. Hoc facto /talia
clare ⁊ integre ꝯfitearis sacerdoti. Scđo de futuro: examina te si habe
as ꝓpositũ vitãdi pctã ⁊ ꝓpinquas pctõꝝ occasiones. Tertio de pñti:
vt habeas dũ accedere vis deuotõem animi ⁊ mũditiã corꝑis. Hoc
iudicio ait Paulus: Probet ãt seip̃m ⁊c. i. examinet ⁊ purget. Scđm
iudiciũ tene de Christo/quẽ sumptur⁹ es. Considera q̃d sit: qꝛ deus ⁊
homo: añ ꝯsecratõem est panis/post Christus. Simile de ouo ⁊ galli
na excubãte. Considera qual'r: qꝛ tam magnus ⁊ gl'osus sicut in celo.
Tertio ꝓpter q̃d: qꝛ in memoriã sue passionis ꝑpetuã h̃ instituit. De ta
li iudicio ait Paulus: Qui em̃ indigne manducat ⁊ bibit/iudiciũ sibi
mãducat ⁊ bibit/nõ dijudicãs corp⁹ dñi. Talis em̃ patit̃ penã/plane
grauissimã penã. Neqꝫ miꝝ: qꝛ grãde pctũ est indigne sumere: qꝛ sil'es
iudeis occidẽtibꝫ ḡ homicide. Latro pacẽ tenet ad mẽsam: ⁊ tu in mẽ
sa Christi pacẽ nõ tenes. O infelix cui fit vita mors/summũ bonũ ma
lũ/⁊ medicina venenũ: treme. Tremit Joãnes Baptista tãgere ṽticẽ:

ꝛ tu totū tangēdo nō tremis. Magdalena ad tactū pedū Christi nō admittit: ꝛ tu ad sumēdū totū corp⁹ Christi temere accedere audes. Maria egyptiaca semel cū fletu/ꝛ tu impudice cū pctō corpus sctissimū sumis. Rogemus dñm.

Feria.ij.post Judica.ij.Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Vricesima turma stultoꝝ est expectantiū (Beyt narren) Et hi quattuor nolis dinoscunt.

Prima igit nola est: differre ꝯuersionē a pctis ad deuz. Tāta est hec stulticia vt nedū nō satis edici/sz neqz cogitari possit. Et q̄ est q̄so hec insania o pctōr? q̄ in statu tam ꝑiculoso manes in q̄ diuina iustitia sup caput tuū gladiū tenet strictū siue euaginatū: vt te mediū secet aīam a corpe sepando/meliorēqz ꝑtem aīam.s.iaciat in infernū: ꝛ sola dei miscdia gladiū illū aliquātulū detinet/si forte penitētiam agere velis. Que rursus fatuitas? Nōne vides qꝛ in medio hostiū ꝛ inimicoꝝ tuoꝝ terra ꝯstitut⁹ es? q̄ etiā solo pariete vitreo corporis ꝓhibent ne te in manu sua habeāt. Est paries iste corpus/vtiqz vitre⁹/immo fragilior vitro: ꝯtra quē nō extruere ꝛ erigi oꝑtet machinas/sed lapide manuali deijci ꝛ destrui poterit. Vt q̄d ḡ stas adhuc securus/q̄ capitales habes inimicos adeo potētes/sicut sunt demōes: ꝛ existis in castro adeo debili? Nescis qꝛ in via es q̄ ducit ad mortem: cur differs eam relinq̄re? Esto/ꝯplantata sit lapidib⁹ hec via pctōꝝ q̄ graderis: in fine tñ eius inferi ꝛ tenebre ꝛ pene. Cogita vias tuas ꝛ earum finem/ꝛ ꝯuertere: fac qd̄ Psal. Cogitaui (inq̄t) vias meas/ꝛ conuerti pedes meos in testimonia tua. Quod facis fac cito o frater: iam fere vsqz ad portas inferi deductus es: ꝛ appropinquasti vsqz ad portas mortis. Plane sunt porte inferni pctā mortalia: inter q̄ ꝛ infernuz nihil mediat nisi corpis transitus. Siste ḡ gradū ꝛ dorsum verte mūdo ꝛ ꝯcupiscētijs eius: faciem v̄o firma v̄sus terram sanctā/sanctam ciuitatem celestē Hierusalē ad dñm deū tuū. Fugiamus de hoc exilio: habitemus cum dei filio: hoc decus est famuli/si sit coheres sui domini. Expectat te dñs: expectat te tota curia celestis: expectaris ad magna/qꝛ ad regnū. Venite bñdicti patris. Expectaris ad iucūda ꝛ suauia/etiā in h̄ seculo. Jugū em̄ meū suaue est ꝛ onus meū leue. Curre cito: neqz differas ꝯuerti ad dñm cū te vocat: ne si nō audieris vocem dñi hodie vocantis/sed obdurauerīs cor tuū: cras te vocare dedignetur/ꝛ locus pnie tibi auferat/dū nimis tardas ꝯuerti. Ecce Esau nō inuenit pnie locū/q̄z q̄z cum lachrymis q̄sisset eum. Hebreo.xij. Quis scit si Paulus/sanctus Mattheus deum vocantē nō exaudissent/an ne vnq̄z post in ꝑpetuū vocati fuissent? Nolito ḡ spm̄ extinguere/ne postea minime reaccēdat. Exurge ꝛ vade in terrā sctām hierl'm celestē.

3 Sed vbi nauis? vbi mare ꝑ qđ traijciam? Nõ lõge est a te o frater: mõ
non negligas. Est mare amaꝝ/ ꝯtritio tua amara. Mare vtiqꝫ ꝑ qđ
ad terrã sctãm nauigat̃. Est mare rubꝝ ꝑ erubescentiã/ ꝑ qđ filij isra-
el ad terram ꝓmissionis ingrediunt̃. Impediuit filios israel Pharao
quantũ potuit/ ne ꝑ mare illud de egypto transirent: ⁊ diabolus silr.
1 Et vt illud efficacius possit/ simulat se matrẽ cũ sit nouerca. Mater
filiolũ vidẽs lachrymãtẽ eum pacificat ostendẽdo ei aliq̃d delectabi-
le: ⁊ diabolus pctõri ꝯtrito ostendit spectacula/ ludos ⁊ choreas ⁊ hu-
iusmodi/ q̃ iam circa tp̃s pasche diabolo ꝓcurante vbiqꝫ incipiũt/ vt a
2 ꝯtritõe quã in. xl. habuerũt reuocet. Reducit etiã ad memoriã delecta
3 tõem pcti dimissi: ⁊ eos terret/ faciẽs eos impossibilitatẽ ꝯcipe de pnie
N incepte ꝯtinuatõe. Et istis medijs eis suadet dicẽs id Esa. xxxj. Qui
escat vox tua a ploratu/ ⁊ oculi tui a lachrymis. Tu ãt hec v̄ba mini-
me cures: sꝫ sit sicut mare ꝯtritio tua. Mitte te in hoc mare ꝯtritõnis:
⁊ traijcito in terrã sctãm. Sedeas in naniculã chr̃iane vite/ exercitij bo
noꝝ opeꝝ: eritqꝫ dñs dux ⁊ patron⁹ tu⁹ q̃usqꝫ attigeris portũ salutis.
1 Secũda nola: differre ꝯfessionẽ. Sũt q̃ satis ꝯtriti sunt: sed vbi ad
ꝯfessionẽ veniẽdũ est/ renitunt̃ semꝑ differẽtes. Mira res q̃d times?
q̃d hesitas patefacere crimĩa tua sacerdoti? Putasne quia te ꝯtemnet
ideo/ aut odio te habebit? Erras: immo te multo chariorẽ habebit: q̃a
ei tuã ꝯsciam manifestas: ⁊ loco filij te habebit. Sed q̃d dico sacerdo-
ti? Cogita qꝛ dei locũ tenet: ⁊ cur igit̃ niteris te abscõdere a facie dñi/ i
cuius ꝯspectu tñ peccasti? Similis vtiqꝫ Ade stulto/ q̃ se abscõdit. No
li o stulte: scito ꝙ q̃ abscõdere nitit̃ corã deo pctã/ illius deus manife-
2 stabit: ⁊ q̃ ea corã deo manifestat/ ipe ea abscondit. An forsitã ideo cõ-
fiteri differs/ qꝛ putas te melius pcta tua recẽsere posse post tãtam di
latõem? Si sic sapis/ desipis ꝓfecto: ꝯputatio dilata multa facit obli-
uisci: ⁊ homo q̃ differt ꝯfiteri/ multa tradit obliuioni: ceteꝝ diabolus
3 ea nõ obliuiscit̃/ neqꝫ deus. Vt q̃d sotularẽ te chariorẽ habes? Sin-
gulis diebꝫ sotulares tuos vis tergere/ ne si lutũ in eis fuerit desicca-
tũ/ postea de facili illud remouere nõ possis: a tua v̄o aĩa differs remo
uere sordes vitioꝝ ꝑ dimidiũ annum vel amplius. Stabulũ purgas
4 ⁊ non ꝯscientiam. Quid q̃so boni/ honesti/ mitis aut iocundi ꝯtulit ti
O hi hospes ille turpissimus diabolus/ ꝙ cum tãto tempore tenes apud
te? Exptus es ꝓculdubio quanta tibi in corpore/ anima ⁊ fama fece-
rit: ⁊ quẽadmodũ hospitiũ illud omnibꝫ bonis euacuat: ⁊ quomodo
tam fatuus es vt adhuc eum teneas? Mira fatuitas: si Christus in se
in sacramẽto tempe pasche/ vel in mẽbris suis hospitatus fuerit apđ
aliquẽ: vix ꝑmittit̃ ibi esse ꝑ diem vnũ: diabolus vero ꝑmittit̃ adesse
plusq̃ꝫ ꝑ annum. Hospes q̃ christi nomine recipit̃/ non solum fetet ho
minibꝫ cum est quatriduanus/ sed etiã cum est triduanus vel bidua-
5 nus; diabolus non etiam anniculus. Quomodo tam fatuus es vt

aperire nescias ostiū qđ est sine sera: vt euadas de miserrimo carcere peccati. Ostiū sine claue ⁊ sera est os tuū/qđ ad ꝯfessionē peccati non vis aperire.

Tertia nola est: differre restitutōem. Quāta fatuitas restitutōnem differe/neq̄t satis edici: neq̄ scit̄ ab aliq̄/nisi ab his q̄ audiūt ꝯfessiōes quāte difficultates inde oriant̄. Taceo in p̄mis q̄ is q̄ retinet ea q̄ obligata sunt restitutōi furtū ꝯmittit: siq̄dem eo p̄cepto q̄ furtū ꝓhibet̄/etiā furti detētio ꝓhibita đr a Scoto. Sed adhuc dicito: cur restituere differs/⁊ nō mox cū ad te ꝑuenerint aliena restituis? Nunquid putas/q̄ posthac facilior erit tibi restitutio? Erras plane: docet h̄ experiētia rer̄ magistra: q̄ quāto magis differt̄/tāto difficili⁹ restituit̄. Facit h̄ q̄ magis incorꝑat̄: ⁊ de quāto magis hoī res hec incorꝑat̄/tāto cū maiori dolore ab eo sepat̄. Adde q̄ ex dilatōe tāta incidūt impedimēta restituēdi vt credere nemo possit. Aut em̄ is cui debet fieri restitutio morit̄/⁊ heredes nesciunt̄: aut obligat⁹ ad restitutōem ad alienas ꝑtes trāsmigrat lōgi⁹ distātes. Et talia sexcēta interueniūt/q̄b⁹ difficillima efficit̄ restitutio: q̄ a p̄ncipio satis fuisset facilis. Tertio forsitan differs ad mortē/vt sic ꝑ heredes tuos aut testamētarios fiet sestitutio. Dn̄e de⁹ me⁹ scis impiā illā hui⁹ ciuitatis corruptelā/vt nemini ꝑmittat̄ etiā ad pias cās facere testamētum/nisi puto ad q̄nq̄ solidos. Vtiq̄ libere testari nō p̄nt ad pias cās. Sz etiā si libere possent (qđ tn̄ nō est exꝑt⁹ loq̄r) q̄d putas faciēt testamētarij aut heredes qđ tuip̄e nō fecisti? Noli te ꝯmittere huic ponti/al's laberis in flumen.

Quarta nola: sperare lōgam vitam. Est hec nola magna/illa ouisi nola/oib⁹ p̄dictis trib⁹ tenorē p̄bens: hoc est cui innitunt̄ p̄dicta. Dn̄e deus q̄ debile fundamentū: ideo nō vis mox ꝯuerti/ꝯfiteri/aut restituere/sed differre/q̄ speras te diutius victur̄: h̄ tuū fundamētū longa vita. Mira/ misera ⁊ fatua res: ⁊ cur ita? q̄ tāta ⁊ tam ardua q̄ contingūt aīam/corp⁹ ⁊ res in ꝑpetuū ꝯmittis sorti calamor̄. Nōne tibi videt̄ h̄ homo fatuissim⁹/q̄ sub hac spe poneret vitā/hereditatē/penam maximā: ⁊ q̄cq̄d in corꝑe vel reb⁹ amittere posset sup̄ fortunā. s. trahēdi calamū lōgiorē? vtiq̄ stultissim⁹. A fortiori ille stultissim⁹ q̄ aīam ꝓpriā/regnū celor̄ ⁊ amissionē oīm bonor̄ ponit sup̄ spem lōgioris vite: sicut faciūt illi q̄ multa illicita in cupiditatib⁹/in delectatōib⁹ ⁊ vanitatib⁹ ꝯmittūt/sub spe lōgioris vite ⁊ correctōis in poster̄. Quid putas eueniet illi stulto? Hoc q̄ subito dū sperat lōgā/breuissimā sortem .i. vitā trahit. Sapie. iij. Dū lōge vite fuerint in p̄sumptiōe. s. ꝓpria/in nihilū ꝯputabunt̄. Patet de illo Luc. xij. qui spondēs aīe sue longam vitam/audiuit sibi dici: Stulte hac nocte repetēt animā tuam. Ecce fundamētū nō solidū/sed stolidum ⁊ stultū. s. longam vitam: longiorē calamū sup̄ quo te fundas: quia non cito sed longe posthac ꝓponis cōuerti/confiteri ⁊ restituere. Est hic plane (vt ab initio dixi) tenor tue

dilatõis. Est hec nola quarta ꝓcedentiũ tenor: maiorq; eis (vt in cãtu dici solet) tenorẽ tenet/spes videlz longioris vite. Vis discantũ ꝛ cõtratenorẽ huius tenoris audire: arrige aures/ꝛ ausculta ꝙd dicat nobis Sopho. Vox cantantis in fenestra/ꝛ corvus in supliminari. Sopho. ij. Notare vba: signate mysteria. Hoc de domo deserta dixit Sophonias ad Irãm. Ad spm̃: Nostra anima domus est deserta/dũ peccatrix est a suo inhabitatore derelicta ꝓpter eius delicta/vacua omnibus gratia ꝛ vrtutib⁹: ꝛ vt vulgo dr theutonico (Der boef wont dorin) Vtiq; /qr diabolus ingressus eam domũ peccatricis animam. Sed ꝙd stat ad ostium: dominus expulsus/ꝛ pulsat vt denuo intromittat. Ego sto ad ostium ꝛ pulso. Apoca. iij. Sed nemo est ꝙ intromittat/ nemo ꝙ tãtum hospitem recipiat. Et cur ita: qr impediunt soni alij ℞ pulsus dñi ad ianuam audiat. Cantant auicule canore in fenestra: et corvus in supliminari crocitat. En tãtum faciũt strepitũ vt dñi pulsus ad ianuaz cordis nõ audiat. Quid auicula in fenestra: auicula in fenestra est ꝓsiderare pspera ꝛ leta ꝛ eis coto cordis oculo intẽdere. h est discãtus. Corvus in supliminari est ꝓcrastinatio: ꝛ h est ꝓtratenor Vere ꝓtratenor: clamat ꝓscia media voce (mit halber stym̃) qr oppssa passionib⁹ leticie: Hodie ꝙuertere: noli differre: dñs pulsat: noli ꝓtemnere. Talia ꝛ similia susurrat rõ/ꝓscia siue sinderisis ad lumẽ fidei: qõ adhuc ꝑ rimas radios mittit. Sed ꝓtra clamat corvꝰ/cras cras. Dñe deus meus/ꝛ qñ audiret Jesus pulsans vbi tãtus strepitus vocum cãtantiũ: Spes lõgioris vite: nola illa magna ouiũ seducẽdaz/q̃ tenorẽ hz. Voces auiculaz letãtiũ in fenestra ꝛ cãtantiũ discantũ: ꝛ corvi cãtantis ꝓtratenorẽ ꝓscie/cras cras. O corvꝰ quot seduxisti ꝛ ad infernũ crocitasti: Noli audire frater eum cuiuscũq; sis etatis/senex aut iuuenis. Dũ iuuenis es cãtat tibi cras cras: Dũ senex es/cantat tibi grap grap. Audi q̃ dico/vt ꝓtratenorẽ itelligas. Juuenib⁹ cãtat cras cras: sed pusq; h (graf) crescat/mortuus est grisel⁹. Ediscere nobis parabolã hãc. Intellige q̃ dico. Dicit iuuenis: O adhuc potẽs sum/primũ adolesco: cresco instar feni ꝛ graminis: gaudebo ꝙ in gramine/in tali etate florida/succi plena/q̃usq; ad ꝑfectũ creverit. Aduerte o frat (Ee das graf gewechst/so ist gromẽ tod) Forrasse nõ tãto supuiues/ vt ad eã ꝑfectã viriditatẽ etatẽ puenias. Noli ꝙ credere voci corvi tibi cãtãtis in supliminari (graf graf) sz voci q̃ ꝛ senib⁹ canit (grap grap) Quib⁹ ei ĩ iuuẽtute ꝛ florida etate cecinit (graf graf) ĩ senecta clamat (grap grap) Noli ꝓfidere frater sup longa vita/q̃ vanũ fundamẽtũ est cius de qua dixim⁹ dilatõne. Non ꝓfide: veniat tibi in mentẽ id quod crebro inculcaui. Et itez dico: qr non ideo ꝙ let⁹ es/viuax es/san⁹ es/ lõgioris vite eris. Vñ nõ sumẽda est mẽsura lõgitudinis vite/sz ex annis ꝑteritis multis in senib⁹ ꝛ paucis supstitib⁹. Exemplũ accipias in lumine qõ eq̃ clare lucet dũ lõgior est candela/ꝛ dum iam facta est bre

nissima:fatuus ḡ esset q̄ ideo putaret diutius duratuꝝ lumen qđ clare lucet:cū tñ paꝝ supsit sepi. Ita ⁊ tu etatē tuā mensurato/nō ꝑm viuacitatē animi/q̄ eadē est(vt tibi videt)iaꝫ q̄nquagenaria qualis erat vigenaria:sed sumenda ꝑm sepum annoꝝ/qđ tibi plane paucū ⁊ curtum est. Exultat ad hec ꝟba adolescēs:plurimū(inq̄t)sepi habeo:paꝝ absumptū est:vix viginti anni p̄terierūt:supsunt multi. Sed cogita o frater/ꝙ extinguet lumen nō solū ad deficientiā sepi/ied etiā ad flatuꝫ facilē venti aut leuem emūgentis tactū/etiā si multū sepi supsit:imo paꝝ sepi ꝯsumpto. Itaqꝫ etiā tibi timēdū ē de extinctōe vite tue nō minus q̄ꝫ seni:⁊ neqꝫ ꝯfidendū q̄ntūlibet iuueni etiā infanti vnius diei sup vite lōgitudine:qm̄ extingui videmus mox natos ex vtero:imo ⁊ in vtero. Rogemus dñm.

Feria.iij.post Judica.iii. Aprilis:

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Vricesimap̄ma turma stultoꝝ est:custodiētiū vxores(Hiet narrē)Qui putāt se ꝑ suā vanā custodiā feminas cohibere ab adulterijs. Possunt aūt dinosci septē nolis.

Prima nola est:vxorē cognato ad custodiēdū tradere. Sūt fatui q̄ putāt vxores suas tūc tutas/cū eis aliquē ꝯsanguineum aut affinē ꝑ custode deputauerint/q̄ tñ eam p̄us stuprat:Quod si nō credis:audi qñ ⁊ vbi ꝟ factū est. Clytēnestre marit⁹ ei⁹ Agamemnon cognatū suū custodē p̄fecit:quē tñ ad ꝯcubitū p̄mū allexit:quo facto machinata est in mortē mariti:Vide Juuenalē. Sꝫ q̄d forēses accersio? Non longe est Amon/q̄ sororē suā Thamar deflorauit. Dic historiā.ij. Re.xiij. J nūc ⁊ ꝯmenda vxorē tuā fratribꝫ ⁊ patruis/aut alijs ꝯsanguineis ⁊ cognatis:⁊ puta te bñ custodiuisse.

Secunda nola est:socrui aut ancillule custodiam vxoris cōmittere. Putasne o fatue/qꝛ ꝓpt illas dimittet vxor impudica luxuriā suā? putas qꝛ si libidini paruerit/⁊ eā dep̄henderit vel socrus vel ancilla: ꝯfestim ad te curret te aduocās/vt videas aut scias? Plane sciunt ancille tacere:Sciūt ⁊ socrus/matres videlꝫ vxorū nedū tacere ⁊ dissimulare/sed ⁊ crimina talia pulcherrimis technis obtegere. Si nō vis credere/audi qđ legit de q̄dam mercatore. Qui cū fessus redijsset ⁊ lectū ꝑ q̄ete peteret:anxia vxor/qꝛ amicū sciebat stantē post lectū:quid ageret nesciebat:subiūxit socrus: Noli inq̄t o filia lectū sternere p̄usq̄ꝫ marito ostēdamus lintheamen qđ interim fecim⁹. Extēditqꝫ lintheamen/tenens vna cauda/alterā filie p̄buit ad extendendā:q̄ añ faciē mariti p̄tenso/abijt ꝓcus:laudauitqꝫ marit⁹ opificiū. Bñdicamini inq̄t/q̄ estis hui⁹ artis tā expte. At ille:Scim⁹ ⁊ alia multa pulchriora/q̄ si cupias videre cito ꝓbabim⁹. ꝟ mō decept⁹/lecto strato q̄euit lassus.

Tertia nola est:seip̄m custodē ꝯstituere. Sūt q̄ nemini ꝯfidūt/sꝫ ip̄i

domi manent/ꝛ vxores retinẽt apud se:neq; ꝑmittũt ad eccas aut ser-
mones ire:sed die festo dũ alie honeste matrone diuinis intendũt/ille
domi cogunt̃ tenere capita maritoꝝ in gremijs. O fatue nõ putas tu
qꝛ habeas nolas? habes:nihilominus decipieris si placuerit. Sed ita
fieri posse/de multis vnũ ꝓducã exemplũ de q̃dam/q̃ etiã ad colũnaꝫ
ligata viꝝ decepit. Nempe cũ vir hospitio recepisset quẽdã eremitã/
iussit eũdem bñ ꝓcurari ab vxore. Discedẽte igit̃ viro/fecit vxor eius
vocari amasiũ:q̃ veniens iussus est in ostio domus expectare donec
vocaret̃. Interim redijt paterfamilias: vidẽs igit̃ eum quẽ suspectum
habebat in ostio domus/vxorẽ colũne alligauit/iuitq; dormitũ:ama-
sio v̄o exxpectãte/vxori barbitõsoris ꝑsuasit illa/vt absoluẽdo se in ei-
us loco seip̃am ligaret donec rediret ab amasio. Interim excitatus
a somno paterfamilias vocauit vxorem suam. At vxor barbitonsoris
rñdere nõ audebat. Surrexit igit̃ vir/ꝓuocatus qꝛ nõ rñdebat:ampu
tauit ei nasum dicẽs: Hũc affer in xeniũ amasio tuo. Rediẽs ãt vxor
ab amasio/vidẽsq; nasum vicine sue abscissum:absoluens eã/seip̃am
loco suo religauit:modũ inueniẽs q̃ viro ꝑsuadebat/deũ miraculose
nasũ ei restituisse/in signũ inocẽtie sue ꝛc̃. vide lati⁹ ĩ ꝑabol' antiq̃.c.ij

Quarta nola est:leticias cões vxori ꝯcedere. Sunt q̃ putãt si faue
rint vxoribꝫ vt ad publica ꝯuiuia ꝛ alia vadãt /minus efficiant̃ libidi
nose:eia inq̃unt si domi manerẽt/mag ꝯcupiditate carnis incãdescerẽt
ad expellẽdas g̃ fantasias eã dimitto ad societates. O stulte ꝛ qñ eris
sapiẽs? Est ne h̃ remediũ ꝯtra calorẽ accedere ad ignẽ? Accede ad ig-
nem hũc/ꝛ calesces plus satis:ait Terẽ. Prius calet vxor/dimitte eaꝫ
ꝛ feruescet. Quid aliud sunt illi publici ꝯuent⁹ q̃ꝫ estuaria/q̃ꝫ rogi va-
riaꝝ faculaꝝ sulphure illitaꝝ:q̃bꝫ ꝑsona ornata illita ẽ facula:ꝛ se mu
tuo ad luxuriã incẽdũt/visu/tactu/colloquijs. Mira fatuitas:d̃t vx-
x or caleo:ꝛ tu ais/vade g̃ ad ignẽ ꝛ frigesces. Facis vt q̃rat letitias cõ-
munes:ꝛ tibi ꝓculdubio cões senties tristitias.

Quinta nola:letitias spẽales offerre ꝛ introducere. Sũt q̃ ne cogã
tur vxores ad spectacula coĩa dimittere/introducũt socios aut socias
ꝓ ꝯsolatõe vxoꝝ ne tedio afficiant̃:ꝛ introducũt clericos ꝛ monachos
socios ꝛ ꝯsanguineos/vt colludãt/ꝯfabulent̃/ꝯuiuẽt/choreas ꝑuulas
exerceãt:ꝛ hmõi vanitatibꝫ eoꝝ vxoribꝫ nitunt̃ varias ꝓ fugãdo tedio
ꝯsolatões adducere:nesciẽtes qꝛ frustra fiũt oĩa. Utinã saperẽt ꝛ intel
ligerẽt nõ hũc/sed aliũ esse vxoꝝ ꝯseruãdi castitatẽ modũ. Putantes
em̃ socios esse suos/stupratores sunt vtiq; vxoꝝ introducti.

Sexta nola est:singularẽ letitiã administrare. Sunt q̃ cões ꝛ spẽa
les letitias vxoribꝫ negãt:sed ip̃imet volũt p̃stare carnalia:ꝛ eis ad nu
tũ parẽt in oĩ voluptate/ꝛ vltra q̃ꝫ thor⁹ immaculat⁹ maritalis patia
t tur. Sed frustra sic custodire se sciãt:nõ h̃ modo satiabunt̃. Sil'es sũt
gallinis tales libidinose:q̃ etiã si aceruũ tritici añ se habuerit/ꝛ in co

ſteterint:nō grana añ roſtꝝ poſita aſſumūt/ſed pedib⁹ verrūt ad ea q̄
inferius ſunt grana. Quid multa? Dicit ſapiēs/q̄ tria ſunt q̄ ſatiari
nō p̄nt: ⁊ quartū nunq̄ ꝺt ſufficit. Prouer.xxx.

Septima nola eſt: veſtes ⁊ clenodia ad voluptatē oēm ꝓcurare/⁊
oīne qꝺ libet admittere(Allē mutwtllē gynnē vñ geſtattē) Hoc me⁹
dio putāt ſe poſſe vxores a malis ꝓtinere. Sꝫ plerūq̄ decipiūt:q̄ ex
vna licētia ad maiorē babēdā accēdunt/ita vt tādē putēt q̄cūq̄ libēt
licere. Cōpeſcēda eſt ꝑ rónabil'r in eis talis inſolētia. Lego de q̄dā fe
mina/cui⁹ inſolētiā marit⁹ ei⁹ cōpeſcuit ħ mō. Vehemēter vxor eius
amore cuiuſdā ſacerdotis ardebat: vñ ꝓſuluit matrē q̄dnā faciūdum
ſuaderet:niſi eīm ſacerdote hmōi potiret/morti appropinq̄ret. Q⁹ ma
ter vtiq̄ honeſta audiēs/ſanū filie ꝓſiliū dederat. Arborē(inq̄t)cupſſi
marito chariſſimā in horto ſtātē deſecatā in ignē mittito:qꝺ ſi eā tule
rit/feret ⁊ illud:qꝺ ꝓſiliū diligēter exeq̄bat. Veniēs igit marit⁹ arborē
ardētē vidēs diſſimulat:hinc aiata vxor intētū ſuū ꝓſecutura ſibi ſpe
rās/ matrē denuo ꝓſuluit. Cui mater:q̄ certior ſis/ħ ſcēm attentare
debes:catellū marito chariſſimū ſtudeas interficere:qꝺ factū marit⁹
denuo tulit. Vñ forti⁹ aiata vxor retulit matri:⁊ q̄d nūc faciēdū ꝓſule
ret ſcire cupiēs. Aut mater: Aggredere eū tertio ħ medio:cū ad ꝓximi
um viros ſibi charos ⁊ venerabiles mutauerit/mēſale cū oīb⁹ ſuppo
ſitis clauib⁹ ad terrā trabas:qꝺ ſi tulerit/feret ꝓculdubio ⁊ illud. Hoc
facto/tōſorē vocat marit⁹:q̄ ei⁹ obediēs p̄cepto manib⁹ ⁊ pedib⁹ vxori
ſanguinē minuebat:poſt quā minutōem vxor ſedata nunq̄ ſacerdotꝫ
memor deceteró:q̄ mal⁹ ſanguis fuerat emiſſus. Et q̄d ꝑ faciemus?
nūq̄d p digitos reſpiciā? Nō frāt:ħ cīm eēt alia fatuitas: de q̄ craſtina
dicem⁹:ſꝫ ħ fac:puideas tibi de alio cuſtodiēdi mō ⁊ cuſtodib⁹. O da
cuſtodes ⁊ ponā eos. Accipe frater. Prim⁹ cuſtos eſt timor dñi. Hic
fidelisſim⁹ cuſtos vxoris tue:ſiq̄dē timor dñi expellit petīm/ꝑ adulteꝝ. Z
Vbi hic cuſtos añ ianuā ſtat/oīa in pace ſunt:⁊ vbi ħ extruſus fuerit
aut abactus/factū eſt ⁊ oīs alia fruſtra erit cuſtodia. Plane niſi dñs
cuſtodierit ciuitatē/dico ego vxorē:fruſtra vigilat q̄ cuſtodit eā. Cu⁹
ſtodiebat Suſannā ħ cuſtos/ne ſtupraret a ſenioribꝫ: o(inq̄t)melius
eſt mihi incidere in manus q̄ꝫ tē. Et vbi ꝓducam (inquis)hunc cuſto
dem:magna mercede eū habere vellē. In domo dñi/in templo eius:il
lic ꝓducāt:eo duc vxorē tuā. Audiat p̄dicatiōem mane ꝑ q̄drageſimā
q̄tidie/ſiḷr ꝑ annū dieb⁹ feſtis:ibi audiet pctōꝝ ⁊ adulteriꝫ deteſtatio⁹
nem/ vtutū caſtitatis ⁊ aliaꝝ laudē/q̄ꝫ gl'oſe ſint mulieres pbe/⁊ q̄ꝫ ig
nominioſe adulte. Fac viuat in domo honeſte:ſm timorē dñi ambu
let ipa cum tota familia:pudica loquat̄ ẏba:neq̄ patiaris vt familia
laſciua ſit:fac ꝓfiteat̄ crebro/ꝓmuniceꝫ/honeſte veſtiat̄/oīa ſm legem
dñi. Secundus cuſtos eſt amicabilis ꝓtractatio. Fac diligas vxorem
tuā ſicut corpus ꝑpriū/ſicut Ecc̄lam Dei. Nō habeas eā vt ancillā/ſꝫ

sociã. Non litigio eũ fatiges indesinẽter die ac nocte: serua ei fidem: nõ ad alias accede. Cõica ei bona: nõ ꝙ in ꝯuiuijs tu/ipa cum pueris in miserijs delitescat: tu des ructꝰ ꝑ crapula/ipa gemitꝰ pre inedia. Hec dulcis cohabitatio nõ ꝑua erit bone vxoris custodia: cũqꝫ videlꝫ audi erit crepitãtem ianuã gaudeat te adueniente: nõ tremat sicut ad aduẽ
A tũ insanientis. Tertus custos est hospites nõ introducere. Si ꝟa vxor est/cum nullo sibi maior q̃ꝫ tecũ est voluptas ⁊ iucũda societas: dimitte foras diabolũ: nõ est opus vt impingat̃ parietibꝫ/al's nouit venire in edes: vt vulgo dici solet: Qui murem in pera/serpẽtem in sinu/ignem in gremio tenet/ malos habet hospites. De iude. ca. ⁊ si iudeis. Sꝫ parcꝰ (inq̃s) appellarer (ein zucher/ein schmyrtzler/ein schmorotzer) Meliꝰ est frater vt sordidꝰ appelleris q̃ꝫ cuculꝰ efficiaris (weger ist ein schmyrtzler in seim hus̃/dan brietẽ froembd eyer vs̃. Quartꝰ custos vxorẽ nõ educere. Si fidelis est vxor vt dixi/nullibi magis gaudet q̃ꝫ esse tecũ ⁊ suis pueris. Scis quẽ animũ reportes o vxor post q̃ꝫ de spectaculis redieris: nõ cura si ex hoc despiceris: meliꝰ est qđ salua tue vxoris honestate despiciaris/q̃ꝫ meretricẽ habeas cũ applausu ⁊ arrisione riualiũ. Sed rumpent socij fornacẽ ⁊ fenestras/si vxorem ire nõ ꝑmisero? Facilius fornax q̃ꝫ vxor reformari poterit. Quintꝰ custos/vxorẽ nemini laudare. Sũt stulti q̃ laudãt vxores suas. Est vulgatũ ꝓuerbiũ: q̃ vxorẽ suã laudat ⁊ ꝯpositũ/vellet ea sibi auferri (wer sein fraw vnd kumpst lobt der kem ir gern ab) Candaules (de q̃ Herodotus) cuidã vxorẽ suã nudã oñdit/⁊ inde ab eodẽ fuit cognita. Noli g̃ ostẽdere aut laudare: si em̃ dixeris: O habeo vxorẽ pulchrã/ꝓbãis q̃ audit si nouit qꝛ adultera est/mox te ꝯteminet ⁊ irridebit vt cuculũ/q̃ te putas habere castã. Si nescit/tñ qꝛ pulchra est vt adultera fiet conabit̃. Tace g̃/neqꝫ laudaueris eã/neqꝫ vituꝑaueris corã talibꝫ. O etiã si hos posuero custodes/timeo qꝛ nihil efficiã. Qui vxorẽ custo-
B dit (est vulgatũ ꝓuerbiũ) arat littus/laterẽ lauat/aquã in fontẽ defert. Faciliꝰ est esse pastorẽ locustaꝝ/aut pulicũ in vanno ad solẽ expositorum/q̃ꝫ custodire vxorem. Esto ꝙ his custodibꝫ casta nõ manserit: tu tñ rõnabil'r qđ in te est fecisti: in culpa nõ es: habebis q̃d rñdeas corã deo ⁊ hoĩbꝫ. Et ammõ tũc tibi patiẽtia necessaria est/cogitãs ꝙ tu neqꝫ ꝑmus neqꝫ vltimꝰ/q̃ impudicã ⁊ adulterã habuit vxorẽ: meminerꝭ qꝛ etiã maximi ex ꝑncipibꝫ tales habuere vxores. Quos si scire volueris/legito Frãciscũ Petrar. lib. ij. ca. xxj. de remedio fortune aduerse: ⁊ te cũ suis dictis solare. Rogemus.

Feria. iiij. post Judica. iiij. April'. Festũ Ambro.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euãgelium

Vricesima secūda turma stultoꝝ est adulteroꝝ (ce narren) nō q̄ sunt in matrimonio/sed q̄ sunt violatores matrimonij. Dinoscunt̄ hi nolis septem.

Prima nola est: ꝯcubitus soluti cū maritata aut econtra. Hoc adulteriū quāta sit stulticia nemo ignorat: nisi q̄ aut experiētiam nō hz/aut saltē meditatōne nō ꝯsideravit. O frater quāta stulticia est tam grandi ꝑiculo se ꝯmittere ꝓ tam feda ⁊ breui voluptate: cōmittis te o adolescens ⁊ o femina ꝑiculo corꝑis ⁊ anime ⁊ fame. Expectare vos oꝑtet qua hora interficiamini: semel/ter ⁊ centies euadis/venit hora ⁊ totū soluis. Pueros gignis nō tuos: admittunt̄ ad hereditatē alienam: qualis h̄ ꝑplexitas/nouerint hi quos tāgit hoc negocium. O adolescēs putas te diligi solū: erras plane: ꝓꝑter vnū solū hominē nō solet tētoriū expādi/neq; coquina erigi: merces suas pro vno emptore mercator non exponit.

Secūda nola: vxorati cū maritata ꝯcubitus: Duplex hoc est adulteriū: tāte ⁊ maioris fatuitatis quāto peius q̄ ambo grauissimis plectunt̄ penis: q̄bꝫ se submittere grādis ē stulticia. Morte punit̄ ſz legē Moysi Leui.xx. ⁊ simil'r ſm leges mūdanas: nec recipit̄ aliqua redēptio. Nec miꝝ q̄ tā grādi pena plectit̄/cū ꝯtrariū sit iuri naturali: vnū ex p̄ceptis iuris naturalis est: Hoc q̄ tibi non vis fieri alij ne feceris. Nimiꝝ h̄ nullo modo aliq̄s vellet sibi fieri/vt q̄s cū vxore sua peccaret Multi sunt q̄ potius ꝑmitterēt se interfici vel exheredari q̄ꝫ h̄ sustinerent. Jus ḡ naturale d̄t homini/q̄ hoc nullo modo debeat facere alij qd̄ ab eo nō vult sibi fieri. Et q̄ꝫ graue est inq̄s pctm̄/vt tā graui pena puniat̄: graui⁹ q̄ꝫ furtū. Furto aufers ꝓximo pecuniā/adulterio vxorem: ⁊ q̄s est q̄ nō mallet sibi auferri florenos etiā centū potius q̄ꝫ vxorē stuprari? Recte in ordine p̄ceptoꝝ decalogi añ furtū ⁊ post homicidium positū est: tanq̄ꝫ ⁊si homicidio minus/maius tñ furto. Ueꝝ dignū ⁊ iustū est adulteriū ita seuere punitū iri: cū sit q̄dā dei ꝯtumelia. Nonne ꝯtrariū est matrimonij sacramēto/qd̄ de⁹ ip̄e instituit ⁊ in paradiso ⁊ innocētie statu? nō igit̄ fit ꝯtumelia tāto sacramēto absq; magna dei ꝯtumelia.

Tertia nola est: ꝯcubinā publice in domo cū vxore tenere. Non satis est frater vt adulter sis/nisi etiā vxorē cui fidē fregisti/etiā manifeste ꝯturbes: ⁊ spinā oculis eius infigas: ⁊ afflictōnem addas afflicte: scandalizes ꝓximos/q̄ inde sil'ia faciēdi audaciā sumunt. Ue p̄latis negligētibꝫ ⁊ dissimulantibꝫ/q̄ talia ꝑmittūt inutilia. Putasne qr̄ hic dissimulat̄/ideo alibi corā iustissimo iudice penā nō recipiēt ꝯdignaz? Hic q̄so q̄s corrigeret? cum rectores reip. spūales ⁊ seculares in eadez sint damnatōe: sed aliter alibi.

Quarta nola est: vxorē ad adulterandū inducere/ꝑmittere aut occasionē p̄stare. Notate v̄ba: signate mysteria. Sunt q̄ inducūt vxores

quatenus adulterent: & quo pacto: illo: qui sunt bibuli/nihil operantes/ crapulosi die ac nocte. Cunq; es nō acq̄rant/dicunt uxori: Vide ut pecuniā habeamus: vade ad hūc vel illū sacerdotē aut nobilem: mutuo accipias florenū vnū vel duos. Vadit & facit honesta mulier/& redit meretrix. Audiui de quadā hesterno vesperi/q̄ marito cum mēsam posuisset/ꝓposuit pulmentū auenariū ad vnū cornu mēse cum aque amphora: ad aliud cornu capū assum optimūq; vinū cū pane albissimo. Eia inq̄t: nunc ad quodcunq; illoz̄ sedeto. Sedit maritus ad capuz̄: Subiunxit: si illic sedere volueris/scias te riualem passuz̄/q̄ mihi hec tribuat: q̄ si malueris mecum viuere in pauptate & honestate/ꝓtentus q; esse volueris in pulmentario hoc & pane cibario/tecum honeste viuam. Sed mansit fatuus cum capo: malens gaudere cum crapula/ q; tristari cum uxoris sanctimonia. Sunt deinde qui non iubent uxores adulterari/sed ꝓmittūt ex sua negligentia: cum videlz tales se ꝓbent vt nihil timeant. Nimiz̄ ꝓtingit q̄ uxor cadit solum quia a viro neglecta. Est cum uxore sicut equo: q̄dam equi cadunt: alij non cadūt/ E sed cespitant (struchen) tertij non cespitāt/sed inclinant (gnicken) Sic & q̄dam mulieres cadūt p adulteriū: alie non cadunt: sed cespitāt: non longe absentes a casu. s. q̄ malos habent mores/societates ꝓclive in casum. Sed tertie sunt inclinate (gnicken) tales sunt fere oēs femine ab adolescētia inclinate ad turpia/etiā si fugiāt societates malas & mores lasciuos. Ne si non vigilanter in freno teneant/tādē cadunt. Sūt tādem q̄ non iubēt neq; ꝓmittūt/sed occasionē ꝓbent adulterij: q̄ raro sunt cum suis mulieribus: peregrinant/vel ad mercantias abeunt. Interea igit quia marito carent/alius succedit: q̄ si fuisset p̄sens & eis maritalē ꝓbuisset affectū/non cecidissent. Talib9 cuenit quod nauclero in facetijs Pogij: qui lucri causa varia nauigio loca perrans: post q̄ntū ferme annum redijt visurus uxorem/quam iuuenculam reliq̄rat cum tenui suppellectili. Illa autem viri reditum desperans/cum alio solebat habitare. Ingressus itaq; vir domū/videns eādem inforꝫmem relictam adeo ꝓpolitam: quesiuit uxorem/vnde ornatus domꝰ ꝓueniret. Que respondit: Dei gratiā interim auxilio fuisse scias/vnde omnia hec emanarunt. Benedixit vir deum/qui tanta beneficia uxori ꝓtulisset. Videns insup cubiculum/lectum/aliamq; suppellectilē ornatiorē solito/q̄rens vnde hec ꝓuenirent. Itez̄ respondit dei gratiaz hec oia administrasse: vnde liberalitatē dei vir maxime ꝓmendans/ei gratias egit. Supuenit tādem puer triennio maior/more pueroz̄ blādiens matri: Hunc videns vir q̄siuit q̄s esset. Cui uxor meus est inq̄t puer iste. Stupēs aūt maritus admirabat/vñ se absente puer ꝓuenisset. Sz in eo ꝓcreādo silr dei grām affuisse uxor rñdebat. Hinc indignatus vir/malas inq̄t deo gratias habeo & ago: qui tot cogitatiōes susceperit de meis rebꝫ. Visum est enī ei deum nimium fuisse curio-

sum:qui ꝛ de ꝓcreandis se absente liberis cogitauerit.

Quinta nola est:alienā appetere. Qui viderit mulierem ad ꝓcupiscendum eam/iam mechat⁹ est cum ea:ait dñs. Ecce etiā sine carnali opꝰ hoiem fieri posse adulterꝫ docet. Noli frater te volūtarie mittere in piculum:aliena non ꝓcupiscas:sis ꝓtentus ꝓuia. Fatuus planc q̄ se tali ꝓmittit piculo. Nonne ille stultus reputandus est/q̄ cum cristat in medio mari sup assere tutus natās/ꝛ de assere exiliret in mare? Et tibi est vxor tanq̄ asser data/econtra vxori maritus:in qua supnatare poteris/ne submergaris in mari ꝓcupiscentie. Noli ḡ relinq̄re asserem/ꝛ tradere te ꝓcupiscentie(weger ist die ee weder der see)melius ē nubere q̄ vri sine submergi. Q, si direris/nolo in matrimonij statiꝫ: tunc ꝓtine. Et vt possis occasiones fugere/ieiuna/vigila/lege/ora/ꝛ alia fac exercitia. Sed ais:vxorē habeo:sed fedā/ineptā/scnē. Esto:nō tñ ideo tibi lz adulterari:hec sunt onera matrimonij. Hoc piculū ē in qō se ꝓmittit nubēs:qō vtiq̄ graue esse apls intellexerāt/cum dicerēt: Si sic est/cū muliere difficile est nubere. Sz patiētiā ḡ habeto:ꝛ tibi vim facito:q: regnū celoꝝ vim patit. Oportet legē dei seruare:hec iusta est iustificata in semetipa. Ergo te eidē apta/si saluari volueris: hec via in celū ducit:ambulate in ea. F

Sexta nola:turpiter vxorē in actu carnali tractare/aut de alia nō sua cogitare. Sunt q̄ abutunt bestialr vxoribꝰ:peiores sunt illi adulteris:neq̄ deberēt eis vxores obedire. Ceteꝝ q̄dā dū ꝓuā cognoscunt vxorē/faciūt sibi fantasiā de alia:sic ꝛ vxor de alio/videlz adultero. Et sic se hñt quasi cū alieno ꝓuenirēt:parate si alia pson illic esset/cū eadem coire. Adulteria hec sunt.

Septima nola est:cū moniali turpiter agere. Et est ne ꝟ adulteriū: hñt ne maritū. Hñt vtiq̄:ipe est dñs tu⁹:nō solū miles aut comes vel rex:sed rex regū/dñs dñantiū:cui est despōsata quā q̄ris:q̄ te creauit ꝛ redemit. Siq̄ igit ꝓcupiscētia tibi dixerit aut monialis quod vxor Pharaonis Joseph/Veni dormi mecū:rñde: Quo ꝟ possum facere malū/ꝛ peccare in dñm meū? Hoc medio btūs Matthe⁹ nitebat regi dissuadere ꝓcubitū monialis sue. Caue frater:spōsus zelotyp⁹ est: spōsam noli tāgere:quā intantū diligit vt eam includeret. Esto/iam parcat:nō parcet tñ tibi furor viri in die vindicte. Rogem⁹ dñm. Qui de si placet in summa Aug. latius. G

Feria.v.post Judica.vi. Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccē.j. Euangelium.

t Riceſimatertia turma stultoꝝ est incōstantiū(wanckel narrē)vel(sp narrē)vt in speculo ponit. Dinoscunt septē nolis

Prima nola:diuersa velle audire/scrutari ꝛ erpiri:ꝛ tñ parum aut nihil inde proficere. Sunt qui modo hoc/modo illud au-

dire volũt:sed ⁊ nũc hunc/nũc aliũ doctorẽ discere:sic ⁊ p̃dicatorẽ variare siue mutare:⁊ tñ nihil ꝓficit̃. Euenit talibꝫ fatuis qđ ait beatus Apl's.ij.Timoth.iij. Semꝑ discentes/nunq̃ ad sciam ꝑuenientes: Certis ingenijs immorari sciolum facit. Accidit p̃terea eis quod Jacobꝫ ait: Vir duplex animo incõstans in omnibꝫ vijs suis/nũc h̃ nunc aliud volẽs. Non ita faciendũ/sed stabiliendũ est cor ⁊ figẽdũ aliq̃ solido:sicut frequẽter docui. Elige tibi certũ statũ:elige ⁊ tibi certũ modũ viuendi in eodẽ statu:elige ⁊ tibi certam materiã/quã tecum in memoria feras:ne euagari ꝯtingat cor tuũ ad incerta:⁊ vanis letitijs aut
H irrõnabilibꝫ tristicijs iactet̃. Est nimiꝝ cor siue animus hois similis vesice inflate natãtis in flumine:q̃ iactat̃ hinc ⁊ inde in incertũ/q̃ usq̃ habeat lapidẽ alligatũ:q̃ ꝑ zonam vsq̃ in ꝓfundũ ꝑtingat:quo facto stabilit̃. Sic mens ꝑ aliquã certã ⁊ solidã cognitõem. Vide si placet in tractatu fratris Dauid.

Secunda nola:omnia noua visa velle habere. Sunt q̃ ⁊si habeant sufficientẽ suꝑpellectilẽ:si tñ nouã viderint/mox etiã eam habere nitũtur:sed ⁊ habitã statim despiciũt. Sicq̃ nouis noua succedũt:⁊ vt luna stultus mutat̃. Quid dicam de hoc ⁊ p̃cedenti stulto q̃ qđ sapiẽs? Non satiat̃ oculꝰ visu/neq̃ auris auditu. Curiositatẽ tuã ꝑ talia magis facis prurientẽ:neq̃ inde satiaris. De numero hoꝝ erant Athenienses docti:de q̃bꝫ d̃r Act̃.xvij.ꝙ Atheniẽses oẽs ⁊ aduene hospites ad nihil aliud vacabãt/nisi aut dicere aut audire aliq̃d noui.

Tertia nola est:sacram scripturã relinq̃re ⁊ inutilibꝫ intẽdere. Sũt q̃ dimissis salubribꝫ doctrinis sacraꝝ lrãꝝ lectiõi historiaꝝ intẽdũt:sꝫ ⁊ poetaꝝ lasciuoꝝ:vñ nõ paruã reportãt iacturã. Siq̃dem inficiunt̃ lectõe taliũ ad turpia:implent cibo porcoꝝ.s.siliq̃s vẽtrem animi sui/patre relicto celesti q̃ eis siliginẽ sacre scripture p̃stitisset. Non decet h̃ sacerdotes/p̃cipue dedicatos diuinis officijs:vt eis neglectis poetis intẽdant. Quẽadmodũ Hieronymꝰ eos rep̃hendit:sicut ⁊ nuꝑ dictuꝫ est dist.xxxvij.sacerdotes. Veꝝ talia legere temꝑate:nõ ꝓpter delectationẽ aut alio fine vano/sed vt ex eis vtilia eliciant̃(sicut declarat Gratianꝰ dist.xxxvij.§.cur ḡ)licitũ est.

I Quarta nola:edificia mutare. Sunt q̃ mutãt rotũda quadratis: sed vbi vnus edificat/alius est q̃ destruit:q̃ vtilitas in vtrisq̃: Sunt hec signa animi inconstãtis ⁊ leuis:a q̃ merito se sapiẽs custodire debet. Prouerbi.iiij. Vie tue stabilientur ne declines ad dexteram/neq̃ ad sinistram.

Quinta nola est:artificia varia discere. Est ꝓuerbiũ:duodecim artificia/tredecim infortunia. Fuit hac nola notatus filius inconstantie apud Boetiũ lib.j.de discipina scolariũ circa finẽ. Qui p̃mo factꝰ fuit scolaris studẽs:⁊ in breuissimo tꝑe volebat oẽs libros discere/oẽs incipiẽs ⁊ in nullo vtiq̃ ad finẽ ꝑseuerãs. Deinde factus fuit mercator:

sed nauseans in naui sentine fetorē ⁊ mare/reliq̄t mercātias:⁊ factus est hortulanus:cui deficiētibꝫ leguminibꝫ factꝰ est miles. Uidēs āt aciem ꝯtrariā/ꝟtit terga ⁊ fugit:iteꝝ factus studēs/adherēs Cratoni.sꝫ horrēs q̄stiones q̄ in sede eiꝰ erāt ꝯscripte.xvj.duxit vxorē. Et neq̄ feditatē matrimonij ferēs/Ptolemei doctrine se tradidit. Et cum neq̄ hūc intelligeret/optauit tādem se esse asinum.

Sexta nola:diuersas ingredi religiones. Sacerdos factꝰ nitit̄ fieri canonicꝰ regularis:deinde fit de ordine bti Benedicti.hoc relicto declinat ad cistercien̄.bti Bernardi/deinde ad carthusiā. Itaq̄ sp̄ manet fatuus:vbiq̄ reperit critiū.⁊ dum vnū declinat in suo statu/in alio duos offendit:immo si liceret retrahere pedem/etiā de carthusia abiret. Sed audit sibi dici:Qui ponit manū ad aratꝝ ⁊c̄. Melius est laudabil'r viuere in vno statu/in quo q̄s vocatꝰ est frater:q̄ꝫ sic ex incōstātia ad diuersa declinare.

Septima nola:terras lustrare. Sunt q̄ vagi sup̄ terrā efficiunt̄ laici p̄ gl'a adipiscēda:aperiūt sibi nouos mūdos:petūt terrā sctām/Katherinā/Sarmatas/Russen albos ⁊ rubeos/Angliā ⁊ Ualachiam ⁊c̄. Sunt deinde studētes q̄ Bononiā/Parrhisius/Cracouiam/⁊ alias multas q̄ritant vniuersitates:quas ⁊ inhabitāt. Sunt tādem deuoti q̄ pegre p̄ficiscētes visitāt limina sctōꝝ apl'ōꝝ Rome/sancti Jacobi in Compostella ⁊c̄. Sed q̄d hec oīa o frēs?(Ein gans ist geflogē vs/vñ gagack kumpt wider zehus) Quisq̄s ab ede sua patria volat improbus anser/Ille domū rediens anser vt añ manet. Dic o deuote:q̄d tibi p̄derit ꝙ limina sctōꝝ visitasti:⁊ colloq̄a p̄ deserta ⁊ eremitoria cuꝫ eremitis habuisti:⁊ talis redis qualis exiuisti? Audi q̄d dicat Hierony. Nō Hierosolymis fuisse/sed bñ ibidē vixisse laudabile ē. De hoc vide notabile dictū Cassiani/in colla.pa.col.credo p̄ma. Dic deinde tu studēs/q̄ te putas gl'osum inde q̄ lustrasti multas vniuersitates ⁊ nihil ꝟtutū aut sciaꝝ reportasti:q̄d p̄fuissꝫ Platoni illi magno ꝙ multa lustratꝰ est:⁊ Moysi ꝙ in Egypto/⁊ Danieli ꝙ in Caldea? Plane nisi didicissent/tam gl'osi nō euasissent. Dic tandē ⁊ tu o miles:q̄d tibi blādiris sup̄ eo ꝙ in multis ⁊ longinq̄s fuisti regionibꝫ:nō aūt prudētior/nō ꝟtuosior/sed p̄rsus talis qualis exieras redijsti? Adhuc nosti crapulari/maledicere/blasphemare/ludere ⁊ similia. Propter h̄ nō oportuisset lōgius abire:etiā h̄ talia didicisse poteras minoribꝫ labore ⁊ expensis. Ubi est modestia tua quā didicisti? pietas in deum/animi fortitudo in hostes/miscdia ⁊ benignitas in paupes? Nihil nihil. Quid oēs hi de hac turma?(Semp̄ narren/heür als fern/wanckel/wander narren) Rogemus dñm.

K

L

j

2

3

Fer.vi.post Judica.vi.Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Iracundorum

Vricesimaquarta turma stultoꝝ est iracūdoꝝ (Zürn nar-
ren) Non omnes q̄ irascunt̄ fatui sunt: ideo est necesse ani-
maduertere nolas q̄bꝫ fatui a nō fatuis irascētibꝫ dinosci
1 q̄ant. Sūt em̄ q̄ irascunt̄ pctō ꝓprio: ⁊ vindictā iustā expe
tūt/discrete seipos affligētes. Nō hi fatui sunt/sz sapiētes: exaudiētes
2 illud Psal. Irascimini: ⁊ ꝓ pctis vestris in cubilibꝫ ꝯpungimini. Sūt
alij q̄ pctis ꝓximoꝝ irascunt̄/iustā infligētes etiā vindictā Et etiaz hi
nō stulti sunt/sed sicut p̄cedētes bona ira (q̄ nō ꝑ vitiū/sed ꝑ zelū d̄r) ira
3 ti. Sunt tertio q̄dā natural'r iracūdi: est em̄ ira naturalis q̄nq̄z passio
M vt in melācolicis ⁊ colericis: ⁊ nō accidit nisi ex ꝯplexione naturali: ta
4 lis ira de se nullū est pctm̄/dūmodo manet infra limites nature. Sūt
q̄ vident̄ irati/nō tn̄ sunt: sz potiꝰ impatiētes. Ira em̄ q̄nq̄z d̄r sola im-
patiētia absq̄z appetitu vlterioris vindicte: h̄ nō ē ꝓprie ira/nec ē morta
5 le pctm̄/si ex impatiētia nō impediat̄ rō. Sūt tādē q̄dam irati/sic ꝙ
paruā aut nullā affectōem amoris hn̄t circa aliū: sic ꝙ ē in eis q̄dā re-
frigeratio charitatis erga ꝓximū/citra tn̄ odium: q̄n. s. nō desiderat̄ ei
nec bonū nec malū. Et nō est mortale/nisi q̄n ꝓximꝰ videt̄ in extrema
necessitate: hec latiꝰ si placet deducito ex Gerso. Ecce hi irascunt̄/⁊ tn̄
nō sunt recēsendi sp̄ fatui. Sz iam videamꝰ q̄bꝫ nolis distinguant̄ ira
cūdi fatui a nō fatuis. Sunt aūt nole septem.

Prima nola est: subito irasci. Primis motibꝫ sensualitatis ꝯtingit
vt q̄s impetu q̄dā vehemēti tangat̄ appetitu vindicte/⁊ rōe p̄ueniat̄: ⁊
h̄ est veniale pctm̄ parua nola: sz caue ne crescat/mox supp̄mas: est em̄
sicut in alioꝝ vitioꝝ p̄mis motibꝫ puta luxurie/q̄ nō sunt mortalia: si
tn̄ ꝯsentit̄ erūt mortalia. Sic posset q̄s tādiu v̄sari in cogitatōe vindi
cte ⁊ motus/increscerет appetitus ꝙ peccaret mortal'r/sicut in pecca-
to carnis: vt d̄t Scotꝰ. Supp̄me g̊ scintillā/ne in flammā excrescat: sz
⁊ fel crescit.

Secūda nola est: etiā cū ꝯsensu appetere vindictā/sed paruā parui
pōderis: ⁊ est pctm̄ veniale ⁊ ꝑuula nola. Sicut em̄ p̄cedēs actus im
ꝑfectus est ex ꝑte appetētis: sic ille ex ꝑte obiecti/q̄d ꝓpt̄ sui ꝑuitatē q̄si
ꝓ nihilo habet̄. Sil'e in furto/recipe. s. racemū paruū de vinea: sic ⁊ h̄
N trahere pueꝝ ꝑ capillos vel aurem in sui vindictam.

Tertia nola: appetere cū ꝯsensu vindictā magnā/notabile. s. malum
inferēdi. Et hec est magna nola pctm̄ mortale: quā quatit dn̄s Mat.
v. Qui irascit̄ fratri suo/reus erit iudicio. i. pena eterna: facit em̄ ꝯtra
charitatē ꝓximi/volēdo sibi malum iniuste.

Quarta nola est: vltra ꝓrumpe in vocē ⁊ mores/vindicatōnes/sine
tn̄ v̄bis ꝯtumeliosis/vt. s. racha: aut alias interiectōes affectꝰ ire exp̄s-
siuas: ⁊ hec nola peior p̄ori/⁊ grauiꝰ pctm̄ mortale. De hac d̄t sil'r dn̄s
Qui dixerit fratri suo racha/reus erit ꝯsilio.

Quinta nola: vltra ꝓrumpe ex ira in v̄bū ꝯtumelie aut ꝯuicij dicē-

do fatue/stulte/stolide/ecce loripes/claude ꝛc. hec dicunt ꝯuicia: vel ne
quā/fur/latro: hec sunt ꝯtumelie ſm b. Tho. Hec nola ꝑcedētibꝫ pe-
ior. qꝛ grauiꝰ pctm̄: de q̄ Chr̄s: Qui dixerit fatue/reꝰ erit gehēne ignis
Sed q̄d de Chr̄o ꝛ Paulo/q̄ discipulos appellabāt stultos ꝛ insensa-
tos? Dico ꝙ nō ex ira iniusta/ſꝫ ꝓpter correptōem fecerūt. scd̄a scd̄e.
Sexta nola est: vltra ꝓrūpere in facta/rixas/v̄bera/vulneratōnes:
aut mortē inferēdo: aut res auferēdo/domos ꝯburēdo ꝛc. Adhuc ma
ior hec/q̄ se ꝛ aliū perimit: se ꝑiculosius tñ. O fatue vt alteriꝰ asinā cor
pus. s. perimas/ꝑus aīam tuā perimis ꝛ gladio transfodis. Plane in
aīam ꝓximi nō potes/sed asinā eiꝰ: qua occisa/ampliꝰ nō habes (iuxta
dñi vocē) q̄d amplius facias. Cur nō vindictā reseruas dño? q̄ hostis
tui aīam ꝛ corpꝰ posset mittere in gehēnā sine tuo dāno. O stulte trās
fodis te/vt ꝓximo palliū transfodias.
Septima nola: irā retinere. Stultissimū est h̄ ꝛ ꝑiculosissimū. Sol O
nō occidat sup̄ iracūdiā vestrā. ꝛ cur ita? ne trāseat in odiū. Ira siq̄dē
odiū generat: ex festuca fiet trabs: ex paruo grāde pctm̄. Quid grādiꝰ
odio q̄d homicidio ꝯparat? Si mihi non credis/crede ꝛ audi Joan-
nē: Om̄is q̄ odit fratrē suū/homicida est. Quid deo displicētius ꝛ di
abolo placidiꝰ odio? plane nihil. Siq̄dē extinctrix charitatis est: q̄ ma-
xime deo placet/diabolo displicet. h̄ est odiū/ꝓrsus humane nature cō
trariū: hō naturalr̄ est aīal māsuetum ꝛ misericors: hāc naturā aufert
hoī odiū ꝛ ira. Intuere dētes tuos/vngues ꝛ os/si rabiei an māsuetu
dini attestent. Fere rabide vngues hn̄t acutos/fortes/recuruos/ꝛ ma
gnos/rictꝰ lōgos oris ꝛ dētes aduncatos. Non ita hō/sed leo ꝛ vrsus. 1
Noli ḡ ammō degenerare a natura o hō: irā ꝯtine: nihil tibi plane in/
de honoris ꝙ moribꝫ silis es bestijs: quēadmodū tñ q̄dā v̄e stulti pu/
tant se ideo magnos estimari. Quid gl'aris qꝛ instar canis nō aliā ni-
si r lr̄am ꝓferre nouisti? Est ne tibi gl'osum putas/qꝛ frōtem rugosam
vt thaurus p̄tendis? immo vt insanꝰ ꝛ furēs? Ira furor breuis (ait Ho
ra.) a furēte nō differt/nisi tp̄is breuitate. Vtinā se in speculo dum fu-
rit ira ꝯspiceret: videret plane insanientis vultū. Quid est ꝙ toti fami 2
lie molestissimū es onus/ignis ꝛ spine? omnes te amplectētes pūgis: ꝛ
instar ligni igniti exuris/serpēs sp̄ ignem ore vomēs. Graue est saxū/ P
ꝛ onerosa est arena: sed ira stulti vtroqꝫ grauior est. Prouer. xxvij. itē
ꝯformiter Ecc̄i. xxij. Sup̄ plumbū q̄d grauius: ꝛ q̄d illi aliud nomen
q̄ꝫ fatuus? Sed nedum ꝓximo/sed ꝛ tibijp̄i molestissimꝰ ꝛ damnosissi
mus: in corpe damnū sentit q̄ iracūdus est. Multos ira perijsse vidi- 3
mus ꝛ legimus: ꝛ breuioris vite sunt hoīes iracūdi: sicut ꝛ bestie. Ze- 4
lus ꝛ iracūdia minuent dies. Ecc̄i. xxx. Etiam reꝝ damna crebro sen
tiunt iracūdi: hō iracundꝰ ꝓ vna alapa amittit qñqꝫ cētum libras. vñ
Ecc̄i. xx. Obiurgatio ꝛ iracūdia annihilabūt substātiā. Et hec q̄dē dā 5
na tolerabilia: nisi ꝛ aīa detrimētū sentiret/quā ira excecat. Ira impe-

dit animū nē possit discernere verū. Ps. Turbat⁹ est a furore oculus
meus. Oīa q̄q; bona aufert: miscdiam. Ira em̄ nō h; miscdiam/neq;
irrūpens furor. Prouer. xiiij. q; finis ire est victoria. Sed ⁊ verā iusti
6 ciā aufert. Ira em̄ viri iusticiā non opat̄. Plane q̄ irat⁹ iudicat (vt dt
glo. ibidē) etiā si iusticiā iudicat/tn̄ diuini examinis iusticiā (in quā p-
turbatio nō cadit) nō p̄t imitari. Putat aliqn̄ corrector q̄ iratus est iu
ste agere: s; errat. Nā si ira correctorē supet/an̄ oppmit q̄; corrigit. Et
sub specie zeli iusticie furor est. Zel⁹ iusticie q̄si ignis ardere d; de oleo
miscdie. Et sicut ignis absq; oleo lāpadē destruit/nisi assit oleū: sic ze
A lus iusticie cor hoīs destruit nisi assit oleū miscdie. Tādē ira aīe oīa
mala introducit. Siq̄dē (vt dt b. Gregori⁹) ianua oīm vitioꝝ iracun
dia: q̄ clausa v̄tutib; intrinsec⁹ dat̄ q̄es/apta ad oē facin⁹ armabitur
Q anim⁹. Ego intelligo s̄m mētē doc. scti: q̄ ira est ianua vitioꝝ p accidens. s. remouēdo ꝓhibēs. i. impediēdo iudiciū rōis/p q̄d hō trahit̄ a
malis. Directe aūt ⁊ p se est aliq̄ꝝ cā spēaliū pctōꝝ: q̄ dicunt̄ filie ei⁹.
Rogemus dn̄m vt nos custodiat. Amen.

Sabbato ante Palmarum. vij. Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Gesta diei.

t Riccsimaq̄nta turma stultoꝝ est singulariū: q̄ sua sunt q̄rē
tiū ⁊ ꝑtinaciū) Einrichtig narrē) Possunt autem discerni
tribus nolis.

Prima nola est: singularia exercitia cōib; neglectis assume
j re. Sunt q̄dam supbi/vane gl'osi/p̄cipue in religionib; q̄b; nō sufficit
facere sicut alij faciūt/vel tenere q̄d iubet cōis regula monasterij: sed
vult sanctior oīb; apparere: vult plus ceteris agere vt vltra ceteros ap
pareat. Proinde nō sufficit q̄d cōis regula monasterij vel maioꝝ co-
hortant̄ exēpla: nō tn̄ melior esse studet/s; videri meli⁹ viuere gestit: q̄-
z tenus dicere possit: Nō sum sicut ceteri hoīes. Si vis eos determi-
natius noscere/attēde q̄ dico: ⁊ q̄si puulas nolas huic p̄ncipali anne/
xas accipito quēadmodū ieiunia/orōes/vigilias ⁊ sil'ia p̄sumat. Ecce
plus sibi blandit̄ de vno ieiunio q̄d ceteris prādentib; facit/q̄; si cū ce
teris septē dieb; ieiunauerit. Ecce vna nolula. Melior sibi videt̄ vna
oratiūcula peculiaris/q̄; tota psalmodia vnius noctis. Ecce alia. Ad
oīa sua strenu⁹/ad ꝯmunia piger. Ecce tertia nola. Vigilat in lecto/
dormit in choro: cūq; alijs spallētib; tota nocte ad vigilias dormitet:
post vigilias alijs in claustro q̄escētib;/sol⁹ in oratorio manet. Ecce
R q̄rta. Inter prandētes crebro solet oculos iactare p mēsas: vt si quē
min⁹ comedere viderit/victū se doleat: ⁊ idip̄m incipiat sibi subtrahe
re crudel'r q̄d necessario victui p̄uiderat indulgendū/plus gl'e detri-
mētū q̄; famis metuēs cruciatū. Ecce q̄nta. Pallorē suū ⁊ maciē in
manib; ⁊ cetera q̄ p̄nt videre speculat̄. Ecce sexta. Hic oēs iudicat:

die oim facta corrodit: vñ singularis ferus depastus est eam. s. vineaz dñi. Ecce septima. Habes ecce ꝑmã nolã/qua noscunt singulares fa tui. Qui vere fatui nolẽtes se alijs ꝓformare in bonis ⁊ honestis regu laribꝫ disciplinis: ⁊ tñ volũt esse in ꝓsortio coꝝ: ꝓtra q̃s scriptũ est de sta. reg. recolẽtes. Nã q̃sq̃s restrictius rebꝫ vtit̃ q̃z se habeãt mores eoꝝ cũ qbꝫ viuit/aut intemperatus aut supstitiosus est. xl. dist. q̃sq̃s. ⁊ ẽ Augu. Ad quãcunq̃z eñ eccam pueneris/huiꝰ morẽ serua. xij. distin. illa. Et notant̃ dixi/in bonis ⁊ honestis. Si eñ inhonesta sunt: tales imitari nõ debes/sed singularis fieri (vt docet frater Dauid) neq̃z cures q̃ inde fias odiosus ⁊ de singularitate noteris: qz scias q̃ nullus sctõꝝ singularis gl'e factꝰ est in celo/nisi q̃ inter boies h̃ positus studuit esse vite singularis. Quod tñ de singularitate vtutũ dico: nõ de ceremoniaribꝫ obseruãtijs/nullã vel paruã hñtibꝫ vtilitatẽ vtutũ. Qui sic singulares sunt/boni sunt: nõ obstãte q̃ ab alijs ꝓtemnant̃. Sed q̃d ad nos inq̃s: hec nola respicit religiosos: ⁊ Bernardꝰ ad frẽs suos hec q̃ allegasti loquutꝰ est. Scio frater: sed ⁊ scio qz h̃ multi sunt q̃ in ꝓgregatoribꝫ viuũt/qbꝫ hec ammonitio vt caueãt etiã vtilis est. Sũt ꝓterea h̃ iuuenes ⁊ vgines q̃ post h̃ pñt religiones ⁊ ꝓgregatões ingredi: ⁊ eisdem hec ꝓderit doctrina. Tãdem etiã his q̃ manẽt in seculo nõ inutilis: qz ⁊ seculares pl'es pferũt singularia cõi ꝓsuetudini ecce/⁊ male: puta ieunãt ⁊ magis sibi ꝓplacãt diẽ scti Valẽtini aut Sebastiani: ⁊ pceptos ab ecca negligũt/nullos aut admodum paucos p̃ quadragesimã ieunãtes. Item ad eccas ꝑuatas currũt/audiẽtes illic missam/neglecta parochiali. S

Secũda nola: non cõicare salubria/sed sibi retinere. Sunt docti q̃dam q̃ soli honorẽ habere volũt ⁊ famã/existimãtes oẽs alios indoctos ⁊ eos ꝓtemnũt: neq̃z cũ aliq̃ familiaritatẽ siue cõtonẽ hñt. Seribus similes (vt in speculo tuo dr) q̃ olim boim fugiũt cõtonẽ/sanctiores volẽtes oibꝫ natoibꝫ reputari. Itaq̃z cũ mercandũ fuerit noctu pecuniã in ripa positã auferũt/mercem reponẽtes. Sic tales docti fores claudũt ⁊ nemini rñdẽt. Sũt ꝓterea q̃dã artẽ suã occultãtes/puta ⁊ experimẽtũ aliqꝺ qꝺ nouerũt vtile ꝓtra morbos: ipi aũt soli id retinẽt nemini cõicantes. Cum tñ etiã si iurassent se nulli cõicaturos/⁊ sub h̃ pacto edocti ab aliq̃ fuissent/iuramẽtũ seruare nõ teneant̃: qz ꝓtra charitatẽ: nisi in casu q̃ is vel alter paratꝰ esset pstare tali egro medicinã: tũc eñ tenet̃ seruare iuramentũ: vt dr h. Tho. in quodlibe. xij. ar. xxij. Sunt hi vtiq̃z stulti carẽtes charitate: q̃ nõ q̃rit q̃ sua sunt/nõ singularia/sz cõia añponit: de numero boꝝ de qbꝫ Apls. ij. Tim. iij. In nouissimis tpibꝫ erũt boies seipos amãtes. Nõ sic Chs/q̃ seipm ꝑ oibꝫ tradidit. Sed ⁊ Tull. in offi. ⁊ Plato in Thimeo dicũt: q̃ homo nõ est natus sibimetipi/sed cõitari. Ideo. j. Petri. iij. Quilibet grãm sibi datã debet in alios administrare. j

T Tertia nola est: ꝓprio inniti sensui: ꝑtinaciter inniti opinioni ꝓprie/
j nolẽdo cedere opinioni siue sn̄ie meliori. Sunt q̄dam (ait Hugo) in
ꝯgregatõe obstinati in suo sensu/sapiẽtes in oculis suis: hi qđ nõ ꝯce-
perũt ex rõne defendũt: nec se alijs/sed sibi alios aꝓplicari ꝯtẽdunt: ⁊ si
viderint nõ obtẽperari/statim ꝯmouent̄ ⁊ alios turbant. Grãdes vti-
2 q̄ꝫ ⁊ ꝑniciosi fatui ꝯgregatõis turbatiui. Et q̄ q̄so suꝑbior fatuitas/
q̄ꝫ ꝙ hõ vnus toti ꝯgregatõi iudiciũ suũ p̄fert/tanq̄ꝫ ip̄e solus spm̄ dei
habeat: q̄ maior suꝑbia q̄ꝫ se meliores ꝯtemnere? Sunt plane q̄ tales
sunt ꝯsummati stulti. Hec nẽpe est ꝯsummata stulticia ꝙ hõ se repu-
3 tat sapiẽtẽ/⁊ in factis suis nihil videat nisi sapiam. Sed ais: Natu-
rale est ꝙ hõ sn̄iam suã vel opinionẽ libẽter sustinet ⁊ defendit: sicut
d̄r Prouer. xv. Letabit̄ hõ in sn̄ia oris sui. Ueꝝ q̄dẽ: nõ tñ sic dꝫ ei im
mutabil'r adherere/ꝙ nullo mõ velit acq̄escere sentẽtijs ⁊ ꝯsilijs meli-
oꝝ: ait Sene. Mobilis esto/nõ leuis: ꝯstãs/nõ ꝑtinax. Sed ⁊ Moy-
ses spm̄ dei hñs q̄tidie cũ dño loq̄bat̄: ⁊ ꝯsiliũ Jetro soceri sui nõ ꝯtẽ-
psit. Et vis ne vt oĩbꝫ credã/⁊ sn̄iam meã mutẽ ad q̄rũlibet ꝯsilia? Nõ
dixi h̄/sed sapiẽtiũ ⁊ bonoꝝ. Nõ dico ꝙ sentẽtijs q̄rumcũq̄ꝫ debeas ac
q̄escere: qꝛ nec iniq̄ꝝ: qꝛ Btũs vir q̄ nõ abijt in ꝯsilio impioꝝ. Et Pro
uerbio. j. Fili si te lactauerint pctõres/ne acq̄escas eis ⁊c̄. Nõ stultoꝝ ⁊
populariũ. Exo. xxiiij. Nec plurimoꝝ insipiẽtiũ ⁊ populariũ acq̄esces
sentẽtijs/vt a v̄o deuies/vicꝫ si sit v̄itas certa ⁊ ꝓbabilis: de q̄ certitu
dinal'r vel ꝓbabil'r tibi ꝯstat. Nõ pueroꝝ vel iuuenũ inexꝑtoꝝ/relin-
q̄ndo sn̄iam exꝑtoꝝ: sicut fecit Roboã. iij. Re. xij. sed sapiẽtũ ⁊ bonoꝝ.
U Deut̄. xxvj. Seq̄ris formã eoꝝ. s. sapiẽtũ: nõ declinabis ad dextram
vel sinistrã. Sꝫ vbi pñt hec discerni? vbi sunt/⁊ q̄ sunt tales sapiẽtes
q̄s tuto possim seq̄? Nũq̄d p̄lati mei sunt? Nunq̄d possũ audacter sine
scrupulo eoꝝ seq̄ sn̄iam? Quid ḡ de simplici ꝓpl'o p̄latos suos ĩ Bohe
mia imitante? Incidim⁹ h̄ in materiã meo iudicio satis difficilẽ: ⁊ vix
solubilẽ ⁊ resolubilẽ/vt sciat̄ cui tuto q̄s suam ꝯsciam ꝯmittat. Uide
Guil. parrhisi. q̄ d̄t/nõ oportere monachũ obedire suo p̄lato p̄cipiẽti/
vt habitet in loco sibi ꝑiculoso q̄ ad castitatẽ. Itẽ Guilh. Lug. de obe
diẽtia. Itẽ eũdẽ de dispẽsatõe p̄latoꝝ suꝑ pluralitate bñficioꝝ nõ ex-
cusante. Itẽ Gersonẽ suꝑ illo: Ex ore tuo te iudico serue nequã. Item
beatum Thomã in. iij. scripti/de p̄lato p̄dicãte insolita. Itẽ Gerso. de
pollutione: ꝙ credendum est prelato etiam malo/in his vbi non preci-
pit contra deum. Item in summa Angelica ⁊ alibi. Rogemus do-
minum Jesum.

Dñica in ramis Palmarum. viij. Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium de gestis.

Turba.XXXVI XII

Vricesimasexta turma stultoꝝ est tristantiū (Leid narren)
Hactenus trigintaq̄nq; gn̄a fatuoꝝ recensui: ⁊ adhuc q̄ꝫ
plurima venient recensenda. Puto aūt q̄ oēs illi ad duo
gn̄a fatuoꝝ reduci possent. s. letātiū ⁊ tristātiū (Freid nar-
ren) ⁊ (leid narrē) Om̄es qm̄q̄dem quos tanq̄ꝫ stultos rep̄hēdimus: c̄
q̄ aut irrōnabil'r gaudēt/aut irrōnabil'r tristant'. Visum est mihi/q̄s
nō absone opiner ab Aristote. in Ethica sua: q̄ omnes passiones suas
d̄t terminari ad has duas. Venit in mentem diuersa illa philosopho- X
rum duoꝝ sentētia: Eraclitū loquor ⁊ Democritū: quoꝝ hic semꝑ fle
bat errores hominū miseratus/de quo Flaccus mirabat' vnde aqua
ꝑ lachrymis suꝑpeteret: ille semꝑ in cachinnos dissoluebat'/ita sibi ni-
hil seriū videbat'. Veꝝ neutꝝ Gerson ille sapiens suꝑ Magnificat ap
probat. quē vide. Hec duo fatuoꝝ ꝯmunissima gn̄a dn̄s noster Je-
sus christus eterna sapia/tanq̄ꝫ duo extrema in mediū ip̄e mediator
reducit: vtrisq; documētū dans ꝓpriū hac die qua ingressus (vt dictū
est) Hierosolymā in plausu ꝓpl'i/sed cū planctu ⁊ fletu suijp̄ius. Quas
doctrinas audiam⁹ diligēter. Primā videlꝫ (Freid narrē) scd̄am (leid
narren) Et docebunt' hi fatui quēadmodū se a stulticia sua excutere
debeant/⁊ summe illi sapie ꝯformare. Prima doctrina ꝑ letantib⁹ fa-
tuis/quā docuit est: Q, in nulla vnq̄ꝫ huius seculi leticia habere fidu
ciam debeam⁹: q̄ in tristitia finit'. Docuit hoc v̄bo ⁊ facto siue exem-
plo. Verbo: Ve vobis q̄ ridetis: q̄ flebitis. Exemplo: q̄ inter maximā
gl'am fleuit. Sed adhuc exp̄ssius docuit exēplo/in duab⁹ ꝓcessionib⁹
ꝯtrarijs sibi inuicē succedētib⁹. Ecce vna ꝓcessio ⁊ p̄ma cū maxima su
it gl'a/qua eum populus suscepit gaudens: in qua apostoli asinum ad
ducunt/vestimenta suꝑponūt/cum desuꝑ sedere faciunt: turba vesti-
menta ꝓsternit: ramos de arborib⁹ cedūt: clamant/rex israel bn̄dictus
osanna in excelsis. Hec p̄ma ꝓcessio cum tanta gl'a ⁊ honore. Sed ec Y
ce secūda ꝓcessio ꝯfestim subseq̄t'/longe alia a p̄ore: ⁊ v̄so gallo (vt dici
solet) alio vento flante. Feria sexta nanq̄ꝫ alia instituit' ꝓcessio/p̄ceden
ti ꝯtraria/ab Hierusalem in mōtem oliuaꝝ cum irrisionib⁹. Apo- J
stoli q̄ p̄us asinū adducūt ⁊ vestimenta suꝑponunt/iam ab eo fugiunt
⁊ vestimēta ꝓpria fugientes relinquunt. Qui p̄us cum magna reuerē ⁊
tia ⁊ deuotōe ip̄m suꝑ asellū posuerūt/iam ip̄m cum magna ignomi-
nia in patibulo suspēdunt. Prius vestimēta sua in via strauerūt: iā 3
ip̄m suis vestib⁹ expoliauerūt ⁊ sortē in eam miserūt. In p̄ma ꝓcessi 4
one ramos oliuaꝝ ⁊ palmaꝝ sibi obuiā portauerūt: in scd̄a spinas acu
tissimas capiti ei⁹ infixerūt. Pri⁹ aꝑpellauerūt eū regē Jsrael/clamā 5
tes: Bn̄dict⁹ q̄ venit rex Jsrael. iā negāt eū ⁊ dicūt: Regē nō habem⁹
nisi cesarē. In p̄ma aꝑpellauerūt eū saluatorē dicētes: Osanna. i. sal- 6
ua obsecro. In scd̄a negauerūt ip̄m saluatorē/q̄ etiā seip̄m saluare nō
poterat. In p̄ma dicūt eū bn̄dictū ec̄ ⁊ venisse in noīe dn̄i ī mūdū. In A

secūda dicūt: nisi h̄ malefactor esset/nō tibi tradidissem⁹ eum. Ecce q̄ꝫ
ꝯtraria est hec secūda p̄ori ꝓcessioni. Et cur ita voluit p̄mam iucūdā
ꝓcessione terminari tam lugubri? Plane vt doceret fatuos nos letan-
tes/qꝛ in leticia huius seculi nullo mō foret ꝯfidēdum: ⁊ scirem⁹/quia
extrema gaudij occupat luct⁹: ⁊ post solē feruētem seq̄t̄ pluuia. Qua-
tenus aūt ⁊ adhuc firmius hec sn̄ia imp̄mereť fatuis illis/voluit vt he
ꝓcessiones in ꝓcatōe ꝑ spōsam suā sctām eccām filiolis suis annuatim
Z renouarenť. Ideo ḡ p̄ma ꝓcessio ꝓcať in officio hodierno ꝑ ꝓcessionez
quam fecimus. Secūda aūt in mōtem Caluarie/ꝓcať ꝑ passionē/que
mox in missa subiūgiť. Ecce p̄mā doctrinā ꝓ turma fatuoꝝ iucūdoꝝ:
de q̄bꝫ ⁊ eoꝝ nolis spēalis fuit habit⁹ sermo dn̄ica in medio q̄dragesi
me: in qua caniť Letare/qđ ꝯgruebat letantibꝫ. Scđa doctrina quaꝫ
dedit dn̄s Jesus chr̄s sapia eterna singulariter ꝓ fatuis tristibꝫ (Leid
narren) quos hodie p̄ manibꝫ habem⁹ hec est: nō esse incōsolabil'r ꝯtri
standū de aduersitatibꝫ q̄bus libet imminētibꝫ. Quippe ꝙ ille sint re-
cta via ad vitā eternā/⁊ finis eaꝝ si voluerim⁹ sit iucūdissimus ⁊ fe-
lix: docuit ⁊ hāc doctrinā v̄bo: Bti q̄ lugent/qm̄ ip̄i ꝯsolabunť. Mat
thei. v. Docuit ⁊ exēplo hodiernaꝝ ꝓcessionū ꝓm Bern. Significat
em̄ p̄ma ꝓcessio iucunda/qua Chr̄s cū gl'a susceptus est: introitū in vi
tam eternā/quo cū suis electis post iudiciū regnū celoꝝ ītrabit. Que
ꝓcessio terminus est/⁊ p̄mū quod q̄rere debemus: Primū q̄rite regnū
dei. Scđa aūt ꝓcessio qua ad mōtem Caluarie ꝓcessit cū ignominia ⁊
dolore acerbissimo/ꝓcat nobis viā ꝑ quā ad regnū celoꝝ ꝑuenire opor
tet. s. tribulatōes/dolores/ignominias/pauꝑtatē/⁊ cetera carni mole/
stia. Et ita ꝯiūxit o frater illas duas ꝓcessiones/vt tu (o leyd narr) tri-
stans tristiciā abijceres: ⁊ scires qꝛ hec qua graderis via vera est ⁊ ex-
pedita ꝓ ꝯsecutōe vite celestis: ⁊ ꝙ finis aduersitatis ē felicitas. Opor
tuit Chr̄m pati/⁊ sic intrare gl'am suā. Et Paulus: Per multas tri/
bulatōes oꝑtet intrare in regnū celoꝝ. Gaude ḡ frater: neqꝫ ꝯsternarꝫ
si matutinū aut nocturnū tp̄s intonat mirabil'r ꝯcrepando ꝓm ecce re
p̄sentatōem. Per tres matutinas illas scias/qꝛ non diu durabit/sꝫ sta
A tim seq̄t̄ silentiū ⁊ dies: expecta modicū ⁊ tumultus finieť. Habes ec-
ce scđam doctrinā: quā ꝯsiderare ex facto Chr̄i hn̄t tristes. Neqꝫ mire
ris/ꝙ ex eodē facto ꝯtrarie sumunť doctrine. Nō em̄ alienū est/vt ea-
dē cāpana fiat pulsus ꝯtra tempestatē ⁊ ꝓ festo magno faciēdo: ⁊ in
eisdem organis carmen lugubre ⁊ iucūdum canteť: ⁊ eadē lingua oro
nes fiant ad tristitiā ⁊ iucūditatē ꝯmouentes. Sed ais: Utinam ⁊ de
his stultis (Leyd narrē) q̄ hodie suū locū hn̄t/etiā spēales nolas desi-
gnares q̄bꝫ discerni possent. Frater multe sūt admodū/ita vt tp̄s nul
lo modo vacaret ad eas enumerandas. Tot em̄ sunt/quot aduersita-
tes de q̄bꝫ ꝯtingit huius seculi hoīes ꝯtristare ⁊ lugere. Quas q̄ nosse
vellet/legere posset Franciscū Petrar. q̄ eas copiose admodū recēset:

Verumtñ qꝛ vis saltē aliquas enumerabo: ex quaꝝ notitia occasionē accipe poteris etiā alias assignādi/dū ⁊ qñ fortasse volueris hāc materiā copiosius ꝓsequi. Sit igit̄

Prima nola: tristari de morte. Sunt q̄ miꝝ immodum tristant̄ in morte: ⁊ stulticiā suā dāt in scriptis. O moriar inq̄unt. Et q̄d h̄ ē? hac ꝯditōe intrasti vt exires: gētium lex est/qđ acceperis reddere. Peregrinatio vita est: cū multū ambulaueris deinde redeūdum est. O sꝫ timeo mori. Stultū est frater timere qđ vitari non potest: istud etiā nō fugit qui distulit.

Secūda nola est: timere dolorē. Noli o frater: si paruus est dolor/leuis est patiētia. Si magnus/magnā habeto patientiā: qꝛ magna inde gl'a: ſm magnitudinē doloꝝ ꝯsolatōes tue letificauerūt aīam meam: Porro si paruus est dolor/tolerabilis est. Si intensiuus/statim liberaberis: diu durare nō poterit: qꝛ eā tolerare nō poteris. B

Tertia nola est: timere detractōem maloꝝ. Si boni essent q̄ tibi detrahūt ⁊ male loquunt̄/nō miꝝ esset si inde doleres: puta si de te Cato aliq̄d diceret/cū ꝓculdubio nō nisi veꝝ diceret. Ceteꝝ ꝙ mali mala loquunt̄/nihil mireris: nō aliud nouerūt. Campana ſm qualitatē eris de qua est ita sonat. Nō nouerūt bñ loq̄. Tibi gl'a ꝙ mali nō bñ de te loquunt̄. Catuli q̄dā latrāt/nō ꝓ ꝟitate/sed ꝯsuetudine.

Quarta nola: timere exiliū. Scias frater nullibi exiliū est/vbiqꝫ patria tua est: mūdus oīm patria vna est: extra hāc nemo ꝓijci p̄t. O sꝫ ꝓscribar a patria. Nō tibi o frater patria interdicit̄/sed locꝰ: in quācunqꝫ patriā ꝑueneris/tuā inuenies. Nulla terra exiliū est/sꝫ altera patria est: solū de cubiculo in cubiculū trāsmigras: vna domus est oīm clamantium/ Pater noster.

Quinta nola est/tristari de pauꝑtate. Nescis te opinione/nō re laborare. Pauꝑ es qꝛ videris. Quid times pauꝑtatē o chr̄iane? volucres (vt frequēter dixi) neqꝫ serūt neqꝫ ꝯgregāt i horrea/⁊ deꝰ pascit illos: ⁊ lilia q̄ nō nent neqꝫ texūt/ita vestiuntur vt vides: ⁊ tu adhuc pauꝑtatem times.

Sexta nola est: de impotentia tristari. O ꝓprimor potestate ⁊ iniuriam patior. Gaude frater/qꝛ facere nō potes: nō es potēs: gaude impotens nō eris. Sed potēs inq̄s multos hꝫ se sequentes famulos. Mel musce sequunt̄/cadauera lupi/frumēta formice: p̄dā sequit̄ turba ista nō hoīem. Sed pecuniā habet. Hoīem illū indicas? arca est. C

Septima nola: tristari de amissione vxoris ⁊ pueroꝝ. Fles tu pueros o stulte? q̄d istic nouū aut miꝝ? q̄ꝫ rara est sine isto casu domus: Quis stultus infelicē vocabit arborē ꝙ stāte ip̄a poma cadūt? Sed vxorē amisi bonā. Fecisti ne bonā: an inuenisti bonā? Si inuenisti: adhuc alia inueniri p̄t. si fecisti: bñ spera/res perijt/saluꝰ ē artifex. Hēs ecce, vij. nolas: īstar haꝝ si placꝫ pl'es his formato ex Sen. aut Frā. Ro.

Egrotātiū inobedientium

Feria.ij.post Palmarū.ix.Aprilis:

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccēs.j.Euangelium de gestis:
Ricesimaseptima turma stultoꝝ est/egrotantiū inobediēti
t um(Siech narren)Dinosci poterūt hi nolis septem.
Prima nola est:medicinā ꝯtemnere.Sunt q̄ medicinam
1 ꝓrsus ꝯtemnūt ⁊ abijciūt:stulti plane. Nesciētes qꝛ scriptū
est Eccī.xxxviij.Altissimꝰ creauit de terra medicinā/⁊ vir prudēs non
2 horrebit eam.Notate v̄ba:signate mysteria. Vir prudēs nō horrebit
eam.Nō horruit eā b.Augustinꝰ:de q̄ legit̄/q̄ egrotāte eo neminē ad
miserat nisi medicos:sꝫ psalmos septē penitētiales ad parietem v̄sus
orabat.Sꝫ ⁊ de Basilio legit̄/q̄ iudeū ꝯuertebat medicū/q̄ iudicaue
D rat eū sole occidēte morte occasuꝝ.Sꝫ dū diceret diutiꝰ se victuꝝ/et
ita factū essꝫ:ꝯuersus est iudeus.Quere ⁊ vide historiā in specu.hist:
li.xvij.ca.xciiij.⁊ in vitaspa.fo.cxxiij.Vis aliū videre viꝝ prudētē/q̄
medicinā nō abhorruit? Ipe est Ezechias.iiij.Re.xx.Cui Esaias ius-
sit ficꝰ cathaplasmari ⁊ sup vlcꝰ poni. Et cur nō horrebāt?qꝛ creauit
3 eā altissimꝰ:deꝰ em̄ creauit medicinā.Nā v̄tutes curatiuas in creatōe
indidit herbis/lapidibꝫ ⁊c.ideo nō sunt spernēde/sꝫ tanq̄ꝫ cetera dei do
na ⁊ bn̄ficia cū gratitudine acceptāde.Videt̄ ḡ q̄ ꝯtēnere medicinaꝫ
sit in casu tētare deū.Sꝫ ais:Btā Agatha dixit:medicinā carnalem
corpi meo nunq̄ꝫ exhibui:sꝫ habeo dn̄m Jesum ch̄m/q̄ solo sermone
restaurat vniuersa.Rn̄det b.Thomas.ij.ij.q.xcvij.ar.j.Q, btā Aga
tha expta erat erga se diuinā beniuolētiā:vt vel infirmitates nō pate-
ret̄ ꝓ q̄bꝫ corpali medicina nō indigeret:vel statim sentiret diuine sana
tōis effectū.Sic aliꝰ in spe.exēplo.dist.iij.exēplo.xxxiij.Cui Jesus ap
paruit:⁊ oīm erat medicꝰ:sibi āt nullā administrauit/q̄uis sp esset de
bilis.Vide:ego eadē recitaui/sꝫ cursorie:qꝛ ꝯgruebat tpe passionis.
Secūda nola:medicum decipe.Sunt q̄dam fatuelle/quas aliquā
do sola curiositas impellit ⁊ titillat ad explorādū peritiā medici/q̄d tn̄
velit dicere:⁊ ideo vrinā ei mittūt:nō tn̄ sunt animi q̄ seq̄ velint ꝯsilia
eius.Tales se decipiūt ⁊ bursam:qꝛ medicꝰ accipit pecuniā.Sunt de
inde q̄ dum vrinā exhibent/cautissime cauent nesciat cuius sit/femine
an viri:⁊ putant eum diuinare posse ⁊ debere oēm infirmitatē ⁊ mor
bi qualitatē.Quos ego ꝓrsus arbitror fatuos:qꝛ vrina admodū fal-
E lax est Fateor q̄dam supstitiosi nouerūt mirabilia in iudicijs vrinaꝝ:
vt etiā nō visas/immo varioꝝ hoīm pmixtas iudicare sciant.Sed h̄
ꝓculdubio diabolica fit arte/cū q̄ pactū hn̄t saltē implicitū.Et tales
essent exterminādi:qꝛ nō admittit hoc mō iudiciū vrine ars medicine.
Sunt tādē q̄ defectꝰ suos ⁊ morbos occultāt/impfecte ondētes:hi ꝓ
culdubio stulti sunt seipos decipiētes.Qui infirmitatē suā celat medi
co/⁊ pctā ꝯfessori/casum aduocato:sibi soli mētit̄ ⁊ nocet/seq̄ꝫ decipit.

Si vis prudēter agere o infirme: dic medico digēter ⁊ fidel'r totū statum infirmitatis tue/ vnacū oñsione vrine: ⁊ ad oīa q̄ interrogauerit fidel'r rñde: ⁊ illo facto si bñ iudicauerit/ lauda deū. Nō sic ille a q̄ q̄siuit medic⁹/ q̄d deficit tibi? Rñdit/ nescio. Quesiuit/ ⁊ vbi doles? Rñdit nescio. Quesiuit tertio: ⁊ qñ fuisti fact⁹ infirmus? Iterū rñdit/ nescio. Subiūxit medic⁹: Recipe nescio q̄d: ⁊ repone nescio vbi: ⁊ sanaberis nescio quando.

Tertia nola est: medico nō obedire. Sunt q̄ diligēter audiūt ꝯsilia ⁊ etiam aliqñ sinūt sibi p̄stare medicinas ⁊ ꝯfici: sed eis non vtunt̄: neq; ꝯsilijs medici acq̄escūt: sed ꝓrsus ꝯtraria attētant. Si vinū iubeat vt bibāt/ aquā afferri volūt: si sudare p̄cipit/ sedēt in lōgis camisijs/ q̄s firmas q̄dam appellāt. Iubet clistere recipe/ ip̄i ceruisie indulgēt. Precipit sauguinē minuere/ vult patiens balneū intrare. Sz ⁊ si medicus dixerit q̄ egritudo in facie appareat ex pallore: mox infirm⁹ excādescit ⁊ impropat/ q̄ medic⁹ eo sit pallidior. Et talia sexcēta (q̄ habes in speculo tuo) occurrūt cū talib⁹ fatuis. Stulti vtiq; nō potētes patienter pati ꝑ sanitate corpis/ ꝯtra doctrinā Boetij in de ꝯsola. phie: quā exp̄mit Philomusus his v̄sib⁹. Qui validus cupit esse cito/ sua vulnera plane Demōstret medico: pellat vt inde luem. Nō sine luctifero sanari mēbra dolore Pñt: ne renuas ferre doloris on⁹. Magna stulticia nolle obedire medico quē q̄ris: aut nō q̄siuisses/ ⁊ sic pecunie pepcisses. F

Quarta nola est obedire/ sed sero. Sūt q̄ obediūt/ sz sero nimis/ cuz ignis fuerit in tecto ⁊ ei⁹ culmine: cū erat in pauimēto ⁊ vnico fortasse calamo/ facilimū fuisset extinctu: sed cū iam culmē app̄hēderit/ factuz est. Principijs obsta: sero medicina parat̄ Cū mala ꝑ lōgas inualuere moras. Plantula ꝑua defacili euelli poterat/ q̄z cū iā in ꝓcerā creuerit arborē/ ⁊ radices ꝓfundi⁹ fixerit. sic plane de morbo. Inde Ecēastic⁹ ait ca. xviij. Ante lāguorē adhibe medicinam.

Quinta nola. q̄rere medicinā a vetulis/ empericis ⁊ alijs medicine artis imperitis/ vel a iudeis. De iudeis ꝓhibitis ꝑ decretalē exp̄ssam ꝓhibitū est/ ne q̄s ab eis sumat medicinam/ nisi in casu necessitatis (vt ait Angelus) qñ. s. aliū habere nō possent: q̄ necessitas facit licitū q̄d al's nō est. c. ꝯsilium. in fi. de obser. ieiu. Hoc idē tenet Hug. Et sil'r ē dicēdū: qñ lz habeat aliū medicū/ sed nō sufficiētē. Vide Angelicā in v̄bo Iudeus. §. vij. ⁊. viij. Sed dicis de Basilio/ q̄ habuit medicū iudeū. Vide historiā/ ⁊ habebis solutōem. Porro de empericis ⁊ vetulis ⁊ alijs imperitis tuip̄e cogita/ quā vtilitatē afferāt reip. vnacuz vagis illis deceptorib⁹

Sexta nola est: q̄rere medicinā a diuinatorib⁹/ ⁊ sinere carminib⁹ se incantare. Deberent hi ⁊ sui medici puniri. Renuit hoc beatus Bernardus cū adhuc puerulus esset. Infinite sunt sup̄stitōnes que circa hoc obseruant̄. Et quis enumerabit? O (sz dicūt) qui egrotus est q̄rit G

sanitatē. Math. ix. Non curarē etiā si diabol⁹ adiuuaret me. ij. Para
li. xvj. Video ⁊ exptus sum/qꝛ tale experimētū efficax est ⁊ obseruatio:
inde san⁹ effctus sum. Dico pmo ꝙ sepe ludificat̄:qꝛ cessant demones
molestare/vt alibi de apl'is legit̄:⁊ sic putant̄ sanare. Dico secūdo:po-
sito ꝙ ve sanēt demones ꝑ incantatōes ⁊ obseruatōes sagaꝝ:nō tñ lꝫ
h̄ modo sibi sanitatē ꝓcurare/ꝑ cōionem.s.cū hoste dei ⁊ humani ge-
neris:sicut b. Tho. in. ij. ij. declarat. Dico tertio/ꝙ hec ꝓhita sunt ꝑ le-
ges diuinas ⁊ eccasticas: vt in decretis causa. xxvj. ꝑ totū.

Septima nola:soli medicine inniti/neglecto diuino auxilio. Sunt
q̄ suā sanitatē a deo nō expetūt:neqꝫ deū ꝓ ea ꝯsequēda orēt:neqꝫ sue
bñdictissime volūtati ꝯmittūt:sꝫ iugit̄ medicinis insistūt:neqꝫ causas
morboꝝ curāt remouere/quales sunt pctā. Itaqꝫ ꝯtra deū sanitatē q̄
i runt. Plerūqꝫ ꝯtingit ꝙ q̄ ita frequēter ⁊ quotidie medicinis recipi-
endis studēt ⁊ in eis ꝯfidūt/debiliores efficiant̄/⁊ relinquent̄ a dño:q̄
si rōnabil'r ꝯmitterēt se deo/min⁹ egrotarēt. Legim⁹ in lib. Cistertien.
ꝙ nimis q̄dā frater indulgēs sue sanitati/neglect⁹ fuit a btissima v̄gi-
ne Maria/cū alijs fratribꝫ medicinas p̄stare visa sit: Uide in specu-
2 lo exēploꝝ dist. iij. exemplo. xxviij. ⁊ recita. Fac amoueas frater cām
H morboꝝ. i. pctā. Dixit dñs ei q̄ habebat infirmitatē. xxxviij. ānos: Ua
de amplius noli peccare/ne deterius tibi ꝯtingat. Ecce morbi radicez
pctm̄. Sil'r paralytico dixit: Dimittunt̄ tibi pctā tua. Et cur ita?qꝛ cā
sunt tue infirmitatis. De pe. ⁊ re. cū infirmitas. Et quomō amouebo
3 causam?ꝑ ꝯtritōem ⁊ ꝯfessionē pctōꝝ:sicut ⁊ canon iubet. Ue his qui
dicūt: Si corpi ꝓuisum esset/bñ ꝓuideret̄ anime(Hett es sich geleibt
es gescelet sic etwan) Uenient dies frater vbi neqꝫ corpus neqꝫ aīa ma
nebit. O quot iam perierūt corpe ⁊ aīa/q̄ si deū p̄ oculis habuissent ⁊
j timuissent/ꝯsequuti fuissent salutē anime ⁊ corpis. Si Machabe⁹
ꝯfisus fuisset in domino/⁊ nō in romanis:quēadmodū ab initio fece-
2 rat/diu vixisset. j. Machab. viij. Nisi Ezechias ad dñm ꝯuersus oras
set/morte perijsset:sed deus vidit lachrymas ⁊ vitā ei ꝓlōgauit. iiij. Re
3 gū. xx. Si Manasses ad dñm se nō ꝯuertisset/dñs eum nō exaudi-
uisset. ij. Paralip. xxxiij. Conuertere ad dñm deū in infirmitate tua:
⁊ sic medicinis vtere. Si q̄d deo voueris in eadē/fac expleas ⁊ fidē ne
frāgas:caue tñ a stultis votis ⁊ temerarijs. Sed q̄d ꝯtingit crebro iu-
xta vulgatū ꝓuerbiū(Do der siech gnaſ/do wart er boeser weder er
waſ) Nō sic nō sic frater/sꝫ ex flagelllo te corrige ⁊ emenda:ne nouissi-
I ma fiāt peiora p̄oribꝫ. Nō efficiaris Pharaoni sil'is/q̄ ex correptionuꝫ
flagellis durior efficiebat̄ mēbꝝ diaboli:cui⁹ cor indurat̄ q̄si lapis:et
stringit̄ q̄si inc⁹ malleatoris. Sunt q̄ respiciūt medicos infideles ⁊ in-
discretos/sꝫ ꝓpriū hēbūt locū:iō ad pñs trāseo. Sꝫ ⁊ ml'ta dudū ātea
dixi/quēadmodū vxores ñ nisi ī pñtia maritoꝝ eorūdē ꝯsilia accipe
dñt:qꝛ sepe al's p̄stāt corpibꝫ ātidota/ ⁊ aīabꝫ feminaꝝ venena. Roge.

Turba.XXXVIII XIII

Ferria.iij.post Palmarum.x.Aprilis:

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Gesta diei.

Ricesimaoctaua turma stultoꝝ est: apte ꝯsultantiũ (Offen
t (burger narren) Plane dissil'es dño deo nostro Jesu Chri-
sto: q̃ caute voluit rñdere hodie iudeis ab eo q̃rentib⁹/in q̃
potestate hec faceret. Sñt hi fatui discerni septẽ nolis.

Prima nola est: ꝯminari apte. Sunt q̃ aduersus aliquẽ in animo
ꝯcepta mox ꝑ ꝯminatõem exp̃mant: stulti vtiqꝫ. Et q̃d q̃so hi agunt j
q̃ꝫ ꝙ partẽ sibi aduersam certiorẽ ⁊ cautiorẽ reddũt? Qui canem vult
vberare/nõ eum p̃monet/sed silenter accedit: quẽadmodũ facere solẽt
canicisores (hundschlager) cũ contis eosdẽ aggrediẽtes. Nõ vt hi qui
pellib⁹ ericinis cũ nolis canes expellũt. Sũt similes hi aucupib⁹: q̃ re- ⁊
te incaute expandũt: de q̃b⁹ Prouer.j. Frustra iacit̃ rete añ oculos pẽ K
natoꝝ. Vtiqꝫ frustra: qꝛ abhorrent rete ⁊ fugiũt/nisi obtegat̃ aut co-
lore herbaceo sit tinctũ. Est ad hoc Ouidius. Est ⁊ glo. in cle. pastora 3
lis. de re. iudi.

Secũda nola est: stratagemata non dissimulare. De varijs strata-
gematib⁹ videat̃ Ualerius Maxim⁹ ⁊ Julius/q̃ libꝝ de his ꝯposu-
it: quẽ Holkot sup̄ Sapieñ. allegat. Saul qꝛ ꝯtra Dauid ꝯsilia sua
secrete nõ habuit/ideo Dauid ꝯp̃hendere nõ potuit. j. Reg. xviij. ⁊. xix
qꝛ ꝑ Jonathã certior factus ⁊c̃. Recita ad placitũ. Et Nicanor Judaꝫ
Machabeũ crudeli⁹ aspexit solito: qđ Judas aĩaduertẽs cognouit qꝛ
aliq̃d ꝯtra se corde machinabat̃/⁊ fugit. ij. Machab. xiiij.

Tertia nola est: ꝓpria secreta fiẽda patefacere incaute/his vicꝫ q̃ nõ
ꝓdesse sed obesse pñt ⁊ volunt. Hoc plane signũ stulti ẽ/sic passim ꝓde
re ꝯsilium suum ⁊ apud se retinere non posse. Aliqñ q̃ bonũ ludũ ha-
bet quo facile vinceret/ꝑdit: qꝛ chartas patefacit. Nos alemani nõ alio
ludo nisi (der offnen rusch) ludere volum⁹: ⁊ ideo supplantamur. Dici
tur qꝛ quattuor sint q̃ diu occultari nõ pñt: ciuitas sita in mõte: amor
carnalis (buoler⁹) stramen in sotulari: ⁊ ꝯsiliũ fatuoꝝ. Addit̃ q̃ntũ/
fusus in sacco: quẽadmodũ ⁊ in carmine đr: In sacco fusa/meretrix in
ede reclusa/Neq̃t occultari: nec stramẽ in sotulari. Plane ꝯsiliũ ⁊ ꝓpo-
sitũ qđ fatuus ꝯcepit occultare neq̃t. Siq̃dẽ cor stulti in ore ei⁹: simi-
lis galline: q̃ oua ꝓdit glocitatõib⁹ suis: q̃ fit vt ei auferant̃. Sic ⁊ auis 2
appellatus picus (specht) pullos ore suo ꝓdit: ⁊ ei tollunt̃. Quid em̃ ali
ud sunt ꝓposita hoĩs q̃ꝫ oua ⁊ pulli q̃s in cordis nido posuit: q̃ ꝑ reue
latõem sui secreti ꝓdit ⁊ ꝑdit?

Quarta nola: ꝓpria secreta pñtia manifestare/dum q̃s ea in publi-
co opat̃ q̃ in p̃uato agere satius esset. Et q̃ sunt illa? Oratio/ieiuniuꝫ/
elemosyna: ⁊ oĩa alie iustitie opa/de q̃b⁹ dñs in gñali đt: Attendite ne
iusticiã vestram faciatis coram hoĩb⁹/vt videamini ab eis. Et singu-

lariter postea de singulis itidē dt ⁊ declarat: de qbꝫ in ꝑncipio huiꝰ q̄dragesime in euāgelijs satis dictū est. Quāuis hec ⁊ q̄dē alia nō ꝓprie ⁊ q̄drate ad hāc ꝑtineāt turbā/ ⁊ suū postea habeant locum: tn̄ nō curo/ dūmō ꝓsim. Depdari desiderat q̄ thesauꝝ publice portat. Lumen ꝑ vētum portandū manibꝫ abscōdendū est/ al's extinguet.

Quinta nola: ꝓpria secreta ꝑterita imprudēter pādere. Sunt q̄ ex passione timoris aut q̄dam alia ꝓsternatōe secreta sua extra ꝯfessionez manifestāt sine necessitate aut vtilitate. Vn̄ magnū eis posset euenire ꝑiculū: h̄ vicz q̄ is cui credidit secretū/ postea idē sibi posset impropare/ aut alijs reuelare: vel saltē in casu cogi vt supiori reuelaret/ non obstante q̄ sub sigillo secreti recepisset: secus si in ꝯfessione ei dictū fuissz. Sed de h̄ vide Angelicā ⁊ summistas/ ⁊ Holkot lectōe. xxv. A. Itez videat Alexand ꝑte. ij. q. cxlvj. mēbro. ij. An possit aliq̄s reuelare malū alterius occulte sine pctō. Item Gerson: an male loq̄ de alijs in eorum absentia sꝑ sit malum.

M Sexta nola est: inimicis recōciliatis patefacere secreta. Dicit vulgarit: Inimico recōciliato ne ꝯfidas. Docet magnus ille Cirillus: si q̄s aliquē offenderit sꝑ eū pauescat: sub tali parabola li. j. ca. xxiij. Vulpes calcās aspidē mordet/ ⁊ ipe remordēs recedūt ab iuicē. Postea cū sibi iteꝝ mutuo obuiarēt/ ait aspis: Diu te q̄siui vt pacē tecū facerē: ⁊ ore q̄ te ꝑus momordi nūc oscularer: qꝛ nihil melius pace. Rn̄dit vulpes: Veꝝ q̄dē dū ꝟa fuerit: sinautē ficta/ nihil ea ꝑniciosiꝰ: tūc em̄ est lux obnubilās/ vita mortifera/ ⁊ dulcedo venenosa. Vade ḡ cū tua pace: mihi sꝑ timēdus est offensus. Nanq̄z frēs Joseph quē offenderant adolescētes/ timuerūt ⁊ senes. Quo dicto/ euitato hoste discessit. Et cui ḡ patefaciā cor meū? Rn̄deo q̄ vni aut nulli. De q̄ alia ibidē parabola de coruo ⁊ colūba ca. xx. quam videre poteris.

Septima nola: nō custodire sua secreta a familia. Hostis domesticus ꝑiculosissimꝰ est. Itaq̄z diuitū secreta vix celari pn̄t: qꝛ ꝑ infideles famulos reuelant. Nō sunt eis alia ꝯmittēda/ ab eis quoq̄z nō sūt alia de dn̄i factis rimāda/ nisi q̄ coꝝ officiū respiciūt. Accipe doctrinā hāc ⁊ tutꝰ eris ab inimicis ⁊ familia. Cōtēne oīa tꝑalia: ⁊ inimici tibi non nocebūt. Viue aꝑtis ianuis (vt Sene. dt) ⁊ familiā nō timebis. Rogemus dn̄m ⁊c.

Ex hac turma stultoꝝ ⁊ q̄nquagesima in die ascensionis inferius posset cudi vna turba ꝑ his stultis q̄ ꝓpria secreta alijs imprudēter ꝓdūt. Et posset inseri de his q̄ imprudēter celāt ꝓpria secreta: aut seorsum poni vna spēalis turma. Item alia turma de his q̄ alioꝝ secreta imprudēter ꝓdūt. Item vna turma de his q̄ imprudēter alioꝝ secreta celant. Aut fieret vna ex his duabꝫ.

Feria. iiij. post Palmarū. xi. Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Gesta diei.

Vricesimanona turma stultoꝝ est incautoꝝ/casum non vi- n
tantiū(Stoſnarrē) vel(struchnarren)q̄.s.ex casu alioꝝ in
stulticiā nō efficiunt̄ cauti/sꝫ etiā ip̄i ruūt/ꝛsi alios videant
ruentes. Est plane sub hac turma maximus hoim nume-
rus. Xantus seruū suū Esopū misit vt exploraret si multi in balneo
essent hoīes/an pauci:sicqꝫ foret iturus. Vidēs aūt Esopus/qꝛ tot bal
nea introierāt impingerēt in quēdā lapidē:neqꝫ aliq̄s eum de medio
amoueret vnico excepto:redijtqꝫ dicēs dn̄o suo/qꝛ vnicꝰ dūtaxat est
hō in balneo. Cū igit̄ venisset dn̄s in balneū/ꝛ maximā ibi offendisset
turbā/indignatus ait: Et q̄d/nōne dixeras qꝛ vnicꝰ essꝫ illic hō? Rn̄-
dit:ꝛ ita vtiqꝫ est. Ecce em̄ lapis iste quē vides in āgulo situ/in via ia
cebat:oēsqꝫ cū impingerēt/nemo eū de medio amouit nisi vnicꝰ:ꝛ il-
lū solū hoiem iudico/nō alios. Plane nō incōgrue dixerim ita in via
moꝝ esse. Nemo ē q̄ lapides scādali de medio amoueat/sed alterutruꝫ
scādalizamꝰ:ꝛ instar eoꝝ q̄ in bello ꝛ ꝯflictu se p̄mūt/ꝛ ad interitū ꝓ-
trudūt:in vitia ruimꝰ/ꝛ ruere alios facimꝰ. Et stulticia alia aliā tru
dit/ꝛ stultū stultꝰ:sic fit/oēs trāsiliamꝰ vnꝰ post alteꝝ. Vn̄ ꝛ sapia pa-
clamat vidēs scādala hec: Ve mūdo a scādalis:necesse est vt scādala fi
ant/ve aūt illi ꝑ quē. Sed hec missa faciētes/videamꝰ nolas q̄s colle-
gi/q̄bꝫ dinosci pn̄t hi stulti.

Prima nola:cognoscere alioꝝ casū ꝛ cadere. Cognoscere siue vide O
re stultos cadētes ꝛ ꝑicula eoꝝ clare intelligere:ꝛ nihilominꝰ nō caue-
re. Sūt q̄ astuti sūt admodū/ꝛ(vt d̄r vulgo)audiētes crescere grami- j
na:ꝛ tn̄ nō vitāt qd̄ vidēt in alijs ꝑiculū maximū/sꝫ eisdē vitijs inuol-
uunt̄:sicqꝫ sciētes ꝛ prudētes pereūt. Dicimꝰ ne hos prudētes ꝛ sapi- ꝛ
entes? Nō plane:insipiētiores em̄ sūt muribꝫ:q̄ vt odore ꝑceperit quia
mures capti fuerint in muscipula/eā nō intrāt:oꝑtꝫ nimiꝝ aq̄ feruēti
odorē hūc abluere. Ecce ad odorē cauti efficiūt̄/ꝛ hi nō ad visū. Vis ꝫ
meliꝰ nosse hūc doctū ꝛ sciolū quēadmodū pereat/audi qd̄ in parabo
lis loq̄t̄ Cyrillꝰ li.j.ca.vj. Texebat aranea telā:ꝛ cū musca eā(qꝛ publi
cā viā impediret)rep̄hēderet/rn̄dit: qꝛ autoritate nature h̄ facio:q̄a
doctrix effecta scolas meas in plꝰ semitis aꝑtis extēdo. O doce g̃ me
inq̄t musca. Libent̄/ait aranea:accipe doctrinā meā p̄mā. O m̄i custo- j
dia serua cor tuū/ꝛ diligētia vigili oculū tuū:mortaliū em̄ vita nō mi
nus pēdet ab oculoꝝ rectitudine q̄ꝫ a corde:nunq̄ꝫ g̃ parit̄ ābos clau-
das. Scd̄a doctrina:palpebre tue p̄cedāt gressus tuos:nec pes vnq̄ꝫ
ducē oculū añcedat. Pes em̄ sapiētis est suꝰ/ꝛ suoꝝ pedū est stolidꝰ.
Tertia doctrina: vt ibi sꝑ plꝰ timeas vbi tibi plus arridet securitas:ac
ibi minꝰ speres vbi spes ī rei specie plꝰ apparet. Sapiēs em̄ timet ꝛ de P
clinat:sꝫ stultꝰ trāsit ꝛ ꝯfidit. Doceo igit̄ te q̄escere/moneo te cautela
ꝑcedere/ꝛ pedē ad p̄uisum tm̄ extēdere. Tēdo igit̄ laqueos inquietis:

pono retiaculū fatuis/ac tormentū paro molestis. His auditis inq̄t
musca: Optima p̄cepta hec. Rn̄dit aranea: Uerꝫ q̄dem si hec facis: nā
bonus intellectus oib⁹ facientib⁹. Quid multa? musca regulaꝝ ⁊ mo-
nitōis oblita/q̄etis impatiens ⁊ incauta: cū in arance laqueū incidissꝫ/
cepit lamētari ꝙ captā fraudulētia decepissꝫ. Cui illa: Olim tibi dixi/
q̄esce aut certo ꝑge: ⁊ nō audisti. Discant g̊ alij in malo tuo/ꝙ neglexi-
sti incauta bonū tuum. Et h̄ dicto damnauit eam. Respicit hec para
bola illos q̄ satis docti de ꝑiculis incaute cadunt.

Secūda nola est: mirari de casu alioꝝ ⁊ cadere. Sunt q̄ dum co-
gnoscūt aliq̄s cecidisse/mirant̄ sup h̄: ⁊ nesciūt quēadmodū se satis si
gnare debeāt pedib⁹ ⁊ manib⁹: ⁊ satis admirari neq̄unt. Miꝝ ē ꝙ ta-
lis ꝑsona cecidit: q̄s diabolū in tam claro vitro q̄siuisset? ꝑus turrim
putassem q̄ꝫ hūc hoīem cecidisse. Centies se cruce signant: ⁊ replicant
(Nummer dernomens) ⁊ nihilominus post tātam admiratōem nō ca
uent/sed cadūt. O vtinā saltē post admiratōem caueres/ne ⁊ tu in ad
miratōem hoīm venires: ⁊ a vulpe prudētiā disceres: de q̄ parabolice
d̄r: Quia cū leo esset deficiēs/languorē fingebat: ⁊ ꝑ eam fallaciā cete-
re bestie ad visitādum regē introibant: leo v̄o ꝯtinuo occidebat eos.
Uulpes aūt veniētes an̄ speluncā steterūt salutātes eum: vna a leone
interrogata/q̄re nō intrasti? ait: qꝛ video intrātiū vestigia/exeūtiū v̄o
nulla. Sic aliorū ꝑicula nobis sint salutifera. Felix plane quē faciunt
aliena ꝑicula cautū. Sic ⁊ eadē vulpecula euasit ꝑiculū: cū leo q̄reret
a bestijs si oleret ei os: q̄ rn̄debāt nō olere/sed redolere tanq̄ꝫ menda-
ces: q̄ v̄o dicebāt qꝛ oleret/tanq̄ꝫ ꝯtumeliātes ⁊ criminis lese maiesta-
tis rei occidebat. Ip̄a aūt interrogata dixit se catarꝝ pati: neqꝫ dijudi
care posse. Simile de lupo in bireto rubeo: sumptū (vt fert̄) a Guiar-
do cācellario Parrhisien̄. postea Tornacen̄. ep̄o in spe. hist. ꝑte. iij. li. iij
dist. xj. in fine. qd̄ tn̄ nō recensui: qꝛ minus seueꝝ/ideo incōgruum tem
pori arbitratus.

Tertia nola: ꝯpati cadentib⁹ ⁊ cadere. Sunt q̄ magnā hn̄t cū stul-
tis ꝯpassionē (sicut Democritus/q̄ errores humanos miserat⁹ sp̄ fle-
bat) ⁊ tn̄ nihilominus sibi a simili casu nō cauent. O dicūt miseret me
illius boni hoīs ꝙ sic diffamatus est: inuoluit̄ huic vitio: ita perit: ꝯpū
⁊ git̄ cor meū/cū cogito qꝛ oēs vie plene fatuis. Et ita est o frater. Oēs
vie iniq̄tatū plene sunt fatuis: ⁊ in eis casus fatuoꝝ videm⁹. Sed nō
vt ⁊ nos simil̄r cadam⁹/sed caueam⁹. Cautes sunt nō vt impinges
⁊ ruas/sed vt caueas ⁊ declines. Aperi oculos: ecce via illa mōtosa et
ardua supboꝝ hꝫ suos cautes. Jacet in ea lucifer cum suis ꝯplicib⁹ ⁊
oēs q̄ sunt ex ꝑte eius supbi q̄ꝝ rex est: nō vt in eis impingēs ruas/sed
R vt caueas. In via illa lutosa paludosa luxurie (Kotlachen) iacent cau-
tes Dauid ⁊ Maria egyptiaca/vt te aliena faciāt in cautib⁹ his cau-
tū. Sic in via spinosa auaricie iacēt Mattheus/Zacheus/sed ⁊ Ju-

das turpissim⁹/vt declines. Fac g̃ ꝯpatere:sed noli similia facere. Ter
reat te ne cadas Jude casus irrepabilis. Eleuet te a casu misericors il
la Matthei ⁊ Zachei susceptio:spera ⁊ tu qꝛ ad pniam te admittat
dñs. Sed absit inq̃s/vt cum Juda participium habeã. Et vtinã ab- 3
sit/⁊ nõ essent q̃ exemplo eius ruerẽt. Plane adhuc sunt chr̃um hodie
vendẽtes. Chr̃s est v̄itas:chr̃s est charitas:chr̃s est iusticia. Perhi-
be falsum testimoniũ ꝓ pecunia/⁊ veritatẽ nega:⁊ chr̃m vendidisti:qꝛ
v̄itas est. Societatem fraternitatis discordie peste ꝯmacula/⁊ chari-
tatem q̃ christus est vendidisti:ſm Bedam. Quid multa?omnes ſm
Origenem q̃ ꝓ tempalib⁹ ⁊ mundialib⁹ reb⁹ iustitiã deserunt/deũ q̃ ẽ
iusticia vẽdunt:ait Ludol. Nunc vade g̃ ⁊ ꝯpatere tibijpsi:⁊ miserere
aĩe tue/añ dĩa placẽs deo:⁊ cũ fatuis nõ cade.

Quarta nola est:ꝯtemnere ⁊ irridere cadẽtes/⁊ tñ cadere. Sũt q̃-
dam nõ ꝯtẽti qꝛ cognoscũt ⁊ mirant̃ aut ꝯpatiunt̃/sꝫ etiã fatuos ꝯtẽ-
nunt ⁊ irridẽt:⁊ tñ ita fatui sunt vt q̃s ꝯtemnũt ⁊ irridẽt imitari non
vereant̃. Vis talẽ videre? Intuere phariseũ stantẽ ⁊ orãtẽ in templo:
Grãs ago tibi dñe/qꝛ nõ sum sicut ceteri hoĩm raptores/adulteri/in-
iusti/velut etiã h̃ publican⁹. Ecce ꝯtemptorẽ fatuoꝝ/⁊ tñ ip̃e in eã fa
tuitatẽ cecidit:teste sapĩa. Dico vobis/qꝛ h̃ descẽdit iustificat⁹ ab illo.
Et in h̃ veꝝ ẽ v̄bũ: Irrisores irrisis sunt deteriores. Audi Paulum S
frat̃:Qui se existimat stare videat ne cadat. Quod illi hodie/tibi cras
erit:g̃ caue. Vidit Ambrosi⁹ q̃ndã ridẽtem casum alteri⁹:⁊ ait qđ di-
xi:Qui se existimat ⁊c̃. Et irrisor mox cecidisse legit̃.

Quinta nola est:cadentes hortari vt surgãt/⁊ tñ cadere. Respicit
hec nola me ⁊ mihi sil̃es p̃dicatores aliosqꝫ q̃ hortant̃ exurgere a ma-
lis:quos vt in fatuitatẽ veniãt/totis diabolus viribꝫ conat̃ decipe/ꝙ
multoꝝ salus aut damnatio ex his depẽdeat. Esto ei⁹ electissima/ona
ger in eremo venenatio eius:vt đt Job.⁊ exponit̃ a btõ Grego. Totũ
põdus p̃lij v̄sum est in Saul regem/in p̃latũ ⁊ p̃dicatorẽ. Nimiꝝ qui
auertit equũ antecessoriũ(das vorroſ)oẽs sequẽtes vna cũ curru a-
uertit. Audiãt hi fatui fabulã de palũbis/vulpe ⁊ passere/quã ponit ⁊
deducit dñs Joã. Gerson sup Magnificat. lxxxviij. A. ⁊ tãdẽ sapĩam
discãt. Nidificabãt inq̃t palumbi siluaꝝ in arboꝝ ꝓceritate more suo:
circuibat vulpes ad radices se ꝯminans ascensurã/se nidos omnes cũ
fetib⁹ direpturã/nisi pullulus sibi ꝓijceret̃ vnus. Trepidãtes palum-
bi agebant qđ petebat:⁊ abibat. Reuertebat̃ ad simile/quousqꝫ passer
dato palumbis ꝯsilio/ꝯtinere se nidis suis:vulpes a fraude sua frau-
data est:sed in passerẽ v̄tit insidias/nõ viribꝫ sed adulatõe. Erat in du
mo passer:vulpes affuit btificans auiculas/ꝙ volatu suo se ꝓtegerẽt
a bestijs ⁊ laq̃is terre. Sed h̃ vnũ deest(inq̃t)qua rõne ꝯtra ventotuꝫ
turbines ⁊ frigora se ꝓtegãt. Voluit passer gl̃ari ⁊ ꝯcionari cum gar-
rulo:rñdit se ꝓtectõem habere/dum flabat boreas a sinistris:merge-

bat eñ caput sub plumis ad dexterā: ⁊ ecōtra si a dextris. Fingēs vul
pes se nō satis audire ꝓpter distantiā/ꝓtrahebat alloqum. Dilapsus ē
passer ad ramos ꝓximiores terre. Quesiuit vulpes: dum vētus flabat
ab anteriori ꝙd agebat. Sic(ait)demittēs caput ad pectoris plumas
Exilijt vulpes in nō vidētem: ⁊ deceptā in blāditijs vorax rapuit. Ec
ce passerē nostrox fatuox more alios bortātem/a periculo tamen mi
nime cautum.

¶ Serta nola est: punire fatuos cadētes ⁊ nihilominus cadere. Sūt
qui ꝟbo immo ⁊ facto fatuos nedū cognoscūt/miranť/miserank/con
temnunt ⁊ bortank/sed etiam pumūt: ⁊ nihilominus eozundē fatuita
tem non declināt/sed eam sectank. Non vtiqz parui fatui: qz coz sunt
⁊ vitioz scueriſſimi vltozes ꝙbꝫ maxime indulgēt. Quatit bozū nolas
b. August. in lib. ꝓfessionū ꝓmo. Delectabar inq̄t ludere/⁊ vindicabať
T in nos ab eis ꝙ talia agebāt. Sed maioz nuge negocia vocank: pucro
rum aūt talia cū sint punuňť a maioribꝫ: ⁊ nemo miserať pueros/vel
illos vel vtrosqz: nisi ꝟo approbet ꝙsqz bonus rex arbiter vapulasse me
qz ludebā puer pila: ⁊ ludo impediebar quo minus celere discerē lite
ras/ꝙbꝫ maior deformius luderē: haud aliud faciebat idē a quo vapu
labā. Qui si in aliqua q̄stiuncula a ꝙdoctore suo victꝰ esset/magis ira
bili atqz inuidia torq̄reť/q̄z ego cū in certamine pile a collusore superā
bar. Hec ille. Sciāt se ꝟ notari parētes/ꝙ puez sui socij ꝓcussorē iniu
stum irrōnabilr ꝟberāt moti ira/nō charitate aut iusticia. Similr ꝙ
iratū ⁊ ꝓtumeliantē ꝓtumelijs ⁊ iracūdie irrōnabilr corripit: quēad
modū quotidie fieri videmus/⁊ nos ipi facimus: q̄tus raro animad
3 uertamus. Quid bi q̄z ꝙ cecus cecū ducit: ⁊ cancer de retrogrado
incessu cancz repbēdit: Mentior si nō talis erat Judas/cuius infeli
cē memoriā in euāgelio fecimꝰ: ecce acri ꝟbo repbēdit Magdalenaz/
qz vnguētū ꝓciosum inutilr (vt putabat) ⁊ indigne effudit. Et ipe lon
ge peiora cū bec faceret aio ꝟsabat: ꝙpe ꝙ furtū/ꝙ homicidiū/ꝙ ꝓdi
tionem magistri sui ꝓ triginta denarijs cogitabat. O Juda mercator
pessime/ꝙd Magdalenā mordes/repbendis/⁊ ꝟbis ꝓtumelioſis pu
nis sup vnguēti ꝓditōe p̄cioſi: ⁊ tu ꝓdere p̄cioſissimū eurenū machi
naris/⁊ bodie vilissimo vēdis p̄cio? Ecce carbūculū illū/oēm boiem
venientem in būc mūdū illuminātē/immo ab eterno lumē de lumine ꝓ
cedēs ꝓ triginta denarijs vēdis. Magnetē illū ⁊ nobilissimū adamā
tem/dilectū/rubicūdū/sup ⁊ p̄ filijs boim speciosum/attrabētē reges
de vltimis finibꝫ terre: Matthеū de theloneo/Zachеum de arboze/⁊
Magdalenā de luto fecis: immo cū exaltatꝰ esset oia ad se trabētē/vē
dere gestis p̄cio vilissimo. Margaritā illam p̄cioſissimā/in ꝓcba vteri
V ꝟginalis spūſscti rore ꝓceptā. Quid multa: eū i q̄ thesaurꝰ reclusus ē
ois sapie ⁊ scie dei Coll. ij. ita vilipēdis vt ꝓ nihilo cum reputes: ⁊ ad
volūtatē exhibeas vēdentiū dicēs; Quid vultis mihi dare ⁊ ego vo

bis eum tradā? Siccine prudēs ⁊ fidelis seruꝰ ⁊ ꝓcurator debuit age-
re? Quō o effrenis tātis criminibꝫ implicatꝰ/audebas Magdalenā tā
acerbe corripe? Huiꝰ crudelis imitatores sūt hac notati nola: q̄ ⁊ recte
in speculo depicti vident̄ tanq̄ ꝑcutiētes ⁊ trudētes.

Septima nola est: ꝓprio facto p̄terito ⁊ ꝑiculo nō ꝯmonefieri. Sūt
q̄s nō aliorꝫ ꝑiculū effecit cautos/immo neq̄ ꝓpriū ꝑiculum: in q̄ cuꝫ
freq̄ntius fuissent ꝯstituti/tn̄ nihilominus redeūt in idip̄m. O fatue
stolidior asino. Cadit asinus in loco certo/⁊ ad eūdem vt redeat ꝑ eū-
q̄ vadat/nemo etiā fustibꝫ cogere p̄t: tu aūt stolidior in idē redis. Aui-
cula decipulā in q̄ semel eripit̄/ꝑpetuo vitat: ⁊ deus te eruit a maxi-
mis ꝑiculis ⁊ decipulis/⁊ adhuc nō vitas. Eripuit de periculo inter-
fectōis/de infamia/cui crebro ꝓximus ꝓpter adulteria tua fuisti: de pe-
stilentia aut alijs languoribꝫ mortalibꝫ euasisti: de conflicu in bellis ⁊
alijs innumeris: ⁊ adhuc redis? Rep̄hendunt Christū discipuli: Nuꝑ
volebant te iudei interficere/⁊ iterꝫ vis ire in iudeam? Noli o frater taꝫ
stolidꝰ esse: memor esto p̄teritorꝫ dierꝫ/vbi fuisti/ex q̄bꝫ euasisti. Esto
gratus deo liberatori: ⁊ noli redire in veterē stulticiā. Seruat episco-
pus q̄dam rotas in sui humilitatē: q̄ genitor suus rotarꝫ erat opifex.
Reseruat q̄dam diues parrhisien̄. discū: quo cū pauꝑ esset/solebat de X
macello diuitibꝫ ementibꝫ carnes deferre in eorꝫ edes: in magnisq̄ fe-
stiuitatibꝫ eūdem sibi ꝓferri iubebat in speculū ⁊ memoriā p̄terite sue
pauꝑtatis. Et tu in diebꝫ bonorꝫ noli esse immemor malorꝫ: vt recitat̄
in spec. morali/ꝑte. iij. dist. xxxviij. Sed ve stultis q̄ alijs magis de se/
q̄ sibi credūt: ꝯtra id Cato. Plus alijs de te q̄ tu tibi credere noli. Ne-
q̄ noscūt/q̄ sibi sit curta supellex: casum suū estimāt saltū. Nimirꝫ q̄a
ita seducunt̄ ab adulatoribꝫ: quēadmodū pueruli fatuelli a nutricibꝫ
⁊ lactantibꝫ: q̄ cum ceciderint: eia inq̄unt/tace q̄a saltasti. Proh dolor
deus meus/quot ex magnis p̄sertim p̄latis ⁊ principibꝫ his nutricibꝫ
seducunt̄: ⁊ grauissimos casus saltus esse putāt? Non sic nō sic p̄nceps
ille sapiētissimus: de quo ibidē in spe. mor. li. iij. ꝑte. iij. dist. xj. d̄r: q̄ cū
rex q̄dam collaterales suos interrogaret dicens: Quid de me dicunt
hoies in regno meo? Dixerūt ei: Dn̄e q̄d dicerēt de vobis nisi om̄e bo-
nū? oēs laudāt vos ⁊ amāt/dicētes q̄ nunq̄ fuerit p̄nceps melior vo-
bis. Rursum interrogauit eos: Vos aūt q̄d dicitis: q̄d de me sentitis?
Rn̄derūt: Nos dicimus dn̄e/q̄ sitis sapiētissimus/benignissimus/lar-
gissimꝰ/pijssimꝰ/aīosus/bellicosus/deo ⁊ hoībꝫ gratiosus. Indignatꝰ
rex/vidēs illorꝫ infidelitatē ⁊ falsitatē v̄borꝫ/dixit eis: Si forēses (qui
me nō nouerūt: q̄ facta mea non vident) falso me laudant/non est mi-
rum. Sed vos q̄ mecū quotidie estis/⁊ vitam meā videtis/scitis eo-
rum contraria que in me laudastis: ideo mendaces ⁊ seductores vos
reputo: q̄ hucusq̄ me vestris blandis sermonibꝫ decepistis/⁊ in mul-
tis vitijs enutristis; iam nō sum puer: nec deinceps tales habeo nutri-

ces. Vos dicitis me prudētem: ego video q̄ꝫ inutilia ꝯcupiscā ⁊ appe-
tam nocitura. Saluti mee necessaria amitto: ꝯmitto ꝯtraria: in ociosi-
tatib⁹/ vanitatib⁹/ ⁊ qd̄ peius est in ꝑniciosis opib⁹ totū tp̄s expendo.
Quare g̊ me in nullo laudabilē mendaciter laudare p̄sumpsistis? Re-
cedite a me: q̄ꝛ ꝯsilium ⁊ ꝯsortiū vestꝝ vilipēdo: qūo em̄ in vobis ꝯfi-
dere possum/ ꝙ in tp̄alib⁹ tanq̄ꝫ minus necessarijs mihi fidel'r ꝯsulat⁹/
q̄ de necessarijs aīe mee saluti metā impie seduxistis? Utinā sic facerēt
oēs p̄lati/ tales ꝑiculosissimos homies ꝓcul abijciendo/ quo cautiores
essent. Rogemus.

Feria. v. cene domini. xij. Aprilis.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

1 Quadragesima turba est inquietoꝝ (Ungerūwig narrē) To-
lerare nō potētes detractoꝝ liguas. Dinoscūt̄ hi trib⁹ nol'.
Prima nola est: occasiones detractionum nō amouere.
Sunt q̄ iugit̄ q̄rulant̄ sup detractōib⁹ sibi factis: sꝫ nō co-
gnoscūt ꝙ ipi taliū occasionē p̄stant. Volūt h̄re famā castitatis: ⁊ ipsi
nolūt ꝯsortia vitare feminaꝝ. Liberalitat⁹/ ⁊ nō cessare a rapinis. Hu-
militatis/ ⁊ a morib⁹ sup̄bis non cauere: neq̄ꝫ se (vt Jesus Christus do-
minus noster) in op̄ib⁹ humilitatis exercere. Dicunt aliquando quia
sufficiat eis eoꝝ ꝯscia. Sed non est ita: oportet etiā ꝓximo viuere. Et
1 q̄d g̊ faciam vt occasiones amoueam? Caue peccata ⁊ mala/ ⁊ simil'r
omnē spēm mali. Sic iubet Apl'us: Ab omni specie mala inq̄t absti-
nete vos. j. Thessa. vlti. Nō tibi soli sed ⁊ ꝓximis viuere oportet. Scri-
2 ptum est em̄: Diliges ꝓximum tuū sicut teip̄m. Detractorē admone.
Vocandi sunt (ait b. Greg.) detractores/ ⁊ tranquille admonēdi: eisq̄ꝫ
satisfacere modis omnib⁹ debemus. Satisfacere inq̄ꝫ in cautelam pec-
cati alieni (vt ait Alexāder). i. excidere causam scandali. Et cur ita? q̄a
d̄t v̄itas de iudeis: Ne forte scandalizemus eos. ⁊ Qui scandalizaue-
3 rit vnū de pusillis istis q̄ in me credunt ⁊c̄. Secede. O q̄ꝫ felices sunt
2 q̄ se a mūdo absoluerūt: quēadmodū multi sctōꝝ fecerūt/ ꝓphete ⁊ ere-
mite/ q̄b⁹ non erat mūdus dignus. ad Heb. xj. In speluncis ⁊ cauer-
nis habitantes. Sic Helias/ sic Hieremias fugere sunt ꝯpulsi: quia
mūdus nisi ei similes diligere nō p̄t. Beatus cui datū est vt secedat a
mūdo: velut pellicanus/ nycticorax/ aut passer solitarius in tecto. Pel-
licanus eremita: nycticorax in domicilio solitari⁹: passer claustralis in
tecto. Vide ꝯtinuum sup Psalterio. Aliter ordinat Gerson. xciij. sup
Magnifi. y. Et cur it [illegible] es o Dauid? Quia tota die exprobrabant
mihi inimici mei: ⁊ q̄ [illegible] āt me aduersum me iurabāt. Hoc plane
oib⁹ seculū relinquētib⁹ est causa vel seq̄la.

Secūda nola: nō resistere. Sunt qui in seculo manēt ⁊ in solitudi-
nes eis secedere minime lꝫ. Hi aliqñ cū patiunt̄ morsus detrahētiū di

cunt: O nihil dicam: q̄d ad me: in ꝯscia tutus sum: nō lz vt resistā. Er
ras frater: caue ne stultus fias: lz em̄ in casu. Et q̄bꝫ? Primo ꝓpter te
.s. ꝓpter tue fame ꝯseruatōem. Multū em̄ hec valet ad ꝓfectū spūali-
um in se ⁊ in alijs: ipa em̄ est frenū a pctō retrahens: q̄ꝫdiu homo scit
qꝛ fama sua est integra/ ꝯtinet se a multis: ⁊ vbi resciuerit diffamatam
laxis peccat habenis. Sed noli talit̄ facere o frater. Si infamatus es
poteris famā p̄ori equalē immo maiorē recupare. s. si ad arduam vitā
fueris aggressus: sic em̄ fiet/ vt oēs te mirent̄: immo magis splendeat
vita tua bona/ q̄ꝫ si non peccauisses. Radiat plane gl'a Magdalene/ A
Petri ⁊ Matthei/ ꝓpter grauissimā pniam sequutā ⁊ bonā vitā Ma
gdalene ⁊ Petri. Fit in talibꝫ modo pictoꝝ/ q̄ picturā ꝑ magistꝝ ꝯiun
ctū magis apparere ⁊ exp̄mi faciūt. Ita videmꝰ ꝙ q̄ i adolescētia disso
luti fuerūt ⁊ mox ꝯuertant̄/ gl'osiores alijs q̄ a pueritia boni fuerūt effi
ciant̄. Scd̄o ꝓpt̄ aliū/ puta bonū eius q̄ detrahit: vt vicz eius auda-
cia rep̄mat̄ ⁊ de cetero talia non attentet. Prouer. xxvj. Rn̄de stulto
iuxta stulticiā suā/ ne videat̄ sibi sapiens. Tertio ꝓpter bonū multoꝝ
quoꝝ ꝓfectus impedit̄ ꝓpter detractōes illatas nobis. Grego. Hi q̄ꝝ
vita in exemplo imitatōis est posita/ dn̄t si pn̄t detrahentiū sibi v̄ba
ꝯpescere: ne eoꝝ p̄dicatōem non audiāt q̄ audire poterant/ ⁊ ita in pra
uis moribus remanētes bn̄ viuere ꝯtemnāt. Quarto ꝓpter iusticiā/
zelum. s. iusticie. Sic resistere detractoribꝫ s̄m Richar. ꝑ modū licitū
⁊ honestū nō modo ꝯgruum/ immo ⁊ meritoriū videt̄. Quinto ꝓpt̄
zelum vindicte. Caue ne zelo vindicte motus hoc facias: sed deo ꝯmit
te. Et qūo inq̄s resistā? h̄ mō. Detractōes detractōnibꝫ nō retūde. Is 1
em̄ cui detrahit̄ s̄m Anth. dz patiēter ferre/ nō odio moueri: vel detra
ctōes de se factas detractōibꝫ alioꝝ retūdere/ directe. s. dicēdo falsa vel
occulta mala de illis. Debes te excusare/ ⁊ innocētiā tuā on̄dere quā- 2
tū potes/ ne alij ex infamia exorta scādalizent̄: al's tacēdo male faceres
Vn̄ Augꝰ. Qui fidēs ꝯscie sue negligit famā suā/ nimis crudelis ē. xj.
q. iij. nō sūt audiēdi. Q, si veꝝ est qd̄ de te dictū ē: sz occultū/ tal'r te ex
cusa ꝙ nō mētiaris vel peieres vel arguas detractores de mēdacio: sz
poteris te aliq̄bꝫ v̄bis sophisticis excusare: vt ꝙ multa falsa q̄tidie di
cunt̄ ab hoībꝫ: vel ꝙ de sctis viris etia multa mala falso dicta sunt: et B
ideo nō miꝝ/ si etiā de teip̄o dicunt̄: ⁊ ꝙ miret̄ ꝙ credat̄ tātū nefas de
eo ⁊ hmōi. Et si ex h̄ detractores incurrūt infamiā/ qꝛ detegit̄ falsitas
⁊ malicia eoꝝ: imputat̄ eis q̄ sibi h̄ ꝓcurauerūt. Iniuriā si placet reti 3
ne: Nō em̄ tenet̄ hō iniuriā receptā remittere ei q̄ detrahit cū veniam
petit/ nisi famā restituat dicēdo illis corā q̄bꝫ detraxit se falsum dixisse
si falsum dixit. O diū ⁊ rancorē nunq̄ꝫ tenere/ sz deo ꝯmittere/ facta suf 4
ficiēti excusatōe. Vn̄ Gre. sup Ezech. homel'. ix. Sicut linguas detra
hētiū nostro studio nō debemꝰ excitare ne pereāt: ita ꝑ suā maliciā ex-
citatas debemꝰ eq̄nimiter tolerare/ vt nobis meritū crescat: ita (s̄m Ri

ebar.) q; ꝓpter detractōem nō debemus a charitate discedere/nec odij
§ nec mēdacij vel impatiētie vitiū incurrere. Debes etiā ꝑ detractoribus exorare ad maiorē grām impetrādā: exēplo Ihū/q ꝓ ꝓphetā dicebat: Pro eo vt me diligerēt detrahebāt mihi, s. iudei: ego aūt orabā ꝑ eis. psal. cviij.

Tertia nola: nō q̄escere. Post hec q̄ recēsita sunt frat/noli ammō in q̄etari sup detractōibꝫ q̄ tibi inferunt̄ iugit̄: sz esto q̄etus: qz frustra te
j fatigares. Noli niti ad impossibile/z q̄mō oim ora obstrueres. Sine ciconias crocolare/asinos rudere/coaxare ranas/cancs latrare/anseres glacitare/anates tetrinare (schnatteren) cuculos cucularc: nō aliō nouerūt. Canit auis q̄is/sicut rostꝫ sibi creuit. Sic hec turba male
z dicoꝝ bona nō nouit loq̄/sz mala. Et plane sine tuo malo/imo cū magno ꝙmodo misit tibi deꝰ hos z elegit eos ex oi carne/vt tibi seruiant.
L Sūt rustici q̄ tibi sepes ꝙstruūt ex spinis: z septūt tibi viā rectā: ne ab ea declines in viā inferni/a via regia in graminosaz viā. Osee. ij. Sepiā vias tuas spinis. Sūt vigiles ciuitatē ecce custodiētes/ad modū vigilū/q̄si sp mētiētes: Dicūt z clamāt (ich sich dich wol/ich sich dich wol) cū tū neminē videāt in fossato. Et hi q̄q; ꝙtinue ꝙtra bonos clamāt/etiā cū nihil mali de eis vidēt (Ich sich dich ꝛc.) Sicq; boni custodiunt̄ ne mala agāt ꝙtra intētōem illoꝝ vigilū. Sunt eq̄ q̄ segetes dñi depascūt/ne in paleas luxuriēt/z pauca ḡna habeāt. Sūt lima vasis gl'e rubiginē auferētes. O maledicta vasa q̄ a limis istis rubiginez ꝙtrabūt/vñ deberēt sumere decorē. Sūt rasores/nouaculis suaꝝ linguaꝝ crines peccati clarōis a filijs dei eradētes. Sic̄dē (vt ait b. Brego.) iccirco laxat dñs linguas detractoꝝ in electos: vt sic̄d in eis elationis surrepserit/lingua detractoris eradat. Noli ḡ inq̄etari ꝓpter lin-
3 guas detrahentes. Potius q̄esce z collige te intra te: ingredere domū ꝙscie tue/z q̄escas cum illa. Nunc nunc locū habet qō a ꝓncipio obiecisti: qz ꝙscia tua tibi sufficit. In h̄ casu ita facere te docet b. Bre. Inter ꝟba (inq̄t) laudantiū siue vituperantiū sp ad mentē recurrēdū
ē: z si in ea nō inuenit̄ bonū qō de nobis dr/magnā dz de nobis tristiciam gn̄are: rursus si in ea nō inuenit̄ malū qō de nobis boies loquū-
D tur/in magnā debem⁹ letitiā ꝓsilire. Oz si non oēs laudāt/z ꝙscientia liberos nos esse demonstrat: habemus Paulū dicentē: Gloria nostra hec est testimoniū ꝙsciētie nostre. Job quoq; dr: Ecce in celo testis meus. Si ḡ est nobis testis in celo/testis in corde: dimittamus stultos foris loq̄ qō volunt. xj. q. iij. inter ꝟba. De Socrate legit̄ in vitas ꝓboꝝ: q; aliqn̄ serioſe suis detractoribꝫ auditū ꝓbuit. Causam aūt scisciātibus reddidit. nam si eoꝝ q̄ insunt dixerint/corrigemur: si ꝟo non/nihil ad nos: optz inq̄t ita fieri/vt si bene dicūt corrigamur: si male/nihil
4 ad nos. Sine ḡ o frater in h̄ casu cancs latrare: etiā cancs furere diabolicos. Vtiq; canes detractores ꝑ oēz modū. Neq; me putes temere

loqui/canes sunt. Canis sagittā hñs femori infixā/donec remouerit j
nō q̄escit:⁊ stultus detractor q̄escere nō p̄t donec ꝟbū malū qđ audi-
uit de ꝓximo/alij retulerit. Nouit Eccus qđ dixi. Sicut sagitta in fe-
more canis/sic ꝟbū in ore stulti. Canis gregē dñi sui custodit:⁊ de- 2
tractores canes sunt/gregē diaboli custodiētes:etiā vnā ouiculā inde
auferri nō ꝑmittentes/q̄n latrēt vel deridēdo vel alit̄ offendēdo. Pla-
ne quotienscūq; aliquē viderint mores huius fallacis mūdi relinq̄re/
euestigio mouēt rictꝰ ⁊ dētes vibrant(entbleckent die zen) Come- 3
dūt canes carnes/⁊ ossa rodūt:⁊ his nō sufficit si carnalibꝫ detraxerint
nisi etiā spūales roserint:nemini parcūt:simplicibꝫ/penitētibꝫ/deuotis
p̄dicatoribꝫ ⁊ p̄latis detrahūt. Grego.sup illud Job.xix. Quare me ꝑ
seq̄mini sicut deus/⁊ carnibꝫ meis saturamini:đt. Sciendū est:q; eti
am hi q̄ aliene vite detractōe pascunt̄/alienis ꝓculdubio carnibꝫ satu-
rant̄. Vñ bñ ꝑ Salomonē đr: Noli esse in ꝯuiuijs pctōꝝ:neq; come- E
das cū eis q̄ carnes ad vescēdū ꝯferūt. Carnes q̄ꝓpe ad vescēdū ꝯfer
re est in collocutōe derogatōnis vicissim ꝓximoꝝ vitia dicere. Sic et
Paulus Gall'.v. Q, si inuicē mordetis/videte ne abinuicē ꝯsumami
ni. Canes in macello morant̄/sanguini ꝯtinuo ⁊ sp̄ insidiātes:⁊ hi san 4
guinolenta hñt labia his sanguinibꝫ a q̄bꝫ Dauid liberari petijt/alioꝝ
rum.s.pctis defedātes. Insidiemur inq̄unt sanguini. Prouer.j. Hñt
labia cruētantia sanguinibꝫ chr̄ianoꝝ hoim. Canes nō sunt digni 5
pane filioꝝ. Siq̄dē (vt dñs ait)nō ē bonū panē accipe filioꝝ ⁊ dare
canibꝫ. Et hi canes detractores digni nō sunt vt pane sacramētali fili
oꝝ hodie ꝑ Jesum instituto pascant̄:q; si sumpserint/in ꝑniciē aīe sue
sumūt. Qualis fuit canis ille sanguinolētus Judas/inter filios impu
dētissime se ad mēsam eoꝝ ingerēs/⁊ panē celestē cū eis accipiēs. No 6
lito o frater talis esse aut manere canis:cogita q; seductꝰ es a dño tuo
ꝟo/⁊ ab alio.s.diabolo illaqueatꝰ:rumpe laq̄um/excute iugū:⁊ ꝯuer-
tere ad dñm deū tuū. Cognosce eū ꝑ fidē in h̄ sacramēto existētē ve j
rū deū ⁊ hoiem. Adhereas ei ꝑ amorē/charitatē.s.chr̄ianā/eū sup oia 2
diligēdo. Euome sanguinē pctōꝝ oim ꝑ ꝯfessionē quem imbibisti. 3
Subsilias corā eo ꝑ deuotōem alacrē actualē. Sic ex cane pctōre fi 4
es catellꝰ penitēs/dignꝰ saltē micis q̄ cadūt de mēsa dñoꝝ/gr̄aꝝ.s.et 5
ꝟtutū.dignꝰ inq̄ꝫ de ꝯgruo/nō de ꝯdigno. Veniet itaq; dies vt etiaꝫ F
ex catello filiꝰ fias:⁊ h̄ q̄dē in ptāte tua erit:q̄ꝓpe q; dedit ptātē eis fili- 6
os dei fieri/his q̄ credūt in noie eiꝰ. Jā post pniam verā ad panē fili
orū chr̄m dñm sub sacramēto admittaris/⁊ ad mēsaꝫ post hāc vitā in
celestibꝫ dignus habearis. Ad quā ꝑducat ⁊c.

Feria.vi.parasceues.xiij.Aprilis:mane hora.vi

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.

Derisorum

Quadragesima p̄ma turma stultoꝝ est derisorum (Spotter/ spot vōgel) Et p̄nt dinosci duabꝫ nolis. Prima ē deridere Chr̄m: ⁊ de ista dicam hac hora. Scd̄a est deridere chr̄ianū: ⁊ de hac dicā post prādiū hora p̄ma. Pro euidētia aūt vtriusq; notādū est/ q̄d sit derisio/ q̄d derisor ⁊ derisorie aues. Derisio (ait Holkot Sap̄. x. lec. lx.) est locutio deordinata de defectu hoīs ꝓpt̄ ludū/ vt hō inde erubescat. Habes h̄ causam formalem/ matarialē ⁊ finalē. Sicut necessaria est q̄es ꝓ repatōe viriū corpis/ qd̄ fit ꝑ somnuz: sic necessaria est q̄es ꝓ repatōe viriū anime: hec aūt fit ꝑ ludicra. Qui ergo his vtit̄/ rōnabil'r d̄r eutropelus grece/ comis vel vrbanus latine (Guoterding kurtzwylich) theutonice. Qui deficit: agrichios grece/ rusticus latine (Uderbutz/ muncke/ sursenff) Qui excedit d̄r homolochus grece/ scurra latine (spot voegel/ schant voegel/ spey voegel/ ūꝓpiger vogel) Et cur potius (ein spot vogel) q̄z (ein spotthier) q̄a h̄nt mores quarūdam auiū q̄bꝫ sil'es sunt. Et q̄bꝫ? Miluis. Et qūo? q̄r milui volant circa loca vbi mactant̄ aīalia: ⁊ ꝯsiderāt intestina ciecta vt rapiāt. Id videmꝰ in fluuio nr̄o Brusce Argeñ. sup q̄ volāt milui/ dū a macello defluūt intestina supnatātia/ q̄ rapiūt. Sic illi scurre vbi fuerint in ꝯgregatōe hoīm in ꝯuiuijs/ ad nihil aliud h̄nt oculū sue ꝯsideratōis q̄z ad intestina turpia: turpes. s. actꝰ si q̄ in eis appareāt/ vt illa rapiāt ⁊ in ludū siue iocū trahāt: nō curātes qual'r h̄ fiat/ dummō risum ꝯcitent in alijs. Et ideo appellant̄ (spot voegel) Hac rōe etiā apd̄ grecos appellant̄ homolochi: qd̄ interp̄tat̄ raptores tēploꝝ: vt d̄t btūs Thom̄. iiij. Ethicoꝝ. q̄a circa templa gentiliū milui volabāt/ ꝯsiderātes itestina q̄ de sacrificijs aīaliū relinq̄bant̄/ vt ea raperēt. Sic ⁊ scurre ꝯsideratiui sunt defectuū hūanoꝝ: q̄tenꝰ eos possint recitare ad causandū risum in alijs/ ⁊ in alijs erubescētiā. Et puto q̄ a grecis theutoni suū vocabulū vsurpauerūt. Apte ḡ pictura vestri speculi tenet hos satuos in tēplo depictos circa altare. Habetis iā puto breuit̄ tñ ⁊ satꝫ clare ex fundamēto Aristo. iiij. Ethi. ⁊ post eū scribētiū (quos si latius loq̄ ⁊ declarare volueris/ videto) b. Thome/ Buridani/ ⁊ Holkot: q̄d sit derisio/ q̄d derisores/ ⁊ cur appellent̄ (spot voegel) Hoc fundamento p̄supposito videmus p̄mam nolā/ quā appellaui deridere chr̄m

H Nō em̄ defuerūt hi milui ⁊ aues derisorie Christo dño/ q̄n cum comitarent̄ ab initio vsq; ad mortē/ in doctrinis/ in miraculis/ etiam in sua amarissima passione: ⁊ aucupādo ꝑ cāpū euāgelicū inueni decē gñatāliū derisoꝝ (spot voegel) q̄ irriserūt eum: q̄ audiamus. Primi qui Chr̄m deriserūt (Die ersten spot voegel) q̄s lego in euāgelio/ fuerūt diuites auari. Legimus Lu. xvj. q̄ p̄dicāte dño ꝯtra auaritiam ⁊c̄. ⁊ q̄ nemo p̄t duobꝫ dñis seruire/ deo ⁊ māmone: audiebant oīa hec pharisei ⁊ q̄ erant auari: ⁊ deridebant eum. Et cur ita? tanq̄z eum q̄ predicat aut inutilia/ aut supflua ⁊ dudū ꝑ eos facta: aut ꝯtra legē ⁊ ꝓ h̄as

quia plures diuites patriarche deo ⁊ diuitijs seruiuissent. Uide ⁊tinuuz
b. Tho. Sed dñs eis rñdit omnia hec ⁊futans: qꝛ nõ inutilia/nec per
eos obseruata: aut ⁊tra legem p̃dicare: sicut ex textu elici poterit cum
glosis in ⁊tinuo: ⁊ eis exẽplum de diuite ⁊ Lazaro adiũxit. Sed nun
q̃d ideo ꝓpter irrisionẽ destitit a p̃dicatõe? Non vtiqꝫ. Et tu fac similr
o p̃dicator/etiam si dixerint ⁊ irriserint te: qꝛ inutilia nõ necessaria/sed
sup̃flua ⁊ ⁊tra legem p̃dices. Neqꝫ sanctus Dñicus desistebat a p̃dica
tõe/q̃uis irrisionibꝫ varijs illuderet ab aduersarijs ꝟitatis: q̃ sputa/lu
tum ⁊ hmõi vilia ꝓijciebant in eum: ⁊ a tergo ꝓ derisu sibi paleas alli
gabãt. Secũdi milui irrisores (die ander spot voegel) q̃ dñm irride
bãt/erãt simplices ignari. Chr̃s qñ ibat suscitatũ filiã archisynagogi
dixit: Non est mortua puella/sed dormit. Deridebãt eum sciẽtes quia
mortua ẽ. Lu. viij. Matt. ix. Mar. v. Sed a p̃fectõe miraculoꝝ ꝓpte
rea nõ desistebat/sed ꝓcessit. Et tu si vadis in ꝓposito aut facto ad mi
rabilia opa ꝟtutũ p̃ficienda/q̃ hacten⁹ nõ fuisti solit⁹ facere/noli impe
diri ab irrisoribꝫ: sed p̃ge ⁊stanter ⁊ p̃fice q̃d ꝓposuisti. Fac q̃d iudei in I
repatõne tẽpli postq̃ redierũt de captiuitate babylonica: q̃s irrisit To
bias q̃dam Amonitas: nũcians eis/qꝛ si ascẽsur⁹ esset vulpes ꝑ murũ
eoꝝ ascẽderet ⁊c. Sed nõ curabãt irrisionẽ illã: q̃nimmo ⁊stãter. xlvj.
annis extruxerũt vna manu trullã/altera gladiũ tenẽtes: vt se hinc ab
inimicis defenderẽt/illinc ⁊ edificarẽt. Ecce templũ tuũ aĩa/in q̃ de⁹
habitauerat: eius vexilla ꝟtutũ ꝓdierãt/castitatis/charitatis/humili
tatis/tempantie ⁊c. Sed ecce Babylonis rex diabol⁹ destruxit tẽplũ
tuũ: p̃nceps coquoꝝ gula expãdit vexillũ/sup̃bia/inuidia/luxuria: oẽs
ꝟtutes ꝓfligate. Sed ecce liberat⁹ es a captiuitate diaboli ꝑ ⁊tritõem
⁊ ⁊fessionẽ solute catene. Cõuertere g̃ ad templũ tuũ vt torrẽs in au
stro ad reedificãdum: restaura p̃dita bona opa: nõ cura irrisiones/sed
ꝓcede. Erige deo templũ aĩe tue: pugna vna manu ⁊tra vitia: alia ꝓ
cede ad exercẽdũ bona opa. Sic btũs Frãcisc⁹ in exordio sue ⁊uersio
nis irrisus nõ impediebat. Tertie aues irrisorie erãt ministri in do
mo Anne. Nã cum in horto orasset dñs/captusqꝫ fuisset/duct⁹ ad An
nam/⁊ deinde ad Cayphã põtificẽ: ab eodẽ ꝓpt falsos testes inductos
fuit ad mortẽ iudicat⁹: ⁊ oẽs dicebãt: Reus est mortis. Mox aduola
bãt milui irrisores ministri/eum turpissime vt vilissimũ irridẽtes mo
dis multis. Nempe eum colaphis ⁊ alapis cedebãt: in faciẽ ei⁹ expue
rũt: ⁊ velauerũt ⁊ p̃cusserũt faciẽ ei⁹: ⁊ interrogauerũt eum dicentes:
Prophetisa nobis Chr̃e/q̃s est q̃ te p̃cussit? Fac tibi fiat o chr̃iane hec
irrisio dñi dei tui mysteriũ. Si qñ p̃cussisti dñm deũ tuũ alapa pcti: ⁊
nescis numeꝝ pctõꝝ: velles cognoscere vt ⁊terereris vt ⁊fitereris/sed
nescis: roga deum: dic: O Chr̃e ꝓphetisa: instrue me: illumina oculos
meos/vt sciam q̃uo ⁊ in q̃bꝫ te p̃cussi. Disce nõ expuere in faciẽ Chr̃i
tui. O nemo est q̃ h̃ facit. Timeo frat̃ qꝛ multi sint. Facies Chr̃i in q̃ K

cognoscit Christus scriptura est/p̄dicatio est: dum hanc ꝯtemnis/in faciē eiꝰ expuis. Facies Chr̄i boni sunt ⁊ spūales hoīes/q̄ Chr̄m portāt in corde ⁊ corpe/vitā Chr̄i exp̄mētes. Hos cū derides ⁊ despicis/ in faciē Chr̄i expuisti. Quarte aues irrisorie Chr̄i sunt Herodes ⁊ exercitꝰ eius (Sein volck/sein gezück/sein hoff gesind) Erāt ea tēpestate in Hierosolymis Herodes cū exercitu ꝓpt̄ festū: ⁊ anxie desideraue rat videre Jesum: qꝛ de sua erat iurisdictōe: qꝛ galileꝰ. Pilatꝰ ḡ vidēs qꝛ oēs accusatōes iudeoꝝ erāt friuole ⁊ calumniose/volēs se de causa exonerare/misit Jesum ad Herodē: q̄uis Herodes ⁊ ip̄e inimici eēnt Vidēs ḡ Herodes Chr̄m gauisus est valde. Et cū eum interrogasset multis sermonibꝫ/⁊ ei Chr̄s non rn̄disset/spreuit eum: ⁊ indutum veste stultoꝝ alba remisit ad Pilatum. Quod irrisiuum fuit Herodis: verū tn̄ fuit: aptū plane erat vestimentū albū ei q̄ erat agnus immaculatus/speculū sine macula: q̄ pctm̄ nō fecit/sed erat ablaturꝰ pctā mūdi. Transit hec alba stulta irrisionis in albā honoris maximi/ita vt in officijs arduissimis missaꝝ videlꝫ solēnijs sacerdos ea vtat̄: Nimiꝝ vestes sacerdotales oēs a Chr̄o in sua passione sumpte sunt. Humerale a velatōe in domo Cayphe/Alba ab Herode. Stola ⁊ cingulus a laq̄is q̄bꝫ ligabat̄ ad columnā. Manipulꝰ in sinistra/funis relictꝰ in eadē/postq̄ de colūna fuit solutꝰ: ⁊ ad dextrā arūdo imposita. Casula in domo Pilati/vestis purpurea. Vade iam o stulta ornata/⁊ glorieris de vestitu Quinte aues irrisorie/milites Pilati (reiſknaben) Vide Jordanū. Volebat Pilatꝰ dimittere chr̄m. ⁊ vt mitigaret iudeos/ fecit chr̄m v̄berari v̄gis/vt vel sic satiarent̄: sed nihil ꝓfecit. Itaq̄ flagellato dn̄o/milites illi duxerūt Jesum in p̄toriū/⁊ irridebāt eum. In p̄mis induētes eum purpura: deinde coronam de spinis imposuerūt capiti. Tertio posuerunt arūdinē in dextra eius: ⁊ quarto flexo genu salutabant eum: Aue rex iudeoꝝ. Hec oīa irrisorie fecerūt. q. d. Rex es tu: ḡ vestē regalē accipito: accipe coronā ⁊ sceptꝝ. Et deinde q̄nto dabāt ei alapas: ⁊ sexto expuebāt in eum. Septimo arūdinē accipiebāt ⁊ ꝑcutiebāt cū ea caput eius. Et sup̄ hec oīa octauo (qd̄ erat summa irrisio ⁊ oīm irrisionū illaꝝ ꝯplementū) foras duxit eum Pilatus in veste purpurea ⁊ corona spinea: ⁊ on̄dit sic flagellatū inimicis suis iudeis dicēs: Ecce hō. De his oībꝫ vide latius in passione mea supioribꝫ diebꝫ in publicū emissa. Sexte aues irrisorie/tituli scriptores. Instinctu iudeoꝝ Pilatus fecit scribi titulū: sed aliter euenit q̄ꝫ iudei intēdebāt. Plane volebant ꝑ hūc titulū chr̄m dn̄m ignominiosum et populo odiosum efficere: sed ꝯtrarium euenit: qꝛ gl̄osus h̄ titulus etiam in frontibꝫ regum inuenit̄. Scribit Pilatus: Jesus nazarenꝰ rex iudeoꝝ. Sic scripsit: qꝛ sic erat/⁊ sic mansit/dicēs: Quod scripsi scripsi. qꝛ chr̄s dixit: Rex sum iudeoꝝ. Hinc sumas o frat̄ doctrinā illam q̄ quandocunq̄ impugnaris a demone/hunc ei titulum triumphalem

oponas: Jesus nazarenus/rex iudeoꝝ. Qui triumphalis dicit̃ titulus: quia triumphum Christi ꝓtra diabolum euidēter exp̄mit.

Septime aues irridētes erāt turbe ptereūtes. Pretereūtes āt blasphemabāt eū/mouētes capita sua/ꝛ dicētes: Vah ꝙ destruis tēplum dei/ꝛ in triduo illud reedificas: saluū fac temetip̄m: si filꝰ dei es descē de de cruce. Et vt ꝙd ita obnitre clamāt hi ꝛ sequentes vt descēdat de cruce: Dico ꝙ ideo p̄m Jordanū: qꝛ demōes statim vt crucifixꝰ ē dñs senserūt ꝟtutē crucis/ꝛ intellexerūt fractas ꝟtutes suas: ꝛ ō h̄ agunt īmittētes iudeis hāc illusionē vt descēdat de cruce. Sz dñs scīēs aduersarioꝝ insidias ꝑmanet in patibulo vt diabolū destruat. Et nūq̄d si descēdiss̄/nihilominꝰ fuissemꝰ redēpti: eū vna gutta suffecisset sanguinis effusi/q̄ abūdātiā effudit: Rñdeo post doctorē sctm̄ in qōli. ꝙ non fuissemus redempti: quia p̄cium non fuisset solutum. Simile sicut habens pecuniā in bursa/ꝛ nō tradēs eam creditori/nō est liberatus. Per mortē chr̄i p̄ciū traditū est. Vide b. Thomā in quodli.

Octaue aues erāt p̄cipes sacerdotū/scribe ꝛ seniores: illi se ꝓtraxerūt in vnā cateruulā/p̄cipui chr̄i mortis autores. Hi etēim p̄us ꝙuenerāt in atrio p̄cipis sacerdotū: ita vt p̄lati/docti/ꝛ iudices simul eēnt: qꝛ vnus sine altero nihil valet. Campanc igit̃ ꝓsonabāt ꝓtra chr̄um. Egēt ep̄i doctoribꝫ iudicib̄ potestate seculari: ꝛ ecōtra. Hi itaq̄ etiā ad crucē stabāt irridētes: nō aūt in scōa p̄sona chr̄m in cruce alloq̄bantur vt ptereūtes turbe/sed inter se. Principes etēim sacerdotū (vt dicūt euāgeliste) deridebāt illū/illudentes ad alterutꝝ cum scribis ꝛ senioribus/ꝛ dicebāt: Alios saluos fecit/seip̄m saluū facere non p̄t. Si rex israel est/descēdat nūc de cruce/vt videamus ꝛ credamus ei. Se saluum faciat/si h̄ est chr̄s dei electus. Confidet in deo: liberet eum nūc si vult: dixit etēim qꝛ filꝰ dei sum. Discas h̄ exēplo chr̄i/q̄ in sublimi cōtemplatōis vel sacre actōis positus/ad ꝟba subsannātium ad occupatōnes mundanas ne descendas/sed potius sustineas puersoꝝ subsannatōes: sicut chr̄s ad iudeoꝝ insultatōem ꝛ tentatiuam exp̄obrationēm de cruce descendere noluit/sed ad mortem vsq̄ pseuerauit.

None aue irridētes erāt milites. Illudebāt etēim ei ꝛ milites dicētes Si tu es rex iudeoꝝ/saluū te fac tē. Decime aues irridētes chr̄um erant latrones. Idip̄m etēim ꝛ latrones ꝙ crucifixi erāt cū eo impꝛopabāt ei/ꝛ ꝙuintabant̃ ei. Vnꝰ etēim de his ꝙ pēdebāt latronib̄ blasphemabat cū dicens: Si tu es chr̄s/saluū fac temetip̄m ꝛ nos. Illusio sane despectissima/q̄ tam vilis ꝛ sceleratꝰ hō/iamq̄ ad mortē dānatus/ꝛ mor p̄ suis sceleribꝫ morituꝰ insultauit vite autori. Discē h̄ exemplo chr̄isti patiēter ferre calumnias viliū p̄sonaꝝ tē. Rogemus tē.

Eadē die parascenes post p̄randiū: Hora p̄ia.

Stultorꝝ infinitus est numerus. Eccs. j.

Secūda nola q̄ cognoscunt̄ irrisores (spot voegel) est deridere chr̄i-
anū. Sunt q̄ Chr̄m in ꝓpria ꝑsona reuerent̄: ⁊ nō deridēt deum siue
Chr̄m/caput ip̄m. s. sed chr̄ianū/chr̄m. s. in mēbris suis. Precipue āt
P tria gn̄a. s. simplices/penitētes ⁊ pr̄es. Prime aues (die ersten spot vō-
gel) derident simplices/iustos. s. ⁊ bonos chr̄ianos. Simplices inquā
nō simplicitate asinina/sed colūbina. Simplices simplicitate q̄ distin-
guit̄ ꝯtra dolositatē: nō ea q̄ distinguit̄ ꝯtra intelligētie acumē: vt Ger-
son in de simplificatōe cordis dr̄: quē vide. Hos inq̄ꝫ deridēt ⁊ eos re-
putāt fatuos. Qd̄ ꝯq̄rit̄ Job. xij. cap. Deridet̄ iusti simplicitas: lāpas
ꝯtempta apud cogitatōes diuitū/parata ad tp̄s statutū. Et si vis ap-
tius eos tibi describā/ſm b. Grego. ibidē/q̄ sint illi simplices. Jp̄i sūt
1 q̄ꝝ sapia est: Nil ꝑ oñsionē fingere/sensum v̄bis aperire. Vera vt sunt
2 diligere/falsa deuitare. Bona gratis exhibere/mala libenti⁹ tolerare
3 q̄ꝫ facere. Nullā iniurie vltōem q̄rere/ꝓ v̄itate ꝯtumeliā lucꝝ puta-
4 re. Sed hec iustoꝝ simplicitas deridet̄: qꝛ ab huius mūdi sapiētibus
chr̄ianitatꝫ v̄tus fatuitas credit̄. Om̄e em̄ qd̄ innocēter agit̄/ab eis ꝓ
culdubio stultū putat̄: ⁊ q̄cq̄d in ope v̄itas approbat/carnalis sapia fa-
1 tuum sonat. Quid nanq; stulti⁹ videt̄ mūdo? q̄ꝫ mētem v̄bis oñdere:
2 nil callida machinatōe simulare. Nullas iniurijs ꝯtumelias reddere: ꝓ
3 maledicētib⁹ orare. Pauꝑtatē q̄rere/possessa relinq̄re. Rapiēti non
4 resistere/ꝑcutiēti alterā maxillā p̄bere. Ecce quēadmodū iusti deridet̄
simplicitas. Sed tu noli curare hoꝝ iudicia o frater/sed adhuc mane
1 to in simplicitate tua/ꝓcede in iustitia. Si ceci irriderēt vidētes de
h̄ q̄ ip̄i vidēt/⁊ claudi recte incedētes: q̄s q̄so irridentes tales nō irri-
deret? Est ip̄a irrisio irridēda. Eq̄ aio (ait Seneca) audiēda sunt im-
2 ꝑatori ꝯuitia: ꝯtemnēdus est ip̄e ꝯtempt⁹. Si noctua solē nō appreci-
3 at/solis vituperiū nō est. Nec auri ⁊ argēti vituperiū/q̄ iumēta ea nō
app̄ciant: nō nouerūt estimare nisi fenū ⁊ similia: ⁊ porci nō nisi furfu-
res ⁊ siliq̄s. Et tu malos te iudicātes ⁊ irridētes ne cures: ne eis simi-
lari ꝯtende/sed ꝓcede vias tuas eūdo ⁊c̄. Veniēt dies vt folium v̄tat̄:
vt non iam despiciant̄ ⁊ irrideant̄ ab hmōi irrisorib⁹ (spot voeglin) sed
Q admirent̄. Non em̄ sꝑ sed ad tp̄s statutū ⁊ non vltra erūt lampas ꝯtē-
pta. Et qñ hec erūt? Tunc qñ iusti stabunt in magna ꝯstantia aduer-
sus eos q̄ se angustiauerūt: ⁊ dicēt mūdani ꝯtemptores: Hi sunt q̄s
aliqñ habuimus in derisum ⁊ in similitudinē improperij: nos insen-
sati vitam illoꝝ estimabamus insaniā/⁊ finem illoꝝ sine honore. Ec-
ce qūo nunc ꝯputati sunt inter filios dei ⁊c̄. Declara ad placitum ex
Holkot. Secūde aues de hac nola derident penitētes incipientes.
Neq; mireris q̄ illos postpono p̄cedentib⁹ q̄ ꝓficientes sunt: qꝛ graui-
us mihi peccare vident̄ q̄ incipientes deridēt/q̄ꝫ ꝓficientes: eo q̄ mul-
to periculosius id fiat. Siq̄dem in semine inferre damnū multo gra-

tius est q̄z al's in semente: q̄ furās multū nocet rustico. Hi sunt gru-
es (krench) ⁊ (kregen) q̄z vtraq̄z segetib⁹ nocet diabolice. Aues celi cir-
ca viā vbi seminatū est semē bonū/ volātes vt auferāt ne crescat in mes-
sem. Sūt corda vestra o frēs agri: in q̄s ecce bona ꝓposita a pctis ca-
uēdi ⁊ bona opa faciēdi seminata sunt: p̄pati ꝑ h̄ tp̄s sacꝝ aratro/ mei
⁊ alioꝝ p̄dicatoꝝ lingua/ apta corda/ semina iniecta. Et ecce aduolant
grues hi maledicti/ vt semina tollāt ꝑ irrisiones: ꝑ q̄s vtiq̄z q̄dā ꝑuuli
impediunt̄ ⁊ retrocedūt a ꝓposito. Nitit̄ plane diabol⁹ in germine suf-
focare bonū inceptū. Ecce ꝑ serpētē religionē inchoatam in paradiso
suffocauit: ⁊ ꝑ Pharaonē ꝓpl'm israeliticū destruere voluit in submer-
sione paruuloꝝ: ⁊ ꝑ Herodē Chr̄m paruulū occidere: ⁊ vt eum occi-
deret/ ꝑuulos innocētes occidit. Sic sic ⁊ hi ministri diaboli in incipi R
entib⁹ ꝑ suas irrisiones iugulare nitunt̄ ꝯceptus bonoꝝ ꝓpositoꝝ/ etiā
p̄usq̄z deducant̄ in effectū opis. In h̄ peiores Herode/ q̄ solū natos: il-
li aūt nondū natos occidūt ꝑuulos. Sed nunq̄d impune? Minime:
sed parata sunt derisorib⁹ iudicia ⁊ mallei ꝑcutiētes stultoꝝ corpib⁹.
Prouer. xix. Apte mallei ꝑcutientes. Sūt em̄ duri/ inflexibiles ⁊ imꝑ-
suasibiles: siq̄dē oīa q̄ eis dicunt̄ irridēt. Corripe derisorē ⁊ odiet te:
ideo malleis in inferno vt ferꝝ ignitū malleabunt̄: vt d̄t Holkot Sa-
piē. v. Et q̄dē iustissime grauit̄ a dn̄o punient̄/ q̄ singulares sint sui
hostes ⁊ amici diaboli: socij diaboli in lucro ⁊ dāno saluatoris aduer-
sarij: q̄ ꝓpe qd̄ summe placet sibi. s. sal⁹ aīaꝝ/ illis displicet. Sz tu o hō
noli eos curare: nō te terreāt tales irrisionū sibili serpentini/ q̄ min⁹ fa-
cias qd̄ facis. Noli effici vt equus vmbratilis vmbrā timens: ꝟa mala
nō sunt pn̄tis vite/ sz future: pn̄tis vite mala sunt sicut vmbra futuroꝝ.
Despice canū latrat⁹ ⁊ anseꝝ sibulos: nolite effici pueri sensib⁹. Catuli
hi latrāt/ mordere nō poterūt. Nō sis timid⁹ cordis vt lep⁹. Atq̄ si vtiq̄z
lepus vis esse/ esto: colloca in petra Chr̄o cubile tuū: orōne labia ha-
beas in motu/ longas aures ad audiēdū/ erectas ad celestia/ nō instar
melampi ad terrā dependētes: pedib⁹ sis velox: sac timor dei pedibus
addat alas. Tertie aues irrisorie sunt q̄ irridēt parētes. s. patres/ S
sint carnales siue spūales: hi g̃uissime delinquunt. Habes post deū o
frater esse naturale a naturali parente: spūale siue morale a p̄lato: ideo
minime irridēdi/ sed reuerēdi. Audi hoꝝ maledictōem irrisoꝝ. Ocu j
lum q̄ subsannat patrē/ ⁊ q̄ despicit partū matris sue: effodiāt eū cor-
ui de torrente: ⁊ comedāt eum filij aq̄le. Prouer. xxx. Corui de torrē-
te ignis infernalis sunt demones/ q̄ oculū luminis naturalis ⁊ gr̄e au-
ferūt irridēti patrē: cū sit graue mortale. Cham patrē suū Noe irri- ⁊
sit: iō ab eo fuit maledict⁹. Gen̄. ix. Dic historiā. Ecce qūo maledict⁹/
q̄z p̄rem irrisit. Hoc aūt nedū (vt dixi) de carnali/ sz ⁊ de spūali intelli-
gendū. ij. q. vij. Sem/ Cham filij Noe. Damnant̄. s. maledictōnem dei
incurrētes/ q̄ pudēda suoꝝ supioꝝ (q̄ patres spūales sunt). i. eoꝝ ma-

la opa nō occultāt/sz irridēdo ⁊ diffamādo alijs manifestāt:qđ frequē-
3 ter faciūt laici ⁊ alij subditi. Et qd igit agā inqs: Hoc qđ alij duo fi
lij egerūt:q palliū imposuerūt humeris suis:⁊ incedētes retrorsū ope
ruerūt verēda patris sui:faciesqz eoꝝ auerse erāt:⁊ pris virilia nō vi-
derūt. Uade ⁊ tu quoqz fac silr. Sic tibi rephēsibilia magistroꝝ facta
displiceant/qtenꝰ mēs tua a seruāda magisterij reuerētia nō recedat.
Sic ꝓpositoꝝ tuoꝝ mala displiceāt/vt tñ hec ab alijs occultes/factuz
iudices:⁊ venerās magisteriū nolis videre qđ tegis. Hec vide si placz
in Greg.xxv.mora.§.lxiij. Rogemꝰ dñm.

Sab.sancto Pasche.xiiij.April. Mane hor.vi.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Gesta diei.

Quadragesimasecūda turba stultoꝝ est:celestia gaudia ꝯtē-
nentiū/⁊ gaudia mūdana desiderātiū(Benūg'g narrē/ver
acht narrē/vñ freid narrē) Nō frustra eos tribꝰ noibꝰ appel
lo.s.ꝯtentātes/ꝯtemnētes/gaudētes. Dinosci hi pñt duabꝰ
T nolis. Prima est:magnificare gaudia mūdi/⁊ in eis velle ꝯtētari:g̊(be
nūg narrē) Scđa nola est:paruifacere gaudia celestia/⁊ ea deo velle re
linq̄re:g̊(veracht narrē) Sz vnico tibi vis eos appellari sicut ⁊ p̄cedē
tes vocabulo. Uoca g̊ eos ābos(freud narrē)in cōi/eo ꝙ vterqz stulte
se habet circa gaudia. Hic circa gaudia celi ea ꝯtēnēdo:ille circa gau
dia mūdi ea appetēdo. Utrosqz hos b. Paulꝰ egregie in hodierna epi
stola ꝯmonefacit/vt fatuitates illas abijciāt ⁊ mūdana ꝯtemnāt/cele-
stia appetāt. Frēs(inqt)si ꝯsurrexistis cū chr̄o/q̄ sursum sunt q̄rite.i.
desiderate:vbi chr̄s est in dextera dei sedēs.q.d. Nolite celestia bona
ꝯtemnere. Que sursum sunt sapite:nō q̄ sup terrā.i.in bonis terrenis
nolite finē ponere/ea celestibꝰ p̄eligendo. Ecce q̄z apte ⁊ ꝯgrue hoꝝ fa
tuoꝝ due nole hodie tractant:q̄ ab Aplo ita exp̄sse quatiunt. Uidea-
mus g̊ clariꝰ has nolas ⁊ p̄ticularius.

Prima igit nola est:gaudia mūdana huiꝰ vite magnificare/⁊ eis i
h̄ seculo ꝯtentū esse velle. Nō desunt plane hmōi fatui/q̄ vellēt eē ꝯten
j ti h̄ seclo ⁊ eis gaudijs:⁊ ip̄m aliqñ etiā iactare nō erubescūt. Gran
dis hec ⁊ p̄niciosa stulticia.plane p̄nitiosa:q̄ em̄ hmōi sunt/in statu dā
natōis sunt. Quippe ꝙ deū sup oīa nō diligūt amore ꝯcupiscētie:qđ
tñ facere tenent:sicut mgr̄i deducūt dist.xxvij.tertij.q̄libet em̄ creatu-
ra rōnalis magis dz ꝯcupiscere ⁊ desiderare deū:h̄ est magis velle deū
esse suū summū ꝯmodū ⁊ bonū/q̄z q̄dcūqz aliud ꝯmodū:⁊ magis vel
le carere q̄cunqz ꝯmodo tp̄ali aut eterno q̄z deo/vt suo obiecto btifico
U Magis em̄ inter oīa ꝯmoda delectabilia vel honesta desiderare dz ⁊
velle felicitatē/q̄z q̄dcunqz aliud bonū suū:et magis velle carere q̄cū-
z qz ꝯmodo ⁊ delectatōe/q̄z p̄petua btitudine. Idē đt Ludulphꝰ. Sz
adhuc aduertere libeat/quāta stulticia sit his mūdi gaudijs ꝯtentum

esse velle. Aperi q̄so oculos tuos (o freūd nar) ita em̄ eos sp̄ appellabo
Vide inq̄z quale sit h̄ gaudiū/q̄d ita magnifacis: ⁊ clari⁹ sole videbis/
q̄z indignū est valde ꝙ in ip̄o cor tuū occupare velis ⁊ eo frui. Et q̄le
ē inq̄s gaudiū h̄/qd̄ tu vituperas/paruifacis ⁊ floccipēdis: ego vero
magnifacio ⁊ appeto: q̄le est? Ip̄m est p̄mo mixtū /nō pur̄: scd̄o momē
taneū: tertio maledictū. Horrēda sunt q̄ dicis: sz nisi ita esse oñderis/
nō credā? Ausculta ⁊ ostēdā. Est p̄mo mixtū ⁊ nō pur̄ mel ⁊ fel/mel ⁊ 3
aculeus. Bñdictus de⁹ q̄ vberib⁹ hui⁹ seculi aloe alliuit/vt sic ablacta
ret: qñ em̄ vnq̄z mūdū relinq̄rem⁹/⁊ in gaudijs ei⁹ nō perirem⁹/nisi id
sua gr̄a effectū essz/vt nulla huius seculi gaudia essent pura/sz oīa per
mixta tristicia: nullū pulmētū pur̄/sz mixtū (Trül muos) vl' (knōpflet
muos) ex duplici legumine sp̄ pūgēs ordeū cū pisis? Plane aut pūge-
ris corde/aut corp̄e/aut vtroqz. Dic o sup̄be nō cruciaris cura ⁊ sub j
ditor̄ sollicitudine? taceo de cruce de qua Bern. loq̄t̄. O ambitio am-
bitientiū crux ⁊c̄. Nonne ⁊ auarus grādem laborē habet in acq̄rēdo/
timorē in custodiēdo/⁊ in amittēdo laborē? Inde macri ⁊ pallidi. Lu
xuriosus ⁊ gulosus nonne ex actib⁹ suis turpib⁹ ledunt̄/in corp̄e de- X
bilitant̄/⁊ in nauseam cadūt? Sed ais: scio hec corp̄is damna ⁊ tristi ⁊
cias p̄uenire poterimus. Esto/nō tñ ꝯcesso. Est aculeus ⁊ pūgens or-
deū/cuius punctōem euadere nō poteris: ꝯsciam loquor ⁊ cor ꝓpriuz:
hoc mordet/illa rodit: velis nolis: p̄cipue si lumē fidei pctā magna oñ-
dētis affuerit. Deniqz putas ne viator gaudere poterit q̄ de rectitudi
ne vie dubitat? nō vtiqz. Cetez nemo scit an amore vel odio sit dign⁹.
Quale mihi gaudiū (ait Tobias) q̄ in tenebris sedeo? Sed q̄d animaz 3
⁊ corpus ꝓduco? cū vtrūqz in grādi p̄iculo sit ꝯstitutū. Gaudētem in
h̄ seculo cui q̄so alteri sil'em esse dixero/q̄z fatuo illi? de quo p̄ sil'itudi-
nem in Barlaam d̄r/⁊ a me aliqñ audistis: sz repetere nō erubesco/qd̄
vobis vtile esse repetitū nō ignoro. Ei inq̄z q̄ fugatus ab vnicorni/se i
baratr̄ p̄cipitauit: ⁊ arbustulā quādā app̄hendens/base quadā lubri-
ca ⁊ instabili fixit pedes. Respiciens v̄o vidit duos mures/vnū albuz
⁊ aliū nigr̄/incessanter radicē arbustule quā app̄henderat corrodētes
⁊ iam ꝓpe erant vt ip̄am abscinderent. In fundo aūt baratri vidit dra
conem terribilē/spirātem ignē/⁊ apto ore ip̄m deuorare cupiētez. Su
p̄ basem v̄o vbi pedes tenebat: vidit quatuor aspidū capita inde ꝓde-
untia. Eleuans aūt oculos vidit exiguū mellis in ramis illius arbu-
stule: oblitusqz p̄iculi in quo erat positus/sciꝑm ad mel comedendum
ꝯuertit. Vnicornis mortis tenet figurā: q̄ hoīem semp̄ p̄seq̄tur. Ba-
ratrum vero mūdus est/omnibus p̄iculis plenus. Arbustula vniuſ-
cuiusqz est vita: q̄ p̄ horas diei ⁊ noctis quasi p̄ murem albū ⁊ nigr̄ in
cessanter ꝯsumit̄/⁊ incisioni appropinquat. Basis quattuor aspiduz
corp⁹ est ex q̄ttuor elemētis ꝯpositū: q̄b⁹ inordinatis corp̄is ꝯpago dis
soluit̄. Draco terribil' ē os inferni cūctos deuorare cupiēs. Dulcedo

ramusculi/delectatio fallax mūdi qua multi decipiunt̄ detinēturq;/ne
in pñti dū tp̄s adest ⁊ facultas dat̄/clamēt ad dñm:⁊ toto corde con-
4 uertant̄ ad illū. Est scd̄o gaudiū hui⁹ mūdi momētaneū. Pone eēt
etiā pur:tñ breuissimū est. Instar pūcti(ait Job)gaudiū hypocrite.i.
mūdi. Bene hypocrita mūdus. Hypocrita splendet foris/intus sor-
det:qd̄ in specie pollicet̄/in ꝟitate nō p̄stat. Et vtiq; mūdus talis:eu;
esse talem oēs mūdi amatores ꝯq̄runt̄. Quotquot ego noui/oēs di-
cūt:plen⁹ infidelitate mūdus est. Et ita est:ideo mirat̄ Psalmista cur
1 hoīes adhuc mūdo seruiāt. Filij hoīm vsq;quo graui corde:vt q̄d
diligitis vanitatē ⁊ q̄ritis mendaciū? Vere mendaciū:mentit̄ tibi mū
dus/pacē/gaudiū/q̄etem/⁊ reliq̄ talia sexcenta:⁊ nullū eor̄ p̄stat:sed
ecōtra inq̄etem/anxietatē/sollicitudinē/⁊ hmōi innumera. Huius se-
culi siue mūdi gaudiū instar puncti est:durat ad momētū in luxuria/
crapula ⁊c.mox euanet. Sed esto duret etiā ꝑ totū vite tue tp̄s:qd̄ tñ
possibile nō est. Quid q̄so h̄ totū tp̄s ad eternitatē q̄ subseq̄t̄?qm̄ mille
anni añ oculos tuos(o dñe deus me⁹)sicut dies hesterna q̄ p̄terijt:est
sicut gutta ad totū mare. Habituri sunt boni ⁊ mali tristiciā ⁊ gaudi-
um/aut h̄ aut in futuro. Sed boni sciētes ꝙ gaudiū pñtis vite est bre
ue:transit em̄ mūdus ⁊ ꝯcupiscētia/igit̄ ⁊ gaudium eius:et gaudiu;
future vite est lōgum:ḡ iustitiā p̄eligūt in pñti/⁊ gaudium in futuro.
Nam s̄m Augu. Sapia sctōr̄ est h̄ tempal'r cruciari/⁊ alibi in eternū
5 delectari. Est tertio gaudiū huius mūdi a deo maledictū. Ve vobis
diuitibꝰ q̄ h̄ habetis ꝯsolatōem vestrā. Et q̄dē iuste maledictum est a
dño:cū sit p̄uatiuū gl'e/inductiuū pene eterne:⁊ signū maxime nedum
j stulticie/sed insanie. Nonne videt̄ tibi h̄ gaudiū qd̄ in h̄ mūdo habet̄
gaudiū esse freneticor̄? Frenetici infirmitatē suā nō cognoscunt:⁊ ri-
dēt qñ amici eor̄ plorāt ⁊ tristant̄:q; cognoscūt infirmitatē ip̄or̄ ma-
Z gis q̄ ip̄imet. Nimir̄ sic mūdani gaudēt:⁊ amicus eor̄ Chr̄us dñs
flet ꝑ eis. Compatit̄(ait Bern.)dei fili⁹ ⁊ plorat:hō patit̄ ⁊ ridet. Est
⁊ itaq; insania magna/ꝙ stulticia est gaudiū stulto. Prou.iij. Est gau
diū h̄ pene eterne illatm̄. Extrema gaudij luct⁹ occupat. Vere ita ē:ri
sus huius seculi cito ꝟtet̄ in fletū sempiternū. Ve vobis q̄ nūc ridet;
q; lugebitis ⁊ flebitis. Gula ⁊ satietas in esuriē. Ve vobis q̄ nūc satu
rati estis. Ebrietas in sitim. Dimitte Lazar̄ vt intingat digitū ⁊c. Vt
q̄d igit̄ gaudes stulte gaudio magno hui⁹ seculi?nescis quis ei⁹ finis.
Dic mihi q̄d facis dū peccas ⁊ gaudes? Et q̄d facio?inq̄s. Audi frat̄:
la q̄um tibi cū gaudio ad te suspendēdū in infernali patibulo torques:
acuis gladiū ad te interficiēdū:⁊ ligna ꝑ igne eternali fouendo ad tui
ꝯbustionē ꝯgeris:⁊ q̄dē sciēter ⁊ gaudēter facis/dum in pctō gaudes.
Nōne stulticia hec ē?⁊ q̄ ei ꝯparāda? Quid scalpis te o scabiose stulte?
q; me delectat. Nescis q; ⁊ eternus dolor seq̄t̄:dū scalpis gaudes/s; fi-
nis erit angustia ⁊ dolor. O fatuelle piscicule cibū sumis cū hamo:et

vt auicula granū cum laq̄o: ⁊ cū gaudio qd̄ tñ dolor mortis seq̄t̄. Vi-
derat laq̄os ⁊ hamos in h̄ gaudij mūdani esca prudēs ille Psalmista:
ideo eādem maximope vitare curauit. Audi ⁊ vide auertētem faciem 3
ab hac gaudij esca. Renuit ꝯsolari aīa mea. Et cur ita o Dauid? Plāe
qr mors in olla. Cib⁹ a dño maledict⁹ est: ⁊ qūo māducarē? Sed nun-
q̄d vis/ vt sine om̄i delectatōe sim⁹ in h̄ seculo? Et q̄s sine delectatōne
viuere posset? Nolo frater vt nō gaudeas/ sz ne in mūdo gaudeas. In A
q̄ aūt vis vt gaudeā? In eo in q̄ ego. In q̄ gauisus es? Memor fui
dei/ ⁊ delectatus sum. Gaudete in dño sp̄: iterꝝ dico gaudete. Et q̄ pa-
cto id fieri poterit/ vt de deo gaudeā? Hoc pacto si de beneficijs dei
gaudere visus fueris/ quēadmodū egeni de bonis diuitū merito gau
dēt. Gaude de incarnatōne/ vt infirmus de p̄patōe medicine. De nati
uitate: vt infirm⁹ de pñtia medici. De apparitōe: vt cec⁹ viso lumine.
De p̄dicatōe ⁊ ꝯuersatōe: vt discipul⁹ de doctrina magistri. De victo-
riosa passione: sicut vir de victoria pugilis sui. De sacramētoꝝ institu
tōe ⁊ v̄tute: sicut sautius de curatōe. De gl'osa resurrectōe: sicut seru⁹
de dñi exaltatōe. De mirabili ascensione: sicut catholicus de interdicti
amotōe. Hoc modo aut alio memor sis dei: ⁊ delectare in eo/ aut dele
ctari desidera. Concupiscat aīa tua desiderare iustificatōes/ si eas de-
siderare neq̄s/ ⁊ sufficit tibi: qr desideriū pauperꝝ exaudiuit dñs. Sed
ad ꝓpositū vñ digressi fuimus redeamus. Habes ecce q̄z merito gau-
diū huius mūdi sit fugiēdum: qr in dño maledictū: qr insanie freneti-
ce signū/ ⁊ eterne pene illatiuū. Sed ⁊ ideo iuste maledictū/ qr eterni
gaudij p̄uatiuū. Sz timeo qr paꝝ h̄ moueat: siq̄dem ꝓ nihilo reputas
terrā desiderabilē. Hec est nimirꝝ

Secūda nola hoꝝ stultoꝝ: paruifacere eterna gaudia. Sed hec in/ j
q̄z nō curas/ sed paruifacis: nec sine grādi stulticia. Qūo q̄so hec par-
uifacere audes/ q̄ tam p̄ciosa reputata sunt ab optimis reꝝ estimatori
bus? Ecce Zacheus dimidiū bonoꝝ ꝓ eis dedit/ apl'i oēm substanti- B
am: sic ⁊ eremite scti relinq̄ntes mūdū/ habita ⁊ hñda. Quid dixi sub-
stantiā? cū etiā sanguinē/ corp⁹ ⁊ vitā tradidere apl'i ⁊ scti martyres: ⁊ q̄
dē in maximo numero. Paul⁹ h̄ emit amputatōe capitis: Petr⁹ mar-
tyrio crucis/ cute Bartholome⁹/ Vincenti⁹ ⁊ Laurēti⁹ assatōe ⁊c̄. Et q̄
dē sic emerūt a suo patre dilectissimo dño deo: q̄ vtiq̄z vt est verisimi-
le eos decipe noluit/ cū sit amic⁹ fidelissim⁹ ⁊ ver⁹. Fateor vulgatū pro
uerbiū est: malā mercedē distrahere ⁊ vēdere optz cum bonis amicis.
Hoc q̄dē verꝝ est de his q̄ falsi ⁊ ficti ⁊ nō veri amici sunt emētiū. Nō
sic h̄ nō sic. Vultis vno v̄bo exp̄mā p̄ciositatē hui⁹ gl'e/ a mūdanis ꝯtē
pte. Ip̄am ip̄emet gl'am suis charissimis amicis emit crucis ignomi-
nia. Ip̄e inq̄z sapiētissim⁹ mercator Chr̄s dñs/ q̄ decipi nō poterat: q̄a
summa increata sapia. decipe nō voluit: qr sūma v̄itas ⁊ bonitas. Va-
de nūc/ ⁊ adhuc esto stult⁹: ⁊ floccipēdito eterna gaudia a tātis ⁊ tātuz

2 appreciata. Nouerãt nimirꝫ qꝛ non sunt ꝯdigne passiones ad futuraꝫ
gl'am/q̃ reuelabit̃ in nobis. Magna plane gl'a corpis: tãta em̃ corpis
claritas erit ⁊ splẽdor/vt iustoꝝ pulchritudo (fm Ansel.) solis pulchri
tudini/q̃ septẽpl'r q̃ꝫ est mõ fit splẽdidior/adequabit̃. Nam si celũ ape-
rirẽt̃/totus mũdus ille vni⁹ corpis claritatẽ gl'osi sustinere nõ posset.
3 Et q̃d de gl'a anime putas fiet: cum fm Augu. de libe. arbi. tanta sit
pulchritudo iusticie/tanta sit iucũditas eterne lucis: vt etiã si nõ lice-
ret in ea amplius manere q̃ꝫ vni⁹ diei hora/ꝓpt̃ h̃ solũ innumerabiles
C anni huius vite/pleni delitijs/⁊ etiã cũ omni affluẽtia tpaliũ bonoruꝫ
4 recte meritoqꝫ ꝯtemnerent̃. Noli igit̃ adhuc ꝯtemnere eterna. Exau
di exaudi igit̃ o frat̃ adhortantẽ Apl'm: quẽadmodũ ab initio sua ver
ba in hodierna epl'a posita recitaui. Si ꝯsurrexistis cũ Chr̃o/q̃ sursũ
sunt q̃rite: vbi chr̃s est in dextera dei. q̃ sursum sunt sapite: nõ q̃ super
5 terrã: mortui em̃ estis: ⁊ vita vestra abscõdita est cũ Chr̃o in deo. Nõ
efficiamur aut maneamus stulti: vt hãc tãtam aĩe ⁊ corpis gl'am post-
habeam⁹ caducis his reb⁹/ꝑ q̃ tot milia sctõꝝ vitã suã tradiderũt ⁊ du
rissimos cruciat⁹ sunt ꝑpessi. Abijciam⁹ ⁊ ꝯtẽnam⁹ h̃ momẽtaneum/
mixtũ ⁊ maledictũ hui⁹ mũdi gaudiũ/eterni gaudij ꝑuatiuũ/peneqꝫ
eterne illatiuũ. Quinimmo ei dorsum ꝟtam⁹: licẽtiam (vt d̃r) accipia
mus: abscõdamur ab hui⁹ diei luce/q̃ ad pacẽ mũdanoꝝ ẽ: ⁊ ꝯsepelia
mur Chr̃o in deo/in abscõdito faciei sue/a ꝯturbatõe hoim: q̃ten⁹ inde
digni efficiamur cũ eo in nouissimo die resurgere: ⁊ gl'am nãscisci eter
nã. Ad quã ꝑducat nos Jesus.

In festo Pasche. xv. Aprilis: post prãdiũ hor. xi.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium breuiter.

Quadragesimatertia turma: sacra loca ꝓphanãtiũ. Qui faci
unt tumultus in ecclesijs/⁊ officia diuina impediũt (Kirch
narrẽ) Dinoscunt̃ aũt septẽ nolis/emptis in officina libri se
xti decretaliũ. in. c. decet domũ. a Grego. papa. x.
D Prima nola est: in ecc̃a pctã ꝯmittere aut peccãdi occasionẽ p̃stare.
Sunt q̃ mala intentõe ecc̃as ingrediunt̃: quatenus videlicet illic femi
nas videant: ⁊ eas ad sui amorem alliciant. Grande hoc delictũ: loc⁹
h̃ institutus est ad lucrandũ aĩas/nõ ad ꝑdendũ. Sed ⁊ irreuerenter
se habent in loco sacro dum corde iam mechant̃. Qui em̃ viderit mu-
lierẽ ad ꝯcupiscẽdũ/iã mechat⁹ est: ait dñs. Et vtinã solũ corde ⁊ non
turpissimo ope aliqñ in talib⁹ locis hec fierẽt: qd̃ vbi factũ fuerit/si p̃u
blicũ est/loc⁹ erit recõciliãd⁹: ⁊ sacrilegiũ necessario cũ illa circũstantia
ꝯfitẽdũ. Sꝫ vtꝝ sola cogitatõe peccãs teneat̃ circũstantiã loci ꝯfiteri.
Uidẽt̃ q̃dã dicere ꝙ sic. Rñdit Gabriel ꝙ nõ. Cogita de hoc: grãdis
stulticia ⁊ insania: illic vbi est venia pctõꝝ postulãda/peccãdi dare oc
casionẽ aut pctã ꝯmitti.

Secūda nola est:diuinū officiū turbare. Sunt q̄ parāt se instar ve
natoꝝ eccam intraturi/accipitres deferētes in manibꝫ nolatos/cū tur
ba canū se seq̄ntiū ⁊ latrātiū:q̄bꝫ turbant̄ officia diuina. Siq̄dē iā clā
gūt nole:resonat latrat⁹ ad auras. Quo fit vt ⁊ p̄dicantes ⁊ audiētes/
missas faciētes/⁊ orātes impediant̄. Nō ē h̄ o frat̄ camp⁹ venādi/sꝫ ve
niādi. Rep̄hēsibile valde h̄ est in oībꝫ/p̄cipue aūt in clericis:q̄ꝝ tñ qui
dā se p̄textu nobilitatis excusare nitunt̄:sibi multa asserentes licere q̄
alijs minime liceāt plebeis:seqꝫ aliqñ clericos/aliqñ nobiles exhibituꝫ
iri oportere. Sꝫ ꝯtra eos venit in mētem mordax rustici illius ep̄o da
ta rñsio:de q̄ legit̄. Q, cū ep̄s q̄dā militū strepēti exercitu circūualla-
tus ꝑ cāpos eq̄taret/vidit rusticū hoīem aratri sui stiua relicta in suo
aggere stare:⁊ apto ore atqꝫ stupētibꝫ oculis sese cū admiratōe respice
re. Qui interrogat⁹ ab ep̄o/q̄d nā cogitasset/cū hiāte ore ⁊ dissutis ma
lis stando sese inspexerat? Cogitabā(inq̄t rustic⁹)vtrūne sctūs Mar
tin⁹/q̄ ⁊ ip̄e ep̄s erat/cū tāto strepitu armoꝝ militūqꝫ exercitu solitus
sit ꝑ viā incedere. Ad qđ ep̄s paululū rubore suffusus/ego inq̄t nō tm̄
ep̄s sum/sꝫ ⁊ tp̄alis dux: vñ nūc me ducē exhibeo. Sꝫ si ep̄m libet vi-
dere:ea die(⁊ diē statuit)ad eccam veni:⁊ ep̄m exhibebo. Ad quā rñsi
onē modice in risum ꝯcitat⁹ hō ruralis/ait ep̄o: Si(qđ de⁹ ꝓhibeat)
exigētibꝫ meritis dux ad inferna migraret/ep̄s noster q̄so q̄ pergeret?
Vide in spe.exemploꝝ.dist.x.exemplo.xxix.

Tertia nola est:tumultū ꝯcitare. Nō paruū pctm̄ est ⁊ ꝓrsus loco E
incōgruū/vt q̄s in illis locis in q̄bꝫ cū pace ⁊ q̄ete vota ꝯuenit celebra
ri/seditōnem exercitet/clamatōnem moueat/impetum ve committat.
In pace fact⁹ est loc⁹ ei⁹:ait Propheta. Et dñs hui⁹ tēpli cū nat⁹ esset/
angeli dicebāt: Pax in terra hoībꝫ bone volūtatis. Pacem vt sui apl'i
domos intrātes salutādo optarēt voluit. Dicite inq̄t: Pax huic do-
mui. Et abitur⁹ ait: Pacē relinq̄ vobis:pacē meā do vobis. Et post
resurrectōem sp̄ ait: Pax vobis.

Quarta nola:ꝯgregatōes facere. Dñt plane illic cessare vniuersita
tū ⁊ societatū q̄rumlibet ꝯsilia/ꝯciones ⁊ publica parlamēta. Qđ est
ꝯtra vniuersitates Italie:q̄ frequēter faciūt in eccijs talia parlamēta.
ait Glo. Templū a tēplādo dictū:illic diuina ꝯtēplanda sunt/nō ꝓpha
na. Ueꝝ eccaꝝ spūalia negocia pñt ibi tractari:⁊ sic pñt clerici ibi sy-
nodū facere:⁊ scolares ibi magistrari:qꝛ id eccasticū est.c.j.de magi-
stris. Secularia tñ tractari ibi nō pñt. Potissime tñ loq̄t̄ textus de la
icis:s̄m Joannē An.

Quinta nola est:garrulatōes exercere. Debēt ibi cessare vana/⁊ mul
to fortius feda ⁊ ꝓphana colloquia:sed ⁊ quelibet confabulatōes cessa
re debent. Sed cantica diuina/psalmodie ⁊ orōnes p̄dicatōesqꝫ om̄ia
de deo ⁊ diuinis:instar feminaꝝ ⁊ viroꝝ q̄ hodie semꝑ aut cū Chr̄o F
⁊ angelis/aut de Chr̄o locuti sunt. Femine eūtes ad monumētū dice

bant: Quis reuoluet ꝛc. intrãtes monumẽtũ cũ angelo loquunt. Et Maria magdalena cũ Chr̃o. Exeũtes sil'r cũ chr̃o: Aucte: ꝛ noli me tãgere ꝛc. Discipuli cũtes in Emaus de chr̃o: ꝛ sil'sero ꝓgregati de domino loquunt. Et nos saltẽ in ecĉa non alia q̃z diuina tractare concmur. Sed est ne inq̃s sp̃ petiñ mortale in ecĉa loq̃? Vide solutõem buius q̃stionis ꝛ similiũ huic materie ꝓgruentiũ in Sũma Ange. ꝛ Rosel. ꝛ applica singulis pũctis ad placitũ: teduit eiñ scribere.

Serta nola est: in ecĉa negociari. In ecclesijs carũq̃z cemiterijs negociatões ꝛ p̃cipue mũdanaꝝ ac fori cuiuscũq̃z tumult⁹ cessare dñt. Blo. Nã dñs negociatores eiecit de tẽplo: ꝛ mesas nũmulariorꝝ euertit. Et est rõ: q̃ talia difficile fiũt sine pcõ. dist. lxxxviij. qm̃ nõ cognouit. An liceat cãdelas ibi vẽdere? Dicit in Angelica: q̃ videat totũ tolerãda vẽditio hmõi. Nec obstat (ait Angel⁹) q̃ dñs eiecit vẽdentes i tẽplo: q̃ ibi fiũt pacta ꝛ multa pturbãtia cultũ diuinũ: sed in vẽditõe cãdelaꝝ null⁹ fit strepit⁹: ꝛ ideo nõ phibet. Dec⁹ essz de alia negociatõe: q̃ illa est phibita. Hec in Ange. in vbo/immunitas. §. ir. Contrariũ sentit Conrad⁹ Sũmerhart de ꝓtractib⁹ tractatu. iij. q. ij. ꝓclusione secũda: quẽ vide.

Septima nola: secularia iudicia exercere. Dis in eis secularium iudiciorꝝ strepit⁹ ꝓfescat: nulla inibi cã p laicos (criminalis maxime) agitet. Sint loca cadẽ a laicorꝝ ꝓgregatõib⁹ aliena. Nota/secularium. Blo. ecĉastica vo iudicia ibi tractari pñt. ij. q. ij. c. vl. ꝛ de ap. qua frõte. Secularia aũt iudicia ita phibita sunt/vt etiã pcessus iudiciũ secularium ac spẽal'r plate snie in eisdẽ locis omni careãt robore firmitatis. Blo. Sed q̃d de ꝓtractib⁹ innitis in ecĉa: nunq̃d valebũt? Dic q̃ nõ dñt fieri: ꝛ q̃ faciũt peccãt p hãc decreta. tñ ꝓtractus tenet. Nã cũ tiñ pcessus ꝛ sniã iudiciũ irritet/ꝛ penalis sit ꝓstitutio: penã nõ extẽdã. infra de regu. iur. in penis. cũ suis ꝓcor. Ecce h̃ mõ punit canon iudices/cãs in ecĉijs tractãtes. Neq̃z temere: cũ ꝛ gẽtiles seueri⁹ tales iudices irreuerẽtias tẽplis idoloꝝ exhibentes punierint. Plane vt Valerius narrat li. j. c. j. Fabi⁹ Maxim⁹ dictatura/ꝛ Latius Flamini⁹ magisterio a senatu p̃uati fuerũt: q̃ q̃stiones etiã p̃uas audiebãt in tẽplo/ꝛ Jo. An. Vide Valeriũ. Si iudicare q̃d act⁹ de se nõ est illicit⁹/immo vtilis iustitie/in ecĉa tam seuere phibet exerceri: ꝛ exercẽtes puniũt: quid erit de his q̃ act⁹ illicitos ibidẽ exercẽt? Si liciti nõ licẽt/illiciti minime licebũt. Juste q̃dẽ frẽs phibiti sunt/ꝛ puniri iussi sunt ordinarij: decet eiñ domũ dei sctitudo/etiã si nulla lex h̃ p̃ciret. Quis eiñ tam ebes q̃ nesciat ei loco reuerẽtiã deberi in q̃ dñs spẽal'r inhabitat? Dñs in tẽplo sctõ suo. s. p effectũ suũ/quẽ sol⁹ ipe facit. s. iustificando pctores diuersis modis. Sz ꝛ p sacrm/in q̃ real'r existit: q̃ q̃tidie ibi celebrat p salute viuorꝝ ꝛ mortuorꝝ. Cõsidera q̃so cũ quãta reuerentia ꝛ timore maneat q̃s corã dño tpali magno: ꝛ quãtũ sibi caueret/ne q̃d minimũ

ageret qd oculos eius offenderet. Et hic est rex regũ ⁊ dñs dñantiuz: H
q̃ videt intima cordis: ⁊ quẽ nullũ latet secretũ. Assistũt p̃terea b̃ scti 2
angeli. In ꝯspectu angeloꝝ: ait Psal. psallã tibi. Assistũt nãq; sacr̃o cũ
celebrat̃: q̃s em̃ fideliũ dubitare p̃t/in ip̃a immolatõis hora ad vocem
sacerdotis/in ip̃o mysterio angeloꝝ choros adesse? Hic sacr̃a saluti- 3
fera administrant̃: baptism⁹ ⁊c̃. Hic scti sunt patroni: coꝝ gesta depi 4
cta sunt. Loc⁹ sctũs deo dicat⁹/vt illic ei seruiat̃ singul'r deputatus. 5
Putasne q̃ impune hũc locũ ꝓphanabũt hi fatui q̃bꝫ nõ sufficit/vt 2
oẽm locũ suis pctis defedẽt/nisi etiã domũ dei deturpẽt? Mira ⁊ mi
sera res/ad seruitiũ diaboli oĩbꝫ locis vtunt̃. Et hãc ꝑticulã terre ei de
putatã/cuius ẽ terra ⁊ plenitudo eius/liberã suis spurcicijs nõ relin-
quũt/etiã ad solã vnicã horã ⁊ breuissimũ tp̃us. Vere inultũ nõ sinet.
In vet. test. Heliodoꝝ puniuit. In nouo Chr̃s tẽplũ inhonorãtes ex
pulit. Sed ais: vltionẽ nõ sentim⁹: ⁊ tñ indesinẽter tẽpla ꝓphanam⁹.
Frater veniet tp̃s: qd differt̃ nõ aufert̃: ⁊ q̃dez hec dilatio nõ sine gran
di dãno. Nẽpe q̃ntomagis differt/tãto seueri⁹ puniet. Lẽto em̃ gradu
ad vindictã sui diuina ꝓcedit ira ⁊c̃. Fateor p̃lati nõ puniunt: recto-
res reip. nõ puniũt: cũ tñ ordinarijs idip̃m singul'r iniũctum sit. in. c.
allegato. Paruũ zelũ hñt. Si ꝓprie dom⁹ coꝝ sic tractarent̃: ⁊ tales fi
erẽt tumult⁹ corã eis: ep̃o in sua habitatõne/⁊ ꝯsulibꝫ in coꝝ pallacio:
vtiq; acriter idip̃m faciẽtes punirẽt. Postq̃ aũt negociũ dñi dei ẽ: ⁊
ei⁹ gl'am respicit: oẽs dissimulãt: nemo ꝑcipit corde: sed sentiẽt cũ mi- 3
nus putauerint q̃d fecerint/immo neglexerint. Mira res: gẽtiles im
pune tẽpla sua inhonorare nõ sinũt/⁊ chr̃iani ꝑmittũt. Virgo Vesta-
lis cũ ex negligẽtia sua ignis extinct⁹ eẽt in tẽplo/flagro v̄berabat̃. Et
idẽ Aemilie factũ fuissz/nisi ei Vesta pepcissz/⁊ velo ignẽ extinctũ re-
accẽdissz. Tñ aliter intelligit expositor Valerij vtrãq; historiã: secũde
historie intellect⁹ ali⁹ mihi videt̃. Siq̃dẽ nõ de Aemilia/sz eius discipu
la videt̃ intelligẽda. Ecce quãtã reuerẽtiã habuerũt gẽtiles ad idoloꝝ
templa. Porro ⁊ si Dionysius tyrann⁹ sicul⁹ ioco tẽpla ꝓphanauerit:
tãdem tñ ꝯdignas luit penas. Vide Valeriũ li. j. ca. ij. Et nos igit̃ his
penis territi templũ nõ dehonorem⁹. Et q̃d igit̃ inq̃s agẽdum erit? 3
Hoc qd docet papa vbi s̃. Sit ad ecc̃as ingressus humilis ⁊ deuo j
tus: ingrediaris g̃ templũ deuote ⁊ humil'r/nõ mala intentõe/ornãdo 2
te supbe vt videaris. Sit ꝯuersatio tua in ecc̃a q̃eta: cũ in eam ꝑue- 3
neris/fac q̃et⁹ sis. Sit ꝯuersatio tua deo g̃ta. Sit ꝯuersatio tua i 4
spiciẽtibꝫ placita: q̃ ꝯsiderãtes nõ solũ instruat/sed ⁊ reficiat. Ad no 5
mẽ Jesu (dũ recolit̃) p̃cipue in missa genu flecte genubꝫ cordis: qd sal-
tem inclinatõe capitis testeris. Deuotis orõnibꝫ insiste. Hec si placet 6
deduc ex Anto. ꝑte. iij. ti. xij. ca. vij. §. j. Ego hec septẽ ex c. decet. eli-
cui. Attende intẽtis p̃cordijs sacra solennia. Intentis inq̃z p̃cordijs. A
Glo. vt nil anim⁹ cogitet q̃z p̃cet̃. Ad qd sacerdos ꝓpl'um excitat/sur-

sum corda dicēdo: de ꝯse. dist. j. qñ. Scio em̄ qꝛ mihi dicis: Nihil no-
ui orare: eleuare mētē nescio: deuotio q̄d sit ꝓrsus ignoro. Habes ec-
2 ce h̄ vltimū exercitiū. Attēde cantū/ vestes sacras/ saltē picturas in pa-
rietib⁹ intuearis: ⁊ q̄d significēt cogita. Sꝫ malles scio exire in cemite-
riū ⁊ in gramine ad solē ꝓsterni: ⁊ digitis fodere in puluere. Fac ḡ qd̄
vis: ⁊ attēde qd̄ facis. Dū gramē aspicis: veniat tibi in mentē possibi-
litas resurrectōis corꝑis nr̄i. Ecce ex granis aridis tritici exurgit leta
seges/ ⁊ ex nuce ꝓcerissima arbor: sꝫ ⁊ ex cinere fit vitꝝ lucidissimum.
Quid ḡ īpossibile/ si ex cineribꝫ corꝑis tui tādē resultat corp⁹ tuū? Vi-
de in sūma p̄dicātiū Resurrectio: aut in spe. morali Vincētij. Hec ḡ
facias in tēplo: ⁊ in honore habeto qd̄ ⁊ Cchr̄s in tāto habuit honore:
q̄ illic pñtari voluit etatis sex hebdomadaꝝ/ reꝑiri in eo duodenis: in
ip̄m p̄mo cū intrassꝫ Hierosolymā ingredi ⁊ purgare. Et vos q̄ ꝯuer-
si estis ad dñm/ ⁊ faciē v̄sus celestē v̄tistis Hierosolymā: zelū dei ꝯce-
pistis ꝓ dei gr̄a: sit instar Chr̄i p̄mus ingressus in domū dñi: ad extir-
pādū tēplū h̄ ꝓphanātes suis garrulatōibꝫ/ suis obambulatōibꝫ/ inq̄e-
tudinibꝫ/ ⁊ alijs similibꝫ abusionibꝫ: q̄tenus h̄ grām/ alibi gl̄am ꝯsequi
mereamur eternam.

Feria. v. post festum Pasche. xx. Aprilis:

Mane hora sexta ad penitentes Argentine.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

M Quadragesimaquarta turba stultoꝝ est: ꝓterue ⁊ spontanee
se ꝑiculo ꝯmittentiū (Fall narrē/ wog narrē/ woghelf) q̄ se
ꝑiculis inijciūt aīe vel corꝑis: ⁊ nō instar Magdalene stāt
ꝑseuerātes in bona vita quā inceperūt. Dñe de⁹ q̄t putas
iam hāc fatuoꝝ turbā intrare/ q̄ recidiuant? Nō sic Magdalena/ sꝫ sta-
bat ad monumētū ꝑseuerāter. De ꝑiculis aīe erit p̄ncipalior sermo.
Pñt hi fatui tribꝫ nolis dinosci.

Prima nola est: ꝑiculo pcti mortalis se ꝯmittere. Nolūt q̄dā pecca-
re: ⁊ tñ pctōꝝ occasiones nolūt dimittere. Et q̄ sunt (ais) illa ꝑicula?
Sūt obiecta/ oblectamēta ⁊ obtecta: hec sunt tria scādala/ tres offensi-
onis lapides (Drey struchstein) q̄bꝫ impingētes cadimus. Primuꝫ
ḡ ꝑiculū siue lapis scādali (Struchstein) sunt obiecta. Sūt q̄dā vt pu-
tāt penitētes/ q̄ tñ obiecta nō amouēt ⁊ scādala de via: in q̄bꝫ sciunt se
frequēter corruisse/ neqꝫ se diu q̄n corruāt seruare posse: puta tenentes
apud se ꝯcubinas: aut seruiētes in locis vbi sunt iuuēcule lubrice ⁊c.
hoīes ludo aut alijs vitijs dediti. Quanta fatuitas hec est: putas te
nō calefieri stās ad ignē? ⁊ farina nō aspgi stans in molēdino? Si non
vis māducare carnes porcinas: vt q̄d ad fumū pēdēt adhuc farcimi-
na? Putasne qꝛ sis v̄e penitēs? Erras plane. Est satisfactio s̄m Aug.
pctōꝝ causas excidere: ⁊ eoꝝ suggestionibꝫ aditū nō indulgere. Sed

tis:⁊ quō oēs causas exciderē:est mihi fomes quē vsq; in mortem ne
mo auferet. Frater nō dixi oēs cās:scio qr fomes ⁊ si diminuat ei⁹ in-
clinatio/nō tñ oino tollit nisi ꝑ miraculū. Loqt Augu.h de causis ꝓ-
pinqs:q̄les sunt libido ex ꝯsuetudine vel actu pcti relicta/⁊ aliq̄ reliqe
pcti p̄teriti/⁊ exteriores occasiones: vt loc⁹/societas mala ⁊ hmōi. He
cause ꝑ satisfactōem in hac vita tollunt:q̄uis fomes q̄ ē causa remo-
ta pcti actualis nō tollat totalr ꝑ satisfactōem in hac vita:⁊si debilitet. n
Hec Tho.dist.xv.q̄rti. Secūdū ꝑiculū ⁊ lapis scādali sūt oblectamē
ta p̄mor̄ motuū. Sūt q̄ postq̄ tacti sunt aliq̄ cogitatōe ⁊ p̄mo motu
delectatōis in sensualitate/bñ ꝯsiderāt ꝑiculū imminere si diutius reti
nuerint:negligūt ḡ eijcere de sinu cordis p̄mū cogitatōis ⁊ delectatio
nis ꝯceptū/ꝯmittūtq; se ꝑiculo tali:q̄ fit vt tādiu ludāt cū tali cogita
tōe ⁊ delectatōe/q̄usq; tādē fiat mortale:qđ tūc vtiq; erit qñ aduerten
tes ꝑiculū/⁊ qr ꝯtra deū ē/⁊tñ ꝯsentiūt:⁊ si nō in actu/tñ in delectatōe
quā sentiūt de actu cogitato. Vide Antiſ.q̄ đt ꝙ in illecebra carnali
q̄s sp̄ duplici pctō.s.omissionis ⁊ ꝯmissionis peccat. Itē vide Vdalri
cū de Argeñ.qñ rō supior intelligit ꝯsentire. Cui assimilabo hos fatu
os? Liguriensi vrso:q̄ informē carunculā parit/nō maiorē muri:in q̄
nulla figura apparet vrsi:s; lambēdo eā diu/tādē effigiat in formā vr-
si. Sic illi faciūt:p̄mo pariūt in mēte crudam cogitatōem sine affectu
deinde tamdiu lambūt ꝑ ꝯtinuam eius in mēte reuolutōem ⁊ delecta
tōem/ꝙ tādem capit formā pcti mortalis. Silēs puto puero assanti/
q̄ frustratim decerpit iecur/⁊ sudorē de pullo stillātē.s.pinguedinē ex
calore ignis ꝓrumpētē ligurit digito q̄usq; totū deciderit:q̄ facto a
matre punit ⁊ v̄berat v̄gis. Sic sic assat cogitatio q̄usq; calefit hō:et
incipit ei os madefieri ex appetitu:tūc ligurire incipit ꝑ delectatōnem
⁊ putat se custodiri ne cadat in ꝯsensum/q̄ peccaret mortalr:s; decipi
tur:qr totū cadit epar/cū putat se frustulū dūtaxat velle decerpe. Sic
fatui pereūt:s; prudēs ⁊ circūspect⁹ nō sinit tētatōes ad hos terminos
ꝑuenire. Nā prudēs intelligit de p̄teritis ꝑ expientiā/qñ tētatio velit i
gruere:sicut b.Gregori.sup illlđ Job.xxxix. Vbi audierit buccinā.đt:
Vah ꝓcul odorat bellū. Sctōr̄ inq̄t ꝓuida discretio/dū solerter circū
q̄q; ꝯspicit in altū posita/p̄usq̄ veniat culpa dep̄hendit:eāq; q̄ vigilā
ter p̄notat/eo fortit declinat. Et tu q̄; fac silr/ne cadas/s; stes cū Ma
gdalena fortit. Tertiū ꝑiculū siue lapis scādali q̄ posit⁹ ē ad biuiū/sūt
obtecta.s.dubia. Sūt aliqñ circa agēda doctor̄ opiniōes:q̄busdā di-
cētib⁹/qr sic opari liceat:alijs ecōtra asserētib⁹/qr ñ liceat/imo sit pctm̄
mortale. Fatui igit ꝑte tutiori relicta min⁹ tutū assumūt. Hi sunt q̄
sup orā fluminis ⁊ litore incedere volūt cū ꝑiculo/⁊ pñt tute in regia
via ire(Als mittē hindurch so fellest du nit)⁊ securius est. Et hec pla
ne magna fatuitas ē:p̄sertim in religiosis:in q̄r̄ regla iusta necessitas
vel euidēs valde vtilitas admittit dispensatōem:s; ab eo q̄ p̄t dispēsa-

Cõmittentiũ se periculo

re. Cetez dubia interp̃tatio p̃cepti ꝓiculosa est: sicut pons semiputri-
dus aq̃ p̃cipitus z pfunde: de q̃ dubiũ est/an sub trãseunte corruat/an
P subsistat. Et quãta q̃so ẽ hec in religioso fatuitas: q̃re vult aliqs (qui
maiora p̃ Chõo decreuit subire certamina/z oĩa relict in seculo) se cõ-
mittere ꝓiculo p̃ modico motu p̃ue volũtatis/vel p̃ quo ꝓmodo ĩ in
certa opinione sua vel alteri⁹: vt si de⁹ approbet illã opinionẽ/euadat si
ne lucro meriti: si ãt reprobet cã dãnet. Maxime cũ tales opiniones
q̃q̃z ꝓiculosiores sint q̃z apte trãsgressiones: qz vbi scit hõ se delinq̃re/
inde facile colligit. vbi ãt hõ nescit se peccare z insup credit licere: inde
nisi in morte pure ꝓterit p̃ter falsam spem q̃ forte licuerit vel min⁹ in
eo peccauerit: baculo arũdineo z ꝓfracto innitẽs volũtas bona z pla
na via regia dz incedere z secura: z relictis dubietatũ diuerticulis q̃si
suspectis latronũ semitis/aptos z certos iustoz calles ambulare. In-
terp̃tatus fuit serpẽs Eue p̃ceptũ dñi dicẽs: Nequa q̃z. z perijt Eua:
Tene g̃ p̃tem tutiorẽ. Hec lati⁹ pscit frat Dauid: quẽ vide in. v. pfe-
ctu ca. v. Hec dixi p̃ vos o sorores: ad qs mihi sermo p̃cipalior est
Cetez si de hac materia qs diffusiorẽ determinatõem hic voluerit: vi
deat b. Tho. in q̃dli. z post eũ in summa Ange. z alijs sũmis de ẽrijs
opinionib⁹ doctoz: itẽ Scotũ in plogo: z p̃cipue Gersonẽ in trac. de
ꝓtract. pte. ij. p̃positõe. xiij. z in suis rel. moralib⁹: z Nyder in suo ꝓsola
D torio ꝓscie. Tene g̃ certũ/z dimitte incertũ: ait Aug. z q̃ amat ꝓiculũ/
ꝓibit in illo. Dicit Gerson: Exponere se ꝓiculo p̃cti mortalis/ẽ p̃ctũ
mortale. Vel sic: Agere incertũ z dimittere certũ in materia morali ẽ
p̃ctũ mortale: si tale sit icertũ q̃ sit mortale nõ solũ p̃ ꝓiecturas leues
aut ex suspitõe tepida z scrupulosa p̃uenẽte ex timio cadẽdi timore ĩ
via dei. Sed intellige dũ tale est vehemẽter z p̃babiliter certũ/eq̃ sic̃ op-
positũ vel magis: tũc em̃ illud qđ agit mortali culpa nõ carebit: aliter
z nõ opter. Ecce ꝑma nolã/q̃ insigniti sunt hi fatui. Qui z in speculo
siles reputant saltãti temere in fontẽ: quẽadmodũ fecit Hero. de quo
Maffe⁹ Vegi⁹ li. iij. ca.. v. de pseuerãtia. Et q̃d aliud sunt iuges occa
siones z tẽtatões pctoz/q̃z q̃dam ꝓtinue aq̃z de terra maledicta cor-
dis nr̃i scaturitões: q̃b dũ minime putam⁹ (qz increscũt z inũdãt) sub
mergimur: Dic g̃ dño cũ Psal. Saluũ me fac q̃m intrauerũt aq̃ vsq̃z
ad aiam meã. Stultus ille apõ Pogiũ in fontẽ p̃jcit p̃fundi⁹ aut mi-
nus p̃funde/iuxta magnitudinẽ stulticie suę. Si vis applica ex Po-
gio de venatõis z aucupij summa amẽtia. Habes z infra eãdem face
ʒ tiã. xxiij. D. de venatorib⁹. Nõ sic nõ sic cade/sed cũ Maria Magda
lena mane fix⁹ stãs foris/caue ne periculo te ꝓmittas peccãdi mortal-
quẽadmodũ dixi. Et tãtum de ꝑma nola.

) Secda nola: q̃ pctũ mortale recidiuare. Sũt q̃ pedetẽtim percũt q̃
b̃ q̃ se solũ ꝓmittũt p̃dictis ꝓiculis: ʒ ĩsiliũt temere z spõtanee in pctũ
mortale: sicut rana q̃ de luto z palude pctoz fuit dei misc̃ia extracta

ꝛ in puluinar sericū locata suauis ꝛ floride ꝯscie/exilit iterꝫ in lutū vñ
extracta fuit. O miser canis rediēs ad vomitū/ꝛ sus lota in voluta- R
bro: vt q̄d fatuella auicula exilis de manu dñi? Justoꝝ em̄ aie in ma-
nu dei sunt: ꝛ in manꝰ diaboli te tradis. Nōne grādis stulticia? Sil'es 2
hi sūt Empedocli: de q̄ legit̄/q̄ꝛ spōte sese iecit in ignē: vt recitat̄ in spe
culo hist.li.xliiij.c.iiij.ꝛ in vitis phoꝝ.ꝛ in Hora.de ar.po.in fine: ꝛ in
spe.stul.allegat̄ ad h̄ Au.Gel.xvij. Quid em̄ aliud ē pctm̄ q̄ꝫ ignis: q̄
dū supceciderit/solē iusticie videre nō poterimꝰ? Quippe ꝙ pctā inter
deū ꝛ nos diuisionē faciūt: ꝛ sunt veluti nebule ꝛ nubes: s̄m ꝙ d̄t dñs
Ego q̄si nebulā delebo pctā tua/ꝛ velut nubem iniq̄tates tuas. Vere
ignis ꝯsumēs sūt pctā: cū insilueris in ignē hūc ꝛ te corripuerit: om̄ia
bona tua absumit: ꝛ deuastat gr̄am.s. v̄tutes tres theologicas/q̄ttuor
cardinales infusas: s̄m doxtrinā scti Tho.cū oibꝫ eis annexis: sꝫ ꝛ do
na spūsscti gr̄as sacr̄ales. Nō curtā vtiqꝫ sꝫ ꝛ diuitē ꝛ grādē suppellecti
lē ꝯburit ignis iste: tūc tūc stabis instar eiꝰ q̄ oibꝫ bonis suis p̄uatꝰ so-
lus euasit. Et qñ recupabit q̄so diuitias tātas labore ꝛ industria q̄n-
tas amisit? Paꝝ pecunie forsitā naturaliū bonoꝝ manu adhuc tenes
naturalia tibi reliq̄t fateor: sꝫ nō nisi infecta: diminuit em̄ pctm̄ inclia-
tōem naturalē ad bonū/eo mō q̄ deducit b.Tho.j.ij. Nō erit tñ plane
tāta facilitas ad deū ꝯuertēdi q̄nta p̄us inerat: difficiliꝰ ml'to ꝯuerter
Et cur ita? Ob h̄ primo: q̄ꝛ efficit̄ hō debilior ad resurgēdū. Videmꝰ
ꝙ q̄nto plus piscis/lepꝰ vel auis in reti vel laq̄o se agitat/tāto magꝫ se
inuoluit ꝛ minꝰ euadit: ꝛ qñ credit effugere p/chordā retrahit̄ a volatu
Sic nimiꝝ pctōri diutiꝰ manēdo in pctō strictiꝰ p ꝯsuetudinē (vt d̄r) S
capit̄: ꝛ q̄nto pluries reiterat̄/tāto magis hō ad resurgēdū debilitat̄: ꝛ
qñ ꝓponit p pn̄iam euolare/p chordā male delectatōis ꝛ ꝯsuetudinis
retrahit̄. Scd̄o iō/q̄ꝛ diabolꝰ efficit̄ fortior ꝛ aīosior iterꝫ ad inuaden-
dū. Nā latro ꝯsiderās se ꝓspe ꝛ sine rep̄hensione homicidiū pegisse/au
dacior fit ꝛ eo aīosior ad latrocinandū. Sic ꝛ diabolꝰ cū semel tētādo
hoiem vicerit ꝛ pctō occiderit/tāto audacior efficit̄ iterꝫ ad hoiem in-
uadendū. qd̄ Matt.xij. dñs innuit in pabola de immūdo spū/q̄ redit
in hoiem quē reliq̄t ꝛc̄. Tu igit̄ fac resistas cū tētatꝰ fueris: ꝛ a te rece
det: ꝙ si nō restiteris/sꝫ nutātē te senserit/fortiꝰ attētabit. Inde d̄t scri-
ptura: Resistite diabolo ꝛ fugiet a vobis. Facit diabolꝰ qd̄ paterfami-
lias facere solet: q̄ circuiens vt clauū aliquē ferreū de pariete extrahat
sigillatim singulos ꝓbat: ꝛ q̄ndā inueniēs fortit̄ resistentē relinq̄t ꝛ ab
eo recedit ꝓcedēs ad aliū: quē si inuenerit sil'r resistētē/iterꝫ ꝓcedit q̄-
usqꝫ ad aliquē ꝑuenerit quē sentit nutātē: hūc magis ꝛ magis mouet
ꝛ trahit q̄usqꝫ eduxerit eūdē. Sic ꝛ facit diabolꝰ de tētatis.applica.
Tertio iō q̄ꝛ deꝰ est difficilior ꝛ tardior ad indulgēdū. Nā q̄ dño suo se
mel infidelis inuenit̄/vix gr̄am inuenit ꝛ veniā meret̄: multo magis q̄
freq̄nter. Sic vix miscd̄iam inueniet a deo/q̄ peccādo eius miscd̄iam

frequēter refutauit. Testis est Augu. in lib. soliloq̄oꝝ. ⁊ recitat̄ de pe-
T di. iij. inanis. Freq̄nter peccās ⁊ lugēs veniā vix meret̄. nā vt ibidē d̄r:
nihil ꝓsunt lamēta si replicant̄ pctā: nihil valz a malis veniā poscere ⁊
mala denuo iterare. Deus em̄ vt clemēs p̄nceps veniā petēti miseri-
cordiā facit: sz iterāti pctm̄ ad irā ⁊ vindictā ꝯcitat̄. Est de h̄ notabilis
figura. iij. Reg. ij. vbi d̄r: ꝙ cū Semei peccasset in Dauid regnāte Sa-
lomone rege: sub eo ipetrauit indulgētiā: sub isto pacto ꝙ iret in Hie-
rusalē/ ibi edificaret sibi domū: ⁊ nō trāsiret torrētem Cedron: ⁊ in q̄-
cūq̄z die trāsiret/ moreret̄. Qd̄ placuit Semei: sz veniēs Hierl'm ser-
uis ei⁹ fugiētib⁹ ab eo/ descēdit post eos de Hierl'm ad regē Geth. Cū
rex Salomō h̄ cognouissz/ misit Banaiā vt eū interficeret. Et q̄s est
Salomō h̄: Ipe Chr̄s ē: ⁊ ecce plusq̄z Salomō: h̄ vtiq̄z pacific⁹/ qui
pacē fecit inter deū ⁊ hoīem: pacē suā dedit ⁊c̄. Miser Semei pctōr ē
q̄ deū offendit: sz lachrymis indulgētiā obtinet: p̄cipit̄ sibi vt domum
stabiliat in hierl'm. i. in visione pacis: ⁊ inde ꝑ pctm̄ nō recedat/ al's mo-
riet̄. Sz q̄d: post tres ānos vult ire post seruos suos fugitiuos. Tres
anni sunt tres ꝑtes pnie: q̄b⁹ ꝯpletis serui sui. i. carnales sensus fugiūt
de iugo spūs/ ⁊ descēdūt ad regē Geth. i. mūdū: qd̄ miser pctōr nō ad-
uertēs pactū qd̄ ꝓmisit/ relicto hierl'm. i. statu pnie vadit post eos per
ꝯsensum: ⁊ tūc excitat⁹ dn̄s ad vindictā mittit Banaiā. i. iusticiā/ ⁊ cō-
3 demnabit eū: ⁊ fiūt nouissima hoīs illi⁹ pciora p̄oribꝫ. Ex Grūtsch. vij
U b. Ecce ignē empedocleū/ pctm̄ ꝟo ignē ꝯsumentē. Utinā circa alium
ignē stares cū Maria magdalena ad sepulchꝝ. s. cordis tui: corā deo
q̄ ignis ꝯsumēs ē nō bona/ sz mala. Qui venit in hūc mūdū ignē mit-
tere charitatis: quē voluit accēdi: q̄ vtiq̄z accēsus erat in corde beate
Marie magdalene/ vt d̄r in euāgelij home: ⁊ Orige. Exilires vtinā in
hūc ignē o frat̄/ vt sꝑ instar salamādre in eo habitares. Nemini quicq̄z
debeatis nisi vt inuicē diligatis: ⁊ in igne tribulationū minie ꝯsumere-
ris. Sz ⁊ vtinā h̄ igne templū cordis tui in q̄ habitare dz/ succēderes.
quēadmodū ille de q̄ Ualeri⁹ li. viij. c. xv. tēplū Diane Ephesie ꝓ sola
gl'a tꝑalia ꝯseq̄nda voluit incēdere: tu ꝟo ꝓ dei gl'a/ quā plane tua eter-
na sequeretur.

Tertia nola est: in ꝯsuetudinis voraginē se p̄cipitare (ein wyrbel) q̄
i iugit̄ absorbet ad ꝓfundiora. Hec extrema stulticia/ cui in h̄ secl'o nō
repio maiorē: g̃ue ē ꝯmittere se ꝑiculo peccādi/ g̃uius in pctm̄ recidi-
uare: sz g̃uissimū in pctō ꝑ ꝯsuetudinē sordescere: ⁊ se q̄si in voraginez
p̄cipitar̄ ⁊ ī ea absorberi. Est plāe peccādi ꝯsuetudo baratꝝ īmane ipa
ē iuuenū allectrix/ senū īfectrix/ fiectrix affect⁹ ⁊ itellect⁹ seductrix. Hol
i kot lec. cxciij. B. Un̄ etiā alia his addere poteris ad placitū. Iuuētu-
tē latēter inuadit ⁊ allicit. Greca em̄ narrat historia (vt d̄r Beda Pro-
uer. xxij. sup̄ illud Adolescēs ⁊c̄.) Alexandꝝ potētissimū regē ⁊ dn̄a-
torē/ ⁊ in moribꝫ ⁊ incessu Leonidis pedagogi sui nō potuisse carere/

vitijs q̄bꝫ puul⁹ fuerat imbut⁹. Aristo.ij. Ethi. Nō paꝝ interest sic vel
sic ꝯsuesci. Quēadmodū senes ꝯstringat ⁊ innectat nouerūt ipi: ⁊ b. 2
Greg.li.mora.xv.c.xx.§.xiij. h̄ exp̄mit. Tenēt illū inq̄t p̄ue ꝯsuetudi- X
nes: q̄ sel' ceperūt atq; q̄tidie duriores existūt/ ⁊ nō nisi cū ei⁹ vita fini-
unt̄. Affectū fallit ⁊ inficit. Audi Senecā epl'a.lxxxv. Dū inq̄t in vi- 3
tijs iacuerim⁹/ euelli difficile ē: nō em̄ inq̄nati sum⁹/ s; īfecti. Itaq; (vt
ait b. Aug. vij. solilo.) p̄uus risus vix abolit̄: assidua ꝯsuetudo vitiuꝫ
in naturā ꝯuertit: animus in sceleribꝫ ꝯstrict⁹ vix euelli p̄t ab eis. Re 4
ctū tādem iudiciū de culpis dirimit ⁊ subuertit. Patꝫ hoc plane. vij.
Ethi. de intemp̄ato: in q̄ ꝓpt̄ ꝯsuetudinē ꝓseq̄ndi voluptuosa/ corrūpi
tur bona opinio circa finē. Quid multa? veꝝ ē q̄d d̄t Aug. in Enchi-
ca.ij. Peccata inq̄t q̄ꝫuis magna ⁊ horrēda cū in ꝯsuetudinē venerit/
aut p̄ua aut nulla esse credunt̄: vsq; adeo vt nō solū occultāda/ s; etiaꝫ
p̄dicāda diffamādaq; videant̄. Fitq; illd̄ Esa.iij. Pctm̄ suū q̄si Zodo
ma p̄dicauerūt. Experimur ꝓfecto h̄ in adolescētibꝫ: q̄ mirū immodū
tremūt cū peccare statuūt timētes. Ceteꝝ vbi ꝯsueuerint/ sine oī timo
re dei ⁊ erubescētia hoīm in vitia ꝓrumpūt: s; semetip̄os audacter pi-
culis inijciūt. Sil'es plane Marco Curtio: de q̄ Orosi⁹ li.iij. Repē 2
te (inq̄t) medio vrbis terra dissiluit vastoq; p̄ruptu hiātia subito inter-
na patuerūt. Manebat diu ad spectaculū terrorēq; cūctoꝝ patēti vo
ragine impudēs spec⁹: nefariāq; viui hominis sepulturā dijs interp̄tibꝫ
expectabat. Satisfecit improbis faucibꝫ p̄cipitio sui M. Curti⁹ vir
eq̄s armat⁹: iniecitq; crudeli terre inopinatā satietatē. Cui paꝝ esset
q̄ ex tāta pestilētia mortuos ꝓ sepultura susciꝑet/ nisi etiā viuos scissa
sorberet. Hec Orosi⁹. Quid aliud q̄so faciūt ꝯsuetudinarij/ q̄ꝫ q̄ se in
baratꝝ ꝯsuetudīs inijciūt: in q̄ ꝓrsus absorbent̄/ vt inde nunq̄ꝫ aut vix
redire possint: plane viui in infernū descēdūt. Cū Lazaro sepulti ia- 1
cēt in vitijs: ⁊ lapis g̃uissim⁹ ꝯsuetudīs eis supposit⁹ est: ⁊ nō nisi fletu
dn̄i ⁊ clamore grādi resuscitari ⁊ extrahi de lacu miserie ⁊ ꝓfundo fe-
cis p̄nt: p̄cipue si sepulchꝝ h̄ depictū fuerit adulatōibꝫ: quēadmoduꝫ
maioꝝ ⁊ nobiliū sepulchra depingi solēt. Sic vtiq; p̄ncipū ⁊ nobiliū
vitia excusari immo ornari ⁊ iustificari solēt linguis adulatoꝝ: q̄ fit/
vt de sepulchris rarissime exurgāt/ p̄ssi lapide ꝯsuetudīs ⁊ ornamēto
adulatoꝝ. S; q̄d vis? peribimusne ⁊ desperabim⁹/ cū sic sim⁹ ꝯsuetu 3
dine obruti ⁊ p̄ssi absorptiq; in ꝓfundo? Nō plane. Et quid g̃ agem⁹?
Hoc q̄d agere solꝫ q̄ in latrinā cecidit. Hic puta attētat se sustētare et
nitit̄ ascēdere/ q̄ten⁹ saltē os de ꝓfūdis stercoꝝ erigat: ⁊ sic clamare ici
pit ⁊ aduocare hoīes in sui subsidiū: q̄bꝫ absentibꝫ/ ꝯmittit se deo: oīo
nibꝫ intēsissime dās operā/ ⁊ vouēs deo ⁊ sctis vota sua. Itidē ⁊ tu fa
cito. Si ꝯsuetudine peccādi opp̄ssus iaces in luto vitioꝝ: fac p̄mo q̄d
in te ē: enitere in ꝯriū: ⁊ his vtere remedijs q̄ a doctoribꝫ sctis tradūt̄
in summa vitioꝝ Lugdo. in spe. morali/ ⁊ alibi: q̄ ibi vide. Scd̄o. cla-

ma ⁊ voca viros sctōs exptos: qbꝫ explica tuā miseriā/ vt ꝑ te deū orēt/
2 vt tibi ꝯsulāt. Cū bonis p̄terea ambula/ vitādo malos. Tertio in oībꝫ
his ⁊ añ oīa ⁊ post oīa ora deū: ⁊ ad eum clama toto corde. Fac qđ be
atus Dauid: clama cū eo: Saluū me fac deꝰ: qm̄ infixꝰ sum in limo ꝓ
fundi: ⁊ nō est substātia. Vere nō est substātia talibꝫ ꝯsuetudinarijs: qꝛ
sp̄ ⁊ indesinēter descēdūt in ꝓfundū. Verꝫ multo ꝑiculosiꝰ/ si ita in ꝓfū
dū maloꝝ descēderint ⁊ ꝑuenerint vt ꝯtemnāt. Nō sic frater nō sic/ sed
cū Dauid dic: De ꝓfundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē orōis
mee. Clama de vētre piscis de ꝓfundo maris cū Jona: vt te euomat
ad littus. Rogemus dñm.

Dñi. viij. Pasche. xxiij. April. ꝓfestū scti Georgij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Quadragesimaq̄nta turba stultoꝝ ē: stultoꝝ potētū (Gwalt
narrē) Jp̄i sunt q̄ stulti nullo mō esse volūt/ cū tñ sint maxi
mi. Pñt aūt dinosci nolis septem.

Prima nola est: velle reputari sapiēs: nolle de stulticia
corripi: semet de sapia iactare. Est hec ecce nola p̄ma/ de q̄ īstitor tres
1 facere posset. Volūt tales reputari ab alijs sapiētes. Mira stulticia/
plus credere alieno iudicio q̄ꝫ ꝓprio. Plus alijs de te q̄ꝫ tu tibi crede
2 re noli: noris q̄ꝫ tibi sit curta suppellex. Nolunt de stulticia corripi.
Corripe sapiētē/ ⁊ diliget te: stultū/ ⁊ odiet te. Corripuit Alexāder suū
vicedñm/ qꝛ se corripuerat. Eia (inq̄t) scis qꝛ nemo tā ꝑfectꝰ q̄n delin
quat: tu aūt tāto tp̄e mecū fuisti ⁊ nō me corripuisti de errore: aut igit̄
tā ignarꝰ esq̄ nō ꝯsiderasti: aut si ꝯsiderasti ⁊ me nō ꝯmonefecisti/ frau
A dare me voluisti. Vide in Hol. Sil'e in spe. morali de q̄dā p̄ncipe: quē
3 admodū ⁊ supiꝰ in q̄dā sermone alphabeto. xiij. lr̄a. X. tactū est. Vo
lūt ⁊ hi fatui laudari: qđ si factū nō fuerit/ seip̄os laudāt. Signū nimi
rū grādis stulticie/ ponere laudē suā in eū locū vbi pessime situata ē. s.
in os ꝓpriū. Laus ꝓpria sordet in ore. Nōne tibi videt̄ fatuꝰ sctūs/ q̄ se
ip̄m p̄dicat ⁊ celebrat/ si qñ alij eū colere bñdicere ⁊ p̄dicare renuerint?

Scđa nola: vilia ⁊ fatua tractare. Plane hi cū fuerint sil' in ꝯuētu
⁊ putant̄ magna ⁊ ardua tractare (so ist es von der genſ wegē) Et nō
dū q̄rūt in scirpo. i. in planissimis cespitāt: et ad oīa instar achademi
coꝝ hesitāt/ ꝯsultātes quēadmodū ꝟmes ne in sale crescāt cohibeant̄.
Nota ē historia. Juuenes maiores statuerant occidere/ vt ip̄i eis suc
cederēt in dignitate ꝯsulatꝰ. Itaq̄ cū singuli q̄q̄ suos patres debere
occidere ꝯclusum esset: vnꝰ ex eis patrem suū abscōdit. Cūq̄ vicine
ciuitates viderēt qꝛ ꝯsulatus ex tam inexptis iuuenibꝫ ꝯstaret: vna ex
eis eos deridēdo ꝯsuluit q̄d eis agēdū foret/ eo q̄ ꝟmes ī sale qđ mul
tū eis erāt scatere inciperēt. Cū igit̄ crebro sup̄ hac re q̄d rñderent et
ꝯsilij darēt ꝯsultauissent/ neq̄ inuenirēt: pulsusq̄ cāpane freq̄ntiꝰ inso

nuisset:ait pater delitescēs filio: Fili q̄d est q̄ freq̄ntius audio cāpanā B
qua ꝯuocamini ad ꝯsiliū? Dixit filiꝰ patri negociū. Ait pater: Nescitis
q̄r deridemini: ꝯtra ꝟmes sal adhibet. Rn̄dete igit̄ ⁊ ip̄is par pari re-
ferte: vt aspgant sal lacte mule: mula āt lac nō habet. Ecce talia vilia
⁊ fatua ꝯsilio indigna tractāt hi nostri potētes fatui/cū in ꝯuentu fue
rint. Porro apud scip̄os ꝯstituti/⁊ cū Scipione minus ociosi q̄z cuz
ociosi sunt/hinc inde spaciādo varia tractāt: qn̄q̄z etiā in ꝯspectu hoīz
in tēplis aut ambitibꝫ manibꝫ ad terga positis incedētes/oculis in ter
rā demissis: q̄d ardui putas apud semetip̄os recogitāt? Rodūt odia/
inuidias/vindictas ꝯtra eos q̄ se vt suspicant̄ ꝯtempserūt: q̄ maiores
reputant̄: quoꝝ sentētijs in senatu statū fuit sua neglecta: quēadmo-
dū deniq̄z in ꝓximo ꝯsulatu sn̄iam dare velint: nō q̄ ad vtilitatē reip.
ad dei gl'am/sz solū suā: vt videat̄ sapiēs/acutus ⁊ astut⁹: q̄tenus terti
am ꝑtem stellaꝝ post se trahere possit/⁊ lōgam efficere caudā. Hec ver
sat: si tn̄ talia ⁊ sil'ia ⁊ nō ridicula valde ⁊ puerilia: instar cesaris Tilli-
gēsis: q̄ vel fatuus est/vel talē se simulat: quē vidi apd̄ dn̄m meū ep̄m
Augusteñ. Fridericū noīe. Existimat h̄ se cesarē: ⁊ ꝓ tali vult haberi.
Cunq̄z (vt assolet) de solitudine quā sibi hz familiarem in horreo aut
suo cubili/in publicū ꝓdit (egregia plane et barbara ꝑsona maturorū-
q̄z moꝝ) et ab eo q̄d fecerit inq̄rit̄. Eia (inq̄t) fuim⁹ in ꝯsulatu nr̄o/vti C
q̄z vt arbitror fantastico. Sic illi mirāda/sz stulta fantasiāt̄. Quid mul
ta? si q̄ris q̄d faciūt soli? Rn̄deo: h̄ faciūt qd̄ Domitian⁹ impator: q̄ (vt
d̄t Salesberieñ.) cū essz sol⁹ in stuba/solebat muscas stilo interficere:
qd̄ q̄dam familiaris deridēs rn̄dit q̄renti/si impator solus essz: Utiq̄z
inq̄t solus est/vt nedū etiā musca apud eū sit. Sic sic illi fatui q̄ appel
lant̄ a fatuis sapiētes/muscas occidūt dū apud se soli sunt. Et vtinaz
muscas occiderēt/pūgētes eos aculeos loq̄r: de q̄bꝫ p̄dixi: inuidie/ire/
odij/sollicitudinis/q̄bꝫ iugit̄ pūgunt̄. Nimiꝝ q̄r ambitiosi sunt: et am-
bitiosus sp̄ ē pauidus: timet em̄ ne q̄d dicat vel faciat qd̄ in oculis ho
minū displiceat: honestatē mētit̄/humilitatē simulat/cunctis adulat̄/
cūctis inclinat/oīm ē seru⁹ et tributari⁹: grauē pugnā hz in se dū iniq̄
tas pulsat animū/et ambitio ꝯtinet malū. Est ei status sublim⁹/ani-
mus imus/sedes p̄ma/vita ima/lingua magniloqua/manus ociosa/
caput canū/cor vanum/facies rugosa/lingua nugosa/immo mendax
et mendosa.

Tertia nola est: q̄ sua sunt ardēter q̄rere. Et q̄ sua? diuitias/deliti- j
as ⁊ honores (schenck vn̄ schleck) Hec ardētissime q̄rūt: vn̄ innume-
ra mala ꝓdeūt/traditōes/homicidia/iniusta iudicia ⁊ ꝑsonaꝝ acceptio.

Diuitias q̄rūt: munera accipiūt ⁊ ꝑuertūt iudicia. Vis nosse quid
mali afferāt munera? Lege in summa Lug. Prodidit Ayot Eglō/Da
lila Sansonē. Lege de Andronico ⁊ Onya/Bēnadob/Triphone et D
Jonatha. Munera oīa ꝑuertūt in oībꝫ p̄ncipū ⁊ cōitatū curijs. Ju-

gurtha Romā exiēs: o Roma (inq̄t) venalis/si solū haberes emptorē.
⁊ vulgo d̄r: Rome cīa sunt venalia. Vide in spec. fatuoꝝ/ vbi late ꝓseq̄
2 tur hec autor. Et q̄ alia sua q̄rūt? Delitias (schleck/hoflecker) in cu-
rijs dn̄oꝝ/⁊ in cōitatib⁹ ciuitatū: necnō capita silīa q̄rūt: etiā de turpi
lucro in stubis de ludo accepto ⁊c̄. Ve terre cuius rex puer c̄: ⁊ cuius
p̄ncipes mane comedūt. Jp̄i v̄o sunt pleni de mane vsq̄ ad vesperā:
nihil apud eos valz q̄d d̄r: Regib⁹ ne dederis vinū. sed sp̄ despumat vē
ter eoꝝ vt vas plenū musto. Quid q̄sierāt duo senes illi iudices? Pla
ne delitias ⁊ voluptates carnis cū Susanna. Quid inde? ꝑuersum iu
3 diciū ⁊ machinatio in mortē ei⁹. Quid tādē possit ambitio honoris/
ꝓp̄t quā sese mutuo emulant̄ ⁊ ꝑsequunt̄: nemo est q̄ nesciat: vn̄ clades
subditoꝝ/ ꝑniciosissime ꝑtialitates in cōitatib⁹ ⁊ innumera mala ꝯse-
quunt̄. Quid multa? h̄ amor suijp̄ius/⁊ q̄rere q̄ sua sunt initiū oīs ma
li est/⁊ venenū reip. Lamētat̄ h̄ Apl̄s: In nouissimis tp̄ib⁹ erūt hoīes
semetip̄os amātes. ⁊ itē: Oēs q̄rūt q̄ sua sunt: ⁊ nemo q̄ Jesu christi.
j Quarta nola est: subditoꝝ salutē ꝓrsus negligere. Quēadmodum
feruēt in ꝓprijs/ita tepēt in alioꝝ vtilitatib⁹: cū tn̄ p̄lati ⁊ rectores de-
berēt feruere zelo ꝓ subditis instar ignis: quēadmodū Chr̄s dn̄s zelo
zelatus est/⁊ seip̄m tradidit ꝓ ꝓpl̄o suo. Sed ⁊ q̄dam gētiliū ita fece-
rūt/sicut ille Codrus Atheniensis: de q̄ dictū erat/q̄r si interficeret̄/
E salu⁹ fieret ꝓpl̄s. Jp̄e igit̄ vt ita fieret/ veste rusticana indut⁹/irruit in
hostes: vt nō not⁹ ꝓ salute ꝓpl̄i interficeret̄. Sic ardens erat ⁊ zelosus
Helias: de q̄ d̄r Ecc̄i. xlviij. Surrexit Helias q̄si ignis ardēs: ⁊ v̄bū
⁊ illi⁹ q̄si facula ardebat. Et tu esto o rector cuiuscūq̄ status ignis ar
dens ꝑ syncerꝝ zelū: sed cautus esto/ vt nō sulphur sed thus tibi inijciat̄
Si em̄ sulphur/seq̄t̄ fetor: si thus/suauissim⁹ odor. Et q̄d sulphur/q̄d
thus? Sulphur mali sunt ꝯsiliarij/incedētes ꝑ malitiā/⁊ fetētes ꝑ in-
famiā. Jsti tibi (o ignis zelose rector) si associati fuerint/replebit̄ dom⁹
tua abominatōe/tribulatōe ⁊ fetore. Apoc̄. xxj. Pars illoꝝ in stagno
ardente igne ⁊ sulphure. Et Esa. xxxiiij. Conuertēt̄ torrentes ei⁹ in pi
cē ⁊c̄. Thus boni sunt ꝯsiliarij/ꝑsone deuote ⁊ sctē/fameq̄ honeste: vt
thus albe. Si tales tibi ꝯiuncti fuerint: bn̄ tibi erit ⁊ ꝓpl̄o tuo. Reple
bit̄ em̄ domus tua dulcedine dulcoris ⁊ suauitate pacis. Illudq̄ de
te veꝝ erit q̄d scribit̄ Ecc̄i. v. Quasi ignis effulgēs/⁊ thus ardens in
3 igne. Et q̄ sunt inq̄s tales boni ꝯsiliarij/a q̄b⁹ petēdū ꝯsiliū ē? Jp̄i
sunt q̄ nō iacēt absorpti in paludosa vitioꝝ voragine: q̄ sibi vtiles/ne-
q̄ suā ꝓpriā negligūt salutē: qui morib⁹ bonis maiores sūt nobis. Sz
nō me/poti⁹ btm̄ Ambrosiū sup̄ hac re disserētē in. ij. li. de officijs au-
dias. Aduertēdū inq̄t/q̄ in acq̄rēdis ꝯsilijs plurimū valz vite ꝓbitas
F v̄tutū p̄rogatiua/beniuolētie vsus/facilitatis gr̄a. Quis em̄ in sceno
fontē req̄rat? q̄s de aq̄ turbida potū petat? Itaq̄ vbi ē luxuria/vbi est
intēperātia/vbi vitioꝝ ꝯfusio/q̄s inde sibi aliq̄d hauriendū existimet?

Quis vtilē iudicet cause aliene/quē videt iutilē vite sue? Qūo eū pote
ro iudicare ꝯsilio supiorē/quē video moribꝫ inferiorē? Sup̄ me dꝫ cē
cui me ꝯmittere paro. An eū putabo idoneū/q̄ mihi det ꝯsiliū q̄ non
dat sibi? ⁊ mihi eū vacare credā q̄ nō sibi vacat: cui⁹ aīam voluptates
occupat/libido deuincit/auaritia submergit/cupiditas ꝑturbat? Hec
Ambrosius.

Quinta nola: in scia ⁊ rectitudine deficere. Quādiu p̄lat⁹ rect⁹ ē sur j
sum tēdēs directe/rect⁹ iusticia ⁊ bona ꝯscia/bn̄ ē: si āt declinat/nō bn̄
ē. Capiam⁹ sil'e in colūna: q̄ꝫdiu colūna ē recta/bn̄ supportat om̄e sup̄
positū: sꝫ q̄ꝫcito incipit curuari/statim tota fabrica cadit. Sic q̄ꝫdiu p̄
lat⁹ rectitudinē ⁊ iusticiā seq̄ns iura ⁊ bonā ꝯsciam meritorie/suppor-
tat ⁊ exeq̄t̄ cām suā. Cū v̄o declinat ad lat⁹ ꝓpt̄ affectōes vel offensaꝫ/
nō rep̄mēdo defectiuos ⁊ fouēdo bonos: tūc tota fabrica cadit. Hiere-
mie.j.dr̄ p̄lato: Dedi te hodie in columnā ferreā. Talis erat vtiqꝫ re- 2
cta colūna Chr̄s Jesus/cū hodie stās in medio discipuloꝝ dixit: Pax
vobis. Stabat itaqꝫ vt colūna: ⁊ in medio stabat nō declnās. Nouit h̄ G
Sathan aduersari⁹ Chr̄i ⁊ suoꝝ: ⁊ nitit̄ ꝯmouere colūnas tales i cōi-
tate/si q̄ fuerint/vt sic totū corruat. Figurat⁹ vtiqꝫ in Sansone: de q̄
legit̄ Judi.xvj. ꝙ ꝯcutiēs duas colūnas/q̄bꝫ tota dom⁹ innitebat̄: do
mū ꝓstrauit: ⁊ oēs q̄ in ea erāt occidit. Sic nimiꝝ diabol⁹ affectat ali
qn̄ vnā ꝯgregatōem deuotā subuertere ⁊ eos occidere: h̄ ē eis charita
tē que est vita spūal' auferre. Et vt illd̄ fiat/breuiorē viā nō hꝫ/nisi co
lūnas illi⁹ ꝯgregatōis ꝯcutere ⁊ allidere ꝑturbatōes ⁊ ꝯmotōes. Job
ix. Qui terrā ꝯmouet de loco suo/⁊ colūne illi⁹ ꝯcutient̄. Sic igit̄ sit 3
rect⁹ nec̄e ē vt colūna recta: sꝫ etiā sit sciēs optꝫ/vt sic sit colūna inscri-
pta. Legim⁹ in histo. Scolastica sup̄ Gen̄. ꝙ Cham fili⁹ Noe septem
artes liberales in q̄ttuordecim colūnis descripsit: q̄ꝝ septē erāt eree ⁊
septē latericee/vt ꝯrra diluuiū ignis ⁊ aq̄ in ꝑpetuū ꝑmanerēt. In fi-
gurā ꝙ in p̄latis q̄ colūne dn̄r/sufficiēs scia debet esse: ⁊ non ignoran
tia ⁊ rō. Sapia dr̄ excidisse colūnas septē Prouer.ix. qꝛ nisi p̄lati ecc̄e
scia ⁊ sapia fuerint informati/fabrica ecc̄e cito rueret.

Sexta nola est: cōitatē declinare. Sūt q̄dā ex rectoribꝫ q̄ se nimis a
suis subditis alienare solēt: qd̄ vtiqꝫ ē iactantie genus/si Senece credi
tur. Nō sic esse optet: sed in h̄ mediocritatē obseruare/vt etiam ꝯmunē
se faciat subditis oibꝫ ⁊ singulis. Dicit̄ in laudē Traiani cesaris: ꝙ cū H
arguerēt eū amici sui de nimia cōitate: ⁊ ꝙ ad simplices essꝫ nimis af-
fabilis vltra id qd̄ etiā imperialē dignitatē deceret: rn̄dit talē se velle
esse imꝑatorē p̄uatis q̄les sibi esse imꝑatores p̄uat⁹ optassꝫ. Sicut dr̄
Eutropius Rom̄.hist.li.viij. Sic etiā Julius Cesar amorē suoꝝ mi
litū meruit: qꝛ eos nō milites sꝫ ꝯmilitones appellauit: sicut de eo nar-
rat Sueto.li.j. Et Vegeti⁹ de re militari li.iij.c.j. docꝫ: ꝙ in exercitu
bn̄ ordinato dn̄t eē tres duces: p̄m⁹/scd̄s ⁊ terti⁹. Prim⁹ ēt q̄ p̄cipuā

tenet potestatē dz esse in ꝑte dextra ⁊ inter eq̄tes ⁊ pedites/vt ⁊ ꝯsilio regere tam eq̄tes q̄ꝫ pedites ⁊ auctoritate ad pugnā possit hortari. Sic ⁊ plat⁹ ꝑsona cōis dz esse/vt ⁊ maioribꝫ ⁊ minoribꝫ suā beniuolētiam oñdat: nō sꝑ cū eq̄tibꝫ ꝓpriū req̄rat honorē: nec sꝑ cū peditibꝫ subiect⁹ nimie negligētie torpore sordescat. Nō oꝑtet suꝑ hac re externa mēdica re exēpla: in ꝓmptu est dñs nr̄ Jesus chr̄s/q̄ hec optime sciuit. Nōne ī familia sua inter apl'os suos aliqñ se exhibebat vt suꝑiorē? Joan. xiij. Vos vocatis me mgr̄ ⁊ dñe/⁊ bñ dicitis: sum etem̄. Aliqñ vt inferiorē. Lu. xxij. Ego āt in medio vestꝝ sum sicut q̄ ministrat. Et sic etiam lauādo pedes fecit. Aliqñ vt eq̄lis. Joā. xv. Jā nō dicā vos seruos/sꝫ amicos meos. Amicitia em̄ eq̄litatē req̄rit. viij. Ethi. Et sil'r appella
J uit eos frēs dicēs Magdalene: Dic fratribꝫ meis. Eodē mō ⁊ plat⁹ sit aliqñ maior q̄ꝫtū ad corrigēdū iniq̄tatē: minor q̄ꝫtū ad hūilitatis re ꝑsentatōem: eq̄lis q̄ꝫtū ad amicabilē oꝑatōem ⁊ ꝯuersatōem. Vide in Holkot vbi supra.

Septima nola: iubere ⁊ nil facere. Ad boni ducis strēnuitatē non sufficit bñ monere/ꝑcipe ⁊ corripe ⁊ solis sermonibꝫ ordinare: sꝫ nec̄e est etiā strēnue se hr̄e/⁊ ꝓ loco ⁊ tꝑe militare: ⁊ qđ ꝑcepit aliꝭ exercere aliq̄tiēs factis suis dz implere. Talis dux fuit Juli⁹ cesar: q̄ nunq̄ꝫ dixit militibꝫ suis ite: sꝫ sꝑ venite: ⁊ cām subiūxit. Labor inq̄t ꝑticipat⁹ cū duce videt̄ militibꝫ esse minor: sic̄ de eo scribit Jo. Galeñ. Talis fuit dux Abimelech: q̄ ꝑcidēs arboris ramū īpositūq̄ꝫ ferēs hūeris socijs suis dixit: qđ me videritis facere cito facite: g̃ certatī ramos de arboribus ꝑcidētes seq̄bant̄ ducē. Judi. ix. Talis erat Jesus naue: q̄ impleuit v̄bū/⁊ fact⁹ ē dux in ecc̄a. Sꝫ q̄d de h̄ Jesu figurat̄? cū ver⁹ Jesus nr̄ chr̄us saluator verior dux fuerit/q̄ incepit facere ⁊ docere: ⁊ hodie manus discipulis ostendit dicēs: Sicut misit me pater ⁊ ego mitto vos ⁊c̄. Rogemus.

Dñica prima post octa. Pasche. iij. Kal'. Maij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium.

Quadragesima sexta turba stultoꝝ est errantiū. Sunt nobis ꝓposite due vie. Via ad celū: ⁊ hec est via mādatoꝝ dei. Si vis vitā ingredi serua mandata: ait dñs. Alia ad infernū: ⁊ hec via pctōꝝ. Qui mala egerūt ibūt in ignū eternū. Sūt g̃ q̄dā q̄ hāc ꝑeligūt ꝑori: ⁊ hi sunt fatui (Jrr narren/strafnarrē) q̄ sūt sicut oues errātes/nō ꝯuersi ad pastorē suū ⁊ ep̄m aīaꝝ suaꝝ. Itaq̄ꝫ discerni hi fatui pñt nolis duabꝫ.

K Prima igit̄ nola est: eligere viā pctōꝝ. Sūt q̄ hāc viam ꝑeligunt. Et cur ita? mira res q̄ hāc eligūt: q̄d eos q̄so mouet? Audi. Mouet
j eos multitudo euntiū/facilitas ⁊ iucūditas. Primo facilitas. Est via hec lata ⁊ ad eūdū facilis: quēadmodū đt dñs in euāgelio. Facit

hanc facilitatē originale pctm̄/qđ in nobis actu manet/q̄uis in bapti
smate reatu trāseat: inde ad mala inclinamur. Sensus em̄ ⁊ cognitio
humani cordis in malū ꝓna sunt ab adolescentia sua. Facit ⁊ auget
facilitatē hāc ꝯsuetudo peccādi/īpulsus diaboli ⁊ mūdi. Ubi hec oīa
ꝯcurrūt: qd mirꝝ si p̄ceps ī viā hāc vitioꝝ hō pctōr ruat? Possent h̄ ad
duci oīa q̄ de lr̄a Pytagore dicunt̄: ⁊ q̄ scribunt̄ sup̄ illo: Angusta est
porta ⁊c. Itē qđ in summa p̄dicantiū đr̄ de ponte/q̄ de die intrat̄ per
portā celi. Mat. ix. xliij. ⁊ dictōe/via. Itē in Chryso. sup̄ Matth. Est 2
deniq; aliud qđ mouet eos ad trāseundū p̄ hanc viā. s. multitudo trā
seūtium. Fere em̄ tot⁹ mūd⁹ abit post hanc viā: ⁊ pene oēs declinaue-
rūt: sil' inutiles facti sunt: nō est q̄ faciat bonū. Cogitat ḡ miser: adiun
garis p̄ti maiori: ⁊ q̄ hec declinauerit/illo tu te v̄te. Seq̄t̄ stulta oui-
cula alias in interitū. Tādē incitat eos nedū multitudo euntiū/aut 5
facilitas eūdi/s; ⁊ vie hui⁹ iucūditas. Plane est hec via pctōꝝ q̄ ducit
ad inferos ꝯplantata: ait Sapiēs: qr (vt dictū est) multi vadūt p̄ eā/⁊
optīe trita. Sic ⁊ sic ꝯposita est in aspectu/vt plana ⁊ patēs oī gn̄e flo
rum atq; fructuū delectabilis esse videat̄. Et q̄ sunt flores isti? Opu/ L
lētia/honores/q̄es/voluptas/illecebre oēs: vt ait Lactā. lib. vj. ca. iiij.
Hos flores seq̄t̄ lasciua capella: ⁊ deuia q̄rit. Trahit em̄ sua quenq;
voluptas: ait Verg. ⁊ a sua ꝯcupiscētia illect⁹: vt ait Jacob⁹. Ita ꝓpter 4
hec tria. s. iucūditatē/facilitatē ⁊ multitudinē/hāc viā vidētes exultāt/
⁊ alios aduocāt vt p̄ illā secū gradiant̄ viam. Venite inq̄unt ḡ ⁊ frua-
mur bonis q̄ sunt: ⁊ vtamur creaturis tanq̄ in iuuētute celerit̄. Coro
nem⁹ nos rosis. Sap̄. ij. Dic q̄ntū volueris ex textu: qr ꝯcordat ⁊ con
gruit ꝓposito. Vide ⁊ audi q̄ stulta sit hec loquutio. Fruamur inq̄- 5
unt bonis tp̄alib⁹ q̄ sunt. Nō sunt hec fruibilia/s; vtilia. Et post ꝯtradi
cūt sibimet: Vtamur inq̄unt creatura. Et tertio determināt se a iuuē-
tute talib⁹ velle mācipare. Quid h̄ est aliud q̄ in pctīs velle p̄seuerare?
qr qđ q̄s assuescit in iuuētute/nō facil'r deserit: ⁊ qđ ad cumulū fatuita
tis ⁊ maloꝝ facit. Nō sunt ꝯtēti q̄ ip̄i p̄ viā p̄ditōis vadūt/nisi etiam
alios seducūt. Venite inq̄unt. O maledictū inuitatoriū. Mos est pla
ne iuuenum vt nullus vel raro solus vadat ad peccādum/s; associat
sibi alium. Dicit/volumus? ⁊ mox assentit̄ sibi. Habes ecce cām se- 6
ductōis triplicē: q̄ p̄ viā illā vadāt ⁊ eam p̄eligūt/iucūditatē vicz ⁊c. M
Sed veniēt dies q̄b⁹ sentiēt se misere deceptos: seq̄t̄ em̄ hāc iucūdita
tē eterna tristicia et miseria: immo noscēt q̄ nedū hui⁹ iucūditatis fi-
nis est miseria/sed etiā q̄ in ip̄a iucūditate maxima in p̄ntiaꝝ afflictio
ita vt veꝝ sit qđ vulgarit̄ đr̄: Qui h̄ curꝝ trahit/trahet alibi q̄drigaz.
Et q̄uo h̄? Edissere nobis p̄abolā. Quis curr⁹ quē trahūt ī via hac A
p̄ditōis q̄ ambulāt: ⁊ q̄ q̄driga/quā post finē vite trahēt? Curr⁹ h̄ ē se
cularis cura ⁊ sollicitudo. Precordia fatui sicut rota carri. Rote due:
amor male inflāmās/timor male humiliās. Eq̄ tres; sup̄bia/auaritia/

luxuria. Omne qđ est in mundo ꝛc̄. Trahunt hi tres equi curꝝ hunc
oim fatuoꝝ. Est plane surdaster q̄ in corde suo strepitū huius curr⁹
non audit: q̄ etiā eum nocte dormire nō sinit. Hunc curꝝ hic trahūt
fatui: sed alibi ꝓ duab⁹ rotis q̄ttuor habebūt/immo penas ꝛ afflictōes
8 ꝑpetuas. Et tūc sentiēt ꝛ q̄rulabunt̄ se etiā traxisse curꝝ. Vis audi-
re ꝯq̄rentes? Errauimus a via v̄itatis: lassati sum⁹ in via iniq̄tatis
ꝛ ꝑditōis/ꝛ ambulauim⁹ vias difficiles. Ecce curꝝ quē traxerūt. Sa
piē. v. Et cur vias difficiles? nō miꝝ o fatui: q̄ traxistis curꝝ curarū
ꝑ viā mōtuosam suꝑbie/spinosam auaricie/lutosam luxurie/tenebro-
sam inuidie/sumptuosam gule/tumultuosā iracūdie/ꝛ tediosam aci-
die. Sūt acidiosi sꝑ fatigati: q̄ꝫuis nihil faciāt vbicūq̄ fuerint. Ecce
9 vias q̄s ambulastis: nō g̊ miꝝ si lassati estis. Dimitte g̊ viā hāc/ꝛ ad
aliā declina: q̄ ad celū ducit/ad ꝑpetuā vitā/iucūditatē interminabilē.
n Sꝫ ais: scio dura est hec via ꝛ difficilis/arcta ꝛ ardua: pauciq̄ vadūt
ꝑ eā/sicut đt dn̄s. Veꝝ q̄dē est/sꝫ ꝓpter hoc nō dimittēda: esset em̄ h̄ fi
eri sub secūda nola.

Scđa nola est: Viā celestē horrere. Horrēt q̄dam viā celi ꝓpter cau
sas oino ꝑoriꝫ ꝯtrarias: puta q̄ pauci vadūt ꝑ eā: vt đt dn̄s: ꝛ q̄ an-
gusta porta/ꝛ arcta via siue difficilis: minime quoq̄ iucūda/sꝫ tristis.
Et q̄dem vera sunt hec omnia/sꝫ nō ꝓpterea abhorrēda. Vera inq̄ꝫ: q̄
ꝯsuetudo mala ꝛ originalis ꝯtractio diabolus ꝛ mūdus ad ꝯtrariū in
clinant/vt dictū est. Sed ꝛ v̄tus ꝯsistit in medio/qđ difficile est tāge-
re: ꝛ solū contingit vno mō: ab eo aūt deficere multis: difficile igit̄ est
illac ire. Sed ob hoc eā dimittere nō oꝑtet/neq̄ horrere. Esto em̄ sit
ab initio horrida ꝛ arcta: erit tn̄ i ꝓcessu lata. Simile de eo q̄ de cētro
ad circūferentiā ꝓcedit: sicut de canto ꝑ radios ad circūferētiā rote: et
lr̄a Pythagore h̄ figurat̄. Nō trahat te multitudo euntiū ꝑ ꝯtrariā vi-
am/ꝛ paucitas ꝑ hāc gradientiū. Quia multi vocati/pauci v̄o electi.
ꝛ ꝑciosaꝝ reꝝ semꝑ minor ꝑs reꝑit̄: plus plumbi q̄ꝫ auri reperit̄: pau-
ce gemme/multi silices: pauci reges/multi plebei. Sexcēta milia viro
rū exceptis feminis ꝛ ꝑuulis de Egypto egressi: nō nisi duo aūt in ter-
rā ꝑuenerūt ꝓmissionis/ Josue ꝛ Caleph. Et decē mūdati sunt lepro-
o si: sol⁹ vn⁹ redijt gr̄as agēs. Sic pauci electi. Neq̄ te tādē terreat aspe-
ritas: senties nedū in fine: sed etiā inter ꝓcedēdū suauitatē maximā ꝛ
iucūditatē: in fine q̄etē eternā: pacē quā nec ocul⁹ vidit/nec auris au-
diuit ꝛc̄. in ꝓcessu aūt vie etiā h̄ posteaq̄ꝫ angustias ꝑmitiuas/q̄ sunt
in aggressu ꝑruperis: maximā senties iucūditatē/iugē ꝓpriā/nec aliun
de emēdicatā aut interpolatā. Secura mēs q̄si iuge ꝯuiuiū est fons
talis modi aīo iugiter scatēs: sicut in domo ꝓpria/indesinenter fluens
ꝛ rigās mētē gaudio. Qui male ꝯscie sunt ambulātes ꝑ deserta ꝛ in
uia inaquosaq̄ ꝑ viam vitioꝝ. Si qn̄ refici aut refrigerari voluerint
apđ se aquā gaudij nō reperiūt: aliūde vt afferāt nec̄e erit: vl' a societate

vel a quibꝫ/crapulis/cōuiuijs/ludis/chartis inde haurire initiũt ꝯsolatōes:qbꝫ habitis/nō tñ puris/mox recedũt in tristicias. Quippe ꝙ rales ꝯsolatōes horarie(minus dixi)momētanee sũt. Nō sic nō sic his q̄ ambulãt in hac via:bñt petrã cos ꝯfeq̄ntē:manãtē iugiter ĩtra ꝯsciē tiã. Vbi videre gaudētes in hac via ✠tutũ. Ibãt apli gaudētes a ꝯspectu ꝯsilij:q; digni habiti sunt tē.ꝛ Psal. Euntes ibãt ꝛ flebant mittentes semina sua. Veꝝ q̄dē sed spe gaudentes erant:q; sciebãt ꝙ venientes veniēt cũ exultatōe portãtes manipulos suos. Trahebãt ꝛ hodie trahunt q̄ eiusmodi sunt. Jugum dñi suaue/ꝛ onus eius leue. Vnus est currus charitatis duabꝫ rotis/dilectōis dei ꝛ primi suffultus:ꝛ ō onꝰ p̄ceptoꝝ dei leue eis est. Amãti enĩ nihil difficile. Dñt in ꝓspectu animi sui ad lumē fidei/stabulũ q̄etis celestis patrie:equi illi dei itaq; ad hospitiũ arrectis auribꝫ spe anhelãt:nō sic trahētes iugũ illud maledictũ cupiditatis:sub q̄ gemũt ꝛ stridẽt etiã gigantes:q̄bus erat qui erũt ꝓhare iuga boũ q̄nq;. Declinemꝰ g̃ frēs charissimi viã hãc asperã ꝛ ad inferos deferẽtem tucũdã ꝛ ab initio/in finē tñ ꝛ veraciter asperã ꝛ ad inferos deducẽtē:ꝛ arripiamꝰ iter vie celestis:faciamꝰ nobis puulã vim ab initio. Regnũ enĩ celoꝝ vim patit:ꝛ violẽti rapiũt illõ:in fine recõpensabit nobis hũc laborẽ dñs. Nō terreat difficultas:dñs erit adiutor:vti q; q; ꝛ ipe est mutator:q̄s mutat nō relinq̄t. Audiamꝰ vocẽ eiꝰ: clamat p Esaiã:Derelinq̄t impi⁹ viã suã. Esa.lv.ꝛ Ezech.xxxiij. Cõuertimini a vijs vestris pessimis. Exaudi frater vocãtẽ/ꝛ senties auxiliantẽ. Si ouis errãs bactenꝰ fuisti:ꝛ reliq̄sti pastorẽ tuũ/seq̄ns mirabilẽ fatuoꝝ ouiculaꝝ ꝓ viã grãmmosam vicioꝝ:redito ad cor:reflecte saltẽ visum/ꝛ incipias balare ad pastorẽ dñm deũ tuũ balatũ oꝛonis: mox aderit:adhuc viuit is q̄ dimisit.xcix. oues in deserto:iuit ꝛ q̄siuit viã ouẽ q̄ perierat:quã inuẽtã cũ gaudio in humeros suscepit ꝛ portauit. Clama ad eũ:Erraui sicut ouis q̄ perijt:q̄re seruũ tuũ:q; mandata tua nō sum oblit⁹. Vias tuas dñe demõstra mihi:ꝛ semitas tuas edoce me. Nota fac mihi viã in q̄ ambulẽ:q; ad te leuaui aiam meã. Eripe me de inimicis meis:dñe ad te ꝯfugi:doce me facere volũtatẽ tuã:q; deꝰ meꝰ es tu. Spũs tuus deducit me in viã rectã. Sed q̄ pacto clamabo/cũ in multitudine sim ꝯstitutus in via hac siniſtra/ligatus fumbꝫ pctoꝝ:ꝛ a lanio infernali ductꝰ ad mortẽ: Est ne possibile vt sic ꝯstrictus adhuc nō obliuiscar dei mei ꝛ mãdatoꝝ eius: Vtiq; possibile. Audi ouiculã talẽ errãtem ꝛ seductã/ꝛ adhuc legis dei non obliuiscẽtem. Funes pctoꝝ circũplexi sunt me/ꝛ legẽ tuã nō sum oblitus.ꝛ tẽ: Erraui sic ouis que perijt:require seruum tuum:quia mandata tua non sum oblitus. Sed ꝛ sinderesis manet. Si sic feceris vt dictum est reducet te ꝛ deducet ꝓ viam hanc qua gradieris in vitam eternam. Ad quam perducat nos pater ꝛ filius ꝛ spiritussanctus. Amen.

Opificum

Dñica secunda post octauas Pasche.

Joannis euangeliste ante portam latinam.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Quadragesimaseptima turba stultoꝝ ē opificū (Hātwercks narrē) Habet res q̄libet duplicē ꝑfectōem. Unā ꝑmā/q̄ est forma substātialis. Aliā q̄ est ei⁹ opatio. Itaq; Adā creat⁹ hō vnā habuit opatōem ꝑncipalē/sz spūalē circa deū: aliaz corꝑalē circa exteriora. Ideo posit⁹ est in paradisum vt oparet̄ illā. Nō erat (fateor) ei illa opatio nec̄aria: sz postq̄ in pctm̄ cecidit/necessaria facta est. Uide in Antho. Circa has opatōes q̄dā artifices male se habēt/nō ordinādo eas in debitū finē: neq; alijs debitis circūstātijs eas vestiētes/tramitē rectū derelinquūt/ꝛ ad sinistrā declināt. Hi sunt fatui hui⁹ pñtis turme: q̄ ꝛ dinosci poterūt nolis septem.

Prima nola est: ad magisteriū immature ꝓperare. Sūt q̄ nondū fuerūt discipuli in arte/ꝛ mox exurgunt in mgr̄os: qđ vtiq; turpe est. de elec. cū in magistꝝ. ꝛ dis. lxj. Miseꝝ ē cū fieri magistꝝ q̄ nunq̄ fuit discipul⁹. Tenent̄ ad oē dānū qđ inferūt ex sua impitia: nō em̄ sufficit q̄ ꝑm posse faciūt. In oī inq̄ arte turpe ē: ꝑterq̄ in eis q̄ respiciūt corp⁹ ꝛ aiam. s. theologis ꝛ medicis. Siq̄dē in talib⁹ q̄cūq; vult impune surgit/ꝛ medic⁹ est ꝛ theolog⁹: heri chirogic⁹/hodie medic⁹: heri grāmaticus/hodie curat⁹ ꝛ ꝑdicator egregi⁹/sacerdos ꝛ pōtifex ꝛ v̄tutū artifex. Debet esse ꝑlat⁹ artifex v̄tutū/nedū in se/sed ꝛ in alijs subditis eas faciēdo. Hoc plane magnū ꝛ singulare ē/deo valde placitū. Prelatio em̄ se hz ad v̄tutē sicut cā efficiēs in alijs v̄tuosis: vñ ꝛ ipa ꝑlatio honorabilis ē/etiā in ꝑsona indigna. Dicit phs. ix. Ethi. Digni⁹ ē in alijs cām v̄tutis existere/q̄ in se tm̄ v̄tuosum eē: vt đt Holkot lec. lxxvj. in fine. Est artificiū ad cui⁹ magisteriū pauci admodū tēdunt: qđ tñ primū esse deberet ꝛ ei diligēter attēdendū: ipm̄ ē studiū phie. i. bone ꝛ honeste vite: sic em̄ capiūt phiam stoyci siue sapiam. Audi de h̄ Sene. in epl'a. lxxxiij. Nō cū vacaueris philosophādū ē: oīa alia negligenda sunt vt huic assideam⁹: cū nullū tp̄s satis magnū est/ꝛ si a pueritia vsq; ad humani eui terminos vita ꝓducat̄. Nō multū refert vtꝝ dimittas phiam an intermittas. Est ꝛ aliud artificiū/vtiq; hui⁹ spēs: q̄uis (vt đt Lactāti⁹) a Cicerone nō acceptū: ipm̄ est in miscđia in pauꝑes. Quā artē maximi facere debet chr̄ianus q̄ntumcūq; nobilis ꝛ diues: opificiū nobile/nobilib⁹ ꝛ ingenuis ꝯgruū/q̄ntumcūq; eos ars dedecet mechanica. Manū suā aperuit iopi: ꝛ palmas suas extēdit ad pauperes. Ecce (hantwerck) ꝯgrue đr miscđia: qꝛ manū extēdere ꝛ apire inopi. Nimiꝝ vt ait Chryso. sup Mat. xiiij. exhor. xlix. Quēadmodū artificū vnusq̄sq; ꝓpriā artificij sui sciam nouit: sic diuites nō fabricare/nec edificare/nec texere/nec gubernare/nec aliud hmōi sciūt/nec sci

re dñt. Illud suũ artificiũ atq; studiũ est: vt diuitijs recte vti nõ debeãt ignorare. Nõ est certe ais illa ꝯtemnẽda/qua discũt opulẽti ꝯferẽdũ indigẽtib; esse: p̃cipua em̃ ẽ ⁊ alijs artib; multo p̃stantior. Hui⁹ artis officina in celo ẽ: hui⁹ nõ a ferro neq; ab ere instrumẽta sunt/sz volũtate sola ac benignitate mẽtis ꝯstructa. Hui⁹ mgr̃ Chr̃us ẽ/⁊ pater eius. Estote misericordes inq̃t/sicut ⁊ pater vester q̃ in celis ẽ. Quodq; mirabili⁹ ẽ/cũ ita ceteras artes añcellat/nõ opus ẽ labore neq; tp̃e: sz sola volũtas sufficit vt discat̃. Sz ꝯspiciam⁹ etiã finẽ artis isti⁹. Quis igit̃ finis hui⁹ artis ẽ? Celũ. ⁊ q̃ in celo felicissima atq; btissima sunt? Ineffabil' illa gl̃a/spũalis thalami fulgẽtissimi lapides/ꝯuersatio eterna cũ sponso: ceteraq; hmõi/q̃ nulla oratio/nullũ flumẽ ingenij p̃nt asseqũ: q̃re a fine q̃z excellẽtius h̃ ceteris artificijs ẽ. Nã cũ ꝯplures aliaꝝ artiũ ad hãc solummõ vitã ꝯferãt: hec etiã ad futurã vitã nos ducit. Fias g̃ in hac magister o diues.

Scd̃a nola ẽ: se de magisterio p̃cipitare. Qui ita ascẽdunt p̃prope/⁊ nondũ plumati de nido exiliunt: plerũq; eo quo ascẽderant/turpiter turpi⁹ recidũt/vt ex magistris fiant serui ⁊ discipuli. Et q̃d h̃ efficit ꝙ tales opifices recidiuãt? Hoc p̃mo: q̃r ad credentiã suã opa faciunt/ sic ꝙ tandẽ mercedẽ nõ recipiũt a ꝯductorib; suis. Ab alijs mutuo accipiũt (pletsch vffnemẽ) q̃ tãdẽ soluere nõ p̃nt: itaq; in vno loco accẽdũt ⁊ in alio extinguũt/tãdiu q̃usq; bona eoꝝ de edib; exportant̃ ⁊ vẽdunt̃. Facit h̃ q̃r vno die in ꝯuijs absumere volũt vni⁹ hebdomade lucrũ. In p̃ncipio nimis aggrauãt suos ꝯductores (yre kundẽ). Putoꝙ ꝯductor latine sit (kund) theuthonice: artifex em̃ locat opa sua: is autẽ cui locat d̃r ꝯductor (ein kund) ⁊ alludit ꝯdet (kund) Itaq; suos ꝯductores p̃mitiuos aggrauãt/nimiã mercedẽ exposcẽtes: mox diuites fieri volẽtes: ⁊ instar musce famelice totũ sanguinẽ exugere: immo ĩstar aranee/in cuius telã musca forte fortuitu cadit/talẽ euiscerare nitit̃: q̃ nescius ad eã declinauit. Hic igit̃ facit/ne alij aduenĩãt/q̃s ꝯmonefacit ⁊ certiores reddit.

Tertia nola: p̃ximo nocere. Proximo inq̃z vicino eiusdẽ artis: p̃pt̃ cuius inuidiã suã mercẽ vilius exhibẽt q̃z valeat/dũmodo multã vẽdãt/ne alius suã vẽdere possit. Quo fit tñ vt in foueã cadit quã fecit: siq̃dẽ aliũ vult dãnificare ⁊ seip̃m dãnificat: ita vt illo in vrbe manẽte ip̃e eidẽ terga v̄tere ꝯpellat̃. Vide in spec. humane vite ca. xxiiij. autoritates scripture sacre: ⁊ si placz applica. Proxio deinde emptori: quẽ defraudat in reb; multis modis defraudãdo/sicut sepe nũero docui: rõne cui⁹ tenet̃ ad restitutõem. Hic dic ad placitũ de fraudib; artificiũ ⁊ de nimia exhibitõe merciũ: ita vt vltra dimidiũ etiã iusti p̃cij more Coloniẽsiũ exhibeãt. Proxio tãdẽ emptori in aĩa nitit̃ dãnũ ĩferre: dũ curiosa faciũt ⁊ nociua/inueniẽdo nouitates: sicut in calceis: quẽadmodũ late ⁊ pulchre deducit btũs Joãnes Chrysost. vbi supra.

1 Quarta nola est: deū in p̄ceptis ꝯtemnere. In mentiēdo/ꝑiurando
2 ꝯtra secūdum p̄ceptū. In festa frāgēdo/laborādo/missam nō audiē
3 do. In locis sacris mercādo ꝛc. Quāta stulticia nō ꝯfidere dño deo
de alimonia/si p̄cepta eius seruauerim⁹? Sunt q̄ dicere audēt impu-
dice/sꝫ nō impune: Nō possem me sustentari nisi mētirer: male agit̄ res
artificis ꝟitatē dicētis. Falleris plane: ꝛ deū blasphemas: non audis
q̄d d̄t: Primū q̄rite regnū dei ꝛ iusticiā ei⁹: ꝛ hec oīa ad. vo. Quid est
iusticia ei⁹? q̄d ē iusticia regni? Est p̄cepta dei seruare/nō mētiri/festa
seruare. Pascit deus bestias ꝛ volucres sine sollicitudine: ꝛ te sine mē-
dacio nō pascet/sꝫ cū mēdacio? Credis diuiti ꝛ potēti hoī si d̄t: ꝯfide i
me ꝛ te nō dimittā: p̄cipue si bon⁹ est: si dicta instrumētis firmet: ꝛ deo
oīpotēti/optimo ꝛ ditissimo nō credis/q̄ tibi ꝓmisit alimoniā: ꝛ lr̄is fir
mauit ꝑ euāgelistas suos ꝛ cācellarios. Qualis hec dei ꝯtumelia?

x Quinta nola est: opa sua nō ꝑficere/sꝫ oīa solū ad oculū ꝛ apparen
tiā facere. Jō curāt q̄ tales sunt/qualr̄ ꝛ q̄lia faciāt dummō plura faci
ant: iactāt se qꝛ fecerint tot calceoꝝ paria/tot caligas aut toraces: non
āt qualr̄ facta sint/ꝯtra dei sui creatoris morē. Esto ꝑfect⁹ sic̄ ꝛ ego ꝑ-
fect⁹ sum. Et dei ꝑfecta sunt opa: sic ꝛ tu ꝑfice opa tua. Uenit q̄dā ad
Apellē ꝛ ei picturā oñdit/quā festināt̄ tpe breui fecerat. Respondit ei
Apelles: Uideo qꝛ paꝝ studij apposuisti: miꝝ qꝛ in tātillo etiā tpe non
pl'es eiuscemodi q̄ꝫ feceris fecisti. Fateor oēs volūt vili emere/ꝫ oīa vi
lia fiūt ab opificib⁹.

Sexta nola est: in suo artificio nō ꝑseuerare. Debet q̄s ab initio ad
h̄ aptari artificiū ad qd̄ apt⁹ nat⁹ est. Nā qd̄ natura negat nemo felicit̄
audet: est aūt q̄s a natura aptior ad vnū q̄ꝫ alteꝝ. Sic sic em̄ natura
naturās dñs de⁹ iuxta suā sapiam oīa in ordine disposuit: vt huma/
nū genus sit q̄si vnū corpus mysticū/multa hñs ꝛ diuersa mēbra ad
diuersa officia q̄ deputent̄/s̄m deductōem Apl'i ꝛ Gersonis p̄ma in-
dustria de practica mystice ꝛ cāticordo: ꝛ b. Tho. ꝯtra Gen. Debet er-
go inq̄ꝫ aptari q̄libet huic officio ad qd̄ apt⁹ nat⁹ esse videt̄: q̄ꝫuis diffi
cile sit h̄ dijudicare ad qd̄ q̄sq̄ꝫ sit aptus. Uide vbi s̄. in p̄ma industria
y Gerso. Si em̄ ꝯriū fit/vt q̄s cogat̄ in sibi incongruū officiū: sepe fru
stra hoc fiet. Legit̄ apd̄ Strabonē/regi Egypti filiū natū esse: quem
nullo studio trahi posse ad artes liberales ferūt vel sciētificas/sꝫ incli-
nabat̄ natura ip̄a ad artē fabrilē: videbatq̄ꝫ libēter fabros: ꝛ ad eos cū
poterat declinabat. Jdq̄ꝫ rex ꝯspiciēs/de sapiētū ꝯsilio cū suo arbitrio
reliq̄t. Qui tā famosus in arte fabrili euasit: ꝛ tā egregia machina ꝛ fer
ramētoꝝ p̄sidia patri attulit/vt lōge plus ei ex illa arte q̄ꝫ ex militia ꝓ
fuerit. Nimiꝝ alij ad alia apti sunt/q̄s forte sua naturalis incliatio ad
alia inuitat: q̄ si magna tētāt/deficiāt necesse ē. Debꝫ ꝫ attēdere vnus-
q̄sq̄ꝫ in se/ad qd̄ meli⁹ natura inclinat̄. Uñ Ambro. Unusq̄sq̄ꝫ ingeniū
suū nouit: ideo ad id se applicet qd̄ sibi aptū videt̄. Et Cicero: Ad suā

cuiuſq; naturā ꝓſiliū eſt oē reuocādū. Et Sene. Male rñdēt coacta ingenia: reluctāte em̄ natura ⁊tus labor eſt. Hec ille. Juſſit ita (ni fallor) facere ꝑſal. cij. dū ait: Extibit bō ad opus ſuū ⁊ opatiōem ſuam. Suam inq̄t. i. ad quā aptus eſt: nā opatio exterior bois (ꝓte. iij. ti. viij c. i. ℔. ij.) ꝓt dici ſua/ ꝙ. ſ. ſibi ꝙuenit ꝓpter inclinatōem ⁊ aptitudinē naturalē ad illā. Delectatio ꝼm pbm pficit opⁿ: cū g̃ q̄s inclinat̄ ad vnū opus nō malū naturaliꝝ (cum natura delectabiliꝝ opet̄ applicādo ſe ad illud exercitiū) ꝙuenit ad pfectōem illⁱ artis. Sicut em̄ a natura habemⁿ inclinatōes ad ⁊tutes: vñ vnus magis ad vnā/ vt ad iuſtitiam: alius ad humilitatē/ alius ad miſeōiam/ magis q̄z ad alias: ꝓp̄ q̄ dicit Job. xxxj. Ab infantia creuit mecum miſeratio: ⁊ de vtero matris egreſſa eſt mecū. Et Sene. Semina in nobis ⁊tutū ſunt ſparſa: ſz exercitio nr̄o poſtea pficiunt̄. Sic etiā ꝼm Albertū magnū/ boies a natura dociles inclinant̄ ad ſcias varias ꝼm g̃latatē ꝯplexionū. Nā melācolici ad poeticas/ flegmatici ad morales/ ſanguinei ad naturales/ colerici ad mathematicas vel mechanicas. Ita ⁊ ad cetera opa mechanica ⁊ artes vnⁿ inclinat̄ magis ad vnā/ aliⁿ ad aliā: ⁊ naturali inſtinctu ⁊ diuina ꝓuidētia etiā diſponēte ad pulchritudinē vniuerſi ⁊ oſtēſionē ſue ſapie/ q̄ tātas ⁊ tā varias opatōes artificū inſpirauit mētib⁹ hominū. Exeat g̃ hō ad opatōem ſuā: ⁊ ego dixi in ſuo artificio. i. ad eaz artē quā iudicat ſibi magis ꝙuenire ⁊ placere: ⁊ in tali ſtudeat ꝓſeuerare. Oꝑtet em̄ in opib⁹ ⁊ artib⁹ inſtātiam hīe ⁊ ꝓſeuerātiam. Nā vt ℔t Anacletⁿ papa. In vnoq̄q artiū ope mater inuenit inſtātia. diſtin. lxxxij. nihil. Quēadmodū allegat Antb. ℔. iij. vbi ſ. Ita fieri hortat̄ ꝑſal. cū ait: Vſq; ad veſperā. i. vſq; ſero ꝓtinuādo/ nō paꝛ operando ⁊ ſubito dimittēdo. Vel vſq; ad veſperā. i. vite terminū. Hoc ē ꝓtra aliq̄s fatuos nr̄os inſtabiles/ q̄ oi die mutāt vnā artē: hodie coci/ cras lanij: hodie barbitōſores/ cras mercatores: ſil'es filio incōſtātie/ de q̄ ſ. audiuiſtis. xij. J. Quē cū pater eⁱ poſuiſſet ad opa diuerſe artis/ ſubito attediebat̄ cū vnā inchoabat demū oēs renuēs. Interrogante patre q̄d facere vellet: rñdit ſe velle fieri aſinū vt ſaluam ferret. Nō g̃ ſic inſatuari optz/ ſz ꝓſeuerare ⁊ diligēter vſq; ad finē pficere. Siq̄dē cū aliq̄s in opib⁹ alicuⁱ licite artis bñ viuēdo ꝓſeuerat vſq; ad veſperaz. i. finē: tūc facto ſero. i. vita deficiēte ℔t dñs: Voca oparios/ ⁊ da eis mercedē. ſ. gl'e. Matth̄. xx.

Septima nola. opa ſua nō debite ſignare. Signū debitū quo q̄ſq; debet opa ſuu ſignare/ eſt intentio recta: niſi em̄ h̄ ſigno ſignatū fuerit/ opus ſuū bonū nō eſt. Si oculus tuus fuerit nequam. i. intētio/ totuz corpus tenebroſum erit. Teſtis eſt Ambroſiⁿ. Intentio tua operi tuo nomen imponit: ſi enim mala fuerit intentio/ vtiq; opus malum erit. Eſt igit̄ intentio bona ſignaculū boni operis. Et quali inquis intentione bona opera mea ſignabo? Reſpondeo q̄ duplici: ſicut videmus

cantrifusores stanneas suas signare scutellas/signo cōi ciuitatis.s.⁊ si
gno suo ꝓprio:sic dupliei intentōe signa opa tua:⁊ in oī exercitio artis
j habeas rectā intentōem/vt ꝓpter deū fiat. Hic ē finis remotus ⁊ vlti
mus:ꝑm illud Apl'i.j.Coꝝ.x.Omnia q̄ facitis in ꝟbo vel ope/in glo
riam dei facite. Declara ex Tho.ij.sniaꝝ/⁊ alijs.⁊ quomodo nō reqra
tur semꝑ actualiter/sed ꝟtualiter hec intentio. Hoc est cōmune signū
ciuitatis dei:nisi em̄ hoc signo signatū sit opus/vtiqꝫ meritoriū non
erit vite eterne:etiā si de gn̄e bonū esset ⁊ moraliter:q̄ꝫ nis non desint q̄
etiā dicūt id bonū nō esse:vt Grego.de Arimino. Dicūt em̄ hāc cirū
stātiam vltimi finis necessariā esse nedū ad esse meritoriū/sꝫ etiā ad eē
⁊ bonū moral'r. Intētio/vt ꝓpter aliqd̄ rōnabile fiat:debet em̄ finis ꝓ
B pinquus opatōis esse aliqd rōnabile/vt subuētio sue necessitatis vel ꝓ
ximoꝝ:ꝑm illud Ephe.iiij.Operet̄ manibꝫ suis vt habeat vnde tribu
at necessitatē patienti. Cū em̄ oīa agāt ꝓpt̄ finē:hō q̄ facit opꝰ agricul
ture/lanificij/artis fabrilis/⁊ hmōi:finis ꝓpinquus intētus ē fructus
seu lucꝝ.⁊ recte ait Chr̄s Lu.x.⁊ Apl's.j.Tim̄.v.Dignus ē operari
us mercede sua. Finis mercedis sue debet esse/vt ex ea possit se ⁊ ali
os gubernare ⁊ ꝓuidere ꝑm statū suū. Finis sustentatōis sui ⁊ suoruꝫ
debet esse/vt possint viuere ꝟtuose. Finis ꝟtuose viuēdi ē ꝯsecutio gl'e
vt em̄ d̄t Augu.sup Joā. Ad h̄ debet q̄sqꝫ bn̄ viuere/vt detur ei semꝑ
bn̄ viuere. Et sic de p̄mo ad vltimū debet homo exire ad opus suum
ad gl'am dei. Hec Antho. Tu adde/vt finiat̄ in amore amicitie dei:ꝑꝫ
q̄ deducūt moderni doc. Gabriel/Dinckelspühel ⁊ alij:quēadmoduꝫ
⁊ alibi creberrime deduxi. Sic vt ponas tres fines subordinatos.s.vi
uere meritorie h̄ ꝑ grām/alibi ꝑ gl'am:vt fiat volūtas dei in te eterna
liter. Sic docet dn̄s Jesus signare opa tua: Primū q̄rite regnum dei
⁊c̄. Sic Paulus vt dictū ē: Om̄ia in gl'am dei facite. Sic sic scti mar
tyres illi marmoꝝ cesores/q̄ appellant̄ q̄ttuor coronati:q̄ꝝ festū cele
brat̄.viij.Nouēb.Claudiꝰ/Nicostratꝰ/Simphorianus atqꝫ Castoriꝰ
suā artem muniebāt signo crucis:in noīe Jesu opabant̄:q̄ fiebat q̄ et
optime operarent̄. Sup q̄ Simplicius gētilis eiusdē artis admirās
C ait:Adiuro vos ꝑ deū solē/vt q̄s iste sit deus dicatis mihi:in cuiꝰ no
mine vos tam bn̄ operamini. Cunqꝫ eos cognouisset in nomine Jesu
opari/⁊ esse chr̄ianos:ex eoꝝ hortatōnibꝫ baptizatꝰ ē a Cirillo/in no
mine patris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Sic sic ⁊ tu o artifex opare oīa opa in
noīe dn̄i:nō tm̄ ꝯsidera q̄d facias/sꝫ q̄ faciēdo tēdas:vt ait b.Bern̄:
Sed ais:si sic agēdū esset ⁊ deus p̄ oculis habendus/nunq̄ꝫ mihi gau
dium essꝫ huiꝰ seculi/sed semꝑ tristitia:nunq̄ꝫ beata societas. Ueꝝ q̄dē
sed postea tristitia tua tꝑalis in eternū gaudiū ꝯuertet̄:vt d̄t dn̄s in
euāgelio. Hic tp̄s pariēdi vt mulier/cū tristitia ⁊ luctu salubri operā
do:alibi cū gaudio merces recipiēda. Beati q̄ lugēt:qm̄ ipi ꝯsolabun
tur. Non hic patria/sed exiliū:non hic ciues/sed peregrini. A delitijs

igit̃ gaudijs ⁊ societatib⁹ hui⁹ mũdi abstinẽdũ: alibi ciues sctõꝝ ⁊ domestici dei/nõ h̃. Audi Petꝝ in epl'a ꝯformiter ad Chr̃m in euãgelio loquẽtẽ ⁊ exhortãtẽ: Obsecro vos tãq̃ aduenas ⁊ ꝑegrinos ⁊c̃. Serui subditi estote. Ecce hec oĩa (q̃q̃ oẽs/ꝑcipue tñ artifices ⁊ plebeios) respiciũt seruos. Nõ sim⁹ igit̃ fatui/sꝫ sapiẽtes: q̃tenus hic ꝑ humilia opa mereamur alibi in eternũ exaltari. Rogemus dñm.

Dñica.iij.post octauas Pasche. Seruatij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Quadragesima octaua turba stultoꝝ est: seductoꝝ (Uerfier narrẽ) Uia mõstrata est duplex. Una ad dextrã ad celũ: arcta in ꝑncipio/in fine lata: qua Chr̃s gregẽ suũ minat. Alia ad sinistrã/oĩno ꝯtraria: q̃ minat diabol⁹ suos/adiuuãte eũ mũdo ⁊ carne ⁊ mala ꝯsuetudine: ⁊ eũtiũ multitudo sil'r in cã est: vt nuꝑ deductũ ẽ. Sũt itaq̃ q̃ nõ suis pctis ꝯtẽti/ẽt alios seducũt ꝑ viã hãc: ꝑ mali exẽpli exhibitõem ⁊ scãdala q̃ ꝑbẽt. Qui. vij. nol' dinoscũt̃. D

Prima nola est: ex intentõe ⁊ ꝓposito seducere ad mortale: instrumẽta diaboli/q̃b⁹ vtit̃ tanq̃ incẽdiarijs Chr̃i inimici. Nimiꝝ Chr̃s ad viam eternã a pctis ducit: illi de via iusticie ad pctã inducũt/grauissimi pctõres. Placꝫ deo sacrificiũ aĩaꝝ/qđ ei afferũt zelosi: ecõtrario igit̃ q̃ seducũt aĩas/g̃uissimis penis punient̃: expediret plane ei q̃ talis est ꝙ mola asinaria ⁊c̃. Et q̃ sunt tales: ipi sunt q̃ ꝑuulos ꝑ luxuriam seducũt: docet eos se mastupare/fornicari ⁊ ceteras pudẽdas abominationes/q̃s in eternũ nõ ꝯfiteret̃. O q̃ grãde delictũ (q̃s dñs tã diligenter ꝯplex⁹ ẽ dicẽs: taliũ ẽ regnũ celoꝝ) seducere ⁊ corrũꝑe. Sũt scđo illi q̃ ꝑstãt occasionẽ peccãdi passionat̃: eos iducẽtes sciẽter ad irã/blasphemias/ebrietates/vina salsantes/aut fortiori vino diluẽtes. Sic q̃ feminas ꝓnas ad ꝯcupiscẽtiã ꝟbis alliciũt aut moribꝫ/q̃ al's de se solũ eẽnt venialia: ꝑ intẽtõem aũt malã efficiunt̃ eis mortalia. Tertio illi dñi q̃ fatuos naturales inducũt ad act⁹ de gñe suo pctã mortalia existẽtes .s. fornicatõem/blasphemias/dãna ꝓximoꝝ notabilia: q̃uis em̃ fatui illi mortal'r nõ peccẽt: illos tñ q̃ eos inducũt ad exercitia talium actuum puto peccare.

Scđa nola: ex intentõne ⁊ ꝓposito siue aduertẽter aliquẽ seducere ad veniale. Si q̃s inducit aliũ ꝑ pctm̃ veniale ad peccãdum venial'r/peccat venial'r: sicut ꝑ ꝟbũ iocosum aliũ q̃s mouet ad sil'e dicẽdũ vel risũ vel letitiã ineptã siue irrõnabilẽ. Si ãt ꝑ tale qđ de gñe suo eẽt veniale/puta ꝑ ꝟbũ iocosũ/intẽderet ꝓximũ a tristicia releuare: aut alio sil'i bono fine: nõ iam seduceret/sꝫ poti⁹ reduceret: aut in via dei fortificaret. Sicut fecisse legit̃ b. Bern. faciẽs cespitare frẽm quẽdã: vt dicit Bonauẽ. in. ij. sniaꝝ. sꝫ ⁊ aliqñ h̃ est act⁹ eutrapelie. Si aũt ꝑ mortale q̃s vult aliũ inducere ad veniale/sicut faciũt q̃ ꝑ detractõnes aut alia E

verba turpia que sunt peccata mortalia/conantur homines ad risum inducere:talis vtiqz fatuus est pctor mortalis.

Tertio nola:nō ex intentōe pstare scādalū/tm pctm mortale publice facere. Sunt q nō peccāt ideo vt alios seducāt/sz solū qr volūt satisfacere sue voluptati:nō curātes q alij inde scādalizanť/t occasionē capiunt inde cadēdi in via mor:qles sunt oēs publice peccātes/t exēpla malū pstātes. Ve mūdo a scādalis:necē est vt scādala eueniāt. Et qs status ē liber hac nola? Plane nullus/spūaliū t seculariū/subditor t platorz. Accipe in primis subditos. Nōne vnus alteri ē occasio peccandi? t nō aliter qz vnus leprosus decem sanos inficit se inuicē perimūt: vnus ab alio exemplū capit:h talia facit t hec:t cur nō ego? Pomum vnū putridū decē inficit:t vn9 aliū incēdit ad negtias. Accipe t intuere deinde economos/patresfamilias/parētes:dissoluti sunt/impij i ¿deum/impudici:t sic deriuāt ad filios t filias t familiā. Sz inqs? vbis corripio. Esto tūc bñ qdē/sz multo melius si facto corripueris. Nūqz ad sibilū vel aculeū intantū discit iuuēcus arare/qntū si boui ?iunge ret simul trahēti. Sic docuit Jesus faciēdo/nō solum dicēdo. qz efficax sit exemplo docere/oñdit Aristo. in. x. Ethi. t cām reddit. Docet t illud factū abbatis/de q in summa pdicātiū in vbo Exemplū. vñ t q dam ex seqntib9 sumpsi:ex ppria aūt inuentōne q nō sunt notata suis autorib9. Sed pge ad politicos:t vide quēadmodū hac nola sint notati in vtroqz statu/spūali t seculari. Nōne pncipes sunt causa vel occasio seductōis orbis vniuersi p sua mala exēpla? Jpi vt oues puie seqntes seducūt:ipi par ill9 putridus t columna cui incūbunt subditi:qua fracta/oēs ei innitētes labunť. Et qualr ings agemus? Doc:vt eis carenus imitaris qtenus ipi deo. Jubet sibi h pacto inniti robusta illa ecce columna Paulus: Imitatorez mei estote sicut t ego Christi. Et Jesus in euāgelio hodie voluit etiā vt apli sibi inniterent fm humanitatē:q?pe q ait: Nisi ego abiero/paracle9 nō veniet. Itaqz t tu platos imitare inqntū ipi Chm:illic igiť fixa sint corda nostra. Et cui ?parabo platos t subditos nostre misere tēpestatis? Rusticis de qb9 narraťt recitaťt in spe.morali/pte.iij.li.iij.dist.xvij.ar.ix.ibi/scdo vitādū. Homo qdā volēs arborē inclinare multos socios aggregauit:q ascēdēs in arborē summitatē arboris appēndens/depēdit in ea deorsum trabēdo:scōs vo manib9 appēdit pedes pmi/terti9 scdi/t qrt9 tertij/t sic de alijs. Cū aūt primus pondere grauatus screare vellet in man9/ anulse sunt ab arbore:t sic ipe t oēs alij pariter ceciderūt. Arbor est crux Chi.i. vita crucifixa. h ē vita chiana bona t honesta. Principalis rusticus est platus/q debet vitā hāc in apice appēndere:debēt cm esse pfecti:t(vff den tolden der volkōmenheit) debet vitā banc manu opis appēndere:sicqz in eo pendere dñt subditi cū sequētes t sibi inherentes. Sz qd? Arbor hui9 vite alta est/t graue pondus subditor.

Deponit igit̄ stultus p̄latus manus opis/bonā vitā relinq̄ns/q̄rens q̄ sua sunt ꝯsolatōes/expuēs in manus:q̄ fit vt oīs ꝓpl's subditus a vita bona cadat. Ut de cancro dictū est supius:q̄ retrocedēs gradiebat̄ exemplo senioris cācri ip̄m rep̄hendētis. Vide Grūtsch.xxv.N.ꝛ.O.et erit aptū ꝓposito. Ve mūdo a p̄latis ꝛ rectoribꝫ negligētibꝫ ꝛ mala exēpla p̄bentibꝫ:multo satiꝰ essꝫ(si Chrysost.credit̄)nullos h̄c p̄latos q̄ꝫ tales duces seducētes. Quāto maiores sunt/tāto ꝑiculosiores:instar vmbraꝝ magnaꝝ arboꝝ nucū/q̄ oīa reddūt sterilia vt nihil fructificēt. Sic nimiꝝ tales p̄lati nō sinūt subditos aliq̄d boni ꝑficere:sꝫ oīa inficiūt/instar camini nō purgati. Sic coquus arte sua ꝑitus/habeat cibos optimos:ꝓfecto nihil boni coquet/si caminꝰ fuerit fuliginosus ꝛ stillās in patellas ꝛ ollas. Sic de camino p̄latoꝝ fuliginant̄ oīa q̄ ꝑ subditos bonos vel minores p̄latos ꝓ reformatōe moꝝ attētant̄. Vos aūt o frēs eos nolite imitari:nolite facere s̄m eoꝝ facta/sed v̄ba q̄ ex euangelio recitant. Si s̄m exempla viuere vultis/s̄m meliora viuatis. Femina curiosa optimū speculū intuet̄:ꝛ scriptor optimū exemplar eligit/ꝛ pictor imaginē pulchriorē:ꝛ nos itidem facimus.sunt exemplaria Chr̄s ꝛ apl̄i ꝛ multi sanctoꝝ oīs gn̄is/sexus ꝛ status

Quarta nola:sine intentōe seducēdi ꝛ sine actu malo spēm mali p̄tendere. Sūt q̄ nō faciūt publica mala:sed tn̄ spēꝫ mali nō vitāt/nō curantes de h̄ an q̄s inde scādalizet̄. Dic ex Antho.ꝑte.ij.ti.vij.ca.iiij.§.iiij.ibi:Scādalum occasional'r. Dic qd̄ visum fuerit ꝯgruere ex eodē. Adde. Plane alijs p̄bes scādalū:nō em̄ credūt te ꝯtinētē/cū tenes ꝑsonaꝫ suspectā. Si em̄ carnes porcinas nō māducas/vt q̄d pēdet lardū in celamine? Paulus iubet abstinere in idolio a specie mali:Sed ais: Sctūs Vitaliꝰ nō curauit abstinere se a specie mali:sicut patꝫ in vitaspa.qꝛ publice intrauit ꝓstibulū/q̄ꝫuis bona intētōe ꝛ caste:vt vicꝫ ꝯuerteret eas a mala vita ad bonā. Nō repperi sup̄ h̄ rn̄dētem. Mihi aūt videt̄ saluo iudicio meliꝰ sentientiū:q̄ faciebat h̄ spēali instinctu spūssctī:ꝛ sciebat qꝛ bn̄ faciebat. Nō tn̄ in h̄ seq̄ndus/sꝫ admirādꝰ. Talia em̄ p̄uilegia nō sunt trahēda in ꝯseq̄ntiā:sicut in alijs factis sctōꝝ patꝝ d̄r:cū grauissima ꝛ arduissima exercitia habuerint. Si nō placꝫ hec rn̄sio/queras aliam.

Quinta nola est:bona superogatōis siue nō necessaria ad salutē indiscrete exercere. Sunt aliq̄n̄ simplices/q̄ dum vidēt fieri opa superogatōis:qualia sunt introitus religionis/ieiunia/elemosyne/ꝛ sil'ia:inde scādalizant̄ ex ignorātia vel passione. Et tūc abstinēdū est talibꝫ ad tp̄s q̄usqꝫ informant̄ sufficiēter. Et q̄ h̄ nō faceret/sꝫ vellet eos nō curare/fatue ageret. Quia dicūt scti/q̄ salua triplici v̄itate debet q̄s obmittere ꝓpter vitādū scādalū oīa nō necessaria ad salutē. Et dico non necessaria:qꝛ illa q̄ p̄cepta sunt nō oꝑtet dimittere. Hoc est ꝯtra eos q̄ dicūt se mentiri debere ꝓpter scandalū vitandalū/aut peierare(Man̄

muos etwan liegen vmb frydens willē) Nō est verꝝ h̄. Pōt em̄ aliquā do ꝟitas taceri: nunq̄ꝫ tñ dz ꝯmiti mēdaciū ꝑ pace faciēda. Q, si post informatōem adhuc vellet scādalizari: tūc ꝯtemnēdū est scādalū: qꝛ iā
J nō pusilloꝝ/sꝫ phariseoꝝ eēt: sicut fecit dñs: Sinite eos ꝛc̄.

Sexta nola est: correptōes ꝛ punitōes indiscrete infligere. Tantundem valꝫ punitio pctōꝝ/q̄ntū valꝫ ad cohibitōem pctōꝝ. Vbi g̊ h̄ finis ꝯseq̄ nō possꝫ/sꝫ potiꝰ ꝯ̄riū: ꝛ inde scādalizent̄ ꝛ ad peiꝰ ruerēt/cessandū ē. Qui g̊ nō aduerteret illud ꝛ vellet punire/ꝑ hūc actū p̄staret occasionē ruine. Silr̄ correctio fraterna tātundē valet q̄ntū ex h̄ emēdat̄ frater: si em̄ scandalizat̄/cessandū ē: nisi redūdaret h̄ in ꝑiculū cōitatis. Silr̄ doctrina ꝟitatis intercipiēda ē cū nocet: q̄ꝫuis falsitas nō sit p̄dicāda. Vide hec in Rosel. ꝛ ad placitū deducito: vel in Angeli: Ego nō habui tp̄s deducēdi: nimis em̄ obruebar materia. Et forsitā suffecisset solū ea dixisse q̄ in tribꝫ p̄mis nolis tacta sunt. Nesciebā tñ si posthac offerret se in aliꝭs nolis materia hec: igit̄ eā hic posui.

Septima nola: tꝑalia indiscreta retinere/vel repetere cum scādalo. Sunt duplicia tꝑalia. Quedā ꝯmissa: ꝛ illa nō sunt dimittēda ꝓpt̄ scādalū alioꝝ. Sicut b. Tho. Cantuarien. nō dimisit q̄n repeteret res ecclesie: q̄ꝫuis inde seq̄ret̄ scādalū regis Anglie. Verꝝ si tyrānꝰ aliq̄s teneret aliq̄ bona ecc̄e ꝛc̄. Dic ex Anth. vbi s̄. §. vj. circa finē. ꝛ ē notabilis
K additio/quā alibi legisse me nō memini. Sūt alia bona tꝑalia q̄ nostra sunt/ꝛ q̄ꝝ nos dñi sumꝰ: illa debemꝰ dimittere ꝓpter scādalū ortū ex ignorātia/aut infirmitate/vel alit̄ sedandū scandalū: nō aūt ꝓpt̄ scādalū ortū ex malitia. Et ꝓpter bonū cōe facere debemꝰ: ꝛ ꝓpt̄ bonū rapiētiū/ne maneāt in pctis: ꝛ ꝓpter bonū repetētiū/vt ꝯsolent̄: s̄m Antis. quē vide li. iij. ꝛ Antho. vbi p̄us. Possent poni alie adhuc nole ꝑ totali materie euacuatōe. s. de sacr̄alibꝫ ꝛ sacramētis: vt ponit Anth. §. vij Itē de biblia mea alteri p̄standa/si eā peteret: ex Antis. ꝛ Angelica. §. iij. ꝟbo/scandalū. Itē simile ex Rosella.

Dominica quarta. xx. Maij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium.

Quadragesimanona turba stultoꝝ est voluptuosoꝝ (Lust
q narrē) Qui voluptates q̄rūt in h̄ seculo carnales ꝓhibitas.
Tot nolis hi cognoscunt̄/q̄t sunt ea in q̄bꝫ voluptatē q̄rūt.
Nos ad pñs ꝯtenti erimus duodecim nolis.

Prima est: voluptatē q̄rere in actibꝫ venereis/in adulterio/fornicatōe/aut aliꝭs gñibꝫ luxurie. De stulticia hoꝝ multa multotiens dicta sunt: q̄ ita stulti sunt vt eis h̄ nomē p̄ aliꝭs pctōribꝫ appropatū sit. Thamar dixit fratri suo: Noli facere hāc stulticiā. Et cū vir ꝯtrectare vult feminā renuentē ait: Stulte q̄d facis (narr was machstu)

Scd̄a nola est: voluptatē q̄rere in tactu pudēdoꝝ suoꝝ aut alioꝝ/

osculis/amplexibꝫ ꝛc. Si q̄s necessario se aut aliū in talibꝫ ꝯtingit mē
bris nō ꝓpter voluptatē/pctm̄ nō est:secꝰ si ex libidine.

Tertia nola est:se ꝯtingere in mēbris nō gn̄atiōi deputatis. Sūt q̄
in suauitate tactus pectoris sui aut pulpaꝝ ꝛc. delectant̄:turpe h̄ est ꝛ
puerile:nō tn̄ mortale/dummō infra hos limitos stat̄:veꝝ bn̄ faciunt
induti camisia dormientes.

Quarta nola:delectatōem q̄rere in suauitate vestiū. Rep̄hendit̄ di L
ues:qꝛ sindone indutus erat ad cutē. Et Joānes laudat̄ de pilis ca-
meloꝝ. Nociuū est adolescētibꝫ mollibꝫ indui:sic q̄ in domibꝫ regū sūt.

Quinta nola:delectari in suauitate lectoꝝ. Ue q̄ lasciuitis in lectis
eburneis. Si necitate.s.ꝓpt̄ seniū/infirmitatē aut ꝯsuetudinē vtit̄ q̄s
lecto suaui/pctm̄ nō est:sed si ꝓpter solā delectatōem/pctm̄ est.

Sexta nola:delectari in suauitate vnguētoꝝ. Unguētis smigmati
bus vtebat̄ Susanna:ꝛ Magdalena vnxit pedes Jesu. Hec ex deuo
tōe ꝛ amore:illa ex necessitate ꝓpt̄ refrigeratōnem suā s m morē patrie:
ideo irrep̄hensibil'r. Ceteꝝ dū hec necessitas trāsit in libidinē/fit pctm̄
quēadmodū ꝛ in alijs bonis in q̄bꝫ abusus fieri solet.

Septima nola:delectari in suauitate balneoꝝ. De h̄ sicut de vnguē
to dicimꝰ. Nā ꝛ sctūs Joā. euāgelista legit̄ balneatꝰ:ꝛ b. Grego. in de-
cretis legit̄ rn̄disse:qꝛ balneari ex libidine sp̄ pctm̄ est/etiā feriatis die-
bus:necessitate āt licet/etiā festis. Respiciūt hec septē sensū tactus.

Octaua nola:delectari in cibo. Jp̄i sunt q̄ nō ꝓpt̄ necessitatē sustēta
tōis sui corpis māducāt/sꝫ sola delectatōe moti. Hi qn̄qꝫ venial'r/qn̄-
q̄ꝫ mortal'r peccāt:vt sepe dictū est.

Nona nola:delectari in potu. Jp̄i sunt bibuli ꝛ ebriosi/vino indul-
gentes iugit̄. Hoc eoꝝ gaudiū q̄ canūt/ad haustus eq̄les se mutuo in
uitātes:hec ē ip̄oꝝ felicitas. Hec duo respiciūt sensum gustus.

Decima nola ē:delectari in visu feminaꝝ/etiā prateꝝ/choreaꝝ/the M
atroꝝ/hastiludioꝝ ꝛ sil'ium/solū ad delectandū:h̄ nō vlteriꝰ ad alium
bonū finē referēdo/sed ibi sistēdo vt delectent̄.

Undecima nola est:delectari in auditu instrumētoꝝ musicaliū/i la
sciuo cātu feminaꝝ aut suijpsius:in locutōe alioꝝ de alienis malis/sic
detractoꝝ:aut de ꝓprijs bonis/vt adulatoꝝ:est hec auditus delecta-
tio prima.

Duodecima nola:delectari in odoribꝫ suauibꝫ. Si ꝓpt̄ refrigeratio
nē cordis q̄s vtit̄ ambra/aut ꝓpt̄ depellēdos fetores/aut aliū finē lici-
tū/pctm̄ nō est. Si aūt ex lasciuia ꝛ sola voluptate/ pctm̄ est:nō em̄ te
mere dn̄s ꝯminat̄ p ꝓpham:Erit ꝓ suaui odore fetor. ꝛ vna pena infer
nalis ē fetor sulphuris. Ecce nole.xij.siue modi voluptatē q̄rēdi q̄bꝫ
dinosci pn̄t fatui huiꝰ turbe ꝛ voluptuosoꝝ:q̄ꝝ oīm fatuitatē si ad ple
nū exponere deberē/necessariū mihi foret tp̄s nō vniꝰ hore/sed mēsis.
Sꝫ in gn̄e ex his poterit eoꝝ fatuitas estimari/q̄ voluptatibꝫ carnali-

j bus hoc tpe gratie ingulgēt. Q, neqz loc⁹ neqz tp̄us ꝯgruit. Nonne
stult⁹ merito reputabit̄/q̄ in exilio voluptates q̄rit? Et ecce nos sum⁹
exules filij Eue in hac lachrymaꝝ valle ꝯstituti/eiecti de paradyso: nō
2 plane vt h̄ aliū paradisum nobis facerem⁹. Est h̄ tp̄s pnie ⁊ luct⁹.
Uniuersum tp̄s pnie (ait b. Bern.) vigilia q̄dā ē solennitatis magne ⁊
3 eterni sabbati qd̄ p̄stolamur: vigilia nō est tp̄s delitiaꝝ/sed festū. Grā-
dis demū stulticia/ꝓpt̄ voluptatē breuē ꝑdere ꝑpetuā: ꝓpt̄ delectatōez
tp̄alē incurrere penā eternā: ꝓpt̄ carnalē negligere sp̄ualē: ꝓpt̄ impurā
⁊ mixtā posthabere purā. Si credit̄ Boetio: Dulcedo felicitatis hūa-
ne multis amaritudinib⁹ resp̄sa est. Non sic sp̄ualis delectatio: siquidē
non habet amaritudinē ꝯuersatio illius. Quantas amaritudines se-
4 cum afferāt voluptates/nouerint hi q̄ eis indulgēt. Horrēda res ⁊
misera (nescio si miserāda) ꝙ hac carnali voluptate nedū ꝯtēptibilio-
res/sz etiā q̄ maiores sunt inuoluti videant̄. O vir cur īdulges his pu
erilib⁹ reb⁹? q̄nta indignitas/q̄nta irrisio/si vir pēdeat ad vbera femine
vt sugat? Et ecce sil̄ia facis. Lac est carnalis voluptas/qd̄ ē cib⁹ pue-
roꝝ. Nō decet o vir in etate virili vel senili a mamillis lac sugere/p̄ci-
pue eos q̄ sapiam ꝓfitent̄: vt pulchre deducit Guilh. Parrhisi. in tra-
cta. de tribulatōib⁹ ⁊ patiētia. Hoc lacte soporat⁹ iacet clauo ꝑcussus
Zizara a Jahel: h̄ ⁊ Sardanapalus inebriatus fuerat: q̄ inter feminas
veste feminea indut⁹/purpurā nebat: vt Justin. d̄t li. j. sui epitomatis.
O q̄z malū finē recepit ip̄e/qual'r ⁊ oēs q̄ seducunt̄ voluptate. Et q̄-
lē q̄so? talē q̄lē sapiēs describit Prou. vij. ⁊ figura in specu. rep̄sentat.
Mulier ornatu meretriceo p̄ꝑata ad decipiēdas aīas irretiuit eum
multis sermonib⁹: statim eam seq̄t̄ q̄si bos duct⁹ ad victimā/⁊ q̄si agn⁹
O lasciuiēs ⁊ ignorās: velut si auis festinet ad laq̄um: ⁊ nescit ꝙ de ꝑicu
5 lo aīe illi⁹ agit̄. Uis adhuc fatuitatē voluptuosoꝝ audire? Redigūt se
(q̄ tales sunt) in grauē ⁊ dirā seruitutē/cū liberi esse possent. In serui-
tutē inq̄z: q̄ ꝑpe ꝙ q̄nqz iugis asp̄is p̄mit̄ ⁊ iniugat⁹ est/q̄nqz. s. sensuū/
q̄b⁹ trahit̄. Nā obedire cogit̄ eis ad nutū/ꝓpt̄ malā ꝯsuetudinē: ⁊ tn̄ nū
q̄z satis fit eis q̄ntūcunqz obseq̄t̄. Oculus em̄ nunq̄z satiat̄ visu/neqz
auris auditu. Eccēs. j. ⁊ Hiero. Voluptas habita famā nō sacietatem
6 parit. Noli adhuc o miser fatue seduci voluptate: inspice sil'es tui fa-
tuos/⁊ q̄d eis voluptate euenerit. Eua voluptate tracta/ sibi ⁊ nobis
mortē intulit. Et Salomon qz nō ꝓhibuit cor suū q̄n om̄i voluptate
A frueret̄/ideo infatuat⁹ ē. iij. Re. iij. Aspice dignitatē tuā: cogita q̄a
hō es/qz chr̄ian⁹: nō ḡ carnalib⁹ voluptatib⁹ vt bestia/sz rōnabilib⁹ vt
hō intēde. Si chr̄iaus es/Chr̄m imitare: nō te seducet: decipi nō potu
it/qz sapia eterna: nō decipiet/qz bon⁹ est. Hic elegit qd̄ carni molesti⁹
est: id ḡ meli⁹/id vtili⁹/id magis eligēdū. Et q̄sq̄s aliud docet vel sua-
det/ab eo tanq̄z a seductore cauēdū ē: ait Bern. Audi igit̄ btm̄ Pau-
lū ad id hortātē. Nō estis filij tenebraꝝ/sz filij dei ⁊c. vt lucis igit̄ filij

ambulate:nō in comesatōnibꝫ ⁊ ebrietatibꝫ/nō impudicitijs ⁊ eubilibꝫ.
Ecce qūo a voluptatibꝫ dehortat̄. Carnis curā ne feceritis in deside-
rijs. Cū igit̄ Paulꝰ sic hortat̄ ⁊ Chr̄s dn̄s/tātaqꝫ mala fatuis volu- P
ptatū amatoribꝫ:merito hāc fatuitatē excutere debemꝰ/⁊ voluptates
huius mūdi sp̄ spnere:q̄tenus euadamꝰ penas/ ⁊ gaudia ꝯsequamur
eterna. Ad q̄ p̄ducat nos pater.

Feria.v.festum ascensionis dn̄i.xxiiij.C.aij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs.j. Euangelium gestoꝝ.

Quinquagesima turba stultoꝝ ē:secreta ꝓpria reuelantium.
Jp̄i sunt q̄ indiscrete ⁊ imprudēter sua secreta alijs patefa-
ciūt. Et dinoscunt̄ nolis septē/s̄m septē modos q̄bꝫ ꝯtingit
indiscrete secreta ꝓpria pādere. Prima ē secreta pādere nō
potētibꝫ tacere:scd̄a tentatōes inexp̄tis reuelare:tertia aduersitates de
tegere:q̄rta de gratijs se iactare:q̄nta pctā ꝯfessori illegitimo ꝯfiteri:se
xta sub sigillo secreti vel ꝯfessionis secreta ꝯmittere:septīa īdifferētia
passiꝫ p̄ silētij fractōeꝫ depromere. Primā solā ī p̄ñtiaꝝ exponā:reliq̄s
āt sex sabbato hora.iij.pꝰ prādiū ad penitētes(si deꝰ voluerit)deducā.

Prima igit̄ nola est:secreta pādere nō potētibꝫ tacere:quales p̄ci-
pue dn̄r cesse femine:⁊ similes ei q̄ dixit apud comicū: Plenꝰ rimaruꝫ
sum:totū effluit. Erat de numero hoꝝ fatuoꝝ Sanson:vn̄ ⁊ grauem
vite sue iacturā passus fuit. Legimꝰ em̄ Judicū.xvj.q̄ cū eēt robustis-
simꝰ ita vt leonē dilacerasset:⁊ hostes sui Philistijm cū vincere non
possent:accesserūt ad Dalilā mulierē quā diligebat Sāson:⁊ loquuti
sūt ei q̄tenꝰ eū traderet:qd̄ ⁊ fecit. Nā excogitabat vias q̄bꝫ eū induxit
vt sibi reuelaret in q̄ sua fortitudo ꝯsisteret/dicēs:Dic mihi obsecro ī
q̄ sit tua maxīa fortitudo:⁊ q̄d sit q̄ ligatꝰ erūpere neq̄as. Dic historiā
vsqꝫ ad finē capl̄i. Ecce q̄nta miseria sequuta ē incautā secreti reuela
tōem. Si rn̄disset ei quēadmodū dn̄s discipulis inq̄rētibꝫ secreta: Nō Q
ē vestꝝ nosse tp̄a vel momēta ⁊c̄.nō perijssꝫ. Ecce qūo Sanson ille/q̄ꝛ
secreta sua reuelauit femine/in maximas peruenit miserias. Et plane
multi ei inueniunt̄ hodie sil̄es:q̄ vxoribꝫ suis ea patefaciūt impruden
ter q̄ apd̄ se retinere deberēt. Sed vt nedū vxoratis/sꝫ ⁊ oībꝫ ꝓsit reci
tatio huiꝰ historie ꝓ doctrina morali:attēdite q̄s sit h̄ Sanson s̄m tro
pologiā. Jp̄e est chr̄ianus/spūs nazareus:q̄ꝛ in noīe Jesu nazareni d̄o
dicatus a baptismate:fortis p̄ grām ⁊ vtutes:fortis p̄ libeꝝ arbitriuꝫ
qd̄ cogi nō p̄t:fortis in capillis/in donis gratuitis ⁊ naturalibꝫ. Dali-
la ē caro vel sensualitas:interp̄tat̄ em̄ situla:⁊ p̄ sensualitatē sicut p̄ si-
tulam aqua voluptatum haurit̄. Apud grecos situla d̄r cadus s̄m ali
quos:⁊ situla a sitiendo dicta/q̄ sitientibꝫ ꝯueniat.sensualitas aūt sp̄
sitit ⁊ hiat ad voluptatū aquas: vn̄ ⁊ p̄ zelpham est significata/que in
terp̄tat̄ os hians. Philistei/diaboli inimici hoīs vocati ad gl̄iam:cū

ideo inuidēt: quē qꝛ decipe nō possunt/nec excecare nisi ꝑ carnē ⁊ sensualitatē/nō ad mulierē decurrūt vt hoī blandiat̄. Caro igit̄ q̄rēs decipe spm̄ ꝯsilio demonioꝝ: ꝑmo ligat eum neruiceis funibꝫ/ h̄ ē spm̄ trahit ad carnis delicias. Itē ligat scdo nouis funibꝫ ꝑ mūdanas excellētias/q̄ ꝑcant̄ in canopo ⁊ filo torto: suꝑbi em̄ eleuant̄ vt canapus. Tertio litio innectit ⁊ clauo crines cogitationū in terrena/dum facit spm̄ ad illa tꝑalia affectōe placabil'r inclinari. Sed q̄d: oīa hec rūpit spūs: qꝛ adhuc v̄tutes ⁊ grām habet: nōdum abrasi septē crines siue septē capilli: ideo fortitudine sua nōdum est ꝑuatus: qꝛ nōdum ē pcti tanta ꝯplacētia ꝙ in illis indurēt̄ vel ad opus inducat̄: d̄t: Funes pctōꝝ cōplexi sunt me: legē tuā nō sum oblitus/ꝑ ꝯsensum. s. in delectatōnes illas ⁊ cogitatōes. Ceteꝝ nō q̄escit sensualitas/sꝫ iugit̄ infestat spm̄: caro em̄ aduersat̄ spūi ⁊ spūs carni. Itaqꝫ tādē aliqñ vincit̄ spūs/⁊ inclinat se ꝑ ꝯsensum suꝑ genua dalile sensualitatis/ꝯsentiēs in delectatōeꝫ vel opus. Obdormitat sic miser Sanson suꝑ hec Dalile genua: salutē suā. s. negligēdo ⁊ sensualitati ꝯsentiēdo caputqꝫ inclinādo. Unū genu Dalile est delectatio in cogitatōe act⁹ carnalis: aliud genu ē act⁹ carnalis. Miser Sanson aliqñ recūbit suꝑ vtrūqꝫ genu/ꝯsentiēdo in delectatōem ⁊ actū: aliqñ solū suꝑ genu ꝑmū/sed sinistꝝ Dalile: qñ. s. ⁊ si nō ꝯsentiat in actū ꝑficiēdū/ꝯsentit tñ in delectatōem: ⁊ sic sil'r perit ꝑꝫ multos doc. cōiter loq̄ntes/b. Tho. ⁊c̄. Hec duo genua sūt ad q̄ deflectūt se miseri pctōres h̄ die festo: q̄ (vt vulgo dici solꝫ) exeunt ad agias Ruꝑti (ruprechs ow) ⁊ (schilcken) aut alia loca virētia: ⁊ illic māducāt de ꝑnis porcinis (schweinen hāmen) h̄ die festo ascēsionis: nō putātes qꝛ rite celebrauissent festū ascēsionis ꝑtermissa hac crapula ⁊ libidinosa voluptate. Recūbētes etiā ad literā suꝑ crura feminaꝝ in graminibus ⁊ capita sinibꝫ iserētes. Et ꝓculdubio nō alit̄ q̄ꝫ Sansoni eis eueniet. Scitis qꝛ sine aceto nō comedunt̄ tales pedes ⁊ crura porcoꝝ: ⁊ hec voluptas ⁊ inclinatio nō sine aceto penaꝝ ⁊ amaritudinū trāsit: q̄ pctm̄ illd̄ sequūt̄. Audi q̄d accidit Sansoni: postq̄ꝫ obdormierat radebat̄/vinciebat̄/incarcerabat̄/⁊ molere cogebat̄. Plane mox post ꝯsensuꝫ in pctm̄ a diabolo tōsore hō radit̄: qꝛ gr̄a spoliat̄ debilisqꝫ efficit̄/nō potēs resistere. Capit̄ ⁊ ligat̄ culpe vinculo: ⁊ in vtroqꝫ oculo excecat̄: dextro. s. nō ꝯsiderando q̄ntū amisit: sinistro q̄ntū ꝯmisit. Carceri mācipat̄ male ꝯsuetudis: ⁊ seruituti diaboli subiugat̄: q̄ eum molere facit dum instar rote de pctō in pctm̄ voluit̄/⁊ malū remissum freq̄nter iterat̄. Hec ex Grūtsch. xxviij. G. Aliq̄ addidi vt vides: q̄dā immutaui. Si placꝫ vide moralitatē Lyre in lr̄ali expositōe/⁊ sil'r in morali expositōe: ⁊ Robertū: vñ q̄ sequunt̄ elicui. Uidisti ne q̄ꝫ acerbū sit acetū/cū q̄ ꝑne porcine ille comedunt̄? Sensit hui⁹ aceti (puto) amaritudineꝫ q̄ d̄t: Iuueni mulierē morte amariorē. Utiqꝫ: qꝛ mors aīaꝫ a corpe/mulier aīam a deo sēꝑat. Si qñ ḡ sentis te inclinari ad genua dalile ⁊ dor

mitare/clama: Illumina oculos meos o dñe/ne vnq̃ obdormiam in morte:ne qñ dicat inimic⁹ me⁹ diabol⁹ philiste⁹/p̃ualui aduersus eũ. Sũt tñ q̃s sic deceptos cũ Sansone dñs misericordit̃ tãdẽ respicit ꝑ suã grãm/vt eis p̃stinã restituat fortitudinẽ grãꝝ ⁊ v̄tutũ:immo vt fortiores resurgãt ⁊ ꝑ gl̃a dei zelãt/sic̃ Sanson:vt Lyra d̃t. Et irruat in eos spũs:vt moti zelo facto ꝯtra vitia ⁊ inimicos philisteos demones feruẽti⁹ pugnẽt/etiã vsq̃ ad internitõem vitioꝝ oĩm:sicq̃ ꝑseuerẽt vsq̃ ad mortẽ:in mortificatõeq̃ vitioꝝ moriãt̃ felici morte in dño deo sꝑ bñdicto. Ad quã mortẽ felicẽ ⁊c̃.

Sabbato.xxvi.Maij.Altera Urbani.

Ad penitentes in ꝓfesto dedicatõis/hora tertia.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j.

Vrma q̃nquagesima stultoꝝ appellata est festo p̃cedẽti/reuelantiũ secreta:⁊ ꝙ illi dinoscant̃ ꝑ septẽ nolas. T

Prima est reuelare secreta his q̃ nihil celare nouerunt/sic̃ femis. De q̃ꝝ numero fuit Sanson deo ꝯsecrat⁹ nazare⁹:vn sibi graues aduersitates euenerũt:q̃ rasus/excecat⁹ ⁊c̃. Qd̃ vtiq̃ religioso sil̃r accidit:q̃ maxime deo dicat⁹ est/vt Lyra in sua moralitate deducit:quẽ vide. Sz trãseo/q̃ diffusi⁹ deductũ est nudiusterti⁹ gñal̃r de oĩ chr̃iano. Sz placuit iteꝝ h̃ recẽsere ꝓpter ꝯtinuatõnem seq̃ntiũ nolaꝝ/q̃s me h̃ deducere ⁊ q̃tere spopondi.

Scd̃a igit̃ nola est:tentatões insolitas inexptis reuelare. Sũt q̃ insolitis ⁊ grauib⁹ tẽtatõib⁹ vexant̃:puta cogitatõnib⁹ blasphemie ꝯtra puritatẽ btissime v̄ginis/ꝯtra sacr̃m eucharistie:desperatõib⁹ ꝯtra fidẽ/hesitãdo in fide catholica/ꝯtra spem desperãdo de dei miscd̃ia/contra charitatẽ:in spũ blasphemie ꝯtra deũ ⁊ sctõs/ꝯtra charitatẽ sui sibimet inijciẽdo man⁹ ⁊ se perimere:ꝯtra charitatẽ ꝓximi supioris.s.et prudẽtioris/in ꝑplexitate q̃rulose ꝯscie medicinale ꝯsiliũ nõ admittẽs Ex fratre Dauid. Et taliũ absq̃ numero grauissime vtiq̃ tentatõnes etiã bonis ⁊ iustis accidẽtes. Illas q̃dã ex eis reuelãt inexptis q̃s ꝯsulũt:q̃ fit vt grauia dãna inde sentiãt. Qui ꝓpe tales q̃ inexpti sunt/faciũt eis ꝯsciam sup mortali vbi nullũ est/sz aliqñ magnũ meritũ:⁊ sic inducũt eos in desperatõem/⁊ impediũt ne ꝓgrediant̃ in via mãdatorũ dei. Talis fatu⁹ fuit is de q̃ legim⁹ in collatõib⁹ patꝝ coll̃.ij.ca.xiij. U

Nõ ḡ tales ꝯsulẽdi sunt/sz prudẽtes/scti ⁊ expti:⁊ tũc ꝯsequũt̃ ꝯsilia sana. Tales expti suadẽt ⁊ docẽt eos p̃mo/ꝙ nõ dñt timere tales tẽtatões:q̃ magis ad meritũ ꝓficiẽt patienti q̃ ad detrimentũ. Scd̃o cõsulũt eis ꝙ patiẽter tolerare dñt/sic̃ si sathanas aliquẽ visibil̃r vel sensibil̃r tribularet. Tertio ꝯsulũt eis ꝙ eas curare nõ dñt/nec rõcinãdo eis resistere:q̃ ex h̃ magꝫ q̃si ꝯfricati inflãmarẽt̃:sz ꝙ ad alia tractãda se hõ ꝯuertat:q̃b⁹ abstract⁹ a se/obliuiscat̃ passionis sue:sic̃ corꝑali pas ⁊

sione laborās si hz q̄ occupat⁹ obliuiscat̄ sui/leni⁹ interiz torq̄t̄. Quar
to vt oīonib⁹ suis ⁊ alioꝝ bonoꝝ hoīm remediū diuine miscdie iplo-
ret. Talis exptus erat (q̄ talia ꝯsilia dabat) ille pater eremita/q̄ reuoca
bat iuuenē quē p̄us dictus pater in desp̄atōem duxerat. de q̄ vide vbi
3 s̄. in coll'. patꝝ. Tu g̊ fac sile: ⁊ accepto ꝯsilio q̄escas ⁊ acq̄escas: ⁊ fac
etiā ꝯtra tuā opinionē/quā ad sniam talis ꝯsilij deponas: h̄ tibi meri-
toriū/sicut d̄t Gerson. Qd̄ nisi feceris/peccas ꝑ sup̄biā: q̄ tuā opinio-
nē singulis p̄fers/⁊ nemini vis credere: sed ⁊ nunq̄z habebis pacē/sem
ꝑ tristis/oīb⁹ in ꝯgregatōe onerosus. Igit̄ tecū dn̄s nō habitabit: qꝛ fa
ctus est in pace loc⁹ eius.

X Tertia nola est: tribulatōes ⁊ aduersitates cū q̄relis freq̄nter patefa
cere: aut ad ꝯsolatōes alias carnales recurrere/q̄tenus extrudāt tribu
latōes ⁊ eas alleuiēt. Hoc dico notant̄: qꝛ siq̄s patefacit suas tribula-
tōes ꝓpt̄ ꝯsiliū hūdū/quō vicz se in eis h̄re debeat: h̄ nō est vitup̄abile:
sz ea intētōe/q̄ten⁹ se a tribulatōe excutiat/siue exoneret ⁊ minuat: h̄ vi
det̄ imp̄fectōis ⁊ ex amore suijpsi⁹ ꝓcedere/⁊ exq̄rere q̄ sua sunt. Nō sic
nō sic dn̄s Jesus passus est/sz pure ⁊ sine ꝯsolatōe aliq̄: vn̄ ait: De⁹ de
us meus vt q̄d dereliq̄sti me. s. a ꝯsolatōe. Nā etsi essz ꝯp̄hensor s̄m por
tionē sup̄iorē rōnis: nō tn̄ ꝑmisit redūdare h̄ gaudiū in inferiores vi-
res/sz sumpsit sine ꝯsolatōe: vt doc. dicūt: sicqz sua tribulatio erat pu-
ra. Hūc imitare frat̄: sta q̄etus: ꝑmitte ingrassari tribulatōnem: neqz
mox declines ad q̄rendū ꝯsolatōem talē in reb⁹ exterioribꝫ mūdanis/
ꝑ reuelatōem/vel aliā ꝯsolatōem carnalē: crede mihi: frustra putas te
sic tribulatōem a te abigēdā: abibit q̄dē/sz nō diu manet quin redeat.
Canis osse pigui abact⁹ mox redit: ⁊ mēdic⁹ frusto panis aut denario
sibi p̄stito/crastino vtiqz redibit ad eādē domū: de negatōne poti⁹ dis-
suescit venire. Et tu osse pingui carnalis ꝯsolatōis tediū nō extrudes
y qꝛ mox redibit ⁊ acri⁹. Est breuis hec ꝯsolatio/mox euanescit: ⁊ ad
aliam cogeris declinare ⁊ q̄rere: q̄ habita/iteꝝ ad aliā/q̄ sil'r euanet: g̊
iteꝝ ad aliā: sicqz vno die/immo tp̄e vite tue/ad nihil aliud vacas q̄z
currere post ꝯsolatiūculas tuas. Sicut fatuell⁹ puer post papiliones
ꝟmiculos volātes/pictos/in crebra gaudij ⁊ tristicie vicissitudine/q̄ iā
hūc app̄hēdit ⁊ gaudet: q̄ dū auolat tristat̄/⁊ aliū inseqūt̄: sicqz tota die
fatigat̄ ad vesperā vsqz: in q̄ tn̄ nihil tenet: sz vacuū se repit: ꝙ si etiam
aliq̄d de ꝟmiculo haberet/q̄z uis picto in alis/tn̄ sterc⁹ est ⁊ ꝟmis. Pa
pilio pict⁹ ꝯsolatiūcula est carnalis placita: puer est q̄ q̄rit reuelare tri
sticias suas ꝑ tales ꝯsolatiūculas: h̄ tota die ad literā aliqn̄ vsqz ad ve-
sperā q̄rit extra se ꝯsolatōes: iam (si in seculo est) currēs ad hāc vicinā/
deīde ad aliā: nūc ad materterā/iā ad hortū: nūc ad ludū/ad societatē
ad balneas/ad conuiuia/ad vestes pulchras/ad anulos/choreas/fora/
theatra ⁊c̄. venat̄ papiliones: ⁊ tādē ad vesperā redit: ⁊ nihil eoꝝ q̄ ve-
nat⁹ est retinet; vtinā nō vsqz ad vesperā vite/ad mortē scz. Si in mona

sterio(o dñe deꝰ meꝰ)q̄ris simil'r ꝯsolatiũculas tota die in liguriẽdo ⁊
garrulãdo:sicq; fit tãdẽ ꝯsuetudo/deinde necessitas/deinde ꝓ lege ha
bet̄:vt in Socco ser.viij.L.M.Noli q̄rere extra te ꝯsolatõnes/⁊ aq̄s
refrigeratoꝝ a fontibꝫ extraneis/qñ potius in te scaturiat fons ꝯsola-
tõis:ip̄e est gaudiũ ꝯscie:qđ scatet ex arena aurea ꝟtutũ ⁊ bonoꝝ actu
um.Secura ꝯscia q̄si iuge ꝯuiuiũ ⁊c̄.O dñe da nobis hanc aquã vt
nõ sitiã:et iteꝝ aquã haurire cogar ꝯsolationũ extraneaꝝ/nõ extinguẽ
tiũ sitim:qño hũc fontẽ fodiã?O btũs hõ q̄ hũc fontẽ habet in domo. Z
Felix monasteriũ qđ hũc hꝫ fontẽ/vñ oẽs sorores bibũt.Fontẽ hũc fo
dere oꝑtet in ꝓprio corde:eijce oẽm terram de corde tuo/rastro ferreo
mortificatõis tue:q̄cq̄d terrenũ eijce:oẽ in p̄mis qđ suꝑiectum est fun
do tue ꝯditõis p̄meue(dẽ geschuttetẽ grund/das geschüttete ertrich)
eijce:deinde etiã in cognatã terrã porrige rastꝝ.Sic em̄ solẽt fontium
fossores facere:nã p̄mo suꝑiorẽ terrã effodiũt:q̄ ẽ q̄si suꝑflua ex testis
⁊ fragmẽtis tegulaꝝ/lateꝝ/ollaꝝ:illo eiecto/cũ venerint ad ꝓfundiora
etiã de terra substãtiali aliq̄ntulũ eijciũt/tãdiu q̄usq; ꝑuenerint ad la-
pidiosa(kyſ)tũc erũpit aqua lucida ⁊c̄.Edissere nobis parabolã hãc?
Hec est ꝑabola.Vis ꝯsolatõez verã/ꝑpetuã h̄re/tanq̄; aquã refrigera
tiuã in domo cordis tui:oẽs motꝰ malos ⁊ terrenos extrude:effode ꝑ
resistentiã indesinentẽ sed ⁊ vitia acq̄sita ꝑ malã ꝯsuetudinẽ:hec om̄ia
sunt q̄si aduẽtitia ⁊ ꝓpria volũtate adiecta:hec fossio ⁊ eiectio nõ sine
grãdi labore ꝑficit̄:h̄ sentiũt incipiẽtes:q̄ facto oꝑtꝫ etiã porrigere ra-
strũ mortificatõis in naturalia ipa:sꝫ discrete valde vt suꝓprimat̄:non
vt suffocet̄.Jebuseus nolis velis in te habitabit:subiugari p̄t:extrudi
nõ p̄t ⁊c̄.Hoc est se mortificare.Sic docuit b.Paulꝰ/sic Chr̄s.Audi
Paulũ Coll'.iij.Mortificate mẽbra vestra q̄ sunt suꝑ terrã/fornicati A
onẽ/immũdiciã/libidinẽ/ꝯcupiscẽtiã malã ⁊ auariciã/irã/indignatio-
nem/malitiã/blasphemiã/turpẽ sermonẽ de ore vestro.Nolite menti-
ri iuicẽ ⁊c.Nota/suꝑ terrã.Ecce fragmẽta q̄ iacẽt suꝑ terrã.Fragmẽ
ta.xj.hec ⁊ sil'ia p̄mũ oꝑtet eijcere:h̄ fit/resistẽdo talibꝫ vitijs siue vitio
rum passionibꝫ:declara s̄m ordinẽ ex glosa.h̄ ẽ qđ Chr̄s:Nisi granuꝫ
frumẽti mortuũ fuerit ⁊c̄.Hoc facto/vltra fodẽdũ est ꝑ bonos actus
ꝟtutũ/bonas puta meditatões:⁊ ꝯtinuũ ⁊ iuge exercitiũ:q̄bꝫ ad interi
ora tua poteris ꝑuenire/⁊ terrã cordis tui ꝑfodere:ibi tãdẽ erũpet cla
rissimus fons ꝯsolationũ.Dñe deus meꝰ/da nobis fortitudinẽ ⁊ aim
hec attẽtãdi/nos vincẽdi.Facile dictu/difficile(q̄ pigri sumꝰ ⁊ stulti)
factu.Hoc fonte habito/sollicitudo paradisus est:illo non habito aut
nõ intento/carcer ⁊ infernus est.Sic fodere iubet aquã hãc sapie salu
taris is q̄ dixit:Si q̄si theusauꝝ effoderis eam ⁊c̄.plane melior est ac
q̄sitio eius auri ⁊ argẽti p̄mi ⁊ purissimi.

Quarta nola est:gratias singulares iactanter patefacere.Sunt
quedam sentimenta/consolationes/visiones/paces in credendo ⁊c̄.

que dñs donat. Et sunt gr̄e gratis date: ⁊ eas aliqñ largit̄ aliq̄bꝫ/q̄ fa
tue eas ⁊ indiscrete alijs manifestāt. Dico notāter/indiscrete: q̄ aliquā
do talia pñt reuelari alijs prudēter ⁊ discrete: puta q̄tenꝰ ꝯsiliū super
his habeāt/quēadmodū se in talibꝫ debeāt tenere/q̄lē fidē adhibere:
deide vt aliū cui reuelāt/ad ꝯtemptū mūdi ⁊ desideriū bonoꝝ celestiū
alliciāt: aut tādem vt Ezechias in gr̄aꝝ actōem dicāt: Scis qūo am-
B bulauerim corā te in v̄itate ⁊c̄. His intētōibꝫ ceteris circūstātijs debi
tis obseruatis nō ē illicitū: secꝰ si factū fuerit ex loq̄citate/ex inanis gl'e
appetitu aut alterius vanitatis ⁊c̄. Plane stultū est h̄ facere/⁊ sic se ia
ctare vel apud se gl'ari de talibꝫ donis: cū nō sint signa infallibilia gr̄e
gratū faciētis: immo aliqñ mox dānādis dari pñt: sic̄ de poll. Gerson
d̄t. Opari s̄m legē dei sollicite/hoc est verius signū. Quātū in his pro
feceris/tātūdem te putato in spū ꝓfecisse: ⁊ ꝓfectū hūc noli metiri ex
sentimētis ⁊ trāq̄llitate: vt Gerson d̄t sup Mag̃t. Psal. Mādasti iu
sticiā testimonia tua/⁊ v̄itatē tuā nimis. Justicia ⁊ v̄itas/hec sunt v̄a
testimonia gr̄e dei: vt deducit frater Dauid in li. de ꝓfectu: quē vide
iiij. ꝓfectu. Noli ḡ te inde iactare/⁊ ꝯfidere in sentimētis ꝯsolationū: ca
ue potius/ne ideo etiā hac ꝯsolatōe p̄ueris ꝓpter tuā vanitatē. Solitū
est vt ouū qđ peperit galline gaxanti auferat̄: qđ si tacuissꝫ/minime fu
isset ablatū. Noli ḡ infatuari/ne nola hac insigniaris. Possꝫ h̄ vel añ
p̄cedētē poni vna nola/cōes iusticias patefacere: ꝯtra illud dñi: Atten
dite ne iusticiā vestrā faciatis corā hoibꝫ ⁊c̄. Et dici quēadmodū p̄la-
tis ⁊ ꝑfectꝫ liceret/nō aūt imꝑfectis: ⁊ fatuitates vanitatis gl'e recēseri.

Quinta nola est: passim reuelare secreta cordis indifferētia ꝑ scilicꝫ
loq̄citatē ⁊ silētij iugē fractōem. Est nimiꝝ stulticie magne signū loq̄-
C citas ⁊ multiloq̄um. Siq̄dē signū sapie est pauca loq̄ ⁊ silere: igit̄ e re-
gione signū stulticie est. Pytagore discipuli iussi sunt tenere silētiū/et
añ q̄nquenniū nihil interrogare: q̄tenꝰ interim discerēt in silētio/quē-
admodū sapiēter postea dicere possent. ⁊ Job: Utinā taceretis ⁊ sapi
entes videremini. Aq̄ ꝓfunde sub lilētio sunt aut fluūt: tenues aūt cū
stridore ⁊ sonitu ꝑ lapides dilabunt̄. Et sapiētes ꝓfundi cordis raro
audiunt̄/silēt: fatui aūt instar torrētis aut fluuij tenuis iugiter sonāt.
Aqua ꝓfunda (ait Salomon) v̄ba ex ore sapiētis viri. Prouer. xiiij.
⁊ Esa. viij. Aque siloe currūt cū silētio. Mercatores pauꝑes merces
suas in vāno circūferētes/magnos faciūt clamores: non sic diuites.
Vide in Holk. Et catulꝰ degener magis latrat: ⁊ vesica plena pisis fa
cit minorē sonitū/q̄ꝫ q̄ tria in se habet dūtaxat. Est itaqꝫ silētiū signuꝫ
sapie. Adde q̄ scđo est custos ꝯscie: q̄re fatuū est ip̄um amouere. Cla
uis q̄ claudit̄ cista ꝯscie hñs thesauꝝ v̄tutū: q̄ si apta fuerit/ꝑdit̄. ex
Holkot. Thesaurus desiderabilis req̄escit in ore sapiētis: ait sapiēs.
Fac igit̄ vt sis parcus in v̄bis/sicut auarus in nūmis. Dic ex fratre
Dauid ꝓfectu. v. Est murꝰ ciuitatis aīe silētiū: post quē tuta ē ꝯscia/

al's in piculo. Prouer.xxv. Sicut vrbs patens ⁊ absq; muroꝝ ambi- D
tu: sic vir q̄ nō p̄t in loq̄ndo cohibere spm̄ suum. Grego. Que muꝝ si
lentij nō habet/patz inimici iaculis ciuitas mētis. Esa.xxx. In silētio
⁊ spe erit fortitudo vestra. Est silentiū opculū cordis: q̄ manēte mūdū
manet: ⁊ q̄ intus sunt bona nō euanēt. Al's ecōtra. Dicit̄ numeri.xix.
Vas qd̄ nō habuerit opculū vel ligaturā desup/immūdū erit. Vas il
lud cor vel os ē humanū: qd̄ si nō habuerit opculū aut ligaturam/erit
immūdū: qꝛ v̄mes incidūt ⁊ defedāt: ⁊ si q̄d boni inest euanet. Et qui
v̄mes incidūt ⁊ q̄ bona euanēt? Audi v̄mes septē/septē gn̄a illicitoruz
v̄boꝝ: iactātie/mēdacia/turpiloq̄a/maledicta/scurrilia/detractōes/oci
osa. Declara hec singula: ⁊ sunt s̄m ordinē Saligia vt ptz ꝯsideranti:
qꝛ iactātie v̄ba ex supbia ꝓcedūt: mēdacia frequēter ex auaricia/in ne
gociatoribꝫ ⁊c. Declara qūo fatui sum⁹ iactātes nos. Habes v̄mes q̄
immūdāt vas sine opculo. Vis enumerē tibi q̄d p̄ciosi liq̄ris vel aro-
matici euanescit: ⁊ q̄d v̄tutis euaporet? Plane si q̄d deuotōis int⁹ ha-
bet vel occulte v̄tutis/euaporat citi⁹ ⁊ infrigidat̄ ⁊ euanescit. Experi-
ri possum⁹/ꝙ qn̄ post ꝯpunctōis gr̄am ad v̄ba ociosa defluim⁹: mox
⁊ sapor minuit̄ ⁊ feruor extinguit̄: ⁊ intelligentia obscurat̄: ⁊ mētis in
deū intentio dissipat̄: ⁊ cor a bono qd̄ p̄us habuerat euacuat̄. Ex Da-
uid ꝓfe.v. Est tādē silētiū frenū insolētie. Solent agrarij eq̄ dimitti si
ne freno: ceteꝝ p̄ciosi ⁊ nobiles eq̄ infrenāt̄. Sic mūdani dimittūt̄ sine
freno silētij/passiz loquūt̄: nō sic eq̄ nobiles religiosi ⁊ deuoti: īfrenāt os
suū silētio/ne in v̄ba piculosa aut indiscreta ꝓrumpant. Ecc̄i.xxviij.
Verbis tuis facito staterā/⁊ frenos ori tuo rectos. Est dn̄s siue gr̄a E
sessor talis aīe sctē. Itē Jaco.iij. Eq̄s frena immittimus. Gaudete so
rores/qꝛ nō sicut agrarij dimittemini sine frenis silētij: nō inde miseri-
cordes sz feliciores estis/ꝙ retinemini ne defluatis. Gaudete: opculuz
habetis cordis vestri/ne tot venenosi v̄mes incidāt: iactātie/mēdacia/
turpiloq̄a/detractōes/scurrilitates/maledicta ⁊ ociosa: neq; euaporet
vestra deuotio ⁊ feruor ⁊ intētio. Gaudete qꝛ post muꝝ silētij sedetis
tuti: p̄ter quē al's essetis in magno piculo. Agite igit̄ deo gr̄as/q̄ vos
posuit in hūc statū. Rogemus.

Dn̄ica infra octauas ascēsionis.xxvij. Maij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

Quinquagesima p̄ma turba stultoꝝ est: ꝯtrahentiū matrimo
niū praua intentōe (Ee narren) Hi picti sunt in speculo ve
stro cū asino cui nitunt̄ ꝓpt̄ aruinā. Sz ais: Et q̄s est debi
tus finis ꝓpt̄ quē q̄s dz ꝯtrahere? Dicūt doctores ꝙ duo
sunt. Primus est gn̄atio ꝓlis. Hic est p̄mus ⁊ p̄ncipalis ꝓpter quem
institutū est matrimoniū in paradiso. Nam d̄r ibidē in Genesi: Erunt
duo in carne vna.s.generāda. Et p⁹ diluuiū ait dn̄s: Crescite ⁊ multi

plicamini: vt allegat Petrus de Pa. quẽ vide. Qui h̄ fine ducit vxorẽ vt gignat pueros ad cultũ dei/ mereť. Secũdus finis siue causa est/ vitatio fornicatõis. Propter hanc institutũ est matrimoniũ post pctm̄. Inde Apl's: Vnusq̄sq; ꝓpter fornicatõnem vitãdã suã vxorẽ habeat.

F Coꝝ: vij. Qui h̄ fine ducit vxorẽ/ nõ peccat: p̄cipue si nõ est aptus generatõi: al's sec⁹/ s̄m Pe. de Pa. vt diceť. Qui p̄ter has duas cãs ducit vxorẽ/ dignus ẽ nota nolaꝝ/ ⁊ inter fatuos ꝯputãdus: ⁊ saltẽ venialiter peccãs/ aliqñ mortal'r: ⁊ conto ei (vt fatuo) pediculi freq̄nter in fine decerpunť. Et q̄ sunt inq̄s nole q̄b⁹ dinosci pñt hi fatui? (Ee narren) Tot nole q̄t male intentões ꝯtrahẽdi. Enumerem⁹ aliquas.

Prima nola: ꝯtrahere matrimoniũ ꝓpter gñatõem ꝓlis: nõ tñ educande ad cultũ dei/ sed mũdi: vt habeat aliquẽ sui noĩs heredẽ ⁊ posteritatem propaget.

Scd̄a nola est: ꝯtrahere matrimoniũ ꝓpter vitatõem fornicatõis/ ⁊ tñ aptũ esse ad generãdũ: s̄m Pe. de Pa. veniale est. Vide eũdem.

Tertia nola est: ꝯtrahere matrimoniũ ꝓpter diuitias p̄ncipal'r.

Quarta nola: ꝯtrahere ꝓpť delicias/ voluptatẽ/ pulchritudinẽ ⁊c̄.

Quinta: ꝓpť gl'am/ nobilitatẽ. Sexta: ꝓpter pacem.

G Septima: ꝯtrahere ꝓpter patrẽ ex timore parentũ. Est de h̄ spẽalis q̄stio in Bonauẽtura vel Petro de Palude.

Octaua nola: ꝯtrahere ꝓpter solatiũ: vt Dauid Abisai v̄ginẽ duxit vt Pe. de Pa. d̄t. Vel pone hunc modum ad iustos fines p̄cedẽtes: sicq; tres ponanť: sicut facit discipul⁹: ⁊ habebis solum septẽ nolas. Hec deduc/ ⁊ pone ex doc. qñ sint mortalia aut venialia/ vt clare ⁊ tute dicere possis. Qñ hec pctã sint mortalia aut venialia/ ad pñs ꝓpter occupatões nõ determino: sed postea deo dãte. Hoc aũt scio/ q̄r regu-

i lariter oẽs sunt stulti. Quid em̄ stulti⁹ q̄ꝫ iustũ ⁊ legitimũ finẽ omittere? ⁊ p̄ter aut etiã ꝯtra finẽ a deo intẽtum ⁊ institutũ ꝯtrahere? Non ẽ miꝝ si nõ sequunť pueri/ eo ꝙ nõ est miꝝ si nõ dať merces operanti

z aliter q̄ꝫ iussus est: vt in summa p̄dicãtiũ dictõe/ m̄rimoniũ. Raro seq̄tur bon⁹ finis tã malũ p̄ncipiũ. dist. vj. miramur. Queris diuitias: ⁊ porco ꝓpť aruinã te subijcis: seq̄ť quotidiana exprobratio/ dñatio/ odium/ q̄tidianũ tormẽtũ. Queris delicias/ pulchritudinẽ: illa euanescente odiũ seq̄ť: euanet ãt statim senio aut morbo. Sed etsi manet pulchritudo: nihilomin⁹ si aliã pulchriorẽ viderit/ hãc p̄ te diliget. Sed ⁊ Asmodeus talib⁹ p̄ncipať q̄ delicias q̄runt. Vide in Tobia. Queris gl'am de nobilitate vxoris: ideo eã ducis: aut femina nubit nobili. Et

H q̄d inde? Mutať in ꝯtrariã qualitatẽ: vnde enim putas nobilitatem acq̄ri/ inde adipisceris ignominiã: despect⁹ a nobilib⁹/ despiciẽs plebeios: sic neutrius ꝑtis medius eris: vt vesp̄tilio inter aues ⁊ bestias oĩbus odit⁹. Quid dicã? difficile ẽ admodũ q̄ nubũt viris aut q̄ ducunt vxores/ tutos esse ab anxietatib⁹ ⁊ tristitijs: vt multo facilius sit ꝓrsus

manere absolutū a ꝯiugio. Audi o vir: si duxeris feminā fecundā: ⁊ fe
cerit tibi numerosam ꝓlem: si diues fuerit/peribit aīa tua: qꝛ ad ꝓuidē
dum eis nimis niteris ꝑ iniusta media. Exēplū de eo q̄ rep̄hensus a fi
lio/ꝙ bona sua pauꝑibꝫ erogaret: digitū suū igni iussit imponere ad
moram vnius Aue maria: qđ non ferēs filius: ad q̄d ait digitū ꝯbure
rem? Cui pater: Nec ego ꝓ te flāmis aduri purgatorijs debeo: pauꝑi-
bus bona mea subtrahēdo/vt abūdantior euadas. Si pauꝑ es/⁊ mul
tos pueros habes/modicū āt panis: ꝑua voluptas. Si sterilē duxerꝭ
ē tristicia de carētia ꝓlis: q̄ꝫuis h̄ facilius sit tolerare. Si pulchrā du-
cis/ab alijs appetit̄ oībꝫ: qđ aūt ab oībꝫ appetit̄/vix custodit̄. Si turpē
moleste eā feres quā nullus appetit. Inde Theophrast⁹ q̄ sapiēti cuiqꝫ
vxorē ducere dissuasit: Difficile est inq̄t custodire qđ pl'es amāt: mole-
stū ē possidere qđ habere vel amare dedignat̄. Si diuitē: habebis vt
dixi q̄tidianā tortricē/dn̄am ⁊ exprobratricē. Si pauperē/hāc difficī-
le est nutrire. Duc q̄lemcūqꝫ/habebis eā ꝯdicētem. Hic em̄ mos femi
naꝝ ē vt sꝑ ꝯrient̄: vt ait Hiero. in regula ad Eustochiū. Imitant̄ su
am originē: q̄ꝓpe qꝛ ex curua costa facte sunt/ideo ꝯtradicūt ⁊ recur-
uāt se ad oīa. Inde q̄dā q̄siuit vxorē ꝑditā ꝯtra fluuiū: ⁊ alius q̄dam
ꝓhibuit vxorē ne ascēderet ꝑticā putridā: qđ nō obseruās/sꝫ ꝯtra veni
ens/fregit crus. Audite ⁊ vos femine. Si maritū duxeris qualemcū J
qꝫ eū effigies: qꝛ si infortunat⁹ ⁊ incōgruus ori tuo/ē ꝑpetuū tormētū.
Si ꝯgruit ⁊ fortunat⁹/pulcher/morat⁹ ⁊c. eris sꝑ in timore/ne ꝑdas
eum morte. Inde q̄dā vidua noluit nubere: Eia (inq̄t) si bonū nacta
fuero virꝝ sil'em ꝑori/superit tristicia ⁊ timor de obitu ei⁹: si malū acq̄-
siero/male habebo: g̊ nō nubā. Quid multa? q̄licuiqꝫ nupseris viro/sci
to qꝛ in ore dētem lupi inuenies. Est ꝓuerbiū theutonicū (Es ward
nye keyn man/er het ein wolffs zan) Et q̄d igit̄ agemus o frēs? q̄d fa-
ciet miser ꝯiugatus? Si hec dixisses ꝑusq̄ꝫ matrimoniū ꝯtraxissem: se
ro nimis ꝯmonefacis: q̄d agemus? in vinculis sum⁹: vxores habem⁹:
Hoc fac qđ iubet Apl's. j. Coꝝ. vij. Hec vtiqꝫ dico vobis: qm̄ tp̄s bre
ue ē: reliquū ē vt q̄ h̄nt vxores sint tanq̄ꝫ non habentes. Hoc ē ꝯsiliū
sanū: aliud sanius dari nō p̄t. Et q̄d est inq̄s habere vxorē/⁊ tanq̄ꝫ nō
habere? Hoc est s̄m Augu. in glo. q̄ hec tria facit. Primo q̄ h̄ns vxo-
rē reddit ⁊ nō exigit debitū. Scđo q̄ ꝓpter infirmitatē ꝓpriā ducit vxo
rē: plāgēs poti⁹ qꝛ sine vxore esse nō potuit/q̄ꝫ gaudēsꝙ duxit. Tertio
⁊ maxime q̄ pari ꝯsensu ꝯtinentiā seruāt. Beatiora sane ꝯiugia iudicā
da sunt/q̄ sine filijs ꝓcreatis siue ꝓle ꝯtempta ꝯtinētiā pari ꝯsensu ser-
uare q̄unt. O (dicis) ē h̄ vxorē h̄re tanq̄ꝫ nō habere? Duꝝ ē v̄bū illud. K
Esto duꝝ sit: nō tn̄ diu durat: si diu duraret/duꝝ forsitan esset. Sed
nō diu durat: qꝛ breue tp̄s est. Nō igit̄ frustra h̄ v̄bū p̄misit prudens
Apl's/vt duritiā facti molliret breuitate momēti: quia tempus breue.
Rogemus dn̄m.

Inuidorum

Dñica Pentecostes.iij.Junij.

Stultor infinitus est numerus. Eccs.j.

Quinquagesimasecūda turba stultor est inuidor (Nythartsnarren) Miramini cū hodie de stultis dicere paro: t dicit mihi forsitan: Hodie dies festus est pentecostes: quo spūs sctūs missus aplis in linguis igneis/cū cēnt congregati in cenaculo. Hodie donū receperūt linguar/vt olim linguis loqrent. Hodie repleti sunt spūsctō charitate feruētissima t sapia/q pus erāt simplices: t ita feruidi vt velut vasa musto plena se ptinere nō possent qn prumperēt in vba t dei effarent magnalia: ita vt eis diceretur a pl'o Petro pdicāte: Hi pleni sunt musto. De illis loq deberes/hec magnificare: hec festo cēnt congrua: h opus est oratoris/vt loco/tpi t personis congrua dicat. Quid huic diei cū materia stultor? Que compatio Chri ad belial? Precogitabā ego fratres/cū de stultis pdicare meditarer/id mihi qō iam dictis obiectū iri. Attn nō pterea sniam mutare statui: qppe q visum mihi fuerit hāc stultor materiā optime qdrare materie huius festi: t p oia aptā t congruā/etiā vsqzadeo si dudū sese obtulisset h pūctus/huic aptissime statuissem diei horeqz seruādū. Et q pacto inqs? Hoc pacto: qr opposita iurta se posita magis elucescūt: t contraria crīs curant. Cum igit posuero turbā repletor spūsctō t amore: t e regione turbā repletor spū maligno t inuidia: qlis qlibet sit melius apparebit: t q alteri pferēda/qbusqz medijs extrudēda t pulsanda sit inuidia/qr spūali amicitia. Aspice g t vide: spūsctūs in discipulos descēdit in specie ignis/in amore t sapia: hos spūs malignus replet igne greco inuidie t mira cecitate. Loquunt aplī varijs linguis magnalia dei: inuidi loquunt impfectiora, primi/p detractōem t susurratōem ea detegēdo Sunt aplī vasa illa plena musto/innouata t purgata igne/musto inqz vino. s. qō letificat cor hois. Inuidi vasa sūt nō vino aut melle/sz felle t aculeis repleta. Nimirz apte in speclo vro figurata/vbi puolant crabrones t apes aculeati. Tange vas iumpj inuidi: frange iūcturas vasis: t videbis examen apū cū aculeis pstrepentium t pungētium aculeis detractionū. Vides iam puto qz ptrarie se habeāt be turme: t vna aliā expugnare necesse sit: neqz se mutuo pati posse. Apte g de eisdē dicere statui stultis inuidis. Sz ais: Dic g nobis qd est inuidia: t qbo nolis dinoscunt? Quid ē inuidia? Inuidia nihil aliud est qz tristicia siue dolor de alieno bono/inqztū extimat vt diminutiuū, prie gle vel excellētie. Exēplū in opifice q inuidet alteri q
M famatior incipit effici. Dico aūt notāter /inqztū extimat: nā nō ois tristicia de bono alteri est inuidia/etiā si esset petm mortale. Nam qntū pliciter ptingit tristari de bono alteri: t tn neutz est inuidia. Pono g tibi qnqz tristātes. Primo tristat de bono qō in alio videt: nō ex eo qa

alius habet/sz qꝛ ip̄e nō habet. Hoc nō est inuidia/sed zelus siue emu-
latio: neqꝫ pctm̄ est: immo bonū/si sit circa bona ⁊ honesta. Scd̄us tri-
stat̄ de bono alteri⁹/qꝛ ille alius est eo indign⁹. Et hec tristicia ꝑm Ari-
sto. mala nō est/sz ꝑtinet ad mores bonos: ⁊ appellat̄ ꝑm eū/nemesis si-
ue indignatio. Sed ꝑm ꝟitatē ⁊ chr̄ianos mala est. Rōnem assignat
b. Tho. ⁊ allegat̄ Psal. Noli emulari ⁊c̄. Uide eūdem. Terti⁹ est q̄ tri-
stat̄ de bono alteri⁹ inq̄ꝫtū ex eo timet̄ nocumētū vel sibijp̄i vel etiam
alijs bonis. Et neqꝫ hec est inuidia: ⁊ aliqn̄ bona est. s. cū est moderata
⁊c̄. Quartus est q̄ tristat̄ de bono alteri⁹ ꝓpt̄ nullā p̄dictaꝝ cāꝝ/sz inq̄ꝫ-
tū est simplr̄ bonū q̄ddā ei⁹ quē odit. Et hec tristicia etsi nō sit inuidia
est tn̄ pctm̄ mortale/si sit ex deliberatōne. Quintus est q̄ tristat̄ de gr̄a
dei in fratre. Et hec tristicia est pctm̄ in spm̄sctm̄: qd̄ appellat̄ inuiden-
tia fraterne gr̄e: qua nō fratri/sz gr̄e inuidet̄. Ecce q̄nqꝫ modi tristādi
de bono alteri⁹: ⁊ tn̄ nullus hoꝝ est inuidia. Sed ⁊ ali⁹. s. cū q̄s tristat̄
de bono alteri⁹ inq̄ꝫtū est diminutiuū gl'e ꝓprie ⁊c̄. Hec est ꝓprie inui-
dia. Et tm̄ sunt nole q̄bꝫ noscunt̄ q̄nqꝫ.

Prima: naturalr̄ inclinari ad inuidiā. Sunt q̄dā ꝯplexionis frigi-
de ⁊ humide: ⁊ hi naturalr̄ magis sunt inclinati ad inuidiā: vt patꝫ de
multis pueris/mulieribꝫ ⁊ q̄busdā hoībꝫ flegmaticis. Itē in phisono-
mia d̄r signū inuidie ꝑ nares loq̄. Et h̄ mō accipiēda inuidia. s. ꝓ natu-
rali aptitudine ⁊ passione: ⁊ sic nō est pctm̄/sz pena pcti: vel pctm̄ largo
mō/cū sit pena pcti originalis. Hec ḡ nola est obturata: nō sonat: cum
nō sit pctm̄ ꝓprie.

Scd̄a nola: puerilr̄ inuidere. Dicit btūs Aug. li. j. ꝯfessio. Uidi ego
⁊ exptus sum zelātē pueꝝ: nōdū loq̄bat̄ ⁊ intuebat̄ pallid⁹ amaro aspe- n
ctu collactaneū suū. Et hec nola est etiā pueris in cunis affixa: pctm̄ q̄-
dem/nō aūt culpa.

Tertia nola est: indeliberate ⁊ ex surreptōe inuidere. Nola est/sz ꝑuu-
la: qꝛ pctm̄ veniale: q̄ꝫuis em̄ inuidia de gn̄e suo sit mortale/tn̄ p̄mus
motus venialis est.

Quarta nola: deliberate inuidere sup ꝑuū bonū. Et hoc q̄dem veni-
ale est/ꝓpter modicitatē. s. rei cui inuidemus. Simile de furto piri aut
alterius rei parue.

Quinta: deliberate tristari de notabili bono ꝓximi. Hec est magna
nola: qꝛ pctm̄ mortale/qꝛ ꝯtra charitatē: q̄ꝓpe charitas nō emulat̄/nō
inuidet ⁊c̄. Ecce he sunt nole q̄nqꝫ/q̄bꝫ fatui huius gn̄is inuidi. s. di-
noscunt̄. Uere fatuissimi fatui/turpes ⁊ odiosi. Fatui sunt supbi/aua-
ri ⁊ luxuriosi/⁊ alij pctōres: sz hi alios superāt. Fatu⁹ est q̄ equum ven-
dit ꝓ fistula/iuxta vulgatū ꝓuerbiū. Magis igit̄ fatu⁹ est q̄ equū gra-
tis dat. Uendit supbꝫ siue ambitiosus ⁊ vane gl'osus aīam suā saltē ꝓ
honore: recipit (ein bücking) Auar⁹ ꝓ pecunia/luxuriosus ⁊ gulosus ꝓ
delectatōne/ iracūd⁹ ꝓ refrigeratōe/⁊ acidiosus ꝓ dormitōe. Sol⁹ fatu

us noster dat ꝓ nihilo: qꝛ nihil iucũditatis inde reportat: solũ cruciatũ
2 animi. Sed nedũ animi/ sꝫ corꝑis turpitudinẽ inde reportat: ita vt
etiã si nulle alie nole adessent/ his corꝑis nolis cognosci possent: in ocu
lis/ labijs/ vultu/ ore/ dẽtibꝫ/ ⁊ toto corꝑe. Ecce in oculis toruꝰ aspectꝰ/
nusq̃ recta acies/ vultꝰ minax/ pallor in facie ⁊ ore: in labijs tremor/ stri
dor in dẽtibꝫ/ ⁊ rubigis liuor: in lingua ꝟba rabida ⁊ effrenata ⁊ suffu
sa veneno. Risus abest oĩs nisi quẽ fecere dolores. In toto corꝑe ma
3 cies: pectora felle virẽt. Sõno nõ fruit̃ ⁊c̃. vt pulchre describit Oui:
Et q̃s miserias ⁊ horꝝ fatuorꝝ turpitudines enumeraret: deficeret ni
mirꝝ me ꝑus tp̃s q̃ materia. Ipi sunt plane mirabiles fatui: de cande
lis sibi oculos eruũt/ vñ illuminari deberẽt. Opa ꝓximi sunt velut cã
O dele/ lucẽ boni exẽpli ꝑbẽtes. Helij sunt q̃ lucernã nisi extinctã videre
nõ poterãt. Noctue sunt lucẽ bonorꝝ operꝝ odiẽtes/ ⁊ tenebras malorꝝ
operꝝ amãtes. De ꝓfectu aliorꝝ deficiũt: de melioratõe deteriorant̃: ali
4 ena leticia ꝯtabescũt: infelix fit de aliena felicitate: de pinguedine aliorꝝ
marcescit. Colligũt de vitibꝫ spinas/ ⁊ de tribulis ficꝰ. Forsitan ex
diabolo sũt patre eorꝝ. Utiq̃. Nam inuidia diaboli mors intrauit in
orbẽ terraꝝ: imitant̃ ãt eum q̃ sunt ex patre illiꝰ. Sap̃. ij. Ecõtra: Spi
ritꝰ dñi repleuit orbẽ terraꝝ: ⁊ h̃ qđ ꝯtinet oĩa sciam hꝫ vocis. Uere
discipuli diaboli. In h̃ cognoscẽt qꝛ discipuli mei estis/ si dilexeritis in
uicẽ/ sicut ego dilexi vos. Ecõtra discipuli diaboli/ si inuicẽ inuiderit
5 ⁊ oderitis. Hi ꝑticipiũ hñt cũ demone suo magistro: spẽales amici di
aboli/ cũ q̃ hñt idẽ velle ⁊ nolle/ lucꝝ ⁊ damnũ. Et qũo ab hac tur
pi diabolicaq̃ stulticia absoluerent̃ inuidia? Unico medico. s. chr̃iana
amicitia/ h̃ amore spũsscti/ h̃ igne ille ignis extinguit̃. Dilige deũ/ dilige
ꝓximũ/ dilige te: ⁊ inuidiã vicisti. Unico ꝟbo dicere possem: nõ quere
j tuã gl̃am/ ⁊ nemini inuidebis: sed latiꝰ dico. Dilige deũ ⁊ q̃re gl̃am
P eius: ⁊ nõ tuã. Q, si tuã gl̃am q̃rere vis/ q̃re gl̃am eternã: in qua ꝑtici
2 pium aliorꝝ tibi eam non minorabit. Dilige secũdo ꝓximũ: ⁊ tũc nõ
tristaberis/ sed gaudebis de suo bono: qꝛ eternũ erit. Exemplũ de mer
catoribꝫ socijs/ q̃ vicissim gaudẽt de lucro. Dilige teip̃m ⁊ ꝯsidera ste
rilitatẽ ⁊ amaritudinẽ inuidie: ꝙ nullus fructus/ sed solũ dãnũ tibi re
sultabit inde. Hoc modo ignis ille grecus extinguit̃: q̃ sola arena ⁊ ace
to đr extingui. Ardet inuidia in aquis gr̃aꝝ: adhibe arenã: cogita in
fructuositatẽ eius: ⁊ ꝙ inuidendo nulli inuidere poteris scrofulã: ⁊ est
arena. Cogita ⁊ amaritudinẽ q̃ sequit̃ ⁊ comitat̃ inuidiam: ⁊ est ace
tum. Illa iunge/ ⁊ cũ affectu recogita: ⁊ extingues ignem hũc grecum.
Rogemus deum.

Dñica in octaua Pentecostes. x. Junij:

Stultorꝝ infinitus est numerus. Eccẽs. j. Euangelium.

Turba. LIII. XVIII

Quinquagesimatertia turba stultoꝝ est incorrigibiliũ (Unstraffbar narren/strafflos) Q, amare discipilinã prudẽtum sit/ꝛ ꝑ ꝯtrariũ stultoꝝ eãdẽ odire: multe sunt autoritates. Pñt aũt dinosci nolis septẽ: q̃ꝝ tres in pñtiaꝝ: reliq̃s crastina hora sexta mane ad penitẽtes/eo ꝙ festũ sit feti Onofrij declarabo. Prima est: correptõem nolle audire. Scda: audire/sed nõ exaudire. Tertia: audire/sed nõ ꝑseuerare. Quarta: corripiẽtem odire. Quinta: eũdẽ ꝑ ꝟba ꝯtumeliosa/detractoria ꝛ diffamatoria maculare. Sexta: factis ei resistere. Septima: alios ad resistendũ cohortari. Q

Prima inq̃ꝫ nola ẽ: correptõez nolle audire. Sũt q̃ nullã audire volũt correptõem: cũ vt ad p̃dicatõem vadãt exhortant̃/mouẽt capita q̃tiẽtes nolã. Nolo nolo inq̃t. Et cur ita o fatue? cur nõ vis audire correptõem in p̃dicatõe? Vultis videre cur fugiãt p̃dicatõem? nõ em̃ simili causa oẽs ad h̃ mouent̃. Veni ad p̃dicatiõem: aut dic q̃d te mouet? 1

Nõ vadã: qꝛ timeo ne faciat mihi ꝯsciam nouã de his q̃ iã ignoro: q̃ si tũc tutior sis cũ ignorãs peccas. Erras frater: etiã ip̃a ignorãtia q̃a affectata in pctm̃ tibi reputat̃. Surge vade ad sermonẽ: sꝫ q̃tis capitis tui nolas. Nolo nolo inq̃s. Et cur ita? qꝛ nequã est q̃ p̃dicat/malꝰ. Dic si te de carcere essꝫ erutur⁹/obijceres ne sibi h̃ vsqꝫadeo vt eiꝰ suasionibꝫ nõ pareres aut audire recusares? Nõ inq̃s. Et ecce te de carcere inferni ꝛ pctõꝝ eruere conat̃. Nolo venire: al's scio qꝛ bñfacere debeã. Cũ q̃s aliũ a p̃dicatõe audiẽda vult impedire/d̃t: Bñ agas ꝛ bñ habeas: q̃d ampliꝰ oꝑtet facere? Sed ridiculũ est ꝓpter hanc rõem verbum dei relinq̃re. Sil'e de volẽte comedere/mercari/medicinã corꝑis habere/ꝓpositũ ꝟo non exequẽte. Sed esto scias/nõ tñ facis: eũdũ g̃ tibi est ad eũ locũ vbi exhortaris ad faciẽdũ ea q̃ nosti ꝛ nõdum fecisti. 2 3

Retrahit eos societas. Sic ꝓpl's cecũ clamantẽ: sic Euam audiuit Adã in voce sua: q̃ fuit impedit⁹ ab auditõe ꝟbi dei: ꝛ perijt vna cum toto humano gñe. Retrahit occupatio. Sꝫ nulla occupatio te retrahit a vanitatibꝫ/a cibo ꝛc̃. Propter loci distãtiã. Sꝫ nõ sic reginam Saba/q̃ venit de finibꝫ terre. Propter ruditatẽ: qꝛ dicũt se nõ intelligere sermones/ꝛ nihil inde deportare. Noli h̃ p̃tẽdere: h̃ deporta qd̃ legit̃ mulier illa deportasse: q̃ Parrhisiꝰ cũ rediret de sermone/ꝛ magistro cuidã obuiassꝫ: inq̃sita ab eodẽ vñ veniret: ꝛ ꝙ ei diceret aliqd bonũ ꝟbũ qd̃ in sermone audierat: rñdit se nescire: sed bñ inq̃t scio/ꝙ q̃ꝫdiu vixero plus deũ diligã ꝛ pctm̃ detestabor. Notabile plane ꝟbũ: et nõ ꝑuus fructꝰ quẽ ꝯsequuta fuerat de sermone. Tu disce vt h̃ semꝑ retineas: ꝛ satis est etiã si nihil aliud de vllo sermone reportares. Propter obstinatõem. Nõ dimittã inq̃s pctm̃: ꝛ q̃d igit̃ faciã in sermone? Noli ob h̃ negligere correptõem: multi obstinati vadũt/ꝛ redeũt ꝯpuncti. In actibꝫ apl'oꝝ d̃r: ꝙ cecidit spũssctũs suꝑ oẽs q̃ audiebãt ꝟbum dei. Ecce nolã p̃mã: ex summa p̃dican. A. xxvj. ꝟbo/audire. 4 R 5 6 M 8

Scda nola est: corripiētem audire/ sz nō exaudire. Sunt q̄ audiūt/ sed nō exaudiūt corripiētē. Qualis fuit is de q̄ dr̄ apud comicū: Surdo fabulā narras. Jp̄i sunt de q̄b⁹ Salomon Prouer. xxvij. Si ꝯtu
S deris stultū in pila quasi ptisanas desup̄ feriēte pilo/ nō aufert̄ stulticia eius. Et cur ita? q̄r a deo despecti: quē de⁹ despexit/ null⁹ hoīm corrigit. Jp̄i indurati ex malicia iam nō ignorātia aut passione/ sed electa malitia ex habitu peccāt.

Tertia: exaudire/ sz nō p̄seuerare. Sunt q̄ audiūt ꝛ ꝯpungūt̄/ sz mox redeūt in antiquā siluam in idip̄m. Loq̄t̄ de his Ecc̄i. xxij. Qui docet fatuū q̄si q̄ ꝯglutiāt testā. Nimirꝝ: q̄r ille frustra terit operā: nā mox recidit in fragmēta. Sil'es aq̄: ī quā cū q̄s baculo p̄cutit/ diuidit̄: sz mox redit ꝛ efficit̄ integra q̄lis p̄us fuit. Sic tales ꝟga correptōis tacti diuidunt̄ corde ꝯtrito: sed mox vt lac coagulant̄/ t̄m Dauid: nō p̄seuerāt in p̄posito: ꝯtra illud Hiere. xij. In disciplina p̄seuerate. Perseuerate in disciplina frēs: moueat vos vehemēs illa sctōꝝ ad disciplinā tenendā exhortatio. Clamat Salo. p̄uer. iiij. Tene disciplinā/ ꝛ ne dimittas eam. Clamat p̄r ei⁹ Dauid: App̄hendite disciplinā. Et cur ita o Dauid? Neq̄n irascat̄ dn̄s/ ꝛ percatis de via iusta. Ne abijcias ꝟgā discipline/ ne tibi vt Moysi in colubꝝ ꝯuertat̄. Tenuit ꝟgā Moyses: cunq̄ p̄iecisset eā/ ꝟsa est in colubꝝ: cū aūt resumpsisset/ in ꝟgā coluber cōuersus est. Et tu app̄hende ꝟgā correctōnis/ ꝛ tene: neq̄ p̄ijcias/ al's ꝟtetur in serpētes infernaliū penaꝝ. Ecce nolā tertiam: reliq̄s crastina dicemus. Rogemus.

Feria. ij. xi. Junij. Festo Onofrij: ad penitentes/ hora. vj. mane.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium:
Dixi de sancti Onofrij p̄uilegio quod a dn̄o impetrauit.

T Quarta nola est: odire correctōem. Sūt q̄ nō sunt ꝯtenti de h̄ q̄ nō audiūt nec exaudiūt ꝛc̄. nisi etiā odio ꝯtra correctōem moueant̄. Prouenit h̄ plerūq̄ ex acidia: sicut declarat b. Tho. ij. ij. de filtab⁹ acidie:
1 quē vide. Erāt de hoꝝ numero iudei/ q̄ Ch̄m eos corripiētē oderāt. Ait dn̄s discipulis in cena: Si vos odiūt/ me p̄orē vobis odio habuerūt. Et ad frēs suos ait: Mūdus vos nō p̄t odisse/ me aūt odio hz
2 q̄r on̄do eis/ q̄r opa eoꝝ mala sunt. Quanta q̄so hec fatuitas/ odire speculū q̄r on̄dit tibi maculā faciei tue? q̄d aliud est correptor q̄z speculū mōstrans tibi faciei aīe tue maculā? cur nō poti⁹ maculā abstergis/ ꝛ
3 de speculo q̄r tibi indicauit gaudes/ ꝛ correctorē amas? Eum odis q̄ te amat ꝛ signa amoris on̄dit? Pater filiū quē diligit corripit. Hebre. xiij. Diabolici plane hi mores sunt. Qui odit correctōem/ vestigiū ē peccatoris. Ecc̄i. xxj. Pctōr anthonomatice diabol⁹ est: cui incorrigibilis sil'is ē valde/ sicut vestigiū pedi. Sed nunq̄d impune? nō p̄fecto.

Nimirꝝ q̄ odit correctōem/minuet̄ vita. Ecc̄i.xix. Vita triplici.s.natu
re/gratie ⁊ gl'e. Signū mortis est/qñ eger ex medicina deteriorat̄. Sic
in moribꝫ: Qui increpatōes odit morietur: Prouerbioꝝ.xv.

Quinta nola est: ꝟbis resistere corrigēti. Vsqꝫadeo q̄dā infecti sūt V
ꝯtra correptorē/vt nō sint cordis odio ꝯtenti: sed euomāt q̄ corde ꝯce-
perūt ꝑ ꝟba vel excusatoria vel detractoria vel impropatoria. Quidā j
dum corripiunt̄/mox ꝟbo excusatōis resistūt: ⁊ correctōnem a se abi-
gunt: instar Ade culpā in Euā ⁊ Eue in serpētem retorq̄ntiū. Alij nō
ꝯtenti excusatōibꝫ ꝓruūt in morsus detractionū: vt canes manū bñfi
ci aliqñ mordētes: sicut ⁊ frenetici. Alij peiores etiā in faciem ꝯtumeli
as spuūt ⁊ exprobratōes. Hec oīa exptus est Chr̄s dñs a iudeis: sicut
ptꝫ in decursu euāgelij. Visi sunt mihi tales nō dissil'es heritio: q̄ ta ⁊
ctus mox se inuoluit faciēqꝫ iucūdā abscōdit: ⁊ ex om̄i ꝑte se armat: se-
tas ⁊ spinas cū teneret depssas tactu suauissimas/erigit ⁊ pūgit. Sūt
q̄ dulces hñt ⁊ suauissimas facies iucūdas ⁊ ridētes: ⁊ admodū sunt
tractabiles: at vbi aliq̄d correptōis insonuerit/mox faciē corrugāt ⁊ cō
trahūt instar heritij: abscondūt ꝑ excusatōem delicta/sup q̄bꝫ corripi/
unt̄. Adam vbi es? cur te abscōdisti? Ecce heritiū: sic illi ingemināt ex-
cusatōes ⁊ in alios trāsferūt: q̄ si correptōem ꝯtinuaueris/ꝯtra te in-
surgēt pūctōibꝫ nedū occultis ꝑ detractōem/sꝫ etiā in faciē tuā ꝑ ꝯtu-
melias ⁊ exprobratōem. Experieris id veꝝ esse qđ Sapiēs đt Ecc̄i.ix
Qui arguit īpiū/sibi maculā gñat. ⁊ illđ qđ Salo. đt Ecc̄s.x. Qui dis
sipat sepē/mordebit eū coluber. O sepes maledictaꝝ ꝯsuetudinū/quā
extruxit diabolꝰ postq̄ꝫ multos detinet captiuos sub securitate: adhi-
be manū ⁊ dissipes hāc sepem: ⁊ inferas de medio ⁊ libertati restituas
aīas: senties colubꝝ delitescentē/mordētē in linguis eoꝝ q̄s corrigere
⁊ ad normā ꝟe obseruātie redigere niteris.

Sexta nola: repugnare etiā factis. Nō sistit malitia in ꝟboꝝ repu- X
gnantia/sed etiā in facta se armat. Ecce Chr̄m dñm nedū corde odie-
bāt ⁊ ꝟbo mordebāt: sꝫ etiā vsqꝫ ad crucē ⁊ mortē eum ꝑseq̄bant̄/vt eū
ꝓtererēt ⁊ de terra ꝓrsus delerēt. Sic sic eheu repiunt̄ hodie q̄ facto
om̄i honestati repugnāt: iudeoꝝ imitatores/q̄ suos pios correptores
etiā vsqꝫ ad mortē ꝑsequūt̄. Audite rē horrēdā. b. Bñdictꝰ cū essꝫ ma
gni nois ⁊ in eremo habitaret: abbas cuiusdā ꝯgregatōis cū mortuus
essꝫ/istātissime b. Bñdictū rogabāt vt eoꝝ fieret abbas/putātes se tūc
btōs esse si Bñdictū in abbatē haberēt. Renuit diu/dicēs suos mores
eis minime ꝯgruere: tādē victꝰ curā eoꝝ suscepit: ⁊ eos ad obseruātiā
regl'e artiꝰ redegit: q̄ facto/ip̄i ducti pnīa/administrabāt ei poculū ve-
neno malo infectū: qđ cū signo crucis suo solito more signassꝫ/ruptū ē
vitꝝ acsi lapide fuissꝫ ꝑcussum. Ilico surrexit b. Bñdictꝰ ⁊ sereno vul
tu ait: Parcat vobis op̄s deꝰ/q̄d facere voluistis frēs? nōne dixi vo/
bis/qꝛ mores mei vobis nō ꝯgruerēt? Sicqꝫ abijt in desertū ⁊ inibi mā

sit. Qui tales sint in ꝯgregatõe/nescio cui aptiꝰ assimulare possim q̃ꝫ eq̃s statarijs:q̃ calcitrãt ⁊ ꝯsiliũt cũ iũcti fuerint q̃drige:alios eq̃s impediũt a trahẽdo/calcitrãt ⁊ offendũt aurigã:nec̃e est vt amoueant̃ ⁊ redigant̃ in stabulũ solitarij/ne impediãt alios:aut supponat̃ eis ignis ad cuiꝰ vstionẽ aliq̃n ꝓcedũt. Talis ꝑsona calcitrãs ꝯtra p̃ceptũ supioris volẽtis eã dirigere in vitã eternã/dꝫ puniri ꝑ suppositõem ignis alicuiꝰ pene:qđ si nõ curauerit/amoueat̃ de cõitate:recludat̃ in stabuluꝫ carceris/ne sit alijs impedimẽto:ꝙ si neq̃ inde emẽdabit̃/tñ nõ impediet alios. Ueniet dies q̃ ad suppõem alterius ignis clamabit/⁊ nõ exaudiet̃:ꝓgredi vellet ⁊ nõ ꝑmittat̃. Talis equꝰ recalcitrãs erat diues i inferno:q̃ ad calcar vlceꝝ pungẽtiũ ad elemosynã ꝯcitari nõ potuit:postea tñ ad ignẽ sibi suppositũ ad eũdũ paratꝰ erat/sꝫ nõ potuit:qꝛ magnũ cahos interpositũ erat. Sꝫ ⁊ volebat Lazaꝝ ad frẽs suos mitti: clamabat: Crucior in hac flãma. Sic sic mali eq̃:eq̃ aũt boni ⁊ nobiles etiã ad vmbrã v̄ge ꝓcedũt:mali v̄o(vt dixi)etiã ꝯtra aurigã recalcitrãt. Sensit nedũ b. Bñdictꝰ hmõi eq̃s in sua ꝯgregatõe/sꝫ etiã christus dñs: Leuabit ꝯtra me calcaneũ q̃ mecũ tingit in parapsidem. Judã notauit:q̃ vtiq̃ calcaneũ instar eq̃ ꝯtra dñm leuauit/⁊ eundẽ vsq̃ ad mortẽ ꝑcussit. Ue ve eq̃s talibꝫ/q̃ in ꝯgregatõibꝫ existẽtes impediunt in ꝓgressu spũaliũ exercitioꝝ. Nimiꝝ eq̃ eoꝝ caro ⁊ nõ spũs:aĩales q̃ spũs dei sunt nõ capiẽtes:quoꝝ maior timeo numerꝰ est hac misera nr̃a tẽpestate:in q̃s fines seculoꝝ deuenerunt.

Z Septima nola:etiã alios ad resistẽtiã iducere. Cõtra correctõem sese vt squame pisciũ ꝯp̃mũt. vide Grego. sup Job. Sil'es porcis:q̃ruꝫ vnũ dũ pastor tetigerit ꝓpt̃ vtilitatẽ aut nec̃itatẽ porci/clamareq̃ eundẽ fecerit:mox oẽs ꝯcurrũt ⁊ in pastorẽ irruũt. Hi sunt instar sese cõplectentiũ ⁊ tãgẽtes se pũgẽtiũ. Hi sil'es demoniaco hñte legionẽ:qui ferreis etiã catenis teneri nõ potuit:⁊ petierunt mitti in porcos. Ubi tot demoniace sunt mẽtes ꝯflate in vnũ:oẽs catenas obediẽtie rũpũt petũt mitti in porcos/porcinã.s. vitã/vt possint indulgere voluptatibus. Hi puluis sunt Moysi:quẽ cũ v̄ga tãgeret/ꝯuersus est oĩs puluis in cinifes:⁊ cũ p̃latꝰ tãgit puluerẽ/aliq̃s.s. ꝑuersos ꝑ v̄gã correctionis/mox alij in culices pũgitõis ꝯuertunt̃. Uid̃ in sũuma p̃di. dictõe corerctio. Nõ sic boni:hi gaudẽt ⁊ exultãt ꝙ corripi merent̃.

Feria.v. Corporis Christi.xiiij. Junij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Quinquagesimaquarta turba stultoꝝ est medicoꝝ (Artzet narren) Medicꝰ d̃r is q̃ intẽdit corpibꝫ sanãdis. Et dicunt̃ mechanici ſm Hugo. in didas. ⁊ Fran. Petrar. Dicit̃ autẽ grece Jater:inde archiater quasi p̃nceps medicoꝝ. Inde in vulgari theutonico appellat̃(artzt) Sicq̃ nostꝝ vulgare ex greco est.

Tales medici in hac turma sunt/q̄ nō sunt vel prudētes siue docti vel nō fideles. Fidelis seruus ⁊ prudēs quē ꝯstituit dn̄s sup familiā suā. De his medicis fatuis hodie mihi ⁊ hora hac sermo erit habēdus. Et q̄dē(vt puto)nō incōgrue:ꝙ hac die festū sit magni illi⁹ medici/q̄ de celo venit in hāc magnā ⁊ latā infirmariā/totū videlꝫ mūdū:q̄ hospitale est plenū infirmis ⁊ egrotis morbis pctōꝝ. Dies p̄terea p̄ciosissime medicine corp̄is sui ⁊ sanguinis/quē hodie circūferre vidistis a sacerdotib⁹ in pixide cū insigni cultu ⁊ veneratōe: Idem medicus ⁊ medicina Chr̄s Jesus dn̄s v̄bum patris:q̄d aliud fecit dum in terris ambularet/q̄ꝫ ꝙ medicabat̄ aīas ⁊ corp̄a: Transiens em̄ sanabat oēs ab om̄i infirmitate ⁊c̄. vt canit euāgeliū. Ip̄e ait: Nō est op⁹ valētib⁹ medic⁹/sꝫ male hn̄tib⁹. Medicus fidelissimus q̄ in medicinā se corpus ⁊ sanguinē dedit/sed ⁊ post se relq̄t vsqꝫ in finem. Medicus sapientissimus/qꝛ sapīa patris: ⁊ ordinatissimus h̄ sanādi modus: sicut deducit̄ a doctorib⁹. Medicina p̄terea efficacissima: qꝛ p̄seruatiua/sanatiua et ꝯseruatiua: sicut deducit Albertus in suo de eucharistia. Sed ⁊ vitaꝫ ꝯfert: vt in euāgelio hodierno audistis. Cum itaqꝫ festū h̄ de medico ⁊ medicina p̄ciosissimis hodie fiat: nō incōgruum putaui si de medicis v̄bū fiat: de his q̄ a morib⁹ veri/prudētis ⁊ fidelis medici exorbitāt ꝑ imprudētiā aut infidelitatē: q̄tenus resipiscāt ⁊ se emēdent: vt ammō nō fatui medici/sꝫ sapiētes appellatū iri digni fiāt. Quāuis aūt multꝫ nolis discerni possent: q̄ ex Fran. Petrar. in suis inuectiuis elici poterūt: ego tn̄ in septē fui ꝯtentus. Neqꝫ opus est in hoc diu stare: q̄ ꝓpe ꝙ pauci sunt quos tāgit hec materia: sꝫ ⁊ ip̄imet docti sūt/⁊ legere p̄nt q̄ eos ꝯtingūt materias,

Prima nola est: medicari inabil'r. Sunt q̄dam p̄sone q̄ nō sunt apte ad medicādū(Seind nit artꝫtes gnos)scꝫ Indocti: quēadmodum q̄dā intromittūt se de eo qd̄ ignorāt: sicut emperici. Empericus. i. experimentator: debent em̄ esse periti ⁊ circumspecti/sicut is de quo sup̄ alpha. p̄mo. lr̄a. X. Sunt em̄ nōnulli q̄ vna medicina omnes morbos nitunt̄ sanare: sicut cepa oculū ⁊ calcaneū. Sic rusticus q̄dam pillulas q̄b⁹ purgatus erat/omnib⁹ ad quascūqꝫ necessitates effugēdas p̄stabat: ita vt etiā cuidā q̄ asinum p̄diderat/easdem ꝓ eius inuentōne exhiberet. Quas cū insumpsisset/posteraqꝫ die exiret asinū q̄situ: opatōe pillulaꝝ cogebat̄ arctā viā ꝓvētris exoneratōe in carectum declinare: vbi cum inuenisset asinū pascentē/laudauit pillulas: ⁊ eas etiā ad asinoꝝ inuentōem efficaciter ꝓdesse publice affirmauit. Etsi doctus/nō tn̄ sufficit ad agendū solus. Sunt ad quos nō spectat/etiaꝫ si docti essent. Verbi gr̄a. Ars medicīe ꝓhibita est clericis in sacris/religiosis/⁊ clericis in minorib⁹ beneficiatis: nisi gratꝫ/⁊ vbi perculū nō imminet: vt in Angelica ⁊ Rosella. Item iudei medici esse non debent christianoꝝ. Nam. xxviij. q. j. c. nullus, ⁊ c. omnes, prohibet̄ christia-

A

j

B

⁊

ꝫ

nis/ne in suis infirmitatibꝫ iudeos aduocēt:neqꝫ medicinas ab eis re
cipiāt.Dicit tñ Glo.in d.c.nullus.q̄ medicinalia pñt chr̄iani a iudeis
emere/et postea p̄pare ea:sed non medicinas p̄patas.Limitat deniqꝫ
Angelica h̄ verꝫ esse/nisi in cā necessitatis/qñ aliū hr̄e nō possꝫ:qꝛ neci
tas facit licitū qđ al's nō ē.c.ꝯsiliū.in fine de obseruātia ieiu.Hoc idē
tenet Hug.Et silr̄ dđm ē/qñ lꝫ habeat aliū medicū/sꝫ nō sufficiētem.

C Scđa nola est:medicari negligēter.Sūt q̄ satis sunt docti ⁊ apti/
negligētes tñ sunt.Tū p̄mo:qꝛ nō sequunt̄ traditōes sue artis/sꝫ fantā
siam sui capitis/vel exp̄imēta noua:intellige nisi exp̄imēta noua aut
sua fantasia sit rōnabilis:al's erūt in culpa de morte infirmi.Tū scđo:
qꝛ negligēs ē circa custodiā infirmi.Tum tertio:qꝛ negligūt debita tē
pora visitādi suos infirmos:alijs intēti minꝰ nec̄arijs ex auaricia aut
libidine ⁊c̄.Vide in Angelica ⁊ Rosella:tenent̄ illi ad damna ⁊c̄.

Tertia nola:neq̄ter medicari.Sūt q̄ ex intētōe ꝓlongāt infirmita
tē:⁊ sic volūtarie ledēdo/q̄tenus inde maius lucꝫ habeāt.Tales ꝓcul
dubio culpabiles sunt:⁊ euētus mortalitatis ip̄is imputat̄:cū etiā qñ
qꝫ ex ignorātia vel imp̄itia medico imputet̄.Hoc verꝫ est fm Panor.
qñ assumpsit officiū volūtarie:secꝰ si ex nec̄itate.qñ ex ignorātia vel im
peritia ledit:vtputa vtit̄ aliq̄bꝫ exp̄tis al's ⁊ bona fide:qꝛ sibi imputat
q̄ talē elegit:exq̄ dicebat se imperitū:vt ait Ange.v̄bo/medicꝰ.§.j.

Quarta nola:medicari dubitāter(Es seint die es wogen/vnd wel
lēds versuchen vff gerotwol)Si medicꝰ dubitat medicinā nociuam:
nullo mō dꝫ eam dare/sed tutiorē p̄tē eligere.Securiꝰ em̄ ē hoiem re
linq̄re in manu dei/q̄ꝫ medicinas dare de q̄bꝫ dubitat.Et intellige eū
in dubio/qñ nō hꝫ aliq̄d ex q̄ ꝓbabiliꝰ extimet ꝓfecturā q̄ꝫ nociuā.Se
cus si haberet aliquā ꝓbabilitatē potiꝰ de vtilitate q̄ꝫ de nocumēto:qꝛ
sic posset dare adhibita debita diligētia ⁊ studio:qꝛ sic non ꝓprie est in
dubio/sꝫ in opinione vel titubatōe.

D Quinta nola:medicari p̄niciose.Sunt q̄dam medici sine ꝯscia pa
rum aut nihil curātes de aīe salute/sꝫ soliꝰ corp̄is.Sil'es sutoribꝫ:q̄ cū
induere volūt aliquē calceis:nō curāt quēcūqꝫ etiā p̄ciosissimos vnctu
osis manibꝫ ꝯtrectāt ⁊ deturpāt/dummō calcei sine rugis appareant.
Sic illi nō curāt ꝯtra salutē aīe medicinā corp̄i p̄stare.Sic medicus
apđ Esopū lib.iij.suasit leoni ꝓ carne leui vt māducaret symeā:quā p̄
appetebat māducare leo.Sic suadēt femis/vt ad tabernas vadāt:vbi
p̄iculū aīaꝝ imminet.Jp̄i sunt q̄ sine cā inducūt ad fractōem ieiunij/
aut alioꝝ p̄ceptoꝝ ecc̄asticoꝝ trāsgressionē.Dico notāter/sine rōnabili
cā:qꝛ cū tali lꝫ frāgere ieiuniū/⁊ alia nō obseruare ecc̄e p̄cepta.Secus
de diuinis p̄ceptis/q̄ in nullo casu lꝫ trāsgredi.Jp̄i sunt p̄terea q̄ nedū
ꝯtra ecc̄astica/sꝫ etiā diuina administrāt medicinas.s.incētiua libidiis
iubent fornicari ꝓ alleuiatōe renū/ ꝓcurant aborsum.Tales peccant
mortaliter;⁊ eis ne faciant prohibetur sub pena excommunicationis:

in c.cum infirmitas.de peniten.⁊ remissione.

Sexta nola est:medicari periculose.Sunt qui ⁊si nō directe ꝯtra aiam ꝯsulant/iubendo peccare mortal'r ꝓ sanitate corpis:ꝯstituunt tñ suis ꝟbis aut silētijs infermū in piculo salutis aīe.Quia nimis eū certificat de vita:q̄ fit vt min⁹ de aīe sue salute ꝓuideat/sperās recōualescentiā.Sed ais:Sum ne obligat⁹ ad dōm ei ꝙ sit moritur⁹/si mihi ita futuꝝ videat̄.Rñdet Joā.Neap.sub distinctōe.Si ꝓbabil'r credis ꝙ talis p̄nūciatio erit multū vtilis anime infirmi:vtputa qꝛ ꝯfitebit̄ cū sit in pctō mortali:⁊ ordinabit testamētū/ex q̄ euitabūt̄ multe lites. Et sic tenet̄ medic⁹ ꝑ se vel ꝑ aliū ei manifestare:aliter peccat mortal'r: qꝛ dānificat ꝓximū indirecte/cū nō impedit damnū eius cum potest. Hec Angelica ꝟbo/medicus.Secundo quia ad ꝯfessionē nō inducūt Tenet̄ em̄ medic⁹ infirmū inducere vt ꝯfiteat̄:neqꝫ sufficit vt admoneat/sed dꝫ eū inducere cū affectu q̄ntū in eo est/si fuerit in infirmitate piculosa ꝓpt̄ quā ip̄e infirm⁹ tenet̄ ꝯfiteri:sicut in acutis febribꝫ/pleuresi/squinātia:vt dt̄ Rosella.Q, si ꝯfiteri nollet:nihilominꝰ medic⁹ se ei subtrahere nō debet/ne desperat⁹ moriatur.

Septima nola est:medicari obdurate.Debet medic⁹ miscdiam impendere pauꝑibꝫ soluere nō habentibꝫ.Tales tenet̄ gratis curare etiā ꝓprijs expensis.lxxxiij.dist.§.j.De diuitibꝫ salariū debitū accipe pōt. Q, si diues pre tenacitate medicū habere nollet:medicus ꝯtra ei⁹ volūtatem dꝫ sibi impendere medicinā/⁊ postea cogere ad solutōem.Vidi in Rosella ⁊ Angel.Sed duꝝ est(inq̄s)sic pauperi gratis p̄stare. Fateor/duꝝ est eis q̄ q̄rūt q̄ sua sunt:⁊ ignorāt legē charitatis fraterne:⁊ q̄ nō audierūt Ambrosiū dicētē:Pasce fame moriētem:si nō pauisti occidisti.Et q̄ nescit qꝛ inuicē sum⁹ mēbra:⁊ alter alteri⁹ debem⁹ portare onera:⁊ magna est merces nobis ꝓmissa:⁊ ꝙ plus diligēda ē vita ꝓximi q̄ꝫ pecunia nostra:⁊ ꝙ p̄mitiui chr̄iani ⁊ hodie eoꝝ imitatores sunt charitatiui.⁊ Beati misericordes:qm̄ ip̄i miscdiam ꝯsequētur.Rogemus dñm.

Dñica p̄ma post octauas Pentecost.xvij.Junij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Ecēs.j.Euangelium.

Quinquagesimaq̄nta turba stultoꝝ est:in potestate gaudentiū.Sūt potētes iudices mali:de illis fuit scda turba.Sūt alij potētes q̄ nolūt potētia sua esse fatui:de illis fuit turba.xlv.Sunt tertij potētes in sua ꝯfidētes potētia/⁊ gaudētes de illa.Hi sunt in spēali turba/quā hodie ꝓducem⁹:apte nimiꝝ cū legit̄ euāgeliū de tali potēte(turpit̄ de sede deposito)diuite.Qui fatuos huiuscemodi nosse voluerit/nolas aduertat.

Prima nola est:subditos despicere.O fatue/quasi nō sit de eadem massa luti/de eodē patre Adā:quasi nō ex deo ad suā imaginē sicut tu

creatus: nõ tali p̃cio quali tu redemptus: quasi tu maluesceto/ip̃e ãt aq̃ baptisat⁹: ⁊ tu alia eucharistia q̃ ip̃e cõicatus: ⁊ nõ ip̃e frater tuus tecum clamãs: Pater noster q̃ es in celis: ad aliud regnũ tu q̃ ip̃e vocatus. Erras o inflate stulte: erras/ ꝯfrater tuus ẽ/ ꝯmembꝝ. Unũ corpus multi sum⁹: singuli ãt mẽbra. O stulte q̃d tumes/ q̃d ignoras aĩe ꝯditõem? Tales efficit eos tumor sup̃bie ⁊ dñatõis/ vt fere in aliã trãsformẽt naturã. Omnes postq̃ efficiunt dñi/ fiunt quasi paralytici et ꝯtracti: ⁊ officiũ suũ mẽbra eoꝝ ammodo facere nõ p̃nt. Man⁹ ꝯtracti fiunt nõ p̃nt se calceare/ nõ ianuas aperire: vt famulus id faciat necesse est. Lingua eoꝝ nihil loq̃ p̃t/ sed ꝑ aliũ q̃si interp̃tem: cum tñ Mitridates gl'abat sese suis subditis nescio q̃t linguaꝝ generibꝫ in ꝓpria ꝑsona v̄bum fecisse solitũ: q̃uis dicant illustrium esse vt per alios loquant: ego credo hoc elinguiũ ⁊ stultoꝝ esse. Quid de Christo rege/ Julio ⁊ aliis q̃ ꝑ seip̃os ⁊ non ꝑ ministros loq̃bant? Nihil audiunt si q̃s eis loqui voluerit: mox mittũt eum ad cancellariũ. Pedes similiter officium nõ faciũt: nesciũt em̃ etiam vsq̃ ad ecc̃am ꝓgredi/ nisi in equis/ q̃uis sint iuuenes: secus si podagrici forent. Sed reuerendos inquiunt exhibere nos oꝑtet. Sed actu/ nõ fastu hoc fiat: ait b. Bern. ad Papã. Oculi nihil vidẽt: patuit in diuite/ q̃ pauperis defectus nõ vidit. Talparum oculi in morte aperiri dicuntur/ ⁊ non ante: sic diues in vita Lazarum nõ vidit ante se iacentem: ⁊ mortuus vidit in sinu abrae sedentem a longe eleuatis oculis. Ne igit̃ contemnas subditos/ sed diligas.

Scd̃a nola est: semetip̃m exaltare. Et q̃dem nõ in paruũ tuũ p̃ius detrimentũ. O ceca talpa cumulos aggeras ⁊ te exaltas: vbiq̃ nomẽ tuũ magnificas. de vsuris ⁊ rapinis edes extruis: agros ⁊ castra aut saltẽ vt in eis partẽ habeas efficis. Sed q̃d fit? hortulanus ille q̃ apparuit Magdalene/ astat ⁊ ꝯsiderat tacitus: ⁊ cũ min⁹ ꝯsideras/ extrahit te rastro ferreo: ⁊ excerebrat/ subita morte p̃ueniẽs/ omnesq̃ tumulos equãs ⁊ ꝯplanãs oĩa. Eleuaris o Symon mage/ diaboli vtiq̃ suffultus auxilio: sed mox decides in terrã depositus de sede. Coruus diabolus te nucẽ durã (cor duꝝ/ q̃d male habebit in nouissimis) alti⁹ eleuat vt ꝑfectius rumparis.

Tertia nola est: subiectos p̃mere/ per exactões/ ⁊ alios mille modos. Fatue putasne q̃ datus sit tibi gladius vt iugules/ ⁊ nõ vt defendas? ⁊ q̃dem aliq̃n cum dñi clementes essent natura aut institutõe/ aulicis impulsi ⁊ adulatoribꝫ/ crudeles efficiunt in subditos. Accidit nimirũ eis q̃d leonibꝫ: d̃r ꝙ leo volẽs seip̃m ad crudelitatẽ ⁊ p̃dam ꝓuocare/ ꝑcutit se cauda: cauda ãt ꝑcussus ꝓuocat. Sic ꝑ oĩa accidit dñis. Cauda dñoꝝ sunt ministri ⁊ ꝯsules/ q̃s post se trahũt: aulici. s. ⁊ adulatores. Vere cauda. Cauda turpitudinẽ suã bestia operit: ⁊ talis modi aulici adulatores feda crimina suoꝝ dñoꝝ ꝑ v̄ba adulatõis obtegũt.

Propheta docēs mendaciū ipe est cauda. Capitia sunt ꝛ mitre scabi
em cooperiētes: unde fit q̄ tam multū diligunt. Plane scabiosus val
de diligit capitū: nec libēter sine eo vadit. Sic defectuosi diligūt adu
latores: mūdus eīm qđ suū est diligit.

Quarta nola est: de potentia fatue gaudere. Vides quātū gaudēt
bi fatui de cor̄ p̄latōne/de qua merito tristari deberēt. Sed ipi cum
subditos ꝓtristent letant: elatis corde ꝛ oculis incedūt: ꝓtra morē do
minantis Dauid/qui ait: Dñe non est exaltatū cor meum: neq; elati
sunt oculi mei. Scis ne de q̄ gaudeas? Simit te dñs deus dñari in tu
um grāde malū/nō ꝓpter tuā bonitatē. Si dñium hoibꝫ ꝓcederet pro
pter cor̄ bonitatē/p̄fecto ḇ matri eius ꝓcessisset ꝛ discipulis suis: qđ
in hoc mūdo dñari noluit. Mat. x. Non est inq̄ bec dñatio ad bonū
dominātis/sed vt vel bic de bonis suis mercedē recipiēt/ꝛ eis dicat a
dño: Accipe qđ tuū est ꝛ vade: nibil in alio mūdo recepturus. Vel ali
q̄ ꝓpter subiector̄ demerita. Job. xxxiij. Fecit regnare bypocritā ꝓp
pctā boim. Siq̄dem ꝛ leones de⁹ immisit samarie/eoq; nō timerēt do
dñm: O potēs qđ gaudes de potētia/diuitijs ꝛ delicijs: de qbꝫ nemo
sane mētis in nouissimis non doluit? Quis diuitū ad mortē veniens
nō videt a circūstantibꝫ velle q̄ nunq̄ fuisset diues? Dolēt plane: ꝛ ocu
los ꝛsus celū torquēt cū manibꝫ/dicentes: O vtinā nunq̄ me de secu
lo intromisissem: vtinā fuissem sicut Alex⁹ paup. Et vt signo exp̄māt
quod animo ꝓcipiūt: aliq̄ habitū eligūt paupes mendicantiū/vt in
eis morianť ꝛ sepeliant. Sed ꝛ quos nunq̄ dilexerunt/immo ꝓtem
pserunt/tūc p se vel suos honorāt/vt ꝛ p ipis oīones fundant petunt.
Contrariū aūt nunq̄ visum est: q̄ videlz paup de morte certificatus
habitū petat diuitū: vel etiā doleat q̄ diuitijs p̄us nō abūdauerit/vel
q̄ non fm mortem diuitū ꝛ potentū vixerit. Sed potius tunc est eis
letitia maxima q̄ p̄us pauptates ꝛ miserias tribulatōesq; p deo vel
etiā p necessitate/cū patiētia tū ꝛ vita bona sustinuerūt. Itaq; attēde
o miser/q̄ in mortis articulo pauptas ꝛ miseria p̄cedēs est causa leti
tie ꝛ spei: abundātia vo diuitiar̄ p̄cedens est causa tristicie. Sicut tri
stať citat⁹ ad ꝓpatū multor̄ bonor̄ male expēsor̄ reddēdū: ꝛ sicut tri
stať culpabilis qñ ad tribunal iudicis ducť. Ad qđ g̃ o stulte tu gau
des de bis qbꝫ merito tristandū foret? Scio quia quinta nola te sola
tur fatue.

Quinta nola est: vane de duratōe diuturna sperare. Agunt tales fa
tui quasi potestas cor̄/bonor ꝛ delitie nunq̄ essent cessaturę; quem
admodū bic imperitant/sic ꝓpetuo putant se dñaturos. Decipieris o
fatue/decipieris: mutabiť aura (crede mibi) in op̄positā q̄litatē. Pu
tas tu q̄ regnū tuū durabit sp̄? Perijt regnū Assirior̄/Medor̄/Per
sar̄ ꝛ grecor̄: interijt Julius Cesar interfectus/Nabuchodonosor de
posit⁹; ꝛ innumeri etiā nostre tēpestatis; ꝛ tu tibi fingis diuturnitatē

In pōtestāte gaudentiū

O quot ex regiminibꝫ ꝑmutatū suspensi/ꝓscripti/interfecti/ꝛ alijs infamꝫs de sede depositi. Aliud erit frater. Erūt nouissimi ꝑmi/ꝛ primi nouissimi. Et si vis videre/nō opus est lōgius abire: Eleua oculos añ te est spectaculū in hodierno qō audistis euāgelio/diues ꝛ mendicus. Vide q̄so rotā/ne dixerim fortune/sed diuine ꝓuidētie: vide inq̄ꝫ vtriusq̄ꝫ in vita statū. Sedet diues in diuitijs/delitijs/glia ꝛ honore. Fatuus vtiq̄ꝫ in diuitijs glorians ꝛ gaudēs: sicut vermis in stercore. (O mia reputaui vt stercora: ait Paulus) vt submersus de massa plū bi in collo pendente/demergūt plane(si eidē Paulo credis) diuitie in ꝑfundū. Sedet purpura ꝛ bisso vestitus/glorians de ignominia/fur de cauterio/vulneratus de ligatura/ꝛ cecus de velamine ꝑcioso. Plane excecatus/vulnerat⁹ homo ꝛ in furto deꝑhensus vestitus est a domino tanq̄ꝫ cauterio/ligatura ꝛ velamine. Erat plane vestitus añ peccatū sicut sol splendore gratie/viroꝛe ꝑtutū vt ꝓratum/ꝛ candore sicut lilium. Sic sic sedet diues in maximis diuitijs: Lazarus in paupta/te maxima. Hic in delitijs/ille in esurie volēs saturari micis. Recogitatio vite diuitis voluptuose duplicauit penā pauperi/instar ignis reflexi supra se in camino. Margarita in stercore/ stella in nebula/ꝛ aurum in camino paupertatis: sic erant dum viuerent. Vis videre q̄ꝫ ꝓtrarie sit factū in morte: Morit maledictus ille diues triplici morte nature/gratie/glorie: ꝛ ꝑcipit in tenebras exteriores: sepelitur q̄ꝫ in inferno. Hic pauꝫ vnico morte/sc̄z naturali: ꝛ deducit ab angelis in celuꝫ/ ab angelis custodiētibꝫ /honorātibꝫ ꝛ gaudentibꝫ. Dic ex de voragine. Jam auꝫ purgatū collocat in celesti thesauro: margarita de stercore eleuat ꝛ ponit in regis ornamēto: stella de nebula rutilat posita nobis in exemplo. Primus pauꝫ in camino: iam diues in camino duplicis pene suꝫ recordatōe delitiaꝫ. Recordare inq̄t damna q̄q̄ꝫ. Recita ex summa ꝑdicantiū. Benedictus deus: hec est plane mutatio dextre excelsi. Fit de eis sicut de mutuo sibi obuiātibꝫ in pūcto se ꝓtingētibꝫ: q̄ꝫ q̄libet ad alteri⁹ locū declinat. Pauꝫ ꝛ diues viatores sūt/q̄ sibīꝫ uicē obuiāt in articulo siue pūcto mortis. Venit diues de delitijs/et terminat trāsitus suus ad miserias: venit de miserijs pauꝫ/ꝛ ad locuꝫ vadit diuitis ad delitias eternas. Simile aptissimū de gallina ꝛ accipitre: qō ponit Holkot ꝛ Vincētius. Quoꝫ ꝑma ꝓtemnit in vita et odit: accipiter autem in manibꝫ portat cē. Post mortem vtriusq̄ꝫ/ejicitur in stercus accipiter ꝑ fenestram: gallina in duabꝫ scutellis portat cum gloria añ facie ad mensam dñi. Sic de pauꝫ ꝛ diuite. Applica. Rogemus dñm.

Dñi. ij. post Trinit. festū bti Jo. bapt. xxiiij. Junij

Stultoꝫ infinitus est numerus. Eccēs. j.

Euangelium de dominica.

Uinquagesimasexta turba est p̄destinatōni innitentiū ⁊ re- M
q probatōi(Bescher narrē) Et q̄ sunt(bescher narrē?)q̄bꝫ no-
lis dinoscunt̄:⁊ q̄ sunt signa q̄bꝫ abinuicē secernunt̄ p̄desti-
nati ⁊ reprobati? Qui sunt(bescher narrē? Jp̄i sunt q̄ inni-
tunt̄ p̄destinatōi. Et q̄d est p̄destinatio? Est ꝓpositū dādi vitā eternā:
ait Cameraceñ. dist.xl.p̄mi. Et b. Tho.q.xxiij.p̄me ꝑtis ait: Predesti
natio est rō.i.ꝑfectꝰ ꝯceptus ordinis aliq̄ꝝ in salutē eternā/in mēte di
uina existēs. Et ē duplex finis ad qnē p̄t ordinari hō. Unꝰ naturalis:
⁊ ad hūc ab alio destinari nō oꝑtꝫ/cū ad eū ꝯseq̄ndū sit ex sua natura
sufficiēs. Est aliꝰ finis suꝑnaturalis/puta btitudo btīfica dei visio:et
ad hūc(qꝛ sup̄ se est) vt destinet̄ nec̄e est. Sil'e de sagitta q̄ natura sua
cadit ex g̃uitate naturali deorsum:neqꝫ impellēte aut destināte alio in
diget:ceteꝝ ad metā ꝑuenire nō p̄t ex se/sꝫ baliste impulsu dirigit̄. Sic
in ꝓposito:aꝓplica. Exemplū est ad ꝓpositū btūs Joānes cuiꝰ hodie fe-
stū colit̄:de q̄ in epl'a sumpta ex Esa.xlix.d̄r: Uocauit ⁊c̄. Os meū de
dit q̄si gladiū acutū ⁊ q̄si sagittā ⁊c̄. Ecce qūo Joā.p̄destinatꝰ/a deo
vocatꝰ/noīatꝰ/vt sagitta missus ⁊c̄. Habes ecce breuit̄ q̄d sit p̄destina
tio q̄ntū tibi sufficit ad ꝓpositū:latior declaratio ꝑtinet ad dist.xl.p̄mi
sniaꝝ. Huic p̄destinatōi ⁊ Joā.p̄destinato innitunt̄ nr̄i fatui/ dicētes: n
si p̄destinatꝰ sum vt Joā.saluabor vt ip̄e/q̄cq̄d fecero. Itē innitunt̄ pa
rabole hodierni euāgelij: vbi p̄mo vocant̄:deinde mittunt̄ dicētes vt ve
niāt:tertio introducunt̄ alij:q̄rto alij ꝯpellunt̄ ⁊c̄. Aꝓplica sicut volue-
ris ꝓposito:⁊ tātū de p̄mo. Circa secūdū q̄ris/q̄ sint nole q̄bꝫ dinosci
p̄nt? Rñdeo qꝛ q̄nqꝫ:q̄ꝫuis etiā pl'es possint poni.

Prima nola ē:opinari deū natura nō libere ꝯtingēter ad extra oꝑa
ri. Talis fatuus fuit Aristoteles: vt d̄t Pe.de Eliaco sup̄ p̄mo dis.xl.
quē vide: Dicūt hi ꝙ nec̄itate nature vt sol ⁊ ignis/oꝑet̄ deꝰ. Sꝫ falsū
est:q̄ꝫuis h̄ ꝓbari nō possit euidēter/nisi suꝑposito articulo de oīpoten
tia dei: vt d̄t Gabriel dist.xl.secūdi.quē vide.

Scd̄a nola:putare neqꝫ hoīem libere agere/sꝫ fato cogi ⁊ influētijs.
q̄les Genetliaci:q̄ sꝫ horoscopū iudicāt hoīeꝫ nec̄ario inclinari ad fur
ta/homicidia ⁊c̄.itē iuxta varios vestiū colores fortunatos vel īfortu
natos fieri. Falsū ē h̄:qꝛ liberꝝ arbitriū cogi nō p̄t.neqꝫ obstat qd̄ hodie
d̄r in euāg.ꝯpelle intrare. De q̄ vide dist.xxv.scd̄i. An volūtas possit
cogi/tradit exēplū qd̄ ponit̄ a Guil. Pa.in de vniuerso:de q̄dā docto
q̄ erat eiꝰ erroris ꝙ oīa de nec̄itate fierēt.q̄ cū se iactaret id etiā coram
doctissimis ꝓbatū ire:rogaretqꝫ sociū sibi ꝯdicētē vt secū iret ad(ne-
scio quē)doctū/quē iactabat se victuꝝ:rñdit sociꝰ:si oīa nec̄itate fiunt/
cur me rogas vt vadā?etiā si non rogares iuxta tuā opinionem ire me
tecū oporteret.sicqꝫ ꝯfusus desistebat ab opinione sua fatua.

Tertia:opinari qꝛ deꝰ p̄destinat/iō q̄cq̄d faciat saluabit̄. Rñdeo pri O
mo s̄m Gab.ꝯcedo ꝙ si es p̄destinatꝰ/q̄cq̄d feceris saluaberis:qꝛ fina

liter solũ ⁊ nõ malũ facies. Scdo dico: ꝙ si es p̃destinat⁹ nõ saluaberis si feceris finalr malũ: poteris em̃ malũ facere: si id ponit̃ inesse/nõ fuisti p̃destinat⁹. Dico tertio: ꝙ stulta ẽ hec loquutio. Accipe sil'e de ꝯmestione/medicina ⁊ ope rustico. Quis em̃ tã stult⁹ vt nõ comedat/medicinã nõ sumere velit/⁊ agros nõ colere: q̃uis certo sciat diffinitũ apd̃ deũ de morte sua ⁊ fructibꝰ. Sic in ꝓposito ⁊c. Nõ p̃uidit deus finem sine medijs.

Quarta no. existimare nullũ hoĩem esse corrigẽdũ: tũ qꝛ nihil libere agat: ⁊ al's eũ saluari si p̃destinat⁹ est: ꝙ si p̃scit⁹/frustra corrigit̃. item correctio ad h̃ tẽdit vt q̃s fiat bon⁹: ꝑ ea ãt q̃ facit q̃s coact⁹/bon⁹ non fit. Rñdeo p̃mo: ꝙ falsũ est ꝙ hõ nihil libere agat. Scdo ꝙ al's saluaret̃ falsum ẽ: qꝛ ꝑ h̃ mediũ saluari aliqñ dꝫ. Tertio ꝙ si scirẽt̃ eẽ p̃scit⁹/frustra essꝫ correctio: sꝫ q̃ꝫdiu nescit̃ dꝫ adhiberi. Quarto ꝙ q̃ꝫdiu ex timore ꝓcedit opus nihil valet: sed de timore venit̃ ad amorẽ/⁊ tũc valet. Vide Gabri. in q. theutonica ad ducẽ Eberhardũ de wirtẽberg.

P Quinta nola: arbitrari deũ esse acceptorẽ ꝑsonaꝝ: ⁊ iniuriã facere his q̃s nõ p̃destinat. Sũt h̃ rñsiones: multe de meritis ⁊ demeritis p̃uisis/ꝓpt̃ q̃ p̃destinant̃/alij reprobant̃: sꝫ dimitto. Et dico p̃mo/ꝙ de⁹ oẽs trahit h̃ mõ q̃ d̃t Apl's: De⁹ vult oẽs hoĩes saluos fieri. sꝫ nõ oẽs sequunt̃ tractũ: vt Lyra sup̃ Apoc̃. Sil'e ex Discipulo de amico in turri exñti. ser. lxxiiij. N. Dico scdo: si nõ oẽs p̃destinat/nemini facit iniuriam: ꝙ nulli aliq̃d debet. Dico tertio: ꝙ de⁹ iust⁹ est ⁊ nunq̃ꝫ in culpa. Dico q̃rto: ꝙ seruiẽdũ ẽ deo ꝓpt̃ se ex amore amicitie: ⁊ ocul⁹ claudi ad celũ ⁊ infernũ: sicut fecit discipulus ille quẽ falso diabol⁹ reuelauit patri dãnandũ. Dico q̃nto: ꝙ nulli p̃t reuelari sua reprobatio: vt deducũt doc. in p̃mo. Dico sexto: ꝙ tenere debes ꝙ si inter mille sol⁹ vn⁹ eẽt saluãdus/talẽ te esse. Et tãtũ de scdo. Circa tertiũ de signis p̃destinatõis. ix. nihil locutus sum: cui placet videat Disci. ser. cxlix.

Feria. vi. Petri et Pauli pridie Kal'. Julij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j.

Q Vinquagesima septima turba stultoꝝ est: negligentiũ ꝓpria (Versum narren/liederlich narrẽ) Jp̃i sunt q̃ posthabẽt negocia sua ⁊ alijs intẽdũt/ꝯtra id qd̃ vulgo d̃r: Proxim⁹ tibi esto. Et illud ordinata charitas incipit a seipo. Nõ ꝑuares est hec negligẽtia: ip̃a est originale p̃ncipiũ pctõꝝ. Q, p̃mi hoĩes ⁊ angeli ceciderũt/ex negligẽtia ꝓuenit: quẽadmodũ Holkot deducit sup̃ illud sapĩe. iij. Qui neglexerũt iustũ. ⁊ alibi in sentẽtijs. Sũt autẽ nole multe q̃bꝰ hi fatui possent dinosci: qꝛ tot sunt q̃t ad salutẽ sũt necessaria q̃ negligunt̃. Ego aũt q̃nq̃ꝫ dũtaxat elegi: q̃ttuor ex Holkot Sap̃. iij. lectiõe. xxxvij.

Q Prima nola est/negligentia in addiscẽdo moꝝ sctitatẽ. Et quis est

q̄ueso hac nola nō notatus? Ecce ꝓni sumus ad discēdū artiū subtilia 1
ꝓpter curiositatē/iura ciuilia ꝓpter vtilitatē/artē beilādi ꝓpt̄ strēnui-
tatē/artē negociādi ꝯtra pauꝑtatē: ⁊ sic de alijs q̄ ad vite ꝑñtis ꝓmo-
tōem ⁊ administratōem spectāt. Ceteꝝ ad discēdū artē bñ viuēdi/d̄o
seruiēdi/artē pctā vitādi/oēs q̄si se exhibēt negligētes. Sic esse docuit
Jesus in euāgelica ꝑabola: vbi innuit/qꝛ mūdꝰ inuitat ad errores ⁊ in
eptias/⁊ oēs obediūt: deꝰ vocat ad honores ⁊ celestes nuptias: ⁊ oēs
negligūt. Mat.xxij. Illi neglexerūt ⁊ abierūt: aliꝰ ad villā suā/aliꝰ ad
negociatōem suā. Prob dñe deꝰ meꝰ q̄nta hec stulticia talia eligere 2
inepta/⁊ hec negligere q̄ ad salutē necāria sunt? Sed dicūt mihi scio:
His intēdemꝰ posteaq̄ alia expediuerimꝰ: optabimꝰ ꝑmū oīa tꝑalia:
deinde suo tꝑe spūalibꝫ intēdemꝰ. q̄si nō ꝑmū essꝫ q̄rendū regnū dei ⁊
iusticia eiꝰ: ⁊ sic oīa alia adijcerent̄. Sil̄es negociatori obliuiscēti mer-
cātiā ꝓpt̄ quā venit ad emporiū: ⁊ ludis intēdēti crapulis ⁊ lasciuijs/
q̄bꝫ ꝑncipal̄r intēdit/ꝑncipali v̄o neglecto. Sed ⁊ ei q̄ cām venit gere
re corā papa aut imꝑatore/⁊ ea neglecta alijs imꝑtinētibꝫ intēdit. No
li o fatue curꝝ iūgere añ eq̄s: oꝑtꝫ hec ꝑmū fieri/deinde alia: añ om̄ia
philosophādū/sciēdū viā salutis/bñ viuēdū: huic ꝯtinue ⁊ sꝑ insisten
dū ⁊ vacādū ab alijs/vt huic inseruiat̄. Noli esse de nūero istoꝝ q̄ citiꝰ
oīa volūt facere q̄ꝫ ordinē bñ viuēdi addiscere: in q̄s Sene. inuehit:
Nō cū vacaueris (inq̄t) philosophādū ē. Sꝫ oīa alia negligēda sūt/vt R
huic assideamus: cui nullū tp̄s satis magnū est/etiā si a pueritia vsqꝫ
ad humani eui terminos vita ꝓducat̄. Roga sctōs vt hāc a te nolā au
ferāt: Clama cū ecc̄a ad Paulū/cuius hodie festū colit̄: Doctor egre-
gie Paule mores instrue ⁊c̄. Et q̄ hoꝝ fatuoꝝ mater? q̄s eos genuit? 3
Nimiꝝ suꝑbia/ꝑsertim in iuuenibꝫ: q̄ ideo negligūt ꝑtē addiscere/q̄a
nō ꝑñt totū acq̄rere: iō nihil volūt scire/qꝛ ñ ꝑñt alios excellere. Quos
ꝯmonefacit Apl̄s: excitat ⁊ deridet Hora. Nō poteris oculo (inq̄t) q̄n
tū ꝯtēdere linces. Nō tñ icciro ꝯtēnas liꝑꝰ inungi. Clamat Apl̄s j.
Tim̄.iiij: Noli negligere gr̄am q̄ in te ē. Accipe ⁊ figurā Gen̄.xlij. Au-
diēs Jacob ꝙ alimēta vēderent̄ in Egypto/dixit filijs suis: Quare ne
gligitis? audiui ꝙ triticū vēdit̄ in Egypto. Et tu o frat̄ vbicūqꝫ audi
eris aīe alimēta venalia/ea nō negligas ꝓpt̄ quācunqꝫ difficultatē: etiā
si in Egypto vēdant̄. Plane scīa salutis nō est nisi in Egypto. i. in ob-
scura ⁊ tenebrosa theologia: qꝛ tenebrosa aq̄ in nubibꝫ aeris. Psal. glo.
id est obscura doctrina in ꝓphetis ⁊ ꝑdicatoribꝫ. Vel in Egypto. i. te-
nebrosis ⁊ vitiosis doctoribus/dum tamen bonum fructum doctri-
ne administrant. Sed caueant ne lolium errorum ꝑ tritico veritatis
propinent.

Scd̄a nola est: negligētia in discutiendo ꝓpriā ꝑuersitatē. Sūt q̄ 1
ꝓni sunt vt iugiter alioꝝ vitā discutiāt ⁊ iudicent: cū tñ ad eos nihil
ꝑtineat: qꝛ nō sibi sunt ꝯmissi: ꝓpriā aūt vitā vix in anno semel ⁊ dimi-

dia die discutiũt. Alij aũt q̃bꝫ incumbit ex officio aliena discutere/in-
S tantũ his incũbunt ꝙ stulte seip̃os negligant. O stulte ardet domꝰ
2 tua/ꝛ ad alterius ignẽ ꝓperas extinguẽdũ? Laterifex habes domũ te-
ctam stramine: vitreas fenestras alijs facis/cũ tue sint papyree: metal-
lũ/aurꝫ ꝛ argentũ alijs fodis/ꝛ necaris. O ocule/o cucule p̃dicator ꝛ p̃
late in arbore cathedra sedes: ꝛ cuculos alios rep̃hendis ꝛ corripis rep
3 hẽsibilissimꝰ. Ocule alios a te/tu te aũt nõ vides. Audi Pastorẽ ab
batẽ. Dic tibijp̃i tu q̃s es: ꝛ nõ iudices quẽq̃ꝫ: intellige cuiꝰ cã ad te nõ
ꝑtinet. Te iudica: tuã ꝯsciam exq̃site discute. Jud. xviij. Nolite negli-
gere: nolite iudicare.

I Tertia nola est: negligere reuerẽtiã diuine maiestatis. Audiãt h̃
in p̃mis p̃lati spũales/ꝛ oẽs clerici spẽaĩr diuino seruitio mãcipati: ꝛ
caueãt ne hac nola sint insigniti. Timeo ne ꝓpt̃ nimiã familiaritatem
veniant in ꝯtemptũ diuine maiestatis. ij. Paralip. xxiiij. Porro leuite
egere negligẽtiꝰ. Et vnde h̃: nimirꝫ ex nimia familiaritate. Nimia em̃
familiaritas parit ꝯtemptũ: vt vulgo d̃r. Uerꝫ q̃dem inter fatuos: ait
glo. Qui igit̃ ꝯtemnũt ꝓpter familiaritatẽ: fatui sunt. Noli frater: non
est sic cũ hoĩe sicut cũ deo. Cũ hoĩe si ꝯtrahis familiaritatẽ/defectꝰ eiꝰ
videbis/q̃s añ nescieras: q̃ fit vt nõ tam p̃ciosum eum habeas sicut p̃
us. Quãtũ aũt deo magis in ꝟitate nõ gressibꝫ pedũ/sꝫ affectuũ ꝛ co-
gnitionũ appropinquaueris/tãto maior tibi apparebit. Accedit hõ ad
T cor altũ/ꝛ exaltabit̃ deus. Sil'e de cãpanili: ad qd̃ q̃ntomagis appro-
pinquaueris/tãto altiꝰ ꝛ maiꝰ tibi apparebit. Inde ẽ ꝙ ꝯtẽplatiuis ma
ior videt̃ deꝰ/q̃ꝫ nõ ꝯtẽplatiuis: neqꝫ ad finẽ deuenire p̃nt. Ergo tãtuꝫ
videt̃ eis restare q̃ntũ his q̃ parꝫ de deo vidẽt: qꝛ infinitꝰ ẽ. Sil'e de eo
q̃ Argẽtine est ꝛ q̃ Parrhisiꝰ: eq̃lis videt̃ eis distãtia ad oriẽtẽ ꝛc̃. No
li frater deũ ꝑuifacere/ꝓpt̃ qd̃ deo dicatꝰ es. ij. Paralip. xxix. Filij mei
2 nolite negligere: vos elegit deꝰ vt stetis corã eo. Audi ꝛ tu secularis
rector ꝛ agnosce/qꝛ oĩs potestas a deo ẽ: ad deũ g̃ respice/ne ea ꝯtra
3 deũ/sꝫ ꝓ gl'a eiꝰ vtaris. Audite ambo q̃d vobis d̃ns p̃cepit Deutero.
viij. Obserua ꝛ caue/ne q̃n obliuiscaris d̃ni dei tui: ꝛ negligas mãda-
ta eius atqꝫ iudicia.

Quarta nola ẽ: negligere ꝓximi necessitatẽ spũalem ꝛ tp̃alẽ. Deute
ro. xxij. De omni re fratris tui si perierit ꝛ inueneris eã/nõ negligas q̃
si alienã. Nota de oĩ re. s. spũali. Sꝫ ibi q̃rit̃: an q̃s teneat̃ leuare rẽ in-
uẽtã: an possit eã sana ꝯscia p̃terire? Uide sup̃. viij. S. Itẽ etiã de spũ
ali/de aĩa. s. ꝯtra eos q̃ de aĩabꝫ familiariũ parꝫ aut nihil curant q̃si ali
enã: qꝛ nõ est aliena: est em̃ frater tuꝰ/ꝯmembrꝫ tuum.

Quinta nola: negligere aĩam ꝓpriã. Sunt q̃ alios ꝛ eorꝫ res ꝛ aĩas
ꝓprias deniqꝫ res/corpꝰ ꝛ tp̃alia curãt/ꝓpriã negligũt aĩam. Stulti vti
qꝫ. Stulte in hac nocte repetẽt aĩam tuam. Et q̃d ꝓderit hoĩ si vniuer
U sum lucret̃ mũdũ/aĩe ꝟo sue detrimẽtũ patiat̃? Expone ex Rudol. ꝑte

ij.c.ij.aut aliūde. Fuge stulticiā hāc negligētie:q̄ est p̄teritoꝝ bonoꝝ 1
nouerca/futuroꝝ impedimētū/anime ꝑditio directe ⁊ indirecte. Ex 2
summa p̄di.dictōe/negligētia. Excute torporē:nō audis tonitruū:Di 3
scedite a me maledicti.clamorē:hostes sunt in porta sensuū:ignis ꝯcu
piscētiaꝝ in sensualitate:aq̄ cogitationū in fantasia:⁊ adhuc stertis:
Clama:Salua/nos perimus. Ex sūma ꝟtu.de orōnis necessitate.

Dñica.iij.post trinitatis:in octa.Joā.p̄ma Julij

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.Euangelium.

Quinquagesimaoctaua turba stultoꝝ:sunt ingrati. Qui sibi multa bñficia impēdi volūt/ip̄i ꝟo nunq̄ꝫ repēdūt:ad accipiēdū hñt manꝰ aptas ⁊ aures/ad dādū aūt clausas.ꝯtra id eccī.iiij. Nō sit porrecta manꝰ tua ad accipiēdū/⁊ ad dādū collecta. Hi stulti septē nolis pñt dinosci:q̄s ponit b.Tho.ij.ij.q.cvij.ar.ij.q̄s sumpsit ex Seneca de bñficijs:vnde ⁊ multoplures elici possent:sꝫ ille ad pñs sufficiāt. Itē ex summa ꝟtu.c.de gratia.

Prima nola est:bñficiū nimis retribuere:⁊ ē vitiū excessus. Nimis inq̄ꝫ:puta ꝓ q̄bꝫ nō dꝫ/aut citiꝰ q̄ꝫ dꝫ:q̄ em̄ festinat reddere/nō aīm habet grati bñficij/sꝫ debitoris:ait Sene.ij.de.bñficijs. Itē Sene. Reijciēdi signū ē ꝓtinus aliđ munꝰ mittere/⁊ munus munere expugnare. Qui nimis cito cupit soluere/inuitus debet:⁊ q̄ inuitus debet/ingratus est. Sūt ⁊ alie autoritates ꝯgrue ad ꝓpositū/in summa ꝟtu.

Scđa nola:bñficiū nō retribuere. Debꝫ q̄libet bñficiū sibi factū loco ⁊ tp̄e ꝑm suā facultatē retribuere:nedū eq̄le/sꝫ etiā maius.ij.ij.q.cvj ar.vj. Quilibꝫ inq̄ꝫ cuiuscūq̄ꝫ ꝯditōis:qꝛ etiā si pauꝑ sit/tñ hꝫ q̄d reddat. Elice ex articulo.iij.q.cvj.⁊ ex summa ꝟtu.⁊ Burid.sup Ethico. ⁊ h̄ p̄mus gradus ꝑm Tho.in vitio defectus.

Tertia no.bñficiū dissimulare:h̄ ē dū q̄s dissimulat quasi nō demō X
strans se bñficiū accepisse. Dꝫ plane g̃tus oñdere se bñficiū recepisse/laudādo ⁊ magnificādo/ita etiā vt nō clam referat gr̃am:ingratꝰ ē em̄ q̄ remotis arbitris gr̃as agit:vt ait Sene.ij.li.de bñficijs. Si ingratꝰ ē q̄ clam gr̃as agit/q̄ꝫ ingratꝰ erit q̄ bñficiū dissimulat.

Quarta nola/⁊ respectu p̄cedentiū g̃uissima:bñficiū nō recognoscere/ꝑ obliuionē siue q̄cunq̄ꝫ alio mō.Sene. Ingratꝰ est q̄ bñficiū se accepisse negat qđ accepit. Ingratꝰ est q̄ dissimulat. Ing̃tus q̄ nō reddit. Ing̃tissimꝰ oīm q̄ oblitꝰ est. Illi em̄ si nō soluūt/tñ dñt:⁊ extat apud illos vestigiū meritoriū intra ꝯsciam inclusoꝝ:⁊ aliq̄ñ ꝯuerti ad referē dā gr̃am aliq̄ cā pñt/si illos pudor ammouerit/si facilis occasio īmutauerit:h̄ nunq̄ꝫ gratꝰ fieri p̄t cui bñficiū totū elapsum est.

Quinta: Retribuere mala ꝓ bonis/odiū ꝓ dilectōe. Sic Chr̄o hodie faciebāt in euāgelio scribe ⁊ pharisei murmurātes ꝯ eū/dū cēt eis bñficꝰ;⁊ tādē crucifixerūt. Sic romani Camillū ex vrbe pepulerūt:q̄

duce tñ Gallica castra deuicerũt: ⁊ Athenieñ. legisdatorẽ Solonẽ in exiliũ miserũt: ⁊ Spartani eoꝝ legislatorẽ Licurgũ. Sic hodie q̃ cõitati seruit/nemini ſuit: fac ꝯ vt ituitu d̃i eidẽ ſuias: ⁊ mercedẽ ñ ꝑdes.

y Sexta nola: vituꝑare bñficiũ/⁊ nõ solũ dissimulare. Dicit̃ cũ donatur tibi equus: in os eius nõ introspicias/q̃si ꝓbaturus eius etatẽ: h̃ em̃ est spẽs vituꝑatõis ⁊ ingratitudinis signũ. Sic de alijs muneribꝫ cũ tibi dat pauꝑ amicꝰ/accipias placito. Sic in cibis aꝓpositis. Sũt q̃ mox hospitẽ ꝯfundũt/si q̃ cibi nõ fuerint parati: veꝝ aliqñ hoc ioco ⁊ apto scõmate fieri solet: tu videris vt sint edentula: al's aꝓpellaberis (schend den gast.)

Septima nola: bñficiũ q̃si maleficiũ reputare/⁊ nõ solũ bñficij obliuisci. Hoc solẽt pueri scabiosi respectu matꝝ/⁊ scolastici paruuli respectu magistroꝝ facere: q̃ bñficia correptionũ ⁊ purgationũ maleficia reputãt. Hoc religiosi ⁊ diuino cultui mãcipati solent respectu dei facere: q̃ cũ singulari gr̃a dei ad hoc sint electi/putãt h̃ sibi onus ⁊ g̃uamẽ. Hec elicui ex. ij. ij. q. cvij. ar. ij. Habes ecce nolas septẽ/q̃bꝫ dinoscere poteris/si tu aut alius sit de numero hoꝝ fatuoꝝ: q̃tenus discas tibi

j cauere ab h̃ vitio ne incidas: aut si incidisti/te eruas. Nõ ꝑuũ em̃ vitiũ/sꝫ grãde: qd̃ Apl's d̃t in nouissimis tꝑibꝫ maxime inualituꝝ. In nouissimis inq̃t diebꝫ instabũt tꝑa periculosa: ⁊ erũt hoĩes seip̃os amantes/cupidi/elati/suꝑbi/blasphemi/parẽtibꝫ nõ obediẽtes/ingrati. Ec-

z ce pũctũ. ij. Tim̃. iij. Grãde vitiũ est in hoĩes ingratitudo. q̃nta puta-

Z tis erit in deũ ingratitudo/si tot ⁊ tãtis ab eo susceptis bñficijs fueri-

3 mus ingrati/q̃ nobis ex tã magna largitꝰ est charitate? Digna plane ingratoꝝ pena in speculo fatuoꝝ exp̃mit̃/q̃ aꝓpellat̃ (die brũtschẽ schlagen) q̃ q̃ plectunt̃ oĩbꝫ fiũt ridiculo: ⁊ ꝯfusionẽ patiunt̃ corã omĩ ꝓ l'o: ꝟberant̃ em̃ ferula nolata ad nates cũ cãtico q̃dam. Sic q̃ ingrati sũt hoĩbꝫ/h̃ ꝯfundunt̃ corã eis rubore ꝑfusi: eos fugiũt: q̃runt diuerticula cũ obuiãt: vellẽt oẽs bñficos suos esse mortuos: vt Eneas siluiꝰ in q̃dam d̃t epl'a. O he q̃lis ꝯfusio erit his/q̃ ingrati fuerut deo: cum eis ꝯfusio fiet coram vniuerso mũdo? Qui me erubuerit mihi h̃ gr̃as agẽdo/seruiendo/ꝓfitẽdo/ꝟbo vl' oꝑe: hũc erubescat ⁊c̃. ⁊ is q̃ sine veste nũptiali fuit/erubuit ⁊c̃. Facile est deo gr̃as agere: recognosce bñficia eiꝰ. Si nõ scis legere/ꝯtẽplare picturã in muris (Ab dẽ fenster bret) Lauda ꝟbo/ausculta laudãtibꝫ/serua mãdata eiꝰ ⁊c̃. ⁊ hec oĩa ea intẽtõne/ q̃ sibi velis facere retributõem ꝑ bñficijs. Dic cum Dauid: Inclinaui cor meum ad faciẽdas iustificatões tuas in eternũ/ꝓꝑter retributionem. s. tibi deo faciẽdã ꝑ bñficijs mihi impẽsis. Nõ sic exponit Pe. de

4 Eliaco suꝑ p̃mo senten. Est gratitudo seu bñficioꝝ recognitio signũ nobilitatis: ⁊ ꝑ ꝯtrariũ ingratitudo seu bñficioꝝ nõ recognitio signũ rusticitatis. Patet igit̃ q̃ illi q̃ nobiles reputant̃/q̃ deũ ꝑ ceteris hoĩbꝫ q̃ eos honorauit inhonorãt: subditos etiã suos q̃ multo sudore

merent̃ vnde ip̃i viuũt/ꝛ ꝓpter q̃s ip̃i sunt in honore/incessanter oppri
mũt:rusticissimi sunt:ꝛ feris vident̃ etiã tales deteriores esse. Fere em̃ A
officia siue bñficia sentiũt:sicut ait Sene.ꝛ experiẽtia in leonib⁹ docu
it:sicut historie docẽt/ꝛ leena apud Machariũ in Uitaspa. Rustici
igit̃ sunt tales p̃uati ꝛ nobiles hoies:g̃ sunt digni/vt cum vilib⁹ pena
vili ꝛ ridiculosa plectant̃. Uisi sunt hi vt sterq̃liniũ:qđ q̃nto mag⁹ ꝑ
fundit̃ radijs solis/tanto magis fumũ v̄sus solem emittit ꝛ fetorẽ. Et
hi q̃nto maiora lumina bñficioꝝ recipiũt/tãto magis ꝯtra deũ fumãt
O stercus diuitiaꝝ (oia vt stercora reputaui ait Paulus) q̃ in agros
macros dispsit Laurẽti⁹. O sterc⁹ voluptatũ. Cõputruerũt in sterco
re iumẽta. O sterc⁹ gl̃e. Oĩs gl̃a coꝝ stercus ꝛ v̄mis. Quid inflaris sa
nies? Hec stercora ꝯtra deũ fumãt. Rogemus.

Feria.ij.festum Uisitatiõis btẽ v̄ginis.ij.Julij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccẽs.j.

Quinquagesimanona turba stultoꝝ est:sibimet ꝯplacentiũ:
(Spiegel narrẽ) Sunt q̃ sibimet in suis factis ꝛ dictis oĩ-
bus sꝑ ꝯplacẽt:gl̃antes de sua prudẽtia/eloquẽtia/robore/
pulchritudine/nobilitate/diuitijs ꝛ sic de alijs.. De his haç
hora ꝛ hodie festo visitatõis Marie erit mihi sermo:ꝛ vt puto nõ in-
congru⁹. Plane Maria humilis:cui⁹ in nullo suo/sꝫ in solo deo salu-
tari suo aĩa exultauit:q̃ten⁹ inde discãt nõ fatue in se/sꝫ prudenter in
deo gl̃ari. Pñt ãt hi fatui q̃nq̃ nolis dinosci:q̃s a b. Gre.ꝛ Tho.emi
Prima nola est:exultare de bonis/q̃si ex se habitis:puta bona natu
ralia vt sunt ingeniũ/intellectus/memoria/robur/pulchritudo:ꝛ bona
tꝑalia vt diuitie/gl̃a/honor/potentia:ꝛ bona spũalia:vt gr̃a/scĩa/sapĩa B
prudentia/ph̃ia. Est gl̃osum ꝛ excelsum aliq̃d h̃re:ꝛ nõ ab alio sicut ea
q̃ habent̃ in feudũ. Sũt igit̃ sup̃bi fatui speculatores/q̃ ita gl̃ant̃ ꝛ ex-
ultãt/q̃si a se habeãt. Dicis:nõ sumus tales:miser plane esset qui talia
opinaret̃/immo infidelis. Ueꝝ q̃dẽ est si in vniuersali sic opinaret̃ /at
q̃ in ꝑticulari/h̃ fieri p̃t sine nota infidelitatis:ꝛ sil̃e de fornicatiõe. de-
clara ex Tho. Porro nõ dixi/ꝙ opinat̃ se a se h̃re:sed sic exultãt ac si a
se haberẽt. Et q̃uo h̃ ꝑpendit̃:h̃ mõ:qꝛ q̃ estimat se aliq̃d ab alio habe-
re/nõ multũ de h̃ gl̃at̃ apđ se:sꝫ cũ de tali bono cogitat ꝙ sit ab alio/re
ꝑcutit̃ dicẽs intra se:ab alio habes. Itẽ nõ iactat se de h̃ corã alijs.
Grãs agit ei a q̃ hꝫ. Qui igit̃ intra se gl̃at̃/ꝛ corã alijs se iactat/et
gr̃as nã agit/facit acsi ab alio nõ h̃ret:h̃ ãt heu faciũt multi ex sup̃bis/ j
q̃ de donis nature/fortune ꝛ gr̃e sibi a deo ꝯcessis:gr̃as agũt ea reco-
gnoscẽdo ide sibi ꝓuenisse/eũ magnificãdo/laudãdo/ sibi obediẽdo:sꝫ
sue voluptati/ volũtati/libidini parẽdo:iactãt se de eis ꝛ apđ se gl̃ant̃.
Ecce nolã p̃mã q̃ ad sinistꝝ lat⁹ cap̃pe v̄sus oriẽtẽ assuta ẽ his stult⁹ Re ꝛ
cte ad oriẽtẽ. Ab oriẽte em̃ egredit̃ nobis lux:ꝛ a đo orit̃ nob⁹ oẽ bonũ

gratie ⁊ nature. Jaco.j. Omne datū optimū ⁊ omne donū pfectū desur-
C sum est. Erat ni fallor hac nola notat⁹ diabol⁹: de q̄ d̄r Esa.xiiij. Quō
cecidisti de celo lucifer q̄ mane oriebar⁹? Voluit nimirū ⁊ appetijt a na
tura h̄re qd̄ poterat a gr̄a dei: sz noluit h̄re in feudū. Vide doct. pte.j.
3 Prob dei hoīmqz fidē: q̄nta ē fatuitas tibi attribuere q̄si a te haberes
viuere? Audi Apl'm.j. Coꝝ iiij. Quid habes qd̄ nō accepisti? si aūt ac
cepisti/q̄d gl'aris q̄si nō acceperis? Noli o frater: sz oīa bona in deū re-
fer/sibi attribuēdo p recognitōem/p laudē/p obsequm. Nō nobis dñe
nō nobis/sz noī tuo da gl'am. Natū Joannē q̄dā volebāt vocare noīe
p̄ris sui: hi sunt final'r illi q̄ bona sua sibi attribuūt. Helisabet āt ait:
Nequaq̄z/sed vocabit̄ Joannes. Jp̄i sunt q̄ bona sua deo tribuūt siue
gr̄e dei. Vñ ⁊ Joānes.i. gr̄a vocabat̄: q̄ natus ē de sterili/nō s̄m natu-
rā: sic bonū opus dz attribui gr̄e: cū aīa ex se sterilis sit: ex deo v̄o habe
at q̄ bona opa agat: iuxta illud: Qui habitare facit sterilem.
j Scd̄a nola est: exultare de bonis q̄si ex meritis ea habeat. Credit
plane q̄ talis fatu⁹ ē/qz a deo sint sibi data. Attñ p merit⁹ suis gaudet
stultus ille ⁊ exulat igit̄ qz nō gratis receperit/sz suo merito ꝯdigno: q̄-
si ip̄a sint cā p̄ncipalis eius boni qd̄ habet/de⁹ v̄o causa secūdaria: cuz
reuera sit ecōtra. Ad excutiendū lapidē de balista tormētaria/quā ap
pellamus bombardā/duo sunt necessaria/salpetre ⁊ sulphur: hec incē-
sa/vi maxima lapidē expellūt. Sic vt lapis act⁹ meritorij pdeat ab ho
mine/nec̄ariū ē liberꝝ arbitriū ⁊ gr̄a. Gratia aūt plus ē causa actus in
rōne meritorij q̄z liberꝝ arbitriū. Noli ergo tibi p̄ncipal'r sz gr̄e potius
D ascribere actū meritoriū. Audi p̄terea Paulū: Nō ex opib⁹ iusticie q̄
2 fecim⁹ nos ⁊c̄. Tim̄.iij. Vide in Antho. ad placitū. Pendet hec nola
⁊ assuta ē ab anteriori pte capitis v̄sus austꝝ: hec regio multū calida
ē: ⁊ hi fatui de meritis.s. eximie bonitatis nimis ꝯficiūt: q̄ assuta fuit
capitio Nabuchodonosor. Dañ.iiij. ꝓphe scti.iij. Reg.xiij. imo ⁊ sctissi
mi Pauli. Nimirꝝ dat⁹ fuit sibi stimul⁹ carnis: ne incideret in hāc sup
biā: vt meritis suis ascriberet illas magnificas reuelatōes dei: put ip̄e
met fatet̄.ij. Coꝝ.xij. Ne magnitudo reuelationū ⁊c̄. Porro de ꝓpha
legim⁹/qz missus fuit a deo a iudea in samariā ⁊c̄. Dic ex Antho. Na
bucho. in palatio suo ꝯsistens dixit: Nonne hec Babylon magna quā
ego edificaui ⁊ ampliaui in robore meo? id ē in v̄tute mea. Sz punit⁹
3 fuit. Cui q̄so ꝯparabo gñatōem hanc stultā? pueris vtiqz/q̄ specula
ex reumate in manicis sibi ꝯficiūt. Et tu o (spiegel narr) q̄ de meritis
tuis gl'aris/q̄d aliud facis q̄z q̄ te in reumate ip̄o sup manicis illito
specularis? Quid em̄ sunt aliud act⁹ tui/tua merita/opa manū tuarū
q̄z reuma in manica? min⁹ dixi turpi⁹ ⁊ spurciti⁹ dicere debuissem. Ju
sticie nr̄e q̄si pānus mēstruate. Esa.lxiiij. Vade iā o fatue/⁊ gl'are de
meritis tuis ⁊ tue iusticie innitaris. Est nimirꝝ alia iusticia/alid̄ specu
lū/in q̄ gl'andū ⁊ exultādū: in q̄ btissima v̄go exultauit: nō in suis me-

ritis/ꝫ in deo salutari suo:imitatrix illi⁹ q̄ dicebat:Et exultabo in deo E
Jesu meo.Hic factus est nobis iusticia.Clamat ꝑsal.xxx.In iusti⁊
cia tua libera me.Tua inq̄t/quā tu fecisti:nō mea.Et itē:Deus in no⁊
mine tuo saluū me fac:ꝛ in ꝟtute tua iudica me.Non in ꝟtute mea/q̄
parua aut nulla est.Hoc speculū pcōꝫ ex claro vitro deiratis/ꝛ plūbo
humanitatis/vt visum nostꝫ terminare possit ꝓflatū.Hoc in medio
cecein figura manet suspēsum:h̄ ē speculū in q̄ ꝓplacuit patri.Hic ē
fili⁹ me⁹ dilectuu/in q̄ mihi ꝓplacui.Respice in faciē Chr̄i tui o dñe:
nō in faciē meritoꝝ meoꝝ/q̄ sunt vt pann⁹ mēstruate in ꝓspectu tuo.
Est porro speculū humlitatis Maria:in qō respicit dñs.Respexit
humilitatē ancille sue.Ad quē respiciā nisi ad humilē ꝛ trementē ser⁊
mones meos:ait Esa.Et speculū ꝓterea ex cineribꝫ silicū factū:de q̄ i
trac.de morte dixi:h̄ intuēdū/in illud oculi deflectēdi:nō in reumati⁊
cum speculū meritoꝝ.

Tertia nola est:exultare in bonis nō habitis siue de falso.Et q̄s q̄ j
so satis poterit ridere fatuos/q̄ sibi fingūt bona messe q̄ nō insunt:q̄ re
putāt se hr̄e acutū intellectū vel magnā memoriā vel magnā industriā
in agēdis/vel peritiā in arte/vel prudētiā in regimine/vel pulchritudi
nē in psona/vel sciam in mēte/vel pfectōem in vita spūali:ꝛ de h̄ glo⁊
riant:dū tñ reuera ista nō habeāt/vel nō tantū sicut estimant. Pcu⁊ ꝛ
det hec nola ad dextrā ꝟsus occidētē:ꝛ q̄dē apte:q̄ꝑe q⁹ in eis occidit
sol cognitōis ꝛ lux vitatis falso immitēres/putātes se aliq̄d esse cū nihil
sint.Qualē sibi habuit assutā ille de q̄ ōr:Esa.xvj.Audiuim⁹ superbiam
Moab:superb⁹ est cīn valde:superbia ei⁹ ꝛ arrogātia plusq̄ ꝟtus eius.
Sic ꝑetrus putauit se hr̄e ꝓstātiam pfectā/quā tamen nō habuit:q⁊ F
Chr̄m negauit:cū q̄ tñ putauit se in carcerē vsq̄ ꝛ morte ituꝝ.Sic
Dauid dixerat:Ego dixi in abūdantia mea.s.deuotōis ꝛ feruoris:nō
mouebor in eternū.Et tñ mox se pseuerātiā nō habuisse innuit/cū sub
iūxit:Auertisti faciē tuā a me:ꝛ fact⁹ sum ꝓturbat⁹. Et ꝫ multis sit ꝫ
hec nola insuta/p̄cipue tñ magnatibꝫ p̄ncipibꝫ ꝛ ceteris in ptāte exīti⁊
bus q̄ eā vix effugere pūt:q̄ꝑe q⁹ in tā magno numero sunt q̄ certatiꝫ
eā ipis assuere nituntr̄.Testis est Sene.Olim aulicoꝝ (inq̄t) vnū offici
um/vna ꝓtentio est/q̄s blādissime fallat.Quid hoc est q̄ꝫ q⁹ ad hoc ni⁊
tunt̄/vt cū in falsam opinionē inducāt:vt putat se meliorē q̄ꝫ sit:Faci⁊
unt de eo quēadmodū pueri de vesica:quā vn⁹ aliq̄ntulū inflat/alius
plus/donec bñ inflata sit:q̄ facto eā fusq̄ deq̄ faciūt:ꝛ cū ea ludūt al⁊
terutꝝ iactātes/ꝛ tādē pūcto ac⁹ pforata vēto euanescēte flaccida ca⁊
dit.Sic sic aulici cū eoꝝ p̄ncipe.Vn⁹ adulator inflat cū ꝟbis adulato
rijs:O est vobis maior sapia:nō tā crudelis sicut vicin⁹ p̄ceps ꝛc.Ali
us ampli⁹ inflat:ꝛ sic ꝓseq̄nter q̄lisq̄ tot⁹ tumet aio:quē etiā tumoꝛꝫ
plerūq̄ in facie ꝛ oculis exp̄mūt.Quo facto/ꝛ sic lenitate vanitatis in G
fecto/cū eo ludūt iactātes cū alterutꝝ:q̄libet ad suā ptē cū trahit:ꝛ ita

cum fatigāt p diuersa ꝓcilia/vt nesciat q̄ se ꝟtere debeat: z vt chr̄o insti
tuat⁹ maneat. Tandē venit mors z pūgit vesicā: sicq; cadit. Deludūt
eū sicut rusticū portātē agnū/vt tādem se canē portare putet: de q̄ ali
bi in summa vitioꝝ.

Quarta nola est: exultare de vano. Sunt q̄ zsi nō de nihilo exultāt
exultāt tn̄ de aliq̄ qđ nō exultatōe dignū: puta de vano aliq̄/trāsitorio
.s. z indurabili/tpali nō eterno. s. de pulchritudine habita/diuitijs/deli
tijs/honoribꝫ zc. q̄ habent: nō tn̄ in his gl'andū: nō ei gl'a digna sunt.
Et hec ad pñs appello vana: iura qđ vanū accipit Ecc̄i. j. Vanitas va
nitatū z oia vanitas: q̄ꝫ sm doc. sctm̄ in q. de malo/intelligit de in/
ani gl'a. Vanū etiā de falso ꝺr: ego tn̄ in ꝓposito abinuicē distinguo.
Si placet/ibidē vide distinctōem/q̄ est pulchra. Pēdet hec nola ad
aqlonē ad posteriorē ptē capitis. Apte q̄dē: illic em̄ ꝺr ꝟsus mediā no
ctē ꝟsus tenebras. Et q̄d oēs creature trāsitorie aliud q̄ꝫ tenebre respe
ctu creatoris? Et q̄s q̄so liber ab hac nola? certā pueri bini exultāt diuz
calceis nouis induti sunt: z eremita q̄dā petiā matte assuit tunice q̄ lō
gior fieret z in terra instar clerici post se traheret. Et q̄les hi fatui qui
vult⁹ suos speculant/z inde exultāt sibūpsis sup pulchritudine bñdi
cētes? Nō tibi videt fatu⁹ fuisse Otto ille impator/q̄ etiā ad bellū secū
speculū ꝓferebat: vt ꝺr in spe. fatuoꝝ. femine⁹ vtiq; hō: nō em̄ ea int'n
ℌ tōe vt Plato speculū ferebat. Sūt hec nola notati etiā hi q̄ sapiētes
reputari volūt: senes iuuenilia vestimēta z mores hñtes ꝓpt gl'am/vñ
tn̄ ve ignominiā ꝓsequunt: ſz z religiosi q̄q; in suis cucullis. Prob de
um hoim q̄ꝫ fidē/q̄nta fatuitas hec q̄ rōnalis hō cū his magis se occu
pat/z in reb⁹ tā ꝓtēptibilibꝫ gl'am q̄rit. Ecce si q̄s indut⁹ fuerit veste de
mardario serica/aut de margaritis/vult inde magnus haberi: oculos
circūfert/ꝓsiderās an ne aliq̄s eū admirari velit/digito demōstrās et
dicere h ē: q̄d o fatue facis/glorias in pellib⁹ murinis: ea ne tu inde meli
ꝺr/q̄ hac pelle indut⁹ es? Sic seducit/sic infatuat anim⁹ hois rōnalis
chr̄ian⁹/ꝓdit⁹ ad eterna/ad maxima: sic de his q̄ gl'ant in magnificis
edibꝫ/supellectilibꝫ/censibꝫ zc. Quoꝝ olim fatuitates q̄ videre voluerit/le
gat Petrarchā. Filij hoim vsq; q̄ graui corde: vt q̄d diligitis vanita
tē? vt q̄d exultatis de pulchritudine/de veste zc. Noli sic te speculari z
teipm̄ mirari de talibꝫ q̄ te inanē efficiūt: ꝓsidera pot⁹ ea q̄ te ꝑmūt/so
lidū faciūt/z mētem deꝑmūt. Doceat te eccl⁹ apō Cirillū illū magnū
li. ij. c. iij. Hirc⁹ ad fontē venies/vt ardētia siti refrigeraret interna/ꝓ
ctis oculis in laticē nitore fulgētē/sil'itudinē vult⁹ sui quā in eā emise
rat/reuerberātibꝫ riui speculis mor suscepit. Cunq; vidisset altis orna
J tū cornibꝫ caput/atq; ꝓtēsam faciē/barba pēdēte: corde hilari vocem
exultatōis emisit: z se maximis dignificare cepit dicēs: O q̄ꝫ decēter
eminēs staret in cornuto capite corona pauonica: torq̄ta cerui q̄ꝫ que
mēter descēderet facie sub barbata. Quē cum audisset cornacⁱ⁹/stans

et ipe in fonte/derisit amātem ⁊ dixit. O si post tergū oculos haberes/
corona ⁊ torque te nullo mō dignificares. Nimiꝝ videres caudulā tu
am pudēdā/⁊ mox humiliat⁹ de fatuoso capite poneres iactātiā tuaꝫ.
Et alia multa dixit silia:q̄b⁹ auditꝫ/hirc⁹ erudit⁹ qꝛ se dignificauit eru
buit. Et tu caudā impfectionū tuaꝝ ⁊ mortē ꝯsidera.

Quinta nola est:exultare in p̄ponēdo se alijs/⁊ sup eos dñari vel-
le/q̄si melior sit alijs/ipōsqꝫ despicere. Hic pfect⁹ cuculus Bernardus j
q̄ supeminere vult ⁊ supnatare:plane sicut spuma in olla ⁊ palee in vā
no tritici/⁊ v̄miculosa pisa q̄ supnatat. Sic stult⁹ ille putat se oib⁹ me
liorē/⁊ ḡ p̄ferendū. Juraret se eleuatis digitis oib⁹ doctiorē/pulchrio
rē/sapiētiorez/eloquētiorē:nihil ē in eo qd̄ sibi displiceat de se:nihil āt
alioꝝ placet. Nouit mores illoꝝ btūs Greg.q̄s ⁊ describit in.xxxiiij.
Moraliū circa finē. Cuncta inq̄t q̄ ab alijs bene agunt̄ displicēt:⁊ so
la ei q̄ ipe vel praue egerit placēt:semp aliena opa despicit:semp mirat̄
qd̄ facit:qꝛ q̄cq̄d egerit egisse se singul'r credit:⁊ cū se in cūctis trāscen/
dere ceteros estimat/p lata cogitationū spacia secū deambulans/lau-
des suas tacitas clamat. Nōnunq̄ ad tātam elatōem mens ducit̄:vt i
eo qd̄ tumet/etiā p ostentatōem loquutōis effrenet̄. Ecce fatuū cū sua
elatōis sup alios nola. Pendet hec nola in summitate capitis fatui 2
sup oēs:qꝛ ⁊ sup oēs vult dñari. Ero sil'is altissimo:nullū timet:simi K
lis in h̄ diabolo/de q̄ d̄r Job.xlj. Fact⁹ est vt nullū timeret. Nulli vult
subijci/sꝫ liber esse ⁊ dñari. Recte de eo intelligit̄ qd̄ d̄r Job.xj. Vir va
nus erigit̄ in supbiā/⁊ quasi pullū onagri libeꝝ se natū estimat. Vere
vanus:qꝛ leuis ⁊ nullo pondere timoris firmat⁹ erigit̄.s.sup alios/q̄-
rens dñari ⁊ leges iponere. Similis onagro.i.asino siluestri:q̄ p silnā
suaꝝ prauaꝝ voluntatū discurrēs nullis oneribꝫ vel vinculis māda-
toꝝ reputat se subditū/sꝫ libeꝝ ad nocēdū cuicūqꝫ/despiciēdū ⁊ ꝯuiti-
andū. Erat talis asin⁹ nolat⁹ Pharise⁹/q̄ ascēdēs cū publicano in tē-
plū dicebat stās rigid⁹ in supbia:Deus gr̄as agō ⁊c.sic ꝙ publicanuꝫ
despexit. Nunq̄d impune? Nō vtiqꝫ:talib⁹ fatuis cū contis dñs pedi 5
culos decerpit. Descēdit h̄ iustificat⁹ p̄ illo in domū suā:ait dñs. Uti-
qꝫ aliqñ de⁹ tales supbos in q̄b⁹ ē dñandi libido mirabil'r humiliat:sꝫ
ꝙ d̄r Ecc̄i.x. Sedes ducū supboꝝ euertit/⁊ sedere facit mites p eis.
Etsi multi sint/vnū tñ ꝓducam⁹:de q̄ Antho.pte.ij.ti.iij.c.ij.§.iiij.q̄
voluit corrigere magnificat/qd̄ hodie in euāgelio legim⁹. Cum em̄ ty
rannus essꝫ supb⁹/⁊ audissꝫ pluries decanrari in ecc̄a id:Dispersit ⁊c.
Dic ex Antho.⁊ conclude:est em̄ exemplum ꝓlixum/satis tñ notabile.
Rogemus dñm.

Dñica.iiij.post Trinita.viij.Julij.M.ccccxcviij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

Saltantium

2 Sexagesima turba stultoꝝ est saltantiũ (Dantz narrẽ) immo (Gantz narrẽ) Qui inhoneste saltãt ⁊ irrõnabil'r ꝯtra dicta men recte rõnis: qđ notãter addo: nõ em̃ oẽs q̃ tripudiant sunt fatui. Tripudiauit Monica mater scti Augustini: saltauit Dauid añ arcã: saltauit ⁊ Scipio. Hic em̃ (vt recitat Frãc. Pe.) triũphale illud corpus ⁊ militare mouit ad numeros: veꝝ nõ mollit' se infrigens vt nunc mos est/etiam incessu ipo vltra muliebrem mollitiẽ fluẽtib: sꝫ vt antiq̃ viri illi solebãt inter lusum ac festa tpa virilez ĩ modũ tripudiare: nõ facturi detrimẽtũ/ẽt si ab hostib suis spectarẽt. Nõ igit' ex libidine/sꝫ recreatõe h̃ ꝓcessit. Porro sctã Monica post sũptã eucharistiã sursum ferebat' in aera/clamãs: Volem⁹ in celũ fideles volem⁹ in celũ. Cũqꝫ interrogaret' cur ita insolesceret: rñdit: Cor ⁊ caro mea exultauerũt in deũ viuũ. Et nunq̃d ideo fatuella? Nõ plane: nõ em̃ ex fatuitate/sꝫ sapĩa cibi sumpti ⁊ spũali iucũditate sursum ferebat' ⁊ exultauit. Sꝫ nunq̃d fatu⁹ erat Dauid añ arcã dñi saltãs/etiã vsqꝫ ad irrisionẽ ⁊ ꝯtẽptum vxoris sue: ita vt diceret: ludã ⁊ vilior fiã? Fatu⁹ nõ erat: sꝫ ex spũali iucũditate h̃ ꝓcessit: vt ait Alex. de Ales. Sꝫ aliam ꝓduco saltatricẽ ĩ cui⁹ festiuitate adhuc v̄samur: dei genitricẽ loq̃r

M cũ saltãte Joãne puero in vtero matris sue Helizabet: immo saltãtib ambab matrib ⁊ ambob pueris. Saltat ⁊ exultat Joãnẽs infans in vtero matris ad vocẽ Marie. Est ad h̃ text⁹ aptus: Vt facta est vox tua in auribꝫ meis/exultauit in gaudio infans in vtero meo. Acclamat Helizabet: Et vñ mihi ⁊c. ⁊ sil' exultat. Nõ potuit se ꝯtinere spũs Monice q̃n irrũperet in mẽbra exteriora/ita vt exultaret ⁊ corpe. Et qũo aĩa q̃ exultauit post Chr̃m susceptũ nõ solũ sacr̃al'r/sꝫ etiã real'r: carnaliter sese ꝯtineret/vt nõ redũdaret ⁊ erũperet: ita vt visitãs Helizabet/ad literã ꝑ cacumina saltaret? Plane cũ sentiret iã illũ veniẽtẽ ⁊ siliẽtẽ in mõtib/trãsiliẽtẽ colles/⁊ eã ad saltatõem incitãtẽ: Surge ⁊ ꝓpera amica mea ⁊ veni: ⁊ reliq̃: nunq̃d ⁊ h̃ fatuitas? Nõ plane: vbi summa sapĩa. Nõ igit' oẽs q̃ saltãt ⁊ tripudiãt fatui sũt appellãdi: sꝫ soli illi q̃ inhoneste ⁊ irrõnabil'r saltãt. Et qũo hos ab illis secernere poterimus? Septem nolis:

Prima nola est: saltare tpe indebito. Et q̃ sunt inq̃s tpa indebita? Tp̃s deputatũ or̃oi nec̃arie pnie: quẽadmodũ in q̃dragesima: ad cui⁹ mediũ nobiles saltãt: ĩ q̃nquagesima ĩ tpe Pentecostes/q̃ cũ reliquijs in hãc vrbẽ maxim⁹ solꝫ venire ꝓpl's: ⁊ alijs tpib letaniaꝝ/q̃b prohpudor solẽt ineptie he ꝯmitti: quẽadmodũ oĩb notũ est. Sed ⁊ in p̃mitijs sacerdotũ: qđ eis q̃dã fatui putãt licere/sed errãt. Siq̃dẽ eo magis pctm̃ est/q̃ inter act⁹ sanctiores hec fieri solent. Que q̃so ꝯmertio Chr̃i ad Belial? Cõuiuia ꝑ statutũ ꝓuinciale sunt ꝓhibita in p̃mitijs: ⁊ tripudia ꝑmissa? Itẽ scđo indebitũ est tp̃s festoꝝ dei ⁊ sctõꝝ/q̃ sunt deo ⁊ sctis dedicata: vt ad eosdẽ fiat ꝓcessio/vt eos salutem⁹ deuotõi-

bus nostris: ⁊ inuocemus ⁊ colamus. Plane nõ ꝑuũ pctm̃ est talibus n
dieb⁹ tripudiare: immo (vt d̃r in Angelica) tenẽt mgr̃i: vt refert Rich.
in.iij.dist.xxxvij.ar.iij.q.iiij. ꝙ est pctm̃ mortale choreas ducere dieb⁹
dñicis: ꝓpt̃ dictũ Augustini dicẽtis: ꝙ facerẽt meli⁹ femine iudeoꝝ si
lanã filarẽt q̃ꝫ toto die in neomenijs impudice saltare. Qd̃ q̃dem veꝝ
credit Angel⁹: qñ omissa missa vel p̃dicatõe aut vesperoꝝ celebratõne
hmõi intẽderẽt: vel ꝑ notabile spaciũ/puta ꝑ maiorẽ ꝑtẽ diei: al's nõ.
Quicq̃d sit de hoc/puto se nullã nisi penituerit miscd̃iam ꝯsecuturos
apud deũ: nec merituros patrociniũ sctõꝝ/q̃s neglexerunt suis festis
colere ⁊ sibi familiares efficere. Est ad h̃ exẽplũ notabile scti Gregorij
in dialogo de puella/cui apparuit v̄go Maria. Recita si placet ex sum
ma vitioꝝ de luxuria. ꝑte.iiij.c.iij. de choreis. Tandẽ tertio tp̃s inde-
bitũ est tp̃s nocturnũ. Est nimiꝝ ꝟm Frãc. Pe. nox hostis pudicitie/
amica sceleꝝ/timoris ⁊ pudoris abactrix. Est singulare stratagema il
lius astutissimi nr̃i hostis/q̃ inuadit miseros hoĩes ꝑ choree bellũ: cuꝫ
etiã noctẽ vt in ea fieret introduxit. Quale stratagema Gedeon ꝯtra
Madianitas obseruauit Judi. vij. cũ lagenis/faculis ⁊ tubis. Dic bre
uit̃ historiã. Gedeon diabol⁹ paucis hoĩb⁹ vix trecẽtis saltãtib⁹/totuꝫ
subuertit ⁊ perimit exercitũ circũstãtium alioꝝ. Jbi tube ad literã/⁊ la
gene/tympana ꝯplodẽda/facule accẽse sil'r ad literã. Fit igit̃ vt sic mu-
tua cede se trũcent alterutꝝ se spũal'r occidẽtes. Applica.

Scd̃a nola: saltare cũ indecẽtia ꝑsone. Clericis ⁊ maxime religio- O
sis ꝓhibitũ est saltare. xlvj. dist. clericũ. ⁊ de ꝯse. dist. v. null⁹ p̃s byteroꝝ j
⁊.c. nõ optꝫ. Jta vt ꝟm Angelũ peccẽt mortal'r: nisi forsitan modicitas
⁊ q̃litas saltãdi excusaret: puta in secreto ⁊c. Congrue vtiqꝫ ꝓhibitũ: 2
ꝓhibet̃ eis aduocatio: qꝛ digniores sunt q̃ꝫ ꝙ his indulgeãt/⁊ ad altio
ra deputati. Sil'r ⁊ p̃lati ⁊ doctores p̃dicatores nõ cantib⁹ indulgere
dñt/nec elemosynarij effici. inde est ꝙ p̃bẽde taliũ sunt laicoꝝ in ecc̃a
Argẽtineñ. Si talia q̃ de se bona sunt ex gñe/sunt eis interdicta: quid
de tripudijs? Que em̃ ꝯcordãtia/vt man⁹ ad feminã extẽdant post 3
prãdiũ in chorea: q̃s ad deum in missa ꝓ ꝓpl'o extẽderũt? O monache
q̃d cuculle cũ chorea? ⁊ corone cũ serto femine?

Tertia nola: saltare inhoneste/mõ inhonesto (Unzũchticklich) Et
qũo hec fieri pñt? Gesticulatõib⁹ ꝓuocãtib⁹ ad libidinẽ (buebschẽ wy j
sen) Jnhoneste gesticulatões hac nr̃a tẽpestate fieri solẽt inter tripudi
andũ: qd̃ etiã ad ꝯditõem eiuscemodi gñis tripudij req̃rit̃: puta am-
plexari (der schöffer dantz) osculari: sꝫ ⁊ turpissime etiã vsqꝫ ad puden
da ꝓpt̃ vehemẽtiã ⁊ impetũ circuitõis denudari/vt ea fere pateãt q̃ de
us ⁊ natura in obstrusiora reposuerũt. Jtẽ in cãtib⁹ turpib⁹: h̃ in his ⁊
fieri solet q̃ nos theutones appellam⁹ (heygerleys) vel (ein scheiblecht
tẽtzlin) vbi vna p̃cinẽte/alie subsequunt̃: vbi multa turpia de venere et
ꝯcitatiua ad libidinẽ/⁊ ꝯtra matrimonij honestatẽ ꝯcinũt̃. Uide si pla

3 cet in summa vitioꝝ. Cum ornamẽtis lasciuis ⁊ inhonestis. Sed q̃s
inhonestatẽ satis dicere possꝫ: cũ in mediũ dorsũ vsqꝫ oĩa sint detecta
⁊ ab añ vsqꝫ ad mãmas/ita vt etiã ꝯtinẽtissimos viros allicer̃ possent
j Quarta nola: saltare ꝑuersa intentõe. Sunt q̃ ideo vadũt ad tri-
pudia vt alios ꝓuocent ad libidinẽ: ibi incipiũt p̃ludia actus veneris:
ibi ordiunt̃ que indies texere statuerũt: tales vtiqꝫ peccãt mortal'r. Ibi
colloquunt̃/man⁹ ꝯscalpũt/sperãtes qꝛ ꝓcellus inde vt se ꝓsternat de-
2 beat ꝯmoueri: lr̃as sibi mutuo tradũt. Sunt alij q̃ etsi nihil inde se
sperẽt ꝯsequuturos: volũt tñ pñtibꝫ frui q̃ntũ pñt/tactibꝫ/visu/collo-
quio se pascere.. Et hi mortal'r peccãt: nedũ em̃ ꝯsensus in actũ/sꝫ etiã
3 in delectõem ip̃am ⁊ in ea q̃ in eũ ordinant̃. Sꝫ nullũ eoꝝ facio inq̃s
sꝫ ex leuitate sup̃bie vel inanis gl'e tripudio. Si ita est/dico ꝙ erit ve-
niale. Nã si qđ intẽdit̃ est mortale/erit ⁊ ip̃m opus mortale: si veniale/
erit veniale. Sed inq̃s: bona intentõe vado ⁊ saltare incipio/nõ tñ ex
eo q̃n ad mortalẽ libidinẽ ꝓuocer. Hoc est qđ ego dico qđ detestor: ꝓ-
ꝑter h̃ em̃ mortal'r peccas cũ aduertẽs de tali fragilitate te ingeris: q̃p
pe ꝙ q̃ amat ꝑiculũ peribit in illo.
j Quinta nola est: saltare freq̃nter. Dicũt doc. ꝙ q̃ freq̃nter inebriat̃
peccat mortal'r: q̃ aũt raro/venial'r. Hoc ſm b. Tho. ij. ij. intelligi dꝫ/
nõ qꝛ multa venialia fiant mortale pctm̃/qꝛ h̃ nõ ẽ: sicut ex mille passe-
ribꝫ nunq̃ꝫ fit coru⁹/sic nec ex mille venialibꝫ fit vnũ etiã minimũ mor-
Q tale. Sꝫ sic intelligẽdũ ẽ: qꝛ q̃ raro inebriat̃ excusat̃ aliq̃ñ ꝓꝑ t̃ ignorãti-
am sue fragilitatis: sꝫ q̃ freq̃nter inebriat̃/cessat illa ignorãtia excusans
qꝛ in illa freq̃ntia nõ p̃t eũ latere sua ĩfirmitas. ⁊ si nihilomin⁹ vult bi-
bere nõ curãs inebriatõnem/peccat mortal'r: qꝛ illa excusatio ignorãtie
2 q̃ eũ p̃us a pctõ mortali releuabat mõ nõ releuat. Sic ſm Rodo. q̃ ex
ꝯsuetudie ducit choreas/peccat mortal'r. Saltãtẽ ãt raro ⁊ sine corru
pta intẽtõe (đt) nõ audeo dicere ꝙ peccet mortal'r: sꝫ nec audeo excusa-
re a mortali: cũ ingerat se ꝑiculo alios ꝓuocãdi ad libidinẽ: ⁊ exemplo
3 suo alios ad sil'ia faciẽda ꝓuocare. Audiãt h̃ q̃ dicũt: q̃d ad me ꝙ alij
cadũt: ego bonã habeo intẽtõnem: ego nõ ꝯmouebor libidine. Scias
qꝛ q̃ nõ operit cisternã quã fodit/tenet̃ de animali.
j Sexta nola: saltare in loco nõ ꝓphano. Hoc est in loco sacro: vt in ec
2 clesia: h̃ đr esse mortale. ar. c. decet/de immu. eccle. li. vj. In loco religio
so: h̃ est in ꝯuentibꝫ/refectorijs/locis capitularibꝫ/in ambitu monaste-
3 rioꝝ. In loco deniqꝫ ꝑiculoso/vbi facile seduci pñt saltãtes: quẽad-
modũ ꝯtingit v̄ginibꝫ Judicũ vltimo/q̃ choros ducẽtes inter vineas
rapte sunt a Beniamitis. Habes ecce nolas sex: ⁊ q̃s q̃so oẽs has in-
ter saltãdum vitabit: q̃s vel vna nõ notabit̃? Et tñ q̃cunqꝫ notat̃/sciat
se stultũ de hac turba. Quis q̃so bona accedit intentõe ⁊ neminẽ scan
R dalizat: obseruat modestiã moꝝ/⁊ alia enumerata? Credo pauci ad-
modum. Facilius est ꝓrsus manere domi/q̃ꝫ hec obseruatũ ire. Dicit

Angelus ⁊ ꝯsentio: ꝙ qꝛ p̄fate ꝯditōes nō inueniunt̄ in choreis nostri
tp̄is: ideo nō video qūo sine mortali pctō q̄s eas faciat ex ꝯsuetudine:
sicut cōiter fiunt p̄sertim apud alemanos:

Septima nola est: saltare ꝯsentiēter. Nō solū q̄ agūt/sꝫ ⁊ q̄ agētib⁹
ꝯsentiūt pena digni sunt: ḡ ⁊ ip̄i inter fatuos hos merito recensent̄. Et
q̄ sunt hi inq̄s q̄ ꝯsentiūt? Aspiciētes: q̄ vicꝫ nō solū in trāsitu aspici 1
unt/sꝫ studiose aspiciūt vlterius ad delectatōem pcti mortalis tenden-
tes. Hi nimiꝝ ꝑticipes sunt absolutōis ⁊ indulgētaꝝ a v̄tutib⁹ ⁊ gr̄a:
sicut ip̄i tripudiātes. Sunt instar parochianoꝝ respectu clericoꝝ can
tantiū in choro ⁊ soroꝝ fratrūqꝫ ꝯuersoꝝ: q̄ etsi nō canāt/participium
tn̄ hn̄t cū cantātib⁹ sicut ⁊ hi. Ministrātes/tibicines/⁊ alij ꝯsimiles 2
portātes faculas/⁊ alia q̄ huic stulticie ꝯducūt administrantes. Per-
cussus fuit q̄dā fulmine: sicut habet̄ in specu. exemploꝝ dist. v. exēplo
cxxviij. Autores siue ꝓmotores choreaꝝ (pfeiffermeister/stubenmei- 3
ster) q̄ sunt p̄mordiales cause. Ip̄i sunt vt subulci: q̄ dū sues dispsas
uult ꝯgregare/vnā clamare facit/vn̄ cetere accurrūt. Sic illi ⁊ v̄e tot
pctōꝝ q̄ ibi ꝯmittunt̄ rei. Inductores: sicut matres q̄ filias inducūt 4
⁊ ornāt: ⁊ aliqn̄ fatui mariti vxores/qd̄ pudendū est. Plane mihi non S
aliud visi sunt facere q̄ꝫ eas ꝓstituere. Permittētes: ip̄i sunt rectores 5
reip. q̄ tales dissolutōes ꝑmittere nō deberēt. Sꝫ ais scio: Nūq̄d publi
cas ⁊ cōes populi letitias lex admittit? Legē appellasti: ad legē ibis: le-
ge legē in ꝓemio. ff. veteris. §. illud v̄o. Quis inq̄t illos ludos appellet
ex q̄b⁹ crimina oriunt̄? Nō ḡ ludus est chorea: ⁊ cur nō? qꝛ ex eo mul- 1
ta crimina oriuntur. Noli ḡ ammodo ludū hanc vocare. Vere si lu-
dus ē/serio vtiqꝫ similimus: sed seriū est/ludus nō est: ⁊ serio turpi⁹ cri
minosiusqꝫ. Videor mihi aliqn̄ videre/⁊ tn̄ me nō falli: ꝙ min⁹ pctm̄
essꝫ simplex act⁹ fornicatōis q̄ꝫ ea q̄ sine tali actu fiūt in chorea cū suis
turpib⁹ circūstātijs. Ecce adulteria in animo ꝯmittit q̄s centū in vna
hora: ideo Quia q̄ viderit mulierē ad ꝯcupiscendū eam ⁊c. Manet ni
miꝝ hec ꝯcupiscentia iugiter ⁊ indesinenter reiterat̄: q̄libet autem act⁹
est pctm̄ mortale: si ꝯmisisset vnam fornicatōem/iam pigeret eum ⁊ es
set q̄etus. Taceo de his q̄ sequunt̄ lasciuos illos aspectus ⁊ tactus q̄s
seq̄t̄ mollicies spurcissima. Jam vide in chorea ludus sit an serium.

Nonne h̄ nedū pctā/sed sentina multoꝝ pctōꝝ ⁊ criminū? hic sup̄bia 2
inanis gl̄a/inuidia/ꝯtemptus/luxuria in visu/auditu ⁊ tactu/⁊ ani-
mo v̄ba colloq̄a ⁊c. in gestu/ornatu/innumerabiles fatuitates. Vi- 3
det̄ ne tibi adhuc ludus ⁊ iocus? Hi gladij ancipites/facule ⁊ arma di
aboli ꝓ aīaꝝ occisione. Per mulierē sicut ꝑ arma diabolus deuicit
Adam/Sansonē/Dauid regē/Salomonē. Et vbi plura arma talia
q̄ꝫ in chorea? Facule sunt q̄b⁹ diabolus vtit̄ ad accendendū hominum
corda. Si ad vnam steteris/calefies plus satis: q̄d si ad pirā ꝯstiteris?
Inter medios enses te statuis o fatue: hic gladij ignei euaginati/anci-

pites ⁊ exacuti. Forsitan mihi nō credis: audi Hieronymū. Gladius
T igne⁹ est spēs mulieris/q̄ etiā in vagina vestiū obtectus vrit: q̄d faciēt
euaginat⁹? Femina discoopta/relectis pallijs ⁊ suptunicalib⁹/gladi⁹ cū
exert⁹ ⁊ euaginat⁹: secat ꝟ gladi⁹ ab oīi pte/ab añ ⁊ retro/a dextris ⁊
sinistris. Oīndūt eīm se ex oīi pte in chorea. Et q̄dē nō simplr gladi⁹/
sz exacutus: nō eīm venīūt nisi ꝑpate ⁊ elimate. Et q̄d aliud q̄so hec p̄
paratio est q̄z q̄dā exacutio diaboli/q̄ etiā motu circulari q̄si q̄dā mo
la diaboli acuīt? Gladius iste ꝟ ē pulchritudo anbelaī: Et quo ꝟ ē? q̄
4 pallida ē ⁊ febricitās ibi a fatuis pulchra credīt/⁊ q̄si rosa rubet: q̄a
ex motu rubescit: at vbi domū redierit/aut crastina surrexerit/lucet vt
fragmē sepi. Si adhuc tibi lud⁹ videī: vide si iocus sit vbi aīa perit/
corp⁹ debilitaī/fama pdīt/pax tollīt. O q̄t insontes a venere vadūt
ad chorea/⁊ redeūt infecti turpissime. Gladit maritus iuuenis ⁊ cū ali
ena tripudiat q̄ delicata ē: cū vxor sua sit honesta/viuēs de labore ma
nuū callosaz suaz. Hec aūt inq̄z delicatas hz ⁊ suaues tactu manus/
os redolēs/anbelitū dulcē/puulis dēnib⁹ os plenū/oculos micantes.
Nibil hoz nouit in vxore sua/sz defect⁹ ⁊ impfectōes: illi⁹ aūt impfecti
ones ⁊ turpitudines oēs cū latēt. Redit igīt infect⁹: ⁊ cor sigillatū do
V mū defert aliena facie: p oīa ecōtrario de vxore sentiēs. Si dixerit ma
rit⁹ se illesum euasisse a talib⁹ spectaculis/nō credo: ait Hiero. cū Da
uid eo q̄ vidit Bersabee lauātē se ꝓuocat⁹ sit in libidinē. Paruū ne ti
5 bi ꝟ videī dānū/q̄ō pacē ⁊ amorē ⁊ iocū dicis? Esto aūt/sz nō ꝓcesso
q̄nō inficiaris: turpe tñ est his moribus leuib⁹ ⁊ viro maxime chr̄iano in
dignis ita instar mulieris frāgi/⁊ instar locuste saltare: indignū ꝟ nec
dū viro/sed ⁊ muliere chr̄iana. Viderat locustas has Joā. in Apoca.
ca. ix. q̄ ꝓgruissime aptari possent: ex Antho. ⁊ Aug. in summa vitioz
de luxuria. c. iij. q̄rte ptis. Sz trāseo: ad calcē eīm festino: q̄ lōgi⁹ q̄z vo
6 lebā ꝓtract⁹ est sermo. Hoc vnū corde imp̄mam⁹/vt meditemur in
q̄ loco sim⁹ ꝓstituti: ⁊ inuenim⁹ q̄ ineptissima est hec chorea ⁊ aliaruz
hmōi vanitatū leticia. Sum⁹ in hac lachrymaz valle/in valle miserie
⁊ exilio. Et quo cātabim⁹ canticū dñi in terra aliena? ait Psal. Dñe de
us meus si viris sctis graue est cantare in terra aliena etiā cāticū dñi/
q̄d debebit esse de cātico diaboli? Sumus in valle miserie: in q̄ eo ma
Λ gis flendū/q̄ min⁹ flemus: in valle lachrymaz sum⁹/⁊ adhuc ridem⁹
X ⁊ cachinnos edim⁹. Nōne stulticia hec? min⁹ dixi insania est: q̄s non
cū diceret insanire q̄ cātādo ⁊ saltādo ad sonū instrumētoz musicoz
pgeret ad capitale supplicū? Et nimiz nos ꝓdēnati sum⁹ capitali sup
plicio: ⁊ ad mortē ammō indesinēter trahimur. Nōne tibi videī q̄ isa
niāt q̄ tripudiādo ⁊ saltādo in gaudijs hui⁹ mūdi/choreis/crapulis/cā
tib⁹ tē. illuc tēdūt? Resipiscam⁹ tādē rogo ab hac fatuitate ⁊ insania.
Cogitem⁹ vbi sim⁹ ⁊ q̄ tēdim⁹: q̄z turpe sit sic viuere/q̄z periculosuz
⁊ eterne dānatōi ꝓpinq̄ssimū: ad quā nos miseri ꝓtinuo ꝓperam⁹. Re

trahamus pedē:faciē ꝟtam⁹ in celū/vbi ꝟa sunt gaudia:gradiamur ꝑ viā p̄ceptoꝝ dei a p̄ncipio difficilē/ſz in ꝓgressu suauissimā. Roge.

Dñi.v.post trin. Festo sctē Margarete.xv. Julij

Qua die celebrat̄ h̄ Argētine. Auguste ꝟo.xiiij. Julij. Spire/Lugduni/Herbipolis/Colonie/ꝛ Mogūtie.xiij. Julij. In diocesi Metēsi.xx. Julij.qua die d̄r passa fuisse in speculo historiali. Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j: Euangelium.

HExagesimap̄ma turba stultoꝝ est:placidoꝝ siue blanditoꝝ ob delectatōes venereas ꝯseq̄ndas(Hoffier narrē) Jp̄i inq̄z q̄ blādiunt̄ ꝛ placere q̄runt alijs ꝓpt̄ carnalē amorē. Quod notāter dico:nō em̄ oēs qui placere cupiūt alijs sunt fatui. Sūt em̄ q̄ ob ciuilitatē studēt alijs placere debito fine ꝛ circūstantijs. Est em̄ hō aīal politicū:ꝯ optet eum nedū recte se habere ad deū ꝛ ad se/sed etiā respectu ꝓximi. Et appellat̄ hec ꝟtus ab Aristotele amicitia vel affabilitas. Itaq̄z q̄ tali bono fine ꝛ circūstantijs alijs placere nitūtur/fatui nō sunt. Jmmo neq̄z oēs q̄ studēt alijs placere fine malo/q̄z uis fatui sint/nō tn̄ de hac turba:q̄les.s.sunt q̄ adulant̄ alijs ꝓpter diuitias/honores ꝛc̄.sed habebūt spēalem turbā:ſz solū q̄ curāt placere alijs ꝓpt̄ venereas delectatōes ꝯseq̄ndas sunt in hac turba. Sed ais: Et cur h̄ velle placere appellat̄ theuto.(hoffieren?) Nō legi aliquē sup h̄:sed vna rō videt̄:q̄z a curia sumptū videt̄/in q̄b⁹ curialius viuit̄/vel saltē viui debz ꝛ modesti⁹:inde oīs talis ꝯposita vita curialis vulgari theutonico appellari solet. Vel q̄z in curijs p̄ncipū p̄cipue sunt tales adulatores:q̄z oīm aulicoꝝ vna ꝯtentio ꝛ vnū ꝓpositū est q̄s blādissime fallat. Et qūo inq̄s pn̄t hi discerni? Septē nolis.

Prima nola:studere placere oculis(Hoffierē mit den augen oder gesicht) Est visus vltima linea amoris. Dicit̄ q̄z q̄nq̄z sint modi in corrigia veneris: Visus/colloq̄um/ꝯtactus/oscula/factū. Sūt igit̄ q̄ oculis placere conant̄ feminis/vel ecōuerso femine viris:nā q̄cq̄d de vno dixerim ꝛ de alio intelligi volo. Studēt igit̄ suis aspectib⁹ alios fascinare. Plane vrit femina vidēdo:interficit deniq̄z vt basilisc⁹. Oculi vestri(clamat Aug.)in nullā feīaꝝ figant̄ ꝛc̄. Jdē ꝛ docet feīas/ne figāt ī mares ꝛc̄. Jmpudic⁹ ocul⁹ impudici cordis ē nūcius. Hiero.ad Oceanū de vita clericoꝝ epl'a.lix. Si eos inq̄t q̄s diligūt viderint/ridētib⁹ oculis salutatōnis tenera ꝟba ꝓcedūt: vbi amor/ibi oculus. Vide in Oui.de arte amādi/vn̄ poteris hāc ꝛ seq̄ntes magnificare nolas. Caue tn̄ ne excedas/sed honestate salua. Jtē ī summa vitioꝝ trac.de luxuria vide de oculis timēdis. Vidit Olibrius hodie sctām Margaretam/ꝛ perijt.

Scd̄a nola:studere placere colloq̄o. Seq̄t̄ hec nola ordine p̄cedēti in corrigia veneris;de visu em̄ venit̄ ad colloq̄um/ salutatōes/deinde

cōfabulatōes. Habet nescio q̄d latētis energie viue vocis act⁹: ait Hie
ro. ad Paulinū. Uidem⁹ nimiꝝ q̄sdam feminas adeo allectiuas hīe
voces/ vt sermones eaꝝ penetrēt cū q̄dam suauitate corda: ita vt etiaꝫ
nō vise ꝯcutiant ⁊ emolliāt aīos viroꝝ. Et ecōtrario viri respectu feīa
rum: q̄ eiuscemodi sunt/ nō opus hn̄t alijs medijs placere: mox em̄ pla
cent dū loquunt̄: sicq̄ꝫ sufficit talib⁹ ꝯfabulatio. Facit plane h̄ diabol⁹:
quēadmodū ⁊ legim⁹ de sctō illo ep̄o/ cui tn̄ btūs Andreas subuenit
pulsando ianuā: vt habes in historia lōbardica in legēda scti Andree.
Sic sic Olibri⁹ laudādo b. Margartetā placere voluit/ sꝫ frustra. Ui
de in spe. hist. Nolā hāc nouit Paul⁹. Corrūpunt bonos mores ⁊c̄.

Teria nola ē: studere placere ꝯtactib⁹. Quid hic dicā: taceā de ꝯta
ctu q̄ p̄cedētes seq̄t̄ in ordine. Tangit̄ vestis: ⁊ festuca etiā vbi nulla ē
decerpit̄. Qui. tn̄ excute nullū. Tangunt̄ manus: assidet̄ ꝓpius: q̄ten⁹
femur femori ꝯiungat̄: tādē oscula furtiua ⁊c̄. Sic sic veꝝ fit o miser
A q̄d d̄r Eccs. vij. Uincula sunt manus illi⁹. Timuit hāc nolā eremita
nolēs matrē nuda tāgere manu: ⁊ sacerdos agonizās mulieri recede
ait recede: adhuc ignicul⁹ viuit: tolle paleā. Uide in summa vitioꝝ ca.
vij. de luxuria. Ideo ⁊ Augustin⁹ noluit sororē secū habere ⁊c̄.

Quarta nola: studere placere cibis ⁊ ꝯuiuiolis. Hoc in nr̄o theuto
nico vulgari appellat̄ ꝓprie (hoffierē) Uolūt q̄dam placere in ꝓponen
do cibos potiores/ aut adimēdo viliores de disco/ aut p̄gustādo. Et in
talib⁹ mille fiūt fatuitates in comestione cancroꝝ ⁊ piroꝝ decorticati
one/ diuisione pulloꝝ: sed ⁊ q̄lia ꝓponant̄: vt nedū q̄ꝫ esibilia sint ꝯside
ret̄/ sed etiā q̄d significēt: cui iecur/ cui caput/ cui ꝑs posterior ꝓponit̄:
hn̄t hec oīa suas turpes significātias. Nolā hāc quassit btūs Hieroñ.
Pregustatos cibos sctūs amor nō habet.

Quinta nola: studere placere ostētatōib⁹ (Erzeigūg) Offerūt se q̄ i
h̄ gn̄e stultoꝝ sunt/ vbicūq̄ꝫ nouerint eas esse q̄s turpit̄ amāt: ostētant
q̄ꝫ se vestitu ⁊ oī alio ornatu: satagūt in oī angulo vt eis obuiā veniāt:
expectāt/ circūspiciūt: eccās vbi eas sciūt vēturas/ freq̄ntant: in eccijs
añ eas stare nitunt̄: sicq̄ꝫ oē studiū coꝝ est quēadmodū placeāt/ vt fle
ctāt ⁊ seducāt: Plane nō serui Chr̄i vt Paul⁹: q̄ dixit: Si adhuc hoī
bus placerē/ Christi seruus nō essem. Gal. j.

Sexta no. studere placere munusculis. Munera deū placāt ⁊ ho
mines. Mittūt inde flores/ coronas floreas/ lr̄as/ anulos. Hec oīa ser
uāt q̄si eēnt reliq̄e/ inuoluūt/ osculāt̄: p̄mū q̄ mane postq̄ꝫ de lecto sur
rexerint intuent̄: lr̄e he sunt ⁊ clenodia: cū his reliquijs ⁊ lr̄is tanq̄ꝫ li
bellis incipiūt suas or̄oes. Nolā hāc venalē dedit b. Hieron. Crebra
munuscula inq̄t ⁊ fasciolas ⁊ zonas/ dulces ⁊ suaues amoris lr̄as san
ctus amor nō habet.

B Septima no. studere placere in musicis/ in lutinis/ cornib⁹/ viellis/
fistulis/ cātib⁹/ clamorib⁹/ nocte añ edes istar canū vlulātes. Hoc vul

gari nr̄o sil'r ꝓprie appellat̄ (hoffierē) Proh dñe deꝰ meꝰ/q̄lis hec fatui-
tas: in media hyeme sub niue ⁊ gelu tremere ⁊ stridere dētibꝫ/vigilare
aliꝫs dormiētibꝫ: ⁊ illic frustra ⁊ sepe nō sine grādi ꝯtumelia ⁊ despe-
ctu velle placere. Putat aliqñ eē amicā iacētē in fenestra: ⁊ tādē eattū
albū fuisse deꝑhendit: sic̄ docet historia (vt credo in Vincētio) de q̄dā
huiuscemodi fatuo: de h̄ vide. Tu cātas ⁊ viellas ei q̄ forsitā hꝫ circa se
mō iacētē turpē aliū nebulonē/stabulariū suū/dño domꝰ absente: de q̄
tu gaudes stulte: putas te gratū ⁊ intromittēdū: sꝫ aliū hꝫ. Miꝝ (vt i
tuo habes spe.) si nō ꝓ mercede de vrina te ꝑfundit. Grādi admodū ꝑ
meris labore/ea adepta penitebis. Retulit mihi q̄dam fuisse Auguste
ꝯiuges duos/ambo iuuenes ⁊ pulchros: cūq; aliqñ pꝰ cenā scāno ma-
ritꝰ decūberet (vt fieri solꝫ) ⁊ audiret hmōi fatuos clamātes in vico: ñ
al'r eis maledixit nisi dicēdo: O vtinā tu vxorē haberes: ꝓ hac pnīa la-
boras ⁊ miseria. Quid ē tādē ꝙ hac fatuitate te ⁊ feiam hāc infamas/ C
apd̄ cuiꝰ domū has facis insolētias: q̄ fit vt tota vicinia inde ꝯmoue
atur/⁊ in suspitōes varias cadat: discidiū/discordiā ⁊ lites īter ꝯiuges
excitas: feiam ad turpia inclinas: ⁊ tu sup oīa miser/iugē inq̄etudinē
habes. Noli frater sic infatuari: habeto pacē: maneto domi: dormi ⁊ q̄
esce. Rogemus dñm.

Dñica.viij. Argētine in ecc̄a cathedrali.v.Aug.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

Sexagesima secūda turba stultoꝝ ē mēdicātiū. Ipi sunt mēdi
cātes iniuste: qd̄ dico notāt̄: nō ei oēs mēdici sūt fatui. Qūc?
Mēdicat Lazarꝰ ad ianuā diuitꝭ/⁊ nūq̄d fatuꝰ erat? nō plane: j
q̄ppe ꝙ manibꝫ angeloꝝ in celū Abrae sinū subuectꝰ legitur.
Mēdicat Alexiꝰ: mēdicat Bñdictꝰ/⁊ de elomosyna viuit. in spec. Te ⁊
stimoniū vterq; hꝫ (q̄ placitꝰ fuit deo) ꝑ sua miracula: ⁊ aliꝫ frēs volū-
tarie paupes/oīa sua ꝓpt̄ deū relinq̄ntes. Porro sctūs Dñicꝰ cuiꝰ ho 3
die dies festꝰ est/mēdicꝰ fuit/cū sctō Frācisco: ⁊ vterq; mendicātiū ordi
nē instituit/ꝯfirmatū a sede apl'ica. Hi oēs mēdicāt: ⁊ q̄s eos appella
re fatuos audebit/aut eoꝝ imitatores: q̄ꝝ multi sctissimi ⁊ sapientissi-
mi apparuere? Nemo plane: sꝫ eos inq̄ꝫ q̄ iniuste mēdicāt. Sꝫ ais: ⁊ q̄- D
bus nolis poterūt hi ab aliꝫs discerni? Dico ꝙ septē/q̄ mō occurrunt:
tu eas dū tp̄s habueris magis expolito/⁊ distinctiꝰ ponas ex speculo
vulgari/ex Alexādro de Ales pte.iiij.circa finē. ⁊ Gabriel'.dist.xvj.q̄r
ti. ⁊ Thoma.ij.ij. ⁊ Gaudeñ.in q̄tlib.sufficiat dedisse occasionem.

Prima nola est: mēdicare cū impatiētia. Sunt miseri q̄s nō volū-
tas sed natiuitas vel nature necessitas facit paupes/paupꝫtatē suā cuꝫ
impatiētia ⁊ murmure portātes: h̄ miseri/alibi miseriores: h̄ curꝝ/ali
bi quadrigā tracturi blasphemātes deū: abutētes h̄ magno bono pau
ꝑtatis: q̄ Lazaꝝ in celū euexit/eos ad infernum detrudet. Mala que

nos hic p̄munt/ad deū ire cōpellūt:non ꝯp̄hendunt̄ hi sub v̄bo:Beati pauperes spiritu.

Scd̄a nola est:mēdicare sine necessitate. Sunt q̄ sufficerēt sibi necaria administrare/ꝛ tñ mēdicāt: vtiqꝫ nō sine ꝑniciosa stulticia. Sꝫ ais: quāta ꝛ qualis req̄rit̄ nec̄itas/vt licite q̄s mēdicare possit? Rñde breuit̄/post Gaudeñ. ꝙ ē triplex nec̄itas. Prima ē nec̄itas extrema/sine q̄ vita corꝑalis sustētari nō possꝫ:ad quā suꝑplēdā in ꝓximo q̄libet tenet̄:iuxta illud.j. Joā.j. Qui habuerit substātiā ꝛc. ꝛ q̄ ad hāc nec̄itatē ꝑtinēt/q̄libet petere p̄t. Est nec̄itas oꝑportuna/sine q̄ vita tꝑalis cōmode haberi nō p̄t:ad quā suꝑplēdā q̄libet pietate ꝓuocat̄. Ro.xij. Necessitatibꝫ sctōꝝ cōicātes. Et qd̄ ad hāc necessitatē ꝑtinet sil'r cuilibꝫ lꝫ petere:ꝛ h̄ pēsatis circūstātijs ꝑsone/loci ꝛ tꝑis ꝛ alioꝝ adiacētiū. Est necessitas ꝓficua/sine q̄ vtil'r vita tꝑalis haberi nō p̄t:ad quā suꝑplendā ꝑfect⁹ amor boni cōis habet̄. Exo.xxxvj. Plus offert ꝓpl's q̄ꝫ nec̄ariū ē. Et p̄fatꝫ circūstātijs exñtibꝫ etiā lꝫ petere id qd̄ ꝑtinet ad hāc necessitatē: vtputa si mēdicās vtilis sit studio sacre scꝑture ꝛ p̄dicatōni/ad q̄ libris indiget q̄ ꝑtinēt ad istam tertiā nec̄itatē:bñ lꝫ petere ea q̄bꝫ sibijp̄os ꝯparet/pēsatis tñ circūstātijs:ꝛ vltra id qd̄ op⁹ est petere nō lꝫ qꝛ plus ad curiositatē ꝛ cupiditatē ꝑtinet/q̄ꝫ ad nec̄itatē. Vñ ꝛ illi qui hñt legitime sufficiētia bona tꝑaliū/q̄bꝫ nō ē op⁹ al's mēdicare/siue habeāt illa de bonis ecc̄e/siue aliūde/vltra hmōi nec̄itatē nec vti licet eis: qꝛ esset abuti. Vñ suꝑ illud Tes.vlti. Vigilem⁹ ꝛ sobrij simus ꝛc. Glo. Vigilet mēs nr̄a/attēdēs hec caduca:ꝛ sobrie eis vtamur/nō q̄si bonis nostris/sꝫ ad sustentatōem datis vigilem⁹ moderate his vtentes. hec Henri.de Gand.doc.solēnis quē vide. Hoc ꝯtra eos q̄ mox vbi viderint quē ex pauꝑibꝫ fragmē panis rodētē/ꝛ aliā elemosynā ab eis petētē:rñdēt q̄d petis? Ecce habes qd̄ ꝓ p̄ñti tua extrema nec̄itate sufficit: videtur ergo ꝙ eis liceat etiam aliā petere ꝛ porcellos pascere de elemosynis.

Tertia nola est:mendicare sine recompēsatōe ꝓ ocio fouēdo. Sunt validi mēdicātes in religionibꝫ ꝛ extra/q̄ nō recōpēsant in spūalibꝫ ociumqꝫ q̄rentes. Vide Gabri.ꝛ Alexā. Hi sunt vtiqꝫ rep̄hēsibiles:ꝛ merito a lege puniunt̄. Si aūt dimittūt sua bona ꝛ mēdicāt vt Chr̄o seruiāt/liberi⁹ eū imitādo ꝛ colēdo ꝛ ꝓximū edificādo/rep̄hēdendi nō sūt quēadmodū late deducit Gabri.dist.xvj.q̄rti:quē vide.ꝛ h̄ aꝑplica. Sil'r ꝛ Hen.de Gand.in q̄dlibe.in q.q̄ q̄rit: Vtꝝ liceat dimittere diuitias sub ꝓposito mēdicādi ī seculo? Et facit Gabri.ꝓ defensione fratrum viuentiū de labore ꝛ mendicatōe.

Quarta nola:mēdicare ex cupiditate ꝓ lucro cumulādo. Mēdicatio vtiqꝫ culpabilis/de q̄ d̄t Ambro.in li.de offi. vt allegat Gab.quez vide. De taliū numero fuit mēdic⁹ ille Constañ.q̄ antiq̄s denarios argenteos in pulmētario de auena fere moriēs absumpsit. Vide in spe-

culo exemplorum/distinctione.ix.exemplo.viij.

Quinta no.mēdicare ex hypocrisi.Sicut apparent deuoti/de qbus dñs:orantes lōgas oōes ꝛc̄.Sic stationarij/qstionarij ꝓmittētes indulgētias ꝛ reliqas sctōꝝ/quaꝝ aliqn̄ nullas hñt.Vide in spe.fatuoꝝ Sic Trutāni fingētes fracturas cruꝝ/vulnera ꝛ sillia.Vlō ibidē.Hi in vestimētis ouiū veniūt:intrinsecꝰ āt sunt lupi rapaces.

Secta nola:mendicare nō ordinās.Magna nimis ꝛ multa mēdicitas est:ꝛ huius cā est defectꝰ eoꝝ q̄ mendicatōem deberēt ordinare: sz rectores reip.hec nō curāt.Essent ad h̄ deputādi aliq:qꝛ defectꝰ nō ē in elemosynis/sz in ordinata distributōe defectꝰ ē:qꝛ vnꝰ accipit qō de cē sufficeret.Vide Chrysō.sup Mat.exhor.lxvj.vbi ōt vnū paupē cedere centū ꝛ q̄nquaginta diuitib⁹.

Septima nola:mēdicātes nimis examinare.Sūt q̄ paupes dū petūt elemosynā examināt/increpāt/ꝓtumeliant̄/improperāt q̄rentes ꝛc̄: O frater q̄z ineq̄lis iudex es.Venit fistulator/auicularꝰ/mimus:ꝛ nihil ꝓtaris:pstas ei qō petit.Venit paup/ꝛ sibi impropas ociū:tu autē ociaris:nec tn̄ deꝰ puat te sole/luna/aere/fontib⁹.Criminosus es/adulter/mēdax/piurus ꝛc̄.ꝛ audes illi improperare ociū:improbas ei mēdacīū:ꝛ tu inde cām deberes sumere magis miserēdi:improbas ei importunitatē/qꝛ bis petat/qꝛ importune petat ꝛc̄.Hec pseq̄re ex Chrysost.sup Matth.exhor.xxv.Sufficiat dedisse occasionē studioso ac diligēti latius singula inuestigādi. B

Dñica nona

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccēs.j.Euangelium

Exagesimatertia turba stultoꝝ est:feminaꝝ stultaꝝ.Ipse sunt male femine.Dico notāter/male:qꝛ nō oēs femine sūt sub hac nola/sz sole male.Nō g̃ turbari dēt bone:qꝛ de talibus nulla fit mētio.Que g̃ ex hac ꝓdicatōe turbate fuerint malas se sciāt esse.De bonis nullā in h̄ mētōem fecisse volumꝰ:q̄ sunt oñi laude digne:nō fatue/sz prudētes.Decē erāt ṽgines de qbꝫ dñs pabolice loquutꝰ est:q̄nqz ex eis fatue/q̄nqz āt prudētes.Sed ais:Et qbꝫ nolis pñt abinuicē discerni:Quesiui ꝛ oblate fuerāt mihi ꝑ quendā institorē.s.Joā.Dñici sup Eccasten:vt recitat Antho.ꝑte.iij.ti.j.c. xxv.ꝛ Holkot.xviij.nole(Zwey dutzend schellen)Sed non oēs mercari volui:timens indignatōem magnā/si plēs bis q̄z alijs appendere viderer.Elicui igit̄ ꝛ elegi ex eis.vij.dūtaxat:q̄ sunt:auiditas/insatiabilitas/inuidialitas/vanitas/ꝓtractatas/falsitas/implacabilitas.

Prima nola est auiditas.Sūt mulieres querse auidissime lucri:est plane auidū aial/h̄ est auaritie deditū:nā ōt Sene.li.decla.q̄ auaritia ē muliebre vitiū.Sūt pusillo aio ꝛ inutiles ꝛ minꝰ lucrari sciētes:vñ ꝛ nimis timētes/ne neccaria sibi deficiāt,Dicit Aristo,de senib⁹ q̄ aua H

ri sunt: ꝛ ꝙ cū oia vitia decrescūt in sene/auaritia magis crescit. Rō ē: qz incipiūt deficere: ideo volūt succurrere defectui: g̃ magis appetunt pecuniā. Vide in. ij. ij. Eadē hec videt rō in feminis/q̃ sunt impfectioris nature ꝛ deficiētiores viris: g̃ femine instigant ad auaritiā natura liter: nisi se p rōem/fidem ꝛ vtutes cohibeāt/plabunt in auiditatē excessiuā: ꝛ oīno infatuant/vt fiant de numero haꝝ stultaꝝ. Talis erat Saphyra: q̃ timēs ne deficerēt sibi ꝛ viro victui necessaria/occultauit ptem p̃cij babiti ex agro vēdito. Actuū. v. O ad quāta mala pducit eos auaritia hec: plane ad turpes actus vt inde lucrent: alīs caste manerēt. Vñ fingit. iij. Metha. Danes filiā Acrisij auro fuisse corruptaz: qz ad oīne malū eas auaricia ducit. Quēadmodū eam etiā de q̃ legitur: ꝙ q̃dā simplex moritur⁹ ꝓdidit testamētū: ꝛ inter alia dixit vxori sue/ꝙ venderet vnū bouē ꝛ daret p aia sua: sicqz faceret sibi (iuxta monitōem Ihū in hodierno euāgelio) amicos de māmona iniq̃tatis/q̃ cū reciperēt in eterna tabernacula. Mulier viro mortuo volebat fidelis esse ꝛ ereq̃ testamētū viri. Cum aūt intuita esset bouē/ꝛ videret qz bonus esset/timuit vēdere: q̃ ppe ꝙ eam auaritia titillauerat: ꝛ nesciens q̃d faceret/vt nō tātam pecuniā p aia viri sui exponeret/ꝛ tñ fidelitatē seruaret viro: post multā cogitatōem dixit cū villico hodierno: Scio q̃d faciā. Et accepit cattā ꝛ bouē ducēs eos ad foꝝ. Cū venisset q̃dā volēs emere bouē/ipa null⁹ inq̃t bouē emet nisi velit emere ꝛ cattam. Alius rñdit/ꝙ libēter emeret bouē/sz de catta sua nō curaret. Illa aspernat sicut p̃us/ꝙ nullo mō vēderet nisi p̃iūctim. Cui inq̃t: Et q̃o habebo ambas: Cattā inq̃t tu emes p vna marca/qz est mihi p̃ciosa: sz bouē habebis p obulo. Recepta pecunia/p̃cium catte sibi retinuit: ꝛ obulū quē p boue acceperat/dedit p aia viri sui. Ecce ad quātā fraudē ꝛ infidelitatē auaritia hāc induxit feminam.

Secūda nola: insatiabilitas. ſ. voluptatis. Cleopatra regina Egypti se exposuit oīm libidini in pstibulo: ꝛ tñ nō satiata/q̃zuis lassata: Semiramis filiū p̃priū duxit in maritū: a q̃ fuit occisa. Quedā etiam ita insaniūt vt in senuicē exardescāt: quēadmodū ait Apls. j. Rom. ꝛ etiā se bestijs supponāt. Salomō hāc exp̃sit insatiabilitatē "Prouer. vlti. Tria inq̃t sunt insaturabilia: ꝛ q̃rtū qō nunq̃z ōt/sufficit: infernus os vulue/terra q̃ nunq̃z satiaī aqua: ignis ℞o nunq̃z ōt sufficit. Dicūt mgri/ꝙ naturaliter appetit fcia vix: sicut turpe pulchꝝ/ꝛ impfectū pfectū: pudor ãt eas retrahit. Abiecto igit pudore infrene p̃rūpunt (weñ sie den schemel vnder den banck stossen) i. pudorē siue verecūdiā abiiciunt: tūc factū est. Sic hospita Bernardū aggressa ē: sic Joseph vxor "Phutifaris ꝛc.

K Tertia nola est inuidialitas. Sunt femine naturaliter inuidiose/quia impfecte: rument ꝛ purāt se a quolibet superari: unde ōr: "Paruulū occidit inuidia. Magnanimi inuidiosi nō sunt/sed potius despectui: qz mihi

magnum putant. Ait Theophrastus: Non amicū habere possumus/ non sodalem: alterius amorē suū odiū suspicat mulier. Vide etiē sanctas inuidiosas fuisse/sicut Sara ad Agar/Rachel ad Lyā/Anna ad Fenēnā/Maria ad Moysen/Martha ad Magdalenā. Eccī. xxv vj. Tracta cū muliere de bis q̄ emulat. Terent⁹. Odiūt nurus oēs socr⁹ q; putāt eas plus diligi.

Quarta nola est vanitas. Nō eget h̄ declaratōne: nō est eim vanitas q̄ feminas subterfugiat. Hāc summopē q̄runt in vestitu: t cā magnificiūt intātū vt nō curāt deū offendere/maritos depauperare/paulos scādalizare/eos ad silia inducētes aut alīs occasionē ruine in luxuriā p̄stando. Pelagia ita ornata incessit/vt q̄dā ex patribꝫ cā vidēs sic ornatā suspiraret flens: q; nunq̄ sic conatus fuerit placere deo/qualr hec mūdo placere studuit. Porro de vanitate supbie animi etiā hec nola intelligi p̄t. s. q̄tū ad nolle subīci. Nēpe h̄ vitū mulieris ē nolle regi/sz furiose agere: t sec̄ impet⁹ sine quacū q; pietate.

Quinta nola est ꝓtrarietas (widerspenikeit) Videt mibi q; etiā h̄ ex impfectōe eaꝫ ꝓcedat: quā obtegere volūt p ꝓtentōem/nolētes cedere sentētijs alioꝫ. Inde ē q; ꝓtētio ponit filia inanis gl'e. Nolūt igit supari. Cōgruūt p̄ncipio materiali siue origis. Sūt numiꝫ ex costa curua facte a deo: t fm h̄ etiā in fact̄ nunq̄ volūt alīs ꝓgruere/sz sp̄ discordare. Senserat h̄ is q̄ ꝓditā t submersam suā vxorē p⁹ morte q̄sierat vsus decursum fluuij sursum ascēdēdo/dicēs: ne forte post mortē ꝓtra fluuiū etiā se mouerit. Et illa nos docet q̄ immersa aq̄/vt diceret pratū esse tōsum t nō rasum: cū vbo ꝓtrauenire nō posset/manu vltra aquā porrecta duobꝫ digitis pratū nō tōsum sz rasum fuisse f̄cabat. Sic Socrates sensit: sic Vasti regina ꝓtraria fuit. De hac nola Salomon⁹ Prou. xix. Tecta iugiter stillātia mulier litigiosa. L

Sexta nola est: infidelitas/mēdacitas (Liegē/triegen/klappen) Est mēdax ī natura/sic t i loq̄la. In natura inq̄ mēdax: vt puto q; ē mas occasionatus/t error in natura pticulari. s. q; sp̄ intēdit p̄ducere melius. Nescit plane vir ita bñ inuenire t colorare mēdacia sicut mulier/q̄ ita in p̄mptu bz: nasc̄ eis mēdaciū sub manu sicut viris ꝓsilium. Est vulgatū p̄uerbiū: Femina mox inuenit inuentū (ein fundt) Dicit Prouer. xxx. Tria sunt difficilia mibi: t q̄rtū penit⁹ ignoro: via aq̄le in celo/colubri in petra/nauis in aq̄/adulescētis t adultere q̄ comedit t tergēs os suū dt: nō sum opata malū. Exēpla ad h̄ infinita in Esopo/et alibi/qualr viros deceperint adultere. Porro nulla fidelitas in eis: sp̄ decipit: q; se decipi putat. Nō deniq; tacēt. Nō nouū est q; sunt mēdaces/sz antiquū. Mentit Sara: obstetrices mentiunt: Raab/Micol/ Saphira. Sed t hodie t q̄tidie mēdacia dicūt: t qō pec⁹ est/putāt se nō peccare/si id p̄ scandalo vitando fecerint: errantes: cū omne mendacium sit peccatum. M

Malarum feminarũ

Septima nola est implacabilitas. Quid h̄ dicã/nisi qđ dixisse lego Joan. Chryso. Nulla in h̄ mũdo bestia ferocior ẽ mala muliere. Testẽ ꝓduco Salomonẽ. Habitare leoni ⁊ draconi melius ẽ q̃ꝫ cũ muliere mala ⁊ litigiosa. Draco ⁊ leo ferocissime bestie/sꝫ superant̄ a femina.

1 Danielẽ in lacu leones verent̄/⁊ Jesabel Naboth ꝑseq̄t̄. Jonã in ven
2 trẽ piscis ⁊c̄. ⁊ Dalila Sansonẽ. Joannẽ baptistã bestie in deserto nõ
3 tãgunt: ⁊ Herodias decollat. Heliã pascũt corui/Jesabel ꝑseq̄t̄. Ecce
4 feminã bestijs ferocissimis ferociorẽ. Non ẽ caput sup̄ caput serpẽtis: ⁊ nõ ẽ malitia sup̄ malitiam mulieris. Hoc verissime ait Sapiẽs. O acutissimũ telũ diaboli femina. Diabol⁹ ꝑ feiam Adam/Dauid/Salomonẽ/Sansonẽ/Joseph/Joannẽ/Job ꝑseq̄t̄. Vide Chryso. in ser. Heu me: q̄ hr̄ i Homeliario ip̄sso. Dic o Dalila feia pessima (vt alias interim omittã) dic q̄d tibi displicuit in Sansone/quẽ decepisti: rasisti hostibꝫ ad excecãdũ illudẽdumq̄ tradidisti? Erat ne turpis aspectu ⁊ vultu nõ speciosus? q̄ crines habebat septẽ sacr̄oꝝ signa. Aut robust⁹ nõ erat? ⁊ leonẽ obuiãtem vt hedũ discerpsit: maxillaq̄ asini allophilos mille interfecit. Sed forsitan sctũs nõ tibi visus: ⁊ q̄d ꝙ ad or̄oem suã de maxilla fons emanauit/q̄ fuerat aĩa sua refocillata? Sꝫ veꝝ ẽ/ ꝙ nõ ẽ ira sup̄ irã mulieris. Ecc̄i. xxv. p̄cipue cũ odit quẽ amauit: sic̄ Joseph. Gen̄. xxx. Sene. Nulla vis flãme tumidiq̄ venti Tanta/nec teli metuẽda torti: Quãta ꝯiunx viduata tedis Ardet ⁊ odit ⁊c̄. Parate ad venena ꝓpinãda: quẽadmodũ in spec. fatuoꝝ (qđ vide) notatur
N in vulgari. Et hec frẽs de malis q̄dem ⁊ stultis feminis dicta sunt/fatuis v̄ginibꝫ p̄mis q̄nq̄: sine p̄iudicio bonaꝝ feiaꝝ/q̄ laude sũt dignissime prudẽtũ de numero secũdaꝝ q̄nq̄. Quinq̄ ãt ex eis erãt fatue/et q̄nq̄ prudẽtes: ait dn̄s. De q̃ꝝ numero illa Sareptana vidua ⁊ Sunamitis: quẽadmodũ egregie ꝓseq̄t̄ btũs Joan. Chryso. vbi s̄. Quales p̄terea erãt illustres ille de q̄bꝫ Bocatius de feis illustribꝫ. Quales erant deniq̄ feie ille chr̄iane sine numero/q̄ viriles aĩos in corpe femineo gesserũt: plene sapia ⁊ v̄tutibꝫ/ꝯtemnẽtes regnũ hui⁹ mũdi. Sup̄ oẽs aũt prudẽtissima illa celoꝝ regina/q̄ oẽm ignominiã de sexu femineo abstulit/quã intulit Eua. Serpẽtis caput ꝯtriuit: limã oĩs defectibilitatis sub pedibꝫ habuit. Sed de his dum laudãde veniẽt bone/ dicet̄. Hic ordo hec horaq̄ exposcebat fatuas vitupare/q̄tenus cauerent̄ ab alijs. Jpe v̄o semet emẽdarent/⁊ sapiẽtissimã illã p̄ oculis haberẽt ⁊c̄. Rogemus dn̄m. Nolas has septẽ elicui ex Anthoni. ꝑte. iij ti. j. c. xxv. in alphabeto malaꝝ feminaꝝ.

Dn̄ica. xiiij. xvi. Septembris.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium.

Sexagesimaquarta turba stultoꝝ sunt diuinatores (Sag narrē/glaub narrē) Dinosci pñt hi nolis viginti una/q̄s ex de chaymis elicui. Prima nola est: adorare creaturā pro deo: puta diabolū/solem/stellas/arborē/ꝛ hmōi. Scda: maleficiū facere seu ꝓcurare: qd̄ sp̄ fit cuꝫ inuocatōe demonū. Tertia: incantatōem facere seu ꝓcurare cū sacramētis vel sacramētalibꝫ. Quarta: diuinatōem facere vel ꝓcurare. Quinta: artē notoriā discere vel ea vti. Sexta: Genetlicoꝝ heresim exercere: qñ vicꝫ ex ꝯstellatōnibꝫ aut planetis sub q̄bꝫ q̄s nascit̄/studet iudicare. Septima: obseruare cursus lune aut stellaꝝ ad aliq̄d agēdū. Octaua: obseruare dies egyptiacos. Nona: euxenia donare in kalēdis Januarij/q̄si ꝓ bono augurio. Decima: cingere domos lauro. Undecima: obseruare vanitates supstitiosas. Duodecima: augurijs operam dare/siue fidē eisdeꝫ adhibere. Tertiadecima: obseruare somnia/ꝛ ex eis diuinare. Quartadecima: sortibꝫ diuinatorijs ꝛ ꝯsultorijs vti. Quintadecima: breuibus vti. Sextadecima: impcatōibꝫ vti siue ꝯsignatōnibꝫ/ligaturis/et hmōi: ad ꝓcurēdā aliquā sanitatē vel infirmitatē/siue q̄d sil'e. Decia septima: incātatōibꝫ vt amet̄ ꝓcurare. Decimaoctaua: credere transmutatōes creaturaꝝ. Decianona: credere eq̄tare cū Diana q̄sdā mulieres ad ludū: qꝛ talia credere est erroneū. Vicesima: credere p̄dictas mulieres intrare ostia clausa. Vicesimaprima: inuenire nidos auium cum matribꝫ/ouis vel pullis. Hec ex de chaymis ꝛ Discipulo latiꝰ ꝓseq̄re. Aut cui b. Thomas potiꝰ videbit̄ imitādꝰ/eū legat. ij. ij. q. xcv. ar. iij. q̄ ꝛ nolas has intelligibil'r satis ꝛ clare ꝓseq̄tur.

Studeamus frēs has diuinatoꝝ nolas effugere: ꝯsiderātes huius stulticie ꝑiculosam fatuitatē: q̄ꝫ iniustū est pacisci cū diabolo ꝛ relinq̄re deū ꝛc. Quāqꝫ sit inutile ptꝫ: qꝛ nō ꝯseq̄t̄ q̄s intētum: cū diabolꝰ mēdax sit/ꝛ pater eius. s. mēdacij. Nitit̄ tñ ꝑ hoc qñqꝫ innocētes infamare: eo ꝙ sibi sint magis ꝯtrarij. Vñ legit̄/ ꝙ comes q̄dā habuit phitonissam/q̄ occulta ꝛ secreta manifestabat. ad quā accessit tētans eā/q̄siuitqꝫ ex ea de duobꝫ eq̄s/q̄s fingebat sibi furatos. Hec aūt rñdens/iudicabat ei q̄ venissent. Et ille: O q̄ꝫ grāde mētita es: ꝛ illos de q̄bꝫ dicis/innocēter inculpas: qꝛ equos meos ambos adhuc in stabulo meo habeo reclusos. Ecce mēdacem ꝛ fallacē diuinatoꝝ patrē. Q; si ꝯseq̄ret̄ etiā qd̄ optat/fit h̄ nō sine grandi ip̄ius damno. Simus igit̄ frēs nō tepidi ꝛ negligētes (q̄ leui etiā occasione moti sepant̄ a deo) sed firmi in fide ꝛ ꝯstātes/dicētes cū Paulo: Quis nos sepabit a charitate Chr̄i: an tribulatio/an angustia/an ꝑsecutio ꝛc. Rogemus dñm.

Feria.vi.beati Matthei apostoli festo.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j.

Vagantium

Hexagesimaquinta turba stultoꝝ est vagantiũ/inq̃sitoꝝ rẽ
gionũ ꝑ geographiã (Landt narrẽ/landt farer) Scrutato-
res ꝓuinciaꝝ: q̃ sine rõne regiones scrutant̃ ⁊ ꝑlustrant/sit
corde/ore aut pede: hoc est cogitatõe/inq̃sitõe/locutõnis vel
ope. Sic em̃ tribꝫ modis lustrari solẽt. Quidã circũgirãt pedibꝫ/ocu-
lis ꝓprijs vidẽtes regiones. Alij aure solũ audiũt de his alios loq̃: a q̃-
bus ⁊ inq̃rũt ⁊ discũt. Tertij sola cogitatõe inq̃runt lectõe Ptolomei:
Hi igit̃ dũ hoc imprudẽter ⁊ male faciũt/sub hac fatuoꝝ turba veni-
Q unt ꝯnumerãdi. Dico aũt notãter/dum imprudẽter hoc facunt: non
j em̃ omnes ꝓuinciaꝝ lustratores fatui sunt reputandi. Lustrauerũt
ꝓuincias philosophi maximi: lustrauerũt ⁊ christiani vtriusq; sexus.
Non tamen erant fatui: qꝛ non imprudẽter/sed rõnabil'r ⁊ pie sapiẽter
q;. Lustrauerat Pythagoras: lustrauerat ⁊ Plato/⁊ alij philosophi ꝓ-
uincias: sicut describit sanctus Hieronymus ad Paulinũ: ⁊ ꝑponitur
epl'a hec Biblijs. Item Valerius lib. viij. quos vide: q̃ nedum animo/
2 sed ⁊ corpe coram videre voluerant quos in libris cognouerant. Por-
ro nedum gentiles/sed etiam christiani vtriusq; sexus id fecerũt. Ale-
xius/Jodocus/sanctus Gallus/Florẽtius/Arbogastus/⁊ multi alij.
Simil'r sancta Paula/Eustochiũ: q̃ visitauerũt limina sanctoꝝ ex pi-
3 etate: nõ aũt fatue erãt. Sic btũs Martinus/Hieronymus ⁊c. Quid
optet recensere? In ꝓmptu sunt apl'i: de quoꝝ numero fuit btũs Mat-
theus: cuius hodie solennitas colit̃. Nonne in oẽm terram exiuit sonꝰ
coꝝ/⁊ in fines orbis terre v̄ba coꝝ? Et Mattheus etiã vsq; ad Ethi-
opes ꝑuenit: quẽadmodũ in seq̃ntia canit̃: Ethiopes horridos Mat-
4 thee agnelli vellere q̃ maculas nesciat aliquas vestisti cãdido. Tãdez
multi intentõe bona hodie itidem faciũt: legẽtes tabulas geographie
ꝓ intellectu historiaꝝ sctãꝝ ⁊ affectu excitãdo. Sed ⁊ ip̃i lustrant ter-
ras ⁊ loca sctõꝝ visitãt pia (vt dixi) intẽtõe: nõ vtiq; fatui sunt/sꝫ sapiẽ-
5 tes. Sed q̃ aliter visitãt/fatui sunt. Et q̃bꝫ nolis inq̃s possunt hi ab
istis discerni? Quesiui ⁊ reꝑperi septem nolas/s̃m diuersos fines quos
intendunt.

R Prima nola est: lustrare ex sola curiositate. Ipsi sunt q̃ ꝓpter solum
scire legunt siue cogitãt in Ptolomeo: aut ab alijs inq̃runt: vel corpo-
raliter etiam visitãt ꝓuincias: in hoc sistũt/nihil aliud intẽdẽtes. Si h̃
fine scꝫ ꝓpter scire solũ fiat/damnabilis est curiositas (sicut beatꝰ Ber-
nardus d̃t) g̃ fugienda. Omnis doctrina ⁊ omne studiuꝫ debẽt de cu-
riositate vana aut noxia culpari/q̃ non ordinant̃ actu vel habitu medi-
ate vel immediate ad bñ moraliter gratuiteq; viuendũ. Item dare stu-
diũ suũ rebꝫ inutilibꝫ aut noxijs/vtilioribꝫ sciẽter omissis: curiositas ẽ
dãnabilis: ait Gerson in floribꝫ. Si sic sistebãt in curiositate philoso-
phi: nõ sapiebãt/sꝫ desipiebãt: ⁊ vtiq; sub hac nola fuerãt ꝯstituti. Ipsi
viderint q̃d intẽderint: deus intentões ⁊ corda intuet̃. Erat ex his Ar-

chimenides: de quo Valerius lib. viij. et in tuo speculo Brandt. Caue o christiane ne tu ex illis sis de qbꝫ Bernardus loqt̄. Multi multa sciūt/ ⁊ seipos nesciūt.

Secūda nola: lustrare ꝓpter inanem gl'am. Sunt stulti q̄ ex h̄ gl'am q̄runt ⁊ estimari se reputant/ qꝛ in regionibꝫ longinq̄s fuerūt. Ideo ⁊ ꝯmittunt se aliqñ multis ꝑiculis/ laboribꝫ ⁊ dānis ꝑ mare ⁊ terras/ in fame ⁊ siti: q̄tenꝰ possint asserere se illic fuisse ⁊ talia vidisse. Vere stulti: nō em̄ inde effecti peritiores/ ꝓbiores/ aut aliter q̄litercūqꝫ meliores. Sed anser vltra mare: anser citra mare: q̄lis exiuit/ talis redit: nisi ꝙ exoneratus ē pecunijs quas secū euexit: ⁊ v̄bulū qđ crebro repetit (haschala māhmet waschawa.) Ceteꝝ nedū laici/ q̄n etiā q̄dā religiosores hac insigniti sunt fatuoꝝ nola. Qui (vt Joan. Egyptius đt) veniunt aliqñ a remotis ad videndū sctōs viros cā iactātie: vt vicꝫ nō tam ꝓficere ad animi v̄tutem/ q̄ꝫ ꝓferre se ⁊ iactare vnusq̄sqꝫ coꝝ velit: pro eō ꝙ viderit eos q̄ apud alios ex auditu solo cogniti videant̄. Graue S
plane est hoc iactātie vitiū ⁊ ꝑiculosum nimis: ⁊ qđ de ip̄o etiā ꝑfectionis fastigio deijcit animas. De quo vitio late loqt̄ ⁊ dissuadet p̄fatus biūs Joan. Egyptius: quēadmodū videri poterit in Vitaspa. a p̄ncipio libri. Et b. Hieronymus. Nō Hierosolymis fuisse/ sed Hierosolymis bñ vixisse laudabile est.

Tertia nola est: lustrare ꝓpter voluptatē ꝯseq̄ndam. O dñe deꝰ meus/ q̄t peregrinatōes excogitāt̄ illo fine/ iam ad sctōs/ iam ad thermas/ iam ad prata ⁊ siluas: quatenus det̄ locus voluptati carnis: de q̄ Sapiens loqt̄ Sap. j. Hoc appellat̄ (der blitz/ der klucks) Dū h̄ fit/ nec̄e ē vt sis oculatus de vxore. Necesse esset ei fieri vt galline: vt deplumaret̄ ꝑ cornizatōem ⁊ vrticis v̄gaꝝ v̄beraret̄: immergeret̄ aquis frigidis: ⁊ supponeret̄ modio ꝑ inclusionē in camerā tenebrosam: q̄tenus sic liberaret̄. Quēadmodū fecit romanus ille/ q̄ vxori lasciue fecit minuere sanguinē vsqꝫ ad sincopim: vt alibi habes. Sūt p̄terea aliq̄ q̄ ꝓpter vo ⁊
luptatē gule ꝑ regiones varias deambulant nauigio ⁊ curribꝫ/ vt discāt ⁊ doceāt crapulā ⁊ ebritatē: quēadmodū Bacchꝰ legit̄ fecisse. Vide in specu. fatuoꝝ theutonico Brandt. Et multos hꝫ hodie sequaces sed suꝑuacaneū erat quod fecit Bacchus: al's didicissent. Non est opꝰ pediculos imponere pellicio: al's illic crescunt. Sunt tandem qui pro 3
pter societatem id faciunt: ⁊ putant se magnam iucunditatem ⁊ solatium inde habituros.

Quarta nola est: lustrare ex malitia detractōis/ inuidie ⁊c. Simi- T
les ciconijs que sunt lustratrices terraꝝ: quia euolant ⁊ aduolant an- j
nis singulis. Et quid circumferūt rostris: serpentes ⁊ buffones/ quos aliqñ in domos ꝑ caminos cadere faciūt. Sic q̄dam circueunt in ore portantes venena detractionū ⁊ rumoꝝ (meren tragen) qui aliqñ ex sola loquacitate domos penetrant, Sic magi Zaroes ⁊ Arphaxat q̄s 2

fugauit btūs Mattheus/circuibant deceptōis serpētes circūferētes: imperabāt eñ ꝑcutere serpētib⁹/ꝛ ipi sanabāt. Sed ꝓpulsi a btō Mat
3 theo detegēte eoꝝ ꝑstigia:q̄ ꝛ ꝯuertit regē Eglipꝑū ꝛc. Sic ꝛ alij innumeri deceptores circueunt. Fecerūt hi sicut ꝛ faciūt alij huius nole/qđ eoꝝ mgr̄ fecit ꝛ facit:q̄ dum a dño inq̄reretur vñ veniret/rñdit: Circuiui terrā ꝛ ꝑambulaui eā. Et q̄d faciebat putatis? Nimiꝝ nihil aliud q̄ꝫ qđ btūs Petrus ꝯmemorat. Circuit vt leo q̄rens quē deuoret:cui resistite fortes in fide. Nō tituba dū tētaris/sꝫ resiste:al's magis te tētat/sicut paterfamilias de clauo facit:quēadmodū ꝛ fecit ipi Job.

Quinta nola est:lustrare ex acidia/tristicia ꝛ pigricia. Est plane euagatio mētis filia acidie:nō eñ ꝑt mens hoīs diu esse ociosa. Cū igit̄ circa diuina ꝛ bona nō occupat̄ ꝛ ea abominat̄:mox declinat ad vana/sicqꝫ euagat̄ ad illicita:ꝛ efficieris o piger(ein lādtfarer/landt narr) Cogitatōes mee(ait Job ca.xvij.)dissipate sunt/torquētes cor meum. Et Psal. Cor meū dereliq̄t me. Psal.xxxix. Habe ḡ sꝑ aliq̄d certū/ad qđ te alliges:ꝛ ad id qđ scias te dū teipm ꝯsideras distractū/reuerti de
V bere. Dic tibijpi cū sic distraheris aīo ꝑ varia ꝛ nociua:O(landt narr) q̄ vadis? Cudit̄ nola hec in officina inconsideratōis. Frater q̄dā req̄siuit abbatē Achillē dicēs: Cur sedens in cella mea patior acidiā? Cui senex ait: Quia necdū vidisti req̄em fili quā speram⁹/nec tormēta q̄ timemus. Si eñ diligēter inspiceres/etiā si v̄mib⁹ plena esset cella tua vsqꝫ ad collū/tu tñ in ipa iaceres sine acidia. O ꝛ qūo viderē? Ad lumen fidei frater illa vidētur.

Sexta nola:lustrare ex cupiditate. Quid de his dicā? Nemo ē q̄ nō noscat cū quātis ꝑiculis ꝛ laborib⁹ mercatores ad extremos indos vsqꝫ ꝑcurrāt/fugiētes ꝑ mare pauperiē ꝛ terras. Nōne tꝑib⁹ nostris hesperie occidue rex Ferdinādus in alto eq̄re nūc gētes reperit innumeras? vt đt Philomusus. Quis nouos ꝛ ꝑuersos mores/gulas ꝛ vestes turpes ꝛ alienas in terras nostras intulit/nisi auari mercatores ad regiones longinquas ꝓ mercib⁹ eūtes ꝛc. Fatui redeūt in fatuoꝝ vestitu:ꝛ fatuos faciūt imitatores.

Septima nola:lustrare ex impatiētia. Sūt q̄ instar Chain fiūt vagi ꝛ ꝓfugi sup terrā. Vagi inq̄ꝫ post alieni stat⁹ oblectatōnes. Profugi a facie tribulationū/q̄s su⁹ secū status affert. Nulla galea ē eis apta: oīs alius status ꝛ loca ꝑter suus placet. Quib⁹ ꝯtingit qđ fratri fugienti de cella ꝓp̄ vnū eritiū. Cūqꝫ ad aliā diuertissꝫ/reperit duos:q̄s
X iteꝝ cū declinasset ad terrā/in ea tres reperit. Redijt igit̄ ad p̄mā. Et frater iracūdus cōitatē fugit:ꝛ cū solus essꝫ/ꝯtra surisculā ira percit⁹/ꝙ crebro subuertebat̄ eam ꝯfregit. Depone hāc fatuitatē:nolito putare ꝙ loci alteratio te efficiat q̄etum:nō plane/sꝫ animi mutatio. Non celum/sed animū(ait Sene.)mutare oꝑtet. Vis scire vñ hec inq̄etudo? Est plane ex te. Audi Catonē: Cōueniet nulli q̄ secū dissidet ipe. Ma

lum ꝯ qđ te vrget intra te est: ħ vince. Est vulgatū ⁊ verꝝ ꝓuerbium:
(Bleib da du bist/ vñ überwind das in dir ist: so werdēt dir alle steit
gleich/ vñ alle mēschen recht) Nota (bleib da du bist) ħ sic intellige fm
Gersonē in de ꝑfectōe cordis: ꝙ qꝛ nullꝰ ꝓrsus est viatoris status/ quē
non circūstant aduersitates plurime: ꝓpterea nō q̄ras ob aduersitates
tui status mox in aliū vel aliū fieri trāsitū: sꝫ ꝑstes patiētia eas vincēs/
cū illa securitate ꝯscīe/ q̄ iudicas statū tuū esse cū salute: alioq̄n fateor
vel mutādꝰ statim essꝫ vel corrigēdꝰ vel deferēdus. Hec Gerson. No-
ta (überwind was in dir ist) ⁊ q̄d ħ est qđ intra me est/ qđ vincere oꝑtꝫ?
Ira irrōnabilis/ tristicia/ displicētia/ gl'a/ dñandi libido/ odiū/ inuidia/
loq̄citas/ ꝯtētio/ defensio/ immodestia moꝝ/ gula/ ⁊ alia vitia ⁊ passio-
nes. Vis vno ꝟbo audire q̄ vincere ⁊ extrudere oꝑtꝫ? Amorē inordina
tū tuij ꝑius. Primo nō tussitare. Scđo nō excreare. Tertio nō vocare
aliū cū tibi libuerit. Quarto nō ad latrinas ire. Quinto nō vt libet so
norose incedere. Sexto nō libere vti cibo ⁊ potu/ sꝫ alijs silr exhibere ⁊
ꝓpinare. Septīo nō libere domū relinq̄re/ sꝫ ꝓpt̄ ꝓximū retinere. Hec
oīa cadūt dū tuū ꝯmodū nō q̄sieris/ sꝫ dei volūtatē in charitate dei ⁊
ꝓximi. Sed arcta via ⁊ angusta porta ē charitas intrātibꝫ: ꝯ ꝯtendite
intrare: erit in ꝓcessu suauis ⁊ lata. Nō in te alios ordina/ sed te in ꝓxi-
mū ⁊ deū: vt nō tibi viuas/ sed ꝓximo ⁊ deo. Hec ē ꝟa abnegatio/ sctā
mors. Tūc tūc erit qđ seq̄t: ꝙ oīa loca erūt tibi eq̄lia/ ⁊ oēs hoīes recti: Y
al's nunq̄ꝫ habebis pacē. Neqꝫ putes ꝯtēnendū ħ vulgare ꝓuerbiū:
qꝛ est etiā scti Anthonij snīa. Nempe req̄siuit q̄dā frat̄ Anthoniū di-
cēs: Quid obseruādo deo placebo? Rñdit senex: Quod demādo tibi/
custodi. Quocūqꝫ vadis/ deū sꝑ habeto ꝑ oculis tuis. Et quodcunqꝫ
opus exerces/ sume ex diuinis scripturis exēpla. Et in q̄cunqꝫ loco re
sederis/ ne inde citius mouearis: sed patiēter in eodē loco ꝯsiste. Hec
eīm tria custodiens/ saluꝰ efficieris. Vide vitaspatꝝ. cxxxvij. A. Quam
diligēter hāc loci stabilitatē coluerint sancti pr̄es/ patꝫ in regula sancti
Bñdicti: in q̄ iubet̄ stabilitas loci ꝓmitti. Sꝫ ⁊ exēplo cuiusdā nomine
Martinus: de q̄ btūs Grego. in dialo. li. iij. đt: ꝙ ħ cū ꝑus se in mon
tē quēdam ꝯtulit: necdū clauso specu habitās catena sibi ferrea pedeꝫ
ligauit: eamqꝫ saxo ex ꝑte altera affixit: ne ei vltra liceret ꝓgredi q̄ꝫ cate
ne eiusdem q̄ntitas tēdebat̄. Quod vir vite venerabilis Bñdictus au
diens ei ꝑ discipulū suū mandare curauit. Si seruus dei es: nō te tene
at catena ferri/ sed catena Chr̄i. Ad quā vocē Martinus ꝓtinus eun
dem ꝯpedem soluit: sed nunq̄ꝫ postmodū solutū tetēdit pedē vltra lo- Z
cū/ q̄ hūc tēdere ligatū ꝯsueuerat: atqꝫ in tāto se spacio sine catena co-
ercuit/ in quāto ⁊ antea ligatꝰ māsit. E cōtrario deterrimū genꝰ mona
choꝝ appellant̄ q̄ circūgirant: vt đr in collatōibꝫ patꝝ ca. vij. Et circū
celliones: de q̄bꝫ August. in psal. Ecce q̄ꝫ bonū. Tu die cum Job: In
nidulo meo moriar.

Presumentium se sapiẽtes

Dñica.xv. Altera Mauritij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̃s.j. Euangelium

Sexagesimasexta turba stultoꝝ est p̃sumentiũ se sapiẽtes eẽ cum nõ sint. Sicut asserere se nõ esse sup̃bũ/euidentissimuꝫ signũ est sup̃bie (vt d̃t Cassianus) sic putare se sapiẽtem et non stultum/signũ ẽ stulticie maximũ (wen narren) Dinoscunt̃ aũt q̃nq̃ nolis.

Prima nola est: fatuũ inepte exp̃mere. Est ars q̃ appellat̃ mimica;
j qua q̃s aptus est ad exp̃mendũ alioꝝ mores ⁊ v̄ba. Est hec imitatio delectabilis: qualem habuit ⁊ ꝯscripsit Roscius: de quo Ualerius recitat/ꝙ nunq̃ gestũ aliquẽ publice corã populo posuit quẽ nõ p̃us domi tentauerit. Hunc ⁊ Cicero mirũ immodũ ꝯmẽdat: vt habet̃ in Policrato Salesberieñ. ⁊ Franci. Petrar. dia. xxviij. p̃spe. for. Neq̃ putauit se Cicerone minorem: q̃ppe ꝙ equalis aut maioris artis sit gestibꝫ
2 q̃ v̄bis alioꝝ exp̃mere mores. Sunt q̃ a natura faciles sunt ad hoc faciẽdũ (instar simeaꝝ) siue habiles: neq̃ id om̃ibꝫ datum est. Estq̃ nõ malum/immo in casu actus v̄tutis eutrapelic: dummodo scꝫ fit circũ
A stantijs debitis obseruatis. Persone: qꝛ p̃sbyteros ⁊ graues p̃sonas non decet. Loci: qꝛ in sacro loco nõ lꝫ: neq̃ tp̃e dedicato luctui ⁊ p̃nie: neq̃ materie fidei/aut similes trahi dñt in ludũ: qꝛ graue peccatũ hoc esset. Quod fecisse legit̃ btũs Genesius/ex mimo factus martyr: de q̃
3 legit̃. Dic historiã ex specu. histo. Sunt igit̃ stulti q̃ stultos exp̃mere volũt ⁊ nesciũt: non eñ sunt natura habiles/neq̃ arte. Tales cũ attentant/nihil sciunt exp̃mere nisi ꝙ aliq̃n instar fatuoꝝ excutiũt auriculas: ideo merito ab alijs irridenť dicẽtibꝫ: Ecce stultus h̃ libẽter vellet stulticiã exp̃mere/⁊ nescit.

Secũda nola est: inepte exp̃mere mores ⁊ v̄ba sapientũ. Priori cõ-
j traria nola hec est. Sunt fatui q̃ cum ab alijs irridenť/seriose ⁊ sapienter se habent/nescientes ab alijs irrideri: sed ⁊ nitunť de sapia loq̃/vt estimenť sapientes. Neq̃ desinunt tales se exhibere: quousq̃ fistula ex manica eis deciderit: puta dum fatuitatẽ suã vel v̄bo vel moribꝫ tãdem ostẽdũt. Sic ficti sp̃uales/ꝯfessores ⁊ p̃dicatores: in publico seriosi/in p̃uato lasciui: in publico laruam Catonis/in p̃uato faciẽ nebulo-
2 nis. Habent duplices facies. De his Prou. xxvij. Si ꝯtuderis stultum in pila quasi ptisanas/feriente desup̃ pilo non auferet̃ ab eo stulticia eius. Ita nimiꝝ his ꝯcreta est stulticia/vt semp̃ velint videri sapiẽtes quãtũcũq̃ irrideant̃: neq̃ aliqua admonitõne/nulla correptõe suã
3 fatuitatẽ volũt agnoscere. Figurati plane apte apd̃ poetas p̃ Marsiam: de quo vide Ouidiũ in Metamorpho. li. vj. fabula. iiij. de Marsia: qui ab Apolline cum quo ꝯtenderat/fistula superatus/excoriatus est. Uide ibidem.

Tertia nola est: vafris assentatoribꝫ liberalr distribuere. Sūt q̄ cuꝫ B
hn̄t assentatores multos (qꝛ diuites sunt) putant se inde sapiētes: quia
frequētant̄ ⁊ celebrant̄ ab eis/ ꝯsulēdo eos/ eos comitādo. Nesciūt stul
ti ꝙ mel musce sequunt̄: cadauera lupi. Predam seq̄t̄ hec turba/ non
hoīem sapientē: qd̄ diuitijs ꝯsumptis ammō nō faciūt/ sed relinquūt:
sicut Luce. xv. de filio ꝓdigo legit̄. Tūc se stultum esse cognoscit: quia
tūc ab eo fugiūt: nō eū curātes sicut p̄us/ sꝫ ꝓrsus negligētes. Cur nō
facis tibi o fatue alios amicos de māmona iniq̄tatis? quā tā stulte di
spēsas in te infatuātes: amicos vicꝫ q̄ te dū defeceris/ reciperēt in eter-
na tabernacula: paupes loq̄r/ famelicos ⁊ nudos.

Quarta nola: turpiter acq̄rere ⁊ retinere. Dicunt̄ tales prudētes/ 1
q̄ colligūt vndecūqꝫ ꝯtumelias ⁊ improperia dissimulātes/ dummo-
do multā coaceruauerint pecuniaꝝ substātiam. Hos vtiqꝫ vocat mū-
dus prudētes/ nō fatuos: ⁊ silr ip̄imet tales se reputāt. Sꝫ lōge alit̄ 2
iudicat eos dn̄s. Stulte hac nocte repetēt animam tuā. Et cuiꝰ hec
erunt? Ps̄. Nescit cui ꝯgregabit ea. Ad hos fatuos clamat dn̄s in 3
euāgelio: Nō potestis seruire deo ⁊ māmone. Nolite solliciti esse: sed p̄
mū q̄rite regnū dei ⁊ iusticiā eius.

Quinta nola est: excellētē se in sua q̄licunqꝫ ꝓfessione estimare. Est C
hec nola intra nos: p̄cedētes extra ꝯspici p̄nt. Nescio si quis nō sit hac
nola insignitꝰ. Quis est q̄so q̄ nō existimet aliq̄d se esse cū nihil sit/ seip
sum seducēs? iuxta v̄bū Pauli in hodierna epl̄a. Nimiꝝ (si Maffeo
Vegio credit̄ li. ij. ca. j. de ꝑseuerātia) Nulliꝰ est artificij artifex/ nullius
discipline ꝓfessor: lꝫ paꝝ vel nihil valeat: q̄ nō iudicio tn̄ suo magnꝰ et
excellēs esse videat̄. Interrogemꝰ oīs ꝓfessionis hoīes. Interrogemꝰ 1
agricolas: nemo ē q̄ alteri cedere volet laude rustici opis. Petamus 2
fabros cuiuscūqꝫ gn̄is: ⁊ hoꝝ superiorē alijs se q̄sqꝫ existimabit. Vo 3
cemus pictores: ita pictura sua aliqn̄ q̄s delectabit̄/ vt Apelli nō assur
geret. Veniamus ad sutores vsqꝫ ac tonsores: quē dabitis q̄ nō suo 4
sup̄ ceteros magisterio optime gl̄et̄? Sꝫ disciplinaꝝ liberaliū peritos
q̄s nō admirabit̄: neminē esse q̄ ꝓ ingenio suo ⁊ doctrina nō admoduꝫ
sibi plaudet atqꝫ blandiat̄? Non ē aliq̄s musicoꝝ q̄ nō arte ⁊ instru- 5
cti cātus rōne/ se putet alijs excellere. Neqꝫ vlli est ita inepta ⁊ rauca
vox/ qua non tanq̄ꝫ solida ⁊ sonora plurimū oblectet̄. Grammaticoꝝ 6
q̄ꝫ maxime est elata de seip̄is opinio: q̄ nō minus magnos ⁊ doctos vi
ros/ ac pueros q̄bꝫ erudiendis insistūt/ docere ⁊ corrigere intēdunt.

De philosophis ⁊ logicis nihil dicimus: quoꝝ vix q̄sq̄ꝫ fuerit/ q̄ non A
sentētiam suā tanq̄ꝫ sacꝝ quoddam oraculū suscipiēdum arbitretur.
Quis vero medicoꝝ non se Ipocratem? quis iuris ꝯsultoꝝ non se 8
Sceuolam iudicat? Qui ⁊ sepe alijs disciplinis calumniā inferētes/
nullum aliud liberalis ⁊ vere sapientie genus esse audacter affirmāt.
Atqꝫ vt oratores ⁊ poetas non omittamus: magnā ⁊ hi quoqꝫ hn̄t 9

Presumētium se sapiētes

D et vehemētem ingenij sui extimatōem: q̄ nec eq̄les ꝯferri/nec supiores
10 etiā sepius equo animo sibi anteponi patiunt̄. At q̄ sacris lr̄is vacāt:
longe magis his timendū est/ꝓpt̄ maius fidei piculū. Nā vñ tot p̄scis
tpibꝫ hereses insurrexerūt/tot errores inualuerūt: q̄ꝫ ob nimiā quā do
cti q̄dem illi lꝫ a deo alieni/in ꝓprijs ingenijs capiebant ꝯfidētiā. Sci
ij scitemur patresfamilias/duces exercituū/p̄ncipes ciuitatum/ceterosq̄ꝫ
cuiuscūq̄ꝫ gn̄is q̄ rēgēdis alijs p̄sunt. Nō erit q̄sq̄ꝫ q̄ ꝯsilum suum ⁊ rō
nem non maximi ponderis iudicet: q̄ suā in deliberādis administran
disq̄ꝫ negocijs postponēdā vlli esse putet prudētiam atq̄ꝫ grauitatem.
Tam vehemēs ⁊ tenax est insitū mortalibꝫ de se iudiciū: ita tantū sibi
12 humana credit infirmitas. Que ⁊ tāta est/vt nemini parcēs oēm etiā
sexum simul atq̄ꝫ etatē inuadat. Neq̄ꝫ em̄ est vlla tam tenuis ꝯditōis
muliercula/q̄ nō se valere plurimū ex aliq̄ pte existimet. Timenda aūt
est nā paꝝ in adolescentibꝫ ꝓpter calescētem in eis humorem inexperiē
tiā quoq̄ꝫ reꝝ: q̄ minima q̄q̄ꝫ summa etiā illis videri facit. Sed in seni
bus longe est grauior: q̄ qm̄ multa viderūt/multa sustinuerūt: neminē
ideo putāt eos scia multaꝝ reꝝ anteire. Habes ecce nolam hāc q̄ntā:
E q̄ (vt dixi) multa immo fere oīa hoīm gn̄a sunt insignita. Ueꝝ nō sil̄r
oēs: q̄dā em̄ magna/alij maiori/tertij v̄o maxima notati sunt: s̄m q̄ q̄
dam p̄sumptuosi sunt errātes solū: alij v̄o fatui: tertij aūt etiā demen
tes atq̄ꝫ insani iudicādi sunt. O quot sunt illoꝝ q̄ neq̄ꝫ legerūt/neq̄ꝫ di
dicerūt/neq̄ꝫ exercuerūt q̄ asserūt (Du hasts weder erlesen/noch erler
net/noch erlebt) ⁊ audes asserere ⁊ iudicare q̄ ꝓrsus ignoras: ⁊ iudiciū
tuū doctissimoꝝ viroꝝ iudicijs p̄ferre. Si doct⁹ q̄sq̄ꝫ ⁊ in rebꝫ publi
cis exptus egregie se doctoribꝫ p̄tulerit: errat q̄dē ⁊ nolā hꝫ/sꝫ venia di
gnus. Si v̄o q̄ literulis paucis intinct⁹ doctissimo se ꝯparat aut pre
fert/plane maiorē nolā hꝫ: vt fatu⁹/nō solū errās. Q, si ꝓrsus fuerit in
doct⁹ ⁊ imprudēs/ita tñ loquat̄/ita palā se oībꝫ exhibeat q̄si Catonez:
h̄ nolā maximā hꝫ: tanq̄ꝫ nedū errās ⁊ fatuus/sed etiā insanus. Hec
lati⁹ ꝓseq̄t̄ Maffeus: quē vide. Rogemus dn̄m.

Adde his duodecim gn̄ibꝫ (si placet) religiosos deuotos sctōs. Uel
fac spēalem nolā/q̄ estimant se aliq̄d esse: ⁊ est piculosum valde. De his
in Maffeo Uegio vbi s̄. ca. ij. vbi ⁊ multe autoritates ponunt̄ in q̄bꝫ
scriptura tales ⁊ p̄ores appellat stultos. Item lib. iij. ca. v. de Herone:
Item ex summa vitioꝝ de supbia possis elicere q̄ sequunt̄. Rom̄. j. Di
centes se esse sapiētes/stulti facti sunt. August. Si dicēdo te sapientē
stultus fact⁹ es: dic te esse stultū/⁊ sapiens fies. Item. Qui sibi placet/
stulto placet: supbꝫ sibi placet: g̃ est stult⁹. Cecitatē suam hi nō cogno
scūt: instar fatuelle de qua Seneca scribit: q̄ cū essꝫ subito ceca facta/
putabat domū esse tenebrosam. Alij cecitatē cognoscūt: nemo est q̄ ne
F sciat se cecū/si cecus est: sed supbi hoc nesciūt: vt in summa vitioꝝ. Li
terati qui se doctos existimant: similiter laici maculati vt pardus (ge

streiflet leigen) doctrinas negligūt: non audiūt p̄dicatōes: ⁊ sic ꝑiculosissime pereūt. Petrus amputauit aurem serui sacerdotis. i. p̄sumpta scia siue cognitio aufert sacerdotibꝫ ⁊ seruis eoꝝ. i. laicis semidoctis aurem audiētie p̄dicatōis. Joan. ix. Ego in iudiciū veni in hūc mundum: vt q̄ nō vidēt videant: ⁊ q̄ vident ceci fiant. Si ceci essetis/nō haberetis pctm̄ ⁊c. Dic ex summa vitioꝝ fo. clxxxviij. Augustinꝰ. Nemo insanabilior eo q̄ sibi sanus videt. Folio. clxxxvij. item. clxxxij. plura ad propositum.

Dñica. xvi. Ipsa die sancti Hieronymi.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euāgelium.

Sexagesimaseptima turba stultoꝝ est: non intelligentiū ludos (Schimpff narren) Ipi sunt q̄ iocis dant operā vitiose/aut nō patiunt siue tolerāt v̄tuose. Plane nō oēs iocātes dici merent fatui: est em̄ aliqñ sapiētis iocis intēdere: ⁊ appellat v̄tꝰ hec eutrapelia seu comitas. Pñt āt dinosci fatui hi nol. vij.

Prima nola est: iocari oꝑatōibꝫ vel v̄bis turpibꝫ aut nociuis. De q̄ Tul. j. de offi. Unū genus iocādi est illiberale/petulās/flagitiosum/obscenū. Hoc ioco derisus est btūs Hiero. cuius hodie dies festus agit: dū clerici loco suꝑpellicij ei camiseam femine suꝑposuerūt: q̄ indutꝰ in matutinis a clericis illusus est. Dic historiā. Nō dñt plane in risuꝫ trahi ꝑsone magne ⁊c. Dic si placet ex sctō Tho. ij. ij. q. lxxv. ar. ij. In iocū trahi nō dñt defectus oculoꝝ. Non patiunt ludū fama/fides/oculus. Quere intellectū huiꝰ vulgati dicti/an de ioco v̄bali aut oꝑis intelligi debeat. De v̄bali videt ꝙ intelligat Policratus vbi legit li. viij. ca. x. ꝙ Antigonꝰ rex Theocritū Chiū (de q̄ iurauerat ꝙ parsurꝰ esset) occidit ꝓpt scōma ab eodē de se dictū. Cū em̄ q̄si puniēdus ad Antigonū raperet: solātibꝫ eū amicis ⁊ spem pollicētibꝫ/ꝙ oino clemētiam regis expturꝰ esset/cū ad oculos eius ꝑuenisset. Rñdit: ḡ impossibile mihi dicitis spem salutis. Erat aūt Antigonꝰ vno orbatus oculo: ⁊ importuna vrbanitas maledicacem luce priuauit. Hec in Policrato quem vide vbi supra: quia illic inuenies apta proposito. Hec nola respicit causam materialem.

Scda nola est: ioco animi grauitatem totalr resoluere. Ait Ambro. p̄mo de offi. Caueamus ne dum relaxare animū volumꝰ/soluamus oēm harmoniā/q̄si ꝯcētū q̄ndā bonoꝝ opeꝝ. Et Tulli. dt in. j. de offi. ꝙ sicut pueris nō oēm ludēdi licētiā damus/sed eā q̄ ab honestis actōnibꝫ nō sit aliena: sic in ip̄o ioco aliqd ꝓbi ingenij lumen eluceat. Hec nola respicit cām efficiētem.

Tertia nola est: ioco intēdere neglectis debitis circūstātijs ꝑsone/loci aut tꝑis. Debet em̄ iocꝰ ꝯgruere ꝑsone/tꝑi ⁊ loco. Respicit hec nola cām formalē. Dicit Sapiēs: Est tp̄s ridēdi: est tp̄s flēdi. Porro etiaꝫ

in omnib⁹ actib⁹ humanis hec attẽdenda sunt:sic ꝛ hic.Adde ex Thoma.ij.ij.q.clx vij.arti.ij.ad.j.

Quarta nola est:in ioco siue delectatõe ludi finẽ ꝓstituere:de qbus dr Sap.xv.Estimauerũt esse ludũ vitã nostrã.Vide si placet Volkot ibidẽ.Cõtra qõ dr Tulli.Nõ ita gñati a natura sum⁹/vt ad ludũ facti esse videamur:sed ad seueritatẽ pot⁹ ꝛ ad q̃dam studia grauiora.Respicit hec nola cãm finalem.

Quinta nola est:iocari cũ fatuis/ꝛ eis delectari.Est signũ fatuitatis/cũ fatuis se occuparc(Schlim schlem q̃rit sibi silꝫm)Et omne sile applaudat suo sili.Nõ ẽ necẽ q̃rere fatuũ ꝓ solatio.Dicit Sene.Si qñ fatuo delectari volo/nõ mihi lõge abeũdũ est:meipm rideo.Vere multa habes in te ridẽda.Eme g̃ speculũ:ꝛ videbis in ea fatuũ q̃tienscũq; inspexeris:ꝛ tũc rideto.Sũt q̃ fatuos ꝛ pueros in iocũ trabũt/qsi cõtemnẽdos:cũ tñ sint amici dei in gr̃a existẽtes ꝛ deo placiti innocẽtes/peccare culpabilr non potentes.Et Christus dr:Qui scandalizauerit vnũ ex istis.

Sexta nola est:ioco fatuos ad peccata inducere.Sunt q̃ ꝓcitant eos ad iram/blasphemias/rixas/ebrietates/luxurias:ꝛ inde volũt mouere risum alijs.Sed grauiter peccant in hoc ꝙ eos inducũt ad peccatum.Sed ais:Fatui peccare nõ possunt:nõ enim habẽt pfectũ vsum rõnis:ꝛ sic actus p̃dicti q̃ p eos fiunt/nõ sunt eis peccata.Verum est: nõ sunt eis peccata humana:hoc est:non sunt eis actus imputabiles ad culpam/sed tibi:qz etsi respectu eoꝝ non sint volũtarij/sunt tñ volũtarij respectu tui:qz ad tales eos inducis ꝛ ꝓsentis.Sz dicis:De bñtib⁹ vsum rõnis bñ credo/ꝙ si eos ad tales actus inducerẽ/grauit peccarẽ:qz ꝓstarẽ eis occasionẽ peccãdi.Sz illis occasionẽ peccãdi nõ ꝓsto:qz peccare nõ pñt/saltẽ culpabilr:eo ꝙ vsum rõis nõ bñt:ꝛ p ꝓse quẽs act⁹ eoꝝ nõ sunt bũam/neqz culpe:ꝛ sic ad peccãdũ eos nõ induco.Rñdeo vt ꝑus:ꝛ sup h̃ vide Marti.magistri in tractatu de tẽperãtia/in materia de pollutõe in vno articulo:vñ poteris elicere solutionẽ ꝓgruã ꝓposito.Nõ sũt sic irritãdi fatui/aut alij passionati facile mobiles ad irã aut ebrietatẽ aut alias passiones.Dicit qz Saraceni naturales fatuos in magno habeãt bonore ꝛ reuerẽtia ꝓ innocẽtia eoꝝ:ꝛ qz sine pctõ sint.Nõ sim⁹ nos deteriores igit turcis.Tractem⁹ eos mã suete:inducant iuxta eoꝝ capacitatẽ ad deũ colẽdũ in exterioribus:vt leuent man⁹:genua flectãt:quẽadmodũ pueros docemus.Est h̃ ꝓ tra eos q̃ eos q̃ semifatui sunt/integros efficiũt fatuos:q̃ bona institutiõe possent ad bonũ vsum rõnis induci.Nõ dubito q̃n grauiter peccẽt/q̃ tales semifatuos oĩno reddũt fatuos.

Septima nola:iocos nõ pati/pcertim a fatuis cũ qbus tñ ipi iocant. Sunt q̃dam adeo agrestes/vt neqz iocos faciãt/neqz pati velint.De qbus Aristo.ꝛ Tho.ij.ij.Porro alij q̃ cum fatuis ꝛ pueris iocari volũt

sed nō expectare ab eisdē iocos:sed mox excandescūt ꝯtra tales. Utiq̄ iuste fatui a cūctis reputati:sunt em̄. Qui pyramides vult subuertere/ vt reponat debitū est(wer keglenwil der sol vffsetzen)Et q̄ ē cū lupis/ vlulare dz cū eisdem. Et vñ ē putas/ꝙ nolūt sufferre alioꝝ cū q̄bꝫ iocant̄ iocos? Plane ex supbia eoꝝ:nō em̄ putāt aliq̄s sibi similes esse/sz omnes se p̄cedere:existimāt se prudētiores esse q̄z ꝙ debeāt trahi in iocum. Sūt hi(vt dr̄ in speculo vestro)q̄ plus dolēt de h̄/ꝙ vnus solus eis p̄fert̄/q̄z ꝙ viginti eū sequunt̄. Similes in h̄ Aman/cuius ⁊ penā freq̄nter sentiūt:de quo legit̄ ꝙ ab omnibꝫ honorabat̄:solus aūt Mardocheus eum neq̄ adorare neq̄ assurgere voluit. Inde igit̄ grauissime indignatus/fecit sibi erigi patibulū:in quo tñ ip̄e tādem nō Mardochus suspēsus fuit: vt legit̄ in Hester. Noli o frat̄ sic infatuari/vt te vltra omnes efferas. Sine te ꝯnumerari inter alios:⁊ aliqñ patere iocos quos alijs infers. Noli moribꝫ tuis te ostēdere fatuū ⁊ vacuū:supbis inq̄z moribꝫ exterioribꝫ. Plane q̄ hec viderint/te sterilē intus vacuum ⁊ vilem iudicabūt. Rose ⁊ lilia pulcherrimi flores/minimū immo nullū fructū ꝓducūt:ecōtra triticū ⁊ vinee q̄ ꝑuū florē:⁊ ficulnea q̄ nullum ꝓducit florē/ vberrimū afferūt fructū. Intuere aristas. Nōne que sursuz erigūt se rami ⁊ spice minꝰ onusti sunt pomis ⁊ tritico:ecōtra q̄ deflexe sūt ad terrā? Et supbia eoꝝ q̄ te oderūt ascēdit sp:⁊ palee v̄miculosaq̄ pisa semp̄ supnatant:sana aūt fundum petūt. Et reuera oēs q̄ se erigūt/vacui sunt v̄tutibꝫ. Ceteꝝ parietes quāto viliores(lutei videlz)tantomagis ornant̄ ⁊ depingunt̄ ab extra:secus de marmoreis. Et supbꝫ ornatus exterior/iactātia ⁊ ostentatio signa sunt interioris vilitatis: Quid multa? signa sunt hec filioꝝ diaboli. Dixit btūs Augustinus: Quēcunq̄ supbū esse videris/diaboli filiū esse nō dubites:quez v̄o humilē esse ꝓspexeris/dei esse filiū ꝯfidenter credere debes. Dicit btūs Hierony. de se ad Albigēsem: Nihil a pueritia ita vitare conatꝰ sum/vt animū tumētem ⁊ erectam ceruicē/dei ꝯtra se odiū ꝓuocantē: vt dr̄ Lampartica. Ne igit̄ extollas te in cogitatōne anime tue/velut thaurus:ne forte elidat̄ v̄tus tua ꝑ stulticiam:⁊ relinquaris velut lignū aridū in eremo. Ecc̄i. vj. Vere sic accidit freq̄nter/vt relinquant̄ tales supbi. Frequēter em̄ videt̄/ꝙ dum supbꝫ non est ꝯtentus honore vel gradu vel statu habito vel ei oblato/sed maiorē statū vel dominium maius supbiendo cupit: vtrūq̄z ꝑdit. Accidit eis qd̄ fatuis mercatoribꝫ:q̄ rem venalē nimis charam facit ⁊ tenet:⁊ ideo nec accipit qd̄ offert̄/nec quod accipe cupit:sed vtroq̄z caret. Ita illi dum seip̄os maioris tenent valoris ⁊ potestatis ⁊ dignos maiori statu vel dominio q̄z alij teneant:dum nolūt tenere quod habent in pace/vel accipe qd̄ eis offert̄/sed maius desiderāt:frequenter inter duo scamna cadunt. Sic Lucifer Esaie. xiiij. Sic Adam Gen̄. iij. Hi vesp̄tiliones inter diez et noctē volātes/neq̄z diei neq̄z noctis sunt:neq̄z nobiles neq̄z plebei. De

dignant̃ noctem plebeoꝝ :qꝛ putãt se meliores eis:neq̃ admittunt̃ ad diẽ nobiliũ/gl'am.s.eoꝝ.De quo Job:Diem hois nõ vidi.qꝛ a nobilibꝫ despiciunt̃.Sũt seminobiles(stat iunckhern/io iunckher)q̃ neq̃ volũt alios nobiles vobizare/neq̃ tibizare audent.Sic igit̃ nitunt̃ suos moderare sermones/vt neutꝝ faciãt:ꝛ dicũt(er)Quo fit vt fugiãt cõuersatõem vtrorũq̃.s.nobiliũ ꝛ ignobiliũ:efficiunturq̃ aucupes ꝛ venatores in cãpis ꝛ nemoribꝫ:vt videre licet infra.xxiiij.C.ꝛ.D.de venatorũ vanitate:ſm q̃ d̃t Franc.Pe.de venatu ꝛ aucupio.Seminobiliũ inq̃t vltimi ordinis exercitiũ h̃ videbis:quos a rebꝫ arduis torpor q̃dam ꝛ ignauie comes diffidẽtia/ab humilibꝫ aũt pudor ac superbia dehortant̃ ac trahũt.Ad honestũ igit̃ nihil idonei siluas colũt:nõ vitam solitariã acturi:cui nõ minus q̃ꝫ politice se ineptos sciũt:sed feris ac canibꝫ ꝛ volucribꝫ ꝯuicturi:q̃d nõ facerẽt nisi illis similitudine
M aliqua iũcti essent.Hoꝝ opus nõ est nisi aucupiũ(Fincken faber/trincker/spieler/spacierer)q̃ eq̃tãt in ecc̃ijs sup̃ pugionibꝫ.Quã nociui sũt tales vesp̃tiliones reipublice democritice Argeñ.vbi plebei tenere debent p̃ncipatum:siq̃dem semp̃ due p̃tes sunt plebeoꝝ /ꝛ vna p̃s nobilium in ꝯsulatu.Sed q̃dam plebei aspirantes ad nobiliũ statum p̃uenire/ideo eis assentiunt:cum tamen ex parte plebeoꝝ de quorum numero sunt/esse deberent.

Dñica.xvij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Ecc̃s.j.Euangelium:

Hexagesimaoctaua turba stultoꝝ est:serio ledẽtiũ(ernst narren/letz narrẽ)Ordine ꝯgruo de his(q̃ serio mala inferunt ꝟbo aut facto:nolũt aũt repati)d̃ꝛ post illos q̃ pati nolũt iocos q̃s inferũt.Jp̃i sunt q̃ nocere alijs volũt:oẽs sibi facere inimicos:nolũt ãt nocumẽta repati ab alijs q̃s serio offendũt.Essent h̃ pulcherrima de serio multiplici dicẽda:quẽadmodũ q̃dã a natura/alij a gr̃a/tertij a culpa seriosi sint.Dicit Plin.lib.vij.na.hist.ca.xix.de Crasso:q̃ nunq̃ꝫ risit:vñ ꝛ Gelatꝰ vocatꝰ est:ꝛ Socrates sp̃ eiusdẽ tenoris fuit in vultu.Jn alijs ãt h̃ tenor in q̃ndã rigorẽ toruitatẽq̃ natu re durã ꝛ inflexibilẽ exit:affectusq̃ hũanos adimit:q̃les apathes vo-
N cãt greci.Multos eiꝰ gñis exp̃ti:q̃dq̃ mirꝝ sit/autores maxie sapie Dyogenẽ/Cynicũ/Pirrhonẽ/Heraclitũ/Timonẽ:hũc q̃dẽ etiã in totiꝰ odiũ gñis hũani euectũ.Hec ille.Manꝰ eiꝰ ꝯtra oẽs/ꝛ oim manꝰ contra eũ(niemans frũndt/lũtschũch)Ecce sapiẽtes q̃sdam extra moduꝫ seriosos.Possent h̃ dici ea q̃ ponit Aristo.ꝛ Tho.ij.ij.de agrestibꝫ.Jtẽ puto a gr̃a singulari dei Joan.Chrysost.eã habuit ꝟtutẽ(ſm Lamparticã)vt etiã valde terribiles humiliari cogeret ꝛ timere.Et Ezechieli dixit dñs:Ecce dedi faciẽ tuã valẽtiorẽ faciebꝫ eoꝝ:ꝛ frõtẽ tuã duriorẽ frontibꝫ eoꝝ:vt adamantẽ ꝛ vt silicẽ dedi faciẽ tuã.Ezechie.iij.

Porro de q̄busdā solitarijs/inciuilib⁹ ⁊ feris/fugiētib⁹ societatē hoīm loq̄t Gerson circa finē Magt:in materia de vita solitaria. Poteris de hoc videre ad placitū:⁊ essz pulchra materia:sed transeo. Est mihi anim⁹ nō de illis:sz p̄cipue de his q̄ alios facto vel v̄bo ⁊tumelioso nocēt serio/⁊ nolūt repati. Pñt aūt dinosci q̄nqz nolis.

Prima nola est:⁊tumelias dicere indiscrete sub correptōnis specie. Licet aliqñ tñ raro ⁊ nō sine necessitate cā correptōis dicere ⁊tumelie v̄ba. Declarat b. Tho. ij. ij. nā ⁊ Chr̄s discipul' dixit: Stulti ⁊ tardi corde ad credēdū. Et Paul⁹ dixit: O insensati galathe. Sūt āt q̄ indiscrete h̄ faciūt:⁊ nō v̄e ꝓpt̄ correptōem/sz solū sub specie correptiōis:et putāt se correptores:cū tñ sint poti⁹ corruptores/⁊ sue vindicte ⁊ ire satisfactores (nit stroff/sz roch) De illis d̄t Eccus ca. xix. Est correctio mēdax in ore ⁊tumeliosi. Vere mēdax ē talis correctio:mentit̄ em̄ se correptōem/cū poti⁹ sit ⁊uitiatio. Dicit Tulli⁹: Monere ⁊ moneri est officiū v̄e amicitie:ita tñ ꝙ adulatione careat admonitio/⁊ contumelia obiurgatio.

Scd̄a nola est:⁊uitiū leue dicere/non multū hoīem dehonestās/ex animi leuitate aut leui ira absqz firmo ꝓposito aliquē dehonestādi:puta cū aliq̄s intēdit aliquē ꝑ hmōi v̄bū leniter ⁊tristare. Est hec nolula ꝑuula/qz veniale pctm̄ s̄m btm̄ Tho. sz bonū est oīno dissuescere:⁊ os suū nō deturpare cū talib⁹ v̄bis ⁊uitij.

Tertia nola est:⁊uitiū graue dicere aīo iniuriādi vel vlciscēdi aut dehonorādi. Et grauis ⁊ magna nola/qz pctm̄ mortale. Si dānū īferri ꝓximo in ablatōe vni⁹ floreni est mortale pctm̄:maius plane in ablatōe honoris ꝑ ⁊uitiū:q̄nto maior ē bona fama q̄z pecunia/⁊ grauius detractōe. Sicut rapina grauior furto/qz maior ⁊tempt⁹ h̄:⁊ ibi itaqz mortale/qz ⁊tra charitatē ꝓximi:⁊ pena mulctat̄ eterna:vt dicet̄.

Quarta nola:⁊uitiū indiscrete tolerare nō repellēdo. Sūt q̄ ex fatuitate sua tolerāt ⁊uitia eis serio illata/cū tñ tolerare nullo mō deberēt:⁊ nō vtunt̄ serio cū vti deberēt/sz vt fatui in risum ⁊uertūt. Et qñ h̄ est: Est in duob⁹ casib⁹. Primo ꝓpt̄ bonū eius q̄ ⁊tumeliā infert:vt vicz eius audacia rep̄mat̄/⁊ de cetero talia nō attētet. Prou. xvj. Rñde stulto iuxta stulticiā suā. Scd̄o ꝓpt̄ bonū multoꝝ:q̄ꝝ ꝓfect⁹ impedit̄ ꝓpt̄ ⁊tumelias nobis illatas. Vñ Greg. sup Ezech. Hi q̄ꝝ vita in exēplo. Vide. ij. ij. Tertio tacēdo/vt ⁊tumeliātē ad iracūdiā ꝓuocet. Dic solutōem ad tertiū:vel fac spēalez nolā ex h̄ tertio. Posses ⁊grue inuenire septē nolas si placeret.

Quinta nola est:⁊uitiū serio illatū nō discrete tolerare. Qui ꝓpt̄ cupiditatē honoris p̄uati dep̄mūt ⁊uitiātem:vbi vicz nihil p̄cedētiū trium occurrit ꝓpt̄ q̄ teneant̄ supp̄mere ⁊uitiātem. Grandis plane hec stulticia:nole tolerare ⁊tumeliā/sz repugnare:⁊ se taz studiose tueri:q̄rere q̄ sua sunt:ꝓprium idolū colere:paꝝ de ⁊temptu dei ⁊ ꝓximi ani-

mẽ dãno: qõ sibi p̃ petñ q̃uitñ/qõ tibi ĩtulit incurrit curare. Hec duo tibi nõ sunt cordi/nõ mordẽ: sed illud est qõ intãtũ te male hz z furere facit/qz te p̃tempsit. Noli hãc rẽ pessimã facere: sed q̃rere glam dñi dei tui: p̃ hac zelato z salute aie tue z primi: sic facz viues. Porro summopere etiã caueto ne p̃mo q̃uitiũ ferãs: nõ putes qz puũ sit petñ: plurimũ nocet. Et q̃d inq̃s nocet? Cor eius cui dicis q̃uitiũ/multũ vulnerat flagelli plaga (ait Sap.) liuorẽ facit (anmal/blaw tulsch) Plaga ãt lingue q̃minuet ossa. Eccl. xxviij. Inde btũs Iero. Sicut homo cauet ne p̃cutiat aliquẽ cũ baculo: sic cauere debet ne p̃cutiat cum q̃uitio. Paruum tibi forsitan ꝺ videt: audi quod sequit. Charitatem seu amicitiã destruit/etiã vsq̃adeo q̃ vir poterit reparari. Mittens lapidez in volatilia deijciet ea: sic q̃ q̃uitiat amico/dissipat amicitiã. Eccl. xxij. Et ibidẽ. Ad amicũ est p̃cordatio/excepto q̃uitio/ improperio z superbia/z mysterij reuelatõe z plaga dolosa. Homo assuetꝰ huic petõ vix corrigit. Eccl. xxiij. Homo assuetus ẽba improperij omnib⁹ diebꝰ suis nõ erudiet. Nemo hãc ab eis auferet q̃suetudinẽ/p̃ter mortem. Qui q̃uitia dicũt/frequẽter q̃uitia audiũt. Ihñ Sap. Qui pgit dicere que vult/audiet q̃ nõ vult. Prou. xij. Impius p̃fundit z p̃fundet. Et eiusdem. xxvj. Qui voluit lapidẽ reuertet ad cũ: z cadit in foueã quã fecit. Quẽadmodũ Perillo accidisse legit apud Valeriũ: li. de crudelitate: q̃ thaur⁹ eneum quẽ p̃ puniendis malefactoribꝰ excogitauit/a Phalaride tyrãno coactꝰ fuit intrare. Et Aman in patibulo qõ Mardochco erexerat/legit fuisse suspẽsus. Est tãdẽ dicere q̃uitiũ homini signũ impietatis z magne peruersitatis. Plane ex abũdãtia cordis os loq̃t. Huius sum traq̃ cor est/ vñ freqũter q̃uitiũ erit. Et in vitate rusticꝰ est/q̃ rusticitatẽ libẽter ꝺt. Porro aut q̃uitiũ est de malo pene: z tũc dicẽdo opprobriũ boi/exprobras eꝰ creatori: qz oẽ malũ pene a deo est. Aut ẽ de malo culpe: tũc audi qõ ait Eccus. viij. Ne despicias boiem auertẽtẽ a se petõ/neq̃ inurieris ei: memẽto q̃m oẽs in corruptõe sumus. Hec ex summa Lugdu. de q̃uitio.

Dñica xviij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Exagesimanona turba stultoꝝ est improuidoꝝ (vnfürsichtig narrẽ/liederlich oder versum narrẽ) in tpalib⁹. Videt hec turba p̃ oia silis ei q̃ supraposita est. lvij. Sed multũ differt hec ab illa/sicut patebit intuẽti: tu vtrãq; suo tpe cũ vacauerit cõsidera/vt abinuicẽ secernas. Breuiter fatui de q̃bꝰ in pñtiaꝝ tractabitur/sunt bi q̃ de futuris quoad tpalia nõ faciũt sibi debitã p̃uisionem (lond vögelin sorgẽ) Sicut eñ q̃dã sunt q̃ excedũt in sollicitudine tpaliũ/sicut dictũ est in turba tertia: sic q̃dã sunt deficiẽtiũ in sollicitudine

tpaliū/ita ꝙ nō adhibēt rōnabilem ſollicitudinē. Pretēdūt iam ch̄m dicentē: Nolite ſolliciti eſſe. Jam Aplm: Nihil ſolliciti ſitis. Jam Pſalmiſtā: Jacta ſup dn̄m curā tuā. Utinā attēderēt qō idē ōt: Non vidi iuſtū derelictū. Si ꝓpt̄ iuſticiā talē derelinq̄ret ſollicitudinē: qual'r fecit b. Frācisc⁹/Alexi⁹/ꝛ alij hui⁹ ſeculi ꝓtemptores. Sz nō eſt in cā cō temptus ſeculi/ſz negligētia animi. Et q̄b inq̄s nolis p̄ūt bi dinoſci ab alijs tam tactis/ſollicitudinē nō b̄ñtib⁹ laudabil'r: Multe poſſent tradi: p̄cipue aūt ſeptē in q̄b gñal'r oēs imprudētes dinoſcerent. ſ. defectus memorie/intelligētie/prudētie/ꝓſilij/iudicij/p̄cepti: ꝛ defect⁹ oīs prudētie taz monaſtice/regnatiue pollitice/economice ꝛ militaris. In bis ſeptē nolis tota materia imprudētie tāgi poſſet. et. ij. ij. Vel ex Hēnrico de Arimino. Sz trāſeo ad pñs/ꝛ tres dūtaxat ꝓducam: q̄s elicio ex ſpeculo veſtro.

Prima nola eſt: nihil ſeruare. Sapīa ꝓſeruādi nō minus valet ad b̄ ꝙ aliq̄s dicē ꝛ abūdet/q̄z ſapīa acq̄rendi. Vñ Ouid. Non minor ē virtus q̄z q̄rere parta tueri. Caſus ineſt illis: b̄ erit artis opus. (Buter ſparer iſt glich gutē gewinner) Videmus in exēplo ſiue ſil'i: ꝙ pua vaſa q̄ nō tenēt/ſz abūdanter recipiāt/nō-tñ implenē: vt ptz in cribro. Vaſa vo magna q̄ tenēt/ſz nō ita abūdāter recipiāt/paulatim replenē. Aliud ſimile. Scriptor vn⁹ totā bibliā ſcribēdo in vno anno ſibi acq̄rit/quam aliq̄s p totā vitam ſuā addiſcere nō p̄t: ꝛ tñ alius citius vnam ꝓpoſitōem addiſcit/q̄z ſcriptor ſcribat vnam dictōem. Sed b̄ ideo accidit: q: illud qō addiſcē nō memoriter retinet. Vñ ei q̄ in ſtudio vellet pficere/ſumme neceſſariū eſſet: vt illud qō addiſceret/p poſſe ſuo memorie infigeret: deinde q: memoria labilis eſt/ſcriberet illud: ꝛ q̄ſi de pgameno aliā ſibi memoriā faceret: paz enī pdeſt/ꝙ aqua ita defacili impſſiones recipit/cū eas nō cuſtodiat. Hec Aug. in ſumma de incuria. Sūt q̄ ridiculoſe dicūt duos eſſe ſctōs colēdos ab bis q̄ diuites fieri volūt/ꝛ nō pati defectū. ſ. ſctūs Elindanus/ꝛ ſctūs Seruati⁹. Nā quod Seruatius ſeruat/b̄ in neceſſitate repit: qō vulgari noſtro theutonico (findē) appellat. Sz ſunt ſtulti/q̄ ſunt vt ſaccus ptuſus ſine fundo nihil retinentes.

Secūda nola eſt: nihil acq̄rere. Otiari volūt/parcētes labori ꝛ corpib⁹ ſuis. Dicūt: aues non laborāt neq: congregāt in horrea. Vere q̄dez: attamen non manēt ſedētes in ramis: ſed mane vbi euigilauerint auolant ꝛ q̄runt cibum: faciunt quod in ſe eſt: non habent prudētiam congregandi aut laborandi/ſed volandi. Et tu ergo fac quod in te eſt: labora: labor tibi exercendus/ſollicitudo tollenda: vt dicē. Poſſent auctoritates adduci ex ſumma Aug. de acidia. c. j. ꝛ. c. xij. vel reſeruari ad ſequētem turbam de ocioſis. Tu natus ad laborē: ꝛ auis ad volādum. Et ſicut auis vitioſe ageret/ſi nō volaret ad eſcam manens in ramo: ſic ꝛ tu dū labore aut alio honeſto medio cibum p te ꝛ tuis non

acq̃ris: vt pulchre deducit Ludolfus carthu. Audi Aplm. Si q̃s nõ vult opari/nõ mãducet. ij. Thessaloni. iij. Sic Joannes q̃ noluit opari cibũ q̃ perit/ꝯfusus fuit ab alio fratre: vt in Vitasp. legit̃ fo. cxxxiiij. j.

Tertia nola: nihil sollicitari de futuro. Nolite solliciti esse: ait dñs. Et q̃s cogitãs p̃t adijcere cubitũ ad staturã suã? Et q̃d solliciti estis? Hec gẽtes inq̃runt: hec in defensionẽ adducũt sue pigriciei. Nõ intelligẽtes monitõem dñi: nõ em̃ sollicitudinẽ oẽm tollit/sz irrõnabilẽ nimiã. s. supfluã/ꝛ aiam inq̃etãtem ꝛ suffocãtem: de qua dñs Mat. xiij. Sollicitudo seculi suffocat v̄bũ. Si oẽz sollicitudinẽ ꝓhibuissz/nõ dixisset Paulꝰ Romano. xij. Qui p̃est in sollicitudine. Et. ij. Tim̃. j. Cũ Romã venissem sollicite me q̃siuit. vt in. ij. ij. q. lv. arti. vj. ꝛ ar. vij. vbi pl̃a ad ꝓpositũ. Et nedũ de p̃ntibꝫ/sed in futurꝫ suo mõ sollicitari optz de tpalibꝫ: nihilominus salua monitõe dñi: q̃ d̃t: Nolite solliciti esse in crastinũ. Habet em̃ h̃ suũ bonũ intellectũ: ꝑm expositiõem b. Thome ar. vij. quẽ vide. Si em̃ nihil sollicitari de crastino opteret/nõ dixisset Sapiens: Vade ad formicã o piger/ꝛ ꝯsidera vias eius: ꝛ disce sapiẽtiam: q̃ cũ nec habeat ducem/nec ꝓtectorẽ/nec p̃ncipem/parat in estate cibum sibi: ꝛ ꝯgregat in messe q̃d comedat. Notate v̄ba: signate mysteria. Nota/ad formicã. Erubesce o hõ discere ab animali/ꝛ tali aiali paruulo: tu q̃ hõ es ꝛ rõnalis ꝛ ad imaginẽ dei creatus. Erubescat grãdiusculus scholaris a ꝑuulo doceri: pudeat ab exiguis animalibꝰ nos mores trahere. Ait Sene. Formica ducẽ hoiez nõ hz/cuiꝰ exẽplũ sequat̃: nec p̃ceptorẽ/cuius v̄bo ad h̃ doceat̃: nec p̃ncipẽ a quo eius negligentia puniat̃. Tu aũt hec oia habes: ꝛ adhuc ea negligentior es: su ꝑ futuris nihil curãs/neq̃ q̃ aiam neq̃ q̃ corpꝰ respiciũt. O q̃t mala ꝓueniunt ex his stultis negligentibꝫ ꝓuisionẽ corꝑalem? Inde furta/ludi/homicidia: q̃ currũt ad bella: relinquũt vxores ꝛ pueros in fame ꝛ nuditate (sugend die dopen) Experiunt̃ verꝫ esse (wer nit gablet so die brem zablet/der laufft im winter mit einem seil vnd fragt hat yemans how feyl) Prouideant rectores reip. de his: cogant eos ne sua dilapidẽt: laborẽt opa manuũ suaꝝ: ꝛ sollicitudinẽ debitã gerãt: al's nõ sunt excusabiles eiusdẽ rectores.

Dñica. xix. Festo vndecim milium virginũ.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium de dñica.

Heptuagesima turba stultoꝝ est: in iudicio ꝓ tpalibꝫ bonis litigãtiũ. Ipi vicz q̃ irrõnabil'r ꝯtẽdunt nihil soluentes neq̃ remittẽtes sine ꝯtentõe: nõ em̃ oẽs ꝯtendẽtes iudicial'r sunt fatui. Quippe q̃ ꝛ Paulꝰ ad cesarẽ appellauerit: ꝛ b. Tho. Cantuarieñ. ꝯtra regẽ Anglie ꝓ tpalibꝫ ꝯtendebat: ꝛ hodie multi religiosi actões intentãt: nõ tñ stulti sunt: q̃ nõ irrõnabil'r/sed rõnabil'r h̃ faciũt. Et q̃uo igit̃ hi ab alijs dinosci poterũt? Septẽ nolis.

Prima nola est: bona ꝯmendata ꝓpter scandalũ vitãdũ dimittere. X
Sunt duplicia bona: ait b. Tho. ij. ij. Quedã sunt nostra: q̃dã v̄o sunt
nobis ad seruãdũ ꝑ alijs ⁊ dispẽsandũ ꝑ cõitate (vt ait Pe. de Pa.) cõ
missa: sicut bona ecc̃e ꝯmittunt̃ p̃latis: ⁊ bona cõia q̃buscũq; reip. re-
ctoribꝫ. Horꝫ ꝯseruatio sicut ⁊ depositorꝫ imminet his q̃bꝫ sũt ꝯmissa
ex necessitate: ⁊ ideo nõ sunt ꝓpt̃ scãdalũ dimittẽda: sicut nec alia q̃ sũt
de necessitate salutis. Hec Tho. Nõ sunt inq̃ꝫ dimittẽda s̃m Antho.
q̃n. s. repetant̃/ vel ꝑmittẽda auferri: siue s̃m Pe. de Pal. dist. xxxviij.
q̃rti: ꝓpter nullũ scandalũ sunt dimittẽda vsurpãtibꝫ: s̃z sunt repetẽda/
saluis debitis circũstãtijs/ q̃ dñt in talibꝫ obseruari. Cuiꝰ rõ est: q̃ fide
lis custodia ⁊ dipensatio taliũ incũbit his q̃bꝫ ꝯmissa est/ ex necessitate
p̃cepti: ⁊ ideo sicut p̃ceptũ nõ est omittẽdũ ꝓpter scandalũ: sic nec istd̃.
Hec Pe. de Pal. Concordat Durãdus ibidẽ. Et sic b. Tho. Cantu
arieñ. archiep̃s nõ dimisit q̃n repeteret res ecc̃e: q̃ꝫuis inde seq̃ret̃ scan
dalũ regis Anglie. Audiãt h̃ ꝓcuratores hospitaliũ ⁊ ecc̃arꝫ: q̃ timore
q̃cũq; res pauperꝫ aut ecc̃arꝫ ꝑ diuino cultu deputatas/ in vsus cõita
tis aut alios ꝓphanos ꝯuertũt. Verꝫ d̃t h̃ Antho. ꝑte. ij. ti. vij. c. iiij. §.
vj. Si tyrãnus aliq̃s teneret aliq̃ bona ecc̃e: ⁊ ex repetitõne inde seq̃ret̃ Y
scandalũ/ nõ solũ tyranno sed ⁊ ecc̃e/ seu ꝓp̃lo vel clero/ ꝯtra quẽ ille ma
lignaret̃: ita q̃ maius ess̃z damnũ seq̃ndũ ex tali repetitõe ⁊ rehabitiõe
q̃ꝫ ex eius carẽtia: licitũ ⁊ iustũ videt̃ ea dimittere: h̃ em̃ videt̃ esse redi
mere vexatõem suã. Et qd̃ dictũ est q̃ nõ dñt dimitti talia ꝓpter scan-
dalũ: intelligẽdũ videt̃ ꝓpter scandalũ illius solius. Vel ita q̃ nõ seq̃t̃
aliud maius scandalũ. De facto b. Tho. Cantuarieñ. p̃t dici/ q̃ forte
illis tp̃ibꝫ q̃ repetebat erãt ãnexa spũalia: q̃ꝫ rex nõ erat capax: sic̃ ius
ꝑcipiẽdi decimas ⁊ hmõi. Vel ẽt q̃ ml'ta fecerũt scti ad superogatõez
⁊ maiorẽ ꝑfectõem: ad q̃ tñ nõ tenebant̃ de necessitate salutis: sic̃ q̃ Am
brosi. ꝓhibuit Theodosiũ intrare ecc̃am añ publicã pniam factã: vel
eum in choro stare ⁊ hmõi. Hec Antho. Alludere videt̃ huic dicto b.
Tho. in. iiij. scripti. distin. xxxviij. q̃ d̃t q̃ q̃nq; q̃s licite nõ p̃t dimittere
q̃n repetet sine p̃iudicio alteriꝰ: vt cũ q̃s gerit curã rei aliene/ siue cõita
tis/ siue alicuius p̃uate ꝑsone: ⁊ tũc peccaret desistẽdo a petitõe/ nisi de
ꝯsensu illiꝰ cuiꝰ curã gerere dz: aut nisi timeret maiꝰ ꝑiculũ imminere/
q̃ꝫ sit damnũ illiꝰ rei. Hec ille. Videt̃ ex his seq̃ q̃ testamẽtarij q̃bꝫ im
minet ꝑiculũ rerꝫ suarꝫ ꝓpriarꝫ/ vel lesionis corꝑalis: si bona pauꝑibꝫ le
gata heredibꝫ nõ ꝑmiserint cedere/ culpabiles nõ sint. Nõ em̃ videt̃ q̃
legãs ⁊ legatariꝰ voluerint eos ad h̃ obligari: neq; testamẽtarij ip̃i onꝰ
h̃ sub tali ꝯditõe q̃uolibet assumpsissent. Sz ꝯ̃ h̃ videt̃ b. Tho. in. ij. ij. Z
q̃ ea q̃ sunt de nec̃itate salutis/ nõ sunt ꝓpt̃ q̃d̃cunq; damnũ dimitten-
da: ꝯseruatio aũt taliũ/ sicut ⁊ depositorꝫ (s̃m eũdẽ) imminet his q̃bus
sunt ꝯmissa ex necessitate: igit̃ ⁊c̃. Cogita ⁊ inq̃re v̄itatẽ sup̃ illo ꝑ sere-
natõe ꝯscie testamẽtariorꝫ magistri Joan. Symler: q̃bꝫ mors erat ꝯmi

nata ꝑ heredes eius: q̃bꝫ iussu epi p̃stabant̃ q̃ngenti floreni: non eis/sed pauperibꝫ legati.

Secũda nola est: ꝓpter scãdalũ pusilloꝝ ꝓpria nõ dimittere. Si scãdalũ ex nõ dimittẽdo tꝑalia bona q̃ꝝ nos sumus dñi/oriat̃ ꝓpter ignorantiã vel infirmitatẽ alioꝝ/qd̃ appellat̃ scandalũ pusilloꝝ: tũc vel totaliter dimittẽda sunt tꝑalia: vel aliter scãdalũ sedãdũ. s. ꝑ aliquã admonitõem. Vñ Aug. d̃t in li. de ser. dñi in mõ. Dandũ est ꝙ nec tibi neq; alteri noceat/q̃ntũ ab hoĩe credi p̃t: ⁊ cũ negaueris qd̃ petit/indicanda est iusticia/vt nõ eũ inanẽ dimittas. Ita em̃ petẽti te dabis: q̃ꝫuis nõ sꝑ id qd̃ petit dabis: ⁊ melius ei aliq̃d dabis/cũ petẽtem iniuste correxeris. Vitare voluit nolã hãc b. Paulꝰ: seminãs em̃ spũalia/ tꝑalia stipẽdia nõ accepit: ne offendiculũ daret euãgelio Christi. j. Coꝝ. ix. Scandalũ em̃ h̃ qd̃ vitabat Apl̃s/ex ignorãtia ꝓcedebat gentiliũ q̃ h̃ nõ ꝯsueuerãt: ⁊ ideo ad tꝑs abstinẽdũ erat vt p̃us instruerent̃ h̃ eẽ de-
A bitũ. Et ex sil̃i causa. s. ꝓpt̃ scandalũ vitandũ ecc̃a abstinet de decimis exigẽdis in terris/in q̃bꝫ nõ ẽ ꝯsuetũ decimas soluere. Vñ p̃elegit lesionẽ talis dãni ad euitãdũ ꝑiculũ maioris mali. Et si h̃ facit ecc̃a/multo fortiꝰ dꝫ h̃ facere vna singularis ꝑsona: vt d̃t Lyra Mat. v Sic ⁊ christus dñs iussit ꝓ se ⁊ Petro dare theloneũ: ne inq̃t scãdalizemus eos. Matth. xvij. Gentiles em̃ thelonarij ignorabant Chr̃m immunẽ esse a tributo: s̃m Lyram.

Tertia nola: bona ꝓpria dimittere ꝓpter scandalũ phariseoꝝ. Nascit̃ aliqñ scandalũ ex malitia/qd̃ est scandalũ phariseoꝝ. Et ꝓpter eos q̃ sic scãdala ꝯcitãt/nõ sunt tꝑalia dimittẽda: qꝛ h̃ ⁊ noceret bono cõi: daret̃ em̃ eis rapiẽdi occasio: ⁊ noceret ip̃is rapiẽtibꝫ/q̃ retinẽdo aliena ĩ pctõ remanerẽt. Vñ Grego. d̃t. iij. Mora. Quidã cũ tꝑalia nobis rapiũt/solummõ sunt tolerãdi: q̃dam eq̃tate seruata ꝓhibẽdi: nõ sola cura ne nostra subtrahãt̃/sꝫ ne rapiẽtes nõ sua semetip̃os ꝑdãt. Sꝫ ais: Hiero. d̃t: Omnia q̃ p̃nt p̃termitti salua triplici v̄itate/sunt ꝓpter scandalũ dimittẽda: sꝫ tꝑalia p̃nt p̃termitti salua triplici v̄itate. Rñdeo breuiter ꝙ non: qꝛ si passim ꝑmitteret̃ malis hoĩbꝫ vt aliena raperẽt/v̄geret hoc in detrimentũ veritatis vite ⁊ iusticie: vt dictũ est: ⁊ ideo non oꝑtet ꝓpter qd̃cunq; scandalũ tꝑalia dimitti. Et q̃d est igit̃ inq̃s quod d̃t dñs Matth. v. Ei q̃ vult tecum ꝯtendere in iudicio/⁊ tunicã tuaꝫ tollere: dimitte ei ⁊ pallium. Et Apl̃s. j. Coꝝ. vj. Jam q̃dem oĩno de-
B lictũ est in vobis/ꝙ iudicia habetis inter vos: quare nõ magis iniuriã accipitis: quare non magis fraudẽ patimini? Rñdeo ꝙ illud p̃ceptuꝫ dñi est intelligẽdũ s̃m p̃paratõem animi: vt scꝫ hõ sit paratus p̃us pati iniuriã vel fraudẽ q̃ꝫ iudiciũ subire/si hoc expediat: qñq; tñ no expedit: vt dictũ est. Et sil̃r intelligendũ est v̄bũ dñi. Vide de his p̃cedẽtibus ⁊ alijs in quarto scripti Thome: vbi latiꝰ ⁊ clarius. ⁊ Pe. de Pal. dist. xxxviij. ⁊ Asteñ.

Quarta nola est: debita nō soluere ex neq̄tia. Sunt q̄ cū possint sol
uere debita/nolūt(quēadmodū q̄dam ex diuitib⁹)sed ꝓcrastināt: ⁊ nisi
cogant̄ iudicial'r nihil tradūt. Eia(inq̄unt)ꝓtrahā tamdiu iudicial'r q̄
usq̄ eū tedebit: ⁊ pl'a q̄ꝫ sit capitalis summa expēderit. Cogitat nequā
ille interea vias ⁊ dolos quēadmodū impediat pauperē creditorē arti
ficij alicui⁹ opificē aut agricolā/ne creditū ꝓbare possit: putat se tūc tu
tū in ꝯscia si defecerit in ꝓbatōe. Erras o frater. Nō em̄ defect⁹ ꝓbati-
onis excusat a pctō ꝯsciam/sed in facie ecc̄e: vt ait b. Tho. dist. xxxviij.
q̄rti in lr̄a. Esto: nesciat iudex ⁊ actor: tn̄ tu ⁊ de⁹ iniq̄tatem in occulto
nouistis. Sed nō postulat inq̄s a me debitū: sed tp̄us ꝓ eo interpellat.
Fateor non postulat: q̄ nō audet: timet ne ad aliū declines ⁊ te suū cō-
ductorem ꝑdat.

Quinta nola est: debita nō soluere ex negligentia. Sūt q̄ debita sol-
uere neq̄unt p̄ pauꝑtate quā inciderūt: q̄ sunt de turba fatuoꝝ negli-
gentiū. Inde expectāt q̄usq̄ excōicant̄ miseri. Sūt em̄ hec seq̄le negli-
gētie: q̄ mutuāt̄ pecuniā ab alijs/si tn̄ inueniūt mutuātes: quā cū red
dere tp̄e statuto nō pn̄t/in laq̄os cadūt excōicationū. Quid ḡ faciem⁹? C
Pete dilatōem aut miscd̄iam/aut cede bonis: h̄ est vltmū refrigeriū.

Sexta nola est: ad nō soluēdū instigare. Sūt aduocati/ꝓcuratores
⁊ notarij/alijq̄ eis sil'es: q̄ nesciētes in iudicio docēt ⁊ īducūt: q̄ ex par
ua cā magnā/⁊ ex riuulo fluuiū deducere nouerūt: pessime reip. pestes
q̄cū litigia deberēt sopire/ea excitāt ꝓꝑter q̄stū scripture/sigilli ⁊c̄. Sic
iudices cū sniam deberēt ꝓmulgare: q̄ vidēt eam ꝯtra ꝑtē cui fauent
ꝓcessurā: ideo differūt q̄usq̄ ineat̄ ꝯcordia. Hic grandis silua inuecti
onū ꝯtra aduocatos ptz. Procuratores q̄ꝝ lingua vt eq̄libre/q̄ v̄sus
scutellā graui⁹ pecunia ponderātem declinat: q̄ q̄ plus soluit/illi⁹ cau-
sam defendunt.

Septima nola: q̄etem cause iuste nō p̄eligere. Esto habeas cām iu
stā q̄ in iudicio possz defendi ꝓ taliū exq̄sitōe: erat tn̄ sati⁹ in loco pecu-
niā negligere ꝓꝑt̄ pacē: in modio litis vix vna vola est charitat⁹. Cōpo
sitio erat ineūda/⁊ cedēdū ꝑti etiā debite. Essent h̄ multa dicēda/q̄ po
nit b. Tho. q̄rto scripti de ꝑfectis: an ⁊ qn̄ possint repetere sua? Ego
āt trāsco: h̄ admonēs fidel'r vt nedū ꝑfecti/sz etiā oēs chr̄iani supsede-
ant a ꝯtētōe iudiciali ⁊ strepitu/quē iuris appellāt: poti⁹ medietatē re-
cipiat debiti q̄ꝫ ꝙ litē ineat: dūmō tn̄ cetera sint paria. i. ꝙ ex nulla ꝑte
teneat̄ ad repetitōem vel retētōem. Et cur ita inq̄s? Jō q̄ nō oib⁹ expe D
dit talis repetitio: tū ꝓꝑt̄ honestatē. Prou. xx. Honor ē hoī q̄ se sep̄at a
ꝯtentōe. Tum scd̄o ꝓꝑt̄ pacis ꝯseruatōem. Chryso. Om̄e iudiciū irri-
tatio cordis ē. Tū tertio ꝓꝑt̄ pctōꝝ vitatōem. Chryso. Difficile ē rē di
mittere: sz difficili⁹ ē de iudicio sine pctō exire. Ideo appellat̄ delictū. j.
Coꝝ. vj. Tū q̄rto ꝓꝑt̄ aduocatoꝝ malignitatē: adde ⁊ ꝓcuratores/no-
tarios ⁊ alios eis sil'es: de q̄b⁹ Ps. Tota die iniusticiā cogitauit lingua

tua. Sicut nouacula acuta feciſti dolū. Vere nouacula acuta: radūt em̄ linguis ſuis apices de l̄ris ⁊ inſtrumētis: ꝓtra talia loq̄ntes ⁊ ſcribētes: ⁊ etiā foramina (vt aliq̄n de ſemetipſis iactāt) ꝑ eadē loq̄ntes/q̄ſi nouacula eſſent rupta ⁊ ſciſſa: eradūt deniq; pecunias vſq; ad cutē: et q̄diu ſperāt ſe aliq̄d abraſum ire/tādiu ꝓlōgant cām: q̄ ſpe ceſſante/cā ⁊ nō añ finiť. Tum q̄nto ꝑpter ſctōꝝ exēpla/factoꝝ ⁊ dictoꝝ. Clamat dñs: Si q̄s vult tecū ꝓtēdere in iudicio ⁊ tollere tunicā: da ei ⁊ palliū. Et Paul⁹. Cur nō fraudē magis patimini? Et cur hec oīa: ꝑpť pacē quā optauit Chr̄s diſcipulis ſuis ſeruādā. Neſciebant duo eremite litigare/ponētes tegulam in medio: iuſſitq; alter alteꝝ dicere/ mea eſt tē. Cū; vn⁹ diceret: later me⁹. Rn̄dit alter: ſi tu⁹ eſt/tolle eū. Itaq; ſine lite diſceſſerūt/ꝓtendere neſciētes. Clamat iteꝝ Paulus. ij. Ephe. v. Videte quō caute ambuletis: nō q̄ſi inſipiētes/ſz q̄ſi ſapiētes redimentes tps: q̄m dies mali ſunt. Redime tps o frať: noli ꝓtēdere ⁊ tps litigijs occupare: qđ ꝑ exercitio bonoꝝ opeꝝ erpendēdū ē/ꝓterēdo/meditādo/orādo. Redime tps futuꝝ o frať. i. tpis oppoꝛtunitatē ad vacādū ⁊ ſeruiēdū deo/etiā cū incōmodo tpali. Temp⁹ redimit q̄ dat de ſuo vt vacet deo. Redime tps ꝑteritū tanq; chaꝝ ⁊ p̄cioſum. i. redime in vno tpe qđ min⁹ feciſti in alio. Sic fac: ⁊ noli fieri imprudēs ⁊ fatu⁹: vt ꝑ ſeruādo tpali bono pdas eternū: ꝑ obulo florenū. Clama cū ſapiēte Dauid: Redime me a calūnijs hoīm/vt cuſtodiā mādata tua. A calūnijs inq;: q̄ fieri ſolent ſeruis dei a malis ⁊ litigioſis in iudicio ꝓtendentibus. Rogemus dñm.

Dñica. xx. Feſto Simonis et Jude.

Stultoꝝ infinitus eſt numerus. Eccēs. j. Euangelium de dñica.

Septuageſimaꝑma turba ſtultoꝝ eſt: ſordidoꝝ ⁊ turpium: (wieſt/grob/vnſchaffen narrē) q̄ vbis vtunť turpibꝫ/moribus ⁊ factis (vō wieſten wortē/wyſen vnd wercken). Plane plena ſunt oīa loca his fatuis: ⁊ etiā inter ꝓmoꝛes numerantur in curijs ꝓncipū ⁊ ciuitatū. Sed dicis: ⁊ cur hi poti⁹ q; alij appellātur turpes/ſoꝛdidi/q̄ de luxuria ⁊ gula loquunť ⁊ eis indulgēt: cū in q̄ libet pctō ſit turpitudo ⁊ ſordes? Dic qūo ſunt pctōꝛes turpes ⁊ ſoꝛdide? Si h̄ ſcire volueris: videdū erit ꝓmo q̄d pulchꝝ/q̄d puꝝ/q̄d ſubtile: deinde facile ſcire poterimus q̄d turpe/q̄d ſoꝛdidū ⁊ groſſum. Capiamus ꝓmo de pulchritudine. Dicit Gerſon ſup Magť. q̄ differūt formoſitas/pulchritudo ⁊ decoꝛ. Formoſitas in figura eſt: pulchritudo in coloꝛe: decoꝛ aūt in viuacitate: ⁊ oīa hec dicunť ſpecioſitas: crēpluꝝ in imagine ponit. Sic aie formoſitas eſt in tribꝫ potēt̄ijs: pulchritudo in gr̄a/donis ⁊ vtutibꝫ: decoꝛ vo in exercitio taliū. Ecōtrario igiť turpitudo aie/in ꝓuatōe boꝝ ⁊ eoꝝ ꝛrio: puta in ꝓuatōe gr̄aꝝ ⁊ vtutū: in ꝓuatōe actuū bonoꝝ; maxime aūt in ꝛr̄ijs. i. vitijs ⁊ pctis. Porro de

puritate. Pur̄ est qđ est impmixtū viliori: ꝑ pctm̄ aūt homo amore tā
git tpalia q̄ sunt viliora: ⁊ ḡ efficit̄ impur⁹. Sentit̄ autē hoc siue ꝯside
rat̄ maxime in factis carnalib⁹/gula ⁊ luxuria: sordidū ḡ efficiūt etiam
ad lr̄am. Vide.ij.ij.de effectu fidei ⁊ cecitate ⁊ ebetudine. De subtilita
te: illud subtile est in ꝓposito/a q̄ abrasum est oē imptinēs. Grossuz ecō
trario qđ inuolutū manet: ⁊ pctā obuoluūt aīm ⁊ grauāt/p̄cipue car-
nalia q̄ ad inferiora maxime trahūt ⁊ submergūt: sed ⁊ hebetē vt dictū
est efficiūt/nō potētē penetrare sic̄ subtile: sunt em̄ obtusi/nō tenues in
tellectu. Sed hec missa faciam⁹ dicētes breuiter: ꝙ trib⁹ nolis pn̄t di-
nosci/manifestis admodū. Prima est turpia loq̄. Scđa turpes hr̄e ge
stus. Tertia turpia facta. Proseq̄mur hec incipiētes ab vltimo.

Prima nola est: turpia facere. Proh q̄z turpia hi fatui ꝯmittunt/q̄ G
turpe est dicere/in gula/in luxuria etiā in statu matrimoniali: vbi sibi
oīa licere putāt. Disce frater modestiā in talib⁹/quā te freq̄nter docui:
Sint tibi dū actui carnali intēdere vis/hi q̄ttuor fines ꝓposito: q̄b⁹ lz/
⁊ al's nō: qꝛ extra hec est aliqn̄ veniale/aliqn̄ mortale/aliqn̄ indifferēs.

Fit ꝓpter reddēdū debitū: ⁊ est actus iusticie Propt̄ ꝓlem educan j
dā Chr̄o: ⁊ est actus latrie. Propter vitādā fornicatōem in vxore: ⁊ ē 2
act⁹ charitatis. Propter vitādā incōtinētiam in se: ⁊ est nullū pctm̄ 3
s̄m Petr̄ de Pa. Si ꝓpter solā libidinē/infra tn̄ limites matrimonij/ 4
est pctm̄ veniale: si extra/mortale est.

Scđa nola est: turpes gestus exercere/ructare/vomere/saliuare/cla
mare/cantare turpia: q̄ tn̄ in ꝯuiuio Didonis a Crito Jopa vitata fue
re. Crepit⁹ dare/cacare/⁊ alia eiusmodi innumera: q̄ omnia experiūt̄
vxores a viris ebriosis. Itē in luxuria: pudēda ꝓpria/posteriora/⁊ ea
q̄ natura fecit in loco abdito detegere: oscula turpia: ita vt ver̄ fiat qđ
đt Satyric⁹: Juguinis ⁊ capitis q̄ sint discrimina nescit. Clamat con
tra hec Apl's: Fornicatio ⁊ oīs immūditia nec noīet̄ in vobis/sicut de
cet sctōs: neq̄z turpitudo. Si nō noīari: minus facere ⁊c̄. Sint oīa re-
gulata rōne: viue aptis ianuis: vt sis sp̄ eq̄ ꝯpositus in p̄uato ⁊ publi/
co: vt nihil turpe audiat̄ aut videri possit/etiā a curioso ⁊ occulto ob-
seruatore: vt innuit Seneca.

Tertia nola est: turpia loq̄. s. de actib⁹ venereis/de pudēdis/⁊ alijs
q̄ natura in abdito retrusit. Sed dicis: Nihil mali cogitamus: sz lu j
dētes sic loq̄mur ⁊ ad alior̄ solatiū. Dic q̄so qūo mala loq̄ posses/nisi
mala cogitares? Nōne cogitatio loq̄lam p̄cedit? an forsitā dum loq̄ris
dormis? Ex abūdātia cordis os loq̄t̄: ait dn̄s. Vtiq̄z olla bulliens oñ- H
dit q̄d sit in fundo: itaq̄z ꝯdēnat te os tuū: ⁊ ex ore tuo te iudico serue
nequā/cū Cassiodoro: q̄ ait: Vis scire q̄le cor frater tu⁹ habeat/attēde
vn̄ libenter ⁊ freq̄nter loq̄t̄: qꝛ ex abūdātia cordis os loq̄t̄: folia ⁊ rami
oñdunt arboris ⁊ radicis ꝯditōem: ⁊ Facies est testis q̄les intrinsecus
estis ⁊c̄. Itaq̄z si mala ⁊ turpia loq̄ris/nō crederim tibi ꝙ cor bonū ⁊

habeas ⁊ pur. Sed esto/nō tñ ꝯcesso ꝙ malū nō cogites:alijs tñ ma-
lar cogitationū venenū ꝓpinas:⁊ culpe p̄stas nō sine tua culpa occasi
onē:semina pessima o seminator diaboli in cordib⁹ audientiū per v̄ba
turpia seminas:ex q̄b⁹ in poster mala crescūt opa. Nimir ex talib⁹ co
gitatōib⁹ illis/ex talib⁹ v̄bis imp̄ssis ꝓcedūt opatōes. Apte dixit de ta-
lib⁹ Ps. Sepulchr patēs ē guttur eor/liguis suis dolose ⁊c. Uere se
pulchr plenū cadaueribꝰ fedis ⁊ fetidis mortuor v̄bor fetentium:se
pulchr os eor nō clausum: vñ fetor exit ad infectionē alior. Uidit h̄
Paulus.j.Cor.v.Corrūpūt bonos mores colloq̄a praua. Recte et
apte in vulgari theutonico appellant̄ tales(schamper/schandber)qua
si parientes siue gignentes scandalū:q̄r alijs p̄bent occasionē ruine(sic
geberent schand)Serpit em̄ vt cācer eor sermo ad alios:sicut alibi d̄t
idem Apl's. Cancer morb⁹ nō sistit/sed serpit:s̄z ⁊ cancer piscis repit:
huic aūt si resistit̄/retrahit se ⁊ regredit̄. Sic si restiteris turpit̄ loq̄nti:
J faciei saltē tristicia retrahit se cessans. Sicut vent⁹ aq̄lo dissipat pluui
as/sic facies tristis linguā detrahētem.adde:⁊ turpiter loq̄ntē. Si aūt
3 arriseris ei/ꝓcedit. Itaq̄ ꝓximo nocet tua locutio/etiā si nō tibi:q̄d
tñ nō crediderim: vt dixi. Et cur ita? Ideo:q̄r d̄t Sene. Turpia ne di-
xeris:paulatim em̄ ꝑ v̄ba pudor deijcit̄. Defedat plane dicentē ip̄um
v̄bū turpe. Sicut limax quocūq̄ serpit post se defedatōem derelinq̄t/
instar humoris saliualis:serpit etiā in altissimas arbores in ear v̄ticē.
Et v̄ba hec turpia etiā altas mētes defedāt ⁊ rōnis apicem. Dissuesce
frater/ne defedaris/p̄sertim etiam in ea ꝑte corꝑis cui maxime feditas
discōuenit:os loquor tuū. Noli esse instar porci/q̄ fediora ore suo vol
uit stercora omissis floribꝰ prati:⁊ tu nō vt sus lutum/sed margaritas
4 mūdor v̄bor ore ꝯtrecta ⁊ reuolue. Sed ais: Pro solatio alior hec
dico/vt risum ꝓuocem:inde amor/laudor:potus mihi exhibet̄: vt iter
dicā inuitor:dicūt q̄r iucūdior sim eis q̄z lutina(besser dan ein lut:ich
trib gut schwenck:kurtzwilig)Dñe de⁹ me⁹ scis ne q̄d sis? Tu es qua
driga hec ⁊ auriga/q̄ vehis ⁊ canis:⁊ cū gaudio ad inferna ducis q̄s
(mit den guten schwencken)subuertis(vm̄wyrffest)in paludē petōr
mortaliū: vñ ad eternā damnatōnem descendūt(das seint dine gute
K schwenck)Tu fur es damnosissimus:tp̄s em̄ quo nihil p̄ciosi⁹ est in-
ter transitoria/furaris hoib⁹. Cōsolator eor q̄ laborāt in seruitio dia-
boli:releuas falsis recreatōib⁹ labores eor q̄ vadūt in infernū/ne defi-
ciāt in via. Habes iam(wie kurtzweilig du syest/vñ wie guter ding)
⁊ q̄lis sis lutina. Adde ꝙ ⁊ simea sis cū q̄ ludit diabol⁹:ad risum hoies
excitat. Nō tñ oim ꝯsolator/s̄z solū malor:bonor v̄o molestator. Uide
in summa p̄di.locutio.xx.vbi ⁊ multa alia huic ꝓposito apta reperies.
5 Habes ecce o frater cur laudaris:q̄le solatiū p̄stas socijs:q̄le tibi ꝯmo
dū/vt instrumētū fias diaboli:q̄ tibi tādem etiā mercedē dignā p̄sta-
bit/vt ludibriū fias oim infernaliū gentiū. Quēadmodū ꝯtigit duob⁹

sacerdoti ⁊ iudici cuiusdā loci: q̄ ꝓpt̄ sua turpia v̄ba in p̄sentia cuiusdā scti ꝑ eosdē deprompta grauiter erāt a deo puniti: oculos em̄ ꝑdidit sacerdos: genitalia iudici putrefacta. Vide in speculo exēploꝝ dist. iiij. exemplo. xxvij. Rogemus dn̄m.

Dn̄ica. xxij. Festo beati Martini.

Ecce sacerdos magnus q̄ in diebꝫ suis placuit deo. Euāge. de dn̄ica. L

In fine euāgelij sup̄ v̄bo: De cordibꝫ vestris/adde. Nota v̄bum de cordibꝫ. Debet homo dimittere ꝓximo corde/facie nō subtrahēdo ei visum/ore ꝯtumelias nō inferēdo/manu nō offendēdo ⁊ felle. Hoc ei bonū est ⁊ ꝑfectū: nō tn̄ supest in ptāte nostra: qꝛ sensualitas nō despotice subest rōi. Quidā nāqꝫ remittūt de manibꝫ (Ich habs vſ der hant gebē) sꝫ nō de cordibꝫ (vō hendē: aber nit von hertzen) Nō vis ei inferre malū/sꝫ velle. Quidā de manibꝫ/sꝫ nō de facie: qꝛ ⁊ si nō facto/moribꝫ tn̄ te vindicas: subtrahis ei visum/aut obliq̄s oculis intueris: sciūt q̄dam alijs maledicere oculis. Remittere de facie est arridere: sꝫ aliquādo putas esse risum: ⁊ in v̄itate rictus est. Alij nō remittūt de ore/sed detrahūt: ꝯtumelias inferūt. Remitte de his oībꝫ ꝓximo: sed ⁊ de corde: h̄ est qd̄ deponas rancorē de corde/q̄ꝫuis manet in felle: h̄ tūc fit/cū q̄ꝫuis sensualitas sit grauata ⁊ ꝯmota maneat/rō tn̄ nō ꝯsentit: tūc de corde. i. volūtate ⁊ arbitrio libero remittis/q̄ꝫuis nō de felle. i. sensualitate: ⁊ h̄ sufficit: qꝛ in ptāte tua p̄mū ē/nō secūdū. Et sic poteris orare sine dāno: Dimitte nobis debita nr̄a/sicut ⁊ nos di. ⁊c. ſm intellectum Gersonis. Et tātū de euāgelio. Ecce sacerdos magnus. Ip̄e est btūs Martinꝰ. Vere magnꝰ: de q̄ multa occurrerēt dicēda/sicut ⁊ q̄dā dicam. Interserā aūt turbā stultoꝝ.

Septuagesima secūda turba est fatuoꝝ spiritaliū (geist narrē) q̄ ordine debito succedit: quā hodie expedire statui: ⁊ nō incōgrue/in festo tā magni ⁊ sapiētissimi sacerdotis ⁊ monachi. Sūt aūt hi fatui spūales illi q̄ errāt vel in ingressu/vel ꝓgressu spūalis status. Et pn̄t dinosci quattuor nolis: sint ecclesiastici aut religiosi. M

Prima nola est: spūalem statū male intendere. Ip̄i videlꝫ q̄ ingredi intēdunt statū spūalem nō debita intētōe. Et q̄ est inq̄s debita intētio intrandi statū spūalem: Hec est: vt in eo statu melius ⁊ ꝑfectius tutiusqꝫ possit deo seruire/⁊ aīe sue salutē ꝓcurare/volūtatēqꝫ dei ꝑficere. Dū hō cogitat quēadmodū seculū sit ꝑiculosum: ⁊ q̄ natura sua ē fragilis: q̄qꝫ in seculo sunt multe occasiones hoīez a dei seruitio retrahēdi ⁊ ad pctm̄ trahēdi: ecōtrario āt q̄ clerici in sacris ordibꝫ ꝯstituti ⁊ viri religiosi plꝰ a malis elōgant̄: ⁊ fortiꝰ deo ꝑ votū ꝯtinētie (qd̄ in ordinatōe emittūt) appropinquant. Vt igit̄ hec om̄ia pctōꝝ mala ⁊ occasi-

ones fugiat: p̄ncipal'r ordinat̄/vel religionē intrat/vel bñficiū accipit oblatū: nō ꝓpter p̄esse/sed ꝓdesse. Hic habet rectā intentōem: nō est fatuus/sed prudēs cū sctō Martino: q̄ seculū reliq̄t hac intentōe. Sunt q̄ hanc intentōem p̄ncipal'r nō hñt/sed aliā multiplicē malā. Mouet quosdam ocium: vidēt qꝛ seculares magnas hñt curas: ⁊ cū magnis laboribꝫ victū ⁊ vestitū acq̄runt: clericos aūt in ocio ⁊ q̄ete viuere ⁊ vo
N luptate. Audit qꝛ vulgatū est ꝓuerbiū: Qui semel vult viuere bñ siue vna vice/gallinā coquat: q̄ bis/anserē: q̄ tota hebdomada/porcū: q̄ mēsem/bouē: q̄ annū/ducat vxorē: q̄ v̄o semꝑ viuere vult in voluptate/efficiat̄ p̄s byter. Quos hec intētio mouet/fatui sunt vtiqꝫ. Audi Bernardū de h̄ notabile dicētem v̄bū in epl'a q̄dam: Currit̄ in clero passiꝫ ab omni etate ⁊ ordine/a doctis pariter ⁊ indoctis/ad ecc̄asticas curritur curas: tanq̄ꝫ sine curis q̄sqꝫ victur⁹ sit/cū ad curas ꝑuenerit. Hec ille. Eia dicūt: optime sibi ꝓuisum est (er darff kein sorg haben: er ist wol versorgt) Dñe deus meus suscipe suꝑ me curam aīaꝝ: ⁊ dicis q̄a ammodo eum curare nō oporteat. Ita vilipēdim⁹ aīas/⁊ magnifacimus corꝑalia ⁊ tꝑalia. Nōne tibi satis videt̄ fatuitatē illoꝝ exp̄ssisse/q̄ ꝓpt̄ ociū hñdū ⁊ curā fugiēdā secularium/spūalem curā suscipiūt: putantes se curā effugisse/q̄rūt voluptatē ⁊ q̄etē? Quibꝫ ꝯparabo gñatōem hāc stultā? Plane Sichimitis: q̄ ꝓpt̄ Dynā circūcidebant̄: circa quaꝫ voluptates explere voluerūt carnales. Gen̄. xxxiiij. Et isti radunt̄/⁊ capillis circūcidunt̄ ꝓpt̄ delitias ⁊ voluptates hñdas. Sed quid stultis his eueniet? Sicut illi occidebant̄ corꝑal'r/sic isti spūal'r. Mouet alios appetitus diuitiaꝝ/q̄s colligere nitunt̄: nō vtiqꝫ discipuli dñm deū sequētes/sꝫ Judā: q̄ loculos habebat ⁊ Chr̄m seq̄bat̄/vt eosdē impleret: sic illi. Mouet alios ambitio dignitatū. Volūt episcopari/abbates fieri/cardinales ⁊c̄. qꝛ cū in suo statu satisfacere nō possint ambitōi/iuxta suā genealogiā: eq̄tare cū sexaginta eq̄s: cū sint filij p̄ncipū: vt h̄ facere possint/tradūt se statui spūali/vt sic episcopent̄ ⁊ habeāt dignita-
O tē. O pessimū finē: stulti quoꝝ finis malus. Ecce fines tres malos: voluptatē/diuitias ⁊ dignitates/suꝑbia/auaritia/luxuria. Sal h̄ excecat eis oculū intentōis: facit eum nequā. Si oculus tu⁹ fuerit nequā: totū corp⁹ tuū nequā erit. O serue nequā: ait dñs in euāgelio. Noli sic infatuari o hō ꝑ intentōem: sed audi Sapiētē: Custodi pedē tuū ingrediens domū dñi. Ecc̄s. iiij. Notate v̄ba: ⁊ signate mysteria. Ingrediens domū dñi/ꝑ susceptōem ordinis aut religionis: pedē tuū. i. affectū vel intentōem custodi/ne inficiat̄ aut maculet̄ maculis p̄dictis. Sacerdotes (vt legit̄ Exodi. iij. ⁊ mgr̄ in histo. recitat) p̄usq̄ꝫ intrabāt templū/in lauatorio lauabāt manus suas ⁊ pedes: ⁊ se in q̄busdam speculis ibidē pēdētibꝫ speculabant̄: vt videre possent si quā haberēt maculā. Et tu o sacerdotande aut ꝓfessure p̄usq̄ꝫ ingrediaris/laua pedes affectus ꝑ intētōem sctām: speculū ꝯscie tue intuearis/an ne sit macula in ea pra

ue intentōis/vt eam mutes. Sed ais: Non p̄t q̄s bona ꝯscia intrare re
ligionē/aut p̄laturā suscipe/vt ꝑ h̄ acq̄rat necessaria corpis? Rn̄deo p⁹
Gersonē in fine de directōe cordis. Vide ibidē: ⁊ declara ꝓ serenatōne
⁊ ꝯsolatōe bonoꝝ. Adde si placet/qd̄ d̄t Joānes Egyptius in Vitaspa
trū. Et est p̄mus in ordine: q̄ d̄t clericatū nō q̄rendū/nō tn̄ respuēdū si
iuiungit̄: debet q̄s intēdere sue puritati/⁊ expectare sic volūtatem dei
⁊c̄. Vide ibidem.

Secūda nola est: statū spūalem male acceptare. Esto habeas bonā P
intentōem: adhuc restat vt legitime assequaris clericatū aut religionē
Sunt em̄ certe regule obseruāde: sed tres dumtaxat ꝓfero. Prima: vt
ꝯtritōe vel etiā ꝯfessione se mūdet p̄usq̄ ordinet̄. In susceptōe cuiusli-
bet sacramēti dz q̄s saltē ꝯteri: in eucharistie susceptōne nec̄e est etiam
actualr̄ ꝯfiteri: sz de hoc al's. Qui em̄ in pctō mortali ordinat̄: nō sp̄m
sctm̄ in flatu ep̄i/sed malignū suscipit. Scd̄a regula: q̄ sit debite eta-
tis: subdiaconus. xviij. diaconus. xx. p̄s byter. xxv. annoꝝ. Qui ordinat
⁊ ordinat̄ citra hāc etatē/est suspēsus ab executōe ordinis: vt in cle. de
etate ⁊ qua. or. c. gn̄al'r. Neq̄ ep̄s p̄t dispensare: s̄m Joā. And. Tertia
regula est: q̄ titulū habeat. Miserrimū genus est sacerdotū nō haben
tiū p̄bēdas: ideo ius iubet vt nemo sine titulo ordinet̄. Defraudāt se-
metip̄os multi fatui q̄ putāt se decipe ep̄m/offerētes falsos titulos: de
q̄bꝫ in summa p̄di. O. vj. xxxix. lj. Sil'es his q̄ ꝑ simoniā ingrediunt̄
monasteria p̄sertim monialiū/faciētes pacta. Serua qd̄ docet Antho
ninus de hoc: quē vide.

Tertia nola est: statū spūalem male exeq̄. Spūalis es: recte intendi
sti: recte intrasti/nō ꝑ portas mortis: vide sis operosus: fac officiū tuū
debite/sollicite ⁊ feruēter. Et q̄s est o frēs q̄ hanc nolā effugiat? quis
missas facit vt oportet? q̄s horas canonicas dicit vt dz? q̄s curam ge-
rit animaꝝ vt dz? Quot sunt heu sacerdotes q̄ nunq̄ legūt missam/in Q
uacuū recipiētes gr̄am caracteris sacerdotalis. Peccant plane hi s̄m
btm̄ Thom̄. in. iij. pte: q̄uis aliter loq̄ videat̄ Alexander de Ales: sed
si v̄ba eius ponderant̄/nō discordabūt. Alij ⁊ si nōnunq̄/raro tn̄: vix
quater in anno: vt rep̄hendit̄ in c. dolentes. de celebra. missaꝝ. Alij (qd̄
horribilius est) crebro in ꝑditōem suaꝝ animaꝝ celebrāt. Horret Ba-
ptista/⁊ tremit tāgere v̄ticem dn̄i: ⁊ Marcus pollicē abscidit ne cele-
braret. Hi aūt temere se ingerunt/vt Judas. Quid de horis canoni-
cis dicā? Nonne iustū ⁊ equū esset/vt h̄ opus ꝑficerem⁹ cū summa di-
ligentia/vt iubet ius vbi s̄. studiose ⁊ deuote? Justū plane: q̄r vt illi in-
tēdere possimus exonerati sum⁹ ab omni alio labore/⁊ in labores ꝓplo
rū introimus. Nonne iustū vt corā tāto rege orātes attēti ⁊ disciplina
ti staremus: v̄ba ꝑfecta loq̄remur? vtiq̄. Sed q̄d? Nihil ꝑfectū/nihil
illibatū (vnbefleckt) ei offerim⁹/sz corrupta ⁊ syncopata: vt interim ta-
ceam de euagatione mētis. Ecce sil'es furi sum⁹: q̄ si ligurire voluerit/

non caput de pisce neqꝫ caudā/sed de intermediis frustis furat̄:qꝛ non ita cito dep̄hendit̄:qꝛ iūgit caudā ⁊ caput ⁊c̄. Sic nos deo ad mēsam integꝝ piscē nō offerimus/sꝫ solū caput ⁊ caudā v̄sus:intermedia ita raptim ꝓferim⁹/si tñ ꝓferim⁹: vt nescio si de⁹ an hō intelligere possit. Nō sic o frēs nō sic:sim⁹ diligētiores in opē nostro/ne acerbissimas penas tādē patiamur. Caueam⁹ ab ebrietate:q̄ in ꝯpletorio linguā facit titubare ⁊ imꝑfecta formare v̄ba. Vincam⁹ ꝯsuetudinē malā/q̄ illam festinatōem adduxit:⁊ nō secus q̄ꝫ si deus in facie a nobis p̄sens videret̄ oremus ⁊c̄. De negligēti executōe eoꝝ q̄ curā hñt animaꝝ q̄d dicā: O ꝑniciosissimi fatui q̄ nō pascūt/pastoris tñ nomen hñt:⁊ tñ nō pascūt neqꝫ v̄bo/neqꝫ sacr̄o/neqꝫ exēplo. Pasce pasce pasce(ter dixit Petro dñs)oues meas. Jam q̄rit̄ inter dispēsatores q̄s fidelis inueniat̄: immo iam nostris pessimis tempib⁹ non q̄rit̄:etiā si inueniret̄ nō assumeret̄/sed idiota. O qualia exempla exhibemus ꝑpl'o/humilitatis/charitatis/patiētie/castitatis/abstinētie. Olim tātū indicta fuit castitas/vt nec sororem nec matrē secū habere ꝑmittebat̄ sacerdos:q̄ꝫuis h̄ remissum sit ꝑ c.ad nos.de coha. Et vtiqꝫ si Augustino credit̄/nedum aliene iuuenes/sed etiā senes femine extra domū iuuenū sacerdotum sunt abigende. Ait August.lib.de singularitate clericoꝝ. Nō despecta/non vetula suscipiēda est ad domesticū obseq̄um:qꝛ magis cito delinq̄tur vbi sine suspitōe secure p̄t delictū ꝯmitti:maxime quia libidinoso nulla despectio/nulla deformitas obsistit:cui diabolus pingēs speciosum efficit q̄cq̄d fetidū vel horridū fuerit. Vide Hierony.in vna epl'a q̄ ⁊ sctm̄ Martinū(cuius hodie dies festus agit̄)allegat:quē q̄dā sancta v̄go inclusa videre recusauit:quē alloquutū ire dedignabat̄ ꝯtra suū morē. Idem habet̄ etiā in speculo exemploꝝ dist.vij.exemplo.ciiij

S His ꝯditōib⁹ stantib⁹ ꝑmittit̄ femine cohabitare sacerdoti. Prima ꝙ sit ei attinēs in gradu. Scd̄a ꝙ sacerdos nō habeat secū alios viros. Tertia ꝙ femine sibi attinētes non habeāt secū alias feminas. Vide Panor.⁊ inde elice in ti.de coha. Liberet laxare linguā in laudes scti Martini:⁊ oñdere quēadmodū nolam hāc excusserit in diligētissimi sui status spūalis executōe. Plane celebrās missam/glob⁹ igneus apparuit:orās oculos āc man⁹ tendebat in celū suspēsas:⁊ victū ab orōe spm̄ nō relaxabat. Etsi em̄ deus vbiqꝫ sit/tñ orās in celū oculos erigere dꝫ:⁊ in celo deū orare:sicut btūs Bernar.docet in q̄dam sermone. Exēplo optimo pascebat indesinēter/etiā vsqꝫ ad mortē. Jacēs em̄ in cinere sup̄ terrā supinus cū rogaret̄ a fratrib⁹ vt se v̄teret:rñdit:si aliud exemplum vobis reliquero/ego ip̄e peccaui. Vide historiam/⁊ applica ad placitum.

Quarta nola est:in statū spūalem alios male intrudere. Solent q̄dam parentū filios aut filias suas statui spūali tradere:nō vtiqꝫ ob dei intuitū/sed aliis malis intentōib⁹ ⁊ modis. Quidā mouent̄ paupꝫtate

ꝛ necessitate/qꝛ nō hn̄t pueros nutrire:quēadmodū paupcule q̄dam:
Illi nō curāt qūo se exonerarēt de eis:tradunt igit̄ filiolos suos mona
sterijs nō reformatis/nihil curātes aut paꝝ de eoꝝ aīabꝫ:dummō sit
eis in tpalibꝫ ꝓuisuꝫ. O fatue q̄d ꝓderit filiolo si corpe ꝓuisus/anima
perierit? Mouet alios supbia:vt vicꝫ alios pueros possint subuehere
in altiorē statū in seculo/ꝛ altiorē p̄stare dotē:p̄uant hereditate illam
quā tradūt monasterio:ꝛ cū.c.lib.expediūt. Hec ꝯtra corruptelas Ar
geñ.sunt dicta. Mouet quosdā ip̄m ꝯmodū:q̄tenus in clericatu ꝓ
motus ad pingues ꝓbēdas ꝛ p̄laturas/aut in monasterio abbas/totā
ꝓgeniē de stercore eleuet:diuitē efficiat ꝛ gl̄osam:oēs ad eū recursum
hn̄t. O dicūt(Der pfaff hatswol)ꝛ indesinēter ad vbera eius sicut lu
pelli iacēt sugētes. Qꝫ si denegauerit eis lac p̄stare donoꝝ/mox instar
lupelloꝝ mordēt ꝑ detractōes/murmuratōes. Talis sic exaltatus effi
cit̄ hospes suoꝝ amicoꝝ:postq̄ꝫ vnꝰ abierit/aliꝰ succedit. Clamāt(Der
pfaff hatswol)Esto/attn̄ q̄ supsunt ei ꝛ supabūdāt:nō tibi/sꝫ paupibꝫ
distribuere dꝫ. Qꝫ si tu paup es/tibi p̄ alijs ꝓuidere dꝫ:si āt nō es pau
ꝑ/nō tibi debet̄. Cui ꝯparabo gn̄atōem hāc nequā? His in p̄mis q̄ ex
ponūt pueros suos añ ianuas hospitalis/vt de hospitali nutriant̄ q̄s
ip̄i nutrire nō pn̄t. Illis p̄terea q̄ ex catulis reseruāt vnū vel duos pla
centes:alios aūt iubēt ꝓijcere in flumen. Sic illi debiles ꝛ deformes
tradūt monasterijs:edocti ex politica Aristotelis/q̄ h̄ iubet:vt d̄t Sco
tus in ꝓlogo. Illis tādem q̄ porcellos suos mittūt impinguēdos in ne
mora glādifera(Die yre ferlin ins ecker schlagē) Plane ita est:ponunt
em̄ pueros suos in ecc̄a vel religione:nō vt fructificēt/sꝫ vt fructꝰ colli
gāt tpales/vt ditent̄ ꝛ incrassent̄. Nō plantāt eos in hortū aut nemꝰ vt
fructū ꝓferāt:quēadmodū fieri solebat/q̄ tradebant̄ intentōe bona.s.
p̄ncipalr̄ ꝓpt̄ deū ꝛ salutē pueri:ideo tales plantatōes a deo nō planta
te tādem eradicabunt̄/dū alij plātati ꝛ plātatores parētes remunera
bunt̄. Sic dicitis mihi:Et nunq̄d expedit pueros tradi monasterijs ꝛ
dei seruitio in pueritia:quēadmodū ꝛ apud veteres chr̄ianos factum
fuisse legimus? Utiqꝫ nō sine causa. Sol mane orit̄ ad calefaciendū ꝛ
illuminādū:ꝛ viator mane surgit ad ambulādū:ꝛ operarij mane ꝯdu
cunt̄ in vineā:ꝛ omnes artifices boni in iuuētute artem addiscunt:et
aues q̄ cantare dn̄t ꝛ domesticari/de nido accipiunt̄ dū iuuenes sunt:
ꝛ plantule dum tenelle sunt defacili flectunt̄. Sic ꝑ oīa ꝛ pueri. Recte
dicitis:aptādi sunt in iuuētute/sed bona intentōe vt dixi:nō illis inten
tōnibꝫ malis. Debentqꝫ tradi ad ea loca vbi ē obseruantia.s.vbi mali
puniunt̄:qꝛ tales efficiunt̄ quales sunt ad quos recipiunt̄:eoꝝ enim
mores induunt. Nolite fratres sollicitari sup pueroꝝ ꝓuisione nimis:
deus ꝓuidebit eis sufficienter/si vos eos in bonis moribꝫ educaueri
tis:docete eos timere deū:vitare pctā:vtutes exercere. h̄ eis relinq̄te:
hāc hereditatē ꝛ thesauꝝ eis ꝯgregate/vt boni fiāt:q̄d reliquū est dn̄s

dabit: q̄ se id factū ire spopondit/neq; tardabit. Primū inq̄ens q̄rite regnū dei ⁊ iusticiā ei⁹: ⁊ hec oīa adijcient̄ vobis. Si palatin⁹ h̄ tibi ꝓmisisset: si filiū tuū mores doceres ⁊ seruitio eius aptū reddere velles: ip̄e sibi ꝓuidere vellet/diuitijs ⁊ gl̄a exaltare: crederes vtiq; ei: ⁊ diligētia maxima cū spe ⁊ gaudio filiolū tuū educares ⁊ doceres/quēdmodū palatino (postq̄ ad eū veniret) seruire deberet: sic hic ⁊c̄. Rogem⁹.

Dñica.xxiij. In octaua beati Martini.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

x Septuagesimatertia turba stultoꝝ est venatoꝝ (Jag narrē) Inuenio multiplicē venatōem in glo.c.j.de cle.ve. Non tñ de omni est ad ꝓpositū. Est p̄mo venatio hoīm opp̄ssiua: de qua d̄r Gene.x. Nemroth cepit esse potēs in terra: ⁊ erat robustus venator coram dño. Lyra: q̄ ꝑ potētiam alios sibi submittebat ⁊ nolētes ad opus edificādi turrim ꝯpellebat: ⁊ h̄ coram dño: q̄ nihil latet ei⁹ ꝯspectū. ⁊ dis.vj.§.vl.d̄r: Cepit Nemroth robust⁹ venator esse corā domino.i.hoīm oppssor ⁊ extinctor/quos ad turrim edificandaꝫ allexit. Glo.coram dño.i.eoꝝ q̄ sunt dñi.i.ꝑmittēte dño: q̄cq̄d em̄ fit/iudicio dei fit: vt.xxvj.q.v.nec miꝝ. Et hec est illicita: secus in bello iusto: tūc em̄ lꝫ laicis/nō aūt clericis: etiā ꝯtra infideles/vt d̄t Panor.de cle.vena.c.j. Scd̄a venatio est adulatoria: sicut faciūt histriones: v̄bis adulatorijs capiūt hoīes/sicut in venatōe capiunt̄ bestie: quēadmodū hodie in euāgelio pharisei Ch̄m: vt pulchre deducit Chryso.de thauro in ope impfecto. Et illa ē illicita oīb⁹.xj.q.iij.ve q̄ dicitis: īmo peccatū est istis adulatorib⁹ ⁊ histrionib⁹ aliq̄d dare: vt in c.q̄ venatōib⁹ lxxxvj.dist. ⁊ ibidem Glo.bona de hac materia. Tertia venatio est arenaria.i.q̄ solet fieri in arena/cū bestia detēta: vbi hoīes pugnabāt cum animalib⁹ feris ⁊ indomitis. Et hec simil'r ē ꝓhibita in c.q̄ venatōib⁹. lxxxvj.dist. veꝝ distinguit h̄ Panor.de clericis ⁊ laicis: quē vide si placet. Sed trāseo: q̄ dei gr̄a iam nō est in vsu/nisi milites cattoꝝ (katzenritter) quos adhuc videmus suis interdū fatuitatib⁹ operā dare. Est

y quarta venatio occupatiua/clamosa: q̄ fit in silua ⁊ saltib⁹ cū canib⁹. Vide Hosti.in sum.q̄ bon⁹ est: ego fuerā Panor.imitat⁹: ⁊ nōdū videram Hosti. Est q̄nta venatio q̄etatiua ⁊ recreatiua: q̄ fit sine canib⁹ a laicis ⁊ clericis/varijs tp̄ib⁹ ⁊ finib⁹. De hac ad ꝓpositū est. Nō tñ oēs huiusmodi venatores sunt fatui. Vt aūt discernant̄ quesiui ⁊ reꝓperi nolas quinq̄: quas in decreto ⁊ decretali/Panor. ⁊ Angelica atq̄ Rosella videre poteris.

Prima nola est: venari tp̄ib⁹ ꝓhibitis: h̄ est tp̄e q̄ hoīes tenent̄ esse in ecc̄a ⁊ orare. lxxxvj.dist. an putatis. de con.dist.iij. irreligiosa. ⁊ dist. v. ieiunia. nisi forte nec̄itate famis ingruente. c.lꝫ de ferijs. aut alia sil'i. Item tp̄e q̄dragesimali: ⁊ dieb⁹ ieiunioꝝ. xxiij.q.viij. si nulla. ⁊ lxxxvj.

dist.an putatis. Sed q̄d: tenent̄ ne serui obedire dn̄is volētib⁹ venari tp̄e ꝓhibito? Rn̄det Rhodo. q̄ nō: an aūt excusent̄ a pctō ꝑ metū/dic vt in dictōe metus. §. vj. in Angelica.

Scd̄a nola est: venari cū iniusto alioꝝ dāno. Nam venatores q̄ conculcant agros/vineas ⁊ segetes: adde: ⁊ frangūt sepes: quorūq̄ canes occidūt gallinas ⁊ animalia pauperꝝ ⁊ alioꝝ: tenent̄ ad restitutōem/ad extimatōem: al's peccāt mortal'r: nisi ita modicū sit damnū q̄ ꝓbabil'r nō curarēt: vt in Angelica. Itē q̄ in alienis siluis venant̄/vbi nō habēt ius venādi. Neq̄ pn̄t se tueri ꝑ leges/q̄ dicūt q̄ fere bestie nullius sunt dominij/sed ꝯcedunt̄ capientib⁹: q̄ he leges dū fuerāt edite/loca vbi fere bestie morabant̄ erant deserta: et ideo volēti venari ꝯmunia: sicut hodie adhuc in q̄busdā locis est. Sed postq̄ loca illa ꝑ vsū vel p̄scriptionē vel statutū sunt a certis dn̄is possessa/appropata ⁊ occupata: ⁊ certi custodes ꝓ arborib⁹ ⁊ animalib⁹ deputati ⁊ iurati: capiētes illa vidētur furtū ꝯmittere/ꝑ leges institu. de reꝝ diuisione. §. apiū. ⁊ in ff. veteri. lib. viij. ti. de serui. rusti. p̄. l. diuus. Ex q̄b⁹ colligit̄ q̄ vbi aues ad certū locū reuolant/sicut colūbe: ⁊ animalia/sicut apes: vel bestie in certo loco pascunt̄/sicut fere bestie in prato vel foresta vel parco: furtum ꝯmittūt illa auferētes: ⁊ custodes iurati hec dātes vel nō defendentes ꝑiuriū: ꝓcurātes vel recipiētes vel petētes sunt cā ꝑiurij: ⁊ inde comedētes furti sunt ꝑticipes. Hec in sum. p̄di. T. ij. vj. Et ē duꝝ ꝓ rusticis: fauorosum ꝓ tyrānis ⁊ opp̄ssorib⁹ pauperꝝ/q̄ iniuste aliq̄n sibi vsurpant talia dominia. Sonet ḡ sequens nola huius tēperatiua: ⁊ fiat debita harmonia.

Tertia nola est: venari subditoꝝ iniuste impedire. Impediens rusticū ne opatōes suas exerceat/piscatorē vel venatorē vel aucupē a captione pisciū/feraꝝ aut auiū: iniuste dānificat/⁊ ad restitutōem tenet̄. Sētentia Angeli in v̄bo/restitutio: ⁊ Fran. de platea: allegantiū ad hec leges. Et h̄ nisi impediēs haberet solū facultatē venādi aut piscādi/cū exclusione aliorum in certo loco a p̄ncipe vel ꝓpl'i ꝯsensu/aut ꝯsuetudine seu p̄scriptōe/legitime ⁊ nō violēter introducta. Nota/legitime ⁊ nō violēter: h̄ modificat p̄cedētem nolā. Tūc em̄ posset in tali loco certis ꝓhibere venatōem ⁊ piscatōem ⁊c̄. Hec Gabriel in quarto. Dico secūdo: q̄ dn̄s ꝓhibens subditū ne de possessionib⁹ suis feras fruct⁹ suos depascentes expellat fugādo/etiā occidēdo cā defensionis: tenet̄ ad damnoꝝ illatoꝝ restitutōem: q̄ naturali iure ꝯpetit cuilibet defensioreꝝ suaꝝ: etiā ꝯtra hoīes iniuriātes: ḡ magis ꝯtra bestias feras irrōnabiles: ⁊ maxime illas q̄ in nullius sunt bonis/⁊ naturali rōne occupāti ꝯcedunt̄. Itē aut fere sunt in bonis dn̄oꝝ: aut nō/sed in nullius. Si secūdū: tūc ꝯcedunt̄ occupanti ⁊ capiēti: ⁊ ꝑ ꝯseq̄ns iniuste ꝓhibetur ab eaꝝ captōe. Si p̄mū: tenent̄ cauere ne dānificent paupes: aut damna restituere nō minus q̄ de animalib⁹ domesticis. Dico tertio:

q̄ neq; ꝯsuetudo aut ꝯstitutio aliqua humana tollere potest legē na-
ture: ⁊ ideo ꝓhibitio ꝯtraria est iniqua: imo ꝑncipes ⁊ rectores q̄ ꝯdūt
tales leges iniquas ꝓplm̄ grauātes: ⁊ a suis vtilitatib⁹ impediētes con
tra ius diuinū/aut naturale/aut positiuū/grauiter peccāt: nec his ad
sui obseruātiam ꝓplm̄ obligāt. Primū ptz ꝑ illud Esaie. x. Ue q̄ ꝯdūt
leges iniquas ⁊ scribētes iniusticiā scripserūt/vt oppmerēt in iudicio
paupes: ⁊ vim facerent cause humiliū ꝓpl̄i mei/vt essent vidue ꝑda eo
rum ⁊ pupillos diriperēt. Quid facietis in die visitatiōis ⁊ calamita/
tis delonge venientis? ad cuius ꝯfugietis auxiliū? ⁊ vbi derelinquetis
gl̄am vestram: ne incuruemini sub vinculo ⁊ cum interfectis cadatis?
Secūdum patz dist. viij. quo iure. Hec ex Gabriele dist. xv. q̄rti. Ex
his patet rn̄sio ad questionē de dn̄is/q̄ occidūt vel mutilāt hoīes ꝓpt̄
lepores ⁊ siluestria aīalia capta. Nam s̄m Asten̄. mortal'r peccāt/si faci
ant libidine vindicte vel amore hmōi aīaliū aut venādi. Credo etiā q̄
si sit ꝯsuetudo loci vel statutū/q̄ ꝓ vno actu venatōnis tāta pena infli-
gat̄/q̄ nō excusat a mortali oēs obseruātes eā. vt no. Tancre. in sum-
ma. ti. de rapina. Hec Angelica.

B Quarta nola est: venari ꝯtra dignitatē ꝑsone. Clericis ꝓpt̄ suam di
gnitatē ⁊ altius officiū venari nō lz: ne nimis alijs implicent̄. Tamen
1 cū distinctōe quā dant hic doctores. Dicūt in ꝑmis q̄ existēs in mino
rib⁹ nō punit̄. Alij dicūt q̄ punit̄ pena arbitraria. Panor. ꝯcordat. Di
2 cūt q̄ q̄ sunt in sacris/⁊ hn̄t reddit⁹ in venatōe/sicut in Francia/eis lz:
3 q̄ nō faciūt ad voluptatē. Dicūt q̄ si nō hn̄t in hmōi redditus: tunc
4 dn̄t euitare illā clamosam venatōem. Dicūt q̄ nō multū peccarēt/si
5 rarissime hoc qn̄q; facerēt causa recreatōis. Dicūt q̄ si facerēt causa
6 necessitatis: puta ꝓpter excitandū appetitū post morbū. Dicūt q̄ cau
V sa pauꝑtatis lz clerico se nutrire ex hoc. Dicūt q̄ venatio q̄ fit cū reti
vel laq̄o seu piscādo ē licita/dummō nō freq̄nter insistāt: ⁊ assignāt rō-
nē q̄ piscatio sit licita/in. c. Esau. dist. lxxxvj. ⁊ sil'r Hosti. q̄s vide in sū
8 ma. Hec oīa Panor. Dicūt q̄dā q̄ ep̄o nullo mō liceat. xxxiiij. dist. c.
j. Alij dicūt q̄ liceat in casib⁹ ꝑmissis/sicut sacerdoti ⁊c. Apparet mihi
q̄ clerici ab his se ꝯtinere debeāt: nam valde simpl'r loq̄t̄ tex. extra de
cle. vena. in duob⁹ capitulis. In ꝑmo d̄r ex ꝯcilio Arelaten̄. Ep̄m/ꝑs by
terꝝ aut diaconū/canes aut accipitres aut hmōi ad venandū habere
non lz: q̄ si q̄s taliū ꝑsonaꝝ in hac voluptate sepius detentus fuerit: si
ep̄s est/trib⁹ mensib⁹ a ꝯmunione: si ꝑs byter/duob⁹: si diaconus/ab oī
C officio suspendat̄. Aliud c. ex eodē. Omnib⁹ seruis dei venatōes ⁊ sil
uaticas vagationes cū canib⁹/⁊ accipitres aut falcones interdicim⁹.
Ecce q̄ꝫ simpl'r ⁊ clare omnib⁹ seruis dei ꝓhibent̄ venatōes. Sunt em̄
ad altiora deputati: ⁊ quanto sunt in maiori statu ꝯstituti/tātomagis
debent se ab his temperare ⁊ deo inherere salutiq; animaꝝ ꝓcurande
insistere. Possunt alia habere exercitia ꝓ sanitate adipiscenda ⁊ appeti

tu excitando: secent ligna: vadant pedestres peregrinatū/ visitando ꝑ diocesim ecc̄as suas aut limina sanctoꝝ. Porro si ꝓ necessitate coguntur exercere artificiū: texant lina: faciant cistulas ⁊ calathos: vt d̄r Ar. de ꝯse. dist. vlti. Sed hac tempestate opus nō est: qꝛ bn̄ficijs ꝓuidenť. Itaqꝫ clerici intendant quieti: ⁊ his q̄ animū a crudelitate ꝯtinent et ad ꝯpassionē ꝯmoueant. Quēadmodū btūs Martinus/ cuius hodie dies octauus agiť: ⁊ eiꝰ meminit Hosti. in sum. Qui mergulos abegit piscantes: ⁊ canes cohibuit ne discerperēt leporē: vt diciť in historia. Qui aūt venanť/ similes sunt diabolo ꝑsequente animam: vt d̄t Hostien̄. quem vide.

Quinta nola est: venari mala intentōne. Quidam em̄ ex vanitate/ alij ex voluptate/ tertij ex vtilitate venanť. Quidam inq̄ꝫ ex vanitate: putāt se inde gl̄am adepturos ⁊ eo nobiliores esse/ si huic vanitati intēdant. Errāt plane: nam vt ait Fran. Pe. de re. for. dia. xxxij. si errore seposito in rem ip̄am figis oculos/ seminobiliū vltimi ordinis exercitiū h̄ videbis: quos a rebꝰ arduis torpor q̄dam ⁊ ignauie comes diffidentia/ ab humilibꝰ aūt pudor ac suꝑbia dehortanť ac retrahūt: Ad honestū igiť nihil idonei siluas colūt/ nō vitā solitariā acturi: cui nō minꝰ q̄ꝫ se politice ineptos sciūt/ sed feris ac canibꝰ ⁊ volucribꝰ ꝯuicturi: qd̄ nō facerēt nisi illis sil̄itudine aliqua iūcti essent. Vide ibidē. Alij ꝓpť voluptatē venanť ⁊ tꝑis deductōem: neq̄ꝫ h̄ lꝫ. Nam d̄t Panor. ꝙ si om̄ino laicus deditus est huic venatōi/ ⁊ tūc illicita est: ex quo fit ad voluptatem tm̄. facit tex. in. c. Esau. lxxxvj. dist. vbi d̄r/ ꝙ Esau erat pctōr/ venenator: ⁊ ꝙ nō legiť ꝙ aliq̄s venator fuerit sctūs. Sed dicis: Quid de Eustachio q̄ fuit venator/ ⁊ vidit Christū inter cerui cornua? Verꝫ q̄dem/ sed nō mā̄sit venator: neq̄ꝫ ꝯuersus redijt ad venatōem: sicut nec Petrus ad piscatōem: vt d̄t Hosti. Porro q̄ voluptas mane surgere/ manū niso occupare: tota die clamare ⁊ currere? ⁊c̄. Dic ex Petrarcha Sūt tertij q̄ ꝓpť vtilitatē venanť. Et q̄dem vt d̄t Panor. illa clamosa venatio s̄m glo. licita nō est laicis: nisi ex necessitate: puta ꝓ carnibꝰ et pellibꝰ hn̄dis ⁊c̄. quēadmodū leena pelles attulit in gr̄arumactōnem eremite/ q̄ sibi catulos cecos illuminauit. Sꝫ ꝓfecto plus ꝯstat venatio q̄ꝫ sit vtilis: lepus captꝰ librā vnū ꝯstat. Et regul̄r sunt fatui tales: q̄ꝝ fatuitates pulchre in facetijs Pogiꝰ detegit. Erat inq̄t Mediolani medicꝰ q̄dā q̄ fatuos conatꝰ fuit facere sapiētes: ⁊ quēlibet iuxta suam fatuitatē īmersit lacune quā habuit ī arca paratā/ ꝓsunde ⁊ ꝓfundiꝰ ⁊c̄. Habuit quēdā q̄ ibi stabat. xv. dies/ q̄ rogauit se dimitti: qd̄ assensit medicꝰ: dū tn̄ domū nō exiret. Qui sub ianua stās vidit adolescētē in equo cū niso ⁊ canibꝰ eq̄tātem: q̄siuit q̄d esset cui insideret. Rn̄dit: equꝰ. Ad q̄d eo vteris? ad venādū. Quid bestiole q̄ sequunť? canes/ sil̄r ad venādum. Et q̄d bestia suꝑ manu? accipiter. Et quāti est qd̄ capis annue? bene quattuor ducatoꝝ. Et q̄nti expēdis? q̄nquaginta. Fu

ge inq̄t ocyus/ne te reperiat medicus meus: al's in lacunā te vsq; ad mētum immerget: q; maior fatuus. Vide facetiā/ ⁊ applica.

Dñica prima ⁊ vltima post octauas Epiphanie

Festo b. Sebastiani/ qđ anticipat̄ p̄cedēti sabbato.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecēs. j. Euangelium de leproso/

Septuagesimaq̄rta turba stultoꝝ est sagittarioꝝ (schief narren) De his statui dicere: q; hodie dies est sancti Sebastiani/ q̄ a sagittarijs occisus fuisse legit̄. Pñt autem q̄nq; nolis dinosci.

Prima nola est: artē sagittarioꝝ in damnū chr̄ianoꝝ exercere. Jp̄i sunt p̄mo q̄ faciūt balistas/ sagittas aut tormēta/ quas bombardas appellamus: ⁊ vēdunt his q̄s sciūt eisdē abusuros. Dicūt doctores gñaliter ꝙ taliū armoꝝ artifices/ q̄ semp aut in plurimū veniūt in abusuꝫ pctōꝝ mortaliū/ sunt in malo statu: sicut faciētes q̄dam venena/ fucos taxillos ⁊ chartas. Si aūt ꝓpter aliū finē bonū: tūc aliter dicēdum ex Anthoni. pte. ij. ti. j. c. xxiij. §. xj. Sic ad ꝓpositū de balistis in tali casu in quo loq̄mur. Sūt p̄terea hac nola notati nō solū factores taliū armoꝝ: sed ⁊ hi q̄ eis vtunt̄ ꝯtra chr̄ianos in bello iniusto saltē. Dicit̄ de hac nola extra de sagittarijs. c. vnico. Artem illā mortiferā ⁊ odibilem balistarioꝝ ⁊ sagittarioꝝ aduersos chr̄ianos ⁊ catholicos exerceri/ decetero sub anathemate ꝓhibemus. ⁊ est Jnno. iij. Sup h̄ tex. Joā. An.

F Panor. ⁊ alij multa dicūt. Est plane ars mortifera ⁊ odibilis ⁊ horribilis ꝓpt̄ p̄icula corpoꝝ ⁊ aīaꝝ. Et d̄t Joā. An. se exhortari ꝙ in bellis cāpestribꝫ hoīes nō vterent̄ balistis: cū sepe accidat ꝙ homo vilis ⁊ vilissimi cordis perimat hoīem magni p̄cij. Dicit Fran. Pe. de re. ꝓs. for. li. j. dia. xcix. Cū cetera q̄dē arma inq̄eti animi hec ⁊ degñis signa sunt nec pacificis q̄dem grata ⁊ bellatoribꝫ inuisa magnanimis. Deniq; sic habeto. Qui balistā p̄mus inuenit: ille aut pauidus fuit/ aut ꝓditor et nocēdi auid⁹/ ⁊ metuēs hostes. Jtaq; cogitauit qđ Lucanus ait: Lōge tēdere neruos: Et q̄ ferre velit ꝯmittere vulnera vētis. Jdq; de oī gñe missiliū puta. Fortis bellator ꝯgressum hostis exoptat: quē sagittari⁹ vitat. Hec Fran. Hac nola notati sunt tortores sagittarij scti Sebastiani/ q̄ chr̄ianus fuit: ꝯtra quē exercuerūt suā artē. Sic ⁊ venatores btm̄ Egidiū sagittātes ꝓ ceruo: vt d̄r in historia eius.

Secūda nola est: sagittare ꝓpt̄ lucꝝ aut alia mala intentōne. Dicit Angelus: ꝙ qñ lud⁹ human⁹ q̄ vicꝫ fieri dꝫ ad recreatōem suā/ vel aliorū/ vel cā v̄tutis experiēde: qñ inq̄ꝫ talis lud⁹ fit cā lucri p̄ncipal'r/ est illicitus. Vñ peccāt venial'r: q; dñt ludere p̄ncipal'r cā recreatōis ⁊ solatij ⁊ exercēdi ingeniū vel v̄tutē corpis. Verꝝ est: q; facil'r inducit ad mortale/ qñ fit p̄ncipal'r causa lucri: vt ptꝫ ex experiētia: ⁊ vituperād⁹: lꝫ lucratū nō sit/ nisi de bono ꝯsilio paupibꝫ erogādū. Hec Angelica

in ꝟbo/ludus.§.ij. Vñ tenet Matth. vt notat Cardi.in cle.ij.de vi.ꝛ
bo.cle.ꝙ ludẽs ad scacos causa cupiditatis peccat mortalr. Quod in G
telligo verꝫ/ait Angel.qñ talis cupiditas essꝫ mortalis de se. Pro hac
vide notabilẽ decisionẽ Gabrielis dist.xv.quarti.q.xiij.vbi determi-
nat ꝛ ꝓbat ꝙ aleator ex cupiditate lucrans peccat mortalr. Vbi ꝯclu
dit ꝙ nõ solũ ꝫ hꝫ ꝟitatẽ in ludo alee/sed in q̃cunqꝫ ludo:immo in q̃-
cunqꝫ negocio in q̃ q̃s ꝓximũ ex cupiditate nitit̃ notabilr damnifica-
re/ꝛ bona ꝓximi sibi vẽdicare sine iusta recompẽsa. Sꝫ ꝯtra: volẽti nõ
fit iniuria. Rñdet ibidẽ/ꝙ nõ velit ꝛc. Contra:ꝑ lucrãs teneret̃ ad re-
stitutõem:qꝛ dñium nõ transferret̃ in eum. Quere solutõem in docto.
Quã digne igit̃ sagittãtes ꝓpter lucꝫ siue ex cupiditate hac nola notẽ
tur/qꝛ peccãt:ex his facile ptꝫ. Sꝫ ꝛ ex alio:qꝛ raro ꝯsequũt̃ qđ parãt:
immo grauiora sentiũt dãna ꝓpt̃ tpis ꝛ artificij sui ꝑditõem:qꝛ ad lõgã
distãtiã aliqñ locoꝝ diuertũt ꝓ lucro ꝛ gl'a/ꝛ cũ pnia redeũt ꝛ ignomi
nia. Porro magnã inq̃etudinẽ:ꝛ reliq̃/vt in spe. vr̃o fatuoꝝ videri p̃t.
Tertia nola:sagittare ꝓpt̃ recreatõem indecẽtem. Efficit̃ sagittatio
(q̃ etiã causa recreatõis fit)aliqñ indecẽs triplicit̃. Rõne ꝑsone. Quã I
uis cuiuscũqꝫ status sint ꝑsone/possint vti ludis ad recreatõem:sicut
ptꝫ de sctõ Antho.ꝛ Joan.euãgelista:q̃ humanã fragilitatẽ ꝑ actũ ꝟca
ri volebãt:q̃ dũ diu tenet̃ tensus/ad iaciẽdũ iacula infirmior reddit̃.
Sic ꝛ humana fragilitas ad ꝯtemplatõem minus valida fieret si fragi
litati sue interdũ ꝯdescendere recusaret. Nõ tñ oĩbꝫ oẽs ludi recreatiui
ꝯueniũt aut decẽt. Sũt em̃ q̃dã ludi inuẽti ꝓ pueris.ait Catho:Tro H
co lude. Alij ꝓ adolescẽtibꝫ: vt ludꝰ pile. Alij ꝓ iuuenibꝫ: vt iactus pali
cursitatio ꝛ hmõi. Alij ꝓ viris: vt ludus scacoꝝ:q̃ ludꝰ nec etiã clericis
ẽ ꝓhibitus/ꝟm Lau. Tñ ad tollẽdũ scãdalum laicoꝝ corã laicis nõ de
bẽt hmõi agere. Alij ꝓ dñis p̃cipue tpalibꝫ: vt histrionatus honestus:
ꝓ p̃latis catuli ꝛ simie:lꝫ potius solatia sua in scripturis deberẽt q̃re-
re. Juxta illud p̃mo Macha.xij. Habẽtes solatia libros sctõs in ma-
nibꝫ vestris. Hec Antho.ꝑte.ij.ti.j.c.xxiij.§.j. Sꝫ nota/sctõs libros:
nõ lasciuos libros poetaꝝ. Patꝫ itaqꝫ qꝛ nõ oĩbꝫ oẽs ludi ꝯueniunt ꝛ
decẽt. Si igit̃ q̃s sibi indecẽtem vsurpat recreatõem /peccat:itaqꝫ ꝛ si
liceat sagittare causa recreatõis/nõ tñ oĩbꝫ ꝫ lꝫ:puta ꝑsonis p̃cipue ec
clesiasticis/in tali dignitate ꝯstitutis. Puto igit̃ qꝛ clerico nunq̃ꝫ liceat
sagittare/nisi forte sagittare balistis illis pueroꝝ/dũmõ tñ fieret in se-
creto ꝛ sine scãdalo. Nõ em̃ in publico liceret sibi balistas pueris debi
tas vsurpare ꝓ recreatõe cũ alioꝝ scãdalo. Rõne modi(zewenig vñ ꝛ
zevil/verhõnet alle spil)dꝫ obseruari modꝰ in ludo:sic ꝛ in sagittando
rõne recreatõis/nõ nimis indulgẽdo. Ve nobis q̃ miserabilr erra- J
mus:ꝛ cũ modicũ tpis deberemus iocis ꝛ recreatõibꝫ:multũ aũt se-
rijs:qꝛ ad seria nati sumus:fere totũ tempus absumimus in ludis re-
creatiuis:quasi ludi essent p̃ncipalia/seria accidẽtalia. Ecce p̃ncipalia

raptim ꝑficimus: sicut cantus eccē ⁊ diuina officia. Raptim inq̄ꝫ ⁊ ꝑ-
functorie/q̄tenus eo citius ad iocos ꝑueniamus: ⁊ illis diuscule/imo
ꝑ maiori ꝑte diei intēdimus. Non sic fieri oꝑtꝫ: sꝫ ludis oꝑtꝫ vti vt sale
de q̄ nō fit integꝝ pulmētū: sed solū ꝯdit̄: sic de pinguedine ⁊ melle qđ
guttatim frixis suꝑroramus. Sic in ꝓposito applica: heu nos oīa per-
uertimus. Videbis sagittariū mane parātē balistā aut sagittas: ⁊ illo
totū mane absumit: mox post prādium exit/⁊ toto die ludit/currit ⁊c.
nō est hoc sal/sed pulmentū ⁊c. sic in aliis. Quid multa? sumus de nūe
3 ro q̄ putent ludū esse vitā nostrā. Sap̄. xv. Rōne tꝑis. Puto qꝛ dies
festus p̄ceptus: nam cū tali ꝓhibeat̄ omne opus seruile/Exod. xx. non
videt̄ quomodo sagittatōes (p̄cipue q̄ multū fatigāt) excipiant̄. Puto
āt ꝙ laico liceat si fiat exercitatōis causa aut recreatōis etiā in festo/p̄-
sertim recreatōis causa: dummō nō negligat̄ qđ deo ꝑtinet: ⁊ nō ꝓtra-
hat̄ magna mora: ⁊ vertat̄ recreatio in fatigatōem/q̄ reddit inhabilita
tē ad deuotōem. Non sic clerico: qꝛ huic vt dixi nnnq̄ꝫ lꝫ. Hoc est qđ
đt Angelica: ꝙ in ludis in q̄bꝫ modica seruitus inest/nō ē mortale: licꝫ
fiat in festo/nisi ꝑ totū diē se in hmōi occuparēt dimissis diuinis. Ad
K dit ꝙ si ludus humanus ex nulla illaꝝ circūstantiaꝝ fiat illicitus/non
erit pctm̄: si fiat causa honeste recreatōis vel v̄tutis aut ingenij exercē
di: aut si erit pctm̄/erit veniale. Ad idē est Gerson: q̄ đt in regulis mo-
ralibꝫ ⁊ triꝑtito: ꝙ ioci ⁊ alie recreatōes corꝑales apud vulgus diebꝫ fe
stis: q̄ꝫq̄ꝫ sepe admixtas habeāt malicias ꝯtra legem dei: nō tñ ꝑ dire-
ctum obuiāt eccāsticis institutis. In triꝑtito đt: ꝙ recreatōi potest lici
te homo diebꝫ dñicis ⁊ festiuis vacare: aliquā recreatōem aut spacia-
mentū vel ludum honestū causa solatij assumere plusq̄ꝫ alio tꝑe: dum
modo ꝑ pctm̄ mortale nō offendat̄ deus. Vide ibidem. Visum est mi
hi: ꝙ multo facilius sit oīno a talibꝫ abstinere/q̄ꝫ ea cū talibꝫ circūstan
tijs q̄ rectificāt exercere. Si laicꝰ mane intēderit diuinis/⁊ post prādi
um sermone finito iret sagittatū ad horā vel duas: deinde cū socijs fa
cta merenda rediret ad vesperas: credo eum non peccare: sed puto ꝙ
facilius oīno abstineret a sagittādo/q̄ꝫ cū tali moderamine ⁊ freno sa-
gittaret. Propt̄ hāc tꝑis ꝯditōem clerico tp̄s sagittādi nō vacat: sed ⁊
laici cū clericis die festo possint sibimetip̄is aliū sagittādi modū elige-
re/cū q̄ possent ⁊ debeāt post prādiū se exercere: ita vt vix ꝑ eodē eis tē
pus sufficeret: nec aliā ꝑmitterent̄ sagittatōem anhelare. Et q̄ est hec
inq̄s sagittatio? Audi: os tuū tenet formā baliste: arcus suꝑius labiū/
i zona inferius/lingua columella est: huic suꝑpone sagittas. Prima
oꝛonis: hanc mitte v̄sus celū sursum: multis suspirijs ad deū ⁊ sctōs
oēs ⁊ singulos ora ꝑ aīabꝫ. Multe sūt mete: ⁊ plurimū tꝑis absumes
2 in mittēdo huius gñis sagittas. Sic sagittare solebāt p̄res in Egypto
q̄ (vt b. Tho. ij. ij. tangit: vel in tractatu de ascensionibꝫ ponit̄) oꝛones
iaculatorias mittere solebant. Hec sunt iacula ignita q̄ incendūt ⁊ vul

nerāt cor dei:sed ⁊ diabolū q̄ dixit: Incēdunt me orōnes tue:ad sctm̄
Anthoniū. Sagitta correctōis/si p̄latus es:he sagitte acute debēt mit 2
ti ꝯtra subditos:sicut post dicet̄. Dñica g̃ die corripe familiā ꝑ negli-
gentia diuinoꝝ. Sagitta p̄dicatōis:doce familiā p̄cepta dei/symbo- 3
lū/de penis inferni ⁊ gaudijs celi. Sagitta laudis vocalis/si clericꝰ 4
es. Itē sagittā ꝯtritōis sup̄ pctis ꝑ totā hebdomadā ꝑpetratis in cor
tuū sagitta. Sagitta discretōis:conare tāgere metā.i.mediū ꝟtutū 5
ꝑ prudētiā:illud ꝯsidera diligēter sicut sagittariꝰ metā. Tandē ad- 6
uerte sagittariū mortē/q̄ pingi solet cū arcu ⁊ pharetra tanq̄ sagittari
us:hāc ꝯtemplare/meditare diligēter:q̄ nescis qñ receptur⁹ sit sagit-
tā. Sic sagittare docet Gerson in suo triptito/p̄cepto tertio:vñ ⁊ alia
elicere poteris. Qui se occuparet circa has metas/sine tedio/negligen-
tia aut pctō diē festū deduceret:neq̄ ei vacaret tp̄s stulte sagittatōi in
tēdere. O si haberē has sagittas:eo facili⁹ possem sagittare:vellē orare/
ꝯteri/corrigere/p̄dicare ⁊c. Sz nescio:nō habeo sagittas. Si nō habes
fac tornas eas (Ler si tregen) h̄ lz die festo:⁊ ē artificiū honestū:qđ ad
lr̄am etiā magni p̄ncipes nō dedignant̄/q̄ erubescerēt discere aut exer-
cere alia artificia. Itaq̄ laici ⁊ clerici h̄ facere pñt:sagittas tornare/ver
ba.s.orōnis/correctōis/p̄dicatōnis ⁊c. Discere die festo ⁊ feriali/vt tp̄e
suo habeāt sagittas quas emittant.

Dñica in.lxx. Dies sancti Joan. Chrysostomi.

Quarta nola est:sagittas diuinas declinare. Est dñs deꝰ sagittari M
us:mittit sagittas tribulatōis/famē/pestilētiā/bella/infirmitates/pau j
ꝑtatē/ignominiā. He sunt sagitte dñi. Si ē malū in ciuitate qđ nō fe
cerit dñs. Arcus dñi tyrāni sunt/hoīes mali/bestie/elemēta/influētie
celestes:⁊ alia hmōi ꝑ q̄ mittit sagittas aduersitatū. Mittit sagittas
has in bonos ⁊ malos:q̄ aduersa vtrisq̄ accidūt. Si bonus es/tāgit
tibi vlcꝰ:sagittat vt aperiat/⁊ saniem occultā effluere faciat:noli g̃ tri
stari/sed age gr̄as. Noli has declinare sagittas:neq̄ putes aliūde q̄ a
deo patre tibi infixas/q̄uis ꝑ arcū creaturaꝝ. Dic cum Job:Dñs de-
dit/dñs abstulit:cum tñ ignis ⁊ ventus ⁊ hostes ⁊ diabolus hec sibi ab
stulissent ⁊ vlcera intulissent. Sagitte inq̄t dñi in me sunt:quaꝝ indi-
gnatio ebibit spm̄ meū:⁊ terrores dñi militant ꝯtra me. Job.vj. Non
sic impij nō sic:sed has sagittas declinant:nō eas suscipiunt de manu
dñi:sz si cogunt̄ pati ⁊ infixas sibi viderint/in eas instar canis mordēt:
sz nihil ꝓficiūt:velint nolint patiēter ꝟbū h̄ dñi ꝑ manebit/qđ scriptū ē
Deut.xxxij. Sagittas meas ꝯplebo in eis:nedū h̄/sz ⁊ alibi ꝑ eternam N
damnatōem sue seuerissime sentētie:quē arcū effugere nō poterūt dā-
natōis/q̄ h̄ arcū tribulatōis huius tempis fugere nisi sunt. Secus de
bonis:q̄bꝫ dedit deus significatōem/vt fugiāt a facie arcꝰ damnatōis/
per sufferentiam arcus tribulatōnis presentis. Est deinde diuinus sa 2

gittarius p̄latus. Sagittarius inq̄ꝫ sagitte correctōis. Arcus est iudi-
ciaria potestas. Lignū durꝫ/sed curuū est rigor iusticie/sed reflexus pi
etate: Chorda moll'/sꝫ recta: pietas/sꝫ iusta. Sagitte pene varie. s. pecu
niarie/ v̄bera/exilia/carceres/ vltima supplicia. Has mitte discrete iu-
xta exigētiā delictoꝝ: nō indifferēter. Rursus mitte sagittā punitōis in
callem tue iurisdictōis/nō aliene. Arcus tuus de cornu duro/iusticia
est rigida/quā seruare dꝫ: curuus dꝫ esse ⁊ ad se reflexus: patere legem
quā ip̄e tuleris: ⁊ curuus ꝑ pietatē: habeat chordā mollē/sed rectā. i. pi
etatē/sed iustā: vtat̄ arcu/nō balista: vt modereret̄ penas iuxta qualita
tem peccātium. Qui balista sagittat eq̄ fortit̄ ꝑcutit auiculā ⁊ bouez/
muscā ⁊ equū/nudū ⁊ armatū: q̄ aūt arcu/p̄t remissius aut fortius ad
libitū ꝑcutere. Sic p̄latus nō equal'r dꝫ punire suꝑbos dure ceruicis
⁊ humiles obediētes. Aliqn̄ nulla sagitta ꝑcutere/sed solū balistā siue
arcū exhibere (Das armbrost bieten) vel (ein ruor zeigen) instar dimi-
cātium. Nimirꝫ fortior correctio req̄rit̄ ad castigādū obstinatos/duri-
tia ⁊ excusatōibꝫ armatos/q̄ꝫ alios mansuetos. Parcere subiectis et
debellare suꝑbos: ait Vergil. Ip̄i sunt q̄ ita duri sunt ⁊ aliqn̄ obstinati
ꝙ ferro ⁊ sagitta correctōis sunt impenetrabiles. De q̄bꝫ recte d̄r illud
Job. xlj. Nō fugabit eū vir sagittarius: in stipulā v̄si sunt ei lapides fū
O de. Contra tales non est mitius ꝓcedēdum: sed cū conatu ⁊ impetu ē
talibꝫ a p̄lato obuiādū. Ad sagittariū ꝑtinet clare videre ⁊ attēte respi
cere: vnū. s. sinistꝝ oculū claudere/ vt rem sagittādā melius possit di-
scernere: ⁊ magis certe sagittā iacere. Et p̄latꝰ dꝫ clare videre ꝑ discre
tōem: attēte respicere ꝑ diligētem deliberatōem: vnū sinistꝝ oculū. s.
oculū carnis/q̄ nō videt nisi p̄ces/fauores/odia ⁊ p̄mia: dꝫ claudere ꝑ
fauoris ⁊ odij reiectōem: ⁊ cū recto dextro oculo spūs. s. recte discerne-
re ꝑ delictoꝝ examinatōem: ⁊ sagittāda sagittare ꝑ iustam correctōem
⁊ punitōem: ne forte sit sicut Lamech: q̄ cū esset cecus/⁊ haberet arcuꝫ
a puero ductꝰ/ꝓ bestia hoīem sagittauit: ⁊ Cham in loco vnius bestie
interfecit: sicut d̄r in histo. scholast. Plane p̄lati q̄ ducunt̄ a puero. i. a
ꝓpria sensualitate/⁊ maxime si careāt claro visu discretiōis. s. subtilita-
te: si tales habeāt arcū iudiciarie potestatis/solēt sepe ꝓ bestia hoīem le
dere/⁊ iustū loco impij vulnerare. Et q̄dā. iij. Reg. xxij. in incertū sagit
tam dirigēs casu ꝑcussit regē israel. Sagittas has multi declināt sub
ditoꝝ: ⁊ pauci eas debite excipiūt: ⁊ neq̄ꝫ eis debite exhibentur timeo.
Vtrobiq̄ꝫ defectꝰ: si solus q̄ sine crimine est dꝫ ꝓijcere lapidē in adulte
3 rā/aut quēlibet pctōrem: q̄s ꝓijciet. Est tertio sagittariꝰ diuinꝰ p̄dica
tor. Habꝫ ⁊ h̄ sagittas suas nō q̄dē punitōis/sed p̄dicatōis ꝓ auditori
bus arguēdis. Difficile admodū: sicut declarat b. Greg. in dia. q̄ꝫ cuꝫ
culpat̄ auarus gaudet ꝓdigus/⁊ ꝯtra. Quā pauci sunt deꝰ meꝰ/q̄ sa-
gittas has p̄dicatōis excipiāt salubres (Ferr hindan ist guot für die
schūtz) Sūt q̄ studiose ⁊ de industria fugiūt de p̄dicatōe: timēt ne tan

gant̄ sagitta/ne doceant̄:putantes se inde excusari si nescierint:stulti
nesciētes qꝛ q̄ ignorat ignorabit̄. Quantā sibi vtilitatē ⁊ p̄dicatōis adi P
māt fructū/nō est facile dictu. Anthonius stabat ⁊ audiuit legi:Ecce
nos reliq̄mus oīa ⁊ secuti sum⁹ te ⁊c̄. ⁊ factus est sctissimus eremita.
Sic multi tacti sunt ⁊ ꝯuersi. Sic August. ad p̄dicatiōem Ambrosij.
Debet habere sagittarius h̄ pharetrā sacre scripture:q̄ plena est sagit-
tis diuinoꝝ eloq̄oꝝ in magna copia depictis/ordinatis ⁊ ornatis iu-
xta exigētiā auditoꝝ. Btūs q̄ hꝫ eas semp̄ in in ꝓmpto: vt cū vtile fue
rit emittat sicut oꝑtꝫ. Oꝑtet vt aliqñ in altū mittat sagittā ad sortem
(ein gūgerling schuſ)neminē directe in faciē rep̄hendēdo/sed in ma-
gna gñalitate: vt cū nescit vitiosos siue aliqd̄ vitiū:ita fiet/vt sagitta cū
desursum ceciderit/tāgat fortassis eū cui necāria est. Aliqñ ad lat⁹ di-
rigere sagittā rep̄hendēdo alienos/q̄ nō sunt hui⁹ audiētie:puta italos
aut gallos:⁊ sic audiēt nihilomin⁹ q̄ p̄ñtes sunt ⁊ culpabiles. Aliquā
do in faciē:sicut chr̄s phariseos: Ve vobis scribe ⁊ pharisei ⁊c̄. in mul
tis locis: vñ ⁊ crucifixus fuit. Sic Jo. bap. genimina viperaꝝ:⁊ Hero
dem in faciē sagittauit: Non lꝫ tibi habere vxorē fratris tui: vñ ⁊ decol
latus fuit. Et Jo. Chryso. cuius hodie dies fest⁹ agit̄/reginā corā cui⁹
imagine siue statua āñ templū ꝓpl's ludere solebat: vñ in exiliū missus
fuit. Nimiꝝ inuiti ferim⁹ tales sagittarios/q̄ in faciē directe sagittas Q
mittūt. Eos aūt diligim⁹ q̄(gūgerling schiessent)neminem tangunt:⁊
q̄ nō sagittis acutis/sed obtusis et leuib⁹(kinds böltzlin)sagittāt:corre
ptōib⁹ leuissimis cū risu ⁊ blādimentis:⁊ se mox excusant sup̄ correpti
one facta:⁊ rogāt ne egreferāt blāditores p̄niciosissimi. Hos deniq̄ sa
gittarios diligimus:ad illos pedē figim⁹ ⁊ sistimus:q̄ nō sagittas/sed
rapaꝝ fragmina emittūt(ruben schützen) vel cinerē:quēadmodū in lu
dis carnispriuialib⁹ fieri solet:ꝓuocātes ad risum:scōmata edentula p̄
dicantes:ridicula ⁊ fabulas ad risum ꝓuocantes recēsendo. Nō sunt
sagittarij apti ad hāc arcem ambonis. Audi Paulū instituētem disci
pulū suū/quēadmodū sagittare deberet. j. Thim̄. v. Peccātes corā oī
bus argue. Et. ij. Tim̄. iiij. Argue/obsecra/īcrepa. Ad Tim̄. ij. Argue
cū omni imperio. Vide glo. ⁊ aꝓplica. Per hoc tñ nolo dare occasio-
nē indiscrete arguēdi ⁊ increpādi in cācellis:neq̄ tales audaculos p̄di
catores laudādi q̄ modū nō obseruāt:neq̄ attēdūt/vt iuxta exigētiam
correctōis correptōe moderent̄:sed ex furore ⁊ impetu vindicte aliqñ
ꝓrumpūt in pctōres. Serua charitatem/⁊ dic q̄cq̄d voles:sint ignita
igne charitatis/nō iracūdie ⁊ furoris. Vis videre sagittariū p̄dicatorē
aptū:intuere Chryso. cui⁹ hodie dies festus agit̄. Hic nulli gñi hoīm
pepcit/q̄n sagittas correptionū in eos transmitteret:in clericos ⁊ lai-
cos/nobiles ⁊ plebeos. In clericos:nā hos correxit. In ꝓceres(ed- j
len/hoflüt)q̄s obiurgabat. In p̄positū imꝑatoris Eutropiū(hoff- 2
meister) In mgīm militie Aianan/quē hūiliauit(ritter meister) In 3

5 infideles paganos ⁊ arrianos. In epos: nā Seuerianū eiecit: epipha
6 niū rephēdit: ꝯsiliū eoꝝ nō curauit. In Augustā: ꝯtra quā orōnez fe
A cit: qꝛ cā ꝯsilij fuit ꝓpter hortū quez viduc abstulit: vt dr in cathalogo.
Ideo in exiliū mittit ⁊ reuocat: sed iteꝝ in Augustā ꝯtra statuā argen
team. Dic historiā in finē vsq̄z.

Feria. vi. profestū btē Marie purificatōis

R hora tertia infra vesperas in ambitu ecce Argen.

I Quinta nola est: sagittas diabolicas excipe siue pati. Mittit dia
bolus sagittas tentationū igneas: vtiq̄z sm q̄ Apl's ad Ephe. vj. innu
it. O quotiēs accēdunt his telis ignitis pcussi ira ⁊ indignatōne ꝯtra
ꝓximū/ꝯcupiscētia ciboꝝ ⁊ venereoꝝ. In huiꝰ signū aliqn̄ legimꝰ dia
bolū apparuisse in Uitaspa. instar ethiopis sagittātis tela ignea. Tot
sagitte quot tētatōnes: quaꝝ magnā multitudinē Gerson enumerat.
Ad has sagittas tētationū stas o hō miser: nō fugis eas sicut diuinas.
Ex fatuitate tres expectas ictꝰ: quēadmodū de fatua ⁊ stolida aue (bu
sant) theutonice appellata. Dicit (Du stost dry schütz als eyn busant)
Suggestionē. s. delectatōem ⁊ ꝯsensum. Dic ad placitū de tribꝰ tētan-
di modis ex doc. ꝓ informatōe: vt sciant qn̄ sit mortale. Corrigie vene
ris hi sunt nodi: Uisus/colloq̄um/ꝯtactus/oscula/factum. Ecce sagit
tas quattuor: deinde corruis ⁊ iaces. Stas o fatue sicut ceruus quo-
S usq̄z sagitta pcutit. Est ceruus simplex aīal/admirans q̄cq̄d viderit
de nouo: ⁊ ideo cū duo sint venatores sibi insidiātes: vnꝰ. s. apte/alius
v̄o occulte: cū illius apti ⁊ canū suoꝝ admirat latratuz/⁊ sibilū: occul-
ti sentit sagittā ⁊ venabulū: ⁊ nō euadit mortis piculū. Sic nimiꝝ plu
res venatores spūales nobis insidiant: vnus aptus cum multis cani-
bus. s. mūdus cū omnibꝰ delectatōibꝰ: ⁊ vnus occultus cum sagittis ⁊
arcubꝰ. s. diabolus cum infinitis tentationū generibꝰ. Q, si incaute in
latratu ⁊ sibilo istius apti venatoris. i. in amplexu delectationū mūdi
intendimus: venator occultus diabolus/sagittas tentationū emittet:
⁊ dum eum nō p̄cauemus/nos subito ꝑ aliq̄d pctm̄ mortale pcutiet et
occidet. Sic fatuella illa Eua/p̄ma mater nostra stabat expectans ⁊ ꝑ
niciose excipiēs sagittas diaboli/v̄ba secum miscēs. Sic hodie multe
eius imitatrices nō fugiūt colloq̄a viroꝝ: sed manēt stantes ⁊ nō rece-
dunt/quousq̄z ad mortē anime fuerint ꝑ pctm̄ vulnerate. Noli stare:
noli expectare/sed fuge. Prudētes sagittātem nō expectāt stantes/sed
fugiūt: neq̄z in eodē loco manēt. Et tu fuge: hec efficacissima ars. Fu-
T gite fornicatōnem (clamat Apl's) In alijs em̄ pctis ꝯflictus expectare
pt (ait btūs Ambro.) nō aūt in fornicatōe/q̄ sola fuga vincit: quasi a fa
cie colubri fuge pctm̄/p̄sertim carnis. Porro nō intende ocio/sed exer
ceas te iugiter: ⁊ cauebis sagittā illam. Semꝑ aliq̄d boni facito/vt di-

abolus te occupatū inueniat:ait Hiero.⁊ Ouidius:Ocia si tollas pe-
riere cupidinis arcus. Querit Egistus quare sit factus adulter. In
ꝓmptu causa est:desidiosus erat.Sic ⁊ Dauid.Ocia in ꝑiculū adul-
terij mittūt. Noli stare erect⁹/sed inclina te ꝑ humilitatē. Nimiꝝ ꝓdest
hic modus:⁊si ꝯtra oīa tela inimici:iuxta visionē b.Anthonij:de mū
do opto laq̄is ꝑcipue tñ ꝯtra vitiū luxurie:qꝛ suꝑbia punit ꝑ luxuriā:
vt deducit Alexāder de Ales. Mittit sagittas linguas.s.detractionū ⁊
ꝑ balistas oris maloꝝ hominū. Uere sagitta lingua detractoris ē. Sa
gitta de occulto ⁊ longinquo venit:⁊ detractio ab occulto/in absentia j
eius cui detrahit. Sagitte ferꝝ habet formam lingue serpentis:⁊ de- ⁊
tractoris lingua similis lingue serpentis:q̄ fundit venena ⁊ vulnerat vs
q3 ad cor. Uulnerat vtiq3 detractorē/eum cui detrahit/⁊ auditorem:
Ex Lugdu.⁊ venenū infamie fundit ⁊ prauas locutōes. Sed ne pu-
tes fictōem hanc friuolam ⁊ vanā/audi scripturā Hieremie.ix. Sagit
ta vulnerans lingua eoꝝ pacem cum amico suo loq̄t/⁊ occulte ponit
ei insidias. Ubi hāc videris sagittā volare/caue ne stes:aures nolito ꝑ
bere:qꝛ audiēs detractōem/⁊ detrahēs parificant in crimine:fm btm̄
Bernar. Saltē repugna signo:⁊ sagittā repcuties ꝯtra mittētem. Si
cut em̄ ventus Aq̄lo pluuias dissipat:sic facies tristis linguam detra
hentē:ait Sapiēs. Uide.ij.ij. Inclina te ꝑ humilitatē:cogita ꝙ tu pe
ior es q̄3 is cui detrahit:dic/Miserere mei deus.⁊ fac suꝑuolet caput
tuū sagitta detractōis:⁊ ꝑ ꝯsensum non ꝯtingat. Mittit ꝑterea sa- 3
gittas derisionū ꝯtra hoīes bone voluntatis. Hoc oīno conat diabo-
lus quēadmodū retrahat a dei seruitio hoīes:⁊ ꝯtra eos ꝑcipue inci-
piētes. Sagittas mittit irrisionū:q̄bꝫ multi instar ꝑuuloꝝ retardāt/ U
ne exeant de domo vitioꝝ ⁊ ingrediant vitā ꝟtutū. Sil'es pueris qui
terrent latratu catuloꝝ:q̄ tñ mordere nō pñt. Ueꝝ plane ē qđ ait Se
ne. Autoritatē habemus senū ⁊ vitia pueroꝝ:nō pueroꝝ tm̄/s3 etiā in
fantiū:illi leuia formidāt/hi falsa:nos vtraq3. Qui ꝟba irrisoris timet
leuia formidat:falsa formidat q̄ reputat dedecus qđ est honor. Mun
dus velut catulus latrat/irridēdo eos q̄ bñ agūt:sed mordere nescit:qꝛ
nō eos ꝑcutit:⁊ cū satis latrauerit/tacebit. Sil'es sunt(vt ꝓposite ma-
terie de sagittarijs alludam⁹)his q̄ ꝑuuloꝝ sagittas timēt. Nōne stul/
tus merito reputaret de hac turma/q̄ ꝓꝑt ꝑuulos sagittātes in platea
nollet ꝓgredi ad eccam. Tales sunt vtiq3 q̄ ꝓꝑt ꝟba derisoꝝ dimittūt
seruire deo. De his Ps. Sagitte paruuloꝝ facte sunt plage eoꝝ. Si
aliq̄s miles diceret se non audere seruire regi romanoꝝ qꝛ hoīes inde
loq̄rent:friuola ⁊ ridiculosa esset excusatio. Nō ḡ simus fatui tales:vt
ꝓꝑter ꝟba hominum dimittere velimus seruire deo. Sagittas has ir
risionū diabolicas nō curem⁹/s3 ꝯtemnamus:potius diuinas suscipi-
amus dei tribulatōes/ꝑlatoꝝ correptōes ⁊ ꝑdicatoꝝ exhortatōes fi-
deliter excipiētes. Rogemus dñm.

Sagittariorum

Dñica in.lx.altera Purificationis.

Positus est in signū cui ꝯtradicet. Lu.ij. Euāge. de dñica.

x Sexta nola qua dinoscit fatuus sagittarius est: metā puritatis nō obseruare. Reperiunt q̄dā bone volūtatis hoīes multa spūalia exercitia: q̄lia sunt ieiunia/ vigilie/ meditatio scripturaꝝ/ nuditas ac ꝑuatio oīm facultatū/ ⁊ silia faciētes: finē tñ debitū ignorātes/ q̄re. s. siue ꝓpter q̄d: vt vicz iuxta finis exigentiā ea moderari dinoscant: putantes ea eē ꝑfectōem/ ⁊ nō ꝑfectōis dumtaxat instrumēta: qꝛ nō in ipis ꝯsistit ꝑfectio/ siue discipline illius finis: sed ꝑ illa ꝑuenit ad finem. Sicqꝫ debitam metam nō obseruāt neqꝫ aspiciūt/ ad quā sagittas suoꝝ exercitiorum trāsmittāt: ḡ brauiū suoꝝ exercitioꝝ nō ꝯsequunt. Sed accidit eis in ꝑmis qd̄ viatori: q̄ finē vie sue nescit: ⁊ locū quo ꝑget nō ꝯsiderat vel attēdit: h̄ plane freq̄nter errat: multū laborat/ ⁊ paꝝ ꝓficit. Sic si in exercitijs tuis spūalibꝫ finē exercitioꝝ nō attēdis vel ꝯsideras: freq̄nter multū laborabis: ⁊ a fine tuo eq̄ distabis. Sepe ꝑ ardua in ieiunijs ⁊ vigilijs ⁊ similibꝫ multū fatigaberis: ⁊ paꝝ in v̄a spūalitate ꝓficies. Similes deinde ad ꝓpositā metaphorā sagittario nō h̄nte metaꝫ sibi ꝓpositā siue signū/ sed in vacuū aerem sagittāte: q̄ scire nō p̄t an artificiose bñ vel male sagittet. Secus si haberet signū ꝯstitutū: penes ei illud aduertere p̄t si bñ vel male sagittet. Sed ais: Et q̄ est hec meta siue finis exercitioꝝ/ ad quē ordinari dñt talia exercitia? Rñdeo breuiter: est charitas/ cordis puritas/ appropinquatio ad ꝑmeuū hoīs statū reformatio viriū/ insertio v̄tutū/ v̄a spūalis ad deū ꝯuersio/ ad impassibilitatē tendere/ ꝑfectōem adipisci. Habet plane hec meta siue finis multa noīa: q̄ s̄m ordinē declarare statui/ q̄tenus ad eius noticiā ꝑuenire possimus. Nominat status ꝑmeuus hoīs: ⁊ q̄s est ille? Talis ē: ꝙ Adam sic creatus fuit a deo/ ꝙ oē qd̄ debuit clare intellexit: atqꝫ sine appetitu ꝯtrario seu quauis ꝯtradictōe/ immo cū delectatōe voluit ⁊ appetijt sicut se debere appetere rōnis iudicio intellexit. In hac pace omnimoda ⁊ tranq̄llitate quo ad vires inferiores cum supioribꝫ fuit: ⁊ tales etiam nos ab eo descendentes fuissemus geniti/ si ꝑmansisset in obedientia mādatoꝝ dei. Sed q̄d? Homo peccauit: ⁊ deo subesse noluit: ideo sibi subtracta est hec gr̄a siue donū: qd̄ appellabat originalis iusticia/ quo tenebant potentie sub obedientia rōnis: ⁊ etiam vires inferiores facte sunt sibi rebelles. Amisit igit pacem/ tranq̄llitatē/ gaudium/ letitiā ⁊ requiem: ⁊ inuenit inquietudinē/ tristitiā/ labores/ dolores ⁊ ꝯtinuam mutabilitatē. Fuit intellectuali lumine plene illustratus: ab omni fece ꝯcupiscentiaꝝ depuratus: nūc aūt ignorātie nubilo excecatus: omniaqꝫ ossa sua ꝯcupiscentiaꝝ fecibꝫ medullitus sunt infusa. Quid multa? Homo factꝰ ē sibijp̄i grauis: ⁊ ꝓpria eiꝰ vita facta ē ei tētatio. Et nō aliō q̄ꝫ saccꝰ in q̄ canes/ murilegi ⁊ mures ꝯclusi sein

uicem mordēt ⁊ ꝓsequuntur: sic repugnāt vires in eo/ q̄usq; redacte fu erint ad obediētiā/ ⁊ ad illū statū p̄mū redeat. Hic est finis ⁊ ꝓpositu; ad qd̄ tēdere dz hō ꝑ sua exercitia spūalia: vt ꝑ ea se in p̄mū hūc statu; reducat cū dei assistētia ⁊ suo conatu. Uenit iō Chr̄us in hūc mūdū: dedit p̄cepta ⁊ sacr̄a; ⁊ seip̄m in exēplū/ vt s̄m h̄ operaremur. Un̄ legit̄ or̄o: Deus q̄ nos ad imaginē tuam sacramētis renouas ⁊ p̄ceptis ⁊c̄. Ad imaginē eius creati fuim⁹/ hn̄tes intellectū/ memoriā ⁊ volūtate; deiformes in Adam. Sed deformata est hec imago ꝑ tenebras/ vanitates ⁊ voluptates. Dedit g̊ sacr̄a q̄ nos sacrēt/ simil'r p̄cepta: sed ⁊ se in exemplum p̄stitit. Omnia ergo exercitia nostra debent ad hoc ordinari vt repararemur.

Feria.ij.ad sanctam Katherinam mane hora septima: repetij p̄cedentia ⁊ ꝯtinuaui.

Appellat̄ hec meta charitas ⁊ puritas. Dic ꝑ omnia vt in libro de re 2
formatōe viriū: vn̄ ⁊ hec septē nomina sumpsi. Appellat̄ viriū refor- 3
matio. Habemus tres vires. s. intellectū/ memoriam ⁊ voluntatem. Il le fuerūt sic disposite in creatōe: ꝙ intellectus erat illuminatus/ memoria deiformib⁹ plena atq; volūtas: s; ꝑ pctm̄ sicut sentim⁹ intellectus ē tenebris obuolutus: memoria plena fatuitatib⁹: volūtas ꝯcupiscentijs malis. Ad hoc tēdere debemus/ vt h̄ reformemur: q̄tenus intellectus illuminet̄: ⁊ h̄ ꝑ sciam fit/ q̄ acq̄rit̄ ꝑ exercitiū siue experimētū/ ꝑ doctrinā ⁊ ꝯsiliū alioꝝ ⁊c̄. Sic ⁊ memoria dz reformari vt sp̄ sit plena diuinis: sic volūtas. Dic ex p̄ori libello. Appellat̄ v̄tutū insertio. Nā vir 4
tus nihil aliud est s̄m Ambro. q̄z bn̄ vti motib⁹ a deo natural'r nobis 5
insitis. Appellat̄ ad impassibilitatē appropinquatio. Efficit̄ ꝑ v̄tu- A
tes q̄s quasi impassibilis respectu passionū ⁊ immobilis: immo ita vt aliqn̄ alij admirent̄ v̄tuosos: ꝙ in aduersis aut ꝓsp̄is neq; ad timorē; mouent̄/ neq; ad gaudiū: sed respectu talium sint velut mortui: mortui mūdo ⁊ mūdus ip̄is. Dixerūt stoici v̄tutes esse quasdam impassibilitates: sed hoc sane intelligendū ē: al's a peripathecicis ⁊ chr̄ianis non admittit̄: q̄ppe ꝙ Chr̄s passionib⁹ ꝯmotus fuit: Tristis est aīa mea in q̄t: ⁊ tn̄ v̄tutes habuit etiā in summo heroicas. Appellat̄ hec meta ad 6
deū v̄a ꝯuersio. Declarat h̄ b. Bernar. in sermone de q̄dragesima. Cōuertimini ad me in toto corde vestro: vt omne gaudiū ⁊ spes/ tristicia ⁊ timor sit diuinus/ ⁊ nō mūdanus. Appellat̄ v̄a ꝑfectio. Tūc res ꝑ- A
fecta est qn̄ ē suo p̄ncipio ꝯiūcta: h̄ aūt fit ꝑ hanc ꝯuersionē: cū eiecta de corde cupiditate ꝑ charitatē infusam ꝯiungit̄ deo. Inde est ꝙ ꝑfectio vite chr̄iane d̄r ꝯsistere in charitate.

Septima nola qua p̄nt cognosci fatui sagittarij est: improportionatā sagittā exercitioꝝ baliste viriū supponere. Tot sagitte q̄t exercitia: exercitia g̊uia/ graues sagitte; leuia leues; cuilib; sue baliste viriū ꝯgru

as ꝛ ꝛmẽſuratas aptet qlibet ſm qꝺ ꝑt: Nõ eñ oia poſſumus oñes
B Sũt qꝺã fatui q volũt exercitia aſſumere ſctõꝝ patꝝ in Egypto: abſti
nẽtias ꝛc. ꝛ ſic percũt. Nõ ꝓtinẽs ẽ hec ſagitta huic baliſte: ſunt hec ma
gis admirãda q̃ imitãda. Dauid arma Saul abiecit/ꝛ pugnauit cuꝝ
funda ꝛ lapidib. Sũt alij ecõtrario q poſſent maiora: ꝛ ex repiditate
ſua ꝓrẽti ſunt puulis exercitijs: hi leues ſagittas nimis imponũt bali
ſte. Itẽ alia nola poſſ poni de medio vtutũ: q ponit i ſpeculo fatuoꝝ
vulgari ꝛ latino: ſ nõ in ordine. Eſſet lata materia qũo medtũ vtutis
nõ ẽ pũctuale: ſ ꝓſiſtit in q̃dã latitudine. Itẽ Burica. in Ethica loq̃t
de ſigno ad qꝺ reſpiciẽdũ ſit. Itẽ de his q porcũ lucrant a ſigno deui
antes. Itẽ de his q ſe excuſant dũ a ſigno deuiãt: ſic ꝛ facũt q de ma
lis ꝑpetratis innumeris excuſatõib ſeſe ꝑgare ſolẽt. De his nolis
ſingulis cogita/ſi libuerit recitare. Nõ eñ ſunt h ꝑdicate: ſ nec poſite.

Vñica quinquageſime. Scholaſtice vginis.

Stultoꝝ infinitus eſt numerus. Eccs. j. Euangelium.

Septuageſimaq̃nta turba ſtultoꝝ eſt laruatoꝝ (Faſnacht narren) Dinoſcunt aũt q̃q nolis.

¶ Prima nola eſt letari/videlz h tpe ſacro luctui dedicato.
j Meminit ecca caſum humani gñis in Adã: vñ ꝛ cãtica le
titie omittit/organa ſuſpẽdit ꝛ cãtica triſtitie freq̃ntat: noiatim in pul
cherrimo hymno: Dies abſoluti ꝓtereũt ꝛc. expone ſi placet: ꝛ ſic q̃dez
ecca. Hi aũt ſtulti ecõtrario ſe hñt: nam ecca caſum meminit: ꝛ hi ſal
tãt turpit in choreis: tympanis ꝛ fiſtulis vtunt: ꝛ ꝓducũt q toto anno
ꝛ fuerãt abdita. ¶ Plane q antehac ſp dilituerãt/h ſacro tpe ad vanas ꝓ
dcũt letitias/iuuenes ꝛ vgines. Nonne hi tibi fatui vident/q in domo
dñi fit memoria miſeriaꝝ patriffamilias aut alteri⁹ cuiuſcũq̃ de fami
E lia/letant ꝛ exultãt: Siles vtiq̃ letargicis. Eſt tps ridẽdi: eſt tps flẽdi
ʒ iam ãt tps flẽdi. Quid dixi/nam: cũ totũ tpus vite nr̃e ſit tpus flendi:
Quippe q in valle lachrymaꝝ ſimus ꝓſtituti in exilio. Totũ tps h. vi
gilia eſt feſti magni futuri: ꝑcipue ꝛ ſignãter h tps a q̃nquageſima vſ
q̃ ad paſcha. Hi ãt etiã vſq̃ ad hebdomadã paſſionis aliq̃n letitie ſue
fatuitates ꝓtrabunt.

¶ Secũda nola eſt laruari. ¶ Habent larue ꝑculdubio originẽ a gẽtili
tate: ſicut ꝛ (der hyrtz) ꝛ (das wild wyb võ geiſpitzen) ex ſaturnalib ex
ꝓpitalib. De q̃b vide Macro. ꝓmo ſaturnaliũ/de ſigillarijs oſcillis
capitib ficilib: vide ſi alludat. Itẽ de orgijs Bacchi. Quere vndecũ
q̃ vt agnoſcas originẽ laruaꝝ. Vide Bocatiũ ꝛ Ouidiũ meta. li. iij:
de q̃dã ꝓuerſo in ceruũ. Itẽ Boca. de gene. lib. j. ca. iij. de figura Pa
nis: q loco pallij habuit pellẽ diſtinctã maculis: quã nebridẽ vocaue
re ꝓſci. Idẽ lib. iij. ca. lxxxvij. Pan ꝺr ꝓuerſus in bircũ in ſuprom ſui
ꝑte ꝛ in piſcẽ in inferiori. Nec iuria ꝓſeferi nim (hyrtz) Idẽ li. v. c. xxv.

Bacchus hirsut⁹ depingebat. His oib⁹ ꝯsonat(hyrtz)q̄uis h̄ vocabu
lū theutonicū nō hircū/sed ceruū ꝑcat: verꝫ tñ ꝯsonat in voce:sicut et
in multis aliis fit ꝛc. Ecce fatui laruati has gētilitates insectantur. 2
S.c(meiger bertsche) vbi die ipa cinerꝫ femine ꝯtingere digitis ꝛ iura D
re sup pudēda viri cogunt: ꝛ q̄ vidit dū puulus essꝫ/de hoc testimoni-
um ꝑhibuit. De q̄ apud Bocatiū li.v.ca.xxv.exp̄sse:qd̄ in honorē Li
beri fiebat siue Bacchi:qd̄ est(meyger berschi) Inde(bechten)a Bac-
cho q̄si bechen:qd̄ dū fit/in laruis currit a pueris clericis nr̄is argeñ.
Ecce q̄s imitemur in laruis/dū q̄dā se fingūt claudos/cecos/reges ꝛc.
Plane fatui ꝛ ꝑniciosi fatui. Scitis q̄lia adulteria sub his laruis/q̄- 3
lia homicidia ꝛ alia vitia innumerabilia ꝑpetrant:ideo cohibēda. Nō
lꝫ se sic trāsformare:imaginē quā de⁹ tribuit deformare in formā bestie
aut demonis figurā: Prouenit quōdā(vt legit) q̄ q̄dā sub hac larua
occisus ammō nō ꝯparuit:ꝑculdubio ab eo ablat⁹ cui⁹ figurā habuit.
Vide in speculo Philomusi ꝛ Discipulo.
Tertia nola est lurcare. Lurcare est turpiter aut nimis auide cibuꝫ
sumere(schlemmē/brassen/fressen) Inde lurcones. Vide in Juniano
multos sup h̄ allegāte grāmaticos. Canit ecc̄a: Tp̄s adest sobriū. At j
q̄ fatui nr̄i h̄ tpe ebriū incipiūt: ꝛ q̄ toto anno ꝑce vixerūt/iā incipiūt ꝑ
digere vt lucent. Inuenio lurcare ꝛ lurcari deponētal'r. Nemo ē q̄ n̄ 2
velit lurcare:iā ꝯuiuia celebrāt ꝑ oēs stubas: ꝛ nō cessant ēt fere ad di-
midiā vsqꝫ q̄dragesimā. Quid ml'ta? Vere stulti:ꝯtrahūt debita/q̄ cū 3
difficultate soluere poterūt:efficiūt iā exponēdo ꝑdige vt i.xl.meli⁹ ie-
iunare possint: vtiqꝫ qꝛ vñ emāt cibos i eadē ꝓpt̄ p̄orē ꝑdigalitatē h̄re
nō pñt. Nouit h̄ Sap. Prou.xxj. Qui diligit epulas/in egestate erit.
Quarta nola est ligurire. Ligurire(schlecken)a lingua puto dictū. E
Illo vbo vtit btūs Hiero. Ip̄i sūt q̄ hodie ad singuloꝝ p̄s byteroꝝ do
mos vadūt ꝛ monasteria monachoꝝ ꝛ monialiū: ꝛ feria tertia ad do
mos laicoꝝ circueūt:pastilla delibātes ꝛ liguriētes mella eisdē supfu-
sa. Sed caue o p̄familias/ne inflent ventrē vxoris tue:solet mel infla
re:nimiꝝ multoꝝ vxores inde qꝛ gustant mel hoc ventres post modi-
cū tp̄is sentiūt inflatos fetu noue ꝑlis. Cur putas/visitat te laruatus
aut nō laruatus aliq̄s magnus? Plane nō ꝓpter te/sꝫ ꝓpter vxorē tuā:
aut te ꝛ eā ad se inuitat:de h̄ te iactas:qꝛ familiaris es p̄ncipi tali. Qd̄
tibi magna ē ignominia/tu reputas gl'am o fatue. Quiesce igit:noli ef
fici aut actiuus neqꝫ passiuus hospes:mane apud te tu ꝛ vxor tua:
nullibi vadas:neqꝫ recipias alios:claude ostium tuū. Vtile(leib vnd
seel vnd seckel)aīe ꝛ burse/corpi ꝛ fame. Parce pecunie saltē quā inu
til'r ꝛ ꝑdige expēdis hodie:q̄ tibi sufficeret ꝑ alimonia duaꝝ hebdoma
daꝝ/immo totius q̄dragesime. Parce anime/quā maculas crapula ꝛ
aliis vitiis:nedū tuā/sed ꝛ alioꝝ. Da exemplū bonū/vt ꝛ alij simil'r faci
ant. Et q̄d faciam? vadas tempestiue dormitū mox post salue:q̄tenus F

crastina surgere possis/sermonē audire/cineres recipe:dū alij plenī ster
tūt in lectis. Doceat te velū expāsum (das hūger tuoch) in h̄ saltē lege
abstinētiā vel tpantiā: ⁊ euāgeliū hodiernū qd̄ de passione Chr̄i legit̄.
Sz ꝯsuetudo ē inq̄s. Rn̄deo q̄ nō: sz corruptela. dist. iiij. deniq̄z. Fate
or sunt cū venia relinq̄ndi: cū venia pene inq̄t glo. nō culpe. Et si igit̄
hic non dānaberis: tn̄ alibi.

Quinta nola est lutare: se deturpare fuligine die cinerꝝ in capite ie-
iunij. Hos miseros hoīes nescio si fatuos an insanos potius ⁊ furio-
sos appellare debeā: an sacrilegos ⁊ dei irrisores. Ecce illo die cinerum
boni chr̄iani filij ecc̄e cineres recipiūt in capite p̄ sacerdotē dicentem:
Memēto hō q̄r cinis es ⁊ in cinerē reuerteris. Fit deuotissima cū leta
nia ꝓcessio/cruce velata/⁊ sctōꝝ inuocatōe: ⁊ cū oī deuotōe ieiunij pri
mitias deo offerūt: diē hūc q̄ caput ē ieiunij ꝑfecte ieiunādo. E regio-
ne videbis hos insanos fatuos huiꝰ chr̄iani ritus irrisores nō in ecc̄a
mane recipe cineres cū alijs chr̄ianis. Quippe q̄ adhuc hesterne diei
crapulā ructātes in lecto iaceāt stertētes: q̄ posteaq̄z hora octaua aut
nona surrexerint: se mutuo deturpāt fuligine formā demonū induen-
tes: sicq̄z nō cruce velata: sz vexillo diabolico circueūt in sua ꝓcessione
de domo in domū/alios ad se trahētes: immo aliq̄n nō verent̄ in tem
plo deturpare mulieres: ꝯuiuiaq̄z ꝯstruūt ⁊ se iniurgitāt/caput ieiunij
frangētes: sicq̄z q̄dragesimā hāc sctām in suo initio violāt/ꝯtra morē
2 oīm famuloꝝ: q̄ ab initio seruitij sui studiosiores esse nitunt̄. Hos in-
B q̄z fatuos ne dicā/an insanos? Utiq̄z vtrūq̄z: ceccos deniq̄z ⁊ dei ꝯtem-
ptores. Quid em̄ aliud h̄ ē q̄z acsi dicerent: nos ꝯtrario ecc̄astico ritui
faciemus: ⁊ vt Genesius mimus irridebimus: ipi recipiūt cineres/et
nos cineres: ipi ꝓcessionē faciūt/⁊ nos ꝓcessionē ꝯtrariā: ipi ieiunant/
nos ecōtrario plus solito crapulabimur. Sz nō ex ꝯtemptu ritꝰ ecc̄a-
stici hec facimꝰ. Esto/nō tn̄ fit sine ꝯtēptu: q̄ adulteriū ꝑpetrat: nō ex
ꝯtēptu dei h̄ facit/sz ꝯcupiscētia illicitꝰ ⁊ abstractꝰ ꝓpt̄ delectatōez: nihil
ominꝰ h̄ facit cū ꝯtēptu legis dei: ⁊ peccat mortal'r. Cecitas ē: vt ait c.
3 deniq̄z. dist. iiij. Sz putasne deꝰ hūc ꝯtēptū sufferet? plane nō: veniet
dies in q̄ irrisores irridebit. De q̄ Sap̄. Ego q̄q̄z in interitu vr̄o ride
bo ⁊c̄. Utinā h̄ puniret ⁊ alibi parceret: quēadmodū q̄ndā laniū cine-
rum irrisorē puniuit. De q̄ refert Discipulꝰ: q̄ irrisorie socio suo cine-
res capiti insp̄sit: q̄ factū fuit vt ip̄e suffocaret̄: vide in Discipu. ⁊ s̄. ij.
R. Utinā talibꝫ irrisoribꝫ feminis ⁊ viris/q̄ sic facies suas deturpant:
ignominie ⁊ infamie maculas deꝰ inijceret h̄ seculo: q̄tenus ad deum
ꝯuerterent̄ ⁊ agnoscerēt errorē suū: iuxta Ps̄. imp̄catōem: Imple faci
es eoꝝ ignominia ⁊ q̄rēt nomē tuū dn̄e. Sz q̄d agā? Hoc age: surge
mane: audi sermonē: recipe cineres: para te ad ꝯfessionē: recollige pctā
tua cū displicētia: q̄tenus purgatꝰ/ ieiuniū tuū efficiat̄ tibi meritoriū
⁊ facile: ne oēs labores tui/si in pctō ꝑmāseris/inuanū fiāt. Rogemꝰ.

Feria.iiij.Cinerũ.xij.Februarij.O.cccc.xcix.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

SEptuagesima sexta turba stultoꝝ est se iactãtiũ (Ruom narren) Hi dinosci possent septẽ nolis. Prima est iactare se de ieiuniali abstinẽtia. Scda de oꝛonali instãtia. Tertia de largitatis elemosyna. Quarta de vniuersali iusticia. Quinta de sciali peritia. Sexta de seculari militia. Septima de criminali malicia. Primã hodie absoluemus/ꝙ euãgelio ꝯgruat: scdam feria q̃nta: feria sexta quinq; reliquas. H

Prima nola ꝑ quã dinoscunt̃ iactatores est: iactare se de ieiunio. Sũt ieiunãtes in multiplici differẽtia: q̃dã ieiunãt derisorie/q̃dã stulte/q̃dam indiscrete/q̃dam false. Et q̃dem hi q̃ꝫuis oẽs fatui sunt/nõ tñ sub hac nola. Alij ãt sũt q̃ ieiunãt vane/ꝛ hi sũt sub hac nola: quã ꝛ dominꝰ quatit in euãgelio. Primi ieiunãt derisorie fraudulẽter/simulãt se ieiunare. Sũt q̃ faciũt collatões q̃ eq̃ valẽt optimo prãdio pauꝑis: circueũt in publicis stubis circa mẽsas cenantiũ: ꝛ hinc morsellũ poligrani/illinc lactẽ decerpũt: ꝛ sic ꝓcedũt de mẽsa ad mensam q̃usq; satis bñ fuerit refecti. Ipi sub specie ꝯfortatiui stomachi receptũ sibi cõfici iubẽt/ridiculose dicẽtes: Recipe amigdalaꝝ decorticataꝝ/vuaruꝫ passaꝝ/ficuũ.an.M.i.diapanis albissimi/diapiscis assati.ꝛ.iij.vini albi ꝛ rubei q̃ntũ sufficit. Ecce h̃ ꝯfortatiuo vtunt̃ ꝓ stomacho. Sꝫ q̃d: deus nõ irridet̃. Ipi sunt deniq; q̃ tñ vna vice comedũt tꝑe ieiunij/q̃ntũ comederẽt in duabꝫ qñ nõ ieiunãt: ꝛ nihilominꝰ nõ putãt se nihil fecisse. O fatue talẽ gr̃am facis deo ꝙ duos obulos sibi das ꝓ vno denario: qualẽ gr̃am vtiq; faceres iudeo aut sarraceno. Immo aliq̃ ex eis tribꝫ diebꝫ plus mãducãt ꝓ vno miserrimo ieiunio qđ ieiunãt: naꝫ ꝓcedẽti die dicũt/cras ieiunabimus: die seq̃nti dicũt/heri ieiunauimꝰ: die ipius ieiunij dicũt/hodie ieiunamꝰ: ꝛ ita defraudãt deũ: qꝛ ꝓ tribꝫ obulis nõ soluũt sibi nisi vnũ denariũ. De talibꝫ ꝯq̃rit̃ dñs Osee.xj. Circũuenit me Effraim in negociatõe ꝛ dolo. Simulauit se q̃dã in Uitasp.ieiunare/ꝛ tñ occulte manducabat panẽ furto ablatũ: q̃ tñ ab abbate deꝑhensus penituit. Ipi ꝑterea q̃ tꝑe ieiunij delicatissima sibi ꝯq̃runt cibaria: ꝯtra q̃s in c.deniq;.dist.iiij. Sunt alij q̃ ieiunãt stulte: q̃ꝫuis ve ꝛ nõ simulatorie. Ipi sunt q̃ in pctis mortalibꝫ differẽtes ꝯfessionẽ ꝛ pniaꝫ vsq; ad mediũ q̃dradesime/nihilominꝰ q̃tidie ieiunãt Tales vtiq; stulte faciũt: nõ q̃dẽ qꝛ ieiunãt: q̃a nihilominꝰ se absoluũt a ꝑcepto ecc̃e: q̃ꝫuis nihil mereant̃ vite eterne. Sed iõ stulte ꝙ in pctõ manẽt: ꝛ ita mercedẽ sui ieiunij nõ ꝯsequunt̃. Plane grandis stulticia laborẽ septẽ hebdomadaꝝ amittere in magna ꝑte ꝓ labore vniꝰ hore: eo.s.qꝛ nolũt in ꝑncipio q̃dragesime ꝯfessionẽ pctõꝝ suoꝝ facere q̃ in vna hora fieret: plꝰ em̃ valeret vniꝰ diei pꝰ verã pniam/q̃ꝫ valeat ieiu- I

K nium totius quadragesime ei q̄ remanet in pctis suis. Sed ais forsi-
tan: sufficit mihi ꝯtritio ⁊ ꝯfitēdi ꝓpositū. Fateor sufficit: sed freq̄nter
nesciūt q̄dē pctō renūciare/nisi inducti ⁊ instructi ꝑ ꝯfessionē: sz aliqn̄
dolor nō ē sufficiēs ꝓ ꝯtritōe q̄ ꝑ gr̄am sacramēti absolutōis fieret suf
ficiēs ex ope opato: ḡ tutissimū ē ꝯfiteri. Tertij sūt q̄ ieiunāt indiscre
te: ipi. s. q̄ tenent̄ nō ieiunare/⁊ nihilominꝰ ex ꝑuicatia q̄dā ⁊ ꝓpria opi-
nione nolūt cedere sn̄ie prudētū suadētiū relaxari ieiunia: ipi sunt in-
firmi/senes/pueri/laboratores ⁊c̄. sicut declarāt summiste: q̄s si placet
vide ⁊ applica: Presertim hi fatui q̄ inde cadūt in grauē capitis infir-
mitatē/ v̄tiginē ⁊ nociuā exinanitōem: putātes ꝑfectōem stare in talibꝫ
exercitijs/nihil curātes de cordis puritate ⁊ charitate: quēadmodū su
pra de sagittarijs dictū ē: qꝛ illi merito appellādi sunt fatui: vt d̄t Hie
ro. Rōnalis hō dignitatē amittit q̄ ieiuniū charitati ⁊ vigilias integri
tati sensuū p̄fert. Quarti sunt q̄ ieiunāt false burse aut vētri. Ipi sūt
auari/q̄ ieiunāt ne cogant̄ pecuniā multā exponere: eo q̄qꝫ fine famili
am ad ieiuniū instigāt: ⁊ qd̄ ꝓprio ori subtrahūt/ori diaboli qd̄ ē bursa
imponūt: plane multū diligētes diabolū/cū ori ꝓprio substrahūt vnde
eū pascāt ⁊ impinguēt. Infelicissimū vtiqꝫ ⁊ nō solū stultū genꝰ hoim
L testis ē Sap̄. Eccs. vj. Vir cui deꝰ dedit diuitias ⁊ substātiā ⁊ hono-
rē: ⁊ nihil deest aīe sue ex oībꝫ q̄ desiderat: nec tribuit ei ptātē deꝰ vt co
medat ex eo/sz hō extraneꝰ vorabit illud: hec vanitas ⁊ magna miseria
ē. Silēs nimirꝫ cani iacēti sup̄ fenū: qd̄ nec comedit nec pecora come-
dere ꝑmittit/sz sup̄ oēs latrat. Siq̄dē ⁊ ipi oēs appropinquātes dn̄i il
loꝝ suspectos hn̄t/qꝛ comedere cū eis veniāt: iō sup̄ oēs murmurant.
Porro falsi sunt ieiunātes etiā hi q̄ vētri suo vt deo ieiunāt/vt vicꝫ po
stea meliꝰ comedāt: nihil vtiqꝫ aliud faciētes q̄ꝫ ꝙ solēnitatē dei sui. s.
vētris p̄ueniūt vigilia ieiunij detestabilis. Sūt etiā q̄ ieiunāt felli ira-
cūdie sue ⁊ vindicte: sic̄ Act. xx. iudei q̄ deuouerūt se nō comesturos
nō bibituros donec occidissent Paulū: Hi oēs fatui: sz nō nr̄e pn̄tis cō
gregatōis ⁊ nole. Quinti sunt q̄ inane ieiunāt/ꝓpt̄ vicꝫ gl̄am vanā: vt
iō reputent̄ ⁊ laudent̄ tanq̄ꝫ scti: ⁊ ibi sistūt. Si em̄ ideo q̄s ostētat ieiu
niū suū/vt vicꝫ paterfamilias aut p̄latꝰ det exēplū suis sil̄ia faciēdi: ⁊
nō aliud q̄rit: nō malefacit. Sic em̄ ⁊ dn̄s fecit lauādo pedes apl̄oꝝ: ⁊
d̄t alibi: Sic luceat lux vr̄a ⁊c̄. Hic finis bonꝰ est ⁊ nō vanꝰ: sz ⁊ Pau-
lus sic se iactauit de ieiunio: In ieiunijs multis. Sz si in ꝓpria gl̄a vel
laude sistit̄/⁊ nō in aliud ordinat̄/malū est: sic fatuꝰ fuit phariseus: bis
ieiuno in sabbato. Hi sunt hn̄tes nolā pn̄tem/vtiqꝫ fatuissimi fatui.
j Audi frat̄ grādē illoꝝ fatuitatē. Ecce q̄ ieiunat ꝓpt̄ hūanā laudem/
de h̄ qd̄ subtrahit vni hosti pascit duplicē: qd̄ em̄ vnico aduersario. s.
carni subtrahit ꝑ ieiuniū/de h̄ pascit duos alios/diabolū. s. ⁊ mūduꝫ.
Tale erat ieiuniū phariseoꝝ: de q̄bꝫ in euāg. Cū ieiunatis ⁊c̄. Extermi
⁊ nāt em̄ facies ⁊c̄. Et q̄d crudeliꝰ ē: carne ⁊ sanguīe suo oculos hoiꝫ

pascūt/exterminātes ideo facies suas/vt dictū est. Ipi alijs opant̄:opa 3
em̄ illoꝝ alijs ꝑ bonū exēplū ꝓsunt/sibi ꝟo nocēt:sil'es cādele q̄ alios il M
luminat/ꝛ se ꝯsumit. Pro hac gl'a eternā ꝑdūt gl'am. Receperūt em̄ 4
mercedē suā:ait dn̄s:q̄ꝫuis etiā gl'a hec essꝫ solū veniale pctm̄:vt in.ij.
ij. Immo q̄tidianis cruciatibꝫ nedū ꝑdūt eternā vitā/sꝫ ꝛ cruciatum 5
mercāt̄ eternū/dū in hac gl'a finē suū statuūt. Hic grādis q̄stio. An ie
iunās ꝓpt̄ gl'am vanā(q̄ veniale pctm̄ ē)peccet mortal'r/ꝛ sic dānatōeꝫ
mercet̄ eternā? Q, ꝑuet̄ mercede eterna dubiū nō est:qꝛ accepit merce
dē suā:ꝛ ex charitate opatus nō est. Q, aūt ꝓpt̄ h̄ dānet̄ eternal'r tanq̄ꝫ
ꝑ pctō mortali/nō ita ex euāgelio claꝝ est:q̄ꝫuis em̄ dicat dn̄s/q̄ rece-
pit mercedē suam. Unde arguit̄ q̄ ꝑ hūc actum nō meret̄ gl'am eter-
nam:nō tn̄ habet̄ q̄ demereat̄ dānatōem eternā. Distinguit igit̄ Hen
ri.de Gan.(vt allegat Angelica)de duplicibꝫ opibꝫ. Uide in ꝟbo/va-
na gl'a:in Ange. Sic ḡ videt̄ q̄ ieiunās ꝓpt̄ gl'am venialē non peccet
mortal'r. Q, ḡ h̄ dr̄/q̄ cruciatū mercat̄ eternū:intellige de his q̄ gl'am
statuūt vltimatū suū finē. Ecce frēs. Habes iam nolā illā p̄mā/illoꝝ
.s.q̄ iactant se de ieiunio ꝛ suū ostētant ieiuniū/vt inde laudent̄:de q̄- N
bus in euāg.clarissime dictū est/vn̄ ꝛ hec nola est ꝯflata. Sed ais: j
Et q̄s ḡ dꝫ esse finis ieiunij mei? Rn̄deo breuiter q̄ septuplex. Propt̄
vitia ꝯp̄menda. Sentis te carnalē ꝛ ad carnis vitia ꝓnū: vis illa sup-
p̄mere vitia/ideo ieiunas:bona intētio ē ꝛ efficax:feruet ignis luxurie/
ꝛ olla vētris gestit in libidinē. Despumare facis:vt prudēs ancilla/
subtrahis ligna igni.i.cibꝫ ꝛ potus/vt cesset carnis tentatio. Scis q̄a
dictū est:Luxuriat̄ raro nō bn̄ pasta caro.ꝛ q̄ sine cerere ꝛ baccho fri-
get venus. Adde o anima ancilla penitēs ꝛ aquā frigidā/vt cesset ebu-
litio:aquā bibe ad l'iterā/aut vinū aqua dilutū. Itē etiaꝫ q̄ in olla sunt
moue vtil'r te occupādo:semꝑ aliq̄d boni facito/vt diabolus te occu-
patū inueniat. Nedū ꝯp̄mit vitia carnis ieiuniū/sꝫ etiā q̄dā alia:sic ex
autoritatibꝫ Augu.allegatis a b.Tho.ij.ij.elici p̄t. Ieiuna vt mens 2
tua eleuet̄ in deū. Scis q̄ vna vrna descēdēte carnis/alia.s.mentis ele
uat̄. Uēter pinguis tenuē mentē nō gignit:ꝛ auis macilēta agilis est
ad fugiēdū accipitrē/ꝛ ad volatū sublimē. Sic mēs ieiunātꝫ ꝛ abstinē
tis agil'ē ad fugiēdū accipitrē.i.hostꝫ tētatōeꝫ/ꝛ ad sublimē volatū cō
tēplatōis. Ps̄. Volauit sup pēnas vētoꝝ. Ieiuna vt ꝟtutes alias cō 3
seq̄ris. Plane initiū ꝟtuose ꝛ chr̄iane vite ē ieiuniū:quēadmodū ie-
iuniū sit cā ꝟtutū/vid̄.ij.ij.q.cxlvij.autoritatē August. Scio dicitꝫ:qꝛ
minimū inter bona opa ē ieiuniū. Esto:ad pn̄s dico(q̄ꝫuis maiori ege
at discussione q̄ꝫ pn̄s patiat̄ hora)tn̄ nō minꝰ necāria/imo maxie. Cer
te nisi ibi incipiat̄/frustra ab alia nitimur. Quid q̄so est minimū in ar
te coquēdi?nōne ignis factio?ꝛ tn̄ sine hoc nihil coqui p̄t. Sic ergo q̄
ignē nō facit/nihil coq̄re p̄t:sic ꝛ q̄ ꝑ abstinentiā suā carnē nō castigat/
frustra ad alias ꝟtutes ꝯquirendas assurgit. Inde dicitur in collecta

in matutinis: Presidia chr̄iane militie sacris inchoare ieiunijs. Mul
4 ta p̄terea in hāc sniam inueniunt̄ de laude abstinetie ⁊ ieiunij. Jeiu-
na vt p̄mia tibi a deo largiant̄/ꝓpt̄ regnū celoꝝ. vt in euāgelio: Et pa-
ter tuꝰ reddet tibi ⁊c̄. Innuit̄ h̄ finis amor ꝯcupiscētie: q̄ sil'r licitꝰ est:
qꝛ est actus spei. Hi sunt boni fines ꝓpinq̄: de q̄bꝫ in p̄fatōe canit̄: Qui
5 corpali ieiunio vitia ꝯp̄mis/mētem eleuas/v̄tutē largiris ⁊ p̄mia. Je
6 iuna ꝓpt̄ satisfactōem ꝓ pctis tuis. Jeiuna ꝓpt̄ obediētiam euchari-
A stie: qꝛ sic p̄cepit. Jeiuna ꝓpter placere deo: qꝛ putas sic deo placere.
Hic vltimatꝰ finis ⁊ legitimꝰ ex amore amicitie ꝓcedēs: q̄ ⁊ elici p̄t ex
euāgelio/vbi d̄r: Sꝫ p̄ri tuo ⁊c̄. Sic ieiuna: p̄sertim āt in h̄ capite ieiu
nij/fac sint p̄mitie illibate: fac sit p̄ma dies seruitꝰ tui studiosus. Sco-
be noue bn̄ purgāt: noli in initio seruitij on̄dere pigritiā ⁊ infidelitatez
tuā/vt filij huiꝰ seculi facere solēt: de q̄bꝫ p̄die dixi. Rogemus.

Feria. v. Ualentini post Esto mihi:

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium:

P Secūda nola ꝑ quā dinoscunt̄ iactatores est: iactare se de vel in or̄o
ne. Et q̄d est inq̄s or̄o? ⁊ q̄ sunt hac nola insigniti? Rn̄deo ad p̄mā q̄-
stionē: ꝙ or̄o nihil aliud est q̄ꝫ sic dicere ex affectu/corde vel ore/vel si-
gno: Deus ꝓpitius esto mihi pctōri: Miserere mei deꝰ s̄m magnā mi-
sericordiā tuā: Pater nr̄ q̄ es in celis sanctificet̄ nomē tuū: Fiat volun
tas ⁊c̄. ⁊ sil'ia. Et q̄nto hec maiori affectu dixeris/tāto veriꝰ ⁊ ꝑfectiꝰ ora
sti. Est or̄o nihil aliud q̄ꝫ petitio decētium a deo. Sꝫ ais: Et vbi sunt
magistrales diffinitōes sctōꝝ doctoꝝ? has deberes nobis recitare ⁊ de
clarare: sil'r in q̄bꝫ viribꝫ anime essꝫ or̄o: an in intellectu vel volūtate: ⁊
cuius v̄tutis actꝰ: ⁊ talia. Descriptōem or̄onis ⁊ rn̄sionē ad hāc p̄maꝫ
q̄stionē quā dedisti/etiā clitellariꝰ dare posset. Sūt alie multe diffiniti
ones mgr̄ales. Ait Dam̄. Or̄o est ascēsus intellectꝰ in deū. Et Hug.
de. s. Vict. Or̄o est ꝯuersio ad deū ꝑ piū ⁊ humilē affectū: fide/spe/⁊
charitate subnixū. Et btūs Amb. Or̄o est cibꝫ mētis p̄claraqꝫ alimo-
nia suauitatis: q̄ mēbra nō onerat/sed in ornamēta ꝯuertit. Rn̄deo in
p̄mis s̄m Guil. Par. in de diuina rhetorica circa p̄ncipiū: ꝙ he ⁊ sil'es
doctoꝝ descriptōes potiꝰ sunt laudes ⁊ p̄conia or̄onis q̄ꝫ diffinitiōes.
Nam or̄o in re nō est optatiua/sꝫ potiꝰ inclinatiua loquutio. Vide eū-
Q dem. Dico scd̄o: ꝙ oēs ille descriptōes sctōꝝ ad vnū q̄d tetigimus cen
trū ⁊ pūctū tēdunt/q̄ꝫuis diuersis vijs: sicut pulchre declarat Alexā.
de ales: q̄ ⁊ multas diffinitōes sctōꝝ in vnū collegit ⁊ notabil'r exposu
it: Dico tertio: ꝙ mea p̄ma rn̄sio est mgr̄alissima ⁊ doctrinalissima. Nā
sic mgr̄ dꝫ tradere doctrinā discipulis/vt clare ⁊ cito cape possint: nō ꝑ
lōgas ambages ⁊ diuerticula/sꝫ statim pūctū mōstrare. Dic mihi q̄s
hospitū tibi magis placeret: an is q̄ te famelicū duceret ad venādū/et
videres quēadmodū ferā caperet/⁊ deinde coq̄ret: an is q̄ iā coctuꝫ et

paratū optime tibi ad manducandū mox exhiberet: Sunt nimiꝝ q̄dā
venatores in cancellis volētes corā ꝓplo famelico p̄mū v̄itates venari
ꝑ discussionē ⁊ inq̄sitōem/ꝑ argumēta ꝓ ⁊ ꝯtra. Procedit plane h̄ vel
ex imperitia vel ostentatōe supba. Purgata auena ꝓponenda est eq̄:
nō corā eo diu ventilāda. Itaq̄ ⁊ ego tibi ꝓposui grana iam purgata
ab oīb⁹ paleis/dum dicerē tibi q̄d esset oro: imitat⁹ magnū illū mgr̄m/
q̄ h̄ mō discipulos suos docuit dicēs: sic orabitis: Pater noster q̄ ⁊c.
nō ait: Oro est in hac vel alia potētia aīe ⁊c. Sic docuit ille pater in
Vitaspa. q̄ eleuatis brachijs in celū corā alio fratre/habuit decē digi-
tos in modū flammaꝝ ardētes/cōndēs orōnis feruorē. Et autor tra-
ctatus de regimine rusticoꝝ ait: q̄ post oēm suā lectōem ⁊ disputatio
nē multā de orōne: cū orare debeat/nō aliter q̄ꝫ simplicissim⁹ rusticus
oret. Ecce qūo h̄ se resoluit ad nr̄am simplicitatē. Dico ḡ ꝯclusiue/q̄
orare nihil aliud est q̄ꝫ sic a deo petere. Sic ꝑ v̄ba vel cogitatōes/ꝑ ver
ba intelllecta vel nō intellecta: immo ꝑ sola signa: immo aliqñ ꝑ verba
nō p̄catiua/sed laudatiua dei: aut hostiū suoꝝ vituꝑatiua/aut ꝓprie mi
serie detectiua. Accipe varios mēdicos qūo nō equal'r mēdicāt. Pri-
mus v̄bo mēdicat qd̄ ītelligit: dicēs/panē ꝓp t̄ deū: aut sil'ia. Alius mē R
dicat ꝑ v̄ba q̄ nō intelligit: sicut cū recitas septē psalmos: sicut facere
solēt mēdici gallici aut mimi q̄ recitāt orōnes aut carmina ab alijs fa-
cta/q̄ ipi nō intelligūt. Alij solā miseriā ⁊ fractū crus detegūt tacentes
Alij recitāt laudes regū in ꝯspectu coꝝ/vel magnifica facta/aut vitia
hostiū. Sic in ꝓposito. Applica ex Gersone de mēdicitate: ⁊ Hugo. de
orōne. Ecce habes q̄d sit orare: neq̄ op⁹ est tibi/vt pl'a de h̄ scias. Ita-
q̄ si d̄r tibi/⁊ a te q̄rit̄/q̄d est orare: Rñde: h̄ est orare: De⁹ ꝓpiti⁹ esto mi
hi pctōri. Item: Miserere mei deus. Hec plane melior est rñsio/q̄ꝫ di
cere est ascēsus. Si q̄rit̄ a puerulo hñte nucē in manu: q̄d ē nux: mox
manū aperiēs nucē ꝓferēdo ait: h̄ est nux: dū ph̄us ꝑ lōgas ambages
describeret. Nūc aūt ad scd̄am q̄stionē p̄ncipalē dū q̄ris: ⁊ q̄ sint hac
nola notati. Rñdeo septē gña hoīm. Primi in publica orōne gl'am q̄-
rētes. Appellat̄ hec publica oro q̄ fit a clericis publicis/q̄ sunt ministri
ecc̄e: ⁊ ḡ fit corā ꝓplo: q̄r ꝓ tota cōitate offert̄/q̄tenus ⁊ ꝓpl'us in h̄ ꝯfor
mari se possit/deū depcādo f̄m modū ꝯgruū ⁊ sibi possibilē. Vñ ⁊ cle S
rici dñt ad h̄ hr̄e respectū/q̄tenus deuote psallāt/vt inde ꝓpl's ꝯpunga
tur ad deuotōem/⁊ f̄m h̄ officia sua ꝑagere/⁊ se a ꝓplo quantum fieri
p̄t quadrare: q̄ hoc nō faciūt/sed q̄runt placere in vocib⁹/⁊ inde gl'ant̄/
hac nola sunt notati. Secūdi q̄ in loco publico dicūt p̄uatas orōnes
vt inde videant̄. Hi sunt de q̄b⁹ in euāgelio d̄t dñs: Amant (stantes in
synagogis) orare vt videant̄ ab hominib⁹. Si q̄s stat in ꝓplo ⁊ orat: nō
tñ hoc fine/vt solū videat̄ ab hoīb⁹ ⁊ laudet̄: sed alio fine bono hoc fa-
cit: non est hac nola notatus. Verbi gratia: Sicut p̄mo si ꝓpter prece-
ptum ecc̄e cui vis obedire vt die dñico/oras in templo publice. Scd̄o

si ꝓpter locũ sacꝝ/sacramẽta ⁊ corpus Christi speras tuã orõem magis
effici efficacẽ. Tertio si ꝓpt̃ ꝯcursum aliorꝝ speras orõem fieri exaudi-
biliorẽ. Aut q̃rto ꝓpt̃ dãdũ aliꝭ exẽplũ bonum. Quinto ne scãdalizes
alios si singularitatẽ q̃reres. Ecce hi fines boni sunt. Uerꝝ his causis
non ꝯcurrẽtibꝫ melius est orare in occulto ⁊ claudere ostiũ domus. s.
orando in secreto loco q̃ꝫ in publico. Primo ꝓpter vitatõnem gl'ie: ꝑm
Hiero. Scdo ꝓpter vitatõem aggrauatõis: ꝑm Chrys. Tertio ꝓpter fi
dem: ꝑm Ciprianũ. Et nedũ ostium materiale/sed etiã ostiũ oris esset
claudendũ. Aliqñ ⁊ hoc ꝓpter deũ/ꝓpter te/ꝓximũ ⁊ diabolũ. Ceteruꝫ
etiã h̃ ostium frustra claudit̃/nisi ⁊ tertiũ claudat̃: ip̃m est carnalis sen
sus. Hec si placet ꝓseq̃re ex glo. ꝯtinua. b. Tho. ego nõ fuerã ꝓsequut⁹
j sufficeret ꝓ vno integro sermone. Hoc modo. Qui vult secrete ⁊ effica
2 citer orare dꝫ post se claudere tria ostia. Materiale: ⁊ h̃ ꝓpter tres vti
3 litates. Corꝑale: ⁊ h̃ ꝓpter quattuor. Sensuale: ⁊ h̃ ⁊c̃. Uide Chry
T sost. Tertij q̃ faciũt singulares mores in publica ecc̃a/extẽdẽdo bra-
chia/ꝓsternẽdo se/aut alia insolita ⁊ incõsueta deuotis ⁊ honestis ꝑso
nis. Contra q̃s d̃t btũs Joan. Chryso. vt in ꝯtinuo b. Tho. videre lꝫ.
Quarti sunt q̃ ꝟbis aꝑtis se iactãt de suis orõnibꝫ multis ⁊ deuotis a
se factis: q̃d quantũ ve quotidie orẽt: ⁊ h̃ q̃dẽ recitãt ꝓpt̃ vanã gl'am.
Quinti q̃ silẽdo se iactãt: cũ ab eis q̃rit̃/an ne h̃ vel illud orẽt: aut q̃d
tacent: aut rñdent: Deus scit: ego sibi pauꝑ/inutilis ⁊ miscella. Et quã-
to de se exp̃sse negat gl'am/tanto magis ab intra ꝯcupiscit. Sexti por-
tãtes signa orationum: puta oraria ex circulis globulis vel spherulis.
Sicut begutte quedam/⁊ quas aꝑpellamus spũales: multa gña orari
orum circũferũt/vt videant̃ orõni intendere. Sic ⁊ viri q̃dam orariũ
in manu/⁊ diabolũ in ore habentes: sunt impatientissimi al's: non ꝯpe
scunt se a ꝟbis maledicis ⁊c̃. Taceo de episcopis ⁊ abbatibꝫ: q̃ hac no-
stra tempestate hñt talia laicorꝝ in manibꝫ oraria/iugiter ea tractãtes.
De his inq̃ꝫ taceo: qꝛ q̃ꝫq̃ꝫ sint fatui/non tñ hoc monipolio: qꝛ non ideo
portant vt videant̃ orãtes/sed nescio al's qua vanitate ⁊ fatuitate. De
beret eos saltẽ cohibere hoc vulgatũ ꝓuerbiũ: Caue a sacerdotibꝫ qui
oraria deferũt in manibꝫ. Septimi sunt inter orandũ se de meritis su-
is iactãtes: q̃lis fuit phariseꝰ q̃ inter orãdũ enumerauit sua bona oꝑa:
Eya inq̃t/nõ sum sicut ceteri hoim/raptores/adulteri ⁊c̃. decimas do
oim q̃ possidebo: ieiuno bis in sabbato ⁊c̃. Stulte mẽdice plena manu
U petis elemosynã: nõ est h̃ modꝰ mouẽdi ad miseratõem. Sed ais: Ta
men Ezechias in hodierna epl'a inter orãdũ sil'r se iactauit/dicẽs: Me
mẽto q̃so dñe q̃uo ambulauerim corã te in ꝟitate ⁊ in corde ꝑfecto: et
q̃d bonũ ẽ in oculis tuis feceriꝫ. Rñdeo ꝙ h̃ nõ dixit ad iactãtiã/sꝫ ma
gis ad gr̃arumactõem/recognoscens ꝙ hoc ꝓcessisset ex bonitate diui
na/vt sic gratus de p̃cedentibꝫ vlteriorẽ gr̃am impetraret. Nõ ḡ fuit
de hac fatuorꝝ turba. Rogemus.

Feria.vi.post Esto mihi.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs.j. Euangelium.

Tertia nola est: iactare se de liberali elemosyna: aut eam facere ꝓpter gl'am inanem. Si ꝓpter bonū exemplū alioꝝ facis/ vt ipi sil'ia faciant: bonū est: p̄cipue p̄latis/ q̄ adeo pfecti esse dn̄t q̄ nō ꝯmoueant̄ ex h̄ ad inanē gl'am: nō sic āt tutū est vsq̄q̄q̄ impfectis. Sil'e de lucerna quaꝫ credim⁹ adulto/ nō aūt puero ad stabulū vel horreū deferēdū. Inde tā q̄ꝫ pfectis ⁊ adultis d̄t dn̄s: Sic luceat lux ⁊c̄. Impfectis āt ⁊ puulis d̄t: Nesciat sinistra ⁊c̄. Noli g̊ o frater curare gl'am ⁊ famā: immo gaude poti⁹ cū infamia ⁊ detractio sequuta fuerit. Scis q̄ꝛ semē gelu p̄ssum in letiorē segetē exurgit: sic ⁊ elemosyna (q̄ semē est fm b. Paulum qd̄ in agros macros paupes. s. iacit̄) vberi⁹ alibi exurget/ si ignominiā inde magis q̄ꝫ gl'am fueris h̄ nact⁹. Cōtra timēdū tibi erit/ si fuerit hyems putrida/ calida p fauoniū fauoris hūani/ q̄ nō exurgat messis fecūda. Noli infatuari cū ea femina de q̄ in Vitasp. legit̄: cū nescio quā summulā pecunie eremite setō donasset: ille aūt plectēs corbē nō aspiceret q̄ntū portaret: feminaq̄ subiūxisset: Pater tot sunt talēta. Rn̄dit: is ꝓpter quē donasti nouit numeꝝ: nō est op⁹ nūerari. Vide historiā integrā. Habes nolā hāc in fine euāgelij.

Quarta nola est: iactare se de vniuersali iustitia. i. de quocūq̄ opere de genere bono. Nam iusticia in latina ⁊ theutonica lingua dupl'r accipit̄. Primo p v̄tute spēali ad alteꝝ ordinante: qua vnicuiq̄ reddit̄ qd̄ suū est ⁊c̄. ⁊ sic nō capit̄ h̄. Alio modo general'r p quocunq̄ bono actu siue v̄tute: ⁊ sic capit̄ h̄. Quā nolā cauere docet dn̄s in euangelio cū d̄t: Attēdite ne iusticiā faciatis corā hoib⁹ vt videamini ab eis. Ex audi (rogo) dn̄i admonitōem: ⁊ fuge in omni actu v̄tutis (nedū in ieiunio/ oꝛone ⁊ elemosyna: de q̄b⁹ p̄dictū est) vanā gl'am: q̄ vtiq̄ magnuꝫ oī hoī insert nocumētū: nemini pcit: immo oī opi se ingerit: g̊ maxime cauenda. Ip̄a sil'is est serpēti q̄ pependit btō Paulo in manu: de quo legit̄/ q̄ post naufragiū venit Melitā: ⁊ cū sarmēta colligeret p igne fouēdo: serpens delitescens inter ea manui eius adhesit: quē excussit ī ignem. Manus bonū opus ē: huic infigit morsum serpēs inanis gl'ie in stando/ eūdo/ loquēdo/ tacēdo/ ieiunādo/ vestitu ⁊c̄. Tu excute eum cū senseris eius morsum in ignē infernalē vel purgatoriū: cogitādo q̄ꝛ punit̄ altero illoꝝ igne. Hec est ranula illa q̄ in omni poculo trahitur. Hec est formica q̄ segetes opeꝝ deuastat: sicut pulchre deducit Maffeus Vegius. Hic est ventus trāsferēs montes spūales homines eradicando de bona intentōe in malam: dirigens nauim in littus nō eterne vite/ sed damnatōis perpetue: flatus ⁊ ventus suauis/ sed periculosissimus. O quot seducunt̄ spirituales hoc vento/ putantes se ꝓspero flatu ad littus appellere salutis. Fit eis quo porcello: quem cū lupus

ꝓpter grauitatē ferre nō p̄t: eum aure accipit lente/ne clamet: caudaq; molliter ꝑcutit vētilādo: ad quē vētum ⁊ ꝑcussionē suauē comitat̄ lupū vsq; ad siluā. Sic demō lupus ille infernalis maiores porcellos deuotos spūales/p̄cipue feminas ⁊ etiā mares nō p̄t seducere grauibus pctis adulterij aut alioꝝ sil'ium: qꝛ abhorrēt. Neq; audet eos mordere in aures ꝑ tā graues tētatōes: qꝛ clamarēt ad dn̄z ꝑ orōnes ꝓ auxilio. Ideo tētat ⁊ seducit vēto suauitatis vane gl'e: impellit eos vt vadāt in via ⁊ regia strata bonoꝝ opeꝝ: cōicant/ꝯfitent̄ crebro/ieiunāt/orāt ⁊c. Et q̄dem hec oīa in rei v̄itate faciūt ad impulsum hui⁹ vēti vane gl'e: q̄uis h̄ nō aduertāt q̄usq; ad siluā finē vite ꝑuenerint/⁊ senserint lanantē ⁊ discerpentē lupū ꝑ eternā dānatōem. Tūc em̄ videbūt ꝙ om̄ia opa eoꝝ fecerint nō ad impulsum gr̄e aut intentōis diuine gl'e/sz vane. Ip̄i sūt nimiꝝ q̄ q̄ꝫdiu in ꝓspitate sunt/⁊ vētus laudis durat/proni sunt ⁊ volūtarij ad opa bona. At vēto ꝯrio flāte ⁊ laude cessante/⁊ loco ei⁹ ꝯtēptu ⁊ detractōe veniēte/ammō nō libet eis q̄cq̄ꝫ boni facere: tūc tepidi efficiunt̄. Sis ḡ caut⁹ o frater ne decipiaris.

Z Quinta nola est: iactare se de vniuersali sceleꝝ malitia. Hos nō solū fatuos/sz ⁊ ꝓditores ꝑniciosissimos audeo vocare: q̄ qd̄ nō p̄nt ope ꝑ semetip̄os ꝑficere/ad id alios vt faciāt v̄bis inducūt: dū se iactāt de p̄teritis malitijs: ⁊ vellēt si possent sil'es ꝑficere. Ministri diaboli folles sufflātes venenū diabolo acceptissimi: dū iuuenū corda ad pctā incēdūt. Desine o inueterate dieꝝ maloꝝ: desine ab hac stulticia ⁊ malitia: cogita dies antiq̄s/⁊ annos eternos in mēte habeto: vide q̄ in ꝓximo vētura sint tibi: mors/horribile ⁊ timēdū dei iudiciū/infernus ⁊c. ⁊ p̄care miscōiaꝫ sup pctis tuis. Sufficiāt tibi pctā tua: noli aliena sup te cumulare. Quid gl'aris ī malitia q̄ potēs es iniq̄tate? Lingua tua sicut nouacula acuta/dū ꝑ v̄ba talia q̄b⁹ iactas malitiā tuam/scindis corda audientiū. Hi sunt de q̄b⁹ iteꝝ Pꝫ. ait: Letant̄ cū male fecerit/⁊ exultant in reb⁹ pessimis.

Sabbato post Esto mihi.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Sexta nola est: iactare se de seculari vel nobilitari militia. Nobili-
A tas inde mihi videt̄ ortū habuisse: dū in aliq̄ ꝯgregatōe hoīm essz aliq̄s vir singul'r excellēs in scia ⁊ v̄tutib⁹: ⁊ imprudētib⁹ ꝯsuleret/eisq; faceret assistētiā: bonūq; reip. q̄reret: oībusq; essz pius ⁊ bn̄fic⁹. Hūc ḡ incipiebāt bonū reputare/gl'ificare/laudare/honorare/diffamare q̄cunq; diuerterēt: q̄ fiebat vt talis efficeret̄ famat⁹ ⁊ noīat⁹. Talis igit̄ appellabat̄ nobilis. i. noscibilis/gl'osus: qꝛ splēdebat p̄ter ceteros. Et recte tales appellabant̄ nobiles: q̄ rōne/scia ⁊ v̄tutib⁹ ceteros p̄cellebāt. Qd̄ āt vulgari nr̄o d̄r (edel) hinc tractū puto: ꝙ tales viri nobiles ad varia officia aptabāt̄: q̄ꝝ vnū erat coꝝ q̄ de edib⁹ ꝯstruēdis curā gerebāt: ⁊ ide

appellabant̃ ediles ab edibꝫ. Et a cura dicebant̃ curules/vel a curibꝫ q̃
bus vehebant̃. Et ab h̃ latino noie puto aput theutones oẽs nobiles
(edel) appellatos. Pro h̃ videt̃ facere/qd̃ Eneas Siluius in suis epl'is B
nobiles nr̃os sꝑ appellat ediles/nr̃o theutonico alludere volẽs. Sunt 1
multiplices nobiles. (Recht edel) ex v̄tutibꝫ ꝓprijs ⁊ antecessoꝝ suoꝝ. 2
(Stam̃ edel) q̃ ex nobilibꝫ v̄e geniti. (Nam̃ edel) ciues. (Bis̃ edel) fa 3
cti ꝑ lr̃as: illos appellãt (gemacht edel: es ist vtel gemacht ding) (New 4
edel) q̃ ex ꝓprijs v̄tutibꝫ dũtaxat dicunt̃ noui hoies: sic Tulli⁹/sic Sa 5
lustius. De nobilitate tractat elegãter elegãter Bartho. in. l. j. q̃ incipit
Si vt ꝓponit. C. de dig. li. xij. iũct. addi. Alexãder de Jmol. ⁊ Angel'.
de vbal de Perus. Ecce hec ẽ v̄a rõ nobilitatis/v̄tus. s. oi laude digna
Sꝫ longe aliter apud nos ẽ hac tẽpestate: nõ em̃ nisi nomẽ mãsit nobi
litatis: nihil de re in talibꝫ q̃ appellant̃ nobiles ẽ. Testa ẽ sine nucleo nu
cis/sed v̄mibꝫ plena: ⁊ ouũ sine vitello: nõ v̄tus/nõ prudẽtia/nõ religio
nõ amor reip. nõ mãsuetudo/nõ liberalitas: sed de solo noie sine re gl'i-
ant̃. Ego natus sum (geborẽ nãmens vñ stãmẽs) sꝫ nõ (flãmens noch
rãmens) nõ ẽ tibi flãma v̄tutũ/neqꝫ rãme opationũ: rãme acule⁹ est te-
xentiũ. Pleni sunt luxuria/suꝑbia/ira/⁊ ceteris oibꝫ fere vitijs obno-
xij plusq̃ꝫ alij. Quos optime notat Ps̃. Prodijt q̃si ex adipe iniq̃tas
coꝝ ⁊c. Declara ⁊ erit aptũ ꝓposito. Sꝫ ais: ideo nobil' sũ/qꝛ de antiq̃ ꝓ
genie. Et ego de eq̃ antiq̃ sum: qꝛ ab Adam descẽdi. Sꝫ ego inq̃s de
bona ꝓgenie. Es ne g̃ tu bon⁹/qꝛ de bona ꝓgenie nat⁹ es? Si bon⁹ es/
b. i q̃dẽ: nõ q̃dẽ ꝓpt̃ alienã/sed ꝓpt̃ tuã bonitatẽ bon⁹ es. Sed nat⁹ sum C
de nobilibꝫ/ideo nobilis. Ergo nobilior es illo vñ tu te nobilitatẽ h̃re
iactas: q̃ ille p̃mus sibijp̃i acq̃siuit nobilitatẽ/⁊ a nullo p̃ore ⁊c. Vid̃ in
specl'o vite humane/vbi pl'a de h̃. Noli g̃ te iactare de illo vano noie: sꝫ
ad v̄itatẽ nitere: oñde liberalitatẽ ⁊ magnificẽtiã/modestiam moꝝ: v̄i-
tatem in v̄bis/efficaciam in factis. De militia breuiter: ortũ habꝫ hec 1
ex recta politia: q̃ necessarios sibi hꝫ defensores: ⁊ sunt q̃si man⁹ reipu.
sicut d̃t Aristo. in politic̃. ⁊ habet̃ in speculo vite humane. Nam (vt d̃t
Lyra) caput Ch̃rus est: oculi/p̃lati ⁊ doctores q̃ dirigũt alios: aures
christi/discipuli eoꝝ: nares/religiosi q̃ sapiũt q̃ sursum sunt: pedes/vul
gares artifices rustici q̃ totũ corpus sustentãt: manus aũt potẽtes lai
ci defendẽtes totũ corpus. Itaqꝫ officiũ militum est defendere: ⁊ (vt 2
ait Jo. in policrato suo) officiũ coꝝ tueri ecc̃am/ꝑfidiã impugnare/sa-
cerdotiũ venerari/pauperꝝ ꝓpulsare iniurias/pacare ꝓuinciã (landtfri
den) ꝓ fratribꝫ vt sacramẽti docet ꝯceptio fundere sanguinẽ: ⁊ si opus
est/aiam ponere. Jurãt eq̃dem milites aurati ꝑ deũ ⁊ Ch̃rm ei⁹ ⁊ spi
ritũsctm̃ ⁊ ꝑ maiestatẽ p̃ncipis/q̃ s̃m deũ humano gñi diligenda est ⁊
colenda/se strennue facturos oia q̃ p̃ceperit p̃nceps: nunq̃ꝫ desertutos
militiam vel mortem recusaturos ꝓ rep. cuius ꝯscripti sunt militie.
Cunqꝫ p̃stiterint iusiurandũ/cingulo militari donant̃ ⁊ p̃uilegijs. Hi

3 sunt sex radioli rotule quā defers in calcaribꝫ deauratis. Fac quatias
D hec calcaria militaria/vt tinniant ⁊ longius exaudiant. Tuere eccam:
4 ꝑfidiam impugna ⁊c. Audi sup his officijs miltaribꝫ q̄d dicat Psal.
Exultatōes dei(nō blasphemie/nō turpia ꝟba/maledictōes/ꝯtumelie
⁊c.qđ tñ ꝯmunissimū est eis)in gutture eoꝝ:⁊ gladij ancipites in ma-
nibꝫ eoꝝ. Ad faciēdā vindictā in natōibꝫ/increpatōes in ꝓplis. Ad alli
gandos reges eoꝝ in ꝯpedibꝫ:⁊ nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Sꝫ q̄
fine:an vt furori/vanitati/auaritie seruiāt/aut ꝓprie volūtati? Nequa-
q̄ꝫ:sed vt faciāt in eis iudiciū ꝯscriptū:in q̄ q̄sq̄ꝫ non tā suū q̄ꝫ dei/ange
loꝝ ⁊ hoim seq̄t ex eq̄tate ⁊ publica vtilitate arbitriū. vt faciāt inq̄ꝫ:q̄ꝫ
sicut iudicū dictare iudiciū/ita ⁊ istoꝝ faciēdo exercere officiū est. Uti
q̄ꝫ gl'a hec est oībꝫ sanctis eius:nā ⁊ hec agētes milites scti sunt:⁊ eo fi-
deliores ꝑncipi/q̄ seruāt studiosius fidē dei:⁊ ꝟtutis sue vtilius gl'am
ꝓmouēt/q̄ fidelius dei sui in oībꝫ gl'am q̄rūt. Ex ca.ix. Policrati.lib.
5 vj. O q̄ꝫ laudabile ⁊ meritoriū militū officiū/⁊ reipu.chr̄iane necessari
um. Arduū officiū/sꝫ magnū h̄ ⁊ alibi ꝑmiū:plane maximis ꝑuilegijs
dum fecerint ꝑdictū iuramentū donant:⁊ militari cingulo cū gladio
inserto insigniunt. Priuilegijs inq̄ꝫ insigniunt:nam ⁊ liberiores sunt:
⁊ pluribꝫ immunitatibꝫ gaudent/ab angarijs ⁊ ꝑangarijs ⁊ sordidis
muneribꝫ alieni:iura quoq̄ꝫ licēter ignorāt:⁊ lꝫ in potestate sint/in ca-
strensi peculio testari pñt:⁊ ex publica sollicitudine qđ maximū est nō
ꝑmittunt egere:⁊ in hūc modū plurima/q̄ longū est enumerare.ex Po
6 licrato li.vj.ca.x. De cingulo militari ⁊ gladio đt ca.xiij.idem. Cingu
E lo deorat ad militiā quisquis accedit:quia cum expeditum esse ad mu
nia reip.officij sui necessitas exigit. Accingi nanq̄ꝫ solet cui gerēda im
minent:⁊ cui vacatio dat lꝫ esse discinctū. Unde illud in lib.regnorū:
Non eque glorietur accinctus ⁊ discinctus. Porro ꝓuida ꝯstitutōe ma-
ioꝝ est gladius insertus cingulo:vt collato honore cinguli/potestas q̄
q̄ꝫ ipius gladij aliquatinus intelligat collata. Sup altare offert gla-
dium/quasi celebri ꝓfessione facta seipm obsequio altaris deuoueat:et
gladij idest officij sui iugem deo spondeat famulatū ⁊c.ex eodem cap.
A Cingulū igit indiciū laboris/labor honoris meritū:vt liqueat oībꝫ
q̄ q̄ laborē indictū militie subire detrectat/honorē gladij in militari
cingulo frustra portat. Ipius quoq̄ꝫ cinguli cassa est significatio/nisi
fidem eius roboret ⁊ solidet labor. Uides multos cinguli honore tu-
mentes:sed nisi honorē impleant laboriosa merita/idem est acsi ꝓ soli
da substantia q̄s vendicet spumam. Profecto dignus est ꝑuilegium
ꝑdere/q̄ ꝯcessa sibi abutit potestate. Uideamus rogo nostri temporis
8 militū officiū. Uideamus q̄ꝫ digne glorient ⁊ iactent se de militia in
qua solum nomē(sicut ⁊ in nobilitate ꝓchdolor)ꝑmansit. Audi:in eo
nostri milites sue militie ꝯstare gl'am ⁊ officium credunt:si ꝯtempti-
bile sit sacerdotium;si ecclesie vilescat autoritas:si ita dilatauerint

regnū hois/ vt Chī imperiū ꝓtrahatur:si laudes suas ꝓdicent/ꝛ scip F
sos falsis ꝓconijs mulceant ꝛ extollant cū irrisione audientiū/imitan
tes militē gl'osum. Hoꝝ vtus in eo maxime eluceſcit/si clerū ꝛ inermē
militiā aut telis aut lignis ꝓfodiant. Sūt plane plurimi q̄ maloꝝ cla
more opeꝝ/qū militie ꝓsecrādi cingulū altari obtulerūt: videnť ꝓtesta
ri se eo tūc animo accepisse/vt altari ꝛ ministris eius/sed ꝛ deo q̄ ibi co
lit bellū denūciarēt. Vlis adhuc audire in q̄bꝫ putāt militiam ꝓstare 2
suam: In eo nūmꝝ militarē ꝓstare gl'am opinanť/si nitidiori splēdeāt
habitu: vt lineas suas vesteſq; sericas sic pstringant ꝛ torq̄ant/vt quasi
cutem ceruſatā alijs ve succis obnoxiā carni faciāt coherere. Si grada
rijs eqs isidiāt mollibꝫ. Si calamistrati/curati ve acteo nō cedāt Apol
lini: ꝛ delitijs sint magis q̄ vtute ꝓsignes. Eoꝝ si forte ꝓstruxeris aci
em: castꝝ Thaidis q̄ Hānibalis tutius expugnabis. Quisq̄s eoꝝ in
aula iactātioꝛ ē. Cū ad plū diserimē accedit: laconcs duce Sanga tur
matim ꝓmittit ad pugnā: nouissimos ꝓsidū causa subſequns cū fundi
toribꝫ/alijsq; q̄ in hostē tela mittere eminus manū ꝓserere volūt. Cuꝛ
vo sine vulnere ꝛ cicatrice(quod frequentius euenit)domum redeūt:
tūc erhausta canūt plia Marte graui. Illic eacides/illic tēdebat Achil
les: Et pingūt fluido Pergama toto mero. Et q̄sq̄s mortes mille cir
ca tpa sua errasse gl'ať. Exinde gloriam coꝝ ferre nō poteris. Fabula
hec in annū cēteſimū ꝓtelabit: filij q̄q̄ q̄ nascenť ꝛ exurgēt narrabūt fi
lijs suis. Si hastas aliq̄t(quas admodū cauatas ꝛ fragiles inertia ꝓ
curauit)q̄s fregerit. Si auꝝ/minū/coloꝛ ve alius q̄cūq̄ ictu casuve a B
clipeo excidit. Hoc garrula lingua si licuerit/memoriale faciet in sucu
lū seculi. Jpi ꝓmos recubitꝰ hūt in cenis: ꝛ q̄cq̄d Renatꝰ nī de re mili
tari tradiderit. Epulanť si foꝛtuna ꝓmittit q̄tidie splēdide: oēmq̄s la
borē ꝛ exercitatōem quā nō inuincibilis necitas ingerit cane ꝛ angue
deteriꝰ fugiūt: ꝛ q̄cq̄d imminet difficultatis reijciūt in subiectos. Jn
terum clipeos sic inaurāt: sic eroꝛnāt oīa instrumēta castroꝝ/vt quēli
bet coꝝ nō tam cultoꝛē q̄q̄ ꝓsidē Martis credas. Cuius istoꝝ aut cli
peꝰ detrabať aut galee spolia eiꝰ/ipm Martē poterūt honorare. Hec
ille. Ecce in q̄ nostroꝝ glorioſoꝝ militū iactatoꝝ ꝓsistat militia. Vt
q̄d igiť rogo in tali gloriaris militia: ne dicam malitia: q̄ nihil rei vita
tis militie ꝓtineť/sz solū nomē. Nūc de nola septima dicamꝰ. Hic fini
tus ē sermo ꝓ angustia tpis.

Septima nola ꝓ quam dinoscunť iactatoꝛes est: iactare se de perí
tia vel nomine doctorali. Reperio ego q̄a doctoꝛes sunt in q̄ntupli 1
ci differentia. Sunt doctoꝛes ꝓmi ꝛ infimi artium. Secundi medici
ne. Tertij legum. Quarti canonum. Quinti sacre theologie. Ordo ꝛ
istoꝝ est inter se: q̄ supīmi sunt theologi. Secūdi canoniste: ꝛ in hoc ne
mo dubitat. Tertij legiste. Quarti medici. Quinti artiste. Hec vlti
ma tria genera disceptant/precipue legiste ꝛ medici inter se: vt dicit

Anthoninus. Sed ⁊ artiste possent dicere/qꝛ nõ essent mechanici:qđ
vtiqꝫ đꝛ de medicis:qꝛ medicina inter mechanicas artes numeratur
apud oẽs. Et Fran. Pe. in sua inuectiua ꝯtra medicos eius meminit.
Possent eñ dicere ꝙ cocis assimularẽt:qꝛ hi medicamẽta sicut illi ꝓ
corꝑis repatõe p̃stant alimẽta ⁊ ꝯficiũt. Porro dimittamus hec:esset
eñ grata disputatio vñ sciaꝝ ⁊ artiũ singulaꝝ honorabilitas ⁊ p̃ori-
H tas sumi deberet:sicut Aristo. tangit p̃mo de anima:⁊ Panor. Et q̃dẽ
nõ ex necessitate:al's ⁊ sordide artes p̃cellerẽt nobilissimas scĩas: vt de-
clarat(si nõ erro)autor speculi vite humane. Respicit hec nola docto-
res illos q̃ se iactãt de noĩe/dignitate ⁊ p̃uilegijs doctoratus:cũ tñ ca-
reant scĩa ⁊ ꝟtutibꝫ alijsqꝫ ad doctorẽ req̃sitis. Sed q̃ inq̃s req̃runt̃?
Dico ꝙ septem. Primo peritia docendi. Scđo facũdia dicẽdi. Ter-
tio subtilitas interp̃tandi. Quarto copia dicendi. Et hec habent̃ in.l.
vnica.c.de ꝓfe.q̃ in vr.ꝯstant.li.xij. Quinto moꝝ excellẽtia.d.l.mgr̃os
Sexto motus fortitudinis: vt sciat resistere aduersus vim fortune:vt
.l.reddat̃.C.de ꝓfes.⁊ me.li.x. Et ideo pauci attingũt dignitatem do-
ctoratus: vt đt Bar.post.Ci.in.l.oẽs ꝓpl'i.ff.de iu.iur. Septio qđ ego
addo/req̃rit̃ intentio bona/vt vicꝫ sit ei meritoriũ:necesse est vt habeat
rectã intentõem.s.vt q̃rat dignitatẽ hanc ⁊ nomen/q̃tenus sua sit do-
ctrina efficacior:vt đt Lyra Matth.xxiij.sup illud:Nolite vocari rabi
⁊c. Secus si solũ nomẽ q̃rit:h̃ eñ est supbie. Sunt alij multi fines p̃-
ui:puta libertas in monasterijs:qꝛ hñt multa p̃uilegia/⁊ facultatẽ exe-
I undi ⁊ clauem porte. Item q̃dam ꝓpt̃ p̃laturas/diuitias ⁊ alia adipi-
scenda. Sunt p̃terea multi q̃ hñt vanũ nome ⁊ vacuum/sine scĩa/ꝓbi
tate/sine moribꝫ bonis/discoli/ignari/inciuiles:q̃ potius sunt ridiculo
plebi/q̃ꝫ honori. De quoꝝ numero fuit stolidus ille apud Pogiũ:quẽ
ad capturã auium auceps q̃dam duxit/qꝛ videre cupiebat:eũqꝫ frõ-
dibꝫ ꝯtectum ad noctuã statuit/monens ne ꝟbum ꝓferret. Qui vidẽs
auiculas multas ꝯuenisse/clamat auiculas adesse vt ꝯtraheret auceps
rete:ille audita voce effugierũt. Increpatus acriter ab aucupe/silẽtiũ
est pollicitus. Aues cũ iteꝝ ꝯuenissent/stultus mox ꝟbis latinis/aues
ꝑmulte sunt inq̃t:existimãs si latine loq̃ret̃/aues minime ĩtellecturas.
Rursus igit̃ auceps captura frustratus hoĩem corripit. Is autẽ:Nũ-
q̃d latinũ sciunt inq̃t aues? Existimauit doctor ille stolidus non ad so
num/sed ad sensum ꝟboꝝ tanq̃ꝫ a se intellectam vocem aues diffugis-
se. Habes ecce q̃ req̃rant̃ ad doctorẽ. Quã necessarij sunt hi doctores
reip.certissimũ est: vñ ⁊ alte sup̃ alias ꝑsonas p̃uilegiati legunt̃. Et q̃
coꝝ p̃uilegia? Septem sunt. Primo dñt appellari nobiles dñi ⁊ amici
p̃ncipis. Scđo sunt in dignitate ꝯstituti: vt Panor.in.c.quãto.de ma
gistris. Tertio comites fiũt/si.xx.annis legerint. Quarto milites p̃ce-
dunt:p̃sertim nostri tp̃is milites/q̃ nõ sunt veri milites: vt in Rosella
ꝟbo/doctor. Quinto vt p̃ncipes in vehiculo vehi p̃nt/⁊ eo vti sicut

principes: ⁊ p̄ncipū ianue eis debent esse apte: debentq; eos appellare p̄res in lr̄is. Sexto q̄ nō tenēt̄ ad collectas/ad onera/nec p̄stātias aut gabellā: nec eūtes ad ip̄os visitādū. Ecce p̄uilegia: ecce req̄sita. Sed pauci sunt q̄ hn̄t tales ꝯditōes: sed ignari/inciuiles: ⁊ in ceteris vitijs onerati/de solo noīe gaudētes. Jp̄i sūt de q̄b; dn̄s in euāgelio: Amāt p̄mos accubitus ⁊c̄. Ponit̄ nola octaua in speculo fatuoꝝ: Jactare se fuisse in multis p̄uicijs ⁊ alienis terris. Sz de his satꝫ s̄. turma sexagesimaq̄nta de vagātib; dictū est. Possent p̄terea poni sub hac turba fatuoꝝ tot nole q̄t sunt de q̄b; se solēt hoīes vane iactare: ⁊ sic erūt absq; numero. Sed sufficiāt he ad p̄n̄s. Rogemus dn̄m. K

Dn̄ica Inuocauit.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euāgelium.

Septuagesimaseptima turba stultoꝝ est lusoꝝ (Spiel narren) eoꝝ q̄ ludo indulgēt alee/puro vel mixto. De ludis ingenij aut viriū nihil ad p̄positū: q̄r de his antea dictū est: sz de ludo alee. i. de eo qd̄ innitit̄ fortune pure vel mixtum. Sunt em̄ q̄dā ludi alee q̄ sunt pure fortuiti: sicut lud⁹ taxilloꝝ: ⁊ q̄dā chartarū/sicut ille q̄ appellat̄ (der offen rusch ⁊ schantzen) Alij āt mixti sunt: q̄ p̄tim fortune ⁊ p̄tim arti innitunt̄: sicut lud⁹ tabulaꝝ (spilbret) ⁊ ludus chartaꝝ q̄ appellat̄ (des karnefflins) ⁊ similiū. De his oīb; ad p̄positū. Dinoscunt̄ aūt hi fatui septem nolis. L

Prima nola est: ludere alea p̄pter recreatōem. Dicit q̄dā glo. q̄ talis lud⁹ siue fiat p̄ pecunia siue gratis/mortale pctm̄ est clericis. Immo Hostien̄. d̄t/q̄ neq; laicis neq; clericis licitū ē causa recreatōis ludere p̄ pecunia. Ueꝝ Angel⁹ d̄t/q̄ p̄pter recreatōem gratis ⁊ p̄ modico nō notabili in alea ludere liceat clericis ⁊ laicis. Ecce igit̄ p̄pter hāc diuersitatē ⁊ p̄iculū posui nolā hāc. Sed neq; scacoꝝ ludo clericis ludere lz/f̄m Gabrie. in. iiij. ꝯtra Richar. Clerici em̄ in dn̄i sortē assumpti/ecclesiasticis officijs ⁊ alijs studijs bonis exercere se dn̄t diligēter: vt in c. clerici officiū. de vi. ⁊ ho. cle. Et qm̄ p̄hibet̄ ab Apostolo ne secularibus se immisceat negocijs: p̄hibet̄ etiā iteresse spectaculis: magis eadez rōne ludere p̄hibet̄: p̄sertim cū lud⁹ ille scacoꝝ valde aīm distrahat ⁊ tp̄s plurimū ꝯsumit. Nimis deniq; miser ē q̄ in sortē dn̄i assumpt⁹ extra dn̄m in hmōi exercitijs vanis siue vanitatib; recreatōem q̄rit/q̄si in summo ac delectabilissimo bono recreatio haberi nō possit.

Secūda nola est: ludere alea cū dissimilib;. Tangit hec nola feminas nobiles ⁊ sacerdotes. Feminas inq̄z q̄ immiscēt se turbis viroꝝ ⁊ cū eis ludūt: ꝯtra. c. ij. de iudicijs. li. vj. Sacerdotes ⁊ p̄latos ludentes cū laicis: laici sunt clericis oppido infesti vn̄ scandalizant̄. Nobiles q̄ ludūt cū nebulonib; ⁊ lenonib;/vt in specu. vr̄o vulgari habes. Docuit aliter fieri debere Alexā. q̄ ad p̄ris sui hortatōem currere nolu j ⁊ 3 M

it ꝑ brauio. Rñdens patri: si mihi haberē similes reges/tibi libēter obedirem/vt cū eis cursu certarē. Vide in speculo Brandt.

Tertia nola est: ludere alea ꝑ notabili ex cupiditate. Dicit Gabriel dist. xv. quarti. q. xiij. ꝙ aleator lucrās aliq̄d notabile peccat mortal'r: nō obstāte ꝙ sine dolo ludat/ꝛ cū eo quē nō attraxit. Rō est: qꝛ peccat ꝯtra legem diuinā: qꝛ est ꝯtra charitatē ꝓximi ꝯcupiscere bona ꝓximi cū damno eius: ꝛ ꝯtra nonū p̄ceptū quo ꝓhibet̄ ꝯcupiscentia rei aliene cū damno ꝓximi. Hoc aūt facit lusor talis: naꝫ ꝯcupiscit rem ꝓximi absq̄ redditōe equalētis: ꝛ ita cum damno ꝓximi. Neq̄ obstat ꝙ ꝓximus ꝯsentit in lucꝝ ꝛc. qꝛ ꝯsensus ille non est liberalis/sicut in donatione. Vide Gabrie. vbi supra. Porro sup̄ restitutōne quēadmodū q̄s obliget̄ aut non/dictum est supra. xxiiij. G. ꝛ forsitan dicet̄. Quanta sit hec fatuitas/immo insania ꝛ furia/non satis edici poterit. Recte dixi furia: nam vt Vergil. de ludo ait: Initio furijs ego sum trib⁹ addita quarta. Tres nanq̄ sunt furie apud veteres: quas ponit Joan. Boca. de genea. deoꝝ lib. iij. ca. vj. scꝫ Alecto Tesiphone Megera. si addideris aleatorē/habebis quattuor. Vbi aleatorē non solum fatuū/sꝫ insanum ꝛ furiosum appellat. Vtiq̄: tot em̄ habet furias ꝛ fatuitates siue stulticias: immo multo pl'es/q̄ꝫ quot habet pūcta siue oculos tessera: q̄. xxj. habet. Vis audire furias has q̄b⁹ insanit. Prima est idololatria. Ninirꝝ delectatōem q̄ est in ꝯtrectatōe trium ossium caninoꝝ/diuine gl'e p̄ponit: quod nō solum stulticia est (ait Lugdu. in summa) sed ꝛ mira videt̄ insania. Nonne vides ꝙ cadente tessera sub mēsa/oēs genuflectūt/lumina adhibēt: q̄ sacramēto in missa nō ita geniculāt̄? Secūda dura dñatio. vilissime seruituti se subijcit aleator/dum dñm suū taxillū ꝯstituit: ad hoc astringens se vt faciat qd̄ ip̄e iusserit. Si videas (ait Sen.) murē velle dñari alij muri: nunq̄d risum teneas? quāto magis ridiculū est/qñ os caninū (qd̄ minoris valoris est q̄ꝫ mus) hoī dñat̄. Deinde ad p̄ceptū taxilloꝝ largit̄ qd̄ nō largiret̄ ad p̄ceptū dei. Martinus medietatē pallij dat ꝑ dño: hic aūt nō solū medietatē/sꝫ ꝛ totū largit̄ palliū/immo tunicā ꝛ camisiā ꝑ dño suo taxillo videlꝫ: vnde largior est Martino. Fit igit̄ vt sic nudus nudū sequat̄ dñm suuꝫ diabolū. Tertia tp̄is amissio: quo deberet aīe ꝛ familie sue prouidere. Quarta blasphemia dei. O quot blasphemie dei ꝛ sctōꝝ ab hmōi hoībus puersissimis fiūt. Quinta ꝯtumelia in inuicē. Nō nisi raro desinūt sine ꝯtumelijs. Sexta dissipatio substātie ꝓprie: oīa dissipāt nihil retinētes. Septima ecc̄e ꝯtempt⁹ ꝛ inobediētia: qꝛ p̄cipit ꝯ̄riū. Octaua gula in ꝯuiuijs: non est ludus sine ꝯuiuijs. Nona homicidiū: quod aliqñ etiā ꝑ obulo ꝯmittit̄. Decima inuidia: q̄ cōiter seq̄ cernit̄. Vnde cima caristia in domo: ip̄e abundat/sed in domo sua caristia est. Non habet vxor quo famē sitim ve pueroꝝ sedare possit. Duodecima mendacium: nā sepe vn⁹ mētit̄ in dānū alteri⁹. Tertiadecima negligētia di

uinoꝝ. Quartadecima fractio dici festi: qꝛ peccāt mortal'r eo die. Quī
tadecima furtū: cū nō habet vñ ludat/furat. Sextadecima scandalus O
qđ p̄stat aliis q̄ incitant ad sil'r ludēdū. Decīaseptima ira/ꝯminatio:
minat em̄ qñqꝫ ꝓximo ꝟbis: cū etiā qñqꝫ ꝟberibꝫ aggredit. Decima-
octaua ꝑiuriū: sepe em̄ lusor iurat se fuisse lucratū/cū in ꝟitate ꝑdide-
rit. Decianona deceptio: fraus inter ludēdū false ⁊ fraudulēter. Vice-
sima cupiditas: q̄ ē fons oīs mali/sicut charitas oīs boni. Vicesimap̄
ma desperatio: hinc em̄ seip̄os suspēdētes nōnulli ꝯpti sunt. Ecce fra-
ter q̄t mala ex ludo ꝓueniūt/qđ ꝓcedit ex cupiditate.

Quarta nola est: ludētes inspicere. Sunt ludi in quibꝫ inspectores
dant cām ludi: sicut theatrales/hastiludia ⁊ choree: ⁊ illi peccant sicut
cooperatores in q̄nta nola sequenti. Sunt alij ludi in q̄bꝫ non dāt cau
sam inspectores: vt in ludo aleaꝝ: ⁊ illi inspectores non peccāt/nisi ve-
nial'r ⁊ non mortal'r: nisi ꝯsentirent ludentibꝫ ludos ꝓhibitos. Nā con
sentiens peccato mortali peccat mortal'r. Roma.j. Simil'r si tanta li-
bidine videndi ludos assisterent/ꝙ parati essent eos videre etiam si fo-
ret ꝓhibitum: hic em̄ esset ꝯtemptus ꝟtualis p̄cepti/qui est mortalis.
Sed ais: Quisq̄s delectat in peccato mortali peccat mortal'r: sed vi-
dens ludos ꝓhibitos delectat in actu ludentiū/qui est pctm̄ mortale:
ḡ ⁊c. Respondet ꝑ Gabrielem dist.xv.quarti.q.xiij.si placet vide. Mo
ta est questio p̄dicando/non aūt soluta: vnde neqꝫ hic soluit/sed q̄ren-
da relinquitur.

Quinta nola est: ludentibꝫ cooperari. Cooꝑatores ludentiū: vt ad
ludos ꝯcedētes loca: aut ministrantes taxillos/instrumēta aut lumia
⁊ hmōi/sine q̄bꝫ ludꝰ nō fieret/peccāt mortal'r/si ludꝰ ip̄e sit ꝓhibitꝰ: q̄a
sic cooperādo ꝯsentiūt peccato mortali: nō tñ tenent ad restitutōnem.
Sed q̄d de his q̄ lucrātes volūtarie dāt aspiciētibꝫ aut ministrātibꝫ? P
Rñdet ꝙ si lucrātes dāt ea q̄ tenent restituere/etiā recipiētes tenētur
restituere: si nō/nō: vt dt Gabriel.

Sexta nola est: facere ꝓ ludentibꝫ instrumenta. Artifices facientes
taxillos/chartas ⁊ cetera instrumēta ludēdi: sil'r ⁊ ea vēdētes/peccant
mortal'r: neqꝫ sunt absoluēdi nisi dimiserint talia. Distinguūt em̄ do-
ctores/dicētes vt Gabriel vbi sup̄: quē vide.

Septima nola est: ludū ꝓhibitū nō ꝓhibere. Sunt in statu damna
tōis ꝑpetue p̄lati sp̄uales ⁊ rectores tꝑales/q̄ tales ludos ꝓhibitos (pos
sent ⁊ tenent ꝓhibere) ꝑmittūt/ex illa immutabili ꝟitate Pauli: Faciēs
⁊ ꝯsentiēs ⁊c. Et participes sunt omni maloꝝ iam enumeratoꝝ/q̄ in-
de sequunt. Magisqꝫ peccant q̄ nedū ꝑmittūt/sed etiā asserūt h̄ nō eē
pctm̄: neqꝫ sunt absoluēdi nec cōicandi eucharistie sacramento. Sed
dicis: Et q̄d faceret q̄s si nō deberet ludere die festo? Audi frater. Nō
om̄e ludū detestor: restat adhuc ⁊ clericis ⁊ laicis honestus ludus die
bus festiuis absqꝫ om̄i ꝑiculo exercēdus: ludū loq̄r sagittādi. Mitte

frater sagittas orōnis ad deū/correctōis in subditos/p̄dicatiōis in familiā:sagittā deniq; laudis vocalis ad deū:⁊ ꝯtritōis in cor tuū:quemadmodū deductū est sup̄ turba.lxxiiij.dicta/sagittarioꝝ.Sed ea q̄ ponunt̄ infra turba.xcvij.die festo diligēter exercere teneris:q̄ facto nullū supesse tp̄s videbis ludēdi.Studeamꝰ frēs hāc fatuoꝝ lusoꝝ p̄iculosissimam fatuitatē declinare:ne quenq̄ nr̄m hac vnq̄ ꝯtingat cappa dep̄hēdi.Sz rei difficultatē abhorrēs forsan impossibile factu arbitraberis.Aggredere frat̄ rē semel/bis aut ter:hmōi resistentiā facto studeas adhibere:⁊ rei facilitatē satis mirari vix poteris.Rogemus.

Feria.ij.post Inuocauit.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.Euangelium:

Q Septuagesimaoctaua turba stultoꝝ est supp̄ssoꝝ(getruckt narrē) Jp̄i sunt q̄ circa p̄ssuras nō sapiēter ⁊ rōnabil'r se habēt.O q̄ grādis est hec fatuoꝝ turba:oēs vtiq̄ mole p̄mimur pctōꝝ ⁊ penaꝝ.Clamat Job:Hō natus de muliere/breui viuēs tp̄e/multis replet̄ miserijs.Et dn̄s clamat:Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis:⁊ ego reficiā vos.Breuit̄ oēs nos in p̄ssuris esse op̄tz in hac vita:btūs q̄ sapiēter ⁊ nō insipiēter se hz.Sed ais:Ex q̄bꝫ p̄nt nolis fatui supp̄ssi dinosci:Rn̄deo q̄.xij.

Prima nola est:ꝯsilijs sanis nō acq̄escere.O in q̄t p̄ssuras multi se ponūt/qꝛ ꝯsilijs nō acq̄euerūt:p̄cipue oēs pctōres q̄ dei ꝯsilijs ꝯtēptis s̄m suā volūtatē ⁊ voluptatē vixerūt.De his Prou.j.Sr:Despexisti oē ꝯsiliū meū ⁊c.Ecce nolā.Audi p̄ssurā:⁊ ego q̄q; in interitu vr̄o ridebo:cū sup̄ vos venerit calamitas.

Secūda nola est:irasci sine causa.Sūt sibijpsi grādis p̄ssura ⁊ etiā alijs/q̄ mox sine causa irascunt̄:quoꝝ fel in ore est instar eq̄ titillabilis:(kritzlich)De his Prou.xxvij.Graue est saxū ⁊ onerosa arena:sed ira stulti vtroq; grauior.Lyra:Stulus saxū portare p̄t/sz nō irā alterius stulti:solꝰ em̄ sapiēs h̄ p̄t.i.humilis.Vbi hūilitas/ibi sapia.Due scultelle.i.hūiles se suscipiūt:scutella.i.hūilis:⁊ globꝫ.i.sup̄bꝫ/sil'r se recipiunt ⁊ ꝯpatiunt̄:sz duo globi siue sup̄bi nō p̄nt sil'stare/nec se pati aut ꝯtingere nisi in pūtto/dū se mutuo ꝯtumelijs pūgūt:⁊ tūc mox instar spheraꝝ abinuicē resiliunt.

R Tertia nola est:lites mercari(vnglück kauffen)Prou.xvj.Vir insipiēs fodit malū:⁊ homo p̄uersus suscitat lites.Prohibitū est(si non fallor)emere lites siue causas alienas:sz ⁊ de alijs litigiosis intellige/q̄ suis litigijs(s̄m Aristotelē.iij.ethicoꝝ)sp̄ alijs resistūt ⁊ ꝯtrariant̄ ⁊ similia reportant.

Quarta nola est:tristari irrōnabil'r.Dicit btūs Joā.Chrysosto.ad Stagiriū monachū arreptitiū:q̄ ꝓpter nullā aliā causam dz chr̄ianꝰ tristari/nisi qꝛ aut ip̄e aut alius deū offendit.Itaq; q̄cunq; alia de cā

tristat̄/irrōnabil'r tristat̄: O quot sunt sub hac nola: q̄s nō ꝓ paruissi-
mis rebꝫ p̄mit̄ tristicia: q̄ cordi suo aliqñ instar molaris supiacet? Di-
cit Salomon Prouer. xxv. Sicut tinea vestimento ⁊ vermis ligno/
ita tristicia viri nocet cordi. Et. j. ij. Thomas ait: ꝙ tristicia ex gñe suo
⁊ nō solū ꝓpt̄ abūdantiā sicut cetere passiones nocet vite hominis. No
li ḡ tristicia seculi q̄ mortē/sed ea q̄ ꝑm deū est/q̄ salutē opat̄ tristari.

Quinta nola est: audacē esse aut audacibꝫ se sociare (Den freydigē/
freflen) Plane in multas p̄ssuras se trudūt tales ex stulticia sua/instar
papilionū ignibꝫ tribulationū inuolātes. Audi Ecc̄iasticū Ecc̄i. viij.
Cū audace nō eas in via/ne forte grauet mala sua in te: ipe em̄ ꝑm vo
lūtatē suā vadit: ⁊ simul cū stultitia ip̄ius pereas.

Sexta nola est: pueros nō ꝟberare. Plane multi sunt q̄ filios suos
⁊ filias efficiūt ꝓteruos ⁊ sibi onerosos: qꝛ ꝟberibꝫ pepcerūt in pueri-
tia. Dicit Sap̄. Prou. xiij. Qui parcit ꝟge odit filiū suū (wer die ruot̄
spart) Uide Lyrā. Meliꝰ essꝫ ꝑ te eū q̄ꝫ ꝑ lictorē ꝟberari.

Septima nola est: vicinos molestare. Dicit̄ ꝙ iudeꝰ dū maledicere S
voluerit alicui/optat ei vicinū malū/⁊ possessiones suas siue totā sub-
stātiā in ꝓmptam pecuniā. Onerosa res est malꝰ/⁊ solatiosa bonꝰ vici
nus. Prou. xxvij. Melior est vicinus iuxta/q̄ꝫ frater ꝓcul.

Octaua nola: tolerare calcios arctos: adde ⁊ alias vestes. Quā sup
p̄ssi sunt hi fatui nemo est q̄ nesciat: p̄cipue hac tēpestate: cū se incipiāt
manicis ita ꝯp̄mere ⁊ tunicis ꝙ nihil sup̄: ⁊ q̄ calcios aptāt vt digitos
pedū misere torq̄ant.

Nona nola est: vino indulgere. Ecc̄i. xxxj. Ne ꝯp̄maris in ꝯuiuio vi
no: vinū multū potatū ruinas multas facit.

Decima nola: sua ꝯsumere/⁊ pl'a q̄ꝫ aratra ferūt sua dilapidare: ꝑ
alijs fideiubere ⁊c̄. O in q̄t p̄ssuras tales ꝑueniūt p̄ pauꝑtate/cui seip
sos inuoluūt q̄tidie lurcātes. Uñ Ecc̄s. j. Dixi in corde meo: fruar de-
licijs ⁊c̄. Et hec afflictio: ecce p̄ssura.

Undecima nola: alij vxorē enutrire. Sunt q̄ volūtarie exponūt ⁊ lo T
cāt vxores alijs: q̄ ꝓculdubio fatui ⁊ lenones: de q̄bꝫ intelligit hāc no-
lam Philomusus. Sed quēadmodū h̄ fatuꝰ de numero supp̄ssoꝝ sit
nō video: cū volūtarie h̄ faciat: ⁊ ꝯtinuet intuitu lucri. Ideo etiā ego
intelligo de his/q̄ suas vxores nimis delicate enutriūt ⁊ ornari faciūt
⁊ ostētant in choreis/ꝯuiuijs ⁊c̄. inde vtiqꝫ gl'antes: q̄ fit vt ab alijs ap
petant̄ ⁊ stuprent̄: qd̄ posteaq̄ꝫ incipiūt suspicari/zelotypi efficiūt̄: ⁊ mi
rabili p̄munt̄ angustia/in quā fatui illi sese detruserūt ꝑ nimiā licētiaꝫ
vxoꝝ. Porro oīa onera matrimonij sub hac ꝯtineri p̄nt: q̄ q̄t ⁊ q̄nta/
nemo nouit nisi q̄ accipit. Intellexerat āt ea Petrꝰ cū dixit: Si sic ē cū
vxore/difficicile est vxorē ducere. Policra. lib. v. ca. x. Cū Publiꝰ Ci-
neus Grecinꝰ (aut si alio potiꝰ d̄r noīe) argueret̄ ab amicis/ꝙ vxorē for
mosam/castam/⁊ nobilē repudiaret: rñdit: ⁊ h̄ soccꝰ quē cernitis/nouꝰ

elegans/ꝛ inspectoribꝫ omnibꝫ placens est:sed nemo p̄ter me solum nouit vbi me premat.

Duodecima nola est:pctā ꝛ penas ꝓ eis debitas cognoscere:ꝛ non inde turbari/sed letari ꝛ ꝯtinuare pctā:ꝛ future se dānatōis eterne p̄ssure ꝯmittere. Plane q̄ cogitat multitudinē ꝛ magnitudinē suoꝝ peccatoꝝ ꝛ penas ꝓ eis debitas/suppliciū.s.ignis eterni(de q̄ in euāgelio dictum est)ꝛ adhuc pctā non relinq̄t sed ꝯtinuat/ve fatuus est:insanus vtiq̄/q̄ h̄ tam grāde onus nō a se abijcit/ne ip̄m ad ꝓfundū iferni sup p̄mat. Grāde nimiꝝ onus pctm̄ est/qd̄ celū ip̄m sustinere nō potuit:sꝫ
V angelū secū in infernū vsq̄ detraxit. Jp̄m est onus de q̄ Ps̄. Qm̄ iniq̄tates mee supgresse sunt caput meū:ꝛ sicut onus graue grauate sunt sup me. Hoc onus ꝑ pn̄iam verā h̄ abijciendū est:onus āt miseriaꝝ ꝛ penaꝝ quas merito patimur/cū patiētia sufferēdū. Monet ad h̄ beatus Paulus:Alter alteri⁹ onera portate:ꝛ sic adimplebitis legē Chr̄i. Juua ꝓximū portare on⁹ pctōꝝ:tolera ei⁹ imꝑfectōes sil'r ꝛ miserias:ꝛ sis ei adiutorio vt alleuiet̄:hec ē lex charitatis. Et tuip̄e a te abijcias (vt dixi)pctā tua:relinq̄ mūdū. Si vis a p̄ssuris liberari/audi dn̄m: Venite ad me oēs q̄ laboratis ꝛ onerati estis/ꝛ ego reficiā vos. Veni ad me:relinq̄ mūdū ꝛ relinq̄ teip̄m(gang der welt vnd dein selbs miessig/so kumstu auß dem trucken vñ zu ruw)al's nunq̄ꝫ/nec h̄ nec alibi Perde te/ꝛ inuenies te:nō q̄re q̄ tua sunt/sed q̄ dei/ꝛ inuenies pacem:ꝛ nō antea. Audi h̄ dn̄i vbū: Venite ad me oēs ꝛc̄.in h̄ seculo:ꝛ audies in futuro seculo in iudicio hodierni euāgelij vbū. Venite benedicti patris mei/ꝑcipite regnū ꝛc̄. Quod p̄stet nobis pater/filius ꝛ spiritus sanctus. AMEN.

Feria.iij.post Inuocauit.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Euangelium.

Septuagesimanona turma stultoꝝ est:equitū ꝛ scribaꝝ(reit oder screib narrē)Apte ꝯiūcti/qꝛ idē negociū ꝛ q̄stus:h̄ publice/ille occulte:h̄ penna/ille hasta(Der wagt den leib ynß naß/diser die seel ynß dinten faß) Recte g̃ ꝯiungunt̄. Sꝫ et in hodierno euāgelio(vt audistis)ꝯiūcti sunt:ꝛ q̄stus scribaꝝ assimulatus est a dn̄o Jesu q̄stui raptoꝝ:ait em̄: Vos fecistis eam spelūcam
X latronū. Igit̄ ego de vtrisq̄ simul tractabo:ꝛ in fine q̄stionē q̄s eorꝫ melior sit mouebo. Reperio āt nolas septē:q̄ttuor p̄me respiciūt equites:reliq̄ tres scribas.

Prima igit̄ nola est ꝯcutere(abtrowen)Sunt q̄ ꝯminant̄ alijs se mala illaturos/aut bona ablaturos/nisi eis aliqua prestiterint. Sicut de vulpe recitat fabulam Gerson super Magnificat:que palumbis ꝯminabat̄:q̄ edocte a passere liberate sunt:in quem tamen fraudem suam postea ꝯuertit vulpes/ꝛ se vindicauit; vt sup̄ habes deductū.xiij.

S. Sic pleriq; solent p ꝯminatões alios nocere: ⁊ hoc dr ꝯcutere: naz crimen ꝯcussionis est (vt dt Ange.) cum q̄s ꝯminat alicui: nisi ita vel ita faciat/faciā vel nō faciā ⁊c. Talis ꝯcussor efficit infamis si ꝯdemnetur de h crimine: ⁊ mortale pctm̄ est. xxiij. q. j. militare. in fine. Et qd p ꝯcussionē acceptū est/est necessario restituēdū: nisi sit datū ob malum faciēdū: qz tūc cū taliter dans nō repetat ꝓpter turpitudinē suam/si restitui debet/dabit paupib; qd cū ius nō pcipiat/erit de ꝯsilio ⁊c. Dic ex Ange. vbo/ꝯcussio. §. ij.

Secūda nola est calūniari (Ful ansprach suochen: ein ansprach ab dem zun brechen) sicut cōiter fieri solet. q̄ p lupū in Esopo scant: qui ꝯtra agnū bibentē in inferiori pte fluuij occasionē q̄siuit dicēs: qz turbaret sibi aquā: cū tn̄ ipe de supiori pte fluminis biberet. Sic multi faciunt dn̄i ꝯtra diuites subditos/q̄s nitunt spoliare: sic ⁊ eq̄tes eoꝝ famuli: h appellat calumnia. Et dr sm Cassiodoꝝ sup Ps. quasi capitis alumnia p ꝯtrariū q̄ minime alat. Vide si placet de calūniatorib;. Talis erat tyrannus apud Pogiū/q̄ ciuem incusauit/qz ꝯspiratores ꝯtra se abscondisset/pecuniā denotās: q̄ cognito/ciuis eos inq̄t hostes tibi tradā. habita itaq; pecunia/ciuis impunis euasit a tyranno: nō em̄ alios habebat hostes inclusos p̄ter pecuniā/quam tyrannus hoc medio emulgere curauit.

Tertia nola est: non ꝯtentari stipēdijs (Den sold übergreiffen) Sūt q̄ nō ꝯtentant/sed q̄rūt vndecūq; ludo/furto/rapina/p fas ⁊ nefas. sz ⁊ alijs vicijs gule ⁊ luxurie/blasphemie ⁊ ꝯtumelie se inuoluūt. Vn̄ et in piculoso efficiunt statu valde: inde Ambro. noluit ꝯsulere alicui ad militiā: ⁊ est vnus de piculosis statib;. De his trib; nolis habes Lu. iij q̄s b. Joā. Baptista iussit vt milites cauerēt. Cū em̄ cū q̄d facere deberēt ꝯsulerēt: ait: Neminē ꝯcutiatis/ecce p̄mā: neq; calūniam faciat/ecce scdam: ⁊ ꝯtenti estote stipēdijs vestris/ecce tertiam.

Quarta nola est: iniquas exeq̄ dn̄oꝝ sentētias (Vnrecht geheis der obren volstrecken) Sic Mauritius cū legione noluit exequi impatoris mādatū de chr̄ianoꝝ psecutōe: ⁊ b. Martinus: Ego securus absq; galea ⁊ clipeo hostiū cuneos penetrabo: noluit obedire p̄ncipi. Si em̄ sn̄ia ꝯtinet intolerabilē errorē vel iniusticiā manifestā/nō dn̄t obedire: al's nō peccāt exequēdo iussa dn̄oꝝ. Quod tn̄ limitat Angel. in ver. Judicare. §. viij. qn̄ nō sunt certi de innocētia ꝯdemnati: qz in dubio excusant: sz qn̄ sunt certi de iniusticia/sic credo peccāt mortal'r obediēdo. Guil. Par. in sum. de vtu. de obediētia tractat hāc materiam: quē vide. Ardua plane hec nola p famulis cōitatū ⁊ dn̄oꝝ: q̄ cogunt plerūq; iniq̄s exeq̄ sn̄ias/aut cedere officio. Ecce nolas q̄ttuor/q̄b; eq̄tes (reyt narrē) dinoscūt. Plures elicere posses/aut his addere ex chaimis aut Ange. in vbo/interrogatōes. §. circa officiales. Sed sufficiat ad pn̄s. Reliq̄ respiciūt scribas.

Quinta nola est: instrumēta indebita erigere aut debita occultare. Sunt notarij vtiq; fatui ⁊ q̄dem ꝑiculosissimi ⁊ ꝑniciosissimi/q̄ instrumēta indebite ꝯficiūt. Aliqñ ex ignorātia: ꝓpter qd̄ dānificāt ꝓximum Aliqñ ex negligētia: ⁊ si em̄ docti sint ⁊ periti: nō tñ debitā adhibēt diligētiā vt rite dictēt. Aliqñ ex malitia fraudulēter addūt aut adimūt. Aliqñ occultāt vel destruūt instrumēta malitiose. Vere fatui: q̄ vltra pctm̄ obligāt se ad restitutōem.

Sexta nola est: instrumēta in fraudē vsuraꝝ vel statuta ꝯtra eccāsticā libertatē scribere/dictare/vel in publicā formā redigere. Audiāt h̄ ꝓtonotarij cōitatū hñtiū statuta ꝯtra libertatē eccāsticā/q̄ etiam practicāt: q̄ hoc ꝓhibitū est sub pena excōicatōis.

j Septima nola est: indebitū salariū petere. Pauperib; gratis tene
2 tur q̄s facere: sicut ⁊ aduocatus. Vide in Ange. vbi s̄. ⁊ v̄bo/aduoca-
3 tus. §. x. A diuitib; iustū p̄ciū accipe p̄t/nō excessiuū. Misera res/
A q̄ sine p̄cio nō ꝑhibēt testimoniū v̄itat.: vt deducit̄ a Roderico in speculo vite humane li. j. ca. xx. quē vide: ⁊ ad placitū adde: ⁊ in Policra. li. v. ca. x. Sed q̄ris: Et q̄d inter hec duo stultoꝝ gñā. s. eq̄tum ⁊ scribaꝝ meli⁹ est? Exquo ꝯiugati h̄ siue copulati introducunt̄. Tangit q̄stionē hanc ⁊ soluit Rodericus: q̄ fuit Castellan⁹ castri sancti Angeli Rome/⁊ ep̄s Zamorensis. Itaq; nouit ꝯditōes equitū/q̄ castellanus fuit: scribaꝝ/q̄ ep̄s: ⁊ hec scripsit/q̄ eloquēs ⁊ doct⁹. Rñdet q̄ stultus scriba peior sit omni eq̄te in vncia. Sunt em̄ triplices eq̄tes. Quidam q̄ insidiose rapiunt (schnaꝓphen) ⁊ his scriba peior est: q̄ palam rapacitatis auaritia seuit. Alij sunt eq̄tes q̄ nō insidiose/s; publice post diffidatōem iustam (vt putāt) suos inuadūt hostes. Tertij sunt asismi: q̄ ꝓ pecunia hoīes occidūt: ⁊ etiam his scribe peiores sunt: q̄ illi in suoruꝫ tm̄ hostiū sanguine armant̄. Asismi in q̄rundā hoīm necem pecunias accipiūt: isti vt crudelissimi carnifices/ciuiū/amicoꝝ/cunctorūq; hominū opp̄ssione letant̄: ⁊ oīm litigantiū vitā extinguūt. Quid em̄ prodest iustum habere iudicē/sed rapacem notariū? Plane ꝑniciosi sunt hi scribaꝝ stulti: nempe notarius cupidus remp. offendit: deū ꝯtēnit/cui se iureiurādo astrixit: iudicē mentiēdo decipit: ꝑtes ledit. De his August. dicere videt̄/q̄ sil'es sunt locuste animali pestifero: nocet enim mordēdo: ꝯsumit nocēdo. Nisi g̊ abūdauerit iusticia vestra plusq̄ sil'ium scribaꝝ/spem non habeatis ꝯsequēdi fructū iusticie: q̄ est regnū celoꝝ. Rogem⁹. Posses pl'es addere nolas ex varijs vitijs vtrorunq;/aut ad has reducere.

Feria. iiij. post Inuocauit.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Octogesima stultor turma est nuncior (Bot narrē) Plenū B
est euāgeliū nunciis. Jonas ad Niniuitas mittit: z pniam
agūt. Regina Saba a finib terre venit audire sapiaz Sa
lomonis: z mater Jesu cū fratrib nunciū mittūt ad Jesuz.
Porro in epla Jezabel nunciū mittit ad Heliā/mortē ei ꝓminās. Sed
z vbiuis gētiū discurrūt nūcij/dū ꝓtra se insurgere gestiūt Switēses
z Sueui: plane in damnū z interitū tot Hermanie supioris. Puto
q; nō incōgrue de hac nūcior turma ad pñtem borā dicturꝰ sim. Re
perio aūt nolas septē fatuor nuncior notatiuas.

Prima est: ꝓmissor obliuisci. Sūt q̄ ita stolidi sunt/vt nihil cor q̄
eis mādant retinere sciūt: sz mox ꝙsa facie obliuiscunt. De quor nūe
ro is fuit de q̄ Pogi in facetijs fo. xxxiij. q̄ dñi sui ꝙbor oblit/ad cū
veniēs quē dñi sui mādato iussus ē accedere/z certi ab eo aliq̄d postu
lare: veluti stupidus z cogitabūdus q̄d diceret hesitabat. Hic aūt ho
minis taciturnitatē ꝓspiciēs: scio inq̄t q̄d velis: z oñso pgrādi lapideo
mortario: Cape h̄ inq̄t/z ad patronū tuū (nam h̄ postulat) q̄z ꝑmū fe
ras. Sic itaq̄ famuli obliuionē tā grauī mole puniuit. Huic igit̄ si
miles nūcij sue obliuioni ꝓdignas a patronis iuste sumerēt penas.

Secūda nola est: ꝓmissis supaddere. Sunt q̄ ita prudētes se existi
māt/vt pla q̄z eis ꝓmissa sint velint expedire: q̄ fit vt neq̄z h̄ qđ ꝓmissū
est expediāt: immo oia in ꝛrū ꝙtant. Silles rusticis cū imagine cruci
fixi: apud Pogiū in face. fo. vi. Qui missi ad emēdū crucifixū ligneuz
q̄ in ecca cor ponerēt. Interrogati ab opifice/viuū an mortuū vellent
emere crucifixū? Rñderūt se viuū malle: nam si eo mō suo ꝑpo non
placeret/se illū cuctigio occisuros. De bis duab nolis Prouer. xxvj.
Claudus pedib z iniq̄tatē. i. potū sibi nociuū bibēs/q̄ mittit ꝙba per
nunciū stultū. Zyra. i. silis ē illis: q̄ stultꝰ nūciꝰ ꝓuocat cū ad quē mit
tit ad irā: z sic negociū pciorat. Talib ꝙba ꝓmitti nō pñt/sed sole lre si
cut pueris: uescīt cīm literas in ore deferre.

Tertia nola est: secreta inuestigare. Sunt q̄ ex curiositate aut libidi C
ne dicēdi multa noua/lras aliq̄n legūt sibi ꝓmissas aut etiā resigillant.
Grande vtiq̄z crimē z grauiter puniēdū: crimē inq̄z falsi z stellionat.
Vide Ange. in ꝙbo/falsitas. §. ij. Nō dz seruus plura scire de negocijs
dñi sui/nisi quātū necessariū est ꝑ suo seruitio exequēdo: ait Xenophō
apud Maffeū Vegium.

Quarta nola est: inuestigata patefacere. Hoc pciꝰ est q̄ talia alijs re
uelāt: z est crimen ꝑditōis: vt in Ange. ꝓfessio vlti. de sigillo secreti. De
bet eīm q̄s retinere q̄ ōe sibi sub secreto aut in fide secreti: nisi in duo
bus casib: q̄s vide ibidē. De bis Prou. xxv. Sicut vrbs patens z absq̄
murorꝝ ambitu: ita vir q̄ nō pt cohibere ꝛc.

Quinta nola est: infidel̄r exeq̄ ꝓmissa. Sunt q̄ recipientes salarium
integꝝ ab vno ꝓncipali/nihilominus a multis alijs recipe non verent:

quoꝝ simil'r causas expediũt ꝓncipali neglecta: ꝛ nõ tam cito ꝛ taliter quẽadmodũ in ꝓmissis hũt eam expediũt. Peccãt vtiqꝫ: ꝛ tenent ꝓncipali. An aũt nũcij sic pl'es mercedes recipe possint a multis ad eũdem locũ: qre de hꝫ ꝛ cogita. Sunt ꝓterea q̃ replẽt se vino: vt in spec. Brãdt Item ambasiatores ꝓmunitatũ aut ꝓncipũ/q̃ nihilominus sua in tali ambasiata pagũt cũ negligẽtia ꝓncipalis aut ꝓtelatõe saltẽ: tales tenẽ tur ad restitutõem. Vide in Ange. in ꝟbo/absens.

D Serta nola est: sero redire. Magna delectatio est/vbi nunciꝰ statiꝫ redit. Nam sicut frigꝰ nius in die messis/ita legatꝰ fidelis ei q̃ miserit eum aiam ipius refocillãdo facit. Itẽ aqua frigida aie sitiẽti: ꝛ nunciꝰ bonꝰ de terra longinqua. Prou. xxv. Sic ꝓtra: sicut acetũ dentib' et fumꝰ oculis/sic piger his q̃ miserũt eũ in via. Habui ego famulũ quõ dam talisimodi: q̃ cũ eum corripere sup eo q̃ sero sp rediret/rñdit: Raro edes exire ꝓmittor/quo fit vt in vicoꝝ oblitionẽ cadã: ꝛ sic nescius qũo redeã/errãs hinc inde detineor.

Septima nola est: nuncios nõ humaniter/sed irreuerẽter suscipere Nuncios Dauid deboneſtauit Anon barbas abradẽdo/ꝛ vestes vsqꝫ ad nates ꝑscindẽdo: vñ ꝓcessit magnũ bellũ. Debẽt nũcij vndecũqꝫ et a quocũqꝫ aduenerint mãsuete ꝛ humane tractari. Inde et in q̃busdã ciuitatib' etiã dũ lras diffidatõis afferũt/liberal'r munerant: debentqꝫ sup rñso rõnabil'r informari. Nõ sic q̃dã etiã aliqñ se sup hoc iactãtes qꝛ durius q̃busdã ad interrogata rñderint: q̃ ve aliqñ ad nuncios taci turni sunt/instar statuaꝝ nihil loq̃ntes. Recte significati ꝑ statuã quã posuit loco Dauid Nicol vxor eiꝰ. De quo ꝑmi Reg. xix. Qꝝ cũ Saul misisset nuncios ad afferẽdũ Dauid vt occideret a Saul: loco Dauid inuenerũt statuã ꝛc. Dic historiã. Sic nimiꝝ q̃dã sunt q̃ se nũcijs exhibẽt vt statue/sine sensu ꝛ voce: vt simulacꝝ (als götzen) ꝛ eos nuncij non reperiũt vt Dauid pacificos/sed duros: q̃ sez audire ꝛ intelligere
E non velint. Ecce nolã septimã. Sed q̃d ad nos ista inquis? Multũ q̃dẽ ꝑ oẽm modũ: nam ꝓter ea q̃ dicta sunt discere debes ꝛ tu dei nuncios humane excipere: ꝛ ad eos non vt statua simulacꝝ sine visu ꝛ auditu esse. Quales sunt q̃b' nihil curẽ q̃ eos ꝑ tribulatões ꝛ inspiratões tã q̃ꝫ ꝑ nũcios visitat dñs: ad quas quasi insensibil'r se habent: immo alis q̃ aspere ꝑ impatientiã eis resistunt. Ecce iam ex omni pte chaos ingruit horridũ: ꝛ belloꝝ opiniones vtiqꝫ nũcij dei sicut alie aduersitates affuture post nos mittunt'/vt nos ad deũ reuocent: saltem vt sero reuertamur ad eũ a q̃ exiuimus. Reuertamur inq̃ꝫ ꝑ q̃uersionẽ/ꝑ bonã vitã ad deũ/a quo exiuimꝰ ꝑ creatõez. Nos plane vt corꝰ emissus ex arca insidemꝰ cadaueribꝰ creaturaꝝ eis feruẽdo: neqꝫ reuersi sumꝰ ad Noe deũ nostꝝ/sed sp cecinimꝰ cras cras cras ꝛc. Jã fere q̃nquagin ta annos nũcij mali/q̃lis corꝰ esse dr: corui nigri pcis. Vtinã saltẽ cũ columba vespe rediremus/cũ ramusculo oliue pacis ꝛ miscõie; vespe in-

q̃ nostre senectutis. Dic o frater: Ne ꝯfundas me ab expectatõne mea. Dic: Ne ꝓpijcias me in tempe senectutis. Dic: Eleuatio manuũ mearum sacrificiũ vesptinũ. Nõ habes qđ facias manibꝫ/ieiunãdo/castigando corpꝰ ꝛc. saltẽ eleua intellectũ ꝛ affectũ/cogitatõem ꝛ auiditatez in deũ/petẽs misericordiã. Rogemus dñm.

Feria.v.post Inuocauit.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Octogesimaꝑma turba stultoꝝ est seruitoꝝ (Dienst narren/ gsind/knecht/koch/ecbalt) Apte de his hodie đr/ꝛ euãgelio ꝯgrue: qđ de seruitute ꝑ totũ sonuit: quẽadmodũ audistis. Possunt aũt hi fatui septẽ dinosci nolis. F

Prima nola est: bona dñoꝝ deuastare (ꝟderben/lassen vndergan) ex ꝓposito vel negligẽtia: vt cibos optimos facere perire: ollas ꝛ alia instrumẽta culinaria frãgere: sine miscđia tractare vasa ꝛ totam domus suꝑpellectilẽ. Et q̃a nõ fiunt manifeste/putãt se minime teneri ad restitutõem; stulti/cũ teneant̃ ad ea q̃ negligũt.

Secũda nola est: in occulto ꝯuiuia facere/furando cibos/oua/carnes/vinũ/ꝛ sil'ia dñoꝝ. Et cũ habeant al's sufficiẽtiã: nihilominꝰ occulte: puta in absentia dñoꝝ aut nocte dñis dormiẽtibꝫ/talia absumũt: soccis calciati/ne audiant̃ eũtes: ꝛ cardinibꝫ oleo ꝑfusis.

Tertia nola est: alienos introducere. Nõ sunt ꝯtenti q̃ ipi absumũt/ nisi etiã alienos introducãt: q̃ vtiq̃ ad restitutõem tenẽt̃/sicut ipi: vno tñ restituẽte alij absoluunt̃.

Quarta nola est: optima queq̃ absumere. Dũ sic lurcãt nõ sunt ꝯtẽti cõibꝫ cibo ꝛ potu/sed de meliori vase depromũt: ita vt dño putante aliq̃d spẽale sese habituꝝ/nihil inueniat. Plerũq̃ vas dñi ꝑus euacuatur (q̃uis solus bibat) q̃ vas familie/etiã si tres fuerint. G

Quinta nola est: plura emere aut coq̃re q̃ necesse aut ꝯmissum est. Solent nõ solũ ꝓ dñis delicatiora emere ꝛ ꝓ seviliora/vt eis mandat̃: sed in magna copia de delicatioribꝫ/ne sua ꝑte fraudent̃: sed ꝛ fraudez ꝯmittũt aliq̃ñ in emendo.

Sexta nola est: inuicẽ ꝯcordare. Male agit̃ cũ eo cuiꝰ ꝯcordãt ꝯtra dñm coquꝰ ꝛ cellerariꝰ. Siq̃dẽ paratꝰ est ille dare iura/b̃ administrare vina: quoꝝ vterq̃ de altero tacet in damnũ sui dñi.

Septima nola est: de domo cibos aut vinũ asportare. Magna infidelitas/immo furtũ: vel amicis aut socijs vel aliq̃ñ etiã ꝯcubinis ꝑstare bona dñoꝝ/q̃ in elemosynas pauperꝝ debebãt dispẽsari: ꝑiculosi ꝛ sacrilegi fures. Ecce nolas: ecce pctõꝝ ꝛ diaboli familiã/seruos infideles. Nõ sic nõ sic o frẽs infatuari oꝑtz/sed esse seruũ fidelẽ ꝛ prudentẽ: iuxta ꝟbũ dñi sapie eterne: quã sapiam imitari oportz/ꝛ fatuitatez hanc relinquere. Debet nimiꝝ seruus esse fidelis/obediens ꝛ timoro-

sus(Sorgsam/gehorsam/forchtsam) Fidelis z prudēs quo ad tpalia bona dñor:obediēs q ad peritiā eor:timorosus siue deuot⁹ q ad deum:z viceuersa itidē tenent dñi seruis/qr sunt correlatiua. Audite q dico. Primo esto fidelis dño tuo(deiner herschafft)in rebꝫ tpalibꝫ:dā
D na eoꝝ puenīdo z bona augmētādo iuxta posse:z in vitate z fidel'r/ nō ad oculū eis seruiēdo:sic in absentia sicut in pntia. Sic fieri debere iubet Apl's Ephe. vlt. Non ad oculū seruiētes qsi hoibꝫ placētes/sz vt serui Chr̄i faciētes volūtatē dei ex aio. Non ad oculū:sicut pleriqꝫ faciūt/q in pscntia dñor fidel'r/mor vbi dorsum vterint laborare desistunt:z colloquunt simul:z oculis vagis hinc z illinc circūspiciūt/labo rē negligentes. Et qd faciam inqs:quō fidel'r laborabo? Tene banc regulā z nō falleris/quā dat dñs Jesus Mat. vij. Quecūqꝫ vultis vt faciāt vobis hoies/z eadem vos facite illis. Cogita si tu esses paterfamilias/quēadmodū velles tibi seruiri z laborari:sic facito tuis dñis. Secundo esto obediēs dñis:fac eis reuerentiā:nec ad irā ꝓcites:nec detrabas aut obloquaris vel ꝓtristes/sed q beneplacita sunt eis facito. Non em̄ sufficit nō furari z fidelē esse/sed etiā obedire in licitis. Audi Paulū Ephe. vlt. Serui obedite dñis carnalibꝫ cū omni timore z tremore in simplicitate cordis vestri sicut Chr̄o. Plane sic faciēdū est:qr ois potestas est a deo:q potestati resistit/deo resistit. Caue etiā ne ad iram ꝓcites:sed si aliqñ ꝓcitati fuerint ex tua negligētia vel culpa/fac tua iucūditate mitigent. Quod cocus ille ducis Mediolanēsis fecit: de q Pogius in face. Qui ducē ob triste nunciū qō acceperat a Florētinis inq̄etū redditū:oblatis ad mēsam epulis quasi nō rite ꝓditis/euz acriter increpātē/faceta rnsione mitigauit:ait em̄:Si Florētini tibi gustū atqꝫ appetitū auferūt/q mea est culpa:cibi em̄ sapidi sunt z summa arte ꝓpositi:sed te nimiū ꝓcalefaciūt z appetitū auferūt Florētini zc. Porro caue ne detrabas eis postqꝫ veneris ad aliud seruitiū:sicut q
J dam faciūt q putāt se inde dñis nouis placituros/cū displiceāt. Habebūt em̄ timere/q postea qꝫ discesserint ab eis filia faciāt sibi. Tertio esto pius in deū/bñdo rectā intentōem ad deū in seruitio tuo. Non em̄ sufficit fidelitas z obediētia:sed etiā req̄rit vt habeāt deū p oculis/z intentōem ad deū referāt:alꝫ em̄ nō crūt labores eoꝝ siue seruitia meritoria vite eterne. Qō plane multis accidit:q laborāt vt bos:z q fine id faciāt ignorāt. Sed ais:Et quo fine id facere debeo? Rñdeo triplici. Primo vt habeas iustū alimentū:z non cogaris furari. Secundo vt vites pcm̄ in qō caderes p ocium. Tertio vt iuues primū/pauper.s. Esto deinde pius in deum:cum colēdo/mane orando/die festo missaz audiendo z sermonē. Jeiunare debes dies p̄ceptos/z festa celebrare/z dei p̄cepta seruare/deumqꝫ semp p oculis habere:z te semp reputare in omni seruitio quasi deo seruias:z sic timere. Innuit hoc Paul⁹ in p̄cedentibꝫ autoritatibꝫ iam allegatis; vbi dr:Obedite zc. sicut Chr̄o

sto. Seruauit hoc q̄dam cocus: de quo legit̄ in Climaco: q̄ merorem ⁊ ploratū ꝑpetuū possedit in ministratōe. Cunq; a Jo. Climaco q̄rere tur vñ hāc gr̄am haberet? Rñdit: Nunq̄; me hoib⁹ seruire cogitaui/ s; deo: ⁊ omni q̄ete meip̄m indignū iudicans hac ignis visione suture flā me memoratōem semꝑ possideo. Vide in speculo exemploꝝ dist. ij. exē plo. ccxxxviij. Sed vnde est putas q̄ q̄dā tam rudes sunt ⁊ indeuoti in deum q̄ eccām nō visitāt? Est (ni fallor) ex impietate ⁊ negligentia dñoꝝ/ q̄ eos ad hoc non instigant: neq; exemplū deo seruiendi p̄bent: immo his dieb⁹ magis reb⁹ domesticis eos onerant hospites inuitando/ vt negligere cogant̄ mane oīa diuina: de q̄ duram deo reddēt rationem. Jp̄i p̄terea sunt aliqñ causa q̄ famuli efficiunt̄ eis inobediētes/ duri ⁊ rebelles. Et cur ita? q̄r dñi nō sunt charitatiui ⁊ benigni ad eos sed duri/ inhumani maledicētes eis. Nihil ḡ mireris/ si talē exaudieris echonē qualē sonū emittis. Non sic dñe: sed esto famulo sicut tibi vis esse deum pium: noli ꝯtemptibil'r loq̄: scito q̄r frater tu⁹ est/ ⁊ fortassis in gratia ⁊ te melior. Tandem multi dñi conq̄runt̄ sup̄ infidelitate et fraude seruitoꝝ: cuius tñ ip̄i nō modica sunt causa. Quiꝑe q̄ eis nō p̄stant debitā ⁊ sufficientē alimoniā: q̄ fit vt furari cogant̄/ aut nimis onerāt: q̄ efficiunt̄ inuolūtarij. Magnos labores imponūt: ⁊ paruam mercedē alimoniāq; tenuē administrant. Inde fit vt ⁊ infidel'r laborent. Vis igit̄ hr̄e famulos in deū pios tibi obediētes ⁊ fideles/ fac vt ⁊ tu talis sis in deū ⁊ in eos/ quēadmodū audiuisti. Jubet ⁊ idem Paulus: Et vos dñi (inq̄t) eadē facite illis. Et Ecc̄i. xxxiij. Si est tibi seruus fidelis/ sit tibi q̄si aīa tua. Rogemus.

Feria. vi. post Inuocauit. Cathedra Petri.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euāgelium.

Octogesima secūda turba stultoꝝ est ambitiosoꝝ (steig narren/ clym narrē/ vffgond narrē) Sūt q̄ nō ꝯtentant̄ terminis a deo sibi p̄fixis ⁊ mēsura ⁊c. sed sup̄ id tēdūt. Agricola vult esse ciuis/ ciuis nobilis/ nobilis miles/ miles baro/ baro comes/ comes p̄nceps/ p̄nceps dux/ dux rex. Sic in sp̄uali statu ⁊c. Est h̄ ex sup̄bia q̄ est inordinat⁹ amor ꝓprie excellētie (eigner hocheit) siue celsitudinis: neq; h̄ excellentie nomē est respectiuū: vt d̄t Gabriel sup̄. ij. sniaꝝ. Tales sunt ambitiosi fatui hui⁹ turme (Steig narren.) Erat capitaneus hoꝝ p̄mus Lucifer: q̄ nō ꝯtentus mēsura sibi a deo p̄fixa/ voluit inordinate fieri vt deus: ⁊ ait. In celū ꝯscendā: sup̄ astra celi exaltabo solium meum: sedebo in lateribꝫ aq̄lonis: ascēdā sup̄ altitudinē nubiū: similis ero altissimo. Sz q̄d? nunq̄d sine suo magno mala? Nō plane: q̄r detrusus fuit vsq; in ꝓfundū inferni: nam seq̄t̄: verūtñ ad in infernū detraheris in ꝓfundū laci. Fatuitatē hāc nō tacuerūt etiam gētiles theologi/ poete q̄ eā finxerūt ⁊ dissuaserūt hac fabula. Q

Dedalus cum vellet vltra mare cum filio ſuo Icaro volare: informauit eum q̄ nō aſcēderret nimis alte/ne ſolis caloꝛe penne eiꝰ ꝓburerent & ſic caderet: nec nimis baſſe/ne vnda grauet pennas: ſed tm̄ mediū tenendo patrē ſeq̄rēt. Qui de volatu gl̄atus/ſua p̄ſumptōe dedignans patris ſeq̄ veſtigia/altius aſcendit: & pennis ꝓbuſtis in mare cecidit. Qō cū pater reſperiſſet/Icare dixit vbi es: qua te regiōe req̄ram: Icare dicebat: Pennas aſperit in vndis. Ouid. viij. Metam̄. O q̄m multi ſunt huic Icaro ſiles/q̄ nec p̄dicte doctrine credūt: nec exēplis p̄dictis informant̄ aut terrent̄ q̄d non ſufficit matrimoniū vel hereditas/ſeu dignitas paterne/vel paternus honoꝛ: ſed in ſuꝑbiā erecti volunt oēs ꝓgenitoꝛes & ſingulos vicinos tranſcendere: vel p̄ nouitatū inuentiōes in oꝛnatu/veſtitu: & hmōi p̄ dominia/poteſtates/p̄laturas &c. Relinq̄t ruſticus veſtes paternas/& nouas excogitat: & ſe vxoꝛemq̄ ſuā artifex ſimil̄ nobilib⁹ veſtit: vt in ſpec. Brandt. Sed q̄d fit tādem/vt cum lucifero & Icaro ruinā patiant̄: & ad pauꝑtatem ignominiāq̄ ꝓueniant. Plane de hoc fine Pſal. Etdi impiū inq̄t ſuꝑexaltatū & eleuatū ſicut cedros libani: trāſiui & ecce nō erat: q̄ſiui & nō eſt inuctus locus eius. De his igit̄ ſic aſcēdētib⁹ & alte volātib⁹ ambitioſis (Styg narren) eſt mihi animus dicendi hodie hac hoꝛa: & puto non incōgrue euangelio in quo de Chriſto aſcendēte Hieroſolimā: & angelo deſcendēte in piſcinam fit mentio. Sed & feſtū Cathedre eſt ſcti Petri/in quo ciconiarum aduolātium de tranſmarinis partib⁹ expectat̄ aduentus. Quāuis aūt ſufficienter hi fatui ex p̄dictis dinoſci poſſent: collegi tamen ſeptem notas/q̄b⁹ particularius diſcerni poſſunt: q̄b⁹ medijs ad celſitudinem ab eis tātopē ꝓcupitam aſcēdere nituntur.

Prima igit̄ nota eſt: aſcēdere p̄ alienū & inoꝛdinatū fauoꝛē inſtar hedere. Hedera p̄ ſe aſcēdere nō p̄t/ſz arboꝛi aut muro innitēdo aſcēdit: etiā aliq̄ſ ſuꝑ tecta vī calcē extrudit. Sic q̄dā cū de ſe ſint impotētes aſcēdere ad honoꝛes/alijs innitunt̄. Exēpli gꝛa. In ſtatu eccāſtico ad bñficia & dignitates: ītē in ſtatu ſeculari ſimil̄ ad honoꝛes ꝓuenire nituntur/dignoꝛib⁹ adherēdo. Sed plane hec omnia non ſine grandi dāno eccē/ſupꝛa quam aſcendit̄: eius q̄ aſcendit/& eius cuius fauoꝛe aſcēditur. Eccleſie inq̄t. Nam tales poſtq̄ eleuati ſunt ſupꝛa eccē tectum: exurgūt calcem eccleſie: id eſt tempalia & charitatē/que ſunt calx colligans membꝛa eccleſie: quia q̄runt que ſua ſunt. Deinde nocet eleuatis quia eis euenit quod teſtudini portare ab aq̄la trans mare: q̄ cū eſſet vltra p̄fundum aliqua occaſione pennas illas retraxit: & teſtudo ſibi dimiſſus/ſubito in mari cadēs ſubmerſus interijt. Sic tales forte aliqua occaſione ſuis fautoꝛib⁹ pennas auxilij retrahētib⁹ ſibi dimiſſi cadēt. Tādem etiā nocet eleuātib⁹/q̄ eis accidit q̄d aq̄le a tegulo aurum (zun ſchlūpfferlin) Cū em̄ cōi aſſenſu vel ꝓſilio olim auiū q̄ altius volaret rex fieri poſſet: rogauit aq̄lam q̄ eam in altum ſecum poꝛtaret: que

annuit nullas suspicās insidias. Cum vero sup omnes in altum ascē-
idisset aquila: exiuit illa de pennis aq̄se supius ascēdendo: ⁊ in aq̄le vi-
tuperium regnum sibi vsurpauit. Sic ⁊ bos iusto dei iudicio ꝯtra ex
altantes exaltari ꝯtingit.

Secūda nola est: ascendere ꝑ ire vindictam instar Ethne. Sūt qui
vellent se vindicare: ⁊ cū nō possunt/nitunt̄ ad potestatē ascēdere/vt iti
dem possint. Tales similes sunt Ethne q̄ ardet in se in Sicilia. Insuf
flantes ⁊ accēdētes montem hūc/sunt ꝑsuasores vindicte/dicētes: Si
tui loco essem/nullo modo dimitterem quin vindicarē: potens em̄ es
⁊c. Sed fatuitas est: ideo velle ascendere ⁊ sine ala charitatis dei ⁊ ꝓxi-
mi sursum niti.

Tertia nola est: ascendere ꝑ inuidiā instar fagi. Est natura fagi/q̄
eius vmbra herbas sub se crescere impedit: ⁊ q̄nto altiꝰ ascēdit/tāto la-
tius vmbrā venenosam expādit: ſ̄ tādem ꝓcella vēti ꝓsternit̄. Ita inui
di isti arte ⁊ statu suo nitētes in altū ascēdere: aliȷs ascēdere in altū vo
lentibꝫ inuidēt: ⁊ vmbra venenose detractōis/accusatōis ⁊ vituꝑatōnis
impediūt. Sed in morte cū paruo flatu de ore emisso aīa fagi in infer-
nū cadet: ⁊ herbe ꝑus impedite incipiēt crescere.

Quarta nola est: ascēdere ꝑ auariciā instar gigātum. Sunt q̄ medi D
antibꝫ diuitiȷs quas ꝯgregāt ad altū ascēdere nitunt̄. Similes gigan
tibꝫ/q̄ montes dicunt̄ ꝯportasse ꝯtra Jouem expugnandū: sed fulmina
ti ab eodem perierūt. Sic illi iungētes domū domui/agꝝ agro ⁊c. et
instar talpaꝝ terrā terre iūgentes ad alta tendunt. Sed fulmine ꝑcuti
unt̄: Discedite a me maledicti. Plane hoc d̄r duris ⁊ diuitibꝫ in mise-
ricordibꝫ in euāgelio.

Quinta nola est: ascendere ꝑ hypocrisim instar milui. Miluus sur
sum ascēdens volans in altū: clamat pfy pfy pfy. Clamat inq̄ꝫ voce gra
cili ⁊ spiritali valde/acsi nihil curaret de toto mundo ⁊c. sed viso cada-
uere/instar sagitte descēdit ⁊ rapit. Sic hypocrite dicunt/simulātes se
sup gula ⁊ luxuria/p̄sertim in q̄dragesima etiā penitētes/pfy pfy: ſ̄ ces-
sante impedimēto viso cadauere: cadūt ⁊ recidūt sup delectabilia gule
⁊ luxurie. Similes monstro q̄d vocat̄ lulligo: q̄d q̄nq̄ꝫ d̄r societatē h̄re
cū auibꝫ/q̄nq̄ꝫ cū piscibꝫ: nā q̄nq̄ꝫ cū piscibꝫ maris ꝓfunda scrutat̄: cuꝫ
vo aq̄s fastidierit eleuat se alis pennigeris ⁊ cū auibꝫ ethera scādit. Sꝫ
q̄r flatꝰ nō p̄t sustinere ventoꝝ: cū vētis ꝯcutit̄ ad aq̄s reuertit̄ ⁊ in ꝓ-
fundū relabit̄ aquaꝝ. Sic in ꝓfundo carnaliū voluptatū positi/cū in
eis tedia inuenerint: ⁊ penalitates aduersitatesq̄ꝫ senserint/ad breue tē-
pus ꝑ ꝯfessionē ⁊ bona oꝑa se erigūt. Cunq̄ꝫ in illis modicā difficulta
tē senserint/ad paruū tentatōis impulsum in p̄stinam miseriā recidūt.
Item miluus in altū ascēdit famelicꝰ/vt ad distātiā facilius p̄dam vi
deat ⁊ citius capiat. Sic illi ore oīa tꝑalia ꝯtemnūt. i. fingunt se in al- P
tum sanctitatis volare/vt beneficia ecclesiastica/promotōnes/munera

Pet laudes hoim adipiscant. Ad pdam ascendisti. Gen. xlix. Fingunt se longius ire/desiderātes audire/Mane nobiscū: ⁊ retrocedūt instar arietis: nō vt fugiāt/sed vt fortius pcutiant.

Sexta nola est: ascēdere p acediam/instar testudinis: q̄ cum p longum tempus tarde tamen arborē ascenderit/ad frigidū puulū ventū decidit: Sic q̄dam ad arborē penitentie/tarde scz vix vsq̄ finem quadragesime ascēdunt: q̄ tamen mox ad ventū frigidū tentatōis frigidi serpentis: q̄ locū in aq̄lone quesiuit/ ⁊ flatu suo frigido infecit: ꝯstringuntur ⁊ corde coagulato recidunt in priora peccata. Animalia ibāt et reuertebantur.

Septima nola est: ascendere p falsitatem instar colubri. Miramur aliqn̄ vn̄ sit q̄ in altū statū ille puenerit/ad tanti p̄ati aut p̄ncipis familiaritatē. Sed nihil mirandū: p fraudē/vias tortuosas/instar colubri/cui⁹ via nescit̄ in petra. Itaq̄ p cocleā ascēdūt illi. iij. Reg. vj. Ascēdūt ad modū sagitte nō bn̄ pennate/vadēs illic ⁊ illuc. Sic hi p ambages ⁊ prigas/duplicitates/excusatōes ⁊ falsas coloratōes ad statū perueniūt. Ecce frēs mei nolas hoꝝ stultoꝝ. Uere stultoꝝ/q̄ p̄munt̄ mirabil'r ⁊ miserabil'r in h̄ ascensu. O ambitio ambitientiū crux: clamat b. Bern. Quanto satius erat in humilitate ingredi in pace ⁊ q̄ete/⁊ inuenire req̄em aīe sue sub iugo dn̄i/⁊ nō sub iugo diaboli supbia ⁊ ambitōe sudare ⁊ q̄dē frustra. Quotiens rogo tales nitētes nō ꝯsequunt̄ altos illos stat⁹/sz moriunt̄ p̄usq̄ ꝯsequāt̄. Q, si aliqn̄ (qd̄ tn̄ raro fit) ꝯsequunt̄/nō diu pseuerant/sed statim cogunt̄ p mortē recedere. Dimittamus igit̄ hāc fatuitatē. Rogemus dn̄m.

Sabbato post Inuocauit.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs. j. Euangelium.

Octogesima tertia stultoꝝ turma est diuitū (Gelt narrē/od reich narrē) Neq̄ turbet te q̄ tertia ⁊ decimaseptima turma idē nomē habeāt cū hac turma: qꝛ ꝯtra vitiū auaritie nō satis dici p̄t. Sicut ⁊ Chrys. frequētissime ꝯtra illud inuehit: q̄ oīm sit maloꝝ radix: vt ait Apl's. Ueꝝ possent he tres turme abinuicē distingui ⁊ diuersis noīb⁹ appellari: ⁊ in q̄libet spēal' materia ē tradita. Sz nihil curo de h̄: etiā in p̄ntiaꝝ aliā q̄ p̄us ꝯtra diuitias curabo tradere materiā: videam⁹ g̊. Ecce nostri fatui sunt q̄ magnifaciūt diuites ⁊ diuitias/⁊ paruifaciūt paupes ⁊ paupꝛtatē. Duab⁹ g̊ nolis possunt dinosci.

Prima nola est: magnificare diuites ⁊ diuitias. Sūt q̄ p̄ferūt diuitias honorib⁹/honestati ⁊ ꝓbitati ⁊c. oīaq̄ intuitu diuitiaꝝ faciūt ⁊ p̄mittūt vitia. Mira res q̄ tāti facis o stulte diuitias malas vtiq̄ ⁊ pessimas/corpi ⁊ aīe nociuas: q̄ oīs mali sunt origo. Forsitan mihi nō credis. Audi Apl'm: Radix oīm maloꝝ cupiditas; vtiq̄ radix oīm pec

catoꝝ pecunia est/quã cupiũt diuites. Superbie. Vermis diuitiaꝝ/su
bia:ait Aug.oĩa bn̄ ꝺme suũ:lignũ/caseꝰ/vestis sic ꝛ diuitie. Eoꝝ ei
ꝺmus superbia(quot macht hyemãs demütig) Auaritie. Diuitie auari
cią gignũt:sic hydropicꝰ q̄nto plꝰ aq̄ bibit/tãto magis sitit. Qui sunt
pauꝑes/liberaliores sunt:mox vbi diuites fuerint facti/tenaces. Lu
xuriã pariũt diuitie. Amãt plane meretrices nõ pauꝑes/sz diuites:ꝛ q̄
dẽ bos q̄ꝫ uis sint turpes/amare se fingũt. Hoc genꝰ demonioꝝ nõ eĳ
cit nisi ieiunio. Inuidią pariũt. Inuidẽt diuites alĳs diuitiby:sed et
Achab rex vineã Naboth pauꝑis bñe voluit ꝛ inuidit:qꝝ ꝓpinq̄ fuit
domui sue. Bulã. Diues epulabat q̄tidie splẽdide. Si nõ cẽnt tibi di
uitie/nõ posses satisfacere gule:die noctuq̄ ad libitũ lurcãdo. Irã:dñe
deꝰ q̄t ꝓtentões/ire/lites ꝛ rixe er diuitĳs:ois dissentio inde ꝙsurgit.
Inde Laban discedere voluit ne ꝓpẽ pascua esset ꝓtẽtio. Acedią. Ni
hil placet de diuinis/cordi affecto diuitĳs:ad terrã inclinati celum nõ
aspiciũt:ad oĩa diuina pigri ꝛ aridi:denariũ potiꝰ q̄ꝫ deũ videre appe
tũt(Me golt weder got.) Ecce b̄ ẽ qõ magnificas/qõ tãta mala indu
cit:sz neqꝝ finis ẽ. Nõ em̄ mala solũmodo culpe/sz etią mala pene indu
cit b̄ ꝛ alibi. Cõsidera q̄so q̄t malus in aĩa p̄mat diues ex diuitĳs:solli
citudo in acq̄rẽdo/timor in possidẽdo/dolor in amittẽdo:est itaqꝝ cor
diuitis semp in spinis pũgẽtiby. Qõ ꝛ dñs notabilr exp̄ssit/dũ ꝙpara
uit diuitias spinis. Sz miseri fatui pũctõem baꝝ spinaꝝ putãt esse de
licias. Job: Esse sub sentiby putãt delitias. Vide Greg. ibidẽ. Sz neqꝝ
bis penis solũ/sz eternis p̄menꝺ alibi. Clamat diues: Cruciox in hac
flãma. Ecce q̄d est q̄ magnificas diuitias:q̄ b̄ ꝛ alibi p̄mũt ꝛ cruciãt:
Sz ꝛ regno celoꝝ ꝓuãt ꝛ intrare impediũt. Facilꝰ est camelũ intrare p
foramen acꝰ/q̄ꝫ diuitẽ intrare in regnũ celoꝝ:ait dñs. Itaqꝝ diuiti dr:
Stulte in hac nocte repetẽt aĩam tuã. Sz fortasse sunt q̄ paꝝ curãt
de pctis ꝛ penis futuris aic:mõ b̄ in tpali ꝛ corpali pace vixerint. Ad
b̄ diuitias ꝓficuas esse putãt/sz falso. Nã diuites minime tuti sunt:eis
em̄ vbiq̄ tendunt laq̄i a furiby/raptoribꝫ ꝛ calũniatoribꝫ. Sz ꝛ scĭpos
ꝑ acq̄rẽdis diuitĳs in picula exponũt corpis:ꝑ magnos labores eq̄tã
do/eundo/nauigãdo/male comedẽdo. Itẽ in frigore/calore ꝛc. Vey ẽ
illud: diuitie ꝙseruate in malũ dñi sui. Nouit b̄ diues ille apud Pogi
um: de q̄ ꝛ s̄. xx vj. y. quẽ calũnioſe incusauit ꝓnceps dicẽs:qꝝ puniẽdꝰ
essz ꝓpt̄ scelera. Rñdit se nihil demeruisse/neqꝝ ꝙsciaz se b̄e de culpa ta
li. Rñdit ꝓnceps:qꝝ teneret apud se hostes suos. Intelligẽs diues q̄ꝑ
pter auꝝ apud se hñs hec fingerenꝺ/rñdit: vere sic est dñe:ego vobis
tradã hostes illos. Veniãt mecũ satellites vĳ:qby oñdit arcã dicens:
Hi sunt hostes dñi q̄s apõ me habui:ite ꝛ offerte eos dño:ꝛ sic placa
tus est. Ecce q̄ꝫ bone sint diuitie/ꝓt̄ q̄s laudas diuites ꝛ diuitias ma
gnificis:hamũ laudas/laq̄um ꝛ febrẽ. Quid em̄ aliud sunt diuitie q̄s
dicunt b̄e diuites/q̄ꝫ muscipule a qby potiꝰ habeꝺ q̄ꝫ ipi habeãt? Sic

auis habet laq̃um ⁊ piscis hamũ/⁊ hõ febrẽ:cũ ꝯtra laq̃um habet auẽ
hamus piscẽ/febris teneat hoĩez/⁊ murẽ muscipula:sic auaꝝ pecunia
5 Sed honorati sunt nimis diuites. Sz ⁊ ad maximã ignominiã mul
tos ꝑduxerũt diuitie/ꝙ suspensi/in exiliũ missi/a dignitatib⁹ fuerũt de
6 positi:⁊ in maximas detrusi miserias/vsurarij/fures appellati. Quid
multa?aut tu fatu⁹ aut Paul⁹. Paul⁹ eĩ vilificat diuitias appellãs eas
stercora:Oĩa reputaui vt stercora/vt Chr̃m lucrifacerẽ:tu ꝟo magni
ficas. Sz Paul⁹ nõ ẽ fatu⁹:qꝛ in tertio celo fact⁹ est sapiẽs:tu ḡ fatu⁹.
Secũda nola ẽ:paruifacere pauꝑtatẽ ⁊ pauꝑes. Magna in ꝑmis
hec stulticia ꝑuifacere qđ magnificat sũma sapia dñs nr̃ Jesus chr̃s ⁊
discipuli ei⁹ seq̃ces pauꝑtatis studiosissimi cultores:q̃ cũ essz diues rex
regũ ⁊ dñs dñantiũ/fact⁹ ẽ pauꝑ in natiuitate/vita ⁊ morte. Sz ⁊ sapi
entes hui⁹ mũdi Diogenes/Socrates ⁊ alij multi itidẽ fecerũt:⁊ ꝟbis
V ꝑconia pauꝑtatis ꝓtulerũt. Clamat vn⁹ ex gẽtilib⁹ Lucan⁹:O mune-
ra nondũ intellecta deũ pauꝑtas angustiq̃z lares. Munera vtiq̃z ꝑcio
sissima:⁊ q̃dẽ iã post Chr̃i aduẽtũ ĩtellecta. Preciosissimũ inq̃z mun⁹
ẽ pauꝑtas volũtaria:lapis ⁊ gẽma ꝑciosissima letif cãs/assecurãs ⁊ q̃e/
tãs:q̃s nisi fatu⁹ hãc gẽmã ꝑuifaceret? Est pauꝑtas hec leta:sepe em̃
(ait Sen̄.)pauꝑ fideli⁹ ridet:nulli ei in alto sollicitudo ẽ. Nota fideli⁹:
etsi em̃ etiã diuites aliq̃n rideãt ⁊ hi q̃ felices vocant̃:est tñ hec nõ ꝟa sz
ficta hilaritas ⁊ ḡuis tristicia:eo q̃dẽ ḡuior:qꝛ interdũ nõ lz palã eẽ mi
seros/sz inter erũnas cor ip̃m exedẽtes nec̃e ẽ agere felicẽ. Multa legũ
tur ad h̃ exẽpla de fratre in frigore sub matta letãte ⁊c̃. Est deinde pau
ꝑtas secura. Magna nimiꝝ securitas ẽ cordis nihil ꝯcupiscẽtie hr̃e se
cularis:ait Grego. Et cur ita?qꝛ nihil hz ꝑtimescere. Nã q̃ nihil habet
in mũdo qđ diligat:nihil ẽ in mũdo qđ ꝑtimescat:pauꝑtas bonũ est si
ne calũnia(das nieman anspricht)ꝑ eã nõ mouẽt̃ lites:nõ timet fures/
nõ aeris passiones. Seq̃t̃ ex his tertia ꝟtus ꝙ ẽ q̃eta:siq̃dẽ fm Sen.
q̃etissime viuerẽt hoĩes:si hec duo ꝓnoĩa tollerent̃ mcũ ⁊ tuũ. J nunc
⁊ ꝯtemne panꝑtatẽ ꝑciosissimã hãc gẽmã pauꝑtatis ⁊ eũ hñtes. Et vt
tibi in summa hui⁹ ꝑciose margarite ꝟtutes ꝓmã accipe. Jp̃a ẽ oĩz vi
tioꝝ ꝑemptrix/sic ei⁹ ꝯ̃ria cupiditas inuẽtrix ⁊ auctrix. Jp̃a ꝟmẽ di-
uitũ suꝑbiã occidit:ip̃a duas filias sanguisuge infernal' q̃ sꝑ clamat af
fer affer suffocat.s.gulã ⁊ luxuriã:⁊ sic de alijs vitijs. Testis ẽ Prouer.
X xxx. Pauꝑtas medicinalis est. Jp̃a est oĩm bonoꝝ origo:⁊ vt taceã de
origine ⁊ ꝯseruatõe romani regni:qđ a pauꝑib⁹ pastorib⁹ inceptũ est:
⁊ in pauꝑtate q̃ꝫdiu fuit optime ꝯseruatũ/ꝑ diuitias deuastatũ. De re
gno chr̃ianoꝝ audi/q̃d eius fuerit initiũ ⁊ fundamẽtũ chr̃iane religio
nis. Nimiꝝ pauꝑtas in doctrina religionis nr̃e in ꝑncipio ait dñs. Be
ati pauꝑes spũ.i.volũtarie. Porro q̃s grad⁹ ad ꝑfectõez illi⁹ religiõis?
pauꝑtas. Si vis ꝑfect⁹ esse/vade ⁊ vẽde oĩa q̃ habes ⁊ da pauꝑib⁹. Tã
dem ip̃a nedũ fundamẽtũ ⁊ grad⁹ ad ꝑfectõem religionis chr̃iane:sed

etiã mater nutrix ⁊ custos religionis factitie: q̃ em̃ religionẽ ingrediũtur/ voto se ad pauptatẽ astringãt necesse ẽ. Ecõtrario ãt abũdãtia religionẽ destruit: sic in sũ. Lugd. dedticit. Nõ ꝯ ꝯtemnẽda ẽ pauptas/ neqꝫ paupes: q̃ tot bona nobis p̃stat. Adde ꝙ pauptas oẽs ingredientes in mũdũ istũ excipit: sꝫ postea a multis eijcit de possessione sua sine culpa. Sed q̃d? In exitu de mũdo isto iteꝝ recuperat eos. Job: Nudꝰ egressus sum de vẽtre matris mee: nudꝰ reuertar illuc. Nos miseri facimus nos monstꝝ ⁊ camelũ: in initio parui sumꝰ qꝛ paupes: silr in exitu in fine. s. exiles/ qꝛ etiã paupes eximus. In medio ãt ꝑ totã vitã q̃ viuimꝰ facimꝰ nobis gybbũ vt camelꝰ hꝫ ꝑ diuitias. Noli ꝯ ꝯtemnere tãtũ bonum. Rogemus dñm.

Dñica Reminiscere. Festo bti Matthie apli.

Stultoꝝ in. ⁊c. Euãg. de tpe/ qꝛ Matthias differt in crastinũ.

Octogesimaquarta turba stultoꝝ est recidiuantiũ (Fall narren) Qui in bono ꝓposito existẽtes recidũt in pctã: dissiles vtiqꝫ Chananee euãgelice ꝑseuerãti in orãdo: ⁊ ideo sanitatẽ filie ꝯsequuta est. In p̃mis ãt dicã de nolis q̃bꝫ dinoscipñt hi fatui. Scdo de causis recidiui. Tertio de remedijs ꝯ recidiuũ.

Primo q̃ris/ q̃bꝫ nolis dinoscunt? Rñdeo q̃nqꝫ.

Prima est: recidiuare in pueritia. In pctis maculati ⁊ curui ꝯcipimur in vtero matris in originali pctõ/ ⁊ in signũ huiꝰ curui nascimur: sꝫ in baptismo abluimur a macula/ ⁊ i celũ erigimur. Sꝫ heu q̃dã mox in pũcto vsus rõis e in biuio Pitagorico ꝯstituti relabũt in irã dei: pueri q̃ p̃mitias nõ deo/ sꝫ diabolo ꝯsecrãt. Hi plerũqꝫ male educãt a parẽtibꝫ. Dic ex. j. ij. ⁊ Antis. de pũcto illo i q̃ tenẽt se ⁊ sua i deũ ordiare.

Secũda nola est: recidiuare in senectute. Sũt q̃ multis annis in iuuẽtute bñ viuũt: ceteꝝ vbi deuẽtũ fuerit in senectã/ recidũt in pctã: sic v̄gines depẽdẽtie/ ⁊ alij q̃dẽ. Hoc ẽ qd vulgo dr latine/ Angelicꝰ iuuenis senibꝫ sathanizat in annis. Et vulgari nr̃o: Qui manibus suis ab auicula iuuenes cauẽt: eãdẽ senes circũferre habebũt. Attñ ꝓuerbium istud siue v̄sus p̃dictꝰ fm Gersonẽ ẽ ꝑuersiuus.

Tertia nola est: recidiuare in morte. Hoc ꝑiculosissimũ/ immo ꝑniciosissimũ: qꝛ nulla reuersio inde est. Lignũ em̃ vbi ceciderit ad austꝝ vel aq̃lonẽ/ ibi manet: ait scriptura: extra em̃ locũ meriti ꝯstituuntur. Operamini dum lucẽ habetis.

Quarta nola est: recidiuare ficte. Sunt qui ficte surgũt/ ꝯfitentes/ cõicantes: ⁊ alia chr̃iane religionis opa faciẽtes/ sꝫ ficte sine bono ꝓposito desistẽdi a pctis. Ceteꝝ post pascha publice redeũt in ea q̃ ficte reliq̃rũt. Hi vident recidiuare/ cũ tñ in rei v̄itate nõ recidiuẽt/ sꝫ manent quales fuerũt. Ecce quartã nolam.

Quinta nola est: recidiuare q̃tidie. Quattuor sunt fm Helinãdum.

(vt dt Vincētius in spe.histo.li.iij.ca.cxxxix).s.stare/cadere/resurgere/
nunq̄ resurgere. Primū est angeli/vltimū diaboli/media hoīs. Qui
ḡ sp̄ stat/angelus est:q̄ nunq̄ resurgit/diabol⁹ est:q̄ cadit ⁊ resurgit et
ꝯtra/homo est. Ecce habes nolas. Nec oportet plures addere:qm̄ per
se manifesta sunt satis:⁊ sic esse experiunt̄ indies/qui sic mouentur de
bono in malum. Secūdo q̄ris:q̄ est causa recidiui? Rn̄sio in titu
lo huius turme habet̄/q̄ cuculus manet in nido:vera vtiq̄ ⁊ funda-
j mentalis rn̄sio. Sed q̄d vel q̄s est ille cuculus? Cuculus est auis q̄
2 cātat guckguck:a sono nomē accipiēs/vocem nō mutās:pigra ⁊ loco
3 instabilis. In hyeme delitescit sub ⁊ inter petras:in cauitate arboruz
deplumata/vt bubo. A niso portat̄ in dorso s̄m Isidoꝝ:q̄ breuis et
4 grauis volatus est:ne ḡ nimiū fatiget̄ ⁊ deficiat/a niso suscipit̄. Oua
A excubat/imponitq̄ suū ouum aliq̄n alterius auis nido:q̄d impositum
5 ab altero inuenit ouum esorbēs. Ex eius sputo gignunt̄ cicade. Ha
bes ecce q̄d sit cuculus:cuius ꝯditōem si nosse clarius voles/legito in
speculo naturali ⁊ Alberto de animalibꝫ. Sz nunq̄d h̄ cuculus est q̄
est causa recidiui? Non plane:sed alius ei similis:ip̄e est diabolus q̄ ali
os pullos q̄nq̄ in nido tenet. Hic est q̄ fecit casum ⁊ recidiuū:q̄ꝫdiu h̄
manet in nido/tamdiu a recidiuo liber nō es. Et q̄ sunt hi pulli cucu-
loꝝ? Audi. Ip̄i sunt spes lōgioris vite ⁊ misc̄die dei/vnus. Recordatio
delectationū p̄teritaꝝ/⁊ delictoꝝ p̄sentiū/secūdus. Pctōꝝ occasiones/
tertius. Mala societas/quartus. Quintus/mala ꝯsuetudo. Hi sedēt
in nido fomitis:⁊ q̄ꝫdiu manent in nido/recidiuū nō vitabim⁹. He sūt
q̄nq̄ cause recidiuandi. Vis clarius dicam p̄ singula q̄d efficiat reci-
diuū? placet. Prima causa recidiui est spes longioris vite ⁊ dei miseri-
cordie. Putāt se pleriq̄ diutius viuere/q̄ iuuenes fortes:⁊ ideo pec-
care nō timēt:sed in hac spe sic peccāt. Qualis fuit fatuella mater/que
credidit cātui cuculi/q̄ victura esset.xx.annis. Itaq̄ ad oc̄m interro-
gatōem sacerdotis sp̄ rn̄debat guckguck:⁊ sic de seculo migrauit:vt ī
Disci.de eruditōe fideliū p̄ce.j. Alij sup̄ dei misc̄dia:o deus inq̄unt est
misericors. Sc̄da causa est p̄teritaꝝ delectationū recordatio. O q̄t pe
reūt p̄ illas cogitatōes:sil'es fatuo hoī q̄ redit ad incensam domū/vt
iocale delectabile efferat/sicq̄ cū eo perit:sic perijt vxor Loth ꝯuersa in
B statuā salis. Itē recordatio peccantiū p̄ntiū. Cogitat h̄ fatuus q̄ viri
ecc̄astici/clerici etiā magni stat⁹ hoīes peccāt/similia aut grauiora pec
cata cōmittentes:⁊ cur nō eadē tu faceres? Nō em̄ es latro/nō homici
da/sicut alij multi. Sed q̄d ꝯmodi reportabis frater? cum hi cū maiori
bus delictis sint in inferno/tu quoq̄ cū minoribꝫ:cum vtrobiq̄ sit pe
na:lz in aliq̄ forte tibi tolerabilior:sz tn̄ eterna. Et q̄d valet magnā ob-
esse ciuitatis partē satis custoditā/dū p̄ posticū hostibꝫ pateat ingres-
sus? Tertia causa est pctōꝝ occasio:luxurie vicz femine ⁊ viri/gule cibi
⁊ pot⁹/sup̄bie vestimentoꝝ ornatus/potestates/dignitates ⁊c̄. Quarta

causa ē societas mala. O quot pereūt sicut Judas inter iudeos. Quita causa est ꝯsuetudo mala. Habitꝰ inclinat ad ꝯsil'es actus. Ecce q̄nq̄ cuculi q̄s pepit diabolus cuculꝰ antiquꝰ: sedentq̄ in nido fomitis. Cui libet poterit illa declarare latius: ⁊ inserere oēs cās recidiuaꝝ ex Gerso. siue summa p̄di. v̄bo/recidiuatio. Et tm̄ de scd̄a q̄stione.

Tertio q̄ris: ⁊ q̄ sunt remedia recidiuatōis: ⁊ qūo possemus cuculos illos extrahere de nido ⁊ iugulare: Rn̄deo q̄ ꝑ manū q̄nq̄ hn̄tem digitos: ⁊ sunt q̄nq̄ remedia ꝯtra q̄nq̄ causas. Primus digitꝰ est cogitatio breuitatis vite ⁊ diuine iusticie. Cōsidera frater q̄ mortis horam ignoras: neq̄ de crastino certꝰ es: igit̄ differre lōgius pniam ne p̄sumas: susceptāq̄ diligēter ꝯtinues: vt quacūq̄ hora dn̄m venire cōtingat/paratū inueniat seruū suū. Considera etiā iusticiā diuinā: neq̄ abutaris dei miscd̄ia: cogita q̄ misericors est dn̄s ⁊ iustꝰ. Misericors ad illos q̄ tp̄e miscd̄ie nō abutunt̄: ⁊ iustꝰ ad illos q̄ de miscd̄ia nimis p̄sumūt. An ignoras/q̄ mā̄sionariꝰ si intestatꝰ decederet in loco vbi mansionē elegit sepeliat̄? Cum ḡ final'r pctōr subditꝰ ⁊ mā̄sionariꝰ sit diaboli/iuste in loco suo sepeliet̄: cū diuite illo Lu. vj. q̄ sepelitꝰ est in inferno/vbi p̄us se legauerat ⁊ testamētū ꝯfessionis ⁊ satisfactōem fecerat. Et sicut ꝑiculū est aliq̄d testamentū reꝝ differre vsq̄ ad infirmitatē vel mortē: ita ꝑiculosiꝰ est differre testamētū aīe: q̄ qualē te inueniet talē te iudicabit. de pe. dis. j. nunq̄d Cham. Hoc digito frater p̄mū iugulare cuculum curato. Secundus digitus est obliuio delectationum preteritarum et aliorum peccantium. Delectationum inq̄: noli redire vt vxor Loth/respiciēdo retro. Gen̄. xix. ⁊ cū duobꝰ Joānis euāgeliste discipulis noli abire retrorsum. Audi Chr̄m Lu. ix. Nemo mittens manū ad aratꝝ respiciēs retro aptus est regno dei. Q̄d sane non de corꝑali respectōe intelligit̄: q̄ homo arādo ⁊ retrospiciēdo p̄t regnū dei obtinere/etiā si oculo corꝑali ad diuitias respexerit q̄s dimisit: s̄z de respectōe mentis ⁊ ꝯsensus quo q̄s affectat redire ad ea q̄ dimisit. i. peccata. Niniuite voluptuosi l̄z ꝓpt̄ p̄dicatōem Jone pniam egerint/tn̄ postea recidiuarūt. Ecce scd̄m digitū. Tertiꝰ digitꝰ/fuga occasionū factoꝝ/p̄cipue luxurie. Fugite fornicatōem: ait Apl's. sed ⁊ oīm aliorum pctōꝝ occasiones: loca vicz ⁊ oꝓportunitates: in q̄bꝰ ꝑ actū alicuiꝰ sensus q̄s capi posset. Quartus digitus est bona societas bonoꝝ hoim/ ⁊ lectio vite sctōꝝ: vt Gerson d̄t. Psal. Cū sctō sctūs eris. Bonoꝝ nāq̄ viroꝝ colloq̄a sunt ignita vehemēter ⁊ stimulantia ad v̄tutē. Sed ⁊ sctōꝝ patrū vita ⁊ exēpla frequēter ⁊ attēte lecta vehemēter ꝓficiūt ad infundēdū cordibꝰ nostris diuini amoris affectū/vt deū in oībꝰ et sup̄ oīa diligētes ꝓmissiones suas q̄ om̄e desideriū superāt sequamur Quintus digitꝰ est ordinatio vite. Ualet hec ꝯtra malā ꝯsuetudinē/q̄ est cuculus vix recedēs de nido. Fac ḡ ꝯsuetudinē ꝯtra ꝯsuetudinem: fac tibi modū viuēdi/⁊ ab illo nō recede. Regnū celoꝝ vim patit̄ ⁊c.

C

Obserua doctrinā Gersonis de remedio recidiui.pte.ij.alpha.xxxiij.li
tera.C. Iniūgas tibijpi ad certū tp̄s:put videbit expedire/orōnem ali
quā añ ꝑpetratōem illi⁹ pcti de q̄ tētaris dicēdā añ imaginē crucifixi/
btē ꝟginis aut alicui⁹ sctōꝝ:siue iniūgas ꝙ infra triū dieꝝ spaciū p⁹
ꝑpetratū facia⁹ velis ꝯfiteri/ieiunare in pane ⁊ aq̄/dicere certū psal
moꝝ numeꝝ:aut(si tui iuris sis)dare aliqd̄ iocale tibi chaꝝ/aut sum
mā pecunie in eccam infra tres dies.Sic em̄ forsitan miserebit tui de
us:⁊ orādo sic vel bñiliādo/ieiunādo ⁊c̄.faciet in tentatōe ꝓuentū/⁊ mi
tigabit maris fluct⁹.Ecce manū q̄nq̄ digitoꝝ efficacissimā ⁊ potētis
simā ad excipiēdū cuculos de nido.Sz q̄d de nido ⁊ antiq̄ cuculo:Di
co tibi ꝙ nidū fomitis totalr extirpare nō poteris:fomes ei manet:ne
q̄ impassibilitas stoica admittenda.Velis nolis habitat in te Jebuse
us.Nidificauit in antiq̄ arbore Adā:⁊ in ramis oim posterioꝝ suorū
pēdēt frustra hui⁹ nidi.Debilitari nō p̄t:nō q̄dē in essentia/sed in affe
ctu ꝑ castigatōem ⁊ ꝟtutū acq̄sitōem.Iniꝫce ḡ sal castigatōis carnis i
nidū fomitis ꝑ ieiuniū ⁊c̄.vt in sū.p̄di.⁊ nō putrescet caro vt fiat putri
da.Ceteꝝ de diabolo:⁊ neq̄ hūc suppmere poteris:sz hoc obseruato/
vbi eū aduolare senseris ꝑ flatū tētationū/sibilato ꝯtra eū:quēadmo
dū alie aues facere solēt aduolāte cuculo:quaꝝ oua ebibere vel esorbe
re nitit.Sibila inq̄ ꝯtra eū ꝑ deuotā orōnem:dic cū chananea:Adiu
ua me dñe.Q, si oua suaꝝ delectationū supposuerit tibi/ingerēdo sen
sualitati delectatōem:fac ne excubes ꝑ ꝯsensum:qd̄ fit cū incipis cale
scere ad delectatōes tales:⁊ nihil nocebit.Eijce ea si potes:si nō potes/
sine iaceāt illic:sed cura vt frigida maneāt:⁊ nō incubes eis ꝑ ꝯsensuz:
D ⁊ nō erūt ibi cuculi.Porro si vtiq̄ expuerit in nidū cordis tui/ingerē
do simplicia ⁊ cruda fatasmata sine delectatōe ⁊ affectu/nihil cura:sūt
simplices cicade/clamēt/garrulēt cū Bala ancilla Rachel:nō nocebūt
De hac hist.Bala vicz/vide Rich.de.xij.p̄riarchis.Sz adhuc vnū ē
qd̄ cauere optz/ne cucul⁹ ille diabol⁹ in dorso nisoꝝ siue(sperwer)inse
rat.Nisi sūt hypocrite q̄ se simulāt(vt dictū est p̄die)horrere pctā dele
ctatōes:clamātes(pfey pfey)in altis in dorso illoꝝ reuera cucul⁹ ille di
abol⁹ circūfert.Caue igit a beguttis/beghardis ⁊ alijs hypocritis:q̄
rostra cuculoꝝ ferūt in dorsis ⁊c̄.Delitescit in hyeme aduersitatis:sed
in vere ⁊ maio ꝓspitatis apparebit.Rogemus.

Feria.ij.post Reminiscere

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.Euangelium.

Octogesimaq̄nta turma stultoꝝ est:non ꝓuidentiū mortem
(Sterb oder tods narrē)Qui de morte audire nolūt/neq̄
sibi ꝓuidere:recte de talibꝰ ⁊ ꝯgrue euāgelio:in q̄ dñs ꝯmi
nat iudeis/qꝛ in pctō suo sint morituri.Possunt āt hi stul
ti dinosci nolis quattuor:multas alias potuissem addere/sed nolui:q̄p

pe q̄ supiorib⁹ annis multa de morte ⁊ ad eam attinētib⁹ diximꝰ: neq̄ ea sit necesse repetere. Videamꝰ igit breuiter has nolas quattuor: q̄ ex speculo Brandt elici possunt.

Prima nola est: nolle cogitare/minꝰ meditari/neq̄ audire de mor- E
te. Fatui magni q̄ rē tā vtilē repudiāt. Affert plane ser vtilitates ma-
gnas (q̄b⁹ talismodi fatui se p̄uant) mortis meditatio. Valet em̄ p̄mo
ad fugādū vel terrēdū exercitū vitioꝝ. Scō ad ꝓtemptū mūdi. Ter
tio ad ꝓtemptū sui. Quarto ad se in p̄nti vita regēdū. Quinto ad p̄n-
tem letitiā tempandam. Serto ad recte de p̄nti ⁊ futura vita iudican
dū. Hec deduci ex summa vtutū tract. de cau. humilitatis.

Secūda nola est: non se disponere ad mortē. Sunt q̄ de morte co-
gitāt/meditanꝫ ⁊ audiūt: sed se ad mortē differūt disponere/semp pro-
crastinātes ⁊ alia p̄us expedire volentes: ⁊ h̄ postremo/qō p̄ncipalissi-
mū ⁊ maxime necessariū. Hoc fac p̄mū/vt possis secure expectare mor
tem: ⁊ deinde aggredere alia. Quāta fatuitas frēs mei sup incertis se
disponere/⁊ qō certū est negligere? Ecce alimoniā p. xl. disposuisti pro
aduētu regis Romanoꝝ sibi: ⁊ nescis si supueniat h̄/aut ad finē illius
supuiuas: cereꝝ sup certa morte nihil disponis. Porro in pueriliꝫ te
occupas/cū res arduissima mortis assidue instet. Non solū fatuus/sz
demens merito appellaꝫ/q̄ talis est. Demens (inq̄t Sen. epl'a. l.) meri-
to viderer: si cū sacra immunitatū senes femineq̄ ꝓgererēt: cū iuuētus
intra portas signū emptōis expectaret aut posceret: cū hostilia in por-
tis tela vibrarēt: ⁊ ip̄m solū suffossionib⁹ ⁊ cuniculis tremeret: sederem
ociosus/⁊ h̄moi q̄stiūculas ponerē: Qō nō pdidisti habes: cornua nō F
pdidisti: q̄ cornua habes. Nō vacat ad istas ineptias: ingens negociū
in manib⁹ est: mors me seq̄t: fugit vita: aduersus hec me doce. Hec il-
le. Sz iq̄s: Nō me cū talib⁹ occupo. Et cū q̄b⁹ q̄so? Cū potētia/regumi
ne ciuitatis ⁊c. cū mercatura/cū hortulis tā ad solē exponēdis ⁊ vesti
bus. Dñe deus meꝰ/sunt hec illa magna ꝓp̄ q̄ negligere oꝑtet salutem
anime ⁊ corpis: ⁊ nihil cogitare de morte.

Tertia nola est: mortuos immoderate deflere. Moderate ⁊ ex pie-
tate naturali/nō ex infidelitate aut alīs indebitis causis reꝓhensibile
nō est: sz incōsolabil'r/⁊ p h̄ impediri a bonis ⁊c. reꝓhēsibile est: sicut ma
ter Tho. Braban. filiū p̄mogenitū: de h̄ ⁊ alīs multa diui in feria. iij.
cinez/ Anno. M. cccc. xcvij.

Quarta nola est: irrōnabil'r sup sepultura sollicitari. Christiana se-
pultura (de qua scribit Gerson in de sollicitudine) reꝓhensibilis nō est/
sed supflua ⁊ mala intentōne facta: quales fuerunt sepulture Mause
oli/quam fecit sibi vxor sua Artbemisia: ⁊ Chemnis/q̄ tercentena mi-
lia artificum habuit ⁊c. Vide mira in Brandt ⁊ Philomuso: ⁊ adde
ad placitum. Tu principaliter curato de anima: corpus celo regitur;
Rogemus dīm.

Contemptorum dei

Feria.iij.post Reminiscere:

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccēs.j. Euāgelium.

O Ctogesimasexta turba stultoꝝ est: ꝯtemptoꝝ dei (verachtnarren) Qui deū ꝓpter suā miscdiam quā eis indesinenter impēdit/ꝯtemnūt. Pn̄t aūt tribꝰ dinosci nolis.

Prima nola est: peccare sup dei miscdia/sine penitendi immo cū nō penitēdi ꝓposito. Hoc grauissimū est pctōꝝ/qꝛ in spm̄sanctū: vt in.ij.ij. ⁊ neqꝫ h̄ neqꝫ alibi remittit. Nō q̄dem simpl'r/sed ad hūc intellectū: vt in.ij.ij. ⁊c. Et ḡ nihilominus si q̄s inciderit in hoc pctm̄ ad pnīam niti debet.

Secūda nola est: peccare sup miscdia dei cum ꝓposito penitēdi tpe certo. Et h̄ q̄dem nō est pctm̄ in spm̄sctm̄: immo hoc ꝓpositū diminuit pctm̄: qꝛ est signū ꝙ homo nō hꝫ tātam firmitatē animi in pctm̄/q̄ntam haberet sine tali ꝓposito: s̄m b. Tho.ij.ij. Fatuū aūt est valde: qꝛ q̄ tibi ꝓmisit penitēdi veniā/crastinū diē vt in eo viuas non ꝓmisit: s̄m beatum Augustinum.

Tertia nola est: peccare sup dei miscdia cum ꝓposito penitēdi/sed tempe incerto: nescit qn̄. Valde malū ē h̄. Eccī.v. Ne tardes ꝯuerti ad dn̄m: ⁊ ne differas de die in diē/p̄cipue vsqꝫ ad finē vite. qꝛ inter cētuꝫ milia vix vnꝰ de talibꝰ saluat: ait sctūs Hiero. in trāsitu suo.

Quarta nola est: peccare sup dei miscdia/qꝛ nō mox punit pctā. Dicūt tales illud Eccī.v. Peccaui: ⁊ q̄d mihi accidit triste? miseratio dn̄i magna est: multitudinis pctōꝝ meoꝝ miserebitur. Plane multos hec dei miscdia in peccata detrusit p accidēs: vt Salomō dicit Eccēs.viij. Quia nō ꝓferꝫ cito ꝯtra malos sn̄ia/absqꝫ timore vllo filij hoīm ꝑpetrāt mala. Magna nimiꝝ hec ē hoīm ingratitudo/ꝓpterea qꝛ deꝰ parcit ideo magis velle peccare. Quid em̄ h̄ est aliud dicere/q̄ꝫ qꝛ deꝰ spēaliter me sua miscdia respicit/ideo me ab eo auertaꝫ. Quia mihi diu pepcit/ideo pctā mea ꝯtinuabo. Quia me a diabolo ⁊ morte subitanea defendit ⁊ ab eterna dānatōe/ideo eum magis ⁊ magis offendā ⁊ ꝯtēnam. Quia mihi pl'a alijs bn̄ficia ꝯtulit/ideo minꝰ sibi obediā. Quis q̄so sarracenus/immo canis aut bestia h̄ faceret? Nonne hi ꝓ posse bn̄faciunt bn̄factori suo? ⁊ tu ꝯtra oīm etiā animaliū naturā misericordē bn̄factorē tuū expugnas. Et oīa animalia ꝓpter bn̄ficioꝝ assuefactionem homini obediūt: tu aūt ꝓpter bn̄ficioꝝ dei assuefactōeꝫ deo inobediens fis/⁊ peior existis. Plane ꝯtrariū dicere debueras: Quia deꝰ mihi tātum ⁊ tamdiu pepcit/iam ammō eū nō offendā: qꝛ deꝰ multa beneficia ꝯtulit/ideo me ad eum ꝯuertam: ⁊ non ꝯtra. Noli esse o frater fimario similis/qui ꝯtra radios solis fetorem emittit. Sic ꝯtra radios misericordie pctōꝝ fetores tales emittūt ingrati. Fimarius ꝯgelatꝰ ⁊ obniuatus est pctōr: cuius coagulatū est cor duritia obstinatōnis in

peccatis/ꝛ obtectus niue apparentie bone ꝑ hypocrysim ꝛ peccatoꝝ oc
cultatōem:intus aūt plenus ꝟmibꝫ pctōꝝ ꝯsciam suā corrodentium.
Sup hunc aliqñ mittit radios multos multoꝝ bñficioꝝ nature/for
tune.gr̄e. Ip̄e aūt miser remittit fetores pctōꝝ:quia inde in plura ꝛ pe
iora cadit pctā. Noli frater noli:non sic abutere bonitate dei/q̄ te expe
ctat ad pniam. Veniet dies ꝛ non parcet:immo tāto seuerius puniet
quāto diutius pepcit. Et vt Valerius ait: Lēto q̄dem gradu ad vin- J
dictā sui diuīa ꝓcedit ira ꝛc. Subito em̄ tūc veniet ira dei/ꝛ in tempe
vindicte dispdet Eccī. v. Noli ḡ abuti bñficijs dei in tuam ꝑditōnem:
non fac tibi de tyriaca miscdie venenū tue mortis ꝛ damnatōnis. Non
sis cocus q̄ de p̄cioso cibo diuine pietatis tibi cibū ꝯficias venenosuꝫ.
Dedit tibi deus locū pnīe:ne abutaris eo in supbiam. Dedit tibi lon-
gam vitam vt pniam agas:nō vt tibi catenā fabrices pctōꝝ/q̄bꝫ ad in
fernū traharis. Quid em̄ fit a talibꝫ(q̄bꝫ dat̄ longa vita a deo:ip̄i aūt
sup hoc iugit̄ peccant)q̄ꝫ ꝙ pl̄es anulos pctōꝝ ꝯnectunt? De gula ecce
ꝛ ebrietate ad luxuriā:de luxuria ad debita ꝯtrahenda ꝛ non soluēda/
qꝛ illa pctā sunt sumptuosa:deinde ad furta:postea maiora ꝛ homici-
dia:postremo ad furcas inferni. Non sic o frater:q̄n potiꝰ vincula colli
tui cito solue. Et ne differes:quia ꝯsuetudinē obtētam dimittere ē dif
ficile ꝛ quasi ꝯtra naturā/p̄sertim in malo. Bona statim dissuescimus
ꝓpter fomitē inclinātem ꝯtra bonā ꝯsuetudinē:secus de mala:qꝛhꝫ fo-
mitē adiutorē. Vbi q̄so visus est mēdax in iuuētute/verax in senectu-
te. Sic de fure:sic de luxurioso(Jung gewont alt thont) Raro accidit K
q̄n luxuriosus maneat vel ope vel volūtate vel cogitandi voluptate.
Quis q̄so tepidus ꝛ ociosus in iuuētute efficit̄ in senecta agilis? Qūo
ex tenaci ꝛ auaro largus? quomodo in senecta ieiunabit/q̄ (iam quasi
infans factus) indiget multiplici refectōe? Vbi est q̄ totū restituat in se
nectute q̄ male acq̄siuit in iuuētute? Qūo tūc sobrius q̄ p̄us ebrius?
optet em̄ mane bibere p̄ ꝯplexionis siccitate. Nec p̄t tūc camisiā dimit
tere/q̄a frigus est. Nec orare/q̄a caput debile est ꝛ pectus strictū ad orā
dum:sed nō ad garrulādū. Nec ꝟbū dei audire/qꝛ somnolentꝰ est. Nec
peregrinare/qꝛ debilis est. Nec aliena restituere vel elemosynas dare/
ne paup sit. Memēto ḡ creatoris tui in diebꝫ iuuētutis tue:ꝛ ne tar-
des ꝯuerti ad dñm. Rogemus dñm.

Feria.iiij.post Reminiscere

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Octogesimaseptima turma stultoꝝ est:deū blasphemantiuꝫ
(lester narrē/gottes lesterer) Qui similes sunt iudeis ꝛ paga
nis/de q̄bꝫ in euāgelio:rursum crucifigentes linguis suis
illudētes/ꝛ flagellantes Jesuꝫ chr̄m. De q̄bꝫ tria dicā. Pri-
mo q̄bꝫ nolis discernant̄. Scdo q̄nta sit coꝝ stulticia/immo furor ꝛ in

sania. Tertio que remedia. De p̄mo reperio nolas septem/quibus dinosci possunt.

Prima nola est: blasphemare diuinā ꝓuidentiā. Sunt q̄ dicunt deum non habere ꝓuidentiā de rebꝫ seu actibꝫ humanis: sed oīa euenire a fortuna: qꝛ vident bonis mala ⁊ malis bona euenire ⁊c̄. Noli fatue inculpare deum in factis suis: qꝛ opera eius sunt nimis ꝓfunda: mēs nostra ad iudicādū nimis tortuosa: ip̄e oīm summa ⁊ p̄ma regula.

L Secūda nola est: blasphemare diuinā potētiā. Sic fecit Sennacherib Esa. xxxvij. ⁊. iiij. Reg. xix. Silr̄ duo illi bononiēses ꝯpatres/q̄ asserebāt gallū in frusta ꝑ eos desectū/neqꝫ a Petro neqꝫ a Chr̄o resuscitari posse: sed oēs hi penas suas ꝑtulerūt ꝯdignas. Illius em̄ exercit⁹ occisi sunt vna nocte ab angelo dn̄i centū octogintaq̄nqꝫ milia hoīm. Hi aūt gallo viuo resurgere lepra puniti: q̄ plaga in posteris eoꝝ hereditaria ꝑmansit vsqꝫ in obitum.

Tertia nola est: blasphemare diuinā iusticiam. Blasphemāt q̄dam dei iusticiā dicentes deum iniustū: cū multū affligit aliq̄s: ⁊ crudelez: cum tn̄ sit iustissimus ⁊ clemētissim⁹. Est hec blasphemia damnatoꝝ in inferno. Vn̄ d̄r Apoc. xvj. Estuauerūt hoīēs estu maguo ⁊ blasphemauerūt nomē dn̄i hn̄tis ptātem sup̄ has plagas. Vbi d̄t glo. ꝙ in inferno positi q̄ꝫuis sciāt se ꝓ merito puniri: dolēt tn̄ ꝙ de⁹ habeat tātā potētiā ꝙ plagas eis inferat: cuius dicti declaratōem ponit btūs Thomas. ij. ij. q. xiij. art. iiij.

Quarta nola est: maledicere optatiue deo sicut creature ex aīo vindicādi se. Qd̄ q̄dā faciūt v̄bo impcādo deo mala. Quidā facto: sicut ille q̄ cū in ludo amisisset/gladiū v̄sus celū iecit: ⁊ cruētatus decidebat: vt recitat̄ in de eruditōe disci. Quidā aīo blasphemāt/q̄ patiunt̄ cogitatōes blasphemie/sed inuolūtarie: illi nō peccant/qꝛ patiunt̄ potius.

Quinta nola est: iurare inhoneste ⁊ sine necessitate ꝑ mēbra Christi (sam̄er gotz lung du entgast sin mir nit) est triplex pctm̄ in vno actu: iuramētū illicitū/blasphemia ⁊ ꝯminatio. Silr̄ maledicere ꝑ membra Chr̄i: vt (das dich gotz lung schend) ibi optas ei ꝯfusionē: hoc est maledictio: ⁊ noīas pulmonē chr̄i irreuerēter: ⁊ ē blasphemia in ꝓposito.

M Sexta nola est: mēbra chr̄i aīo vindicādi se ꝯtra chr̄m ꝑticulatim recēsere. Vic̄ q̄dā facere solēt/q̄ neqꝫ iurātes ꝑ mēbra neqꝫ ꝑ ea maledicētes ꝓximis: neqꝫ etiā deo maledicūt: sed solū simplr̄ mēbra chr̄i aīo iurādi recēsent/⁊ eū nouacula lingue sue discerpūt ⁊ laniant.

Septima nola est: recēsere maledicēdo sctōs dei: ꝑcipue sctāꝫ Mariā dei matrē: vel mēbra noīando inhoneste ⁊c̄. Plane hec oīa redundāt in deū q̄ eos sctificauit. Itaqꝫ blasphemia dei h̄ d̄r vt b. Tho. ij. ij. deducit. Ecce habes p̄mū pūctum de nolis discretiuis.

De scd̄o q̄ris/q̄nta sit illoꝝ fatuitas? Rn̄deo breuiter ꝙ grādis admodū nedū fatuitas/sed insania ⁊ furor: est em̄ coꝝ pctm̄ grauissimū;

vt in.ij.ij. Primo qꝛ irremissibile.i.difficulter remissibile: vt dt Chr̄s.
Neqꝫ mirꝝ: qꝛ est ꝯtumelia serui ꝯtra dn̄m ⁊ talē dn̄m. Qui ꝯuiciū dt
amico/difficulter recipit̄ in gr̄am: vt dt Eccus: qꝛ vix recedit memo-
ria eius a corde. Qūo ꝯ q̄ totiens dn̄m deum blasphemauit/regē gl'e
⁊ dn̄m dn̄antiū? Scdo grauitas eius apparet ex pena. Nam s̄m legez
veterē lapidabant̄: s̄m eccasticā deponit̄ clericus: laicus excōicat̄/s̄m
leges aliqn̄ decapitat̄/⁊ alijs penis affligit̄: ⁊ Philippus rex Francie
oēs submersit. (Ist niemans nochgültiger an dem du dinē zorn/wie-
ten rach vnd vnsinnikeit kanst vs̄stossen? kanstu es über niemans an-
ders vs̄kōmen weder über got) Omnes alios times/quasi repcutiāt ⁊ n
remaledicant: ille solus est quē tam vilē reputas vt nō repcutiat? Ter-
tio qꝛ maxima ingratitudo est hec blasphemia. Et cur ita? qꝛ in mēbro
illo deū inhonorat in quo deus eum p̄ ceteris creaturis honorauit ho
minē. s. in sermone ⁊ lingua sua. Solus em̄ hō inter aīalia hꝫ donum
sermonis: s̄m Aristo. Deniqꝫ qꝛ mēbra illa infirmitatis humane/q̄ p̄-
pter salutē ip̄ius assumpsit: ip̄e ad ꝯtumeliā dn̄i nominat: ⁊ ingrat⁹ ē
de bn̄ficio incarnatōis. Dic q̄so tu blaspheme q̄d tibi mali fecit cerebꝝ
caput/oculi/collū/cor/sudor/sanguis/⁊ caro dn̄i nostri Jesu chr̄i/vt di
cas blasphemando (Gotz hyrn: gotz schedel/gotz hals/gotz hertz/gotz
schweis/gotz blut/vn̄ gotz fleisch?) Dic tu maledicte/q̄d tibi mali fece-
rūt? Forsan nunq̄d hec sunt? qꝛ cerebꝝ ⁊ caput eius coronam spineam
suscepit ⁊ sanguinē de se pluit/vt tu eterne gl'e suscipes coronā: ideo di
cis dei cerebꝝ. Reddis vices gratitudinis oculis q̄ in cruce fleuerunt
⁊ caligauerūt ⁊ fracti p̄ te/vt abstergant̄ ob oculis tuis oēs lachryme
⁊ deum deoꝝ videas in sion. Quid mali fecit collum? Forsan quia co
laphos p̄ te passum. Et q̄d cor q̄so: quod p̄ te tōtiens compunctōes/
miseratōes/tristicias ⁊ anxietates sensit: immo diram lanceā in se susce
pit? Quid queso fecit tibi sudor ⁊ sanguis? Nonne p̄ te in monte Jesus
effudit/vt tu eternū refrigeriū accipes? Nonne sanguis in cruce fusus/
vt te in suo lauaret sanguine ⁊ redimeret? Nonne caro eius p̄ te liuida
facta est: ⁊ tibi eam in edulium quotidianum reliquit? O tu ingratissi
me ⁊ diabolice blaspheme/vt quid sic agis? Fortasse putas/quia nō sa
tis fuerit affectus ꝯtumelijs Jesus a iudeis diaboli ministris: ⁊ tu ad-
implere velis mensuram patris tui diaboli ꝯtumelias super contume
lias addendo. Nōne par est hic fratres mei iudeis? Quid dixi par? im-
mo longe deterior. Illi mortalem infirmū ⁊ in statu humilitatis ꝯtu-
melijs affecerūt: iste īmortalē ⁊ in celis regnantē. Illi ignorantes eum
esse deum: si em̄ cognouissent/nunq̄ꝫ dn̄m gl'e crucifixissent: iste autez
quē cognoscitesse deū ⁊ credit. Illi aures ad blasphemiā obstruebant:
h̄ laxat linguā ⁊ arrigit aures. Illi dolentes vestimēta scindunt sua: ille
Jesu christi corpus ⁊ omnia membra sua lingua diabolica mēbratim
discerpit ⁊ diuidit. Examussim itaqꝫ deteriores sunt iudeis. Et quid

dixi iudeis: immo etiã oĩbꝫ creaturis deteriores. Omnes em̃ alie creature deũ laudãt ⁊ bñdicũt eiꝰ ⁊ potẽtiam/bonitatẽ ⁊ sapiam ostendendo: aliosq; ꝑ hoc ad laudandũ inuitãt: sicut opus egregiũ inspicientes ad artificis laudẽ incitat. Ille aũt qui spẽalr̃ ꝓpter hoc linguã accepit vt deũ laudare: deũ nõ laudat/sed ꝯtra aliaꝝ creaturaꝝ admonitõem deũ blasphemat. Mirꝝ est (inq̃t b. Grego. q̃liter homo deũ nõ laudat: cũ omnis creatura ad eum laudandũ semꝑ inuitet. O canis/o traditor/o crucis Chr̃i inimice. O canis/sed non nisi rabide. Canis nõ rabidus te melior est/q̃ dñm suũ non mordet nec dilacerat: tu aũt dñm/sed ⁊ deũ tuũ cũ blasphemas dilaceras. Canis rabide manũ q̃ tibi panem/immo aerem/solẽ/lunam/deniq; ⁊ aĩam ⁊ gl'am porrigit: hãc manũ inq̃ꝫ mordes. Nunq̃d ne traditor es? q̃ eodẽ ore q̃ vinũ a deo creatũ cibisti/illũ ip̃m deũ mordes ⁊ ꝯtumeliis afficis. Tu crucis Christi inimice rursum tibimetip̃i Chr̃m crucifigis. Tibimetip̃i inq̃ꝫ (non em̃ sibi) q̃ ꝓpe cũ Chr̃s semel mortuꝰ sit/⁊ ampliꝰ nõ morietr̃: mors illi vltra nõ dominabit̃/sed tibimetip̃i: punieris em̃ sicut q̃ Chr̃m crucifixerãt. De tertio dicis: Et q̃d ageremus ꝯtra insanã fatuitatẽ ⁊ fatuã insaniam? Rñdeo p̃mo: q̃ ꝓ te debes custodire os tuũ ⁊ statuere penam vel oratõis vel denarij ⁊c. cũ p̃uaricatus fueris ꝓ familia: deinde sis sollicitus vt ꝓhibeas eos a talibꝫ. Porro tu politice fac punias penis p̃dictis blasphemos: ⁊ añ oĩa aufer de medio occasionẽ haꝝ blasphemiarum. Et q̃ sunt hec? Ip̃e sunt ludi ꝓhibiti ⁊ ꝯuiuia in stubis. Vñ q̃so plures in deũ blasphemie ꝓueniũt q̃ꝫ ex ludis ⁊ ebrietatibꝫ? Claudende igit̃ essent stube. vt amote essent occasiones blasphemẽdi ꝓpinque. Presertim liceret h̃ tꝑe sacro quadragesima: in quo passim ⁊ effrene frangunt̃ ieiunia ecc̃e. Hoc p̃terea tꝑe ꝑiculi ⁊ miserie/in quo miseriaꝫ patiunt̃ occasionis ⁊ p̃uaricatõis oĩm reꝝ suaꝝ incendio ⁊ rapina amici ⁊ fratres nostri in ꝯflictu Switensiũ ⁊ alioꝝ: q̃ ꝑicula vtiq; etiã nobis imminẽt. Sic sic agẽdũ est: sic p̃nceps/sic senatus/sic ep̃s facere deberẽt. Sed q̃d si tales essent p̃mi lurcones/ebrij ⁊ lusores? tũc cõitates dñt se de his intromittere: ⁊ eos ꝯmonefacere vt talia faciãt: honorem dei tueant̃: blasphemãtes de medio tollant: q̃ si renuerint/studeãt sibi alios amatores dei ⁊ zelatores iusticie de omni populo debuit eligere. Ve ve terre ⁊ cõitatibꝫ vbi nõ tales quales ip̃e describit de ꝓpl'o: sꝫ solũ ad fauorẽ ⁊ de ꝓgeniebꝫ regentes eligunt̃. Sed q̃s murilego nolam alligabit? q̃s hec ꝓponet ꝓ bono reip: ꝓ dei gl'a ⁊ aĩaꝝ salute? Nemo audet: oẽs timẽt. Hic ꝓprie vtilitati timet: alius sue vanitati. Vellet fieri nobilis/ideo nobilibꝫ adulat̃/vt ꝑ eos in ꝯsortiũ euehat̃ nobiliũ: sicq; eis ꝯtradicere nõ audet: neq; seq̃ ꝯsciam neq; bonũ reip. ⁊ cõitatis/sed illoꝝ aspicere fauorẽ: sicq; fit vt is q̃ deberet esse re ⁊ noĩe de plebe/re nõ/sed solo noĩe sit. Alius timet si ꝯtra veniat/auferat̃ sibi lucꝝ: q̃ faber ferrarius est/lanius aut alterius artificij homo alicuius: q̃ si resti

terit curatoribꝫ illoꝝ/timet amoueri ⁊ lucro p̄uari: ꝗ digitū supponit labello. Sic sic oēs claudunt oculos: ꝑ cācellos digitoꝝ ꝓspiciūt: ⁊ respu. perit: dei blasphemie nō cohibent̄: ludi ⁊ ꝯuiuia illa in stubis publice nō ꝓhibent̄: signū ꝙ filij dei nō sunt: qꝛ al's talez sui p̄ris dei blasphemiā nō sustinerēt. Legit̄ de h̄ exēplum satis aptū ꝓposito. Mater tres hn̄s filios marito suo dixit: de tribꝫ filijs vnus solꝰ est tuus. Sed ante q̄z filiū veꝝ noiaret/mortua est. Paulo post p̄ moriēs/amicos āmonuit ꝙ caute agerēt ad cognoscēdū q̄s verꝰ essz filiꝰ: ⁊ vt ei totā darent hereditatē ⁊ p̄ris bona. Iudex v̄o discretꝰ/corpꝰ p̄ris defuncti erexit: dicēs illis tribꝫ filijs/ꝙ q̄ ꝓpinq̄us ad cor p̄ris sagittaret/haberet hereditatē. Primus ꝓpe/secūdus ꝓpinq̄us ⁊ ꝓfundius illud tetigit. Tertius v̄o dixit: ꝙ citius totā dimitteret hereditatē q̄z ad p̄ris corpus sagittaret. Hic ꝗ verus ꝯpertus est filius: qꝛ horrebat natural'r patris corpus sagittare. Sic ⁊ hic. Applica ex summa p̄dicantiū fol'. v. xviij. verbo/filiatio. P

Feria.v.post Reminiscere. Ultima Februarij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euāgelium.

Octogesimaoctaua turba stultoꝝ est: plagas diuinas admirantiū (Plog narrē) Ip̄i sunt q̄ mirant̄ de plagaꝝ multitudine/qnasi putarēt cū iudeis circa p̄ncipiū hodierni euāgelij iudiciū dei nō esse iustū: ꝙ punit malos ⁊ bonos nocentes ⁊ innocētes/cū tn̄ iustissimū: sicut clare deducet̄. Pn̄t aūt hi fatui ad pn̄s tribꝫ dinosci nolis: q̄zuis pl'es possent assignari.

Prima nola est: mirari plagaꝝ siue tribulationū a deo immissionē Sūt q̄ q̄rūt ex admiratōe vn̄ plage tot ꝓueniāt/pestilētia/bella/fames tēpestates/caristie reꝝ diuersaꝝ ⁊ fructuū ⁊c. ⁊ sup hoc varij varias assignant causas. Sūt eīm q̄ h̄ ascribūt planetis ⁊ varijs coꝝ ⁊ aliaruz stellaꝝ ꝯiunctōibꝫ in signis varijs: supq̄z his mirabilia nitunt̄ p̄dicere in p̄dictis plagis. Sed ⁊ q̄dā Genetliaci ex horoscopis natiuitatū varia dicūt: q̄ oīa sunt plena insanijs falsis/p̄cipue vbi exorbitāt p̄ncipia naturalia. De siccitatibꝫ/pluuijs ⁊ sil'ibꝫ in cōi pn̄t aliq̄ p̄dicere/q̄zuis creberrime fallant̄: ⁊ essz sollicite ꝑ ordinarios locoꝝ sup h̄ ꝓuidēdum ne diuulgarent̄ libelli ꝑ imp̄ssionē ꝯtinētes supstitiosa. Sed vellē dicerēt mihi in p̄mis/q̄s planeta regnauerit tp̄e diluuij Noe. Gen̄. vij. qn̄ cataracte celi apte sunt/⁊ pluit. xl. diebꝫ ⁊ noctibꝫ destructa tota terra. Quis regnauit planeta dū igne ⁊ sulphure de celo pluente/Zodoma ꝯbusta est? Quis p̄terea tp̄e Dauid qn̄ facta est fames in diebꝫ eiꝰ tribꝫ annis iugiter? ij. Reg. xxj. Quis tādē planeta regnauit tp̄e Helie? iij. Reg. xvij. qn̄ nō pluit annis tribꝫ ⁊ mēsibꝫ sex: qn̄ tāta fames terrā occupabat ꝙ nec erat herba eq̄s. Scio qꝛ cornicabunt̄: qꝛ nescio q̄ planete ⁊ stelle erāt sub aq̄rio ꝯiūcti tp̄e diluuij: ⁊ sic naturale fuit: ⁊ sic de Q

aliis dicerent. Sed eis dicã verissimã ⁊ christianã causam/q̃ testimo-
nium habet a deo ⁊ scripturis: sicut Jesus hodie in euangelio. Cau-
sa harũ oim plagarũ fuit planeta pcti/mãdatorũ dei transgressio. Audi
Moysen. Uidẽs inq̃t deus q̃ malicia multa hoim essz in terra: ⁊ cũ-
cta cogitatio eius intẽta ad malũ omni tpe: penituit eum q̃ fecisset ho
minẽ. Et iterũ: Repleta est terra iniq̃tate: ⁊ ideo dispdam eos cũ terra.
Ecce qualis planeta tũc regnauit q̃ terre dispsionẽ effecit. Et q̃s pla-
neta effecit famẽ tpe Dauid? Plane Saulis crudelitas. Siq̃dẽ ꝓpter
Saul ⁊ domũ eius ⁊ sanguinẽ: q̃r occidit Gabaonitas: q̃s Saul affli
xerat ⁊ occiderat: cũ tñ essent paupes/⁊ in ꝓplo ad portãdũ aq̃s ⁊ ligna
cedẽda essent ordinati. Josue. ix. Porro planeta q̃ fecit siccitatẽ tempe
Helie fuit dñi dei derelictio ipius Achab. Ait em̃ Helias ipi Achab
regi malo. Nõ ego turbaui Jsrael/sed tu ⁊ domus pris tui/q̃ derelin-
R quẽtes dñm. iij. Reg. xviij. Rñdeo g̃ ⁊ dico q̃ planeta pcti ⁊ mandato
rum dei p̃uaricatio est causa siue occasio plagarũ ⁊ tribulationũ illata
rum a deo: planetaq̃z pctm̃ regnãs est q̃ nos ꝯturbat: h̃ in celo stat ⁊ in
celũ cor ⁊ deo clamat. Et vt clari⁹ pateat/audi testimonia scp̃ture ⁊ le-
1 gum. In lege veteri Leui. xxv. ⁊ Deut. xxviij. hr̃ exp̃sse q̃ de⁹ ꝓ fra-
ctione mãdatorũ minat̃ oĩa mala. Fractio g̃ mãdatorũ dei est planeta/
2 q̃ mala ibi minata effecit. Uide ibidẽ: Audi legẽ ciuilẽ in Autẽ. vt
nõ luxurient̃ ꝯtra naturã. Col. vj. §. oĩbꝫ circa mediũ: vbi recitato iu-
3 rãdi abusu d̃t/ꝓpt̃ talia fames ⁊ terremotus ⁊ pestilẽtie siũt. Uide le-
gẽ canonicã. xvj. q. j. reuertimini. vbi d̃r q̃ ꝓpt̃ malitiã hoim mũdus fa
4 me ⁊ penuria affligit̃: ⁊ ẽ Hiero. sup Malachiam. Habes ecce leges:
vis ⁊ ꝓphetas. Terrã fructiferã (ait Ps̃.) mutasti in salsuginẽ a malitia
inhabitãtiũ in ea. Itẽ Ezechie. xiiij. Terra cũ peccauerit mihi/extẽdã
manũ meã sup eã: ⁊ ꝯterã v̄gã panis ei⁹: ⁊ immittã in eã famẽ: ⁊ inter-
ficiã de ea hoiem ⁊ iumẽta. Clarissime ãt Hiere. v. vbi tãdẽ d̃r. Iniq̃-
5 tates nr̃e declinauerũt: hec ⁊ pctã nr̃a ꝓhibuerũt bona a nobis. Sz p̃-
ter hec etiã legim⁹ hui⁹ v̄itatis opus miraculosum/vt dici possz illud
qd̃ in hodierno euãgelio dñs dixit: Opera que ego facio ipa testimoni
um ꝓhibẽt de me. Fert̃ q̃ in q̃dam patria locuste patriã admodũ egy
pti vastauerũt: q̃rũ aliq̃s incole capiẽtes i vtraq̃z ala cuiuscũq̃z tres in
uenerũt lr̃as: q̃s cũ diligẽter legerẽt/inuenerũt q̃ in vna ala fuit scp̃tũ
ira/in alia dei. Plane sic̃ ꝓpt̃ pctm̃ terra fuit p̃mo maledicta. Gen̄. iij.
Ita nũc ꝓpter bona v̄o opa bñdicet̃. Ecce igit̃ qũo planeta (q̃ nos cõ-
turbat plagis ⁊ tribulatõibꝫ) pctm̃ est. Quocirca efficaci⁹ remediũ nõ
est ꝯtra plagas q̃z pcti amotio/ꝑ ꝯfessionẽ ⁊ ꝯtritõem de pctis/cessati-
onẽ a futuris: satisfactõem deniq̃z ⁊ restitutõem male ablatorũ: ⁊ ꝑ pec
catorũ volũtarie desistere nolẽtiũ punitõem: q̃ q̃ttuor possent in lõguz
deduci. Per hec em̃ quattuor adiũcta deuota ⁊ iugi orõne ꝓculdubio
poterit ira dei (q̃ ꝓpt̃ pctã nr̃a feruescit) placari. Posito em̃ q̃ hec tribu

latio ⁊ plage naturalr/ſm.ſ.diſpoſitõem cauſaꝝ ⁊ influẽtiaꝝ ſic eueni
re deberẽt:ſi mãdata dei cuſtodirem⁹/de⁹ illas cauſas naturales impe
diret:ſic̃ ptz ex ꝓceſſu toto Leui.xv.⁊ Deut.xxviij.Et ꝑ ſil'e p̃t decla-
rari/qd̃ ponit Vincenti⁹ ille magn⁹ p̃dicator/de p̃refamilias/ancilla et
filiolis. P̃rfamilias em̃ multos hñs filios/ꝯmẽdanſqꝫ victualiũ cla-
ues ancille:q̃ ſi crudelis ſit filijs/nolẽs eis miſtrare panes ⁊ alia:reme-
diũ eſt filijs vt ad patrẽ vadãt:q̃ acceptis panib⁹ vel ablatis ab ancilla
clauib⁹/eis nec̃aria miniſtrat.Sic in ꝓpoſito. P̃rfamilias de⁹ eſt tribu
ens claues ancille nature.ſ.q̃ ꝑ pluuiã nobis panẽ miſtrat/vinũ ⁊ alia
ꝙ ſi natura crudel' efficit̃ ꝓpt̃ ꝯſtellatões planetaꝝ nec̃aria negãs/reme
diũ ſumim⁹ exẽplo ꝑuuloꝝ:qꝛ ꝯq̃remur deo cuſtodiẽtes ei⁹ mãdata ⁊
liberabimur. Ponit ꝓ ꝯfirmatõe hui⁹ dicti notabile v̄bũ Gerſon ĩ ſer. T
de ſpũſctõ.xlix.y.Ad moꝝ(inq̃t)mutatõem notabilẽ in microcoſmo.ſ.
in hoĩb⁹ ꝯſeq̃ns eſt mutatões in macrocoſmo:h̃ ẽ in maiori mũdo no
tabiles fieri:ſic̃ in diluuio:ſicut in fulminatõe pẽtapolis peccatricis:ſi
cut in horrẽdo ſcelere iudeoꝝ ꝓ nece Chr̃i/qñ ſol obſcurat⁹ eſt/terra
tremuit/petre ſciſſe ſunt.Deniqꝫ q̃d dep̃catio aſſidua motu ſuo poſſit:
h̃ ⁊ Jacob⁹ ⁊ eloq̃a ſacra ⁊ miracula crebra teſtant̃.Hec ille.

Secũda nola eſt:mirari cur innocẽtes ⁊ etiã aliqñ valde boni pati-
ant̃ eiuſcemodi plagas cũ malis:q̃ vt dictũ eſt ꝓpter pctã coꝝ tribulã
tur. Rñdeo in p̃mis:ꝙ oĩs tribulatio ſiue pena ꝓuenit ꝓpt̃ pctm̃ aliqd̃
qꝛ ꝓpter originale:ſic̃ b.Tho.in.j.ij.⁊ doct.diſt.xxxvj.ſcd̃i deducũt/ſic
⁊ intelligi debet v̄bum b. Hiero. Dico ſcd̃o ꝙ nõ eſt dictũ in p̃ceden
tib⁹/ꝙ oĩb⁹ tribulatio ꝓueniat ꝓpter pctm̃ ꝓprium ſiue ꝑſonale. Di-
co tertio:ꝙ pena ſpũalis nulli infligit̃ in anima ꝓpter pctm̃ alterius:vt
ibidem vbi ſupra deducit̃:ſed ſecus de pena corꝑali ſiue tꝑali.De illa
ad ꝓpoſitũ dico ꝙ eam patiunt̃ etiã innocẽtes/⁊ q̃ talia peccata nõ fe-
cerũt ꝓ q̃b⁹ infligit̃:immo ⁊ boni hoĩes q̃ ꝓrſus de h̃ nullã culpam ha
bent. Primo patiunt̃ ⁊ inuoluunt̃ in plagas illas/q̃ ꝓ pctis inferunt̃.
Inuoluunt̃ mq̃ꝫ poſſeſſiones aĩalia/pueri nõ vtẽtes rõne tribulatiõib⁹
illis:⁊ h̃ nõ iniuſte/ſꝫ recto iudicio dei:qꝛ illa oĩa ſunt aliq̃d ip̃oꝝ pctõ-
rum q̃ puniunt̃:⁊ ſic in taliũ punitõe ip̃i puniunt̃:nõ em̃ parua tribu
latio eſt eis/cũ vidẽt ſibi auferri pueros ꝑ peſtilentias ⁊c̃.⁊ aĩalia peri
re cũ ſubſtantia eoꝝ om̃i ⁊c̃. Videt p̃terea de⁹ ꝙ pueri fuiſſent futuri U
paternoꝝ criminũ imitatores:g̃ miſericorditer eos ſubtrahit ꝑ mortez
tꝑalẽ/q̃tenus euadãt eternã:ꝙ ſi taliũ imitatores forte futuri nõ eẽnt/
nihilomin⁹ de⁹ miſericordit̃ eos de miſeria hui⁹ mũdi aufert. Vide de
h̃ reſolutõem doc.ij.ſnĩaꝝ.⁊ adde his.Scd̃o plagas patiunt̃ hmõi/ne
dũ pueri/ſꝫ etiã hi q̃ ſunt ꝓuectioris etatis/minĩe tñ inuoluti his cri-
minib⁹:⁊ neqꝫ aliq̃d eoꝝ ſunt q̃ puniunt̃ ꝓpt̃ crimĩa talia/⁊ tñ iuſte af-
fligunt̃ talib⁹ penis:qꝛ ſm Aug.de ci.dei.li.j.c.ix.eos nõ corripiũt:⁊ h̃
ꝓpter tres cãs. Primo qꝛ labori parcũt;⁊ laborẽ ĩpẽdere nolũt ꝓ aĩaꝝ

salute. Scdo ꝓpt verecūdiam: vbi em̄ labor nō reqrit̄/verecūdia nos retrahit. Tertio ꝓpter cupiditatē: quos em̄ nec labor nec verecūdia retrahit/impedit cupiditas: cum videlz eoꝝ inimicitias deuitamus/ne impediāt vel noceant in istis tempalibꝫ: siue quas adipisci adhuc appetit nostra cupiditas: siue quas amittere formidant infirmitas. Jure ḡ istā vitā qn̄qꝫ amarā sentiūt: cuiꝰ amādo dulcedinē pctōribꝫ amaram esse noluerūt. Cōcordat his decretū. dist. xlv. sed illud. ⁊ accipit̄ ex verbis Hiero. sup̄ Hieremiā: ⁊ est ꝯtra p̄dicatores dissimulātes.

Feria. vi. post Reminiscere. Prima Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

x Tertio tribulant̄ etiā boni q̄ nō dissimulāt: ⁊ nullo modo sunt ꝑticipes criminū. Tribulant̄ inq̄ꝫ ꝑ tales plagas cōes alijs: sed hec tribulatio eis plaga nō est: nō punitio aut pena/sed vtiqꝫ aliud q̄ddam/qꝛ vtilis medicina. Et ad q̄d igit̄ ꝑmittit eos deus cū pctōribꝫ turbari pestilentijs/fame/bellis ⁊c. Rn̄deo ꝓpt̄ q̄nqꝫ. Primo vt meliores fiant. Facit eis ꝙ faber ferrarius carbonibꝫ in fornello: q̄ eos asp̄git aqua vt vehemētius inflamment̄ ⁊ clarius ardeant. Sic deus inflāmatos charitate aqua asp̄git tribulatōis vt plus flammescant: qꝛ quāto plus nitit̄ ignem̄ charitatis in nobis ꝑsequutor extinguere/tāto plus inflammat qꝛ multe aque nō potuerūt extinguere charitatē: Cantic. viij. sed magis eam inflammāt. Porro faber flato folliū p̄mit ignē: ⁊ tn̄ inde maior exurgit. Sic ⁊ electoꝝ desideria dn̄ aduersitate p̄munt̄ ꝑsiciunt̄: sicut ignis flatu p̄mit̄ vn̄ crescat: ⁊ vn̄ quasi extingui cernit̄/inde roborat̄: vt ait Greg. xxvj. mora. Rursus faber clauū pluribꝫ ictibꝫ malleat vt ligno fortius infigat̄: ⁊ deus bonos malleo ꝑcutit ꝑsecutōnis vt ligno crucis ⁊ crucifixo fortiꝰ adhereāt cū illis in quaꝝ ꝑsona d̄t Apl'us Ro: viij. Quis nos sep̄abit a charitate chr̄i: tribulatio an angustia ⁊c. q̄si d. nullus. Plane aduersariꝰ q̄nto plus sep̄are nos nitit̄/tāto minꝰ separat: ⁊ intēdens militare ꝯtra nos/ꝓ nobis militat ip̄o deo sic ordinante. Astat igit̄ dn̄s deus noster/dn̄s bonoꝝ/dn̄s auri/aspicit/tacet ⁊ ꝑmittit vt malleat̄/vt aliqd̄ iocale inde fiat. Tacet plane deus calcāte impio iustiorē se. Abacuck. j. Sup̄ dorsum meū fabricauerūt pctōres (die schmidknecht) filij diaboli ⁊ serui eius: ait Dauid: ⁊ tunsionibus p̄ssuris expoliti lapides. Scdo ꝑmittit eos turbari cū malis: vt maius p̄miū acq̄rant: mercedē ⁊ famā maiorē. Quanto em̄ nox obscurior/tāto pulchrior videt̄ stella. Sic ꝑ singula secula repti sunt q̄dam vt stelle radiantes inter mala ⁊ aduersa: sicut Grego. in mora. d̄t. Sic ⁊ illoꝝ gl'a ⁊ fame splendor inter noctes tribulationū radiat. Et sicut vnguēta latiꝰ redolere nesciūt nisi ꝯmota: ⁊ sicut aromata (spetzerey) fragrantiā suā nō nisi incēdant̄ expandūt. Jta viri sancti omne qd̄ v̄tutibꝫ redolet in tribulatōibꝫ innotescit: ait btūs Greg. ix. moro. Facit vt

rex. Rex militē diligens ⁊ sciens eum nobil'r in bello factuꝝ: ⁊ magnā
hereditatē famāq; sempiternā adeptuꝝ: nō ei ꝓpter labores parcit q̄n
eum ad insultū illum mittat: ⁊ q̄nto chariorē tāto citi⁹ cum mittit/ vbi
firmiter sperat ꝙ ꝓsꝑabit̄: vt gl'osiorē reportet famā/ victoriā atq; mer
cedē. Tertio ꝓpter humilitatē/ ne suꝑbiant: sed humilitatē ⁊ statū soli/
dum teneāt. Solebāt romani suis victoribꝫ honorē singularē impēde
te/ quē appellabāt triūphū a tribꝫ: s'm Jsido. Js em̄ triūphator cū vi/
ctoria ꝟsus Romam veniēs/ tres honores h'ē debuit: captiuos vin/
ctos p⁹ curꝝ suū ducebat: tota ciuitas ei occurrebat: ⁊ q̄ttuor palifredi
albi curꝝ suū ducebāt. Sꝫ ne de his suꝑbiret/ tria vituꝑabilia cum su Z
stinere oportuit: vnū/ ꝙ minimus de ꝓpl'o ei illo die impune maledice
re potuit: secūdū/ ꝙ deiecta ⁊ vilis ꝑsona secū in curru sederet: tertiuꝫ/
ꝙ infortunat⁹ eum leniter tāgere debuit ⁊ dicere: Talis fuissez si fortu
na mihi ministraret: nec tua fortitudo/ sed fortuna te victorē fecit. Sic
sic plane facit dn̄s victoribꝫ vitioꝝ ne suꝑbiāt eos flagellādo cum im/
pijs: ⁊ q̄dē sicut ille in curru (si causam nesciuisset) admirari potuisset/
ita electi in pn̄ti nescientes oīm tribulationū cās ⁊ vtilitates admiran/
tes dicūt: Dn̄e q̄d multiplicati sunt q̄ tribulāt me? Cui rn̄det̄ sicut pa
ter rn̄det filio q̄renti/ quare ꝑmitteret eum frequēter a magistro ꝟberari:
⁊ quare plus eum ꝟberari iuberet q̄ꝫ illū vel illū. Pater rn̄det: q̄a
tu es filius meus: de te curam habeo: nō de alio. Jn hoc se deus patrē
on̄dit tribulati/ potius q̄ꝫ in ꝓsꝑitate viuētis: q̄r flagellat oēm filiū quē
recipit. Prou. iij. ⁊ Hiere. xij. Quē ꝟo nō flagellat/ on̄dit eum nō esse
filiū. Hec plane differētia est inter amicos ⁊ inimicos: ex summa p̄di.
T. V. xj. Quarto ꝓpter ⁊ in signū ꝙ meliora tibi in alio seculo reseruā
tur. Solet diligēs p̄familias in ope suo pl'es hn̄s oparios diligenter
ꝯsiderare q̄ bn̄ opant̄/ ⁊ q̄ male. Jllos ꝟo q̄ male/ p̄ma die licentiat: nec
aliq̄d amplius ab eo expectare poterūt. Bonis ꝟo opatōis mercedez
(⁊ maxime vbi timet ꝙ ad aliū dn̄m recesserūt) nō statim soluit totū/
nisi tantummō de quo viuere pn̄t: vt sic in ope suo semꝑ retineant̄/ et
in fine plenā recipiāt mercedē. Hic est pater ille familias: de quo in ho A
dierno euāgelio. Sic deus dat malis h̄ abundātiā: q̄bꝫ dicet in fine:
Recepistis mercedē vestrā. Bonis aūt dat h̄ parcitatē ⁊ tꝑalia eis sub
trahit/ ne incrassati/ impinguati/ dilatati derelinquāt deū factorē suū:
⁊ tanq̄ꝫ p̄dicti oparij ad seruitiū diaboli ꝑ suꝑbiam eleuent̄. Nimiruꝫ
hoīes nō petūt ista tꝑalia in abūdantia vt sobrie viuant/ sed vt luxurie
⁊ voluptatibꝫ vacent. Quod vidēs deus summus medic⁹ hoc nō ꝯce/
dit: sicut nec mater filio petēti vinū puꝝ/ sed illud aqua miscet ne in in
saniā ꝯuertat̄. Noli g̊ gaudere si oīa sunt pura. Quinto vt celū nobis
aperiat. Helias ꝑ turbinē in celū. i. paradisum ascēdit: ⁊ nos ꝑ turbi/
nem tribulatōis ascēderere optꝫ. Sic Christ⁹ cū oībꝫ amicis suis ascē
dit. Nam q̄dā sapiēs gallice ad suā ꝯsolatōem ⁊ ꝯfortatōem in patien/

tia. Deus nunq̃ habuit amicũ quẽ nõ ꝯfudit in hoc seculo. Cũ ḡ nõ sit seruus maior dño suo: si in celũ ascẽdere cupis/ noli desiderare a tribulatõe eximi: qꝛ si eximeris/ Chr̃i seruus nõ es: vt ait August. Porro celi desideriũ aperit celũ: tribulatio aũt facit celi desideriũ: celũ igit̃ aperit tribulatio vt clauis ⁊ ductor. Facit plane tribulatio celũ desiderare/ cũ nauseã facit huius mũdi/ ⁊ oĩa dulcia eius amaricat. Oportꝫ ꝙ aĩa desideret ⁊ ꝯcupiscat diligatq̃: cũ igit̃ mũdus ei amaricat⁹ est/ ad celũ se erigat necesse est: sic ḡ deus ꝑ tribulatõem desideriũ mouet.
B Sicut falconẽ famẽ hr̃e ꝑmittimus/ vt auidius ad p̃dam volet/ ⁊ citius ad manũ redeat: tribulat⁹ in vna ciuitate a tyrannis/ q̃rit aliã: sic ⁊ de nobis est. Quid multa? Oportuit Chr̃m pati ⁊ sic intrare gl'am suam. Et nos ꝯtendamus intrare ꝑ angustã portam more pauperũ: q̃ in magnis festis portas diuitũ intrãt multipl'r vilipẽsi ⁊ rep̃ssi ⁊ q̃nq̃ ꝑcussi/ nec tñ curãt dummõ ad festũ veniãt: sic nos ꝑ multas tribulationes ⁊c. Nemo ibi miret̃ si boni cõem tribulatõem patiant̃ cũ malis: alio em̃ fine h̃ eis infert̃ ⁊ aliter se hñt in eis. Nã (vt ait Augu.) q̃cũq̃ boni ⁊ mali pariter afflicti sunt: nõ ideo ip̃i distincti nõ sunt: qꝛ distinctũ nõ ẽ ꝙ vtriq̃ passi sunt: manet em̃ dissimilitudo passoꝝ etiã in si-
C militudine passionũ. Et lꝫ sub eodẽ tormẽto nõ idẽ ẽ vtus ⁊ vitiũ: naꝫ sicut sub vno igneauꝝ rutilat/ paleat/ fumat: ⁊ sub eadẽ tribula stipule ꝯminuunt̃/ frumẽta purgant̃: nec ideo cũ oleo amurca ꝯfundit̃/ qꝛ eodẽ p̃li põdere exp̃mit̃: ita vna eadẽq̃ vis irruẽs bonos ꝓbat/ purificat eliq̃t: malos dãnat/ vastat/ exterminat: vñ in eadẽ afflictõe male deum detestant̃ atq̃ blasphemant̃: boni aũt p̃cant̃ ⁊ laudãt. Tãtũ interest nõ q̃lia/ sꝫ q̃lis q̃sq̃ patiat̃: nã pari motu exagitatũ exalat horribil'r cenuꝫ/ ⁊ suauiter fragrat vnguẽtũ. Hec Augu. de ci. dei. li. j. ca. viij.

Tertia nola est: mirari cur boni suis meritis nõ p̃nt mũdũ a tribulatõib⁹ saluare. Sũt boni q̃si vita colũne ⁊ medulla toti⁹ corp̃is ecc̃e. Medulla inq̃ hui⁹ mũdi/ q̃ q̃ꝫdiu fuerit in arbore sana/ floret. Colũne deniq̃ totũ edificiũ supportãtes. Uitaq̃ ecc̃e membra viuificãs. Quid igit̃ ẽ in cã ꝙ ip̃i nõ sunt fortiores in edificatõeꝫ ⁊ supportatõeꝫ/ q̃ mali in destructõem? Rñsio in ꝓmptu ẽ: qꝛ corruptio ẽ nimia/ moles nimis grãdis (Des dings ist zeuil: der baum ist zegar verderbt: der last des huꝰ ist zegroꝰ: der leib ist zegar verwuost) Plane in corpe humano tãta p̃t esse maloꝝ humoꝝ abũdãtia/ ꝙ vita suffocat̃ ⁊ mẽbra debilia manẽt. Et tãta p̃t esse edificij ruina ꝙ colũne incuruant̃: tãta sup̃ arboris ramos fulguris ꝯbustio/ ꝙ medulla illã nõ p̃t floridã reddere. Ita nimiꝝ tot sunt in mũdo pctõres q̃t vita mẽbra sustinere non p̃t: nã oĩs caro corrup̃at viã suã. Gen̄. vj. ⁊ oẽs declinauerũt. Ps̃. xiij.
D ⁊ oẽs auaricie studẽt. Hiere. vj. Uide nr̃a maledicta rogo tp̃a: q̃bus malitia oĩs increuit a viginti annis sensibil'r. Lustra oꝓpida ⁊ villas: q̃ illic habitabãt simplicib⁹ ⁊ rusticanis induebãt̃ vestimẽtis: iã vt ciues

incedūt. Vide vrbes magnas: videbis qꝛ oīa in apicē tēdūt vitioꝝ: ꝓ-
pter hec igit̄ nimia mala colūne incuruant̄. Accipe exēpla: ecce Noe
ꝛ filij eiꝰ nō potuerūt mūdi impedire submersionē. Gen̄. vj. ꝛ Loth zo
domoꝝ ruinā (vbi tot erāt mali ꝙ decē illic nō repiebāt̄ boni) īpedire
nō potuit Gen̄. xviij. Accipe Hiere. c. xiiij. ꝛ. xv. cui orāti ꝯtra tēperiem
siccitatis rn̄dit dn̄s: Si steterit Moyses ꝛ Samuel corā me: nō ē aīa
mea ad ꝓplm̄ istū: eijce eos a facie mea: q̄ ad mortē ad mortē/ ꝛ q̄ ad gla
diū ad gladiū: ꝛ q̄ ad famē ad famē: ꝛ q̄ ad captiuitatē ad captiuitatē.
Audi postremo dn̄m ꝑ Ezechielē dicētē: Terra cū peccauerit mihi vt
p̄uaricet̄/ extēdā manū meā sup̄ eā: ꝛ ꝯterā v̄gā panis eiꝰ: ꝛ mittā in eā
famē: ꝛ interficiā de ea hoīez ꝛ iumēta. Et si fuerint tres viri isti in me
dio eiꝰ/ Noe/ Daniel ꝛ Job/ ip̄i in iusticia liberabūt aīas suas: sed nec fi
lios aut filias liberabūt. s. q̄ sunt in culpa/ sed ip̄i soli liberabunt̄: terra
aūt desolabit̄. Habes ecce cām cur boni ꝓ malis nō exaudiant̄: ꝓpt̄ scz
maloꝝ multitudinē ꝛ maliciā: ꝓpter quā lz orēt ꝛ faciāt q̄cq̄d poterūt/
nō accipiūt qd̄ petūt: qꝛ sunt tot impediētes. Vix em̄ in ciuitate vel cō
gregatōe est tertia vel quarta pars q̄ non sit in pctō mortali. Qui em̄
vellet domū edificare/ posset tot habere impedimēta ꝙ nullus ꝯseq̄ret̄
effectus. Exēplū habemus in latrone/ q̄ dixisse fert̄ cuidā eremite: ꝙ ni
si infra annū cū ꝓ ip̄o orādo ad bonū ꝯuerteret/ ip̄m decapitaret. Qd̄
cū post annū ꝯplere vellet/ eremita cū rogauit ꝙ anteq̄z cū occideret la
pidē de domo eijceret: sicqꝫ iniuriā sup̄ morte quā sibi illaturꝰ eēt remit
teret. Qd̄ cū facere conaret̄/ q̄ntū latro lapidē v̄sus ostiū voluebat/ tā/ E
tūdē eremita reuoluebat. Nēpe q̄ntū ip̄m v̄sus ostiū ꝑ vnū pedē mo-
uebat/ tantūdē eremita eū postponebat. Cui latro: nō possuz cū eijcere
qꝛ opꝰ tuū ꝯ̄riū me impedit. Cui eremita: Ita nec ego te ad bonū ꝯuer
tere possum eadē de causa. Ita in ꝓposito: qn̄ em̄ vnꝰ est edificās ꝛ alter
destruēs/ q̄d restat nisi labor? Eccl. xxxiiij. Rn̄det aliqn̄ orātibꝫ dn̄s/ id
qd̄ iudex solet rogatꝰ ꝓ latronibꝫ q̄ ait: noli rogare ꝓ illo/ qꝛ dignꝰ mor-
te inuētꝰ est ꝛc. sic ꝛ deus. Legit̄ in libro de apibꝫ: ꝙ cū q̄dā oraret ꝓ gē
te tribulata/ venit vox ad eū dicēs: sine supbos humiliari. Sic etiā rn̄-
det deꝰ Hieremie ꝓphe orāti ꝓ ꝓplo in afflictōe maxīa. Hiere. xiiij. No
li orare ꝓ ꝓplo isto in bonū: cū ieiunauerint nō exaudiam p̄ces eoꝝ ꝛc.
Cōuertamur igit̄ ad dn̄m frēs: pniam agamꝰ: ꝯfiteamur: cessemus a
pctis: ꝛ p̄ces sctōꝝ poterūt fieri efficaciꝰ orātes ꝓ nobis. Rogemus.

Sabbato post Reminiscere. Secūda Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl. j. Euangelium.

OCtogesimanona turba stultoꝝ est ꝑmutantiū (tusch narrē
vl̄ wechsel narrē) q̄ regnū celoꝝ ꝓ mūdano stercore/ eternū F
ꝓ tpali/ seruitiū det ꝓ diaboli seruitio/ ꝛ breuit̄ equū ꝓ fistula
vēdūt. Ip̄i sūt q̄ vellēt eē ꝯtēti ī h̄ seclo ꝛ dimittere sutuꝝ.

Sunt hi in periculoso statu: nam sicut homo tenet diligere deū super oīa amore amicitie/sic ⁊ tenet eum diligere amore ꝯcupiscētie sup oīa. sibi eum plus volēdo q̄ q̄dcūq; aliud: ⁊ ē hic amor ꝯcupiscētie actus spei: de his dt Ludophus/ꝙ sint in statu dānatōis. Pñt hi fatui tribus nolis dinosci.

Prima igit nola est: ꝯmutare regnū ꝑ stercore: h̄ est regnū celoꝝ ꝑ huius mūdi regno: in quo oīa sunt stercora. Nimiꝝ oīe qd est in mūdo/aut est ꝯcupiscētia carnis/aut ꝯcupiscentia oculoꝝ/aut supbia vi
j te. s. delectatio carnalis/diuitie/honor ⁊c. ⁊ hec oīa stercus. Quid aliud est carnalis voluptas q̄ stercus gulosoꝝ ⁊ luxuriosoꝝ? ex stercore stercus ad stercus. Audi Johelē ꝓphetā: Computruerūt iumēta in stercore suo. Nota iumēta bestie: q̄ bestialr viuūt/q̄bꝫ nō est intellectꝰ.
⁊ Quid deinde diuitie q̄ agri/vinee/prata/stercorata terra/⁊ auꝝ ⁊ ar
3 gentū fex terre? Tādem gl'a ⁊ honor de vestitu/potestas/dignitas/oīa stercus: serice vestes de q̄bꝫ gl'aris/stercus sunt ꝟmiū vel pelles murium. Sed ⁊ oīs gl'a stercus ⁊ ꝟmis: finalr em̄ ad hoc tendit: qꝛ gl'osi ef
G ficiunt ꝑ mortē stercus ⁊ ꝟmis ⁊c. Habes ecce totū mūdū ⁊ qd in eo est/sterc⁹ esse: ⁊ ne opinionē meā reijcias/accipe testimoniū optimi reꝝ estimatoris Pauli. Omnia arbitratus sum vt stercora/vt chr̄m lucrifacerē. Ecce ꝑ hoc stercore hi fatui regnū ꝯmutant celoꝝ: gaudiū ⁊ leticiā qd oculus nō vidit/nec auris audiuit/nec in cor hoīs ascēdit. Noli o aīa sic volui in stercore instar bruci: ⁊ ibi esse ꝯtenta: exurge de stercore. Clama ad deū q̄ erigit de stercore pauperē/vt collocet eū cū p̄ncipibꝫ. Plane ad hoc apta nata es/regina es/filia regis es: fac vt Mauricius impator: p̄elige h̄ p̄uari regno stercorario/q̄ regno celoꝝ. Vide historiā in spec. exem. dist. iiij. exem. xxv.

Secūda nola ē: ꝯmutare seruitiū dei ꝑ seruitio diaboli. Grādis vtiq; stulticia/tam honestū/vtile/iucūdum/facileq; seruitiū dei ꝯmutare ꝑ tam difficili/damnoso ⁊ ignominioso diaboli seruitio. Quid ꝓderit hoī si vniuersum mūdū lucret ⁊c. aut quam dabit homo ꝯmutatōez ꝑ aīa sua? Ps̄. Mutauerūt gl'am suā in sil'itudinē vituli comedētes
j fenū. Quid q̄so honestius/q̄ seruire summo regi dño dñantiū/regi celoꝝ? Gaudēt hoīes ⁊ gl'ant inde si alicui magno seruierint/eo ꝙ se putāt gl'osiores: q̄nta g̊ gl'a esse dei seruum. Noli g̊ putare qꝛ miser sis/ꝙ dedicatus es dei seruitio ꝑ religionē/sacerdotiū aut vitā abstractā:
H nihil illo (crede mihi) gl'osius. Noli p̄terea putare te magnū q̄d deo fecisse: si relicto diabolo ⁊ mundo te tradidisti dei famulatui quasi aliq̄d magni deo feceris: ⁊ gratias tibi referre inde debeat: q̄n potius tu nunq̄ satis gr̄as agere poteris/ꝙ te dignatus est in seruitium suū recipe.
⁊ Noli putare ꝙ tibi nō reddat mercedē: reddet plane mensurā bonaz/refertā/coagulatā ⁊ supabundantē in sinū tuum/hic ⁊ alibi: h̄ pacem ⁊ q̄etem cordis/alibi ꝑpetuam vitā. Et sine p̄mij intuitu seruiendū est:

non tã sine ꝑmio ei seruiet: hic em̃ mos dn̄oꝝ magnoꝝ est/qbꝫ seruit sup̃ gr̃a sine pacto ⁊ ꝓuentõe. Non te terreat si ab initio grauius vi- 3
deat hoc seruitiũ: in ꝓgressu facilius erit: ⁊ tãdem facilimũ ⁊ iucũdissi mũ/q̃z uis ab initio triste. Audi dn̄m te ꝓducentẽ/⁊ honestatẽ/ vtilita/ tem ⁊ facilitatẽ cũ iucũditate ꝓmittẽtem. Venite ad me(inq̃t)oẽs q̃ la boratis ⁊ onerati estis: ⁊ ego reficiã vos. Tollite iugũ meũ sup̃ vos: ⁊ discite a me q̃ mitis sum ⁊ humilis corde: ⁊ inuenietis req̃em anima/ bus vestris: iugum em̃ meũ suaue est/⁊ onus meũ leue. Nota: venite ad me regẽ magnũ celi ⁊ terre: ecce q̃z honestũ. Et q̃d erit nobis: q̃ vti litas? Reficiam vos b̃ ⁊ inuenietis req̃em animabꝫ vestris. Et qõ est seruitiũ: humilitas/mansuetudo: breuiter iugum suaue est ⁊ leue onꝰ. Sic sic frẽs seruitiũ dei est: ⁊ hoc miseri stulti ꝓmutant cũ seruitio di aboli qõ turpe/nociuũ ⁊ duꝝ est. O q̃z duꝝ ⁊ aspeꝝ iugũ diaboli ⁊ vi tioꝝ est: vide quantã miseriã supbi/auari/luxurioſi/iracundi/guloſi/i/ uidi/acidioſi patiant̃. Querelam sup hoc faciũt damnati: vias diffici les ambulauim⁹. Sap̃. v. Vere difficiles: supbi em̃ ꝑ ardua scãdunt: 3
auari ꝑ spinosas/luxurioſi ꝑ vias lutosas: sicut Holkot ibidẽ ꝛr. Nul/ lam req̃em dat suis seruitoribꝫ: ⁊ eos fame sinit perire. Pascit em̃ cos vento vanitatis/q̃ nõ satiat hoiem: ⁊ digito laudis humane: pulchꝝ ẽ digito monstrari ⁊ dicier/hic est. Pascit fatuos illos sicut infantes pu eros/qbꝫ pulmentũ qõ bappam dicimus ingerit̃ in os vt taceãt. Auaꝝ pascit arena diuitiaꝝ/q̃ nõ est cibꝫ aie. Luxurioſos fetore/ vt dedu cit Bern. sup Ecce nos ⁊c. Vides qũo oẽs serui vitioꝝ ⁊ diaboli non satiant̃/sed magis ꝓcupiscãt. Quãta ꝓterea hec ignominia se tali sub/ dere de quo etiã si vtilitas magna ꝓueniret ⁊ voluptas/q̃s crubescere merito deberet q̃ filiꝰ dei diabolo/amicꝰ dei hosti malignꝰ seruire au deret. Noli sic degenerare o fili/sed redi ad patrẽ tuũ q̃ in celis est: insti get. te fames quã pateris in b̃ seruitio: redi cũ filio hodierni euangelij ad patrẽ/⁊ ei seruias fidel̃r. Noli omnino esse fatuus: noli despare: reci piet te misericordiẽ ⁊c. Saltẽ tenta: oia tentasti: oia seruitia exptus es fuisti in oibꝫ ꝓncipũ curiꝭ: saltẽ ⁊ huius ꝓncipis curiã ad vnũ annũ inhabitare tenta: nõ est annus(vt vulgo dici solet)alligatꝰ palo.

Tertia nola est: ꝓmutare equũ ꝑ fistula. Equus iusticia(gerechtig/ keit)fistula ꝓmoditas ꝓria(gemechlichcit) Justiciã dei relinq̃mus vt ꝓmodo ꝓrio inhereamus: stulta ꝓmutatio. Equus est plane iusticia j
siue dei mãdata affectio iusti/q̃ nos vehit in regnum celoꝝ. Si vis in gredi vitã/serua mandata. Equus est: si bñ fuerit pastus eo citius et ⁊
suauius vehit: ⁊ vt nr̃a iusticia abunder plus q̃z phariseoꝝ/⁊ verior sit ·k·
necesse est: alꝫ nõ ingrediemur regnũ celoꝝ: signatus sit vt asinus dn̄i cruce recta intentõe necesse est: ⁊ sic in hierl̃m cum dn̄o ingrediemur.

Hoc eq̃ ascẽdit Helias curru igneo in celũ: b̃ equus iustoꝝ/in q̃ et 5
mũdũ deꝰ iudicabit: vt ꝑs. Judicabit orbẽ terraꝝ in iusticia ⁊ ꝓlos

in eq̄tate. Sed maloꝝ equꝰ caro/q̄ eos ad inferos vehet. Si fm̄ carnē
vixeritis/moriemini. Quoꝝ finis interitꝰ ⁊ gl'a eoꝝ in ꝯfusione/ vētrē
ꝓ deo colūt. De h̄ eq̄ mādatoꝝ dei siue iusticie ait Ps̄. Oīa mādata
tua eq̄tas. Pro h̄ inq̄z eq̄ iusticie ⁊ affectōe iusti q̄dā fatui ꝯmutāt af-
fectōez ꝯmodi/fistulā illā recipiētes loco eiꝰ (eigē gesuch/eigē gemach)
amorē sui. Et ē hec affectio inq̄s ꝯmodi fistula cornuta siue chorus:
(sackpfeiff) Utiq̄z. Habz em̄ hec fistulā ꝑuulā acutā/q̄ appellat̄ amor
Maiorē (den bum̄hart) ⁊ est timor. Saccꝰ aūt ip̄m totū corpꝰ est cor-
ruptū fomite. Saccꝰ stercoꝝ (vt ait b. Bernar.) saccꝰ vanitate sup̄bie
distētus. Quid sup̄bis cinis ⁊ puluis? o feda sanies q̄d tēteris/q̄d in-
flaris? Ex h̄ igit̄ sacco he due fistule exurgūt. Audite q̄ loq̄r: vbi affe-
ctio ꝯmodi ꝓprij habitauerit/q̄ hō q̄rit q̄ sua sunt in oībꝫ etiā vsq̄z ad
L ꝯtēptū iusticie. Ex illa radice mala sicut ex sacco ꝓdijt p̄mo fistula ap
petitus inordinati boni: tot foramina illiꝰ fistule q̄t appetitus siue ta-
lia appetibilia. Appetis reuerentiā/honorē/reputari/ociū corpale/⁊ q̄e
tē: oīa ꝓpt̄ lucꝝ facis/nihil gratis/in te oīa reflectēs. Scd̄o fistula ma-
gna timoris: q̄ hz tot foramina quot sunt fuge mali siue fugibilia. Fu-
gis ⁊ horres dura/vilia ⁊c̄. ad modicū v̄bū iniurie īdignaris (brum̄st)
Breuiter hi duo soni semp̄ iugiter ⁊ indesinēter in te audiūt̄ ⁊c̄. Hec
deduc ad placitū ex kempis de nature ⁊ gratie differentia in li. de imi
tatōe Chr̄i. Ad hanc fistulā pascunt̄ (sicut oues stolide ad musicū) stul
ti hoīes ⁊ eam sequunt̄. Et q̄s est q̄so q̄ eam nō sequat̄? oēs q̄rūt q̄ sua
sunt: ꝓpriā ꝯmoditatē/q̄etem: pascunt se iuxta illius exigētiam. Si te
ignoras o pulcherrima mulieꝝ: vade pasce hedo tuos. Hedos sensuū
vtiq̄z pascūt q̄ tales sunt/quasi ignorātes suā nobilitatē corpi seruiunt
⁊ sibimetp̄is dei iusticia neglecta: sicq̄z ad gaudiū huius tympani ⁊ fi-
stule in puncto descēdunt ad infernum: sicut oues in inferno positi: et
mors depascit eos. Sonet hec fistula sacci in auribꝫ: ⁊ ita aures tibi
obtūdit vt nihil iusticie exaudias: nō audias q̄d loquat̄ in te deus pa-
cis quā loq̄t̄ in plebē suā: nil p̄mittit te agere: semp̄ in capite h̄ saccus
est: ita vt semp̄ ꝯcupiscas ⁊ q̄ras tuā ꝯmoditatē/tuū lucꝝ/te finē ꝯsti-
tuas: semp̄ timeas ꝯtraria tue ꝯmoditati: ꝯtra ea irascaris ⁊ tristaris
M si immineāt paꝝ de fistula dei. Sicq̄z ꝓ equo eq̄tatis ⁊ iusticie dei eli-
gens ꝯmoditatē (Für gerechtigkeit gottes dein selbs gemechligkeit)
Ubicūq̄z h̄ est/ falsitas est: q̄z uis nō sp̄ mortalis. Tūc em̄ solū morta-
lis est/cū amor sui est vsq̄z ad ꝯtemptū dei: al's est venialis. Beatꝰ ho-
mo cui hec fistula cito cadit in lutū: vt nō iuxta impulsum eius saltet/
sed ad citharā iusticie. Nisi em̄ sic cadat fistula hec nature ꝓprij ꝯmodi
nihil boni op̄abimur. Nisi granū frumēti cadēs in terrā mortuū fue-
rit/ip̄m solū manet: si aūt ⁊c̄. fructū multū affert. Sine g̊ cadat in lu-
tū fistula hec: in lutū terre loq̄r vt mortificet̄. O dn̄e deus cadere nō
vult: est mihi alligata p̄ corrigiā: ⁊ ita cū puto eā cecidisse/recrudescit:

ꝛ reperio eam nōdū cecidisse. Scio frater: tuū ḡ erit vt tibi facias vim
ꝯtra nitaris: corrumpe corrigiā nitaris/ q̄ntū p̄t fieri: efficies saltem ꝙ
nō sonabit tātum ꝙ ꝯmoueat te sonus eius/ sed quasi emortuā eā pꝰ
te trahas. Sic sic tacito: al's ineptus eris seq̄ dn̄m deū tuū. Si quis
vult post me venire/ abneget semetip̄m ꝛ sequat̄ me. Abnegare se/ siue
ꝓpriā ꝯmoditatē nō q̄rere/ sed dei volūtatem: est fistulā abijcere. Fran-
ge/ rumpe/ scinde saccū corꝑis tui ꝑ afflictōes iuges/ discretas/ ieiunijs
vigilijs ꝛc. Tātū foue q̄ntū exposcit dei seruitiū: ꝛ nō amplꝰ letitias ex
cute suauitates ꝛ alia corꝑis fomēta: abijce (den bum̄hart) timoris ꝛ fi
stulā amoris: ꝛ plane aliā habebis letitiā. Sine letitia nō ideo eris: eie
cta ꝛ abiecta letitia carnali ꝛ ꝓprij ꝯmodi/ succedet alia lōge maior. Au n
di Ps̄. Concidisti saccū meū ꝛ circūdedisti me letitia. Rupto sacco se
q̄tur letitia alia. Nō ꝑdimus delectatōes (inq̄t b. Bern.) sꝫ mutamꝰ a
corꝑe ad aiam/ a sensibꝫ ad ꝯsciam: ḡ noli timere. Si vis ꝑmutare: hec
vtilis ꝑmutatio: fistula hec quā habes maialis (ein meyen pfeiff) tꝑa-
lis est/ nō iugis/ nō diu durat/ arescit mox: iuge āt gaudiū secura ꝯscia
sꝑ durat hec fistula. Noli timere o fatue: ꝙ si dimiseris hāc maialē fi-
stulā/ ideo te nullā habiturā. Nescis qꝛ in euāgelio filius ille in regiōe
longinq̄ dū dissipassꝫ bona sua/ vtiqꝫ fistulas maiales habuit: ꝛ duꝫ il
las reliq̄t alia successit/ in aliā delectatōem ꝯmutata est. Siq̄dē pater
ꝓcurauit ei simphoniā ꝛ choꝝ: sic tecū fiet o frater. Ps̄. Justicie dn̄i
recte letificātes corda. Ecce equū iusticie nō esse sine letificatōe/ sed eaꝫ
secū afferre. Hec v̄a letitia/ turbari p̄ssuris ꝛ tribulatōibꝫ ꝓpt̄ dei man
datoꝝ ꝛ iusticie obseruatōem. Est exēplū de sctō Frācisco: q̄ de h̄ lōgā
habuit ꝯfabulatōem cū q̄dam fratre. Vide in spe. exem. si placet: dist.
vij. exēplo. xxvj. Reijce ḡ fistulā: audi ꝯsiliū meū frat̄: retine ꝛ non di-
mitte equū eq̄tatis ꝛ iusticie. Eum non relinq̄ ꝓpt̄ fistulā ꝯmoditatis
ꝓprie/ ꝛ habebis fistulā v̄e letitie: ꝙ si eq̄tatis ꝛ iusticie equū dimiseris
ꝛ ꝑ leticia ꝓprie ꝯmoditatis ꝑmutaueris/ vtrūqꝫ ꝑdes. Audi Chr̄um:
Primū q̄rite regnū dei ꝛ iusticiā eiꝰ: ꝛ hec oīa adijcient̄ vobis. Quere
regnū/ ꝯtra p̄mā nolā. Dei/ ꝯtra scd̄am nolā. Et iusticiā eiuꝰ/ ꝯtra terti
am nolā. Et hec oīa/ ꝓpter q̄ regnū/ deū ꝛ iusticiā relinq̄re niteris/ adij-
cient̄ tibi. s. ꝯmoda letitie ꝛc. Et si nō talia/ longe tn̄ maiora. Surge ḡ
ꝛ relinq̄ regionē hāc longinquā/ fatuitatē hāc: ꝛ redi ad patrem.

Dn̄ica. iij. Oculi. Tertia Martij. O

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s. j. Euangelium.

Nonagesima turba stultoꝝ est: impioꝝ in parētes (kind nar-
ren) Jp̄i sunt q̄ nō honorāt parētes/ sed potius ꝯtemnunt.
De q̄bꝫ nō potest dici quod hodie in euāgelio de bono filio
Christo Jesu dictum est: Beatus venter qui te portauit/ et

vbera q̃ suxisti. De his ãt p̃mo dicam quẽadmodũ nolis discerni pñt: secũdo q̃ꝫstulti sint: ⁊ tertio q̃ sit causa stulticie eoꝝ. Circa p̃mũ reperio nolas septẽ q̃bꝫ discerni pñt: quaꝝ vna ponit̃ in capite: secũda in auribꝫ: tertia in ore: quarta in pectore: q̃nta in dorso: sexta in dextra: septima in sinistra manu. Hec aũt ita ordinaui/ vt eo faciliꝰ possint memorie ꝯmendari a filijs. Et cũ audieris nolã q̃ssatã/ eos corripias.

Prima nola est in capite. Parentes signo vel facto notabil'r inhonorare vel despicere/ est mortale pctm̃. Hãc nolã posui in capite: q̃ꝛ ꝑ caput oñdit̃ ⁊ exhibet̃ honor/ ꝑ inclinatõem eiꝰ aut detectõem. Porro qñ filius in ptãte aut dignitate ꝯstitutꝰ/ p̃rem debeat p̃cedere/ aut contra: lege Petꝝ Alfonsum ⁊ Georgiũ Trapezontiũ in sua rhetorica: ꝙ si neglexerit obseruare/ quatias ei nolã ꝟbere capitis.

P Secũda nola est in auribꝫ: parentibꝫ nõ obedire. Debent filij parentibꝫ obedire in oĩbꝫ q̃ ꝑtinent ad necessitatẽ eoꝝ ⁊ dispositõem seu vtilitatẽ rei familiaris. Et hec ẽ nola auris sinistre: q̃ꝛ tꝑalia sinistra sunt respectu spũaliũ: ꝙ si neglexerit facere/ aurem sinistrã ei trahas. Scdo debent eis obedire in his q̃ ꝑtinent ad disciplinã moꝝ/ in his q̃ sunt ad salutẽ necessaria: qđ si nõ fecerint/ aurẽ dextrã vellas ⁊ trahas. In minimis licitis ex negligẽtia nõ obedire veniale ẽ. Hec Chaimis. De malis nõ tenet̃: immo ꝯtrariũ tenet̃ de intrãdo religionẽ: ꝯtrahendo matrimoniũ nõ tenet̃: q̃ꝛ hec nõ sunt de necessitate salutis: nec respiciũt rẽ familiarẽ. sup̃ quo vide docto.

Tertia nola est in ore: parẽtes nimis ꝑturbare/ ꝟbis inq̃ꝫ aꝓꝓrobriosis/ ꝯtumeliosis/ irrisiuis/ maledictõibꝫ/ blasphemijs/ viuos vel defunctos. Itẽ si eos sciẽter ad irã notabil'r ꝓuocauerit/ mortale est: secus si nõ ex ꝓposito. Itẽ si ꝯtẽdit vel dure loquutꝰ est ⁊ irreuerẽter/ nõ tñ ex ꝯtemptu/ veniale videt̃. Debẽt oĩa ꝟba ad parẽtes affectu esse imbuta: ait Hieron. apud Alexãdꝝ de Ales. Hec nola pẽdet in ore: quã q̃tias si ꝯtra te latrauerit puer.

Q Quarta nola est in pectore. Parẽtes nõ cordial'r diligere/ sed aliqñ deliberate optare eis moriẽ. Et vltimũ est mortale: quocũq̃ꝫ respectu h̃ factũ fuerit. s. ꝓpt̃ hereditatẽ ⁊c. Ceteꝝ de dilectõe cordiali/ vide Angeli. q̃ nõ excusat eos a mortali/ q̃ se hñt ad parẽtes q̃si odirẽt eos. Vide eandẽ in ꝟbo/ filij: ⁊ Alexandꝝ/ q̃ multa de cordiali dilectiõe đt cur impendi debeat.

Quinta nola est in dorso: parẽtes nõ suꝓportare/ vel eis nõ subuenire cũ q̃s p̃t: p̃cipue in magnis necessitatibꝫ vel infirmitatibꝫ corꝑalibꝫ. Hic de medicinis ⁊ alijs sil'ibꝫ dici poterit/ q̃ntũ q̃s teneat̃. Si teneris alijs subuenire in necessitatibꝫ/ quanto magis parentibꝫ. Turpe ẽ plane ⁊ ignominiosum (cũ potes nutrire) eos ꝑmittere mendicare: etiã si peccatũ non esset.

Sexta nola est in manu dextra: parẽtes ꝟberare. Plane si q̃s paren

tes volũtarie ꝟberauerit etiã leuiter/mortal'r peccauit:ait Chai. Gra-
uis eisdẽ pena mortis in lege affligit̃:ꝛ multa exẽpla de q̃busdam legi-
mus /q̃ parẽtes ꝟberauerũt:ꝛ inde flagellati fuerũt. Adde his ad pla
citum ex histor.

Septima nola est in manu sinistra. Parẽtes a salute aĩaꝝ suaꝝ im
pedire. Jp̃i sunt q̃ ꝓhibẽt eos testari in vita vel in morte:aut impedi-
unt ne disponãt ꝓ aĩa sua:seu a restitutõe retrahũt:ꝛ hac de causa sa-
cerdotes ad eos accedere ꝓhibẽt. Itẽ q̃ nõ implẽt legata parẽtũ ꝛ p̃de
cessoꝝ suoꝝ ad pias causas:aut multũ differũt vltra tp̃s ꝑ eos statu-
tum. Item q̃ votis patris q̃ morte p̃uentus adimplere neq̃uit/non sa
tisfecit post eius mortẽ:nam q̃libet heres tenet̃ adimplere vota realia
sicut ꝛ debita:ad ꝑsonalia ãt vota non tenet̃/nisi pater ea sibi iniũxerit
in vltima volũtate. vide Chaimis. Et adde ad placitũ his nolis decla
ratões ꝓ ꝓpl'o erudiẽdo in his:q̃ multũ indigent/p̃sertim Argentineñ.
vbi hñt ꝯtra hanc septimã nolã municipalia/ ꝯtra salutẽ aĩaꝝ coꝝ:et
tãtum de p̃mo. Item vide Angelicã circa quartũ p̃ceptũ de omnibus R
his nolis. Scdo q̃ris:ꝛ quanta est stulticia ꝛ impietas eorũq̃ ingra- j
titudo? Magna plane:quã si nõ cognoscis o ingrate fili/leua oculos
sursum in nidos ciconiaꝝ ꝛ illic lege:fouent parentes suos cum senue
rint/pascũt ꝛ calefaciũt plumis:sed ꝛ clistere eis administrant/afferen-
tes eñ rostro aquã salsam marinã ꝑ posteriora immitterre nitunt̃/vt
dt Vincẽtius. inde ꝛ auis pia dr. Non sic mali filij/sed alia q̃dã ani-
malia q̃ nõ p̃ se serũt talem pietatẽ/imitant̃ in ingratitudine ꝛ impieta ꝛ
te. Sunt bruta q̃ dum a parẽtib⁹ lac ꝛ alimẽtũ accipiũt/eos cogno-
scũt:quo cessante eos ꝯtemnũt ꝛ cũ eis pugnãt. Catuli etiã in iuuẽtu-
te inter se ꝛ cũ parẽtib⁹ ludũt:magni ꝟo effecti ac roborati/ꝓ osse cum
parẽtib⁹ inter se pugnãt. Sic heu multi filij tam nobiliũ q̃ pauperꝝ/
parui simul nutriti in curijs p̃ncipũ vel parentũ/inter se magnã hñt fa
miliaritatẽ ꝛ societatẽ/ꝛ parẽtib⁹ magnã exhibẽt reuerẽtiã:sed magni
facti ita cupiditate ꝛ sup̃bia excecant̃/q̃ nec societatẽ nec ꝯsanguinita-
tem agnoscãt:sed aliquo ꝯcupiscibili inter eos oñso/nec deũ timẽt nec
parentes reuerent̃/nec inter se pacẽ hñt:ꝛ nõ solũ ꝓ magnis/sed etiã ꝓ
paruis/sicut filij pauperꝝ ꝯtra deũ ꝛ parẽtes:ꝛ inter scip̃os brigas hñt
ꝛ ꝯtentões. Debebãt potius cedere etiã iuri suo ad tempus ꝓpter pa- 3
rentũ pietatẽ:sic Joãnes Hircanus fecit ꝛ Gregori⁹ Neocesarieñ. mi-
raculo frẽs quosdã facere debere edocuit:de q̃b⁹ vide in Summa p̃di
can. f. v. §. xix. ꝛ. xxj. Tales filioli ꝓmittentes multa se facturos paren-
tib⁹/dum nihil pñt:cum aũt diuites ꝛ potentes facti fuerint nihil faciẽ
tes. Faciũt vt puelle dum nere nõ sciũt/nere volũt:at vbi ꝯsueuerint/
ad nendũ vix ꝯpelli pñt. Noli obliuisci o fili bñficioꝝ tibi a parẽtib⁹ S
impensoꝝ:memẽto q̃ ab eis habes esse/vitã/educatõem/nutritõem et 4
eruditõem. Noli obliuisci oscula matris tue q̃ tibi infixit/gemitũ/labo

rum/lactando ⁊ vigilando ꝓ te: ⁊ alia absq; numero/q̃ ꝓmemorat Ambro. Honora igit̃ patrẽ tuũ/ ⁊ gemitꝰ matris tue ne obliuiscaris. Ecc̃s. vij. Memẽto q̃ nisi p illos nõ fuisses: retribue illis sicut ⁊ ipi tibi. vide vbi supꝝ. §. xxiij. Audi dñm p̃ceptẽtem: Honora patrẽ tuũ ⁊ matrem tuã/ vt sis lõgeuus supꝝ terrã. Plane digni sunt vt in vita sua cõfundant̃ ⁊ abbreuient̃/ q̃ ꝓncipiũ vite sue nõ honorãt. Absolon suspensus in quercu: q̃ patrẽ de regno expulit. Cham maledictus: q̃ verenda patris monstrauit. Filius Nabuchodonosor mala morte perijt: q̃a patrẽ in trecenta frusta ne resurgeret rescindi iussit/ ⁊ vulturibꝫ ꝓici. § xv. ⁊ est magister in histo. sco. Noli o fili esse talis filius/ ne tibi talia cõtingant. Sed esto vt Chr̃s filius Marie/ q̃ eam sub cruce ꝓmẽdauit Joãni: docẽs nos vt vsq; ad mortẽ diligẽtiã eoꝝ habeam⁹/ q̃ genuerũt nos. Sonet in auribꝫ tuis qđ dr: Qui maledicit patri suo ⁊ matri/ extinguet̃ lumẽ eius in medijs tenebris. Tertio q̃ris: Et q̃ ẽ causa borꝝ impiorꝝ ⁊ stultorꝝ filiorꝝ? Rñdeo q̃ vna causa est negligẽtia parentũ/ q̃ eos nõ bñ instituũt a teneriori etate. Clamas: O pessimũ babeo filiũ ⁊ filiã/ inobedientes/ vitiosos ⁊c̃. Nihil mireris o frater/ si b̃ metis qđ seminasti: q̃ seminat fabas/ nõ metit lentes. Quo de sacco semen extrahes qđ nõ imposuisti? Seminasti agꝝ hũc malis moribꝫ/ vitijs/ ⁊ illos iam ꝓducit: si vtutes seminasses in noualia hec/ in nouellũ coꝝ et triticũ ⁊c̃. plane iam meteres de eo obedientiã/ castitatẽ/ pietatẽ ⁊c̃. Talem fructũ recipis q̃lem plantasti: expectas tu ficus cũ plãtaueris spinas ⁊ tribulos. Scda causa est tua ꝓpria malitia. Talem cũ sentis tibi qualis tu fuisti patri tuo ⁊ matri. Qua igit̃ mẽsura mẽsus fuisti parẽtibꝫ/ tali mẽsura remetiet̃ ⁊ tibi Tu parẽtibꝫ fuisti ingratus/ impius durus: ⁊ talis igit̃ iure est tibi tuꝰ filius. Filius qđã traxit p̃cm suum ad q̃ndã locũ criminꝫ siue capillis. Cumq; eo puenisset̃ clamauit pater: Cessa cessa: bucusq; in eũ locũ erã ego p̃cm meũ trari capillis. Ecce recompẽsa iusta. Tertia causa/ tua in deũ pietas: q̃ eũ nõ induristi filiũ tuũ vt esset̃ obediẽs deo: ideo merito puniris in b̃ q̃ neq; tibi obedit: educasti eum mũdo/ ⁊ nõ deo. Nõ fecisti vt Job/ q̃ p filijs sollicitabat̃: ⁊ hostias offerebat p eis/ ne forsitan peccassent: ⁊ diligẽtiã magnã habuit qũo eos deo nutriret. Non sic mõ est/ sed ꝓtraria est coꝝ diligẽtia: nam eos mũdo nutriũt/ vt sint gl̃osi/ diuites. Plane fm Chrysost. Matres q̃ corpus natoꝝ amãt/ aias ꝓtemnũt: desiderãtes eos bñ valere in b̃ seculo/ nõ curãtes qđ passi fuerint in alio. Alie nulitias suis filijs puidẽt/ alie bonores: ⁊ nemo filijs suis puidet deũ. Perditõem illorum cum magno p̃cio ꝓparant: ⁊ salutẽ illis nec dono accipe volunt. Si viderint illos paupes/ tristant̃ ⁊ suspirãt. Si ãt viderint illos peccãtes/ nemo tristat̃: vt ostendant q̃m coꝝ sunt parentes/ nõ animarum. §. ir. vbi s̃. Sed q̃d igit̃ agerem⁹? Hoꝝ ꝓtraria: fac plãtes eos in pueritia: fac eos rectos ⁊ bonos: fac quod iubet Ecc̃i. vij. Si filij ti

bi sunt/erudi eos ⁊ curua eos a pueritia eoꝝ. Fac inq̃ sicut plantule
nouelle fieri solet: cui adiungit̃ ꝟga recta sibi ꝯmensurata/ad quā colli
gatur: ꝑm cuius rectitudinē sursum crescit/⁊ sustentat̃ ne cadat: sic tu
fac. Appodia hanc plantulā ꝟge correctōis/ne omni vento ꝓprie vo j
lūtatis moueat̃. Prouerb. xxij. Stulticia colligata est in corde pueri:
ꝟga discipline fugabit eam. Contra eos q̄ ꝑmittunt pueros euagari li
bere ad vētum volūtatis. Vide sit ꝟga hec quam adiūgis recta/⁊ nō ⁊
curua: ne se eius curuitate quadret/⁊ se eidem insinuet. Prebe ei rectū
exemplū: fac bonū coram eo. Recta ꝑm rectam rōnem ⁊ regulā diuinā
scz p̄ceptoꝝ diuinoꝝ. Hec tua exemplaris opatio baculus rectus est:
cui si alligaueris ꝑuulam plantulā filioli tui/etiā ipa sursum in rectuz
crescet. Contra eos q̄ p̄bent pueris exempla mala/in loquēdo turpia x
ꝟba mēdacia/in crapula ⁊c̄. Fac sit baculus hic siue ꝟga qua appodi z
as siue suffultis plantulā ei ꝯmensurata/ne nimis grauis sit: ⁊ eam po
tius detrahat q̃ sustentet: ⁊ oppmat potius q̃ supportat. Sint corre
ctionū ꝟge moderate/discrete/nō ex impetu furoris: sicut q̄dam stulti
rectores scolasticoꝝ ꝑuulos timidos terrēt: ⁊ ꝯtra eos acsi essent homi
cide insurgūt: inde etiā gl'antes aliqñ: tales oppmūt ingenia: potiꝰ em̄
sunt lenimētis ⁊ mansuetudine ⁊ ꝓmissis inducēdi q̃ terroribꝰ: vt do
cet Quintilianus. Non debet pater neq; mater ex furore corrigere: q̄a
hoc potius vindicatio inordinata est q̃ correctio: q̄ est actus charita
tis/illa aūt ire ⁊ furoris. Item debent eis ꝯmēsurata opa imponere in
ieiunijs/in orōnibꝰ ⁊ alijs spūalibꝰ/simil'r in corꝑalibꝰ: in vtroq; enim
eos instruere debent ⁊ enutrire ⁊ assuefacere. Nutrias animaz eius in
spūalibꝰ/p̄cepta spūalia eis impmēdo/⁊ meliora (more auium q̄ grana
meliora pullis suis portāt) eis porrigendo/ꝑ q̄ spūal'r viuere poterūt.
Ve etati nostre: in qua pueris venena vitioꝝ non grana ꝟtutū a ma
gistris/nutricibꝰ: ⁊ (qđ horrēdum est) ab ipis quoq; parētibꝰ admini
strant̃. Docēt eos cantilenas amatorias carnales: rident ad eoꝝ iura
mēta/scurrilia/leuitates ⁊c̄. Itaq; fit/vt q̄ deberēt esse fulcimēta plan y
tulaꝝ/fiant ⁊ sint earūdez demolimēta. Porro etiā ciuilibꝰ sunt assue
faciēdi opibꝰ/vt ocium (quod est oīm vitioꝝ nutrix) ⁊ vitia fugiant: et
vt in necessitate de labore suo se iuuare sciant: exēplo Augusti Cesaris
De quo Suetonius scribit/ꝙ filiam ⁊ nepotes ita instituit/vt etiā la
nificio assuefaceret: ac nec loq̄ vel agere q̄cq̃ nisi palam: nō obstante ꝙ
eos terris ditare potuit: tñ sic eos informari voluit/vt si ad extremam
deuenirent inopiā/arte se iuuarēt. Hoc est qđ dixi ab initio: Si filij ti
bi sint/erudi eos. Rogemus dñm.

Feria.ij.post Oculi.iiij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus, Eccs.j. Euangelium.

Garrulantiũ in choro

Nonagesimaꝑma stultoꝝ turma est/in choro garrulantiuꝫ: (Chor narrẽ:schwetz narrẽ)eoꝝ q̃ diuinũ officiũ ꝑturbãt garrulatõibꝫ. De q̃bꝫ tria dicã. Primo nolas:scdo fatuitates:tertio remedia. Et pñt dinosci nolis septem.

Prima nola est:recitare aut legere vtilia:sicut aduocati faciũt:ꝛ sigilliferi sigillãt lr̃as. Sunt q̃ putãt se nõ esse fatuos/si infra diuina officia loquant̃ de rebꝫ bonis ꝛ vtilibꝫ. O dicũt/bonũ est qd̃ loq̃mur. Sꝫ errãt:nõ em̃ bonũ est. Dicit Rich. de patriarchis ꝙ cogitatões etiã bone tpe orõnis nõ sunt admittẽde/sꝫ in aliud tp̃s differẽde. Si cogitationes admittere nõ lꝫ/multo minus v̄ba vtilia imꝑtinẽtia. Pertinẽtia
Z ad officiũ dici pñt breuiter:vt q̃rẽdo de antiphona/vel ps̃.ꝛ sil'ibꝫ. Ceteꝝ de alijs vtilibꝫ rebꝫ nõ lꝫ loq̃/neqꝫ bonũ ẽ. Nã ad actũ bonitatis requirit̃ vt sit vestitꝰ circũstãtijs debitis/p̃sertim loci ꝛ tp̃is:h̄ ãt nõ est locꝰ aut tp̃s de re familiari loq̃ndi. Et accipe sil'e:qd̃ ẽ opꝰ meliꝰ q̃ꝫ canere missam ꝛc.? Sed si hãc ea hora q̃ p̃dico canere volueris/plane nõ bonũ sed malũ erit. Sic q̃d meliꝰ q̃ꝫ sñias iustas ꝓferre/litigia amouere/inter ꝑtes pacẽ facere?ꝛ tñ hac hora aut in ecc̃a id minime licꝫ: vt in.c. decet. Sic in ꝓposito.

Secũda nola est:referre inutilia. Si vtilia nõ licꝫ/minꝰ lꝫ inutilia:ꝛ adhuc minꝰ ꝓphana/turpia ꝛ nociua v̄ba loq̃/detractoria. Si rõnem nos reddere oꝑtꝫ de om̃i v̄bo ocioso/vbicũqꝫ ꝛ de q̃cunqꝫ dicto:q̃lem q̃so rõem reddẽt clerici de v̄bis ociosis dictis in tẽplo/loco sacro/tp̃e q̃ laudare deũ deberẽt? Oĩa nimiꝝ toto orbe terraꝝ acta recitant de bellis ꝛ alijs vanis. Itaqꝫ haud aliter ac in foro muliercule garrulationes exercẽt. Debẽt g̃ ꝯfitẽtes nõ solũ dicere qꝛ v̄ba dixerint ociosa/sed etiã qꝛ inter diuina officia. Uisiones multe sunt demonũ letãtiũ de talibꝫ garrulatõibꝫ/q̃ꝝ nõnullas addere potes.

Tertia nola est:talibꝫ garrulatõibꝫ auscultare. Sũt q̃ nõ garrulãt/sed garrulãtibꝫ aurẽ adhibẽt:q̃s nõ minꝰ culpabiles puto. Dicit btũs Bern. detrahẽtẽ ꝛ audiẽtẽ sil'i detineri culpa. Sic h̄ videt̃:nã nisi garrulatori aures p̃berẽt/cito desisteret. Itaqꝫ audiẽtes sunt sibi dicendi occasio. Judei obturant aures digito ad blasphemias:ꝛ tu ita facito ad garrulatões. Precipue ãt magni id facere dñt/q̃bꝫ ẽ repugnãdi autoritas. Simplices aliqñ erubescũt ꝛ timẽt repugnare talibꝫ. Dic ergo garrulatori tali: Obmutesce:ẽ tp̃s laudãdi deum.

A Quarta nola est:garrulatões ꝑmittere. Non garrulas/neqꝫ aurem garrulãtibꝫ p̃bes:sꝫ nõ punis dũ ex officio haberes/sꝫ dissimulas timore vel negligẽtia. Plane oĩm maloꝝ illoꝝ ꝑticeps es/ꝛ grauissimas pẽdebis penas:immobil'r stat regl'a Pauli:faciẽs ꝛ ꝯsentiẽs sil'i pena plectunt̃. Hoc veꝝ esse tũc senties/cũ dicet̃ tibi in nouissimis: Redde rõnem villicatõis tue.

Quinta nola est:de choro exire. Sunt q̃ instar balneantiũ exeunt

chorum ⁊ redeũt(blytzen vf vnd yn)nedũ in choro/sed extra in eccã et foris garrulatõibꝫ intẽdẽtes. O dicis:habeo causam exeũdi. Plane si legitima est ⁊ necessaria/nihil inficior:tu aũt videris q̃lem p̃tẽdas. Habeo inq̃s mercari/⁊ multa negocia expedire:ideo nulla fit copia i choro manẽdi. Et ego tibi dico ꝯtra:qꝛ multa negocia in choro expedienda/magnis ⁊ arduis rebꝫ diuini cultus ⁊ laudis incũbendũ:ꝯ tibi ad negocia secularia(q̃ multo minora sunt)exire ⁊ vacare nõ lꝫ. Ecce clipeum argumẽti tui/tibi ⁊ ꝯtra te in gladiũ ꝟsum. Esto habeas etiam intẽdere rei familiari:huic poteris intẽdere alijs horis/q̃ multo plꝛes restãt q̃ꝫ sint ille q̃ deputate sunt diuino cultui añ ⁊ post prãdiũ. Porro si nõ q̃siueris supfluitatẽ in alimonia/diuitijs ⁊ delicijs:statim et modico tpe parare poteris tibi necaria vite. Si ãt supbie/luxurie/auaricieq̃ꝫ tue viuere ⁊ satisfacere volueris ⁊ esse negociator/sigillifer/ꝓcurator/⁊ alijs silꝛibꝫ:taceo de ludis ⁊ ꝯuiuijs/sagittatõibꝫ tete implicare: nihil mirꝫ si vno incõueniẽti dato sequant plura ⁊c. Sꝫ clericalꝛ volẽti viuere/modicũ tp̃s sufficit ꝓ alimonia sui corpusculi/⁊ rebꝫ tempalibus emendis. B

Sexta nola est:se dũtaxat p̃ntare/⁊ mox capite retracto abire. Dicit Gerson in regulis moralibꝫ:q̃ tales corã deo tuti nõ sint/q̃ꝫuis in foro exteriori nõ puniant:nec ad restitutõem teueant:sic inq̃ens: Multa sufficiũt ad h̃/vt aliq̃s faciat fructꝰ sui beneficij esse suos in foro exteriori:immo ⁊ q̃ restituere nõ teneat/q̃ aiam a pctõ mortali nõ liberãt: vt intrare subito certis horis ad eccam/⁊ intentõe solũ q̃stuosa ⁊ silꝛia. Hec Gerson ⁊c. Dicũt q̃dã q̃ sic intrare eccam alꝛs nõ iturus sit signũ simoniace prauitatis:tñ idẽ Joã. Gerson aliter determinat in de directõe cordis:quẽ vide cũ Angelica.

Septima nola est:tacere ⁊ hiare(Schweigen vñ gynen:dem roraffen zuschen) Ponit hec nola in fine tui speculi. Jp̃i sunt q̃ manẽt:nõ exeũt:neq̃ꝫ garrulãt/sꝫ tacẽt:nõ laxãtes ora ad cantũ:sed dissuta tenẽt q̃si muscas capturi. O sed nõ scio canere:discas igit:bñficiũ dat ꝓpter officiũ:aut si nõ scis officiũ/relinq̃ bñficiũ ⁊ da ei q̃ scit ⁊ paratꝰ est facere officiũ. Esses ne tu ꝯtentꝰ si sutor tuꝰ a te recipet mercedẽ aut p̃cium/⁊ nõ p̃staret tibi calceos:excusans se/qꝛ facere nesciret:tu mox subiũgeres:tedde ꝯ p̃ciũ. ⁊ tu q̃q̃ꝫ fac silꝛe:si nõ scis facere officiũ/noli sumere qd̃ ꝓ officio dat stipẽdiũ. Et q̃d igit hi agũt q̃ sic tacẽt? Hiant et inspiciũt(den roraffen)stant aio ⁊ oculis distracti:aio in foro/corpe in choro:neq̃ꝫ intus aio ꝯtemplant simeã arũdinũ/diuagãtes ꝑ cogitationes suas hincinde:sꝫ ⁊ oculis ⁊ moribꝫ eãdem vagibilitatẽ indicant: ꝯtine ⁊ ꝯgrega cor tuũ fatue(gynaff) Circa idẽ q̃ris q̃nta sit corꝫ stulticia? Rñdeo q̃ grãdis admodũ est:⁊ nõ sine pena euadẽt/q̃ tam honestũ/vtile/facile/⁊ iucũdũ officiũ/tam negligẽter ⁊ infidelꝛ impẽdũt tãto dño:q̃lis est dñs deꝰ nr̃:q̃ oia videt:p̃ns est:corã q̃ stamꝰ:q̃s in suũ C

seruitiũ assumpsit: q̃ illã pigriciã/illã infidelitatẽ nr̃am videt. Quis debitor cuicũq; etiã minimo terreno dño talia coram eo auderet/si sibi obligatus esset ad seruiẽdum? Officium inq̃ tam honestũ explere dedignamur diligẽter. Si essemus dediti turpi officio quẽadmodũ pleriq; q̃ etsi sint in magnoꝝ p̃ncipũ curijs/nõ tñ honestis sed inhonestis officijs sunt deputati: vt stabulo equoꝝ. Si inq̃ tali officio essemus p̃fecti: nihil miꝝ si negligẽter ei intẽderem⁹. Nũc ãt nobilissimo illi officio q̃ nullũ maius: qđ etiã bti in celo in ꝑpetuũ exercebũt. Beati q̃ habitãt in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabũt te. Officiũ ꝑ q̃ nobis alimonia dat̃ in magna abũdantia/in ocio/vmbra ⁊ pace cum magnis p̃uilegijs. Agricola fodit terrã ⁊ arat sub estuãte sole/cũ pane secũdario ⁊ aqua: vt ego similã comedã/⁊ vinũ bibã sub vmbra. Mercator currit ad indos in ꝑiculis maximis ⁊ labore/vt mihi aduehat piper/ficus ⁊ amigdala. Relinq̃t ciuis vxorẽ ⁊ pueros/⁊ armatus ꝓcedit ad hostes cũ ꝑiculo vite: vt ego in pace viuam sub lineis ⁊ laneis:

D Et cur hec oĩa? Plane vt officiũ laudis expleam deuote/cui addict⁹ sum. Cur putas ꝙ ab his oĩbꝫ oneribꝫ/laboribꝫ/ꝑiculis liberi sumus? Labores ꝓpl'oꝝ possidebũt/vt discãt iustificatões eius: hec causa est. Vide nũc q̃d dicemus dño deo: putasne inultũ sinet/ꝙ h̃ officiũ tam lucrosum nobis/⁊ qđ nos in tãtam ponit libertatẽ ⁊ q̃etẽ/tam negligẽter ⁊ infidel'r facimus/officiũ facilimũ ⁊ iucũdissimũ? Profecto inultum nõ sinet. Qui scãdalizat vnũ ex pusillis/expedit vt appendat̃ mola asinaria ⁊c̃. Et q̃d illis erit q̃ nõ vnũ/sed totã ecc̃am scãdalizãt? Improꝑat dñs iudeis/qꝛ labijs eũ/nõ ãt corde honorabãt: q̃d fiet his q̃ neq; corde neq; labijs honorãt? Proculdubio h̃ fiet: ꝙ q̃ eũ h̃ negligunt laudare/neq; alibi in celũ eũ laudabũt: s; cũ lupis infernalibꝫ vlulabũt ineternũ blasphemãtes. Queris circa tertiũ: Et q̃d igit̃ faciem⁹? q̃uo laudabim⁹? Dat Bern. modũ laudãdi deũ/catenã p̃stãs aureã cũ circulis siue anulis: quã dimitto ad pñs. Fac h̃ qđ Osee vlti. scribit̃. Reddem⁹ vitulos labioꝝ nostroꝝ. Vitulos optimos sacrificabãt veteres dño: ⁊ tu vitulũ labioꝝ/q̃ est or̃o deo offer: bonũ ⁊ ꝑfectũ/medullatuꝫ/carnosum/pinguẽ/⁊ oĩquaq; ꝑfectũ. Habeat medullã/ossa/carnes/pin

E guedinẽ/cutẽ ⁊ pilos. Audi q̃ dico. Habeat vitul⁹ or̃onis p̃mo medullam intentõis pie. Sit intentio tua ꝙ orare velis vt veniã ⁊ gratiaꝫ ⁊ gl'am ⁊ cetera bona sua data largiat̃ tibi aut alijs ꝑ q̃bꝫ oras: s̃m ꝙ ip̃e nouerit expedire. Neq; hoc semꝑ optet vt fiat distincte: sufficit ꝙ in genere ⁊ vniuersal'r intendis ꝑ or̃ones bona data dei/non cogitando singulariter de venia aut aliquo alioꝝ. Deinde secũdo habeat ossa fortitudis. Subruit̃ or̃o muscis cogitationũ/tedio ꝑlixitatis/dilatõe boni/ira ⁊ impatiẽtia auiditatis ⁊ cordis leuitate. Contra hec sis fortis/ne decidat or̃o tua sic̃ pelliciũ sibi relictũ suspẽsuꝫ. Tertio habeat carnes/hoc est intellectũ ⁊ cogitatõnem s̃catoꝝ ꝟbis or̃onis. Quarto habeat

pinguedinē bar carnū/q̄ est deuotio. Quinto pellē: pellis hui⁹ vituli ē ipe ꝓtextus t serics ꝓbor ozonis/qbꝫ alia q̄ dicta sunt ꝓtinent: t tan q̄ a pelle exterior operiunt. Sexto pili in isto vitulo sunt strepit⁹ vocalis exterior. Hūc vitulū sic integr/sic pfectū/offer dño deo tuo: vt exsnia dicere possis: Holocausta medullata offerā tibi. Vt nobis miseris/q̄ miser sacrificiū offerimus sine medulla/carne/osse t pinguedine vir cutē: t ne q̄dē integrā/sz ruptā t laceratā offerim⁹ ꝓbor: t neq; pilos offerim⁹ vocalis strepit⁹/sz dormitam⁹ tē. Dic ex Guilhelmo Parisien. in diuina rhetorica. Rogemus dñm.

Feria.iij.post Oculi.v.Martij.

Stultor infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium:

Nonagesimasecūda turba stultor est superbor (überheb narren) Nolē qbꝫ dinoscunt tot sunt q̄t res de qbꝫ superbire ꝓtingit: q̄ in maximo sunt numero: sic t nolē. Ego aūt ex eis paucas respectiue inp̄sentiar pducam. F

Prima nola est superbire (sich überheben) de sanitate corpis. Nescis o fatue q ꝙ hodie san⁹ est/cras egrotat: hodie viu⁹/cras mortuus. Nescis q̄ vita est vapor ad modicū parens. Jacobi.iiij.

Secūda nola est: superbire de robore corpis. Nescis o stulte qbinc infirmitas mētis exurgit: sed t tibi grādior imminet pugna. Siq̄dez caro ꝓcupiscit aduersus spū̄m/t fortior caro fortius. Sap. vj. Fortioribꝫ fortior instat cruciatio.

Tertia: superbire de velocitate. Superat te o fatue canis/lepusculus t ceruus: equū habes velociter te ad interitū anime in infernū vehētē. Azabel velox cursu interijt.

Quarta: superbire de pulchritudine: Scis de q̄ superbis: mortu⁹ de sepultura sepulchri: aia tua mortua pctō iacet sepulta in corpe tuo picto O stercus q̄d superbis de niue qua optum es?

Quinta: superbire de nobilitate. Fatue corue superbis de plumis pauonis. Esto parētes tui nobiles fuerint/ve ꝓpr virtutes: tu āt vitiosus coruus niger. Nō tu sz ipi nobiles: alis de nobe vano superbis.

Sexta: superbire de libertate corpis: q̄ nulli obnoxi⁹/nō cohibit⁹ a magisterio. Fatue superbis de libertate serui maliuoli/cui deberet tortura t ꝓpedes. Eccī. xxxiij. Corpus tuum seruus maliuolus.

Septima: superbire de ingeniositate (geschicklichkeit) q̄ intellectū acutum/memoriā tenacem/aptus natus ad virtutes/bonā dispositōnem. Superbis fatue de eo q̄ male t bñ vti posses/ad virtutes t vitia: indifferentia em̄ sunt: sicut eloquentia.

Octaua: superbire de diuitijs. Fatue superbis q̄ maiorē t grauiorem babes ad collū molā depēdētem q̄ alij te demergētem. Apls. Qui vo G

lunt diuites fieri incidūt in desideria/q̄ mergunt ⁊ in laqueum ⁊c̄.

Nona nola: supbire de ptāte ⁊ ꝙ potētib⁹ adheres. Fatue supbis ꝙ in ꝑiculosiori es statu ꝯstitut⁹/⁊ i eo i q̄ exñtes graui⁹ puniūt̄. Durissimū ei iudiciū fit his q̄ p̄sunt: ⁊ potētes potēter tormēta patiēt̄. sap̄. vj

Decia: supbire de gr̄a hūana siue fauore. Fatue edificas sup iridē/ ⁊ de h̄ supbis: q̄d ei fauor hūanus aliud q̄ꝫ iris colorat⁹/delectabil' visu/cito disparēs: sic hodie dilect⁹/cras odit⁹. Fallax gr̄a. Prou. vl.

Undecima: supbire de gl'a mūdi hui⁹/vel de gl'a hūana. Fatue nescis qꝛ talis gl'a est decidēs. Esa. xxviij. Erit flos decidēs gl'a exultationis. Pueroꝝ est flores colligere q̄ ex arborib⁹ decidūt/⁊ inde letari: ⁊ tu vtiq̄ puerilis es dū de gloria mūdi letaris.

Duodecima: supbire de scia. Stulte q̄ addit sciam/addit ⁊ dolorē: qꝛ miseriā in q̄ sum⁹ cognoscit: ⁊ inde dolet dū alij ridēt ignari: de dolore igit̄ supbis. Porro de scientia supbire est de lumine excecari: sciētia em̄ lumen est.

Tredecima: supbire de v̄tutib⁹. Fatue supbis ꝙ de medicamento vulneraris. Sanitates ⁊ medicamēta aīe sunt v̄tutes: ⁊ he tibi fiunt in vitiū/dū sic eis abuteris: lꝫ nō formal'r/tñ obiectiue. Greg. Qui de v̄tutib⁹ habitis extollit̄ q̄si de medicamēto vulnerat̄.

Decimaquarta: supbire de cantu/fractōe vocis. Fatue supbis de signo fractōis animi. Sicut crispatio criniū in viri/corrugatio vestiuꝫ in mulierib⁹: sic rep̄hensibilis est fractio vocis in cantorib⁹. Et sicut vētus facit aque crispatōem: sic ventus vanitatis hanc crispatōnem vocis frequēter facit.

H Decimaq̄nta: supbire de libris. O fatue puer/in literis aureis ⁊ argenteis adhuc delectaris. Amas pulchritudinē scripture/cū ip̄am sapiētiam deberes adamare: ancillā dñe p̄elegis. Sapia sponsa est intellectus nostri/scriptura ancilla. Caue ne scripture ancilla tam pulchra sit vt sapientia negligatur.

Decimasexta: supbire de edificijs. De pulchro stabulo ꝓ equo corporis gl'aris: ⁊ de pulchra domo ꝯscie vbi deus inhabitare deberet/nihil curas. Fatue in via edificas huius exilij: in patria celesti quo itur⁹ es nihil: h̄ ruitans/alibi ꝑmansurus.

Decimaseptima: supbire de ꝯuiuijs. Stulte audi ꝯuiuantē ⁊ quotidie epulātem splēdide/q̄d clamet. Crucior in hac flamma. Petit guttam aq̄/⁊ ei denegat̄. Quid supbis de ꝯuiuijs laute p̄ꝑatis? Nō tua sꝫ cocoꝝ ars ⁊ industria.

Decimaoctaua: supbire de familia. Fatue: mel musce sequunt̄/cadauera lupi: p̄dam turba hec seq̄t̄/nō hoīem: ait Sen. Nunc i ⁊ supbias: qꝛ te mel portātem sequunt̄ multe musce/⁊ cadauer lupi: diuitias tuas q̄runt/aut alia q̄libet emolimēta: non te.

Decimanona: supbire de eq̄s. Supbis qꝛ eq̄ veheris: maior gl'a si

tu potēs esses ad portādū/q̄ꝫ ꝙ ip̄e te portat. Illud coboris/h̄ infirmi
tatis. Uitulos lanij in eq̄s vehūt:sꝫ ⁊ stercora in plaustris:nunq̄d ideo
nobiliora? Et tu saccus stercoꝝ in equo. I

Uicesima:sup̄bire de lectis. Sint qualitercūq̄ ornati mollesq̄ sint
⁊ magni:adhuc nobilior ꝑs tua.s.cor/iacet sup̄ sacco pleno stercore hu
mano:cor sup̄ stomacho. Quanto satius essꝫ ex snīa dicere:lectul⁹ no-
ster florid⁹ est:ꝯscie.s.flortb⁹ v̄tutū fulcit⁹:illic q̄es suauis.

Uicesima p̄ma:sup̄bire de ornatu corp̄is. Laxemus h̄ paulisp̄ habe-
nas/⁊ videamus q̄nta stulticia fatigeris o hō:p̄cipue aūt femina:q̄ de
his spēal'r in speculo tuo. In p̄mis sil'is es fatuo/q̄ peripsima pomo p̄
eligit. Aīa tua pomū est:peripsima rubicūdū ⁊ albū corp⁹ ornatū ⁊ ve
nustū. Hoc tu p̄eligis:⁊ diabolo pomū aīe relinq̄s. Quāta hec queso
stulticia? Accipe scd̄am stulticiā quā facis. Ancillā ornas:⁊ dn̄am nu-
dā ⁊ turpē dimittis. Aīa dn̄a est:cui corp⁹ ancilla seruire dꝫ. Festū an
cillaꝝ in q̄busdā p̄tib⁹ vno die solet fieri in festo scti Uincētij:sꝫ apud
nos est p̄ totū annū: vix accepta hebdomada penosa in qua aīe fit cu-
ra:al's qd̄ caro exposcit fieri op̄tꝫ:q̄ ⁊ dn̄at̄ aīe. Est tertia stulticia:quia
pl⁹ expēdis vt pascas oculos alioꝝ/q̄ꝫ ventrē tuū. Plane pl'es sunt ar
tifices in Argētina hec operātes vt pascant̄ oculi/q̄ꝫ vētres ⁊ corp̄a ve
stiant̄. Comp̄a vestes ꝓ necessitate corp̄is/eis q̄s habes ad ostētatōeꝫ
⁊ cibos necessarios ꝓ corp̄e/eis q̄ ꝓpter ostentatōem apponunt̄/⁊ sic de
alijs:⁊ inuenies me veꝝ dixisse. Mirabile aīal mūdus/maiores ocu-
los hn̄s q̄ꝫ ventrē. Sꝫ he oēs p̄ue fatuitates. Hec sup̄ oēs est/ꝙ es in
via ad vltimū supplicīū/cui adiudicat⁹ es:⁊ tn̄ plus cogitas de ornatu
q̄ꝫ de liberatōe aīe tue. Nihil em̄ aliud est tp̄s p̄n̄tis vite q̄ꝫ cursus ad
mortē: vt ait August. Est igit̄ nr̄ ornat⁹ poti⁹ illusio q̄ꝫ honor:sic̄ pur-
pura induta Chr̄o ad mortē iudicato. Essent he stulticie min⁹ intole- K
rabiles/si nō essent nociue. Et cui inq̄s nocet h̄ me⁹ ornatus? Multis
plane. Tibi ī p̄mis. Infert mēti tue sup̄biā ille habit⁹:aufert tibi gr̄aꝫ
q̄ aīam saluare debebas:⁊ orōnib⁹ reddit ineptā. Tp̄s surripit in q̄ de
bebas bn̄ agere:qd̄ occupas ornādo. Famā tibi denigrat:sup̄b⁹ em̄ ha
bit⁹ nō recta facit de se credi. Nocet deinde marito/cui p̄stas occasi-
onē vsure vel furti. Nocet alijs ꝯiugib⁹/q̄b⁹ ministras exēplū sup̄bie.
Nocet ⁊ eaꝝ maritis/q̄b⁹ reddit vxores molestas. Nocet tādē oīb⁹
iuuenib⁹:nā ad submersionē eorūdē diabol⁹ vtit̄ talib⁹ feminis sic̄ effi
cacissimis armis. Arma diaboli feīa. Ip̄e sunt facule ⁊ tede/q̄b⁹ incē-
dit dei tēpla/aīas q̄ tēplū dei sunt. Sꝫ ais: Scio intētōem illā malaꝫ:
nō habeo ꝙ incēdere velim. Esto:nihilomin⁹ de dāno illato teneris:si
mile de fodiēte cisternā. Exod.xxj. Porro si q̄s incaute deferēdo ignē
aliquā domū incēdat:nōne tenebit̄ ad emēdā? q̄uo ḡ innocēs erit qui
pulchritudinē suā incaute on̄dēdo domos sp̄uales exurit? ⁊ s̄m leges
q̄ occasionē dāni dat/dānū dedisse videt̄. Sūt deinde gladij q̄b⁹ dia

L bolus vtit̄ ad occidendū filios dei. Hierony. Gladius igneus est spēs
mulieris. Vritq; videndo femina. Et Prou. v. de fatua muliere dr: No
uissima illi⁹ amara sunt velut absinthiū: ⁊ acuta q̄si gladi⁹ biceps. Pu
er in gladio fulgēti p̄mo solū aduertit pulchritudinē: ⁊ ideo gladiū am
plectit̄: s; lesionē nouissime sentit. Sic fatui hoīes p̄mo solū decorem
mulieris aduertūt: sed posteaq̄ tetigerit ꝑ amorē/ ex vulnere cordis ꝑ
pendūt illā esse gladiū acutū. Sunt gladij stricti exerti de vagina/ ex
tracti/ nudati (blosschwert) dū cutē ceruicū femine detegūt/ aut quam
cūq; aliā corpis ꝑtem. Perijt h̄ gladio exerto ⁊ nudato Dauid/ cū ve
nusta crura Bersabee se lauātis incautius ꝯtuit⁹ fuiss;. Perijt ꝓpl's is
rael ad ꝯsiliū Balaā: sic Holofernes ⁊c. in spe. Brandt. Gladi⁹ exert⁹
ad vesperā dū circūuolāt vesptiliones/ easdē cū ei ꝓpt̄ splēdorē appro
pinquāt/ ꝑcutit ⁊ interficit. Sic fatuos cecos/ luxuriosos fugiētes lu
cē feia splēdēs in ornatu. Gladi⁹ biceps ē decor iste: q̄ mulierē ī q̄ ē de
cor iste ledit ꝑ supbiā/ ⁊ ip̄os aspiciētes ꝑ luxuriā. Jō deniq; biceps: q̄a
corpi ⁊ aīe occasio ē mortis eterne. Vere gladi⁹ igne⁹ ē potēs ad exu
rēdū cor hoīs. Vñ legit̄/ q̄ rex Barlaā filiū habuit/ de q̄ medici ei dixe
rūt ꝙ cec⁹ fieret si infra decē annos solē videret: vñ rex ip̄m fecit inclu
di decē annis: ⁊ egrediēte eo de spelūca/ oñsa sunt ei multa p̄ciosa ⁊ cō
cupiscibilia: ⁊ ad interrogatōem ei⁹ noīata sunt singula. Cū aūt inq̄re
M ret de mulieribꝫ q̄ aderāt/ dixit ei q̄dā iocose eas esse demones q̄ hoīes
seducūt. Et cū reduct⁹ ad regē q̄reret̄ ab eo q̄d magis cuperet: dixit se
ꝑ oīa q̄ viderat desiderare demones q̄ seducūt hoīes. Et mirat⁹ ē rex
ꝙ tā tyrānica eēt res spēs mulieris. Ad idē facit/ ꝙ puer q̄dā a pueri
tia in eremo nutrit⁹/ cū p̄re q̄dā in ciuitatē veniēs/ vidēsq; formosas
mulieres/ interrogauit cuiusmodi res essent. Cui abbas: anseres fili
sunt. Cū ḡ ad monasteriū redijssent/ ille flens dixit abbati: Pater da
mihi de anseribꝫ illis vnā: q̄ animꝰ me⁹ in amorē eaꝝ exarsit. Nullā āt
excusat ꝙ nō hꝫ intentōem malā: quēadmodū de facula dictū ē. Sūt
tertio ornate mulieres venatrices diaboli in filios dei ad mortē. Nimi
rū eis vtit̄ tanq̄ esca ad capiēdos viros: sicut cū catis ⁊ alijs aīalibꝫ ex
coriatis vultures solēt capi. Mala nux q̄ relinq̄t corticē exteriorē añ
tp̄s: ⁊ signū est interioris corruptōis. Sic tales detecte sunt a collo vs
q; ad māmillas: sicut catte ad capturā vulturꝝ exposite. Aliq̄ q̄ putant̄
castiores/ in rei tñ v̄itate maiores meretrices: collaria deferūt in plate
is: at vbi ad loca ꝑuenerint q̄ inuitate sunt/ se mox decorticāt: eadē col
laria deponētes ⁊ carnē nudā ostētātes. In hui⁹ exēplū habes picturā
in speculo tuo fatuoꝝ noctuā in tenella. Vtit̄ eis tādē demō sicut la
N q̄is ⁊ reti. Eccī. vij. Inueni amariorē morte mulierē: q̄ laq̄us venatoꝝ
est. Precipue ex capillis feminaꝝ facit laq̄os: sicut pueri ex pilis cau
de equoꝝ. Sic in Absolon q̄ crinibꝫ in quercu pepēdit. vide in sū. viti
orū. ccxv. Vñ Bern. cū q̄dā soror ei⁹ venissꝫ cū supbo habitu ad abba

tiã suã/noluit exire ad eã/asserẽs eã esse rete diaboli:q̃ ꝯfusa ⁊ ꝯpũcta
mãdauit ei vt nõ despiceret aĩaꝫ eiꝰ si carnẽ despiciebat:parata ei essꝫ ĩ
oĩbꝫ eiꝰ facere volũtatẽ. Quo audito gaudẽs venit ad eã/p̃cipiẽs ei vt
illũ supbũ habitũ decetero nõ portaret:q̃ acq̃escẽs illi ita mutata ẽ vt
hoies eiꝰ mutatõem mirarent̃. Sꝫ ais scio: Rete h̃ ⁊ loq̃um ornatus
defero:nõ vt capiã alios viros/sed vt ꝓpriũ retineã ne adulteret̃:vt sibi
ꝯplaceã/⁊ se ꝯtineat ab aliis mulieribꝫ. Bona intẽtio o soror/⁊ pulchra
vafraqꝫ excusatio. Sꝫ dic mihi in p̃mis:an ne times ꝙ eũ occidas spi
ritualr̃ dũ ei das occasionẽ ꝙ nimis te amet:cũ nimius amator vxo-
ris ꝓprie adulter sit:ꝛm Ambro.exq̃ em̃ amor iste nõ est citra deũ/iã iu
dicat̃ pctm̃ mortale. Dic mihi scd̃o:si tuo ornatu velut q̃dã reti vis ca
pere viꝝ tuũ ne ab aliis mulieribꝫ capiat̃:q̃re illud rete expãdis ibi vbi
vir tuꝰ nõ ẽ:⁊ te cũ in publicũ ꝓdis ornas vbi vir tuꝰ nõ est:at cũ fuerꝫ
domi cũ viro tuo/abijcis rete h̃ ornatꝰ:⁊ induis pãnosam lineã(ein zer
hudlete er) Sil'is es illis q̃ dicũt se velle cape aues siluestres/⁊ capiũt
domesticas. Dic tertio:si o mulier tu caues ne ꝑdas viꝝ tuũ:qũo ẽ ꝙ
vir tuꝰ nõ cauet ne ꝑdat vxorẽ suã:⁊ sil'r tuip̃a tibijp̃i nõ p̃us caues:⁊ te
saltẽ sil'r diligat vir:cur nõ ambo vultis vt vterqꝫ moderate ornet̃: Au- O
di vir ⁊ custodi mulierẽ sic ip̃a te:⁊ eã ꝯtine ne pereat/sic ip̃a te ꝯtinere
nitit̃ ne pereas. Cogita qꝛ murilegꝰ siluestris sit/⁊ fugit qñ hꝫ pulchrã
pellẽ:⁊ qñqꝫ hac de causa amittit̃:aliq̃s em̃ ꝓpt̃ pulchrã pellẽ vellet eaꝫ
h̃re. Sic mulier ornata libẽtiꝰ vadit ad spectacula vt ab aliq̃ ꝯcupiscat̃
⁊ a viro qñqꝫ amittit̃:potiꝰ deberes h̃re eã minꝰ pulchrã/q̃ꝫ aliis pul-
chriorẽ. Dic mihi o marite:si tibi nõ placꝫ ꝙ vultures.i.luxuriosi seq̃n
tur vxorẽ tuã:cur eaꝫ absqꝫ pelle vis eẽ ꝯuersatõis honeste. Si vxorẽ
tuã meretricẽ esse nõ vis:q̃re vis eã sil'em eẽ meretrici/⁊ in habitu ince
dere meretricio? Defert signũ ꝓstitutõis. Ezech.xxj. Nimiꝝ ex oĩ ꝑte ꝓ
tẽsum/sic circuli ⁊ frõdes añ tabernã:ex oĩ ꝑte ⁊ oĩs positõis differẽti-
as añ/retro/sup̃/infra/a dextro ⁊ sinistris/in capite/pedibꝫ ⁊ brachijs si
gna venalitatis defers. O sꝫ nihilominꝰ casta sum(inq̃s o feĩa)⁊ casti-
tatẽ amo. Sic dicis o feĩa:⁊ vis ꝙ magis credã vni testi assueto meo
dacijs/q̃ꝫ multis testibꝫ veris q̃ mẽtiri nõ nouerũt. Testis assuetꝰ men
dacijs lingua tua ẽ:testes vi sunt cetera mẽbra q̃ impudicitiã oñdunt.
Hiero. Aut loq̃ndũ nobis ẽ vt vestiti sumꝰ/aut vestiẽdũ vt loq̃mur.
Quid aliud pollicemur/⁊ aliud oñdimꝰ?lingua ꝑsonat castitatẽ/⁊ to-
tũ corpꝰ ꝓfert impudicitiã. Scio adhuc supesse de ornatu excusatõeꝫ/
sꝫ friuolã.s.eaꝝ q̃ dicũt se ornatũ q̃rere nõ ꝓpt̃ p̃dicta/sꝫ qꝛ erubescerẽt
si nõ deferrẽt ornatꝰ ꝯsuetos/aut q̃s alie mulieres deferunt:vel qꝛ ti-
mẽt derideri si ornatꝰ dimitterẽt. Sꝫ huic obiectõi rñdere facile ẽ:tp̃s P
ãt nõ patit̃.habes ea in sum. vitioꝝ titulo de erubescẽtia.fo.ccxx. Si-
tis inuicẽ o ꝯiuges adiutorio ad salutẽ/tu viro ⁊ tu vir mulieri. Gen̄.
Nõ est bonũ hoiem esse solũ ⁊c. vt s̃.in sum. vitioꝝ. Rogemus dñm.

Damnosorum

Feria.iiij.post Oculi.vi.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j:Euangelium.

Nonagesimatertia stultoꝝ turma est dãnosoꝝ(Schad narren) Jpi sunt(fürkeuffer/wuochrer)ꝛ eis silẽs:q̃ obsunt toti reipu. Jdeo aũt eos cõi vocabulo appellaui dãnosos:vt oẽs ꝯphendere possem.s.vsurarios ꝛ alios exercẽtes illegitimos ꝛ pniciosos ꝯtractꝰ.Tot ãt nolis possent dinosci quot sunt maloꝝ ꝯtractuũ differẽtie/q̃ sunt absq; numero:ꝛ multa supioribꝫ annis de his dixi.Ad p̃sens igit̃(ne etiam hec turba sine nolis transeat)accipite septem.

Prima nola est(Fürkaufen)facere caristiã.Sunt q̃ tpe vindemie aut messis quo colligunt̃ frumentũ/vinũ ꝛ hmõi emũt:vt postea cariꝰ vẽdãt:intẽdẽtes p h̃ facere caristiã/taliter ꝙ cogant̃ hoĩes ab eis emere:ꝛ ipi ad libitũ possint vẽdere. Jlli qũo teneãt̃ ad restitutõem vel nõ ꝛc.vide in Ange.vsura.§.lxx.ꝛ in Anthonino pte scda.Hi sunt q̃s Raym̃.appellat nefandas beluas.Et q̃dẽ recte sic noiant̃.Belua em̃ a bellando dicta/ꝙ ꝯtra eã bellare oporteat:ꝛ bestia a vastãdo dicta q̃si vastia.Sũt em̃ hi vastatores totius ꝯmunitatis:ꝛ ꝯtra eos bellãduꝫ esset a tota cõitate:ꝛ extrudẽdi/deo ꝛ hoĩbꝫ odibiles;q̃ neq; deum verẽtur/neq; homines timẽt/famẽ ꝛ caristiã faciẽtes.Pauperꝝ interẽptores/q̃ tristant̃ tpe fertilitatis:ad fulmina aũt ꝛ grãdines pruinasq; ridẽt.Reseruabo inq̃unt frumenta mea ꝛ vina quousq; sctũs Gregoriꝰ p põtem sup equo cinerij coloris eq̃tauerit(vff eim falben henst)Denotando pruinã/q̃ cadere solet circa h̃ festũ/hñs hũc colorẽ.Mali sunt hi:peiores aũt illi q̃ nihil fructuũ ꝯseruãt/sed emũt res p̃usq̃ ad cõem foꝝ veniũt:ꝛ mox reuẽdunt easdẽ in nullo mutatas neq; ꝯseruatas. De q̃bꝫ d̃t Scotus/ꝙ essent exterminãdi:eosq; gallice appellat regratiers.Vide eũdem in.iiij.

Secũda nola ẽ:fraudulẽter ementiũ(nachkauffen)Dñe deus q̃t sunt sub hac nola/q̃ quãto carius pñt vẽdũt:q̃nto ꝟo viliꝰ pñt emũt: q̃ expectãt tempa qñ necessitat̃ q̃s vendere res suas:ꝛ minori p̃cio eas emũt q̃z iustũ sit:Jtem(stich vnd bestich)Quere ꝛ dic ad placitum ex Angelica ꝛ speculo Brandt.

Tertia nola est:mutuare pecuniam numeratã/vel aliq̃d coꝝ q̃ vsu ꝯsumunt̃:vt frumẽtũ/vinũ/oleũ/ꝛ hmõi cũ intentõe recipiẽdi aliq̃d vltra sortẽ.Hic mortal'r peccauit:ꝛ f̃m doct.cõiter ad restitutõem tenetur:p̃cipue si ꝟbo vel signo exp̃sse vel tacite innuit debitori/vt sibi ex hoc aliquid daret.

Quarta nola est:mutuare sup pignꝰ rei mobilis/vt vestis eq̃ ꝛ hmõi h̃ pacto vt possit vti tali pignore vsq; quo pecunia reddat̃.Vsura est ꝛ mortale f̃m Thomã:ꝛ extra eo.ca.p̃mo.

Quinta nola est:mutuare sup pign⁹ rei imobilis: vt domus/agri ⁊ R
hmōi: vt interim accipiat vsum fructuū pignoris/donec ali⁹ pecuniaꝫ
tenuerit:mortale ē ⁊ vsura/⁊ ad restitutōeꝫ tenet̄.extra de pig.illo vos.
Sexta nola est:mutuare pecuniā p̄ncipal'r cū spe ꝯseq̄ndi aliquod
munus a lingua vel obseq̄o/quod pecunia extimari possit:puta opa
boum/iumenti vel p̄sone: vel vt ꝓcuret seu aduocet ꝓ eo. Vsura est et
ad restitutōem tenet̄
Septima nola est:deponere pecuniā penes mercatorē vel artificeꝫ
sine aliq̄ pacto:intendēs tñ ꝑcipe aliq̄d vtilitatis ad discretōem eius:
⁊ ꝙ in om̄i casu saluū habeat capitale suū. Vsura est/⁊ restituere tene
tur. Secus si intēdit vel etiā paciscit̄ ꝑticipare tam de damno q̄ꝫ de
lucro. Aliter tñ dicūt Jo.An.⁊ Panor. Ecce nolas septem:alias plu
res his vide in Chaimis ⁊ Anthon.⁊ Ange. Et adde ad placitū iuxta
exigētiā audiētiū ⁊ vtilitatē. Et tātū de illo. Circa secūdū.s.de stul
ticijs hoꝝ vsurarioꝝ q̄d dicā/nisi ꝙ multis admodū laborāt stulticijs:
Prima:cū vehemēter desideret fenerari/nō vult tñ cū deo fenerari:
qd̄ posset facere sine pctō ⁊ cū magno lucro:sed ibi fenerat̄ vbi paꝝ lu
crum est ⁊ magnū pctm̄. Miser homo(ait Augu.)cur feneraris hoīe
Fenerare deo ⁊ cētuplū accipies:⁊ vitā eternā possidebis. Scd̄a stul
ticia est:ꝙ ip̄e accipit pecuniā ad vsurā cū nō egeat/⁊ sup meli⁹ pign⁹
qd̄ hꝫ. Melius pign⁹ qd̄ ip̄e hꝫ est aīa/sup̄ quā accipit q̄cq̄d vltra sor S
tem accipit:⁊ vtiq̄ꝫ ad magnā vsurā pene:qꝛ ꝓ momētanea pctō eter
nal'r puniet̄. Tertia stulticia est:ꝙ sciēter mortifera esurit ⁊ quodam
mō sugit. vñ recte ꝯpat̄ sanguisuge:q̄ mēbro tumido apposita prauuꝫ
sanguinē sugit:⁊ dum membꝝ a tumore sanat/sibijp̄i est mortis occa
sio. Vere sanguisuga:q̄ sanguinē nō reddit/nisi posita int̄ vrticas ad so
lem:sic illi ad solē iusticie in iudicio ⁊ vrticas inferni. Crutior in hac flā
ma. Jacuit hec inter vrticas sanguisuga. Grādes sūt he stulticie. Sꝫ
adhuc alia grādior est/qua laborat vsurarius in fine vite sue:ꝙ cū de
beret tūc sibi de diuitijs facere medicamēta/vñ fecit sibi vulnera:poti
us vult illis vti in mortē filioꝝ suoꝝ q̄ꝫ sibi mederi. Hec est sūma stul
ticia/q̄ est in nouissimo vite/cū nō possit homo postea de ip̄a penitere.
De qua legit̄ Hiere.xvj. Et in nouissimo suo erit insipiēs. Ecce igit̄
q̄ꝫ stulti sint hi vsurarij. Et tolerabile q̄dē essꝫ si solū stulti essent/⁊ non
etiā latrones/ꝓditores ⁊ homicide dicerent̄ ⁊ essent. Plane panis egē
tiū vita pauperꝝ ē:q̄ defraudat illū hō sanguis est. Homicida igit̄ est
vsurari⁹ q̄ꝫtū ad paupes:q̄bꝫ aufert vitā/⁊ ꝓprijs filijs gr̄am. Porro
ꝯfert paupi bñficiū mutui hac intentōe/vt exheredet cū a vinea bona
vel alia possessiōe si hꝫ:⁊ h̄ facit tā amico q̄ꝫ inimico/etiā fratri:vñ ꝓdi
tor est. Latrones eos vocat dñs in euāgelio/q̄ ꝓ munusculis fructuuꝫ
pecuniā offerentibꝫ accōmodabāt. Et qñ putas ab hac sua miseria et T
stulticia ꝯuertent̄? Nunq̄ꝫ. Et cur ita? qꝛ nunq̄ꝫ ad ea veniūt loca vbi

ad restitutõem possent exhortari: inferno deteriores/q̃ in passione dñi q̃ sua nõ erãt restituit: ⁊ Juda/q̃ pnia ductꝰ triginta denarios restituit. Similes plane bufoni in h̃ q̃ de terra pascit̃ ⁊ de vinea exit cũ florere incipit/nõ valẽs eius odorẽ sustinere. Sic ⁊ vsurarius terrenis pastus ⁊ delectatus/ab ecc̃a exit ad odorẽ ꝟbi diuini: si em̃ p̃sentit q̃ sermo debeat ibi fieri/fugit in aliã ecc̃am audire missam: cum potius intrare deberet si extra ecc̃am esset. Cum scriptũ sit Ecc̃i. xxiiij. de sacra scriptura: Quasi balsamũ nõ mixtũ odor meus. Ergo nõ ꝯuertuntur Rogemus dñm.

Fer. v. post Oculi. vij. Martij. Thome de Aq̃.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̃s. j. Euangelium.

V. Nonagesimaquarta turba stultoꝝ est: sperantiũ de hereditate (Erb narren) Jp̃i sunt mali filij q̃ desiderãt mortẽ parentũ vt eis succedãt: mali rami infideles suis radicibꝫ: de q̃bꝫ Sap̃. iiij. Confringent̃ rami incõsummati. Rami recipiũt ⁊ ad se trahũt sugũtq̃ humorẽ de radice/nihil aũt remittũt/sed in fructus ꝓducũt. Sic illi mali filij sugũt ad se bona parẽtũ: nihil ãt refundunt etiã parẽtibꝫ in necessitate ꝯstitutis: sed fructibꝫ suis. i. pueris administrãt: cũ tñ in extrema necessitate potiꝰ parẽtibꝫ q̃ꝫ filijs essꝫ subueniẽdũ. Sic ⁊ parẽtes instar radicũ affectũ dilectõis in ramos filios. s. trãsmittũt: sed nõ ecõtra filij humorẽ dilectõis sed in ꝓlem. itaq̃ q̃ ad affectũ ⁊ effectũ nihil remittũt. Rami p̃terea dũ teneri sunt/a radice et trũco educunt̃ ⁊ nutriunt̃: sed magni facti ⁊ ponderosi truncũ suum ⁊ radices de terra eradicãt. Sic ⁊ q̃dã mali filij dũ ꝑuuli sunt ⁊ tenelli educũt̃/⁊ educant̃ nutriũturq̃ a radicibꝫ ⁊ trũcis parẽtũ suoꝝ: at vbi ꝯsenuerint ⁊ masculi fuerint facti/nitunt̃ radices illas parẽtes/q̃ntuꝫ in eis est euellere de terra ⁊ eradicare/ꝑ desideriũ mortis eoꝝ ꝓpt̃ hereditatẽ hñdã. Vellẽt igit̃ eos eradicari de terra viuẽtiũ/⁊ in aliã terraꝫ scꝫ cemiterij/in terrã mortuoꝝ ꝓfundiꝰ plãtari: q̃ si nõ tã cito sic̃ vellẽt eradicati fuerint/cruciãt̃ expectatõe: eos litigijs ꝓ dotibꝫ ⁊ hereditatis diuisione turbãt ⁊ affligũt. Rami tãdẽ q̃ aptãdi sũt ad edificiũ/suauit̃ valde ⁊ cũ diligẽtia p̃cidunt̃: ⁊ ne male cadãt cauet̃. Ceteꝝ q̃ ad ignẽ veniũt mittẽdi/sine obseruatõe/vt ꝯtingit abscindunt̃: neq̃ qũo cadẽt curat̃. Sic boni filij q̃s deꝰ ad edificiũ celestis hierl'm ordinauit: a deo ꝑ securim mortis curial'r abscindunt̃/⁊ ne cadãt male cauet̃: at mali rami/mali filij/incõsummati pctõres /ad ignẽ eternũ parati ꝯfringent̃ ab eo total'r/vt cadãt in ignẽ eternũ: sicut ip̃e ꝓmittit ꝑ Psal. Confringã eos nec poterũt stare: cadẽt subtꝰ pedes meos. Et iuste q̃dẽ ꝯfringent̃ cũ sint rami nõ faciẽtes fructũ/nisi mortiferꝫ ⁊ nulliꝰ vsui aptũ: q̃ꝛ opa deordinata ꝯtra deũ ⁊ rectã rõnem. Ecce hi sunt fatui nostri: ⁊ p̃nt duabus nolis dinosci.

Prima nola est:sperare hereditatē terrestrē. Sunt plane q̄dam q̄ X
sperāt se hereditatē nacturos ꝑ mortē parētū:⁊ tñ vt fatui ve decipi-
unt̄. Et cur fatui:ideo q̄ p̄t īpediri/p̄t differri/potestq̄ auferri. Pri-
mo p̄t impediri/ꝙ eoꝝ hereditatē nō habebūt/q̄uis vt putāt sint val
de certi. Nam veꝝ est ꝓuerbiū Marci Catonis sapiētissimi senis apd̄
Bel.q̄ dicere solebat:Sepe audiui:inter os atq̄ offam multa interue-
nire posse:sic illis accidet. Et qūo inq̄s possem impediri:hoc mō:ꝙ ip
se bona illa alteri in testamēto relinq̄t:⁊ aliū heredē ꝯstituat:etiam in
paupes distribuat ꝓpt̄ tua demerita. Quēadmodū fecit miles:de q̄ in
spe.exemploꝝ legit̄ dist.ix.exem.clvij. Scd̄o poteris impediri ex ꝑte
tui. Dicis em̄ scio:nō p̄t h̄ hoc mō fieri:testamēta talia nulli⁹ sunt mo-
mēti. Et q̄dē h̄ scio:ꝙ in ꝑiculū aīaꝝ ⁊ in dānatōem ꝑpetuā eoꝝ q̄ ꝓ-
hibēt h̄ fit. Sed nihilomin⁹ vt dixi h̄ nō obstante/īpediri poteris ab he
reditate ex ꝑte tui. Citius em̄ poteris mori q̄uis iuuenis sis:nimirū
etiā pelles vituloꝝ multe/immo multo pl̄es q̄ vaccaꝝ repiunt̄. Non
oīb⁹ qd̄ Simeoni factū est ꝯtinget/vt certus sit se nō morituꝝ donec
videat dn̄m. Absolon iuuenis expectās mortē patris vt regnū heredi
taret/obijt turpit̄ añ p̄rem:neq̄ regnū ꝯsequut⁹/qd̄ tñ iam in faucib⁹
tenebat:⁊ vtiq̄ nedū inter os/sz etiā fauces ⁊ offam sensit obicē. Solet Y
de⁹ misericorditer iuuenū aliqñ extinguere vitā:vidēs q̄ si supuiue-
rent essent ꝑdituri aīas. Sil'e facit q̄ diligit in ludo lucrātem:de q̄ ti-
met ꝙ denuo ꝑditur⁹ sit lucrata:facit extingui lumē ad qd̄ ludit̄. Sic
de⁹ ex amore extinguit talib⁹ dilectis lumen vite:ad qd̄ ꝑdituri essent
aīas suas/quas adhuc tenēt lucratas. Scd̄o fattuus es q̄ heredi-
tas p̄t differri:esto em̄ ꝙ non impediat̄/q̄n tādem ꝯsequaris eam:sed
tñ diu posthac interim q̄d fiet:grādem cruciatū patieris in tali expe-
ctatōe. Quid em̄ sperare est nisi pēdere/affligi/torq̄ri/sine tranq̄llitate
esse:immo vt d̄t Fran. Pe. Vix vllū vite tediū expectatōe molestius.
Vide Frā.de re.for.li.dia.j.ca.x. Tertio fatu⁹/q̄ p̄t auferri. Esto cō
sequaris:q̄d q̄so ꝯsequut⁹ es:nunq̄d ꝑmanēs tibi:nō ꝓfecto:sz qd̄ ⁊ tu
in breui es relictur⁹. Hereditas tecū nō manebit/sz a te rursus ad ali-
os migrabit:volubilia sunt bona mortaliū:rotūdam nūmi p̄cipue for
mā dicūt vt ꝑpetuo rotet̄ motu. Quesiuisti hereditatē successori tuo:
mestus forsan gauisuro/sollicitus ocioso/⁊ sperasti de alio:ꝓpt̄ idē alij
de te sperēt. Adeptus es o frater hereditatē:esto:q̄d q̄so adept⁹ es:ter-
ram/papilionē pictū/immo nihil. Dormierūt somnū suū ⁊ nihil inue- Z
nerūt i manib⁹ suis. Et o vtinā nihil essz qd̄ hereditasses:⁊ nō aliq̄d no
ciuū/nō laq̄um/lapidē molarē p̄mentē cor:⁊ strāgulātem spm̄ vitalez
charitatis ⁊ gr̄e. Plane id facere solēt diuitie suis possessorib⁹. Q si sa
cerdoti successisti/mercuriū viuū(quecksilber) oīm tuoꝝ bonoꝝ con-
sumptiuū hereditasti.

Secūda nola est:non sperare de hereditate celesti. Hec est o frēs j

vere hereditas nostra: quã expectare omi desiderio ⁊ q̃rere debemus.
Habem⁹ in terris patrẽ ⁊ hereditatẽ terrene substãtie. Habemus ãt
⁊ in celis patrẽ ad quẽ clamam⁹: Pater noster q̃ es in celis. Est ⁊ illic
nobis hereditas regni celoꝝ: ad hãc aspirare optz amplissimis neruis
ad hãc gl'am/ad h̃ dñium/ad h̃ calibeũ sacerdotiũ (stehelẽ pfrund) vbi
nõ erugo nec tinea demolit̃: nec grãdo nec exercit⁹ nocere p̃t. Hec men
sa vbi comedit̃ cũ rege: hec hereditas quã solũ q̃siuit/rogauit ⁊ deside
rauit rex Dauid: Vnã petij a dño hãc req̃ram/vt inhabitem in domo
dñi. Item: Portio mea dñe in terra viuẽtium. Dñs pars hereditatis
2 mee. O auaꝝ cor/cui nõ sufficit tãta hereditas/q̃ dñs est. Scd̃o ad
hanc vt adnitamur obnixe hortat̃ dñs in euãgelio/vt audistis: Opa-
mini cibũ nõ q̃ perit/celestẽ. s. nõ terrenũ. Et alibi: Contẽdite intrare ꝑ
angustã portã. Rursum: Primũ q̃rite regnũ dei ⁊ iusticiã eius: ⁊ hec
A oĩa adijcient̃ vobis. Clamat ⁊ sctũs Paul⁹: Que sursum sunt q̃rite:
vbi dñs Jesus est in dextra dei sedẽs: q̃ sursũ sunt sapite/nõ q̃ sup ter-
rã. O dñe de⁹ me⁹: sz sapiũt nobis terrena plusq̃z celestia/ꝯmoda pl⁹
q̃z iusta: iõ plus tpalia q̃z regnũ ⁊ eius iusticiã q̃rimus. Regnũ celestis
hereditatis nobis nõ sapit: infectus em̃ est nobis gustus affectõe terre
naꝝ voluptatũ. Ceteꝝ affectõe ꝯmodi ꝓprij imbutũ est cor nostꝝ: ideo
iusticie affectio locũ nõ hz. Itaq̃z neq̃z finis regnũ/neq̃z media/iusticia
. s. sapiũt nobis: cepe/allia/pepones/⁊ carnes egypti fauces infecerunt.
Et q̃d igit̃ faciem⁹/vt opemur opa dei/q̃tenus ꝯseq̃mur hereditatem
j celestẽ: Fac in p̃mis fias filius ꝑ gr̃am. Habet deus filiũ naturalẽ ⁊ le
gitimũ Chr̃m dñm p̃mogenitũ. Habet ⁊ filios legitimos/nõ natura-
les/adoptiuos. Talis fias/⁊ habebis ꝑtez cũ naturali filio in heredita
te. Si filij/⁊ heredes: heredes q̃dẽ dei/coheredes ãt chr̃i. Talis fili⁹ fie
ri potes. Dedit em̃ eis ptãtem filios dei fieri/his q̃ credũt in noĩe eius
2 ⁊c̃. Caue ne maneas spurius/pctõr mortalis. Nõ maneas ociosus/sz
opare in domo patris aliq̃d. Qui seminat/metere sperat: nõ ãt q̃ nõ se
seminat: al's vana essz spes illius. Sap̃. iij. Dilige deũ ⁊ ꝓximũ/⁊ serua
ei⁹ mãdata: h̃ est opus dei. Sed ⁊ diffinitio spei h̃ innuit. Est em̃ expe
B ctatio future btitudinis veniẽs ex dei gr̃a ⁊ meritis p̃cedẽtibꝫ. Tolle
g̃ merita opeꝝ: ⁊ abstulisti spem. Spei aduersat̃ p̃mo voluptas: scd̃o
diffidẽtia resistendi: tertio desꝑatio de venia: vt d̃r in sum. p̃di. in fine.
3 Aduersitates patiẽter patere. Qui sustinet dietã ⁊ sudorẽ sperat sani-
tatẽ: ⁊ q̃ patiẽter sustinet aduersa ꝑ potẽti ⁊ bono dño/magnã sperat
mercedẽ. Sic ⁊ tu hec faciens spera sup hereditate ꝯseq̃nda. Verissi-
mũ signũ q̃ filius dei es/⁊ futurus heres regni: bona facere ⁊ mala pa
ti: ait Gerson in tractu de indulgeñ. Rogemus dñm.

Feria. vi. post Oculi. viij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Onagesimaq̄nta turba stultoꝝ est: bñficoꝝ siue donātium (schenck narrē) Jp̄i sūt q̄ donāt cū tristicia ⁊ pnia facti: aut al's irrōnabil'r se circa bñficia q̄ p̄stant alijs hñt. De his statui dicere pñti hora: nō obstāte ꝙ alia turba ponat̄ in speculo vestro. s. violātiū festa: q̄ longiorē tractatū exposcit: ⁊ cōi ꝓ l'o necessaria est: ideo ad dñicā diē differā. Sed ⁊ breue tp̄s ꝓpter euāgelij ꝓlixitatē (quēadmodū audistis) supest/ in q̄ plene absolui nō posset. Turba aūt donātiū siue bñficoꝝ breui⁹ poterit explicari: ⁊ euāgelio nō incongrua materia in q̄ de dono aq̄ viue multa dicunt̄: q̄ sibi alterutꝝ Christus ⁊ feia gestiebāt donare. Pñt igit̄ hi fatui septē nolis dinosci.

Prima nola est: donare cū duritia ⁊ tristicia. Si donare vis/ fac cū bona volūtate: immo etiā cū q̄dam cupiditate. Plane hilarē datorē diligit dñs. Facit talis bona volūtas ⁊ hilaritas donū admodū grande ⁊ acceptabile: nō em̄ q̄d det̄ refert aut q̄d fiat/ sꝫ q̄ mēte. Regū equauit opes aio/ q̄ exiguū tribuit: sꝫ libēter. Multoqꝫ grati⁹ venit qd̄ facili q̄ꝫ ꝙ plena manu datur. C

Secūda nola ē: donare cū dilatōe. Quod facis fac citius: noli in suspenso tenere eum cui vis donare: al's iniuria supabit donum (plogest yn me weder du yn begabest) Si aliquē offendis ⁊ bñficiū impendis: scias qꝛ offensio ꝓfundi⁹ insidet ei cordi q̄ꝫ bñficiū. Cum aūt bñficiuꝫ impēdis ⁊ differs: hec dilatio offensio est: ⁊ magis eum cruciat q̄ꝫ bñficium delectet. Simile de cane cui morsellū carnis in altum tenēdo offers: ad qd̄ saltās recidit ⁊ offendit̄ ⁊c. sic in ꝓposito. Et quas gr̄as reddet tibi? Nimiꝝ satis aduersus te gratus est/ si beneficio tuo ignoscit. Multi sunt sub hac nola timeo: qui pauꝑibꝫ ꝓtrahunt/ que festinanter exponere liceret.

Tertia nola est: donare nociua. Caue ne beneficiū qd̄ das/ ei cui datur vel alij obsit. Ea vtamur libertate q̄ ꝓsit amicis: noceat nemini. Debet esse differētia inter odiū ⁊ bñficiū: talis aūt fatuus blandū ⁊ affabile odiū facit bñficiū. Audi Sene. Quēadmodū pulcherrimū (inq̄t) est opus inuitos nolentesqꝫ seruare: ita rogātibꝫ pestifera largiri blande ⁊ affabile odiū est. Pecuniā nō dabo quā numeraturā adultere sciaꝫ/ ne in societate turpis facti aut ꝯsilij inueniar.

Quarta nola est: donare maiora q̄ꝫ sit facultas. Nō dꝫ bñficiū esse maius facultate tua. Nā cū sit summe amicitie amicū sibi eq̄re: vtriqꝫ sil' ꝯsulendū est. Dabo egēti/ sꝫ vt ip̄e nō egeā: succurrā perituro/ sed vt ip̄e nō pereā. Hec Sen. Et Chr̄s: Diliges ꝓximū tuū sicut teip̄m. Et Paulus. ij. Coꝝ. viij. Nō ei vt alijs sit remissio/ vobis tribulatio. Qñ aūt liceat ꝓ fratre nō solū res/ sed etiā corp⁹ tradere: vide alibi in. iij. sentētiaꝝ docto. scribētes de charitate ꝓximi. D

Quinta nola est: donū exprobrare. Hec beneficij inter duos lex est: Alter statim obliuisci debet dati: alter memor esse accepti.

Serta nola est:malitiosa astutia donū denegare.Sub qua nola fuit Antigonus:q̄ Cynico petēti talentū dixit plus esse q̄z Cynic⁹ debeat petere. Petēti vo nūmū/rndit min⁹ esse q̄z regē oportear dare.Ecce malitiose negabat:nā possz dare talētū/qz ipe rex erat: vel nūmū/qa ille Cynic⁹.Tales multi sunt/q̄ sic paupib⁹ denegāt z abigūt varijs respōsionib⁹.Nō sic Alexāder:q̄ nihil nisi grādi aio ꝓcipiēs cuidā vrbez donabat.Et cū ille refugisz mun⁹/dicēs illud nō ꝓuenire fortune sue: Nō q̄ro(inq̄t)q̄ntū te accipe deceat/sed q̄d me dare.

E Septima nola est:de ingrato q̄relā facere z pnia duci(gerūwē)Si q̄s ingrat⁹ est cui bñfacis/noli facere q̄relā.Tum ꝑmo:qz meliorē cum facis ferēdo:peiorē aūt ꝓq̄rendo.Nā ingrat⁹ est ad vnū bñficiū/aduersus alterz nō erit:duoz oblit⁹ est:tertiū in coz q̄ excidērat memoriā reducit.Tum scō/ne fiat inimic⁹ tu⁹:q̄ em̄ rō est exacerbare euz in quē magna ꝓtuleris/vt ex amico fiat inimic⁹.Tū tertio:p bñ eris deo silis. Si deū imitaris(ait Sen.)da etiā ingratis:nā z sceleratis sol oritur. Cōformiter ad illud Chr̄i:q̄ facit solē suū oriri zc.Estote pfecti sicut pr̄ zc.Tū q̄rto:qz p bñ/officiū tuū facis.Itaqz dic cū Sene.Ego bñficio meo cū darē/vsus sum:nō nec pigri⁹ dabo/sz diligētius.Tū q̄nto: qz sic bñficiū pditū recupabit:nā q̄n bñ pdidisti/in alijs recipies:erit em̄ ali⁹ q̄spiā prudēs z grat⁹ q̄ reddet.Tū sexto/qz etiā vt z bñ ingrat⁹ grat⁹ efficiat facies.Dic cū Sene.Etiā huicipi bñficiū dabo:bñficio igit tāq̄z bon⁹ agricola cura cultuq; sterilitatē soli vincā.Nō ē magni animi bñficiū dare z pdere:bñ ē magni animi/pdere z dare zc.Hec ad clemosynas paupib⁹ pstādas ingiter applicari possent.Hec ex summa Augdu.de vtutib⁹ ti.de gratia.

Sabbato post Oculi. ir. Martij.

Stultoz infinitus est numerus.Eccēs.j.Euangelium.

F In nagesima sexta stultoz turma est pigroz(Faul narren) Contrarij plane dño Jesu chr̄o:q̄ ꝑinquās passioni/alacrior fuit pdicādo/mane veniēs impigre ad tēplū.Sed et ꝑpls veniebat z diligētissime audiebat:dissiles pigris/qui in lectis iacēt mō lasciuiētes/z se vrentes sicut ostiū in cardine:se assaturā diaboli ad ignē ꝓcupiscētie z libidinis p malas cogitatōes z affectōes girātes/vt fiāt delectabilis esca diaboli:vel si huc venerint/dormiunt int̄ pdicādū.Pūt hi dinosci.r vj.nolis ex sum.vitioz sumptis.

Prima nola est tepiditas(lowheit oder lewe)Jpa est priuus amoz boni:z plane ois pigritie radix z sequentium nolaz ꝓceps:deo mirū immodū displicēs z ei vomitū ꝓuocans.Vtinā calidus esses aut frigidus:sed qz tepidus es cuomam te:Apoca.iij.Vbi hanc nolam viderit diabolus/audacter accedit:vt musce ad ollā tepidā z pulmētū cui insidēt.Igni feruoris nō accedit neqz insidet:olle feruēti musce nō in-

sident. Tolle hanc nolam: serui deo ꝓpter se/ ⁊ cetere omnes decident.

Secūda nola est: mollicies (weicheit/zartheit) Ipa ē impatiētia dure reꝛmox cū in ope inchoato duꝝ occurrit/ ab ope desistūt homies niuei: ad ignē tribulatōis liq̄fiunt/ ad nihilūq; redigūt (Zartē geist) in oī suauitate. Hec est culcitra (kutterlin) in q̄ diabolꝰ in hoīe q̄escit. Finis durus his mollibꝫ. Deutero. xxviij.

Tertia nola est somnolentia. Immittit pigredo soporē. Prou. xix. (Schleffrikeit) p̄cipue in orōne ⁊ p̄dicatōe. Vigilate in orōnibꝫ. j. Petri. iiij. Facit diabolus vt inter orādū dormiāt. Exēplū de lapide in speculo exēploꝝ dist. vj. exēplo. xxxviij. ⁊. xxxvij. de serpēte: ea recita si libuerit. Deinde in p̄dicatōe. Ecc̄i. xxij. Cum dormiēte loq̄t q̄ narrat stulto sapiam. Si stultꝰ nō habuisset volūtatē dormiēdi ꝑ duos dies/ tñ tpe lectōis vel ſmonis dormiret. Itē in spe. exē. dist. ij. exēplo. cxlvij. Nolūt q̄dē excitari: irascunt: vtinā haberēt nolas in peplis/ q̄bꝫ q̄ssatꝫ excitarent. Porro mane nō ē tp̄s dormiēdi/ sed vigilādi: qꝛ aptum studio ⁊ orōni/ diuine laudi/ dei ꝯsolatōi: p̄cipue aūt in p̄dicatiōe/ siue eo tpe q̄ ꝟbum dei debet audiri: qd̄ nō minus ē q̄ꝫ corpus christi: ſm August. j. q. j. interrogo.

Quarta nola est ociositas (muoſ) Oīm vitioꝝ receptaculū (spuolzuber/ wotsack) oīm tentationū ⁊ cogitationū malaꝝ ⁊ inutiliū sentina est ociū: p̄cipue luxurie/ ꝟbositatis/ curiositatis/ nugaꝝ/ superbie. Ps̄. In labore hoīm nō sunt: ideo tenuit eos supbia. Bernar. Ociositas ē mater nugaꝝ/ nouerca ꝟtutū. Paulꝰ. j. Timo. v. Adolescentiores ⁊c. ꝟbose ⁊ curiose loquētes. Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas Zodome. Dauid. ij. Reg. xj. adulter factus.

Quinta nola est dilatio. Nunq̄ꝫ incipe/ sp̄ differre (vffschlag) ꝯuersionis aut ꝯfessionis. Corui nigri dicētes cras cras: sedentes sup̄ cadaueribꝫ: pctōres nigri mortalibꝫ pctis sedētes sup̄ delectatōibꝫ cadaueribꝫ huius mūdi/ clamāt: cras ꝯuertar ⁊ ꝯfitebor: semp̄ differētes (graſ graſ) Sed p̄usq̄ꝫ hoc (graſ) gramen crescat/ mortuꝰ est (groman) equꝰ Priusq̄ꝫ crescat gramen tibi placitū ⁊ sapidū vt ꝯuertaris ad ip̄um: o senex (groman) plane añ morieris: hūc (meyen) in quo illud gramē crescit/ non superuiues.

Sexta nola est tarditas (langsamkeit/ gemechlich/ hernaher/ vnuerfancklich/ lond ynen nit lingen: allgemach das sie das miltz nit stech.) Sunt q̄ ⁊ si incipiāt opus/ tñ tarde ꝓcedūt in ope: sicut q̄ cū bobꝫ nitit festinare (als der mit ochsen rennt. Nō sic o frater (laſ dir lingē/ biſ wol endlich) Tp̄s trāsit ⁊ breue: expectat te dñs: noli sibi fieri vt acetū dētibus: noli eum offendere tua tarditate. Sicut em̄ acetū dentibꝫ ⁊ fumꝰ oculis: sic piger his qui miserunt eum in via. Redi ad deum a quo existi: vide q̄ꝫ strenue ad malum currant mali; tu saltem ad bonū ⁊ summum bonum curras.

Septima nota est negligentia (nit recht machen/ vnfleißlich/ liederlich) Aliter accipit verbū negligētie in .ij.ij.b. Tho. Si dederit tibi dn̄s gr̄am q̄ strenue ⁊ velociter operaris opa dn̄i: fac ne pfunctorie facias negligēter ⁊ fraudulēter. Sūt plane q̄ nō curāt qualr̄ opus inchoatū faciant/ vtrū bn̄ vel male: sed solmu h̄ curāt/ vt ab onere laboris incohati se expediāt. Non sic erit inter vos: sed diligenter fac/ acsi tota tua salus illic pēderet: qr maledict⁹ q̄ facit opus dei fraudulēter: vel negligēter ꝑm aliā literā. Hiere. xlviij.

H Octaua est incōsummatio/ impfectio (nūt vꝑbereitē: vyl anfahen/ nūt vꝑmachen) Sic in vita spūali multi multa incipiūt/ sz pauci pficiunt. Nō sic Chr̄s: qd̄ incepit in cruce pfecit: neqz ad voces: Descēde de cruce dicentiū/ descēdit. Et tu fac silr̄ manēdo in cruce pnie: imitare deum cuius pfecta sunt opera. Et Christus ait: Cibus meus est vt pficiam opus ⁊c̄.

Nona est remissio (hengē/ nachlassen) quotidie deterior fieri. Sunt q̄ inchoāt aliqd̄ opus: pmoqz die aliquātulū strenue opant̄/ scdo min⁹ ad vltimū nihil. Caue ab hac relaxatōe animi: qr eā pculdubio seqtur fractio. Aliud ē de arcu ⁊ aliud de aīa: nam vt Sen. ait: Arcū frangit intētio/ aīm remissio. Si vtiqz itercipiēdū tibi fuerit/ caue ne dimittaris: disce in sacco tritici/ quē sursum fune trahētes laborāt: ⁊ si fessi q̄scere voluerint/ saccū in eodē loco retinēt/ nō dimittūt. Sic tu facito: nam eadē diligētia optet vtutes retinere q̄ fuerūt acq̄site. Nō dico eodē labore: nā minori labore retinet̄ sacc⁹ sursum q̄z sursum trahat̄: non tn̄ minori diligētia retinet̄ q̄z sursum trahit̄.

Decima est dissolutio (verlossenheit) Dissoluti sunt inueniētes difficultatem in sui regimine/ se dimittūt oīno absqz gubernatōe: efficiūtur qz q̄si sopit⁹ gubernator amisso clauo. Ipe ē q̄ aīm suū nō recolligit/ sz dispsus ⁊ diuisus ē adeo q̄ nō tenet de seipo vnū frustū cū alio: sed sicut vas (das in tuben leyt) doliū nō ligatū/ cuius oēs asseres sunt dispsi/ neqz circulis ꝯclusi. De his Ecc̄i. xxiij. Qui docet fatuū q̄si q̄ ꝯglutinat testā. Testa in minutas ptes ꝯfracta nō defacili ꝯglutinat̄: nec animus hoīs dissoluti defacili recolligit̄: est em̄ tanq̄z puluis quē pijcit vētus a facie terre ⁊c̄.

Undecima est incuria (vnsorgsamkeit) Sūt q̄ nullā gerūt de suis rebus curam. Nam sua nō excolūt: culta non colligūt: collecta nō custodiunt: cum tn̄ sapia ꝯseruandi non minus valeat ad hoc q̄ aliq̄s ditetur ⁊ abūdet/ q̄z sapia acq̄rendi. Unde Ouidi. Non minor est vtus q̄z q̄rere parta tueri.

I Duodecima: ignauia (Fulheit) Ita ignauus (also fuil) q̄si iaceret in luto (im kot) ⁊ circa se haberet lectū floridū/ p̄ ignauia se nō posset vtere ⁊ ī lectū illū reuoluere. Qui si iaceret sub stillicidio/ p̄ ignauia poti⁹ sufferret excecatōem oculoꝝ q̄z se subtraheret de stillicidio. Qui poti-

us exustionē toleraret/q̄ de pede carbonē extruderet. Et(vt vno v̄bo dicā)potius pateret̄ q̄ diobolus eum ad patibulū inferni portaret/q̄ se cruce signaret. O dicis/nemo tam ignauus est. Sunt plane multi. Quot putas sunt q̄ a demonib⁹ ad infernū trahunt̄/⁊ tñ se cruce pnie vt ab eis liberent̄ signare negligūt? O quot iacēt iam in lectis hac hora: et eleuatis oculis v̄sus celamen patiunt̄ stillicidiū prauaꝝ cogitationū cadere sup̄ oculos cordis: ⁊ p̄ nimia pigritia oculū ꝯsiderationis nō auertūt/sꝫ corrumpi p̄mittūt. Sic de igne ⁊ carbone desiderij: quez sentiūt cadere sup̄ pedē affectus/⁊ tñ potius eligunt sibi exuri pedē q̄ excutiēdi laborē sustinere. In luto iacēt pctōꝝ ⁊ sentib⁹/nolētes p̄ solā ꝯuersionē ad deū se reponere in lectū floridū v̄tuū sue ꝯscie: ⁊ illic suauissime requiescere.

Tredecima est: ariditas spūalis(dūrre)indeuotio. Anima mea sicut terra sine aq̄ tibi. Clamat Ps̄. Procedit hec aliqñ ex sup̄bia: q̄ vtiqꝫ ē mons Gelboe: in q̄ nec ros nec pluuia descēdit. Aliqñ ex alijs multis causis/etiā ex dei miscdia: sicut deducit Gerson in de practica mystice. Ariditas hec aliqñ ex alijs causis p̄cedit: ⁊ tūc nō est pctm̄/sed pena p̄pter deum sufferēda: quēadmodū idem Gerson in de practica mystice/⁊ in tractatu de pusillanimitate d̄t: ⁊ seq̄nti sermone dicet̄ feria secūda post Letare. Sed de ea loquamur q̄ ex acedia p̄cedit. Cum em̄ cetere creature ex ocio impinguent̄/⁊ ex labore extenuent̄: anima humana ecōtrario ex labore impinguat̄: q̄ opa bona cibi sunt eius/q̄ ei faciunt vñ vita spūalis sustentat̄ ⁊ roborat̄. Sunt hi aridi instar aridoꝝ: duri sunt ad ea q̄ sunt pietatis/⁊ inflexibiles ad obediētiā. Hi aridi si ad ignē tribulatōis ponant̄/nihil spūalis piguedinis emittūt: q̄ nec gaudēt nec gr̄as agūt/sed statim ardēt ⁊ exurunt̄ p̄ impatiētiā: ad modicū flatū tētatōis igne pcti succendūt̄: ad bona opa sunt steriles. Que alijs facilia sunt vel etiā iucūda/ videt̄ eis importabilia: sicut panis aridus quandoqꝫ transglutiri non potest/q̄ tamen adiutorio liquoris delectabilis efficitur.

Decimaquarta nola est: tristicia in diuino officio. Male valde sonat hec nola in auribꝫ dei. Hilarē em̄ datorē diligit deꝰ: ecōtrario tristem datorē odit deus: est em̄ tristicia hec quasi absinthiū in esca dei. Mira res qūo tāto dño cui seruire regnare est: ⁊ tātam suis famulis largit̄ mercedē: cū tristicia seruimus: ⁊ diabolo sup̄ modū placemus. Non em̄ est qd̄ magis diabolo q̄ leticia spūalis displiceat. Unica em̄ rō vincēdi inimicū est leticia spūalis: ait Anthonius. Sed ⁊ grāde nocumentū hoi affert hec tristicia: sicut em̄ tinea vestimento ⁊ vermis ligno/sic tristicia nocet cordi.

Decimaq̄nta est: tediū vite. Nō q̄dem qd̄ p̄uenit ex desiderio celestꝫ patrie/aut ex ꝯsideratōe maloꝝ q̄bꝫ mūdus plenus est: aut ex tribulationū vehemētia: sed qd̄ p̄uenit ex lōga tristicia in diuino seruitio. Post

ꝯ eñ aliq̄s tristiciā patiť/paulatim corruit:adeo vt nō solū displiceat ei deo seruire/sed etiā viuere. Cuius figurā gerit Helias.iij. Reg.xix. q̄ petijt animę sue vt moreret.

Decimaserta nola est despatio. Caue ab hac grādi nola despatōe:q̄ vtiq̄ solz puenire aliq̄n ex nimia tristitia. Cui hec nola pulsať/de eo factū est:qua Jude ad paribulū pulsatū est. Caue a ꝑma nola puula tepiditatis:t hāc vitabis:q̄ paulatim ab illa ad hāc pueniť. Mibi videtur fundamētalis rō ois despatōis esse amor sui nimius/affectio ꝑmodi:q̄ nimis timeť infern⁹/t celū desiderať. Claude oculos a talibus:t serui deo libere ꝓpť se deū:q̄ dign⁹ est tē. Ponit has nolas t plēs Heyder in ꝓceptorio de acedia. Ecce nolas sedecim. Et q̄d facerem⁹ inq̄s/vt totā illā cū nolis suis cappā excuterē possemus: Audi frater ꝓsilū. In ꝑmis fac tibi discretū viuēdi ordinē:t hūc obserua diligētissime. Hoc docuit Anthonū Angel⁹. Scō cogita Chīi feruorē t sctōꝝ suorum:cogita picula in q̄bꝫ vsaris aq̄ ignis t hostiū/q̄ merito te a somno pigritie excitare deberēt:cogita ꝑmia t penas:quēadmodū docuit q̄dā pater eremita. Tertio elige tibi societatē alacrem/q̄ te sustentent. Sic Moysen/Aaron t Hur. Et in his oibꝫ inuoca deum ꝓ gratia. Hec est efficacissima medicina. Rogemus dñm.

Dñica Letare.r. Martij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium:

Turba de acedia potuisset hic suo debito loco ꝑmansisse:cū hec dominica sit de letitia ꝓtraria tristicie acedie. Sz ꝓpter populū placuit sic ꝑposterare.

z In Dnagesimaseptima turba stultoꝝ est: violantiū festa (Feyrnarren) q̄ violāt dies festos ab ecca institutos. Et ꝑtť breuiť duabꝫ gñalibꝫ dinosci nol'/q̄s dñs inuit in ꝓcepto suo. Memēto igť vt diē sabbati scrifices: vna no.ñ facies oē op⁹ i eo

Prima nola est facere opus seruile in sabbato. t q̄d est inq̄s opus seruile? Rñdeo q̄ opus seruile in ꝓposito est op⁹ ꝑti mortalis/aut op⁹ corpale debitū nō dñis sed seruis. Opus seruile est petiñ mortale:q̄le/

j cūq̄ sit siue cuiuscūq̄ gñis sit/siue superbie/siue auaritie/luxurie tē. Primo cū die festo mane te ornas añ speculū/polis t fucas/rides t ꝓponis vt placeas t irrites in tui ꝓcupiscētiā viros:t q̄dē fere horā absumis: t vix ad mediā missam venis:sermonē negligis:scias q̄ op⁹ serui

z le fecisti/t festū violasti. Cū die festo ꝓpť lucꝫ ludis/ludos/q̄bibitos/ad vsurā mutuas/fraudas/mētiris/in ꝓtractibꝫ peieras/furaris/rapi/

3 nā ꝑmittis:seruile op⁹ fecisti/t festū violasti. Cū die festo fornicaris/

M adulteraris/aut immūdicias alias t innoīabiles in te vel aliū ꝑmittis te aut aliū libidinose tāgis:ad chorā/ad ecām/vel ad publicū vt ꝓcu

piscas aut ꝯcupiscaris ꝓcedis:opus ꝑuile fecisti. Cũ die festo male- 4
dicis/blasphemas/ꝯtumelias dicis/irasceris/rixaris/ꝯminaris/vindi
cas:ꝑuile op⁹ fecisti. Cũ die festo inebriaris/crapularis/te reples ad 5
vomitũ:ieiuniũ si p̃ceptũ est frãgis:ꝑuile op⁹ fecisti. Cũ detrahis ex 6
inuidia/susurras/gaudes de aduersitate/tristaris de ꝓsperitate:plane
op⁹ ꝑuile fecisti. Cũ desperas/deijceris aio:vagaris mẽte ad illicita/ A
turpia ꝛc.ex accedia op⁹ seruile fecisti. Breuit̃ qd̃libet mortale est ꝑuile.
Et sunt hec ne opa ꝑuilia:putabã ego opa esse dominoꝝ ꝛ dñaꝝ:ne-
mo em̃ eadẽ ita freq̃nter ꝛ diligẽter sic̃ tales exercet. Et cur sũt ꝑuilia?
Quia dñs ea ita appellat:q̃ facit pctm̃/seru⁹ est pcti. Joãnis.viij.ꝛ ita
est:q̃ em̃ peccat/nõ a se.i.potiori ꝑte q̃ ẽ rõ ducit̃/sed ab alio.s.sensuali-
tate:sicut pulchre declarat Lyra ibidẽ. O dura seruit⁹ pcti/p̃mẽs/pũ
gens:ꝛ male tãdem p̃miãs. Stipẽdia em̃ pcti mors alibi:ꝛ h̃ inq̃etu-
do ꝯscie. Qui aliqd̃ igit̃ tale op⁹ die festo fecerit/sciat se seruile opus fe
cisse/ꝛ festũ violasse:nõ simpl'r/sed grauiꝰ q̃ꝫ si arassꝫ/aut in agro fodis-
set. Testis est Augu. Melius facerẽt inq̃t femine iudeoꝝ si lanã fila-
rẽt/q̃ꝫ q̃ impudice in neomenijs saltãt. Rõ huius est:qꝛ duplex facit
pctm̃/immo aliqñ triplex:sicut in ꝯfessionali d̃t Antho. Sicut in ecc̃a N
die festo ꝯcupiscẽs feminã/duplex sacrilegiũ ꝯmittit ꝛ adulteriũ. Non
igit̃ ꝯfiteri sufficit q̃ mortal'r peccasti/nisi etiã exp̃sseris q̃ die festo iti
dem feceris:est em̃ circũstantia ꝯtra aliud p̃ceptũ. O q̃t sunt sub hac
nola:fere oẽs artifices:q̃ tota hebdomada occupati laboribꝫ/neq̃unt
vitijs intẽdere:at die festo liberi currũt ad ꝓstibula/ludos/crapulas/
vinũ ꝛc. Neqꝫ sup̃ his ꝯsciam sibi formãt aut ꝯfitent̃:nõ putãt se vio-
lasse festũ. Sil'es pastori illi Neopolitano(de q̃ Pogi⁹)q̃ ꝯfitebat̃/q̃a
dum in quadragesima caseũ ꝯp̃ssisset/seꝝ exilit in faciẽ ꝛ in os:qd̃ nõ
mox expuit. Nouit aũt ꝯfessor mores illoꝝ pastoꝝ:qꝛ soliti erãt spolia
re ꝑegrinos. Quesiuit an ne vnq̃ꝫ hoc fecissꝫ? Rñdit sepe:sed hoc cõe
esse:neqꝫ sibi de h̃ facere ꝯsciam. Ei deniqꝫ eq̃ti q̃ ꝯfitebat̃ qꝛ inuenissꝫ
nucem de balista ꝛ nõ restituisset:nihil dicens de rapinis/incẽdijs ꝛ ho
micidijs. Non dissimilis erit mercator/q̃ dixit ꝯfessori:statim me expe-
diam:qꝛ pauca ꝛ parua feci pctã.cunqꝫ inciꝑet ꝯfiteri ait:ego nihil fe-
ci nisi q̃ sum vsurarius/adulter/ꝛ nõ credo in deũ:hec ecce parua re-
putabat. Habes p̃mũ opus ꝑuile. Posses sicut ꝛ ego intẽdebã/pone-
re nolas.xiiij.septẽ ad latus sinistꝝ:ꝛ septẽ ad dextꝝ. Prima peccare
mortal'r. Scd̃a agriculturã exercere. Tertia mechanicum exercere.
Quarta mercaturã exercere. Quinta iudicia ꝛ placita exercere ꝛ freq̃n
tare. Sexta negocia secularia exercere. Septia iuramẽta solẽnia. He
in sinistro:ꝛ innuunt̃ in p̃cepto: Nõ facies op⁹ ꝑuile. Sũt ãt illoꝝ q̃dã O
ꝯtra p̃ceptũ/nisi in tribꝫ casibꝫ.s.causa necessitatis/pietatis ꝛ modicita
tis. Declara ad placitũ. Que sequunt̃/in dextro ponãt̃ latere. Octaua
nõ audire missaꝫ. Nona nõ audire sermonẽ. Decia nõ disponere se ad

gratiam. Undecima: satisfactões nõ dicere. Duodecima: nõ meditari. Terciadecima: nõ orare. Decimaquarta: nõ instruere. Immisce bis cõ grua ꝑut videbit expedire ex doctoribꝫ materiã hãc diffuse tractãtibꝫ: Si vtiqꝫ hũc ordinẽ ꝓelegeris imitãdũ. Sed redeam⁹ ad nr̃m ordinẽ Secõo opus seruile est opus corꝑale debitũ/nõ dñis sꝫ seruis. Dico notãter opus corꝑale: nam nullũ opus spũale qõ sine corꝑis organo exerceri ꝑt/est opus seruile: puta cogitare/ꝓsiliari/studere/desiderare/amare ꝛ silia. Vñ hec agẽdo etiã si ad lucrũ ordinent in die festo/nõ tñ negligẽdo debitũ dei cultũ/nõ violat sabbatũ. Dico notãter secõo: debitũ nõ dñis/sed seruis. Nam opus corꝑale nõ in materia exteriori/nõ ẽ seruile: puta videre/audire/loqui: ꝛ gñal'r sentire sensu exteriori: nam illa sunt coia dñis ꝛ seruis. Vñ hec agẽdo dummõ nõ fuerint alis illicita/nõ violat sabbati obseruãtia. Nõ est deinde seruile opus ordinatũ ad dei cultũ/ad aĩe aut corꝑis salutẽ/ad imminẽtis dãni exteriꝛis ꝓhibitõem tanꝫ ad finẽ ꝓximũ ꝛ immediatũ: qꝛ est dñis ꝛ seruis cõe: ꝛ iõ nec ꝓhibitũ. Vñ sꝫ in festo altaria ornare/sacramẽta ministrare/aĩas curare/salutaria scribere/medicinas sumere/cibos coq̃re/ꝓtra hostes impugnãtes se munire ꝛ repugnare: blada ꝓpe aeris intẽperiẽ inducere: subP orta incẽdia extinguere: ꝓpe expẽsaꝫ gravitatẽ exñtibꝫ in itinere aut bulãdo aut carrucãdo ꝓcedere: ꝛ silia. Dummõ tñ nõ negligant ea que sunt die festo ꝓcepta. Licet em̃ sue indẽnitati ꝓuidere q̃ꝫtum ad acq̃sita ne pereãt: nõ aũt q̃ꝫtũ ad lucra nõ necessaria acq̃rẽdo: alioqn liceret quoscũqꝫ laborꝫ in festo exercere. Et q̃ igit̃ sunt opa seruilia in die festo ꝓhibita: Dico q᷑ oĩa opa corꝑalia circa materiã exteriorẽ/q̃ nõ ordinant ad salutẽ anime/aut necessitatẽ corꝑis nũc vel de ꝓximo iminẽtem: siue ad eminẽtia damna reꝫ cauẽda tanꝫ ad finẽ immediatũ et ꝓximum. Exempli causa: vt opa ruralia/actus mechanici/mercãtie/negocia secularia. Addunt ex determinatõe ecc̃e iudicia ꝓtentiosa placita/iuramẽta solẽnia: nisi ꝓ pace fiant. Hec em̃ in festis exercere nõ �sꝫ: nisi excuset necessitas/pietas vel opis modicitas. Necessitas nõ inevitabilitatis/sꝫ ꝓmoditatis: ꝓut distinguit ꝓtra luxuriã ꝛ voluptatẽ. Et ꝓpter hãc �sꝫ pauꝑibꝫ die festo laborare/q̃ sine laboribꝫ neqꝫ pñt hr̃e cibũ ꝓ se ꝛ sibi ꝓmissis. Licet ꝛ vẽdere panes/vinũ/pisces ꝛ silia/q̃ sine sui detrimẽto ꝓueniri nõ pñt. Et silr laborare ꝓ rebꝫ q̃ alio tpe haberi non pñt: ꝓpter quod ꝓcessit papa capturã allecũ/dum apparent die dñico. Et simil'r �sꝫ ea q̃ necessaria sunt emere/q̃ alio tpe inveniri non pñt. In omnibꝫ tñ caveat scandalũ pusillorꝫ. Et in hoc casu excusat emens et nõ publice vendẽs. Item dr̃: nisi excuset pietas. i. misecõia ꝛ compassio pauperꝫ: ꝓpter hanc em̃ sꝫ ꝓpter deũ in festis/nõ tñ maioribꝫ Chr̃i ꝛ beate ⁊ginis laborare pauꝑibꝫ hoĩbꝫ ꝛ miserabilibꝫ ꝑsonis: silr pauꝑibꝫ ecclesiꝫs: dũ tñ ꝓpter h̃ nõ negligat cultus dei debitus: nec labor ꝓueniat ad nimiã fatigatõem. Excusat etiã opis modicitas: qꝛ qõ modicuꝫ

est quasi nihilū reputat̄. Et ꝑ hoc q̄ in vinea leuat palū/aut alligat so-
lutam vitem/seu erigit sepē depulsam: q̄ acuit cultellum / aut purgat
cenaculū: ⁊ sil'ia modica facit: nō iudicat̄ trāsgressor hui⁹ p̄cepti. Ucꝝ
qꝛ satis dubiū est q̄nta necessitas/qualis pietas/q̄ modicitas sufficiat
excusare: vtile est in talib⁹ vti licētia supioris/aut ꝯsilio boni ⁊ eruditi
viri. De inceptōe aūt ⁊ desitōe festi h̄ breuit̄ tenēdū: ꝙ regul'r festū du
rat ꝑ diē naturalē. i. xxiiij. horas: q̄ꝝ inceptio ⁊ desitio variat̄ ſm diuer
sas p̄rie ꝯsuetudines: q̄ sunt seruāde ſm. c. qm̄. de ferijs. Licet scriptuꝫ
sit ⁊ iudeis p̄ceptū a vespa vsqꝫ ad vesperā feriare. Uñ peccāt q̄ in die
festo post audita diuina ciuil'r laborant.

Secūda nola est sinistri lateris: negligere opa diuina. Et q̄ sunt il-
la opa q̄ negligi nō dñt: Septē. Primū est misse auditio. Ad h̄ q̄libet Q
obligat̄ die festo vt integrā audiat/nisi impediat̄ legitimo impedimen-
to. Ratio huius: qꝛ hoc p̄ceptū est determinatio p̄mi p̄cepti/quo p̄ci-
pimur deum sup oīa diligere ⁊ latria adorare. Hoc qñ fieri debeat/⁊
quo actu/determinat̄ in h̄ tertio p̄cepto: vt. s. fiat in die solenni in deuo
ta auditōe misse: in q̄ creatorē suū adorare sub sacr̄i specie debet fide-
lis/ꝑ actū fidei/spei ⁊ ꝑfecte charitatis. Scd̄m est auditio sermonis:
Ad h̄ obligant̄ q̄ egent informatōe aut admonitōe/quā al's h̄re nō pñt
ꝯpetenter in his q̄ sunt necessaria ad salutē. Tertiū est ad gr̄am dis-
positio ꝑ attritōem. Dicit in ꝯfessionali Antho. ꝙ tenet̄ nō manere in
pctō. Idē Ange. ꝯtrariū d̄t Rosel. Tu qd̄ tuti⁹ elige: noli aiam tuā mi
norē estimare asina tua/quā illo exoneras die: ⁊ tu abijce onus pcti: qd̄
sic onus graue grauatū est sup te. Exaudi ꝓphetā hortantē in die sab-
bati: nolite portare onera. Ue nobis miseris q̄ nedū pctm̄ sup dorso/sꝫ
diabolū in collo acsi essꝫ sctōꝝ reliq̄e iugit̄ portam⁹/nunq̄ꝫ deponētes.
Quartū satisfactōes iniūctas dicere ⁊ facere. Querit Ange. an liceat
infra auditōem misse orare. Rñdet de obligatis certū esse/ꝙ nō debet
fieri: de alijs suadet ne fiāt. Ad idē Rosel. Ego eis nō credo: placet de-
cisio Gabriel' sup h̄: ⁊ mgr̄i Thome Lāpar. adhuc viuētis. Ait em̄ Ga
briel: cū de h̄ q̄rerē/ad Angelicā inq̄t. Que d̄t ꝙ audiēs missam ⁊ orās
horas suas/nō satisfacit p̄cepto: nō credo: qꝛ nō ꝓbat: neqꝫ fuit mens ec
clesie loq̄ntis de missa: sed sufficit ꝙ intersit ⁊ oret: immo lꝫ dicere peni
tētias suas. Hec Gabriel. ⁊ mgr̄ Tho. sil'r req̄sit⁹ sic rñdit: Non placet
Ange. in h̄ dicto in paucis terris: ⁊ in eisdē nō oēs norūt laici q̄d ꝑ offi
cioꝝ v̄ba ſcet̄: starent vt asinus ad liram/nisi se certis oꝛonib⁹ excita-
rēt: ⁊ qꝛ nō est determinatū q̄ntū/q̄d ⁊ q̄le dicāt: habet ꝯsuetudo q̄ten⁹
emēdas aliq̄d horaꝝ canonicaꝝ infra missam dicere possit. Hec magi
stri Tho. v̄ba ex ore ꝓprio. Quintū est meditatio. Meditare dei bñ
ficia ſm ordinē symboli/si aliter nō p̄t: tuā miseriā/q̄ttuor nouissima/
mortē/iudiciū/btitudinē ⁊ infernū: vt in Gersone ⁊ Gabriele. Sextuꝫ R
orare. Ora deum ⁊ sctōs/de vno ad aliū ꝓcedēdo/ꝓ aiab⁹ defunctoꝝ,

Septimū elemosynas dare spūales: p̄cipue instruēdo tuā familiā de p̄ceptis/de fide/de vitijs ⁊ v̄tutib⁹: eos exhortādo vt faciāt q̄ docentur. His factis poteris honeste intēdere recreatōi: vt d̄t Gerson: q̄ sine inq̄
1 natōe tui ⁊ scādalo ꝓximi fieri p̄t. Sed dicis: nimis est hoc plane. Nō
2 nimis frater ecce. Corpi das horas. clxviij. q̄s habes in hebdomada:
3 da aīe vnā. Tempali dño seruis: ⁊ ꝑtem das labori: da ⁊ deo ꝑtem.
4 Mercedē tp̄alem aut nullā dat ille: hic eternā. Iste punit tp̄al'r: hic
5 eternal'r. Statim erit finis: moriemur ⁊ nihil deportabimus nisi qd̄ fecimus deo. Rogemus.

Feria. ij. post Letare. xi. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Onagesima octaua tur. stul. est externoꝝ (auſlēdig narrē.)
n Ip̄i sunt infideles pagani/iudei/⁊ q̄dā alij ꝓp̄t criminū īmanitatē eis ꝯiūcti. Qui nō inepte p̄nt externi appellari: ꝙ extra terminos chr̄ianitatis sint positi/aut extra cōem peccandi modū alioꝝ. De q̄b⁹ Apl's. j. Coꝝ. v. Quid em̄ mihi de his q̄ foris sunt? Nōne de his q̄ intus sunt vos iudicatis? Nā eos q̄ foris sunt/deus iudicabit. P̄nt āt dinosci trib⁹ nolis.

S Prima nola est: nolle articulos chr̄ianoꝝ credere. Ip̄i sunt noīati: pagani/iudei ⁊ heretici: sub q̄b⁹ b. Tho. oēs infideles in. ij. ij. ꝯp̄hendit. Pagani sunt q̄ nunq̄ fidē nostrā susceperūt. Iudei q̄ oīa sub figura ⁊ implicite susceperūt. Heretici q̄ in v̄itate ⁊ manifestatā susceperūt: q̄les sunt Bohemi/Nestoriani/Manichei: ⁊ alij absq; numero: vt in decretis ponunt̄. P̄nt addi dubitātes de fide: quēadmodū dicūt q̄dam: si ita est sicut d̄r/magnū est. Dubius in fide infidelis est: h̄ āt nō est intelligēdū de his q̄ tentant̄ in fide ⁊ displicet: nam talib⁹ poti⁹ pena est ⁊ meritū q̄ꝫ pctm̄/si resistāt: immo d̄t Gerson/ꝙ velle credere/magis meritoriū est aliqñ/q̄ꝫ credere: pax in credēdo nō oīb⁹ dat̄: neq; oēs q̄ h̄nt litē in credēdo/mali sunt: ꝯ dictū est notāter in nola: nolle credere.

Secūda nola ē: despare ex diffinitōe. Sunt aliq̄ desperātes non ex diffinitōe/sed ex pusillanimitate ex timore nimio. Et hi q̄dē fatui sunt: nō tñ de hac nola. Fatui inq̄ꝫ p̄mo: q̄ putāt sensū esse ꝯsensum: ⁊ sensū despatōis esse despatōem: errāt nesciētes distinguere inter volūtatē appetit⁹ sensitiui: ⁊ volūtatē appetitus intellectui (wenen wellē sei verwilligen) mox em̄ vbi h̄nt sensum pctī alicuius siue passiōis/putāt se ꝯsen
T sisse: ⁊ cū sentiūt affectū ꝑtis sensitiui/putant se voluisse. Cōsidera differentiā inter volūtatē sensualitatis: ⁊ volūtatē rōnis vt natura: ⁊ volūtatem rōnis vt rō. Stat ꝙ q̄s moueat̄ nedū volūtate sensualitatis/īmo etiā rōis vt natura nō deliberate/⁊ tñ non peccet mortal'r: sed tūc qñ volūtas deliberata ꝯsentit. In hoc scd̄o sunt imprudētes: q̄ putāt

se cum tentatōibꝫ obruant̄/charitatē amisisse. Errant. Exemplum de igne/de pugile/de femina: dic ꝑ oīa ex Gersone de pusillanimitate. Errant tertio: qꝛ ariditatē quā patiunt̄ ⁊ indeuotōem/siue deuotoꝝ sentimentoꝝ carētiā/signū esse putāt reprobatōis ⁊ impfectōis: ecōtra sentimēta signū gr̄e ⁊ pfectōis. Dic ex Gerso. vbi s̄. De his itaqꝫ desperātibꝫ ex pusillanimitate/vel ex naturali infirmitate vt ex mania: sicut crebro ꝯtingit repire in feminis: vt d̄t Nyder p̄cepto. j. ca. iij. E. nō est nola/sed q̄ ex diffinitōe: q̄ vicꝫ diffinitiue desperat/abscōdēs se quasi a facie diuine miscd̄ie ꝟm q̄ Cain fecit: qui dixit: A facie tua eijcis me hodie. Et hoc est in spm̄sanctum peccare: ⁊ recte infidelibus tales associantur/q̄ꝫuis in veritate infideles non sint: sicut declarat btūs Thom̄. in secūda secūde.

Tertia nola est: obseruari in malitia (verruochen verwegē/ruochlos werdē) tradere se oībꝫ voluptatibꝫ: breuit̄ q̄cq̄d libet/eis lꝫ. ⁊ est etiā q̄dā desp̄atio/tn̄ alio respectu: spes em̄ est respectu boni ardui possibilis. Predicti desperāt qꝛ nō reputāt sibi possibile h̄ bonū: hi āt qꝛ non reputāt hoc bonū/sed alia huius mūdi bona illis p̄ferūt: ḡ (verwegēt sie sich des) quēadmodū luxuriosi: vn̄ ⁊ filia ponit̄ luxurie desperatio. Ip̄i ḡ sunt inp̄mis meretrices/⁊ scd̄o lenones siue nebulones: q̄ se laxis habenis tradūt venereis ⁊ huiꝰ seculi voluptatibꝫ ⁊ immūdicijs: itē rapinis/ludis/homicidijs/neminē curātes: de q̄bꝫ d̄r Eph̄. iiij. Qui desperātes semetip̄os tradiderūt impudicitie/in opatōem immūdicie in auaritiā ⁊c. Sūt p̄terea earūdē adiutrices copulatrices/apte ⁊ merito huic turme diabolice annumerate. Q̄s diaboli eaꝝ officiū sit: siq̄dē eiꝰ officiū est aīas ꝑdere (sicut Chr̄i lucrari: iō em̄ venit in hūc mundū) ⁊ ip̄e h̄ opꝰ p̄ris sui diaboli ꝑficiūt: immo peiores eo sunt. Nā q̄cq̄d diabolꝰ ꝑ se nō p̄t/ꝑ tales efficit. Docet h̄ historia lamētabilis de ea q̄ discordiā seminauit īter ꝯiuges/ita vt tādē maritꝰ vxorē occideret cultello nouo: qd̄ ad īstinctū vetule vxor puluinari capitꝫ mariti ꝓ eo recōciliādo supposuerat: vt s̄. habes turba. vij. dicta susurronū. Larue sūt hec diaboli/sub q̄bꝫ delitescit dū apparere nō audet. He serpētes Euā seducētes: he īcēdiarie cordiū q̄s diabolꝰ mittit vt ignē ꝯcupiscētie imponāt (das sie für inlegē) Grāde lucꝝ ē/si p̄dicator vnicā solā aīam cōuerterit ⁊ lucratus fuerit: quātū igit̄ detrimētū est ꝑdere: Vide in summa vitioꝝ de luxuria.

Quarta nola est: semetip̄os occidētiū. Grāde h̄ pctm̄/ꝯtra naturalem inclinatōem/q̄ ē ad suijp̄ius ꝯseruatōem: ꝯtra charitatem sui ꝑdit animā ⁊ corpus: ꝯtra iusticiā/qꝛ cōitatē p̄uat membro: vn̄ ⁊ merito tales ꝑ iusticiā publicā dehonestant̄: quia sub limine extrahunt̄ a domibus: ⁊ aq̄s vasis inclusis ꝯmittunt̄. Prouenit hec sui occisio ex multꝫ causis. Quidā ex insania vel mania ⁊ infirmitate. Alij ex desperatōne. Alij sine aduertētia ex deuotōe laxātes eidē in suis meditatōibꝫ habe-

x nas: ⁊ sic feliciter perijt q̄dā p̄ ꝯtritōe: de qua in Vitaspa. ⁊ alia q̄dam meretrix audiēs de misedia dei p̄dicari: ⁊ q̄dā de fauore spūs: vt dicit Gerson in ser. de spūsctō. Alij ex deuotōe cū aduertētia. Suadet frat̄ Dauid talib⁹/ vt se cohibeant si sentiāt se inde sic grauari. De h̄ ⁊ Alex. ⁊ credo Bonauē. in materia de ꝯtritōe/ an possit esse nimia. Alij ex intentōe se castigāt/ vt statim dissoluant̄ ⁊ sint cū Christo: illi stulti p̄dūt ⁊ corp⁹ ⁊ aīam: vt d̄t Nyder p̄cepto. v. ca. j. G. Alij ꝓpt̄ excessum crapulose vite ⁊ luxuriose citi⁹ moriunt̄. Alij ex inspiratōe se occidūt: sic Sāson: ⁊ q̄dā ex feminis sctis: vt d̄t Augu. Vide in Nyder.

Quinta nola est: occidere fetū/ extinguere: suffocare natū/ aut in vtero. Quāta sit hec impietas/ scelus ⁊ crimē: merito in hac extraneorum turba ꝯnumerādū: nemo est q̄ nesciat/ nisi q̄ nature federa ignorat ⁊ ꝓprij sanguinis nō h̄z rōem: iugulare qd̄ genuisti. O fera pessima/ ⁊ q̄dē grāde homicidiū: ⁊ h̄ graui⁹ ꝙ aīam p̄dis pueri nondū baptizati: ⁊ eā visione btīfica p̄uas. Rogemus dn̄m.

Fe. iij. post Letare. xij. Martij. Festū b. Gregorij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

n Onagesimanona turba stultoꝝ est p̄ncipū/ capitū ⁊ rectoꝝ reipu. (Haubt narrē/ regier narrē/ fürst narrē) Qui male et cū maximo dāno ꝓpl'i reip. p̄sunt. Quales vtiq; fuerāt p̄ncipes de q̄b⁹ in euāgel. audistis: q̄ q̄rebāt Chr̄m vitatē interficere. Quib⁹ sil'is nō fuit b. Grego. papa/ cuius hodie dies festus agitur: q̄ vtilis fuit reip. chr̄iane/ ⁊ q̄si columna ecce eam sustentans: vn̄ ⁊ ꝯgrue de eo legit̄ in epl'a/ cuius cap̄. in matutinis legimus: Ecce sacerdos magn⁹ q̄ in vita sua suffulsit domū: ⁊ in dieb⁹ suis corroborauit tēplum. Plane colūna fuit ecce: ⁊ nō simplex/ sed ignea: qualis fuit colūna reducēs ꝓpl'm Israel de Egypto: de qua legit̄ Sap̄. xviij. Ignis ardētē columnā habuerūt ducē. Vere ardētē ꝓpter zeluz quē habuit. In signū huius/ ⁊ colūna lucis p̄fulgida a celo depēdēs sup̄ locū in q̄ latitabat cū fugisset apparuit/ ⁊ eum ꝓdidit: vn̄ ⁊ ab vniuerso ꝓpl'o capit̄/ trahebat̄/ ⁊ summ⁹ pōtifex ꝯsecrabat̄. Pulchra sup̄ his ponit Holkot de rectorib⁹: ⁊ poss; inde fieri aptissim⁹ sermo de sctō Gregorio sub typo colūne. Vtinā tales nobis p̄ncipes in vtroq; statu essent: melius respu. ageret̄: sed nō est ita. Sunt multi fatui q̄. vij. nolis p̄nt dinosci.

Prima nola est: semetip̄m nō regere p̄ mūdiciā. Tunc reges alios/ si rō rexerit te. Qui sibi malus/ nemini bon⁹. O rex si regis/ rege te: vel eris sine re rex. Ignis si calefacere d; fornacē ⁊ stubā/ vt p̄us in se calidus sit necesse est. Cū glacie nemo calefacit: h̄ ē regimē ⁊ dn̄ium: qd̄ p̄mū ē ⁊ optimū/ sed raꝝ. Precipuū (inq̄t Sene.) in reb⁹ humanis est/ nō classib⁹ maria ꝯplesse: nō terras vel ignota querere: sed aīo vidisse/ ꝙ nulla maior victoria q̄ꝫ vitia domasse. Innumerabiles sunt q̄ vrbes/ q̄

populos habuerũt in potestate:paucissimi q̃ se. Melior est q̃ dñat̃ aĩo suo expugnatore vrbiũ. Qũo bñ reget/q̃ in se nõ rect⁹ est? Stomacho infecto ⁊ corde/si mẽbra languẽt q̃d mirꝝ? est p̃nceps cor ⁊ stomachus cõitatis. Sole eclipsato stelle si nõ lucẽt/q̃d mirꝝ? ⁊ radice corrupta aut mortua/si folia marcẽt/⁊ morient̃ rami/nemo miret̃. Ecc̃i.x. qualis rector ciuitatis ⁊c̃. Vñ putas tãtam infectõem ꝓpl̃i esse in oĩb⁹ vitijs/q̃ꝫ qꝛ rectores in vtroqꝫ statu sunt adulteri/crapulosi/lusores/iniusti? Z

Secũda nola est:subditos nõ gubernare ꝑ iusticiã. Debꝫ rector subditos suos gubernare:p̃cipue aũt ⁊ añ oĩa suã familiã/q̃ sibi ꝓpinq̃or est:si em̃ circa hos negligẽs fuerit/qualis spes erit de regimine extraneoꝝ subditoꝝ? Quo facto/ poterit debito ordine procedere ad alios. Ignis calid⁹ p̃mũ ꝓpinq̃ora sibi calefacit/⁊ deinde ꝑ hec alia:sic ignis in fornace/eãdẽ calefacit/⁊ ꝑ hãc stubã. h̃ ordo graduũ ascẽdẽdi ad regimen ꝓpl̃i/ꝑ has ꝑtes.s.ꝑ monasticã se/economicã familiã/⁊ deinde politicã cõitatẽ regere. Qui aliter regimen sibi vsurpat/ꝑiculose id facit:qꝛ absurdũ est ꝙ q̃ seip̃m regere nescit/regat vel regere p̃sumat familiã:⁊ q̃ familiã regere nescit/accipe p̃sumat regimẽ aĩaꝝ vel cuiuscũqꝫ cõitatis. Vide nũc curias p̃ncipũ vtriusqꝫ/⁊ aduerte qũo familiaꝫ gubernẽt. Dñe de⁹ me⁹/q̃s habeãt ep̃i repies calamistratos/lasciuos: nullũ honestũ virꝝ/ꝓbũ/doctũ. Q, si sunt/a sinistris ⁊ tergo stare cogũtur ⁊c̃. nihil mirꝝ si cõitatem negligunt.

Tertia nola est:deum p̃ oculis nõ habere ꝑ obedientiã. Debes tibi o rector mundiciã ⁊ castitatẽ/carnẽ vincẽdo:subditis iusticiã/⁊ supiori tuo ac deo obediẽtiã. In huius vultũ aspice/⁊ euꝫ p̃ oculis habeto:vt ad eius nutũ ⁊ volũtatẽ cũcta agas in tuo regimine:ꝑm hui⁹ mãdata regas ⁊ p̃cepta:qꝛ illa in se recta sunt:tua aũt inq̃ntũ sũt illis ꝯformia. Iusticie dñi recte ⁊c̃. ⁊ iudicia dñi ꝟa iustificata in semetip̃a. Nõ ideo de⁹ p̃cepit nõ fornicari qꝛ iustũ sit:sed qꝛ p̃cepit/ideo iustũ est. Nõ ideo aliq̃d p̃ceptũ ẽ qꝛ iustũ:sꝫ qꝛ p̃ceptũ/ideo est iustũ:ex Petro de Eliaco p̃mo sniaꝝ. Sic prudẽtes faciũt:de q̃b⁹ d̃r: Per me reges regnãt. Nõ sic aũt fatui p̃ncipes:tales in nullo ꝑmone vides:hui⁹ gl̃am nõ q̃rũt/sꝫ suã:neqꝫ inter ꝯsultandũ de regimine reip. de⁹ p̃ oculis habet̃. Nemo de h̃ facit mentõem/an sic fieri sit/cũ vel p̃ter legẽ diuinã:de charitate ꝓximi/de pauꝑib⁹ ꝓuidẽdis loq̃ essꝫ ridiculũ de vitijs extirpãdis. Solũ de pace tempali ⁊ dñio tꝑali ⁊c̃. de his illud Osee.viij. Ip̃i regnauerũt ⁊ nõ ex me:ideo nõ regnãt/sed errant. A

Quarta nola est:sciam ⁊ lr̃as ꝯtemnere:peiores iudeis/q̃ mirabant̃ tñ de doctrina Chr̃i ⁊ lr̃is eius:⁊ magnificabãt. Grãdis ⁊ intolerabilis stupẽdaqꝫ fatuitas/immo insania/lr̃as ꝯtemnere:⁊ neminẽ doctuꝫ ad regimẽ admittere:ꝯtra mores antiquoꝝ p̃ncipũ/gl̃am/⁊ vtilitatẽ ⁊ dei mãdata. Precipit̃ em̃ Regi Deut̃.vij. Postq̃ꝫ sederit rex in solio regni sui/describet sibi Deutronomiũ legis:⁊ habebit secũ/legetqꝫ illd̃

B omnibꝫ diebꝫ vite sue ꝛc̄. non fabulas. Quō em̄ legem s̄m quā regere
dz nesciēs seip̄m ꝛ alios reget? vtiqꝫ neqꝫ viam neqꝫ terminū noscet ad
quē diriget/neqꝫ media ꝑ q̄. Grādis ē vilitas ꝛ ignominia rectori/lite
ras ignorare. Recitat Vicētiꝰ regē Romanoꝝ regē Frācie lr̄is adhor
tatū fuisse/vt filios suos institui faceret in liberalibꝫ disciplinis dicēs:
ꝙ rex illiteratus ē q̄si asinꝰ coronatꝰ. Grāde deniqꝫ ꝑiculū imminet(si
cut ait Petrꝰ Rauennas)regi illiterato: p̄nceps inq̄t sine lr̄is est nauis
sine remige/ꝛ auis sine pēnis. Nō tales fuerūt antiq̄ꝝ p̄ncipes. Theo
dosiꝰ ꝑ diē armis/ꝛ ꝑ noctē libris incūbebat. Philadelphus rex Egy-
pti lz haberet viginti milia libroꝝ: de ꝯsilio tn̄ Demetri p̄fecti biblio-
thece sue/misit ad Judeos ad hn̄dā legē dei: ꝛ trāslatores q̄ trāsferrēt.
Justinianꝰ leges ꝯdidit ꝛ ꝯsummauit/codicē videlz ꝛ digestū: ꝛ leges
Romanoꝝ abbreuiauit. Et Julius Cesar q̄ strenuꝰ in armis fuerit ꝛ
in lr̄is/docet ꝯmētariū suū qđ ꝯscripsit de Gallico bello.

Quinta nola est. s̄m sanguinē ꝛ nobilitatē eligere. Signū magne fa
tuitatis est eos p̄ficere/q̄ sanguine aut nobilitate clari sunt/ꝯtemptis
ꝓbis ꝛ prudētibꝫ viris. Hac fatuitate oīs Alemania p̄cipue plena: in
qua in ep̄os nō q̄ doctiores aut sctiores sunt: neqꝫ in ꝯsules q̄ pruden
tiores/sed q̄ nobiliores/vel de ꝓgeniebꝫ(vt aiūt)sunt stulti/stolidi/viti
C osi eligunt̄. Nō sic apud veteres: dixit Jetro. Moysi Exo. xviij. Pro-
uide de om̄i plebe viros sapiētes ꝛ timētes deū/in q̄bꝫ sit v̄itas: ꝛ qui
oderint auariciā: ꝛ ꝯstitue ex eis tribunos ꝛc̄. Nota de om̄i plebe: non
solū ex nobilibꝫ ꝛc̄. Nota sapiētes ꝛc̄. non bonos socios ꝛc̄. Sic ꝛ apud
Rhomanos ꝯsuetū fuit/sicut de Tullo Hostilio refert valerius: ꝙ in
cunabulis accepit agreste tuguriū: eiusdē adolescētia in pecore pascen-
do fuit occupata. Validior etas īperiū Rhomanū rexit ꝛ duplicauit:
senectus in altissimo maiestatis fastigio fulsit: hūc nō gn̄is nobilitas/
vel sanguinis ꝓpinq̄tas: sed animi ꝓbitas erexit: ideo bene rexit. Et in
christianitate nostra ab initio eligebant̄ de cōi plebe/ꝛ oīm ꝯsensu q̄ san
ctiores inueniebant̄. Inde ꝛ Seuerus q̄ opa muliebria solebat facere/
electus est iudicio spūssancti ꝛc̄. Nunc aūt ad regimē ecc̄e corꝑale ꝛ spi
rituale eligūt̄ iuuenes/ignorātes/voluptuosi/indocti/causa sanguinis
nobilitatis/bone societatis ꝛc̄.

Sexta nola est: q̄ sua sunt querere. Et quis ex p̄ncipibꝫ est qui im-
munis sit ab hac nola? Omnes q̄runt que sua sunt: nemo que Christi:
omnes ad suū saccū: nemo ꝯpatit̄ his q̄ longe sunt/aut sub alterius iu
risdictione: omnes tacent: aspiciunt tam diu quo paries suus non arse
rit. Sed quid erit? fit eis tādem qđ bobꝫ/q̄s assumpsit lupus s̄m ordi-
nem: neqꝫ sibi inuicē erāt auxilio ꝛc̄. Vide in spe. Brandt. Quilibet se
subtrahere ab obediētia ꝛ vnione regni Rhomani nitit̄: q̄ fit vt dimi-
nuat̄ nostra potētia: qꝛ ꝑ subtractōem lignoꝝ ab igne/tandē totus ꝑi-
bit ignis. Non deberet q̄rere nisi bonū reip. rector: ob hoc em̄ electus

est: ⁊ suum habet stipendiū: non deberet vltra querere.
Septima nola ē: vitia nō extirpare/sed dissimulare. Hoc ꝑ totū or D
bem est: ⁊ credo causa oim maloꝝ/⁊ ꝙ totiēs victi sum⁹ a Turco: pec-
catū em̄ si ꝯsideremus/certa fuit casus multoꝝ exercituū cā. Videa-
mus. Quid q̄so Absolonē cū suo exercitu interemit? suꝑbia plane/in j
gratitudo/⁊ dn̄andi libido.ij. Reg.xviij. Quid Senacherib? Et quid
Benadab capi/⁊ exercitū ei⁹ fugari fecit? blasphemia ⁊ suꝑbia: ⁊ ꝓpter
eādē cām Senacherib fugat⁹ a ꝓprijs filijs occidit̄/exercitu ei⁹ ab an-
gelo occiso.iiij. Reg.iiij. Quid fecit corrui exercitū Haij? plane ꝓpt̄ ⁊
Achor pctm̄: qr occulte habuit rē sibi nō debitā. Josue.vij. Ut quid
Achab corruit? qr occidit Naboth: ⁊ iniuste ei⁹ acq̄siuit vineā.iij. Reg.
xxj. Quid Sāsonē/Salomonē/⁊ fere totā tribū Beniamin cadere fe 3
cit? luxuria. Propter luxuriā em̄ fuit fere tota trib⁹ Beniamin destru
ctra: ⁊ ex alijs corruerūt q̄draginta milia in bello. Judi.xix.⁊.xx. Et ꝓ-
pter hmōi pctm̄ Sanson corruit. Judic.xvj. Et Salomoni aduersa
rij suscitant̄ in bellū: a filijs etiā suis magna ꝑs sui regni ꝑdit̄.iij. Reg.
xj. Quid p̄terea Pharaonē cū exercitu suo submersit? crudelitas. Ex 4
odi.xiiij. Quid exercitū Nabuchodonosor fugauit: ⁊ Olofernis ca- 5
put amputauit? gula ⁊ ebrietas. Judith.xiij. Cur Saul cū toto exer- 6
citu suo interijt? infidelitas in causa: nam Saul infidelis ꝯsuluit phi-
tonissam/⁊ in crastino iterijt cū toto exercitu suo.ij. Reg.xviij. Quid A
rursus p̄ncipes suspendit? negligentia in custodiendo populos. Nūeri E
xxv. Quid ꝓpl'm qui erat cum Machabeo destruxit? pctm̄.ij. Mach.
xij. Si ꝓpter hec vitia iam enumerata/q̄ tūc repiebant̄ in p̄ncipib⁹ et
exercitib⁹ ⁊ populis/exercitus corruerūt: q̄d miꝝ: si etiā modo ꝓpter ea
dem vitia/q̄ simil'r in talib⁹ reperiūt̄/⁊ magis q̄ꝫ in illis/corruimus co
ram facie Turci ⁊ alioꝝ hostium. Ecce hodie viuunt p̄ncipes negli- j
gentes/⁊ populi peccantes. Viuit ⁊ Saul infidelis/nō ꝯfidens ⁊ que ⁊
rens phitonissas suꝑstitōesq̄. Viuit gulolus ⁊ ebriosus Olofernes 3
oīa plena sunt crapulis vsq̄ ad nauseam/⁊ vt ꝑ nares exeat. Viuit 4
Pharao crudelis/pauperes torquens ꝑ potentiam/ nullam admini-
strans iusticiam. Duri Jeroboam non tōdentes/sed deglubentes gre-
gem. Viuit adhuc Sanson ⁊ Salomon luxuriosi: non est qui se a ca- 5
lore eius abscondat: nobiles enim ⁊ ignobiles luxuriosissimi sunt.
Modo enim est pauper Sanson in mola illo peccato excecatus: et
nobilis Salomon in throno illo peccato infatuatus. Neq̄ deest A-
mon incestuosus.ij. Regum.xiij. Nec Zodoma et Gomorra extincta
est (pfuch pudor.) Viuit adhuc Achor ⁊ Achab: Pauci plane sunt 6
modo/ qui non habeant plus et frequentius de alieno/per furtum vel
vsuram et huiusmodi/q̄ꝫ ille miser Achor. Qui non etiam pluries
committant homicidia/ male acquirant/q̄ꝫ Achab. Quid ergo mi
rum si hoīes cadāt. Viuit adhuc tādem Nabuchodonosor suꝑb⁹. Da- A

F nielis.v.Absolon supbꝫ ⁊ patri ingratus.Benadab cũ Senacherib blasphemus:nõ solũ semel/vt ille legit̃ fuisse.Quid igit̃ mirꝫ si cadimꝰ cecidimꝰ/⁊ cademꝰ corã inimicis nostris:sicut p̃decessores nostri ceciderũt:cũ eisdẽ vitijs ⁊ grauioribꝫ pluribusqꝫ implicati simꝰ.Et q̃d igit̃ agemus?Emẽdemus nos ip̃os:qđ si factũ nõ fuerit/timeo plagas đi nõ cessaturas/q̃usqꝫ in seruitutẽ turco ⁊ inimicis nostris redacti fuerimus.Prouideat sibi interim vnusquisqꝫ:oret/humiliet se coram dño deo/vt saluus fiat in nouissimis:dicat:Da pacez dñe in diebꝫ nostris/quia ⁊c̃.Rogemus dñm.

Feria.iiij.post Letare.xiij.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Ecc̃s.j.Euãgelium.

Centesima turba stultoꝝ est adulatoꝝ/p̃cipue aulicoꝝ(hoff narrẽ)q̃ irrõnabil'r laudant.Nam q̃ de bono ⁊ bona intentione/cũ alijs circũstantijs debitis aliquem laudat/nõ est sub hac turba:sed indifferẽter laudãtes quẽlibet de q̃libet ⁊c̃.

Isti noiant̃ multis noibꝫ(den falwen hengst streichen/kautzen streicher/kreidẽ streicher/feder leser/schmeichler.Videamus p̃mo q̃bꝫ nolis dinoscantur.

Prima nola est:laudare de malo/pctõ scz:de quo Ps̃.Laudat̃ peccator in desiderijs ⁊c̃.Ve q̃ dicitis malum bonũ.Esa.v.

Secũda nola est:laudare de incerto.Ecc̃i.xxviij.Ante sermonem nõ laudes virꝫ.Et Ecc̃i.ix.Nõ laudes virꝫ in specie sua.

Tertia nola est:laudare philotimũ/eum videlz de quo timeri p̃t/ne
G humana laude ad inanẽ gl'am ꝓuocet̃.Vñ Ecc̃i.xi.Ante mortẽ non laudes hominem.

Quarta nola est:adulari vt fraudulẽter noceat/vel corpal'r vel spũaliter/vt ei furet̃/vxorẽ stupret ⁊c̃.Prouerb.xxvij.Meliora sunt vulnera diligẽtis/q̃z fraudulẽta odientis oscula.

Quinta nola est:velle placere in malo. Sexta est:velle placere ꝓpter inanem gl'am. Septima nola est:velle placere ꝓpt̃ lucꝝ ꝯsequẽdũ/vel euitãdũ malũ.Possz addi ꝑuula nola:adulari ex sola auiditate delectãdi alios.He nole empte in officina scti Tho.ij.ij.q.cxvj.ar.j.⁊.ij.Si placet vide de h̃ Alexandꝝ de Ales ꝑte.ij.⁊ Antho.⁊ Gerso.de differẽtia pctõꝝ.Queris scđo:⁊ vbi hi adulatores(lob narrẽ/oder kautzen streicher)reꝑiunt̃ maxime?Rñdeo ſm Joã.in Policra.li.iij.q̃ vbiqꝫ reꝑiunt̃:maxime in curijs p̃ncipũ:vñ apte ponit̃ eoꝝ turba pꝰ turbã p̃ncipũ(houpt narren)Et apte hodierno euãgelio:in quo phari sei adulati sunt ceco ⁊ parẽtibꝫ eius/ꝑ h̃ eos ad malũ inducere volẽtes.Locũ hũc natiuũ adulatoꝝ/notauit Dauid in Ps̃.Edidit terra eoꝝ ranas/in penetralibꝫ regũ ip̃oꝝ.Fuit plaga in Egypto/q̃ terra ranas ebulliebat;⁊ nimirꝫ hec plaga loquaciũ ranaꝝ inuasit maxime penetra

lia regum:illic em̄ maxime sunt adulatores:vñ t adulatores ab aulicis dicti sunt.Aula em̄ domus regis/vñ ꝓponit adulor:fm Tullium ꝙ nomē a sono sumptū:canes em̄ quoꝝ est mira adulatio/fere expriműt istū sonū.Tales fere sunt oēs aulici:teste Sen.li.vj.de benē.Mō strabo ubi cuius rei inopia laborāt fastigia/qđ oia possidētibꝫ desit:scz ille q̄ vex dicat.t seq̄t:Adulādi certamen est/t vnū adulatoꝝ oim officiū/vnaq; ꝓtentio/qs blandissime fallat:ignorauerūt potētes vires suas/dum se tam magnos q̄s audiūt credūt.Hec ille.Et nedū vires suas ignorāt/sed etiam statū totius sue domus t familie/ꝑ quē illos adulatores curiales.Nam curiales vir aut nunq; dicēt hoibꝫ vitatē:q; aut sunt pauꝑes/t nō adhuc ꝓmoti.t tūc q; sperāt aut expectāt ꝓmotōez: ideo loq; nō audēt/timētes sua spe frustrari t expectatōe.Q; si fuerint diuites t iam ꝓmoti:tūc intēdūt vel plus ꝓmoueri/vel circa dños lucrari in diuersis officijs/vel ad minus parcere sumptis ꝓprijs:t tales nō audent dicere veritatē/ne de curia vel officio expellant/t spe amplioris lucri ꝑuenāt:vel ne rex vel alius dñs irat9 q̄rat occasionē eos ꝑuādi de ꝓmotōe tam habita.Hi a ꝓncipibꝫ defectuosis sunt adamati:et semp̄ eis in ꝓximo ꝓiuncti/ita vt neminē inter se t eos admittant.Et cur ita:q; sunt coꝝ mitra aut capitū/qbꝫ scabiē suoꝝ defectuū operiunt.Sicut em̄ scabiosus plurimū diligit capitū suū:nec libēter sine eo vadit:sic defectuosi diligūt adulatores.Hi sunt(die gehübten)mitrati:q; magis nocēt q̄s hi q̄s tu appellas mitratos/doctos.Illi adulatores q; ad ista mitras deferūt fericas t deauratas:q; nouerūt ꝓncipē cui astant mitrare adulatōibꝫ eius:scabiē obtegere t excecare/etiam vt nihil videat instar accipitris:illi sunt q; nocēt ad se trahētes bona ꝓncipum.Hi sunt caude feda absconditēs/instar caude animalis/q̄ coꝝ feda t turpitudinē absc̄dit:ꝓbeta docēs mēdaciū/ipe est cauda.Esa. ix.O q̄s magnā caudā post se trahūt dñi taliū adulatoꝝ:tot pili caude huius q̄t adulatores.Sed q̄dōdum pcōres nituntꝫ absc̄dere fetitatē/plus ipm fedāt:q; pctis ꝓnibꝫ coꝝ occasione vanaz gl̄am addit. Q; si ꝓbeta aliq; notatus/doctus aut sctūs reputat9/hunc caude immixtus fuerit/tūc factū est:t piculosissimū pnicioſissimūq; plane est/si q̄ ꝑsona autorizata fuerit adulata talibꝫ:vt ōt Jo.in Policra.li.iij.capō. v.Subeūt em̄ citius t fortius singulos fomēta vitioꝝ/magnis cum subeūt animos autoribꝫ.Queris postremo/q̄s damnosa t pniciosa sit hec adulatoꝝ stultitia:Et rñdeo q; mirū immodū dānosa:nedū aliꝑ/sed t sibimetipis.Siq̄dē gladius ipoꝝ intrat corda ipoꝝ/t ꝓpus seipsos q̄s alios transfoditūr:penāq; talis peti nō effugiēt/neq; h̄ neq; alibi: h̄ in infamiā freq̄nter cadūt.Cum em̄ putāt suis apulatōibꝫ efficere se gl̄osos t acceptos/ꝓtrariū accidit eis:patutt in co epō q̄ Theodosius impatorē voluit collocare inter sacerdotes:ipe aūt renuēs rñdit/se sōlum Ambrosiū vitatis amatorē reperisse:q; cum inter sacerdotes sta-

re passus nō fuit. Porro penā alibi patient stellaꝝ cadentiū ꝛ vesp̄tilio
j nū. Vide in sum. p̄dicāti. in ṽbo/adulatio. Digne patiunt has penas:
qꝛ alīs pnicioſissimi fuerūt: ꝛ diaboli instrumēta/diaboli nutrices/sa-
cerdotes ꝛ vēctoꝝ antra. Nutrix puerꝝ lactat: ꝛ hi filios diaboli lactant
lacte adulatōis. Sed vt lamie lactando laniant: sic ille in ṽitate eos q̄s
lactare videt/laniat. Nutrix facit puerꝝ obdormire cantādo ei nenias:
ꝛ adulator facit filios diaboli ṽbis adulatorijs obdormire in peccatis.
Nutrix casum puuli ad eius ꝓsolatōem saltū interp̄tat: ꝛ adulator pec
catū eius cui adulat/qō in ṽitate casus est/asserit opus magnificum
esse. Ve ve mundo a talib⁹/p̄cipue si fuerit p̄dicatores vel confessores.
Ve q ꝓsuunt pulullos sub omni cubito manus: ꝛ faciunt cerutalia
sub capite vniuerse etatis. Nota pulullos. i. excusatōes/dispensatōnes
ꝛc. ne asperent in ꝓscia/sed suauiter iaceant in petis. Nota vniuerse eta
tis: oēs excusant a ieiunio/hūc p̄ iuuētute/alium p̄ senectute. Hic dici
poterit quanta senecta excuset a ieiunio: ex Gabriele in. iiij. ꝛ Rosella.
2 Sunt deinde diaboli sacerdotes/q officiū sacerdotū exercēt in fili-
os diaboli viuos. Sacerdotes vngūt existētes in p̄iculo mortis: ꝛ illi
filios diaboli vngunt oleo adulatōis (mit affen schmaltz) etiam cū i ex
tremis iacent/ꝛ de eis desperatū est: adhuc dicūt adulatores/nō mori-
eris: erimus adhuc deo dante bone societatis: hoc oleo maledicto ꝛ exe
2 crabili vngūt. Dic tu: Oleū petōris nō impinguat caput meū. Noli ex
hilarari ad hoc oleū. Sacerdotes incipiūt vesp̄as mortuoꝝ a Placeb⁹
bo: ꝛ adulatores vesp̄as mortuoꝝ in petis incipiūt simil⁹ a Placebo.
Sacerdotes mortuos sepeliūt: ꝛ illi mortuos in petis viuos naturali
ter sepeliunt. Ps. Sepulcꝝ patens est guttur eoꝝ. Grego. Mortu-
us mortuū sepelit/dum petōr petōrem fauoris ꝛ adulatōis aggere p̄-
mit. Sacerdotes mali p̄pter pecuniā ꝛ lucꝝ p̄ncipal⁹ cantāt ꝛ laudāt:
ꝛ hi infernales omnes laudes p̄ferunt p̄pter lucꝝ vel fauores tp̄ales.
3 Antra sunt venti aq̄lonaris/serpētis frigidi sibilantis/q lenis videt:
transfert tamē montes magnos viros aliq̄s/de regno dei in regnū di
aboli. Sunt igit̄ ora adulatorū/antra Eoli: vñ spirat serpēs ille anti-
quus flatū venti: q putat refrigerās ꝛ lenis: cum sit exurens/ꝛ vt tur-
bo extirpās ꝛc. Vis ventū hūc effugere/ꝛ efficere ne tibi noceat: inclina
te/verte te (duck dich/wend dich/vnd verbirg dich) Quando sense-
ris adulatōis ventū flātem/inclina te (buck dich) ad terrā p̄ ꝓsideratio
nem infirmitatis tue q̄ in te est: reuolue hoc mente: Plus alīs de te q̄s
tu tibi credere noli. Tu noris q̄s tibi sit curta suppellex. Secūdo verte
te ad occidentē p̄ meditatōem mortis. Fecit Moyses flare ventū ab
occidēte vehemētissimū/q arreptā locustā p̄iecit in mare rubꝝ. Locu-
ste adulatores sunt: quos ventus ab occidente p̄iecit in mare/dum me
moria mortis eos fugat: qꝛ vanas hoīm laudes ꝓtemnit qui de morte
M cogitat/q̄ ṽitas apte patebit. Tertio operi te (deck dich) faciem ob

tege rugis ⁊ sanna tristicie: ostende tristem faciem adulanti/ ⁊ mox fugabit̄: tristis em̄ facies eos fugat: sicut hilaris facies eos multiplicat. Prouer. xxv. Princeps q̄ libēter audit v̄ba mendacij/ oēs ministros habebit impios ⁊c̄. Rogemus dn̄m.

Feria. v. post Letare. xiiij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Centesimap̄ma turba stultoꝝ est sufflātiū (blaſ narrē) Qui mala male de alijs occulte dicunt/ vel audiunt/ aut credunt Sunt detractores/ susurrones/ ⁊ delatores/ multū ꝓpinqui adinuicem: ⁊ tamen differūt. Conueniūt in materia: q̄ oēs mala occulte dicunt de alijs: sed in hoc differūt/ ꝙ alia intentōe hoc faciunt. Quia detractor intēdit denigrare famam: Susurro tollere amicitiam. Delator est q̄ accusat occulte: Accusator autem qui aperte: vt d̄r in vocabulario iuris. Delatores autē sunt q̄ inuidia ꝓdunt alios. v. q. vj. delatori. Ueꝝ ego de his ꝑmixtim loquar: q̄ de susurronib̄ dictū est sup̄ turba. vij. ⁊ fortassis de detractorib̄ fiet turba spēalis. Turba pn̄s potissime respicit eos q̄ de facili credūt susurronib̄: ego tamē paulo largius loq̄r/ etiā ip̄os susurrones ⁊ detractores inserēdo: vn̄ et nomen gn̄ale eis indidi/ qd̄ omnib̄ illis cōe est/ sufflatoꝝ. Pn̄t g̊ dinosci duabus nolis.

Prima nola est: malum male de alijs occulte dicere. Sunt qui malum de alio dicunt occulte/ sed non male: q̄ bona intentōe dicunt: puta ad instructōem p̄sentium ⁊ id audientiū/ vt caueāt simile facere malū. Uel ad p̄sentiū cautelā/ ne scz ex ignorantia decipiant̄ ꝑ malā alioꝝ societatē/ quos p̄sumunt esse bonos: vel ad vtilitatē absentiū: vt videlz p̄sentes eis referāt ꝓ ip̄oꝝ correctōe ⁊ emēdatōe. Uel ex quadā ꝯpassione amicabili: vt scz scip̄m ⁊ audiētes/ referēs ꝓuocet ad orādum instātius ꝓ alioꝝ peccatis ⁊ eoꝝ ꝯuersione. Et hi fatui non sunt/ neq̄ sub hac nola: non em̄ male hoc faciūt. Hoc em̄ potest esse non solum licitū/ immo ⁊ meritoriū: dūmodo tamē non intendat̄ alius finis/ q̄z aliq̄s p̄nominatoꝝ quattuor finiū: ⁊ si nō misceat̄ alia intētio fermētata ⁊ sibijp̄i mentiēs: atq̄ dum bene ꝓuideat̄/ ne sint falsa ea q̄ dicunt/ aut in malo vltra q̄z in se sunt/ ꝑ referentē ampliata: aut forsan sinistre interp̄tata: aut etiā ꝙ nō plus noceat talis locutio absentib̄ in eoꝝ fama/ q̄z ꝓsit p̄sentib̄ in eoꝝ edificatōe: qm̄ ꝓ bono paruo ꝯsequendo/ nō est magnū malum ꝯmittendum. Sed alij sunt qui mala de alijs male loquuntur: puta ex loquacitate afueta/ ex sola curiositate ⁊ quadam libidine loquendi de alijs. ⁊ profecto hoc etiam si pro sola deductione temporis fiat/ ⁊ quasi pro solatio/ vt sic tempus sine tedio transeat/ vix aut nunq̄z excusat̄ a peccato; ⁊ sepius transit in mortale peccatum. Ta

le em̄ verbū nō solū est ociosum (de quo iuxta terribilē ꝟitatis ꝯmina-
tōem sumus reddituri rōem) sed ⁊ cōiter ꝑniciosum ⁊ multipl'r noci-
uum. Uide in Gersone si placet/de vitio lingue. Porro male fit locu-
tio mali/cum fit ex odio vel inuidia: ⁊ ꝑ diminutōe fame aliene ⁊ ex ani
mi inidignatōe: ⁊ hoc sꝑ est pctm̄. ⁊ qn̄ notabil'r ꝑ hoc ledit̄ fama alie-
na: ⁊ dū loquens h̄ aduertit in sua ꝯscia/aut aduertere possꝫ ⁊ deberet:
O est grauius pctm̄ sepissime q̄ꝫ furtū. Fit aūt hec relatio multis modis:
vt in Chaimis in p̄cepto. viij. aut Discipulo in de eruditōe ⁊c. Preci
pue hi q̄ in aures dn̄oꝝ vel iudicū loquūt̄ falsa/aut ꝟa ex inuidia quā
hn̄t ad alios aulicos ⁊ curiales. Quibꝫ ꝯpabo ego turpes hos ⁊ noci
uos fatuos: (die oren blaser) Plane folli (Einer fūer blosen) Exufflat
em̄ ꝑ eos diabolus serpēs sibilū suū in ignē: q̄ sepe accēdit̄ ⁊ exurit ꝓ-
uincias magnas ad lr̄am/dum dn̄os aliqn̄ ad ignē ire vel odij incēdit.
Patuit de Spoletana vetula: de q̄ s̄. turba. vij. dicta susurronū. Esa.
liiij. Ecce ego creaui fabꝝ sufflantē in igne prunas Job. xlj. Halit⁹ ei⁹
prunas ardere facit. Ignis fumosus detractio est: q̄ audiētē loquētē
⁊ eum de quo loq̄t̄/denigrat. Ip̄i in curia diaboli officiū tenent iudi-
cum: nō vocatos/nō ꝯtumaces/honore ⁊ fama p̄uantes ꝯtra oēs leges
qꝛ nō vocatus/nō ꝯuictus/nō ꝯfessus absens dānari nō debꝫ: vt dicūt
leges. Isti ꝟo iudices in curia diaboli leges hn̄t ꝯtrarias: qꝛ sꝑ ꝯtra
absentes ⁊ nunq̄ꝫ ꝯtra p̄sentes sn̄iam ꝓferūt: modū in h̄ seq̄ntes rana-
rum: q̄ nullo p̄sente clamant/aliq̄ ꝟo supueniente silent: ⁊ serpētiū qui
veniētē fugiūt/tortuose incedētes: in dormientē ꝟo insiliūt: sic isti ad
modū ranaꝝ alicui detrahētes absenti/illo vel amico suo supueniēte
tacent: vel si audiant̄ aut ꝑcipiant̄/ad modū serpētiū tortuose fugiunt
dicētes: nō diximꝰ aīo detrahēdi/nec mala volūtate/sed ludētes vel do
P lētes ⁊ ꝯpatiētes sibi. Hi sunt in curia diaboli canes: libētius ad loca
feda q̄ꝫ ad flores os mittūt: ⁊ canis cani nō ad os/sed ad anū os appli
cat ⁊ nares: sic vtiqꝫ ⁊ detractores. Uere crabrones infernales/q̄ sꝑ in-
ter feda se ponūt. Et infernales porci: porcus in prato florido oībꝫ flo-
ribꝫ relictis/merde se (quā circa sepē inuenit) inuoluit. Sic illi nihil flo
rum ꝟtutū curant in hoīe/vt cū talibꝫ os loq̄ndo occuparent: sed si
q̄d vitij repererint/ore tractāt. Canis deinde leuat tibiā ad loca altiora
⁊ viridiora/illa deturpare volēs: nec loci parcit sctitati. Et illi detra-
ctores virētes ꝟtutibꝫ/⁊ in alto statu ꝯstitutos defedāt: nec in sctis ac
sacris ordinibꝫ ꝯstitutis parcūt. Canes potissime ꝯtra eos q̄ baculos
portāt latrare solēt. Et detractores ꝯtra eos q̄ ꝟgas seu baculos por-
tāt correctōis: quos etiā abigere a p̄dictis locis nitunt̄. Detraxisti vni
uerse correctōi. Prou. j. Debent hec merito cohibere maliloquos ces-
sare/ne hec turpia faciant in curia diaboli officia.

Secūda nola est: malū male de alio audire aut credere. Reperiunt̄
q̄dā q̄ admodū faciles sūt ad audiēdū detractores. Alij faciles ad cre

dendū delatoribꝫ ꝛ suſurronibꝫ:qō grādis eſt fatuitas:cū detrahēs et audiēs pares a Bernardo reputent. Et maxima nocumēta ex facili credulitate emergāt. Perijt Eua/qꝛ ſtatiz credidit ſerpēti. Perijt Adā ꝛ nos in eo/qꝛ credidit vxori. Fecit hec credulitas nimia b. Joāni Damaſceno amputari manū: vt ꝺr in legēda ſua:ꝛ. v. q. vj. delatori copuleť lingua/ꝛ alia innumera ſicut ꝓdictū ē. Et q̄d igiť facia inq̄s/cū audire oꝓtz vel ꝓtingit: Habeto te tūc ad eos ſicut Moyſes ad magos: ꝛ vga Aaron ad vgas magoꝝ. Legiť q̄ Moyſes magis reſiſtebat:ꝛ tu detractoribꝫ reſiſte:corūqz pericula oñde. Virga Aaron deuorauit vgas magoꝝ:ſic lingua auditoꝝ linguā detractoꝝ rēpmat ꝛ ꝓpeſcat. Sunt plane magi detractores:qꝛ q̄ ve ſerpētes nō ſunt ſerpētes appārere faciunt:ſic detractores detractōibus ſuis faciunt viros bonos ſerpētinos appārere ꝛ malos. Vlis audire incantatorem:ꝛ Moyſen et Aaron ꝓtra talez inſurgētes. Quidā magnꝰ de familia Henrici regis Angloꝝ nitebať cū auertere ab affectōe quā habuit ad q̄ſdā religioſos:ꝛ eidē fecauit qꝛ q̄dā ex ipſis apoſtataſſz/ꝛ cū femina abūſſet. Reſpōdit idē rex ꝯ eſſe ſignū nō male religionis/ſz bonitatis:qꝛ ꝯ ſibi in religione tali nō ꝓmittebať:ſi em̄ ſibi ꝯ ꝓmiſſum fuiſſz/nequaq̄z euaſiſſz. Bñdict⁹ g̃ ordo talis/q̄ nō ſinit malos inter eos diu latere:ſz vel fugiunt vel corrigunť. Ecce magū:ecce Moyſen ꝛ Aaron ꝛc. Talis fuit Alexāder ille nō magn⁹/ſz ali⁹:de q̄. j. Macha. x. q̄ Jonatbā ſibi delatū nō abnuit:neq̄z delatoribꝫ credidit. Idē ꝛ Alexāder ille magn⁹ (ſi nō erro) nō credidit delatoribꝫ ſui medici/q̄ ei venenū ꝓparare veller:ſicdem medicinā ſibi ab eodē ꝓparatā imbibit:ꝛ poſt epotatōem ſras medico ad legēdū obtulit. Sic nō credere iubet lex:publice inq̄t intereſt honeſtatis abſentis in oiꝝ defendi. ff. de ꝓcuratoribꝫ. l. ſeruum. §. publice. Et q̄d igiť faciā: Hoc qō mēbra ſibīnuicē facere ſolēt. Solz manus ab alio mēbro ꝛ mēſa ꝛ diſco muſcā fugare:ſic tu quoq̄z muſcam inferni. i. detractorē/q̄ ſicut muſca ſp q̄rit ſcabioſa ꝛ infirma/fugare debes a mēſa ꝛ a ſocietate tua. Exēplo Augu. Quiſq̄s amat dictis abſentū rodere vitā: Hanc mēſam indignā nouerit eſſe ſibi ꝛc. Ex ſum. ꝓdican. detractio. xxiij. xxv. Rogemus dñm.

Feria.vi.poſt Letare.xv.Martij.

Stultoꝝ infinitus eſt numerus. Eccē. j. Euangelium:

CEnteſima ſecūda turba ſtultoꝝ eſt: fraudulentiū ſiue falſoꝝ (falſch oder beſcbik/betrieg narrē) Tot nole q̄t modi deciꝓēdi:ꝛ q̄s oēs numeraret cū ſint abſq̄z numero? euāgeliuz fuit ꝓlixū/ꝛ ad foꝝ feſtinatis. Septē g̃ dūraxat collegi/q̄bꝰ ꝓñt falſarij illi ꝛ deceptores dinoſci. Alīs latiſſime de bis dixi.

Prima nola eſt: fallere in mercātia (gewerb) Et quis mercatoꝝ eſt

qui nō fallat aut in substantia siue qdditate/aut quātitate aut qualitate: In qdditate(in derwar/eins für das anō) Auricalcū p auro/aut alchimicū p vero/vnū pciosum lapidē p alio/vinū dilutū p puro/carnes bircinas p castratinis/aroma mixtū p puro/ceram mixtā oleo p pura: ⁊ sic de alijs. In quātitate/in numero/in pōdere/aut mēsura. In pōdere: octo vncias p decem: ⁊ macellarij siue lanij digitū vendūt. In
S numero. x. ō. p. xij. pira/poma ⁊c. In mēsura: braces vlne/sextarij frumēti/vini/olei/mellis ⁊c. In q̄litate: carnes infectę p sanis/aromata antiquata p recētibꝰ/liber corruptꝰ/truncatꝰ p fideli/vinū fragile p durabili/vinū corruptū p sano/domū ruiturā p stabili ⁊ firma/aīal ifirmū p sano/pannū defectuosum p indefectuoso. Hec extēde ad placitū ex Antho. pte. ij. ti. j. c. xvij. §. iiij.

Scōa nola est: fallere in artificijs (bantwercks leut) Mētior si nō
j de oīi gne artificū sub hac nola reperiant. Dicāt in pmis sartores/
⁊ an nō decipiāt infidel'r suēdo in domo ⁊ festināter: dum extra aūt tar/
3 dē. Dicāt deinde sutores/si nō quēcunq; fallere conent emptorē ⁊c.
4 Dicāt pellifices/si nō pellicca corrugent in stubis. Dicāt cerdones/si
5 nō vēdāt spēm corij p alia minꝰ bona in sotularibꝰ. Dicāt pistores/si
6 nō faciāt panē nimis porosum. Dicite ⁊ vos pictores/si non turpes
Λ imagines pingere pſumatis ⁊c. Dicite tādem oēs artifices/si q̄s vestrum nō studeat fallere? Timeo dicet de vobis illud Esa. xxxij. Vlasa fraudulēti pessima sunt. i. artificiata. §. vj.

j Tertia nola est: fallere in agricultura. Et q̄oꝫ Infidel'r colere eis
⁊ locata. Terrā vicini agri aut publice strate/ sue adiūgere. Infidel'r
3 cēsum dñis pstare/de pciori ⁊c. In decimis ⁊ alijs ecclam defrauda
4 re. Utiq; fraudē coꝫ pnūciat oīs ecca. Vos estis oēs testes/q̄ q̄rulamini de eis q̄ astuti sint/dolosi ⁊ fraudulēti.

T Quarta nola est: fallere in pollicitu (in gemeinē regimēt) vtriusq; statꝰ
j spūalis ⁊ tpalis. Dicāt iudices/si nō cupiditate moti iniuste iudicauerint ⁊c. Aduocati/si numq; scienter cām iniustā defendere studerēt
3 ⁊c. Procuratores/si nō paupeꝝ cās negligāt: diuitū vo tueantur.
4 Notarij/si nō pciū immoderatū p scriptura exorserint. Rectores
5 reip. si leges ꝓtrarias legi diuine nō iusserint/aut obseruare pmiserint. O quot deceptōes ⁊ falsitates fieri quotidie cernimus.

j Quinta nola est: fallere in economia (im huß regimēt) Infidel'r laborāt mercēnarij/serui/muratores/carpētarij ⁊c. ⁊ alij serui ad oculuꝫ
2 oia agētes. Dñi male eos appmiant: differentes mercedem: aut pro debita mercede pecunie alia pstātes/p bona moneta malam ⁊c. §. vij. Hec dic ex Antho. ⁊ alijs/immiscēdo ꝓgrua p ppl'o ad placitū.

Sexta nola est: fallere in monastica (in eygnē regimēt) O dñe deus meus q̄ falsa est mō vita/etiā coꝫ q̄ marie spūales dicunt (pfaffen vñ münch/begynē vnd blotzbrüder) Taliū opus ē nō opari opa dei/sed

opire opa diaboli. In qbꝫ sola apparentia/nulla ꝟitas:nihil aliud q̃ꝫ
stercus obniuatũ siue niue obtectum:extra splendor ⁊ candor iusticie
⁊ honestatis:intus ꝯscia ꝟmibꝫ plena ⁊ fetore pctõꝝ. Veniet dies quã U
do sol iusticie niuem liq̃faciet:⁊ tunc manifesta erunt abscondita cor-
dis vestri. Et vtinam stercus pctõꝝ nostroꝝ esset saltẽ tectũ niue ap-
parentie/ne sicut Zodoma p̃dicaret̃ pctm̃ nostꝝ sine verecũdia. Sed
nõ sum ego inq̃s de taliũ numero:nõ sum begutta. Sed es al's nomi-
ne spũalis/⁊ tñ plenus falsitate/q̃ꝫuis multa opa bona facias de gene-
re. Et q̃d deficit igit̃ eisq̃ fallo? Deficit intentio:⁊ ideo deum fraudas
⁊ decipis:qꝛ q̃ris in eis aliud q̃ꝫ gl'am dei/ꝯtra p̃ceptũ Apostoli: Oĩa
in gl'am dei facite. Et q̃d queris? Remuneratõem ab homine: vis ha-
bere a corde eius amicitiã/fauorẽ/gratiam:ab ore eius laudem:ab ope
re elemosynas/si pauper ẽ:si diues/dignitates/honores ⁊c. Ve qꝛ ma
ledictus omnis qui facit opus dei fraudulenter. Hiere. xlvij. vide. §.
ix. vbi supra.

Septima nola est:fallere oĩm in oĩbꝫ. Quid opus est multas recen
sere nolas de singuloꝝ statuũ fallacia? In omni statu/in oĩbꝫ hoĩbꝫ et
in oĩbꝫ coꝝ dictis ⁊ factis est falsitas. Diminute sunt ꝟitates a filijs ho
minũ:falsum est qd̃ ridemus/qd̃ loquimur/facimus ⁊ cogitamus:ita
multiplicati sunt mali ⁊ dolosi falsiq̃:olim pauci erãt. Oĩm molimen
ta falsa sunt/cũ Juda ꝓditoria/deceptoria/simulatoria ⁊c. vsq̃adeo vt
veritas p̃ falsitatibꝫ hac misera nostra tempestate ꝓrsus succumbat:nõ
secus atq̃ triticũ sub zizania/⁊ semen sub vepribꝫ. Oĩa plena vepribus
falsitatũ:q̃cq̃d cogitat̃ (vt dixi) d̃r aut fit/falsitate obsitum est:falsiq̃ in-
star vepriũ simplices ⁊ veros supp̃munt. Plane vepres ⁊ spine sunt X
astuti ⁊ dolosi ⁊ fraudulẽti huius seculi. Spine seinuicẽ ꝯplectunt̃/ j
⁊ sic se mutuo tenẽt:q̃ si spinã ab alijs volueris diuidere/ab eisdẽ reti-
nearis:⁊ nõ solũ sic spinã retinẽt/sed extrahẽtẽ pũgũt ⁊ lacerãt. Et fal
soꝝ societas est ita ꝯfederata ⁊ aspiratõibꝫ ⁊ mutuis supportatõibꝫ sũt
ita ꝯplexi/q̃ vix aliq̃s fidelis etiã veraces ⁊ iusticiarij ad correptõnem
missi possint aciem illoꝝ frangere/ad veritatẽ deuenire/vel aliquẽ illo
rum corrigere. Consonat illud Job ⁊ Gregorij ibidẽ de squamis Ne-
hemoth. In spinis repiunt̃ serpẽtes ⁊ animalia venenosa q̃ sub eis ha 2
bitãt:in sepibꝫ em̃ talia cõiter habitãt. Et sub alis taliũ falsoꝝ hoĩm ⁊
ꝓtectõe latrones/homicide/ribaldi/adulteri/lusores/calũniatores ⁊c.
ꝯcussores/punitõe digni hñt refugiũ:vtiq̃ sunt refugiũ talibꝫ herina-
cijs. Qui ⁊ econtra sepẽ illã defendũt:qꝛ q̃ dissipat sepẽ/mordebit eũ
coluber:tales spine ⁊ vrtice in nobis supcreuerũt. Semen bonũ iter 3
spinas crescere nõ p̃t:ita nec semẽ ꝟbi dei iter tales:teste Chr̃o Lu. viij
Quia exorte spine suffocauerũt illud. Quicq̃d dei ⁊ iusticie religionis-
q̃ est/non ꝓcedere p̃t ꝓpter spinas illas:sed neq̃ bonus vir inter tales
crescere;qui em̃ spinis illis inclinare se noluerit/venabit̃ inter eos vt

lupus:in omni curia causam amittet. Dicet illud ꝯtra eũ Sap.ij. Cir
4 cũueniam⁹ iustũ:qm̃ inutilis ẽ nobis. Spine ⁊ vepres ouẽ ⁊ agnũ in-
1 ter eas pascẽtẽ/ꝯmorãtẽ ⁊ tãgẽtẽ ledũt/pũgunt ⁊ lana spoliãt:etiaꝫ si
sit tota nuda:nõ nisi vnũ manipulũ habeat lane/auferũt ⁊ spoliant si
pñt. Et tales spine falsoꝝ simplices secũ habitãtes spoliãt:⁊ nocẽdi eis
occasionẽ q̃rũt. Docuit hec Achab spolians simplicẽ ⁊ ꝓbũ Naboth
vinea.iij. Regũ.xxj. Etiã si habuerint solã vnã vaccam/gallinã/equuꝫ
5 vel aliud aĩal/ab eis aufert. Spine fruct⁹ ad vsum humanũ nõ ꝓferũt
solũ aũt pecoꝝ:iõ nõ apte nisi ad incẽdiũ. Et illi nullũ fructũ bonoruꝫ
opeꝝ ꝓferũt:apti aũt eterno incẽdio:q̃ tãdẽ ꝓijcient. Esa.xxiiij. Spi
ne ꝯgregate igni ꝯburent/vt succẽdat fornax ⁊ furn⁹ inferni. Quid q̃-
so post tãtas fraudes ⁊ malitias/falsitates/astutiasq̃ ꝑutatis expectã
dũ/q̃ꝫ finẽ mũdi ⁊ Antichristũ? Cui⁹ plane ad subuertẽdum falsitates
imitant:q̃ mirabilibꝫ muneribꝫ ⁊ terroribꝫ mũdũ subuertet. Sic ⁊ isti
mirabilibꝫ plane astutijs ⁊ dolis intẽdũt:qđ nemo satis excogitare p̃t.
Rogemus dñm ⁊c. Hec ex sum.p̃dican.f.j.ix.

Sab.post Leta.xvi. Mar.Fest.Ciriaci ⁊ Patr.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Octaua nola falsarioꝝ est:falsos libros imp̃mere. Ip̃i sunt q̃ de cor
rectura nihil curãt:q̃ aliqñ trũcant ⁊ integre nõ imp̃mũt:⁊ maximas
ꝑtes libri omittũt:q̃q̃ etiã cũ ꝑditus est ex eis q̃ternio/nihilomin⁹ ꝓ in
tegro vẽdũt. Illi veri falsarij sunt:⁊ tenent ad satisfactõem.

2 Nona nola est:falsare scripturã sacrã ꝑ falsos intellectus ⁊ expositi-
ones extortas ꝯtra mẽtem scripture. Ip̃i sunt de q̃bꝫ loq̃t b. Hiero.et
habet.xxiiij.q.iij.heresis.⁊.xxxvij.dist.relatũ.⁊ ẽ Clemẽs.q̃s textus q̃
sunt oĩno ad ꝓpositũ/vide. Tales ꝯcipiũt apud se sñiam vnã ex ꝓprijs/
moti vel suꝑbia vel inuidia vel fauore alioꝝ:⁊ eã nitunt postea firma-
re scripturis:eas attrahẽdo ad suũ sensum. Non trabunt a scriptura.
Scriptura sacra plane posita est/vt simplicibꝫ ⁊ acutis ꝯgruat:ita vt
in ea agn⁹ possit trãsire/⁊ elephas natare. Hãc exposuerũt scti docto-
res eo spũsctõ q̃ ꝯscripta est/q̃ttuor sensibꝫ:historice/allegorice/tropolo
gice ⁊ anagogice. Hos debem⁹ imitari in intelligẽdo eã:⁊ nõ ꝓpriũ sen
sum. Hoc mõ oẽs mali tuent suũ statũ:monachi dissoluti suã irrefor
matõem/p̃s byteri bñficioꝝ pluralitatẽ/laici ꝑiuria ⁊ emunitatis eccẽ
violatõem. Cũ eis impropant ꝑiuria/rñdẽt: Nos nõ sic intelligim⁹ sic
vos. Perniciosi sunt hi fatui:imp̃mis sibijp̃is:q̃ misere seducunt:si-
cut đt Gerson alibi:q̃ instinctũ suũ sequunt. Vide in de impulsibꝫ:q̃
ꝓximi sunt magno ꝑiculo. Dñt tales nõ credere ꝓprio lumini:sꝫ illđ ex-
aminare ad lumẽ scripture ⁊ intellectũ sctõꝝ doctoꝝ.⁊ si ꝯcordauerit/
bñ q̃dẽ:q̃ oĩne veꝝ vo ꝯsonat:si nõ/sciat falsum esse:⁊ q̃ angel⁹ satha
ne transfigurat se in angelũ lucis. Caueãt igit sibi Valdẽses/⁊ q̃ de li-

bertate spūs se esse gl'ant̄. Sunt deniq; etiā alijs ꝑiculosi: qꝛ seducunt A
eos: p̄cipue illi q̄ sunt bone apparētie ⁊ vite: in humilitate/patiētia/mi-
sericordia/abstinētia ⁊c. qꝛ plerūq; sunt al's exēplaris vite: ⁊ iō sub tali
ouiū vestimēto pl'es seducūt. ⁊ maximoꝑe ab eis cauēdū: qꝛ plus eis
credit̄/q̄ꝫ doctoribꝫ ⁊ p̄latis etiā doctissimis. Sūt hi falsi doctores ⁊ ex
positores/q̄ Antichristo viā parāt: vt d̄r in spe. Brandt: q̄ erit falsariꝰ
maximꝰ ⁊ seductor: q̄s dū venerit plurimos reꝑiet. q̄ nō lōge abesse d̄r
ꝓpt̄ tria signa q̄ h̄ ponunt̄. Primū est libroꝝ multitudo: secūdū ē do-
ctoꝝ pluralitas: tertiū indulgētiaꝝ abūdātia/q̄ oīa ꝯtemnunt̄: vt ptꝫ ꝑ
exꝑientiā: ⁊ videt̄ eē signū finis chr̄iane religiōis. Sil'e de lumīe qd̄ in
fine maxime flāmescit: sic ⁊ videt̄ ꝙ circa finē lumīs fidei maxīe gr̄e fi-
ant in indulgētijs q̄ largiꝰ his annis q̄ꝫ vnq̄ꝫ antehac administrant̄: sic
de libris ⁊ sciētijs. Sꝫ exq̄ fit mētio de indulgētijs: dic qd̄ dudū ante-
hac te nobis dictuꝝ spopōdisti/q̄d tenēdū de earūdē suspēsiōe vt fert̄.
Dicā tibi q̄ntū mihi notū ē. Legi scedulā bapyreā imp̄ssā copiā cuius-
dā bulle/i q̄ ꝯtinet̄ suspēsio facta ꝑ papā Alexādꝝ modernū/oīm idul
gētiaꝝ plenariaꝝ q̄buscūq; locis aut ꝑsonis ꝯcessaꝝ: sil'r ⁊ facultatū ⁊
ꝯcessionū ꝯtētaꝝ etiā in lr̄is/btissime pater: ⁊ mādat̄ p̄latis vt h̄ publi-
cari faciāt. Audiui deniq; a suffraganeo herbipolēsi/ꝙ impetrauerit B
Rome q̄busdā ꝑsonis reualidatōem indulgentiaꝝ a papa. Quantū h̄
fidē de his faciat/viderint p̄lati nr̄i: ego ꝑ hec mea v̄ba nihil addere ne
q; adimere volo. Necessariū tn̄ mihi videret̄ vt fieret ꝓuisio sup̄ his:
ne ꝓpl's in suspēso maneret: etiā ad summū pōtificē si ꝓpriꝰ nūciꝰ essꝫ ꝓ-
pterea mittēdꝰ: ad inq̄rēdū si intētio sue sctitatis sit/ꝙ interim moriē-
tes p̄uati esse debeāt tali gr̄a sine eoꝝ culpa. Et q̄uo essꝫ obuiādū scan-
dalis ml'ta de his loq̄ntiū ⁊ obloq̄ntiū sūmo pōtifici. In p̄mis ꝙ fraus
essꝫ: qꝛ p̄uarent̄ indulgētijs: ⁊ pecunie q̄s exposuerūt/eis nō redderent̄.
Scd̄o qꝛ d̄r in suspēsionis bulla/ꝙ h̄ fiat ꝑ lucrifaciēdis aīabꝫ: cū tn̄ h̄
potiꝰ cedere videat̄ nō in lucꝝ/sꝫ graue dānū aīaꝝ illoꝝ q̄ cū indulgē-
tijs mox euolarēt/cū al's graue sint passuri purgatoriū. Tertio qꝛ d̄r in
bulla ꝙ ꝓpt̄ annū iubileū fiat talis suspēsio/q̄tenꝰ freq̄ntet̄ magis. Hoc
nō videt̄ h̄re locū in senibꝫ ⁊ alijs q̄ nunq̄ꝫ essent ītraturi/p̄cipue de his
q̄ interim sunt morituri. Quarto ꝙ sicut papa nō hꝫ facultatē indul-
gentias ꝯcedēdi sine causa legitima/qꝛ deus tales nō approbat: Sic vi-
det̄ ꝙ sine legitima causa datas reuocare aut suspēdere non possit ⁊c.
Talia absq; numero/al's male affecti apl'ice sedi submurmurare pn̄t:
sicut ⁊ de facto faciūt. Ad obuiādū igit̄ talibꝫ/⁊ ad q̄etandū ꝯscias pio
rum expediret fieri declaratōem ⁊ publicatōem. Sed ais: ⁊ q̄d nobis
interim faciendū est/ne p̄uaremur indulgentijs plenarijs: q̄cq̄d fieret
de declaratōne: esset ne alia via aliqua qua euolare possemus sine pur
gatorio? Quesiui ⁊ inueni in p̄ma parte Antho. ti. v. c. iiij. §. ij. ⁊ in sū-
ma Antik. lib. iij. ti. de latria; ⁊ in Gersone tract. de indulgentijs: ꝙ mul

Ete sunt vie ad hoc: q̄dam difficiles/q̄dam nobis impossibiles/q̄dam faciles. Omnes recēsere volo: eligatis quā volueritis. Prima via est ꝑ plenarias indulgētias/quas sol⁹ summ⁹ pōtifex dat: hec via est ad presens intercepta: vt dr. Scda via est ꝑ baptismū: ⁊ hec obserata est nobis: non em̄ denuo baptizari poterim⁹: patet solis pueris aut ⁊c. Tertia est ꝑ martyriū/ardua nimis: ꝑ hanc multi sctōꝝ in specie visibili visi sunt in celū ascēdere in specie colūbe. Quarta est ꝑ intēsam ꝯtritōez. Amara est via: ꝑ quā tn̄ iuit Dismas in cruce: ⁊ meretrix illa q̄ p̄ ꝯtritōe expirauit. Quinta est ꝑ ꝑfectōem. Hec rara est ⁊ nō trita: coꝝ q̄ vicerūt mūdum: q̄ vitā pn̄tem hn̄t in patiētia/⁊ mortē in desiderio. Sexta est ꝑ multaꝝ tribulationū patientiā. Via hac immediate in celum ascēdit mendicus Lazarus in sinū Abrae ⁊c. Hanc elige frater: facilis est ⁊ oīno cōis: qꝛ nemo sine tribulatōe. Habe ḡ patientiā in aduersis/cū obsecratōe ꝙ in ꝑtē tue purgatōis ꝯuertant̄. Nā dn̄s in tribulatōne pctā dimittit: iuxta illud: Cū illo sum in tribulatōe. Et tanta p̄t esse ꝙ
D ꝓsus purgaris. Septima ꝑ satisfactōnem ꝓpriā in ꝯfessione susceptā/aut volūtarie factā: vel ꝑ aliū ꝓ se ꝑsolutā in corpe/vel in donis/p̄sertim cū autoritate ꝯmutātis. Octaua est ꝑ indulgētias ecc̄e vel p̄latoꝝ ꝑticulares: nō em̄ intelligo has suspēsas: ⁊ tales possent intantū multiplicari/ꝙ q̄s oīm pctōꝝ suoꝝ ꝯseq̄ret̄ remissionē. Nona ꝑ cōicatōez suffragioꝝ cōium: sicut in monasterijs ⁊ ecc̄ijs. Decima ꝑ oē op⁹ ex charitate factū: q̄ꝫuis spectet ad ꝯtemplatōem/si iūgat̄ intētio vel oꝛo qd̄ valeat ad indulgētiā pctōꝝ. Sic em̄ dictū est de btā Magdalena/ꝙ dimissa sunt ei pctā multa: qꝛ dilexit multū. Et ad seruū: Om̄e debitū dimisi tibi/qꝛ rogasti me. Undecima ꝑ oē op⁹ miscd̄iter ꝓximis impēsum/s̄m opa miscd̄ie tā spūalia ⁊ corꝑalia: q̄ꝝ q̄libet ad septenariū redigunt̄: sic em̄ dictū est: Date ⁊ dabit̄ vobis: Dimittite ⁊ dimittet̄ vobis. Duodecima ꝑ oꝛonem siue petitōem/ꝙ indulgētia pctōꝝ sibi fiat in hac vita/potiusq̄ꝫ in purgatorio. Hec ē via cōis ⁊ oīb⁹ possibilis: et s̄m Gerso: ⁊ Antis. efficax: nā q̄ h̄ petit exaudit̄. Rō est: qꝛ si q̄s petit ꝓ se ⁊ ꝑseueranter ⁊ pie/h̄ ē ad salutē/⁊ ex charitate: efficax est ei⁹ oꝛo. Patet ex regula magistrali fundata sup̄ v̄bo Chr̄i: Si q̄d petieritis. Sꝫ si q̄s petit indulgētiā pctōꝝ sibi fieri in hac vita potiusq̄ꝫ in purgatorio: rite petit ⁊ pie. Patꝫ qꝛ pena purgatorij lōge grauior est ⁊ minus hn̄s/immo nihil hn̄s de merito. Ergo si q̄s petit indulgentiā pctōꝝ sibi fieri in hac vita ex charitate ⁊ ꝑseuerāter/obtinebit vtiqꝫ: ⁊ moriēs
E statim euolabit ad celū. Seq̄t̄ ex p̄cedētib⁹: ꝙ vel ꝑ martyriū vel alijs modis deo cognitis/purgabit̄ in hac vita: ⁊ lōge miti⁹ q̄ꝫ in altera purgaret̄: sil' ⁊ p̄miū essentiale ꝑ patiētiā merebit̄ augmētari. Ex his patet cur viri sctissimi flagellis atterunt̄ in hac vita: qꝛ ꝯfidētes in dei misericordia ꝙ faciet eis cū tētatōe ꝓuentū/petūt h̄ puniri: ⁊ nō in finē pctā .s. venialia etiā differri purgāda. Quoꝝ de⁹ petitōem exaudiēs ꝯmu-

tauit sniam: ⁊ penā purgatorij in penā hui⁹ exilij ⁊ augmētū essentia-
lis p̄mij. s. cū acceleratōe paradisi. Hinc ē illud Augu. Hic vre/ h̄ seca
vt ineternū parcas. Notet̄ ⁊ illud de Mauritio imp̄atore/ qui elegit h̄
puniri: ⁊ p̄ditorie occisus est: sicut nup̄ dictum fuit. Rogemus dn̄m.
Hec ex Gersone.

Dn̄ica Judica. xvij. Martij Gertrudis:

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euāgelium.

Centesimatertia turba stultoꝝ est p̄dicatoꝝ (predig narrē) q̄
male p̄dicāt/ vel p̄dicatōem male audiūt: de q̄bꝫ apte in ho
dierno euāgelio d̄r: vbi optim⁹ p̄dicator q̄ sol⁹ intrepide di
cere potuit: Quis ex vobis arguet me de pctō? Sꝫ ⁊ audi-
tores pessimi q̄ eū lapidare voluerūt, p̄pter p̄dicatōem ab eo factā. Pos
sunt itaq̄ dinosci duabꝫ nolis.

Prima nola est: nō recte p̄dicare. Et quēadmodū optꝫ inq̄s recte p̄ F
dicare? Dn̄s hoc docet p̄ Esaiā. lviij. Clama inq̄t ne cesses: q̄si tubam
exalta vocē tuā: ⁊ annūcia p̄pl'o meo scelera coꝝ/ ⁊ domui Jacob pctā
eoꝝ. Debꝫ g̊ p̄dicator bon⁹ tenere modū buccinatoris aut tubicinis.

Tuba est ex certis mēbris ⁊ frustis coadunata. Et p̄dicatio dꝫ esse ex j
mēbris ⁊ pūctis ꝯposita: q̄tenus sit sonorosa/ facile a p̄dicatore memo
rabilis ⁊ p̄pl'o: nō sicut vna viella (vff einer gygē) Tuba est stricta ver- ⁊
sus tubicinē: sed v̄sus finem lata. Et p̄dicator apud se sit taciturn⁹/ so
litarius/ paucoꝝ v̄boꝝ: in silētio/ ꝯtemplatōe/ orōne/ studio tota hebdo
mada. Ceteꝝ de quo p̄dicat sit p̄fusus/ latus/ amplus. Tubicen non 3
solū os/ sꝫ ⁊ man⁹ dꝫ applicare tube. Et p̄dicator dꝫ opari qd̄ d̄t: si dicit
de humilitate/ nō debet esse supbꝫ: si de liberalitate/ nō debet esse auar⁹:
si de castitate/ non sit luxuriosus: ꝯtra eos q̄ nimis familiares sunt.

Tubicen in bello clangit vt ꝯtingit/ p̄ motu exercit⁹: non ex tabula- 4
tura (nit gesatzte stück) sed hoc seruat donec secū in p̄uato fuerit cum
alijs. Et p̄dicator in publico p̄dicet simplicia/ plana/ affectiua/ motiua:
doctrinalia/ magistralia in p̄uato. Tubicen omnibꝫ simul ⁊ eodē mō 5
clangit: nō hꝫ differētiā: p̄sonat regi ⁊ militi/ duci ⁊ ciui ⁊c. Et p̄dica-
tor sit cōis: oībꝫ dicat necessaria: sonet vox eius ⁊ clangor in auribꝫ re-
gū ⁊ rectoꝝ/ clericoꝝ ⁊ secularīū/ iuuenū ⁊ senū: admoneat adolescētes
⁊ pueros ꝯtra luxuriā ⁊ molliciē. Tubicen clāgere nō cessat: nō eū cō 6
pescūt sagitte/ iacule aut bōbarde/ null⁹ terror: sꝫ vsq̄ ad mortē clangit. B
Et p̄dicator nullo terrore ꝯcuti debet/ q̄n clāgat q̄ꝫdiu bellum durat: ⁊
cū vigile in cāpanili cāpanas p̄cutere nō cesset q̄ꝫdiu ignis flagrat/ siue
in edibꝫ paupeꝝ siue diuitū. Tubicen gl'am suā nō q̄rit/ neq̄ ꝯmodi A
tatē: sꝫ victoriā exercit⁹ ⁊ ducis gl'am. Et p̄dicator nec gl'am suam ne-
q̄ ꝯmoditatē aut q̄stuꝫ/ sed dei gl'am ⁊ p̄pl'i victoriā ⁊ salutē q̄rat. Sti

pendiũ necessariũ hz:h accipe debet. Ecce frẽs quẽadmodũ recte p̃dicator instar tubicinis p̃dicare debz. Mẽtior si nõ summ⁹ ille p̃dicator Chr̃s dñs hec omnia obseruauerit. Jp̃e in oĩbꝫ gl'am nõ suã/sed p̃ris q̃siuit: Ego gl'am meã nõ q̃ro: ait in euãgelio hodierno, ⁊ al's freq̃nter idẽ dixit. Nunq̃d ⁊ pseuerãter clanxit ⁊ p̃dicauit? Nõ cũ terruerũt sagitte lapidũ hodie: ⁊ alibi in dedicatõe sil'r: immo ad mortẽ vsq; ⁊ post mortẽ p discipulos a p̃dicatõis clãgore nõ cessauit. Cui nõ clanxit? oĩbus p̃dicauit: neminẽ exclusit. Uenite ad me oẽs. Quis simplici⁹/q̃s clari⁹/vulgari⁹ vnq̃z p̃dicauit? ita vt multi ex euãgelij simplicitate non paꝝ fuerint scandalizati. Qñ p̃terea ad tubã p̃dicatõis manũ opatõis nõ apposuit? Cepit Jesus facere ⁊ docere: p̃us manũ tube apposuit: et deinde clanxit. Quã arcta fuerat tuba ꝟsus se/inde apparet: q̃ noctibꝫ orabat in solitudine/mane in dilucuio: in templo laxabat habenas/tubam eloq̃o dilatans. Sed ⁊ tuba p̃dicatõis sue qualiter fuit ⁊ q̃z ꝯcinne coadunata ex multis p̃ticulis ꝯmembrata/ꝯijcere poterit q̃ ꝓcessuꝫ sui euãgelij p̃dicauit. Hic igit̃ modus p̃dicãdi sapiẽtũ ꝯformis sapiẽ diuine/q̃ Chr̃s. Qui aliũ tenuerit modũ/nõ recte p̃dicat: ⁊ sub hac nola sciat se ꝯstitutum.

H Secũda nola est: nõ recte audire p̃dicatõem. Et q̃uo recte p̃t audiri? Tribꝫ modis. s. diligenter/memoriter ⁊ obediẽter. Primo diligẽter Attendit diligẽtissime scolaris doctori/⁊ egrotus medico/⁊ ꝯpatriota nuncio. Et tu diligẽtissime attende magistro/medico ⁊ nuncio. Deduc ex summa p̃dican. audiri. ij. Item in dictõe/ꝟbũ dei. ex his multa adduci p̃nt. Dic quãtam diligẽtiã facit is cui corpus Chr̃i porrigit̃/ne in terram cadat. Simile ẽ de ꝟbo dei/immo magis: testis est Augusti. j. q. j. interrogo. ⁊ in homel'. q̃dam in libro q̃nquag. Fortassis inde sumpsit occasionẽ Bernar. p̃ferẽdi sermonẽ misse: vt diceret potius audiẽdũ sermonẽ q̃z missam: in casu quo vtrũq; audiri nõ possz. Contrariũ d̃t Ange. ⁊ Rosella. Ego distinguerẽ de ignorãte necessaria ad salutẽ/vel sciente. Dic quanta sollicitudine stat immobilis ꝟgo ornãda in auribꝫ ⁊ monilibꝫ: sic ⁊ tu: dic ex eodem Augu. Scd̃o memoriter. Dixit dñs: Seruate. Mat. xxiij. Ut q̃d audiret nisi seruaret? Sit g̃ sicut fe-
I nestra: seruet lumen: grandinẽ nõ intromittat. Sz ve multis q̃ mala retinent/bona p̃dunt: similes cribro/colatorio lactis/tarantere/reti/⁊ catulo delicato: q̃ si ei p̃bet̃ morsellus/eo relicto muscam p̃sequit̃: ⁊ rete in aqua manens/aquam habet: extractũ nihil habet. reliqua retinent turpia: bona dimittũt. Ita vt veꝝ sit illud Ecc̃i. xxj. Cor fatui quasi vas ꝯfractum/omnẽ sapiam non retinebit. Tertio obedienter. Dixit dñs: Et facite. Ad hũc finẽ oĩs p̃dicatio/vt scz fiat q̃d p̃dicet̃. Scd̃m opera eoꝝ nolite facere: dicũt em̃ ⁊ non faciunt. Accipite o tergiuersatores responsum/cum obijcitis sacerdotibꝫ vobis bona dicentibꝫ/vitã eoꝝ malam. Si alius vobis q̃z dñs rñderet/haberetis talem qualẽ ex-

ceptōem. Sz dicite q̄so: si ego (v̄bi gr̄a) ꝓijcerē vobis ducatos aut grossos Argentineñ. in magna copia: refutaretis ne eos ꝓpterea qꝛ malus sum? diceretis ne: Nolum⁹ colligere: qꝛ mal⁹ est q̄ ꝓijcit? Plane nō: sed certatim accurrētes raperetis vi maxima. Ut q̄d igit̄ cū ꝓijcio vobis aut ali⁹ q̄sq̄ pecuniā v̄tutū/gr̄aꝝ/dei p̄ceptoꝝ? Quare igit̄ inq̄ cūctamini eam colligere? Cur tergiuersamini/ꝛ dicitis: cur nō ad alios declinat? cur nō iubet clericos colligere? cur nos monet ad obseruantiā p̄ceptoꝝ? Fit de cibo famelicis/vino sitibūdis/bonis rumoribꝫ ꝑ malos nūcios allatis. Ecce in tp̄alibꝫ his sine ꝯtradictōe ꝓni sunt ad ea acceptāda ꝛ faciēda: ceteꝝ in spūalibꝫ ꝯtrariū omnino. Et q̄ est huius differentia? Alia plane nulla/q̄ qui vult discedere ab amico/querit occasionem. Hec si placet latius ꝓsequi/vide sum. p̄dicā. xxxvij. Rogem⁹.

Feria. ij. post Judica. xviij. Martij

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euāgelium.

Centesimaquarta turba stultoꝝ est: impedientiū siue retrahētiū vel a bono/vel a meliori/vel ab optimo. Dissil'es plane eis de q̄bꝫ dictū est a dño in euāgelio/qd̄ iā audistis: q̄ gr̄am siue sapiam hñt nō solū ad sufficiētiā ꝑ se/sed etiā ad abūdātiam/vt in alios ꝑ effectū effluat. Nostri em̄ fatui gr̄am in alios nō diffundūt/sed impediūt. Et pñt dinosci tribꝫ nolis. K

Prima nola est: impedire vel retrahere alios a bono necessario. Ipsi sunt q̄ ex ꝓposito q̄sdam ab p̄ceptoꝝ obseruatōe impediūt. Vult q̄s ieiunare h̄ tp̄e/missam dñico die audire: retinet̄ a socio in lecto. Si sermonē voluerit audire/ducit̄ a socio ad ludū/ad ꝓstibulū/ad choreā/ad ꝯuiuia ꝛc̄. Ve his q̄ seinuicē sic impediūt ꝛ seducūt: quēadmoduꝫ cōe est ꝙ sociū q̄ vult esse castus/impedit a castitate ali⁹ socius trahendo secū aut eum irridēdo. Ve q̄ docēt eos molliciē zodomiticā ꝛc. De q̄bꝫ pctis vix recte ꝯterunt̄/ꝯfitent̄ aut satisfaciūt: qꝛ tenent̄ ad restitutōem: p̄uauerunt eos gr̄a ꝛ v̄tutibꝫ/innocentia/ꝛ v̄ginitate ꝛ obicem pctōꝝ abstulerūt: rōne cuius erunt ꝑticipes oīm peccatoꝝ inde sequētium. Tenent̄ itaq̄ eos reducere ad pniam ꝛ bonā vitā/modo sibi possibili/ꝑ orōnes/v̄ba/aut alijs hmōi medijs: s̄m Scotū ꝛ Chaimis p̄cepto. vij. in fine. Ipi sunt p̄terea q̄ꝫuis nō ex ꝓposito impediāt a bono vel inducūt ad malū: tñ p̄stant eis occasionē impedimēti ꝑ malū exēplū publice peccādo: quēadmodū facerere solēt p̄lati subditis suis moribꝫ malis/pompis ꝛ lasciuijs: mulieres suis sup̄fluis ꝛ vanis ornamētis/fucis ꝛ tripudijs: ꝛ q̄cunq̄ alij publice peccātes. Plane hi grauiter peccāt: ꝛ tenent̄ satisfacere. Vide Chaimis. Ipi deniq̄ sunt q̄ etsi publice nō peccāt/tñ a specie pctī nō cauēt: sicut tenētes ꝯcubinas/cū q̄bꝫ (vt aiūt) rē nō hñt/tñ habuerūt ꝛc̄. Veꝝ de his oībꝫ sup̄ latius dictuꝫ est in turba. xlviij. Ideo hic transeo. L

Impedientium

Secūda nola est: impedire alium a meliori bono siue nō necessario. Sūt q̄dā hoīes nō ꝯtēti simplici vita/ sz vellēt ⁊ ad h̄ instinctū hn̄t spiritussctī ꝑfectiꝰ deo ꝛuire: ⁊ in oībꝫ sue volūtati nō solū bone ⁊ bn̄placēti/ sz ⁊ ꝑfecte parere/ exaudire adhortatōem Pauli dicētis: Emulamini meliora charismata. Sonat in auribꝫ eoꝝ ꝟbū dn̄i: Diliges dn̄z deū tuū ex tota aīa ⁊c. Vellēt igit̄ oīa q̄ intra ⁊ extra sunt ꝯponere ad regulā rōis ⁊ legis Chr̄i. Audiūt Mich. vj. Indicabo tibi o hō q̄d sit bonū: ⁊ q̄d dn̄s req̄rat a te: vtiqꝫ facere iudiciū ⁊ diligere misc̄diam et sollicitū ābulare cū deo tuo. Facere iudiciū: nō solū habitū iusticie hr̄e intꝰ/ sz ꝓrumpe in actū iusticie q̄ ad te ⁊ alios: ⁊ ex charitate impēdere pauꝑibꝫ misc̄diam/ h̄ ē diligere misc̄diam: ⁊ sollicitū ambulare. Nō sic cōis seruꝰ de familia in solis nec̄arijs dn̄o ꝛuire ꝓ mercede q̄ntū putat sufficere (vn̄ nit ein leffel darzu schwenckē) sz sup̄ h̄ conari placere dn̄o in oībꝫ: ⁊ iugiter sibi subsistere ⁊ volūtatē eiꝰ ꝯtēplari: sicut minister fidelis corā dn̄o tꝑali an̄ mēsam stās. Sicut erant scti ꝓphe: sic dicebat

M Helias: Si nō deo in cuius ꝯspectu sto. Ecce q̄ talē hn̄t instinctū ad meliora aliq̄n̄ impediunt̄ ⁊ irrident̄: si vestē simpliciorē/ victū/ mores/ sollicitudinē/ silētiū/ maturitatē assumpserint: ⁊ obiurgant̄ aliq̄n̄ a parentibꝫ: cogunt̄ ad leuitates ⁊c. Sed ⁊ alij dissoluti tales odio hn̄t: obloquunt̄ eis/ intētōnem eoꝝ bonā in malā interp̄tātes: aꝑ ellantes eos (postūtzler) supstitiosos/ hypocritas (lufetsch) ⁊c. O inq̄unt etiā nos intrabimꝰ in celū nō minꝰ q̄z ip̄i/ nō obstāte vita nr̄a: ⁊ q̄ simꝰ boni socij: ⁊ talia sexcēta fabulant̄. Sil'es vtiqꝫ bufonibꝫ venenatis/ q̄ pati neq̄unt odorē vince dn̄i florētis. Chr̄s vitis/ ip̄i palmites florētes moribꝫ/ verbis ⁊ factis odoriferis bone fame: alijs q̄dē in vitā/ illis ꝟo in mortē. Hi sunt noctue lucē odiētes: iustoꝝ semita q̄si lux splēdēs ꝓcedit ⁊ crescit vsqꝫ ad diē ꝑfectū: ait Salo. Prou. iiij. Nota semita ip̄i sunt q̄ nō viā cōem/ sz semitā q̄rūt: ⁊ dicūt: Semitas tuas doce me. Illi vt lux ꝓficiūt de die in diē/ in ꝟtutū luce exn̄tes intꝰ ⁊ extra. Hec lux nō est iu/

N cūda aut delectabilis oculis taliū noctuaꝝ. O miseri ceci ⁊ claudi: vt q̄d irridetis recte incedēces ⁊ vidētes? q̄nta hec stulticia ⁊ insania? Cur crucis Chr̄i vexillū o apostate habetꝫ odio? crucē inq̄z pn̄ie oditis apparere in tēplo spūali. Quid em̄ aliud sūt tales boni hoīes q̄z vexilla regis q̄ ꝓdeūt? in q̄bꝫ fulget crucꝫ mysteriū: q̄ carne carnis ꝯditor suspensus ē patibulo. Ip̄i q̄ portāt ⁊ gl'ificāt deū in corde ⁊ corꝑe suo: qꝛ sciūt se seruos Chr̄i/ q̄ ab eodē sūt empti p̄cio magno: g̃ suā vestē siue signū (sin libry) portāt. Ve nobis q̄ volumꝰ reputari serui Chr̄i/ ⁊ tn̄ dn̄i nr̄i signa in vestibꝫ corꝑis nō portamꝰ: sz nitidi/ crassi/ impinguati gl'amur de macilēto Chr̄o dn̄o. Vt q̄d igit̄ si seruꝰ Chr̄i es/ vexillum dn̄i tui odis? Vt q̄d horres pōtē/ ꝑ quē ire oꝑtz ad regnū celoꝝ? Iactas te q̄a etiā sic ip̄i nihilominꝰ ꝑuēturꝰ sis ad celū: ⁊ tn̄ pontē ꝑ quē solū trāsire poteris odis. Et q̄s ē iste pōs? Pons pn̄ie: pōs quē fecit pōtifex nr̄

Christus dñs: de q̄ heri in epl'a: pons ex pilis/trabib⁹ ⁊ asserib⁹ ꝯfect⁹.
Pro pilis extruēdis lapides in hesterno euāgelio iudei ꝓiciebāt/q̄ttu
or trabes crucis in parasceue suppositе sunt: ⁊ desup asseres mēbrorū
Chr̄i clauib⁹ affixi. Hic pons est pnie/quā mōstrauit Chr̄s: ꝑ hūc ire
optz. Si eñ ꝯpatimur ⁊ ꝯregnabim⁹. Chr̄s passus est ꝓ nobis/nobis
relinquēs exēplū vt seq̄m ir vestigia ei⁹. Crux (inq̄t Maxim⁹ in ſmo
ne de martyrib⁹) nō solū intelligat̄ lignū patibuli/sz pie vite v̄tutisq̄ ꝓ
positū. Sz esto vigil frat̄: q̄ pōs iste nō ē fix⁹ ⁊ immobilis: sz ē pons q̄
leuat̄ ⁊ attrahit̄ de nocte. Vñ q̄ voluerit sup istū pontē trāsire/optz q̄
veniat de die. Dies ē vita nr̄a: mors est nox. Pons crucis pnie eleuat̄ D
⁊ subtrahit̄ a pedib⁹ nostris in morte: q̄re scribit̄ Ecc̄i. xvij. Confite-
re dño añ mortē: a mortuo q̄si nihil perit ꝯfessio. Venit nox qñ nemo
potest opari: ait dñs.

Tertia nola est: impedire aliū a bono optimo. i. in ingressu religiōis
q̄ regul'r de se d̄r optim⁹ status: eo q̄ votū addit̄. Impedire inq̄z aliuz
ab illius ingressu/aīo vicz religionis impediēde. qd̄ addo notāter: naz
ꝓpter multas alias cās q̄s p̄t impedire quē ab ingressu: vt d̄t Rich. in
q̄dli. Primo retrahit/q̄ nō credit eū aptū religioni siue vtilē: ⁊ si h̄ cre
dit ꝓbabil'r/sic nō tenet̄ religioni: q̄ poti⁹ damnū impediuit. Scd̄o re
trahit ꝓpter vtilitatē suā spūalem: puta q̄ ei⁹ ꝯsilio bñ viuit. Et sic nō
peccat: q̄ ex charitate possum poti⁹ bonū meū spūale p̄eligere q̄z alteri
us. Tertio retrahit ꝓpt̄ vtilitatē spūalē retracti: q̄ videt q̄ vult intrare
religionē in q̄ nō viuit̄ regul'r ſm qd̄ tenent̄. ⁊ sic nō peccat: q̄ sic ꝓcu-
rat bonū ei⁹. Quarto retrahit ꝓpt̄ vtilitatē suā tp̄alē: puta q̄ sperat ꝓ-
motōem/honorē ⁊ hmōi si steterit in seculo. Sic peccat: q̄ tp̄ale p̄posu
it spūali: nō tñ tenet̄ religioni/sz subtracto: orādo/bonū ꝑsuadēdo ⁊ sa-
lutē ꝓcurādo plusq̄z p̄us. Quinto retrahit ex amicitia naturali aut cō
sanguinitatis. ⁊ tūc peccat: nō tñ tenet̄ religioni/sz subtracto ꝓcurādo
bonū eius. Sexto retrahit ex amicitia lasciua: ⁊ sic magis peccat ⁊ ma P
gis tenet̄ subtracto/nō tñ religioni. Septimo retrahit animo impediē
di vtilitatē religiōis: ⁊ sic tenet̄ ſm posse suū facere q̄ illa ꝑsona intret:
⁊ si nō p̄t/satisfaciat religiōi ad arbitriū boni viri: vel meliorē ad eā in-
ducat. Tenet̄ etiā subtracto/si nō p̄t eū inducere vt intret religionē: ſm
q̄ dixi/ꝓcurādo salutē ei⁹ solliciti⁹ q̄z p̄us. Octauo retrahit obligatuz
religiōi: ⁊ tūc ſm Scotū dist. xv. q̄rti/tenet̄ laborare vt reddat: ⁊ si nō
p̄t/tenet̄ ip̄e (si ē ꝑsona idonea ⁊ habilis religiōi) religionē intrare/vt sic
satisfaciat religioni: ⁊ orare ꝓ aduerso: vt d̄r qd̄ facit Raij. Ego tñ cre-
do q̄ si nollet intrare/nō ꝓpterea essz in statu dānatōis: sz sufficeret ei q̄
ꝓ posse alio mō satisfaceret religioni/⁊ etiā ei quē ꝑuertit. Hec Angeli:
in v̄bo/religiosus. Nono q̄dā v̄bo obloquunt̄ intrātib⁹. Eia (inq̄unt)
posses h̄ multa facere p̄dicādo ⁊c̄. ⁊ si oēs sic facerēt/q̄s curaret ꝓpl'm:
Et mille hmōi fatuitates allegare solēt ⁊c̄. Rogemus dñm.

Spiritualia negligentiũ

Feria.iij.post Judica.xix.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.Euangelium.

Q Centesimaq̃nta turba stultoꝝ est:opari nõ curantiũ(lieder-
lich narrẽ)in spũalibꝫ/spũalia negligẽtiũ.Antehac de ipru-
dentibꝫ ⁊ circa tp̃alia negligẽtibꝫ turbã habuistis:hec nr̃a ẽ
de salute aĩe ⁊ spũalibꝫ:q̃uis titulus in vulgari de nõ ꝑse-
uerãtibꝫ in bonis opibꝫ sonare videat̃:⁊ sic etiã Philomusus intellexit:
materia tñ videt̃ esse de faciẽtibꝫ bona opa/siue incipiẽtibꝫ.Utcũq; sit/
fatui de hac turba sunt q̃ negligẽtes sunt de spũalibꝫ opibꝫ/de futuris
nihil cogitãtes ⁊c̃.putãtes nõdũ tp̃s adesse oꝓportunũ operãdi/neq; tã
ꝓpe sponsum:nesciẽtes q̃ tp̃s eoꝝ sp̃ paratũ esse debeat:vt in euãgelio
Nescimus em̃ qua hora dñs domus venturus sit ⁊c̃.Possunt ḡ di-
nosci duabꝫ nolis.

Prima nola est:nõ vti donis aut gratijs habitis.Sil'e est regnũ ce
loꝝ hoĩ q̃ ꝑegre ꝓficiscẽs/vocauit seruos ⁊ tradidit illis bona sua:vni
dedit q̃nq; talẽta ⁊c̃.Dic cursorie vsq; ibi/stridor dentiũ.Matth.xxv
Audite serui dñi/audite ⁊ discite bene negociari:ne vt inutilis seruus
ꝓijciamini in tenebras exteriores.Talẽta vobis ꝯmissa cognoscite/⁊ cũ
eis lucremini.Talẽta eris/auri/argẽti/ferri ⁊ plũbi ꝯmissa vobis sũt:
bona nature/gr̃e/scie/potẽtie ⁊ opulẽtie.Repiũt̃ eĩ in scripturꝫ q̃nq; ta
lẽtoꝝ gñã.s.auri ⁊ argẽti/ferri/eris:⁊ de istis habet̃.j.Parali.vlt.Itez
plumbi:de q̃ Zach.v.⁊ ꝟcant q̃nq; gñã bonoꝝ/que deus dat homini.
j Talentũ eris ꝟcat bona nature:quia es non putrescit/sic ⁊ bona natu
R re:nam ꝑ pctm̃ non ꝑdunt̃.Talentũ auri qđ est p̃ciosissimũ/bona gr̃e
2 ꝟcat:q̃ dat̃ ad bñ opandũ.j.Coꝝ.xv.Abundãtius oĩbꝫ laboraui:non
3 ego/sed gr̃a dei mecũ. Talentũ argẽti ꝟcat bonũ scie:q̃ dat̃ homini
4 ad docendũ.Ps̃.Eloq̃a dñi eloq̃a casta ⁊c̃. Talentũ ferri qđ domat
oĩa metallat:ꝟcat donũ potẽtie:qđ dat̃ homini ad se defendẽdũ.Ps̃.
5 Reges eos in v̄ga ferrea. Plumbi talẽtũ qđ oĩbꝫ vili⁹ est/ꝟcat donũ
opulẽtie vel tp̃alis abundãtie.Uni igit̃ aliqñ de⁹ dedit ista q̃nq; talẽ-
ta/q̃ alia q̃nq; lucrat̃ ⁊ bñ vtit̃.Sic btũs Greg.⁊ alij tales.Uni duo.s.
bona nature ⁊ gr̃e/vel aliud q̃dcũq;:⁊ sil'r bñ vtit̃.Alij v̄o vnũ solũ.s.
bona nature/siue intelligẽtiã/siue opatõem:⁊ illud freq̃nter ponit̃ sub
terra:qñ.s.bonũ nature qđ hz̃ homo/totũ applicat ad terrena.Uñ ꝟm
Grego.Talẽtũ sub terra abscondere/ẽ acceptũ ingeniũ in terrenis acti
6 bus implicare/⁊ nõ in lucro spũali accipe. Sed ais:Ego nullũ talen
tũ habeo:nihil habeo.⁊ cũ seruo dicis deo:metis vbi nõ seminasti:con
gregas vbi nõ sparsisti.Rñdeo in p̃mis cũ Chryꝟ.q̃ veꝝ nõ dicis:im-
mo mẽtiris.Serue mẽdax qũo metit vbi nõ seminauit?Quis eĩ hoĩz
ẽ vel gẽtiliũ vel iudeoꝝ/quẽ nõ sufficiẽter spũalibꝫ sensibꝫ adornauit?
cui nõ dedit sciam boni ⁊ mali?cui nõ dedit posse fugere malum/⁊ app̃

hendere bonũ si vult? Sicut em̃ nullus est hõ cui sit min⁹ aliqd̃ mẽbro S
rum corpis ad vsum corpalẽ: sic nõ est aliq̃s cui sit minus sensus ⁊ po
tẽtia ad intelligẽtiam boni ⁊ mali ⁊ ad oẽ opus bonũ faciẽdũ qd̃cunq̃
voluerit. Hec Chrys. vbi vult apte dicere/ q̃ de⁹ nulli hoĩ deficit in ꝯce
dẽdo sibi sciam necessariã ad salutẽ: si hõ bñ vtat̃ gr̃a a deo ꝯcessa/ ⁊ nõ
ponat obicem ꝑ pctm̃. Hec Holkot Sap̃. vij. Vtere g̃ parutilo lumie
⁊ lucerna bñ/ ⁊ maius accipies. Rñdeo scd̃o. Esto s̃ nõ ꝯcesso/ q̃ nullã
gr̃am habeas/ nullũ donũ: tũc scias te magnũ donũ hr̃e. Nullã em̃ gra
tiã hr̃e/ magna gr̃a est: vt ait Aug. Qd̃ ego intelligo de q̃busdã gratijs
gratis datis. s. eloq̃ntia/ diuitijs/ fortitudine ⁊c. nõ de oib⁹. Si g̃ nihil
habes: cũ hoc talẽto etiã nitere aliq̃d lucrari. Et ad quid valz nihil? ad
oculos: iuxta vulgatũ ꝓuerbiũ (Nũt ist in die augẽ guot) Lucrare hoc
talẽto humilitatẽ: nimirũ ex h̃ humiliat̃ hõ si cognoscit se ꝓrsus miserũ
⁊ gratijs vacuũ (gnadẽ los) Hoc pone in oculos/ ⁊ cognosce h̃ nihil: et
seq̃t̃ grãde lucrũ humilitatis. Humilitas ẽ qua q̃sq̃ verissima sui co-
gnitõe sibijp̃i vilescit: lucrũ magnũ/ ꝑ q̃ dñs te saluabit. Pro nihilo sal
uos facies eos: ait Ps̃. Quilibet g̃ iuxta suã vocatõem ⁊ talentũ dili- T
gẽter operet̃: nõ em̃ curat de⁹ q̃ntũ sibi ꝯmissum sit/ sed q̃uo q̃s eis vta
tur: si in paruo fueris fidelis/ sufficiet tibi: opare fidel'r. Caue soluz ne
sis arbor sterilis nõ ferẽs fructũ/ al's penã nõ euades: excideris em̃/ ⁊ in
ignem gehenne cũ seruo euãgelico (de quo dictũ est) ꝓculdubio mitte-
ris. Mat. iiij. ⁊. vij. Caue ne sis de numero horũ salicũ/ inter q̃s diabo
lus req̃escit: de q̃b⁹ Job. xl. Circũdãt eum salices torrẽtis. Jp̃i sunt in
fructuosi hoĩes instar salicũ circa torrẽtes voluptatũ habitãtiũ/ in q̃b⁹
dibol⁹ (vt dictũ est) q̃escit. Caue ne sis de numero horũ/ q̃b⁹ Adonise-
dech amputauit man⁹ ⁊ pedes: vt legit̃ Judi. j. Hic Adonisedech dia-
bol⁹ est: interp̃tat̃ em̃ dñs fulgurãs: ⁊ ip̃e vt fulgor de celo cecidit: ip se
multis amputat man⁹ ⁊ pedes affectuũ ⁊ actuũ/ vt nihil eis facere libe
at. Tu aũt nõ sis imprudẽtior formica/ locusta/ lepusculo ⁊ stellione ⁊c.
vt in spe. Brandt. Opare dũ dies est: ne differas vsq̃ ad noctem qua
negociari nõ licebit. Talis em̃ est mos q̃rundã nũdinarũ: vt nõ nisi q̃ꝫ
diu cãdela q̃dam accẽsa arserit durẽt. Et in chr̃iana illa nostra nego-
ciatõe eadem est lex: vt q̃ꝫdiu durat lumẽ vite/ ⁊ nõ ampli⁹ he nũdine
durẽt. Pons est (vt heri audisti) q̃ retrahit̃ nocte (ein falbruck) ergo si
vis intrare/ curre: sic em̃ clamãt in crepusculo ianitores ciuitatis.

Secũda nola est: nõ esse paratũ (noch nit bereit) Jterũ sil'e ẽ regnuz
celorũ decẽ v̄gi. ⁊c. Dic Mat. xxv. vsq̃ ibi: Vigilate g̃ ⁊ orate/ q̃ nesci-
tis. Audite v̄gines/ ⁊ o aĩe fideles q̃ adolescẽtule oẽs estis: q̃ nunq̃ se
nescitis sicut corpa: ⁊ estis despõsate vni viro Chr̃o dño: audite vt si-
tis prudẽtes ⁊ sp̃ parate: q̃ nescitis diẽ neq̃ horã qñ vẽtur⁹ sit. Tales
sitis sp̃/ vt eo veniẽte dicere possitis ex sñia: Paratus sum/ ⁊ nõ suz tur V
bat⁹: ⁊ Paratũ ẽ cor meũ de⁹: paratũ ẽ cor meũ. Estote parati ⁊ tene-

te oleū in vasis vestris/ne vacuis porta claudat̄: ⁊ dicat̄ illud horrēdū:
Nescio vos. Et q̄le oleū inq̄s habebim⁹: audite sorores. Oleū clarita-
tis ⁊ prudētie in aspectu: oleū castitatis ⁊ ꝯtinētie in affectu: oleū cha-
j ritatis ⁊ amicitie in affectu. Estote ḡ prudētes ⁊ vigilate in oꝛōnib⁹:
estote prudētes: sitis circūspecte in v̄bis ⁊ factis: p̄cedāt oculi gressus
vr̄os. Utinā saperēt ⁊ intelligerēt ac nouissima ꝓuiderent: clamat scri
ptura. Hec prudētia oleū est claritatis: q̄ clarificat intellectū practicū.
Si q̄s inter aq̄s mersus p̄us in ore oleū acceptū in aquā emiserit: cla
riora facit oīa q̄ in fundo aq̄ ꝯtinent̄. Sic qñ hō prudēter se regit ⁊ ver
bo ⁊ facto/apparēt sibi ꝑicula q̄ latēt in mūdo: ⁊ videt multa ꝑicula q̄
p̄us nō videbat: ⁊ cauet ab eis. Habes ecce p̄mū oleū claritatis ⁊ pru-
z dētie: ⁊ h̄ teneas in lāpade siue vase capitis in ꝑte intellectiua. Acci
pe oleū puritatis ⁊ ꝯtinētie in effectu: h̄ est oleū papaueris. Oleū papa
ueris inducit somnū: ⁊ valz ꝯtra calida apostemata. Et puritas mēt⁹
.s. castitas ⁊ ꝯtinētia inducit somnū in aīa. s. q̄etē v̄tutū: ⁊ valz ꝯtra ca
X lidas inflatōes voluptatis. Et sic̄ iste q̄ dormit cessat ab opib⁹ exterio
rib⁹: sic ꝑ castitatē ⁊ ꝯtinētiā cessant insult⁹ ꝯtra alias v̄tutes. Vñ Hie
ro. in epl̄a: Quacūq̄z v̄tute polleas/q̄buscūq̄z opib⁹ niteas: si cīgulo ca
stitatis careas/oīa ꝑ terrā trahes. Ad cincturā igit̄ illā hortat̄ dñs ex-
pectātes dñm: Sint lūbi (inq̄t) vr̄i p̄cincti. Nota cū lūbi sunt p̄cincti/
3 tūc nō trahunt̄ ꝑ lutū vestes: sic est de castitate. ecce secūdū oleū. Oleū
tertiū est charitatis ⁊ amicitie in affectu. Oleū ē ꝯdimētū cibor̄: h̄ ē ⁊
charitas. Sicut em̄ cib⁹ recept⁹ in stomacho vbi nō ē calor/stomachū
grauat ⁊ infirmitates inducit: ⁊ si ibi fuerit calor sufficiēs/oīa cibaria
decoq̄t ⁊ dulcia reddit: ⁊ natura qd̄ pur̄ est ꝯuertit/residuū emittit: sic
charitas. Bern. sup̄ illd̄: scia inflat ⁊c̄. Cib⁹ indigest⁹ corp⁹ corrūpit: in
flatū ⁊ hydropicū reddit: si digest⁹ fuerit/nutrit. Sic scia aīe stoma-
cho indigesta/si nō fuerit igne charitatis decocta/malos humores ge-
nerat: nunq̄d mali humores mali mores: s̄z ꝑ charitatē oīa decoquūt̄:
oīa q̄ntūcunq̄z aspa dulcorant̄ ⁊ in vtilitatē ꝯuertunt̄. vñ Pau. Dili-
4 gētib⁹ deū oīa coopant̄ in bonū. Ecce oleū qd̄ dñt h̄re in vasis suis ⁊
lāpadib⁹: oleū prudētie in vase intellect⁹/ꝯtinētie in vase toti⁹ corpis vl̄
renū vel toti⁹ sensualitatis/⁊ charitatis in vase cordis siue volūtatis:
vt. s. cor ⁊ corp⁹ h̄ oleo sit refectū. Ue hypocritis q̄ oleū h̄ nō in vasis
hñt intus/s̄z solū in lāpadib⁹ extra. Est ꝓpriū olei/q̄ qñ effundit̄ in q̄n-
titatē aq̄/diuidit̄ inde ꝑ guttulas ꝑuas: tale oleū sic effusum nō est lu-
5 minis nutrimētū. Sic nimir̄ est de hypocritis q̄ hñt totū cor plenum
aq̄ voluptatis. Gen. xlix. Effusus ē sic̄ aq̄. S̄z in sup̄ficie exterioris cō
uersatōis hñt q̄sdā guttas sctitatis. Hñt vnā guttā v̄bor̄ honestatis
aliā ꝯuersatōis honeste/tertiā vestit⁹ humilis ⁊ aspi/q̄rtā corpalis ab-
stinētie. Sed q̄r nō hñt talia nisi exteri⁹/nō est nutrimētum sufficiēs/
vt det̄ eis lumē gl̄e btōr̄: q̄nimo dicet̄ eis: Amē dico vobis nescio vos:

ee ꝓpñcienꝫ in ignē eternū. Vigilate igiꝫ sp:qz ne.diē ne.bo. Qui i ea stro obsesso sunt sp vigilāt:nos plane obsessi sum⁹:armati sp incedere debem⁹ ✠tutū armis.sum⁹ in castro gr̄e:z nescim⁹ in q̄ hora inuadamur. Si cñ (ait Greg.)sciret q̄sqz q̄ tpe de secło eriret/aliud voluptatibꝰ/aliud pñe tp̄s parare posſz. Sz q̄ penitēti venā impēdit/ peccāti diē crastinū nō ꝓmisit. Semp igiꝫ diē extremū debem⁹ timere:quē nū q̄z possum⁹ ꝓuidere.j. Pe.v. Sobrij estote z vigilate. Si sic egerim⁹ frēs/nō de ꝓmis q̄nqz fatuis/sz prudētibꝰ sedis q̄nqz erim⁹:si sic crim⁹ expectātes z hñtes oleū triplex in vasis nr̄is/nihil mali nobis cuenire poterit:etiā si media nocte aut q̄cunqz alia hora etiā improuise dñs veneri/tuti crim⁹. Just⁹ eñ etiā si morte ꝓoccupat⁹ fuerit/in refrigerio erit. Sap̄.iiij. Qualis erat is q̄ inter studētū subito obierat. Reptus ā fuit digitū tenēs in libro apto sup illo ✠bo: Just⁹ si morte:vt ōr. Holkot sup lib.Sap̄. Stulti ā ꝓbūt:z relinq̄nt alienis diuitias suas:z sepul.coꝝ do.il.meter. Psal.xlviij. Et cur ita:qz obdormierūt cū ✠gnibꝰ fatuis/alijs intēti tpalibꝰ/voluptatibꝰ sopiti:intēdētes melli voluptatū/q̄ se replēt z pereūt negligūtqz eterna:ꝓtra ꝓmonitōem sapiētis: Si mel inuenisti/comede qđ suffi.ne.rē. Prouer.xxv. Vtere frater tē poralibꝰ ad necessitatē siē medijs ad eternitatē/nō ad voluptatē:ne eis vt funi inbereas/z sic pereas. Exēplo ei⁹ de q̄ in Barlaā notabili silitudine de vnicorne/baratro/arbustula z melle in ea stillāte. Vide s̄.turba.xlij.alpha.xiiij.ꝑ.si placet recita. Rogemus dñm.

Feria.iij.post Judica.xx.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euāgelium.

Entesima serta turba stultoꝝ est viatoꝝ (weg narrē) q̄ viam stultoꝝ peligūt vie prudētū/diabolū secq̄ malētes q̄z Chīm: cui⁹ oues nō sunt:qz (vt in euāgelio dictū est) oues Chīi vocē ei⁹ audiūt z sequūt:z vitā eternā dat eis coronā aureā sapiētie/dū illis cappa fatuoꝝ imponet. Pñt ā dinosci duabꝰ nolis.

Prima nola est:stultoꝝ viā eligere(den narrē weg/dē karren weg/die gebant straſ)quā vadūt multi. Et q̄ est inq̄s via stultoꝝ? Vitia/peccata/amor sui vsqz ad ꝓtemptū dei/affectio ꝓmodi/q̄rere q̄ sua sunt. Est via illa q̄ est in ꝓncipio lata/leta/z ideo trita:in medio acrior/tristior:in fine p̄ceps/artissima z pniciosissima. Audite frēs ꝓditōes huius vie. In ingressu z a ꝓncipio est lata via diaboli:qz ſm Chrys.apud illū sine lege sunt oīa Et leta ē:qz delectabilis. Que ei maior delectatio q̄z q̄ petōr habeat q̄ male ꝓcupiscit. Et ideo est trita:z multi p eam ambulāt. Nō z Chīs Matth.vij.ōr: Lata porta z spatiosa via ē q̄ ducit ad pditōem:z multi sunt q̄ intrant p eam. Vere multi:qz centum z sex turme iam p nos cñuerate:z multo plēs sunt nō numerate. Multi inq̄z/z iō stulti:qz multitudinē volūt imitari:nō seqris turbā ad faciē

dum malū: ait Moyses Exo. xxiij. Vere stulti: q in bis q̄ vite vel cō-
modo ꝓtrariant corpis nulli⁹ sciēter sequunt exēplū: qz nec se in aqua
submergētē/ vel in ignē se ꝓburētē sequunt: immo exēplo regis vel dñi
vel cp̄i vel sacerdotis nō minimū qō ad mūdi vel corpis ptinet ꝓmo-
dū pdere volūt: z eoz exēplo alias infinitos valētes mūdos pdere non
curāt. Porro o stulte dic q̄d b̄ est: q si vtiqz imitari vis boies/ cur nō
pot⁹ in bonis q̄z in malis factis eos imitaris? Puto qz nō solū fatu⁹/
B sed z simea sis. Nimiz be lz videāt boies ieunare vel elemosynas da-
re: in talib⁹ boib⁹ nō assimilant/ sz in cachinnis z leuitatib⁹: calceos etiā
z chirotecas curtose si talia attingere p̄t induēs/ vestigia z modū q̄ntū
p̄t seq̄t. Et tu o stulte nō in bonis opib⁹ alios imitaris: sz si sit aliq̄ no-
uitas vel curiositas visa in alia gēte/ ciuitate/ terra: vel in quodā homie
in pannis/ scissuris/ vel barbis plurib⁹/ iuramētis z hmōi: dños etiam si
sint aliq̄ imburi ꝓsuetudine mala/ ministri sequunt. De tali capitū exē-
plū: nō āt sic bone ꝓsuetudini qua dñs pollet/ sese ꝓformare nitūt. Sz
multitudinē introeūt inqs eoz q̄ me p̄cedūt/ z p̄ viā bāc vadunt. Nolī
frater respicere introitū eoz iucūdū/ sz miserabilē (de q̄ audies postea)
exitū. Nō moueat te q̄ via impioz p̄sperat: z bñ est oib⁹ q̄ male agūt.
Hiere. xij. vide finē eoz. Si vis vitare cappā fatuoz/ z ꝓseq̄ coronā sa-
pientū: fac qō in Trogo Pōpeio legim⁹ lib. xviij. q̄ cū vnus essz illoz
inter q̄s ꝓdictū erat/ q̄ q̄ p̄us in aurora solis dep̄henderet radios/ dñi-
um ciuitatis quā acceperat obtineret: ceteris vsus oriētem respicienti
bus/ ip̄e solus vsus occidentē respiciebat: vbi erat mons magnus/ sup
L quē p̄us solis dep̄hendit radios z dñium obtinuit ciuitatis. Si dñi-
um celi z coronā regni volueris obtinere/ tui z alioz ꝓsidera occasum.
Congruit visio de letantib⁹ in natu: sed postea ingruēte tempestate pe
z riculū cuadere vix q̄unt. Ecce ꝓditōem ingressus. In pcessu aliter fi
et: tūc nimiz incipit arctari/ difficilis z aspa fieri. Puto neminē de b̄
dubitare q̄ saltē aliquātisp̄ gustauit mūdū/ honores/ diuitias/ delitias
quo lōge aliter se in pgressu q̄z in aggressu habeant. Quid miz: cū dif-
ficiles vias ambulent/ mōtuosas/ spinosas z lutosas/ tenebrosas/ sum-
ptuosas/ tumultuosas (vnfridlich) z tediosas. Scādūt p mōtuosa sup
bi piculosissime in alto: lepores nō dissimiles/ q̄ multo melⁱ⁹ currit ꝓtra
mōtem ascēdēdo/ q̄z descēdēdo de mōte in vallem: sic z illi de mōte su-
pbie cū difficultate descēdūt: sz ad loca dignitatis cum magno conatu
ascēdunt. Et cur ita: qz lepus habet crura anteriora breuiora q̄z poste
riora: z illi supbi bñt anteriores tibias suaz affectionū ad deum breui-
ores: affectōes āt posteriores ad mūdum longiores. Velociter g̃ cur-
runt ꝓtra mōtem in acq̄sitōe dignitatis vel diuitiaz. Job. xv. Cucur-
rit aduersus deū erecto collo z pingui ceruice armatus. Spinosam
currunt auari. Diuitias spinas esse testat dñs: bñt em̄ punctōem labo
rum in acq̄rendo/ timores in custodiēdo/ z dolores in amittēdo. Osee

v. Sepiam viã tuã spinis. Luxuriosi ꝑ lutosam ꝛc. vt in Holkot lect.
lxj. ꝛ s̃. xvj. M. In exitu arctissima/ꝑniciosa: qꝛ finis eius p̃cipitium 3
mortis: ad cappã fatuoꝝ hoc eoꝝ insigne: angustie tribulationũ p̃miũ
eoꝝ. Sensit cappam hanc diues nimis arctã ꝛ strictã/q̃ in p̃ncipio fu
it lata: Crucior in hac flammma. De hac angustia ꝛ finis strictura cõ
q̃runt̃ oẽs in inferno: vt scribit̃ Sap̃. v. Pre angustia spũs gemẽtes. D
vsqꝫ ibi: Justi aũt in ꝑpe. ꝛc. Ecce angustiã ꝛ arctitudinẽ vie in fine/q̃
in p̃ncipio erat lata. Incipit hec arctitudo ꝛ strictura ĩ q̃busdã añ mor
tẽ: cũ ꝓpt̃ pctã sua in angustias cadũt/nesciẽtes q̃ se diuertãt: sic̃ de plu
ribꝫ legit̃ visionibꝫ/quẽadmodũ angustient̃ ex visione demonum. Et
tũc pereant suffocenturqꝫ: ꝛ eis hec cappa mortuoꝝ violẽtia induat̃. et
tãtum de p̃ma nola.

Secũda nola est: viã prudẽtie dimittere. Et q̃ ẽ via sapĩe: ꝟtus/bo
nũ opus/amor dei vsqꝫ ad ꝯtemptũ sui/affectio iusti: nõ q̃ sua sunt q̃re
re/sed q̃ Jesu chr̃i. Via p̃ori oĩno ꝯtraria: in p̃ncipio arcta ꝛ tristis/in
medio latior ꝛ iucũdior/in fine iucũdissima ꝛ latissima. Vñ Chr̃s/An
gusta porta ꝛ arcta ꝛc. In p̃ncipio inq̃ꝫ est arcta angustaqꝫ. Plane I
arctũ est cogere se ad dilectõem inimicoꝝ/castitatẽ/abstinẽtiã ꝛc. ꝛ iõ
pauci intrãt/qꝛ pauci electi: ꝛ graminibꝫ obsita est/nõ trita/ꝓpt̃ euntiũ
paucitatẽ. Et ita graminibꝫ obsita/ꝙ eam inueniẽti ꝛ liberãti merito E
debeat̃ corona obsidionalis/q̃ ex gramine fuit ꝯfecta: vt d̃t Aulus Gel
li. lib. v. ca. vj. Ita neglecta est hec via ꝓpter abusum ꝛ ꝯtrarium vsum
ꝙ quasi ꝑdita est: ꝛ neqꝫ via neqꝫ actus neqꝫ iter ibi appareat: vt vide
re est in summa p̃dicã. ꝟbo/via. §. ix. Sed nihil timeas: aduenit mon
strator vie Chr̃s iesus: q̃ eam docet/iuit: ꝛ apl̃os doctores scriptaqꝫ
post se reliq̃t/q̃bꝫ informari possumus ꝓ tali via inq̃renda. Querite de
semitis antiq̃s/ꝛ inuentas sollicite tenete. Dic ex eadem summa. §. vj.
In ꝓgressu hec via est latior ꝛ letior ꝓpter habitũ acq̃situm: qꝛ dele 2
ctari est signũ habitus acq̃siti. ꝛ Prouerb. iiij. Justoꝝ semita quasi lux
splendens ꝓcedit/ꝛ crescit vsqꝫ ad diẽ ꝑfectum. Simile de eo q̃ ꝓcedit
de conto ad circũferentiã ꝑ radios: q̃ em̃ ꝓcedit de circũferẽtia ad con
tũ/in p̃ncipio nõ ꝯstrigit̃/sꝫ in fine arctat̃: q̃ ãt ecõuerso a conto ꝓgredi
tur ad circũferẽtiã/in p̃ncipio arctat̃: in fine aũt sentit viã latiorẽ. vt in
sum. p̃dicã. §. xij. De hoc Ps̃. Viam mãdatoꝝ tuoꝝ cucurri/cũ dila
tasti cor meũ. Nota dilatasti. Trocus bñ currit qñ pars magna ꝛ lata
ꝟsus celũ est/ꝛ acutior circa terrã: ꝛ cor forma troci/si ꝟsus sursum ap
tũ est/tũc bñ currit. in sum. p̃di. via. §. j. In fine latissima: tũc corona
p̃stabit̃ aurea. Aurea: qꝛ btitudo optimũ est. Corona circularis figu 3
re: qꝛ ꝑpetua sine fine. Recte talibꝫ corona aurea/triũphalis/muralis
castrẽsis ꝛ naualis debet̃: qꝛ in his oĩbꝫ vicerũt: sed ꝛ obsidionalis/gra
minea ꝛ ciuica/quernea ꝛ mirthea oualis ꝛc. Applica hec: qꝛ miles chri
sti in his oĩbꝫ vincit/sicut de facili apparet ꝛc. De hac corona Sap̃. v.

Justi aũt in ꝑpetuũ viuent ⁊c. Ideo accipiẽt regnũ decoris ⁊ diadema spẽi de manu dñi. Rogemus dñm.

Feria.v.post Judica.xxi. Martij. sancti Bñdicti.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Est questio: quibꝫ signis possint ꝓdicte due vie iusticie ⁊ sapie abinuicẽ dinosci/cũ vtraqꝫ sit graminosa: hec ꝑter nõ vsum/illa ꝑter seductõem ⁊ deceptõem. Dico ꝙ nodis ⁊ tribulis. Via sapie sicut ꝥa recta via nodis multis signata est: de qbꝫ crastina deo volẽte dicẽ. Via stultoꝝ sicut auiũ bꝫ tribulos ⁊ spinas inserras qbꝫ dinosci ꝑt. Itaqꝫ vbi vnum ex bis tribulis offenderis/retrahe pedẽ: ⁊ scito qꝝ via hec ẽ stultoꝝ ad cappam fatuoꝝ ducẽs/quãtumcũqꝫ alis sit florida. De bis tribulis hac hora dicere ꝓposui. Sunt autem quadraginta.

Primus tribulus est: callidũ esse. Est natura callida: ⁊ multos trahit/illaqat ⁊ decipit. Secũdus: se semꝑ ꝑ fine habere. Tertius: in uite velle mori. Quartus: nolle ꝑmi. Quintus: nolle superari. Sextus: nolle subesse. vij. Nolle spõte subiugari. viij. Pro suo ꝙmodo laborare: ⁊ qd lucri ex alio ꝓueniat attẽdere. ix. Libẽter honorẽ ⁊ reuerẽtiã accipe. x. Confusionẽ timere ⁊ ꝙtemptũ. xi. Otiũ amare ⁊ qetem tempalem. xij. Querere curiosa habere ⁊ pulchra. xiij. Abhorrere vilia ⁊ grossa. xiiij. Respicere tempalia. xv. Gaudere ad lucra terrena. xvj. Tristari de damno. xvij. Irritari leui iniurie ꝙbo. xviij. Cupidum esse. xix. Libentius accipe ꝙ donare. xx. Amare ꝓpria ⁊ ꝓpata. xxj. Inclinari ad creaturas. xxij. Inclinari ad carnẽ ꝓpriam. xxiij. Inclinari ad vanitatem. xxiiij. Inclinari ad discursus. xxv. Libenter aliquod solatiũ habere exterñ/in quo delectẽ ad sensum. xxvj. Totum agere ꝓpter lucꝝ ⁊ commodũ ꝓprium. xxvij. Nihil gratis facere posse: equale aut melꝰ aut laudem vel fauorem ꝑ benefactis ꝙsequi sperare. xxviij. Multum ponderare sua gesta: ⁊ dona ꝙcupiscere. xxix. Gaudere de amicis multis ⁊ ꝓpinquis. xxx. Gloriari de nobili loco ⁊ ortu gñis. xxxj. Blandiri diuitib⁹ (kutzen streichen) xxxij. Arridere potentib⁹ (lechlen. xxxiij. Applaudere sibi similib⁹. xxxiiij. De defectu ⁊ molestia cito ꝙqueri. xxxv. Omnia ad se reflectere. xxxvj. Pro se certare et arguere. xxxvij. Appetere ⁊ scire ⁊ audire noua ⁊ secreta. xxxviij. Velle exterius apparere: ⁊ multa ꝑ sensus experiri. xxxix. Desiderare agnosci. xl. Desiderare agere vnde laus ⁊ admiratio ꝓcedit. Hec est sapia hui⁹ mũdi/q̃ est stultricia apud deũ: de q̃. j. Cor. j. Perdã sapiẽtiã sapiẽtũ. Hi tribuli signa sunt maledicte illi⁹ terre/de q̃ dñs: Cũ opatus fueris terrã/dabit tibi spinas ⁊ tribulos. Terra hec natura nra est infecta amore ꝓprio/affectõe ꝙmodi: vñ hec ꝓdeũt ipa. Ergo ꝙsidera diligẽter: qꝝ vbi hec sunt/nõ est via recta/sed auiũ: ꝑ retrahe pedez.

Videt hec via aliqñ hoi recta/ꝛ tñ nouissima illiꝰ ducũt ad ꝑditõem. Chr̃s: Qui amat aiam suã in h̃ mũdo: ꝑdet eã. Rogemus dñm.

Feria.vi.post Judica.xxij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Via sapie ad coronã ꝛ sapiam ducens/nodis dinoscit. Primus nodus est simplr̃ ambulare: ab omi specie mali declinare: fallacias nõ ꝑtendere. Secundus nodus: omnia pure ꝓpter deum agere/ꝛ in co tinaliter requiescere. Tertius: studere mortificationi ꝓprie: resistere sensualitati. Quartus: querere subijci. Quintus: appetere vinci. Sextus: nec propria velle libertate fungi/sed amare sub disciplina teneri. Septimus: nulli cupere dominari: sed sub deo semꝑ viuere/ stare ꝛ esse: atq; ꝓpter deum omni humane creature humilr̃ paratum esse inclinari. Octauus: non q̃d sibi vtile ꝛ ꝯmodosum sit/sed quod multis ꝓficiat magis ꝯsiderare. Nonus: omnẽ honorẽ ꝛ gl̃am deo fidelr̃ attribuere. Decimus: gaudere ꝑ nomine Jesu ꝯtumeliam pa ti. Undecimus: vacuum esse non posse/sed libenter amplecti labo rem. Duodecimus: simplicibꝫ delectari ꝛ humilibꝫ. Decimusterti us: aspera non aspernari: nec vetustis refugere indui pannis. Deci musquartus: non inherere temꝑalibꝫ. xv. Non gaudere de eorundẽ lucro. xvj. Non in eoꝝ ꝑditõne turbari: quia thesauꝝ suum ꝛ gaudi dium in celo (vbi nihil perit) ꝯstituit. xvij. Verbis durioribꝫ nõ acer bari. xviij. Pium esse. xix. Beatius iudicare/dare q̃ꝫ accipere. xx. Communẽ esse: singularia vitare: ꝛ paucis ꝯtentum esse. xxj. Trahi ad deum ꝛ ad virtutes. xxij. Odire carnis desideria. xxiij. Fugere mũdum. xxiiij. Restringere euagatões: ꝛ erubescere in pu blico apparere. xxv. In solo deo querere ꝯsolari: ꝛ in summo bono sup omnia visibilia delectari. xxvj. Nihil temꝑale q̃rere: nec aliud pre mium q̃ꝫ deũ solũ ꝑ mercede postulare. xxvij. Nõ amplꝰ desidera re de tꝑalibꝫ necessarijs/nisi q̃ntũ hec sibi ad assecutõem eternoꝝ valẽt deseruire. xxviij. Nõ curare de suoꝝ factoꝝ aut donatoꝝ apud ho mines estimatõe: q̃ꝛ in ꝯspectu dei ꝛ ꝓpter deũ/nõ ꝓpter hoies opatur. xxix. Inimicos diligere: nec de amicoꝝ turba extolli. xxx. Nec lo cum nec ortũ nataliũ reputare/nisi v̄tus ibi maior fuerit. xxxj. Faue re magis pauperi q̃ꝫ diuiti. xxxij. Compati plus innocenti q̃ꝫ potẽti. xxxiij. Cõgaudere veraci/nõ fallaci: exhortari sꝑ bonos: meliora cha rismata emulari: ꝛ filio dei ꝑ v̄tutes assimulari. xxxiiij. Cõstãter ino piam ferre. xxxv. Ad deum cũcta reducere vnde originalr̃ emanãt nihil boni sibi ascribere/nec eroganter presumere. xxxvj. Non contẽ dere/nec suam sentẽtiã alijs preferre: sed in omni sensu ꝛ intellectu eter ne sapie ac diuino examini se submittere. xxxvij. Nõ curare noua nec

K curiosa ꝑcipere: qꝛ totũ hoc de vetustate corruptõnis est ortũ/cũ nihil nouũ ⁊ durabile sit sup terram. Quere qũo h̄ sit intelligendũ. xxxviij Sensus restringere. xxxix. Vanã ꝯplacentiã ⁊ ostentatõem deuitare. xl. Laudanda ⁊ digne miranda humil'r abscondere/⁊ de omni re ⁊ de omni snia vtilitatis fructũ atqꝫ dei laudẽ ⁊ honorẽ q̄rere. Nec se nec sua velle p̄dicari/sed deũ in donis suis optare bñdici: qui cũcta ex mera charitate largit̄. Hec gr̄a frẽs supnaturale lumen ⁊ q̄ddam dei spc̄ale donũ est: ⁊ ꝓprie electoꝝ signaculũ ⁊ pignus salutis eterne: que hoiem de terrenis ad celestia amãda sustollit: ⁊ de carnali spũalem efficit. Quanto igit̄ natura ampli⁹ p̄mit̄ ⁊ vincit̄/tanto maior gratia insundit̄: ⁊ quotidie nouis visitationib⁹ in timore hõ f̄m imaginẽ dei reformat̄. Hec Thomas de Kempis. Hoc est q̄d ait Chr̄s: Nisi granũ frumẽti ⁊c. si aũt mortuũ fuerit/fructũ multũ affert. Et q̄ ꝑdit aĩaꝫ suam i h̄ mũdo/inueniet eã. Hec bñdicta terra. Ps̄. Bñdixisti dñe terrã tuam ⁊c. Sed q̄ris: Sunt ne hec necessaria ad salutẽ/sic ꝙ in vite via hos nodos nõ sentiẽs sit in via ꝑditõis? ⁊c. Rñdeo breuiter ꝙ nõ: nisi intãtum exorbitarẽt ꝙ fierẽt ꝯtra dei ⁊ ꝓximi charitatẽ: q̄ sub p̄cepto cadit. Sunt tñ nõ obseruata ꝯtra viam ad ꝑfectõem charitatis: nam q̄ ad veram ꝑfectãqꝫ charitatẽ ꝑuenire vult/necesse hꝫ hãc viã ingre-
L di. Sic etiã de tribulis p̄oris vie intelligi debet. Hi sunt nodi frẽs q̄bus noscit̄ via sapie. Hec via ad coronã/hec exercitia v̄tutũ/ꝑ quas ad sapiam ꝑuenit̄: sicut dixit Bion: vt i spe. Brandt. Quẽadmodũ ad Penolopen ꝑ ancillas venire nitebãt̄ amatores eiusdẽ: ita ꝑ v̄tutes sapiẽtie appropinq̄mus. Item est hec stulticia huius mũdi/q̄ v̄a sapia ẽ apud deum: qꝛ qđ stultũ est dei/sapiẽtius est hoib⁹: ⁊ qđ infirmũ ẽ dei/fortius est hoib⁹. Item p̄dicamus Jesum/iudeis q̄dem scandalũ/gentib⁹ aũt stulticiã: ip̄is aũt vocatis iudeis atqꝫ grecis Chr̄m dei v̄tutẽ ⁊ sapiẽtiã. j. Coꝝ. j. Rogemus dñm.

Sab. post Judica. xxiij. Martij: Festũ Annunciatõis anticipabat̄: qꝛ cadebat in feriã secũdã post Palmaꝝ. Stultoꝝ infinitus ⁊c. Eccs. j. Dic gesta hui⁹ diei de cena.

O Entesimaseptima turba stultoꝝ est: turpiũ ꝯmẽsaliũ (tischnarren) Qui se irrõnabil'r hñt in mensa hoim/aut dei: sapiens em̄ in vtraqꝫ se honeste hꝫ ⁊ rõnabil'r. De his spopondi me vobis hodie dictuꝝ: ⁊ puto nõ incõgrue materie huius diei/q̄ est vt audistis de cena Chr̄o a Martha p̄parata: in qua discubuit Jesus deus ⁊ hõ. Recte g̊ de mensa hoim ⁊ dei/vbi ꝯuiue erant honesti ⁊ turpes. Stulti: qualis fuit Judas murmurãs sup effusione
M vngẽti. Honesti: discipuli/⁊ sup oẽs Chr̄s dñs. Sꝫ ⁊ hodie festũ ẽ q̄ ꝯmemoram⁹ descẽsum panis q̄ venit de celo/ꝯpact⁹ manib⁹ spũsseti in v̄ginis aluo: q̄ nobis in cibũ ꝓponet̄ his suturis sacris dieb⁹ pascha

libꝫ/in qbꝫ qlibet tenet̃ digne panẽ hunc mãducare iuxta p̃ceptũ ecce. M
Rationabil'r ḡ ⁊ apte de fatuis ꝯuiuis offert se dicẽdi materia. Repe-
rio ḡ nolas aliq̃s/qbꝫ pñt discerni a sapiẽtibꝫ ꝯuiuis.
Prima nola est: manus nõ lanare. Hoc apud oẽs curias ⁊ domus
regul'r obseruari solet: vt manus añ mẽsam abluant̃: ⁊ ꝑ incurialitate
reputat̃ si hoc negligit̃/q̃ꝫuis crimẽ nõ reputet̃. Qđ tñ iudei opinaban
tur: quẽadmodũ dictũ est diebꝫ supioribꝫ: q̃ illud discipulis xp̃i impro
perabãt/qꝛ manibꝫ non lotis sed cõibꝫ manducarẽt. Etsi autẽ non cri
men sit/sed sola incurialitas ad mensam hoim non lotis manibꝫ acce-
dere: ad mensam tñ dei immũdis manibus accedere grande scelus et
crimen (quale fuit crimen crucifigentiũ Chr̃m) reputat̃: ḡ ad lotionem
manuũ in p̃mis conandũ. Et q̃ ẽ inq̃s hec lotio/q̃ aqua/q̃ mappa ab-
stersionis? Aqua ẽ ꝯtritio: lotio ẽ ꝯfessio: mappa est satisfactio. Vide vt
hec tria habeas ad manuũ emundatõem. Prima ẽ aqua ꝯtritõis: vi-
de sit hec aqua calida/munda/amara ⁊ viua. Sit calida calore chari j
tatis: sit tua displicẽtia de peccato calida: sit tua ꝯtritio ex amore dei:
⁊ nõ timore pene dũtaxat: quẽadmodũ damnati ⁊ damnãdi: ⁊ quẽad-
modũ solet cõiter fieri in morte/vbi affectio ꝯmodi non iusti regnat: q̃
vtiqꝫ gelida est ⁊c̃. Sit aqua ꝯtritõis mũda. Caue ne teneas ꝓposi- 2
tũ nõ dimittẽdi p̃terita/aut nõ cauẽdi futura/aut nõ amouẽdi occasi n
ones manifestas: hec sunt q̃ aquã illam turbulẽtam efficiũt. Sit aq̃ 3
ꝯtritõis amara: etsi nõ in sensualitate/sit tñ in volũtate. O vtinã nõ fe-
cissem: nam dolor sensualitatis nõ ẽ in ptãte nostra: ⁊ etiã posset esse ni
mius: nõ tñ ideo tenemur potius eligere infernũ q̃ꝫ peccasse. Sit aq̃ 4
ꝯtritõis viua: ꝯtinua sit tua ꝯtritio hoc modo: ꝙ qñcũqꝫ fit actualis
recordatio de pctõ/ꝙ de eo doleas modo dicto: al's videberis approba
re: hoc ego intelligo/dum occurrit tibi sub rõne offense ⁊c̃. Felix q̃ talẽ
aquã habet in suo fusorio ꝑ lotõe anime sue. Sed vñ hauriem⁹ aquã
hanc? durꝫ ẽ cor meum instar silicis: ꝑcute dñe Jesu v̄ga tua vt fluat/
sicut olim ad ꝑcussionẽ Moysi. Percute igit̃ ⁊ tu te ad literã v̄ga vt
emolliaris. Scđo eijce ⁊ fode cor: ⁊ eijce simũ affectionũ mũdanaꝝ: vt
serui Jacob/ꝑ fossoriũ ieiunij ⁊ abstinẽtie. Tertio ora ⁊ clama ꝑ aqua/
sicut illi de Maria magdalena impetrauit: vt đt Guil. Parrhi. in de
dist. rhe. ⁊c. Quarto ꝯsidera miserias etiã alioꝝ/quousqꝫ ꝯpungaris
ad lachrymas. Ecce p̃mũ est aqua ꝯtritõis. Secũdum est lotio ꝯfessi
onis. Nõ satis est tenere aquã ꝯtritõis in fusorio/nisi ad lotõem effun
dat̃ ꝑ ꝯfessionẽ suo tempe/abundãter/discrete. Sit ꝯfessio opportuna j
tempe debito: h̃ est ad ꝓpositũ añ ꝯmunionẽ. Nam ꝯtritio non sufficit:
qꝛ oportet nedum deo ꝑ ꝯtritõem/sed etiaꝫ ecclesie/a cuius ministerio
vult accipe cõionẽ recõciliari: quod fit ꝑ ꝯfessionẽ. Ergo đr: Effunde
quasi aquam cor tuũ. Sit scđo ꝯfessio integra: omnia dic mortalia/ 2
dubia/circũstantias ⁊c̃. Sic q̃ aquã ministrat ꝑ lotõe: non parcit aq̃/

sed largiter fundit: sic ⁊ tu. Vñ dr: Effunde vt aquã/nõ vt oleũ: vt lac
3 vinũ aut mel: vt in dieta salutis. Sit tertio ꝯfessio secreta ex ꝑte con
O fessoris ⁊ ꝯfitẽtis. Debet em̃ ꝯfessor in nullo casu eã reuelare: vt dt Ber
son. Itẽ neq; ꝯfitẽs ⁊c. Intellectũ hui⁹ q̃re in Berso. Nõ em̃ intelligit
simplr. Sic recipit in peluim ex ꝑte ꝯfitẽtis: ⁊ basse silẽter ĩfundit ex ꝑ
4 te ꝯfessoris: nõ em̃ deb; aq̃ alte infundi/s; ceruisia vt sonet. Sit q̃rto
ꝯfessio corã iudice. Judex in ꝯfessione est papa vel eps vel curatus vel
aliq̃s legitime ab aliq̃ istoꝝ delegat⁹. Ab hoꝝ ḡ ministroꝝ vno aquã
recipe: sed a q̃ expediẽti⁹ dt Berson/ꝙ regulr ⁊ ceteris paribꝫ a suo cu-
rato ordinario. Primo ꝓpter obedientiã. Deinde ꝓpter facilitatẽ hñdi
eum postmodũ in ꝑiculis mortis/ vel in sacroꝝ administratõe. Et ter
tio sm̃ Bonauẽ. (vt allegat Angel⁹) ꝓpt excusationũ ⁊ deceptionũ vi-
tatõem. Nam si min⁹ sufficiẽs est/tũc subdit⁹ magis excusat ꝯfitẽs cu-
rato q̃ alij. Felix q̃ sic ꝑ ꝯfessionẽ abluit man⁹ suas opportune/secrete
⁊ a suo iudice. S; sunt q̃ inuiti accedũt ad illã ablutõem: retrahit eos
vel pudor vel tumor/p̃sumptio vel desꝑatio. Pudor eos retrahit q̃ ha
bẽt turpia pctã p̃cipue carnalia: tales nõ libẽter oñdũt man⁹: sil'es eis
q̃ scabiosas hñtes manus/nõ libẽter oñdũt eas ⁊ subtrahũt se a lotõe.
P Sic territus Tobias iunior pisce delitescẽte in aq̃. Alios tumor: o nõ
indigeo: sicut q̃dã gl'antes de ꝯsciaꝝ puritate/cũ tñ sint plene suꝑbia ⁊
hypocrisi. Quosdã p̃sumptio/ꝓcrastinãtes: adhuc tp̃s nõ est inq̃unt/s;
cras: sꝑ volũt vltimi esse in lotõe/alijs cedere volẽtes tanq̃ dignioribꝫ:
⁊ sic vltimo nõ lauãt. Alios desꝑatio: quoꝝ pctã adeo ḡuia sunt: vt di
cãt cũ Cain: Maior est iniq̃tas ⁊c. Sil'es cerdonibꝫ q̃ desperauerunt
de purgatõe vnguiũ rubore infectoꝝ: ꝓpterea eos lauare nõ curãt. Ter
tio est extersio satisfactõis: h̃ tãdem in lotõe manuũ fieri solet: vt map-
pa manus extergant: sic ⁊ satisfactio d; seq̃. Sit h̃ prudẽs tentor map
pe: ne sit nimis asꝑa/sed tolerabilis pnia imposita/quã libẽter ferat: et
ꝙ meli⁹ est cũ leui mittere ad purgatoriũ q̃ graui ad infernũ. Tu autẽ
frater fac cito extergas h̃. s. ꝑ patiẽtẽ tolerãtiã tribulationũ. Est enig-
ma: q̃d est h̃: si efficit fit: si nõ efficit nihilomin⁹ fit. Rñdet/est exiccatio
manuũ: si q̃s exiccat ꝑ mappã exiccãt: si nõ exiccant ꝑ mappã/nihilomi
nus exiccant. Verꝝ q̃dẽ in h̃ est ꝓuerbiũ in ꝓposito q̃ntũ ad h̃/s; nõ cu;
eq̃li ꝯmodo: si em̃ h̃ nõ satisfeceris ꝑ satisfactõem/nihilomin⁹ satisfiet ĩ
purgatorio: s; nõ sine tuo magno malo: ḡ h̃ vre/h̃ seca/vt ineternũ par-
Q cas: btũs q̃ h̃ satisfacit. Caueãt sibi p̃mo corruptores alioꝝ in moribꝫ:
scdo iniustũ bellũ in tꝑalibꝫ exercẽtes/⁊ iniustas ꝓmotões in spũalibꝫ ꝓ
curãtes: tertio põposi in statu ꝑ simoniã/vsurã aut rapinã: q̃rto iniu-
sti patroni ⁊ causaꝝ aduocati: q̃ rarissime hi ad mappã satisfactiõis ĩ-
duci pñt. Tãdẽ frẽs vt finẽ faciam⁹: tu q̃ es itur⁹ ad mẽsam dei his di
ebꝫ toto conamie cura/vt nõ lotis manibꝫ nõ accedas: s; diligẽter his
modis ꝓcura lotõem ꝑ aquã ꝯtritõis calidã/mũdã/amarã ⁊ viuã/hau

stam ꝟga/effossione/orōne aut ꝯsideratōe. Per deniq; ꝯfessionis lotio
nē opportunā ꝛc. nō obstāte pudore/tumore/p̄sumptōe aut desp̄atōne:
ꝑ q̄q; abstersiua mappe satisfactōis. Sic fac vt mūdus sis/q̄tenus di-
gne possis ad mūdissimū hūc ꝑuenire cibū. Nisi em̄ sic feceris/g̃uissi- 1
ma te pena manebit. Clamat Pau. Probet āt seip̄m hō: ꝛ sic de pane
illo edat ꝛ de calice bibat: q̄ em̄ corp⁹ dñi māducat indigne/iudiciū si-
bi māducat ꝛ bibit. Et q̄dē iuste/immūde ad tā mūdū cū tāta temeri-
tate accedēs. Horret Joānes baptista (sctificat⁹ in vtero) accedere ꝛ tā 2
gere verticē dñi: immo corrigiā calciamēti: q̄d tu immūde? Marc⁹ 3
pollicē abscindit ꝛc. Judei se parāt ꝛ mūdāt sacrificia sua facturi: ꝛ ec-
ce h̄ mai⁹ sacrificiū. In nulla curia regis tp̄alis sine lotōne manuū ad
mēsam sedet̄: ꝛ tu illot⁹ accedes. Calices/paramēta/palle altaris oīa 4
alba ꝛ nitida admonēt/vt ꝛ tu nitid⁹ sis ꝛ lot⁹. Vñ putas fuit q̄ chri
stus p̄usq̄; dederat panē discipulis eos lauerit ꝛ dixerit: Si nō laue-
ro te/nō habebis ꝑtē mecū: nisi q̄r necesse est p̄us lauari q̄; accedas ad
sacrm̄. Venit panis h̄ ꝛ descēdit de celo in vteꝝ ꝟginis mūdissime ꝛ 5
castissime lote instar colūbaꝝ lacte ꝛc. Et tu g̃ nō sis fatu⁹ ꝯuiua: caue
ab hac nō lotōis nola/ne excludaris a mēsa. Rogemus dñm.

Dñica Palmarum.xxiiij. Martij.

Stultoꝝ infinitus ꝛc. Eccs.j. Gesta dici siue euāgeliū.

Scda nola stultoꝝ ꝯuiuaꝝ est: eligere p̄mū locū/aut añ alios in scu R
tellā digitos inferre. In mēsa humana hec fieri nō debere certū est: ꝛ ē
ex documēto Chr̄i: q̄ in euāgelio d̄t: Cū inuitat⁹ fueris ꝛc. Et q̄dem
h̄ verissimū signū est grādis stulticie: debet em̄ ibi seruari maxima hu
militas/in omni eo q̄ vult ad mēsam dñi sedere: nō igit̄ p̄mū/s; vltimū
locū elige cōicaturus. Elige inq̄; ꝑ humilitatē ꝛ timorē de tua indigni
tate: ꝛ q̄uo: h̄ modo. Considera q̄ p̄cipue ex diuino munere/ꝛ non ex 1
nostra industria seu p̄paratōe digni reddimur mysterioꝝ sacroꝝ ꝑtici
patōe. Hec nimiꝝ ꝯsideratio si cū sapore intimo masticet̄/humiliabit
nos vehemēter: ꝛ in nouissimo faciet recūbere loco. Profecto hūilitas
sola est q̄ disponit ad dignificatōem ꝛ p̄patōem debitā ꝑ talis tātiq; ho
spitis in aīe cenaculo susceptōe. Agat nihilomin⁹ industria nostra q̄d 2
poterit/vt sit absq; ꝯscia peccati mortalis. Plane hec industria nostra
ꝛ p̄paratio qualem agere ꝯuenienter possumus req̄rit̄: quēadmodum
heri dictū est de lotōe manuū ꝑ ꝯtritōem ꝛ ꝯfessionē. Tenet̄ em̄ q̄s ꝓ-
bare seip̄m/ꝛ sic accedere. Caue tñ ne illi industrie ꝛ p̄paratōi ꝑ con- 3
fessionē aut al's innitaris aut in ea speres: al's suꝑbis: al's maledictōem
incurris q̄ ponis fiduciā tuā in hoīe/ꝛ carnē brachiū tuū: alioq̄n deni-
q; in p̄cipitiū ibis: falleris aut cadis/aut tanq̄; si quis baculo arundi-
neo sustētet̄ vacillas: neq; habitabim⁹ in adiutorio altissimi/dñ in nr̄is

S meritis fidimus/ vel in pctõꝝ sola recordatõe torq̃mur ꝛc̃. Dic ex Ger
sone de pollutõe noctur. ꝯsideratõn. ix. vsq̃ ad hunc passum: Quid g̃
4 diceret aliq̃s ꝛc̃. Agnosce ꝙ oẽs iusticie nostre sunt sicut pãnus men-
struate/ aut velut fascie: sub q̃bꝫ velamus assidue saniẽ pctõꝝ nostroꝝ.
Qua fronte igit̃/ qua ve audacia infectõem hãc ad placandũ deũ aude
bimus oñdere? Caueamꝰ ne potiꝰ irritet̃. Plane sic est/ si mille annis
vacaret aliq̃s se disponere ad dignitatẽ celebratõis: nec sic ꝑ se attinge
ret. Quid iccirco in breui morula facere poterit? Esto ꝙ post tuã ꝑpa
ratõem ꝑ exercitia ꝯtritõis/ ꝯfessionis/ meditatõis ꝛc̃. nihil tibi ꝯsciꝰ sis
suꝑ pctõ mortali/ aut peccãdi ꝓposito: scies tñ ex aduerso ꝙ iustus est
dñs: q̃ si velit exq̃rere vehemẽter debita/ si iniq̃tatẽ tuã obseruare/ si te-
cũ iudicio ꝯtendere: plane neq̃ sustinebis/ neq̃ poteris rñdere vnũ ꝑ
mille: q̃ntumlibet lotus fueris/ attritus/ ꝯfessus/ lachrymosus. Quid
ista sunt? Ue tibi si nõ cũ miscdia magna valde dijudicaris. Quid sci-
re possum ego ꝛ tu o frater/ si forte me latẽt vitia mea? Merui q̃dẽ ex
cecari: q̃ visu meo spũali suꝑ modũ abusus sum/ dum vides bonũ ali-
5 q̃d adimplere ꝯtempsi. Sic sic g̃ o frater: si vanitas tua/ falsitas tua
tua vana ꝑparatio mẽstruosa/ lachryme/ pax/ suauitas/ tranq̃llitas/ de
T uotio sensibilis: si hec inq̃ te cum lacinia pallij tui ad mensam dñi re-
trahere nitant̃ quasi dignũ: repugna renitẽs: noli in his ꝯfidere quasi
hec te dignificẽt: sed post hec oĩa facta ꝛ oẽm industriã tuã ꝛ ꝑpatõem
q̃ oĩno ꝑcedere ꝛ nõ negligi dz: siste in vltimo loco: ꝛ expecta si forte pa
6 terfamilias veniat ꝛ dicat: Amice/ ascende: ꝛ trahat te. Et qñ h̃ erit?
Tũc qñ de te desperasti in vitate/ ꝛ in oĩbꝫ exercitijs tuis: ꝛ te in misc-
ricordiã dei ꝓijcis ei soli innitẽdo/ dicẽs: Et si nihil sũ/ h̃ tñ scio ꝙ apd̃
dñm miscdia/ ꝛ copiosa apud eũ redẽptio: ꝛ pietatis eius fontẽ nulla
ꝑt iniq̃tas euincere vel exiccare. Quid? decreuit saluare me: nemo est
q̃ ꝯdemnet: ꝑcipit vt spem meã ponã in eũ/ ꝛ me totũ in manus suas
ꝓijciã vt possum: nõ est crudelis ꝛc̃. Ex eodẽ vbi ꝑus: vsq̃ ibi: Esuris
A accede. Sic tibi humiliato dicet dñs: Amice ascẽde. Noli tũc obsti-
natꝰ reniti. Esto retrahat te indignitas/ carnalis humilitas/ infirmita-
tas ꝛc̃. Ex eodẽ suꝑ Magt̃. xcij. a. b. c. Exaudi potius patrẽfamilias
te trahẽtẽ ꝛ dicẽtem: Si egrotas/ veni: ego aꝓponã efficacissimũ medi
camẽtũ tue inualitudinis. Si fluxũ pateris ꝛ nõ poteris sanari a me-
dicis tuis. s. exercitijs ꝛc̃. Dic ex de pollutõe nocturna/ ad placitũ iuxta
metaphorã illã quã ꝓposui/ ꝯgrue aptãdo.

Tertia nola est: añ ꝯmestionẽ nõ orare. Mos est chr̃ianoꝝ vt ante
mẽsam orẽt. Docuit h̃ suo facto Chr̃s dñs: q̃ pascẽs ꝓplm/ eleuatꝫ ocu
lis bñdixit panẽ ꝛc̃. ꝛ ꝑcipue clericis mãdat̃ vt cibũ bñdicãt: dist. xliiij
nõ liceat. Et tu itidẽ obserua añ ꝯmestionẽ diuine eucharistie/ vt post
lotõem ꝛ humilẽ sessionẽ cibũ bñdicas ꝛ ores: dic: Bñdictꝰ q̃ venit in
noĩe dñi. Disce a ꝓplo ꝛ pueris hebrecoꝝ clamãtibꝫ suscepturi dñm in

ciuitatē suā:clamātibꝫ inq̄ꝫ:Bn̄dictꝰ ⁊c̄. Lauda bn̄ficia eius ⁊ tu o fra U
ter/tibi ⁊ oībꝫ exhibita. Et q̄d orabo inq̄s:q̄d tibi dn̄s suggesserit:dic:
Dn̄e nō sum dignꝰ vt intres sub tectū meū:sed tm̄ dic v̄bo/ ⁊ sanabit̄
aīa mea. Nō sum dignꝰ/ꝯtra p̄cedētē nolam:dic v̄bo ⁊c̄.ꝯtra pn̄tez no
lā. Dic cū Daniele:Dn̄e nō in iustificatōnibꝫ meis ꝓsterno p̄ces meas
an̄ te/sed in miseratōibꝫ tuis multis ⁊ magnis. Et itē cū ꝓpheta dic:
Ego āt in multitudine miscdie tue introibo in domū tuā:adorabo ad
templū sctm̄ tuū in timore tuo. Et silia:qm̄ res hec nō tā v̄bis agit̄
q̄ꝫ deuotis suspiriis. Anteq̄ꝫ comedā suspiro:ait Job.iij. Roga dn̄m vt
illuminet tenebras tuas:⁊ on̄dat tibi ea q̄ sibi in te displicēt:ne in tuaꝫ
damnatōem ad mēsam hāc accedas. Roga deū vt suꝓpleat defectū tu
um ꝑ suā miscdiam. Hoc faciēs ꝯseq̄ris alteꝝ illoꝝ:aut eī illuminabit
te vt pctm̄ tuū occultū tibi manifestet̄/⁊ tūc peniteas:aut si nō manife
stat̄/remittit̄ huiꝰ sacramēti vigore/aut saltē tibi in pctm̄ nouū nō im
putabit̄ hec cōto:vt dt Gerson ꝯsideratōe scda de pollu. Porro ex hac
orōne liberaberis aliq̄n a tentatōe/q̄ fieri solꝫ q̄busdā circa h̄ sacramē
tū. Gerson sup Magt.lxxxix.E. Sic iudei in Ps̄.petierūt:⁊ venit co
turnix ⁊ pane ⁊c̄.⁊ Gen.xxiiij. Nō comedā donec loq̄r sermones/orōes
.s.meas. Hinc Maria magdalena ⁊ alie deuote portabāt aromata dū X
q̄rerēt corpꝰ Chr̄i. Luc.xxvj. Sic nobis accessuris ad corpꝰ dn̄i/p̄libā
da est orōnis deuotio:vt q̄ minꝰ forte parati sumꝰ ꝑ ieiuniū ⁊ ꝯfessio
nē/suꝓpleat spūaliū aromatū.i.orōnū oblatio. Et Parali.iij. Magna
ps ꝓpl'i q̄ sctificata nō fuerat/comedit phase:⁊ orauit ꝓ eis rex Ezechi
as dicēs:Dn̄s bonꝰ ꝓpitiabit̄ eis/q̄ minus sctificati sunt. Aug.q̄ꝫuis
q̄s pctō mordeat̄ venialr̄ peccādo cū nō habeat volūtatē/satisfaciat la
chrymis ⁊ orōibꝫ:⁊ ꝯfidēs de dn̄i miseratōe accedat ad eucharistiā in
trepidus ⁊ securus. Ex Jordane de sctis.lxxxv.

Quarta nola est:cibū discutere/scrutari/examinare/eūdē olfacere ⁊
pulmētaria scrutari(das muos lusen)iudicareq̄ꝫ de ꝯdimētis qualia
sint. Inciuile est h̄ p̄cipue in ꝯuiuiis/⁊ cū inuitatꝰ fueris. Nō est tūc dis
cutiendus aut examinādꝰ cibꝫ:minus inciuile essꝫ in domo tua. Et tu
ad mēsaꝫ dn̄i sedēs noli curiose discutere cibū hūc p̄ciosissimū tibi ap
positū. Qui scrutator est maiestatis/opp̄met̄ a gl'a. Noli scrutari si bo
nus sit:q̄uo Chr̄s ibi sit:q̄uo possibile sit. Sed simplr̄ crede:satis cre
dētiatus est:crede hospiti fideli/nō mēdaci. Jp̄e v̄itas est q̄ fallere non
p̄t. Hoc est(inq̄t)corpꝰ meū. Crede igit̄ ei. Sed ⁊ credētiatꝰ est ꝑ tot se
cula/scripturas/doctores ⁊ sctōs:vt stultū sit velle circa h̄ dubitare et
scrutari. Noli eūdē ꝑ sensus tuos ꝓbare:noli nasum aꝓponere/nec alio
rum sensuū quēpiā:oēs em̄ decipiunt̄/visus/auditꝰ/gustꝰ/olfactꝰ/ta
ctus. Judicāt illic panē albū/fructū dulcē/odoriferꝝ ⁊ suauē:sꝫ decipi
unt̄:q̄r panis nullꝰ illic est/sꝫ ꝯuersus in corpꝰ Chr̄i:sole spēs manent.
Sil'e de ouo q̄d pꝰ excubatōem sufficiētē ouū nō ē/q̄ꝫuis testa maneat

non tñ vitellũ/sed pullus intus ꝓtinet. Sic hic testa spẽz manet: sz vitellum panis mutatũ est. Nedũ ãt sensus/immo t rõ deficit mathematica/logica/phỹsica/metaphỹsica tc. Vide t declara breuiter ex Antho. pte. iij. ti. xiij. c. v. §. j. circa finẽ. Fateor etiã q̃ sdã odore discernere potuisse eucharistiã/t visu alios: sicut in Berſone legit t Guil. Par. in de diuina rhetorica: t sctus Ludouic⁹ rex Frãcie: vt in sum. pdi. t Hugo. de sctõ vict. de q̃ Berson sup Magt. xc. S. T. H. Tu q̃ simplr crede: t si sensus deficit/ad firmãdũ cor syncez sola fides sufficit: ad h̃ lumẽ iudica/nõ ad lumẽ sensus vel rõis: multis miraculis ꝓfirmatũ ẽ: sicut Greg. q̃ ad infidelitatẽ mulieris amouẽdã/ꝓcurrit in formã digiti: z alia talia multa legimus. Rogemus dñm. Crastina de relicꝭ.

Feria. ij. post Palmarum. xxv. Martij.

Stultoz infinitus est numerus. Eccs. j. Festa dier.

Quinta nola est: sine masticatõe deglutire (schlucken) instar ciconie. Silꝭes deglutiẽti nucẽ integrã: vt ỏt Matthe⁹ de craco. quẽ vide in suo dialogo. Est hoc inciuile t lurconis signũ. Insanũ ꝓterea: q̃ bona masticatio in ore est quasi ꝓma digestio. Et tu ad mẽsam dñi sedẽs/caue ne cibũ hũc diuinissime eucharistie sine masticatõe sumas/ne fructu suauitatis t dulcedinis eius ꝓueris. Est cñ vna ex causis cur alicj q̃ suauitatẽ huius cibi nõ experiant: q̃uis etiã alie sint cause. Sz ais z q̃ris: Quid est masticatio spũalis/qua debet h̃ cibꝰ masticari vt sapiat: Scio cñ q̃ de corpali masticatõe/qua spẽs sacramẽtales ꝓtrunt nõ loq̃ris: q̃uis t illa debeat fieri discrete/ne inter dentes maneãt pticule: sed reuerenter deglutiant. Quid est igit masticatio spũalis de q̃ loq̃ris: Rñdeo breuissime: nihil aliud est q̃z meditatio. Nam masticatio est freq̃ns reditꝰ dentiũ sup idẽ diuidẽdũ t atterendũ. Et meditatio huius cibi spũalis nihil aliud est q̃z frequẽs mẽtis reditus sup idẽ cogitatõe t deuotõe t affectu mẽtis diuidẽdũ t atterẽdũ in oẽs differẽtias bonitatis/charitatis t ỽtutis eiꝰ: vt sic sugat ex ipo dulcedo/in qua ꝓparauit h̃ sacrm hominꝭ. Vide Albertũ in tracta. de sacro eucharistie fo. lvij. q̃ late de h̃ scribit. Item differũt cogitatio/meditatio t ꝓtemplatio: ex Berso. penes facile t difficile/vtile t inutile tc. Sed dicis: t q̃ igit sunt ille meditatões siue masticatões q̃bꝰ debz masticari h̃ cibꝰ vt sapiat nobis eius dulcedo: Rñdeo q̃ inter eas meditatões q̃bꝰ masticandꝰ est cibꝰ ille/post eam q̃ vas olim aromatũ/immo spũsti ipam aportecã totã bz in ore: q̃ttuor ponunt a Guil. Par. li. de sacra. Quaꝛ ꝓma est oipotẽtis ỽtutis diuine admiratio. Secda diuine sapie t puidẽtie. Tertia diuine bonitatis abũdãtia atq̃ diuitie. Quarta muscõie diuine recogitatio. Hec oia ꝓsequre vt Guil. Par. vbi sup: vel ex de turre cremata. Sed dicis: vt intelligo causa ariditatis et carentie dulcedinis cibi (q̃ in se plenus est delectamẽtis) ꝓuenit ex defe

ētu masticatōis: vñ tūc est ꝙ aliqñ etiā deuotissimi hoīes q̄ diligētissi-
me ꝑ meditatōem masticāt/nullā dulcedinē experiunt̄. Rñdeo ꝙ ꝓpt̄
alias cās h̄ accidit: multe em̄ sunt cause huiꝰ: q̄dā ex culpa nr̄a/q̄dā ex
nulla culpa/sed dei miseratōe. Et assignant̄ nouē p̄ter p̄dicta. Prima
ē indispositio palati ꝓpt̄ pctm̄ mortale: scd̄a cordis occupatio sine mor-
tali: tertia sublimitas saporis: q̄rta fides: q̄nta humilitas: sexta ingrati
tudo: septima eruditio: octaua feruor: nona purgatio. Dic ꝑ oīa ex de
turre cremata: vsq; ibi: Decima causa/exclusiue. Rogemus dñm.

Feria.iij.post Palmarū.xxvi. Martij. Gesta diei

Sexta nola est: sine esurie ad mēsam sedere. Qui sine esurie mādu-
cat/cū fastidio modicū saporis inde reportat ꝛc̄. Vide Grütsch in cena
dñi. Tu dū ad mēsam dñi vis accedere/id sine spūali veraci esurie si-
ne desiderio nō facias. Et dico notāter/veraci: ē ei duplex spūalis esu-
ries: q̄dā verax/q̄dā fallax. Pria esuries ē fallax: cui nō ē innitēdū. Et
q̄ ē illa? Sētimēta: dulcit̄ affici ad cōionē vel ardēter/sensus desiderij
vel feruoris ꝛc̄. ꝓfusio lachrymaꝝ/sensualis cordis ꝯpūctio/feruor mē
tis: ꝛ sil'ia sentimēta/affectōes cordiales: ꝛ gñal'r q̄libꝫ talis modi gr̄a/
quā intelligūt q̄dā inspiratōem dei/ꝛ mētis affectōem. Ego dico: quia B
huic esuriei nō ē innitēdū: ꝛ h̄ ꝓpt̄ septē rōnes/q̄s elicio ex Matth. de
craco. Prima ꝓpt̄ nesciētiā: qd̄ ei tu dicis inspiratōem dei eē/forsitā ē
diaboli. Cū em̄ certū sit diabolū in irreuerētia dei delectari: q̄s dubi-
tat q̄n sepe q̄s scit indignos instigat ad cōionē/q̄tenꝰ ꝛ deū inhonorēt
ꝛ iudiciū sibi māducēt ꝛ bibāt? An credis ꝙ Judas inspirāte deo rece
perit corpꝰ chr̄i? §.xxxviij. Scd̄a ꝓpt̄ expectātiā: nā etiā si certo signo
cognosceres qñ tibi deꝰ inspiraret/nō tñ deberes expectare donec dñs
tibi daret h̄ signū: vbi em̄ fm̄ scp̄turā ꝛ rōes hr̄ q̄d agēdū sit/ibi signuꝫ
expectare gñatōis ꝑuerse ē ꝛ deū tētare. §.xxxviij. Tertia ꝓpt̄ absentiā
q̄ absentia hoꝝ sentimētoꝝ nō ē veꝝ signū idispositōis ad sacr̄m: mul
totiēs em̄ q̄ nihil taliū hñt/sunt in magno statu gr̄e. Sepe em̄ ꝯtingit
hoīem ab hmōi affectibꝫ impediri sine oī culpa sua/imo cū magno me
rito: sic̄ senes/languētes/curati ꝛc̄. q̄s impiū eēt remouere a sacr̄o pie-
tatis. Vide in Crac̄. §.xlij. Quarta ꝓpt̄ pñtiā. Nō em̄ ꝓpt̄ pñtiā sensus
taliū affectuū q̄s magis securꝰ dꝫ esse: ꝛ se magis ad sacr̄m putare dis-
positū esse: q̄ etiā pctōres aliqñ ꝯpungunt̄ corde: ꝛ flent lachrymas ef-
fundēdo/dulciter afficiunt̄ ad orādū/retinētes aliena/odiētes ꝓximū/
affecti amore inordinato ad mūdana. §.lviij. Quinta ꝓpt̄ originis dif
ferētiā. Nam aliqñ veniūt oīno p̄ter gr̄am: aliqñ cū gr̄a/sed nō ex gr̄a:
qñq; vo ex ꝛ spēali dono. §.lx. Aliqñ inq̄ꝫ oīno p̄ter gr̄am. Patꝫ de gē C
tilibꝫ/iudeis ꝛ hereticis: q̄ in ritibꝫ suis sacrificijs ꝛ erroribꝫ nōnūq̄ꝫ la
chrymas fundūt ꝛ cordial'r afficiūt̄: ꝛ vtiq; p̄ter gr̄am. Exēplū de here
tico i heresi nato: itē de sene decepto errore ātropomorphitaꝝ. Incau

tum est ꝯ credere affectibꝫ ⁊ sentimẽtis hmõi.lxj.lxij. Aliqñ cũ gr̃a ve-
niũt/nõ tñ sp̃ ex gr̃a:dũ q̃dã boni maxime simplices mouent̃ ⁊ ꝓmouẽ
tur ad dulces affectus/ex cantu suaui ⁊ deuoto vel organis. Nec omi-
no sunt refutandi/maxime in incipiẽtibꝫ:multũ tñ intẽdere vel imora
ri talibꝫ ꝑiculũ est ⁊ incautũ. Vide in Craco.§.lxxvij. vsq̃ ad.lxxxiij.
Aliqñ tales affectꝰ ex gr̃a sunt/quẽadmodũ lachryme sctõꝝ:q̃ꝝ exem
plis scriptura est plena. Et plane etiã de illis affectibꝫ q̃ pure ex dono
⁊ gr̃a dei ꝓueniũt/necãria est cautela. Et cur ita? q̃ plurimis sunt er-
roris occasio/nõ tã data q̃ꝫ accepta:q̃ cũ dat̃ seruis panis filioꝝ vt fi-
ant filij/dono abutunt̃ putãtes se filios:⁊ sic pereũt. Audi Bernar.ad
frẽs de mõte dei.§.lxiij.ex Craco. Ex his ꝯ oibꝫ ꝯclude q̃ huic siti af
fectuũ etiã si assit/nõ tñ ei ẽ innitẽdũ q̃si veraci dispositõi. Scd̃a esuri
es est verax/solida:nõ actualis/sꝫ habitualis:q̃ sunt in testimonio bone
1 ꝯscie. Et qũo dinoscit̃ hec inesse? Signis septẽ. Primũ est frequẽs
displicẽtia ⁊ detestatio pcti tã ꝓprij q̃ꝫ alieni. Secũdũ zelus aĩaꝝ. Ter
D tiũ odiũ iniusticie. Quartũ humiliatio ꝯtinua/⁊ vilificatio suijp̃ius.
Quintũ desideriũ celestiũ. Sextũ ꝓmptitudo animi ad carẽdũ oibꝫ q̃
in mũdo sunt/qñcunq̃ deꝰ voluerit:⁊ sustinẽdi q̃ supuenire ꝑmiserit.
Septimũ/ꝯtemptꝰ ⁊ fuga vanitatũ ⁊ mũdanaꝝ ꝯsolationũ: vel si eas
adesse ꝯtigerit/nõ ex delectatõe vel deliberata ꝯplacẽtia immorari.§.
2 lxviij. Hec ⁊ his sil̃ia nunq̃ꝫ pñt haberi ꝯstãter sine diuina dulcedie;
q̃ ꝑm Aug.vj.musice: Nunq̃ꝫ expugnaret̃ amor tp̃aliũ/nisi aliq̃ suaui
tate eternoꝝ:nec est reputãda ꝑua dulcedo/ꝑ quã reddunt̃ amara ⁊ vi
lescũt hoĩ oĩa delectabilia huiꝰ mũdi:⁊ oĩa penalia eiꝰ dulcia fiũt vl̃ sal
tẽ leuia ⁊ tolerabilia. Hec ẽ ꝯsolatio:hec est dulcedo quã boni sp̃ habẽt
3 habitualr̃:⁊ q̃libet ꝑm gradũ gr̃e sibi date.§.lxix. Hec dulcedo habi
tualis lꝫ aliqñ sic effundat̃ q̃ mẽtẽ reddat feruẽtẽ ⁊ hilarẽ ad sp̃ualia ⁊
diuina:tediosam vo ⁊ odiosam ad q̃uis alia:⁊ h̃ sit eq̃le signũ eiꝰ:ꝯti-
nua tñ ꝯtinẽtia ⁊ refrenatio sui in ꝓsp̃is/patiẽtia in aduersis/⁊ ꝯstans
eq̃nimitas inter vtraq̃ hec/ꝑseuerãsq̃ volũtas ad viuẽdũ ⁊ placẽduꝫ
deo/⁊ submittẽdũ se volũtati sue:⁊ alia q̃ supius p̃dicta sunt certiora
⁊ efficaciora signa sunt illius habitualis dulcedinis q̃ꝫ illa notabilis et
4 qñcunq̃ rara eius effusio ⁊ ꝑceptio sensibilis.§.lxx. Dico ꝯ ꝯclusiue/
q̃ ꝓ hac dulcedine vtpote necessaria/instãter laborãdũ ⁊ p̃candũ ẽ sim
5 pliciter ⁊ sine aliq̃ ꝯditõe.§.lxxj. Pro illa aũt actuali ⁊ actuali ꝑce-
ptibili laborãdũ est:nõ tanq̃ꝫ ꝓ necessario/sed ꝓ q̃dam amminiculo ad
facilius vincẽdũ aduersa/⁊ delectabilia ꝯtemnẽda/⁊ sub ꝯditõe ⁊ qua
dam indifferẽtia ꝯmittẽdo hec volũtati diuine/dicẽdoq̃ꝫ:nõ sicut ego
6 volo/sed sicut tu pater.§.lxxj. Et siq̃dẽ data fuerit cũ deuota gr̃aꝝ
actione/dꝫ eam hõ suscipe ⁊ se in ea rõnabil̃r exercere:non tñ oculos ex
cecãdo ꝑ fletum: vel vires alias eneruãdo:aut de tali dono nimiũ ꝯfi-
dendo vel exultando;sed trahere debet illud in spem vite eterne.§.lxxij

Si vo negata fuerit a deo/vel quacūqz actōe ꝓpediat:bō nō ideo mē A
te decidat/vel absorbeat tristicia:dummō nec actu nec affectu nec vo
lūtate nec nimia dissimulatōe z negligētia auersus sit ab illo desiderio
spūali/qō se alīs habuisse cognoscit:vt si nō desiderat tā feruide sīē vel
let/saltē desiderare ꝛcupiscat cū ꝑs.q̄ ait:Concupiuit aia mea deside
rare iustificatōes tuas.Sufficit em̄(nō neglectis illis opib⁹ q̄ fieri de
bent)habituālis z rādicata dulcedo tanqz summa capitalis:q̄ nō tolli
tur donec deus desipiat/z sapiat mūdus:si q̄d ād supererogatū fuerit/ꝑ
lucro reputet.Hec Matth.de craco.§.lxxij.Cui ꝛsonāt ꝑ oia ca q̄ ōt
Gerson sup Magt.de impassibilitate,z sup ✠siculo;Esurientes.tra
ctatu nouo.

Feria.iiij.post Palmarū.xxvij.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.Hesta dici.

Septima nola ē:scabiē scalpere.Magna incurialitas est in mensa F
pediculos q̄rere/z in scabie capitis scalpere.Et tu ad mēsaz dei sedēs/
cū es in ꝓpinctu sumptōis eucharistie/noli scalpere in scabie petōꝝ:ꝑ
us linitus es vnguēto ꝛtritōis/ꝛfessione lotus/z satisfactōnis pectine
pexus.Ideo nō iam illis cogitatōib⁹ insistendū dūtaxat:sed vires colli
gēde sunt/zcogitatōes dirigēde in Chm̄ dñm:quē sub spēb⁹ sumptu
rus es/vt cū actuali deuotōe ipm oze tuo ꝛtingas.Si em̄ deuotio est
necessāria accedēti ad h̄ sacm̄/multo plus req̄rit in ipo actu ꝛmunio
nis.Q̄m vt ait b.Tho.dist.viij.q̄rti.Sacramentū post sumptōem ef
fectū suum causat:ideo opoꝛtet actualr in ipa susceptōe coꝛ hois in de
notōe ꝓsistere/saltē ad lumē cōis fidei:recēsendo articulos ex symbolo
apl'oꝝ/q̄ respiciūt Chm̄:z hos aio reuoluere:z sm eos affici/sm qō
dñs dederit:vel saltē desiderare affici.Nedū aūt in sumptōe sacri non
optz in scabie petōꝝ reuolui:sed etiā bi q̄ iam ꝑfecte ꝛfessi sunt sm suā
possibilitatē dñt se extendere ad exercitia ✠tutū:sm q ꝛsulit Gerson
xxxvij.M.ibi:Itē q̄rit:vtꝝ q̄s possz habere certitudinē.

Octaua nola est:ad equales haustus inuitare vel inuitari.Oꝛ tur
pē sit hoc vt q̄s ad alterius inuitatōem z iniurgitatōem se ꝛponere ve
lit/nemō nō nouit nisi poꝛc⁹:sed z sil'es eis sunt q̄ vrgēt ad comedēdū
alios z q̄si farciūt.Tu caue ad mēsam dñi ad equales haustus inuite B
ris.Sūt deuotarie/begutte/bypocrite:q̄ solū ex eo q̄ alias videt toti
ens ꝓmunicare/etiā ipe volūt se eis equare/ne videant̄ min⁹ deuote z
sancte.O stulta gēs q̄ gl'am inanē q̄ris de humili Jesu.Hic dici pote
rit de freq̄ntatōe cōionis sm Angu.Nō oēs sunt eiusdē ꝓditōis:ḡ nō
simil'r māducāt:vnus plus/alius minus.Sic z in cōione eucharistie
q̄libet videat quātū inde ꝑficiat in ✠tutib⁹ z imitatōe Chī/aut defici
at:z sm hoc ad dictamē p;udētis sacerdotis accedat vel desistat.Pru
dētis inq̄z z deuoti;qz sunt aliq̄ q̄ cohibēt deuotas ꝑsonas ne cōicent

ex pigritia sua indifferẽter: si em̃ prudẽtiam sctãm haberẽt/discuterẽt merita psonaꝝ ⁊ dispositões. Scdm hoc ⁊ sacerdos ꝯsideret de freq̃ntatõe celebratõis si ꝓsit sibi/an non: si em̃ ꝓderit/poterit freq̃nter celebrare. Sed ais: tñ dr ꝙ nõ dz ex ꝯsuetudine celebrare. Uerꝝ ẽ ex ꝯsuetudine/sic ꝙ ꝯsuetudo sola cum inducat ⁊ sit p̃cisa causa: h̃ em̃ ꝓprie ẽ ex ꝯsuetudine: si ãt cũ ꝯsuetudine celebrat/⁊ se disponit debite/h̃ nõ erit ex ꝯsuetudine. Uide Matth. de Craco. §. xciij.

Nona nola est: gr̃as post cibũ nõ agere. Egit gr̃as dñs Jesus p⁹ cenã. Nã dt euãgelista: Hymno dicto ⁊c. Et vt dt Chryso. sup Mat. habebãt eremite gr̃as: quaꝝ tenorẽ recitat ibidẽ: sic ⁊ chr̃iani dñt gratias agere p⁹ cibũ. Et tu sumpta eucharistia/caue ne sine gr̃arũactõe recedas: cogita quãtum te dñs honorauerit: ⁊ honoratori tuo gr̃as age/modis q̃bꝫ potes. Hñt clerici modos. Bñdicite oĩa opa do. ⁊c. Laudate dñm in sctis ei⁹. Adde si placz: Te deũ laudam⁹. Tu si nõ habes aliud/dic pr̃ nr̃/dic credo/aĩo regratiãdi: vel forma ad placitũ corde vl̃ ore gr̃arũactões: vel inuoca sctõs/vt ꝓ te gr̃as agãt dño deo: vel ip̃m/vt sibimet gr̃as ꝓ te agat/qꝛ tu nescias. Adde q̃ Joã. de turre cremata ponit ca. xv.

Decima nola est: garrulare/⁊ risibꝫ/vanitatibꝫ/stultitijs ⁊ leuitatibꝫ/neglectis necessarijs intẽdere. Sũt q̃ mensam totã implẽt garrulatõibus: ⁊ nemini dãt loq̃ndi locũ: cũ longe sapiẽtius esset tacere: sed alias absqꝫ numero immodestias exercẽt ⁊ turpitudines. Tu caue ne mox p⁹ gr̃as tradas te garrulatõibꝫ/leuitatibꝫ/sed poti⁹ pauses: ⁊ deinde deambules. Sũt miseri fatui q̃ expleto officio misse aut cõionis/qd̃ serio magno vt putãt fecerũt: mox ad leuitates se tradũt v̄bis ⁊ factis: et oculos q̃s fletu madefecerũt/ad vana ⁊ curiosa dirigũt: oraqꝫ delibuta sanguine Chr̃i/cachinnis dissuũt. Nõ sic erit agẽdũ o frat̃: sꝫ etiã si fieri p̃t/nõ immediate colloquijs mũdanis/aut negocijs terrenaꝝ reꝝ te implices ⁊c. vt in de turre cremata vbi s̃. iiij. auisamẽto.

Undecima nola: nõ deambulare. Ambula ad op⁹ post cibũ: sicut in turre cremata in fine: vbi p̃us. Trahit h̃ cibꝫ ad se/vt surcul⁹ ad trũcũ: sicut habes in sermonibꝫ de eucharistia: q̃ꝝ themata sunt/Uenite: q̃ ascribunt̃ btõ Thome: tñ potius vident̃ Alberti.

Feria. v. in Cena dñi. xxviij. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Ultima nola qua dinoscunt̃ fatui ꝯuiue est: nõ ꝯsiderare bonos cõuiuaꝝ mores: neqꝫ eos imitari. Sũt q̃ docẽt pueros suos dicẽtes: si quẽ videris in aliq̃ tibi displicẽtẽ/⁊ qd̃ ei incõgruũ est/tu caueto. Plane: Felix quẽ faciũt aliena ꝑicula cautũ. ꝙ si aliqd̃ aptũ ⁊ pulchre videris/imitato. Sub hac igit̃ nola pñt ꝯp̃hendi oẽs ꝯuiuãtiũ turpes mores. Tu dum ad mẽsam dñi dei sederis/ꝯsiderato bonoꝝ mores: ⁊ qd̃

eos facere videris/vade ⁊ tu q̊qꝫ fac sil'e. Sed quo te ducam vbi meli-
ores possis videre ꝯuiuas ⁊ sapiẽtiores/q̃ꝫ ad eam mẽsam quã posuit
hodie sapia patris Chr̃s dñs: in q̊ ⁊ cibꝰ sacramẽtalis ꝓpositus est: et
ꝑ eum discipulis suis administratus: illoꝝ mores lꝫ intueri ⁊ imitari.
Discite a me inq̃t dñs: vide qũo eos p̃parat/eos lauãdo/exẽplũ humi
litatis p̃bendo ⁊c. Qũo ꝙ agnũ paschalẽ suij p̃ius figura antea mãdu-
cauit: q̃ oĩa plena sunt doctrinis moralibꝰ: quẽadmodũ se q̃s ad esum
agni veri habere debeat: illoꝝ ḡ mores respice. Sꝫ ad anteriora si pla-
cet/te adducã: ad mẽsam videlꝫ ⁊ cibum: huius mẽse ⁊ cibi ꝑfectissimã
figuram/ad manducatõem agni paschalis/q̃ fuit huius sacramẽti fi-
gura. Horꝝ iudeoꝝ mãducantiũ mores ꝯsidera: ⁊ quẽadmodũ eos vi
deris facere/sic ⁊ tu facere coneris: nõ em̃ sunt mores ab hoĩbꝰ adinuẽ
ti/sed a deo eis mãdati: q̊s etiã mores Chr̃m dñm cũ suis discipulis
hodie credimus obseruasse. Nã d̃r anteq̃ꝫ cenauerit ⁊ sacr̃m sui corpis K
instituissꝫ/agnũ paschalẽ s̃m ritũ ⁊ morem iudeoꝝ cũ discipulis suis
mãducasse. Sed q̃ erãt inq̃s hi mores? Necesse est em̃ eos scire/si debe
amus imitari. Legit̃ in Exo.xij.ꝙ cũ Pharao noluisset dimittere iu-
deos/eũ dñs multis ꝑcussit plagis: tãdem final'r dixit Moysi/ꝙ ma-
xima plaga eũ ꝑcussur⁹ essꝫ. Dic capl'm.xj.⁊.xij. vsqꝫ ibi: Septem die-
bus azima comedetis. sed tñ breuiter. Ecce h̃ agnus ⁊ eius imitatio/
comestionisqꝫ mores/sunt figura nostri sacramẽti: p̃cipua nostri ꝯui-
uij/qđ p̃ manibꝰ habem⁹: qđ Chr̃s fecit vt audistis in euãgelio: quod
nos sacerdotes q̊tidie facim⁹: ⁊ vos in h̃ tp̃e paschali facietis. Fuit em̃
illius sacr̃i figura oblatio Melchisedech: oĩa deniqꝫ sacrificia veteris
testamẽti/sed ⁊ mãna: attamẽ agnus paschalis inter hec oĩa fuit preci
pua figura: qꝛ p̃cedẽtes figure solũ quoad aliqđ s̃cabãt hoc sacr̃m: sed
agnus paschalis quoad oĩa q̃ ꝯsiderari possunt in hoc sacr̃o/h̃ sacr̃m
s̃cabat. Nã oblatio Melchisedech/q̃ obtulit panem ⁊ vinũ/s̃cabat h̃
sacr̃m tm̃ quoad exteriores visibiles spẽs/q̃ in hoc sacr̃o sunt forme pa
nis ⁊ vini: ⁊ q̃ntum ad hoc fuit p̃cipua figura: manna aũt quoad effe-
ctũ siue fructũ huius sacr̃i ⁊c. vt in Thoma: sacrificia v̄o oblationuꝫ.
Sed agnus paschalis quoad oĩa hec tria: tertia ꝑte.q.lxxiij.ar.vj. Ita L
qꝫ nõ video aptius huic diei/in q̊ de sacr̃o: ⁊ seq̃nti/in q̊ de passione xp̃i
agit̃ dici posse ⁊ exponi/q̃ꝫ hec agni paschalis figura: cuius manduca-
tõis/captõis/decoctõis modos in vnũ redigere statui: q̃tenus vobis
eisdẽ recitatis patefacere possim: quẽadmodũ mores eoꝝ in sumptõe
cibi sacr̃alis imitari debeatis. Reperio aũt in summa mores duode-
ciꝫ: q̊ꝝ tres aut q̃ttuor dũtaxat ad p̃ñs recitare statui/reliq̊s crastina.

Primus mos eoꝝ fuit/agni vl' hedi immaculati designatio. Jussit
dñs vt reciperẽt agnũ imaculatũ vel hedũ nõ sine macula/q̃ est in va
rietate pellis: qꝛ hec nõ impediebat ĩmolatõem: sꝫ illa q̃ erat ex defectu
alicui⁹ ꝑtis corpis: h̃ debebat esse masculus: ea em̃ q̃ sunt ꝑfecta debẽt

deo immolari: a quo emanat oĩs humana ꝑfectio. Potius aũt agnus
ĩmolat̃ q̃ aliud animal: ad detestatõem idololatrie Egyptioꝝ: q̃ Jouẽ
colebãt in specie arietis vel agni: silr̃ hircos venerabant̃: qꝛ aliqñ demo
nes in tali effigie eis apparebãt: ideo deficiẽte agno immolabat̃ hedꝰ.
Significabat h̃ agnus ⁊ hedus Chr̃m immolãdũ. Plane agnus erat
sine macula oĩs pcti: q̃ pctm̃ nõ fecit: nec inuẽtus est dolus in ore eiꝰ.
Hic agnus ab origine mũdi occisus: hic agnus de q̃ Joã. bap. ait: Ec
ce agnus dei ⁊c̃. Agnus q̃ cognouit matrẽ in cruce: vt in Eglingo: Et
q̃dẽ ꝟe agnus: sed in reputatõe falsa iudeoꝝ erat hedus pctõr: dicebãt
em̃ ceco: Nos scimus qꝛ h̃ hõ pctõr est. Itaq̃ iudeis hedus: nobis aũt
agnus immaculatus. Porro hedus ẽ ꝑm apparẽtiã: qꝛ in similitudine
carnis pcti apparuit: ⁊ ꝓ pctõ mortuus ẽ: cũ pctm̃ nõ haberet: recte g̃
M ꝑ hedũ ꝑcatus. Scd̃s mos mense iudeoꝝ (disch syt) Tempis deter-
minatio ⁊ electio. Decima em̃ die iussi sunt agnũ paschalẽ segregare ⁊
includere. Cuius rõ fuit ꝑm Lyrã: ne ꝓpter occupatõem in. xiiij. luna
disponẽdi se ad exitũ de Egypto obliuiscerẽt̃ agni: g̃ ꝑius iussi sunt eũ
segregare decima mẽsis. Et Chr̃s decima die. s. in die palmaꝝ obtulit
se: ⁊ de plebe tanq̃ agnũ paschalẽ segregauit ⁊ venit Hierosolimã/ vbi
immolari debuit: illicq̃ a iudeis obseruabat̃ vsq̃ ab. xiiij. diem. i. vsq̃
ad hodiernã q̃ntã feriã: qua cũ discipulis cenauit: ⁊ post traditꝰ ẽ. Vi
de Simonẽ de Cremona si placet sup̃ epl'is/ ꝑmone: xxj. vbi de hac de
cima die multa d̃t. Tertius mos erat/ agni illius immolatio ⁊ occi-
sio ad vesperã. Nam d̃t textus/ q̃ ad vesperã debeat eũ immolare mul
titudo filioꝝ isrl': qd̃ intelligẽdũ est distributiue/ nõ collectiue: ꝑm Lyrã
. i. qualibet domus apud se ⁊c̃. Et Jesus a iudeis occisus ẽ: vñ. j. Co-
rinh̃. v. Pascha nostꝝ immolatꝰ est Chr̃s. ⁊ h̃ ad vesperã. i. in fine secu
loꝝ immolatus est ꝓ nobis. Nolebat pati a ꝑncipio/ neq̃ in medio: sed
in fine seculi: vide Thomã si placet tertia ꝑte. Sed nõ solũ h̃ dꝫ intelli
gi/ qꝛ istud paschale sacr̃m est nobis datũ in vespa mũdi. i. in sexta eta-
N te: de qua Apl's: Nos sumus in q̃s fines seculoꝝ deuenerũt. Sed etiã
ꝑcat q̃ cũ tãta deuotõe dꝫ sumere q̃s ⁊ humilitate/ acsi in vespe suo. i.
fine vite sue acciperet/ cũ firmo ꝓposito nõ recidiuãdi. Est sacr̃m h̃ etiã
oliue siue miscd̃ie ramusculus ⁊ pacis: quẽ debes o colũba anima fide
lis ad vesperã mortis rediẽs ad archã vñ existi in ore tuo ferre/ ꝑ eius
chr̃ianã cõionem. Quartus mos erat/ posticũ ⁊ sup̃liminariũ linitio
Jussi em̃ sunt ex sanguine q̃ erat in limine tingere sup̃liminare ⁊ vtrun
q̃ postem: ⁊ sic ꝓtegebant̃ ab angelo deuastante. Et tu fac (comesturꝰ
agnũ paschalẽ/ ꝑ memoriã ⁊ fidẽ passionis Chr̃i) anime tue ianuã lini
as. s. vt anime tue sup̃liminare qd̃ est rõ ⁊ ꝯcupiscibilis vis dexter po-
stis/ sinisterq̃ vis irascibilis/ liniant̃ sanguine agni immaculati: ne ꝑcu
tiaris ab exterminatore. Et qũo hoc? Rimare ꝟitatẽ huius sacr̃i cum
humilitate; ⁊ rõem tinxisti rubro sanguinis. qñ deinde cognita ꝟitate/

dilectõis flamma incẽsus/Chr̃o passo ꝯpateris:ꝯcupiscibilẽ scias te li
uisse. Porro irascibilis tingit̃ qñ ad imitatõnem passionis Chr̃i forti-
ter animat̃:dicẽs cũ Apl'o Gal.vj. Absit mihi gl'ari nisi in cruce dñi.
Itaq; hec tria tingunt̃/qñ circa passionẽ dñi occupant̃. Jussit tingi ia
nuam cordis dñs Luc.xxij. Hoc facite in meã ꝯmemoratõem. Et in
epl'a hodie Apl's.j.Coꝝ.xj. Quotienscũq; mãducabitis panẽ hũc/et
calicẽ dñi bibetis/mortẽ dñi annũciabitis donec veniat. Hec de turre
cremata. Aliter Lyra/aliter Cremona/aliter Tho.ꝛ Antho. Uide eos-
dẽ:p̃cipue Tho.ꝛ ꝯfla ex eis apta. Hic sanguis sic posit⁹ liberat ab ex-
terminatore:qꝛ passio Chr̃i p̃dicto mõ credita/liberat a demonis pote
state/s̃m Lyram. Rogemus dñm.

Feria.vi.Parasceues.xxix.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus.Eccs.j.Euangelium.

Quintus mos ꝯuiuaꝝ erat agni assatio. Nã dr̃:Nõ comedetis ex
eo crudũ.i.semicoctũ:s̃m Lyrã:nec coctũ aqua/sꝫ assum tm̃ igne. Hu-
ius rõ lr̃alis erat s̃m Lyrã/ꝓpter festinãtiã exeũdi. Nã immolatio illa si
gnificabat dispositõem ꝓpl'i ad recedẽdũ de Egypto velociter:ꝛ iõ illo
modo p̃cipiunt̃ carnes decoq̃/q̃ expeditiꝰ possꝫ fieri. Et agnꝰ nr̃ assa
tus est igne passionis in cruce/ꝛ ab oĩ humore ꝛ sanguine exiccatꝰ:vt
diceret ꝓpha in ꝑsona eius:Aruit tanq̃ testa v̄tus mea. Sanguinẽ eĩ
suũ effudit in mõte oliueti/vbi sudauit sanguinẽ:in flagellatõe/in coro
natõe/vt quasi plueret sanguis de capite suo:in vestis añ crucẽ exuiti-
one vbi renouata erãt vulnera/in affixione manuũ ꝛ pedũ/in lanceati-
one vbi fluxit aq̃ ꝛ sanguis. Fuit p̃terea agnꝰ nr̃ assatꝰ igne nedũ pas
sionis/sꝫ ꝛ charitatis:nã ex flagrãti ꝛ estuãtissimo amore ꝓ nobis pas-
sus ẽ. De q̃ amoris excessu loq̃bat̃ Moyses ꝛ Helias in trãsfiguratõe
Maiorẽ charitatẽ nemo hꝫ/q̃q; q̃ ꝓ amicis suis ponit aĩam suã. Et
tu o frater disce in eadẽ charitate agnũ hũc sic mãducare:accede cũ di
uini amoris ardore q̃ntũ potes:accẽde ignẽ hũc in te sctis meditatõi-
bus eaꝝ reꝝ q̃ te accẽdere pñt/recolẽdo bñficia.s.tibi impẽsa ab eo/q̃
sũt innũera:ita vt tu sis ip̃e bñficioꝝ rogus. In meditatõe mea exarde
scet ignis. Panes ꝓpositõis singulis sabbatis calidi ꝓponebãt̃ in mẽsa
corã dño:ꝛ panis sacr̃i noui/q̃ in mẽsa altare cũctis fidelibꝫ ꝓponit̃/in
calore charitatis dꝫ sumi. Caue deinde ne ex eo q̃d crudũ sumas/pu
tãdo hãc carnẽ eẽ puri hoĩs:qꝛ dei ꝛ hoĩs ẽ. Caue ne coctũ aq̃ sumas/
cogitãdo ꝑ aquã sapĩe humane qual'r deꝰ incarnari potuit. Caue ne
aq̃ sapĩe secular⁊ coq̃s.i.examines:q̃ vult ꝙ accidẽtia nõ possint esse si
ne subiecto:ꝛ sil'a:sꝫ assas igne has carnes comede:crede hec oĩa ꝑ spi-
ritussctĩ potẽtiam dispẽsari. Morẽ hũc nõ obseruat h̃ q̃ sine amore ꝛ
deuotõe accedit/illa saltẽ deuotõe humanali ꝛ fundamẽtali:de qua su
pra in octaua nola.

Q Sextus mos eſt:agni totalis deuoratio.Dicit enim:Caput cũ pedi-
bus eius ⁊ inteſtinis vorabitis.Nec remanebit ex eo q̃q̃ vſq; mane.
Si q̃d reſiduũ fuerit/igni ꝑburetis.Q, ſi tãti nõ fuerint in familia vt
ſufficiãt ad eſum agni:aſſumãt ſecũ vicinũ ꝓiũctum domui ſue.Nec
j ad lr̃am:ideo fiebãt ẽm Lyrã:quẽ vide. Eſt agn⁹ nr̃ in ſacro cuchari
ſtie cũ capite/pedib⁹ ⁊ inteſtinis vorãd⁹.Caput Chr̃i de⁹ eſt:ait Apl's
Pedes q̃b⁹ corpaliter incedebat/eſt corp⁹:inteſtina ſiue interiora/ occul-
ta aia.Totũ vorat q̃ totũ credit.Crede in h̃ ſacro eſſe corp⁹ Chr̃i:cor-
pus cẽ ꝑ tranſſubſtãtiatõez:aiam vo ꝑ naturalẽ colligatõem:diuinitatẽ
ꝑ inſeparabilẽ vnionẽ.Sũt etiã vtriuſq; nature inteſtina.i.ſacra inexpli
cabilia/q̃ ſit' oꝓt credere.Audi Greg.in glo.Exo.xij.Caput Chr̃i de
⁊ ustẽ. Nihil relinq̃mus ex eo vſq; mane:qz eius dicta ſunt magna ſol
licitudine diſcutiẽda: vt añq̃ dies reſurrectõis appareat/in nocte ꝑcep
3 tis vite oĩa mãdata ei⁹ intelligẽda penetrem⁹. Porro ſi q̃d duz ẽ ⁊ ar
duũ rõni q̃ capi nõ poſſit:ꝑburat igni.i.totũ credat ex imẽſo dei amo
re ꝓceſſiſſe.Ad firmãdũ cor ſyncez ſola fides ſufficit:ait b.Tho.Por
ro q̃d ex agno igne ꝑburim⁹/qñ h̃ q̃d de myſterio incarnatõis ei⁹ intel-
ligere ⁊ penetrare nõ poſſum⁹/ꝓtãte ſcriſpũs humilr reſeruam⁹:vt nõ
ſuꝑbe q̃s audeat vel ꝓtẽnere vel denũciare q̃d nõ intelligit:ſz igni tra-
4 dat.i.ſpũſctõ relinq̃t. In cõtorib⁹ ãt ſentẽtijs q̃ dicunt de h̃ ſacro/q̃d
R ꝑ ſe q̃s comedere nõ valet.i.intelligere:ad adiutoriũ ſumat aliquẽ.ſ.pe
ritũ domui ſue vicinũ.i.eccẽ vnitũ/q̃ valeat ei declarare.Sic fecerat
5 Gerſon:q̃ cũ tẽtaret ſup fide hui⁹ ſacri/ꝓſuluit q̃ndã aliũ. Nõ ſic mul
ti ſtultoz hũc morẽ negligẽtes:de q̃z numero fuit Berẽgarius:q̃(vt
dr de ꝓſe.diſt.ij.ego Berengari⁹)dixit ibi nõ eſſe verz corp⁹:vide ibidẽ
⁊ in Meſſret.Materiã hãc notabilr ⁊ diffuſe diſcutit Hab.ſup cãti.
miſſe.Quidã ei caput nõ mãducãt:ipi sũt heretici/q̃ Chr̃i in ſacro de
itatẽ negãt.Alij pedes agni nõ mãducãt:ipi ſunt heretici q̃ dixerũt ip
ſum nõ hĩe carnẽ verã/ſz fantaſticã vel de celo aſportatã.Alij vo inteſti
na nõ vorãt:q̃ negabãt ipm̃ habuiſſe aiaz rõnalẽ:ſz diuinitatẽ loco aie.
Nos ãt fideles caput cũ pedib⁹ ⁊ inteſtinis voram⁹:qz de ei⁹ deitate/
ꝛa carne ⁊ aia rõnali catholice credim⁹:Nã q̃uis ex vi ſacri ſolũ ſit ibi
corp⁹:cetera ãt ſunt ibi ex naturali ꝓcomitantia:ſicẽ bñ declarat b.Tho
mas ꝓtra gẽtiles li.iiij.ca.lxix.quẽ vide:vel Meſſret eũdẽ allegãtem.

Septim⁹ mos erat:azimoz̃ comeſtio.Preceptũ cñ erat vt azimos
panes facerẽt ⁊c. vt in textu.Cui⁹rõ lr̃alis erat ẽm Lyrã eadẽ q̃ s̃ de
aſſatõe agni:qz ſtatim fieri pñt ex ꝓmixtõe aq̃ ⁊ farine.Et ſacm̃ h̃ ad
lr̃am in azimo ꝓficit:in q̃ ⁊ Chr̃is ꝓfeciſſe credit ꝓtra grecos.Qui di-
gne vult agnũ Chr̃m in h̃ ſacro mãducare/dz cũ cũ azimis panib⁹ ſpi
ritualib⁹ accipe.Et q̃ ſunt azimi panes:Puritas ꝓſcie ⁊ ſyncritas in
tẽtõis ſctẽ.Greg.Panes ſine fermẽto comedit/q̃ recta opa ſine corru/
ptõe vane gl'e facit;ecce intẽtõis ſyncritatẽ.Et q̃ mãdata miſcõie ex

hibet sine admixtõe pcti: ecce puritatẽ ꝯscie. Caue ḡ a fermento vane gl'e ⁊ pcti. Attẽdite a fermẽto pha. ⁊ hypo. ait dñs. Nedũ ãt fermẽtũ ẽ inanis gl'e intẽtio/sz ⁊ q̃cunqꝫ mala intẽtio vel duplicitas. Leo papa: Null⁹ fict⁹ accedat/null⁹ fucato aĩo/nec insidie mẽte ꝯdant: p̃cedat v̄itas ꝯfessionis debite. Comedebant aũt cũ azimis panib⁹: ad ꝑcandũꝫ purã ꝯuersatõem fideliũ sumẽtiũ corp⁹ Chr̃i: ꝑm illud. j. Coꝝ. v. Epulemur in azimis syn. ⁊ veri. ꝑm Tho. ⁊ Lyrã. Sic mãducare in azimis iubet Apl's. j. Coꝝ. v. Epulemur inq̃t in azi. syn. ⁊ v̄i. nõ in fer. ve. nec in fer. ma. ⁊ neq̃. Glosa mgr̃al' vel Lyre videat. Saluatorẽ ḡ nr̃m frẽs charissimi suscepturi totis viribꝫ debemus nos cũ ip̃i⁹ adiutorio p̃parare: ⁊ oẽs latebras aĩe nr̃e diligẽter aspicere: ne forte sit in nobis aliquod pctm̃ abscõditũ/qđ ꝯsciam nostrã ꝯfundat ⁊ mordeat/⁊ oculos diuĩe maiestatis offendat: ait b. Ambro. Nõ ꝓdest talib⁹ ꝯmunio/sed mirũ immodũ nocet. Nõ ꝓdest vtiqꝫ: sicut em̃ alimẽtũ corꝑale nõ mortuo/ sz viuo corꝑi ꝓdest: sic alimẽtũ spũale corꝑis Chr̃i nõ mortuo ꝑ pctm̃ mortale/sz viuo vita gr̃e ꝓdest. Et nõ solũ nõ ꝓdest in pctõ mortali existẽtib⁹: verũctiã multũ nocet. Nã sicut panis materialis vsui humano ꝯueniẽs est/⁊ nocet veneno nutritis: sic ille panis vite q̃ de celo descẽdit multũ nocet veneno pcti mortalis infectis. Refert Aristo. in de regimine p̃ncipũ: reginã indoꝝ multa encenia ⁊ dona misisse Alexandro imꝑatori: inter q̃ misit venustissimã puellã veneno nutritã ⁊ iam v̄sam in naturã serpentũ: quã si cognouissꝫ Alexander/non p̃monitus ꝑ ꝑhm: in ardore coitus eius mors ei statim fuisset secuta. Sed ais: Tñ d̃r in collecta ⁊ a Greg. ꝙ hoc venerabile sacr̃m est ablutio sceleꝝ. Rñdeo p̃mo ꝙ intelligẽdum est de ablutõe non mortaliũ/sed venialium. Dico scđo: ꝙ si vtiqꝫ intelligat̃ de mortalib⁹: tũc ꝑm Innocent. talis loquutio est impropria: quia sacramentũ eucharistie abluere dicitur crimina inquãtum ea impedit ne ꝯmittantur. Dico tertio ꝙ intelligitur de peccatis mortalib⁹ oblitis: de quibus aliquis habet ꝯtritionem gñalẽ.

Octauus mos est: comestio lactucaꝝ agrestium. Preceptum eniꝫ erat eis/vt lactucis agrestib⁹ comederent agni carnes. In hebreo autẽ habet̃ cum amaritudinib⁹: ⁊ ꝑ hoc intelliguntur herbe amare indifferenter. Nec fuit plus p̃ceptum de lactucis q̃ꝫ de alijs herbis: vt dicunt hebrei. Hoc autem fuit ad designandum amaritudinem/quem filij israel sustinuerũt in seruitute Egypti: ait Lyra. Cum quantis amaritudinib⁹ agnus iste Christus a iudeis comestus ⁊ consumptus sit in passione scitum est: in anima plenus tristicia vsqꝫ ad mortem/timore ⁊ anxietate/in corꝑe dolorib⁹ acerrimis in oĩb⁹ mẽbris: dic ad placitũ. Est plane ⁊ hoc sacramentum cum amaritudinibus suis sumẽdum. Vna ⁊ principalis amaritudo/in quam omnes expositores concordant: est amaritudo penitentie peccatorum/que necessaria est sumentib⁹ corp⁹ Christi. Quicunqꝫ em̃ vult agnũ paschalem Christum comedere: de

bet p̃mo ⁊ p̃ncipal'r amaritudinẽ de pctis ꝯmissis habere. Et illd̃ Esa. xxxviij. ex sn̄ia dicere: Recogitabo tibi oẽs annos meos in amaritudine aĩe mee. Sz obstupescẽt inq̃s dẽtes ad comestionẽ haꝝ lactucaꝝ et amaritudinũ: rugabit̃ facies/⁊ ora ꝯtrahent̃. Nihil te terreat frater: tristicia hec nõ ẽ ad mortẽ ⁊ hui⁹ seculi/sz ad salutẽ. Bti q̃ lugẽt: qm̃ ipsi ꝯsolabunt̃. Fateor: amara est velut mare ꝯtritio tua/sed salutifera: deum tibi recõciliat/angelos letificat/te reformat/⁊ demones ꝯfutat. Vehemẽter ꝯfidim⁹/qñ eoꝝ ꝓuidem⁹ ꝯsiliũ ⁊ eoꝝ eijcim⁹ laq̃um vel carcerẽ/ꝙ ab eoꝝ p̃ncipib⁹ graui⁹ affligant̃: sic̃ custos carceris ꝓ euasiõe latronũ punit̃. Valde g̃ agitant̃ inuidia/qñ vidẽt nos eis sil'es ⁊ deformatos ꝑ pctm̃ iteꝝ ꝑ pn̄ie sacr̃m restitutos: qd̃ sacr̃m pn̄ie nullo modo eis ꝯcedit̃. Et h̃ q̃dem mõ comestio lactucaꝝ pn̄ie demones ꝯfutat et
T ꝯfundit: sctõs ãt angelos letificat. Gaudiũ est angelis dei sup̃ vno peccatore pn̄iam agẽte: ait dñs. Et q̃d miꝝ? cũ videãt sue custodie tã gl'osum fructũ/⁊ suã adimpleri ruinã ⁊ numeꝝ: ⁊ ad laudãdũ deũ tale habere ꝯsortiũ. Porro Chr̃m nobis hec pn̄ia recõciliat. Si pn̄iam egerit gẽs illa a malo suo qd̃ loquutus sũ aduersus illã: agã ⁊ ego pn̄iam sup̃ malũ qd̃ cogitaui vt facerẽ ei. Grãdis g̃ v̄tus hui⁹ agrestis lactuce: q̃ demones ꝯfundit/angelos letificat/⁊ deũ recõciliat: immo ⁊ nos ip̃os reformat. Deformati sum⁹ plane ꝑ pctm̃/⁊ q̃si in naturã bestiaꝝ trãsformati. Dic ꝑ oĩa ex Meffret in cena dñi: vel Holkot/quẽ allegat sup̃ Sap̃. ca. xij. ⁊ est lectio. cxlix. Et adde de trib⁹ req̃sitis ad pn̄iam verã. s. integritas/taciturnitas/ꝑseuerãtia: sicut innuit dictio omo. Adde: Vis videre talẽ hoĩem penitẽtẽ/q̃ hõ dict⁹ est/in ꝯspectu toti⁹ plebis? Pilat⁹ Chr̃m flagellatũ eduxit dicẽs: Ecce homo. Vere penitẽs omo. Pn̄ia integra: in q̃ nõ erat sanitas a plãta pedis vsq̃z ad v̄ticem: passus em̃ in oĩb⁹ mẽbris. Declara sic̃ placuerit ex Tho. Pn̄ia taciturna: qꝛ nõ aperuit os suũ: sed sicut ouis ad occisionẽ duct⁹ est: ⁊ coram Caypha ⁊ Pilato tacuit ⁊c̃. Penitẽtia ꝑseuerãs vsq̃z ad mortẽ/mortẽ aũt crucis. Rogemus dñm.

Eodẽ die Parasceuẽs post prãdiũ hora prima.

V Nonus mos erat: renũ accinctio. Cuius l'ralis rõ erat/ꝙ debebãt esse parati ad exeũdũ de Egypto. Et tu q̃ mãducatur⁹ es agnũ paschalẽ/esto castus. Quãuis oẽ pctm̃ mortale impediat sumptõem agni
j ⁊ peccet mortal'r in pctõ mortali cõicãs/ꝓpt̃ sacrilegiũ ⁊ mendaciũ qd̃ ꝯmittit talis ostẽtans se mẽbꝝ Chr̃i ⁊ eccl'e/cũ nõ sit: vt declarat btũs Tho. ꝑte. iij. tñ singul'r ꝑ pctm̃ fornicatõis q̃s inhabilitat̃: eo ꝙ ꝑ ip̃m spũs subijciat̃ carni: rõne cuius feruor charitatis ad cõionem req̃sit⁹
z impedit̃: vt idẽ Tho. declarat. Ab hac g̃ p̃cipue cauẽdũ est. Debẽt igitur ꝯiugati cõicaturi abstinere ad tp̃s illud: qꝛ nõ est alias aptus carnes agni mãducare ⁊c̃. Itẽ neq̃z polluti. De his declara ad placitũ q̃-

ad laicos ⁊ sacerdotes/quō ⁊ q̄ntū impediant̄:ex Gerso.de pollutōne.
Si in laicis ꝯiugatis req̄rit̄ castitas ꝓpter cōionē:q̄ntū putas in sa- 3
cerdotib⁹ req̄rit̄/q̄ q̄tidie assistūt altari? Jp̄i sunt dei placatores/dei vi
carij/officio angeli/spūales p̄res/sctōꝝ ꝯtrectatores/alioꝝ mūdatores
sponsi sapiētie/⁊ ministri altissimi:ḡ dn̄t esse castissimi. Deductōem ho
rum breuissimā dixi:ex summa v̄tutū Lugd.de temperātia.c.xij.Sa
cerdotes veteris legis ⁊ gentiliū castitati dedicati erāt: vt ibidē d̄r.
Decimus mos est:pedū calciatio. Rō lr̄alis ⁊c̄.ea q̄ s̄. Sta calcia 1
tus pedes comestur⁹ agnū paschalē. Calcei sunt sctōꝝ exēpla:dura ē
via/arcta ⁊ angusta porta castitatis ⁊ aliaꝝ v̄tutū:pūgit pedes affect⁹
Moueāt te exēpla sctōꝝ q̄ eādem incesserūt viā:dic tibi:excutere a pi
gritia:surge ⁊ vade post eos:hoies erāt vt tu. Jam habes calceos. 2
Calcei ex pellib⁹ mortuoꝝ aīaliū fiūt:⁊ exēpla de scis mortuis. Sil'e X
de Hiere.cui veteres pāni missi sunt in lacū/vt inde extraheret̄:de q̄
Grego.xxv.mora.§.xxij. Ad ꝓpositū:disce exēplo vete.legis/quēad- 3
modū te p̄pare debeas. Antiq̄ p̄parabāt se añ pascha tota hebdoma-
da ad cōionem:post pascha tota hebdomoda gr̄as agebāt: vt d̄t An-
tho. Nos āt q̄d? Jtē pueri ⁊ senes: vt in Meffret ⁊c̄.
Undecimus mos:baculoꝝ in manib⁹ tētio. Lr̄alis rō sil'r q̄ s̄. Tu 1
tene in p̄mis baculū crucis ꝑ fidē crucis in ope: vt Lyra d̄t:aut pn̄iam
in ope: vt d̄t Simon de Cre.aut memoriā passionis in mēte: vt d̄t An
tho. Tene p̄latū q̄ bacul⁹ est. Tho.j.ij.⁊ Meffret. 2
Duodecim⁹ mos:festināter comedere. Rō lr̄alis:ꝙ irēt expedite ⁊
velocit̄/nō desidiose. Tu comede festināter ex cibi desiderio: vt de tur 1
re crematata et Anth̄.ꝑte.j. Festināter ꝓpt̄ festinātiā ad op⁹:sic̄ labo- 2
rator. Propt̄ festinātiā ad aliā cenā: vt Simō de Cre.ser.xxj.epl'aꝝ. 3
⁊ in cena dn̄i Meffret. Dic:nō habem⁹ hic manētem ciuitatē:sꝫ futu-
rā inq̄rimus. Esset hec materia de morib⁹ singulis a studioso lectore
diligēter examināda/⁊ in debitū ordinē locāda. Nā doctores ex q̄bus
hec sumpsi/varij sunt. Nec poterā ob tp̄is angustiā singl'a singulis ap-
plicare: vñ nūc hūc/nūc aliū ex doctorib⁹ imitat⁹/q̄litercūqꝫ ablata re
cēsui. Possent igit̄ p̄ma q̄ttuor pūcta sup̄ posita omitti/ob vitādā co-
incidētiā pūctoꝝ:⁊ seq̄ Meffret in p̄ncipio materie. Dehinc etiā pos-
sent videri doctores alij. Antho.in sum. Simon de Cremo. Joā.de
turre crema.⁊ ex his materia applicari ad ꝯgruentiā.

Sabbato sancto Pasche.xxx.Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Ecc̄s.j. Gesta diei.

Centesimaoctaua turba stultoꝝ est ꝑuertentiū(verker nar- 1
ren) Qui bona estimāt ⁊ dicūt eē mala: ⁊ ecōtra. Quales vti
qꝫ fuerūt hodierni diei q̄ dixerūt Chr̄m esse seductorē:dixit
(inq̄unt)seductor ille;resurgā ⁊c̄. Ueꝝ q̄dē dixerūt:sic̄ Cay

phas ignoras añ ꝓbetauerat dicēs: Expedit ꝛc. Seductor em̄ erat Chīs/nō tñ talis qualē ipi putabāt: nō a vitate in errorē mittēs/sed a falsitate in vitatē/a vitijs ad vtutes/a morte ad vitā ducēs. Ecce fatuos puersores/q̄ ducē seductorē vocāt ꝛ reputāt. Stulti grādes vtiq; q̄s ꝑdit fm̄ Hilariū/mer⁹ furādi corpus/ꝛ sepulchꝝ custodia atq; obsignatio. Stulticie atq; infidelitatis signū ē/q̄ signare sepulchꝝ ei⁹ voluerūt/cui⁹ ꝓcepto ꝓsperissent de sepulchro mortuū suscitatū. De his ꝛ eis silibꝫ fatuis puersoribꝫ hec turba coacta ē: de qbꝫ ꝓpha ait: Ve q̄ dicitis malū bonū ꝛ bonū malū. Esa. v. vbi due imunit nole/qbꝫ dinosci possunt bi fatui.

Prima nola est: dicere malū bonū. Scōa est dicere bonū malum. Sed q̄ est inq̄s cā hui⁹ fatuitatis/vt in eam q̄s deueniat demētiam ꝛ stulticiā q̄ dicat malū bonū/ꝛ bonū malū: ponēs tenebras lucē ꝛ lucē tenebras: ponēs amaꝝ in dulce ꝛ dulce in amaꝝ: ꝓcipue q̄ bonos appellat malos: ꝛ bona eoꝝ facta iudicat esse mala: de qbꝫ ꝓcipue pñs intentio ē. Quippe q̄ ꝛ de eis fiat mētio q̄ dictamen illud floccipendebant ꝛ dictatorē: ꝛ ꝓtra eos sil'r q̄ cū id ꝑdicaret calūniabant. Ꝛ(espio ꝙ tres cās hui⁹ stulticie: q̄ꝝ due ponunt. ij. ij. q. lx. arti. ij.

Z Prima causa est: affectio puersa/ex ꝙ q̄ alīq̄s male afficit ad alterꝝ: Cū em̄ alīq̄s ꝓtemnit vel odit aliquē aut irascit vel inuidet ei ex leuibus signis/opinat mala de ipo: qr vnuſq̄sq; facil'r credit qđ apparet. Exemplū de muliere bñte pueros multos ꝛ vnū odit: q̄q̄d ille facit ꝙ ei displicet. Cū res trāsit in effectū perit oē iudiciū: sic simea iudicauit suos filios pulchriores: vt in Esopo. Inde ē q̄ mali q̄ male afficiūtur ad bonos: qr sunt ꝓtrarij eoꝝ opibꝫ: eos iudicāt malos/ꝛ sil'r eoꝝ opa.

§ Hec affectio ē humor ille mal⁹ ꝛ lippitudo interioris oculi (Vide in sum. vtutū de causis erroꝝ fidei) q̄ eoꝝ oculos excecat/vt nullū rectuz iudiciū facere aut bñe possint: ꝛ ꝓsus silēs cecutiētibꝫ aut in tenebris exñtibꝫ: q̄ nō bñ iudicāt inter fedū ꝛ pulchꝝ/inter auꝝ ꝛ auricbalcū/inter florenū ꝛ denariū cupreū: inter canē ouiū custodē ꝛ lupū ouiū rapacē. Ita nec isti more febricitātiū palatū bñtes infectū: ꝛ more cecutientiū q̄s videlz amor/odiū/timor/vel cupiditas excecauit: sanctissimū vir q̄ diligēriā magnā hz de ouiū custodia lupū vocāt/dicētes dū illorū intrat societatē: Lupus est in fabula: illiusq; tā ꝓsonā q̄z cām atq;

A vba ꝓtemnūt: de q̄ ōt scꝑtura Job. xij. Justus est lāpas ꝓcepta apud cogitatōes diuitū. Vere lampas ꝓtempta. Lampas accēsa de die clara ꝓtemnit ꝛ pupendit: parūq; apparet in ꝓspectu illoꝝ q̄ de nocte illius diligūt ꝛ affectāt pñtiā. Et iusti interius lumine gr̄e accēsi/parue vel nullius sunt apparentie: immo pupendunt ab illis diuitibꝫ: q̄ hz in tenebris sunt peccatoꝝ/quasi dictam mūdialem habent ꝓsperitatis. Tales ꝑdiu durat hec dies eoꝝ q̄ ad pacem sibi ꝛ mundane ꝓsperitatis/ꝓtemnūt lāpades illas intus accēsas: de quibꝫ dñs: Vos estis lux

mūdi. At sole declinante ⁊ lumine huiꝰ mūdane ꝓspitatis eis deficiēte
ꝑ appropinq̄tōem ad mortē/affectūt hr̄e lāpades illas ꝯtēptas a se: eo-
rū lucē ⁊ ꝯsiliū q̄rūt dicētes: Intēde iudicio meo. Et itē: Scd̄m iudi
ciū tuū viuifica me: vt in Ps̄. Sil'es lupo ⁊ vulpi tota vita sua oues ⁊
gallinas deuorātibꝫ: q̄ cū ꝑsecuti fuerint a venatore/vellēt delitescere
etiā pacifice inter oues ⁊ gallinas/vt mortē imminētē euaderēt: quaꝫ
cū euaderēt/manerēt qd̄ fuerāt. Sic vtiqꝫ tales inimici ouiū simplici
um Christi raptores/ꝯtemptores dū viuāt pauperꝝ bonoꝝ: dū vide-
rint mortē appropinq̄re/rogāt q̄ ad pacē sūt: testamētū ꝯdūt: iter oues
Chr̄i ⁊ ecce(q̄s nunq̄ꝫ pauit/sꝫ potiꝰ nocuit)se poni ordinat: neq̄ter se
humiliādo/magnāqꝫ dilectōem mēdaciter fingēdo: manꝰ ad crucem ⁊
oculos ad deū leuādo cū suspirijs ⁊ gemitibꝫ d̄t: Nō intres in iudiciū
cū seruo tuo: sꝫ miserere mei fm̄ iudiciū diligētiū nomē tuū. Seruū se B
d̄t/sed serotinū: qꝛ sero seruꝰ esse incipit. Diligere etiā se simulat: qꝛ ve-
raciꝰ dicere possꝫ: Oīa hec ideo facio ⁊ loquor: qꝛ a iudicijs tuis timui
⁊c̄. Ecce q̄uo hec affectio inordinata lippitudo est: ⁊ facit bona videre
mala/pastorē esse lupū ⁊c̄. Facit nihilominꝰ etiā recta apparere cur- 2
ua. Qui videt baculū in aq̄/iudicat eū curuū cū rectꝰ sit. Rō est: qꝛ ꝑ
ineptū mediū recipit spēs eius. s. ꝑ aquā ⁊ aerem. Et hi ꝑ mediū inui-
die/odij/aut ire aut alteriꝰ passionis bonos intuent̄ ⁊ recta: ideo ea iu-
dicāt curua ꝑ aerē rectū mediū ⁊ aquā ineptū/ex cā debita ⁊ indebita
ꝯiūctis aliq̄n. Sic iudicia fiūt falsa forinseca ⁊ intrinseca/ira/amore/
munere vel timore. Oēs q̄ de rebꝫ dubijs ꝯsultāt/ab ira/odio ⁊c̄. vacu
os esse decet. Haud em̄ verꝝ animus ꝓuidet vbi illa officiunt: ait Sa-
lustius in Cateli. Audi de hoc ꝓphaꝫ Michee. iij. Principes inq̄t eiꝰ
in mercede docebāt: ⁊ ꝓphe eius in pecunia diuinabāt/⁊ sup̄ deū req̄e-
scebāt dicētes ⁊c̄. Hactenꝰ ex sum. p̄dic. J. x. vj. ⁊. iij. Facit hec affectio 3
apparere alba crocea: q̄ videt ꝑ oculares crocei coloris/oīa ei vidēt̄ cro
cea. Sic q̄ passione inuidie aut alia praua affectōe infectus est/iudicat
bona mala/alba innocētie esse crocea/candidos hoīes esse glaucos: vi-
dent ad lumen serpentinum: quod sic ꝯfectum est/vt eo accenso om̄ia
videant̄ serpentina/puta calami ⁊ trabes. Sic illis miseris peruerso-
ribus contingit/vt dicant bonum malum/columbas serpentes/⁊ co-
lumnas ecclesie dracones ⁊ seductores: vt hodie iudei. Et tantum de
prima causa.

Scd̄a causa est: ꝯsuetudo pessima. Mala ꝯsuetudine infecti si cor- C
ripiunt̄/⁊ a sua opinione si q̄s eos declinare nitit̄/mox sentiet eos sibi
rebelles: q̄ntumcūqꝫ bonus sit/suāqꝫ doctrinā ⁊ ꝑsonā moresqꝫ repu-
tāt ⁊ appellāt malos: facit itaqꝫ mala eoꝝ ꝯsuetudo/vt bonū malū iu-
dicēt: qꝛ ꝯtra eoꝝ ꝯsuetudinē est. Et cui ꝯparabo gn̄atōem hanc/per-
uertētiū bona in mala/ꝓpter ꝯsuetudinē malā qua imbuti sunt: vtiqꝫ
canibꝫ: ⁊ vt puto aptissime. Canū nēpe natura est/vt ait Cassiodo. vt

nouis hoibꝫ nõ acq̃escat/sꝫ eos latratibꝫ arceãt. Ita ⁊ illi si q̃s ꝯtra co-
rũ ꝯsuetudinẽ noua q̃ntũcunqꝫ bona ⁊ ꝟa ꝓduxerit/ꝯtra ea ⁊ illũ la-
trãt ⁊ arcere nitunt̃. Uenit Chr̃s nouꝰ hõ vtiqꝫ:qꝛ deꝰ ⁊ hõ:nouꝰ deni
qꝫ ꝯtra veterẽ:nouꝰ Adã ꝯtra veterẽ. Ecce noua facio oĩa. Nouũ dedit
mãdatũ. Joã.xiij. Mãdatũ nouũ dedi vobis. Ideo nec eis nec illis q̃
noua docẽt/acq̃euerũt:sꝫ ferocissimis eum circũdabãt latratibꝫ canes
impudẽtissimi. Esa.lvj. Clamãt ⁊ latrãt dicẽtes:Et q̃ ẽ hec doctrina
noua:blasphemas/sabbati violator es/seductor es:vt hodie. Clamat
ꝯtra Chr̃s ⁊ p̃dicat:Ego sum ꝟitas. Nõ dixit/sũ ꝯsuetudo:vt hr̃ dist.
viij.c.si ꝯsuetudinẽ. Ego si ꝟitatẽ dico vobis/q̃re non creditis mihi?
Si mihi credere nõ vultis/credite opibꝫ. Potuit dicere Chr̃s:⁊ eiꝰ se
q̃ces dicere pñt illd̃ Ps̃. Circũdederũt me canes multi. Quippe q̃ ta-
les more canũ eq̃lr̃ sup oẽs extraneos a suis malis ꝯsuetudinibꝫ dissen
tiẽtes latrãt:qꝛ ignoti sũt tã ip̃i q̃ꝫ opa eoꝝ:q̃ꝝ si haberẽt notitiã/nõ la
D trarẽt:si eoꝝ intẽtões ⁊ opa scirẽt/tacerẽt. Si dñm gl'e cognouissent/
nunq̃ꝫ eũ crucifixissent. Hi sũt canes q̃ dũ lapide ꝑcutiunt̃/clamant:
aliꝫs oibꝫ tacẽtibꝫ q̃ secũ sũt/solꝰ nimiꝝ ille q̃ tãgit̃ clamat. Sic illi q̃ ta
cti sũt ⁊ ꝑcussi reclamãt. Nõ diu patit̃ equꝰ scabiosus strigili ꝯtingi in
loco fracto scabie/sꝫ calcitrat. Sic illi ĩfecti scabie malaꝝ ꝯsuetudinuꝫ
strigilẽ ꝟitatꝫ abhorrẽt:in strigilatorẽ calcibꝫ ĩsurgũt ⁊c. Et tm̃ de.ij.cã
Tertia causa ẽ:malicia ꝓpria. Hec vtiqꝫ in oibꝫ p̃dictis est cãꝝ cã:
nã ex h̃ ait b.Tho. q̃ aliq̃s ex seip̃o malꝰ est/⁊ ex hocip̃o q̃si ꝯscius sue
malicie/facilꝰ de aliꝫs malũ opinat̃:fm id Eccẽs.x. In via stul.am.cuꝫ
ip̃e sit in.oẽs stul.ex. Latro oẽs vocat latrones:⁊ malꝰ oẽs suspicatur
malos. Nã sic̃ ait Chrys. difficile suspicat̃ aliquẽ malũ q̃ bonꝰ est:⁊ ecõ-
uerso:fornicator neminẽ suspicat̃ castum:nec supbꝫ quenq̃ꝫ humilem:
Quid multa? veꝝ est qd̃ d̃t Bern. Si paup es/abiectũ te reputãt:si di
ues/ambitiosum ⁊ auaꝝ:si affabilis/dissolutũ:si p̃dicator vel doctor/
humani honoris fauoris ve q̃sitorẽ:si tacẽs/inutilẽ hypocritã:si come-
dẽs/voratorẽ ⁊c. Et cur hec oĩa?qꝛ ip̃i mali sũt:malitia ⁊ falsitate infe
cti sunt;ideo sicut vas infectũ ⁊ immũdũ in q̃ oẽs liq̃res q̃ntũcunqꝫ p̃
ciosi sordidant̃/ita tales falsi ⁊ mali:de q̃bꝫ recte d̃r illud Ecci.xj. Bo-
na in mala ꝯuertẽs insidiat̃:⁊ in electis imponet maculã. Nihil mirerꝫ
E si tales oẽs bonos reputãt ⁊ asserũt esse malos sibi sil'es. Moto in na-
ui vident̃ in terra stãtes moueri. Et illis q̃ diuersis motibꝫ ⁊ tẽtatõibꝫ
a diabolo ꝟsus infernũ mouent̃/ꝑ mare huius mũdi vident̃ in bona ⁊
solida vita stãtes sil'i motu moueri. Hec g̃ causa ẽ/q̃ sensus ⁊ cogita-
tio humani cordis ꝓna sunt ad malũ de hoibꝫ bonis iudicãdum:⁊ du
bia in malã peiorẽqꝫ ꝑtem interp̃tandũ. Noli frater sic infatuari/vt bo
nos malos iudices:in occultis caue vsurpes tibi iudiciũ dei:noli ꝯtẽ-
nere ⁊ sic iniuriã facere ꝓximo tuo eum malũ iudicãs:sed oĩa dubia in
meliorẽ ꝑtez interp̃teris ⁊c. Adde ad placitũ. Et tu o serue dei iudicia

hec ꝯtemne:nihil ꝓpterea a via dei ⁊ seruitio eius mouearis:ꝯtēne ꝯtē
ptū hunc. Siq̄dē Hiero.ad Pāmachiū: Prima ꝟtus monachi/ego
dixerim chr̄iani/est hoīm ꝯtemnere iudicia. Et Apl'i recordare dicētis:
Si adhuc hoīb⁹ placerē/Chr̄i seru⁹ nō essem. Nihil mireris ꝙ bona
opa iudicādo in malū ꝑuertūt:qꝛ nesciūt artē bonoꝝ opeꝝ. De iudi-
cijs aūt illoꝝ q̄ de arte nesciūt nō curamus:sed potius eos deridem⁹:
Fabius inq̄t:Felices essent artes/si de eis soli artifices iudicarēt. Si
ꝗ sic iudicaris/q̄esce ⁊ obliuiscere iudicioꝝ. Prouer.xxxj. Habe pati-
entiam:q̄esce cū Chr̄o in sepulchro:⁊ cum eo appelleris seductor:sit
vita tua abscōdita cū chr̄o in deo:vt d̄r in epl'a. Abscondaris in abscō
dito faciei sue a ꝯturbatōe hoīm:⁊ cū eo resurge:ꝓcede vt liliū ⁊ rosa
inter spinas:crescere ꝓpt̄ spinaꝝ aculeos tibi obloq̄ntiū nō cesses. Dic
cū Apl'o: Pro minimo mihi est/vt a vobis iudicer aut ab humano ⁊c.
Rogemus dn̄m.

De sancto Pasche.xxxi. Martij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium:

CEntesimanona turba stultoꝝ est mundanoꝝ (Schluraffen F
narrē) Qui in hoc seculo ꝯtēti sunt:q̄ nullū aliū sibi finē sta
tuūt:q̄ nō ad litus aliq̄d siue portū oculū direxerint:sed va-
gi in h̄ mari magno hui⁹ mūdi nauigio ꝯcupiscētie sue ꝓprij
amoris/affectōis/ꝯmodi circūferunt̄ ad oēm ventū/s̄m ꝙ impellunt̄
eūtes:libidini sue in oīb⁹ vacātes:nihil de affectōe iusticie aut dei vel
amoris ꝓximi curātes:sine ꝯpasso(on ein compas̄)sine stelle maris ꝯsi
deratōe/aut alicuius recte directōis magisterio:sine nauta in circui-
tu/vt impij sicut ⁊ sunt ambulātes:nulla ꝑicula huius magni maris
respiciētes:sine cura ⁊ sollicitudine/sed vt ꝯtingit girātes. De his ē mi
hi animus h̄ die festo sctō pasche loq̄:in q̄ de trāsitu Chr̄i ex h̄ mūdo
ad patrē memoriā facimus:nosq̄ de mūdana ꝯuersatōe mala ad con
uersatōem bonā ꝯuersi sumus/vt spero:qd̄ pascha antiq̄tus apud iu-
deos in ꝯmemoratōem transitus iudeoꝝ ex Egypto/vbi p̄mebant̄ ad
ꝓmissionis terrā fiebat. De ꝯtrarijs igit̄ fatuis dicam:q̄ nō de mundo
h̄ transeunt ad illū portū tēdentes ꝟtutū/aut gl'e celestis:sed in mūdo
circueunt. Tria aūt circa hos dicam. Primo q̄b⁹ nolis pn̄t dinosci.
Secūdo quāta sit eoꝝ stulticia partim patefaciā:⁊ tertio quēadmo-
dū eoꝝ sit declinanda stulticia. Circa p̄mū reperi nolas septē apud G
sapientē Sap̄.ij. Prima ē de futura vita nihil tenere. Scd̄a ē pn̄tis
vite voluptatib⁹ carnalib⁹ intendere. Tertia ē gl'am mūdanā venari.
Quarta est ꝑ potētiā alios supp̄mere. Quinta iustos ꝑseq̄ ⁊ circūue-
nire. Sexta in malitia excecari. Septima diabolū ꝑ totū imitari.
Hi sunt q̄ dicūt cogitātes apud se nō recte: Exiguū ⁊ cū tedio ē tp̄s
vite nostre ⁊c. Dic ex eodem cap̄. vsq̄:⁊ nemo reuertit̄. Ecce nola pri-

2 ma/de futura vita nihil tenere. Hi sunt q̃ dicũt: Venite ⁊ fruamur
bonis q̃ sunt: ⁊ vtamur creatura. Dic vsq̃: ꝑtrãseat luxuria nostra. Ec
3 ce nola scd̃a: pñtis vite voluptatib⁹ intẽdere. Hi sunt q̃ dicũt: Ubiq̃
relinquamus signa letitie: qm̃ hec est ꝑs nostra/ ⁊ hec est sors nostra.
4 Ecce nolã tertiã: gl'am mũdanã q̃rere: signa. s. post se relinq̃re. Hi sũt
q̃ dicũt: Oꝓprimamus pauperẽ iustũ: ⁊ nõ parcam⁹ vidue nec vetera
no. Dic vsq̃: inutile inuenit̃. Ecce nolã q̃rtã: ꝑ potẽtiã alios suppmere.
5 Hi sunt q̃ dicũt: Circũueniamus iustũ: qm̃ inutilis est ⁊ ꝯtrarius
opib⁹ nr̃is. Dic ex eodẽ ca. q̃usq̃ placuerit. Ecce nolã q̃ntã: iustos ꝑse
6 q̃. Hi sunt q̃s excecauit malitia eoꝝ: ⁊ nescierũt sacr̃a dei: neq̃ merce
dẽ sperauerũt iusticie: nec indicauerũt honorẽ aĩaꝝ sctãꝝ. Ecce nolaꝫ
7 sextã. Hi sunt tãdẽ q̃ sunt ex ꝑte diaboli: ⁊ imitant̃ illũ/ festinãtes ad
mortẽ duplicẽ/ q̃ ꝑ eũ intrauit in orbẽ terraꝝ. Ipi q̃ gaudẽt ad tympa
nũ: q̃ sꝑ canũt/ gaudeam⁹: oĩ vespa vigilia scti Martini/ ⁊ oĩ die carnis
8 ꝓuiũ/ q̃tidie epulãtes splẽdide. Qui gaudẽt de festo h̃ pasche: nõ q̃ sur
rexit dñs: aut a pctis exonerati/ apti facti sunt ad trãsitũ ꝑ v̄tutẽ in ce
lũ: sed q̃ redierũt lagane/ carnes ⁊ alia hmõi: itaq̃ cũ aliis chr̃ianis/ nõ
tñ eadẽ intẽtõe canũt. Hec dies quã fecit dñs/ exultemus ⁊ letemur in
ea. Sperãt se visuros in regione sua fatuoꝝ hui⁹ mũdi (im schluraffen
land) montes incaseatos. Et tm̃ de ꝓmo.

Circa secũdũ: q̃nta sit hoꝝ fatuoꝝ stulticia/ nõ est necessariũ multa
dicere: q̃ꝓpe ꝙ hactenus multa dicta sint: puta q̃ꝫ impura sit hui⁹ mũ-
di delectatio: q̃ plus hꝫ fellis q̃ꝫ mellis: q̃ꝫq̃ breuis/ q̃ cito finit̃: ⁊ nos
cito finimur: q̃ꝫq̃ nociua/ q̃ maioris delectatõis spũalis impeditiua.
Sed hoc inq̃ꝫ taceo: ⁊ hoc pondero qd̃ grauissimũ est: q̃ malũ ⁊ pessi-
mũ hꝫ finem: quãtumcũq̃ blandiat̃ ab initio/ in fine tñ pũgit vt scorpi
onis cauda. Cuiusmodi finẽ pulcherrime explicat Hugo in vna quã
describit visione: in qua introducit se ⁊ discipulũ suũ colloq̃ntes. Reci
ta eã si placet. Quẽadmodũ nauim vidit in tranq̃llitate in mari sulcã-
tem: ⁊ pisces colletãtes ⁊ exultãtes sup̃ aquas ad sonũ instrumẽtorum
9 musicoꝝ eoꝝ q̃ in naui vehebant̃ in maximo gaudio: at tãdem ingruẽ
te tẽpestate ⁊c. absorpta est nauis cũ hoĩb⁹ illis. Stulticiã hãc finẽ tã
miserũ hñtẽ ꝯq̃runt̃ expti in inferno: quẽadmodũ Sapie. v. dicũt em̃:
Errauimus a via v̄itatis/ ⁊ iusticie lumen nõ luxit nobis. Dic ex eodẽ
ca. vsq̃ ibi: Justi aũt in ꝑpetuũ ⁊c. Et tãtum de secũdo.

Circa tertiũ: quẽadmodũ hec stulticia ꝑniciosa possit deuitari/ ẽ bre
uis doctrina. Oꝑtꝫ vt in aliã nauim sedeas: alios naucleros eligas: et
ad certũ portũ ⁊ lit⁹ determinatũ appellas. Sꝫ in nauim pnie/ iusticie
vite chr̃iane/ affectõis iusticie/ amoris dei ⁊ ꝓximi: quã nauim tibi de-
scripsi anno. M. cccc. xc. In q̃ sedit Chr̃s eterna sapia cũ discipul' su-
is: illic Chr̃s naucler⁹: in q̃ nec̃e sedere hꝫ q̃cunq̃ vult feliciter ad por-
tũ eterne vite ꝑuenire. Immo ⁊ Chr̃s aliter intrare nõ potuit. Stulti

(ait hodie dñs discipulis duobꝫ eũtibꝫ in emaus) oportuit Chr̃m pati
ꝛ ita intrare in gl'am suã. Et tu si es in naui hac (sicut spero nos oẽs in
ea esse) fac in ea maneas in finẽ: nõ exilias iterꝫ in mũdi huiꝰ mare/ ne
pereas: si nõ es in ea/ intra dũ tp̃s habes/ ne trãseat: ꝛ tẽde ad litus. Et
ad q̃d litꝰ? ad litꝰ gr̃e ꝛ gl'e/ pacis pectoris ꝛ eternitatis. Ad litꝰ in q̃ sta
bat Jesus pꝰ resurrectõem/ apparẽs discipulis in mari remigãtibꝫ: ad li
tus v̄tutũ/ in q̃ videbit̃ deꝰ deoꝝ in sion. Jbant de v̄tute in v̄tutẽ ꝛc. K
ait Ps̃. Vbi aliã videbis regionẽ: ꝛ in terrã ꝓmissionis nõ ridiculosã
ꝛ fabulosam (schluraffen land) sed verã: vbi tecta ex laganis sunt ꝯfe
cta/ mõtes incaseati/ lapides zuccarei/ fontes lacte ꝛ fluuij melle fluen
tes: vbi albi panes triticei in arboribꝫ pẽdẽt cũ phialis vino optĩo ple
nis: sepesq̃ ex farcimibꝫ texti: ꝛ assate colũbe in ora volãt hoĩm. Hec ẽ
regio ad quã ꝑuenit̃ nõ naui alia q̃ꝫ pnie ꝛ vite chr̃iane. Regio ad quã
ꝑueniũt illi q̃ in oculis mũdanoꝝ appellati sũt ꝛ reputati (schluraffen)
fatui ꝛ stulti: vere tñ sapiẽtes/ mũdi ꝯtẽptores ꝛ oĩm q̃ in mũdo sunt:
mũdo mortui/ q̃ nec ip̃i diligũt mũdũ/ neq̃ a mũdo diligunt̃. Qualis
fatuus erat is q̃ dixit: Mũdus mihi crucifixꝰ est/ ꝛ ego mũdo. Et illi
in v̄itate regionẽ illã h̄ dũ viuũt alonge vidẽt ꝑ fidem: ꝛ gustãt odorãt
q̃ꝫ ꝑ charitatẽ imp'ectã: alibi aũt facie ad faciẽ videbũt ꝛ in re gusta
bũt ꝛ mãducabũt: ꝛ videbũt q̃ꝛ verꝫ ẽ q̃d dictũ ẽ de ciuitate dei: Gl'osa
dicta sunt de te ciuitas dei ꝛc. Sed q̃ sunt inq̃s lagana illa/ montes ca
seati? Audi: lagana q̃bꝫ tegunt̃ domus illius regionis Chr̃s dñs est.

Laganũ fit ex caseo/ lacte ꝛ ouis. Et Chr̃s ex carne/ aĩa ꝛ deitate. Nã i
sicut aĩa rõnalis ꝛ caro vnus ẽ homo/ sic deus ꝛ homo vnus ẽ Chr̃s.
Caro/ caseus ꝛ lac est: vtiq̃ de lacte ꝛ purissimis sanguinibꝫ virginis
Marie coagulatũ: nõ virili semine/ sed mystico spiramine/ spũs videlꝫ
scti coagulo. Deitas vitellũ oui est. Vitellus a vita vel victu d̃r/ q̃ pul
lus in ouo existens eo nutriat̃: ex albumine em̃ nascit̃. Et deitas oĩm
vita est. Ego sum resurrectio ꝛ vita. Anima sua purissima albumẽ ẽ:
clarissima vtiq̃/ sine macula originalis culpe: nõ apparet in h̄ albumi
ne (der fũgel) ꝛc. Laganũ habet fundamẽtũ q̃ sustentant̃ p̃dicta tria. ꝛ
Et ꝑsona filij v̄bi in diuinis sustẽtat naturas illas humanã ꝛ diuinã: L
vnus em̃ oĩno nõ ꝯfusione substãtie/ sed vnitate ꝑsone. Laganũ co ꝫ
ronã h̄ꝫ q̃si muralẽ (zinnelin) ꝛ nr̃m laganũ nõ vnã/ sed triplicẽ h̄ꝫ coro
nam/ ꝛ quartã expectat. Coronauit em̃ eum pater/ mater ꝛ nouerca.
Pater corona gl'e: sicut scriptũ ẽ: Gl'a ꝛ honore coronasti eũ dñe: vtiq̃
equali gl'a. Equalis gl'a/ coeterna maiestas. Mater sua corona paup
tatis ꝛ miserie. Egredimini filie siõ ꝛ videte regẽ Salomonẽ in diade
mate q̃ coronauit eum mater sua. Coronatus est a sua nouerca coro
na spinea ꝛ ignominie. Exiuit g̃ Jesus portãs coronã spineã. Et tãdẽ
coronandus a familia sua corona iusticie: q̃ñ exibũt angeli ꝛ tollẽt de
regno eius oĩa scandala: q̃ñ veniẽt ad iudiciũ cũ senioribꝫ ꝓpl'i sui: q̃ꝫ

4 pugnabit ꝑ ea orbis terre aduersus insensatos. Laganū signat̄ ⁊ mit
tit̄/coq̄t̄/bn̄dicit̄. In fornace coq̄tur igne. Et Chr̄s in crucis camio pe
nis flagrātissimis ⁊ ardētissimo amore decoctus est. Maiorē charita
tē nemo habet q̄ꝫ ⁊c̄. Laganū bn̄dicit̄: ⁊ cibꝰ paschalis est: ⁊ ꝑmum gu
stat̄. Et Chr̄us a patre bn̄dictus: ⁊ spēal'r ab eo signatus: ⁊ in mūdum
missus. Joā. j. vn̄ ⁊ iudei: Bn̄dictus q̄ venit in noīe dn̄i. Primū tem
5 pe paschali gustādus ⁊ reuerēter sumēdus. Laganū hincinde mitti
M tur. In festo pasthe mittunt̄ lagana lance. Et laganum a deo nobis in
hūc mūdū missum/a patre missum est die pasche ꝑmo v̄gini Marie:
scd̄o Magdalene: tertio aliꝭ mulieribꝰ: q̄rto Petro: q̄nto discipulis
euntibꝰ in Emaus: sexto oībꝰ discipulis ꝯgregatis/excepto Thoma: ⁊
hec facta sunt in die pasche. Deinde septimo oībꝰ discipulis pn̄te Tho
ma post dies octo. Octauo in galilea ad mare tyberiadis: nono in die
6 ascensionis. Laganū ponit̄ in ꝓmptuariū. ⁊ Chr̄s passus nostꝝ la
ganū repositū ē in ꝓmptuariū altissimū celū. s. empyreū: ⁊ nobis reser
uatum. Illatū inq̄ꝫ v̄tute ꝓpria sup oēs choros angeloꝝ/inter scutel
las aureas/gl'am. s. corpis ⁊ aīe. Et ibi facta est tegula totius orbis/ꝓte
gens oīa q̄ ꝑ ip̄m facta sunt. Nō solū est causa fieri rei instar alioꝝ opi
ficū/sed etiā ꝯseruat in esse: ⁊ sicut eadē arte res fit/⁊ corrupta reficit̄/
sic ⁊ ꝯseruat̄. Protector noster aspice deus: insidiātes rep̄me ⁊c̄. Desi
derabat recipi sub h̄ tecto q̄ dixit: Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtege me a
facie impioꝝ q̄ me afflixerūt: ⁊ dn̄s ꝓtector vite a mūdo. Per h̄ tectuꝫ
missus ē paralicicus ⁊ sanatus. Num. xiiij. Gl'a dn̄i sup tectū. Gl'a āt
patris filius figura substantie eius. Sub h̄ etiā tecto q̄escere cupiebat
q̄ ait: Faciamus h̄ tria tabernacula. Erāt aūt tecta gl'a dn̄i: qꝛ nubes
lucida obumbrabat eos. Magnū h̄ laganū: g̊ ait: Bonū est nos h̄ esse
(in schluraffen landt) Inebriati ⁊ dormiētes solū in somnio/⁊ a longe
A ꝑticulā hnius regionis viderāt. Laganū in alto positū mures olefa
ciūt/⁊ post illud currūt ⁊ saltāt: seqꝫ posterioribꝰ pedibꝰ innitētes ad ip
N sum erigūt. Et mures ꝑuuli in caruernulis ꝑ humilitatē delitescētes
iclusi/raro ad lucē exeūt/nisi famis necitate ꝯpulsi: qua ꝯpleta/se mox
retrahūt/sꝑ abscōditi in abscōdito faciei tue. Sursum tenēt corda odo
re huiꝰ lagani tracti: pedibꝰ spei se erigūt/oculis fidei cecutiētes/⁊ cha
ritatis imꝑfecte naribꝰ odorātes. Plane alibi ꝑfecte/h̄ ex ꝑte videmus
⁊ diligimus. Senserat h̄ vnus mus: ⁊ alios vt illuc tēderent ꝯcitauit
enixius. Que sursum sunt q̄rite: q̄ sursum sunt sapite: vbi Chr̄s est in
dextera dei sedēs. Et vt q̄d ita o Paule: qꝛ raptus sum ad celum vsqꝫ
tertiū: in ꝓmptuario fui: sub tectū ascēdi: ⁊ sensi q̄ nō lꝫ hoī loq̄: q̄ oēm
exuperāt sensum: ideo clamo: q̄ sursuꝫ sunt sapite. O felices mures/in
q̄ꝝ naribꝰ redolet h̄ odor celestis lagani/clamātes: Trahe me post te:
currem⁹ in odore vnguētoꝝ tuoꝝ. qꝛ oleū effusum nomē tuū. Qui oīa
ꝯtemnētes/⁊ q̄si ꝑ sentes ⁊ enses oīaqꝫ ꝑicula currētes/ad odorē eius

concitati currũt:nõ currãtes etiã si in muscipulas ip̃as incidere ꝯtin-
gat. Eremite scti magnificas dom⁹/diuitias/agros/vxores/ꝛ oẽs hu
ius seculi delitias ꝛ honores posthabuerũt floccipendẽtes:ꝛ ad antra
deserti cucurrerũt instar muriũ ad spelũcas:tracti vtiq; odore hui⁹ la
gani. Currit Petr⁹/currit ꝛ Andreas:ꝛ in via in muscipulã crucis ca
dũt:ꝛ in ea pẽdẽt. Paul⁹ gladio ꝑcutit̃:ꝛ Stephan⁹ impetit̃ lapidib⁹
currẽs post laganũ:qꝛ vidit celos aptos ꝛ Jesum stãtẽ/laganũ eleuatũ
in ꝓmptuariũ celi. Mus Laurẽti⁹ ꝑ ignẽ currit ad laganũ:ꝛ vt murẽ
catti/ leones discerpũt Jgnatiũ. Oẽs tracti odore lagani. Et vt q̃d ita
o mures curritis:qꝛ ibi nr̃a fixa sunt corda/vbi v̄ra sunt gaudia. Ue gli
rib⁹ astutis/filijs hui⁹ seculi/mũdi sapiẽtib⁹/muscipulas has penaꝝ ꝛ
tribulationũ timẽtib⁹ ne cadãt in eas/timẽtes eos q̃ ptãtẽ hñt occidẽ-
di corp⁹ vel macerãdi:nihil sapiẽtes de his q̃ dei sunt/qꝛ aĩales prudẽ
tes in gñatõe sua. Et q̃d h̃ ẽ inq̃s: Illud ẽ/q̃ cor erigere sursum o catte
nescis ad deũ ne putrescat:ꝛ frumẽtũ tuũ si in inferiorib⁹ habes ne pu
trescerẽt leuares ad supiora. Frumẽto tuo q̃ris mutare locũ in terra:ꝛ
cor ꝑmittis putrescere:frumẽtũ leuares ad supiora:cor leua in celum:
sursum corda. Hec Augu. sup Ps̃. Et hec q̃dẽ de laganis/q̃b⁹ tecta
dom⁹ ciuitatis ꝯstruunt̃. Ceteꝝ de alijs feria tertia dicet̃ ad Guilhel-
mitas dño ꝯcedẽte. Rogemus dñm.

Fe.iij. Pasche.ij. Aprilis ad Guil. dedica. mane.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Scdm q̃d erit in terra viuẽtiũ alibi/ꝛ h̃ in his q̃ ꝓpinquant terre vi
uentiũ ꝑ vite ꝑfectõem sunt: Mõtes incaseati. Ps̃. Mõs dei mons
pinguis/mõs coagulat⁹/mõs pinguis. Ut q̃d suspicamini mõtes coa
gulatos: Hi mõtes sunt scti ꝯp̃hensores alibi:ꝛ h̃ viatores ꝑfecti. Le-
uaui oculos meos in mõtes.i.in sctõs.ꝛ v̄e mõtes. Primo:qꝛ mõtes
sunt alti ꝛ terre cumuli. Et illi sunt alti ꝑ vite eminẽtiã ꝛ cumulos me
ritoꝝ:pane q̃ eiusmodi sunt/ascẽdũt in gradũ eminẽtioris vite:ad alta
v̄tutũ ꝛ meritoꝝ se trãsferẽtes:ꝛ inferiora dimittũt/pctõꝝ statũ. Se-
cũdo mõtes hñt aq̃s dulciores:ꝛ illic crescũt arbores/gũmi ꝛ resinam
sudãtes ꝛ distillãtes. Et in talib⁹ aq̃ dulces ꝯpassionis ꝛ miscdie fluũt
gummiq; opeꝝ miscdie arbores ille distillare vident̃. In die illa stilla-
bũt mõtes dulcedinẽ:ꝛ colles fluẽt lac ꝛ mel. Tertio mõtes sunt celo ꝓ
pinq̃ores. Et illi ꝑ affectõem ꝛ desideriũ ad celũ vsq; ascẽdũt:hñt pedẽ
solũ corꝑis instar montiũ in terra:q̃d reliquũ est totũ exurgit v̄sus ce-
lum. Jste hõ digne in memoriã v̄tit̃ hoim/q̃ ad gaudiũ trãsijt angelo-
rum:qꝛ in hac ꝑegrinatõe solo corꝑe ꝯstitut⁹/cogitatõe ꝛ auiditate in
illa eterna patria ꝯuersatus est. Quarto mõtes sunt luce splẽdidiores:
ꝛ illi ꝑfecti citius/pleni⁹/ꝛ ꝑfecti⁹ luce diuine gr̃e ꝛ scie illuminant̃.j.
Mach̃.vj. Refulsit sol in clipeos aureos:ꝛ splẽduerũt mõtes ab eis.

Quinto mōtes sunt rore ꝑfusiores: ros a suꝑioribꝫ mōtes ꝑfundit: fon
tes ⁊ flumina interius eos humectāt. Et veri ꝑfecti a suꝑiori. s. a deo
grām hauriūt deuotōis: ab interiori. s. a corde/ aq̄s lachrymaꝝ ⁊ ꝯpun
ctōis attrahūt. Ps̄. Rigās mōtes de suꝑioribꝫ suis ⁊c̄. Tales q̄ndam
erāt mōtes multi: sꝫ vbi q̄so modo? Deficit plane altitudo sublimis affe
Q ctōis: qꝛ oēs ad terrā ꝑ auariciā inclinant̄. Esa. xl. Oīs mons ⁊ collis
humiliabit̄. Vbi claritudo lucis discretōis? nimiꝝ oēs ꝑ ignorātiā ob
scurant̄. Exo. xix. Totus mōs synai fumigabat: g̊ obscur⁹. Vbi tandē
plenitudo roris deuotōis? nullibi: siq̄dē oēs ꝑ iracūdiā siue v̄tutū carē
tiā desiccant̄. ij. Regū. j. Mōtes gelboe/ nec ros nec pluuia descendat
suꝑ vos vbi ceciderūt fortes isrl̄. Vtinā essꝫ in nobis deuotio rorificās/
discretio clarificās/ ⁊ affectio altificās. Sexto mōtes sunt refugia ani
maliū/ ⁊ loca tutiora: auis ascēdēdo solet esse tutior a sagittis ⁊ laq̄is: ⁊
montes excelsi ceruis: ⁊ petra refugiū erinacijs. Et simplices aīales
ad tales viros sctōs refugiū h̄re pn̄t: ⁊ ericij penitētes ꝯpūcti/ h̄ntes cō
scias remordētes: quo irēt nisi ad tales/ vbi ꝯsilia ⁊ auxilia inuenire po
terūt salubria. Sed ⁊ montes illos in celos voces suas exaltent cordis
ꝑ deuotā eoꝝ sanctoꝝ inuocatōem. Et q̄s in montes illos fidel'r cla-
mans nō audiret echonē resonātē exauditōis: ⁊ si nō ad volūtatem/ tn̄
ad vtilitatē tꝑe oꝑportuno? Septimo montes alti superāt̄ monticulo/
in v̄tice mōtiū. Et Chr̄s dn̄s sctūs sctōꝝ in v̄tice mōtiū ꝯstitut⁹. Erit
in nouissimis diebꝫ p̄parat⁹ mōs dom⁹ dn̄i in v̄tice mōtiū: ⁊ eleuabit̄
suꝑ celos. Esa. ij. Hic mons coagulatus ꝓpter ꝑuulos/ q̄s lacte teneri-
oris doctrine nutrit: ⁊ mōs pinguis sterilitate sua ꝓpt̄ maturos/ q̄s pa
ne solidioris doctrine cibat: sic ⁊ scti facti sunt/ ⁊ si longe inferiores. Cā
R didi facti sunt nazarei eius: ⁊ sicut lac coagulati. Tertio sunt in regiōe
illa ad quā tēdimus h̄ vel alibi lapides zuccarei. Lapides sunt tribula
tōes ⁊ aduersitates corꝑis/ ꝑ infirmitates/ vulnera/ dolores: aduersita-
tes ⁊ dāna reꝝ/ ꝑ pauꝑtatē/ defectū alimēti/ pecunie/ vestiū/ lectoꝝ/ do-
moꝝ. Aduersitates p̄terea īfamia/ ꝑ v̄ba ꝯtumeliosa nobis illata/ male
dictōes/ irrisiones/ ꝯtemptus: breuit̄ oīa q̄ sunt nr̄e ꝯmoditati ꝯtraria
q̄ fugim⁹/ ⁊ nos molestāt lapides. Precipue āt in cōi s̄mone cū nobis
v̄bū ꝯtumeliosum d̄r/ dicim⁹: Proiecit vobis in hortū lapidē. Hos la
pides turba stultoꝝ de q̄bꝫ hacten⁹ dulces nō reputat: sꝫ frontē rugāt/
ꝯtrahūt ora ⁊ clamāt. Ceteꝝ in terra sctā/ in vita sctā chr̄iana ⁊ ꝑfecta
ad quā tēdim⁹ ꝑ nauiculā pnie/ sunt hi lapides vtiq̄ꝫ dulces: qꝛ scim⁹
eos in dulcissima ꝯuerti. Tristicia vr̄a v̄tet̄ in gaudiū. Nō solū post tri
sticiā erit gaudiū/ sꝫ v̄tet̄ in gaudiū: Scd̄m multitudinē g̊ doloꝝ erūt
letificatōes: q̄ g̊ sibi adimit lapides ⁊ fugit/ gaudia celi diminuit. Sed
j velles videre aliq̄s q̄bꝫ dulces fuerūt lapides. Mitto te in p̄mis ad
btm̄ Stephanū: de q̄ d̄r: Lapides torrētis illi dulces erāt. Et cur ita?
qꝛ videbat in regionē nostrā celestē patriā (in das schluraffen land) vbi

videbat Jesum stātē a dextris: ideo erāt illi dulces lagano viso. Pau 2
lus cū lapides hos degustassz lijstris Actuū.xiiij.adeo ei placuerūt/vt
diceret discipulis suis: Per multas tribulatōes optz intrare regnū ce
loꝝ. Ezechias rex: Dñe si sic viuit̄ ⁊ in talibꝫ.s.lapidibꝫ tribulationū 3
⁊ infirmitatū ⁊c. vita spūs mei corripies me ⁊ viuificabis me: ecce in
pace amaritudo mea amarissima. Ergo in tribulatōe amaritudo erat S
sibi dulcissima: ecce lapides dulces. Ibant apl'i gaudētes a ꝯspectu 4
ꝯsilij: qm̄ digni habiti sunt ꝑ nomīe Jesu ꝯtumelias pati, ecce lapides
q̄s cū gaudio susceperūt. Sic femīa de q̄ legit̄: cū q̄dā alia femīa ei 5
malediceret ⁊ ꝯtumelias inferret/gremiū aperuit dicēs: Proijce abū-
dāter: qꝛ eq̄ ac auꝝ ⁊ lapides p̄ciosos eadē suscipio. Sic Frāciscus 6
de q̄ legit̄ in spe.exēplo.qūo dixit fratri q̄ appellabat̄ Leo: scribe qꝛ hec
est ꝑfecta letitia: si nos patiēter portauerimus aduersa ⁊c. Vide dist.
vij.exēplo.xxvj. Ibi d̄t b. Frācisc⁹: Inter oīa charismata sctīspūs/que
amicis suis Chr̄s ꝯcessit ⁊ ꝯcedit/est vincere semetip̄os: ⁊ libēter ꝓpt̄
Chr̄m ⁊ charitatē dei opprobria sustinere. Sic in vitaspatꝝ legit̄ pul- A
chra doctrina de septē eremitis in Scythia: q̄ cū essent ꝑ amazones ex
pulsi/venerūt in tēplū q̄ddā in deserto idoloꝝ: dixit eis abbas Nus/q̄
erat senior hac septimana: Vnusq̄sqꝫ maneat apud se/⁊ cū altero non
loquat̄. His obseruatis ibat abbas Nus oī mane ad idolū qd̄ in tem-
plo erat: ⁊ lapidabat illud. Nocte v̄o veniēs rogabat idolū ꝑ venia: qd̄
ꝑ totā septimanā singulis diebꝫ fecit. Die v̄o sabbati rogātibꝫ fratribꝫ
vt q̄d hō fidelis cū sit idolū ꝑ venia rogare audeat: Rn̄dit: ꝓpt̄ vos il-
lud feci frēs: vt sicut idolū istud neqꝫ ad lapidatōem loquutū est aliq̄d
aut ira ꝯmotū: neqꝫ ad petitōem venie gl'atū aut exaltatū: sic ei⁹ exēplo
⁊ vestꝝ q̄libet iniuriat⁹ neqꝫ irascat̄: aut ꝑ venia rogat⁹ nō extollat̄ siue
gl'et̄ ⁊c. Vide in Vitasp.fo.cxlvj.G. Hoc ꝑfecto nedū in cenobijs/sz in
om̄i ꝯgregatōe economica obseruare q̄ optet.

Fe.v. Pasche.iiiij. Apl': ad penitētes hor.vi.māe

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Quartū qd̄ est in regiōe viuoꝝ.i.in eterna patria alibi/⁊ h̄ ꝑ incho
atōnem beatitudinis in statu ꝑfecte v̄tutis est: fontes lactei. Ip̄i sunt T
v̄tutes cū suis actibꝫ ⁊ gaudijs subseq̄ntibꝫ siue comitātibꝫ: signū acq̄
siti habitus (ait Phs) est delectari in ope. Deuotio illa substātiua soli-
da ꝑmanēs ⁊ iugis: q̄ nihil aliud est q̄ꝫ ꝓmptitudo volūtatis ⁊c. vt Di
ony. Carth. in suo dialogo de eucharistia: quē vide. Plane fontes la-
ctei sunt he v̄tutes. Lac delectat: nam ⁊ delectatio a lacte q̄si lactatio
dicta est: ⁊ v̄tus acq̄sita actusqꝫ eius nō sine gaudio est. Et q̄d miꝝ si j
gaudeat: cū oīs sua volūtas sꝑ impleat̄. Implet̄ plane: qꝛ suam volun
tatē diuine ꝯformat voluntati/q̄ semꝑ implet̄: q̄s em̄ resisteret diuine

volũtati: ꝗ ⁊ sua volũtas impleť. Nouit hoc Sen. Vir bonus q̃cq̃d il
li acciderit/equo aio sustinebit: scit em̄ h̄ accidisse ex lege diuina/ex qua
vniuersa ꝓcedũt. Adde ea q̃ ponit autor sum. v̄tu. c. ix. ad placitum.
2 Lac ex fonte ꝓprio pectoris scaturit. Et gaudiũ v̄tutis est velut fons
gaudij in domo ꝓpria nascẽs. Ait Sen. Existimãs me detrahere tibi
multas voluptates q̃ fortuita me submoueo: q̃ spei dulcissima oblecta
mẽta cẽseo deuitãda: immo ꝯtra volo tibi nunq̃ deesse leticiã: volo il/
lã tibi domi nasci: nascit̄ ãt si ĩtra seip̄m sit. Vide vbi s̄. ca. vij. vbi mul
3 ta ad ꝓpositũ. Lac iugit̄ scaturit in mãmis. Et gaudiũ v̄tutis ꝯtinu/
V um est ⁊ iuge: nõ sic gaudiũ mũdi/gaudiũ hypocrite. i. mũdi: q̃ exteri⁹
est deaurat⁹ adinstar pũcti. Aug. Si q̃d arrisisset ꝓspeꝝ tedebat appre
hẽdere: qꝛ pene p̄usq̃ teneret̄ euolabat. Sed secura mens q̃si iuge cõ/
uiũ. Prou. xv. Nõ sic hõ carnalis sp̄ sedet ⁊ iugit̄ ad mẽsam corpalez:
nõ plane: qꝛ vagat̄ hincinde nullũ inueniẽs q̃escẽdi locũ. Dic vbi s̄. ca.
viij. vbi pl'a ponunt̄. Lac in vbere Marie erat de celo. Et gaudiũ vir
tutis de celo est. Canit ecc̄a: Vbere de celo pleno ⁊c̄. Virtus est btitu/
tudo p̄ñtis vite: btitudo v̄tutũ de fonte celestis btitudinis amicis dei
in hac valle miserie stillat̄. Vñ Aug. ij. Coꝝ. xij. in glo. In regione illa
intelligibiliũ btã vita in fonte suo bibit̄: inde aliq̃d aspgit̄ huic huma/
ne vite/vt in tẽtatõib⁹ hui⁹ seculi tp̄anter/fortiter/iuste/prudẽterq̃ vi
4 uat̄. Vide in sum. v̄tu. vbi s̄. c. vij. Lac est infantiũ nutrimẽtũ. Et
h̄ gaudiũ verũ est nutrimẽtũ filioꝝ ⁊ substãtiua deuotio: de q̃ s̄. dictũ
est etiã in p̄cedẽtib⁹ s̄monib⁹. Quasi mõ geniti infantes ⁊c̄. lac ꝯcupi/
cite sine dolo ⁊c̄. Sꝫ ais: Nihil lactis/nihil gaudij est in me: nõ ẽ fons
X gaudij intra me: ⁊ q̃ p̄t esse cã? Prima causa est: qꝛ fortasse aliud lac
sugis: ⁊ adhuc es in nauicula fatuoꝝ. Sugis lac voluptatis vel vani
tatis vel v̄bositatis: ideo nõ sentis lac v̄tutis. Sugis lac voluptatis:
heres ad vbera carnaliũ delectationũ gule aut veneris: lamie mãmil/
las trahis. De q̃ Treñ. iiij. Lamie nudauerũt mãmillas/lactauerũt ca
tulos suos. Dicit̄ ꝙ lamia sit monstꝝ spẽm femine p̄tendẽs: q̃ p̄mo ca
tulos suos lactat/⁊ tãdẽ iugulat. Hoc vtiq̃ facit voluptas: q̃ p̄mo la/
ctat: sed tãdẽ aufert tibi substãtiã/famã ⁊ gr̄am cũ v̄tutib⁹. Sugis de
inde lac vanitatis/gl'e/fauoris ⁊c̄. in vestitu/nobilitate/diuitijs ⁊c̄. Bi/
bis lac de vtre Jahelis cũ Zizara Judi. iiij. Ergo trãsfigeris tãdẽ cla/
uo obdormiẽs in pctis a diabolo. Sugis tãdẽ fortasse lac v̄bositatis
aut loq̃citatis: ibi ꝯsolatões tue sunt/locutio aut auditio garrulationũ
Nõ lactes quẽq̃ labijs tuis: ait Sap̄. Prou. xxiiij. Vir iniqu⁹ lactat
amicũ suũ: ⁊ ducit eũ ꝑ viã nõ bonã. Prou. xvj. Si mulier hꝫ lac/si/
gnũ est ꝙ sit corrupta: ⁊ signũ corruptõis mẽtis est lac loq̃citatꝫ. Her
be q̃ h̄nt lac/sunt q̃ntũ in se ẽ venenose: ita em̄ laxãt ⁊ naturã ita euacu
ant/ꝙ si indiscrete sumant̄/v̄tutẽ eneruãt ⁊ mortẽ ꝓpinẽt: sicut patꝫ de
scamonea/de esula ⁊ sil'ib⁹. Sic vtiq̃ loq̃ces venena multa ꝓpinãt h̄ la

cte loq̄citatis. Fuge g̊ herbas illas (Es sint boese krūtlin) Hoc ꝓprijssi
me de dolosis adulatoribꝫ/deceptoribꝫ/sꝫ etiā alijs loq̄cibꝫ aptari p̄t: qꝛ
multiloq̄um aufert interiores ꝯsolatōes. Inde religiosi vbi silētiū non
ē/sꝫ lac loq̄citatis in q̊ ꝯsolatōes q̄rūt: nō hn̄t fontē lactis domi in cor
de: sꝫ aliūde eos ꝯsolatōes emēdicare optꝫ. Ecce cām p̄mā. Potest eē y
scd̄a cā: qꝛ nōdū satis laborasti in nauicula pnie ⁊ exercitio bonoꝝ ope
rum. Nōdū igit̄ acq̄siuisti habitꝰ v̄tutū: ⁊ g̊ eoꝝ gaudiū nō habes. Nō
dū appropinq̄sti ad litꝰ: nō em̄ mox cū q̄s ꝯmiserit se huic nauicule et
remigatōi sentit gaudia v̄tutū. Per multos em̄ ⁊ freq̄ntes actus bo-
nos ingignunt̄ v̄tutū habitꝰ: ex q̄bꝫ tūc emanāt gaudiosi actꝰ. Pōt
esse ⁊ tertia rō: qꝛ q̄ꝫuis diu mare huiꝰ mūdi in nauicula hac pnie sul-
caueris ⁊ viceris: sisqꝫ iam fere ad litꝰ pacis: ⁊ passiones saltē supp̄sse-
ris/ vt nō vehemēter insurgāt: attn̄ qꝛ sugere nescis māmas gr̄e dei vl̄
diuine miscd̄ie: iō lac nō trahis. Et qual'r sugere optꝫ: vt agnellꝰ/ vt ca
tulꝰ/ vt vitulꝰ. Agnus lac sugit genua flectēdo/ catulꝰ papillā morden
do/ vitulꝰ fronte fortiter māmillam excutiēdo. Et tu a māmilla diui-
ne miscd̄ie ⁊ gr̄e lac eterne gl'e ⁊ huiꝰ veri gaudij v̄tutū q̄re ⁊ acq̄re: fle
ctēdo genua cū humilitate/ pūgēdo māmillā cū orōne/ frontē ꝯcutien-
do ⁊ mouēdo cū importuna sedulitate ⁊ obsecratōe: qꝛ sic d̄r Prou. xxx
Qui fortiter p̄mit vbera ad eliciēdū lac/ exp̄mit butyꝝ. Placet deo il-
la importuna ꝑcussio vituli ⁊ pulsio frequēs. Patuit in parabola Lu
ce de vidua pulsante iudicē: ⁊ eiꝰ q̄ pulsauit nocte ad fores ꝓ panibꝫ: q̄
erāt ꝓpter importunitatē exauditi. Vide in diuina rhe. cācellarij: si pla
cet. Sꝫ ais scio: Aufers ne igit̄ a nobis oēm ꝯsolatōem: ⁊ q̄d igit̄ est ꝙ
eutrapelia v̄tus est: ⁊ Cato d̄t: Interpone tuis interdū gaudia curis.
Rn̄de ex Buridano in Ethica: ⁊ b. Tho. ij. ij. ⁊ Gerardo de Zutpha-
nia in de ascēsionibꝫ ca. lxvj. ⁊ in de reformatōe viriū eiusdē ca. lij. item
Gerson de solatio est in cāticordo. Veꝝ est ꝙ v̄tus est eutrapelia: sꝫ vi z
de vt v̄tus maneat: s̄m g̊ rectā rōem fiat cū circūstātijs debitis/ p̄sertiꝫ
finis/ ꝑsone/ tp̄is ⁊ modi: vt ꝯducat ꝓ spūalitatis augmēto/ nō detrimē
to. Si saccū sursum traxisti ⁊ ꝓ intercipiēdo labore eū recidere vsqꝫ ad
terrā ꝑmiseris/ ⁊ iteꝝ sursum traxeris ⁊c. frustra labore ꝯsumeris. Sic
q̄ntū hodie in spū p̄feceris: si tātū crastina defeceris: nō ē h̄ solatijs v̄tu
se vti: sꝫ est q̄si muꝝ hodie extruere/ cras tātūdem destruere: ire ⁊ redi
re: calefacere ⁊ refrigidare. Tene g̊ saccū ne ꝑ q̄etem decidat.

Quintū qd̄ est in regione terre ꝓmissiōis in statu ꝑfectōis (im schlu
raffen land) in atrijs domꝰ dn̄i. Quid em̄ alibi sit in v̄a patria ad quā
tēdimꝰ/ in cor hoīs nō ascēdit/ neqꝫ oculꝰ vidit/ nec auris audiuit ⁊c.
Hoc q̄ntū est/ ꝙ riui fluūt melle. Mel h̄ sunt sentimēta suauia/ lachry
me/ suspiria/ deuotōes sensuales ⁊c. Ille sunt mel. Mel dulce est: ⁊ j
hec sentimēta dulcia. Mel inflat: ⁊ hec sentimēta multotiēs inflant: ⁊
⁊ efficit̄ q̄s talia hn̄s supꝫbꝫ/ putās se aliq̄d esse ꝓpterea cū nihil sit: ideo

3 periculosum: vt Gerson dt in de pusillanimitate. Mel si indiscrete sumit multū nocet: ⁊ hec sentimēta nisi qs eis moderate vtat nocēt: mel inuenisti/comede ꝙ satis est. Et qūo vtēdū? Dic ex fratre Dauid: et Mattheo de Craco. in dialo. suo: ⁊ s̄. feria. iij. Palmaꝝ: ⁊ Gersone.

4 Mel in angustias mortis duxit Jonathā: qꝛ ꝯtra p̄ceptū p̄ris comedit. Et tu caue ne melli tue deuotōis ⁊ sentimētoꝝ inhereas/negligendo p̄cepta dei/ecce aut supioris tui: sz dū te vocat mgr̄/mox surge a lachrymis cū Magdalena ⁊ vade. De h̄ in Gerhar. c. lxviij. de ascēsio. ⁊

5 Gerson dat regulā/q̄ qs dz moderare suos īstinct⁹ ⁊ deuotōes. Mel

A nō offerebat̄ i sacrificio. Leui. ij. Nec q̄cq̄ inq̄t mellis aut fermēti adolebis i sacrificio. Fermēti. s. malitie ⁊ pcti: neqꝫ mellis huiuscemodi sensualis deuotionis/ei videlz innitēdo: q̄si ꝓpterea sis deo gratus ⁊ acceptus talib⁹ innitēdo: qꝛ nō est signū intelligibile gr̄e. Pōt em̄ dari multis q̄ sunt filij damnatōis eterne: q̄b⁹ de⁹ dat h̄ coꝝ mercedē q̄si de ꝓximo cū Aman ad infernale patibulū ducēdis: quemadmodū ⁊ furibus mox suspēdēdis lautū p̄parari prādiū cernim⁹. Inuenit Sanson mel in ore leonis Judic. xiiij. Et in ore taliū crudeliū ⁊ lenonine ꝯditōis hominū mel sentimētoꝝ taliū ⁊c. Apes sunt cū aculeo mel portātes. De his duob⁹ .s. lacte ⁊ melle habes. Introducā vos in terrā lacte ⁊ melle manantem.

Sextū qd̄ ē in terra ꝓmissiōis/sunt arbores albos panes deferētes. Panes albissim⁹ vtiqꝫ viu⁹ q̄ de celo descēdit/pēdet in arbore illa bn̄dicta: vt cedr⁹ exaltata palma in cades: in Maria dico v̄gine: hō antropos arbor reuersa. In illa inq̄ꝫ pēdet bn̄dict⁹ fruct⁹ vētris sui Christ⁹ iesus: q̄ posteaq̄ꝫ deciderat ab arbore illa i hūc mūdū ꝑ natiuitatē/mox in aliā suspēsus ē arborē crucis. s. inde recept⁹ appēsus in palmas manuū sacerdotū/sub specie cādidissimi panis vsqꝫ in ora xp̄i fideliū q̄ti-

B die porrect⁹. Est p̄terea panis doctrine/q̄ ori fideliū infundit̄. Nō i solo pane viuit hō/sz in oi v̄bo qd̄ ꝓcedit de ore dei. Nescio si a multꝫ annis h̄ panis tā liberal'r sit dispēsat⁹ ꝑ libros/doctores ⁊ p̄dicatores sic̄ his nouissimis tp̄ib⁹. Timēdū est p⁹ tātā abūdātiā ne veniat fames su ꝑ terrā: nō panis corpal'/sz v̄bi dei. Amos. viij. Ecce dies venient dt dn̄s/⁊ emittā famē in terrā: nō famē panis/neqꝫ sitim aq̄/sz audiendi v̄bū dn̄i ⁊c. Porro ab intra etiā nascit̄ panis doctrine in v̄tuosis ꝑfectis/in ꝓp̄a arbore: acq̄runt cognitōez ex actib⁹ v̄tutū ꝑ eos exercitatꝫ: ⁊ v̄tutes lumīa q̄dā sūt. A mādatis tuis intellexi: ait Ps̄. Tales hn̄t sapiam ex ꝯnaturalitate ad diuina ⁊ v̄tutes: vt b. Thom̄. ij. ij. de sapia dt. Itaqꝫ ⁊ talib⁹ credēdū ē in moralib⁹: etiā si nesciāt reddere rōem suorū dictoꝝ: vt ait Gerson. Illi sūt q̄b⁹ dat dn̄s sciam sctōꝝ: ip̄i sunt homines illūinati bn̄ iudicātes/⁊ boni reꝝ estimatores: ⁊ aliq̄ntulū delibāt regionē btitudinis future: de qua dr̄ ꝙ non egebunt lumine lucerne/neqꝫ lumine solis: quoniam dominus deus illuminabit illam Apo

ca.xxij.⁊ item alibi: Nō interrogabit frater fratrē ⁊c. Rogemus dñm.

Dñica in octaua Pasche. Quasi mō.vij.April.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs.j. Euangelium.

Septimū in terra viuētiū existēs ē: sepes ex farciminibꝫ ꝯtexta. He C
sepes sūt hoīes ꝑfecti ⁊ boni ad custodiā alioꝝ deputati: q̄les sunt p̄la
ti in vtroqꝫ statu tā seculari q̄ꝫ spūali. Hi vtiqꝫ fuerūt ab initio ecce de
farcimibꝫ.i.ꝑfectissimis viris ꝯtexti. Sūt ⁊ erāt vtiqꝫ hi farcimina.
Farcimina ꝯstāt ex carnibꝫ minutissime ꝯcisis. Et hi sunt q̄ cū vitijs ⁊ j
ꝯcupiscētijs carnē suā crucifixerūt. Mortificate inq̄t mēbra vr̄a q̄ sūt
sup terrā: fornicatōem/immūdiciā ⁊c. Duobꝫ ecce cultris carnē morti-
ficāt: abstinētia.s.in ienunijs multis ⁊c. ⁊ castitate ꝑ ꝯtinētiā ⁊c. Sic
facere iubet Apl's: ⁊ qd̄ iussit/in ꝓpria ꝑsona fecit. Ego castigo corpus
meū ⁊ in seruitutē redigo: ne cum alijs p̄dicauero/reprobꝫ efficiar. Et
Chr̄s carnē v̄gis ⁊ clauis ꝯcisam/quā hodie discipulis oñdit/habuit
liuidā ⁊ ꝯtusam. Farcimia abūdāter sale ꝯdiūt̄. Vos estis sal terre: 2
ait dñs suis futuris sepibꝫ. Q̄ si sal euanuerit in q̄ ꝯdiet̄? Jp̄m est sal
sapie ⁊ discretōis/notitia vicꝫ ex ꝓp̄a experiētia acq̄sita ꝑ ꝯnaturalita-
tē ad v̄tutes/q̄si sapida scia. Aliter ei iudicat de castitate v̄go/⁊ aliter
ph̄s moral'. Sic Jerothe⁹ ꝑfect⁹ erat in diuinis: nō solū discēs/sꝫ ⁊ pati
ens diuina: vt b. Tho.ij.ij.q.xlv.ar.ij. Ve nobis q̄ sum⁹ sal/sꝫ infatua
tū. S.supbi(stoltz vñ hoffertig) A.auari(anzūgig vñ geytig) L.luxu- D
riosi(lustsuchtig/vnkeisch. Facit h̄ sal p̄sidētiū totā terrā oīz subditoꝝ
sterilē/ne ꝓducat fructū bonoꝝ opeꝝ. Farcimina aromatibꝫ ꝯdiūt̄. 3
Et hi erāt aromatibꝫ v̄tutū ꝯditi: vt int⁹ bñ afficerent̄ ⁊ disponerent̄
ad se ⁊ deū: ⁊ extra ꝑ bonū exēplū. Vos estis lux mūdi. Sic luceat lux
vr̄a corā hoībꝫ/vt videāt opa vr̄a bona: ⁊ gl'ificēt patrem q̄ in celis ē.
Chr̄i bon⁹ odor sum⁹: clamat Apl's. O lumia extincta nr̄is tpibꝫ: q̄nto
maiora tāto plus ꝓpt̄ magnitudinē eoꝝ fetētia: nō sic ī p̄mitiua. Sint
lūbi vr̄i p̄cincti/mactata caro: ⁊ lucerne ardētes in manibꝫ vr̄is/ardore
⁊ lumine boni exēpli. Exēplū dedi vobis vt quēadmodū ⁊c. ait chr̄s
optimis aromatibꝫ in sepulchro ꝯditus: ⁊ a Maria magdalena p̄us
vnct⁹. Farcimina ex tenui fiūt pellicula. Nā carnes ꝯcise/salse ⁊ aro 4
matibꝫ ꝯdite/mēbrana tenui circūdant̄. Et illi necessarioꝝ simplici ne
cessitate ꝑ pauꝑtatē ꝯtēti sūt. Hñtes alimēta ⁊ q̄bꝫ tegimur/his ꝯtē-
ti sim⁹. Ecce q̄ꝫ curta suꝑpeller. Nos ꝯtra oī cepa sum⁹ tunicatiores: in
maria reꝝ abūdātia viuim⁹. Chr̄s nō hꝫ vbi caput suū reclinet: nos
āt magnificas edes inhabitam⁹: ⁊ tunicas pellibꝫ mardarioꝝ foderas-
tas. Nō sic q̄ in melotis ⁊ pellibꝫ capraꝝ habitabāt in spelūcis: in mon
tibꝫ circueūtes: q̄bꝫ nō erat dignus mūdus. Farcimina assant̄ ⁊ pū- E
gunt̄: ⁊ dāt pinguedinē quā stillāt. Et illi ad ignē tribulationū assant̄ 5
⁊ pūgunt̄: ⁊ nihilomin⁹ nō exurunt̄/sꝫ sapidiores facti sunt ꝑ deuoti-

onis ⁊ gr̄arũactõis pīguedinē. Audi farcimē sup̄ craticulā iacēs: Lau
rentiũ loq̄r patronũ nr̄m/in maximis penis flammaꝝ. Gr̄as tibi ago
dn̄e: qꝛ ianuas tuas ingredi merui. Et Stephan⁹ ꝓ suis ꝑsecutoribꝫ
dn̄m rogauit. Et Chr̄s in cruce vt ita facerēt/exēplo suo docuit. Pa-
ter(inq̄t in maximo ardore charitatis ⁊ penaꝝ pēdēs)dimitte illis ⁊c.
Urebat̄ ⁊ pungebat̄ Paul⁹: Quis scādalizat̄ ⁊ ego nō vror: ⁊ tn̄ volu
it esse ꝓ fratribꝫ anathema. Et Jo. Scot⁹(de q̄ in spec. hist.)graphijs
6 a scolaribꝫ instar farciminis pūctus martyriũ passus ē. Habes far
cimina frater viros ꝑfectos ecc̄e custodes/ vt sepes circūtensos. O feli
cia tūc tp̄a: ⁊ hodie ꝯgregatis felix bonoꝝ/q̄ tali videt̄ sepe circūsepta.
Jussit talem ex farcimibꝫ fieri sepē Jetro Exo. xviij. Prouide inq̄t de
oī plebe viros sapiētes ⁊ timētes deũ/in q̄bꝫ sit v̄itas: ⁊ q̄ oderint aua
riciā: ⁊ ꝯstitue ex eis tribunos ⁊ cēturiones ⁊ q̄nquagenarios ⁊ deca-
nos/q̄ iudicēt ꝑpl'm om̄i tp̄e. Et ita fecit Moyses strenuos eligendo:
mētior si nō has q̄nq̄ꝫ iam dictas ꝯditões iusserit h̄re p̄fectos(Elige
tibi viros)nō femineos/nō carnales/veneri aut crapule indulgētes: sꝫ
viros strenuos: sicut ibidē subdit̄. (Sapiētes)ecce sal. (Ac timētes de
um)ꝑ assatōem: ꝓpter deũ patiētiā h̄ntes: nō remurmurātes/sed gr̄aꝝ
actões agētes. (In q̄bꝫ sit v̄itas)aromatũ v̄tutũ ⁊c. intus sicut extra
nō falsi ꝑ simulatões aut mēdacia ⁊ duplicitates. (Et q̄ oderint auari
tiā)ecce mēbranulā tenuē pauꝑtatis aut saltē sufficiētie. Et hec q̄dez
F etiā ꝓ secularibꝫ p̄sidētibꝫ. Sed ⁊ spēal'r in noua lege b. Paul⁹ ad Ti
tũ. ca. j. ait: Oꝑtꝫ ep̄m esse sine crimine/nō suꝑbũ: nō iracūdũ/nō vinolē
tũ/nō ꝑcussorē/nō turpis lucri cupidũ. Ecce pellē tenuē ⁊c. Applica si
placet p̄dictis. Farcimina nō fiũt bona ex sanguine p̄ncipũ: qꝛ nō ma-
net sil': ⁊ edificātes ecc̄am in sanguinibꝫ/malos custodes ecc̄e ponunt:
puta in ecc̄ijs vbi soli nobiles recipiunt̄ in canonicos/p̄latos ⁊ ep̄os:
ibi male custodit̄ religio ⁊ sctītas. De q̄ vide in sum. Lugd. tracta. de
A auaritia Erāt tales ꝑfecte sepes apl'i/gl'osus apl'oꝝ chorus: chr̄ianita
tē instar sepis in modũ chori siue corone circūdātes: q̄bꝫ ꝯtulisti p̄esse
pastores/o pastor eterne. Quos misit in mūdũ sicut ip̄m pater in mū
dũ misit. Sicut me misit pater(iq̄t) ⁊ ego mitto vos. Utiq̄ꝫ misit sicut
ip̄e missus fuerat in assatōe/mactatōe/in pauꝑtate/humilitate/castita-
te ⁊ ceteris p̄numeratis. Tales erāt sepes eoꝝ immediati successores:
sepes viuētes(lebendige zūn)Sed ve nobis: dirupta est macerics hec:
⁊ ideo oēs q̄ p̄tergrediunt̄ vindemiāt vineā hanc. Destruxisti oēs se-
pes eius: posuisti firmamentũ eius formidinē. Ps̄. Ergo necesse habe
bit perire: ⁊ ad oculũ perit. Nam vt d̄r Ecc̄i. xvj. Ubi nō est sepes/di-
B ripiet̄ possessio. Successit alia maledicta sepes/ex spinis sese ꝯplectēti-
bus pessimis hoībꝫ: plane ꝯditões spinaꝝ h̄ntibꝫ. quaꝝ vna est q̄ se in
uicē ꝯplectūtur: vna tn̄ ab alia nō pungit̄/lꝫ oēs alios pūgant: sic ⁊ illi
mali se inuicē ꝯplectunt̄ ⁊ diligūt; ⁊ simul iūcti/oībꝫ alijs nocēt; ⁊ tn̄ se

inuicē nō ledūt: de q̄bꝫ vtiq; Naam p̄mo. Sicu ſtpine pariter ſeinuicē
ꝯplectunt̄: ſic ꝯuiuiū pariter potātiū ꝯſumet̄. He ſpine auaroꝝ/luxuri
oſoꝝ/indeuotoꝝ/aridoꝝ/deū nō timētiū/in ſepem ſeceſſerūt: inter q̄s
pauci admodū (ſi tñ aliq̄ ſint) reperiunt̄ boni: cū tñ meliores eſſe debe-
rēt ceteris: ⁊ ip̄imet fatent̄ dicētes: nos habem⁹ bonā cōitatem/bonos
ſubditos: ⁊ ip̄i mali ſunt. Aptiſſime de talibꝫ loq̄t̄ Micheas. vij. Pe-
rijt ſctūs de terra: ⁊ rectus in hoībꝫ nō eſt: q̄ optimus in eis/eſt q̄ſi pali
urus: ⁊ q̄ rectus/q̄ſi ſpina de ſepe. Hec ille. Si optimi ex eis ſunt vt
paliurus/q̄ carduus eſt aſp̄rimus: ⁊ rect⁹ in eis eſt quaſi ſpina de ſepe:
quales igit̄ ſunt mali ex eis? plane diaboli ſunt. Et quorſum hec om̄ia
inq̄s? horſum vt plangas noſtꝝ ſtatum in quo ſumus: cum memine-
ris eius in quo erat p̄mitiua ecc̄a. O felix ꝯgregatio/ſi q̄dam poſſꝫ iaꝫ
reꝑiri circūſepta ſepe tali: ſtaretq; Jeſus in medio dicēs: Pax vobis.
Vltimū q̄d delectabile eſt in regione illa/eſt q̄ colūbe aſſate inuolāt
in ora hyantiū inſtar filioꝝ iſrael in deſerto/q̄bꝫ coturnices aduolabāt
in maxima copia. Os meū aperui ⁊ attraxi ſp̄m: clamat Ps̄. Frēs j
mei colūba hec ſp̄uſſctūs eſt: q̄ in colūbe ſpecie apparuit ſup̄ Chr̄m ba H
ptiſatū. Columba inq̄ꝫ eſt nō formaliter neq; hypoſtatice/ſicut Chr̄s hō:
q̄ nō aſſumpſit illā in vnitate p̄ſone: ſed in ea apparuit/q̄tenus oñde-
ret ſe tales facere hoīes quales colūbe ſunt. Simplices fraternitatis
amatores: q̄ aīal gregale eſt. Manſuetos ſine ira irrōnabili: q̄ ſine fel
le eſt. Circūſpectos ꝯtra diabolū: q̄ ad fluēta reſidet/vt in eis accipi-
trē ſpeculet̄: ⁊ alijs v̄tutibꝫ ⁊ bonis p̄tibꝫ p̄ditos: q̄s elicere potes ex b.
Thoma tertia p̄te. q. xxxix. ar. vj. ad quartū. Jtaq; p̄ columbā ſp̄m ſan
ctum intellige cū ſuis donis. Colūba hec aſſata eſt/cū apparuit in li 2
guis igneis ſup̄ apl'os die Pentecoſtes: ⁊ eos fecit corde ⁊ lingua igni-
tos/vt legē ignitā eius (q̄ dixit: Jgnē veni mittere in terrā Luce. xij.) p̄
dicarent. Sed nedū in tp̄e h̄/ſed ab eterno in camino illo immēſo pa-
terni cordis: cuius ignis eſt in ſion: ⁊ camin⁹ eius in hierl'm: Eſa. xxxj.
flagrauit. Fons viu⁹ ignis charitatis ⁊ ſp̄ūalis vnctio. Jp̄e em̄ ē amor
ille ardētiſſim⁹ p̄ris ⁊ filij/p̄cedēs ab vtroq; tanq̄ ab vno p̄ncipio. De
ſum. tri. ca. j. li. vj. Colūba hec aduolauit de ſummo celo/dū os aper 3
tū haberēt orātes in cenaculo cētū viginti: aliſq; ſuis ꝯcuſſit ⁊ fecit vē J
tū vehemētē: oſq; cordis eoꝝ intrauit/q̄ p̄us p̄ os p̄phaꝝ gemuit: fm
q̄ tūc dixit Petr⁹: Viri frēs op̄tꝫ impleri ſcripturā quā p̄dixit ſpirit⁹
ſanct⁹ p̄ os Dauid. Ecce colūba in ore p̄phete Dauid. Seditq; ſupra
ſingulos eoꝝ ſp̄ūs/ſicut colūba ſup̄ ſepē. Quip̄pe q̄ ꝯgregati ⁊ circū-
plectētes ſe inſtar ſepis amore erant: ⁊ hodie de ore Chr̄i euolauit hec
colūba ſup̄ ſepē illā. Inſufflauit em̄ ⁊ ait: Accipite ſp̄m ſctm̄ ⁊c̄. Co- 4
lūba hec nedū ſup̄ ſepe māſit reſidēs illic dūtaxat: ſꝫ ⁊ de ea in ceteros
credētes ꝯuolauit. Actuū. iiij. Repleti ſūt oēs ſp̄ūſctō ⁊c̄. Caderet hic
q̄ſtio: an ſcti poſſint dare ſp̄m ſctm̄? cui⁹ q̄re ſolutiōem. Colūba hec 5

nō defuit q̄ꝫdiu sepes fiebāt ex p̄us descriptis farciminibꝫ: immo visibi
liter sup̄ plurimos apparuit. Seuerus ille q̄ etiā muliebria facere sole-
bat opa/in ep̄m elect⁹ est p̄ indiciū colūbe: q̄ sup̄ sepē illā sedebat. Die
historiā si placet. Et circa b. Grego. apparuit dictantē: vt ait Petrus
suus diaconus: ⁊ beatus Tho. de aq̄no colūba appingit̄: ⁊ de multis
alijs silia legim⁹. Itaq; tp̄ibꝫ illis instinctu sp̄ūssancti eligebant̄ ep̄i ⁊ fi
6 ebāt sepes: ⁊ ideo apparuit colūba hec. Ue nostre tēpestati: q̄ nō de far
ciminibꝫ p̄bis. s. viris hꝫ sepes: sꝫ de sentibꝫ ⁊ spinis paluris ⁊ tribulis:
inde ⁊ in taliū electōe nō sp̄ūs bon⁹ ⁊ sctūs colūba. s. sꝫ timeo ali⁹ sp̄ūs
in specie corui: cui⁹ instinctu timeo fiat electio simoniaca carnalis ⁊c.
K ex cadaueribꝫ affectōe nō charitatis/sꝫ carnalitatis ⁊ cupiditatis. Ibi
g̊ manet coru⁹/nō colūba: ibi sub sentibꝫ delitescūt serpētes ⁊ buffones
q̄bꝫ patꝫ adit⁹: q̄ subserpūt ⁊ subrepūt: malos ⁊ vitiosos loquor/q̄bꝫ pa
tet ianua ⁊ accessus ad hmōi p̄sidētes: nō aūt bobꝫ viroꝝ bonoꝝ/q̄bꝫ se
A pes est p̄tēsa: vt sup̄ius dictū est. Nostꝝ erit frēs gemere ⁊ plāgere hec
tp̄a maledicta: in q̄bꝫ sic vt videm⁹/sum⁹ circūsepti. Conemur ap̄ire
os nostꝝ p̄ deuotas orōes: ⁊ clamare ad dn̄ꝫ fusis lachrymis/q̄ten⁹ suā
miscdiam faciat nobiscū: ⁊ mutet corda nr̄a dura in corda carnea: nō
q̄ꝫ faciat nobiscū ꝑm iniq̄tates nr̄as/sꝫ ꝑm magnitudinē miserationuꝫ
suaꝝ. Si iniq̄tates obser. dn̄e d. q̄s susti. Nemo plane: cū etiā nō iusti-
ficet̄ in ꝯspectu tuo oīs viuēs. Si viuēs ip̄e nō iustificat̄ in conspectu
tuo/q̄uo mortui corde? Operuit malitia terrā: ⁊ dignū est vt p̄cutia-
mur flagellis iracūdie: q̄ nobis asp̄rima minant̄ p̄lioꝝ opiniones/q̄ in
ianuis iam sunt. Da pacē dn̄e in diebꝫ nostris: q̄ꝛ nō est ali⁹ q̄ pugnet
p̄ nobis/nisi tu deus noster. Rogemus dn̄m.

Dn̄i. p̄ma post octauas Pasche. Tibur. ⁊ Uale.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccs. j. Euangelium.

Centesimadecima turba stultoꝝ est periclitātiū (Uerfar nar
ren/die verfarē vn̄ verfürē) Periculū est eq̄uocū. Primo
ꝑcat experimētū: et venit ab antiq̄ v̄bo perior: vn̄ peritus/⁊
p̄iclito. i. experior. Terē. in Eu. Fac p̄iculū in palestra. Cice.
j. de oratore. Subeūdus vsus oīm ⁊ p̄iclitādi vires ingenij. ⁊ sic p̄icu-
lum ꝑcat (erfarnūꝑ) Scdo p̄iculū ꝑcat salutis discrimen ⁊c. ⁊ sic (ver-
2 farnuꝑ) Uide Junianū. Ip̄i sunt in p̄mis q̄ parua negligūt p̄icula: ne-
sciētes vel nō cogitātes q̄ q̄ p̄ua negligit/paulatim decidit: ⁊ q̄ (mit
klingē erhebt sich der meꝑ tag) ⁊ q̄ nō curat cauere ruptōem circuloꝝ
vasis/p̄pinquus est p̄ditōni vini. Plane p̄niciosissimum est hoc genus
stultoꝝ ꝑm Chrysost. sup̄ Matth. Perijt Chaim ⁊ Judas ad maxia
crimina: q̄ꝛ parua nō vitauerūt. Nisi em̄ Judas p̄ paruo reputassꝫ pe
cuniā inopū surrip̄e/in crimen p̄ditōis nō incidisset. Chaim quoq; p̄

mum deteriora obtulit: hinc inuidia succēsus frēm occidit atq; in scele
ris negatōēm ꝓrupit. Ipi sunt scdo q̄ ꝑicula grādia nō curant. Plane
q̄dam se iactāt tanq̄ in hoc sint laude digni: ꝙ dū imminēt grādia ꝑi-
cula nihil eos terreat/sz q̄si immobiles ea nō curātes ꝑmaneāt: dātes
h̄ ꝟtuti qd̄ vitio dādū erat. Siq̄dē aliqñ h̄ ꝓcedit ex suꝑbia: aliqñ ex
stoliditate ⁊ stulticia: sicut deducit pulchre b. Tho. ij. ij. q. cxvj. Si hec
intimiditas ꝓcederet ex charitate dei/qua q̄s suam ꝯformat volūtatē
volūtati diuine: aut ex ꝯtemptu reꝝ tꝑaliū/quas nō timeret sibi aufer
ri ꝑ ꝑicula ⁊c. secus essz. Sed plane tales nō sunt ꝯtemptores/sz ama-
tores reꝝ tꝑaliū: ⁊ nō dei/sz sui amatores: ex alio igit̄ fonte ꝓcedit talis
intimiditas in ꝑiculis. Sz ais: Et q̄ sunt nole q̄bꝫ pñt dinosci tales fa
tui? Possent due ex p̄dictis elici. Una: ꝑua ꝑicula ꝯtemnere. Alia: grā
dia ꝑicula nō curare. Plane sub his duabꝫ oēs tales fatui possent ꝯp̄-
hēdi. Sed his dimissis/septē q̄s reperi apud Anthon. ꝑte. iiij. ti. xiiij.
c. vij. §. ij. ꝓducam: ꝑ quas sufficienter dinosci poterunt hi fatui vtri-
usq; generis.

Prima nola est: ꝑicula nō timere. Sunt (vt dixi) q̄ nō vitāt nec for- M
midāt ꝑicula: nō attēdētes illud poete: Felix quē faciūt aliena ꝑicula
cautū. Silꝛes vtiq; Balaā ariolo: q̄ assuetus mōstris mōstra visa nec
stupebat nec formidabat: ita isti ꝑiclitātiū visa ꝑicula nō vitāt. Silꝛes
latronibꝫ: q̄ cū vidēt aliquē de latronibꝫ socijs suspēdi/nō ꝓꝑter h̄ di-
mittūt furta/extimātes illud sibi nō esse euētuꝝ: immo aliqñ inter su-
spēdēdum aliū ipi bursas aspiciētiū abscindūt.

Secūda nola est: ꝑicula nō sentire. Grādis hec stoliditas ⁊ fatuitas
q̄ non solum nō timent/sed nec sentiūt ꝑicula in q̄bꝫ sunt ad modū ebri
orum ⁊ dormientiū. Hi sunt similes Jone: ꝓꝑter cuius peccatū nauis
ꝑiclitabat̄: alij omnes clamabāt ⁊ timebāt/attēdētes ꝑiculū submersio
nis nauis: ipe solus ea tempestate ⁊ ꝑiculo dormiebat. Jone. ij. Et ideo
alijs innocētibꝫ euadētibꝫ ipe solus remansit in ꝑiculo/absorptus a ce
te. Et Prouer. xxiiij. Eris quasi dormiens in mari: ⁊ quasi guberna-
tor amisso clauo.

Tertia nola est: ꝑicula diligere. Mira res: sunt q̄ nō solū nō sentiūt
ꝑiculū: immo ipm diligūt/adeo ꝙ se sciēter in illud impingūt ⁊ immer
gūt: currētes ad loca q̄ sciūt sibi ꝑiculosa: ad loca vbi sunt occasiones
pctōꝝ: ⁊ in spectaculis mulieꝝ ꝯparere audēt: ⁊ hmōi. Prou. vij. De
fenestra domꝰ mee ꝓspexi: ⁊ ecce video vecordē iuuenē: ⁊ mulier occur
rit ei in habitu meretriceo ad capiēdas aīas. Et paulo post: Et seq̄tur
eam q̄si bos ductꝰ ad victimā ⁊ agnus lasciuiēs: ⁊ velut si auis festinet
ad laq̄um: ⁊ nescit ꝙ de ꝑiculo aīe agit̄.

Quarta nola est: in periculis illaqueari. Sunt q̄ nō solum ꝑicula N
amant/sed ⁊ periclitantibꝫ se illaqueant: vt ab eis auelli nequeant. Ad
modū eoꝝ q̄ existētibꝫ in ꝑiculo submersionis volunt subuenire: vñ vt

fatui mittūt se in aquas illos appēdēdo/ꝛ cū illis se stringēdo:q̄ ꝛ ta
liter astringunt̄ ꝙ pereūtes nunq̄ dimittāt:immo ꝛ cū eis pereāt. O
q̄t eiusmodi fatuoꝝ sunt:q̄ dum alijs occurrere se putāt/seipos interi
mūt. De quoꝝ numero fuit is q̄ cū seculū deseruisset/ꝛ in eremo deo
seruiret:apparuit ei diabolus in forma viatoris cū multis lr̄is:dicēs se
missum a suis ꝯsanguineis eo ꝙ cum mortui essent sui/ꝛ dimisissent ei
magnā hereditatē pauperibꝫ dispēsandā:nisi ipe illuc iret/multa scādala
orirent̄ de substātia illa. Vñ ille incautus pgens ad ciuitatē ꝓ hmōi re
fedāda ꝛ substātia erogāda/inuenit oēs incolumes:q̄ tādē rogatus ab
eis vt cū ipis remaneret/acq̄escēs seculo se totū dedit.

Quinta nola est:in piculis se onerare. Stulticia grādis:qꝛ cū debe
rēt se exonerare ꝛ explicare ab impedimētis/in piculo siti ad motum
aquaꝝ tumētiū/vt nudi ꝛ expediti liberi⁹ possent natare ꝛ euadere;
ipi econtrario magis se onerāt ꝛ implicāt rebꝫ tpalibꝫ ꝛ nociuis. j. Ti
moth. vj. Qui volūt diuites fieri/incidūt in tentatōes ꝛ laq̄um magnū
diaboli:ꝛ desideria multa inutilia/q̄ ducūt hoīem ad interitū.

O Sexta nola est:in piculis deū nō inuocare. Sunt q̄ cū sint in peri
culo deū nō excitāt:nec adiutoria illoꝝ vocāt/sine q̄bꝫ euadere neq̄unt
sed potius volētes eos a piculo liberare ꝯtēnūt:ꝛ eos q̄s vidēt sibi nō
acq̄escere ꝛ picula fugere/eorūq̄ monita irridēt. Sil'es sunt isti duobꝫ
generis Loth:q̄s cū admonuisset vt discederēt de ciuitate pessima/ne
inuoluerent̄ in piculo in pditōe illoꝝ de Zodomis/nō acq̄euerunt:sed
visus est eis p risum loq̄:ꝛ ideo inciderūt cū illis in pditōem.

Septima nola est:in piculis ꝓuocare. Nō solū diuinū adiutorium
vel sanctoꝝ nō aduocāt:sꝫ eos ad iracūdiā ꝯtumelijs ꝓuocāt:ꝛ vt ma
ris delphines in tēpestate saltāt:ꝛ vt frenetici in suis piculis exultant:
ꝛ eos q̄s nō vidēt inuolui piculis/insensatos ꝛ insanos reputāt. Sap̄.
v. Nos insensati vitā illoꝝ estimabamus insaniā. Hic finiui sermonē
ob tpis angustiā. Habes ecce nolas septē/q̄bꝫ fatui illi dinoscunt̄. Ve
re fatui:q̄ in tā piculoso vite huius mari a piculis nō curāt cauere:sed
sine ꝓuidētia instar papilionis in ignē cādele inuolātes se ꝛ alios peri
mūt. In quo mari maxime sibi cauere deberēt:ꝛ meminisse qđ đr Pro
uer. xxviij. Btūs vir q̄ semp est pauidus:q̄ vo mētis est dure/corruet
in malū. Et qđ Hiero. ait. Ego oīa tuta timeo. Et qđ in ꝓuerbijs đr:
P Qui amat piculū/peribit in illo. Sunt fateor in mari naturali picula
multa:ſm ꝙ đr Eccī. xliiij. Qui nauigāt mare enarrāt picula ei⁹. Nō
tñ tāta sunt q̄nta in mūdi habitatōe:sed ꝛ illa corpis/hec aūt aīe respi
ciūt interitū. Sꝫ ais: Et q̄ sunt illa picula hui⁹ maris? Multa plane ꝛ
innumerabilia:illic ventoꝝ ꝯtrarietas/monstroꝝ diuersitas ꝛ pctōꝝ
ponderositas/nauis debilitas/necessarioꝝ defectibilitas/piculoꝝ vari
etas ꝛ maloꝝ pplexitas. Vident̄ ne tibi hec pua picula? sꝫ si placet/attē
de singula. Cōuerte oculos in mare cordis tui o frater:ꝛ vide si nō

non vehemẽtes sint ⁊ ꝓtrarij vẽti/quos Daniel vidit pugnãtes in ma
ri. Dañ. vij. Vanus timor/vana spes/vanus dolor ⁊ vanũ gaudiũ: ta/
ceo de collateralibꝫ ventis: de qbꝫ Gerson in tract. de passio. Vide de ⁊
unde monstroꝝ diuersitatẽ: bestias quatuor/q̃ surgebãt de mari eodẽ
de quo Dañ. Quaꝝ ꝑma similis leoni: ipa est superbia. Secunda simi/
lis vrso: ⁊ est carnalis voluptatis ꝯcupiscẽtia. Tertia silis pardo: ⁊ est
auaritia. Quarta dentes hñs ferreos: ⁊ est crudelitas ⁊ malitia. Sũt
syrenes dulciter cantantes adulatores: a qbꝫ necesse est aures obtura/
re pice. i. ꝯsideratõe deformitatis peccati. Exurgit hec bestia apocali/
ptica habens. vij. capita ⁊. x. cornua: vitia. s. septem capitalia/⁊ ꝑcepto/
rum transgressiones: ꝑ que pugnat diabolus ꝯtra nauigantes hoc ma
re/vt faciat perire. Apoca. xiij. Vidi bestiã de mari tẽ. Quantũ pcu 3
lum deinde facit pctõꝝ ponderositas/cum qbꝫ sunt ⁊ natãt seu naui/
gant ꝑ mare: qs ignorat. Plane qñ nauis est nimis onerata: ⁊ ꝑcipue Q
exurgẽte tempestate/nisi alleuiẽt submergit. Onerat reuera nauim ali
cuius ꝯgregatõis pctm grauc aliquoꝝ: sicut nauis in qua nauigabat
Judas cum aplis in mari galilee piclitabat. Ambro. Caucamus ꝑdi
torem Judam/ne ꝑ vnũ multi fluctuemus. xxiij. q. j. nõ turbat. Est 4
ꝑterea piculũ ꝫ grãde ꝓpter nauis debilitatẽ. Est nimiꝝ corpus hũa/
num ⁊ sensualitas omni vitro fragilior. Sz ⁊ nauis ista est pforata/ita
q̃ intrãt paulatim aq̃ tẽtationũ ⁊ malaꝝ delectationũ vsqz ad aiam ꝑ
foramina q̃qz sensuum. Et sicut paulatim ⁊ quasi guttatiz aq̃ intrãt
in nauim ꝑ rimas: ⁊ nisi euacuent ita augerent q̃ nauim submergerẽt
Jta etiã ⁊ minima pctã nisi expellant de mẽte ꝑ ꝯtritõem ⁊ alios pios
modos/ita aggrauãt mẽtem q̃ defacili possz qs submergi in infernuz
ꝑ mortale. Vñ Aug. qꝫ facit fluctus irrues/hoc sentina neglecta. Est 5
⁊ piculũ ꝓpter necessarioꝝ ad viuendũ ⁊ nauigandũ defectibilitatẽ: ca
rẽt eis virtutibꝫ ꝑ quas vt ꝑ instrumẽta bñt duci. Carẽt etiã vẽro gra
to/aure spũssancti: sine quo nõ ꝑt nauis ꝓcedere in bonum: carẽt nutri
mẽto spualium ꝯsolationũ. Ostendit deinceps piculũ ꝓpter coꝝ va/ 6
rietatẽ: numerat eis aplꝫ varia pericula in q̃ incurrit/qbꝫ spualr ple/
nus est mũdus. ij. Coꝝ. xj. Periculis fluminũ/carnaliũ motuũ ad vo
luptates. Periculis latronũ/demonũ vel superbie ⁊ inanis gle: q̃ furan
tur thesauros spualiũ bonoꝝ. Periculis ex gñe. i. ꝯsanguineoꝝ: ꝓpter
nimiã ad eos affectõem. Periculis ex gẽtibꝫ. i. infidelibꝫ vbis vel factꝫ R
instigãtibꝫ ad errores. Periculis in ciuitate: ex diuersis officijs in iudi
cãdo: ⁊ nõ recte ⁊ ciuilr ꝙuersando. Periculis in solitudine/ꝑ acidiã ⁊
ꝑsumptõem suũꝑius/⁊ ꝓpriã volũtatem sequẽdo. Periculis in mari:
in studio sacre scripture eãdem nõ sane intelligẽdo/sed false vt heretici.
Hec eñ scriptura mare dr: vel in mari tribulationũ/ne deficiat: vel pe
nitẽtie/ne recte agat. Periculis in falsis fratribꝫ. i. hypocritis ⁊ dolosis
simulantibꝫ se amicos ad decipiẽdum ⁊ nocẽdum. Est tãdem piculũ

ꝓpter ꝑplexitatē ⁊ implicatōem maloꝝ adinuicē. Aliqñ em̄ q̄s est ita implicat⁹ in aliq̄ negocio/ vt nō videat modū euitādi q̄n alteꝝ maloꝝ incurrat: ⁊ dū vnū vitiū vult euadere/ in aliud inuoluit̄: sicut volēdo vitare vanā letitiā/ incurrit in acidiā: ⁊ ꝯtra. Legit̄ in Uitaspatꝝ ꝙ beatus Anthoni⁹ vidit mūdū totū plenū laq̄is seinuicē ꝯnectētib⁹. Et cū clamass3: O q̄s istos euadet? vox de celo ad eū facta est: sola humilitas. Puto iam satis videas q̄nta ⁊ q̄ sint in h̄ mari spūali ꝑicula: ꝓpt̄ q̄ q̄s merito debet esse circūspect⁹/ vt ea vitare curet: ⁊ nō ita septē illis p̄numeratis nolis infatuari/ ꝙ stolid⁹ ⁊ insensibilis efficiat̄ vt ꝑicula nō timeat/ nō sentiat: sed ea diligat/ eis illaq̄et̄: in eis existēs se oneret: deum nō inuocet/ aut etiā eū ꝓuocet: q̄n potius sapiēs ad hec ip̄a ꝑ prudētiam ꝓpriā ⁊ maxime ꝑ dei gr̄am euadat. Per dñm nostruꝫ Jesum christū benedictū in secula seculoꝝ. Amen.

Dñica. ij. post octauas Pasche. xxi. Aprilis.

Tꝑe interdicti: qđ incipiebat̄ sabbato p̄cedēte in matutinis ꝓpter pñtiam Joannis mors ꝯplicis Jo. de trotta: quo die rex Rhomanoꝝ post prandiū recesserat/ ⁊ idem cum eo.

Beatus hō q̄ inuenit sapiam. Prouer. iij. Euā.

S Vere btūs q̄ inuenit sapiam: qꝛ ꝑ eā oēs stulticias a se excutere p̄t/ q̄s hacten⁹ audistis. Sꝫ mox q̄stio aim pulsat: Et q̄ sunt signa ꝑ q̄ q̄s p̄t dinoscere hoiem sapientē? Dico ꝙ ꝑ septē aureas spherulas siue globulos instar p̄ceptoꝝ: de q̄bus Macro. j. saturna. ca. iiij. ⁊. v. đt: ꝙ bullā aureā in p̄texta ferebant. Uide eūdem. Sic in ꝓposito signū bone ⁊ sapiētis indolis est/ si spherulas has aureas in te aut alijs videris.

Prima spherula (der erst güldin knopff) est: seip̄m iudicare ad vnguē. Initiū salutis cognitio suijp̄ius: visita spēꝫ tuā ⁊ nō peccabis: ait Job. Et oraculū Apollinis Gnoti se auton: nosce teip̄m. Uide in spe. hist. Tu iudica te: nō crede alioꝝ sꝑ iudicio. Plus alijs de te/ q̄ꝫ tu tibi credere noli. Noris q̄ꝫ tibi sit curta suꝓpellex. Tu iudica te/ nō alios. Dic tibi/ tu q̄s es: ⁊ nō iudices quenq̄ꝫ: ait Abbas Pastor. Tu iudica te/ ad vnguē totū te explorās. i. ad ꝑfectōnem. Et est hec metaphora a marmorarijs sumpta: q̄ vnguē sup̄ marmora elaborata ⁊ plana facta ducūt. q̄n ⁊ possum⁹ deducere ab his q̄ magna diligētia ⁊ ꝯsideratōe aliq̄d faciūt/ ⁊ in ip̄a re cogitāda vngues mordēt. Persius. Nec demorsos sapit vngues.

T Scđa spherula aurea ē: secuꝝ esse ⁊ ex se pēdere. Cōfidit vt leo iustus: sanā ꝯsciam hꝫ nō remordētē: secur⁹ est/ nō curās ꝓceres neq̄ꝫ vani ⁊ leuis vulgi opinionē: nō ad opinionē viuit/ sꝫ ꝟitatē: nō pēdet ad alios/ sꝫ testimoniū ꝯscie ꝓprie sua gl̄a est: quēadmodū Apl̄s dixit. Ui

uit solus aptis ianuis:nõ timet inueniri etiã nõ ꝑmonit⁹:sꝑ em̃ hone-
stus est/honeste se hz. Nõ sic nõ sic stult⁹:nollet videri in publico/quẽ-
admodũ viuit turpit' in ꝑuato:sꝑ cũ ficta ꝑsona in publicũ ꝓcedit. Se
curus ꝑterea est sapiẽs:qꝛ nõ q̃rit q̃d faciãt ꝓceres ⁊ ceteri hoĩes. Vi
de de hac spherula Sene.epl'a.lx.in fi.⁊.lxj.magnã.

Tertia spherula est:rotũdũ esse ⁊ teretẽ.mũdi instar hñs teres atqꝫ
rotũdus:externe ne q̃d labis ꝑ leuia sidat. Rotũd⁹ est vt globul⁹:faci-
le mobilis ⁊ ꝑsuasibilis sapĩa q̃ de sursum est:est ꝑsuasibilis ait Jaco.
⁊ Maffeus Vegi⁹ d̃t/ꝙ tales scti vt cera sunt flexibiles ad sequẽdum
ꝯsilia alioꝝ:qd̃ tñ sane intelligere oꝑtet:qꝛ de s.Dñico legit' in spe.his.
ꝙ nõ facile mouebat' a snĩa sua ⁊c̃. Vide ibidẽ. Itẽ rotũdus est:qꝛ pas
siones nõ retinet/sꝫ abijcit facile:instar globi sup quẽ aliq̃d effunditur.
Sec⁹ de ꝯcauo fatui cordis:qd̃ oẽm immũdiciã inuidie/odij/ire/ꝯcu
piscẽtie in se ꝯcludit. Rotũdus nistar ericij se ꝯglobãtis/nõ q̃rẽs vide
ri neqꝫ videre. Silitudo ex Cirilli speculo de ericio ⁊ pauone ꝯgrua ẽ.
Nec obstat ꝙ Arist.⁊ Holkot sup Sap̃.d̃t sapientẽ esse q̃dratũ:h̃ em̃ U
verꝫ est alio respectu.s.q̃ ad ꝓspa ⁊ aduersa:eq̃ em̃ ⁊ tessera stat sup vni
one sicut senione:sic ⁊ hic immobilis stat in aduersis ⁊ ꝓspis. Itẽ Se-
ne.epl'a.lxj.allegat Sextiũ asserẽtẽ ire q̃drato agmine exercitũ/vbi ho
stis ab omni ꝑte suspect⁹ est pugne paratũ. Idem inq̃t sapiẽs facere dꝫ:
oẽs v̄tutes suas vndiqꝫ expãdit; vt vbicunqꝫ infesti aliq̃d oriat' illic pa
rata p̃sidia sint.

Quarta spherula est:futura ꝓspicere ⁊ ꝯsiderare. Ille diẽ(ait Ver-
gilius)q̃ꝫ lõgus erit sub sydere cãcri: Quãtaqꝫ nox tropico se porrigit
in Capcorno Cogitat ⁊c̃. Declara ⁊ resolue in pũcta. Ipe instar periti
naute/fidit arte sua prudẽtie:⁊ se regit iuxta exigentiã negocij:ita ꝙ ni
hil de ꝯtingẽtib⁹ omittit/q̃ntumcũqꝫ ꝓcelle tentationũ ⁊ vẽti.xj.passio
nũ exurgãt:sicut declarat Gerson in de passio.iuxta exigẽtiã finis sũt
moderãda media. Vtinã saperẽt ⁊ intelligẽrẽt ac nouissima ꝓuiderẽt.
Memorare nouissima ⁊ in eternũ nõ peccabis.

Quinta spherula:ꝑterita resumere. Nõ ꝑus in dulcẽ declinat lumi
nã somnũ: Om̃ia q̃ꝫ longe reputauerit acta diei. Verg. Recogitat ꝑ-
mo q̃d gestũ sit/⁊ q̃d non. Scd̃o cur isti facto dec⁹ abfuit aut ratio illi.
Tertio cur hec snĩa sedit/quã melius mutare fuit. Quarto q̃d velle q̃d
nolle bonũ foret. Quinto vtile honesto cur malus ante tuli. Sexto nũ
dicto aut deniqꝫ vultu ꝑstrict⁹ q̃sq̃ꝫ. Septimo cur me natura magis
q̃ꝫ disciplina trahit. Ecce sic se examinat vespe:ait Verg.ꝯformiter pla
ne ad dicta sctõꝝ patꝝ Bern. vicꝫ: vt ait ⁊ pulchre deducit Maff. Ve
gi.li.vj.ca.iiij. Conformiter etiã dictis b. Grego.sup illo Job.j. Ac fa-
milia multo nimis:quos vide.

Sexta spherula ẽ:mercedẽ actis suis reddere:offendit' em̃ ꝑuis re- X
bus ⁊ ledit' sapiẽs/bonis letat';itaqꝫ posteaq̃ꝫ se iudicauit/seip̃m punit:

pro malis tristans ⁊ se remordēs: ꝑ bonis letat̄/ ⁊ ꝓponit ea ꝯtinuatuꝫ ire. Loq̄t̄ de hoc iudicio late ⁊ pulchre Jo. Chrys. sup Math. exor. xlij.

Septima spherula: q̄ nō Vergilij/ sed apl'i est: Om̄ia hec in gloriaꝫ dei referre. j. Coꝝ. x. Siue māducetis siue bibatis/ siue q̄d aliud feceritis: oīa in gl'am dei facite. Expone. Et Chr̄s: Diliges dn̄m deū tuū ex toto ⁊c̄. Hoc ē plane deū sup omnia diligere/ ⁊ in eum oīa referre. Declara qūo vt māduces/ vt viuas/ vt dei mādata serues/ vt regnū celoꝝ merearis: vt sic dei in te volūtas adimpleat̄. Hic est amor amicitie dei sine quo nemo saluus fieri p̄t. Rogemus dn̄m deum/ vt hanc nobis sapiam p̄stet: ⁊ stulticiā e corde nostro extrudat. Jp̄e q̄ est eterna sapia dn̄s noster Jesus christus sup oīa benedictus. Amen.

Jacobus Ottherus lectori salutem.

Habes lector studiosissime doctoris nostri ⁊ v̄boꝝ exemplo p̄clari/ de nauicula fatuoꝝ opusculum varijs admodum necessarijs doctrinis copiosum. Quod ⁊ si non omniquaqꝫ ꝑfecte collectoris inscitia cōpactum conuincitur: prestabit tamen (vt confido) cuicunqꝫ non modicum aggressi laboris iucūditatē eius quem esse totius rei causam gratulamur autoritas. De opusculi quoqꝫ imperfectōe mirabit̄ nemo q̄ rei difficultatem eo ꝯsiderauerit diligentius/ quo ruditatem ingenioli mei nouerit ꝑspicatius: quiqꝫ eam cuius est scriptis ministrare affectū (charitatem loquor) cordibus fatuoꝝ tanto scit abesse longius/ quanto differt stultus eidem obuiare feruentius. Talis igitur cum sim/ illius me (quod amare defleo) gratie vacuum experior: quapropter non mirum si multum autoritatis sermo spiritualis amittat/ cui nullū charitas ministrat affectum. Vereor ne id charitatem suadētis apostoli dictum contra me aptissime veniat recensendum/ quo ait inter cetera: Quidam oberrātes ab his (charitatē significās: q̄ puro cordi/ ꝯsciētie bone ⁊ fidei non ficte innitit̄) conuersi sunt in vaniloquium: non intelligētes neqꝫ que loquuntur/ deqꝫ de quibꝫ affirmant. Hanc autē qua nunc miser careo/ deo fauente perpetuo conatu quantum potero adipisci curabo: confidēs humiliter ab eius datore qui largissimꝰ p̄dicat̄ demum exaudiri: meqꝫ vel modica celestis sapiētie luce perfundi. Tuum erit candidissime lector nostro parum tribuere labori: sed viri celeberrimi/ doctrinis ꝑfecte charitatis proculdubio rore perfusis refertū fauorabiliter complecti opusculum. Vale ex Argeñ. iij. idus Februarij. Anno. M. D. X.

FINIS.

Vita

Beatus Rhenanus Selestatinus Judoco Gallo Rubea-
quensi/doctori theologo/ac diui Mauritij apud
Nemetes canonico. S. D.

Duplicē iacturam Argētoratenses paucoꝝ dieꝝ intercapedine fe-
cerūt. Anno em̄ supiori Thomā Uuolphiū iuniorē vnicum latine lin
gue specimen amisere: pn̄ti v̄o optimo bn̄ beateq; viuēdi magistro Jo
anne Geilero Cesaremōtano p̄uati sunt. Sic apud Thuscos duo eru
ditōis lumina Picū ⁊ Politianū vno fere tpe mors sustulit Eaꝫ ob
rē ⁊ eloq̄ntia ⁊ religio Argētorati interijsse videt̄: cū vtraq; suo sit pe-
culiari assertore viduata. Ceteꝝ nouisti p̄stātissime vir quāta hic gra-
uitate/q̄nta sil' autoritate tot annis ꝓpl'm edocuerit: hāc ei dubio ꝓcul
vita sanctior peperit. Talis em̄ ei⁹ oro erat qualis vita. Nō inq̄ꝫ eoruꝫ
more faciebat q̄ foris sūt Catones: int⁹ Sardanapali: ⁊ q̄ alienos ner-
uos carpētes/intercutib⁹ ip̄i vitijs scatēt. De abstinētia disputās ipse
ieiunabat: castitatē laudās castitatē seruabat: sacerdotioꝝ pluritatem
damnās vno ꝯtent⁹ viuebat. Quippe q̄ nouerat nullū efficacius docē
di gen⁹ q̄ꝫ agere q̄ p̄ceperis: cū hoīes magis exēplis ac doctrina capiāt̄
Qm̄ v̄o ad defunctoꝝ ꝯmendatōem nos pietas inhortat̄: ego vitam
hui⁹ clarissimi viri paucis sum ꝯplex⁹: nō tā vt gl'e eius ꝯsulerē q̄ lōge
lateq; dudū ꝑcrebruit/q̄ꝫ vt legētib⁹ bn̄ agēdi formulā quādā p̄berez.
Tu hanc nostrā opellā minime improbes p̄cor: si em̄ tibi placuerim⁹/
sat fautoꝝ nos habere arbitrabimur. Bene vale ⁊ salue theologoꝝ elo
quētissime: ⁊ Rhenanū tuū mutuiter ama. Ex larario nostro in vrbe
Selestatina: Idib⁹ Maijs. An. M. D. X.

Joannis Geileri Cesaremontani Primi ꝯcionatoris in
ede sacre maioris ecclesie Argentoratensis vita
a Beato Rhenano Selestatino
condita.

SI apud Ethnicos: q̄ vel arte bellica/vel legū ferendaꝝ scien
tia/aut quauis alia eruditōe ceteris p̄stabant: scriptoꝝ p̄co
nio noīs immortalitatē sunt adepti: cur apud christianos
eoꝝ q̄ sanctius vixerūt/religionēq; impēsissime coluerūt nō
foret illustris ad posteritatem transmittenda memoria? Floruerūt sane
omni euo/q̄ v̄tutes ceteris ardentius amplexati/heroice vite non infi-
mum vestigiū attigerint. Ex hoꝝ numero nostra tempestate fuit Joā
nes Geilerus Cesaremontanus: cuius vite explicatōem iam inde secū
do deo auspicabimus. Ortus est Joannes Geilerus in vrbe Schaf-
husia/anteq̄ꝫ ab inclyto Austrie ducatu desciuisset Anno gratie. M.
cccc.xlv. decimasexta Martij die: patre Joanne Geilero: matre autez

Anna Zubera. Pater cũ scribe eius opidi minister fuisset a manu du-
cta vxore anno post apud Amersuillanã plebẽ notarij officiũ est asse-
cutus. Eo itaq; cũ fortunis suis q̃ iam recẽs nato filiolo auctiores fa-
cte erãt ꝯmigrauit: vbi triennio post aduersantissimã exptus est fortu-
nam. Nam cum vrsum vincta depopulãtem ꝑsequuturis sociũ se ad-
iũxisset: ab immani illa bestia cui venabulũ incerto ictu infixerat/ita in
crure altero mordicus ap̃p̃hẽsus ẽ/ac misere lancinatus: vt iam de vi-
ta eius actũ crederet̃/ꝯclamatoq; similis iaceret. A q̃bꝫ em̃ opem expe-
ctabat/ab ijs penitus est neglectus/fuga saluti sue ꝯsulentibꝫ: sic nocu-
it interdum forti pectore imminẽti se obiecisse discrimini. Vulnus eo
ꝯgressu acceptũ nõ longe post sacro igne correptũ virꝫ ꝯfecit. Amisso
igit̃ patre cum iam trimatũ implessꝫ/a ꝓauo suo ciue Cesaremontano
receptus est educãdus. Cuiꝰ bñficio ac cura post p̃ma lr̃arꝫ tyrocinia
ad Friburgẽse gymnasiũ missus liberalibus disciplinis vacauit: magi-
sterijq; laurea exigẽtibꝫ h̃ studijs suis est coronatus. Exinde mox sa-
cris initiari curauit. Et cũ sacerdotẽ nil magis deceat q̃ꝫ sacraꝝ peri-
tia lr̃arꝫ/ne mysterioꝝ inscius a plebeo nihil differat: Basileã venit the-
ologie operã daturꝰ: vbi cũ fere q̃nquẽniũ studijs sacris impendisset/
ad doctorale est culmẽ euectꝰ. Vtinã atq; vtinã nostro euo sacerdotes
nõnulli lr̃is operã nauarẽt/ne diuinarũ ⁊ humanaꝝ iuxta ignari/a si-
no apud Gabriã mithologũ sacra deferẽti: eamq; ob rẽ a p̃tereũtibus
honore affecto ꝑsil'es existerẽt. Sed q̃d ethiopẽ lauo? Cũ iam Geilerꝰ
nouellus doctor theologie ꝯsultissimꝰ haberet̃ ⁊ essꝫ: Friburgũ est acci-
tus: vbi viri ꝓbitas antea oĩbꝫ erat cognita: atq; chr̃ianaꝝ lr̃aꝝ publi-
blicus interp̃s ꝯstitutus. Nec illic anno longiꝰ mãsit. Nam Herbipo-
lim q̃rundã ciuiũ ꝑsuasione ductꝰ (q̃bꝫ in thermis marchionianis e sa-
cro pulpito declamãs impẽdio placuerat) futurus ꝯcionator ꝑrexit.
Q. v̄o gratus in ea vrbe cũctis extiterit/id subindicat: ꝙ ducẽtos au-
reos donec sacerdotio opulẽtiori dotaret̃: ex ꝯditõne singulis q̃busq;
annis erat recepturus. Sed dum Basileã ꝓ aduehẽdis quos illic reli-
q̃rat libris petit/a Petro Schotto Argẽtoratensi senatore viro tam
graui q̃ꝫ prudenti rogatus est enixe admodũ: vt si vspiam dñici verbi
enarrandi ꝓuinciã subire vellet/Argẽtorati id ageret: se daturꝫ operã
ne digna laboꝝ mercede careret. Ad hec: Hortari hoĩem vt suggestũ
inscẽderet/ꝓpl'oq; sui ꝑiculũ faceret: p̃terea asseuerare: cũ patrie t̃m pa-
rentes oĩa debeamꝰ: eo illud maxime faciũdũ esse loco/q̃ Alsatie sit ca-
put. Id aũt tempis ex Argẽtoratẽsibꝫ p̃matibꝫ nõnulli felicibꝫ Petri
Schotti auspitijs ꝯcionatorẽ decreuerãt ꝯstituere/q̃ solus huic offi-
cio p̃esset: ne religiosoꝝ fratꝝ (q̃ alternis in ede maiori declamitabant)
varietate ꝓpl's ꝯfunderet̃ potius q̃ꝫ ꝓfectum capesseret. At sacerdotiũ
quo ꝓuideri posset aliud nõ occurrebat/q̃ꝫ qd̃ sacerdotis est episcopa-
lis ministri/quẽ vulgus capellanũ ep̃i vocitat, Schottus itaq; Rober

to antistiti durissimo exactori.xxx.aureos ꝑ eo sacerdotio sub ꝯditōne
ꝑpetue deinceps ad id officiū ꝓprietatis de suo q̊tannis exoluit: vñ fer
tur q̄ngentos in eā rem aureos impendisse. Ueꝝ Herbipolēses longā
doctoris absentiā egreferētes: maliq; aliq̄d amātissimo viro accidisse
suspicātes: nunciū miserūt Argētoratū: q̄ haud vano ꝯsilio tamdiu re-
tentus est donec alter post hunc more causam remq; oēm inuestigatu
rus aduenisset. Sed interim parato sacerdotio/lecta domo necessariis
q; id genus aliis dispositis/ꝯcionator assensu canonicoꝝ accedēte ꝯsti
tuit. Remissiq; sunt Herbipolim tabellarij cum literis non sine iusto
neglecti tempis salario. Aperuimus iam satis supq; quo pacto Joā.
Geilerus argētoratēsis ꝯcionator euaserit: nunc q̄lem se in reliqua vi
ta gesserit paucis declarabimus. Nō minus exēplo q̄; doctrina mon-
strabilis: ꝑpl'm sibi creditū annis.xxxiij.fideliter ꝯtinenterq; docuit: ne
mini vnq̄; adulatus. Quin p̄mores eccāsticos q̄ dignitatib; magnisq;
pluriū sacerdotioꝝ censib; pollēt: sed his abutunt aut meretriculas fo
uentes aut vētrem ꝑ deo statuētes/grauiter insectabat. Temp⁹ aūt oē
cuius sumptus (Theophrasto autore) p̄ciosissim⁹ est/ita dissecuit: aut
em̄ ꝯtemplabat/aut agebat/aut q̄escebat. Ocium vt nocētissimā ani-
mi pestem vsq; adeo vitabat: vt somno excitatus/e lecto quoq; statim
exiliret. Passionem superbenedicti seruatoris nostri Jesu christi sa-
crificaturus aīo p̄us v̄sabat: habebat ad hoc piū meditatōis exercitiū/
adiutrices chartas/in q̄b; crucifixi Christi figura depicta erat in an-
gulis affixas. Peragebat sacrificiū in ede v̄ginū vestaliū/q̄s peniten-
tes vocāt. Has ne luxu ⁊ delitijs diffluerēt/q̄b; nec pudicitia tuta sa-
tis videret: in arctiori viuēdi regula ꝯtinuit. Nō tñ deerāt q̄ aut amis
sione lucri/aut demoniaco forsan estro ꝑciti sctām obseruatōis institu
tōem p̄pedire moliti sunt: sed hoꝝ conatus fauēte deo sua prudētia fa-
cile supauit. His etiā sacratis deo v̄ginib; Humbertū de v̄tutib; di-
gnissimis sermonib; explicauit: quos multo labore eiusdē monasterij
sacerdos maxima collegit: viuētiq; adhuc autori/recognoscēdos tra-
didit. Prodibūt hi ꝓpe diem Schūreriano p̄lo excusi. Tanta v̄o ma
gnanimitate suij p̄ius ꝯscius humanā gl'am ꝯtēpsit/vt suaꝝ lucubrati
onū nihil viu⁹ ederet: cū tñ id ꝑ alios fieri sciret/nō approbare/sed acq̄
escere videbat. Fragmēta passionis: Sermones in dñicā p̄cem cum
Speculo stultoꝝ/⁊ libelli alij vernacule lingue in publicū exierūt. At
nauis sapiētū/⁊ de morte opus/ac penitētū nauis altera latere adhuc
dicunt. Quoties declamaturus erat/dicēda p̄us ad v̄bum domi scri
bebat: sed stilo extemporario ⁊ ob id incultiori/qualē theologos etate
supiori fere oēs seruasse videmus. Bibliothecā habuit oīs gñis libro-
rū refertissimā: quā ad successores trāsire pientissime voluit. Ibi neq;
poetꝫ neq; historicis sua loculamēta deerāt: maior tñ coꝝ nūerus erat
qui rē theologicā suis scriptis illustrarūt. Paupes atq; egestosos ma

xima sp liberalitate fouit. Hinc ꝓiectitijs ifantulis q̃tidie fere aliq̃d da
bat. Uidisses (ꝟa loq̃r) innumerã illi q̃cunq; trãsiret circũfusam multi
tudinẽ: q̃ supplici voce patroni opẽ imploraret. Nemini vnq̃ sine mu-
nere passus ẽ abire: q̃cq̃d em̃ ex sacerdotij cẽsu vltra vite necessaria su-
perat id oẽ in vsus pauperꝫ erogabat. Hospitalitatẽ q̃z in ꝑegre adue
ctos sili studio exercuit. Eruditos ac ꝓbibitate conspicuos vehemẽter
dilexit: ⁊ inter hos vnice q̃dẽ Jacobũ Uuimphelingiũ municipẽ meũ
q̃ vrbẽ Selestatinã doctiorẽ tulisse vix credã. ⁊ si Hugone/ q̃ in snias
luculẽta ꝯmẽtaria edidit: ac Joãne altero/ q̃ in ethicen Aristotelicã non
spnenda annotamẽta ꝯscripsit: insignis existat. Hũc inq̃z oculis chari
orẽ habuit: cũ h̃ de sublimibꝫ rebꝫ dissertare ꝯsueuerat. Thomã Uuol
phiũ iuniorẽ (cuiꝰ morte litere q̃z Argẽtorati sũt intermortue) muneri
bus ẽ sepiuscule ꝓsequutꝰ. Sebastianũ Brantũ iurecõsultũ Basilee
degẽtẽ Argẽtoratũ ꝓmouit. Carthusios atq; eos cenobitas q̃ de fa-
milia sunt diui Joãnis hierosolymitani religionis obseruãtissimi fre-
q̃nter visitauit. Ob summã ꝟo eruditõem cũ vite sanctimonia copula
tã/ ab inuictissimo Jmp. Cesare Maximiliano beneuolẽtia haud vul
gari dilectꝰ est. Hũc interdũ ad se accersire: accersitũ nõ tã comiter q̃z
familiarit̃ ꝯpellare solitꝰ erat. Huiꝰ etiã in magnis rebꝫ ꝯsiliũ nõ parui
estimabat. Sacratissimo Cesari p̃cepta q̃dã collegit: ad q̃ se rex ꝯpone
re debeat/ vt suis vtilitatẽ/ sibi ꝟo gl'am pariat. Subinde dictitabat bo
ne ꝯscie esse Maximilianũ Aug. iusticie ac pacis lr̃arũq; amãtissimũ
Et reuera p̃ncipes omneis lõgo post se interuallo Maximilianꝰ relin
q̃t: neq; germanis vnq̃z maior victoriaꝝ spes data fuit/ ac sub h̃ clemẽ-
tissimo potẽtissimoq; Cesare. Sz vt vñ digressi iumꝰ reuertamur: neu
tiq̃z silẽtio inuoluẽdũ ẽ/ q̃ adulescẽtulos q̃ttuor q̃ vexilla gestãtes/ sa-
cramẽtũ eucharistie reuerẽtissime comitarent̃: ex collectitia pecunia/
cui bonã ꝑtẽ adiecerat/ p̃mus instituit. Fuit statura ꝓcera/ capillo cri-
spo/ facie macilẽta/ ac corꝑe gracili: sz salubri ⁊ renũ dolore excepto nul
lis egritudibꝫ obnoxio. Bis in die comedebat: vini paulo appetẽtior:
magna tñ ẽ sp abstinẽtia vsus/ vt vel sacꝝ q̃dragesime tp̃s q̃tidiano ie
iunio trãsigeret. Anteq̃z aũt eo morbo corriperet̃/ q̃ ei fatalis fuit: ab
Augusta q̃dã ꝓbate vite puella (nullo hec extrario alimẽto vescit̃) ꝑ li-
teras de imminẽte sibi morte ẽ certior factꝰ: q̃ monitõe nihil ꝯsternatꝰ
dissolui cupijt ⁊ esse cũ Chr̃o. Augescẽte tãdẽ ob tumorẽ egritudine/
mẽbraq; vitalia sensim enecãte/ nature ꝯcessit decimo Martij die pau
lo post meridiẽ: An. salutis. M. D. X. Corpus eiꝰ seq̃nti luce ẽ celebri
pompa elatũ: atq; iuxta suggestum illũ celatura imagũculisq; affabre
sculptis ornatissimũ terre mãdatũ. Exeq̃as eiꝰ sacerdotes q̃z plurimi
celebrarũt: multoꝝ ciuiũ atq; etiã senatꝰ totiꝰ p̃ñtia honoratas. Com-
posui ego mox epitaphiũ in viri sctissimi memoriã: quod vt a poste-
ris quoq; cognoscat̃ hic subieci.

Vita

Deo trino et vni: Bene valeas quisquis es.

Joanni Beilero Cesaremontano theologie ꝑsultissimo: Qui Pericle eloquentior: Socrate ꝓtinentior: Numaq; religiosior: vite sanctimonia ⁊ sacris ꝯcionib⁹ Argentorat. populum An. xxxiij. non sine magno ꝓfectu erudiuit. Nemini vnq; assentatus: pauperes patrie affectu fouit: bonos ac doctos miro studio dilexit: Argentorat. inclyta respu. eterno decori ⁊ monimẽto posuit. Vixit Ann. lxviij. Men. xj. D. xxiij. Obijt totius Alsatie lachrymis defletus: Sub Maximiliano Aug. a q̃ ob vite integritatẽ plurimũ amatus est. An. gratie. M. D. X. Sexto Jd. Martias. Prob q̃ recti exempli homo erat.

Sed orta cadunt.

Sperabam aũt hoc qualecunq; est epitaphiũ in saxo incisum iri: sz nihil cũ fidibꝰ graculo: nihil cũ amaricino sui: vt est in veteri ꝓuerbio. Literatores q̃dam semidocti barbaris notis/barbaꝝ epigrãma lapidi sepulchrali circũsculpi curarũt. Hi sunt q̃ literas romanas manuscutulas hebreas aut egyptias esse cauillant. Nec pudeat eos q̃ latinũ sermonẽ se callere credũt/literas nõ agnoscere q̃bꝰ omnis etas vsa est: ⁊ sacri adhuc libri in templis ꝓscripti visunt. Sed breui hec falsa opinio abolebit/cũ se literaria iuuẽtus omi ad ꝓscam elegãtiam repudiatis grãmatistaꝝ deliramẽtis feliciter ꝓponat. Tetigi tam vt arbitror breui relatõe q̃cunq; ad Beileri vitã cognoscẽdam necessaria ac scitu digniora visa sunt. Haud inficias eo multa me omisisse: sed q̃s paucis innumera ꝓplecti posset: Adiuuit nos in hac re partim Bangolyphus Lucelsteinus religiosus sacerdos: q̃ viro huic multis annis fideliter ministrauit: partim kalendariũ q̃ddam antiquũ/in quo varia diligẽter signata ꝓperi. Memini me cũ id plustrarem ⁊ aliqua disq̃rere cepissez/circa diem natiuitatis e regione scriptum legere Dies calamitatis. O bracteata ⁊ Pythio oraculo veriorẽ sniam: vita enĩ nostra bulle instar cito euanescit/erumnaꝝ ac molestie plenissima: vt sit tam vere q̃z elegãter a Pindaro ꝓditum/vitam esse vmbre somniũ. Est ꝓterea quasi q̃dam maloꝝ ilias/fragilis/incõstãs/fluxa ⁊ momẽto caduca. Quis igitur mẽtis ꝓpos eam calamitatis q̃z felicitatis nomẽ potius mereri negabit? Q. si ob amicũ miserijs q̃bꝰ oppressus erat/solutũ liberatũq; gaudere solemus: minime de obitu Beileri tristãdum erit: cum is post multijugos labores temporariã hanc vitã cũ eterna ꝯmutans/mũdũ liq̃rit/beatoꝝ sortẽ (vt speramus) assequutus.

Vite finis.

Epitaphium Thome Uolphij iunioris decretorum doctoris/conditum a Beato Rhenano Selestatino.

D. O. M.

Thome Uolphio iuniori pontificij iuris perito/prisce elegantie facundieq; studiosissimo: quem tam immatura q̄ subitaria morte Rome sublatum ⁊ quirites ⁊ germani fleuere: amici B.M. posuerunt. Uixit Ann. xxxiij. Men. ix. Obijt Ann. salutis. M.D.ix.

Disthycon in Thomam Uuolphium iuniorem Decretoꝝ doctorem Rome immatura morte (vtcunq;) raptum: Ja. Uuim.

Argentina tibi vitam/dat Roma sepulchrum.
Uix poteras nasci/clariusq; mori.

Argentorati in officina literatoria Joannis k noblouchi/ iteꝝ castigatiusq; transcriptū. xxiiij. die Januarij: Anno M. D. xiij.

Soc.tis Jesu Paderb.

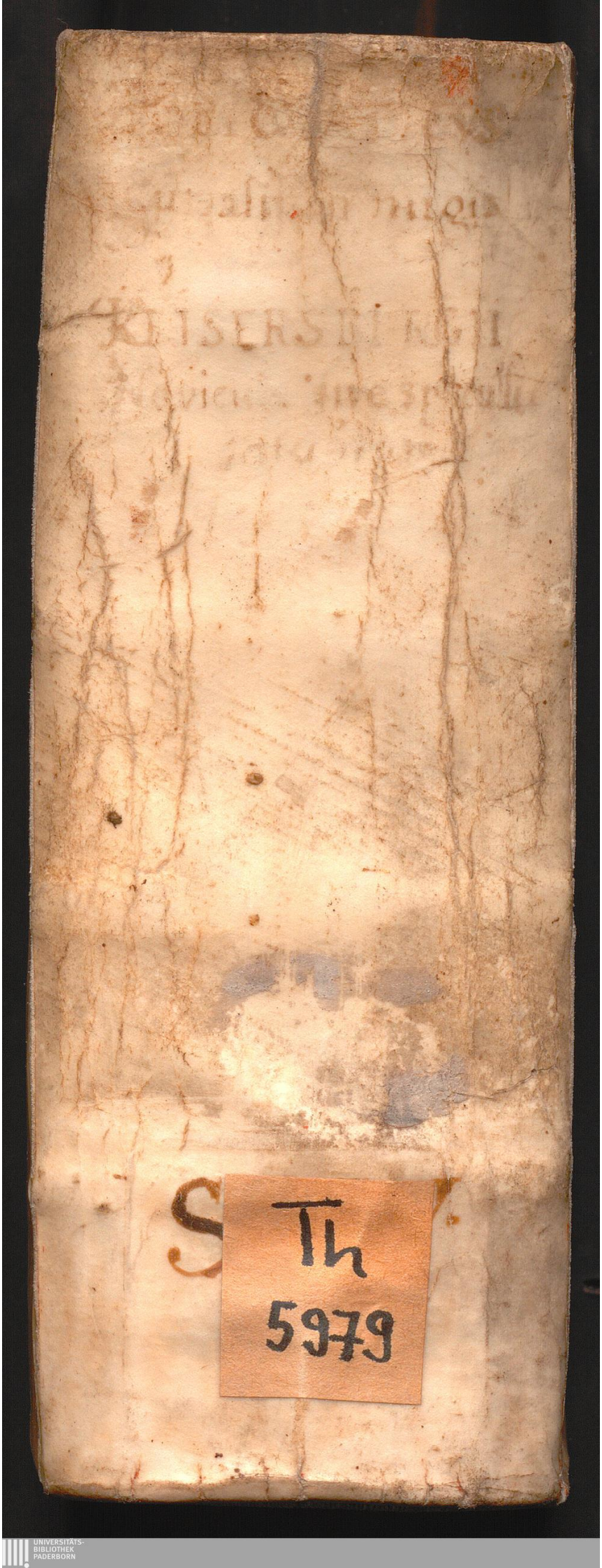
Th
5979